

รายงานสรุปผลการดำเนินงาน
ของหน่วยรับงบประมาณที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของ
คณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติ
งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔
วุฒิสภา

สำนักงานกก.ป
สิงหาคม ๒๕๖๔

รายงานสรุปผลการดำเนินงาน
ของหน่วยรับงบประมาณที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของ
คณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติ
งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔
วุฒิสภา

สารบัญ

หน้า

● รายงานสรุปผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณที่เกี่ยวข้อง ข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติ งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ วุฒิสภา	
๑. นโยบายและภาพรวมการจัดการงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔	๑
๒. การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ จำแนกตาม กระทรวง หน่วยงาน และแผนงานบูรณาการ	๔๙
๒.๑ สำนักงานนายกรัฐมนตรี	๔๙
๒.๒ กระทรวงกลาโหม	๖๗
๒.๓ กระทรวงการคลัง	๗๔
๒.๔ กระทรวงการต่างประเทศ	๑๐๑
๒.๕ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	๑๐๙
๒.๖ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	๑๒๑
๒.๗ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม	๑๒๘
๒.๘ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	๑๘๙
๒.๙ กระทรวงคมนาคม	๒๑๓
๒.๑๐ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม	๒๒๙
๒.๑๑ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	๒๔๐
๒.๑๒ กระทรวงพลังงาน	๒๖๒
๒.๑๓ กระทรวงพาณิชย์	๒๖๘
๒.๑๔ กระทรวงมหาดไทย	๒๗๘
๒.๑๕ กระทรวงยุติธรรม	๒๙๓
๒.๑๖ กระทรวงแรงงาน	๓๐๐
๒.๑๗ กระทรวงวัฒนธรรม	๓๑๐
๒.๑๘ กระทรวงศึกษาธิการ	๓๒๐
๒.๑๙ กระทรวงสาธารณสุข	๓๓๗
๒.๒๐ กระทรวงอุตสาหกรรม	๓๔๓
๒.๒๑ ส่วนราชการไม่สังกัดสำนักงานนายกรัฐมนตรี กระทรวง หรือทบวง และหน่วยงานภายใต้การควบคุมดูแลของนายกรัฐมนตรี	๓๔๕
๒.๒๒ จังหวัดและกลุ่มจังหวัด	๓๕๕
๒.๒๓ รัฐวิสาหกิจ	๓๗๓
๒.๒๔ หน่วยงานของรัฐสภา	๓๙๔
๒.๒๕ หน่วยงานของศาล	๔๐๑
๒.๒๖ หน่วยงานขององค์กรอิสระ และองค์กรอัยการ	๔๑๐
๒.๒๗ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	๔๒๑
๒.๒๘ หน่วยงานอื่นของรัฐ	๔๓๒
๒.๒๙ สภาเกษตรกรไทย	๔๓๒

๒.๓๐ แผนงานบูรณาการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัย	๔๓๓
๒.๓๑ แผนงานบูรณาการพัฒนาอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต	๔๓๗
๒.๓๒ แผนงานบูรณาการเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก	๔๓๘
๒.๓๓ ทุณหมนเวียน	๔๓๘

● ภาคผนวก

- ๑) หนังสือสำนักเลขาธิการวุฒิสภา ที่ สว ๐๐๐๗/๔๐๘๐ ลงวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๖๓
เรื่อง ข้อเสนอของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษา ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔
- ๒) หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/๑๓๐๘๔ ลงวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๖๔
เรื่อง ข้อเสนอของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ สภาผู้แทนราษฎร และข้อเสนอของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษา ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ วุฒิสภา
- ๓) หนังสือสำนักงบประมาณ ที่ นร ๐๗๒๘/ว ๗๒ ลงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๔
เรื่อง ข้อเสนอของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ สภาผู้แทนราษฎร และข้อเสนอของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษา ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ วุฒิสภา
- ๔) หนังสือสำนักงบประมาณ ที่ นร ๐๗๒๘/๖๗๐ ลงวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๖๔
เรื่อง รายงานสรุปผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณที่เกี่ยวกับข้อเสนอของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ สภาผู้แทนราษฎร และข้อเสนอของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษา ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ วุฒิสภา

ข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญ
พิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔
วุฒิสภา

คณะกรรมการการวิสามัญได้พิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ วุฒิสภา แล้ว เห็นควรตั้งข้อสังเกต ดังนี้

๑. นโยบายและภาพรวมการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

๑.๑ การจัดทำร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้ให้ความสำคัญเพิ่มขึ้นใน ๓ ประเด็นหลัก ได้แก่ ๑) กระบวนการขับเคลื่อนโครงการ/กิจกรรมที่ก่อให้เกิดการบูรณาการและความเชื่อมโยงทุกภาคส่วนมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชน ๒) การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายเพื่อการฟื้นฟู บรรเทา และแก้ปัญหาผู้ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ และ ๓) โครงการ/กิจกรรมสำคัญที่ควรเร่งรัดตามแผนการปฏิรูปประเทศ (Big Rock)

คณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ วุฒิสภา จะให้ความสำคัญกับการจัดทำงบประมาณที่สอดคล้องกับสถานการณ์ดังกล่าว ตลอดจนตรวจสอบการดำเนินงานตามแผนงานโครงการของหน่วยรับงบประมาณให้สอดคล้องกับเป้าหมายของแผนระดับชาติ ได้แก่ แผนยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนการปฏิรูปประเทศทั้งหมด ๑๓ ด้าน รวมทั้งพิจารณาผลการดำเนินงานของหน่วยงานซึ่งปรับปรุงโดยใช้ข้อเสนอแนะของคณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณของปีก่อนหน้า

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานงบประมาณ

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ร่วมกับสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสำนักงานขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ และการสร้างความสามัคคีปรองดอง พิจารณาจัดทำยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ เป้าหมายของแผนระดับชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนการปฏิรูปประเทศ ๑๓ ด้าน นโยบายรัฐบาลให้ความสำคัญกับประเด็นการพัฒนา ๔ ประเด็น ๑) การเสริมสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานราก (Local Economy) ๒) การยกระดับขีดความสามารถของประเทศเพื่อรองรับการเติบโตอย่างยั่งยืนในระยะยาว (Future Growth) ๓) การปรับปรุงและพัฒนาปัจจัยพื้นฐานเพื่อส่งเสริมการฟื้นฟูและพัฒนาประเทศ (Enabling Factors) และ ๔) การพัฒนาศักยภาพและคุณภาพชีวิตของคนให้เป็นกำลังหลักในการขับเคลื่อนประเทศ (Human Capital) เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศตามแนวทางยุทธศาสตร์ให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม โดยกำหนดกรอบยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณไว้ ๖ ยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย ๑) ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง ๒) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ๓) ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ๔) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม

๕) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และ ๖) ยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ

ทั้งนี้ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ประเทศไทยและทั่วโลกเผชิญกับการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา - ๑๙ จึงได้นำแผนแม่บทเฉพาะกิจภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ๑๓ ด้าน มาประกอบการจัดทำยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ โดยให้ความสำคัญกับการเกษตรมูลค่าสูง การท่องเที่ยวสร้างสรรค์และเน้นคุณภาพ เพื่อให้สามารถรับมือผลกระทบจากสถานการณ์โควิด - ๑๙ และเตรียมความพร้อมในการเยียวยาช่วยเหลือผู้ที่ได้รับผลกระทบ และการฟื้นฟูกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมให้กลับสู่ภาวะปกติ

๑.๒ การกำหนดวิสัยทัศน์ (Vision) พันธกิจ (Mission) การกำหนดเป้าหมาย (Goal) ตัวชี้วัด (Indicators)

การกำหนดวิสัยทัศน์ (Vision) พันธกิจ (Mission) การกำหนดเป้าหมาย (Goal) และตัวชี้วัด (Indicators) ของหน่วยรับงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ หลายแห่งขาดความสอดคล้องกับแผนระดับชาติและไม่มีการปรับปรุงพัฒนาให้ดีขึ้นจากปีก่อนหน้า ซึ่งผู้บริหารส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐจะต้องสื่อสารหรือการสร้างการรับรู้ถึงวิสัยทัศน์ร่วมกันภายในหน่วยงานและระหว่างหน่วยงานภายในกระทรวงเดียวกัน รวมทั้งให้ประชาชน ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้รับทราบด้วย นอกจากนี้หลายหน่วยงานมุ่งเน้นการกำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัดในลักษณะของงานประจำเป็นหลัก ซึ่งใช้ประเมินผลการปฏิบัติงานแบบเดิมที่มุ่งเน้นการชี้วัดผลผลิต โดยมีได้คำนึงถึงเป้าหมายในแผนระดับชาติเท่าที่ควร และบางหน่วยงานมิได้นำแผนยุทธศาสตร์ชาติไปขับเคลื่อนผ่านแผนยุทธศาสตร์ระดับองค์กร แต่นำไปบรรจุไว้ในแผนระดับอื่น ๆ เช่น แผนพัฒนาบุคลากร เป็นต้น ขณะที่หลายหน่วยงานกำหนดค่าเป้าหมายและตัวชี้วัดที่ไม่ก่อให้เกิดความท้าทายในการยกระดับการทำงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

หน่วยงานภาครัฐจึงควรพิจารณาปรับเปลี่ยนเป้าหมายและตัวชี้วัดให้มีความชัดเจนและเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น โดยมุ่งเน้นหลักการทำงานเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์และผลลัพธ์สำคัญ (Objective and Key Results : OKRs) มาใช้ในการบรรลุผลลัพธ์ (Outcomes) รวมทั้งควรกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายให้สอดคล้องและเชื่อมโยงกับแผนระดับชาติ โดยเริ่มจากการกำหนดตัวชี้วัดที่สะท้อน “กลุ่มเป้าหมาย” ภายใต้ภารกิจของกระทรวง เช่น กระทรวงศึกษาธิการควรเปลี่ยนการตั้งเป้าหมายจากเดิมที่กำหนดสัดส่วนครูที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพเป็นจำนวนนักเรียนที่สามารถสอบ O-NET/A-NET ได้คะแนนผ่านเกณฑ์พื้นฐาน เพื่อบรรลุเป้าหมายด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เป็นต้น

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานงบประมาณ

ในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ สำนักงานงบประมาณได้ร่วมกับหน่วยรับงบประมาณในการทบทวนการกำหนดผลสัมฤทธิ์และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการใช้จ่ายงบประมาณ เป้าหมายการให้บริการกระทรวง และตัวชี้วัด ให้สอดคล้องและเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนย่อยของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทเฉพาะกิจภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ อันเป็นผลมาจากสถานการณ์โควิด - ๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕ และแผนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยได้มีการนำเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนย่อยของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติที่กระทรวงต่างๆ ได้รับมอบหมายให้เป็นเจ้าภาพ

ในระดับ จ.๓ มากำหนดเป็นผลสัมฤทธิ์ของกระทรวง และได้มีการถ่ายทอดเป้าหมายและตัวชี้วัดลงมาสู่หน่วยรับงบประมาณภายใต้กระทรวง ซึ่งทำให้เป้าหมายตัวชี้วัดของหน่วยรับงบประมาณมีความสอดคล้องกับแผนย่อยของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติและยุทธศาสตร์ชาติ อย่างไรก็ดี เพื่อให้การดำเนินการสามารถบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติได้อย่างเป็นรูปธรรม ในปีงบประมาณต่อ ๆ ไป หน่วยรับงบประมาณควรมีการทบทวนการกำหนดผลสัมฤทธิ์และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการใช้จ่ายงบประมาณ เป้าหมายการให้บริการกระทรวง และตัวชี้วัดต่างๆ รวมถึงผลผลิต/โครงการ ให้มีความสอดคล้องและเชื่อมโยงมากยิ่งขึ้น และเหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

นอกจากนี้ การกำหนดค่าเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนย่อยของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ควรมีการทบทวนร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และเจ้าภาพหลักในการขับเคลื่อนในระดับ จ.๑ จ.๒ และ จ.๓ เพื่อให้การปรับปรุงเป้าหมายและค่าเป้าหมายในระยะถัดไปให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ เพื่อให้หน่วยรับงบประมาณสามารถบรรลุเป้าหมายตัวชี้วัดตามยุทธศาสตร์ชาติได้

ในการจัดทำงบประมาณแผนงานบูรณาการสำนักงานงบประมาณได้กำหนดให้หน่วยรับงบประมาณที่ทำหน้าที่เป็นหน่วยงานเจ้าภาพแผนงานบูรณาการ จัดทำและกำหนดขอบเขต หลักการ วัตถุประสงค์ เป้าหมาย แนวทางการดำเนินงาน ตัวชี้วัด หน่วยงานดำเนินการ ตลอดจนโครงการ กิจกรรม ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ให้ชัดเจน พร้อมรายละเอียดประกอบและสำหรับแผนงานบูรณาการที่มีการดำเนินการต่อเนื่องหน่วยงานเจ้าภาพต้องมีการทบทวนขอบเขต เป้าหมาย แนวทางการดำเนินงาน ตัวชี้วัด ตั้งแต่ระดับโครงการและกิจกรรมในแต่ละปี ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของแผนงานบูรณาการ เพื่อให้แผนงานบูรณาการมีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนชาติ ระดับต่าง ๆ นโยบายรัฐบาล และยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี ตลอดจนผลการดำเนินงาน และผลการใช้จ่ายงบประมาณในปีที่ผ่านมา รวมถึงพิจารณาความสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในระดับพื้นที่ในการถ่ายทอดเป้าหมายของแผนงานบูรณาการแต่ละปี โดยคำนึงถึงความสามารถในการเชื่อมโยงภารกิจของโครงการไปสู่เป้าหมายระยะยาวของแผนงานบูรณาการให้เป็นไปอย่างเหมาะสม

สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง

ในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ กระทรวงการคลังได้มีการพิจารณาทบทวนการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายการให้บริการกระทรวง และตัวชี้วัด โดยคำนึงถึงบทบาท ภารกิจ หน้าที่และอำนาจตามกฎหมาย สรุปได้ดังนี้

วิสัยทัศน์ (Vision)

“เสาหลักทางการคลังและเศรษฐกิจ เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน”

พันธกิจ (Mission)

๑. เสนอแนะนโยบายการคลังและเศรษฐกิจ
๒. บริหารการจัดเก็บรายได้ภาครัฐ
๓. บริหารการเงินแผ่นดิน
๔. บริหารจัดการทรัพย์สินภาครัฐ

เป้าหมายการให้บริการกระทรวงและตัวชี้วัด

๑. การรักษาความยั่งยืนทางการคลัง

๑.๑ ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : ผลการจัดเก็บรายได้ของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงการคลัง
เป็นไปตามคาดการณ์ของคณะทำงานติดตามผลการจัดเก็บรายได้ของรัฐบาล (ล้านบาท)

เงื่อนไข

- ที่มาของรายได้ ประกอบด้วย กรมสรรพากร กรมสรรพสามิต กรมศุลกากร
กรมธนารักษ์ และสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.)

๑.๒ ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : ร้อยละการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายลงทุน (ร้อยละ ๑๐๐)

เงื่อนไข

- ดูจากความสามารถในการติดตามเร่งรัดให้หน่วยงานใช้จ่ายรายจ่ายลงทุน PO +
เบิกจ่าย + สำรองเงิน (มีหนี้) จากระบบ GFMIS (ไม่รวมงบกลาง) โดยนำยอด งบม. หลังโอน ป.ป. เป็นฐานใน
การคำนวณ ไม่รวม งบม. ที่ได้รับจัดสรรเพิ่มเติมระหว่างปี งบม.

๑.๓ ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : มูลค่าเงินลงทุนที่คณะกรรมการนโยบายการร่วมลงทุนระหว่าง
รัฐและเอกชนเห็นชอบในหลักการการร่วมลงทุนระหว่างรัฐและเอกชน (๔๗,๐๐๐ ล้านบาท)

๑.๔ ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : หนี้สาธารณะคงค้างต่อ GDP ไม่เกิน (ร้อยละ ๖๐)

๒. การสนับสนุนศักยภาพและความสามารถในการแข่งขัน

ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : จำนวนมาตรการการคลังการเงินเพื่อสนับสนุนศักยภาพและ
ความสามารถในการแข่งขัน (๑๐ มาตรการ)

๓. การลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคม

ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : จำนวนมาตรการการคลังการเงินเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ
และสังคม (๕ มาตรการ)

บริษัท บริหารสินทรัพย์ธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย จำกัด (บสอ.)

วิสัยทัศน์ (Vision)

“มุ่งสู่การเป็นรัฐวิสาหกิจที่บริหารจัดการสินทรัพย์ด้วยคุณภาพเพื่อการเติบโตอย่างยั่งยืน”

พันธกิจ (Mission)

- เพื่อให้สินทรัพย์ด้วยคุณภาพที่ได้รับโอนมาจากธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย ได้รับการ
บริหารจัดการแก้ปัญหาและได้รับข้อมูลอย่างรวดเร็วมีประสิทธิภาพ ด้วยเครื่องมือที่ทันสมัย และสัมฤทธิ์ผล
ตามนโยบายที่กำหนด

- เพื่อให้บริษัทฯ สามารถชำระผลตอบแทนการโอนสินทรัพย์คืนให้กับธนาคารอิสลาม
แห่งประเทศไทยตามสัญญาที่กำหนด

- เพื่อเป็นเครื่องมือสำคัญของภาครัฐในการบริหารจัดการสินทรัพย์ด้วยคุณภาพ ช่วยปรับ
โครงสร้างหนี้ให้กับลูกหนี้ และแก้ไขปัญหาสถาบันการเงินเพื่อลดความสูญเสียให้คงเหลือน้อยที่สุด

- เพื่อเสริมสร้างบุคลากรผู้เชี่ยวชาญด้านการแก้ไขปัญหาสินทรัพย์ด้วยคุณภาพ การติดตาม
หนี้ทางกฎหมาย รวมทั้งการดำเนินคดีและบังคับคดีอย่างมีประสิทธิภาพ

ปรัชญาองค์กร (PHILOSOPHY)

“เราเชื่อมั่นในปรัชญา “We’ll make it through” ด้วยความมุ่งมั่นในการร่วมคิด ร่วมฝ่าฟัน
อุปสรรคไปกับลูกค้า เพื่อมอบโอกาสในการพลิกวิกฤตสู่ความสำเร็จ”

วัฒนธรรมองค์กร (Core Value)

“SPARK”

- Service Mind : ทำงานโดยมีใจรักให้บริการด้วยความเต็มใจ
- Proactive : ทำงานเชิงรุกที่มีการวางแผนไว้อย่างละเอียดรอบคอบ
- Accountability : ความสำนึกเข้าใจและรับผิดชอบต่อการปฏิบัติหน้าที่
- Response Heartily : สามารถให้บริการด้วยใจภายในระยะเวลาที่กำหนด
- Knowledge Sharing : สามารถเสริมสร้าง รวบรวม และพัฒนาต่อยอดองค์ความรู้

การกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จ

วัตถุประสงค์	ตัวชี้วัด	เป้าหมายปี ๒๕๖๔
- เพื่อให้ลูกหนี้รายใหญ่ รายย่อย สิ้นเชื่อ เข้าซื้อรวมทั้งการขายทรัพย์สินรอการขาย สามารถเรียกเก็บเงินจากยอดรับชำระหนี้ - เพื่อสร้างรายได้จากการติดตามทวงถาม หนี้ ควบคู่ไปกับการจำหน่ายทรัพย์สินรอ การขาย	- เงินที่ได้รับจากการชำระหนี้และ การขายทรัพย์สินรอการขาย	เพื่อให้สามารถชำระตัว สัญญาใช้เงินให้กับธนาคาร อิสลามฯ ได้ครบตามรอบ สัญญาได้

กระทรวงศึกษาธิการ

กระทรวงศึกษาธิการ ได้ให้ความสำคัญในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ มีการดำเนินการทบทวนเป้าหมาย กลยุทธ์ ตัวชี้วัดให้มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องเป็นภาพกระทรวง และหน่วยงานในสังกัดได้ดำเนินการสรุปผลได้ ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้มีการจัดทำและปรับแผนต่าง ๆ ให้ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติที่เกี่ยวข้อง โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ มีการปรับตัวชี้วัดต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับตัวชี้วัดของแผนย่อยของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ได้วางทิศทางการจัดทำคำของบประมาณและการ ปฏิบัติราชการที่มุ่งเน้นความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนปฏิรูป ประเทศด้านการศึกษา ทั้งความเชื่อมโยงในเชิงประเด็นและตัวชี้วัด เพื่อให้การดำเนินงานตามบทบาทภารกิจ ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในการจัดการอาชีวศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพ ตอบสนองต่อ เป้าหมายของประเทศทั้งในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ และในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ได้มีการพิจารณาปรับเปลี่ยนเป้าหมายและตัวชี้วัดในการ ดำเนินงานในปีงบประมาณ ๒๕๖๔ เช่น สำนักนโยบายการพัฒนาเด็กปฐมวัยได้กำหนดตัวชี้วัดที่มีความ ทำหายในโครงการยกระดับคุณภาพการพัฒนาเด็กปฐมวัยไทย ได้แก่ ร้อยละ ๗๐ ของสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ดำเนินงานตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ ซึ่งเป็นการปรับเพิ่มขึ้นจากการกำหนดร้อยละของ ปีงบประมาณ ๒๕๖๓ ที่ร้อยละ ๓๐ ของสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยดำเนินงานตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็ก ปฐมวัยแห่งชาติ

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา (สกสค.) ได้กำหนดตัวชี้วัดของหน่วยงานที่สอดคล้องและเชื่อมโยงกับการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๖ กำหนด โดยให้ความสำคัญกับประสิทธิภาพและการใช้จ่ายงบประมาณ เนื่องจากสำนักงานฯ ต้องจัดหารายได้เพื่อใช้ในการดำเนินงาน ด้านสวัสดิการ และสวัสดิภาพ เพื่อให้บรรลุตามภารกิจที่กำหนดไว้ คือ ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับสวัสดิการ สวัสดิภาพ การพัฒนาคุณภาพชีวิต และได้รับการคุ้มครองสิทธิ จำนวน ๑,๑๘๐,๐๐๐ คน โดยผลสัมฤทธิ์และประโยชน์ที่ได้รับ คือ เพื่อให้ครูและบุคลากรทางการศึกษามีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความปลอดภัยในร่างกาย ชีวิตและทรัพย์สิน และมีความพึงพอใจต่อระบบสวัสดิการ

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้จัดทำยุทธศาสตร์สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ๒๐ ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐ โดยกำหนดวิสัยทัศน์ “เป็นองค์กรบังคับใช้กฎหมายที่ประชาชนเชื่อมั่น ศรัทธา” พันธกิจ ตามอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายไว้ ๓ ข้อ ได้แก่ ๑) ถวายความปลอดภัยสำหรับองค์พระมหากษัตริย์และพระบรมวงศานุวงศ์ ๒) บังคับใช้กฎหมาย และอำนวยความยุติธรรมทางอาญา ๓) รักษาความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงของราชอาณาจักร เป้าหมายหน่วยงาน ๔ เป้าหมาย ได้แก่ ๑) ถวายความปลอดภัยพระมหากษัตริย์และพระบรมวงศานุวงศ์ ๒) บังคับใช้กฎหมาย ป้องกันปราบปรามการกระทำผิดทางอาญา อำนวยความยุติธรรมและบริการประชาชน ๓) รักษาความสงบเรียบร้อย ความปลอดภัยของประชาชนและความมั่นคงของราชอาณาจักร ๔) ปฏิรูประบบงานตำรวจให้โปร่งใส เป็นธรรมตรวจสอบได้ ซึ่งสอดคล้องรองรับของแผนระดับประเทศ ทั้ง ๓ ระดับ โดยบรรจุแนวทางการดำเนินงานไว้ในแผนปฏิบัติราชการสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ซึ่งมีรายละเอียดประกอบด้วย ประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าหมาย ตัวชี้วัดเป้าหมาย กลยุทธ์ แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม และตัวชี้วัดแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ในการขับเคลื่อนไปสู่การปฏิบัติ เพื่อบรรลุเป้าหมาย (Goals) ที่กำหนดไว้

สำหรับข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญ พิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ วุฒิสภา กรณีการกำหนดวิสัยทัศน์ (Vision) พันธกิจ (Mission) การกำหนดเป้าหมาย (Goal) ตัวชี้วัด (Indicators) ของหน่วยงานขอรับงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ หลายแห่งขาดความสอดคล้องกับแผนระดับชาติและไม่มีการปรับปรุงพัฒนาให้ดีขึ้นจากปีก่อนหน้า สำนักงานตำรวจแห่งชาติขอเรียนว่าหน่วยงานได้มีการปรับแก้วิสัยทัศน์ตามความเห็นของคณะอนุกรรมการฯ วุฒิสภาไปแล้ว เมื่อคราวพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยแก้ไขจากเดิม “เป็นตำรวจมืออาชีพ เพื่อความผาสุกของประชาชน” เป็น “เป็นองค์กรบังคับใช้กฎหมายที่ประชาชนเชื่อมั่น ศรัทธา” จนถึงปัจจุบัน ประกอบกับได้มีการปรับปรุงแก้ไขพันธกิจ (Mission) การกำหนดเป้าหมาย (Goal) ตัวชี้วัด (Indicators) โดยพิจารณาความสอดคล้องรองรับกับแผนของประเทศทั้ง ๓ ระดับ และสถานการณ์ความเปลี่ยนแปลงของสังคม มาใช้ในการบรรลุผลลัพธ์ (Outcomes) สำหรับการทบทวนวิสัยทัศน์สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้พิจารณาแล้วมีความเห็นว่า วิสัยทัศน์เป็นการกำหนดเป้าหมายระยะยาวซึ่งเป็นการกำหนดทิศทางขององค์กร ดังนั้น หากสำนักงานตำรวจแห่งชาติต้องแก้ไขวิสัยทัศน์ก็เท่ากับเป็นการเปลี่ยนจุดหมายปลายทางและส่งผลกระทบต่อความชัดเจนในการขับเคลื่อนองค์กรในอนาคต ดังนั้น เพื่อให้สามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น จึงได้กำหนดกรอบแนวทางการจัดทำงบประมาณในปีงบประมาณ โดยกำหนดตัวชี้วัดและเป้าหมายผลสัมฤทธิ์การปฏิบัติงานที่มีความชัดเจนโดยมุ่งเน้นการดำเนินงานตามภารกิจหลักและเป้าหมายของสำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นสำคัญ

จังหวัดฉะเชิงเทรา

จังหวัดฉะเชิงเทรามีการทบทวนวิสัยทัศน์เป็น “ฉะเชิงเทรา เชื่อม EEC สู่มืองที่อยู่อาศัยชั้นดี” ภายใต้การพัฒนาแบบจำแนกเชิงพื้นที่ “อุตสาหกรรมสีเขียว ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม แหล่งผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย สังคมมีคุณภาพ ป่าและน้ำอุดมสมบูรณ์” เพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ที่กำหนดให้พื้นที่จังหวัดฉะเชิงเทราเป็นเมืองที่อยู่อาศัยชั้นดี รองรับการเจริญเติบโตของภาคอุตสาหกรรมและพาณิชยกรรมในพื้นที่ภาคตะวันออกและกรุงเทพมหานคร สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาประเทศของยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี คือ “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน”

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ จังหวัดฉะเชิงเทราได้กำหนดพันธกิจ ๕ ข้อ ได้แก่

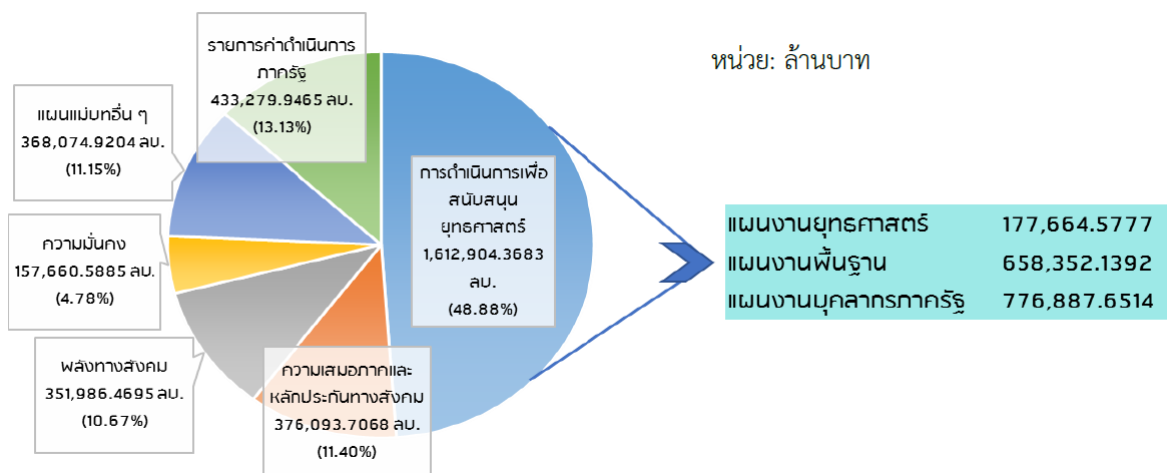
- ๑) พัฒนาและเชื่อมโยงระบบโครงสร้างพื้นฐานและโลจิสติกส์เพื่อเพิ่มศักยภาพการพัฒนา เศรษฐกิจ การค้า การลงทุน และอุตสาหกรรม รองรับ EEC
- ๒) พัฒนาแหล่งท่องเที่ยว สินค้า และบริการทางการท่องเที่ยวให้มีความหลากหลาย มีมาตรฐาน
- ๓) พัฒนาและส่งเสริมการผลิตภาคการเกษตรอย่างครบวงจรโดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เหมาะสม
- ๔) พัฒนาคุณภาพชีวิตและการศึกษาให้มีคุณภาพ และเสริมสร้างความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
- ๕) ฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อสนับสนุนการพัฒนาอย่างสมดุลและยั่งยืน และมีการกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จตามวิสัยทัศน์จังหวัด ดังนี้

จุดเน้น	ตัวชี้วัด
๑) อุตสาหกรรมสีเขียว	๑.๑) อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) ๑.๒) อัตราการขยายตัวของภาคอุตสาหกรรม (ร้อยละ) ๑.๓) อัตราการขยายตัวของโรงงานอุตสาหกรรมที่ร่วมกับภาครัฐในการรักษาสีสิ่งแวดล้อม (ร้อยละ)
๒) ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม	๒.๑) ร้อยละของจำนวนผู้เยี่ยมเยือนที่เพิ่มขึ้น ๒.๒) อัตราการขยายตัวของรายได้การท่องเที่ยว (ร้อยละ)
๓) แหล่งผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย	๓.๑) ร้อยละของเกษตรกรที่ผ่านการรับรองมาตรฐาน GAP (พืชผัก มะม่วง กุ้งทะเล และไก่ไข่) ๓.๒) ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของเกษตรกรที่ผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยสูง
๔) สังคมมีคุณภาพ	๔.๑) จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากร อายุ ๑๕ – ๕๙ ปี ในจังหวัดที่เพิ่มขึ้น (ปี) ๔.๒) สัดส่วนจำนวนคดีที่จับกุมได้ต่อคดีที่รับแจ้ง (ร้อยละ) ๔.๓) จำนวนหมู่บ้าน/ชุมชนที่มีผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติดไม่เกิน ๓ คน ต่อ ๑,๐๐๐ คน (หมู่บ้าน/ชุมชน) เพิ่มขึ้น ๔.๔) ร้อยละของผู้ประสบสาธารณภัยที่ได้รับการช่วยเหลือ ๔.๕) ร้อยละของสถานพยาบาลในจังหวัดที่ได้รับการรับรองคุณภาพ HA ที่เพิ่มขึ้น
๕) ป่าและน้ำอุดมสมบูรณ์	๕.๑) อัตราการขยายตัวของพื้นที่ป่าไม้ในจังหวัด (ร้อยละ) ๕.๒) ร้อยละของขยะมูลฝอยชุมชนที่ได้รับการเก็บขนไปกำจัดที่ลดลง

๑.๓ ความสอดคล้องของการจัดสรรงบประมาณกับประเด็นแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แม้ว่าในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ จะมีการจัดสรรงบประมาณ เกี่ยวกับการดำเนินการ เพื่อสนับสนุนยุทธศาสตร์แต่ละด้านสูงถึง ๑,๖๑๒,๙๐๔.๓๖ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๔๘.๘๘ ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี (แผนภาพที่ ๑) แต่งบประมาณดังกล่าวไม่ได้ถูกจัดลงแผนแม่บทภายใต้ ยุทธศาสตร์ชาติใด ๆ ทำให้ไม่มีความชัดเจนว่าเป็นการดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนแผนแม่บทเรื่องใดที่ นำไปสู่การบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ

ดังนั้น ในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายในปีถัดไป หน่วยรับงบประมาณควรให้ ความสำคัญกับแผนย่อยของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ โดยกำหนดเป้าหมายการดำเนินการ และตัวชี้วัดที่ชัดเจน ทั้งนี้ เพื่อให้การดำเนินการตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติเกิดผลอย่างเป็น รูปธรรม ตามเวลาที่กำหนด

แผนภาพที่ ๑ ความสอดคล้องระหว่างงบประมาณกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

ที่มา : รายงานวิเคราะห์ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔
สำนักงานงบประมาณของรัฐสภา

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานงบประมาณ

ค่าใช้จ่ายเพื่อสนับสนุนยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย แผนงานบุคลากรภาครัฐ แผนงานพื้นฐาน และแผนงานสนับสนุนยุทธศาสตร์ เป็นค่าใช้จ่ายประจำและลงทุนเพื่อการบริหารงานทั่วไปตามอำนาจหน้าที่ ตามที่กฎหมายจัดตั้งหน่วยงานกำหนด และสนับสนุนเพื่อการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ ๖ ด้าน ให้บรรลุเป้าหมาย ซึ่งสำนักงานงบประมาณได้มีหลักเกณฑ์ที่จะควบคุมค่าใช้จ่ายดังกล่าวอย่างเข้มงวด เพื่อเพิ่มงบประมาณให้กับ แผนงานยุทธศาสตร์และแผนงานบูรณาการ ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายผลิต/โครงการของหน่วยรับงบประมาณ เพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์โดยตรง โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ เพื่อให้หน่วยรับงบประมาณเห็นความสำคัญ ของแผนแม่บทตามยุทธศาสตร์ชาติ ได้กำหนดให้หน่วยรับงบประมาณนำผลิต/โครงการของแผนงานยุทธศาสตร์ และแผนงานบูรณาการที่ขอตั้งงบประมาณ มาเชื่อมโยง (Mapping) กับตัวชี้วัดของแผนย่อยของแผนแม่บท ตามยุทธศาสตร์ชาติและตัวชี้วัดของแผนแม่บทเฉพาะกิจ เพื่อให้เห็นการดำเนินการตามแผนดังกล่าวอย่างเป็น รูปธรรม

บริษัท บริหารสินทรัพย์ธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย จำกัด (บสอ.)

บสอ. ให้ความสำคัญกับแผนย่อยของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ โดยคำนึงถึงความเชื่อมโยง และสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี หลักเกณฑ์ ปัจจัย ข้อจำกัดต่าง ๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกับ บสอ. และความคล่องตัวของการปรับตัวให้ทันต่อสถานการณ์ในปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เพื่อผลักดันให้องค์กรบรรลุตามพันธกิจ และวิสัยทัศน์ ดังนี้

วิสัยทัศน์

“มุ่งสู่การเป็นรัฐวิสาหกิจที่บริหารจัดการสินทรัพย์ด้วยคุณภาพเพื่อการเติบโตอย่างยั่งยืน”

พันธกิจ

- เป็นเครื่องมือสำคัญของภาครัฐ เพื่อบริหารจัดการสินทรัพย์ด้วยคุณภาพ
- เพื่อให้สามารถชำระผลตอบแทนการโอนสินทรัพย์คืนให้กับ ธอท.

ความเชื่อมโยงงบประมาณเพื่อใช้ประกอบในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ หน่วยรับงบประมาณ บริษัท บริหารสินทรัพย์ ธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย จำกัด	
ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี	ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
ประเด็นแผนแม่บทฯ	ผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่
เป้าหมายแผนแม่บทฯ	ผู้ประกอบการในทุกระดับเป็นผู้ประกอบการยุคใหม่ที่มีบทบาทต่อระบบเศรษฐกิจเพิ่มมากขึ้น
ตัวชี้วัดแผนแม่บทฯ	สัดส่วนผลิตภัณฑ์มวลรวมของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ร้อยละ ๔๕
แผนย่อยของแผนแม่บทฯ	การสร้างโอกาสเข้าถึงบริการทางการเงิน
เป้าหมายแผนย่อยของแผนแม่บทฯ	สินเชื่อธุรกิจรายใหม่ที่ไม่ใช่รายใหญ่เฉลี่ยต่อปีเพิ่มขึ้น
ตัวชี้วัดแผนย่อยของแผนแม่บทฯ	อัตราการขยายตัวสินเชื่อธุรกิจรายใหม่ที่ไม่ใช่รายใหญ่ ขยายตัวร้อยละ ๑๐
ยุทธศาสตร์การจัดสรรฯ	ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
แผนงาน	แผนงานยุทธศาสตร์เพื่อสนับสนุนด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
ผลสัมฤทธิ์กระทรวง	
ตัวชี้วัดผลสัมฤทธิ์กระทรวง	
เป้าหมายการให้บริการกระทรวง	การสนับสนุนศักยภาพและความสามารถในการแข่งขัน
ตัวชี้วัดเป้าหมายการให้บริการกระทรวง	
ผลสัมฤทธิ์หน่วยงาน	การเรียกชำระสินทรัพย์ด้วยคุณภาพคืนเป็นเงินสดได้
ตัวชี้วัดผลสัมฤทธิ์หน่วยงาน	จำนวนสินทรัพย์ด้วยคุณภาพที่สามารถเรียกชำระคืนเป็นเงินสดได้ในปี ๒๕๖๔ จำนวน ๓,๙๖๙,๖๒๐,๐๐๐ บาท
เป้าหมายการให้บริการหน่วยงาน	เร่งดำเนินการเรียกร้องชำระหนี้ให้เพียงพอต่อการชำระดอกเบี้ยและไถ่ถอนตัวสัญญาใช้เงิน
ตัวชี้วัดเป้าหมายการให้บริการหน่วยงาน	จำนวนสินทรัพย์ด้วยคุณภาพที่สามารถเรียกชำระคืนเป็นเงินสดได้ในปี ๒๕๖๔ จำนวน ๓,๙๖๙,๖๒๐,๐๐๐ บาท
งบประมาณ	๒,๙๗๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท
ผลผลิต/โครงการ	โครงการบริหารจัดการสินทรัพย์ด้วยคุณภาพ

กระทรวงศึกษาธิการ

กระทรวงศึกษาธิการ ให้ความสำคัญในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ โดยให้ความสำคัญสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เป็นภาพกระทรวง และหน่วยงานในสังกัดได้ดำเนินการสรุปผลได้ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้วางทิศทางการจัดทำค่าของงบประมาณที่มุ่งเน้น ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ทั้งความเชื่อมโยงในเชิงประเด็นและตัวชี้วัด โดยวางกรอบการดำเนินงานในลักษณะกลุ่มโครงการสำคัญ เพื่อให้แต่ละโครงการกำหนดเป้าหมายการดำเนินการได้อย่างชัดเจนมากยิ่งขึ้น

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้ดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนแผนแม่บทเรื่องใดที่นำไปสู่ การบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ โดยให้ความสำคัญกับแผนย่อยของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ มีการกำหนดเป้าหมายการดำเนินการและตัวชี้วัดที่ชัดเจน เพื่อให้การดำเนินการตามแผนแม่บทภายใต้ ยุทธศาสตร์ชาติเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม ดังนี้

๑. จัดทำโครงการที่สอดคล้องและสนับสนุนยุทธศาสตร์ภายใต้แผนแม่บท (๑๒) การพัฒนา การเรียนรู้ ซึ่งเป็นแผนแม่บทที่สำนักงานฯ และกระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้รับผิดชอบ เพื่อให้การดำเนินงาน บรรลุตามตัวชี้วัดและเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ สำนักงานฯ จึงมีการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อร่วมกัน วิเคราะห์ความเชื่อมโยง ตั้งแต่แผนระดับ ๑ - ๓ และการประชุมเชิงปฏิบัติการประเด็น การติดตามประเมิน แผนงานโครงการด้านการศึกษาที่สอดคล้องกับแผนระดับ ๓ ตามบทบาทภารกิจของสำนักงานฯ จัดทำ โครงการและแนวทางในการขับเคลื่อนแผนงานโครงการที่ส่งผลให้บรรลุค่าเป้าหมายของแผนทุกระดับ เพื่อให้ การดำเนินโครงการของสำนักงานฯ บรรลุและสอดคล้องแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติได้อย่างแท้จริง โดยมีการจัดทำแผนงานโครงการ และบรรจุโครงการดังกล่าวเข้ากับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (๑๒) การพัฒนาการเรียนรู้ นอกจากนี้ในระดับสำนักฯ ยังได้มีการวิเคราะห์ความเชื่อมโยงแผนงานโครงการ เพื่อให้สอดคล้องกับแผนทุกระดับด้วย

๒. จัดทำ “แผนการจัดการศึกษาเพื่อการผลิตและพัฒนากำลังคนตามช่วงวัย พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๗๐” โดยเป็นแผนที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐ ประเด็นยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนา และเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ที่ต้องการพัฒนาคนในทุกมิติและทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี คนเก่ง และมีคุณภาพ นอกจากนั้นยังสอดคล้องแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติที่ ๑๑ ประเด็นการพัฒนาศักยภาพคน ตลอดช่วงชีวิต และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติที่ ๑๒ ประเด็นการพัฒนาการเรียนรู้

๓. ดำเนินการเรื่อง “การขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านการผลิตและพัฒนากำลังคนในสาขา อาชีพที่มีความจำเป็นเร่งด่วนต่อการพัฒนาประเทศ ตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๕” ซึ่งเป็น การดำเนินงานที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐ ประเด็นยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนา และเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ที่ต้องการพัฒนาคนในทุกมิติและทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี คนเก่ง และ มีคุณภาพ นอกจากนั้นยังสอดคล้องแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติที่ ๑๑ ประเด็นการพัฒนาศักยภาพคน ตลอดช่วงชีวิต และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติที่ ๑๒ ประเด็นการพัฒนาการเรียนรู้

๔. ดำเนินการเรื่อง “แนวทางการยกระดับสมรรถนะทางการศึกษาของประเทศไทยในเวทีสากล ด้วยการพัฒนาอันดับดัชนีตัวชี้วัดทางการศึกษาในระดับนานาชาติ (IMD)” โดยมีแนวทางการดำเนินงาน ในระยะเร่งด่วน และแนวทางการดำเนินงานในระยะยาว ซึ่งเป็นการดำเนินงานที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐ ประเด็นยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ที่ต้องการ

พัฒนาคนในทุกมิติและทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี คนเก่ง และมีคุณภาพ นอกจากนั้นยังสอดรับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติที่ ๑๑ ประเด็นการพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติที่ ๑๒ ประเด็นการพัฒนาการเรียนรู้

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา (สกสค.) ได้จัดทำงบประมาณรายจ่ายในปีถัดไป โดยแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนปฏิบัติการและแผนการใช้จ่ายงบประมาณประจำปี เพื่อทบทวนเป้าหมาย ตัวชี้วัด ของแผนงาน/โครงการ ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของสำนักงานฯ และเชื่อมโยงไปสู่ยุทธศาสตร์ชาติต่อไป

๑.๔ ห้วงเวลาในการจัดทำแผนการปฏิรูปประเทศและการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี

ปัจจุบันห้วงเวลาในการจัดทำแผนการปฏิรูปประเทศไม่สัมพันธ์กับการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี โดยแผนการปฏิรูปประเทศของปี ๒๕๖๓ จะดำเนินการเสร็จสมบูรณ์ ภายในสิ้นปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ขณะที่ช่วงเวลาดังกล่าวเป็นช่วงที่หน่วยงานภาครัฐอยู่ระหว่างเริ่มดำเนินการจัดทำงบประมาณของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ตามปฏิทินงบประมาณแล้ว

ดังนั้น เพื่อให้แผนการปฏิรูปประเทศที่ผ่านการทบทวนแล้วสามารถดำเนินการให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์ภายในปี ๒๕๖๔ ซึ่งเป็นปีสุดท้ายของแผนการปฏิรูปประเทศระยะแรกและ มีงบประมาณสนับสนุนอย่างเพียงพอ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ควรกำหนดแผนการดำเนินการปรับปรุงแผนเสนอผ่านคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติและคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบให้แล้วเสร็จภายในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๓ เพื่อให้ทันต่อการจัดทำยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ให้หน่วยรับงบประมาณนำไปใช้เป็นแนวทางในการจัดทำคำของบประมาณต่อไป

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานงบประมาณ

สำนักงานงบประมาณเสนอแนวทางการจัดทำงบประมาณและปฏิทินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติ เพื่อให้หน่วยรับงบประมาณใช้เป็นแนวทางประกอบการวางแผนการดำเนินงานและกำหนดแผนการปฏิบัติงาน ให้สอดคล้องกับกระบวนการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตามบทบัญญัติตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ และพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ ตลอดจนมติคณะรัฐมนตรี และระเบียบที่เกี่ยวข้อง

ทั้งนี้ การกำหนดปฏิทินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ เป็นการกำหนดแผนและขั้นตอนการปฏิบัติงานในการจัดทำพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ให้เป็นไปตามกรอบระยะเวลาที่บทบัญญัติของกฎหมายกำหนดไว้ หากมีแผนปฏิบัติการที่ตอบสนองตามนโยบายสำคัญใด ควรนำปฏิทินงบประมาณที่สำนักงานงบประมาณเผยแพร่ มาประกอบการพิจารณาให้สอดคล้องกับมิติระยะเวลาจะช่วยให้การดำเนินการดังกล่าวได้รับการพิจารณาจัดสรรงบประมาณต่อไป

๑.๕ การพัฒนาระบบการประเมินผลงาน (Performance Management System : PMS)

ปัจจุบันการรายงานผลการปฏิบัติราชการทั้งในระดับบุคคล องค์กร แผนบูรณาการ และผลลัพธ์โดยภาพรวมยังขาดความชัดเจนสำหรับให้รัฐบาล ผู้บริหาร หน่วยงาน ประชาชน รัฐสภา และผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถประเมินผลสัมฤทธิ์จากการขับเคลื่อนภารกิจขององค์กรภาครัฐได้อย่างเป็นระบบ และทันสมัยกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในแต่ละระยะ รัฐบาลจึงควรพัฒนาระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวไปใช้ในการวางแผน ตัดสินใจ และกำหนดนโยบายที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในระหว่างปีงบประมาณและปีงบประมาณถัดไปได้

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานงบประมาณ

สำนักงานงบประมาณมีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนการปฏิบัติงาน และแผนการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยรับงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ โดยให้หน่วยรับงบประมาณที่เป็น ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานของรัฐสภา ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญ องค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ องค์การอัยการ องค์การมหาชน ทุนหมุนเวียนที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล และหน่วยงานอื่นของรัฐ รายงานผลการปฏิบัติงานและผลการใช้จ่ายงบประมาณผ่านระบบฐานข้อมูลแผน/ผลการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายงบประมาณ (BB EvMIS) และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้รายงานผลการปฏิบัติงานและผลการใช้จ่ายงบประมาณผ่านระบบสารสนเทศเพื่อการจัดทำงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (BBL) โดยเป็นการรายงานผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณ ผลสัมฤทธิ์ และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการใช้จ่ายงบประมาณ เป้าหมายการให้บริการ แผนงาน ผลผลิต/โครงการ และกิจกรรม ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ สำนักงานงบประมาณได้มีการปรับปรุงระบบรายงานดังกล่าวให้มีความสอดคล้องเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนย่อยของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สามารถติดตามและประเมินผลสัมฤทธิ์จากการขับเคลื่อนการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามยุทธศาสตร์ชาติ และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ รวมถึงให้หน่วยรับงบประมาณสามารถปรับแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณในระหว่างปีงบประมาณให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันได้ ซึ่งหน่วยรับงบประมาณต้องรายงานผลการปฏิบัติงานและผลการใช้จ่ายงบประมาณผ่านระบบดังกล่าว และสำนักงานงบประมาณจะรวบรวมข้อมูลเพื่อจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานและผลการใช้จ่ายงบประมาณ ของหน่วยรับงบประมาณ เสนอต่อคณะรัฐมนตรีเป็นรายไตรมาส ทั้งนี้ เพื่อให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดหรือรัฐมนตรีที่กำกับดูแลหรือควบคุมกิจการของหน่วยรับงบประมาณ หรือรัฐมนตรีผู้รักษาการตามกฎหมาย กำกับดูแล เร่งรัด ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายงบประมาณให้เป็นไปตามเป้าหมายหรือแผนที่กำหนดไว้ โดยคำนึงถึงผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพของหน่วยรับงบประมาณ รวมถึงสำนักงานงบประมาณจะนำผลการเบิกจ่ายและการก่อหนี้ผูกพันมาใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ด้วย

สำนักงานงบประมาณได้มีการจัดวางระบบการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยรับงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ เพื่อการวัดผลสัมฤทธิ์หรือประโยชน์ที่จะได้รับจากการใช้จ่ายงบประมาณ โดยในระบบการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานให้ประกอบด้วยการติดตามและประเมินผลก่อนการจัดสรรงบประมาณ ระหว่างการใช้จ่ายงบประมาณ และภายหลังการใช้จ่ายงบประมาณ และกำหนดให้หน่วยรับงบประมาณจัดทำมีระบบการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณภายใน

หน่วยรับงบประมาณ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณกำหนด และให้ถือว่าการประเมินผลเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารงบประมาณ และสำนักงบประมาณได้มีการดำเนินการติดตามและประเมินผลแผนงานบูรณาการ ดังนี้

๑) การติดตามและประเมินผลก่อนการจัดสรรงบประมาณ โดยกำหนดให้หน่วยงานเจ้าภาพร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ต้องมีการทบทวนความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (แผนย่อยของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วย ความมั่นคงแห่งชาติ แผนแม่บทเฉพาะกิจภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติอันเป็นผลมาจากสถานการณ์โควิด - ๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕ แผนปฏิรูปประเทศฉบับปรับปรุง นโยบายรัฐบาล ยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี กรอบวงเงิน โครงสร้างงบประมาณและหลักเกณฑ์การจัดสรรงบประมาณที่กำหนดไว้ รวมถึงต้องนำข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.... สภาผู้แทนราษฎร และข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษา ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.... วุฒิสภา ที่ได้ให้ความเห็นไว้มาพิจารณาประกอบด้วย รวมถึงต้องพิจารณาให้แผนงานบูรณาการมีความสอดคล้องเชื่อมโยงทั้งระบบอย่างบูรณาการตั้งแต่ระดับนโยบายจนถึงระดับการดำเนินงาน ถ้ายกทอดมาที่ผลสัมฤทธิ์หรือประโยชน์ที่จะได้รับการใช้จ่ายงบประมาณ ทั้งนี้ สะท้อนการกำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัดผลสำเร็จตามภารกิจได้อย่างชัดเจน มุ่งก่อเกิดผลสัมฤทธิ์ ให้ความสำคัญกับผลลัพธ์ ผลกระทบ ประสิทธิภาพ และประสิทธิผลในการใช้จ่ายงบประมาณ

๒) การติดตามและประเมินผลระหว่างการจัดสรรงบประมาณ สำนักงบประมาณได้ดำเนินการโดยกำหนดให้หน่วยรับงบประมาณที่ทำหน้าที่หน่วยงานเจ้าภาพแผนงานบูรณาการ และหน่วยรับงบประมาณที่เกี่ยวข้องมีหน้าที่รวบรวมและพิจารณาความสอดคล้องของแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณภายใต้แผนงานบูรณาการเพื่อเสนอผู้มีอำนาจกำกับแผนงานบูรณาการพิจารณาให้ความเห็นชอบก่อนส่งให้สำนักงบประมาณไม่น้อยกว่าสิบห้าวันก่อนวันเริ่มปีงบประมาณ หน่วยงานเจ้าภาพ และหน่วยรับงบประมาณที่เกี่ยวข้องต้องจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานและผลการใช้จ่ายงบประมาณ ตามเป้าหมายและตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ หรือตามที่ได้ตกลงกับสำนักงบประมาณ พร้อมทั้งระบุปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไขทั้งในระบบอิเล็กทรอนิกส์ และเอกสารตามที่สำนักงบประมาณกำหนดเมื่อสิ้นระยะเวลาในแต่ละไตรมาส และจัดส่งสำนักงบประมาณภายในสิบห้าวันนับแต่วันสิ้นไตรมาส โดยสำนักงบประมาณจะรวบรวมรายงานเสนอต่อคณะรัฐมนตรีภายในสี่สิบห้าวัน นับแต่วันสิ้นไตรมาส ทั้งนี้ ต้องจัดส่งรายงานการปรับแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณที่สำนักงบประมาณให้ความเห็นชอบแล้ว รวมถึงหากมีการโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณ ต้องส่งรายงานการใช้งบประมาณรายจ่าย และการโอนเปลี่ยนแปลงเงินจัดสรร ตามแบบที่สำนักงบประมาณกำหนด ให้สำนักงบประมาณภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากสำนักงบประมาณ หรือนับแต่วันที่มีการโอนเปลี่ยนแปลงเงินจัดสรร

๓) การติดตามและประเมินผลภายหลังจากการใช้จ่ายงบประมาณ สำนักงบประมาณได้กำหนดให้หน่วยงานเจ้าภาพ และหน่วยรับงบประมาณที่เกี่ยวข้อง ต้องจัดทำรายงานประจำปีที่แสดงถึงความสำเร็จในการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายที่เชื่อมโยงกับเป้าหมายแผนงานบูรณาการ ยุทธศาสตร์ชาติ แผนชาติระดับต่าง ๆ นโยบายรัฐบาล และยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี โดยมีค่าเป้าหมายและตัวชี้วัดที่ชัดเจน จัดส่งสำนักงบประมาณภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ พร้อมทั้งจัดทำรายงานผลสัมฤทธิ์หรือประโยชน์ที่ได้รับการใช้จ่ายงบประมาณ เพื่อแสดงถึงความคุ้มค่า

จากการใช้จ่ายงบประมาณในปีงบประมาณที่สิ้นสุด จัดส่งสำนักงบประมาณภายในสี่สิบห้าวัน นับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ เพื่อสำนักงบประมาณจัดทำรายงานดังกล่าวเสนอต่อคณะรัฐมนตรีภายในเก้าสิบวัน นับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ ทั้งนี้ เมื่อสิ้นสุดระยะเวลาของแผนงานบูรณาการ หน่วยงานเจ้าภาพและหน่วยรับงบประมาณที่เกี่ยวข้องจะต้องร่วมกับหน่วยรับงบประมาณที่เกี่ยวข้องจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานและผลการใช้จ่ายงบประมาณ ซึ่งรวมถึงผลสัมฤทธิ์หรือประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้จ่ายงบประมาณของแผนงานบูรณาการดังกล่าว จัดส่งสำนักงบประมาณภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันสิ้นสุดระยะเวลาของแผนงานบูรณาการ

๑.๖ การจัดสรรงบประมาณด้านการพัฒนาทุนมนุษย์

การจัดทำแผนงาน/โครงการด้านการพัฒนาทุนมนุษย์เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ที่ต้องการพัฒนาทักษะกำลังคน (Upskills and Reskills) ทั้งด้านความรู้ที่ใช้ในการทำงานความสามารถในการประยุกต์ใช้เทคนิคต่าง ๆ (Hard Skills) และทักษะด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่น (Soft Skills) ของหน่วยงานส่วนใหญ่มุ่งเน้นการฝึกอบรมเป็นหลัก ซึ่งไม่มีการกำหนดผลลัพธ์เกี่ยวกับระดับความรู้ที่ได้รับ (Access Work) ตลอดจนการประเมินผลด้านรายได้ของผู้เข้ารับการฝึกอบรม หลังจากที่ได้รับ การฝึกอบรมที่ชัดเจน กล่าวคือ เป็นเพียงการกำหนดเป้าหมายโดยใช้จำนวนผู้เข้าร่วมฝึกอบรมเท่านั้น นอกจากนี้ โครงการในลักษณะดังกล่าวยังขาดความเชื่อมโยงในประเด็นเกี่ยวกับการผลิตแรงงาน เพื่อป้อนเข้าสู่ตลาดแรงงาน ทั้งนี้ หน่วยงานภาครัฐควรพิจารณาใช้ประโยชน์จากข้อมูลในฐานข้อมูลรวบรวมข้อมูลการจ้างงานและการพัฒนาทักษะฝีมือแรงงาน (Labor platform) ของกระทรวงแรงงาน มาประกอบการพิจารณากำหนดหลักสูตรการฝึกอบรมและเตรียมความพร้อมให้กับสถาบันการศึกษา เพื่อให้สอดคล้องและสามารถรองรับกับความต้องการของตลาดแรงงานได้อย่างแท้จริง

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

องค์การบริหารส่วนจังหวัดกลุ่มภาคใต้ชายแดน

องค์การบริหารส่วนจังหวัดกลุ่มภาคใต้ชายแดน ประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนจังหวัดยะลา องค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานี และองค์การบริหารส่วนจังหวัดนราธิวาส ไม่ได้เสนอขอรับการจัดสรรงบประมาณปี ๒๕๖๕ ด้านการพัฒนาทุนมนุษย์ อย่างไรก็ตาม สำนักงบประมาณได้แจ้งประสานกับองค์การบริหารส่วนจังหวัดกลุ่มภาคใต้ชายแดน กรณีการเสนอขอรับการจัดสรรงบประมาณด้านการพัฒนาทุนมนุษย์ ในปีต่อ ๆ ไป ให้พิจารณากำหนดกลุ่มเป้าหมายที่ชัดเจน ตามประเด็นการพัฒนาที่สำคัญขององค์การบริหารส่วนจังหวัด โดยบรรจุไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ และแผนปฏิบัติการประจำปี พร้อมทั้งจัดทำรายละเอียดโครงการที่เกี่ยวกับการพัฒนาทักษะด้านกำลังคน (Upskills and Reskills) ทั้ง Hard Skills และ Soft Skills โดยต้องมีการกำหนดผลลัพธ์เกี่ยวกับระดับความรู้ที่ได้รับ (Access Work) และผลสัมฤทธิ์ด้านรายได้ที่เพิ่มขึ้นจากการนำความรู้และทักษะที่ได้รับจากการฝึกอบรมไปประกอบอาชีพ ตลอดจนการใช้ฐานข้อมูลการจ้างงานและ Labor Platform ของกระทรวงแรงงานมากำหนดหลักสูตรการฝึกอบรมที่เหมาะสม และสอดคล้องเชื่อมโยงกับความต้องการสาขาแรงงานในตลาดแรงงานอย่างแท้จริงต่อไป

องค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานี

องค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานี ไม่ได้ขอรับการจัดสรรงบประมาณแผนงาน/โครงการด้านการพัฒนาทุนมนุษย์ เช่น โครงการฝึกอบรมบุคลากรในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานี เพื่อพัฒนาศักยภาพการปฏิบัติงานของบุคลากร โดยใช้เงินนอกงบประมาณในการดำเนินการพัฒนาทุนมนุษย์ ซึ่งเป็นเงินรายได้ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานี

องค์การบริหารส่วนจังหวัดนราธิวาส

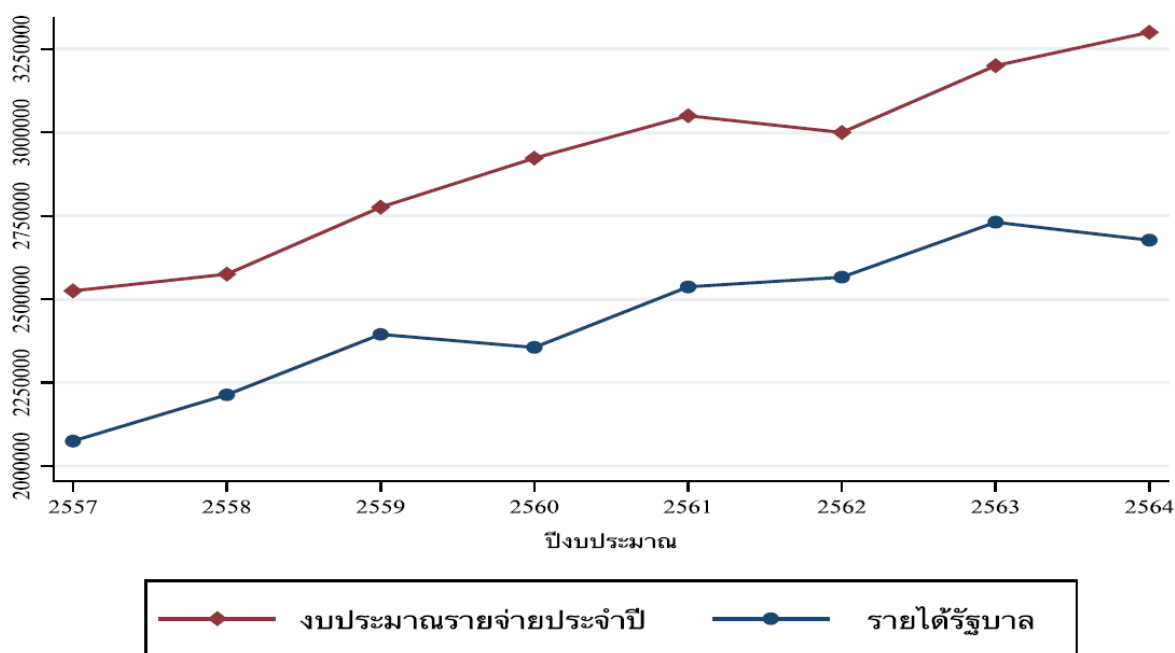
องค์การบริหารส่วนจังหวัดนราธิวาสไม่ได้ขอรับจัดสรรงบประมาณแผนงาน/โครงการด้านการพัฒนาทุนมนุษย์ เช่น โครงการฝึกอบรม เป็นต้น เนื่องจากไม่ได้อยู่ในกลุ่มเป้าหมายรายละเอียดแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ในภารกิจตามอำนาจหน้าที่และภารกิจถ่ายโอนที่จะต้องขอรับเงินอุดหนุนทั่วไปและเงินอุดหนุนเฉพาะกิจที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดได้รับผิดชอบ จึงต้องพิจารณาให้หน่วยงานที่รับผิดชอบเป็นผู้ดำเนินการให้เป็นไปตามข้อสั่งเกิดของคณะกรรมการการวิสามัญฯ

๑.๗ การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี

การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีในช่วงที่ผ่านมาพบว่า งบประมาณรายจ่ายประจำปีกำหนดให้มีวงเงินงบประมาณเพิ่มสูงขึ้นต่อเนื่องทุกปี ซึ่งสอดคล้องกับรายได้ของรัฐบาลที่มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นทุกปีเช่นกัน (แผนภาพที่ ๒)

แผนภาพที่ ๒ รายได้รัฐบาล และงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔

ลักษณะ

ที่มา: งบประมาณโดยสังเขป ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ สำนักงบประมาณ

อย่างไรก็ตาม หากพิจารณาโครงสร้างของงบประมาณรายจ่ายประจำปีพบว่า งบประมาณรายจ่ายประจำปีมีสัดส่วนสูงที่สุดและเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง (ตารางที่ ๑) นอกจากนี้ ภายใต้การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ นั้น งบประมาณรายจ่ายประจำปีเพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้าร้อยละ ๕.๑ ซึ่งมากกว่างบประมาณรายจ่ายลงทุนที่เพิ่มขึ้นร้อยละ ๔.๗ ทั้งที่การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔ รัฐบาลมีความพยายามจะกระตุ้นเศรษฐกิจเพื่อบรรเทาผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙

ตารางที่ ๑ สัดส่วนโครงสร้างงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ - ๒๕๖๔

(หน่วย : ร้อยละต่อวงเงินงบประมาณรวม)

ปีงบประมาณ	สัดส่วนรายจ่ายประจำ	สัดส่วนรายจ่ายลงทุน	สัดส่วนรายจ่ายชำระต้นเงินกู้	สัดส่วนรายจ่ายเพื่อชดใช้เงินคงคลัง
2557	79.9	17.5	2.1	0.5
2558	78.8	17.5	2.2	1.6
2559	76.6	20.3	2.2	0.8
2560	73.7	22.5	2.8	0.9
2561	73.3	22.2	2.9	1.6
2562	75.8	21.6	2.6	0.0
2563	75.1	20.1	2.8	2.0
2564	76.5	20.5	3.0	0.0

ที่มา : งบประมาณโดยสังเขป ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ สำนักงบประมาณ

ทั้งนี้ แม้ว่ารัฐบาลมีความพยายามที่จะลดรายจ่ายงบประมาณด้านบุคลากรลงอย่างต่อเนื่อง สืบเนื่องจากการที่สัดส่วนงบประมาณรายจ่ายบุคลากรภาครัฐมีแนวโน้มลดลงมาตลอดในระยะเวลา ๓ ปีที่ผ่านมา ซึ่งโดยเฉลี่ยพบว่าการจัดสรรในกลุ่มงบประมาณรายจ่ายบุคลากรภาครัฐที่ร้อยละ ๒๔.๔๒ และมีแนวโน้มลดลงร้อยละ ๐.๙๔ อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณางบประมาณด้านอื่น ๆ พบว่า มีงบประมาณรายจ่ายด้านบุคลากรปรากฏแทรกอยู่เป็นจำนวนมาก เช่น การจัดจ้างภายนอก (Outsource) ที่อยู่ในค่าจ้างเหมาบริการหรือการจ้างงานในลักษณะสัญญาจ้างชั่วคราว และรายจ่ายด้านการฝึกอบรมต่าง ๆ เป็นต้น

ดังนั้น รัฐบาลควรพิจารณาปรับโครงสร้างภาครัฐเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของบุคลากรควบคู่กับการใช้เทคโนโลยีเพื่อลดรายจ่ายประจำ ขณะเดียวกันก็ต้องเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ภาครัฐให้สูงขึ้น อีกทั้งรัฐบาลควรมีความรอบคอบในการจัดตั้งหน่วยงานอิสระและองค์การมหาชน เพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนกับภารกิจของหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีอยู่แล้ว เพื่อเป็นการลดภาระงบประมาณรายจ่ายประจำในระยะยาว

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงบประมาณ

สำนักงบประมาณได้ให้ความสำคัญกับการลดงบประมาณรายจ่ายประจำ ซึ่งหากพิจารณางบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ - ๒๕๖๔ พบว่า สัดส่วนงบประมาณรายจ่ายประจำต่องบประมาณรายจ่ายประจำปีมีแนวโน้มลดลง โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ สัดส่วนงบประมาณรายจ่ายประจำอยู่ที่ร้อยละ ๗๙.๙ ในขณะที่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ สัดส่วนงบประมาณรายจ่ายประจำอยู่ที่ร้อยละ ๗๗.๒

อย่างไรก็ดี ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ งบประมาณรายจ่ายประจำเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ ๕.๖ จากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ เนื่องจาก รัฐบาลมีภาระค่าใช้จ่ายซึ่งเป็นลักษณะรายจ่ายประจำ อาทิ ภาระค่าใช้จ่ายตามสิทธิ ตามกฎหมาย ตามข้อผูกพันและค่าใช้จ่ายด้านสวัสดิการทางสังคม รวมทั้งค่าใช้จ่ายในการจัดบริการสาธารณะขั้นพื้นฐานเพื่อดูแลประชาชนโดยเฉพาะกลุ่มเปราะบางต่าง ๆ ตลอดจนค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการหนี้ เป็นต้น

๑.๘ การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายลงทุน

ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ รายจ่ายลงทุนมีสัดส่วนอย่างน้อยร้อยละ ๒๐ ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี ซึ่งเป็นไปตามมาตรา ๒๐ ของพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายลงทุนตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๓ พบว่า งบประมาณรายจ่ายลงทุนได้รับการจัดสรรในสัดส่วนที่ลดลงอย่างต่อเนื่อง จากร้อยละ ๒๒.๕ เป็น ๒๐.๑ ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี และในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ สัดส่วนของงบประมาณรายจ่ายลงทุนเพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อยที่ร้อยละ ๒๐.๕

ทั้งนี้ งบประมาณรายจ่ายเพื่อการลงทุนจำนวนมากเป็นการนำไปใช้จ่ายเพื่อก่อสร้างอาคารสถานที่และโครงสร้างพื้นฐาน ขณะที่ปัจจุบันประเทศกำลังเผชิญกับการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ และความไม่แน่นอนของมิติตามความมั่นคงภายนอกประเทศ จึงมีแนวโน้มที่จะทำให้ต้องปรับตัวไปสู่การพึ่งพาตนเองและให้ความสำคัญกับการลงทุนเพื่อกระจายรายได้ และเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในท้องถิ่นมากขึ้น นอกจากนี้ การที่โครงสร้างงบประมาณยังคงกระจุกตัวอยู่ที่งบประมาณรายจ่ายประจำในสัดส่วนที่สูงกว่างบประมาณรายจ่ายลงทุนเป็นจำนวนมาก ยังอาจเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานของรัฐบาลตามแผนการปฏิรูปประเทศซึ่งมีความจำเป็นที่จะต้องใช้งบประมาณด้านการลงทุนเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม

ดังนั้น การพิจารณาจัดสรรงบประมาณรายจ่ายลงทุนในปีถัดไปจึงควรให้ความสำคัญกับแผนการปฏิรูปประเทศในด้านที่สำคัญ เช่น การพัฒนาการเสริมสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจชุมชน และการพัฒนาท้องถิ่นอย่างมั่นคง โดยอาจนำรูปแบบ “BCG Economy Model” ซึ่งให้ความสำคัญในการพัฒนาแบบองค์รวมระหว่าง ระบบเศรษฐกิจชีวภาพ (Bio Economy) ระบบเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) และระบบเศรษฐกิจสีเขียว (Green Economy) มาเป็นแนวทางกำหนดยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนแบบองค์รวมมากยิ่งขึ้น

อีกทั้งรัฐบาลควรพิจารณาหาแหล่งเงินทุนอื่นควบคู่กันไปเพื่อให้เกิดการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง โดยควรมุ่งเน้นให้เกิดผลในทางปฏิบัติตามแผนร่วมลงทุนระหว่างรัฐและเอกชน ระยะยาว พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๗๐ (Public Private Partnership : PPP) ให้มากยิ่งขึ้น

ปัจจุบันมีโครงการที่หน่วยงานประสงค์จะร่วมลงทุนจำนวน ๙๒ โครงการ งบประมาณการมูลค่าการลงทุนรวม ๑.๐๙ ล้านล้านบาท โดยโครงการที่มีรายละเอียดข้อมูลครบถ้วนตามพระราชบัญญัติการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ พ.ศ. ๒๕๕๖ มีจำนวน ๒๗ โครงการ งบประมาณการมูลค่าการลงทุนรวม ๖๘๔,๓๑๗ ล้านบาท นอกจากนี้ ยังมีแผนงานยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนในระยะยาว เช่น กองทุนรวมโครงสร้างพื้นฐานเพื่ออนาคตประเทศไทย (Thailand Future Fund : TFFIF) และโครงการเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก เป็นต้น ซึ่งการดำเนินงานตามแผนงานดังกล่าวจะเป็นอีกแรงขับเคลื่อนที่สำคัญทางเศรษฐกิจได้เป็นอย่างดี

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงบประมาณ

สำนักงบประมาณได้กำหนดหลักเกณฑ์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ โดยให้ความสำคัญเป็นอันดับแรกกับโครงการที่สอดคล้องหรืออยู่ภายใต้แผนแม่บทเฉพาะกิจภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ อันเป็นผลมาจากสถานการณ์โควิด-๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕ แผนแม่บทย่อย

ของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ควบคู่กับการพิจารณาถึงความจำเป็น ความพร้อม ความคุ้มค่า ความประหยัด และสถานการณ์ทางการคลังของประเทศเป็นสำคัญ

นอกจากนี้ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ สำนักงบประมาณได้หารือร่วมกับ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กระทรวงการคลัง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พิจารณาแนวทางการเพิ่มแหล่งเงินทุนของประเทศในช่องทางอื่นนอกเหนือจากงบประมาณรายจ่าย ได้แก่ การให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ (Public Private Partnership : PPP) และการลงทุนของหน่วยงานจากกองทุนรวมโครงสร้างพื้นฐานเพื่ออนาคตประเทศไทย (Thailand Future Fund : TFFIF) รวมทั้งพิจารณาการใช้จ่ายเงินกู้เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ตามมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติการบริหารหนี้สาธารณะ พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

องค์การบริหารส่วนจังหวัดภาคใต้ชายแดน

องค์การบริหารส่วนจังหวัดภาคใต้ชายแดน ประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนจังหวัดยะลา องค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานี และองค์การบริหารส่วนจังหวัดนราธิวาส ได้รับการเสนอจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ รวมทั้งสิ้น ๓๕๐.๐๖๙๗ ล้านบาท จำแนกเป็นรายจ่ายประจำ ๒๕๗.๗๐๔๑ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๗๓.๖๒ รายจ่ายลงทุน ๙๒.๓๖๕๖ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๓๘ การเสนอจัดสรรรายจ่ายลงทุนดังกล่าว ส่วนใหญ่เป็นไปเพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน เพิ่มขีดสมรรถนะและประสิทธิภาพในการขนส่งผลผลิตทางการเกษตรไปยังตลาดกลางและตลาดชุมชน เป็นการเพิ่มรายได้ทั้งทางตรงและทางอ้อมให้กับประชาชนในพื้นที่ เพื่อให้สามารถพึ่งพาตนเองได้ในระดับหนึ่ง จากภาวะวิกฤติการณ์ต่าง ๆ ทั้งจากภัยธรรมชาติ ปัญหาการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ และสถานการณ์ด้านเศรษฐกิจต่าง ๆ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑. องค์การบริหารส่วนจังหวัดยะลา ได้รับการเสนอจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ รายจ่ายลงทุน ๓๑.๓๖๐๕ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๗๐ ประกอบด้วย

- โครงการปรับปรุงและซ่อมบำรุงรักษา รหัสสายทาง ยล. ถ ๑-๐๐๕๑ บ้านบาลอบาตะ ตำบลสะเอะ อำเภอกงปิ่น - บ้านหลักเขต ตำบลบันนังสตา อำเภอบันนังสตา จังหวัดยะลา ขนาดผิวจราจรกว้าง ๖.๐๐ เมตร ไม่มีไหล่ทาง ระยะทาง ๓.๒๘๙ กิโลเมตร หรือมีพื้นที่ไม่น้อยกว่า ๑๙,๗๓๔ ตารางเมตร วงเงิน ๑๑.๑๕๑๐ ล้านบาท

- โครงการปรับปรุงและซ่อมบำรุงรักษา รหัสสายทาง ยล. ถ ๑-๐๐๖๘ บ้านคอกช้าง - บ้านปาโจแมเราะ ตำบลแม่หวาด อำเภอรูต จังหวัดยะลา ขนาดผิวจราจรกว้าง ๖.๐๐ เมตร ไม่มีไหล่ทาง ระยะทาง ๓.๐๙๐ กิโลเมตร หรือมีพื้นที่ไม่น้อยกว่า ๑๘.๕๔๐ ตารางเมตร วงเงิน ๑๐.๕๓๔๕ ล้านบาท

- โครงการปรับปรุงและซ่อมบำรุงรักษา รหัสสายทาง ยล.ถ ๑-๐๐๐๕ บ้านหน้าถ้ำ ตำบลหน้าถ้ำ อำเภอมือเืองยะลา - บ้านบางโงยรา ตำบลสะเอะ อำเภอกงปิ่น จังหวัดยะลา ขนาดผิวจราจรกว้าง ๖.๐๐ เมตร ไหล่ทางกว้างข้างละ ๐.๐๐ - ๑.๐๐ เมตร ระยะทาง ๒.๒๖๐ กิโลเมตร หรือพื้นที่ไม่น้อยกว่า ๑๘,๐๘๐ ตารางเมตร วงเงิน ๙.๖๗๕๐ ล้านบาท

๒. องค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานี ได้รับการเสนอจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ รายจ่ายลงทุน ๓๐.๗๕๔๘ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๓๒ ประกอบด้วย

- โครงการซ่อมสร้างถนนลาดยางผิวจราจรแอสฟัลต์คอนกรีต สาย ปน.ถ ๑-๐๐๐๙ บ้านกรือเซะ - บ้านลิโ๊ะมา อำเภอมือเือง จังหวัดปัตตานี ผิวจราจร กว้าง ๖.๐๐ เมตร ยาว ๕,๙๕๐ เมตร ไหล่ทางข้างละ ๑.๐๐ เมตร หนา ๐.๐๔ เมตร พื้นที่ไม่น้อยกว่า ๔๗,๖๐๐ ตารางเมตร วงเงิน ๑๖.๐๗๐๔ ล้านบาท

- โครงการซ่อมสร้างถนนลาดยางผิวจราจรแอสฟัลต์คอนกรีต สาย ปน.ถ ๑-๐๐๔๓ บ้านเกาะบาตอ - บ้านบาโงยะหาอำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี ผิวจราจรกว้าง ๖.๐๐ เมตร ยาว ๕,๓๗๕ เมตร ไหล่ทางข้างละ ๑.๐๐ เมตร หนา ๐.๐๕ เมตร พื้นที่ไม่น้อยกว่า ๔๓,๐๐๐ ตารางเมตร วงเงิน ๑๔.๖๘๔๔ ล้านบาท

๓. องค์การบริหารส่วนจังหวัดนราธิวาส ได้รับการเสนอจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ รายจ่ายลงทุน ๓๐.๒๕๐๓ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๓๗ ประกอบด้วย

- ปรับปรุงเสริมผิวจราจรถนนลาดยางผิวทางแอสฟัลต์ติกคอนกรีต สาย นธ.ถ. ๑-๐๐๐๑ บ้านค่าย ตำบลกะลุวอเหนือ - บ้านกำแพง ตำบลกะลุวอ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส กว้าง ๖.๐๐ เมตร ยาว ๓,๘๘๙ เมตร หนา ๐.๐๕ เมตร (หรือพื้นที่ไม่น้อยกว่า ๒๓,๓๓๔ ตารางเมตร) วงเงิน ๙.๓๗๓๐ ล้านบาท

- ปรับปรุงเสริมผิวจราจรถนนลาดยางผิวทางแอสฟัลต์ติกคอนกรีต สาย นธ.ถ. ๑-๐๐๐๗ บ้านยารอ ตำบลบางปอ - บ้านลำภู ตำบลลำภู อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส กว้าง ๖.๐๐ เมตร ยาว ๕,๕๐๐ เมตร หนา ๐.๐๕ เมตร (หรือพื้นที่ไม่น้อยกว่า ๓๓,๐๐๐ ตารางเมตร) วงเงิน ๑๑.๗๖๖๖ ล้านบาท

- ปรับปรุงเสริมผิวจราจรถนนลาดยางผิวทางแอสฟัลต์ติกคอนกรีต สาย นธ.ถ. ๑-๐๐๔๐ บ้านโต๊ะเต็ง ตำบลโต๊ะเต็ง - บ้านปะลูลู ตำบลปะลูลู อำเภอสุไหงปาดี จังหวัดนราธิวาส กว้าง ๖.๐๐ เมตร ยาว ๔,๑๔๐ เมตร หนา ๐.๐๕ เมตร (หรือพื้นที่ไม่น้อยกว่า ๒๔,๘๔๐ ตารางเมตร) วงเงิน ๙.๑๑๐๗ ล้านบาท

องค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานี

องค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานี มีการดำเนินโครงการตามแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) ซึ่งเป็นการดำเนินงานที่เชื่อมโยงยุทธศาสตร์ชาติทั้ง ๖ ด้าน มีสัดส่วนของงบลงทุนในอัตราที่เพิ่มขึ้นทุกปี เป็นการดำเนินโครงการที่แก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนในพื้นที่อย่างแท้จริง เช่น

- การก่อสร้าง ปรับปรุง ซ่อมแซมถนน และยกระดับถนนให้ได้มาตรฐานถนนทางหลวง ซึ่งเป็นเส้นทางสัญจรและขนส่งสินค้าของประชาชนในพื้นที่ได้สะดวก รวดเร็ว และปลอดภัยมากขึ้น และรองรับการพัฒนาเมืองต้นแบบสามเหลี่ยมมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน จังหวัดปัตตานี

- การขุดลอกคลอง เพื่อป้องกันอุทกภัย รวมถึงการจัดหาแหล่งน้ำเพื่อใช้ประโยชน์ด้านการเกษตรให้แก่ประชาชนในพื้นที่

- การปรับปรุงสนามกีฬา เพื่อยกระดับสนามกีฬากลางขององค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานี ให้เป็น sport complex ได้มาตรฐานและประชาชนสามารถใช้บริการได้ตลอดเวลา

องค์การบริหารส่วนจังหวัดนราธิวาส

องค์การบริหารส่วนจังหวัดนราธิวาสเห็นด้วยกับข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯ และพร้อมที่จะปฏิบัติให้เกิดเป็นรูปธรรม แต่หากเกี่ยวกับการปรับปรุงหลักเกณฑ์หรือแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย องค์การบริหารส่วนจังหวัดนราธิวาสไม่สามารถดำเนินการได้ เพราะนอกเหนืออำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ซึ่งจะต้องให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ปรับปรุงแก้ไขกฎหมายให้เรียบร้อยเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือปฏิบัติให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน ตามที่คณะกรรมการการวิสามัญฯ ได้ตั้งข้อสังเกตไว้ ทั้งนี้ เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความเป็นอิสระในการออกแบบและสร้างนวัตกรรมการให้บริการ และการบริหารจัดการในเรื่องต่างๆ ที่เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการและสภาพปัญหาที่แท้จริง เพราะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือเป็นหน่วยงานที่อยู่ใกล้ชิดกับประชาชนย่อมรู้ปัญหาของประชาชนในพื้นที่

๑.๙ การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายชำระคืนต้นเงินกู้

รายจ่ายชำระคืนต้นเงินกู้ได้รับการจัดสรรให้มีสัดส่วนอยู่ที่ร้อยละ ๓.๐ ของวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ขณะที่ปัจจุบันนี้สาธารณะคงค้าง ณ เดือนมิถุนายน ปี ๒๕๖๓ ของประเทศไทย มีจำนวนทั้งสิ้น ๗.๔๓ ล้านล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๔๕.๘ ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศ (Gross Domestic Product : GDP) โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ รัฐบาลได้ขออนุมัติกรอบการกู้เงินกรณีรายจ่ายสูงกว่ารายได้วงเงิน ๒๑๔,๐๙๓.๙๒ ล้านบาท ซึ่งเป็นการกู้เพิ่มเติมจากวงเงินกู้ตามแผนการกู้เงินเพื่อชดเชยการขาดดุลงบประมาณปี ๒๕๖๓ วงเงิน ๔๖๙,๐๐๐ ล้านบาท นอกจากนี้เพื่อเป็นการเตรียมการรองรับมาตรการกระตุ้นและฟื้นฟูเศรษฐกิจให้สามารถดำเนินไปได้อย่างต่อเนื่อง อีกทั้งด้วยสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ซึ่งส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจและวิถีชีวิตของคนในประเทศเป็นวงกว้าง รัฐบาลจึงได้ประกาศพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓ ภายใต้กรอบวงเงิน ๑ ล้านล้านบาท เพื่อเป็นแรงเสริมให้การฟื้นตัวของเศรษฐกิจตลอดจนช่วยเหลือและเยียวยาผู้ที่ได้รับผลกระทบ

สำหรับในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ รัฐบาลยังคงดำเนินนโยบายการคลังแบบขยายตัวผ่านการจัดทำงบประมาณแบบขาดดุลเพื่อสนับสนุนการฟื้นตัวของเศรษฐกิจ โดยมีวงเงินกู้เพื่อชดเชยการขาดดุลงบประมาณ จำนวน ๖๒๓,๐๐๐ ล้านบาท

ดังนั้น รัฐบาลควรระมัดระวังการบริหารหนี้สาธารณะให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพโดยไม่ก่อให้เกิดภาระทางการคลังจนเกินควรในอนาคต โดยควรจัดสรรงบประมาณรายจ่ายชำระคืนต้นเงินกู้ให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมใกล้เคียงกับขอบบนของเกณฑ์ภายใต้กรอบวินัยการเงินการคลังของรัฐที่กำหนดให้สัดส่วนงบประมาณชำระคืนต้นเงินกู้ต้องไม่เกินงบประมาณรายจ่ายประจำปีอยู่ในช่วงร้อยละ ๑.๕ ถึง ๓.๕ เพื่อลดภาระดอกเบี้ยที่เพิ่มสูงขึ้นในระยะยาวจนอาจกลายเป็นความเสี่ยงทางการคลังในอนาคต

นอกจากนี้ รัฐบาลควรเร่งรัดแนวทางการหารายได้เพิ่มขึ้นและลดรายจ่ายประจำที่ซ้ำซ้อน เพื่อนำไปสู่การจัดทำงบประมาณที่ขาดดุลน้อยลง อันจะนำไปสู่การลดสัดส่วนการกู้เงินให้น้อยลงไปด้วย

ทั้งนี้ รัฐบาลควรพิจารณาการใช้จ่ายเงินกู้ให้สอดคล้องกับแผนการปฏิรูปประเทศ โดยเฉพาะด้านการเสริมสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจชุมชนและการพัฒนาท้องถิ่นให้มากยิ่งขึ้น

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

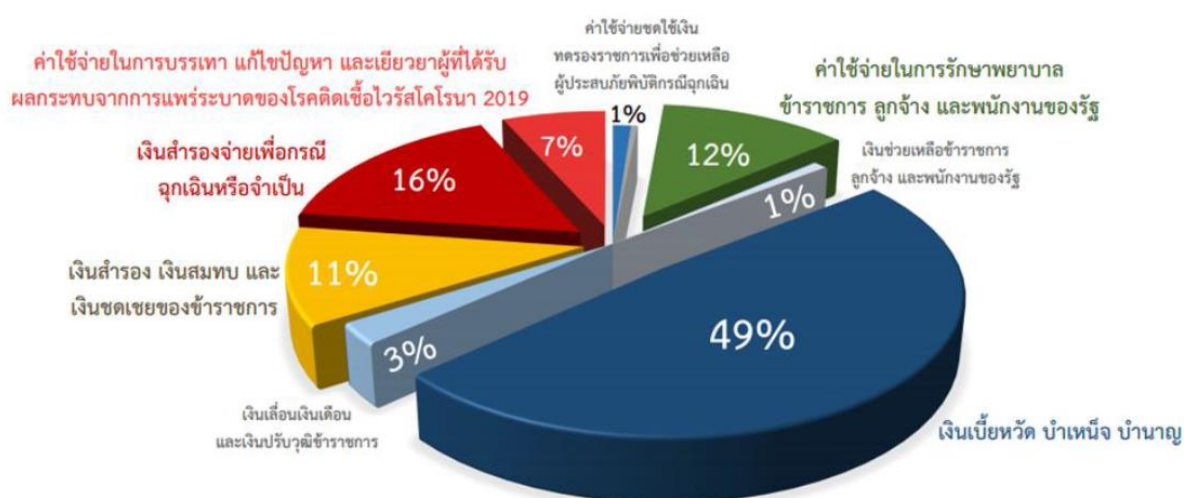
สำนักงานประมาณ

งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ได้กำหนดรายจ่ายชำระคืนต้นเงินกู้ไว้จำนวน ๑๐๐,๐๐๐ ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๓.๒๐ ของงบประมาณรายจ่ายประจำปีที่มีจำนวน ๓,๑๐๐,๐๐๐ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ซึ่งมีสัดส่วนงบประมาณรายจ่ายชำระคืนต้นเงินกู้อยู่ที่ร้อยละ ๓.๐๐ ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี โดยได้คำนึงถึงการบริหารจัดการหนี้สาธารณะให้เกิดความยั่งยืนทางการคลังและเหมาะสมกับกำลังเงินของประเทศ ทั้งนี้ สัดส่วนงบประมาณรายจ่ายชำระคืนต้นเงินกู้นี้ดังกล่าวอยู่ภายใต้กรอบวินัยการเงินการคลังของรัฐ ตามประกาศคณะกรรมการนโยบายการเงินการคลังของรัฐ เรื่อง กำหนดสัดส่วนต่าง ๆ เพื่อเป็นกรอบวินัยการเงินการคลังของรัฐ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๓ ที่กำหนดให้สัดส่วนงบประมาณชำระคืนต้นเงินกู้ต้องไม่เกินงบประมาณรายจ่ายประจำปีอยู่ในช่วงร้อยละ ๑.๕ ถึง ๓.๕ และมากกว่าค่ากลางที่ร้อยละ ๒.๕ ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี

๑.๑๐ การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายรายการงบกลาง

งบประมาณรายจ่ายรายการงบกลางในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ มีจำนวน ๑๒ รายการ วงเงินงบประมาณรวม ๖๑๔,๖๑๖.๒ ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ ๑๘.๖ ของวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปี ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ มีรายการที่เพิ่มขึ้น คือ รายการค่าใช้จ่ายในการบรรเทาแก้ไข ปัญหาและเยียวยาผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ วงเงิน งบประมาณ จำนวน ๔๐,๓๒๕.๖ ล้านบาท โดยการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายงบกลางประจำปี งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ส่วนใหญ่เป็นการตั้งงบประมาณที่เกี่ยวข้องกับบุคลากร ได้แก่ เงินเบี้ยหวัด บำเหน็จ บำนาญ ค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลข้าราชการ ลูกจ้าง และพนักงานของรัฐ และเงินสำรอง เงินสมทบและเงินชดเชยของข้าราชการ (แผนภาพที่ ๓) ทั้งนี้ รัฐบาลได้จัดสรรรายจ่ายบุคลากรที่กำหนด ไว้ในแผนงานบุคลากรภาครัฐในงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ไว้เรียบร้อยแล้ว จำนวน ๗๗๖,๘๘๗.๖๕๑๔ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๕ ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี แต่หากพิจารณารวม กับค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับบุคลากรภาครัฐซึ่งตั้งไว้ในงบประมาณรายจ่ายรายการงบกลางอีกจำนวน ๔๖๕,๒๙๐.๖๑๖๘ ล้านบาท พบว่า ค่าใช้จ่ายบุคลากรที่ตั้งไว้สำหรับแผนงานบุคลากรภาครัฐเป็นเงิน ทั้งสิ้น ๑,๒๔๒,๑๗๘.๒๖๘๒ ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๓๗.๖ หรือมีสัดส่วนกว่า ๑ ใน ๓ ของ งบประมาณรายจ่ายประจำปี ซึ่งถือว่าเป็นสัดส่วนที่ค่อนข้างสูงมาก

แผนภาพที่ ๓ สัดส่วนรายจ่ายงบกลาง งบประมาณรายจ่ายปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

ที่มา : งบประมาณโดยสังเขป ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ สำนักงบประมาณ

ดังนั้น การพิจารณาจัดสรรงบประมาณรายจ่าย รายการงบกลาง ควรคำนึงถึงความสอดคล้อง กับสถิติการเบิกจ่ายจริง โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ งบกลางในบางรายการมีการเบิกจ่ายมากกว่า งบประมาณที่ได้รับการจัดสรรไว้ เช่น เงินเบี้ยหวัด บำเหน็จ บำนาญ และค่ารักษาพยาบาลของข้าราชการ ถึงแม้ว่าในขั้นของการบริหารงบประมาณจะสามารถโอนเปลี่ยนแปลงรายการหรือใช้เงินคงคลังในการเติมเต็ม ส่วนขาดได้ แต่ก็ส่งผลกระทบต่อระดับเงินคงคลังของรัฐบาล ในขณะที่งบกลางบางส่วนมีการตั้งงบประมาณไว้สูง เมื่อเปรียบเทียบกับ การเบิกจ่ายที่ค่อนข้างต่ำ เช่น เงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น และเพื่อลดภาระ

การคลังจากค่าใช้จ่ายบุคลากรภาครัฐในอนาคต จึงควรมีการปรับปรุงโครงสร้างระบบราชการให้มีประสิทธิภาพ ลดกำลังคนภาครัฐ รวมทั้งพิจารณาจ้างบุคลากรจากภายนอก (Outsourcing) ให้ทำงานบางอย่างแทน เพื่อลดความเสี่ยงที่รัฐบาลต้องรับภาระงบประมาณในระยะยาว

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานประมาณ

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ สำนักงานประมาณพิจารณาเสนอตั้งงบประมาณรายจ่ายงบกลาง รายการค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับบุคลากรภาครัฐ เช่น รายการเงินเบี้ยหวัด บำเหน็จ บำนาญ รายการค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลข้าราชการลูกจ้างของรัฐ เป็นต้น จากสถิติผลการจ่ายจริงจากปีงบประมาณที่ผ่านมา ๆ มา ประกอบกับการประมาณการผลการเบิกจ่ายที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตเพื่อให้สามารถตั้งงบประมาณใกล้เคียงกับประมาณการการเบิกจ่ายที่จะเกิดขึ้นจริงในอนาคต เพื่อลดภาระผลกระทบที่จะอาจจะเกิดขึ้นต่อระดับเงินคลังของรัฐบาล อย่างไรก็ตามผลการเบิกจ่ายจริงจะเป็นไปตามสิทธิและสวัสดิการที่เกิดขึ้นจริงของข้าราชการ ลูกจ้าง และพนักงานของรัฐแต่ละคน นอกจากนี้ได้มีการปรับลดงบประมาณงบกลางรายการอื่น ๆ ที่คาดว่าจะมีการใช้จ่ายลดลงตามผลการใช้จ่ายจริงจากในปีที่ผ่านมาซึ่งเป็นไปตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ

๑.๑๑ การจัดสรรงบประมาณให้กับรัฐวิสาหกิจ

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ รัฐบาลได้จัดสรรเงินอุดหนุนแก่รัฐวิสาหกิจ จำนวน ๒๗ แห่งรวมเป็นเงินอุดหนุนจำนวนทั้งสิ้น ๑๕๔,๗๒๙.๘๘ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๔.๖๙ ของวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปี ลดลงจากปีงบประมาณที่ผ่านมาร้อยละ ๐.๓๐ โดยธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ได้รับจัดสรรงบประมาณมากที่สุดที่ ๘๒,๐๓๘.๔๙ ล้านบาท รองลงมา ได้แก่ การรถไฟแห่งประเทศไทย (รฟท.) จำนวน ๑๘,๑๐๘.๘๗ ล้านบาท การรถไฟฟ้ามหานครแห่งประเทศไทย (รฟม.) จำนวน ๑๕,๓๖๗.๒๕ ล้านบาท การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) จำนวน ๕,๑๔๗.๖๒ ล้านบาท และองค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ (ขสมก.) จำนวน ๔,๔๘๕.๖๑ ล้านบาท ขณะที่ในส่วนของการกู้ยืมหรือเงินที่รัฐวิสาหกิจนำส่งคลังในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ - พ.ศ. ๒๕๖๒ แม้ว่าจะมีจำนวนมากกว่าเงินอุดหนุนจากงบประมาณแผ่นดินมาโดยตลอด อย่างไรก็ตาม รายได้ของรัฐวิสาหกิจในแต่ละปีนั้นไม่แน่นอน อีกทั้งรายได้ของรัฐวิสาหกิจมีจำนวนมากกว่าเงินอุดหนุนเพียงเล็กน้อย

สำหรับผลประกอบการของรัฐวิสาหกิจ พบว่า รัฐวิสาหกิจบางแห่งประสบภาวะขาดทุนมาโดยตลอด เช่น รฟท. รฟม. และ ขสมก. มีหนี้สินสูงถึง ๑๗๐,๗๓๔.๔๖ ล้านบาท ๑๑๔,๙๔๗.๖๖ ล้านบาท และ ๑๑๔,๙๔๗.๖๖ ล้านบาท ตามลำดับ ส่งผลให้รัฐบาลต้องรับภาระหนี้ที่เพิ่มสูงขึ้นในอนาคต (Contingent liabilities) และจะเป็นภาระผูกพันต่องบประมาณในระยะยาว โดยหากรัฐบาลจำเป็นต้องกู้เงินเพิ่มขึ้นเพื่อมาชดใช้หนี้ของรัฐวิสาหกิจจะส่งผลกระทบต่อสัดส่วนงบประมาณในด้านการลงทุนให้ลดลงและเสียโอกาสในการนำงบประมาณไปใช้พัฒนาประเทศในด้านอื่น ๆ นอกจากนี้ ความไม่แน่นอนของผลประกอบการของรัฐวิสาหกิจยังจะส่งผลกระทบต่อประมาณการฐานะทางการคลังและโครงสร้างงบประมาณที่คลาดเคลื่อน ตลอดจนการบริหารความเสี่ยงที่ไม่แน่นอนในอนาคต และจะส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของนักลงทุนต่างชาติที่มีต่อประเทศไทยได้อีกด้วย

ดังนั้น รัฐบาลควรให้ความสำคัญในการปฏิรูประบบรัฐวิสาหกิจโดยเฉพาะอย่างยิ่ง การพัฒนาแนวทางในการบริหารจัดการองค์กร เช่น มาตรการจูงใจเพื่อกระตุ้นให้รัฐวิสาหกิจขับเคลื่อนกลยุทธ์ใหม่

ในการเพิ่มผลกำไร และมาตรการหรือบทลงโทษที่ชัดเจนในกรณีที่รัฐวิสาหกิจมีผลประกอบการต่ำกว่าเป้าหมาย เป็นต้น

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการกิจการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงบประมาณ

ระบบการประเมินผลการดำเนินงานรัฐวิสาหกิจ เพื่อวัดผลการดำเนินงานทั้งการดำเนินการตามนโยบายภาครัฐด้านการเงินและไม่ใช้การเงิน รวมถึงการบริหารจัดการภายในองค์กร เพื่อให้มั่นใจได้ว่ารัฐวิสาหกิจจะสามารถดำเนินการเพื่อตอบสนองภารกิจที่ได้รับมอบหมาย และสามารถให้บริการประชาชนได้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งกรณีที่รัฐวิสาหกิจประสบปัญหาในการดำเนินการหรือมีผลประกอบการขาดทุนในระยะสั้น คณะกรรมการประเมินผลการดำเนินงานรัฐวิสาหกิจจะมีข้อสังเกตหรือข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาให้กับรัฐวิสาหกิจ รวมถึงกำหนดตัวชี้วัดเพื่อผลักดันให้รัฐวิสาหกิจดำเนินการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้ สำหรับกรณีที่รัฐวิสาหกิจประสบปัญหาทางการเงินหรือการดำเนินธุรกิจอย่างรุนแรง มีการจัดทำแผนการแก้ไขปัญหา รัฐวิสาหกิจร่วมกับกระทรวงเจ้าสังกัดและรัฐวิสาหกิจ และนำเสนอแผนการแก้ไขปัญหาให้คณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจเพื่อให้ทำการขับเคลื่อนแผนการแก้ไขปัญหาให้รัฐวิสาหกิจได้อย่างต่อเนื่อง

๑.๑๒ การจัดสรรงบประมาณในห้วงการปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.)

สำหรับการจัดทำงบประมาณของ อปท. ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ พบว่า สัดส่วนรายได้ของ อปท. เท่ากับร้อยละ ๒๙.๕ ของรายได้รัฐบาลสุทธิ คิดเป็นจำนวน ๗๘๙,๘๐๓.๓ ล้านบาท ลดลงจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวน ๑๔,๐๖๐.๙ ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ ๑.๗ โดยรายได้ที่ อปท. จัดเก็บเองลดลงจำนวน ๓๕,๔๕๐ ล้านบาท แต่เงินอุดหนุนที่จัดสรรจากงบประมาณเพิ่มขึ้นจำนวน ๑๕,๒๖๒.๒ ล้านบาท ซึ่งเป็นผลจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ในปี ๒๕๖๓ รัฐบาลจึงได้ออกมาตรการลดอัตราภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างที่จัดเก็บเฉพาะในปี ๒๕๖๓ ให้ลดลงร้อยละ ๙๐ เพื่อบรรเทาผลกระทบจากปัญหาดังกล่าว โดยคาดว่าจะส่งผลให้รายได้จากภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างจัดเก็บได้เพียง ๓,๙๗๐ ล้านบาท และส่งผลให้รายได้ที่ อปท. จัดเก็บเองลดลงถึง ๓๕,๔๕๐ ล้านบาท

อย่างไรก็ตาม ในระยะต่อไปเพื่อให้ อปท. มีรายได้ที่เพียงพอต่อการดำเนินการตามภารกิจ จึงควรเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดเก็บรายได้ที่ อปท. จัดเก็บเอง และสำรวจฐานภาษีประเภทใหม่ ๆ ที่ อปท. มีอำนาจในการจัดเก็บตามกฎหมาย ทั้งนี้ ควรพัฒนาระบบฐานข้อมูลด้านการคลังของ อปท. (e-LAAS) รวมทั้งการเตรียมความพร้อมและสร้างความรู้ความเข้าใจในการจัดทำระบบบัญชีของ อปท. เพื่อประโยชน์ในการบริหารงบประมาณและกำหนดนโยบายการคลังได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น สำนักงบประมาณ ควรพิจารณาทบทวนหลักเกณฑ์การจัดสรรเงินให้แก่ อปท. ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัญหาและบริบทของท้องถิ่นแต่ละแห่ง อีกทั้งควรพิจารณามาตรการที่เหมาะสมในการจูงใจให้ท้องถิ่นนำเงินสะสมมาใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อท้องถิ่น อาทิ มาตรการลงทุนร่วมระหว่างรัฐบาลและ อปท. (Matching Fund) และการกำหนดแนวทางการยกเว้นกฎระเบียบในการใช้จ่ายเงินสะสมของ อปท. เพื่อให้ อปท. มีอิสระทางการคลังมากยิ่งขึ้น และลดภาระการพึ่งพางบประมาณจากรัฐบาล โดยที่ผ่านมามีพบว่า อปท. หลายแห่งเผชิญกับสภาพปัญหาและความต้องการของประชาชนในแต่ละพื้นที่แตกต่างกัน มีศักยภาพในการจัดทำภารกิจและให้บริการสาธารณะแตกต่างกัน ขณะที่ยังต้องพึ่งพารายได้และเงินอุดหนุนจากรัฐบาลและหน่วยงานราชการส่วนกลางเป็นหลัก ส่งผลให้ อปท. ขาดความเป็นอิสระในการออกแบบและสร้างนวัตกรรมการให้บริการและการบริหาร

จัดการเรื่องต่าง ๆ ที่เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการและสภาพปัญหาที่แท้จริง ดังนั้น นอกจากข้อเสนอข้างต้นในเรื่องของการเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดเก็บรายได้ การขยายฐานภาษี การพัฒนาระบบฐานข้อมูลด้านการคลัง (e-LAAS) การปรับปรุงหลักเกณฑ์การจัดสรรเงินให้แก่ อปท. และมาตรการสร้างแรงจูงใจให้ อปท. นำเงินสะสมมาใช้แล้ว ยังมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

๑) เปิดโอกาสและเพิ่มช่องทางในการจัดเก็บรายได้ให้ อปท. มีอิสระมากขึ้น โดยเพิ่มการกระจายอำนาจสู่ อปท. ให้เป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น และนำหลักของการเริ่มต้นที่ท้องถิ่นมาใช้อย่างเป็นรูปธรรม ผ่านการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายที่เปิดโอกาสให้ อปท. ริเริ่มเป็นผู้จัดทำบริการสาธารณะตามขีดความสามารถและความจำเป็นในพื้นที่ของตนเอง โดยไม่ต้องรอให้ อปท. แต่ละประเภทและแต่ละแห่งมีความพร้อมในระดับเดียวกันทั้งหมด

๒) ออกมาตรการและแนวทางกระตุ้นส่งเสริมให้ อปท. ร่วมมือขับเคลื่อนภารกิจและบริการร่วมกับภาคส่วนอื่น ๆ ที่มีใช้รัฐมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะภาคประชาสังคมและภาคประชาชนในท้องถิ่น เพื่อให้เกิดการระดมทรัพยากรมาใช้ในการพัฒนาท้องถิ่นร่วมกัน

๓) เนื่องจากองค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาลนคร และเทศบาลเมือง เป็น อปท. ที่เป็นหน่วยรับงบประมาณโดยตรง จึงควรทำความเข้าใจกับกระทรวงการคลังเพื่อให้สามารถใช้เงินทศรองราชการได้ โดยไม่ต้องยืมเงินสะสมเพื่อทศรองจ่ายในกรณีที่มีงบประมาณไม่เพียงพอต่อการบริหาร ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการบริหารฯ ตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

๑. การกำหนดสัดส่วนรายได้ของ อปท. ต่อรายได้สุทธิของรัฐบาล ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

๑.๑ พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๙ กำหนดให้คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ก.ก.ถ.) มีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดสัดส่วนรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ต่อรายได้สุทธิของรัฐบาล โดยตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๐ เป็นต้นไป ให้ อปท. มีสัดส่วนรายได้ของ อปท. ต่อรายได้สุทธิของรัฐบาลไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๕ และกำหนดเป้าหมายที่ร้อยละ ๓๕

๑.๒ ก.ก.ถ. ในคราวประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ได้พิจารณาเห็นชอบการกำหนดสัดส่วนรายได้ของ อปท. ต่อรายได้สุทธิของรัฐบาล ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ในอัตราร้อยละ ๓๐ จำนวน ๘๓๓,๑๐๐ ล้านบาท ตามที่คณะอนุกรรมการด้านการเงิน การคลัง และงบประมาณ ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ เสนอ ประกอบด้วย

๑.๒.๑ รายได้ที่ อปท. จัดเก็บเอง	จำนวน	๗๓,๗๒๘.๖๙ ล้านบาท
๑.๒.๒ รายได้ที่รัฐเก็บให้	จำนวน	๒๖๑,๘๘๖.๕๓ ล้านบาท
๑.๒.๓ รายได้ที่รัฐแบ่งให้	จำนวน	๑๓๗,๒๘๘.๐๐ ล้านบาท
๑.๒.๔ เงินอุดหนุน	จำนวน	๓๖๐,๒๐๒.๗๘ ล้านบาท

ทั้งนี้ สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (สกก.) ได้แจ้งมติ ก.ก.ถ. ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักงบประมาณ สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กรมบัญชีกลาง กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ทราบ และดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

๑.๓ ต่อมาคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๖๓ ได้มีมติเห็นชอบกรอบวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ วงเงิน ๓,๓๐๐,๐๐๐ ล้านบาท และในการประชุมเมื่อวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๖๓ มีมติเห็นชอบการปรับปรุงรายละเอียดงบประมาณรายจ่ายประจำปี

งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ และเมื่อพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ผ่านความเห็นชอบจากรัฐสภา รายได้ให้แก่ อบท. ต่อรายได้สุทธิของรัฐบาล ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๒๙.๗๒ โดยรายได้ของ อบท. เป็นจำนวน ๗๙๕,๖๐๔.๓๕ ล้านบาท ประกอบด้วย

๑.๓.๑ รายได้ที่ อบท. จัดเก็บเอง	จำนวน ๙๒,๑๐๐.๐๐ ล้านบาท
๑.๓.๒ รายได้ที่รัฐเก็บให้	จำนวน ๒๕๔,๔๕๒.๙๓ ล้านบาท
๑.๓.๓ รายได้ที่รัฐแบ่งให้	จำนวน ๑๒๑,๐๐๐.๐๐ ล้านบาท
๑.๓.๔ เงินอุดหนุน	จำนวน ๓๒๘,๐๕๑.๔๒ ล้านบาท

๒. การกำหนดหลักเกณฑ์และแนวทางการจัดสรรเงินภาษีให้แก่ อบท. ปีงบประมาณ ๒๕๖๔

ก.ก.ก. ในคราวประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๓ ได้พิจารณาเห็นชอบการกำหนดหลักเกณฑ์การจัดสรรภาษีให้แก่ อบท. ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ตามที่คณะอนุกรรมการด้านการเงิน การคลัง และงบประมาณ ในคราวประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๓ เสนอดังนี้

๒.๑ ให้จัดสรรภาษีแก่ อบท. ตามแนวทางที่ดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ และให้เสนอ ก.ก.ก. พิจารณาเห็นชอบและจัดทำประกาศ ก.ก.ก. เพื่อให้มีผลใช้บังคับต่อไป ดังนี้

๒.๑.๑ ภาษีมูลค่าเพิ่ม (๑ ใน ๙) จัดสรรเป็นรายเดือนตามผลการจัดเก็บของหน่วยงานที่รับผิดชอบให้แก่เมืองพัทยา กทม. เทศบาล และ อบต. ดังนี้

๑) กรมสรรพากรจัดเก็บ ในเขต กทม. จัดสรรให้ กทม. ในเขตจังหวัดจัดสรรให้เทศบาล และ อบต. ตามประชากร

๒) กรมสรรพสามิตและกรมศุลกากรจัดเก็บ จัดสรรให้ กทม. เทศบาล และ อบต. ตามประชากร

ทั้งนี้ ส่วนที่จัดเก็บในพื้นที่เมืองพัทยাজัดสรรตรงให้เมืองพัทยา

๒.๑.๒ ภาษีธุรกิจเฉพาะ จัดสรรเป็นรายเดือน ให้แก่เมืองพัทยา กทม. เทศบาล และ อบต. โดยภาษีที่จัดเก็บในเขตเมืองพัทยาและ กทม. จัดสรรให้เมืองพัทยาและ กทม. ส่วนภาษีที่จัดเก็บในเขตจังหวัดจัดสรรให้เทศบาล และ อบต. ตามประชากร

๒.๑.๓ ภาษีสรรพสามิต จัดสรรเป็นรายเดือนให้แก่เมืองพัทยา เทศบาล อบต. และ กทม. ตามประชากร

๒.๒ ภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์ ยังคงใช้หลักเกณฑ์การจัดสรรเช่นเดียวกับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ เนื่องจากประกาศ ก.ก.ก. เรื่อง หลักเกณฑ์การจัดสรรภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์ให้แก่ อบท. ใช้บังคับปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ถึง ๒๕๖๔

สกก. ได้จัดทำประกาศ ก.ก.ก. รวม ๒ ฉบับ ได้แก่ประกาศ ก.ก.ก. เรื่อง หลักเกณฑ์การจัดสรรเงินภาษีให้แก่ อบท. ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ และเรื่อง หลักเกณฑ์การจัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไปให้แก่ อบท. ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ตามมติ ก.ก.ก. ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๓ โดยรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) ประธาน ก.ก.ก. ได้ลงนามในประกาศ ก.ก.ก. ทั้ง ๒ ฉบับ และประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๓๗ ตอนพิเศษ ๒๖๙ ง วันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ แล้ว

๓. การดำเนินการขุดเซยรายได้ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับผลกระทบจากการจัดเก็บภาษีที่ดินตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๕๙

คณะรัฐมนตรีในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๕๙ ได้มีมติมอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (สกล.) กระทรวงมหาดไทย (มท.) กระทรวงการคลัง (กค.) และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกันกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข เพื่อบรรเทาผลกระทบให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) บางแห่งที่เมื่อมีการนำภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างมาบังคับใช้และ อปท. ได้จัดเก็บภาษีดังกล่าวอย่างเต็มประสิทธิภาพ แต่มีรายได้ลดลงเมื่อเทียบกับรายได้เดิมที่ได้รับจากการจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดิน และภาษีบำรุงท้องที่ โดยออกเป็นประกาศ ก.ก.ธ. เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์การจัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่ อปท. ที่ได้รับผลกระทบเป็นปี ๆ ไป โดย สกล. ได้ดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว ดังนี้

๓.๑ แต่งตั้งคณะกรรมการเฉพาะกิจเพื่อพัฒนาการจัดเก็บรายได้ของ อปท. ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลรายได้ และผลกระทบของ อปท. จากการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พร้อมทั้งกำหนดแนวทาง มาตรการ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการบรรเทาผลกระทบให้แก่ อปท. จากการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างที่ลดลงเมื่อเทียบกับรายได้เดิมที่ได้รับจากการจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดินและภาษีบำรุงท้องที่ และรายงานการดำเนินการ ปัญหาอุปสรรคให้ ก.ก.ธ. และคณะรัฐมนตรีทราบเพื่อดำเนินการต่อไป (คำสั่ง ก.ก.ธ. ที่ ๑๒/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๙ และที่ ๓/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๒)

๓.๒ กำหนดแนวทางการจัดสรรเงินอุดหนุนของ อปท. ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ โดย ๑) ให้เทศบาลนครและเทศบาลเมืองตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนเพื่อชดเชยรายได้ที่ลดลงจากการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ๒) ให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (สกล.) ตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนเพื่อชดเชยรายได้ที่ลดลงจากการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างของเทศบาลตำบล (ทต.) และองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) (มติ ก.ก.ธ. ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓)

๓.๓ เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาเห็นชอบแนวทางการชดเชยรายได้ให้แก่ อปท. ที่ได้รับผลกระทบเนื่องจากการบังคับใช้พระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ตามมติ ก.ก.ธ. ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๓ ซึ่งเห็นชอบในหลักการให้ มท. ขอเงินงบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น หรือแหล่งอื่นตามความเหมาะสมเพื่อจัดสรรเป็นเงินอุดหนุนให้แก่ กทม. เมืองพัทยา เทศบาลนคร และเทศบาลเมือง ตามที่ได้รับผลกระทบจากการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง แทนภาษีโรงเรือนและที่ดิน และภาษีบำรุงท้องที่ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวน ๒๒,๕๑๗.๔๑ ล้านบาท และให้เสนอตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนเพื่อชดเชยรายได้ให้แก่ อปท. ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ จำนวน ๑๐,๓๗๘ ล้านบาท ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ จำนวน ๑๐,๓๗๘ ล้านบาท รวมเป็นเงิน ๒๐,๗๕๖ ล้านบาท ขณะนี้อยู่ระหว่างสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา

๓.๔ จัดทำร่างประกาศ ก.ก.ธ. เรื่อง หลักเกณฑ์การจัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไปสำหรับชดเชยรายได้ให้แก่ อปท. ที่ได้รับผลกระทบจากการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ของเทศบาลตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน ๑๐,๐๖๗.๕๙ ล้านบาท ขณะนี้อยู่ระหว่างการเสนอ ก.ก.ธ. พิจารณาเห็นชอบร่างประกาศดังกล่าว เพื่อส่งให้ สลค. เพื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาให้มีผลบังคับใช้ต่อไป

๔. การเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดเก็บรายได้ที่ อปท. จัดเก็บเอง

๔.๑ การจัดทำแนวทางการสนับสนุนการดำเนินงานของ อปท. ในการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจ

๔.๑.๑ คณะอนุกรรมการเฉพาะกิจเพื่อพัฒนาการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ใน ก.ก.ถ. ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๖๓ และครั้งที่ ๔/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๖๓ ได้เชิญส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๓๒ หน่วยงาน ได้แก่ กระทรวงกลาโหม กองทัพบก การรถไฟแห่งประเทศไทย กรมป่าไม้ กรมท่าอากาศยาน การท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) กรมเจ้าท่า การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย กระทรวงศึกษาธิการ สมาคม อบท. ทั้ง ๓ สมาคม เป็นต้น เข้าร่วมชี้แจงและซักซ้อมแนวทางปฏิบัติที่สอดคล้องกับพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ ให้เกิดความสะดวกในการสำรวจข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดินและสิ่งปลูกสร้างให้แก่ อบท. ในการเข้าสำรวจข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง

๔.๑.๒ ก.ก.ถ. ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๓ มีมติเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาและกำกับให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจถือปฏิบัติตามแนวทางเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของ อบท. ในการเข้าสำรวจและจัดเก็บข้อมูลภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่หน่วยงานของรัฐและวิสาหกิจ เพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีในการเสียภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างเป็นการทั่วไป

๔.๑.๓ คณะรัฐมนตรีในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ได้พิจารณาเรื่องดังกล่าวแล้ว มีมติ ดังนี้ ๑) รับทราบแนวทางปฏิบัติเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของ อบท. ในการเข้าสำรวจและจัดเก็บข้อมูลภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจ ตามมติ ก.ก.ถ. ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๓ และ ๒) ให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจถือปฏิบัติตามแนวทางปฏิบัติเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของ อบท. ดังกล่าว เพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีในการเสียภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างเป็นการทั่วไป

๔.๑.๔ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้แจ้งให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจทราบและถือปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวแล้ว

๔.๑.๕ สกถ. ได้แจ้งให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ ทั้ง ๓๒ หน่วยงานที่เข้าร่วมประชุมกับคณะอนุกรรมการฯ ทราบถือปฏิบัติด้วยแล้ว

๔.๒. การจัดทำความร่วมมือ (MOU) ระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ไขปัญหาภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์ที่ค้างชำระให้แก่ อบท.

๔.๒.๑ คณะอนุกรรมการเฉพาะกิจเพื่อพัฒนาการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ใน ก.ก.ถ. ในการประชุมครั้งที่ ๗/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ ได้พิจารณาแนวทางการแก้ไขปัญหาภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์ที่ค้างชำระให้แก่ อบท. โดยมีมติเห็นชอบร่างบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัดน่าน กรมการขนส่งทางบก สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี) กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ซึ่งมีวัตถุประสงค์ ๑) เพื่อให้สามารถจัดเก็บภาษีรถได้เพิ่มขึ้น อันเป็นการเพิ่มรายได้ให้แก่รัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดกระบี่ จังหวัดกาญจนบุรี และจังหวัดสงขลา ๒) เพื่อส่งเสริมให้เจ้าของรถได้ปฏิบัติตามกฎหมายโดยการชำระภาษีและค่าธรรมเนียมประเภทต่าง ๆ ให้ครบถ้วน ๓) เพื่อให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดกระบี่ องค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี และองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา สามารถปฏิบัติงานสนับสนุนการจัดเก็บภาษีรถของกรมการขนส่งทางบก สำนักงานขนส่งจังหวัดกระบี่ สำนักงานขนส่งจังหวัดกาญจนบุรี และสำนักงานขนส่งจังหวัดสงขลา ช่วยอำนวยความสะดวกในการติดตามภาษีรถค้างชำระ และ ๔) เพื่อเป็นการสนับสนุน

การประชาสัมพันธ์ เชิญชวน และอำนวยความสะดวกให้แก่เจ้าของรถสามารถชำระภาษีรถและค่าธรรมเนียมต่าง ๆ โดยมีภาระค่าใช้จ่ายในการดำเนินการที่ลดลง

๔.๒.๒ สกธ. ได้ทำหนังสือถึงอธิบดีกรมการขนส่งทางบก เพื่อพิจารณาร่างบันทึกข้อตกลงฯ และกำหนดวัน เวลา และสถานที่เพื่อลงนามในร่างบันทึกข้อตกลงดังกล่าวแล้ว

๕. การขยายฐานภาษีประเภทใหม่ ๆ

การจัดสรรภาษีมูลค่าเพิ่มกรณีการให้บริการทางอิเล็กทรอนิกส์จากต่างประเทศ (e-Service) ให้เป็นรายได้ของ อปท.

เนื่องจากพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๕๓) พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ โดยเป็นการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มกรณีการให้บริการทางอิเล็กทรอนิกส์จากต่างประเทศ (e-Service) ซึ่งภาษีดังกล่าวจะเป็นรายได้ของ อปท. ประเภทใหม่ ดังนั้น กรมสรรพากรและสำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงได้หารือร่วมกันเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การจัดสรรเงินภาษีมูลค่าเพิ่มดังกล่าวให้แก่ อปท. เมื่อวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๖๓ สรุปได้ดังนี้

๕.๑ กรมสรรพากรจะเริ่มจัดเก็บจากผู้ให้บริการทางอิเล็กทรอนิกส์จากต่างประเทศและอิเล็กทรอนิกส์แพลตฟอร์มที่มีรายได้จากการให้บริการทางอิเล็กทรอนิกส์แก่ผู้ใช้บริการในประเทศไทย ได้แก่ google, youtube, facebook เป็นต้น ประมาณเดือนกันยายน ๒๕๖๔ และจะจัดสรรให้แก่ อปท. ได้ประมาณเดือนตุลาคม ๒๕๖๔ ซึ่งพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวจะกำหนดให้ผู้ให้บริการฯ ที่ไม่ใช่ผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มเกินกว่า ๑.๘ ล้านบาทต่อปี ยื่นคำขอจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มฯ ยื่นแบบแสดงรายการ และนำส่งภาษีมูลค่าเพิ่มฯ เป็นรายเดือนให้แก่กรมสรรพากรภายใต้ระบบ pay-only (ไม่ให้นำภาษีชื่อมาหัก) โดยไม่ต้องจัดทำใบกำกับภาษีและรายงานภาษีซื้อ โดยคาดว่าจะทำให้กรมสรรพากรจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มจากภาษีนี้นี้ปีละประมาณ ๕,๐๐๐ ล้านบาท

๕.๒ คณะอนุกรรมการด้านการเงิน การคลังและงบประมาณ ใน ก.ก.ธ. ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๖๔ ได้พิจารณาเรื่องดังกล่าวแล้ว เห็นว่า ภาษีมูลค่าเพิ่มกรณีการให้บริการทางอิเล็กทรอนิกส์จากต่างประเทศ (e-Service) เป็นภาษีประเภทใหม่ เห็นควรพิจารณาหลักเกณฑ์การจัดสรรในคราวเดียวกันกับภาษีที่เป็นรายได้ของ อปท. ประเภทอื่น ๆ โดยจะนำไปพิจารณาทบทวนหลักเกณฑ์การจัดสรรรายได้ประเภทภาษีของ อปท. ทั้งระบบต่อไป

๖. การทบทวนหลักเกณฑ์การจัดสรรรายได้ของ อปท. และการเพิ่มช่องทางในการจัดเก็บรายได้ให้ อปท. มีอิสระ โดยเน้นการกระจายอำนาจให้แก่ อปท. อย่างเป็นรูปธรรม

๖.๑ การจัดสรรรายได้ให้แก่ อปท. ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ คณะอนุกรรมการด้านการเงิน การคลัง และงบประมาณ ใน ก.ก.ธ. ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๖๔ มีมติให้พิจารณาทบทวนหลักเกณฑ์การจัดสรรภาษีของ อปท. ทั้งระบบ โดยให้มีการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดทำข้อเสนอแนวทางและหลักเกณฑ์การจัดสรรภาษีให้แก่ อปท. ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ เพื่อเสนอ ก.ก.ธ. ต่อไป

๖.๒ การจัดทำร่าง พ.ร.บ.รายได้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ...

ก.ก.ธ. ในการประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ ได้มีมติเห็นชอบ ร่างพระราชบัญญัติรายได้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. เพื่อให้ อปท. มีรายได้ที่เพิ่มขึ้น และ

เพียงพอต่อการจัดบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะให้แก่ประชาชน ซึ่งได้ส่งให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบแล้ว

ต่อมา สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ได้เสนอขอความเห็นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเพื่อประกอบการพิจารณาก่อนเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว ซึ่งมีหน่วยงานเสนอความเห็นเพิ่มเติมทั้งสิ้น ๑๒ หน่วยงาน โดยนายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้วมีคำสั่งให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีรับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไปพิจารณาทบทวนร่วมกับกระทรวงการคลัง กระทรวงคมนาคม กระทรวงพลังงาน กระทรวงยุติธรรม สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงบประมาณ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอีกครั้งหนึ่ง เพื่อให้ได้ข้อยุติตามประเด็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ก่อนเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

สกธ. อยู่ระหว่างจัดประชุมคณะอนุกรรมการจัดทำกฎหมายรายได้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีศาสตราจารย์พิเศษ สมชัย ฤชุพันธุ์ เป็นประธาน เพื่อพิจารณาทบทวนร่าง พ.ร.บ. รายได้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.

องค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานี

องค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานี มีการจัดเก็บรายได้ที่มีประสิทธิภาพ และบันทึกบัญชีในระบบ e-LAAS แต่สภาพปัญหาของประชาชนในพื้นที่ นอกจากจะได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ ยังได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ระบาดของโรคโควิด ๑๙ ซึ่งการกำหนดนโยบายของรัฐบาลในการช่วยเหลือ เยียวยาประชาชนจากผลกระทบสถานการณ์ความไม่สงบในพื้นที่และโรคระบาดโควิด ๑๙ ทำให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานี ต้องพิจารณาการใช้จ่ายงบประมาณเพื่อดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาล และพิจารณาแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนตามความจำเป็นเร่งด่วน

นอกจากนี้ ในปีงบประมาณ ๒๕๖๔ องค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานี มีการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานี ซึ่งใช้งบประมาณเป็นจำนวนมากกว่าทุกครั้ง เนื่องจากอยู่ในช่วงสถานการณ์การระบาดของโรคโควิด ๑๙ เงินนอกงบประมาณที่สามารถนำไปใช้จ่ายได้จึงจำเป็นต้องนำไปใช้จ่ายเพื่อการเลือกตั้งก่อน ทำให้มีเงินนอกงบประมาณและเงินอุดหนุนตามอำนาจหน้าที่และการใช้จ่ายโอนในการดำเนินการอย่างจำกัด องค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานีต้องปรับเปลี่ยนการจัดสรรงบประมาณและแผนการดำเนินงานใหม่ เพื่อให้การใช้จ่ายงบประมาณเป็นไปตามแผนอย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด สามารถบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนครอบคลุม ทั่วถึงทุกพื้นที่ ทั้งนี้ องค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานี ยังจำเป็นต้องได้รับงบประมาณเงินอุดหนุนจากรัฐบาลต่อไป

องค์การบริหารส่วนจังหวัดนราธิวาส

องค์การบริหารส่วนจังหวัดนราธิวาสได้พัฒนาการจัดเก็บรายได้ ที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดนราธิวาสจัดเก็บเองเพื่อลดภาระการพึ่งพางบประมาณของรัฐบาล แต่ด้วยข้อจำกัดในเรื่องพื้นที่กรณีมีเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ซึ่งเป็นปัญหาติดต่อกันมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๗ จนถึงปัจจุบันซึ่งเป็นปัญหาเฉพาะในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ส่วนจังหวัดอื่นไม่ได้รับผลกระทบจากปัญหาดังกล่าวยิ่งขณะนี้ปัญหาการแพร่ระบาดของโรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ก็ยิ่งซ้ำเติมกับสภาพปัญหาที่มีอยู่เดิม ส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจในพื้นที่ทำให้การจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนราธิวาสลดลง ยังคงมีความจำเป็นต้องพึ่งพาเงินงบประมาณในการจัดบริการสาธารณะให้แก่ประชาชนในพื้นที่ต่อไป

สำหรับการนำเงินสะสมขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนราธิวาสมาใช้จ่ายพัฒนาท้องถิ่นนั้น องค์การบริหารส่วนจังหวัดนราธิวาสได้กักเงินตามกฎหมายกำหนดและกักไว้สำหรับโครงการกิจกรรมที่ได้รับ

มอบหมายตามนโยบายของรัฐบาล โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๔ องค์การบริหารส่วนจังหวัดนราธิวาสได้จ่ายเงินสะสมดังนี้

๑) นำเงินสะสมมาสมทบกับโครงการที่ได้รับจัดสรรงบประมาณจากสำนักงานงบประมาณตามสัดส่วนที่สำนักงานงบประมาณกำหนด จำนวน ๑ โครงการ จำนวน ๑,๕๘๙,๔๐๐ บาท

๒) ดำเนินโครงการเพื่อบริการสาธารณะตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้กับประชาชนในพื้นที่ จำนวน ๙๓,๒๖๘,๐๐๐ บาท เบิกจ่าย ๖๗,๑๒๖,๐๐๐ บาท

๓) ดำเนินโครงการตามนโยบายของรัฐบาล

การแก้ไขปัญหาการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด ๑๙) ร่วมกับจังหวัดนราธิวาส จำนวน ๑๙,๒๖๐,๕๘๗ บาท เบิกจ่าย ๑๗,๑๘๗,๖๓๔.๕๘ บาท

- ก่อสร้างซ่อมแซมประตูเมืองเฉลิมพระเกียรติฯ จำนวน ๔,๕๒๖,๐๐๐ บาท เบิกจ่าย ๔,๕๒๐,๐๐๐ บาท

๔) ค่าใช้จ่ายสำหรับการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนราธิวาสและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนราธิวาส เมื่อวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๓ ที่ผ่านมา จ่ายจากเงินรายได้จำนวน ๒๙,๘๗๓,๙๗๕.๒๓ บาท จ่ายจากเงินสะสมจำนวน ๒๘,๘๐๗,๓๖๗.๔๐ บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๕๘,๖๘๑,๓๔๒.๖๓ บาท แต่งบประมาณก็ยังไม่เพียงพอในการดำเนินโครงการเพราะองค์การบริหารส่วนจังหวัดนราธิวาสจะต้องรับภาระโครงการเกินศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่อีกด้วย หากสามารถปรับปรุงหลักเกณฑ์การจัดสรรเงินอุดหนุนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เป็นไปตามบริบทที่แท้จริง ของแต่ละองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรวมถึงการถ่ายโอนภารกิจก็จะต้องเป็นไปตามความเหมาะสม ไม่สร้างภาระให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงจะสามารถบริหารงบประมาณในการบริการสาธารณะตามอำนาจหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๑.๑๓ การจัดทำแผนงานบูรณาการ

แผนงานบูรณาการยังขาดความชัดเจนในการระบุหน่วยงานซึ่งเป็นเจ้าภาพหลัก หน่วยงานที่จะทำหน้าที่ติดตามและประเมินผลลัพธ์โดยรวม และหน่วยงานที่จะต้องทำงานบูรณาการร่วมกัน ทำให้หลายหน่วยงานมีการทำงานที่ซ้ำซ้อน และมีการใช้จ่ายงบประมาณที่ไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร สำหรับการจัดทำงบประมาณเชิงบูรณาการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ มีจำนวน ๒๕๗,๘๗๗.๙ ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ ๗.๘ ของวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปี เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวน ๒๗,๘๑๙.๔ ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ ๑๒.๑ โดยมีการเพิ่มเติมแผนงานบูรณาการรัฐบาลดิจิทัลเป็นแผนงานใหม่พร้อมกับปรับแผนงานบูรณาการคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ และแผนงานบูรณาการจัดการมลพิษและสิ่งแวดล้อมไปเป็นแผนงานยุทธศาสตร์ ทำให้แผนงานบูรณาการลดจาก ๑๕ แผนงานในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ เหลือ ๑๔ แผนงาน

อย่างไรก็ตาม เพื่อให้การบริหารแผนงานบูรณาการเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด จึงมีข้อเสนอแนะให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการต่าง ๆ ดังนี้ ๑) กำหนดประเด็นการบูรณาการที่มีความสำคัญจำเป็นเร่งด่วนและสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติโดยตรง ๒) จัดการงบประมาณแผนงานบูรณาการอย่างครบวงจรตั้งแต่การจัดทำงบประมาณเชิงบูรณาการ การบริหารงบประมาณเชิงบูรณาการ และการติดตามประเมินผลงบประมาณเชิงบูรณาการ ๓) กำหนดภารกิจบูรณาการในระดับพื้นที่อย่างชัดเจนเพื่อแสดงให้เห็นถึงพื้นที่และกลุ่มเป้าหมาย อันจะเป็นการลดความซ้ำซ้อนในการดำเนินงาน โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการงบประมาณระดับพื้นที่ด้วย ๔) แสดง

แหล่งที่มาของทรัพยากรของหน่วยงานต่าง ๆ ในการดำเนินภารกิจบูรณาการ ๕) พิจารณากำหนดเป้าหมาย ตัวชี้วัด และแนวทางการดำเนินงานร่วมกันโดยคำนึงถึงความเหมาะสมและสามารถวัดผลได้ อย่างเป็นรูปธรรม และต้องมีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละหน่วยงานให้ชัดเจนเพื่อไม่ให้เกิดการทำงานที่ซ้ำซ้อนและเป็นการใช้งบประมาณอย่างคุ้มค่า และ ๖) ฝ่ายนิติบัญญัติควรตั้งคณะกรรมการการ เพื่อติดตามผลการดำเนินการและการใช้จ่ายงบประมาณของแผนงานบูรณาการเป็นการเฉพาะ

**ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน
สำนักงบประมาณ**

พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้บัญญัติข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำงบประมาณรายจ่ายบูรณาการ ตามมาตรา ๑๖ มาตรา ๓๑ และมาตรา ๓๒ มีสาระสำคัญกล่าวคือ งบประมาณรายจ่ายที่ตั้งไว้สำหรับแผนงานบูรณาการที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติ ต้องสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ มีหน่วยรับงบประมาณตั้งแต่สองหน่วยขึ้นไปร่วมกันรับผิดชอบดำเนินการ โดยในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายบูรณาการให้มีการจัดทำแผนงานบูรณาการซึ่งประกอบด้วย เป้าหมายร่วม วัตถุประสงค์ งบประมาณรายจ่ายที่ต้องใช้ในการดำเนินการ ระยะเวลาการดำเนินการที่ชัดเจน สามารถวัดผลสัมฤทธิ์ได้ รวมทั้งภารกิจของหน่วยรับงบประมาณที่เป็นเจ้าภาพหลักและหน่วยรับงบประมาณที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดความรวดเร็ว ประหยัดและลดความซ้ำซ้อน จึงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการจัดทำงบประมาณรายจ่ายบูรณาการ ดังนี้

๑. หลักเกณฑ์การกำหนดแผนงานบูรณาการ

เพื่อให้การจัดทำงบประมาณรายจ่ายบูรณาการสอดคล้องกับพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ และให้เกิดผลสัมฤทธิ์ที่ชัดเจนเป็นรูปธรรม จึงได้จัดทำหลักเกณฑ์การกำหนดแผนงานบูรณาการ ดังนี้

๑.๑ เป็นการดำเนินการแก้ไขปัญหาและพัฒนาประเทศภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) แผนการปฏิรูปประเทศ เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน กรอบแนวคิดการพัฒนาประเทศไปสู่ประเทศไทย ๔.๐ แผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ และนโยบายรัฐบาลในประเด็น/เรื่อง (Agenda) หรือการพัฒนาในระดับพื้นที่ (Area) ที่รัฐบาลต้องการขับเคลื่อนให้เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรม มีความเร่งด่วน มีกรอบระยะเวลาที่ชัดเจน และมีความสำคัญในระดับวาระแห่งชาติ (National Agenda)

๑.๒ เป็นการดำเนินการรองรับนโยบาย/เรื่องที่รัฐบาลจำเป็นต้องมีการวางแผนและบริหารจัดการในภาพรวมของทั้งประเทศร่วมกัน ซึ่งรัฐบาลให้ความสำคัญระดับสูง โดยอาศัยโครงสร้างของแผนงานบูรณาการเพื่อเชื่อมโยงการทำงานอย่างเป็นระบบ

๑.๓ มีหน่วยรับงบประมาณตั้งแต่สองหน่วยขึ้นไป ซึ่งไม่อยู่ในกระทรวงเดียวกัน ร่วมกันรับผิดชอบดำเนินการ เพื่อสนับสนุนการดำเนินการในแต่ละเป้าหมายของแผนงานบูรณาการ

๒. วิธีการจัดทำแผนงานบูรณาการ

เพื่อให้การจัดทำงบประมาณรายจ่ายบูรณาการสอดคล้องกับพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ มีการดำเนินการเป็นไปในทิศทางเดียวกัน จึงกำหนดวิธีการจัดทำแผนงานบูรณาการ ดังนี้

๒.๑ การจัดทำแผนงานบูรณาการ ต้องมีองค์ประกอบที่สำคัญ ได้แก่ เป้าหมายร่วม วัตถุประสงค์ งบประมาณรายจ่ายที่ต้องใช้ในการดำเนินการ ระยะเวลาการดำเนินการที่ชัดเจน สามารถวัดผลสัมฤทธิ์ได้ รวมทั้งภารกิจของหน่วยรับงบประมาณที่เป็นเจ้าภาพหลักและหน่วยรับงบประมาณที่เกี่ยวข้อง

๒.๒ การกำหนดระยะเวลาดำเนินการของแผนงานบูรณาการ ต้องมีระยะเวลาในการดำเนินการที่ชัดเจนระหว่าง ๓ - ๕ ปี หรือตามกรอบระยะเวลาที่รัฐบาลต้องการดำเนินการให้เกิดผลสัมฤทธิ์ และในกรณีที่เป็นประเด็นตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ แผนการปฏิรูปประเทศ เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน กรอบแนวคิดการพัฒนาประเทศไปสู่ประเทศไทย ๔.๐ แผนระดับชาติด้านความมั่นคงแห่งชาติ ควรกำหนดระยะเวลาการดำเนินงานของแผนงานบูรณาการให้สอดคล้องกับระยะเวลาของแผนงานข้างต้น

๒.๓ ควรมีการกำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัด ดังนี้

(๑) ควรกำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัดในภาพรวมของแผนงานบูรณาการให้สอดคล้องกับระยะเวลาการดำเนินงานของแผนงาน รวมทั้งแสดงเป้าหมายและตัวชี้วัดรายปีให้ชัดเจน

(๒) ภายใต้เป้าหมายแผนงานบูรณาการ ในแต่ละเป้าหมายต้องมีหน่วยรับงบประมาณตั้งแต่สองหน่วยขึ้นไป ซึ่งไม่อยู่ในกระทรวงเดียวกัน ร่วมกันรับผิดชอบดำเนินการ และต้องมีการกำหนดหน่วยรับงบประมาณที่เป็นเจ้าภาพของแต่ละเป้าหมาย รวมทั้งจัดทำแนวทางการดำเนินการของแต่ละเป้าหมายให้มีความสอดคล้องและเชื่อมโยงกันในลักษณะห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) ตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ

(๓) การกำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนงานบูรณาการ ต้องมีการกำหนดตัวชี้วัดในลักษณะของตัวชี้วัดร่วมระหว่างกระทรวงที่มีเป้าหมายร่วมกัน (Joint KPIs) และในกรณีที่ตัวชี้วัดมีการอ้างอิงกับตัวชี้วัดตามมาตรฐานสากลจะต้องกำหนดการดำเนินงานและตัวชี้วัดให้สอดคล้องกับตัวชี้วัดสากลดังกล่าว

๒.๔ งบประมาณรายจ่ายที่ต้องใช้ในการดำเนินโครงการ/กิจกรรมของแผนงานบูรณาการ ต้องเป็นงบประมาณที่นำส่งผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายของแผนงานบูรณาการ โดยไม่นำค่าใช้จ่ายที่มีลักษณะเป็นงานประจำและ/หรือภารกิจพื้นฐานของหน่วยงานมากำหนดไว้ และต้องแสดงให้เห็นครอบคลุมทุกแหล่งเงิน

๒.๕ หน่วยงานเจ้าภาพหลักของแผนงานบูรณาการจะต้องร่วมกับเจ้าภาพในแต่ละเป้าหมาย จัดทำรายงานผลการดำเนินงานและผลสัมฤทธิ์ของเป้าหมายและตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ในแต่ละปี เพื่อประกอบการทบทวนและวางแผนจัดทำงบประมาณในปีต่อไป และจัดทำรายงานเมื่อสิ้นสุดระยะเวลาของแผนงานบูรณาการนั้น ๆ

ทั้งนี้ คณะรัฐมนตรีได้มติให้ความเห็นชอบหลักเกณฑ์และวิธีการจัดทำงบประมาณรายจ่ายบูรณาการ เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๑ และ ๖ สิงหาคม ๒๕๖๒

การจัดการงบประมาณแผนงานบูรณาการได้มีการบูรณาการอย่างครบวงจรตั้งแต่การจัดทำงบประมาณเชิงบูรณาการ การบริหารงบประมาณเชิงบูรณาการ และการติดตามประเมินผลงบประมาณเชิงบูรณาการ โดยขั้นตอนการจัดทำงบประมาณคณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติแผนงานบูรณาการ มอบหมายผู้มีอำนาจกำกับแผนงานบูรณาการ (ท่านรองนายกรัฐมนตรี) และมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำงบประมาณรายจ่ายบูรณาการ ทำหน้าที่ในการกำหนดหลักเกณฑ์ วัตถุประสงค์ ขอบเขตภารกิจ เป้าหมายร่วม แนวทางการดำเนินงาน ตัวชี้วัด หน่วยรับงบประมาณที่เป็นเจ้าภาพหลักในแต่ละเป้าหมาย และหน่วยรับงบประมาณที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งพิจารณาโครงการ กิจกรรม และงบประมาณรายจ่ายบูรณาการ ให้สอดคล้องกับเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนงานบูรณาการ เพื่อให้การจัดทำงบประมาณรายจ่ายบูรณาการ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด เกิดประโยชน์ต่อประเทศชาติ และประชาชนเป็นสำคัญ เมื่อพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณประกาศใช้แล้วนั้น ในขั้นตอนการบริหารงบประมาณ หน่วยรับงบประมาณภายใต้แผนงานบูรณาการสามารถบริหารงบประมาณเพื่อให้สามารถบรรลุเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนงาน

บูรณาการได้โดยใช้ระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ และระเบียบว่าด้วยการโอนงบประมาณรายจ่ายบูรณาการ และงบประมาณรายจ่ายบุคลากรระหว่างหน่วยรับงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ต่อไป

๑.๑๔ การจัดสรรงบประมาณเพื่อการพัฒนาในเชิงพื้นที่

งบประมาณจังหวัดและกลุ่มจังหวัดมีการกำหนดหลักเกณฑ์ที่มากเกินไป การถ่วงน้ำหนักยังไม่สมเหตุสมผลกับสภาพปัญหาเชิงพื้นที่ หลักเกณฑ์ที่ใช้ในการจัดสรรงบประมาณบางตัวชี้วัดไม่เพียงพอที่จะทำให้แต่ละจังหวัดได้รับการจัดสรรงบประมาณที่เหมาะสมและเพียงพอต่อการลดความเหลื่อมล้ำทางด้านรายได้ และการกำหนดกลุ่มจังหวัดเพื่อจัดทำแผนบูรณาการกลุ่มจังหวัดบางส่วนมิได้มีการคำนึงถึงความจำเป็นที่ต้องคละกันระหว่างจังหวัดที่มีความสามารถทางเศรษฐกิจระดับสูงกับจังหวัดที่ไม่มีความสามารถทางเศรษฐกิจมากนัก เช่น กรณีของสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นต้น

ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรพิจารณาทบทวนการกำหนดหลักเกณฑ์ในการจัดสรรงบประมาณและการแบ่งกลุ่มจังหวัดให้เหมาะสมยิ่งขึ้น โดยให้ความสำคัญกับโครงการที่สอดคล้องกับความต้องการและความจำเป็นของประชาชนในพื้นที่อย่างแท้จริง

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานงบประมาณ

๑. การกำหนดหลักเกณฑ์ในการจัดสรรงบประมาณ เป็นไปตามที่คณะกรรมการบูรณาการนโยบายพัฒนาภาค (ก.บ.ภ.) ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๓ ได้มีมติเห็นชอบการกำหนดกรอบการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ตามที่สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในฐานะเลขานุการฯ เป็นผู้เสนอ

๒. การกำหนดกลุ่มจังหวัดเป็นไปตามประกาศคณะกรรมการนโยบายการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ ซึ่งมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน ซึ่งได้เห็นชอบเมื่อวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๐

๑.๑๕ การจัดสรรเงินนอกงบประมาณ

การจัดสรรและติดตามการใช้จ่ายของหน่วยงานภาครัฐควรมีความคุ้มค่าและโปร่งใส เนื่องจากที่ผ่านมาหน่วยงานราชการหลายแห่งมีรายได้จากแหล่งเงินนอกประมาณ ในขณะเดียวกันยังขอรับการสนับสนุนจากเงินงบประมาณ อีกทั้งไม่ได้นำเงินนอกงบประมาณมาจัดทำบริการสาธารณะเท่าที่ควร ส่งผลกระทบให้การจัดสรรงบประมาณในภาพรวมเป็นไปอย่างไม่มีประสิทธิภาพ เนื่องจากจะไปลดสัดส่วนการจัดสรรงบประมาณให้แก่หน่วยงานอื่นที่ไม่มีแหล่งรายได้จากเงินนอกงบประมาณและมีความจำเป็นต้องพึ่งพาเงินงบประมาณในการจัดบริการสาธารณะให้แก่ประชาชน

ดังนั้น สำนักงานงบประมาณจึงควรนำฐานะเงินนอกงบประมาณของหน่วยงานของรัฐมาประกอบการพิจารณาจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีอย่างเข้มข้น โดยให้มีระบบการรายงานฐานะการคลังเงินนอกงบประมาณของหน่วยงาน และควรมีมาตรการจูงใจให้หน่วยงานนำเงินนอกประมาณมาใช้ในการจัดบริการสาธารณะมากยิ่งขึ้น

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานงบประมาณ

การพิจารณาคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ สำนักงานงบประมาณได้นำรายงานทางการเงินและรายงานสถานะเงินนอกงบประมาณของหน่วยรับงบประมาณมาประกอบการพิจารณาคำขออย่างเข้มข้น โดยกำหนดให้หน่วยรับงบประมาณที่มีเงินนอกงบประมาณสะสมคงเหลือ นำเงิน

นอกงบประมาณมาสมทบกับรายการ/กิจกรรมที่ขอตั้งงบประมาณ เพื่อลดภาระค่าใช้จ่ายงบประมาณ และมีวงเงินคงเหลือสำหรับกิจกรรมอื่นที่มีความจำเป็นต่อไป

สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้

ในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔ สบร. ได้ถูกปรับลดงบประมาณรายจ่ายประจำปี ลดลงอย่างต่อเนื่องทุกปี โดยถูกปรับลดวงเงินงบประมาณในปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔ เฉลี่ยลดลงจากเดิมปีละ ๘.๘ % โดยสำนักงานงบประมาณให้เหตุผลในการปรับลดงบประมาณลงตามสถานการณ์ทางเศรษฐกิจและผลกระทบต่างๆที่เกิดขึ้น จึงขอให้หน่วยงานพิจารณาใช้เงินนอกงบประมาณมาดำเนินการแทนเพื่อนำเงินมาใช้จ่ายตามแผนการใช้จ่ายประจำปีของหน่วยงานแทน ซึ่งตามแนวทางการดำเนินการนี้ สบร. ได้นำเงินนอกงบประมาณมาจัดทำบริการสาธารณะเพื่อให้บริการความรู้แก่ประชาชนตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญแล้ว และในการขอรับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ สบร. ได้จัดทำคำขอ งบประมาณรายจ่ายประจำปีฯ โดยระบุแสดงวงเงินของเงินนอกงบประมาณรายจ่ายประจำปีที่มีอยู่ และการ งบประมาณการเงินเงินนอกงบประมาณในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ พร้อมทั้งแสดงแผนการใช้จ่ายเงินนอก งบประมาณในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๖๘ ซึ่งประกอบด้วยแผนงานโครงการที่จะใช้เงินนอกงบประมาณ มาใช้ดำเนินงานตามแผนที่กำหนดไว้ เพื่อส่งข้อมูลให้สำนักงานงบประมานนำข้อมูลเงินนอกงบประมานดังกล่าว ของหน่วยงานไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ซึ่งได้ดำเนินการเป็นไปตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญแล้ว

แต่ทั้งนี้สถานะเงินนอกงบประมาณของ สบร. ในปัจจุบันมีจำนวนเหลือน้อยแล้ว ซึ่งใน ปีงบประมาณต่อ ๆ ไป หากไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณประจำปีตามวงเงินที่เหมาะสมและเพียงพอ อาจจะ ทำให้ไม่สามารถดำเนินงานตามภารกิจตามวัตถุประสงค์ของการจัดตั้ง สบร. ได้ครบถ้วนและบรรลุผลสำเร็จได้ นอกจากขอบเขตบทบาทหน้าที่และภาระงานตามวัตถุประสงค์ของการจัดตั้ง สบร. มีขอบเขตที่กว้างขวางมาก ครอบคลุมการให้บริการแก่คนทุกช่วงวัย ซึ่งกำหนดให้ สบร. สนับสนุนและส่งเสริมให้ประชาชนทุกช่วงวัย โดยเฉพาะผู้ด้อยโอกาส สามารถเข้าถึงข้อมูลและความรู้ที่หลากหลาย เพื่อลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึง ความรู้ จึงจำเป็นต้องได้รับการจัดสรรงบประมาณที่เหมาะสมและเพียงพอต่อไป

๑.๑๖ การจัดสรรงบประมาณเพื่อส่งเสริมการให้ความรู้ทางการเงิน (Financial Literacy) และความรู้ด้านเทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Literacy)

สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ที่เกิดขึ้นส่งผล ให้เศรษฐกิจไทยในปัจจุบันเข้าสู่ภาวะถดถอย ประชาชนมีแนวโน้มที่จะมีหนี้สินเพิ่มมากขึ้นและมีความเป็นอยู่ ที่แร่ลง ดังนั้น เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันทางการเงินให้ประชาชนสามารถรับมือกับสถานการณ์ดังกล่าว จึงควรมุ่งเน้น ให้ความสำคัญกับการความรู้ทางการเงินเพื่อเสริมสร้างวินัยทางการเงิน การจัดทำบัญชีใช้จ่ายภาคครัวเรือน การออมเงิน การปรับเปลี่ยนพฤติกรรม การใช้จ่ายที่เหมาะสม และลดการพึ่งพาหนี้ในระบบ อีกทั้งควร มีการเสริมสร้างทักษะความรู้ด้านเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อให้ประชาชนสามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยี และนวัตกรรมจากระบบอินเทอร์เน็ตและ Platform ต่าง ๆ เป็นการยกระดับวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อม และวิสาหกิจชุมชนให้มีศักยภาพสูงขึ้น

ทั้งนี้ หน่วยงานภาครัฐควรให้ความสำคัญกับการจัดสรรทรัพยากร เพื่อสนับสนุนให้มีการ เรียนการสอนเรื่องความรู้ทางการเงินและความรู้ด้านเทคโนโลยีดิจิทัลให้แก่ประชาชนทุกเพศทุกวัย และให้หน่วยงานภาครัฐและเอกชนโดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับด้านการศึกษาร่วมมือกันอย่างใกล้ชิดในการจัดทำ หลักสูตรการให้ความรู้ทางการเงินและความรู้ด้านเทคโนโลยีดิจิทัลที่สามารถเข้าถึงและเข้าใจได้ง่าย

ไม่ก่อให้เกิดการค่าใช้จ่ายต่อประชาชนที่มีรายได้น้อย รวมทั้งมีเป้าหมายและตัวชี้วัดที่ชัดเจนเพื่อสะท้อนผลลัพธ์และความคุ้มค่าของการดำเนินการ

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานงบประมาณ

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ได้จัดสรรงบประมาณภายใต้แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ เพื่อให้นักเรียน นักศึกษา ครู อาจารย์ บุคลากรทางการศึกษา และประชาชน ได้รับการเสริมสร้างความรู้ที่ตอบสนองต่อนวัตกรรมและการเปลี่ยนแปลง การพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีดิจิทัล และพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานที่มุ่งสู่เศรษฐกิจดิจิทัล และอุตสาหกรรมเป้าหมาย รวมทั้งได้จัดสรรงบประมาณภายใต้แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เพื่อให้ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และผู้ประกอบการชุมชน มีความรู้และทักษะของการเป็นผู้ประกอบการที่มีอัตลักษณ์ชัดเจน มีความสามารถในการแข่งขันและมีนวัตกรรมในการสร้างรูปแบบธุรกิจ นวัตกรรมของสินค้าและบริการ และนวัตกรรมในกระบวนการผลิตสินค้าและการให้บริการ ตลอดจนมีทักษะในการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและดิจิทัล และมีความสามารถในการเข้าถึงตลาดในประเทศและต่างประเทศ การพัฒนาผลิตภัณฑ์ทางการเงินและการบริหารความเสี่ยง เพื่อตอบสนองความต้องการที่เหมาะสมกับแต่ละกลุ่ม สามารถขยายการค้าและการลงทุนไปต่างประเทศ โดยครอบคลุมการพัฒนาผู้ประกอบการรายใหญ่ กลาง เล็ก วิสาหกิจเริ่มต้น และวิสาหกิจชุมชน

กระทรวงศึกษาธิการ

กระทรวงศึกษาธิการ ได้ตระหนักถึงความสำคัญในการพัฒนาทักษะการวางแผนทางการเงิน และปลูกฝังวินัยทางการเงิน และความรู้ด้านเทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Literacy) โดยหน่วยงานในสังกัดได้ดำเนินการแล้วสรุปได้ ดังนี้

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ได้ดำเนินการโครงการพัฒนาเครือข่ายการจัดการศึกษาด้านการรู้ดิจิทัล (Digital Literacy) ในโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล จังหวัดนครปฐม เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างเครือข่ายการจัดการศึกษาด้านการรู้ดิจิทัล (Digital Literacy) เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นในการจัดการศึกษาด้านการรู้ดิจิทัล (Digital Literacy) เพื่อพัฒนารูปแบบกระบวนการจัดการศึกษาด้านการรู้ดิจิทัล (Digital Literacy) และเพื่อพัฒนาศักยภาพด้านการจัดการเรียนรู้ดิจิทัล (Digital Literacy โดยมีกลุ่มตัวอย่างเป็นครูจากโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล จำนวน ๑๒ โรงเรียน ผลการดำเนินสรุปได้ดังนี้

๑. เกิดเครือข่ายการจัดการศึกษาด้านการรู้ดิจิทัล (Digital Literacy) ประกอบด้วยสมาชิก ๕ กลุ่ม ได้แก่ ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนที่มีความสนใจในด้านการรู้ดิจิทัล (Digital Literacy) ตัวแทนคณะกรรมการสถานศึกษา/ผู้ปกครอง และนักเรียน โดยแบ่งออกเป็น ๓ กระบวนการหลัก ได้แก่ ๑) การพัฒนาเครือข่ายและสำรวจความพร้อมและความต้องการในการร่วมทำงานเป็นเครือข่ายการจัดการศึกษาด้านการรู้ดิจิทัล ๒) การพัฒนาศักยภาพการสร้างเครือข่ายการจัดการศึกษาด้านการรู้ดิจิทัล ๓) การดำเนินการกำกับติดตามการพัฒนานักกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยการสร้างเครือข่ายการจัดการศึกษาด้านการรู้ดิจิทัล และทำให้ทราบว่าครูสามารถทำงานได้ในลักษณะเครือข่ายตามที่กำหนดไว้ในวัตถุประสงค์ของแผนงาน มีการแลกเปลี่ยนสื่อการเรียนรู้อิจิทัลที่ผลิตขึ้น รวมทั้งทรัพยากรและความรู้ภายในเครือข่าย นักเรียนสนใจการเรียนและมีสื่อการเรียนรู้อิจิทัลสำหรับการเรียนรู้เพิ่มเติม รวมถึงได้นำ

ความรู้ที่ได้จากกิจกรรมการพัฒนาศักยภาพการสร้างเครือข่ายการจัดการศึกษาด้านการรู้ดิจิทัลไปขยายผล สอนต่อให้ครูและนักเรียนในโรงเรียนเครือข่าย และการสนับสนุนจากผู้บริหารเป็นปัจจัยแห่งความสำเร็จ โดยมีอุปสรรคในการใช้โปรแกรมฟรี ซึ่งมีข้อจำกัดบางประการและภาระงานประจำที่ทำให้มีเวลาไม่เพียงพอ ในการจัดทำสื่อเรียนรู้ดิจิทัลและการทำงานร่วมกันในลักษณะเครือข่าย

๒. สภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นในการจัดการศึกษาด้านการรู้ดิจิทัล (Digital Literacy) โดยภาพรวมมี ๔ ด้าน และ ๕ อันดับแรก คือ ๑) สามารถสร้างบทเรียนออนไลน์เพื่อการจัดการเรียน การสอนและเผยแพร่ได้ ๒) สามารถใช้โปรแกรมสร้างสื่อดิจิทัลในการสร้างงานชิ้นประยุกต์เพื่อการจัดการศึกษา ๓) สามารถใช้โปรแกรมตารางคำนวณในการสร้างงานชิ้นประยุกต์ได้ ๔) เข้าใจการทำงานของโปรแกรมสร้าง สื่อดิจิทัล และ ๕) สามารถเลือกซื้อและติดตั้งอุปกรณ์เสริมสำหรับการรักษาความมั่นคงปลอดภัยให้กับ คอมพิวเตอร์และระบบอินเทอร์เน็ตได้

๓. การพัฒนารูปแบบกระบวนการจัดการศึกษาด้านการรู้ดิจิทัล (Digital Literacy) ในโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล ได้ใช้แนวคิดทฤษฎีระบบ ที่มีปรัชญาการศึกษาเป็นหัวใจหลักของการพัฒนา ซึ่งประกอบด้วย ๔ องค์ประกอบหลัก ได้แก่ ๑) ปรัชญาของรูปแบบกระบวนการจัดการศึกษาด้านการรู้ดิจิทัล (Digital Literacy) ๒) ปัจจัยนำเข้าของรูปแบบกระบวนการจัดการศึกษาด้านการรู้ดิจิทัล (Digital Literacy) ๓) ปัจจัยเชิงกระบวนการของรูปแบบกระบวนการจัดการศึกษาด้านการรู้ดิจิทัล (Digital Literacy) ในโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล ๔) ผลลัพธ์ของรูปแบบกระบวนการจัดการศึกษาด้านการรู้ดิจิทัล (Digital Literacy) จากการวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการจำเป็น สะท้อนให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่าง มีความต้องการที่จะพัฒนาทักษะด้านดิจิทัลในหลากหลายมิติ และมีความตระหนักถึงความสำคัญ และความต้องการได้รับการพัฒนา เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยกลุ่ม ตัวอย่างมีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาทักษะการใช้โปรแกรมสร้างสื่อดิจิทัล การใช้โปรแกรมตาราง คำนวณ และการใช้ดิจิทัลเพื่อความมั่นคงปลอดภัย

ดังนั้น เพื่อพัฒนาทักษะดังกล่าวข้างต้น สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา จึงได้จัดเวที เพื่อระดมความคิดในการสร้างสื่อที่เหมาะสม โดยจัดอบรมเชิงปฏิบัติการด้วยการแนะนำโปรแกรมที่จำเป็น และสอนการใช้เครื่องมือเพื่อสร้างบทเรียนออนไลน์ และร่วมกันออกแบบกิจกรรมตามประเด็นความต้องการ พัฒนาทักษะด้านดิจิทัลตามที่ผู้เข้าร่วมอบรมให้ข้อเสนอแนะ ซึ่งผู้เข้าร่วมอบรมต้องการพัฒนาทักษะการใช้ โปรแกรมประชุมออนไลน์ ZOOM Cloud Meeting และโปรแกรมการสร้างแอนิเมชัน PowToon

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา (สกสค.) ได้กำหนดหลักสูตร “สร้างวินัยทางการเงิน สู่มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ตามโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิต ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและสร้างวินัยทางการเงิน เพื่อให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่เข้ารับ การอบรมตามโครงการ ด้วยระบบออนไลน์ (E-Learning) มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวางแผนทาง การเงินตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการสร้างวินัยทางการเงิน

สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้

สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (สปร.) ได้จัดทำข้อเสนอคำของบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ โครงการจัดทำแพลตฟอร์มการเรียนรู้สาธารณะรูปแบบใหม่ของประเทศ (OKMD Knowledge Portal) ซึ่งเป็นโครงการที่มีความสอดคล้องกับข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญ โดยสำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้จะพัฒนาแพลตฟอร์มการเรียนรู้สาธารณะ เพื่อส่งเสริมให้ ประชาชนในพื้นที่ท้องถิ่นทั่วประเทศสามารถรู้จักและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัลบนฐานองค์ความรู้

(Digital Literacy) ได้อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อนำองค์ความรู้ไปใช้ประโยชน์ต่อยอดในการพัฒนาทักษะชีวิต ทักษะอาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตและสร้างรายได้ โดยมีวัตถุประสงค์ของโครงการ ดังนี้

๑. เพื่อพัฒนาระบบการเรียนรู้และพื้นที่เรียนรู้รูปแบบใหม่ เป็นการพัฒนาพื้นที่การเรียนรู้ สาธารณะรูปแบบใหม่บนแพลตฟอร์มออนไลน์ (New Learning Platform) ในรูปแบบที่เหมาะสม และทันสมัย เพื่อตอบสนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมายทุกช่วงวัยให้สามารถเข้าถึงองค์ความรู้ในการพัฒนา ศักยภาพและส่งเสริมการเรียนรู้ อาศัยเทคโนโลยีดิจิทัลและพฤติกรรมการเรียนรู้ออนไลน์อย่างสร้างสรรค์ ของคนยุคใหม่ โดยเน้นการมีส่วนร่วมในการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ (Learning Community) และแบ่งปัน ความรู้ (Knowledge Sharing) ตลอดจนการใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้ (Knowledge Management) ที่สร้างสรรค์ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้และยกระดับความสามารถในการแข่งขันทั้งในด้านสังคม และเศรษฐกิจให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน

๒. เพื่อเป็นแหล่งรวมขององค์ความรู้ (Pool of Knowledge) ที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ ใช้ชีวิต และประกอบอาชีพในศตวรรษที่ ๒๑ โดยมุ่งเน้นการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดช่วงชีวิต (Life Long Learning) ของคนในทุกช่วงวัย ตลอดจนพัฒนาและต่อยอดองค์ความรู้และอาชีพเพื่อสร้างรายได้ การเพิ่มศักยภาพ ของนักศึกษาจบใหม่ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน การเพิ่มประสิทธิภาพกำลังแรงงาน (Labour Force) และประชาชนทั่วไป โดยรวบรวมองค์ความรู้จากแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือและเชื่อมโยง เครือข่ายความรู้ระหว่างหน่วยงานที่มีองค์ความรู้เฉพาะด้าน อาทิ ด้านการศึกษา ด้านธุรกิจและประกอบอาชีพ ด้านวิทยาศาสตร์และนวัตกรรม ด้านการเกษตรและเทคโนโลยีชีวภาพ (Agriculture and Biotechnology) ด้านภาษาและวัฒนธรรม และด้านสุขภาพและกีฬา เพื่อพัฒนาศูนย์กลางการเรียนรู้ออนไลน์ของประเทศ (Knowledge Portal หรือ KP) ให้ประชาชนได้มีโอกาสเข้าถึงองค์ความรู้ที่จำเป็น นำไปสู่การยกระดับ ศักยภาพการเรียนรู้ การนำทักษะความรู้และความชำนาญไปปรับใช้ในการทำงานและในชีวิตประจำวัน เพื่อ สร้างสรรค์คุณค่าให้แก่เศรษฐกิจและสังคม โดยให้ความสำคัญกับการเพิ่มประสิทธิภาพและการสร้างคุณค่า ด้วยนวัตกรรม เทคโนโลยี และความคิดสร้างสรรค์

๑.๑๗ การจัดสรรงบประมาณด้านวิจัยและพัฒนา (Research and Development : R&D)

การขอรับจัดสรรงบประมาณด้านวิจัยและพัฒนาในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้มีการ ปรับปรุงแผนงานให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันที่ต้องรับมือกับสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อ ไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ โดยเน้นให้ความสำคัญกับการวิจัยและพัฒนาในสาขาการเกษตรและอาหาร การแพทย์ และสุขภาพ เพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจให้เติบโตอย่างยั่งยืนและแข่งขันได้

อย่างไรก็ตาม มีหลายโครงการที่ขาดความชัดเจนในการดำเนินการเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ ตามเป้าหมาย มีแผนงานที่ไม่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของประเทศ และยังไม่ได้ใช้บุคลากรวิจัย ในหน่วยงานวิจัยภาครัฐให้เป็นประโยชน์เท่าที่ควร อีกทั้ง ยังไม่มีกลไกการเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงาน เพื่อส่งเสริมงานวิจัยไปสู่การปฏิบัติและการต่อยอดเท่าที่ควร นอกจากนี้ จากข้อมูลของสำนักงาน สถานโยบายการอุดมศึกษาวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรมแห่งชาติ พบว่า แนวโน้มการลงทุนด้านการวิจัย และพัฒนาในช่วง ๑๐ ปีที่ผ่านมาเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ ๒๐ และคาดว่า ณ สิ้นปี ๒๕๖๔ ประเทศไทยจะมีการลงทุนในด้านการวิจัยและพัฒนาถึงร้อยละ ๑.๕ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันการลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนาจากภาคเอกชนส่วนใหญ่ โดยมุ่งเน้นการวิจัยตามความต้องการ ของตลาด (Demand-driven Research) ขณะที่การจัดสรรงบประมาณด้านการวิจัยและพัฒนาภาครัฐ จะมุ่งเน้นการวิจัยพื้นฐาน (Basic Research) และมีแนวโน้มสูงขึ้นแต่ยังมีมูลค่ารวมน้อยมาก โดยใน

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ มีการจัดสรรงบประมาณเกี่ยวกับการวิจัยและพัฒนาเพียง ๒๑,๖๐๖.๔ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๐.๖๕ ของวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปี หรือคิดเป็นร้อยละ ๐.๑๓ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ

ดังนั้น หน่วยงานภาครัฐจึงควรปรับปรุงแผนงานโครงการวิจัยให้มีความชัดเจนและสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของประเทศมากยิ่งขึ้น โดยมุ่งเน้นการบูรณาการระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อลดความซ้ำซ้อนและเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงาน รวมทั้ง การนำงานวิจัยที่ได้ไปพัฒนาต่อยอด จนได้เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ใช้ประโยชน์ได้จริง นอกจากนี้ ควรพิจารณาให้สิทธิประโยชน์ แก่ภาคเอกชนมากยิ่งขึ้นเพื่อจูงใจให้เข้ามาลงทุนเกี่ยวกับการวิจัยและพัฒนาตามความต้องการของตลาด ร่วมกับภาครัฐ โดยใช้บุคลากรวิจัยของภาครัฐให้มากขึ้น เพื่อให้เกิดความคุ้มค่าในการใช้จ่ายเงิน งบประมาณ

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

การจัดสรรงบประมาณด้านวิจัยและพัฒนาในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ทางกองทุนส่งเสริม วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ได้มีการปรับปรุงแผนงานให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันในสถานการณ์ การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ โดยในส่วนของแผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (แผนด้าน ววน.) ปี พ.ศ. ๒๕๖๓-๒๕๖๕ ฉบับปรับปรุงสำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้มีการปรับปรุง แผนด้าน ววน. ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ โดย (๑) มีการเพิ่มโปรแกรมที่ ๑๗ การแก้ปัญหาวิกฤติของประเทศ ภายใต้แผนด้าน ววน. เพื่อสนับสนุนการวิจัยและนวัตกรรมที่จะแก้ปัญหาที่สืบเนื่องจากวิกฤติโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) และ (๒) ได้เน้นให้ความสำคัญกับการวิจัยและพัฒนาในสาขาเกษตรและอาหาร การแพทย์ และ สุขภาพ เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจให้เติบโตอย่างยั่งยืนและแข่งขันได้ รวมทั้งเพิ่มความสามารถในการพึ่งพาตนเอง อย่างยั่งยืน โดยมีผลการดำเนินงานในการจัดสรรงบประมาณด้านวิจัยและพัฒนา (R&D) จำนวน ๑,๕๖๕,๔๘๐,๐๐๐ บาท ดังนี้

สาขา	แผนงาน	ผลผลิต	งบจัดสรร ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ (บาท)
สาขาเกษตร และอาหาร	แผนงานทุนท้าทายไทย เพื่อเพิ่มผลิตภาพ การเกษตร (เช่น ยางพารา อ้อยและน้ำตาล ผลไม้)	ต้นแบบผลิตภัณฑ์กึ่งอุตสาหกรรมที่ได้นำไปใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์ มีผลผลิต ดังนี้ ๑. ต้นแบบผลิตภัณฑ์-ระดับอุตสาหกรรม จำนวน ๑ ชิ้น ๒. ต้นแบบเทคโนโลยี-ระดับอุตสาหกรรม จำนวน ๔ ชิ้น ๓. ต้นแบบเทคโนโลยี-ระดับภาคสนาม จำนวน ๒ ชิ้น	๑๕๕,๔๘๐,๐๐๐
สาขาเกษตร และอาหาร	แผนงานความมั่นคงด้าน อาหารและโภชนาการของ ประเทศไทย	๑. ได้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหาร จัดการฐานทรัพยากรในการผลิตอาหารของประเทศให้เกิด ประโยชน์ทางความพอเพียง มั่นคงด้านอาหาร จำนวน ๑๕ เรื่อง ๒. เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการพัฒนาอาหารที่ผลิตทุกระดับ ตั้งแต่ครัวเรือน ชุมชน ท้องถิ่น และอุตสาหกรรม ให้มีมูลค่าเพิ่ม มี คุณภาพ ปลอดภัย มีคุณค่าทางโภชนาการ จำนวน ๒๐ เรื่อง ๓. ได้องค์ความรู้ตลอดห่วงโซ่อาหาร และเพื่อผลักดันให้ประชาชน	๒๐๐,๐๐๐,๐๐๐

สาขา	แผนงาน	ผลผลิต	งบจัดสรร ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ (บาท)
		ได้รับอาหารที่มีคุณค่าโภชนาการเหมาะสมทุกเพศทุกวัย จำนวน ๑๕ เรื่อง ๔. ได้นโยบายเพื่อผลักดันกลไกการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านอาหารในทุกมิติ จำนวน ๑๐ เรื่อง	
สาขาเกษตร และอาหาร	แผนงานเกษตรและ อุตสาหกรรมเกษตร	เกษตรกรสามารถประกอบอาชีพได้อย่างมั่นคง ตามเทคโนโลยีที่เหมาะสมตามสภาพนิเวศเกษตร ภาครัฐสามารถส่งเสริมเกษตรกร ในด้านการผลิตได้ตามความต้องการของเกษตรกรในแต่ละพื้นที่ทำให้มีผลผลิตที่มีคุณภาพ ได้มาตรฐานและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เกิดการยอมรับและเป็นที่ต้องการของผู้บริโภคทั้งในและต่างประเทศ มีผลผลิต ดังนี้ ๑. ต้นแบบกลุ่มเกษตรกร จำนวน ๖ ต้นแบบ ๒. พันธุ์พืช/สัตว์ จำนวน ๘ พันธุ์ ๓. ต้นแบบผลิตภัณฑ์มูลค่าเพิ่ม จำนวน ๒๐ ต้นแบบ ๔. ได้เทคโนโลยีต้นแบบที่เหมาะสมกับระบบนิเวศเกษตร จำนวน ๘ เทคโนโลยี ๕. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย จำนวน ๓ แนวทาง	๑๐๐,๐๐๐,๐๐๐
สาขาเกษตร และอาหาร	แผนงานเกษตรสมัยใหม่	เกษตรกร และหรือภาคเอกชนสามารถนำเทคโนโลยีไปใช้เป็นเครื่องมือในการปรับเปลี่ยนรูปแบบการผลิตจากเกษตรแบบดั้งเดิมเป็นเกษตรแบบแม่นยำ สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต แก้ไข ปัญหาขาดแคลนแรงงาน และรองรับปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศได้ เช่น การใช้สายพันธุ์พืช/สัตว์ที่ให้ผลผลิตสูง ทนทานต่อโรคและแมลง การใช้ปัจจัยการผลิตที่แม่นยำเพื่อลดการใช้ปัจจัยการผลิต การใช้เครื่องจักรกลการเกษตรเพื่อแก้ไขปัญหาขาดแคลนแรงงาน เป็นต้น โดยมีผลผลิต ดังนี้ ๑. ได้สายพันธุ์พืชหรือสัตว์ชนิดใหม่ที่มีศักยภาพไม่น้อยกว่า จำนวน ๓ พันธุ์/สายพันธุ์ ๒. ได้เทคโนโลยีการผลิตเพื่อลดต้นทุนเกษตรกร จำนวน ๑๕ เทคโนโลยี ๓. ได้ระบบฐานข้อมูลทำนายผลผลิตการเกษตร จำนวน ๓ ระบบ ๔. เทคโนโลยี หรือผลิตภัณฑ์แปรรูปจากสินค้าเกษตร จำนวน ๗ ผลิตภัณฑ์	๙๐,๐๐๐,๐๐๐
สาขา การแพทย์ และสุขภาพ	แผนงานวิจัยเพื่อสร้าง ความเข้มแข็งของระบบ สุขภาพในการตอบสนอง ต่อการระบาด COVID-19	มีความรู้สาธารณะเกี่ยวกับการจัดการโควิด ๑๙ อย่างเป็นระบบและถูกปลูกฝังอยู่ในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและประชาชน มีผลผลิต ดังนี้ ๑. องค์ความรู้เกี่ยวกับการดูแลผู้ป่วยเรื้อรังที่มีภาวะโควิด ๑๙ จำนวน ๑๐ เรื่อง ๒. บทบาทของ อสม./อปท./รพ.สต. ในการจัดการภาวะวิกฤติและหลังวิกฤติ	๑๐๐,๐๐๐,๐๐๐

สาขา	แผนงาน	ผลผลิต	งบจัดสรร ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ (บาท)
สาขา การแพทย์ และสุขภาพ	แผนงานวิจัยเพื่อ พัฒนาการจัดการภาวะ หลังวิกฤต (Post Crisis Management)	แนวทางและวิธีการประเมินผลการดำเนินงานตามมาตรการควบคุม ป้องกันขององค์กรรัฐ เอกชน เพื่อควบคุมการระบาด ณ สถานที่ที่มี การรวมตัวกันของประชาชน และมาตรการการค้นหากลุ่มเสี่ยง ระบบการสนับสนุนการเข้าถึง และบริการสุขภาพจิต จำนวน ๑๐ เรื่อง	๑๐๐,๐๐๐,๐๐๐
สาขา การแพทย์ และสุขภาพ	แผนงานวิจัยเพื่อพัฒนา วิธีการรักษา/ระบบวัคซีน เพื่อป้องกัน	ได้ตำรับยา และ CPG การรักษา COVID-19 ในระยะต่างๆ ได้อย่าง เหมาะสม และแนวทางและระบบการจัดการการใช้วัคซีน COVID 19 ในการป้องกันโรคในประเทศไทย จำนวน ๑๐ เรื่อง	๑๐๐,๐๐๐,๐๐๐
สาขา การแพทย์ และสุขภาพ	แผนงานริเริ่มพิเศษและ เร่งด่วนเพื่อแก้ไขปัญหา เร่งด่วนของประเทศ ประเด็นเชื้อไวรัสโคโรนา สายพันธุ์ใหม่ ๒๐๑๙	เกิดองค์ความรู้และแนวทางเพื่อรองรับการแก้ปัญหาการแพร่ ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ ๒๐๑๙ และนวัตกรรม ทางการแพทย์ที่สนับสนุนให้เกิดการเข้าถึงการบริการอย่างเท่า เทียมกัน มีผลผลิต คือ การใช้ประโยชน์ด้านการแพทย์และ ข้อเสนอแนะ/guideline ในการรักษาผู้ป่วย จำนวน ๘ ข้อเสนอแนะ	๒๕๐,๐๐๐,๐๐๐
สาขา การแพทย์ และสุขภาพ	อุตสาหกรรมทางการแพทย์ การปรับตัวของ ภาคอุตสาหกรรมอื่นๆ (COVID-19)	ประเทศไทยสามารถขยายกำลังการผลิตยาชีววัตถุ วัคซีน และ เซลล์/ยีนสำหรับการรักษา ป้องกันเชื้อ COVID-19 และสามารถ ผลิตชุดตรวจวินิจฉัย COVID-19 ที่มีระบบควบคุมมาตรฐานระดับ สากล เพื่อการขึ้นทะเบียน อย. ได้มีผลผลิตคือได้ชุดตรวจ COVID- 19 ที่ได้มาตรฐานสากล ๒ ชนิด	๓๐๐,๐๐๐,๐๐๐
สาขา การแพทย์ และสุขภาพ	แผนงานการพัฒนา ศักยภาพสมุนไพรไทยใน การรักษาและป้องกันโรค อุบัติใหม่จากเชื้อไวรัส โคโรนาสายพันธุ์ใหม่ ๒๐๑๙ (COVID-19)	เกิดทางเลือกและสร้างความเชื่อมั่นในการป้องกันและรักษาโรค อุบัติใหม่จากเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) หรือโรคอื่นใน ลักษณะเดียวกันด้วยสมุนไพรหรือตำรับยาสมุนไพร มีผลผลิต ดังนี้ ๑. ได้ต้นแบบสมุนไพรไทย/ตำรับยาสมุนไพรในการรักษาโรคอุบัติ ใหม่จากเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ จำนวน ๑ ต้นแบบ ๒. ได้หลักการหรือแนวทางรักษาโรคอุบัติใหม่จากเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ด้วยแพทย์แผนไทยและสมุนไพรไทย/ตำรับยาสมุนไพร จำนวน ๑ เรื่อง ๓. ได้แนวทางการผลิตตำรับยาสมุนไพร/ตำรับยาสมุนไพรใน โรงงานผลิตยาที่ได้มาตรฐาน GMP ทั้งในภาครัฐและเอกชน เพื่อใช้ ในการดูแลสุขภาพและป้องกันโรคอุบัติใหม่จากเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ จำนวน ๑ เรื่อง ๔. ได้ข้อมูลประสิทธิภาพและความปลอดภัยของสมุนไพรไทย/ ตำรับยาสมุนไพรในการรักษาโรคอุบัติใหม่จากเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ จำนวน ๑ เรื่อง	๒๐,๐๐๐,๐๐๐
งานด้าน พื้นที่ที่ ตอบสนอง สถานการณ์ โควิด	การสร้างแผนธุรกิจเพื่อ สร้างเศรษฐกิจฐานราก รองรับการเปลี่ยนแปลง และวิกฤตด้านเศรษฐกิจ และแก้ไขปัญหาความ ยากจน	ประชาชนสามารถปรับตัวด้านอาชีพเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลง และวิกฤตด้านเศรษฐกิจ คนภาคเกษตรและภาคบริการ กลุ่มเป้าหมาย เรียนรู้และพัฒนาศักยภาพเพื่อแก้ปัญหาด้วยตนเอง รวมทั้งภาคเกษตรกรและภาคบริการกลุ่มเป้าหมาย ได้รับความ ช่วยเหลืออย่างทั่วถึงในทุกมิติ ที่จะก่อให้เกิดเป็นกลไกใน ๑๐ จังหวัด ที่ผลักดันให้ตัวแบบเชิงธุรกิจขับเคลื่อนได้ มีผลผลิต ดังนี้ ๑. ตัวแบบเชิงธุรกิจ (Business Model) จำนวน ๓ ตัวแบบธุรกิจ	๑๕๐,๐๐๐,๐๐๐

สาขา	แผนงาน	ผลผลิต	งบจัดสรร ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ (บาท)
		๒. กลไกจังหวัดในการติดตามประเมินผลการปรับตัวรองรับวิกฤตทางเศรษฐกิจโดยไม่ต้องพึ่งพิงความช่วยเหลือจากรัฐบาลเพียงด้านเดียว จำนวน ๓ กลไก ๓. ยกระดับรายได้ของกลุ่มเป้าหมายเพิ่มขึ้นอย่างน้อย ๓๐ % จำนวน ๒๐,๐๐๐ คน	

ทั้งนี้ มีกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับประโยชน์ ประกอบด้วย ประชาชน ภาคเอกชน ผู้ประกอบการ ธุรกิจเพื่อสังคม สถาบันอุดมศึกษา กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม หน่วยงานภาครัฐ เช่น กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงมหาดไทย กระทรวงท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงคมนาคม กระทรวงพลังงาน กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงการคลัง กระทรวงต่างประเทศ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานส่วนภูมิภาค

กระทรวงศึกษาธิการ

กระทรวงศึกษาธิการ โดยหน่วยงานในสังกัดได้ดำเนินการแล้วสรุปผลได้ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ได้รับการพิจารณาจัดสรรเงินอุดหนุนเพื่อการพัฒนาวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม สำหรับงบประมาณประเภท Function-Based Research Fund จากกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม โดยสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.) ตามแผนงานการเสริมสร้างการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมสิ่งประดิษฐ์เพื่อเข้าสู่ระบบอุตสาหกรรมและพาณิชย์กรรม ซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการสนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ทั้งสถานศึกษาของรัฐ และสถานศึกษาเอกชน ดำเนินการวิจัยพัฒนาต่อยอดผลงานนวัตกรรมสิ่งประดิษฐ์ที่สามารถนำไปใช้งานได้จริงในระบบอุตสาหกรรม กลุ่มอาชีพ ชุมชน หรือสามารถนำไปจำหน่ายในเชิงพาณิชย์ได้ จากสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ได้มีการปรับแผนงานให้สอดคล้องกับสถานการณ์ดังกล่าว โดยผลการดำเนินงานในเบื้องต้น สามารถพิจารณาเพื่อสนับสนุนทุนอุดหนุนการเสริมสร้างการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมสิ่งประดิษฐ์เพื่อเข้าสู่ระบบอุตสาหกรรมและพาณิชย์กรรม จำนวน ๕๒๙ ผลงานจาก ๗๔ สถานศึกษา ซึ่งอยู่ระหว่างการโอนจัดสรรไปยังสถานศึกษาที่ผ่านการพิจารณาตามข้อกำหนดและหลักเกณฑ์ในการพิจารณาผลงานที่สร้างสรรค์จะต้องเป็นผลงานที่สามารถนำไปประกอบอาชีพได้ หรือสามารถพัฒนาต่อยอด เพื่อใช้ในระบบอุตสาหกรรม หรือสามารถจำหน่ายในเชิงพาณิชย์ และเพื่อเป็นการขยายการมีส่วนร่วมในการพัฒนาด้านวิจัยและนวัตกรรมให้มากขึ้น อยู่ระหว่างการดำเนินการเปิดรับข้อเสนอผลงานเพื่อพิจารณาสนับสนุนเพิ่มเติมไปยังสถานศึกษาในสังกัดอีกครั้ง ซึ่งสอดคล้องกับข้อสังเกตของคณะกรรมการวิชาการวิสามัญฯ

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาดำเนินโครงการพัฒนากลไกเชิงพื้นที่เพื่อขับเคลื่อนนโยบายการเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์สู่การปฏิบัติ ดำเนินการในลักษณะ Action Research ร่วมกับหน่วยปฏิบัติในพื้นที่ จึงคำนึงถึงการต่อยอดเพื่อใช้ประโยชน์ได้จริงในทางปฏิบัติ โดยในปีที่ผ่านมาได้มีการต่อยอดโดยองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นของจังหวัดปทุมธานีร่วมกับหน่วยงานในพื้นที่ในลักษณะบูรณาการสู่การปฏิบัติ

นับเป็นการบูรณาการและระดมทรัพยากรที่ท้องถิ่นมาร่วมลงทุนพัฒนาเพื่อต่อยอดระบบธนาคารหน่วยกิตในการพัฒนาและยกระดับการศึกษาที่เป็นรูปธรรม

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา (สกสค.) ขอเรียนว่า ตามพระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๖ บัญญัติให้สำนักงานคณะกรรมการ สกสค. มีอำนาจหน้าที่ในเรื่องของการส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาการดำเนินงานด้านสวัสดิการสวัสดิภาพและผดุงเกียรติของผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา และในปัจจุบันการดำเนินการด้านสวัสดิการและสวัสดิภาพจำเป็นต้องมีการทำวิจัยเพื่อนำผลงานวิจัยมาพัฒนาการจัดสวัสดิการสวัสดิภาพ ซึ่งเป็นกลไกหนึ่งที่จะผลักดันให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับสวัสดิการ สวัสดิภาพและพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งสำนักงานได้ดำเนินการมอบทุนอุดหนุนวิจัยให้แก่ครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อทำวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนางานด้านสวัสดิการสวัสดิภาพทุกปี โดยในปีงบประมาณที่ผ่านมาได้มีการทำวิจัยเรื่อง ความพร้อมด้านเทคโนโลยีดิจิทัลของสำนักงานคณะกรรมการ สกสค. เพื่อนำผลการวิจัยมาปรับปรุงระบบเทคโนโลยีในการปฏิบัติงานและการให้บริการแก่ครูและบุคลากรทางการศึกษาต่อไป

๑.๑๘ การจัดสรรงบประมาณเพื่อรองรับการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุและส่งเสริมการออม

แม้ว่างบประมาณรายจ่ายแผนงานบูรณาการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัย ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ จะได้รับการจัดสรรจำนวน ๙๔๔.๓ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณก่อนหน้าจำนวน ๖๙.๑ ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๗.๙ ประกอบกับยังมีการจัดสรรงบประมาณที่เกี่ยวข้องกับการดูแลผู้สูงอายุของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น โครงการสร้างหลักประกันด้านรายได้แก่ผู้สูงอายุ (การสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ) ของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จำนวน ๖๕,๔๒๘.๔ ล้านบาท และกองทุนการออมแห่งชาติ จำนวน ๖๐๕.๘ ล้านบาท อย่างไรก็ตาม ระบบการออมในปัจจุบันยังไม่ครอบคลุมและมีเงินออมไม่เพียงพอต่อการดำรงชีวิตหลังเกษียณ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อฐานะการคลังในอนาคต

ดังนั้น ในการพิจารณาจัดสรรงบประมาณเพื่อรองรับการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุควรให้ความสำคัญกับการจัดสรรงบประมาณให้เหมาะสมเพื่อดูแลสวัสดิการให้แก่ผู้สูงอายุที่จะมีจำนวนเพิ่มขึ้น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเร่งผลักดันมาตรการต่าง ๆ ในการดูแลผู้สูงอายุควบคู่ไปกับการสร้างความรู้และความตระหนักถึงความสำคัญของการออมเพื่อการชราภาพ เพื่อให้ผู้สูงอายุสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างสมศักดิ์ศรี

ทั้งนี้ ในการส่งเสริมการออมเพื่อการชราภาพเพิ่มเติมจากที่มีอยู่ในปัจจุบัน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องอาจพิจารณาจัดตั้งกองทุนบำเหน็จบำนาญแห่งชาติ เพื่อเป็นกองทุนการออมภาคบังคับสำหรับแรงงานในระบบที่มีอายุตั้งแต่ ๑๕ - ๖๐ ปี ครอบคลุมลูกจ้างเอกชน ลูกจ้างชั่วคราว ส่วนราชการ พนักงานราชการ เจ้าหน้าที่องค์การมหาชน และพนักงานรัฐวิสาหกิจที่ไม่เป็นสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้แรงงานในระบบที่มีความเสี่ยงที่จะตกสู่สภาวะยากจนในช่วงวัยชรา มีการออมเพิ่มขึ้นในขณะที่ยังอยู่ในวัยทำงาน เพื่อจะได้มีรายได้ที่เพียงพอต่อการดำรงชีพหลังเกษียณ

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

กองทุนบำเหน็จบำนาญแห่งชาติ (กบข.) เป็นกองทุนสำรองเลี้ยงชีพภาคบังคับสำหรับแรงงานในระบบที่มีอายุตั้งแต่ ๑๕ - ๖๐ ปี เพื่อให้แรงงานในระบบได้มีการออมเพื่อการเกษียณเพิ่มเติม นอกจากนี้ กบข. จะทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการบูรณาการฐานข้อมูลระหว่างหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องกับระบบบำเหน็จบำนาญ เพื่อให้มีระบบข้อมูลสำหรับใช้ประโยชน์ในการยกระดับการบริหาร

จัดการระบบการออมเพื่อการเกษียณอายุทั้งระบบ โดยคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๖๔ อนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญแห่งชาติ พ.ศ. (ร่าง พ.ร.บ. กบช.) ตามที่กระทรวงการคลังเสนอ และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง

๑.๑๙ การจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนภาคเกษตรกรรม

ภาครัฐควรจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนภาคเกษตรกรรมที่มีการใช้พื้นที่ที่เหมาะสมตามหลักการการกำหนดพื้นที่เพาะปลูกที่เหมาะสม (Zoning) ด้วยแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-map) เพื่อลดความเสี่ยงจากการผลิตและยกระดับคุณภาพผลผลิตโดยใช้มาตรการจูงใจ เช่น การประกันภัยพืชผลทางการเกษตร การสนับสนุนองค์ความรู้ และปรับระบบการผลิตให้กับเกษตรกร เพื่อยกระดับการสร้างการเกษตรมูลค่าสูงตามยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานประมาณ

สำนักงานประมาณได้จัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนภาคเกษตรกรรมที่มีการใช้พื้นที่ที่เหมาะสมตามหลักการการกำหนดพื้นที่เพาะปลูกที่เหมาะสม (Zoning) ด้วยแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-Map) ให้หน่วยงานภายใต้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ดำเนินการรวม ๖ หน่วยงาน ได้แก่ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร กรมประมง กรมหม่อนไหม กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ และกรมพัฒนาที่ดิน โดยในปี ๒๕๖๔ ได้รับจัดสรรงบประมาณ จำนวน ๔๑๑.๙๕๓๙ ล้านบาท และปี ๒๕๖๕ ตั้งงบประมาณ ร่องรับไว้ จำนวน ๒๘๑.๔๖๙๕ ล้านบาท เพื่อศึกษาวิเคราะห์เศรษฐกิจสินค้าเกษตรที่เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่และการเพิ่มโอกาสทางเศรษฐกิจ การส่งเสริมให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนการผลิตตามแผนที่ (Agri-Map) ด้านพืช ด้านประมง การปลูกหม่อน การอบรมการจัดทำบัญชีต้นทุนอาชีพแก่เกษตรกร รวมทั้งการพัฒนาที่ดินเพื่อสนับสนุนการปรับเปลี่ยนการผลิตในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมตาม (Agri-Map) ดังกล่าว

๑.๒๐ การเบิกจ่ายงบประมาณ

ด้วยสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ส่งผลให้ปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ อาทิ การส่งออก การท่องเที่ยว การบริโภค และการลงทุน อยู่ในภาวะชะลอตัวลง ดังนั้น อีกหนึ่งปัจจัยที่สามารถประคับประคองเศรษฐกิจไทย คือ การดำเนินนโยบายทางการคลังแบบขยายตัว (Expansionary Fiscal Policy) ผ่านการใช้จ่ายและการลงทุนภาครัฐ อย่างไรก็ตาม การขับเคลื่อนเศรษฐกิจภายในประเทศที่ผ่านมาพบว่า การเบิกจ่ายงบประมาณและการใช้จ่ายลงทุนภาครัฐเป็นไปอย่างล่าช้ากว่าที่คาดการณ์ไว้ โดยแม้ว่าหน่วยงานภาครัฐบางแห่งสามารถเบิกจ่ายได้ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ แต่หากพิจารณาอัตราการเบิกจ่ายงบประมาณที่ไม่รวมการก่อหนี้ผูกพันพบว่า ยังต่ำกว่าเป้าหมายอยู่มาก ส่งผลให้เม็ดเงินที่กระจายลงสู่ระบบเศรษฐกิจไม่เป็นไปตามที่ตั้งเป้าหมายไว้ นอกจากนี้ ในกรณีที่หน่วยงานลงนามทำสัญญาก่อนนี้ผูกพันในระยะเวลาที่กำหนดแต่ไม่สามารถใช้จ่ายเงินงบประมาณได้ตามแผนการเบิกจ่าย จะส่งผลต่อการจัดสรรงบลงทุนรายการใหม่ในปีถัดไปคลาดเคลื่อนและเกิดการเสียโอกาสในการพิจารณาอนุมัติแผนงาน/โครงการลงทุนใหม่ภายใต้งบประมาณที่มีอยู่อย่างจำกัด

ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเพิ่มประสิทธิภาพและความเข้มงวดของแนวทางและมาตรการการเร่งรัดการเบิกจ่าย โดยพิจารณาปรับปรุงหลักเกณฑ์การพิจารณาความพร้อมในการดำเนินงานของหน่วยงาน พัฒนาระบบและกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง ตลอดจนสร้างความรับรู้ความเข้าใจระหว่างกรมบัญชีกลาง สำนักงานประมาณ และหน่วยรับงบประมาณ ให้มีความเข้าใจที่ตรงกันด้วยการ

จัดเตรียมเอกสารและข้อมูลไว้ล่วงหน้า เพื่อให้สามารถนำงบประมาณกระจายสู่ระบบเศรษฐกิจได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพสูงสุด และควรตั้งเป้าหมายการเบิกจ่ายงบประมาณให้สะท้อนความเป็นจริงมากขึ้น

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงบประมาณ

สำนักงบประมาณได้จัดวางระบบการติดตามและประเมินผลเพื่อให้หน่วยรับงบประมาณใช้เป็นกรอบแนวทางในการติดตามและประเมินผล และการรายงานผลการดำเนินงานตามแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ซึ่งประกอบด้วยการติดตามและประเมินผลก่อนการจัดสรรงบประมาณ ระหว่างการใช้จ่ายงบประมาณ และภายหลังจากการใช้จ่ายงบประมาณ ซึ่งเป็นไปตามนัยพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยในการติดตามและประเมินผลก่อนการจัดสรรงบประมาณ สำนักงบประมาณได้ให้หน่วยรับงบประมาณวิเคราะห์ระดับความสำเร็จในการดำเนินงานจากการใช้จ่ายงบประมาณ ซึ่งมีชุดคำถามที่แสดงถึงความพร้อมก่อนการขอรับการจัดสรรงบประมาณของโครงการต่าง ๆ และได้กำหนดแนวทางการจัดทำแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ โดยให้หน่วยรับงบประมาณจัดทำแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณตามความจำเป็นที่จะต้องใช้จ่ายหรือก่อหนี้ผูกพันในแต่ละไตรมาส กรณีที่เป็นรายจ่ายในลักษณะงบลงทุนรายการปีเดียวไม่ว่าจะเบิกจ่ายจากงบรายจ่ายใด ควรดำเนินการเพื่อก่อหนี้ผูกพันได้ตั้งแต่ไตรมาสที่ ๑ และก่อหนี้ผูกพันให้เสร็จสิ้นทุกรายการภายในไตรมาสที่ ๒ และอนุมัติเงินจัดสรรให้แก่หน่วยรับงบประมาณโดยสอดคล้องกับแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ กรณีเป็นงบประมาณรายจ่ายที่ต้องดำเนินการหรือเบิกจ่ายโดยสำนักงานในภูมิภาค ให้หน่วยรับงบประมาณเร่งรัดดำเนินการส่งเงินจัดสรรต่อไปยังภูมิภาคโดยเร็วอย่างช้าภายใน ๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับอนุมัติเงินจัดสรร นอกจากนี้ในระหว่างการใช้จ่ายงบประมาณ สำนักงบประมาณมีการจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานและผลการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณ เสนอต่อคณะรัฐมนตรีเป็นรายไตรมาส เพื่อให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดหรือรัฐมนตรีที่กำกับดูแลหรือควบคุมกิจการของหน่วยรับงบประมาณ หรือรัฐมนตรีผู้รักษาการตามกฎหมาย กำกับดูแล เร่งรัด ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายงบประมาณให้เป็นไปตามเป้าหมายหรือแผนที่กำหนดไว้ โดยคำนึงถึงผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพของหน่วยรับงบประมาณ รวมถึงนำข้อเสนอแนะไปปรับปรุง แก้ไข การดำเนินงาน ซึ่งจากรายงานผลการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ (ไตรมาสที่ ๑) ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๓ ถึงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๖๓ งบประมาณทั้งสิ้น (ไม่รวมงบกลาง) จำนวน ๒,๖๗๑,๓๔๖.๒๓๓๒ ล้านบาท มีการเบิกจ่ายแล้ว จำนวน ๘๑๔,๖๘๕.๒๘๓๕ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๕๐ มีการก่อหนี้แล้ว จำนวน ๙๐๐,๔๑๒.๐๕๖๙ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๗๑ สูงกว่าเป้าหมายร้อยละ ๑.๗๑ (เป้าหมายกำหนดไว้ร้อยละ ๓๒) และสูงกว่าแผนการใช้จ่าย จำนวน ๗๘,๔๓๖.๗๒๐๑ ล้านบาท หรือร้อยละ ๒.๙๔

สำนักงบประมาณได้มีการดำเนินการตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯ ดังนี้

๑. ประเด็นการเบิกจ่ายงบประมาณ สำนักงบประมาณมีแนวทางและมาตรการเร่งรัดการเบิกจ่ายงบประมาณที่เกี่ยวข้องกับแผนงานบูรณาการ โดยสำนักงบประมาณได้กำหนดให้มีระเบียบว่าด้วยการโอนงบประมาณรายจ่ายบูรณาการ และงบประมาณรายจ่ายบุคลากรระหว่างหน่วยรับงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยกำหนดให้เมื่อสิ้นไตรมาสที่สองของปีงบประมาณ ให้สำนักงบประมาณตรวจสอบผลการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยรับงบประมาณ หากปรากฏว่ามีงบประมาณรายจ่ายบูรณาการที่ตั้งไว้สำหรับหน่วยรับงบประมาณที่มีรายการก่อหนี้ผูกพันไม่เป็นไปตามแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับ

ความเห็นชอบจากสำนักงบประมาณให้สามารถโอนไปตั้งเป็นงบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณอื่น ภายใต้แผนงานบูรณาการเดียวกันได้ ในกรณีที่เห็นว่างบประมาณรายการใดยังมีความจำเป็นต้องดำเนินการต่อไป ให้หน่วยรับงบประมาณชี้แจงเหตุผลความจำเป็นไว้ในรายงานนั้นด้วย และให้หน่วยรับงบประมาณส่งสำเนารายงานดังกล่าวให้สำนักงบประมาณพิจารณาเสนอความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของหน่วยงานเจ้าภาพด้วย ทั้งนี้ หากหน่วยงานเจ้าภาพเห็นควรให้หน่วยรับงบประมาณใช้จ่ายงบประมาณดังกล่าวต่อไปได้ ให้หน่วยรับงบประมาณเร่งดำเนินการตามแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณต่อไป แต่หากเห็นควรให้หน่วยรับงบประมาณระงับการใช้จ่ายงบประมาณ เพื่อนำงบประมาณโอนไปให้หน่วยงานอื่น ให้หน่วยงานเจ้าภาพเสนอผู้มีอำนาจกำกับแผนงานบูรณาการพิจารณา

๒. ประเด็นการจัดทำระบบติดตามประสิทธิภาพการเบิกจ่ายและความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณหน่วยงานภาครัฐ ฯ สำนักงบประมาณได้จัดวางระบบการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยรับงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ เพื่อการวัดผลสัมฤทธิ์หรือประโยชน์ที่จะได้รับจากการใช้จ่ายงบประมาณ ประกอบด้วย การติดตามและประเมินผลก่อนการจัดสรรงบประมาณ การติดตามและประเมินผลระหว่างการใช้จ่ายงบประมาณ และการติดตามและประเมินผลหลังจากการใช้จ่ายงบประมาณ ร่วมกับการกำหนดให้หน่วยรับงบประมาณดำเนินการ ดังนี้

(๑) หน่วยรับงบประมาณจัดทำแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ โดยมีเป้าหมาย ตัวชี้วัด รายการและวงเงินงบประมาณ เพื่อแสดงถึงผลสัมฤทธิ์หรือประโยชน์ที่จะได้รับจากการใช้จ่ายงบประมาณ โดยครอบคลุมทุกแหล่งเงิน และส่งให้สำนักงบประมาณภายในระยะเวลาที่สำนักงบประมาณกำหนด

(๒) สำนักงบประมาณและหน่วยรับงบประมาณ ดำเนินการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานและการใช้จ่ายงบประมาณตามแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ และนโยบายที่สำคัญอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ทราบถึงความก้าวหน้าในการดำเนินงาน ปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน และการใช้จ่ายงบประมาณ และความคุ้มค่าจากการใช้จ่ายงบประมาณ

(๓) เพื่อประโยชน์ในการประเมินผลสัมฤทธิ์หรือประโยชน์ที่จะได้รับจากการใช้จ่ายงบประมาณ ให้หน่วยรับงบประมาณและหน่วยงานที่เป็นเจ้าภาพหลักของแผนงานบูรณาการ จัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานและผลการใช้จ่ายงบประมาณ ตามเป้าหมายและตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ หรือตามที่ได้ตกลงกับสำนักงบประมาณ พร้อมทั้งระบุปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไขเมื่อสิ้นระยะเวลาในแต่ละไตรมาสและจัดส่งสำนักงบประมาณภายในสัปดาห์วันนับแต่วันสิ้นไตรมาส สำหรับหน่วยรับงบประมาณที่กฎหมายกำหนดให้ได้รับจัดสรรงบประมาณเป็นเงินอุดหนุน ให้หน่วยรับงบประมาณรายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณตามแบบที่สำนักงบประมาณกำหนด และสำนักงบประมาณจะรวบรวมรายงานเสนอต่อคณะรัฐมนตรีภายในสี่สัปดาห์วันนับแต่วันสิ้นไตรมาส

(๔) กรณีผลการปฏิบัติงานและผลการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยรับงบประมาณ หรือแผนงานบูรณาการใด ไม่เป็นไปตามเป้าหมายหรือตัวชี้วัดที่กำหนด สำนักงบประมาณจะจัดทำข้อเสนอแนะการปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้หน่วยรับงบประมาณหรือหน่วยงานที่เป็นเจ้าภาพหลักของแผนงานบูรณาการปรับปรุงแก้ไขภายในระยะเวลาที่กำหนด และรายงานรัฐมนตรีเจ้าสังกัด หรือรัฐมนตรีซึ่งกฎหมายกำหนดให้มีหน้าที่กำกับหรือควบคุมกิจการของหน่วยรับงบประมาณ หรือผู้มีอำนาจกำกับแผนงานบูรณาการ หรือรัฐมนตรีผู้รักษาการตามกฎหมายเพื่อทราบ ในกรณีที่หน่วยรับงบประมาณหรือหน่วยงานที่เป็นเจ้าภาพหลัก

ของแผนงานบูรณาการไม่สามารถปรับปรุงแก้ไขภายในระยะเวลาที่กำหนด สำนักงบประมาณจะรายงานต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อสั่งการตามที่เห็นสมควร

(๕) หน่วยรับงบประมาณ และหน่วยงานที่เป็นเจ้าภาพหลักของแผนงานบูรณาการจัดทำรายงานประจำปีจัดส่งสำนักงบประมาณภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ และจัดทำรายงานผลสัมฤทธิ์หรือประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้จ่ายงบประมาณ เพื่อแสดงถึงความคุ้มค่าจากการใช้จ่ายงบประมาณในปีงบประมาณที่สิ้นสุด จัดส่งสำนักงบประมาณภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ เพื่อสำนักงบประมาณจัดทำรายงานดังกล่าวเสนอต่อคณะรัฐมนตรีภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ

(๖) หน่วยรับงบประมาณจัดส่งรายงานการเงินประจำปีพร้อมกับรายงานผลการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินให้สำนักงบประมาณ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับรายงานผลการตรวจสอบจากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน และเปิดเผยให้สาธารณชนทราบ รวมทั้งเผยแพร่ผ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ด้วย

(๗) สำนักงบประมาณได้จัดทำเอกสารงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.... ผลการดำเนินงานและการใช้จ่ายงบประมาณของปีงบประมาณที่แล้วมาแล้ว (เล่มคาน้ำเงิน) และเผยแพร่ทางเว็บไซต์ของสำนักงบประมาณ www.bb.go.th ในรูปแบบของเอกสารงบประมาณอิเล็กทรอนิกส์

๑.๒๑ การติดตามประสิทธิภาพการเบิกจ่ายและความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณ

ปัจจุบันภาครัฐได้พัฒนาเว็บไซต์และแอปพลิเคชันระบบข้อมูลการใช้จ่ายภาครัฐ หรือ “ภาษีไปไหน” ซึ่งเป็นการนำเสนอภาพรวมรายได้การจัดเก็บของรัฐบาล ภาพรวมรายได้ในส่วนของท้องถิ่น และเป็นการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐในด้านงบประมาณรายรับรายจ่ายของประเทศ ข้อมูลงบประมาณตามพระราชบัญญัติงบประมาณประจำปี ข้อมูลการเบิกจ่ายงบประมาณประจำปี และข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้าง เพื่อเป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์ติดตามการใช้จ่ายงบประมาณของภาครัฐอย่างมีประสิทธิภาพ และภายในเว็บไซต์และแอปพลิเคชันมีช่องทางร้องเรียน เพื่อให้ภาคประชาชนมีส่วนร่วมในการต่อต้านการทุจริต

อย่างไรก็ตาม หน่วยงานภาครัฐควรเปิดเผยข้อมูลประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณ เพื่อให้ประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณได้มากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะข้อมูลของ อปท. และรัฐวิสาหกิจ ซึ่งไม่ได้มีระบบเชื่อมโยงกับระบบบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ (Government Fiscal Management Information System : GFMS) นอกจากนี้ ควรปรับปรุงฐานข้อมูลในเว็บไซต์และแอปพลิเคชันระบบข้อมูลการใช้จ่ายภาครัฐ หรือ “ภาษีไปไหน” ให้มีความทันสมัย และประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเว็บไซต์และแอปพลิเคชันระบบข้อมูลการใช้จ่ายภาครัฐ หรือ “ภาษีไปไหน” อย่างแพร่หลายมากยิ่งขึ้น

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงบประมาณ

สำนักงบประมาณมีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนการปฏิบัติงาน และแผนการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยรับงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ โดยให้หน่วยรับงบประมาณที่เป็น ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานของรัฐสภา ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญ องค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ องค์การอัยการ องค์การมหาชน ทุนหมุนเวียนที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล และหน่วยงานอื่นของรัฐ รายงานผลการปฏิบัติงานและผลการใช้จ่ายงบประมาณผ่านระบบฐานข้อมูลแผน/

ผลการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายงบประมาณ (BB EvMIS) และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้รายงานผลการปฏิบัติงานและผลการใช้จ่ายงบประมาณผ่านระบบสารสนเทศเพื่อการจัดทำงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (BBL) โดยระบบดังกล่าวได้มีการเชื่อมโยงข้อมูลผลการเบิกจ่ายงบประมาณจากระบบบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ (Government Fiscal Management Information System : GFMS) เพื่อใช้ในการรายงานผลการปฏิบัติงานและผลการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยรับงบประมาณเสนอต่อคณะรัฐมนตรีและเผยแพร่สู่สาธารณะต่อไป ซึ่งรายงานดังกล่าวสามารถแสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพของการดำเนินงานและประสิทธิภาพในการใช้จ่ายงบประมาณได้ ตลอดจนมีการจัดทำรายงานการติดตามและประเมินผลโครงการสำคัญเผยแพร่ในเว็บไซต์ของสำนักงบประมาณ เพื่อให้หน่วยรับงบประมาณ ผู้ที่เกี่ยวข้องและประชาชนทั่วไป ทราบประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการดำเนินโครงการ นอกจากนี้สำนักงบประมาณอยู่ระหว่างการพัฒนาการประเมินศักยภาพการใช้จ่ายงบประมาณ เพื่อให้สามารถจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด

สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน)

สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (สพร.) มีเป้าหมายและภารกิจหลักที่ต้องการผลักดันข้อมูลและบริการของภาครัฐให้อยู่ในรูปแบบดิจิทัลภายใต้หลักธรรมาภิบาล มีมาตรฐานและหลักเกณฑ์เดียวกันเพื่อให้สามารถบูรณาการ เปิดเผยและใช้ประโยชน์ข้อมูลร่วมกันเพื่อประโยชน์สูงสุดแก่ประเทศ โดยปัจจุบัน สพร. อยู่ในระหว่างดำเนินโครงการพัฒนาระบบติดตามการยื่นคำขอและติดตามการใช้งบประมาณการรัฐบาลดิจิทัลเพื่อให้หน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้องสามารถดูความคืบหน้าของโครงการ ติดตามและตรวจสอบสถานการณ์ใช้งบประมาณของโครงการที่อยู่ภายใต้งบประมาณการรัฐบาลดิจิทัล นอกจากนี้ยังมีการพัฒนาเว็บไซต์และแอปพลิเคชัน ภาษีไปไหน อย่างต่อเนื่องและอัปเดตข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน โดยมีการให้ความรู้และอธิบายรายละเอียดในคู่มือการเข้าใช้งานที่เข้าใจง่ายผ่านเว็บไซต์ <https://govspending.go.th> และ เว็บไซต์ <https://data.go.th> นอกจากนี้ สพร. ยังมีการประชาสัมพันธ์รายละเอียดชุดข้อมูลในมิติอื่นๆครอบคลุมชุดข้อมูลกว่า ๒,๘๓๓ ชุดข้อมูลเพื่อให้หน่วยงานรัฐและนักพัฒนาเข้าใช้ประโยชน์ข้อมูลสาธารณะผ่านเว็บไซต์ <https://data.go.th>

๑.๒๒ ปัจจัยเสี่ยงทางการคลัง

ในช่วงปี ๒๕๖๓ - ๒๕๖๔ ประเทศไทยยังคงเผชิญกับภาวะเศรษฐกิจและสังคมที่เปราะบางซึ่งมีแนวโน้มที่จะรุนแรงมากขึ้น โดยมีสาเหตุสำคัญมาจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ รวมทั้งสงครามการค้าและเทคโนโลยีระหว่างประเทศมหาอำนาจสหรัฐอเมริกาและจีน (US - China Trade and Tech War) ที่กระทบต่อห่วงโซ่การผลิตของประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก ดังนั้นรัฐบาลมีสิ่งที่จะต้องระมัดระวังเพื่อลดผลกระทบต่อการดำเนินนโยบายทางการเงินการคลัง ได้แก่ ๑) รายจ่ายบุคลากรภาครัฐที่เพิ่มสูงขึ้นทุกปีจนอาจเป็นภาระงบประมาณในอนาคต ๒) ภาระงบประมาณค้างจ่ายกิจกรรมกึ่งการคลังของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ ที่รัฐบาลต้องจัดสรรงบประมาณรายจ่ายเพื่อชดเชยแก่สถาบันการเงินเฉพาะกิจเป็นจำนวนมาก ๓) แม้ว่าประเทศไทยไม่ได้ประสบภาวะการขาดดุลแฝด (Twin Deficit) ที่มีการขาดดุลทั้งดุลบัญชีเดินสะพัดของประเทศและดุลงบประมาณประจำปีของรัฐบาล แต่การขาดดุลงบประมาณมีแนวโน้มปรับเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อภาระทางการเงินการคลังของประเทศในอนาคต และ ๔) การผูกพันงบประมาณข้ามปีมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี

ดังนั้น รัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรดำเนินการดังต่อไปนี้ ๑) ควรมีการเปลี่ยนแปลงระบบราชการไทยให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยลดกำลังคนภาครัฐหรือมีการจ้างงานจากภายนอก (Outsourcing) ให้ทำงานบางอย่างแทนมากขึ้น และควรพิจารณาใช้เทคโนโลยีมาสนับสนุนการทำงานเพื่อลดรายจ่ายประจำ ๒) ควรคำนึงถึงภาระงบประมาณค้างจ่ายกิจกรรมกึ่งการคลังของสถาบันการเงินเฉพาะกิจก่อนพิจารณานำเสนอโครงการใหม่ เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ อย่างเคร่งครัด ๓) ควรให้ความสำคัญในการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ของรัฐบาลและลดรายจ่ายประจำที่ซ้ำซ้อน เพื่อส่งเสริมความยั่งยืนทางการคลังต่อไป และ ๔) ควรมีการควบคุมสัดส่วนของภาระผูกพันงบประมาณข้ามปีโดยเฉพาะรายการผูกพันภายใต้งบดำเนินงานให้อยู่ในสัดส่วนที่เหมาะสมและเป็นไปตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ อย่างเคร่งครัด เพื่อให้มีเงินงบประมาณสำหรับการดำเนินโครงการที่สำคัญและจำเป็นในปีงบประมาณต่อไป

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงบประมาณ

สำนักงบประมาณได้ดำเนินการตามประกาศคณะกรรมการนโยบายการเงินการคลังของรัฐ เรื่อง กำหนดสัดส่วนต่าง ๆ เพื่อเป็นกรอบวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ ลงวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๖๑ ซึ่งออกตามความในมาตรา ๑๑ (๔) ของพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ ซึ่งกำหนดดังนี้

ข้อ ๔ สัดส่วนการก่อหนี้ผูกพันงบประมาณรายจ่ายข้ามปีงบประมาณ ต้องไม่เกินร้อยละสิบของงบประมาณรายจ่ายประจำปี

ข้อ ๕ สัดส่วนการก่อหนี้ผูกพันเกินกว่าหรือนอกเหนือไปจากที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่าย ต้องไม่เกินร้อยละห้าของงบประมาณรายจ่ายประจำปี

๒. การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ จำแนกตามกระทรวง หน่วยงาน และแผนงานบูรณาการ

๒.๑ สำนักนายกรัฐมนตรี

๑) การจัดสรรงบประมาณในภาพรวมของสำนักนายกรัฐมนตรีควรให้ความสำคัญกับงบประมาณเพื่อสนับสนุนแผนงานหรือโครงการตามยุทธศาสตร์ชาติให้มากยิ่งขึ้น และควรกำหนดงานด้านการคุ้มครองผู้บริโภคไว้ในแผนการปฏิรูปประเทศด้วย และควรมีแนวคิดในการให้หน่วยงานประเภทองค์การมหาชนไปสังกัดในกระทรวงหรือหน่วยงานที่มีภารกิจสอดคล้องกับภารกิจหลักขององค์การมหาชนนั้น ๆ

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เป็นหน่วยเจ้าภาพหลักตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง ซึ่งมีหน้าที่ในการบูรณาการแผนงานและโครงการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง โดยเฉพาะการชี้เป้าหมายและกำกับทิศทางให้มีกระบวนการจัดทำแผนงานและโครงการรองรับยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง ให้มีความสอดคล้องและบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทฯ และนโยบายที่เกี่ยวข้อง

ในส่วนของการจัดทำงบประมาณในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ของ สมช. ได้ให้ความสำคัญกับโครงการตามยุทธศาสตร์ชาติ โดยได้ดำเนินการจัดทำโครงการสำคัญ (Flagship Project) จำนวน ๕ โครงการ ได้แก่ ๑) โครงการกำกับและติดตามการขับเคลื่อนการบูรณาการข้อมูลด้านความมั่นคง ๒) โครงการฐานข้อมูลเพื่อการพัฒนาและติดตามงานความมั่นคง ๓) โครงการการสร้างพื้นที่หลากหลายทางสังคมเพื่อการอยู่ร่วมกันบนความแตกต่าง ๔) โครงการศึกษาวิเคราะห์และประเมินสถานการณ์ความมั่นคงประเทศรอบบ้าน ๕) โครงการศึกษาวิเคราะห์และประเมินสถานการณ์เพื่อแก้ไขปัญหาความขัดแย้งเร่งด่วนภายใต้แผนส่งเสริมการอยู่ร่วมกันภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรมในประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔ เพื่อให้การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ ด้านความมั่นคง สามารถดำเนินการได้อย่างเป็นรูปธรรม

๒) สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

(๑) ควรสร้างกลไกเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการกระจายอำนาจไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพและเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น เพื่อเป็นกลไกในการรองรับภารกิจในการถ่ายโอนไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในด้านต่าง ๆ นอกจากนี้ต้องกำหนดกลไกให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความรับผิดชอบต่อประชาชนในพื้นที่โดยตรงและควรให้ประชาชนในพื้นที่มีส่วนร่วมในการพัฒนาและดูแลท้องถิ่นของตนเอง

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

การดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับข้อสังเกตฯ “ต้องมีกลไกให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความรับผิดชอบต่อประชาชนในพื้นที่โดยตรง และควรให้ประชาชนในพื้นที่มีส่วนร่วมในการพัฒนาและดูแลท้องถิ่นของตนเอง” โดยมีการดำเนินการส่งเสริมสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับรางวัลการบริหารจัดการที่ดีจัดตั้งศูนย์ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการประสานงานระหว่าง อปท. สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน เพื่อสนับสนุนส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ เปิดโอกาส เปิดช่องทางให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานของ อปท. และเป็นศูนย์ต้นแบบ

การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ รวมทั้งการคิดค้นนวัตกรรมเพื่อแก้ไขปัญหาและความต้องการของประชาชน โดยเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชน อันจะก่อให้เกิดความร่วมมือระหว่าง อปท. กับประชาชนในการร่วมกันพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งในปัจจุบัน อปท. ได้มีการจัดตั้งศูนย์ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนแล้ว จำนวน ๖๔ ศูนย์ และในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้มีการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อส่งเสริมและสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่ อปท. ที่ได้รับรางวัลการบริหารจัดการที่ดี เมื่อวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๔ เพื่อขยายเครือข่ายให้ อปท. มีการจัดตั้งศูนย์ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนเพิ่มมากขึ้น รวมทั้งจะจัดให้มีการประชุมเชิงปฏิบัติการเสริมสร้างความรู้การกระจายอำนาจและสร้างเครือข่ายภาคประชาชน จำนวน ๑ ครั้ง ภายในเดือนมิถุนายน ๒๕๖๔ เพื่อให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจเรื่องการกระจายอำนาจที่ถูกต้อง และส่งเสริมให้เข้ามามีส่วนร่วมในการติดตามและตรวจสอบการบริหารงานของ อปท. มีเครือข่ายการกระจายอำนาจภาคประชาชนเป็นแกนนำในการเผยแพร่ความรู้ด้านการกระจายอำนาจและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน รวมทั้งส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือระหว่าง อปท. กับประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นและเป็นเวทีสำหรับแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ประสพการณ์ และระดมความคิดเห็น เพื่อให้การดำเนินการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

(๒) ควรเป็นหน่วยงานเจ้าภาพในการจัดทำฐานข้อมูล (Big Data) เกี่ยวกับการรับเรื่องราวร้องทุกข์ของแต่ละหน่วยงานไม่ว่าจะเป็นกรณีของ ศูนย์ดำรงธรรมในสังกัดกระทรวงมหาดไทย ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดการบูรณาการงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีหน้าที่ในการรับเรื่องราวร้องทุกข์ อันจะนำไปสู่การแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนต่าง ๆ ของประชาชนได้อย่างรวดเร็วมากยิ่งขึ้น

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ รับทราบและเห็นชอบให้มีการเชื่อมโยงข้อมูลกับระบบการจัดการเรื่องราวร้องทุกข์ของหน่วยงานเข้ากับสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เพื่อให้เกิดผลเป็นรูปธรรมโดยเร็ว และให้หน่วยงานที่ไม่มีระบบฐานข้อมูลเรื่องราวร้องทุกข์ของตนเองเข้าร่วมใช้งานระบบการจัดการเรื่องราวร้องทุกข์ของสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เพื่อเป็นการรวบรวมเรื่องราวร้องทุกข์ให้เป็นภาพรวมของประเทศ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี จึงได้ออกแบบและพัฒนาระบบให้มีศักยภาพรองรับการใช้งานระบบกลาง เชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลระบบสารสนเทศของส่วนราชการไว้ดังนี้

๑. กรณีส่วนราชการที่ไม่มีระบบสารสนเทศ กำหนดให้เป็นผู้ร่วมใช้งานระบบการจัดการเรื่องราวร้องทุกข์ โดยสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีจะกำหนด Username และ Password สำหรับผู้ใช้งานระบบ สามารถเข้าร่วมใช้งานระบบได้ทันที

๒. กรณีส่วนราชการที่มีระบบสารสนเทศ จะต้องพัฒนา Web Service เพื่อเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนข้อมูลเรื่องราวร้องทุกข์ที่ส่วนราชการรับเรื่องเองเข้าสู่ระบบฐานข้อมูลกลาง

ทั้งนี้ ปัจจุบันได้มีการดำเนินการเชื่อมโยงระบบฐานข้อมูลเรื่องราวร้องทุกข์กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแล้ว จำนวน ๕ หน่วยงาน ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกรมบังคับคดี เพื่อให้เป็นฐานข้อมูลเรื่องราวร้องทุกข์ในภาพรวมของประเทศ

นอกจากนี้ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้มีการลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือการดำเนินการเรื่องราวร้องทุกข์ระหว่างสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจำนวน

๑๖ หน่วยงาน ได้แก่ กระทรวงกลาโหม กระทรวงการคลัง กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงยุติธรรม กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงอุตสาหกรรม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กรุงเทพมหานคร กรมบังคับคดี และสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค และมอบนโยบายการดำเนินการเรื่องร้องทุกข์ให้กับผู้นำการขับเคลื่อนการดำเนินการเรื่องร้องทุกข์ประจำหน่วยงาน (Chief Complaint Executive Officer : CCEO) ซึ่งผลสำเร็จของการลงนามในบันทึกข้อตกลงความร่วมมือและการชี้แจงแนวทางการดำเนินการตามกรอบภารกิจแก่ CCEO จะทำให้เกิดความสะดวก รวดเร็ว ในการประสานความร่วมมือบริหารจัดการในด้านต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น กรณีมีกลุ่มมวลชนเดินทางมายื่นข้อเรียกร้องที่จุดบริการประชาชน ๑๑๑๑ ศูนย์รับเรื่องราวร้องทุกข์ของรัฐบาล หรือการลงตรวจสอบข้อเท็จจริงในพื้นที่ เป็นต้น โดยที่ปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนผู้รับบริการจะได้รับการแก้ไขปัญหาให้เกิดผลเป็นรูปธรรมโดยเร็วและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องซึ่งเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย จะมีเครือข่าย CCEO ในระดับผู้บริหารที่ประสานงานโดยตรงและสามารถตัดสินใจได้ในระดับนโยบาย นอกเหนือจากเดิมที่สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีมีเพียงเครือข่ายระดับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานเรื่องราวยื่นเรื่องร้องทุกข์ (Contact Point) เข้าใช้งานระบบการจัดการเรื่องราวยื่นเรื่องร้องทุกข์รวมทั้งสิ้น ๓๓๐ หน่วยงาน และมีผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวม ๒๔ หน่วยงานที่มาร่วมให้บริการ ณ จุดบริการประชาชน ๑๑๑๑ ณ ศูนย์รับเรื่องราวร้องทุกข์ของรัฐบาล

๓) สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีและกรมประชาสัมพันธ์ ควรสร้างกลไกที่ทำให้ประชาชนมีความรักชาติ ศาสนา และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์อย่างเป็นรูปธรรม เนื่องจากในปัจจุบันพบว่ามีสถานการณ์ความขัดแย้งเกี่ยวกับการแสดงความคิดเห็นที่แตกต่างทางการเมือง และควรแสวงหาวิธีการเพื่อลดความแตกแยกของประชาชนและสร้างความปรองดองให้กับประชาชนในประเทศชาติให้มากยิ่งขึ้น โดยอาจจะให้กรมประชาสัมพันธ์จัดทำคลิปวิดีโอสั้นๆ ที่เป็นการแสดงให้เห็นถึงค่านิยมความรักชาติของคนไทยที่มีภาพลักษณ์ต่าง ๆ ของการอยู่ร่วมกันในสังคมไทยเผยแพร่ผ่านระบบออนไลน์

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กรมประชาสัมพันธ์

กรมประชาสัมพันธ์มีหน้าที่ดำเนินการประชาสัมพันธ์ส่งเสริมและเผยแพร่ข่าวสาร และความรู้เกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ตลอดจนการเผยแพร่ข้อมูลนโยบายและการดำเนินงานของรัฐบาล วัฒนธรรม ศิลธรรม ค่านิยมที่พึงงาม ก่อให้เกิดความเข้าใจอันดีระหว่างหน่วยงานของรัฐกับประชาชนและระหว่างประชาชนด้วยกัน

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ กรมประชาสัมพันธ์ได้กำหนดประเด็นการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการสร้างจิตสำนึก ความรักความเทิดทูนต่อสถาบันหลักของชาติ อันประกอบด้วย ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ เป็นประเด็นสำคัญในการดำเนินงานตลอดทั้งปี ผ่านการดำเนินการกิจหลักประจำ และการจัดทำโครงการประชาสัมพันธ์เพื่อเสริมสร้างความจงรักภักดีต่อสถาบันหลักของชาติ (ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์) เพื่อให้คนในชาติมีจิตสำนึกรักและหวงแหน มุ่งจงรักภักดี พร้อมธำรงรักษาไว้ซึ่งสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ให้เป็นสิ่งยึดเหนี่ยวและศูนย์รวมจิตใจหนึ่งเดียวกันของคนทั้งชาติ ดำเนินการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารภายใต้ประเด็นประชาสัมพันธ์ ๓ ประเด็นหลัก คือ

๑. สถาบันชาติ ได้แก่ การปลูกฝังและสร้างความตระหนักรู้ถึงความสำคัญของสถาบันชาติ วรรณกรรมเสริมสร้างความรักและภาคภูมิใจในความเป็นคนไทยและชาติไทย

๒. สถาบันศาสนา ได้แก่ การเผยแผ่หลักธรรม คำสอนของพระพุทธศาสนาที่ถูกต้อง นำมาใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต การอุปถัมภ์และคุ้มครองพระพุทธศาสนาและศาสนาอื่น ให้มุ่งเน้นการสอนคนให้เป็นคนดี รักความสงบสันติสุข เสริมสร้างการอยู่ร่วมกันของคนต่างศาสนาอย่างปรองดอง ไม่ให้เกิดการแบ่งแยกแตกต่าง

๓. สถาบันพระมหากษัตริย์ ได้แก่ ๑) พระราชพิธี พระราชประวัติ พระราชกรณียกิจ พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระราชินี และพระกรณียกิจ พระบรมวงศานุวงศ์ ๒) โครงการจิตอาสาพระราชทาน ๓) โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริของสมเด็จพระบรมชนกนาถ เบญจมาภุมิพล อุดมเดชมหาราชบรมนาถบพิตร สมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวง และพระบรมวงศานุวงศ์ ๔) พระราชดำรัสตอนสำคัญๆ ที่ให้สติกับคนไทย ๕) ความผูกพันและความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์ที่มีต่อประเทศไทย ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน เช่น วันสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน พระราชประวัติสำคัญ เป็นต้น

ปัจจุบันมีความขัดแย้งเกี่ยวกับการแสดงความคิดเห็นที่แตกต่างกัน โดยเฉพาะการแสดงออกถึงการจลาจลสถาบันหลักของชาติ ซึ่งเป็นศูนย์รวมจิตใจให้เกิดความรัก ความสามัคคี ความภาคภูมิใจในความเป็นไทยโดยมีการแสดงออกผ่านพฤติกรรมที่หลากหลาย เช่น การชุมนุมเรียกร้อง การโพสต์ข้อความให้เกิดความแตกแยก การเผยแพร่คลิปวิดีโอผ่านโซเชียลมีเดีย

กรมประชาสัมพันธ์ได้ดำเนินการผลิตและเผยแพร่สื่อประชาสัมพันธ์เพื่อเสริมสร้างความจงรักภักดีต่อสถาบันหลักของชาติทุกรูปแบบ ทั้งรายการข่าว รายการโทรทัศน์ สารคดีเชิงข่าว การจัดรายการเพื่อนำเสนอข้อมูลที่ถูกต้องเป็นจริง โดยเฉพาะจัดทำคลิปวิดีโอสั้น คลิปวิดีโอสารคดีสั้น ผ่านสื่อออนไลน์ สื่อโซเชียลมีเดีย ซึ่งเป็นสื่อที่สามารถแชร์ ส่งต่อไปยังประชาชนในวงกว้างได้อย่างรวดเร็ว เพื่อสร้างความรัก ความหวงแหนในสถาบันหลักของชาติ กระตุ้นจิตสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของสถาบันพระมหากษัตริย์ สืบสานโบราณราชประเพณี และร่วมรักษาศิลปวัฒนธรรมของชาติ แสดงให้เห็นถึงการอยู่ร่วมกันในสังคมไทยอย่างสามัคคีปรองดอง อาทิ

- มิวสิควิดีโอเพลง (MV) ฟรุ้งนี้ ประเทศไทย การสร้างสรรค์บทเพลงที่มีเนื้อหา เพื่อการเสริมสร้าง ความจงรักภักดีต่อสถาบันหลักของชาติ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ การสร้างความสามัคคีและการช่วยเหลือเกื้อกูลกันของสังคมไทย โดยเนื้อหามุ่งเน้นไปที่กลุ่มเด็กและเยาวชน บทเพลงมีการใช้ท่อนแรปเพื่อให้เยาวชนเกิดการมีส่วนร่วม สนุกสนานไปด้วยกัน แนวเพลงสร้างสรรค์สังคมไทยให้น่าอยู่ ทำให้เด็กและเยาวชนเกิดความเข้าใจในบริบทของสังคมไทย และร่วมกันพัฒนาประเทศไทยต่อไป มีการเผยแพร่มิวสิควิดีโอเพลง ฟรุ้งนี้ ประเทศไทย ผ่านสื่อออนไลน์หลากหลายช่องทาง เพจเฟซบุ๊ก ทวิตเตอร์ กลุ่มไลน์ สภาเด็กและเยาวชน เป็นต้น

- สารคดีเทิดพระเกียรติ “รถเก็บตัวอย่างชีวนิรภัยพระราชทาน” ออกอากาศทาง NBT2HD และเผยแพร่ทาง YouTube ช่อง NewsNBT THAILAND เป็นการนำเสนอข่าวรถตรวจโรคติดเชื้อชีวนิรภัยเพื่อใช้ตรวจหาโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินี พระราชทานให้กระทรวงสาธารณสุขนำไปใช้ประโยชน์ ณ สำนักงานเขตสุขภาพที่ ๑ - ๑๒ ทั่วประเทศ และเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร จำนวน ๑๓ คัน เพื่อให้ประชาชนมีสุขภาพพลานามัย

สมบูรณ์ มีคุณภาพชีวิตที่ดี แสดงให้เห็นถึงความรักความห่วงใยที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีต่อพสกนิกร

- รายการ“เคลียร์คดีชัดเจน” ออกอากาศทาง NBT๒HD และเผยแพร่ทาง YouTube ช่อง Live NBT2HD เป็นรายการสร้างความรู้และความเข้าใจกับประชาชนในเชิงรุก ถูกต้อง เทียงตรง เพื่อเป็นการสร้างกลไกที่ทำให้ประชาชนเกิดความรักชาติ ศาสนา และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์อย่างเป็นรูปธรรม โดยเฉพาะประเด็นมาตรา ๑๑๒ ซึ่งมีคนไทยบางคนยังเอาไปบิดเบือนข้อเท็จจริงโดยเฉพาะการปลุกปั่นว่าเป็นกฎหมายที่มีโทษหนัก เป็นเพราะประชาชนคนไทยหลายคนยังไม่เข้าใจมาตรา ๑๑๒ อย่างแท้จริง ทั้งที่จริงแล้วมาตรา ๑๑๒ ก็เป็นเหมือนกฎหมายในมาตราอื่น ๆ ของประเทศไทย

- คลิปวิดีโอข่าว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ รับผู้ที่ได้รับบาดเจ็บจากเหตุการณ์ปะทะในการชุมนุมเมื่อวันที่ ๒๐ มีนาคมที่ผ่านมา ไว้เป็นคนใช้ในพระบรมราชานุเคราะห์ ออกอากาศทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย และ Facebook สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย แสดงให้เห็นถึงพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่ทรงติดตามและห่วงใยประชาชนทุกหมู่เหล่าอย่างเท่าเทียม

- คลิปวิดีโอสั้น พ่อค้าขายไก่ทอด ไม่ขายให้คนจาบจ้วงสถาบัน เผยแพร่ผ่าน Facebook สำนักข่าว กรมประชาสัมพันธ์ เป็นการนำเสนอข้อเท็จจริงจากมุมมองของประชาชนที่แสดงออกถึงความรู้สึกรักหวงแหนในสถาบันพระมหากษัตริย์ และไม่เห็นด้วยที่มีผู้ไม่จงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ โดยยอมสูญเสียรายได้จากการขายไก่ทอด เนื่องจากจะไม่ขายให้กับผู้ซื้อที่จาบจ้วงสถาบัน

ตัวอย่างสื่อประชาสัมพันธ์

มิวสิควิดีโอเพลง MV พรุ่งนี้
ประเทศไทย

สารคดีรณเก็บตัวอย่างชีวนิรภัย

รายการเคลียร์คดีชัดเจน
ตอน การบิดเบือนมาตรา ๑๑๒

คลิปวิดีโอข่าว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ รับผู้ที่ได้รับบาดเจ็บไว้เป็นคนใช้ในพระบรมราชานุเคราะห์

พ่อค้าขายไก่ทอด ไม่ขาย
ให้คนจาบจ้วงสถาบัน

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เห็นความสำคัญในเรื่องดังกล่าว และเห็นว่าเป็นเรื่องเร่งด่วนที่ควรมีการดำเนินงานจากทุกหน่วยงาน โดยเฉพาะการสื่อสารสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับสถาบันหลักของชาติให้กับกลุ่มเด็กและเยาวชน สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี จึงได้จัดการประชุมหารือ เรื่อง การสร้างกลไกการสื่อสารระหว่างเยาวชนกับรัฐบาล ร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ เมื่อวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ โดยมีปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นประธานการประชุม และมีหน่วยงานเข้าร่วมประชุม ประกอบด้วย กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงกลาโหม สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย และกรุงเทพมหานคร ซึ่งมติที่ประชุมสมควรให้นำเรื่องการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติมาเป็นกลไกสำคัญที่จะขับเคลื่อนเรื่องการสื่อสารระหว่างเยาวชนกับรัฐบาล ทั้งนี้ ที่ประชุมเห็นสมควรให้ดำเนินการ ดังนี้

๑. จัดทำแผนปฏิบัติการด้านการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ ให้แบ่งเป็น ๒ ระยะ ประกอบด้วย ระยะที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕ และระยะที่ ๒ ระหว่าง พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ โดยแผนระยะที่ ๑ ขอให้หน่วยงานต่าง ๆ ซึ่งได้กำหนดโครงการ/กิจกรรมที่จะดำเนินการในปีงบประมาณ ๒๕๖๔ ไว้แล้วปรับโครงการ/กิจกรรม ให้สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการด้านการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ สำหรับในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ซึ่งหน่วยงานต่าง ๆ อยู่ระหว่างการจัดทำคำขอรับการจัดสรรงบประมาณนั้น ขอให้หน่วยงานต่าง ๆ ได้จัดทำโครงการ/กิจกรรมที่สนับสนุนการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติให้บรรลุผลสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรมต่อไปด้วย

๒. การจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - พ.ศ. ๒๕๗๐) เห็นควรให้เชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกหน่วยงานและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยเฉพาะกลุ่มเด็กและเยาวชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนฯ ด้วย และควรจัดทำแผนการประชาสัมพันธ์ที่มุ่งเน้นการผลิตและเผยแพร่สื่อสร้างสรรค์ที่ทันสมัย รวมทั้งสร้างกลไกในการป้องกันข่าวปลอม (Fake News) หรือข่าวเชิงลบที่ส่งผลต่อความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ

๓. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ในฐานะฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการส่งเสริมพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ รับเป็นเจ้าภาพที่จะนำเสนอเรื่องการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติในประเด็นต่าง ๆ ที่หน่วยงานเสนอมาให้คณะกรรมการฯ พิจารณา เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้รับไปดำเนินการขับเคลื่อนให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม

๔. ให้สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติเชิญหน่วยงานที่มีภารกิจเกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนมาร่วมประชุมหารือ เพื่อให้ข้อคิดเห็นและเสนอแนะและรวบรวมแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติของหน่วยงานดังกล่าว สำหรับใช้เป็นข้อมูลประกอบการจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติต่อไป

สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ ได้จัดทำ (ร่าง) แนวทางการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ ซึ่งกำหนดเป็นแผนระยะยาว (๒๐ ปี) แผนระยะกลาง (๑๐ ปี) และแผนระยะสั้น (๕ ปี) ภายใต้กรอบแนวคิด “คนไทยมีวินัย ใฝ่คุณธรรม และรู้ รัก สามัคคี” โดยต่อมาสำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ ได้จัดการประชุมร่วมกับหน่วยงานที่มีภารกิจเกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน เมื่อวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๔ มีหน่วยงานเข้าร่วมประชุม ประกอบด้วย กระทรวงศึกษา กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงกลาโหม กระทรวงการอุดมศึกษา

วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ซึ่งที่ประชุมได้มีมติมอบหมายให้สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ มีหนังสือแจ้งไปยังกระทรวงทุกกระทรวง และหน่วยงานที่มีภารกิจเกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ เพื่อขอความอนุเคราะห์รวบรวมโครงการ/กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของหน่วยงาน โดยแบ่งออกเป็น ๓ แนวทาง ประกอบด้วย แนวทางที่ ๑ การอนุรักษ์เอกลักษณ์เดิม แนวทางที่ ๒ การส่งเสริมเอกลักษณ์ในบริบทใหม่ และแนวทางที่ ๓ การสร้างสรรค์เอกลักษณ์ที่ใหม่ เพื่อนำมาใช้เป็นข้อมูลในการจัดทำแผนปฏิบัติการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติต่อไป

๔) กรมประชาสัมพันธ์ ควรปรับปรุงแบบในการสร้างกลไกการสื่อสารให้มีความหลากหลายเพื่อเป็นการสร้างการรับรู้และความเข้าใจในเรื่องต่าง ๆ ให้แก่ประชาชน เด็กและเยาวชน โดยใช้รูปแบบหรือกลไกการสื่อสารที่แตกต่างกันระหว่างวัยแยกตาม Generation เพราะกรมประชาสัมพันธ์เป็นองค์กรหลักที่มีหน้าที่ในการสื่อสารข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ให้กับประชาชน ประกอบกับในปัจจุบันนี้ภารกิจงานด้านการข่าวและการประชาสัมพันธ์นับได้ว่าเป็นเรื่องที่มีความสำคัญและเป็นที่สนใจของประชาชนอย่างยิ่ง

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กรมประชาสัมพันธ์ตระหนักและให้ความสำคัญกับการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศ และการดำเนินชีวิตไปยังประชาชนทุกกลุ่ม โดยนำเสนอข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง เป็นจริง ปลอดภัยจากข่าวลวงและข้อมูลที่เป็นภัย และเปิดโอกาสให้ประชาชนทุกกลุ่มสามารถเข้าถึงข่าวสารและสารบันเทิงที่เป็นประโยชน์ เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต การต่อยอดทางปัญญา และส่งเสริมการเรียนรู้นอกห้องเรียน ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ กรมประชาสัมพันธ์ได้ปรับปรุงรูปแบบการสื่อสารไปสู่กลุ่มเป้าหมายที่หลากหลาย เฉพาะกลุ่มมากยิ่งขึ้น ทั้งกลุ่มเยาวชน กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มอาชีพ รวมทั้งประชาชนที่อยู่ในแต่ละพื้นที่ที่แตกต่างกัน โดยได้ปรับปรุงทั้งด้านเนื้อหา รูปแบบ และเพิ่มช่องทางสื่อออนไลน์ให้เข้าถึงประชาชนเฉพาะกลุ่มที่แตกต่างกันมากยิ่งขึ้น อาทิ

- Oh I see รายการไลฟ์สดผ่าน Facebook สำนักข่าว กรมประชาสัมพันธ์ <http://thainews.prd.go.th/> ทุกวันพฤหัสบดี เวลา ๑๘.๐๐ น. นำเสนอรูปแบบใหม่เป็นไลฟ์สดให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายคนรุ่นใหม่ คนวัยทำงาน วัยรุ่น ซึ่งใช้โซเชียลมีเดียเป็นช่องทางในการสื่อสาร ลักษณะรายการเป็นการนำมติคณะรัฐมนตรีที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับกลุ่มเป้าหมายซึ่งเป็นเรื่องเข้าใจง่ายมาถ่ายทอดให้เข้าใจง่าย กระชับ สั้น ได้ใจความเหมาะสมกับ Gen ของเพจ เพื่อสื่อสารสร้างการรับรู้ความเข้าใจในเนื้อหาข่าว เรื่องที่นำมาเป็นตัวอย่าง เป็นมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจ เฟส ๒ เรื่อง เราเที่ยวด้วยกัน และทัวร์เที่ยวไทย ซึ่งเป็นเรื่องที่อยู่ในความสนใจของกลุ่มเป้าหมาย เมื่อติดตามรายการแล้วจะได้รับข้อมูลที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ทันที

- รายการ “We Care ใครไม่แคร์เราแคร์” ทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย FM. ๑๐๕ MHz รวมทั้งทางสื่อออนไลน์ Facebook We Care ๑๐๕ MHz. เพื่อเปิดพื้นที่การพูดคุย รับฟังความคิดเห็นจากกลุ่มเยาวชน วัยทำงาน เป็นการสร้างชุมชนแห่งการรับฟัง ใส่ใจและแบ่งปันด้วยการนำเสนอประเด็นปัญหาของตน และรับฟังปัญหาของผู้อื่น วิถีจัดการกับความไม่โอเคหรือปัญหานั้น ๆ ได้อย่างไร ก่อให้เกิดการปรับเปลี่ยนมุมมอง วิธีแก้ปัญหา รวมทั้งได้รับแรงบันดาลใจในการดำเนินชีวิต

- รายการคอลัมน์ "มุมเยาวชน" ในช่วงข่าวภาคค่ำวันอาทิตย์ ทาง NBT2HD เพื่อนำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับเยาวชนในด้านต่าง ๆ ทั้งด้านการศึกษา การฝึกอาชีพ การคิดค้นนวัตกรรม การพัฒนาความรู้ทักษะชีวิต เช่น การนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมเข้ามาให้นักศึกษาสายอาชีพได้ฝึกใช้งานจริง เกิดความชำนาญในการใช้อุปกรณ์ สามารถปฏิบัติงานได้ทันทีเมื่อจบการศึกษา ซึ่งเป็นการศึกษาที่สอดคล้องกับนโยบายรัฐบาลด้านการสนับสนุนการศึกษาสายอาชีพที่ตอบโจทย์ตลาดแรงงาน และตอบสนองต่อกลุ่มเป้าหมายเด็กและเยาวชน

- รายการ “ชาญชรา” ทาง NBT2HD ซึ่งเป็นรายการที่นำเสนอเนื้อหาสาระที่เป็นประโยชน์ต่อผู้สูงอายุเพื่อเตรียมความพร้อมในการก้าวเข้าสู่สังคมสูงวัยโดยสมบูรณ์ อีกทั้งยังช่วยให้ผู้ชมที่อยู่ในช่วงวัยอื่นเกิดความเข้าใจในการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกาย และจิตใจของผู้สูงอายุอย่างถูกต้อง สามารถใช้ชีวิตอยู่ร่วมกับบุคคลต่างวัยในสังคมได้อย่างมีความสุข อาทิ การนำเสนอเรื่องราวของคุณป้าเจ๊ียบ นางลักษณ์ ชัยฤทธิไชย นักกีฬาเอ็กซ์ตรีม ประเภท ลอนบอร์ด ทีมชาติไทย ผู้ที่ต้องต่อสู้กับโรคร้ายอย่างมะเร็งเต้านม และเอาชนะคำสบประมาทเรื่องอายุรวมถึงความชราเพื่อยืนหยัดในการทำกิจกรรมที่ตนเองรักอย่างลอนบอร์ด ก่อนจะก้าวขึ้นมาเป็นตัวแทนประเทศไปแข่งขันกีฬาซีเกมส์ได้ในที่สุด ปัจจุบันป้าเจ๊ียบได้กลายมาเป็นหนึ่งในบุคคลที่วัยรุ่นให้ความเคารพและนับถือในความเก๋าคนหนึ่งๆของเมืองไทย

- แรปเราชนะ เป็นการนำนโยบายเกี่ยวกับแอปพลิเคชันเราชนะ ซึ่งเป็นเรื่องสำคัญที่เกี่ยวข้องกับประชาชนส่วนใหญ่ แต่มีเนื้อหาที่เข้าใจยาก เพื่อให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายเยาวชน และคนทำงานจึงนำเสนอในนโยบายดังกล่าวในรูปแบบมิวสิกวิดีโอประกอบเพลงแรป ด้วยเนื้อหาที่สั้น กระชับ ตรงจุด สร้างสีสัน คงอารมณ์ขันและมีสาระประโยชน์ นำเสนอผ่านสื่อออนไลน์เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย

- การพัฒนาช่องการสื่อสารเพื่อเปิดโอกาสให้กลุ่มคนพิการสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้อย่างเท่าเทียม เช่น การจัดทำบริการ “คำบรรยายแทนเสียง Closed Caption: CC” สำหรับกลุ่มคนพิการ หูหนวก และจัดทำบริการ “ล่ามภาษามือ” และบริการ “เสียงบรรยายภาพ Audio Description: AD” สำหรับกลุ่มคนตาบอด

ตัวอย่างสื่อประชาสัมพันธ์

Oh I See รายการ
ไลฟ์สดผ่านเพจสำนักข่าว

รายการ “We Care ใครไม่แคร์เราแคร์”

รายการคอลัมน์
มุมเยาวชน

แรปเราชนะ

รายการชาญชรา
ตอน ป้าเจ๊ียบ

๕) สำนักงบประมาณ ควรพิจารณาจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ให้หน่วยงานขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญตามความเหมาะสมและจำเป็น กรณีหน่วยงานมีเงินกองทุนหรือเงินสะสมคงเหลืออยู่เป็นจำนวนมาก สำนักงบประมาณจะต้องกำหนดให้หน่วยงานใช้เงินกองทุนหรือเงินสะสม ซึ่งเป็นเงินนอกงบประมาณมาสมทบเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปี รวมทั้งควรมีการแสดงจำนวนเงินนอกงบประมาณที่หน่วยงานคาดว่าจะนำมาสมทบเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีไว้ในเอกสารงบประมาณให้ชัดเจน เพื่อรัฐสภาจะสามารถติดตามตรวจสอบผลการปฏิบัติงานและผลการใช้จ่ายเงินงบประมาณและเงินนอกงบประมาณได้ครบถ้วน

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงบประมาณ

พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๐ (๖) ได้กำหนดให้งบประมาณประจำปีที่เสนอต่อรัฐสภา ต้องประกอบด้วยรายงานเกี่ยวกับสถานะเงินนอกงบประมาณและแผนการใช้จ่ายเงินนอกงบประมาณโดยรวมของหน่วยรับงบประมาณ และรูปแบบการจัดทำร่างงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณรายจ่าย ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้กำหนดให้หน่วยรับงบประมาณแสดงเงินนอกงบประมาณที่นำมาสมทบกับงบประมาณรายจ่ายประจำปี โดยให้จำแนกประเภทเงินนอกงบประมาณดังนี้

๑. เงินรายได้

๒. เงินหมุนเวียน (หมายถึง กองทุน กองทุนหมุนเวียน เงินทุน เงินทุนหมุนเวียน ทุน หรือ ทุนหมุนเวียน)

๓. เงินช่วยเหลือจากต่างประเทศ

๔. เงินอุดหนุนและเงินบริจาค

๕. เงินกู้ในประเทศ

๖. เงินกู้ต่างประเทศ

๗. อื่น ๆ

สำหรับรายละเอียดเงินนอกงบประมาณของหน่วยรับงบประมาณรวมทั้งหน่วยงานขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญที่นำมาสมทบกับงบประมาณรายจ่ายประจำปี ระดับรายการสามารถดูได้ที่เอกสารงบประมาณ ฉบับที่ ๗ (เล่มคาดชมพู) ส่วนที่ ๒

๖) สำนักงานขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ และการสร้างความสามัคคีปรองดอง (ป.ย.ป.)

(๑) ควรเข้าไปมีส่วนร่วมให้ความคิดเห็นในเรื่องแผนงานงบประมาณ เพื่อประกอบการพิจารณากรอบวงเงินงบประมาณในภาพรวมของประเทศด้วย เพื่อให้การจัดสรรงบประมาณตอบสนองกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ สามารถผลักดันไปสู่การบรรลุผลสำเร็จที่เป็นรูปธรรมต่อไป

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

ในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ สำนักงาน ป.ย.ป. ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพิจารณากำหนดยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ร่วมกับสำนักงบประมาณด้วย ทำให้กิจกรรมปฏิรูปที่จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) ได้มีการกำหนดไว้เป็นส่วนหนึ่งของยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่าย

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ด้วย ทั้งนี้ ในส่วนการกำหนดแผนงานงบประมาณ เป็นการดำเนินงาน ภายใต้อำนาจหน้าที่ของสำนักงานงบประมาณ

(๒) จากสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ การกำหนดแผนงานหรือโครงการควรมีความยืดหยุ่นเพื่อให้สอดคล้องและปรับเปลี่ยนให้เข้ากับบริบทหรือสถานการณ์ของโลกที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว และควรมีแผนสำรองเพื่อดำเนินการเมื่อเกิดสถานการณ์ไม่ปกติ สำนักงานและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรร่วมกันพิจารณากำหนดแผนงานหรือโครงการ ตลอดจนงบประมาณสำหรับการขับเคลื่อนของแต่ละกระทรวงให้มีความยืดหยุ่นเพื่อให้สอดคล้องและปรับเปลี่ยนให้เข้ากับบริบทหรือสถานการณ์ของโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงาน ป.ย.ป. ได้มีการปรับเปลี่ยนแผนงานในการดำเนินงานของหน่วยงานให้สอดคล้องกับบริบทของสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในการเดินทางลงพื้นที่เพื่อติดตามการดำเนินงานกิจกรรมปฏิรูปที่จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) มีการใช้รูปแบบการประชุมออนไลน์ และมีการทำงานร่วมกับเครือข่าย ป.ย.ป. ของแต่ละกระทรวงในการกำหนดแผนงาน/โครงการในการดำเนินงานขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศให้ได้ผลสัมฤทธิ์ตามแผนการปฏิรูปประเทศ รวมทั้งพัฒนาระบบเทคโนโลยีดิจิทัลและนวัตกรรมเพื่อใช้ในการขับเคลื่อนและติดตามปัญหาอุปสรรคในการปฏิรูปประเทศด้วย

๓) สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ควรเพิ่มวิธีการสร้างการรับรู้และสร้างความเข้าใจ ทำให้กฎหมายมีความน่าสนใจ ทั้งนี้ เพื่อให้ประชาชนทุกเพศ ทุกวัยสามารถเข้าใจและเข้าถึงกฎหมาย ได้โดยง่าย โดยติดตามและเร่งรัดให้มีการจัดทำคำอธิบาย สรุปสาระสำคัญของกฎหมาย โดยการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อ หรือเผยแพร่เป็นคลิปวิดีโอสั้น หรือ Infographic ที่เหมาะกับแต่ละช่วงวัย รวมทั้งติดตามและเร่งรัดให้มีการออกอนุบัญญัติและยกเลิกหรือแก้ไขกฎหมายที่ล้าสมัยหรือเป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพของประชาชน

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นถึงความสำคัญของการสร้างความรู้ความเข้าใจทางกฎหมายแก่ประชาชน เพื่อให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการจัดทำกฎหมายทุกขั้นตอน โดยได้กำหนดเป็นตัวชี้วัดของกองกฎหมายว่าต้องมีการทำสื่อเผยแพร่ข้อมูลกฎหมายหลากหลายวิธี ทั้งสรุปสาระสำคัญของร่างกฎหมาย รวมทั้งจัดทำในรูปสื่ออินโฟกราฟิก หรือคลิปวิดีโอ เพื่อนำเสนอประกอบการพิจารณาร่างกฎหมายของคณะรัฐมนตรี และเผยแพร่ผ่านสื่อโซเชียลหลายช่องทาง เช่น เฟซบุ๊ก แอปพลิเคชันไลน์ ยูทูบ และเว็บไซต์สำนักงานฯ เป็นต้น

สำหรับการเร่งรัดให้มีการออกอนุบัญญัติเพื่อการบังคับใช้กฎหมายนั้น ได้กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ แล้วว่า ต้องดำเนินการภายใน ๒ ปี นับที่พระราชบัญญัติมีผลใช้บังคับ

๔) สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน ควรจัดทำฐานข้อมูล (Big Data) ในการบริหารกำลังคนภาครัฐให้มีความยืดหยุ่น อยู่ในระดับที่เหมาะสม ทั้งในส่วนของข้าราชการ พนักงานราชการ การจ้างเหมาบริหาร เพื่อให้การบริหารจัดการด้านกำลังคน มีประสิทธิภาพลดค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรภาครัฐเพื่อตอบสนองความต้องการในการให้บริการภาครัฐ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการวางแผนลดอัตรากำลังคนในอนาคตต่อไป

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงาน ก.พ. ได้พัฒนาโปรแกรมระบบสารสนเทศทรัพยากรบุคคล (Departmental Personnel Information System: DPIS) เวอร์ชัน ๖ แล้วเสร็จในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ โดยโปรแกรมระบบดังกล่าวได้มีการพัฒนาออกแบบใหม่ทั้งระบบให้ง่ายต่อการใช้งานของข้าราชการพลเรือนสามัญในสังกัดกรมและกระทรวง โดยมีเครื่องมือในการใช้งานที่ครอบคลุมกระบวนการบริหารงานบุคคลภาครัฐตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และความต้องการของส่วนราชการในฐานะผู้ใช้งาน รวมถึง มีความมั่นคงปลอดภัยตามมาตรฐานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยสำหรับโปรแกรมประยุกต์บนเว็บ (Web Application Security Standard) ขณะนี้ สำนักงาน ก.พ. กำลังปรับปรุงโปรแกรม DPIS เวอร์ชัน ๕ เป็น DPIS เวอร์ชัน ๖ ให้กับส่วนราชการต่าง ๆ และเมื่อแล้วเสร็จโปรแกรม DPIS เวอร์ชัน ๖ สามารถเชื่อมโยงข้อมูลบุคลากรของส่วนราชการกับสำนักงาน ก.พ. ในรูปแบบออนไลน์ ทำให้ได้รับข้อมูลที่มีความเป็นปัจจุบันมาใช้ประโยชน์ในการจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อการวางแผนอัตรากำลังคนภาครัฐให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมกับภารกิจ บทบาทหน้าที่ ความจำเป็นของภาครัฐและส่วนราชการต่อไป อย่างไรก็ตาม สำนักงาน ก.พ. อยู่ระหว่างการศึกษาความเป็นไปได้ในการเชื่อมโยงฐานข้อมูลของเจ้าหน้าที่ของรัฐทุกประเภท เพื่อนำไปสู่การจัดทำเป็นฐานข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) สำหรับการบริหารกำลังคนภาครัฐได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

๙) สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ

(๑) ควรดำเนินการศึกษาและรวบรวมข้อมูลเพื่อให้ทราบว่า ในสถานการณ์ปัจจุบันภารกิจของหน่วยงานภาครัฐใดที่มีบทบาทสำคัญจำเป็นที่ต้องขยายโครงสร้างเพื่อรองรับภารกิจที่สำคัญและในทางตรงกันข้ามมีหน่วยงานใดบ้างที่ภารกิจมีความสำคัญลดลงก็ควรต้องลดบทบาทภารกิจ และยุบเลิกหรือปรับลดโครงสร้างให้สอดคล้องเหมาะสมกับภารกิจ รวมทั้ง รวบรวมข้อมูลของหน่วยงานที่มีภารกิจซ้ำซ้อน และหน่วยงานที่ตั้งขึ้นมารองรับภารกิจเร่งด่วน แต่เมื่อภารกิจเสร็จสิ้นแล้วยังคงไม่ได้ถูกยุบหรือปรับบทบาท ภารกิจ และโครงสร้างของหน่วยงานภาครัฐให้มีความเหมาะสม อันจะส่งผลต่อประสิทธิภาพและความคุ้มค่าของการใช้จ่ายเงินงบประมาณของประเทศ

(๒) ควรดำเนินการส่งเสริม พัฒนาระบบ และการดำเนินโครงการที่เกี่ยวข้องอย่างจริงจัง เนื่องจากที่ผ่านมาพบว่าโครงการบางโครงการยังขาดการติดตามประเมินผล เช่น โครงการพัฒนาระบบการประเมินความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการของหน่วยงานภาครัฐ (Citizen Feedback) และการยกเลิกสำเนาเอกสารราชการ (No Copy) เป็นต้น

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงาน ก.พ.ร. ได้กำหนดแนวทางการจัดตั้งหน่วยงานใหม่ โดยให้ส่วนราชการต้องพิจารณาปรับปรุงบทบาท ภารกิจ และโครงสร้างของหน่วยงานที่มีอยู่เดิมเป็นลำดับแรก และปรับวิธีการทำงานให้มีการบูรณาการระหว่างหน่วยงานให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม รวมทั้งต้องมีข้อเสนอยุบเลิกหรือยุบรวมหน่วยงานที่มีอยู่เดิม (One-In, X-Out) เพื่อมิให้เกิดความซ้ำซ้อนทั้งในด้านการกิจและงบประมาณ รวมทั้งเสนอแผนการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการปฏิบัติงานทุกขั้นตอน และเพื่อให้การบริหารราชการภายในส่วนราชการมีความคล่องตัว ตอบสนองต่อประชาชนและการพัฒนาประเทศตามนโยบายที่มีความสำคัญเร่งด่วนของรัฐบาล ทั้งนี้ มีส่วนราชการที่มีการปรับปรุงบทบาท ภารกิจ และโครงสร้างส่วนราชการ เพื่อขับเคลื่อนนโยบายของรัฐบาลที่มีความสำคัญเร่งด่วน ใน ๓ ด้าน ดังนี้

๑. ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ได้แก่ กระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เพื่อบูรณาการการเรียนการสอน วิจัย และสร้างนวัตกรรมในการพัฒนาประเทศ กรมการขนส่งทางราง เพื่อรองรับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญของประเทศ

๒. ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ได้แก่ สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เพื่อเป็นหน่วยงานนโยบายด้านการพัฒนาสังคมเชิงบูรณาการของประเทศ กระทรวงยุติธรรม จัดตั้งสำนักงานยุติธรรมจังหวัด เพื่อลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม

๓. ด้านการบริหารราชการแบบบูรณาการ ได้แก่ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพื่อเป็นหน่วยงานหลักทำหน้าที่ ขับเคลื่อนนโยบาย ยุทธศาสตร์และงบประมาณไปสู่การปฏิบัติในพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ เพื่อเป็นหน่วยงานหลักในการบูรณาการแก้ไขปัญหาหน้าของประเทศในภาพรวม

นอกจากนี้ สำนักงาน ก.พ.ร. ได้มอบอำนาจให้ส่วนราชการพิจารณาจัดโครงสร้างส่วนราชการระดับต่ำกว่ากรมได้เอง โดยไม่เพิ่มจำนวนหน่วยงานในภาพรวมของกรม (rearrange) เพื่อรับผิชอบภารกิจใหม่ ๆ ตามนโยบายและภารกิจที่มีความสำคัญเร่งด่วนของรัฐบาล โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับเป็นสำคัญ โดยมีส่วนราชการที่ดำเนินการจัดโครงสร้างตามแนวทางการมอบอำนาจ ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

ส่วนการปรับขนาดและบทบาทภาครัฐเพื่อให้โครงสร้างการบริหารงานภาครัฐมีขนาดที่เหมาะสม (Rightsizing) สำนักงาน ก.พ.ร. อยู่ระหว่างการศึกษาแนวทางการถ่ายโอนภารกิจให้ภาคเอกชนในงานที่มีความจำเป็นหรือสำคัญเร่งด่วน ๒ กลุ่ม คือ ๑) งานที่สามารถขับเคลื่อนได้ทันที (Quick win) และ ๒) งานที่ภาคเอกชนมีความพร้อม หรือประสงค์จะให้ภาครัฐถ่ายโอนงาน โดยคัดเลือกงานจะทดลองนำร่อง (Sandbox) จำนวน ๔ งาน ได้แก่ ๑) งานรับรองมาตรฐานฝีมือแรงงานด้านท่องเที่ยวและบริการ ๒) งานรับรองมาตรฐานสินค้าข้าวและสินค้าเกษตร ๓) งานรับรองหลักสูตรและสถานศึกษา (वाद/สปา) และ ๔) งานรับรองมาตรฐานสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ เพื่อนำไปสู่แนวทางการขยายผลการถ่ายโอนงานให้ภาคเอกชนที่จะนำไปสู่การปรับปรุงหรือพัฒนาการถ่ายโอนงานภาครัฐต่อไป

ในส่วนของการยกระดับประสิทธิภาพการให้บริการประชาชน สำนักงาน ก.พ.ร. ดำเนินการติดตามประเมินผลการยกระดับประสิทธิภาพการให้บริการประชาชน โดยการสำรวจความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการตามคู่มือสำหรับประชาชนของหน่วยงานของรัฐผ่านช่องทางออนไลน์และ ณ จุดให้บริการประชาชน ซึ่งในปี ๒๕๖๔ อยู่ระหว่างการดำเนินการสำรวจความพึงพอใจของประชาชนฯ ทั้งนี้ ในปี ๒๕๖๒ ที่ผ่านมาสํานักงาน ก.พ.ร. ได้ร่วมกับมหาวิทยาลัยสวนดุสิต สํารวจความพึงพอใจและความคิดเห็นของประชาชนและภาคเอกชนต่อการให้บริการตามคู่มือสำหรับประชาชนของหน่วยงานรัฐจากพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการพ.ศ. ๒๕๕๘ เพื่อนำไปพัฒนาการให้บริการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เพื่อชีวิตที่ดีขึ้นของประชาชน ระหว่างเดือนพฤษภาคม - มิถุนายน ๒๕๖๒ โดยพบว่า ประชาชนมีความพึงพอใจต่อการให้บริการตามคู่มือสำหรับประชาชนของหน่วยงานของรัฐ อยู่ที่ร้อยละ ๘๔.๗๕ โดยมีคะแนนเพิ่มขึ้นร้อยละ ๕.๗๕ จากการสำรวจเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๖๐ (ร้อยละ ๗๙) และในส่วนของการยกเลิกสำเนาเอกสารราชการ (No Copy) ได้มีการส่งเสริมให้ส่วนราชการยกเลิกสำเนาผ่านการปรับปรุงคู่มือสำหรับประชาชนที่เป็นคู่มือมาตรฐานกลาง โดยลดจำนวนรายการเอกสารที่ไม่จำเป็นลง ทั้งนี้ จากการติดตามการดำเนินการของหน่วยงานร่วมกับสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล

(องค์การมหาชน) พบว่า หน่วยงานดำเนินการยกเลิกสำเนาเอกสารบัตรประจำตัวประชาชน และสำเนาทะเบียนบ้าน ครบถ้วนทุกกระบวนการงาน จำนวน ๖๐ หน่วยงาน เช่น กรมการขนส่งทางบก กรมบังคับคดี กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กรมการปกครอง

๑๐) สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ควรสร้างกระบวนการรับรู้ถึงการปฏิบัติงานของส่วนราชการที่เกี่ยวกับแผนปฏิรูปประเทศและยุทธศาสตร์ชาติให้มากยิ่งขึ้น เนื่องจากการดำเนินการของส่วนราชการในปัจจุบันประชาชนมีส่วนรับรู้น้อยมาก และหากประชาชนรับรู้และเข้าใจถึงกระบวนการปฏิบัติงานของส่วนราชการก็จะเกิดการร่วมมือทำให้งานของส่วนราชการสำเร็จลุล่วงได้โดยง่าย

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

ในช่วงปี ๒๕๖๓ - ๒๕๖๔ ที่ผ่านมา สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้ดำเนินการสร้างการรับรู้ถึงการปฏิบัติงานของส่วนราชการที่เกี่ยวกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ รวมถึงการสร้างการตระหนักรู้ให้กับประชาชนและสาธารณะต่อยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศในหลากหลายรูปแบบและช่องทาง โดยสามารถสรุปภาพรวมรูปแบบและรายละเอียดของการดำเนินงานได้ดังนี้

๑. การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศสู่การปฏิบัติร่วมกับส่วนราชการ สำนักงานฯ ได้ดำเนินการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศร่วมกับส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง โดยมีกระบวนการสร้างการรับรู้และการมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนการดำเนินงาน สรุปได้ดังนี้

๑.๑ การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติ คณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๖๒ มีมติเห็นชอบการกำหนดหน่วยงานเจ้าภาพขับเคลื่อนประเด็นแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติทั้ง ๓ ระดับ ได้แก่ (๑) ประเด็นแผนแม่บทฯ (๒) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ และ (๓) เป้าหมายระดับแผนย่อยของแผนแม่บทฯ เพื่อทำหน้าที่ประสานและบูรณาการการดำเนินงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่มีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนการบรรลุเป้าหมายแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ โดยมี การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกันในแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติร่วมกับหน่วยงานเจ้าภาพขับเคลื่อนแผนแม่บทฯ ให้สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม ผ่านการจัดทำแผนระดับที่ ๓ และโครงการ/การดำเนินงานที่สอดคล้องตามหลักการความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล ประกอบกับ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๖๓ ได้เห็นชอบแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ โดยยึดหลักการสร้างการตระหนักรู้ถึงความสำคัญของการมีเป้าหมายการพัฒนาที่ต้องบรรลุร่วมกัน เพื่อให้หน่วยงานของรัฐร่วมกันขับเคลื่อนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบและมีการบูรณาการนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายได้อย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งประกอบด้วย ๔ ขั้นตอน ได้แก่ ๑) การยึดเป้าหมายร่วมกัน ๒) การวิเคราะห์หาช่องว่างการบรรลุเป้าหมายและห่วงโซ่ความสัมพันธ์สู่การบรรลุเป้าหมาย ๓) การจัดลำดับความสำคัญและข้อเสนอโครงการที่สอดคล้องและส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมาย ๔) การจัดทำแผนปฏิปัติราชการประจำปี โดยสำนักงานฯ ได้ดำเนินการร่วมกับหน่วยงานของรัฐ ในฐานะหน่วยปฏิบัติซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงในการจัดทำโครงการสำคัญและการจัดทำแผนปฏิปัติราชการ และหน่วยงานของรัฐที่ได้รับมอบหมายให้เป็นเจ้าภาพแผนแม่บทฯ ทั้ง ๓ ระดับ ผ่านทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (Online) และการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อให้ได้มาซึ่งโครงการสำคัญประจำปี ๒๕๖๕ บนฐานข้อมูลเชิงประจักษ์ ที่สามารถส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายแผนแม่บทภายใต้

ยุทธศาสตร์ชาติได้อย่างเป็นรูปธรรม รวมถึงจัดทำห่วงโซ่คุณค่าของประเทศไทย (Final Value Chain Thailand) ของทั้ง ๑๔๐ เป้าหมายแผนแม่บทย่อยที่มีข้อมูลองค์ประกอบและปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมาย

๑.๒ การขับเคลื่อนแผนการปฏิรูปประเทศไปสู่การปฏิบัติ คณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๖๓ มีมติเห็นชอบแนวทางการขับเคลื่อนแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ตามที่สำนักงานฯ เสนอ โดยให้คณะกรรมการปฏิรูปประเทศ หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และ สสช. ร่วมกันขับเคลื่อนแผนการปฏิรูปประเทศให้บรรลุผลตามเป้าประสงค์ภายในกรอบระยะเวลาที่กำหนดต่อไป ซึ่งสำนักงานฯ ได้จัดให้มีการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อขับเคลื่อนแผนการปฏิรูปประเทศสู่การปฏิบัติ เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) รวมทั้งให้หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักและ คณะกรรมการปฏิรูปประเทศรับทราบแนวทางการขับเคลื่อนแผนการปฏิรูปประเทศไปสู่การปฏิบัติ ผ่านการจัดทำแผนการขับเคลื่อนกิจกรรม Big Rock ซึ่งจะเป็เครื่องมือในการถ่ายทอดขั้นตอนและวิธีการของ กิจกรรม Big Rock ที่แสดงให้เห็นถึงเป้าหมายความสำเร็จ (Milestone: MS) ระยะเวลาแล้วเสร็จ และ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องไว้อย่างชัดเจน และใช้ในการแปลงแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ไปสู่การปฏิบัติ ได้อย่างเป็นรูปธรรม

๒. การติดตาม ประเมินผล และการเผยแพร่การดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ

สำนักงานฯ ได้ดำเนินการติดตามและประเมินผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ และแผนการปฏิรูปประเทศผ่านช่องทางที่หลากหลาย อาทิ การจัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินการประจำปี ตามยุทธศาสตร์ชาติและตามแผนการปฏิรูปประเทศรายปี ตลอดจนการจัดทำรายงานความคืบหน้าการ ดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศตามมาตรา ๒๗๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยราย ๓ เดือน โดยได้เผยแพร่รายงานต่าง ๆ ทั้งแบบรูปเล่มและออนไลน์เพื่อให้สาธารณชนสามารถเข้าถึงได้โดยง่าย การพัฒนาระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSCR) เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และประชาชน/ สาธารณะ ได้ดำเนินการติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงาน รวมทั้งปัญหาอุปสรรคของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ ต่อการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ นอกจากนี้ได้มีการพัฒนา เว็บไซต์ <http://thaime.nesdc.go.th/> (ThaiME) ซึ่งเป็นระบบสำหรับการเผยแพร่ข้อมูลโครงการภายใต้ พ.ร.ก. กู้เงินฯ ๑ ล้านล้านบาท

๓. การสร้างการตระหนักรู้ถึงการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ ต่อประชาชน

สำนักงานฯ ได้ดำเนินการสร้างการตระหนักรู้ถึงการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ และแผนการปฏิรูปประเทศต่อประชาชนและสาธารณะ โดยได้ดำเนินการสร้างการสื่อสารในรูปแบบต่าง ๆ ที่หลากหลายและได้เผยแพร่ผ่านช่องทางสื่อสารต่าง ๆ ทั้งช่องทางในระดับพื้นที่และช่องทางออนไลน์ ซึ่งนอกจากจะเป็นการสร้างการตระหนักรู้ของประชาชนต่อยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศแล้ว ยังมุ่งหวังให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานต่าง ๆ ของหน่วยงานของรัฐเพื่อให้การดำเนินงาน สามารถบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ได้ โดยที่ผ่านมาได้มีการดำเนินการต่าง ๆ ที่มีความเหมาะสมกับแต่ละ กลุ่มเป้าหมายในสังคม ทั้งเด็ก เยาวชน วัยทำงานและวัยสูงอายุ รวมถึงกลุ่มเปราะบางและคนพิการด้วย อาทิ

- สื่อวีดิทัศน์เพื่อสร้างการตระหนักรู้เกี่ยวกับยุทธศาสตร์ชาติ โดยเปรียบเทียบผลของการดำเนินการ ก่อน - หลัง ของการมียุทธศาสตร์ชาติ เพื่อสร้างการตระหนักรู้เกี่ยวกับสาระสำคัญและผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ และประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นกับภาคส่วนต่าง ๆ ในสังคมทั้งในปัจจุบันและอนาคต

- คลิปการ์ตูนสั้น โดยมีเนื้อหาของยุทธศาสตร์ชาติสอดแทรกผ่านการใช้ชีวิตประจำวัน ทำให้เห็นว่ายุทธศาสตร์ชาติเป็นเรื่องที่ใกล้ตัว และสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนได้ โดยมีการออกแบบเนื้อหาให้มีความน่าสนใจ สนุกสนาน และเข้าใจง่าย ใช้ภาษาและเนื้อหาที่เหมาะสม สอดคล้องกับความสามารถในการรับรู้ของกลุ่มเด็ก เยาวชน

- การถ่ายทอดการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนผ่านการถอดบทเรียนพื้นที่นาร่องในจังหวัดอยุธยา เพื่อเป็นต้นแบบการเรียนรู้สำหรับการขยายผลในพื้นที่อื่น ๆ ต่อไป ให้เกิดการพัฒนานวัตกรรมทางสังคมที่ส่งเสริมให้เกิดการปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงชุมชนให้ได้รับการพัฒนาศักยภาพและความพร้อมของชุมชนให้มีความเข้มแข็ง สามารถจัดการตนเองและพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน

- วิดีทัศน์ “เราเท่ากัน” สร้างพลังสร้างสรรค์สังคมแห่งโอกาส เพื่อถ่ายทอดเรื่องราวของคนพิการให้เกิดความภาคภูมิใจในคุณค่าและศักดิ์ศรีของตนเองและเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ รวมทั้งสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับคนพิการในสังคมให้เล็งเห็นคุณค่าของคนพิการอย่างแท้จริง ช่วยผลักดันและเปลี่ยนแปลงเพื่อให้เป็นสังคมที่เปิดโอกาสและมีความเสมอภาคสำหรับคนพิการมากขึ้น

- วิดีโอสั้นผลการดำเนินงานตามแผนการปฏิรูปประเทศ โดยได้คัดเลือกโครงการภายใต้แผนการปฏิรูปประเทศที่มีผลสัมฤทธิ์เชิงประจักษ์ ได้แก่ ๑) กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา ภายใต้แผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ๒) โครงการทนายความอาสาประจำสถานีตำรวจ ภายใต้แผนการปฏิรูปประเทศด้านกระบวนการยุติธรรม และ ๓) โครงการไม่มีค่า ภายใต้แผนการปฏิรูปประเทศด้านสังคม

- วิดีทัศน์รายวิชายุทธศาสตร์ชาติสำหรับข้าราชการและบุคลากรภาครัฐบนหลักสูตรการเรียนการสอนแบบออนไลน์ (Massive Open Online Course: MOOCs) เพื่อเป็นหลักสูตรเบื้องต้นเกี่ยวกับยุทธศาสตร์ชาติและการแปลงยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติที่จำเป็นกับการปฏิบัติงานของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐ

- “คบเด็กสร้างชาติ - สร้างพลังบวก” โดยได้ดำเนินการสร้างสื่อประชาสัมพันธ์ ผ่านทางสื่อออนไลน์ Facebook เพื่อเผยแพร่คลิปวิดีโอการสร้างการตระหนักรู้ต่อการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติในกลุ่มคนรุ่นใหม่ผ่านกิจกรรมของกลุ่มบุคคลและ/หรือบุคคลตัวอย่างในรูปแบบสื่อวีดิทัศน์ มุ่งให้กลุ่มคนรุ่นใหม่รับทราบสาระและผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติได้อย่างถูกต้องและชัดเจน ประชาสัมพันธ์ข่าวสารเกี่ยวกับการทำดี เพื่อกระตุ้นจิตสำนึกในการทำความดีและเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ

๑๑) กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดทำฐานข้อมูลในลักษณะการบูรณาการข้อมูลความมั่นคง เพื่อความสะดวกในการติดตามและป้องกันการกระทำความผิด โดยกำหนดหน่วยงานเจ้าภาพหลักในการดำเนินการให้มีความชัดเจน เพื่อให้สามารถติดตาม ตรวจสอบและวิเคราะห์ถึงพฤติการณ์ในการกระทำความผิดได้อย่างเป็นระบบ เนื่องจากปัจจุบันการกระทำความผิดด้านความมั่นคงมีลักษณะเป็นการกระทำความผิดในรูปแบบของอาชญากรรมองค์กร (Organize Crime) นอกจากนี้การดำเนินการกับผู้กระทำความผิดจะต้องพิจารณาถึงสภาพและ

ลักษณะคดี ตลอดจนการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องจะต้องอยู่บนพื้นฐานของหลักการสิทธิและเสรีภาพและมีความเหมาะสม

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

๑. กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรและหน่วยที่เกี่ยวข้อง ได้ตระหนักถึงหลักการและความจำเป็นในการเปลี่ยนผ่านองค์กรไปสู่การเป็น Data Driven Organization (องค์กรที่ใช้หลักการนำข้อมูลไปขับเคลื่อนการดำเนินงาน) ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายการประยุกต์ใช้ข้อมูลในเชิงบูรณาการที่มีความสอดคล้องกับทิศทางการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีในปัจจุบัน ให้สามารถรองรับการปฏิบัติการ ตามกรอบหน้าที่และอำนาจ ซึ่งได้บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยหน่วยได้กำหนดวิสัยทัศน์ ซึ่งมีเป้าหมายให้ กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร เป็นองค์กรหลักในการบูรณาการ อำนาจการ และประสานการปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรเพื่อให้เกิดความมั่นคงของรัฐ และความสงบสุขของประชาชนอย่างแท้จริง โดยกำหนดกรอบพันธกิจ แบ่งเป็น ๔ ด้าน ประกอบด้วย

๑.๑ วางแผน อำนาจการ ประสานงาน และเสริมการปฏิบัติตามแผนงานและแนวทางการป้องกัน ปรามปราม ระงับยับยั้ง และแก้ไขบรรเทาเหตุการณ์ที่เป็นภัยหรืออาจเป็นภัยต่อความมั่นคงภายในราชอาณาจักรทุกรูปแบบ รวมทั้งส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ

๑.๒ ปกป้องสถาบันหลักของชาติและสร้างความรักสามัคคีของคนในชาติด้วยพลังประชารัฐ ภายใต้การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๑.๓ ปกป้องดูแลความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน รวมทั้งดำเนินการอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติหรือตามที่คณะรัฐมนตรี สภาความมั่นคงแห่งชาติหรือนายกรัฐมนตรีมอบหมายเพื่อเป็นหลักประกันความเชื่อมั่นภายในประเทศและจากนอกประเทศ

๑.๔ พัฒนาและเสริมสร้างระบบการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร และกลไกการขับเคลื่อนการปฏิบัติที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในประเทศและจากนอกประเทศ

๒. เพื่อให้กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร มีข้อมูลประกอบการวางแผนดำเนินการ ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินการ ตามกรอบหน้าที่และอำนาจ รวมทั้งพันธกิจที่กำหนดในข้อ ๑ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นรูปธรรม จึงได้จัดทำแผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อความมั่นคง กอ.รมน. พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕ เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนางานอย่างเป็นรูปธรรม

การดำเนินงานในปี ๒๕๖๓ : ได้จัดทำสถาปัตยกรรมองค์กรด้านดิจิทัล ซึ่งนำไปสู่การดำเนินการด้านการปรับปรุงและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัล (เช่น ระบบเครือข่ายสื่อสารข้อมูลภายในกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร และระบบฐานข้อมูลกลางกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร (ใช้เทคโนโลยีคลาวด์คอมพิวติ้ง)) การพัฒนาระบบบิ๊กดาต้าแพลตฟอร์มต้นแบบเพื่อเตรียมระบบการเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนและบูรณาการการใช้งานข้อมูล การจัดทำมาตรฐานการบริหารจัดการข้อมูล (การธรรมาภิบาลข้อมูล) การรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ และการพัฒนาขีดความสามารถบุคลากรให้มีความพร้อมในการเข้าใช้งานระบบฯ อย่างต่อเนื่องและเป็นรูปธรรม ทั้งนี้ หน่วยได้จัดทำโครงการพัฒนาระบบบิ๊กดาต้าแพลตฟอร์มความมั่นคง รองรับการเตรียมการเป็นศูนย์กลางข้อมูลด้านความมั่นคง ตามแผนปฏิบัติการด้านการบูรณาการข้อมูลด้านความมั่นคง ระยะที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕) โดยมีวัตถุประสงค์ในการเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนข้อมูลเพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมือง ปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติและการก่อการร้าย การเตรียมพร้อมแห่งชาติ การบริหารจัดการ

ชายแดน การรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล ข้อมูลด้านอัตลักษณ์ การป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ และข้อมูลด้านการข่าว เป็นต้น ทั้งนี้ นายกรัฐมนตรี/ประธานสภาความมั่นคงแห่งชาติ ได้กรุณาอนุมัติตามที่สภาความมั่นคงแห่งชาติ หน่วยรับผิดชอบแผนย่อยการพัฒนากลไกการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม เสนอ อย่างไรก็ตามด้วยข้อจำกัดทางด้านเวลา สำนักงานประมาณไม่ได้จัดสรรงบประมาณในการดำเนินโครงการ ในปี ๒๕๖๔

๓. ในห้วงปีงบประมาณ ๒๕๖๔ : เนื่องจากการโครงการพัฒนาบิ๊กดาต้าแพลตฟอร์มด้านความมั่นคง ไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณในปีงบประมาณ กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร จึงได้กำหนดแผนดำเนินการบูรณาการข้อมูลด้านความมั่นคง ภายใต้ทรัพยากรที่มีอยู่ จำนวน ๒ งาน ได้แก่ การบูรณาการข้อมูลเพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ และการป้องกันและแก้ไขปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และแผนการเตรียมการประสานหน่วยงานความมั่นคง รวม ๕๓ หน่วยงานระดับ กรม เพื่อนำไปสู่การป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคงของประเทศ รวม ๒๓ ด้าน โดยในปัจจุบันอยู่ระหว่างประสานงานและการดำเนินการฯ กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ (เช่น กอ.รมน.ภาค ๔ สน., มท., สพร.) และการป้องกันและแก้ไขปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (เช่น กรมที่ดิน กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กรมควบคุมมลพิษ กรมโรงงานอุตสาหกรรม ฯลฯ) รวมประมาณกว่า ๒๐ หน่วยงาน (ข้อมูล ณ ๗ เม.ย. ๖๔) ทั้งนี้หน่วยได้เริ่มขยายผลการดำเนินการต่อข้อมูลเพื่อนำไปสู่การใช้ประโยชน์ต่อไป เช่น การจัดระเบียบข้อมูล (Data Cleansing) การจัดหมวดหมู่ข้อมูล (Data Mart) การวิเคราะห์ประมวลผลข้อมูล และการนำเสนอข้อมูลอย่างเป็นระบบเพื่อนำไปสู่การวางแผน ติดตาม กำกับดูแล ประสานงาน บูรณาการ และขับเคลื่อนการดำเนินการเพื่อการป้องกัน และแก้ไขปัญหาความมั่นคงของประเทศ อย่างเป็นระบบต่อไป ทั้งนี้ในปีงบประมาณ ๒๕๖๕ กอ.รมน. ได้รับทราบข้อมูลการจัดสรรงบประมาณโครงการพัฒนาบิ๊กดาต้าด้านความมั่นคง ห้วงปีงบประมาณ ๒๕๖๕ - ๒๕๖๘ แล้ว ซึ่งหน่วยจะได้เตรียมการในส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด และเป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายต่อไป

๑๒) ศูนย์อำนวยการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล ควรกำหนดกรอบแนวทางดำเนินการที่มุ่งเน้นและให้ความสำคัญกับการจัดการและแก้ไขปัญหาในการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล โดยการเตรียมความพร้อมทั้งด้านบุคลากรและเครื่องมือ รวมทั้งบูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ กรมเจ้าท่า องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ เพื่อสร้างความเข้าใจและความร่วมมือกับประชาชนในพื้นที่เกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติทางทะเลอย่างเหมาะสมและลดความขัดแย้งในพื้นที่ เนื่องจากที่ผ่านมาพบว่า มีการแสวงหาผลประโยชน์จากทรัพยากรทางทะเลและมีความขัดแย้งระหว่างประชาชนในพื้นที่ อาทิ ปัญหาความขัดแย้งระหว่างประชาชนในการทำประมงพื้นบ้านในพื้นที่อ่าวบ้านดอน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

๑. กรอบแนวทางการดำเนินงานที่มุ่งเน้นและให้ความสำคัญกับการจัดการแก้ไขปัญหาในการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล ได้จัดทำเป็นแผนการดำเนินการในกลยุทธ์หลักที่ ๑ รวมถึงการจัดทำแนวทางในการพัฒนาเครื่องมือที่ต้องใช้ในการปฏิบัติงาน ของ ศรชล.

๒. แนวทางการเตรียมความพร้อมด้านบุคลากร

- อัตรากำลังคน เนื่องจากศรชล.เป็นหน่วยงานบูรณาการที่มีบุคลากรสังกัดหน่วยงานจาก ๗ หน่วยงาน หน่วยงานมาร่วมกันปฏิบัติงานโดยไม่ขาดจากสังกัดเดิม จึงต้องมีการเตรียมความพร้อม

ให้กับบุคลากรอัตรากำลังแทนที่มีอยู่จำนวน ๙๐๒ อัตรา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเสริมสร้างความรู้ด้านกฎหมายให้ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านสามารถบังคับใช้กฎหมายในทะเลได้ตามสนธิสัญญาระหว่างประเทศที่ประเทศไทยได้ลงนามไป

- ข้าราชการพลเรือน เนื่องจากเป็นบุคลากรที่ได้รับการบรรจุใหม่ตั้งแต่ต้นการพัฒนาบุคลากรที่เป็นข้าราชการพลเรือน ๒๖๘ อัตรา ให้สามารถปฏิบัติตามหน้าที่ได้จำเป็นต้องมีแผนการพัฒนาบุคลากร ซึ่งอยู่ในกลยุทธ์หลักที่ ๓

๑) การบูรณาการปฏิบัติร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยการใช้อัตรากำลังแทนจากหน่วยงานต่าง ๆ มาปฏิบัติงานร่วมกัน โดยมีการบริหารทรัพยากรบุคคลให้เป็นไปตามกลยุทธ์หลักที่ ๓ รวมทั้งการปฏิบัติงานตามภารกิจในส่วนที่ไม่มีหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งรับผิดชอบ อาทิเช่น ขยะในทะเลที่อยู่นอกเขตต่อเนื่องหรือคราบน้ำมันในทะเลที่อยู่นอกเขตต่อเนื่อง เป็นต้น

๒) กรณีอ่าวบ้านดอน ศรชล.กำหนดดำเนินการส่งมอบพื้นที่คืนให้กับทางจังหวัดสุราษฎร์ธานี ใน ๑๘ เม.ย.๖๔ นี้ภายหลังจากที่ได้รื้อถอนอาคารสิ่งก่อสร้างที่มีการจับจองพื้นที่ที่ผิดกฎหมายเรียบร้อยแล้ว โดยจะมีการจัดตั้งคณะกรรมการในระดับพื้นที่ขึ้นมา เพื่อบริหารจัดการทรัพยากรใหม่ให้เป็นไปด้วยความยุติธรรมต่อไป

๑๓) สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน) ควรมีบัญชีผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญในการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายว่ากฎหมายแต่ละฉบับใช้ได้จริงหรือไม่ นอกจากสถาบันจะดำเนินการตามพันธกิจของสถาบันแล้วควรร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายด้วย เพื่อสนับสนุนให้เกิดการนำคุณวุฒิวิชาชีพมาใช้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน) ได้มีการจัดทำระบบฐานข้อมูลคุณวุฒิวิชาชีพ (TPQI-NET) ซึ่งได้มีการรวบรวมรายชื่อผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาชีพต่าง ๆ ที่สถาบันฯ ได้มีการจัดทำมาตรฐานอาชีพ (โดยปัจจุบันมีข้อมูลมากกว่า ๘๐๐ อาชีพ) รวมถึงบัญชีรายชื่อผู้ที่ได้รับรองสมรรถนะของบุคคลตามมาตรฐานอาชีพ ซึ่งอยู่ในระบบฐานข้อมูลคุณวุฒิวิชาชีพ (TPQI-NET) และ Application “ปักหมุดมืออาชีพ” (Profession PinPoint) เพื่อให้ผู้ที่ต้องการใช้ประโยชน์จากผู้เชี่ยวชาญรวมถึงผู้ผ่านการประเมินสมรรถนะในสาขาวิชาชีพต่าง ๆ สามารถเข้าถึงรายชื่อดังกล่าวได้

ทั้งนี้ สถาบันฯ ได้มีการหารือร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เกี่ยวกับรายชื่อผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาชีพต่าง ๆ ที่เป็นเครือข่ายของสถาบันฯ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาในการจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ โดยสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาแจ้งว่าจะมีการจัดทำระบบกลางเพื่อการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องและผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาชีพต่างๆ ประกอบการจัดทำร่างกฎหมาย

๑๔) สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) ควรเป็นกลไกสำคัญในการช่วยเหลืองานภาครัฐโดยนำดิจิทัลเข้ามาบริหารจัดการข้อมูล เนื่องจากปัจจุบันการตรวจสอบสิทธิต่าง ๆ ในการรับเงินเยียวยาของประชาชนผู้ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ กระทรวง กรมที่เกี่ยวข้องต่างใช้ฐานข้อมูลของตนเองเป็นหลักจึงทำให้ข้อมูลไม่ตรงกันและยังมีข้อผิดพลาด ฉะนั้น ต้องมีฐานข้อมูลกลางและนำระบบประมวลผลที่มีการวิเคราะห์เชิงลึกในการดำเนินการที่ทำให้ข้อมูลมีความรวดเร็วและถูกต้องมาใช้

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) ได้ดำเนินการจัดการอบรมและให้ความรู้เพื่อให้หน่วยงานบริหารจัดการข้อมูลอย่างมีธรรมาภิบาลข้อมูลเพื่อให้เกิดข้อมูลที่มีคุณภาพและสามารถเชื่อมโยงหรือส่งต่อเพื่อการใช้ประโยชน์ร่วมกันได้ ซึ่งจะกลายเป็นฐานข้อมูลที่มีคุณภาพน่าเชื่อถือในอนาคต โดยในเบื้องต้น สพร. ได้ให้ความร่วมมือในการจัดการระบบเพื่อลดและป้องกันผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ผ่านระบบหมอชนะ ThailandPlus ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมควบคุมโรค สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง ซึ่งจะมีฐานข้อมูลของผู้เดินทางเข้าประเทศ หรือโอกาสของการสัมผัสกับผู้ติดเชื้อเพื่อป้องกันหรือลดการแพร่ระบาดของโรค

นอกจากนี้ สพร. ยังอยู่ระหว่างการพัฒนาแพลตฟอร์มการลงทะเบียนสวัสดิการของประชาชน ร่วมกับสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กรมบัญชีกลาง กระทรวงมหาดไทย และกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ซึ่งสอดคล้องกับแผนปฏิรูปประเทศด้านการบริหารราชการแผ่นดิน เพื่อเชื่อมโยงและบูรณาการข้อมูลระหว่างหน่วยงานภาครัฐให้เกิดการอำนวยความสะดวกในการลงทะเบียนขอรับสวัสดิการต่าง ๆ ของรัฐด้วย

๒.๒ กระทรวงกลาโหม

๑) การปรับปรุงกำลังพลที่ได้มีการดำเนินการฝึกมาแล้ว ควรมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้กองทัพมีขนาดที่เหมาะสม มีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับภารกิจในการดำเนินการด้านการรักษาความมั่นคงและการพัฒนาประเทศ

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กระทรวงกลาโหมมีการพัฒนากำลังพลในด้านการฝึกและศึกษามายาวต่อเนื่อง โดยมีการปรับปรุงระบบบริหารจัดการการฝึกและศึกษาในสถาบันการศึกษาสังกัดกระทรวงกลาโหม และพัฒนาหลักสูตรตามแนวทางการรับราชการของกำลังพลในทุกระดับ รวมทั้งสนับสนุนให้กำลังพลเข้ารับการศึกษจากสถาบันการศึกษาภายนอกกระทรวงกลาโหม และส่งเสริมการพัฒนาด้านการสื่อสารภาษาต่างประเทศ พร้อมทั้งปรับปรุงรูปแบบการฝึกทางทหาร เพื่อเพิ่มขีดความสามารถให้กำลังพลมีความพร้อมต่อการปฏิบัติภารกิจทั้งในยามปกติ และยามสงคราม โดยมุ่งเน้นการพัฒนากำลังพลของกระทรวงกลาโหมให้มีศักยภาพตรงตามคุณลักษณะ เพื่อเตรียมความพร้อมในการรักษาความมั่นคงและสนับสนุนการพัฒนาประเทศ

การปรับลดกำลังพลของกระทรวงกลาโหมนั้น ได้ดำเนินการนำกำลังพลสำรองเข้าทำหน้าที่ทหารเป็นการชั่วคราวจากหน่วยสำรองที่กำหนดไว้ ขยายไปสู่หน่วยกำลังรบและหน่วยสนับสนุนการรบ เพื่อเป็นการทดแทนกำลังพลในระดับปฏิบัติการให้มีช่วงอายุที่เหมาะสม มีความแข็งแรงเข้ามาปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อลดภาระงบประมาณด้านบุคลากรของกระทรวงกลาโหม และแก้ไขปัญหากำลังพลสูงอายุ โดยมีการจัดทำโครงการเกษียณอายุราชการก่อนกำหนด พร้อมทั้งได้มีการกำหนดแนวทางการนำทหารกองประจำการที่ปลดประจำการแล้วเข้ามาทำหน้าที่เป็นทหารชั่วคราวในอนาคต ตลอดจนการเพิ่มสิทธิประโยชน์ปรับปรุงแก้ไขระเบียบ ในการสมัครเข้าเป็นทหารกองประจำการ เพื่อจูงใจให้เข้าสมัครเป็นทหารกองประจำการและขยายโอกาสในการสมัครเข้ารับราชการทหารในอนาคต

นอกจากนี้กระทรวงกลาโหมได้เร่งรัดการดำเนินการปรับปรุงโครงสร้างการจัดส่วนราชการของกระทรวงกลาโหม พร้อมทั้งนำข้าราชการพลเรือนกลาโหมบรรจุเข้ารับราชการเพื่อทดแทนการบรรจุกำลังทหารประจำการ ให้ครอบคลุมทุกส่วนราชการของกระทรวงกลาโหม รวมทั้งลักษณะงานที่มีความต้องการ

กำลังพลที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านหรือเฉพาะตำแหน่งที่ต้องใช้ความรู้ความสามารถ ความชำนาญเฉพาะด้าน ปฏิรูประบบงานแต่ละด้านของกระทรวงกลาโหมเพื่อลดความซ้ำซ้อน พร้อมทั้งนำเทคโนโลยีที่ทันสมัย มาใช้สนับสนุนการปฏิบัติงาน เพื่อลดการบรรจุกำลังพลเกินความจำเป็น และพัฒนากำลังพลที่มีอยู่ให้ ปฏิบัติงานได้เต็มศักยภาพ

๒) ในภารกิจที่นอกเหนือจากการรักษาความมั่นคง คือ ภารกิจของทหารด้านการพัฒนา ประเทศ ควรเพิ่มตัวชี้วัดให้สอดคล้องกับภารกิจด้านการพัฒนาและการช่วยเหลือประชาชน เนื่องจากถือ ได้ว่าเป็นภารกิจสำคัญของกระทรวงที่มีการดำเนินการอยู่แล้ว ซึ่งจะนำไปสู่การสร้างความมั่นคงแบบ องค์กรรวมทั้งครอบคลุมการแก้ไขปัญหาและพัฒนาสังคมไทย ในลักษณะเช่นเดียวกันกับการกำหนดแผนงาน และตัวชี้วัดของกระทรวงกลาโหมในบางประเทศ เช่น สหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร เป็นต้น นอกจากนี้ ควรมีการวางแผนและฝึกอบรมกำลังพลในการใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ ในการช่วยเหลือประชาชนเพื่อให้เกิด การเตรียมความพร้อมตลอดเวลา

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช ๒๕๖๐ และ พระราชบัญญัติการจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม พ.ศ.๒๕๕๑ กำหนดให้การพัฒนาประเทศ และช่วยเหลือประชาชน เป็นหนึ่งในพันธกิจของกระทรวงกลาโหม โดยกระทรวงกลาโหมได้กำหนดพันธกิจ ดังกล่าวไว้ในแผนปฏิบัติราชการประจำปี ซึ่งกำหนดให้มีแผนงาน/โครงการที่สำคัญในการที่จะช่วยส่งเสริม สนับสนุนและช่วยเหลือส่วนราชการพลเรือนและภาคเอกชนในการพัฒนาประเทศ เพื่อเสริมความมั่นคง พัฒนาคูณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชนให้ดีขึ้น รวมถึงพัฒนาการฝึกกำลังและทรัพยากร จากทุกภาคส่วน บูรณาการความร่วมมือจากทั้งในประเทศและนอกประเทศ เพื่อเตรียมพร้อมช่วยเหลือ และบรรเทาผลกระทบจากภัยคุกคามทุกรูปแบบโดยเฉพาะการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔ ได้กำหนดเป้าหมายการให้บริการ ประชาชนในพื้นที่ดำเนินการของทหาร มีชีวิตความเป็นอยู่พื้นฐานที่ดีขึ้น และสนับสนุนการพัฒนาประเทศให้เป็นไปตามแนวทางที่รัฐบาลกำหนด และกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จในการดำเนินการไว้ที่ร้อยละ ๙๐

สำหรับในการจัดทำแผนปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๕ กระทรวงกลาโหม ได้พิจารณาปรับเพิ่มเป้าหมายการให้บริการอีก ๒ เป้าหมาย ได้แก่ ประชาชน/กลุ่มเป้าหมาย/พื้นที่เป้าหมาย ได้รับการพัฒนาตามยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศของรัฐบาล และสนับสนุนการพัฒนาในพื้นที่เขตพัฒนา พิเศษภาคตะวันออก พร้อมทั้งกำหนดตัวชี้วัดเพิ่มเติม ได้แก่ ความสำเร็จของการพัฒนาพื้นที่เป้าหมาย ตามแผน ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๙๐ และความสำเร็จของรายการ/โครงการที่ได้ดำเนินการตามแผน ร้อยละ ๘๐ อย่างไรก็ตามในการจัดทำแผนปฏิบัติราชการประจำปีของกระทรวงกลาโหมในปีงบประมาณต่อไป จะได้มีการ พิจารณาปรับปรุงตัวชี้วัด ให้มีความสอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป ภายใต้กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ของกฎหมาย และนโยบายของรัฐบาลต่อไป

สำหรับในส่วนของการเตรียมความพร้อมในการช่วยเหลือประชาชนนั้น กระทรวงกลาโหม ได้จัดเตรียมความพร้อมทั้งด้านกำลังพล เครื่องมือและยุทธโศปกรณ์ รวมทั้งมีการจัดหน่วยที่สามารถสนับสนุน ภารกิจด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในการช่วยเหลือประชาชน อาทิ ชุดค้นหาและกู้ภัยทั้งทางบก และทางทะเล ชุดแพทย์เผชิญเหตุ หน่วยทหารช่างเฉพาะกิจซ่อมแซมสิ่งสาธารณูปโภคในพื้นที่ประสบภัย ชุดเผชิญภัยจากสารเคมีและวัตถุอันตราย และชุดดับไฟป่า เป็นต้น เพื่อปฏิบัติหน้าที่ในการสนับสนุน การบรรเทาสาธารณภัยและช่วยเหลือประชาชน รวมถึงการสนับสนุนทรัพยากรทางการแพทย์ ยานพาหนะ

และอากาศยานประเภทต่าง ๆ ในการปฏิบัติการดังกล่าว ทั้งนี้ หน่วยทหารทุกหน่วยที่เกี่ยวข้องได้มีการพัฒนาขีดความสามารถและเตรียมความพร้อมทางด้านกำลังพล เครื่องมือและยุทโธปกรณ์ ตลอดจนบูรณาการ การปฏิบัติงานและการฝึกร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในทุกระดับอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้กระทรวงกลาโหม สามารถตอบสนองภารกิจในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และช่วยเหลือประชาชนที่ประสบภัยพิบัติ ได้อย่างทันท่วงทีและมีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นการนำเอาศักยภาพและขีดความสามารถของกองทัพบกมาใช้ในการ แก้ไขปัญหาสำคัญของชาติ

นอกจากนี้ กระทรวงกลาโหมได้กำหนดนโยบายด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ที่สำคัญ คือ หน่วยทหารทุกหน่วยตามแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกระทรวงกลาโหม มีบทบาท หน้าที่ในการสนับสนุนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในลักษณะเชิงรุก และการจัดเตรียมกำลังพล และยุทโธปกรณ์ให้มีความพร้อมรับมือกับสถานการณ์ภัยพิบัติต่าง ๆ โดยจะต้องให้ความช่วยเหลือประชาชน ที่ได้รับผลกระทบโดยเร็วที่สุด เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนและลดผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นแก่ชีวิตและทรัพย์สิน และความเป็นอยู่ของประชาชน และส่งมอบพื้นที่รับผิดชอบให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

๓) ควรสนับสนุนและยกระดับกำลังพลที่เป็นทหารหญิงให้มีสัดส่วนที่เหมาะสมในทุกเหล่า ทัพ และควรมีการฝึกกำลังพลดังกล่าวอย่างสม่ำเสมอในอนาคตให้สามารถรองรับภารกิจด้านความมั่นคง ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้สอดคล้องกับเป้าหมายองค์การสหประชาชาติในการเพิ่มจำนวนนายทหาร หญิงเพื่อปฏิบัติการรักษาสันติภาพ โดยการดำเนินการดังกล่าวควรกำหนดเป็นแผนงานในระยะยาวและ กำหนดตัวชี้วัดการดำเนินการที่ชัดเจน

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กระทรวงกลาโหมเปิดโอกาสให้มีการรับสมัครทหารหญิงเข้าเป็นข้าราชการของ กระทรวงกลาโหม อย่างต่อเนื่อง โดยมีการเพิ่มสัดส่วนการรับสมัครเข้ารับราชการให้ตรงตามวุฒิการศึกษา และความชำนาญเฉพาะด้าน พร้อมทั้งได้มีการพัฒนาความรู้ความสามารถให้สามารถปฏิบัติการได้เท่า เทียมกับทหารชาย และสร้างความเท่าเทียมกันในการพัฒนาศักยภาพในการเข้าศึกษาวิชาทางทหาร เช่น หลักสูตรเสนานิการร่วมของกองบัญชาการกองทัพไทย หลักสูตรนายทหารบกอาวุโสของโรงเรียนเสนานิการ ทหารบก หลักสูตรส่งทางอากาศศูนย์สงครามพิเศษของกองทัพบก ซึ่งเป็นการพัฒนาศักยภาพและสมรรถภาพ ทางร่างกายให้มีความพร้อมไปร่วมในกำลังรบ นอกจากนั้นยังมีการมอบหมายภารกิจให้กองร้อยทหารพราน หญิงในส่วนของกองทัพบกและกองทัพเรือไปปฏิบัติการในพื้นที่ย่อย ๆ เช่น การมอบหมายภารกิจทาง ด้านปฏิบัติการจิตวิทยาชุมชน ถ่ายทอดความรู้และสร้างความเข้าใจกับประชาชน รวมทั้งการมอบหมาย ภารกิจการปฏิบัติหน้าที่อื่น เช่น ทหารสารวัตรหญิง นักบินหญิงที่ปฏิบัติการของกองทัพอากาศ และกองร้อยดอกไม้เหล็กของกองทัพเรือ เป็นต้น

๔) ควรเผยแพร่และสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดสรรและการใช้จ่ายงบประมาณของ กระทรวงให้แก่สาธารณะหรือประชาชน เพื่อให้เกิดกระแสการรับรู้ ว่า กระทรวงได้รับการจัดสรรและ ใช้จ่ายงบประมาณให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพหรือประสิทธิผลอย่างไร อาทิ การโอนงบประมาณ รายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ของกระทรวงตามพระราชบัญญัติโอนงบประมาณรายจ่าย พ.ศ. ๒๕๖๓ เพื่อแก้ไขปัญหาการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ และเมื่อเปรียบเทียบกับ สัดส่วนการโอนงบประมาณของกระทรวงอื่น ๆ ถือได้ว่ากระทรวงมีการโอนงบประมาณในระดับที่ค่อนข้างสูง ถือว่าเป็นการให้ความสำคัญที่ให้ความร่วมมือกับรัฐบาล โดยปรับลดงานที่สามารถชะลอการดำเนินการได้

ทั้งนี้ เพื่อให้การแสดงความคิดเห็นของสาธารณะอยู่บนพื้นฐานของข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริง ตลอดจนเพื่อการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีและความโปร่งใสในการบริหารจัดการงบประมาณของกองทัพ

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯฯ ตามที่ได้รับรายงาน

จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - 19) ที่เกิดขึ้นตั้งแต่ช่วงปลายเดือนธันวาคม ๒๕๖๒ ที่ผ่านมา กระทรวงกลาโหมในฐานะหน่วยงานด้านความมั่นคงและเป็นกลไกหนึ่งของรัฐบาลในการแก้ไขปัญหาสำคัญของชาติ ได้ติดตามสถานการณ์และร่วมปฏิบัติงานกับกระทรวงสาธารณสุขอย่างใกล้ชิด โดยได้นำศักยภาพของกองทัพ ทั้งกำลังพล ยุทโธปกรณ์ โรงพยาบาลและหน่วยแพทย์ทหาร สนับสนุนการแก้ไขปัญหาการแพร่ระบาดของโรค ฯ ตั้งแต่เริ่มมีการแพร่ระบาดของโรค ฯ ในประเทศ เมื่อสถานการณ์การแพร่ระบาดมีแนวโน้มที่จะขยายตัวเป็นวงกว้าง ได้ยกระดับการติดตามสถานการณ์ภายใต้กรอบการดำเนินงานของศูนย์บรรเทาสาธารณภัยของกระทรวงกลาโหมเพื่อติดตามสถานการณ์ ประสานงาน และกำกับดูแลการสนับสนุนการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ให้แก่กระทรวงสาธารณสุข หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ด้านกิจการพลเรือน ด้านการแพทย์และสาธารณสุข ด้านเวชภัณฑ์ป้องกัน และด้านมาตรการป้องกัน

ในห้วงที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบัน กระทรวงกลาโหมได้สนับสนุนรัฐบาลในการแก้ปัญหาตามนโยบายของรัฐบาลและศูนย์บริหารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด - ๑๙) รวมทั้งสนับสนุนและร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะกระทรวงสาธารณสุขและกระทรวงมหาดไทยในการบูรณาการเพื่อแก้ไขปัญหาการแพร่ระบาดของโรค ฯ การจัดตั้งพื้นที่กักกันโรคแห่งรัฐ (State Quarantine) การดำเนินโครงการพื้นที่กักกันโรคแห่งรัฐทางเลือก (Alternative State Quarantine) การจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉินด้านความมั่นคงและการจัดตั้งโรงพยาบาลสนามเพื่อให้การดำเนินการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉินเป็นไปอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

สำหรับในเรื่องการปรับลดงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๓ เพื่อนำมาใช้แก้ไขปัญหาการแพร่ระบาดของโรค ฯ และปัญหาภัยพิบัติต่าง ๆ กระทรวงกลาโหมได้ดำเนินการปรับลดงบประมาณตามหลักเกณฑ์และแนวทาง ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๖๓ เรื่องหลักเกณฑ์และแนวทางการโอนงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๓ เพื่อนำงบประมาณของหน่วยรับงบประมาณไปใช้จ่ายในการดำเนินการแก้ไขปัญหาและเยียวยาผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรค ฯ ปัญหาภัยแล้ง และปัญหาภัยพิบัติอื่น ๆ โดยปรับลดงบประมาณ วงเงิน ๑๘,๐๘๒ ล้านบาทเศษ ซึ่งเป็นกระทรวงที่มีการปรับลดงบประมาณในจำนวนที่สูงที่สุด

ในส่วนของการสร้างความเข้าใจแก่สาธารณะและประชาชน ในประเด็นการจัดสรรและการใช้จ่ายงบประมาณของกระทรวงกลาโหม การปรับลดงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ มาเพื่อใช้สนับสนุนการแก้ไขปัญหาการแพร่ระบาดของโรค ฯ ดังกล่าวนั้น กระทรวงกลาโหมได้เผยแพร่และประชาสัมพันธ์ในเรื่องดังกล่าวให้แก่สาธารณะและประชาชนได้รับทราบข้อมูลผ่านช่องทางต่าง ๆ เพื่อเป็นการสร้างความเข้าใจบนพื้นฐานของข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริง ตลอดจนเพื่อการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีและความโปร่งใสในการบริหารจัดการงบประมาณของกองทัพ อาทิเช่น การแถลงข่าวเกี่ยวกับข้อเท็จจริงต่าง ๆ ผ่านสื่อมวลชน เพื่อสร้างการรับรู้แล้วทำความเข้าใจให้แก่ประชาชนตลอดจนผู้มีส่วนได้เสียทุกภาคส่วน เพื่อแสดงออกถึงความโปร่งใสในการปฏิบัติงาน และการเผยแพร่ผ่านช่องทางสื่อออนไลน์/อิเล็กทรอนิกส์ เว็บไซต์ วารสารสิ่งพิมพ์ ของหน่วยงานสังกัดกระทรวงกลาโหมที่สาธารณะและประชาชนทั่วไปสามารถเข้าถึงได้

นอกจากนั้นกระทรวงกลาโหมยังได้มีการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อสารมวลชนทุกช่องทาง เพื่อเผยแพร่การดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาลให้ประชาชนทราบถึงภารกิจที่ปฏิบัติในการเป็นหน่วยหลัก ที่สนับสนุนรัฐบาลในการแก้ไขปัญหาโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ เช่น การจัดพื้นที่สถานกักกันโรคแห่งรัฐ สำหรับชาวไทยที่เดินทางกลับมาจากต่างประเทศ การจัดตั้งโรงพยาบาลสนามในพื้นที่ของส่วนราชการสังกัด กระทรวงกลาโหมรองรับการแพร่ระบาดที่มีจำนวนผู้ป่วยเพิ่มสูงขึ้น รวมทั้งให้การสนับสนุนบุคลากรทางการแพทย์ รวมถึงยานพาหนะเพื่อสนับสนุนการเคลื่อนย้ายผู้ป่วย ผู้ติดเชื้อส่งเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล ตลอดจนการจัดกำลังพลทหารกองประจำการเข้าช่วยเหลือส่วนราชการนอกกระทรวงกลาโหม ภาคเอกชน กระทรวงสาธารณสุข และส่วนที่เกี่ยวข้องในการจัดตั้งโรงพยาบาลสนามในพื้นที่ใกล้ที่ตั้งหน่วยทหาร

๕) **ควรการสร้างการรับรู้ให้แก่ประชาชนและสะท้อนเห็นถึงความจำเป็นและประโยชน์** ที่ประเทศจะได้รับจากการจัดซื้อยุทธโปกรณ์หรือครุภัณฑ์ที่สำคัญของประเทศให้ชัดเจน โดยแสดงให้เห็นถึงต้นทุนการดำเนินการ (Cost) ของกิจกรรมในปัจจุบัน และวิเคราะห์ถึงความคุ้มค่าหรือผลประโยชน์ (Benefit) ที่ประเทศไทยจะได้รับหากมีการจัดซื้อยุทธโปกรณ์หรือครุภัณฑ์ดังกล่าวที่สามารถคำนวณได้ โดยหลักการในทางเศรษฐศาสตร์ อาทิ ต้นทุนและประโยชน์ในการรักษาอหิวาต์ การปกป้องและรักษาทรัพยากรธรรมชาติทางทะเล หรือผลประโยชน์แห่งชาติของประเทศที่เกิดขึ้น โดยมุ่งเน้นการสื่อสาร เพื่อให้เกิดความเข้าใจอันดีของประชาชน

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

การจัดหายุทธโปกรณ์ของกระทรวงกลาโหมที่ผ่านมา นั้น เป็นการจัดหายุทธโปกรณ์เฉพาะที่มีความจำเป็นในจำนวนน้อยที่สุดให้กับหน่วยกำลังรบหลัก เพื่อทดแทนยุทธโปกรณ์สำคัญที่เก่า ล้าสมัย หมดอายุการใช้งาน และขาดแคลนชิ้นส่วนซ่อม เนื่องจากใช้งานมาเป็นเวลานาน โดยในการจัดหายุทธโปกรณ์ ใหม่จะพิจารณาถึงยุทธโปกรณ์ที่สามารถนำมาใช้ในการช่วยเหลือประชาชนควบคู่ไปกับการปฏิบัติการทางทหาร รวมทั้งยึดหลักการจัดหาพร้อมการถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อให้สามารถพัฒนาต่อยอดได้เอง ซึ่งเป็นการส่งเสริมและนำไปสู่การพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของกระทรวงกลาโหมเพื่อการพึ่งพาตนเองและลดการจัดหาจากต่างประเทศในอนาคต

สำหรับการสร้างการรับรู้ให้แก่ประชาชนและสะท้อนให้เห็นถึงความจำเป็นและประโยชน์ ที่ประเทศจะได้รับจากการจัดซื้อยุทธโปกรณ์สำคัญของประเทศ โดยแสดงให้เห็นถึงต้นทุนการดำเนินการ (Cost) ของกิจกรรมในปัจจุบัน และวิเคราะห์ถึงความคุ้มค่าหรือผลประโยชน์ (Benefit) ที่ประเทศไทย จะได้รับหากมีการจัดซื้อยุทธโปกรณ์ดังกล่าว นั้น กระทรวงกลาโหมได้พิจารณาดำเนินการจัดเก็บข้อมูล และเผยแพร่และสร้างความเข้าใจให้แก่สาธารณะและประชาชนได้รับทราบในโอกาสและห้วงเวลาตามความเหมาะสม

จากผลการวิจัยเมื่อเปรียบเทียบมูลค่าทางเศรษฐกิจของประเทศในห้วง ๑๐ ปี ที่ผ่านมา เฉพาะกรณีช่วยเหลือประชาชนในเขตพื้นที่ประสบสาธารณภัยในพื้นที่เดียวที่ได้รับผลกระทบจากอุทกภัยและ ภัยแล้ง ในห้วงระยะเวลา ๔ เดือน ส่งผลให้เกิดมูลค่าความเสียหายต่อทรัพย์สิน ผลผลิตทางการเกษตร อาคาร ที่อยู่อาศัย และความเดือดร้อนต่อชีวิตของประชาชน เมื่อนำยุทธโปกรณ์ต่าง ๆ ของกองทัพ เช่น รถบรรทุก ขนาด ๑ ตันครึ่ง เรือท้องแบน และสะพานหมุนมัน มาสนับสนุนการแก้ไขปัญหา สามารถประเมินจุดคุ้มทุน และมูลค่าทางเศรษฐกิจจากการนำยุทธโปกรณ์ที่มีมาใช้ประโยชน์ในการช่วยเหลือประชาชน ซึ่งมีความคุ้มค่า ต่อการลงทุนเฉพาะภารกิจการสนับสนุนการช่วยเหลือประชาชนเมื่อนำยุทธโปกรณ์มาใช้งานในระยะเวลา ๙ ปี และการจัดหาเรือดำน้ำของกองทัพเรือเพื่อสร้างดุลอำนาจทางทะเลในภูมิภาค ในการพิทักษ์ผลประโยชน์

ของชาติทางทะเลของไทย เนื่องจากสถานการณ์ความมั่นคงทางทะเลมีผลกระทบต่อการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางทะเลมากยิ่งขึ้น เห็นได้จากอ่าวไทยมีแท่นขุดเจาะน้ำมันและก๊าซธรรมชาติหลายร้อยแท่น รวมถึงมีพื้นที่อ้างสิทธิทับซ้อนอีกหลายพื้นที่ และที่ผ่านมาไทยพึ่งพาการส่งออกทางทะเลถึง ๙๕% มีเรือขนส่งสินค้าเข้าออกอ่าวไทยปีละกว่า ๑๕,๐๐๐ ลำ ซึ่งมีจำนวนมากขึ้นทุกปี โดยผลประโยชน์ของชาติทางทะเลของไทยซึ่งสามารถวัดมูลค่าทางเศรษฐกิจได้ประมาณ ๒๔ ล้านล้านบาทต่อปี ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับงบประมาณการจัดซื้อเรือดำน้ำ ๑ ลำ คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๕๔ เท่านั้น จึงถือว่าเป็นการลงทุนที่มีความคุ้มค่าทางเศรษฐกิจและสามารถตอบสนองยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคงได้อย่างดียิ่ง

๖) ควรขยายบทบาทการให้บริการสาธารณสุขของโรงพยาบาลสังกัดกระทรวงกลาโหม เพื่อให้บริการแก่ประชาชนให้ครอบคลุมในภูมิภาคต่าง ๆ รวมทั้งให้ความสำคัญกับความก้าวหน้าของแพทย์และบุคลากรทางการแพทย์และค่าตอบแทนที่เหมาะสม เพื่อเป็นการรักษาบุคลากรในองค์กร นอกจากนี้ควรประสานความร่วมมือกับสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ เพื่อพิจารณาเพิ่มกรอบบุคลากร และประสานความร่วมมือกับกระทรวงสาธารณสุขในการผลิตบุคลากรเพื่อปฏิบัติหน้าที่ในโรงพยาบาลสังกัดกระทรวงกลาโหมที่เป็นแพทย์และบุคลากรทางการแพทย์ให้เพียงพอต่อการให้บริการประชาชน

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการบริหารฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กระทรวงกลาโหมมีสถานพยาบาลในสังกัด จำนวนทั้งสิ้นกว่า ๗๓ แห่ง (สำนักงานปลัดกระทรวง กลาโหม จำนวน ๑ แห่ง, กองบัญชาการกองทัพไทย จำนวน ๖ แห่ง, กองทัพบก จำนวน ๔๕ แห่ง, กองทัพเรือ จำนวน ๘ แห่ง และกองทัพอากาศ จำนวน ๑๓ แห่ง) กระจายอยู่ตามภูมิภาคต่าง ๆ ได้ให้บริการรักษาพยาบาลแก่กำลังพลและครอบครัวรวมทั้งประชาชนทั่วไป

ในส่วนของการเพิ่มจำนวนแพทย์และบุคลากรทางการแพทย์นั้น กระทรวงกลาโหมได้ดำเนินการเสริมสร้างบุคลากรทางการแพทย์เพื่อปฏิบัติหน้าที่ในสถานพยาบาลสังกัดกระทรวงกลาโหมอย่างต่อเนื่องผ่านสถานศึกษาต่าง ๆ ในสังกัด โดยสนับสนุนให้มีการพัฒนา ทั้งทางด้านวิชาการและการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เช่น สนับสนุนการวิจัย ศึกษาต่อ และดูงานต่างประเทศ ให้แก่นักเรียนแพทย์ทหารและอาจารย์แพทย์ รวมถึงทุนการศึกษาไปศึกษาต่อต่างประเทศ และการก่อสร้างอาคารอเนกประสงค์ อุปกรณ์คอมพิวเตอร์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนการสอน นอกจากนี้สถานศึกษาในสังกัดกระทรวงกลาโหมยังมีความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยรัฐชั้นนำของประเทศ เพื่อพัฒนาหลักสูตรรวมไปถึงงานวิจัยและนวัตกรรมต่อไป

สำหรับการเพิ่มบุคลากรทางการแพทย์ กระทรวงกลาโหมจะได้พิจารณาแนวทางการเสริมสร้างบุคลากรทางการแพทย์ให้มีความเหมาะสมกับสถานการณ์ ทั้งในส่วนของการร้องขอบรรจุแพทย์เพิ่มเติมจากกระทรวงสาธารณสุขเพื่อเข้ารับราชการในโรงพยาบาลสังกัดกระทรวงกลาโหม และร้องขอการบรรจุบุคลากรทางการแพทย์อื่น ๆ ที่ไม่เป็นการเพิ่มอัตราข้าราชการในภาพรวมของกระทรวงกลาโหม โดยในขั้นต้นจะเป็นการบรรจุในหน่วยที่ขาดอัตราเป็นลำดับแรก

๗) กองทัพบกและกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร ควรให้ข้อมูลและประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการดำเนินการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ความมั่นคง และการแก้ปัญหาความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อสร้างการรับรู้ให้แก่ประชาชนเกี่ยวกับสถานการณ์ในพื้นที่ว่ามีความเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดีขึ้น นอกจากนี้ควรติดตามความคืบหน้าและมีการประเมินผลโครงการตำบลมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน อย่างใกล้ชิด เพื่อนำไปสู่การปรับเปลี่ยนแนวทางการดำเนินโครงการหรือพัฒนา

โครงการเพื่อให้เกิดความมั่นคงที่แท้จริงและยั่งยืนในพื้นที่ ตลอดจนการฟื้นฟูและพัฒนาสังคม และเศรษฐกิจฐานรากในจังหวัดชายแดนภาคใต้อย่างยั่งยืน

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

การดำเนินการของกองทัพบกและกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร มีการสร้างความรับรู้ และการประชาสัมพันธ์ รวมทั้งทำความเข้าใจให้กับประชาชนในพื้นที่ โดยเฉพาะการแก้ไข ปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่มุ่งเน้นการแก้ไขปัญหาโดยสันติวิธี เสริมสร้างการพัฒนาในพื้นที่ทั้งทางด้าน เศรษฐกิจและความเป็นอยู่ของประชาชน ควบคู่กับการบังคับใช้กฎหมายอย่างยุติธรรมและมีความเป็นธรรม สามารถตรวจสอบได้ และให้ความสำคัญกับการควบคุมสถานการณ์ให้เกิดความสงบ มุ่งเน้นการปราบปราม และสกัดกั้นการลักลอบค้ายาเสพติดและสิ่งผิดกฎหมายต่าง ๆ เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่สามารถดำรงชีวิตได้ อย่างปกติสุขและสงบเรียบร้อย

สำหรับช่องทางการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลการดำเนินการเกี่ยวกับการดำเนินการ พัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ความมั่นคง และการแก้ปัญหาความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ นั้น กองทัพบกและกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรได้ดำเนินการผ่านทุกช่องทาง ทั้งในเว็บไซต์ <http://www.isoc.go.th/main.php> และสื่อสังคมออนไลน์ เช่น Facebook, Youtube Channel ซึ่งจะเป็นช่องทางในการประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ผลการดำเนินงานผ่านรายการ “ที่นี่ชายแดนใต้” เพื่อสร้างการรับรู้ให้แก่ประชาชนเกี่ยวกับสถานการณ์ในพื้นที่และจัดทำคลิปวิดีโอเผยแพร่สร้างความเข้าใจ และความสำเร็จของการดำเนินงาน เพื่อสร้างการตระหนักรู้ให้เกิดขึ้นกับประชาชนในพื้นที่ และมีการ บูรณาการกับส่วนราชการในพื้นที่ ทั้งทหาร ตำรวจ อาสาสมัครรักษาดินแดน ฝ่ายปกครอง ลงพื้นที่สร้างความ เข้าใจกับประชาชนอย่างใกล้ชิด เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่เกิดความมั่นใจในความปลอดภัยสูงสุด โดยปัจจุบัน ได้รับความร่วมมือจากประชาชนในการแจ้งเตือนสิ่งผิดปกติให้กับเจ้าหน้าที่ของรัฐ ทำให้สถานการณ์ในพื้นที่ ดีขึ้นเป็นลำดับ สามารถระงับเหตุที่ผู้ก่อความรุนแรงพยายามปฏิบัติการเพื่อหวังทำลายชีวิตและทรัพย์สินของ ประชาชนได้หลายครั้ง

การดำเนินโครงการเพื่อให้เกิดความมั่นคงที่แท้จริงและยั่งยืนในพื้นที่ ตลอดจนการฟื้นฟูและพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจฐานรากในจังหวัดชายแดนภาคใต้อย่างยั่งยืน กองทัพบกและกองอำนวยการ รักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร มีโครงการร่วมกับภาคเอกชน สถาบันการศึกษา และหน่วยงานของรัฐ จัดทำโครงการเสริมสร้างอาชีพ พัฒนาฝีมือ ให้กับประชาชนในพื้นที่ รวมทั้งเสริมสร้างศักยภาพการเป็น ผู้ประกอบการของประชาชนในพื้นที่ ให้มีโอกาสด้อยอดธุรกิจ และพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพสามารถ แข่งขันในตลาดได้ โดยนำวัตถุดิบในชุมชนมาเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ซึ่งสามารถสร้างรายได้ ให้กับชุมชนอีกทางหนึ่ง และช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งในการประกอบธุรกิจให้มีความมั่นคง สามารถพึ่งพา ตนเองได้

๘) สถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศ ควรให้ความสำคัญกับการศึกษาวิจัยและ การพัฒนาด้านยุทธโศปกรณ์เพื่อสนองตอบความต้องการของเหล่าทัพ ตลอดจนมุ่งเน้นการพัฒนาบุคลากร ด้านเทคโนโลยีป้องกันประเทศเพื่อนำไปสู่การเพิ่มศักยภาพในการผลิตและการจำหน่ายในอนาคต ทั้งนี้ เพื่อลดงบประมาณในการนำเข้ายุทธโศปกรณ์จากต่างประเทศและสร้างมูลค่าการส่งออกให้แก่ ประเทศ นอกจากนี้ควรร่วมกับสถาบันการศึกษาและภาคเอกชนที่มีศักยภาพในการวิจัยและพัฒนา เพื่อนำไปสู่การผลิตในภาคอุตสาหกรรมป้องกันประเทศต่อไป

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

สถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศได้ให้ความสำคัญกับการศึกษาวิจัยและการพัฒนา ด้านยุทธโศภณมาอย่างต่อเนื่อง ในการกำหนดโครงการวิจัยของสถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศนั้น หลักการที่สำคัญประการหนึ่ง คือ การนำความต้องการของเหล่าทัพเพื่อนำไปใช้ในการกิจ และการวิเคราะห์ แนวโน้มของเทคโนโลยีด้านการป้องกันประเทศในระดับสากลที่จะเกิดขึ้นทั้งในปัจจุบันและอนาคต รวมถึง การวิเคราะห์ภัยคุกคามที่จะเกิดขึ้นในอนาคต มาเป็นปัจจัยในการกำหนดโจทย์การวิจัยและการดำเนินโครงการ ของสถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศ นอกจากนี้สถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศเป็นองค์การมหาชน ที่มีพระราชบัญญัติเฉพาะเป็นของตนเอง โดยได้มีการตราพระราชบัญญัติเทคโนโลยีป้องกันประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๒ และมีผลใช้บังคับเมื่อ ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๒ เป็นต้นมา โดยการศึกษาวิจัยและพัฒนายุทธโศภณนั้นถือว่าเป็น แผนงานหลักของสถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศ รวมถึงเป็นหนึ่งในวัตถุประสงค์หลักของพระราชบัญญัติ ดังกล่าว

สำหรับการพัฒนาบุคลากรด้านเทคโนโลยีป้องกันประเทศนั้น เป็นหนึ่งในตัวชี้วัดของสถาบัน เทคโนโลยีป้องกันประเทศ ที่จะต้องดำเนินการในปี พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ เนื่องจากเป็นไปตามตัวชี้วัด ตามแผนแม่บทอุตสาหกรรม และแผนย่อยอุตสาหกรรมด้านความมั่นคง ที่จะต้องมีการพัฒนาบุคลากร ด้านเทคโนโลยีป้องกันประเทศ ทั้งของสถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศ ภาคเอกชน และหน่วยงานของรัฐ ด้วย นอกจากนี้สถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศยังมีแนวทางในการพัฒนาบุคลากรแบบ Talent Mobility โดยจะดำเนินการภายหลังจากการดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจใหม่ที่ได้รับในส่วนของการร่วมทุน กับภาคเอกชนโดยการแลกเปลี่ยนเจ้าหน้าที่ของสถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศหรือการส่งเจ้าหน้าที่ ไปปฏิบัติงานที่เกี่ยวกับอุตสาหกรรมป้องกันประเทศในองค์กรที่ได้ทำความตกลงด้านความร่วมมือไว้

ดังนั้น หากสถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศสามารถดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจใหม่ ตามพระราชบัญญัติเทคโนโลยีป้องกันประเทศ พ.ศ.๒๕๖๒ จะสามารถนำไปสู่การเพิ่มศักยภาพในการผลิต และการจำหน่ายในอนาคตและลดงบประมาณในการนำเข้ายุทธโศภณจากต่างประเทศและสร้างมูลค่า การส่งออกให้แก่ประเทศ ในส่วนของการร่วมกับสถาบันการศึกษาและเอกชนที่มีศักยภาพในการวิจัย และพัฒนาเพื่อนำไปสู่การผลิตในภาคอุตสาหกรรมป้องกันประเทศนั้น สถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศ มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องและเป็นหนึ่งในวัตถุประสงค์ตามพระราชบัญญัติเทคโนโลยีป้องกันประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๒

๒.๓ กระบวนการคลัง

๑) ควรเร่งรัดการจัดทำฐานข้อมูลเพื่อประโยชน์ในการดำเนินมาตรการทางการคลัง โดยเชื่อมโยงระบบฐานข้อมูลหน่วยงานของรัฐในลักษณะฐานข้อมูลกลาง ที่ครอบคลุมข้อมูลความจำเป็น พื้นฐานของครัวเรือนหรือกลุ่มของผู้มีรายได้น้อย เพื่อนำไปสู่การดำเนินนโยบายที่เหมาะสม และการให้ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายที่สอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมายมากยิ่งขึ้น อีกทั้งควรจัดระเบียบข้อมูลที่มีอยู่อย่าง กระจัดกระจายเพื่อป้องกันมิให้เกิดการตกหล่นหรือซ้ำซ้อน โดยต้องจัดทำข้อมูลให้มีความเป็นปัจจุบัน เพื่อมิให้เกิดข้อผิดพลาด นอกจากนี้ การจัดทำระบบการลงทะเบียนเพื่อรับการช่วยเหลือจากรัฐจะต้อง พิจารณาให้ครอบคลุมถึงประชาชนที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกล และมุ่งเน้นถึงคุณภาพของข้อมูลให้มีความ ถูกต้อง เพื่อให้สามารถตรวจสอบสิทธิของประชาชนดังกล่าวได้ พร้อมกับมีแนวทางการแก้ไขปัญหา

ในกรณีที่ประชาชนตกสำรวจหรือไม่มีคุณสมบัติตามที่กำหนดจากข้อมูลที่มีอยู่และควรเพิ่มศักยภาพของบุคลากรในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อให้สามารถวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ได้

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง

สืบเนื่องจากกระทรวงการคลัง ได้เริ่มดำเนินการโครงการลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๙ ซึ่งถือเป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญของการปฏิรูปการดำเนินการนโยบายการจัดสวัสดิการของประเทศไทย เนื่องจากสามารถระบุตัวตนของผู้ลงทะเบียนได้อย่างแท้จริง สามารถบูรณาการฐานข้อมูลข้ามหน่วยงาน และใช้เป็นฐานข้อมูลสำหรับการจัดสวัสดิการต่างๆ ของหน่วยงานภาครัฐ ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ และ พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้เปิดให้มีการลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐเพิ่มเติม เพื่อให้ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมาย ผู้พิการ ผู้สูงอายุ ผู้ป่วยติดเตียง หรือผู้ที่ไม่สามารถเดินทางมาลงทะเบียนได้ในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ รวมถึงผู้ที่อยู่ห่างไกล ไม่สามารถเดินทางมาลงทะเบียนที่หน่วยรับลงทะเบียนได้ สรุปจำนวนผู้ลงทะเบียนที่ผ่านสิทธิโครงการลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐ ประมาณ ๑๔.๖ ล้านคน

จากฐานข้อมูลรายบุคคลเชิงลึกที่ได้จากการลงทะเบียน ถูกนำไปใช้ในการออกแบบนโยบาย มาตรการการช่วยเหลือต่าง ๆ ของหน่วยงานภาครัฐ เพื่อนำไปสู่การแก้ปัญหาความยากจนในสังคมไทยและการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนอย่างยั่งยืน นอกจากนี้ ข้อมูลที่ได้จากโครงการยังนำไปสู่การขยายฐานข้อมูล โดยนำไปเชื่อมข้อมูลด้านอื่น ๆ ด้วย เช่น ด้านความจำเป็นพื้นฐานทั่วไป ด้านการศึกษา ด้านความต้องการจำเป็นพื้นฐาน เป็นต้น และหน่วยงานของภาครัฐอื่น ๆ เช่น กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงแรงงาน กระทรวงศึกษาธิการ เป็นต้น

อย่างไรก็ดี เพื่อให้มีการระบุตัวผู้มีรายได้น้อยได้อย่างแม่นยำยิ่งขึ้น มีการกำหนดหลักเกณฑ์คุณสมบัติอย่างเหมาะสม และมีข้อมูลที่เป็นปัจจุบันอยู่ตลอดเวลา จึงมีแนวคิดเปิดรับลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการออกแบบนโยบาย มาตรการ และสวัสดิการต่าง ๆ ของภาครัฐ และเพื่อประสิทธิภาพในการจัดสวัสดิการของภาครัฐ และนำไปสู่การแก้ไขปัญหาความยากจนและความเหลื่อมล้ำอย่างยั่งยืนต่อไป

กรมบัญชีกลาง

การจัดทำฐานข้อมูลเพื่อประโยชน์ในการดำเนินมาตรการทางการคลัง โดยเชื่อมโยงระบบฐานข้อมูลหน่วยงานของรัฐในลักษณะฐานข้อมูลกลางที่ครอบคลุมข้อมูลความจำเป็นพื้นฐานของครัวเรือนหรือกลุ่มของผู้มีรายได้น้อย ซึ่งเป็นข้อมูลตามนโยบายที่กำหนดและดำเนินการโดยสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง และสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง หากรัฐบาลมีแนวทางที่ชัดเจนในเรื่องดังกล่าว กรมบัญชีกลางก็พร้อมสนับสนุนในส่วนที่เกี่ยวข้อง

สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

ที่ผ่านมา กระทรวงการคลังได้ดำเนินการเชื่อมโยงและบูรณาการข้อมูลร่วมกับหน่วยงานภายนอก อาทิ ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ข้อมูลคณะกรรมการชนบทไทย (กชช. ๒ค.) ของกรมพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย ข้อมูลผู้ได้รับสิทธิผู้สูงอายุ ผู้พิการ ของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นต้น และได้นำผลการบูรณาการและการวิเคราะห์ข้อมูลดังกล่าวมาเสนอแนะนโยบายด้านสวัสดิการให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยได้นำข้อมูล จปฐ. และ กชช. ๒ค. มาบูรณาการร่วมกับฐานข้อมูลบัตรสวัสดิการ โดยพบว่า จากข้อมูล กชช. ๒ค. ปีพ.ศ. ๒๕๖๐ พบว่า มีผู้ถือบัตรสวัสดิการอาศัยอยู่ในหมู่บ้านที่พบปัญหามาก อย่างน้อย ๑ ปัญหา จำนวนมากถึง ๙.๔ ล้านคน และจากข้อมูล จปฐ. ปีพ.ศ. ๒๕๖๐ พบว่า

มีผู้ถือบัตรสวัสดิการที่ไม่ผ่านเกณฑ์ อย่างน้อย ๑ เกณฑ์อยู่ทั้งสิ้น ๕.๕ ล้านคน นอกจากนี้ ข้อมูลดังกล่าวยังนำมาใช้เพื่อประกอบการเสนอแนะการจัดสรรนโยบายที่ถูกฝักใฝ่ตัว เหมาะสมกับความต้องการของบุคคลและพื้นที่ หรือที่เรียกว่า tailor-made fiscal policy

สำหรับโครงการบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ ที่กระทรวงการคลังได้ดำเนินการเปิดให้ลงทะเบียนในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ และ พ.ศ. ๒๕๖๑ ภายใต้โครงการไทยนิยม ยั่งยืน มีส่วนช่วยให้กระทรวงการคลังมีฐานข้อมูลผู้มีรายได้น้อยที่เป็นระบบและใหญ่ที่สุดในประเทศ ครอบคลุมหลายมิติ ไม่ว่าจะเป็น รายได้ อาชีพ การศึกษา และสามารถนำฐานข้อมูลดังกล่าวต่อยอดให้เป็นฐานข้อมูลขนาดใหญ่ในด้านการแก้ปัญหาความยากจนได้ โดยในภาวะการแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-๑๙ ที่กระทบต่อประชาชนเป็นจำนวนมาก และประชาชนต้องการความช่วยเหลือจากรัฐอย่างรวดเร็ว กระทรวงการคลังได้ใช้ฐานข้อมูลดังกล่าวเพื่อจ่ายเงินในโครงการ “เราชนะ” ให้กับกลุ่มผู้ถือบัตรสวัสดิการได้เป็นกลุ่มแรก และสามารถดำเนินการได้อย่างรวดเร็ว ช่วยบรรเทาภาระค่าครองชีพแก่ผู้ถือบัตรสวัสดิการในยามยากลำบากได้อย่างมีประสิทธิภาพและทันทั่วถึง

กระทรวงการคลังมีแผนที่จะดำเนินการต่อยอดโครงการลงทะเบียนในระยะถัดไป โดยอยู่ในขั้นตอนการวิเคราะห์และประเมินผลนโยบายที่ผ่านมาร่วมกับหน่วยงานภายนอก อาทิ UNICEF การปรึกษาหารือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการปรับปรุงเกณฑ์และนิยามผู้มีรายได้น้อย และการปรับปรุงวิธีการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยคำนึงถึงประเด็นปัญหาที่ผ่านมาเป็นสำคัญ อาทิ การลด inclusion และ exclusion error โดยการวางแผนให้มีการลงทะเบียนได้ตลอดปี และกระทรวงการคลังสามารถระบุสิทธิได้ตลอดระยะเวลาที่ดำเนินโครงการ รวมถึงมีทีมผู้ดูแลผู้ถือบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ (AO) ที่เป็นเจ้าหน้าที่ในท้องถิ่นที่สามารถรับลงทะเบียนให้กับประชาชนที่อยู่ห่างไกลได้ รวมถึงพัฒนาระบบให้สามารถติดตามและประเมินผลผู้มีรายได้น้อยเป็นระยะ และจัดสรรสวัสดิการให้มีความเหมาะสมกับผู้มีรายได้น้อยมากขึ้น ตรงตามความต้องการ เพื่อให้โครงการบัตรสวัสดิการบรรลุผลสัมฤทธิ์อย่างยั่งยืน

๒) ควรกำหนดแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ เนื่องจากการจัดเก็บรายได้ของรัฐบาลไม่เป็นไปตามประมาณการรายรับในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ รวมทั้งพิจารณาทบทวนหลักเกณฑ์วิธีการ หรือเงื่อนไขในการบริหารจัดการเงินสะสมที่มีเหลืออยู่ในหน่วยงานต่าง ๆ มาสมทบงบประมาณรายจ่ายประจำปี ซึ่งจะเป็นการช่วยเหลือและบรรเทาในกรณีการจัดเก็บรายได้ของรัฐบาลไม่เป็นไปตามเป้าหมาย

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กรมศุลกากร

ในปีงบประมาณ ๒๕๖๔ กรมศุลกากรได้มีการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้เพื่ออำนวยความสะดวกและเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ ได้แก่

- การนำเทคโนโลยี Block Chain มาใช้ในการตรวจสอบราคานำเข้าตั้งแต่ต้นทางของสินค้า
- การพัฒนาระบบ National Single Window (NSW) และ ASEAN Single Window (ASW) เพื่อการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานภายในประเทศและระหว่างประเทศ
- การนำเครื่อง X-Ray มาใช้ในการตรวจสอบสินค้าเพื่อความสะดวกรวดเร็วและเพิ่มประสิทธิภาพในการควบคุมทางศุลกากร และป้องกันการหลีกเลี่ยงอากร (Drive Through, คร่อมสายพาน)
- การปรับปรุงระบบติดตามสถานการณ์ผ่านพิธีการศุลกากรทางอินเทอร์เน็ต (e-Tracking) เพื่อรองรับระบบชำระเงินอิเล็กทรอนิกส์แห่งชาติ

- การเพิ่มมาตรการตรวจสอบหลังการตรวจปล่อย

กรมสรรพสามิต

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ กรมสรรพสามิตมีแนวทางในการบริหารจัดการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตโดยมุ่งเน้นการเพิ่มประสิทธิภาพ ลดการรั่วไหลในการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตเป็นแนวทางหลักในการดำเนินงาน ทั้งนี้ กรมสรรพสามิตเล็งเห็นความสำคัญในการนำเทคโนโลยีต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการจัดเก็บภาษี ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ นั้น กรมสรรพสามิตมีแผนงาน/โครงการสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการเพิ่มประสิทธิภาพโดยใช้เทคโนโลยี ทั้งหมด ๓ โครงการ ดังนี้

- ๑) โครงการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายการควบคุมโรงอุตสาหกรรมน้ำมันและผลิตภัณฑ์น้ำมัน (Block Chain)
 - ๒) โครงการปรับปรุงและเปลี่ยนทดแทนอุปกรณ์ระบบมาตรวัดและระบบคอมพิวเตอร์สื่อสารทางไกล (Renovate Beverage Tax Meter Online)
 - ๓) โครงการปฏิรูปการบริหารการจัดเก็บภาษีด้วยระบบ Direct Code
- โดยทั้ง ๓ โครงการจะเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตสำหรับสินค้า น้ำมันและผลิตภัณฑ์น้ำมัน เครื่องดื่ม และเบียร์ตามลำดับ

กรมสรรพากร

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ กรมสรรพากรได้กำหนดแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษี เพื่อให้การจัดเก็บภาษีเป็นไปตามประมาณการ โดยมุ่งเน้นที่การขยายฐานภาษีจากกลุ่มผู้ที่อยู่นอกระบบภาษี/ผู้ประกอบการรายใหม่ กลุ่มฐานภาษีเดิมที่อาจจะยังเสียภาษีไว้มิถูกต้องครบถ้วน และการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายเพื่อปิดช่องว่างทางภาษีและสอดคล้องกับบริบทของรูปแบบการดำเนินธุรกรรมในปัจจุบัน ดังนี้

๑. ขยายฐานภาษีเชิงกว้างสำหรับผู้เสียภาษีที่อยู่นอกระบบภาษี

๑.๑ นำเครื่องมือ Data Analytics มาช่วยวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อขยายฐานภาษีรายที่อยู่นอกระบบภาษี หรือผู้ประกอบการรายใหม่ให้เข้าสู่ระบบ โดยเฉพาะการเชื่อมโยงฐานข้อมูลภาษีและฐานข้อมูลของหน่วยงานภายนอก

๑.๒ สืบสวนและติดตามผู้ประกอบการที่ดำเนินธุรกิจในรูปแบบ e-Commerce สื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) หรือผู้ที่ทำธุรกรรมการซื้อขายออนไลน์เพื่อขยายฐานภาษีผู้ประกอบการรายใหม่และแนะนำให้นำรายได้จากการดำเนินธุรกิจมาขึ้นแบบแสดงรายการภาษีให้ถูกต้อง

๑.๓ เชื่อมโยงฐานข้อมูลภาษีของกรมสรรพากรและข้อมูลภาครัฐ เพื่อค้นหาผู้ที่มีรายได้แต่ยื่นแบบแสดงรายการภาษีหรือยื่นรายได้ไว้มิครบถ้วน หรือไม่ยื่นแบบฯ และส่งเจ้าหน้าที่เข้าไปแนะนำให้ปฏิบัติหน้าที่ทางภาษีให้ถูกต้อง

๒. ขยายฐานภาษีเชิงลึกสำหรับผู้ที่อยู่ในระบบภาษี

๒.๑ กำกับติดตามผู้ไม่ยื่นแบบฯ (Non-Filer) หรือขาดการยื่นแบบแสดงรายการภาษี

๒.๒ ติดตามจัดเก็บภาษีจากธุรกิจที่มีศักยภาพ ธุรกิจที่มีการเจริญเติบโตภายใต้สถานการณ์ COVID-19 เช่น ขนส่ง/โลจิสติกส์ ค้าปลีก/ค้าส่ง บรรจุภัณฑ์ รับเหมาก่อสร้าง/วัสดุก่อสร้าง ธุรกิจยา/เวชภัณฑ์/สุขอนามัย เป็นต้น

๒.๓ การติดตามจัดเก็บภาษีกับธุรกิจข้ามชาติที่กำหนดราคาโอนไม่ถูกต้อง กำกับตรวจสอบกิจการข้ามชาติที่มีบริษัทในเครือให้กำหนดราคาโอน (Transfer Pricing) ให้ถูกต้อง โดยการ

ตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ทางภาษีในการกำหนดราคาโอนของกิจการข้ามชาติและบริษัทในเครือ และแนะนำผู้ประกอบการปรับปรุงการยื่นแบบแสดงรายการภาษีต่อไป

๒.๔ การปราบปรามผู้หลีกเลี่ยงภาษีหรือทำลายระบบภาษี การป้องกันและปราบปรามผู้หลีกเลี่ยงภาษี ผู้ทำลายระบบภาษี เช่น กลุ่มผู้ที่หลีกเลี่ยงภาษีกลุ่มผู้ใช้หรือออกไปกำกับภาษีที่มีขอบด้วยกฎหมาย กลุ่มเงินกู้ยืมระบบ กลุ่มขบวนการยาเสพติด เป็นต้น

๓. การเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีด้านอื่น ๆ

๓.๑ ผนวกและประชาสัมพันธ์ เพื่อสร้างความรู้ทางภาษีอากร รวมทั้งจูงใจผู้ประกอบการรายใหม่ให้เข้าสู่ระบบภาษีและเสียภาษีอย่างถูกต้อง

๓.๒ ปรับบทบาทกรมสรรพากรจากการตรวจสอบเป็นการแนะนำและเป็น Partner กับผู้ประกอบการ เพื่อให้คำแนะนำการปฏิบัติหน้าที่ทางภาษีอย่างถูกต้อง

สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

ในปีงบประมาณ ๒๕๖๓ รัฐบาลจัดเก็บรายได้สุทธิ ๒,๓๘๗,๔๒๕ ล้านบาท ต่ำกว่าประมาณการตามเอกสารงบประมาณ ๓๔๓,๕๗๑ ล้านบาท หรือร้อยละ ๑๒.๖ และต่ำกว่าปี ๒๕๖๒ จำนวน ๑๗๘,๖๘๓ ล้านบาท หรือร้อยละ ๗.๐ เนื่องจากได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ซึ่งเป็นเหตุสุดวิสัย และไม่สามารถควบคุมได้ ได้ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจทั่วโลก รวมถึงเศรษฐกิจไทยในทุกภาคส่วน โดยเฉพาะในสาขาการท่องเที่ยว และภาคธุรกิจที่เกี่ยวข้อง ซึ่ง ณ วันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ สศช. ได้ประกาศข้อมูลการขยายตัวของ Real GDP ปี ๒๕๖๓ อยู่ที่ร้อยละ - ๖.๑ ต่อปี ซึ่งต่ำกว่าสมมติฐานที่ใช้ในการประมาณการรายได้รัฐบาลสุทธิ และข้อมูลทางเศรษฐกิจอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดเก็บรายได้ ได้แก่ ราคาน้ำมันดิบดูไบ ๔๒.๑ ดอลลาร์สหรัฐต่อบาร์เรล (ลดลง ๓๐.๔ ดอลลาร์ฯ) และอัตราแลกเปลี่ยน ๓๑.๓ บาทต่อดอลลาร์สหรัฐ (แข็งค่าขึ้น ๑.๗ บาท) จึงส่งผลกระทบต่อการจัดเก็บรายได้ของรัฐบาลในภาพรวม การจัดเก็บรายได้รัฐบาลที่น้อยลงตามภาวะเศรษฐกิจนับเป็นเครื่องมือในการรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจอย่างอัตโนมัติ (Automatic Stabilizer) ที่ช่วยลดภาระให้แก่ประชาชนและผู้ประกอบการเป็นลำดับแรก นอกจากนี้ รัฐบาลมีความจำเป็นต้องดำเนินนโยบายเพื่อแก้ไขปัญหา และเยียวยาผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อประชาชน และผู้ประกอบการ โดยต้องยอมรับผลกระทบที่จะเกิดขึ้นต่อการจัดเก็บรายได้ของรัฐบาล เพื่อไม่ให้เป็นการสร้างภาระแก่ประชาชนและผู้ประกอบการผ่านการดำเนินมาตรการทางภาษี เช่น การลดอัตราภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย จากอัตราร้อยละ ๓ เหลือร้อยละ ๑.๕ มาตรการเพิ่มเสถียรภาพการจ้างงาน (หักค่าใช้จ่ายได้ ๓ เท่า) เป็นต้น ทำให้การจัดเก็บรายได้รัฐบาลไม่เป็นไปตามที่ประมาณการไว้

ในปีงบประมาณ ๒๕๖๔ และ ๒๕๖๕ ก็จะมีข้อจำกัดต่อการจัดเก็บรายได้รัฐบาลสุทธิเนื่องจากภาวะเศรษฐกิจ รวมถึงภาวะการท่องเที่ยวยังไม่ฟื้นตัวกลับมาในระดับปกติ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อภาษีมูลค่าเพิ่มจากการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวที่หายไป และภาษีเงินได้นิติบุคคลและรายได้ของรัฐวิสาหกิจ อย่างไรก็ตาม จากแนวโน้มสถานการณ์เศรษฐกิจที่เริ่มดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง จากที่ สศช. ได้แถลง GDP ไตรมาส ๔ ปี ๒๕๖๓ และแนวโน้มเศรษฐกิจในปี ๒๕๖๔ ณ วันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ก็เห็นได้ว่าเศรษฐกิจเริ่มฟื้นตัวจากช่วงวิกฤตในปี ๒๕๖๓ กิจกรรมต่าง ๆ สามารถกลับมาเริ่มเปิดดำเนินการได้มากขึ้น ประกอบกับภาครัฐเตรียมเร่งรัดฟื้นฟูเศรษฐกิจเพื่อให้เศรษฐกิจกลับมาฟื้นตัวได้โดยเร็ว เกิดการสร้างงาน สร้างอาชีพ และสนับสนุนการพัฒนาประเทศ ก็ทำให้คาดว่าจะการจัดเก็บรายได้ของรัฐบาลก็จะค่อย ๆ ฟื้นตัวตามลำดับ

ทั้งนี้ กระทรวงการคลังจะติดตามการจัดเก็บรายได้รัฐบาลเพื่อการบริหารการจัดเก็บรายได้ ในปีงบประมาณ ๒๕๖๔ และ ๒๕๖๕ อย่างใกล้ชิด โดยคณะทำงานติดตามผลการจัดเก็บรายได้ของรัฐบาลได้มีการประชุมเพื่อติดตามการจัดเก็บรายได้เป็นประจำทุกไตรมาส เพื่อติดตามและเร่งรัดให้การจัดเก็บรายได้เป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ รวมทั้งผลักดันมาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ และปฏิรูปโครงสร้างการจัดเก็บรายได้รัฐบาลให้มีความเหมาะสม โดยจะคำนึงและพิจารณาถึงช่วงเวลาที่เหมาะสมสอดคล้องกับสถานะเศรษฐกิจเพื่อไม่ให้เป็นภาระต่อประชาชนและผู้ประกอบการในระบบเศรษฐกิจจนเกินสมควร ประกอบกับในช่วงที่ผ่านมา กระทรวงการคลังก็ได้ส่งเสริมให้ประชาชนและผู้ประกอบการก้าวเข้าสู่ระบบสังคมไร้เงินสด ดังเช่นกรณีการให้ยื่นแบบแสดงรายการและชำระภาษีผ่านระบบอินเทอร์เน็ตมากขึ้น ซึ่งจะเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ในระยะยาว

สำหรับประเด็นการบริหารจัดการเงินสะสมของหน่วยงานต่าง ๆ มาสมทบงบประมาณรายจ่ายประจำปี เป็นกระบวนการพิจารณางบประมาณของสำนักงบประมาณและรัฐสภา โดยสำนักงบประมาณได้นำเงินนอกงบประมาณที่หน่วยงานมีอยู่ไปใช้ประกอบการพิจารณาจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี ตั้งแต่พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ มีผลบังคับใช้ ซึ่งเริ่มใช้ในการจัดทำพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ เป็นปีแรก

๓) การประกาศพระราชกฤษฎีกาลดภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างบางประเภท พ.ศ. ๒๕๖๓ เป็นการลดจำนวนภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างร้อยละ ๙๐ จากมูลค่าคำนวณแล้วต้องเสียหลังจากรัฐบาลให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ขยายเวลาจัดเก็บจากเดือนเมษายนเลื่อนไปเป็นเดือนสิงหาคม ๒๕๖๓ อาจส่งผลให้การจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด โดยคาดว่าจะรายได้จากภาษีดังกล่าวจะลดลงประมาณ ๓๖,๐๐๐ ล้านบาท กรณีดังกล่าวกระทรวงการคลังควรพิจารณาร่วมกับคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย เพื่อกำหนดมาตรการหรือแนวทางการบรรเทาผลกระทบให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อไป

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ๒๕๖๔ ได้จัดสรรเงินอุดหนุนเพื่อชดเชยการสูญเสียรายได้จากการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างสำหรับปีภาษี พ.ศ. ๒๕๖๓ ให้องค์การบริหารส่วนตำบล และเทศบาลตำบล จำนวน ๑๐,๐๖๘ ล้านบาทแล้ว สำหรับการออกประกาศคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ก.ก.ถ.) เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์การจัดสรรเงินอุดหนุนดังกล่าวให้แก่ อปท. ที่ได้รับผลกระทบจากการบังคับใช้ภาษีสำหรับภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๓ และการชดเชยรายได้ให้แก่ อปท. ที่มีรายได้ลดลงจากการลดภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในอัตราร้อยละ ๙๐ สำหรับปีภาษี พ.ศ. ๒๕๖๓ ปัจจุบันอยู่ระหว่างการพิจารณาหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข เพื่อบรรเทาผลกระทบของ ก.ก.ถ. ซึ่งมีผู้แทนกระทรวงการคลังร่วมเป็นกรรมการ โดยคาดว่าจะมีการประชุม ก.ก.ถ. เพื่อพิจารณาเรื่องดังกล่าวได้ประมาณเดือนเมษายน ๒๕๖๔

๔) การจัดทำระบบบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ใหม่หรือระบบ New GFMS Thai ในช่วงเปลี่ยนผ่านควรมีความต่อเนื่องและเชื่อมโยงกับระบบ GFMS Thai ที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน เพื่อมิให้เกิดปัญหาหรือข้อผิดพลาดในการใช้ระบบงาน นอกจากนี้การเชื่อมต่อระบบ New GFMS Thai กับระบบฐานข้อมูลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นระบบ Electronic Local Administration

Accounting System : e - LAAS ของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นควรครอบคลุมการควบคุมและตรวจสอบการใช้จ่ายเงินสะสมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง

การจัดทำระบบบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ใหม่ (New GFMS Thai) ในช่วงการเปลี่ยนผ่านจากระบบ GFMS ที่ใช้อยู่ในปัจจุบันไปสู่ระบบ New GFMS Thai มีขั้นตอนการทดสอบระบบเพื่อให้มั่นใจว่าระบบใหม่สามารถใช้ทดแทนระบบงานเดิมได้อย่างครบถ้วน ถูกต้อง และมีประสิทธิภาพก่อนการเริ่มใช้งานจริง สำหรับการพัฒนาการเชื่อมโยงระบบ New GFMS Thai กับระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) (ระบบ e-LAAS) เป็นการดำเนินการจัดทำระบบส่วนขยายเพิ่มเติม เพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๑ ซึ่งกำหนดให้ อปท. เป็นหน่วยรับงบประมาณ ต้องดำเนินการเบิกจ่ายงบประมาณในระบบ New GFMS Thai และพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ กำหนดให้ อปท. ต้องจัดทำรายงานงบการเงินประจำปีงบประมาณตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด ซึ่งการพัฒนาการเชื่อมโยงเป็นไปตามแนวทางที่คณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบ โดยปัจจุบันกระทรวงการคลังอยู่ระหว่างดำเนินการออกแบบเชิงหลักการและการจัดทำข้อกำหนดเพื่อให้การเชื่อมโยงเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อไป

กรมบัญชีกลาง

การเปลี่ยนผ่านระบบ GFMS ไปยังระบบ New GFMS Thai ทางกระทรวงการคลังและกรมบัญชีกลางได้พัฒนาการเชื่อมโยงข้อมูลทั้ง ๒ ระบบขึ้น เพื่อให้การขึ้นใช้งานบนระบบ New GFMS Thai ของส่วนราชการสามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่อง เนื่องจากการขึ้นระบบ New GFMS Thai ของหน่วยงานจะขึ้นเป็นกลุ่มหน่วยงาน ดังนั้น ในช่วงเปลี่ยนผ่านจะมีหน่วยงานบางกลุ่มปฏิบัติงานในระบบ New GFMS Thai และหน่วยงานบางกลุ่มยังคงปฏิบัติงานในระบบ GFMS ซึ่งต้องมีการส่งข้อมูลระหว่างทั้ง ๒ ระบบ จนกว่าทุกหน่วยงานจะขึ้นใช้งานในระบบ New GFMS Thai ทั้งหมด

การเชื่อมต่อข้อมูลระหว่างระบบ New GFMS Thai และระบบ e-LAAS นั้น กระทรวงการคลังและกรมบัญชีกลางได้มีการดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ที่ได้ให้ความเห็นชอบแนวทางการพัฒนาการเชื่อมโยงระบบ New GFMS Thai และระบบ e-LAAS โดยกระทรวงการคลังได้มีการจ้างที่ปรึกษาเพื่อออกแบบเชิงหลักการ (Conceptual Design) และจัดทำร่างข้อกำหนดคุณลักษณะเฉพาะการพัฒนาการเชื่อมโยงระบบ New GFMS Thai กับระบบ e-LAAS ซึ่งในปัจจุบันอยู่ระหว่างที่ปรึกษา รวบรวมความต้องการด้านการพัฒนาการเชื่อมโยงกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ กรมบัญชีกลางจะนำข้อเสนอแนะของคณะกรรมการวิสามัญวุฒิสภาข้างต้นให้กับที่ปรึกษา เพื่อนำไปเป็นข้อมูลในการพัฒนาการเชื่อมโยงต่อไป

๕) กรมบัญชีกลาง ได้เสนอผลการเบิกจ่ายเงินงบประมาณของหน่วยงานขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ ๓ หน่วยงาน ประกอบด้วย สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง และสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ว่ามีผลการเบิกจ่ายเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ร้อยละ ๑๐๐ ซึ่งวิธีการเบิกจ่ายขององค์กรอิสระจะแตกต่างกับส่วนราชการทั่วไป คือ เป็นการเบิกจ่ายงบประมาณเต็มทั้งจำนวน กรณีนี้อาจเข้าใจคลาดเคลื่อนว่าหน่วยงานดังกล่าวใช้จ่ายเงินงบประมาณได้ร้อยละ ๑๐๐ ซึ่งกรมบัญชีกลาง

ควรติดตามข้อมูลว่าหน่วยงานดังกล่าวได้ใช้จ่ายเงินงบประมาณที่เบิกไปอย่างไร มีผลการเบิกจ่ายเป็นประการใด โดยเฉพาะเมื่อเปรียบเทียบกับมติคณะรัฐมนตรีที่กำหนดเป้าหมายการเบิกจ่ายประจำปีไว้ชัดเจนให้ส่วนราชการยึดถือปฏิบัติ

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กรมบัญชีกลาง

๑. องค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ ทั้ง ๓ หน่วยงาน ได้รับงบประมาณในหมวดเงินอุดหนุนทั่วไป

๒. ระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการเบิกเงินจากคลัง การรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงินและการนำเงินส่งคลัง พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดหลักเกณฑ์การเบิกเงินของหน่วยงานผู้เบิกที่ไม่ใช่ส่วนราชการไว้ในข้อ ๒๑ ว่า การขอเบิกเงินให้ส่งคำขอเบิกตามแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับความเห็นชอบจากสำนักงบประมาณ ยกเว้นกรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับเงินอุดหนุนเฉพาะกิจให้เบิกเงินจากคลังโดยระบุวัตถุประสงค์ที่จะนำเงินนั้นไปจ่ายและห้ามมิให้ขอเบิกเงินจนกว่าจะถึงกำหนดหรือใกล้จะถึงกำหนดจ่ายเงิน ดังนั้น การเบิกเงินจากคลังขององค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญจึงเป็นไปตามแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับความเห็นชอบจากสำนักงบประมาณ

๓. การเบิกจ่ายเงินงบประมาณ ของหน่วยงานรับงบประมาณดังกล่าว จะดำเนินการผ่านระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ (GFMIS) และเมื่อกรมบัญชีกลางจ่ายเงินเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารของหน่วยงานแล้ว ข้อมูลการเบิกจ่ายเงินจากบัญชีเงินฝากธนาคารของหน่วยงานไม่ได้อยู่ในระบบ GFMIS ทำให้กรมบัญชีกลางไม่สามารถติดตามได้ว่าหน่วยงานดังกล่าวได้ใช้จ่ายเงินงบประมาณที่เบิกไปอย่างไร

ทั้งนี้ โดยหลักการแล้ว หน่วยงานขององค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญนั้นเป็นหน่วยงานของรัฐที่ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการเกี่ยวกับภารกิจของรัฐตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญและกฎหมายเฉพาะของตนเองโดยจะได้รับการจัดสรรงบประมาณเป็นเงินอุดหนุนทั่วไป ซึ่งจะทำให้หน่วยงานเหล่านี้มีหลักประกันความเป็นอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ การบริหาร การจัดการงานของตนเองตามภารกิจที่ได้รับ และความเป็นอิสระในการทำงานและปราศจากการแทรกแซงการทำงานจากองค์กรอื่นใด รวมถึงกรมบัญชีกลางด้วย อย่างไรก็ดี หน่วยงานดังกล่าวมีหน้าที่ต้องนำส่งรายงานการเงินประจำปีพร้อมรายงานผลการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินให้คณะรัฐมนตรี กระทรวงการคลัง สำนักงบประมาณ และเปิดเผยให้สาธารณชนทราบรวมทั้งเผยแพร่ผ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ตามนัยมาตรา ๗๒ แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ ซึ่งกรมบัญชีกลางจะไดรวรรวมข้อมูลดังกล่าวเพิ่มเติมต่อไป

๖) กรมสรรพากร กรมศุลกากร และกรมสรรพสามิต ควรพิจารณาถึงความเป็นไปได้ในการนำข้อมูลส่วนบุคคลที่มีอยู่ในความครอบครองของหน่วยงานต่าง ๆ มาใช้ประโยชน์ในการจัดเก็บภาษีของรัฐ ซึ่งที่ผ่านมาพบว่า มีประเด็นปัญหาเกี่ยวกับการตีความบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒ ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องว่าสามารถกระทำหรือไม่ โดยพิจารณาข้อยกเว้นในการใช้บังคับพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว ตามความในมาตรา ๔ (๒) ซึ่งมีให้ใช้บังคับกับในกรณีที่เป็นการดำเนินการของหน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่รักษาความมั่นคงของรัฐ รวมถึงความมั่นคงทางการคลังของรัฐ หรือการรักษาความปลอดภัยของประชาชน ดังนั้น จึงควรมีการจัดตั้งคณะกรรมการบูรณาการเกี่ยวกับการจัดเก็บรายได้ภาครัฐร่วมกันระหว่างกรมสรรพากร กรมศุลกากร กรมสรรพสามิต และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ให้เกิดความชัดเจนและเป็นประโยชน์ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดเก็บภาษีต่อไป

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กรมศุลกากร

กระทรวงการคลัง ได้มีการจัดทำโครงการบูรณาการสืบค้นข้อมูล ๓ กรมภาษี (Tax Search Engine) ภายใต้แผนปฏิบัติการกระทรวงการคลัง มีหน่วยงานที่กำกับดูแล คือ ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง โดยโครงการดังกล่าวจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน และมุ่งเน้นการป้องกันการรั่วไหลของภาษีอากรของผู้ประกอบการร่วม ๓ กรมภาษี

กรมสรรพสามิต

แนวทางการบูรณาการฐานข้อมูลของกรมสรรพสามิตเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีที่ผ่านมานั้น กรมสรรพสามิตให้ความสำคัญเกี่ยวกับการบูรณาการฐานข้อมูล โดยเฉพาะฐานข้อมูลของ ๓ กรมจัดเก็บภาษีที่มีการบูรณาการฐานข้อมูลร่วมกันมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๖ (ลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือระหว่าง ๓ กรมจัดเก็บภาษี เมื่อวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๖) ทั้งนี้ ที่ผ่านมามีกรมสรรพสามิตได้ยกระดับการพัฒนาฐานข้อมูลโดยใช้เทคโนโลยีฐานข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้กรมสรรพสามิตยังมีการบูรณาการฐานข้อมูลร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือในการสำรวจราคาขายปลีกสินค้าสรรพสามิตระหว่างกรมสรรพสามิตกับสมาคมผู้ค้าปลีกไทย และผู้ประกอบการค้าปลีกสินค้าสรรพสามิต เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีด้วยฐานราคาขายปลีก ตามพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐ และยังใช้ประโยชน์จาก Big Data มาสร้างเครือข่ายในการตรวจสอบภาษี เช่น ระบบ e-Stamp สำหรับสินค้าสุราและยาสูบ โดยกำหนด QR-Code ลงใน e-Stamp เพื่อให้เจ้าหน้าที่หรือประชาชนสามารถตรวจสอบว่าเป็นสินค้าที่เสียภาษีสรรพสามิตอย่างถูกต้องหรือไม่

ในส่วนการบูรณาการฐานข้อมูลของกรมสรรพสามิตในอนาคต โดยจะเป็นการบูรณาการฐานข้อมูลร่วมกันผ่านเทคโนโลยีบล็อกเชน (Block Chain) สำหรับสินค้าน้ำมันและผลิตภัณฑ์น้ำมัน ร่วมกับกรมศุลกากร ธนาคารกรุงไทย และผู้ประกอบการอุตสาหกรรมน้ำมัน โดยมุ่งหวังที่จะเพิ่มประสิทธิภาพในการกำกับดูแลน้ำมันเพื่อการส่งออกที่ได้รับสิทธิการยกเว้นภาษีของกรมสรรพสามิต ทั้งนี้ โครงการดังกล่าวอยู่ระหว่างการศึกษาและพัฒนาระบบโดยคาดว่าจะสามารถใช้ได้จริงภายในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

ทั้งนี้ จากข้อสังเกตฯ ในการจัดตั้งคณะกรรมการบูรณาการเกี่ยวกับการจัดเก็บรายได้ภาครัฐร่วมกันระหว่างกรมสรรพากร กรมศุลกากร กรมสรรพสามิต และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อส่งเสริมความแข็งแกร่งทางการคลังของรัฐนั้น กรมสรรพสามิตพร้อมที่จะเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งด้วย แต่ทั้งนี้เพื่อให้การบูรณาการดังกล่าว มีทิศทางที่ชัดเจนและมีประสิทธิภาพ กรมสรรพสามิตจะต้องขอศึกษาแนวทางการบูรณาการร่วมกับกระทรวงการคลัง กรมสรรพากร กรมศุลกากร และ/หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

กรมสรรพากร

การดำเนินการของกรมสรรพากรที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลส่วนบุคคลเป็นไปเพื่อวัตถุประสงค์ในการบริหารจัดการภาษีอากรอันเป็นการรักษาความมั่นคงทางการคลังของรัฐ และการบริหารจัดการข้อมูลส่วนบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการภาษีอากรให้มีความเหมาะสมและมีมาตรฐานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูลส่วนบุคคล ทั้งนี้ กรมสรรพากรจะอยู่ระหว่างพิจารณากำหนดนโยบายการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลให้มีมาตรฐานซึ่งเป็นที่ยอมรับโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๕ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งกำหนดให้ภาษีอากรซึ่งบัญญัติไว้ในประมวลรัษฎากรอยู่ในอำนาจหน้าที่และการควบคุมของกรมสรรพากร และจะแจ้ง

นโยบายดังกล่าวให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องซึ่งกรมสรรพากรได้นำข้อมูลส่วนบุคคลมาใช้ประโยชน์ในการจัดเก็บภาษีของรัฐต่อไป

๗) กรมศุลกากร ควรพิจารณาและวางแผนแนวทางการเร่งรัดและผลักดันการใช้ระบบ National Single Window (NSW) ให้มีความชัดเจน เพื่อลดกระบวนการและขั้นตอนการให้บริการ และการอำนวยความสะดวกให้ผู้ให้บริการสามารถทำธุรกรรมกับหน่วยงานภาครัฐและภาคธุรกิจได้สะดวก รวดเร็ว รวมทั้งให้มีการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพิจารณารูปแบบและแนวทางการลดขั้นตอนการอนุมัติหรืออนุญาตเพื่อให้เกิดความสะดวกแก่ผู้ประกอบการ ตลอดจนเพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางการดำเนินการตามรายงานความยากง่ายในการประกอบธุรกิจ (Ease of Doing Business) ของธนาคารโลก (World Bank)

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

ระบบการเชื่อมโยงข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ณ จุดเดียว (National Single Window) เปิดให้บริการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชนทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศตั้งแต่ปี ๒๕๕๑ โดยมีการเชื่อมโยงข้อมูลแบบไร้เอกสารระหว่างกรมศุลกากรกับผู้ประกอบการทั่วประเทศ และเชื่อมโยงข้อมูลกับหน่วยงานภาครัฐต่าง ๆ รวมทั้งการเชื่อมโยงข้อมูลกับ ASEAN Single Window (ASW) โดยปี ๒๕๖๓ มีจำนวนเอกสารอิเล็กทรอนิกส์เฉลี่ย ๙.๐๙ ล้านเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ต่อเดือน ในเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ มีจำนวนเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ ๙.๑๔ ล้านเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ มีผู้ประกอบการลงทะเบียนแลกเปลี่ยนข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ประมาณ ๑๐,๐๐๐ ราย โดยมีหน่วยงานภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานที่ทำหน้าที่แทนหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับระบบ NSW จำนวน ๓๗ หน่วยงาน และหน่วยงานอื่น ๆ เชื่อมโยงแลกเปลี่ยนข้อมูล ดังนี้

๑. หน่วยงานที่เชื่อมโยงแลกเปลี่ยนข้อมูลแบบ G2G ผ่านระบบ NSW (สำหรับใช้ในการผ่านพิธีการศุลกากรแบบไร้เอกสาร ข้อมูลกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับโลจิสติกส์ ข้อมูลบัญชีสินค้าทางเรือ/อากาศยาน ข้อมูลตารางการบิน) จำนวน ๓๖ หน่วยงาน

๒. หน่วยงานที่เชื่อมโยงแลกเปลี่ยนข้อมูลแบบ B2G ผ่านระบบ NSW จำนวน ๒๑ หน่วยงาน

๓. หน่วยงานที่เชื่อมโยงแลกเปลี่ยนข้อมูลแบบ B2B ผ่านระบบ NSW ในกลุ่มท่าเรือเอกชน และกลุ่มบริษัทรับประกันภัยทางทะเลและขนส่ง จำนวน ๕ กลุ่ม

๔. ธนาคารพาณิชย์ ที่ให้บริการ e-Payment และ e-Guarantee จำนวน ๑๘ หน่วยงาน

๕. ประเทศไทยโดยกรมศุลกากร และกรมการค้าต่างประเทศ ได้เชื่อมโยงข้อมูล ATIGA e-FORM D กับประเทศสมาชิกอาเซียน ได้ครบทั้ง ๑๐ ประเทศ ได้แก่ อินโดนีเซีย มาเลเซีย สิงคโปร์ ไทย เวียดนาม บรูไน กัมพูชา เมียนมา สปป.ลาว และฟิลิปปินส์ เพื่อใช้ในการผ่านพิธีการศุลกากรแบบไร้เอกสาร ตั้งแต่วันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๖๒ โดยมีสถิติการรับส่งข้อมูล ATIGA e-FORM D ตั้งแต่วันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๖๓ - ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ จำนวน ๕๘๑,๒๗๒ เอกสารอิเล็กทรอนิกส์

๖. แผนงานกิจกรรมที่อยู่ระหว่างดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

๖.๑ การดำเนินการผลักดันให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามผลการศึกษาของการปรับลดขั้นตอน ๕ สินค้ายุทธศาสตร์ (น้ำตาล ข้าว ยางพารา สินค้าแช่แข็ง และวัตถุดิบทราย) ปัจจุบันแต่ละสินค้ายุทธศาสตร์ มีผลการดำเนินงานแล้วเสร็จ ร้อยละ ๕๙ - ๘๒ โดยมีกำหนดให้เสร็จครบถ้วนในทุกรายการสินค้าภายในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ และต้องเร่งรัดการพัฒนาระบบศูนย์ข้อมูลวัตถุดิบทราย (Hazardous

Substance Single Submission: HSSS) ซึ่งต้องเร่งการกำหนดโครงสร้างและแผนการดำเนินงานเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

๖.๒ การดำเนินงานเพื่อเชื่อมโยงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับท่าขนส่งสินค้า ผ่านระบบ National Single Window (NSW) ซึ่งประกอบด้วย

- การดำเนินงานเพื่อเชื่อมโยงข้อมูล Port Community System (PCS) การท่าเรือแห่งประเทศไทยในฐานะเจ้าภาพหลัก ได้จัดจ้างผู้เชี่ยวชาญจากประเทศเยอรมนีเป็นที่ปรึกษา ซึ่งมีประสบการณ์ด้านการพัฒนาระบบ PCS ของท่าเรือ Port of Hamburg เพื่อดำเนินโครงการศึกษาและออกแบบระบบ Port Community System (PCS) โดยปัจจุบันการท่าเรือแห่งประเทศไทยอยู่ระหว่างดำเนินการตามแผนงานในขั้นตอนจัดทำร่างขอบเขตของงานหรือรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะโครงการ PCS และเตรียมการนำเสนอรายละเอียดโครงการให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียพิจารณา เพื่อรับฟังความคิดเห็นรวมทั้งข้อเสนอในการทำโครงการ ทั้งนี้ในส่วนของการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างท่าเรือเอกชน เพื่อเชื่อมโยงข้อมูลใบกำกับการขนย้ายสินค้าผ่านระบบ NSW แบบ B2B อยู่ระหว่างทดสอบการเชื่อมโยงข้อมูลของท่าเรือรับอนุญาต บริษัท ไทย คอนเน็คทिवิตี เทอมินอล (เป็นท่าเรือเอกชนรายที่ ๕ ที่จะมีการเชื่อมโยงแบบ B2B)

- การดำเนินงานเพื่อเชื่อมโยงข้อมูล Air Community System (ACS) ปัจจุบันการศึกษาแนวทางการพัฒนาระบบการเชื่อมโยงข้อมูลกับกลุ่มผู้ประกอบการขนส่งผ่านท่าอากาศยาน (Air Community System : ACS) นั้น ได้อ้างอิงตามรูปแบบและแนวทางการพัฒนาระบบการเชื่อมโยงข้อมูลกับกลุ่มผู้ประกอบการขนส่งผ่านท่าอากาศยาน ตามผลการศึกษาของสำนักงานปลัดกระทรวงคมนาคม ปัจจุบันอยู่ระหว่างการศึกษาและปรับปรุงข้อมูลรายละเอียดของแต่ละกระบวนการให้บริการ เพื่อใช้สำหรับพัฒนาระบบ ACS และได้มีการประชุมเพื่อหารือเบื้องต้นกับผู้แทนภาคเอกชนเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาระบบการจัดการงานบริการท่าอากาศยานต่าง ๆ ภายใต้ระบบ ACS ในอนาคต

๖.๓ การดำเนินการโครงการระบบคำขอใบอนุญาต/ใบแจ้งเพื่อนำเข้า - ส่งออกสินค้าเกษตรแบบอิเล็กทรอนิกส์ ณ จุดเดียว ผ่านระบบ NSW โดยมีวัตถุประสงค์หลักคือ พัฒนาระบบให้บริการแก่ภาคเอกชน ในส่วนของการนำเข้า - ส่งออกสินค้าเกษตร และลดขั้นตอน ระยะเวลาของกระบวนการที่ไม่จำเป็น พร้อมทั้งมีระบบคอมพิวเตอร์ Software ที่สามารถรองรับการเชื่อมโยงข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์แบบ B2G ผ่านระบบ NSW e-Form ระหว่างหน่วยงานผู้ออกใบอนุญาต/ใบแจ้งการนำเข้า - ส่งออกสินค้าเกษตรกับภาคเอกชนนำเข้า - ส่งออกสินค้าเกษตรได้อย่างมีประสิทธิภาพและต่อเนื่องตลอด ๒๔ ชั่วโมง ปัจจุบันมีการจัดทำเอกสารแผนการดำเนินงานของโครงการและติดตั้ง Hardware และ Software เรียบร้อยแล้ว อยู่ระหว่างการพัฒนาและมีการทดสอบระบบที่พัฒนาแล้ว ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ ถึงเดือนมีนาคม ๒๕๖๔

๖.๔ การเชื่อมโยงใบรับรองสุขอนามัยพืช (e - Phyto Certificate) ในปัจจุบัน ประเทศสมาชิกได้ตัดสินใจที่จะปรับปรุงโครงสร้างข้อมูลของ e - Phyto Certificate ใหม่ ให้สอดคล้องกับมาตรฐานปัจจุบันที่ International Plant Protection convention ใช้ เพื่อรองรับการเชื่อมโยงข้อมูลกับประเทศนอกอาเซียนได้ ทั้งนี้ ไทยได้ทดสอบเชื่อมโยงข้อมูล e - Phyto Certificate กับอินโดนีเซียด้วยโครงสร้างข้อมูลเดิมแล้วในเดือนธันวาคม ๒๕๖๓ เพื่อประเมินความถูกต้องครบถ้วนของกระบวนการเชื่อมโยงข้อมูล e - Phyto Certificate ในระหว่างที่รอการปรับปรุงและรับรองโครงสร้างข้อมูลใหม่โดยประเทศสมาชิก

๖.๕ การเชื่อมโยงข้อมูล ASEAN Customs Declaration Document (ACDD) ในสถานะปัจจุบัน ไทยอยู่ระหว่างทดสอบและเตรียมการระบบเพื่อเชื่อมโยงข้อมูล ACDD กับกัมพูชา เมียนมา และสิงคโปร์ ทั้งนี้ คาดว่าไทยจะพร้อมเริ่มต้นใช้งานจริงได้ภายในไตรมาสแรกของปี พ.ศ. ๒๕๖๔

๖.๖ สถานะการพัฒนาธุรกรรมการให้บริการการนำเข้า การส่งออก ให้เป็นระบบอิเล็กทรอนิกส์ผ่าน NSW ตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ของประเทศไทย ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) ที่กำหนดให้หน่วยงานที่มีกระบวนการงานที่เกี่ยวข้องกับการนำเข้าส่งออกและโลจิสติกส์ และยังไม่ได้พัฒนาระบบให้บริการโดยการเชื่อมโยงข้อมูลผ่านระบบ NSW ที่ต้องพัฒนาเพิ่มเติม จัดทำแผนงาน และ/หรือโครงการ เพื่อดำเนินการพัฒนาระบบงานเหล่านั้นให้เป็นอิเล็กทรอนิกส์โดยเชื่อมโยงข้อมูลผ่านระบบ NSW ให้แล้วเสร็จในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ นั้น ในเบื้องต้นกรมศุลกากรได้ปรับปรุงข้อมูลรายการธุรกรรมที่คาดว่าจะป็นธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับการนำเข้า ส่งออก รายครั้ง ที่จะต้องดำเนินการให้เป็นอิเล็กทรอนิกส์ มีจำนวนทั้งหมด ๕๕๐ รายการ เป็นธุรกรรมที่ให้บริการด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ผ่านระบบ NSW แล้วจำนวน ๔๒๖ รายการ คิดเป็นร้อยละ ๗๗.๔๕ (ข้อมูล ณ วันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๖๔) (ยังรวบรวมข้อมูลได้ไม่ครบถ้วนทุกหน่วยงาน)

๖.๗ การเชื่อมโยงใบอนุญาต/ใบรับรองอิเล็กทรอนิกส์ ในการผ่านพิธีการศุลกากรของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการนำเข้า - ส่งออก ผ่านระบบ NSW แบ่งเป็น ๒ กลุ่ม คือ

๖.๗.๑ การเชื่อมโยงใบอนุญาต/ใบรับรองอิเล็กทรอนิกส์ ตามสิทธิประโยชน์ทางภาษีอากรของผู้ประกอบการ เช่น สิทธิประโยชน์ด้านการส่งเสริมการลงทุนของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI) และสิทธิประโยชน์ด้านการยกเว้นอากรในเขตพื้นที่นิคมอุตสาหกรรมด้านการส่งออกของการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย เป็นต้น

๖.๗.๒ การเชื่อมโยงใบอนุญาต/ใบรับรองอิเล็กทรอนิกส์ ตามรายการพิกัดศุลกากรและรหัสสถิติ โดยหน่วยงานภาครัฐที่มีหน้าที่กำกับดูแลสินค้าควบคุมการนำเข้า - ส่งออก จะดำเนินการกำหนดพิกัดศุลกากรและรหัสสถิติร่วมกับกรมศุลกากร และแจ้งให้กรมศุลกากรทราบเพื่อกำหนดเงื่อนไขในระบบคอมพิวเตอร์ของศุลกากร ให้ผู้นำเข้า - ผู้ส่งออกต้องแสดงเลขที่ใบอนุญาต/ใบรับรองในการจัดทำใบขนสินค้า ซึ่งปัจจุบันมีจำนวนรายการพิกัดศุลกากรและรหัสสถิติที่หน่วยงานฯ จำนวน ๑๑,๓๓๖ รายการ จากจำนวนรายการพิกัดศุลกากร และรหัสสถิติทั้งหมด ๒๐,๒๔๑ รายการ โดยรายการพิกัดศุลกากรและรหัสสถิติที่มีการเชื่อมโยงข้อมูลใบอนุญาต/ใบรับรองอิเล็กทรอนิกส์แล้ว มีจำนวนทั้งสิ้น ๙,๙๑๑ รายการ คิดเป็นร้อยละ ๘๗.๔ ของจำนวนรายการพิกัดศุลกากร และรหัสสถิติของสินค้าที่มีการแจ้งควบคุม โดยหน่วยงานที่มีการเชื่อมโยงข้อมูลใบอนุญาต/ใบรับรองอิเล็กทรอนิกส์ครบถ้วนแล้วทุกพิกัดรหัสสถิติ มีจำนวนทั้งสิ้น ๑๗ หน่วยงาน จากทั้งหมด ๒๔ หน่วยงาน (ข้อมูล ณ วันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๔)

๖.๘ แนวทางการพัฒนาเพิ่มประสิทธิภาพของระบบ National Single Window (NSW) ของกรมศุลกากรเพื่อให้เกิดความเชื่อมโยงและสอดคล้องของอำนาจหน้าที่ของการดำเนินงานในระดับนโยบายและระดับปฏิบัติ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการจัดเตรียมการพัฒนาระบบ NSW โดยกรมศุลกากรเห็นควรให้มีการปรับปรุงระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี จำนวน ๒ ฉบับ คือ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัฒนาระบบการบริหารจัดการขนส่งสินค้าและบริการของประเทศ พ.ศ. ๒๕๕๒ และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการเชื่อมโยงข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์สำหรับการนำเข้า การส่งออก การนำเข้า และโลจิสติกส์ พ.ศ. ๒๕๕๗ โดยขณะนี้ ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการพัฒนาระบบการบริหารจัดการขนส่งสินค้าและบริการของประเทศ

(สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ) อยู่ระหว่างเตรียมการเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

๖.๙ การเชื่อมโยงข้อมูลของบริษัทประกันภัย ผ่านระบบ National Single Window แบบ B2G โดยกรมศุลกากรมีการประชุมหารือร่วมกับหน่วยงานภายในเพื่อให้ความเห็นร่วมกันในเรื่องโครงสร้างข้อมูลกรมธรรม์ (Policy Message) โดยที่ประชุมได้เห็นชอบแผนการดำเนินการ ตามที่ฝ่ายเลขานำเสนอแต่ขอให้พิจารณาโครงสร้างข้อมูลที่ใช้สำหรับแลกเปลี่ยนข้อมูลแบบ B2G กับสมาคมประกันวินาศภัยอีกครั้ง ทั้งนี้ กรมศุลกากรจะหารือร่วมกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติมภายในเดือนมีนาคมนี้

๖.๑๐ การขอยกเลิกคำสั่งโอนเงินหรือหักบัญชี (camt.055) สำหรับใช้รับ - ส่งข้อมูลระหว่างธนาคาร และกรมศุลกากร ผ่านระบบ National Single Window (NSW) โดยกรมศุลกากรได้มีการหารือประชุมพิจารณาโครงสร้างข้อมูล การขอยกเลิกคำสั่งโอนเงินหรือหักบัญชี (camt.055) ร่วมกับธนาคารแห่งประเทศไทย (BOT) สฟธอ. (ETDA) และ บริษัท เนชั่นแนล ไอทีเอ็มเอ็กซ์ จำกัด (National ITMX) โดยได้ข้อสรุปในเรื่องของโครงสร้างข้อมูลดังกล่าวในเบื้องต้นจากทาง สฟธ. เรียบร้อยแล้วทั้งนี้ ในเดือนมีนาคมจะจัดให้มีการหารือเกี่ยวกับการใช้งานโครงสร้างข้อมูลดังกล่าวร่วมกับธนาคารที่ได้มีการเชื่อมโยงข้อมูลอีกครั้งก่อนเตรียมการพัฒนาระบบต่อไป

๖.๑๑ การเชื่อมโยงข้อมูล Customs Declaration System (CDS) ผ่านระบบ National Single Window (NSW) สำหรับให้ผู้ให้บริการสำแดงในเอกสารทางไปรษณีย์แบบฟอร์มแจ้งศุลกากร (CN22/CN23/CP72) ล่วงหน้าทางอิเล็กทรอนิกส์ (ITMATT) ระหว่างบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด (ปณท.) กับกรมศุลกากร เพื่อนำข้อมูลมาประยุกต์ใช้ในการจำแนกประเภทของสิ่งของ คำนวณภาษีอากร และภาษีมูลค่าเพิ่ม ซึ่งจะส่งผลให้การจัดเก็บภาษีอากรและภาษีมูลค่าเพิ่มสะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้น ปัจจุบันอยู่ระหว่างเตรียมความพร้อมในการเชื่อมโยงข้อมูลผ่านระบบ NSW

๖.๑๒ การเพิ่มประสิทธิภาพการเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนข้อมูลการนำเข้า และการส่งออกสินค้าสรรพสามิต ผ่านระบบ National Single Window (NSW) ระหว่างกรมสรรพสามิตกับกรมศุลกากร โดยกรมศุลกากรอยู่ระหว่างการพิจารณาโครงสร้างและกระบวนการเชื่อมโยงข้อมูลราคาขายปลีกแนะนำ

๖.๑๓ การเชื่อมโยงข้อมูลการรับรองสูตรการผลิตตามมาตรา ๑๒ สำหรับอุตสาหกรรมไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์กรมศุลกากรผ่านระบบ NSW ได้มีการหารือร่วมกับหน่วยงานภายในกรมศุลกากรเพื่อพิจารณาขั้นตอนการรับรองสูตรการผลิตตามมาตรา ๑๒ สำหรับอุตสาหกรรมไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ระหว่างสถาบันไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์กับกรมศุลกากรผ่านระบบ NSW (G2G) ปัจจุบัน (As Is) และหลังการปรับลด (To Be) พร้อมกับการพิจารณาโครงสร้างข้อมูลการรับรองสูตรการผลิตตามมาตรา ๑๒ สำหรับอุตสาหกรรมไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ระหว่างสถาบันไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์กับกรมศุลกากรผ่านระบบ NSW (G2G)

๖.๑๔ การเพิ่มประสิทธิภาพการเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนข้อมูลใบแจ้งข้อเท็จจริงตามแบบ วอ./อก.๖ สำหรับนำเข้าส่งออกวัตถุดิบทราย ผ่านระบบ National Single Window (NSW) ระหว่างกรมโรงงานอุตสาหกรรมกับกรมศุลกากร เพื่อเปลี่ยนโครงสร้างข้อมูลจาก License no detail เป็น License Per Invoice โดยปัจจุบันโรงงานอุตสาหกรรมอยู่ระหว่างการพิจารณาจัดทำแผนการปรับโครงสร้างข้อมูลร่วมกับกรมศุลกากร โดยจัดส่งมากรมศุลกากรอย่างเป็นทางการ

๖.๑๕ กรมการอุตสาหกรรมทหารได้เชิญกรมศุลกากรเป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการภาษีการวิสามัญกับคณะกรรมการพิจารณาพระราชบัญญัติควบคุมยุทธภัณฑ์ (ฉบับที่...) พ.ศ.... เข้าร่วมประชุม

เพื่อพิจารณาว่าดังกล่าวฯ และให้ความเห็นในภาพรวมสำหรับนำมาเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณา คณะกรรมการวิสามัญฯ ที่เกี่ยวข้องกับการรับส่งข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ผ่านระบบ NSW

๘) กรมสรรพสามิต ควรพิจารณาถึงแนวทางการจัดเก็บภาษีรถยนต์แบบพลังงานไฟฟ้า (Electric Powered Vehicle) ให้มีความเหมาะสมและชัดเจน เพื่อให้ประชาชนมีข้อมูลประกอบการตัดสินใจหรือการวางแผนได้ถูกต้องทิศทาง และเป็นการส่งเสริมให้ประชาชนสามารถเลือกใช้พลังงานสะอาดที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม รวมทั้งควรมีการกำหนดนโยบายส่งเสริมการใช้รถยนต์แบบพลังงานไฟฟ้าที่ชัดเจน

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กรมสรรพสามิตมีมาตรการทางภาษีเพื่อสนับสนุนการใช้รถยนต์แบบพลังงานไฟฟ้าที่ชัดเจน โดยรถยนต์แบบพลังงานไฟฟ้าที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนและปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI) จะได้รับการลดอัตราภาษีจากเดิมเก็บภาษีสรรพสามิตอยู่ที่ อัตราร้อยละ ๘ เป็นร้อยละ ๒

อย่างไรก็ตามเพื่อส่งเสริมให้เกิดการลงทุนการผลิตรถยนต์ไฟฟ้าในประเทศไทยอย่างเป็นรูปธรรมและลดผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม กรมสรรพสามิตได้ปรับลดอัตราภาษีรถยนต์แบบพลังงานไฟฟ้าสำหรับรถยนต์แบบพลังงานไฟฟ้าที่เข้าร่วมโครงการส่งเสริมการลงทุน เพิ่มเติมจากอัตราภาษีร้อยละ ๒ ให้ลดลงเหลืออัตราร้อยละ ๐ ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๓ จนถึง ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๕ (รวมระยะเวลาทั้งสิ้น ๓ ปี) ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๖ จนถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๘ ให้ใช้อัตราภาษีร้อยละ ๒ ตามเดิม

โครงสร้างภาษีสรรพสามิตรถยนต์แบบพลังงานไฟฟ้า

ประเภท	อัตราภาษี (เดิม)	อัตราภาษี (๑ ม.ค. ๖๓ – ๓๑ ธ.ค. ๖๕)	อัตราภาษี (๑ ม.ค. ๖๖ – ๓๑ ธ.ค. ๖๘)
รถยนต์ EV	๘	๘	๘
รถยนต์ EV (BOI)	๒	๐	๒

๙) กรมสรรพากร

(๑) ควรพิจารณาแนวทางการขยายฐานการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา โดยวิธีประเมินเงินได้จากค่าเพิ่มทรัพย์สินสุทธิ สำหรับผู้ที่ไม่ได้ยื่นแบบเสียภาษีหรือยื่นเสียภาษีต่ำกว่าความเป็นจริง โดยหาหลักฐานได้จากข้อมูลของหน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานเอกชนอื่นที่สืบค้นได้จากหมายเลขบัตรประชาชน เช่น บ้าน ที่ดิน รถยนต์ อาวุธปืน ค่าน้ำ ค่าไฟฟ้า เป็นต้น ซึ่งเจ้าพนักงานประเมินโดยอนุมัตินิติอำนาจกำหนดเงินได้สุทธิ ตามวิธีคำนวณย้อนกลับจากทรัพย์สินที่เพิ่มขึ้นและค่าใช้จ่ายที่ใช้ไป แล้วประเมินภาษีแจ้งไปให้ผู้ต้องเสียภาษีทราบ ทั้งนี้ ตามมาตรา ๔๙ แห่งประมวลรัษฎากร เพื่อให้ประชาชนที่มีเงินได้และไม่ได้รับยกเว้นภาษีหรือบุคคลที่ไม่สามารถพิสูจน์แหล่งที่มาของเงินได้แต่มีทรัพย์สินเพิ่มขึ้น จะได้เข้ามาอยู่ในระบบภาษีให้มากขึ้น

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

หลักการจัดเก็บภาษีอากรที่ดี คือ การจัดเก็บภาษีอย่างทั่วถึง เป็นธรรม เสมอภาค เพื่อให้การจัดสรรและกระจายทรัพยากรมีประสิทธิภาพควบคู่ไปกับการสร้างฐานะความมั่นคงทางการคลังให้กับประเทศ

อย่างไรก็ดี การจัดเก็บภาษีภายใต้ตามมาตรา ๔๙ แห่งประมวลรัษฎากร ได้ให้อำนาจเจ้าพนักงานประเมิน โดยขออนุมัติอธิบดี ให้อำนาจในการกำหนดเงินได้สุทธิของผู้มีเงินได้ โดยพิจารณาจากเงิน ทรัพย์สินที่เป็น กรรมสิทธิ์ที่อยู่ในครอบครอง รายจ่าย สถานะความเป็นอยู่ หรือพฤติการณ์ของผู้มีเงินได้ ถือเป็นการให้อำนาจ ประเมินแก่เจ้าพนักงานประเมินเป็นอย่างมาก การนำกฎหมายมาปรับใช้จึงต้องมีความเคร่งครัด ระมัดระวัง ใช้เท่าที่จำเป็นและสมควรเท่านั้น

ปัจจุบัน กรมสรรพากรได้มีการเชื่อมโยงภายในและภายนอกต่าง ๆ เช่น ข้อมูลภาษีหัก ณ ที่จ่าย ข้อมูลการใช้ไฟฟ้า ข้อมูลการใช้น้ำประปา ข้อมูลภาษีสรรพสามิต ข้อมูลนำเข้าส่งออก ข้อมูลการทำธุรกรรม ที่ดิน เป็นต้น มาใช้ประกอบการตรวจสอบและติดตามจัดเก็บภาษีของผู้เสียภาษี ควบคู่ไปกับการไต่สวน รายได้/รายจ่ายในการดำรงชีวิต กรรมสิทธิ์ในทรัพย์สิน และข้อมูล Bank Statement เพื่อให้การตรวจสอบ และติดตามจัดเก็บภาษีมีความถูกต้อง สอดคล้องกับข้อเท็จจริงและมีประสิทธิภาพ

(๒) การดำเนินการตามระบบบริจาคอิเล็กทรอนิกส์ (e-Donation) กรมสรรพากร ควรประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายว่ามีปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการอย่างไร รวมทั้งกำหนด แนวทางการแก้ไขและพัฒนาาระบบให้สร้างแรงจูงใจให้หน่วยรับบริจาคและผู้บริจาค ได้เข้ามาใช้ ผ่านระบบนี้มากขึ้น กรมสรรพากรควรสร้างระบบการตรวจสอบหรือระบบบันทึกข้อมูลการบริจาค ให้สามารถตรวจสอบได้ โดยแสดงผลยอดเงินบริจาคพร้อมกับการประเมินผลข้อมูลลดหย่อนภาษีของ ผู้บริจาคทั้งปีภาษีโดยอัตโนมัติทุกครั้งที่มีการบริจาค

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กรมสรรพากรได้ดำเนินการเปิดใช้ระบบบริจาคอิเล็กทรอนิกส์ (e-Donation) ตั้งแต่ปี ๒๕๖๑ จนถึงปัจจุบัน โดยได้รับการตอบรับจากการใช้ระบบบริจาคอิเล็กทรอนิกส์จากหน่วยรับบริจาคและผู้บริจาค เป็นอย่างดี โดยมีหน่วยรับบริจาคที่เข้าร่วมโครงการ e-Donation กับกรมสรรพากร จำนวน ๖๔,๗๓๐ หน่วย จากจำนวนหน่วยรับบริจาคทั้งหมดที่ผู้บริจาคสามารถใช้สิทธิลดหย่อนภาษีได้ จำนวน ๗๖,๘๕๓ หน่วย ซึ่งคิดเป็น ร้อยละ ๘๔.๒ กรมสรรพากรพิจารณาแล้วเห็นว่า ผลการใช้ระบบ e-Donation นั้น มีผลสัมฤทธิ์เป็นอย่างดี (ข้อมูล ณ วันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๖๔)

กรมสรรพากรดำเนินการตามนโยบาย “ไทยแลนด์ ๔.๐” โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะเป็น ส่วนราชการดิจิทัล โดยปรับปรุงการให้บริการเป็นระบบอิเล็กทรอนิกส์เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชน และผู้รับบริการมากขึ้น ดังนั้น การรับข้อมูลการบริจาคทั้งหมดจึงเป็นอิเล็กทรอนิกส์เพื่อให้หลักฐาน การบริจาคที่เป็นเอกสารหลักฐานกระดาษหมดไป โดยวัตถุประสงค์หลักของระบบบริจาคอิเล็กทรอนิกส์ (e-Donation) คือ การอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้บริจาคเพื่อนำมาใช้สิทธิลดหย่อนภาษีได้ง่ายขึ้น พร้อมทั้ง มีความถูกต้องครบถ้วน โปร่งใสในการนำมาใช้สิทธิลดหย่อนภาษี และผู้บริจาคสามารถตรวจสอบข้อมูล การบริจาคของตนเองได้ตลอด ๒๔ ชั่วโมง ผ่านเว็บไซต์ www.rd.go.th

ซึ่งจะทำให้ทราบว่าในปีนั้น ๆ มีการบริจาคให้แก่ สถานศึกษา ศาสนสถาน หรือหน่วยรับ บริจาคอื่น ๆ เป็นจำนวนเงินเท่าใด และเมื่อยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้ฯ ผู้บริจาคไม่ต้องนำส่งเอกสาร การบริจาค เนื่องด้วยเจ้าหน้าที่สามารถตรวจสอบข้อมูลการบริจกดังกล่าวได้จากฐานข้อมูลในระบบ e-Donation ทำให้ผู้บริจาคได้รับเงินคืนภาษีได้รวดเร็วยิ่งขึ้น

(๓) ควรให้ความสำคัญกับการจัดทำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ที่สามารถเชื่อมโยงข้อมูลกับหน่วยงานหรือองค์กรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ได้รับทราบถึงข้อมูลที่เกี่ยวข้อง กับการจัดเก็บภาษีหรือข้อมูลที่สามารถนำไปสู่การพิจารณาจัดเก็บภาษีของกรมสรรพากรที่ถูกต้องและ

ลดการใช้ดุลพินิจในการพิจารณาภาษีมากขึ้น นอกจากนี้ ควรสร้างความเข้าใจถึงความสำคัญของระบบภาษีกับการพัฒนาประเทศให้กับประชาชน เพื่อสร้างจิตสำนึกและความรับผิดชอบในการเสียภาษี รวมทั้งโทษที่เกิดจากการหลีกเลี่ยงการเสียภาษี ซึ่งจะทำให้ประชาชนเกิดความเข้าใจถึงระบบภาษีและให้ความสำคัญกับการเสียภาษีมากขึ้น

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กรมสรรพากรปรับเปลี่ยนการบริหารการจัดเก็บภาษีและการให้บริการภายใต้แนวคิดการทำงานโดยผู้เสียภาษีเป็นศูนย์กลาง และนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาเชื่อมโยงข้อมูลกับหน่วยงานหรือองค์กรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อขับเคลื่อนกรมสรรพากรสู่ Digital RD โดยนำกลยุทธ์ D²RIVE มาเป็นเครื่องมือหลักในการขับเคลื่อนแผนงาน ได้แก่

กลยุทธ์ D : Digital Transformation เป็นการปรับปรุงกระบวนการทำงานของกรมสรรพากรให้เข้าสู่ระบบอิเล็กทรอนิกส์เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เสียภาษี ในการลดขั้นตอนการปฏิบัติหน้าที่ทางภาษีอากร อาทิ โครงการเชื่อมโยงข้อมูลรายได้ ค่าลดหย่อนและการยกเว้นเงินได้ กับหน่วยงานภายนอก เพื่อสนับสนุนการยื่นแบบแสดงรายการ โดยผู้เสียภาษีสามารถตรวจสอบข้อมูลเงินได้และค่าลดหย่อนผ่านระบบ My Tax Account บนเว็บไซต์ของกรมสรรพากรเพื่อประกอบการยื่นแบบและใช้สิทธิยกเว้นภาษี เพื่อส่งเสริมการบูรณาการข้อมูลระหว่างหน่วยงานภาครัฐ เป็นต้น

กลยุทธ์ D : Data Analytics เทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามามีบทบาทในโลกของการทำธุรกิจ ทำให้ข้อมูลจากการทำธุรกรรมเกิดขึ้นเป็นจำนวนมาก ดังนั้นการนำข้อมูลที่กรมสรรพากรได้รับมาประมวลผลและวิเคราะห์ตามสมมติฐานจะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารจัดการจัดเก็บภาษีของกรมสรรพากร อาทิ การจัดทำ Data Analytics เพื่อสำรวจผู้ประกอบการรายใหม่ที่ยังไม่อยู่ในระบบภาษีและนำเข้าสู่ระบบ การจัดทำ Data Analytics เพื่อวิเคราะห์คัดกรองรายผู้ประกอบการที่มีความผิดปกติ และกำกับติดตามการจัดเก็บภาษีให้สอดคล้องกับข้อเท็จจริงของการประกอบการ การจัดทำ Data Analytics เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการคืนภาษีการจัดทำ Data Analytics เพื่อการจัดคุณภาพสำนักงานบัญชี เป็นต้น

นอกจากนี้ กรมสรรพากรได้ทำการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับภาษีอากรที่ทันสมัยและเข้าถึงผู้เสียภาษีได้ง่าย เผยแพร่ทางสื่อต่างๆ ในรูปแบบ Infographic, Clip VDO ผ่าน Social Media ในการประชาสัมพันธ์ ได้แก่ Facebook, YouTube, RD Smart Tax Application, Twitter, e-taxinfo และเว็บไซต์ www.rd.go.th

๑๐) สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ

(๑) ควรเสนอแนวทางและให้ความสำคัญกับการกำกับดูแลรัฐวิสาหกิจที่ประสบภาวะการขาดทุน โดยการประเมินผลการดำเนินการและกำหนดแนวทางการบริหารความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นกับการดำเนินการของรัฐวิสาหกิจดังกล่าวในลักษณะของการแจ้งเตือนหรือส่งสัญญาณ เพื่อให้มีการปรับเปลี่ยนการดำเนินการเพื่อป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น ซึ่งจะช่วยให้รัฐสามารถลดการอุดหนุนงบประมาณลงได้

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.) มีระบบการประเมินผลการดำเนินงานรัฐวิสาหกิจ เพื่อวัดผลการดำเนินงานทั้งการดำเนินการตามนโยบายภาครัฐด้านการเงินและไม่ใช้การเงิน รวมถึงการบริหารจัดการภายในองค์กร เพื่อให้มั่นใจได้ว่ารัฐวิสาหกิจจะสามารถดำเนินการเพื่อตอบสนองภารกิจที่ได้รับมอบหมาย และสามารถให้บริการประชาชนได้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งกรณีที่รัฐวิสาหกิจประสบปัญหา

ในการดำเนินการหรือมีผลประกอบการขาดทุนในระยะสั้น คณะกรรมการประเมินผลการดำเนินงาน รัฐวิสาหกิจจะมีข้อสังเกตหรือข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาให้กับรัฐวิสาหกิจ รวมถึงกำหนดตัวชี้วัดเพื่อ ผลักดันให้รัฐวิสาหกิจดำเนินการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้ สำหรับกรณีที่รัฐวิสาหกิจประสบปัญหาทางด้านการเงินหรือการดำเนินธุรกิจอย่างรุนแรง ที่ผ่านมา สคร. จะมีการจัดทำแผนการแก้ไขปัญหา รัฐวิสาหกิจ ร่วมกับกระทรวงเจ้าสังกัดและรัฐวิสาหกิจ และนำเสนอแผนการแก้ไขปัญหา รัฐวิสาหกิจให้แก่ คณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจเพื่อทำการขับเคลื่อนแผนการแก้ไขปัญหา รัฐวิสาหกิจได้อย่างต่อเนื่อง

(๒) ควรให้ความสำคัญกับการกำกับดูแลการออกแบบแผนการลงทุนภายใต้ พระราชบัญญัติการพัฒนากำกับดูแลและบริหารรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๖๒ ที่ให้ภาคเอกชนเข้าร่วมการลงทุน เพื่อเร่งรัดให้เกิดการลงทุนที่มุ่งเน้นในภาคสังคมเป็นสำคัญ

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

พระราชบัญญัติการร่วมลงทุนระหว่างรัฐและเอกชน พ.ศ. ๒๕๖๒ (พ.ร.บ.การร่วมลงทุนฯ ปี ๒๕๖๒) กำหนดให้มีการจัดทำแผนการจัดทำโครงการร่วมลงทุน (แผนร่วมลงทุนฯ) ที่สอดคล้องกับนโยบาย และทิศทางที่กำหนดไว้ในแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติที่สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติจัดทำขึ้น และกำหนดให้การดำเนินการภายใต้ พ.ร.บ.การร่วมลงทุนฯ ปี ๒๕๖๒ ต้องเป็นไปเพื่อบรรลุ เป้าประสงค์ของการร่วมลงทุนระหว่างรัฐและเอกชนตามมาตรา ๖ ซึ่งรวมถึงในเรื่องความสอดคล้องกับ แผนร่วมลงทุนฯ ด้วย นอกจากนี้ แผนร่วมลงทุนฯ จะช่วยให้หน่วยงานของรัฐมีกรอบแนวนโยบายของรัฐ ที่ชัดเจนและแน่นอนในการจัดทำโครงสร้างพื้นฐานและบริการสาธารณะ รวมทั้งสร้างความสนใจและดึงดูด ให้เอกชนเข้ามาร่วมลงทุนในโครงการร่วมลงทุนภายใต้แผนดังกล่าว เพื่อลดข้อจำกัดการลงทุนจากเงิน งบประมาณแผ่นดินและเงินกู้จากภาครัฐ ตลอดจนสามารถเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการแก่ประชาชน จากความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ และนวัตกรรมของเอกชนในการให้บริการสาธารณะ

คณะกรรมการนโยบายการร่วมลงทุนระหว่างรัฐและเอกชน (คณะกรรมการนโยบายฯ) ในการ ประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑๕ เมษายน ๒๕๖๓ ได้มีมติเห็นชอบแผนร่วมลงทุนฯ พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๗๐ ตามมาตรา ๑๒ แห่ง พ.ร.บ.การร่วมลงทุนฯ ปี ๒๕๖๒ และให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการตามที่กำหนดไว้ใน แผนร่วมลงทุนฯ พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๗๐ ต่อไป แผนดังกล่าวเป็นแผนระยะยาว ซึ่งบรรจุรายการโครงการ ที่หน่วยงานประสงค์จะร่วมลงทุนทั้งหมด รวมจำนวน ๙๒ โครงการ ประมาณการมูลค่าการลงทุนรวม ๑.๐๙ ล้านล้านบาท โดยประกอบด้วยโครงการร่วมลงทุนด้านเศรษฐกิจ ๘ กิจการ รวม ๖๘ โครงการ มูลค่าโครงการ ทั้งสิ้น ๑.๐๒ ล้านล้านบาท และโครงการร่วมลงทุนด้านสังคม ๓ กิจการ (กิจการโรงพยาบาล การสาธารณสุข/ กิจการโรงเรียน การศึกษา/กิจการที่อยู่อาศัยหรือสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้มีรายได้น้อยหรือปานกลาง ผู้สูงวัย ผู้ด้อยโอกาส หรือผู้พิการ) รวม ๒๔ โครงการ มูลค่าโครงการทั้งสิ้น ๗๒,๑๔๓ ล้านบาท เช่น โครงการ ศูนย์การแพทย์ โครงการอาคารศูนย์การแพทย์เฉพาะทาง โรงพยาบาลหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา โครงการเคหะ ชุมชนเชียงใหม่ (หนองหอย) อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ และโครงการที่พักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุ แบบครบวงจร (Senior Complex) บางละมุง เป็นต้น ทั้งนี้ คณะกรรมการนโยบายฯ ได้กำหนดให้กระทรวง เจ้าสังกัดรายงานสรุปผลการดำเนินการ ความคืบหน้าและปัญหาของรายการของโครงการตามแผนร่วม ลงทุนฯ ต่อคณะกรรมการนโยบายฯ อย่างน้อยปีละ ๒ ครั้ง เพื่อประกอบการรายงานผลการดำเนินการต่อ คณะกรรมการนโยบายฯ ซึ่งปัจจุบันได้มีการปรับปรุงแผนดังกล่าวเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ โดยสำนักงาน คณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจจะได้ดำเนินการประกาศเผยแพร่ต่อไป

(๓) ควรกำหนดกรอบแนวทางในทิศทางที่สนับสนุนการดำเนินการของรัฐวิสาหกิจให้สอดคล้องตามยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติในประเด็นต่าง ๆ เนื่องจากปัจจุบันพบว่า มีรัฐวิสาหกิจบางแห่งยังมีนโยบายและแนวทางการดำเนินการที่ไม่ชัดเจนและไม่ได้มีการปรับเป้าหมายตัวชี้วัดหรือแนวนโยบายเพื่อให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

คณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจได้เห็นชอบแผนยุทธศาสตร์รัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ (แผนยุทธศาสตร์รัฐวิสาหกิจฯ) ที่สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ รวมถึงแผนการปฏิรูปประเทศแล้ว และสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.) ร่วมกับสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และกระทรวงเจ้าสังกัดได้นำแผนดังกล่าว ไปใช้ในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์รัฐวิสาหกิจรายสาขา โดยได้กำหนดทิศทางการดำเนินงานในแต่ละสาขาผ่านแนวนโยบายภาพรวมรายสาขา เพื่อให้รัฐวิสาหกิจนำแผนยุทธศาสตร์รัฐวิสาหกิจรายสาขา ไปจัดทำแผนวิสาหกิจระยะ ๕ ปี และแผนปฏิบัติการประจำปี และใช้ในการกำหนดตัวชี้วัดในการประเมินผลการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจแล้ว นอกจากนี้ ปัจจุบัน สคร. อยู่ระหว่างการประเมินผลการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์รัฐวิสาหกิจฯ เพื่อใช้ในการทบทวนแผนยุทธศาสตร์รัฐวิสาหกิจฯ ทั้งภาพรวมและรายสาขา เนื่องจากได้มีการขยายระยะเวลาสิ้นสุดไปจนถึงปี ๒๕๖๕

(๔) ควรพิจารณาแนวทางในการบริหารจัดการหรือเร่งรัดให้การดำเนินการเป็นไปตามพระราชบัญญัติการพัฒนากำกับดูแลและบริหารรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๒ โดยเร็ว เพื่อให้สามารถพัฒนาและขับเคลื่อนการดำเนินการของรัฐวิสาหกิจให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการออกกฎหมายลำดับรองที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.) ที่เป็นองค์กรกำกับในเชิงนโยบาย

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

พระราชบัญญัติการพัฒนากำกับดูแลและบริหารรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๖๒ เป็นกฎหมายที่กำหนดให้ มีคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (คนร.) และสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.) เป็นองค์กรในการกำกับดูแลและบริหารรัฐวิสาหกิจในเชิงรุกอย่างเป็นระบบ มีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับทิศทาง ของเศรษฐกิจของประเทศ โดยการจัดทำแผนพัฒนารัฐวิสาหกิจ (แผนพัฒนาฯ) เพื่อกำหนดเป้าหมาย นโยบาย และทิศทางในการพัฒนารัฐวิสาหกิจ การติดตามให้มีการดำเนินการตามแผนพัฒนาฯ และการประเมินผล การดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจ จึงย่อมรวมถึงการกำกับดูแลรัฐวิสาหกิจที่ประสบภาวะขาดทุน (ข้อสังเกตที่ (๑)) การเร่งรัดการลงทุน (ข้อสังเกตที่ (๒)) และการกำกับดูแลการดำเนินการของรัฐวิสาหกิจให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (ข้อสังเกตที่ (๓) และที่ (๕)) ด้วย จึงเป็นหน้าที่และอำนาจของ คนร. และ สคร. ในการนี้ คนร. ได้มีการจัดประชุมจำนวนทั้งสิ้น ๔ ครั้ง โดยได้จัดตั้งคณะอนุกรรมการใน คนร. จำนวน ๓ คณะ ได้แก่

๑) คณะอนุกรรมการจัดทำแผนพัฒนารัฐวิสาหกิจ เพื่อพิจารณาจัดทำแผนพัฒนาฯ

๒) และกฎหมายลำดับรองในส่วนที่เกี่ยวข้อง ซึ่งคณะอนุกรรมการจัดทำแผนพัฒนาฯ ได้พิจารณาและมีมติจะทบทวนและปรับปรุงแผนยุทธศาสตร์รัฐวิสาหกิจที่ได้จัดทำก่อนกฎหมายมีผลใช้บังคับ พร้อมทั้งขยายระยะเวลาไปถึงปี พ.ศ. ๒๕๖๕ แทนการจัดทำแผนพัฒนาฯ ตามกฎหมายในขณะนี้ โดยให้แผนพัฒนาฯ มีผลใช้บังคับในปี พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐

๓) คณะอนุกรรมการกำหนดหลักเกณฑ์การประเมินผลการดำเนินงานรัฐวิสาหกิจ เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์การประเมินผลการดำเนินงานรัฐวิสาหกิจและกฎหมายลำดับรองในส่วนที่เกี่ยวข้อง ปัจจุบัน คนร. ได้เห็นชอบหลักการทั่วไปของการประเมินผลและร่างหลักเกณฑ์การประเมินผลดังกล่าวตามที่ คณะอนุกรรมการกำหนดหลักเกณฑ์การประเมินผลการดำเนินงานรัฐวิสาหกิจเสนอแล้ว อยู่ระหว่างการดำเนินการจัดทำหลักเกณฑ์ให้มีความเรียบร้อยต่อไป

๔) คณะอนุกรรมการกลั่นกรองแผนการแก้ไขปัญหารัฐวิสาหกิจ เพื่อพิจารณากลั่นกรองและเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงแผนการแก้ไขปัญหารัฐวิสาหกิจ รวมถึงกำกับติดตามการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจ ที่ คนร. กำกับดูแลการแก้ไขปัญหาย่างใกล้ชิด และติดตามผลการดำเนินการของรัฐวิสาหกิจที่ คนร. มอบหมายให้กระทรวงเจ้าสังกัดกำกับดูแล

จึงปรากฏความคืบหน้าในส่วนของการจัดทำกฎหมายลำดับรองแล้วเสร็จจำนวน ๒ ฉบับ คนร. เห็นชอบแล้วจำนวน ๑ ฉบับ จากจำนวนทั้งสิ้น ๑๓ ฉบับ และจะได้นำเสนอ คนร. เพื่อพิจารณากำหนดเป็นกฎหมายลำดับรองต่อไป

(๕) ควรมีทิศทางการดำเนินงานที่ชัดเจนเพื่อให้รัฐวิสาหกิจดำเนินแผนงานโครงการให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและนโยบายรัฐบาล รวมทั้งควรให้ความสำคัญกับการรณรงค์และประชาสัมพันธ์เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นของภาคเอกชน ซึ่งจะนำไปสู่การลงทุนในกิจการของรัฐมากยิ่งขึ้น ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

คณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจได้เห็นชอบแผนยุทธศาสตร์รัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ (แผนยุทธศาสตร์รัฐวิสาหกิจฯ) ที่สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ รวมถึงแผนการปฏิรูปประเทศแล้ว และสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.) ร่วมกับสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และกระทรวงเจ้าสังกัดได้นำแผนดังกล่าว ไปใช้ในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์รัฐวิสาหกิจรายสาขา โดยได้กำหนดทิศทางการดำเนินงานในแต่ละสาขาผ่านแนวนโยบายภาพรวมรายสาขา เพื่อให้รัฐวิสาหกิจนำแผนยุทธศาสตร์รัฐวิสาหกิจรายสาขา ไปจัดทำแผนวิสาหกิจระยะ ๕ ปี และแผนปฏิบัติการประจำปี และใช้ในการกำหนดตัวชี้วัดในการประเมินผลการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจแล้ว นอกจากนี้ ปัจจุบัน สคร. อยู่ระหว่างการประเมินผลการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์รัฐวิสาหกิจฯ เพื่อใช้ในการทบทวนแผนยุทธศาสตร์รัฐวิสาหกิจฯ ทั้งภาพรวมและรายสาขา เนื่องจากการได้มีการขยายระยะเวลาสิ้นสุดไปจนถึงปี ๒๕๖๕ ทั้งนี้ แผนยุทธศาสตร์รัฐวิสาหกิจฯ ได้กำหนดให้รัฐวิสาหกิจมีช่องทางในการสื่อสารสร้างสัมพันธ์กับผู้มีส่วนได้เสียต่าง ๆ และให้มีการเปิดเผยข้อมูลที่เพียงพอแก่สาธารณะด้วย

๑๑) สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ

(๑) ควรกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการพิจารณาการสร้างหนี้สาธารณะ ซึ่งปัจจุบันมีสัดส่วนอยู่ที่ร้อยละ ๕๗ - ๕๘ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่ถือว่าอยู่ในระดับที่ใกล้เคียงกับกรอบเพดานหนี้สาธารณะตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยพิจารณาให้เป็นไปตามสภาพเศรษฐกิจและบริบทของประเทศไทยในปัจจุบัน โดยกำหนดตัวชี้วัดในการดำเนินการตามแผนเพื่อให้สามารถบริหารจัดการหนี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(๒) ควรทบทวนสัดส่วนหนี้สาธารณะตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ ที่กำหนดให้มีการทบทวนทุก ๓ ปี โดยควรพิจารณาถึงความสามารถในการชำระหนี้

ของประเทศ (Debt Service Capability) สัดส่วนดอกเบี้ยต่อรายได้ รวมทั้งกรอบเพดานในการก่อหนี้สาธารณะให้เป็นไปภายใต้กรอบที่กฎหมายกำหนด

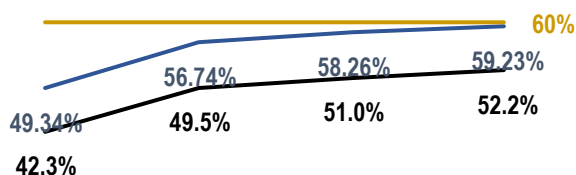
ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

ในช่วงปีที่ผ่านมา รัฐบาลมีความจำเป็นต้องกู้เงินเพื่อสนับสนุนมาตรการทางการคลัง การลงทุน ตลอดจนฟื้นฟูเศรษฐกิจภายใต้การกู้เงินเพื่อชดเชยการขาดดุลงบประมาณ รายจ่ายสูงกว่ารายได้ และพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓ (พ.ร.ก. กู้เงินฯ) รวมทั้งการปรับโครงสร้างหนี้ โดยรัฐบาลได้ระดมทุนในประเทศเป็นหลัก โดยกระจายเครื่องมือการระดมทุนให้หลากหลาย และเน้นพันธบัตรรัฐบาล (Government Bond) เป็นเครื่องมือหลัก และพันธบัตรออมทรัพย์ เพื่อส่งเสริมการออม (Savings Bond) โดยครอบคลุมนักลงทุนสถาบันตลอดจนประชาชน อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันความต้องการลงทุนในตราสารหนี้ระยะยาวของนักลงทุนลดลงชั่วคราว เพื่อรอความชัดเจนของสถานการณ์เศรษฐกิจและการปรับตัวเพิ่มขึ้นของอัตราดอกเบี้ยในระยะต่อไป นักลงทุนจึงปรับกลยุทธ์การลงทุน (Asset Allocation) โดยเน้นการถือครองสินทรัพย์ที่มีความเสี่ยงต่ำและสภาพคล่องสูง (Risk Off) รวมถึงการเน้นการลงทุนในตราสารหนี้ระยะสั้น อาทิ ตั๋วเงินคลัง (T-Bill) สัญญาเงินกู้ (Term Loan) และตั๋วสัญญาใช้เงิน (Promissory Note) มากกว่าตราสารหนี้ระยะยาว

ดังนั้น กระทรวงการคลังจึงได้ประสานงานกับธนาคารแห่งประเทศไทยเพื่อกำหนดแผนออกตราสารหนี้ระยะสั้นเพิ่มขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับสถานะตลาด (Market Base) และความต้องการของนักลงทุน (Investor Base) โดยไม่ให้เกิดการแย่งชิงสภาพคล่องหรือทรัพยากรทางการเงิน (Crowding Out) กับธนาคารแห่งประเทศไทยและภาคเอกชน และเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์หลักในการระดมทุนเงินให้เพียงพอต่อความต้องการใช้เงินของรัฐบาลภายใต้ต้นทุนที่บริหารจัดการได้ ส่งเสริมความยั่งยืนของฐานะการเงินการคลังของรัฐบาล ตลอดจนการพัฒนาตลาดตราสารหนี้ในประเทศในระยะยาว

ทั้งนี้ จากการประมาณการ หากกู้ พ.ร.ก. กู้เงินฯ ครบ ๑ ล้านล้านบาท ในเดือนกันยายน ๒๕๖๔ ตามอายุของ พ.ร.ก. กู้เงินฯ จะมีสัดส่วนหนี้สาธารณะต่อ GDP คิดเป็น ๕๖.๗๔% ซึ่งยังคงอยู่ภายใต้กรอบวินัยทางการคลังที่ ๖๐% อันเป็นผลมาจากการที่รัฐบาลไทยรักษาวินัยทางการคลังที่เคร่งครัดมาโดยตลอด ทั้งนี้ หากสถานการณ์โรคระบาดคลี่คลายโดยเร็วและไม่ก่อให้เกิดความเสียหายที่รุนแรง รัฐบาลอาจไม่จำเป็นต้องกู้เงินเต็มกรอบ ๑ ล้านล้านบาท เมื่อปัญหาคลี่คลายและเงินกู้ดังกล่าวช่วยสนับสนุนให้เศรษฐกิจฟื้นตัว ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้นและธุรกิจเติบโต GDP จะเพิ่มสูงขึ้น ส่งผลให้ระดับหนี้สาธารณะต่อ GDP ปรับตัวลดลงเป็นลำดับ ต่ำกว่าในอดีตเมื่อเกิดวิกฤต ดังเช่นที่ระดับหนี้สาธารณะต่อ GDP เพิ่มสูงขึ้นอยู่ที่ระดับ ๕๙.๙๘ % ในปี ๒๕๕๓ (ภายหลังวิกฤติต้มยำกุ้ง) และอยู่ที่ระดับ ๔๒.๓๖ % ในปี ๒๕๕๒

หนี้สาธารณะ / GDP (ต้องไม่เกินร้อยละ 60 ตาม มาตรา 50
ของ พ.ร.บ. วินัยการเงินการคลังฯ)

หนี้รัฐบาลกลาง / GDP (เป็นวิธีการประเมินหนี้สาธารณะตามนิยามสากล)
โดยหนี้รัฐบาลกลาง (Central government debt) ประกอบด้วย
หนี้รัฐบาลกู้โดยตรง (Direct government debt) หนี้รัฐบาลให้
รัฐวิสาหกิจกู้ต่อ (Government on-lending to SOEs) หนี้ FIDF
และหนี้รัฐวิสาหกิจที่เป็นภาระต้องประมาณ

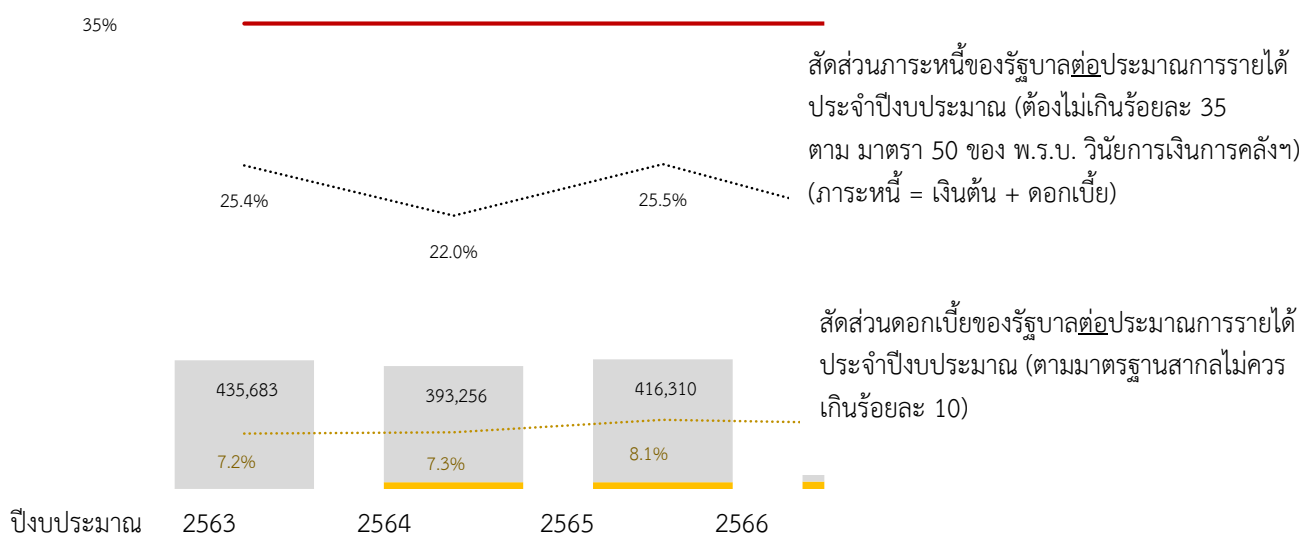
FY 2020	FY 2021F	FY 2022F	FY 2023F
ปีงบประมาณ 2563	2564	2565	2566

กระทรวงการคลังตระหนักดีถึงโอกาสที่สัดส่วนหนี้สาธารณะต่อ GDP อาจจะสูงเกินกว่ากรอบวินัยทางการคลังได้หากต้องมีมาตรการกู้เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจเพิ่มเติม จึงจะติดตามสัดส่วนดังกล่าวอย่างใกล้ชิด และให้ความสำคัญกับแผนงาน/โครงการภายใต้ พ.ร.ก. กู้เงินฯ เพื่อบรรเทาผลกระทบและเร่งการฟื้นฟูทางเศรษฐกิจเพื่อให้ GDP เพิ่มขึ้น อันจะส่งผลให้สัดส่วนหนี้สาธารณะต่อ GDP เป็นไปตามกรอบวินัยทางการคลังอย่างยั่งยืนต่อไป

นอกจากนี้ พ.ร.บ.วินัยการเงินการคลังฯ กำหนดให้คณะกรรมการนโยบายการเงินการคลังของรัฐพิจารณาทบทวนความเหมาะสมของกรอบวินัยการคลังอย่างน้อยทุก ๓ ปี เพื่อให้สัดส่วนดังกล่าวสอดคล้องกับสถานการณ์เศรษฐกิจล่าสุดอย่างเหมาะสม และรายงานให้ ครม. ทราบ ซึ่งในปีนี้ (๒๕๖๔) จะครบกำหนดเวลาที่ต้องมีการทบทวนกรอบดังกล่าว หากสัดส่วนหนี้สาธารณะต่อ GDP เกินกรอบที่กำหนด กระทรวงการคลังจะต้องรายงานเหตุผล วิธีการ และระยะเวลาในการทำให้สัดส่วนดังกล่าวอยู่ภายใต้สัดส่วนที่กำหนดเสนอต่อ ครม. ทราบด้วย ดังนั้น กระทรวงการคลังจะพิจารณาสถานการณ์เศรษฐกิจในช่วงเวลาดังกล่าวควบคู่ไปกับการทบทวนความเหมาะสมของกรอบวินัยการคลังและรายงานให้ ครม. ทราบ ต่อไป

นอกจากนี้ กระทรวงการคลังติดตามความสามารถในการชำระหนี้ (Debt Affordability) ของรัฐบาลอย่างใกล้ชิด โดยพิจารณาจากสัดส่วนภาระดอกเบี้ยต่อประมาณการรายได้ประจำปีงบประมาณ เนื่องจากการกู้เงินเพิ่มขึ้นและ/หรือวิธีการกู้เงินที่เปลี่ยนแปลงไปล้วนส่งผลให้ภาระดอกเบี้ยเพิ่มสูงขึ้นและเป็นภาระต่อการจัดสรรงบประมาณ ทั้งนี้ การกู้เงินภายใต้ พ.ร.ก. กู้เงินฯ ๑ ล้านล้านบาท จะช่วยบรรเทาและรองรับผลกระทบต่อกิจกรรมทางเศรษฐกิจของประเทศไม่ให้ชะลอตัวลงมากนัก และรัฐบาลจะให้ความสำคัญกับแผนงาน/โครงการภายใต้ พ.ร.ก. กู้เงินฯ เพื่อบรรเทาผลกระทบและเร่งการฟื้นฟูทางเศรษฐกิจเพื่อให้ GDP เพิ่มขึ้น อันจะส่งผลให้รัฐสามารถจัดเก็บรายได้เพิ่มขึ้นและเพิ่มความสามารถในการชำระหนี้ให้สูงขึ้นอย่างยั่งยืน ซึ่งจากการประมาณการ หากกู้ พ.ร.ก. กู้เงินฯ ครบ ๑ ล้านล้านบาท ในเดือนกันยายน ๒๕๖๔ ตามอายุของ พ.ร.ก. กู้เงินฯ จะมีสัดส่วนภาระดอกเบี้ยต่อประมาณการรายได้ประจำปีงบประมาณ คิดเป็นเพียงร้อยละ ๗.๓ แสดงให้เห็นว่าประเทศไทยยังคงมีความน่าเชื่อถือและความสามารถในการชำระหนี้ในระดับสูง อีกทั้ง ในระยะปานกลางภาระดอกเบี้ยต่อรายได้ ก็ยังคงอยู่ภายใต้เกณฑ์มาตรฐานสากลที่กำหนดไว้

ไม่เกินร้อยละ ๑๐ ซึ่งเป็นระดับที่ไม่ส่งผลกระทบหรือเป็นอุปสรรคต่อการจัดสรรงบประมาณเพื่อให้มีงบประมาณเพียงพอสำหรับรายจ่ายที่จำเป็นและรายจ่ายลงทุนเพื่อการพัฒนาประเทศ

(ที่มาของเกณฑ์มาตรฐานสากล คือ หากภาระดอกเบี้ยจ่ายของรัฐบาลสูงเกินกว่าร้อยละ ๑๐ จะเริ่มมีผลกระทบต่อการจัดสรรงบรายจ่ายประจำปีในส่วนที่จำเป็นและงบลงทุนของรัฐบาลโดยอาจต้องเริ่มปรับลดงบรายจ่ายประจำปีในส่วนอื่นหรือปรับลดงบลงทุน ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อการดำเนินนโยบายการคลังเพื่อพัฒนาประเทศในระยะยาว)

๑๒) สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

(๑) ควรศึกษา วิเคราะห์ และเสนอแนะนโยบายด้านการคลัง ระบบการเงิน การ

ออม การลงทุน เศรษฐกิจมหภาคและระหว่างประเทศอย่างมีอาชีพ เพื่อไปสู่การเป็นองค์กรในการเสนอแนะนโยบายเศรษฐกิจการคลังเพื่อเศรษฐกิจสมดุล และควรมุ่งเน้นในการเสนอนโยบายที่สามารถขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม รวมทั้งเสนอแนะนโยบายเพื่อการดำเนินการใหม่ ๆ หรือเป็นนวัตกรรมที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจหรือสามารถยกระดับความเป็นอยู่ของประชาชนให้ดีขึ้น ตลอดจนสามารถช่วยเหลือประชาชนสาขาอาชีพต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม เช่น การสนับสนุนมาตรการประกันพืชผลทางการเกษตรมากกว่ามาตรการใช้เงินอุดหนุน เป็นต้น

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กระทรวงการคลังได้กำหนดแนวนโยบายสถาบันการเงินเฉพาะกิจ ระยะ ๕ ปี (ปี ๒๕๖๔ – ๒๕๖๘) เพื่อให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจ (Specialized Financial Institutions: SFIs) จำนวน ๗ แห่ง ได้แก่ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ธนาคารออมสิน ธนาคารอาคารสงเคราะห์ ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย ธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย บริษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม ซึ่งมีบทบาทเติมเต็มช่องว่างทางการเงินในภาวะที่กลไกตลาดไม่ทำงาน เป็นเครื่องมือในการดำเนินนโยบายกึ่งการคลังของรัฐ และมีพันธกิจเพื่อช่วยเหลือประชาชนและผู้ประกอบการเฉพาะกลุ่ม ใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการตามพันธกิจโดยประกอบด้วยหลักการ ดังนี้

(๑) Finance for all คือ การมุ่งเน้นให้ SFIs ได้ทำหน้าที่การเติมเต็มช่องว่างทางการเงินในภาวะที่กลไกตลาดไม่ทำงานให้ได้ประสิทธิภาพสูงสุด และขยายโอกาสการเข้าถึงบริการทางการเงินให้ครอบคลุม (Financial Inclusion) เพื่อให้ประชาชนทุกกลุ่ม มีแหล่งเงินทุนเพื่อนำไปใช้พัฒนาคุณภาพชีวิต

สามารถเข้าถึงบริการทางการเงินขั้นพื้นฐานได้โดยไม่มีใครถูกทิ้ง เป็นการลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคม สร้างความเท่าเทียมและความเสมอภาค อันเป็นพื้นฐานสำคัญในการมุ่งสู่เศรษฐกิจที่มีการพัฒนาอย่างทั่วถึง (Inclusive Economy) ซึ่งการที่จะบรรลุเป้าหมายดังกล่าวได้นั้น SFIs จะต้องพิจารณาถึงกลุ่มเป้าหมายที่เหมาะสม ผลลัพธ์ทางการเงินที่สอดคล้องกับปัญหา และวิธีการที่จะเพิ่มการเข้าถึงบริการทางการเงิน (Financial Access) ผ่านช่องทางและเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยจำเป็นต้องคำนึงถึงคุณภาพของการเข้าถึงและประโยชน์ที่เกิดขึ้นภายหลังการเข้าถึงด้วย

(๒) Literacy for all คือ การมุ่งเน้นให้ SFIs ยกระดับศักยภาพของลูกค้าหนึ่งโดยการเพิ่มพูนองค์ความรู้และทักษะที่จำเป็น ซึ่งรวมถึงความรู้และทักษะทางการเงิน (Financial Literacy) ความรู้ในการประกอบอาชีพและการดำเนินธุรกิจ (Professional Expertise) และความรู้ด้านดิจิทัลที่เกี่ยวข้องกับบริบทของกลุ่มเป้าหมาย (Digital Literacy) ทั้งนี้ SFIs อาจดำเนินการร่วมกับพันธมิตรที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเรื่องนั้น ๆ ผ่านการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เช่น โครงการให้ความรู้ การประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) การสนทนากลุ่มย่อย (Focus Group) เป็นต้น โดยมีการกำหนดตัวชี้วัดเชิงคุณภาพและเน้นประสิทธิผลของโครงการอย่างชัดเจน และอาจพิจารณากำหนดเงื่อนไขพิเศษของบริการธนาคารสำหรับผู้เข้าร่วมโครงการดังกล่าว

(๓) Responsibility for all คือ การมุ่งเน้นให้ SFIs ดำเนินธุรกิจอย่างมีความรับผิดชอบ (Accountability) ดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งกิจกรรมตามธุรกิจหลักและกิจกรรมสนับสนุน และยึดหลักการธนาคารเพื่อความยั่งยืน (Sustainable Banking) ในการดำเนินธุรกิจ ให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลที่ดี (Good Governance) ส่งเสริมให้องค์กรมีความมั่นคง เข้มแข็ง พร้อมสนองนโยบายของรัฐได้อย่างเต็มที่ และตระหนักถึงความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคม เช่น บูรณาการการประเมินความเสี่ยงด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมเข้าไปในกระบวนการกลั่นกรองสินเชื่อ ยึดแนวคิดไตรกำไรสุทธิ (Triple Bottom Line) และมาตรฐานอีเคไควเตอร์ ประกอบการพิจารณาสินเชื่อโครงการใหญ่ ๆ เป็นต้น ในขณะเดียวกัน SFIs ควรตระหนักถึงความรับผิดชอบต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder) อย่างครอบคลุม

ทั้งนี้ SFIs ได้นำแนวนโยบายดังกล่าวข้างต้นไปใช้ในการกำหนดแผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการประจำปีของ SFIs แต่ละแห่งเพื่อแปลงแนวนโยบายไปสู่การปฏิบัติอย่างแท้จริงแล้ว

(๒) ควรให้ความสำคัญ กับการขับเคลื่อนอุตสาหกรรมเกษตรในรูปแบบโมเดลเศรษฐกิจใหม่ (BCG Model) ตามแนวคิดการพัฒนาเศรษฐกิจแบบองค์รวมเพื่อให้เกิดการยอมรับของนานาประเทศตามที่ประเทศไทยได้ก้าวเข้าสู่การเป็นสมาชิกประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนแล้ว และพิจารณาแนวทางและความเป็นไปได้เกี่ยวกับการผลักดันให้ใช้ผลิตภัณฑ์ BCG ในการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐหรือให้มีการดำเนินธุรกิจหรือใช้ประโยชน์จากผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมมากยิ่งขึ้น

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (สศค.) ได้เสนอแนะมาตรการภาษีเพื่อส่งเสริมบรรจุกัญชีพลาสติกที่ย่อยสลายได้เองทางชีวภาพเพื่อช่วยลดปริมาณขยะใช้ครั้งเดียวทิ้ง โดยการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล ๑.๒๕ เท่าของรายจ่ายที่ได้จ่ายไปเป็นค่าซื้อบรรจุกัญชีพลาสติกที่ย่อยสลายได้เองทางชีวภาพตามประเภทที่อธิบดีกรมสรรพากรกำหนด และได้รับการรับรองผลิตภัณฑ์จากสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรมสำหรับรายจ่ายที่ได้จ่ายไปตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๒ ถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๔ ตามพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ ๗๐๒) พ.ศ. ๒๕๖๓ ลงวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๓ และ สศค. พร้อมทั้งจะสนับสนุนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์และแผนงานตามแนวทางของ

BCG Model โดยพิจารณาเสนอแนะเครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์การเงินการคลังและภาษีอากรอื่น ๆ ที่เหมาะสมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนต่อไป

(๓) ควรจัดทำแนวทางการดำเนินการเพื่อสร้างความรู้ทางการเงิน (Financial Literacy) โดยเฉพาะอย่างยิ่งส่งเสริมและสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของการออมและการใช้จ่ายในสิ่งที่จำเป็นเพราะจะเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันทางการเงินเบื้องต้น ซึ่งจะเป็นการแก้ไขปัญหาในเชิงรุกและมีความยั่งยืนมากกว่าการให้การช่วยเหลือเป็นเงิน เนื่องจากการใช้มาตรการทางการเงินการคลังเพื่อช่วยเหลือฟื้นฟู และเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ เพื่อชดเชยรายได้แก่ลูกจ้างของสถานประกอบการที่ได้รับผลกระทบหรือผู้ได้รับผลกระทบอื่น ๆ ของการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ โดยผู้ลงทะเบียนและผ่านการตรวจสอบคุณสมบัติจะได้รับการช่วยเหลือรายละ ๕,๐๐๐ บาท เป็นระยะเวลา ๓ เดือน นั้น เป็นมาตรการที่สามารถกระตุ้นเศรษฐกิจได้ในระดับหนึ่ง แต่อาจก่อให้เกิดผลกระทบระยะยาวและสร้างความคุ้นชินในการขอรับความช่วยเหลือของประชาชน

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

๑. สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (สศค.) และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อยู่ระหว่างการจัดทำร่างแผนการพัฒนาทักษะทางการเงิน (ร่างแผนฯ) ซึ่งเป็นการปรับปรุงร่างแผนการให้ความรู้พื้นฐานทางการเงิน (ชื่อเดิม) ตามความเห็นและข้อเสนอแนะของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) อันเป็นการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี (ครม.) ที่ให้ สศค. พิจารณากลับกรอร่างแผนฯ ก่อนเสนอ ครม. นอกจากนี้ ด้วยเงื่อนไขและสถานการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคมทั้งภายในประเทศและของโลกที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างมากและรวดเร็วในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา ทำให้มีความจำเป็นต้องปรับปรุงร่างแผนฯ เพิ่มเติมเพื่อให้มีความสอดคล้องและสามารถตอบสนองประเด็น แนวโน้ม และความท้าทายทางเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบัน

โดยเมื่อวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๖๓ กระทรวงการคลังได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานการพัฒนาทักษะทางการเงินเพื่อพิจารณากำหนดแนวทาง นโยบาย และแผนการพัฒนาทักษะทางการเงิน โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเป็นประธานคณะทำงาน ปลัดกระทรวงการคลังและผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลังเป็นรองประธานคณะทำงาน และผู้แทน สศค. และกรมบัญชีกลางเป็นคณะทำงานและฝ่ายเลขานุการซึ่ง สศค. ได้นำเอาความเห็นจากการหารือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและข้อเสนอแนะจากรายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง ความรอบรู้ทางการเงินของประชาชนไทย โดยคณะกรรมการการเศรษฐกิจการเงิน และการคลัง วุฒิสภา มาใช้ในการปรับปรุงร่างแผนฯ ดังกล่าว ก่อนเตรียมเสนอ ครม. พิจารณาต่อไป

๒. ร่างแผนการพัฒนาทักษะทางการเงินจะมีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดเป้าหมาย แนวทางการดำเนินงาน และสร้างระบบนิเวศด้านการพัฒนาทักษะทางการเงินของประเทศ โดยให้ความสำคัญกับประเด็นทางการเงินที่สอดคล้องกับเงื่อนไขและสถานการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบัน อาทิ การจัดลำดับความเร่งด่วนในการดำเนินการตามความเปราะบางทางการเงินของกลุ่มเป้าหมาย การเร่งเสริมสร้างทักษะด้านการเงินดิจิทัลให้ประชาชน การใช้ช่องทางดิจิทัลและเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินการ และการเสริมสร้างทักษะในการบริหารจัดการการเงินในภาวะวิกฤติ เป็นต้น

๓. กำหนดการเบื้องต้นในการเสนอร่างแผนการพัฒนาทักษะทางการเงินต่อ ครม.

กำหนดการ	การดำเนินการ
มีนาคม - เมษายน ๒๕๖๔	- สศค. เวียน (ทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์) ร่างแผนการพัฒนาทักษะทางการเงินให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณา (เฉพาะหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับส่วนของเนื้อหาที่มีการปรับปรุง) - สศค. เวียนร่างแผนการพัฒนาทักษะทางการเงินให้หน่วยงานในคณะกรรมการพัฒนาทักษะทางการเงินพิจารณาให้ความเห็น (เวียนรอบที่ ๑) - สศค. เวียนร่างแผนการพัฒนาทักษะทางการเงินที่ได้ปรับปรุงตามความเห็นข้างต้น ให้หน่วยงานในคณะกรรมการพัฒนาทักษะทางการเงินพิจารณาให้ความเห็นชอบ (เวียนรอบที่ ๒) ก่อนเสนอกรม.
พฤษภาคม ๒๕๖๔	- สศค. เสนอร่างแผนการพัฒนาทักษะทางการเงินให้ปลัดกระทรวงการคลังและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังพิจารณาให้ความเห็นชอบ
มิถุนายน ๒๕๖๔	- กระทรวงการคลังเสนอร่างแผนการพัฒนาทักษะทางการเงิน ต่อ กรม. เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบและมอบหมายการดำเนินการ

(๔) **ควรกำหนดแนวทางหรือมาตรการเพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนของหน่วยงานรัฐ ทั้งนี้ เพื่อให้ประชาชนมีศักยภาพในการแข่งขัน และสามารถพึ่งพาตนเองได้ ซึ่งเป็นแนวทางขับเคลื่อนที่สอดคล้องกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ในประเด็นเศรษฐกิจฐานรากที่มุ่งเน้นด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ที่จะก่อให้เกิดการยกระดับมาตรฐานการครองชีพและความเป็นอยู่ของประชาชนให้ดีขึ้น**

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กระทรวงการคลังได้มีมาตรการสนับสนุนให้ประชาชนและผู้ประกอบการสามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนจากหน่วยงานของรัฐ เพื่อให้ประชาชนและผู้ประกอบการมีศักยภาพในการแข่งขัน สามารถพึ่งพาตนเองได้ และสร้างโอกาสและความเสมอภาคในสังคม โดยเฉพาะในช่วงที่มีการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - 19) ได้แก่

๑. พระราชกำหนดการให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้ประกอบการวิสาหกิจที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓ (พระราชกำหนดฯ) ให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Small and Medium Enterprises : SMEs) ซึ่งรวมถึงบริษัทที่มีหลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (MAI) ที่มีสินเชื่อคงค้างกับสถาบันการเงิน โดยการให้สินเชื่อเพิ่มเติมเพื่อเป็นสภาพคล่องให้แก่ผู้ประกอบการ SMEs โดยธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ให้สถาบันการเงินกู้ยืมในอัตราร้อยละ ๐.๐๑ ต่อปี เพื่อให้สถาบันการเงินปล่อยกู้ให้แก่ผู้ประกอบการ SMEs ที่มีวงเงินสินเชื่อรวมกับสถาบันการเงินแต่ละแห่งไม่เกิน ๕๐๐ ล้านบาท ในอัตราไม่เกินร้อยละ ๒๐ ของยอดสินเชื่อคงค้างของลูกค้า ณ สิ้นเดือนธันวาคม ๒๕๖๒ คิดดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๒ ต่อปี เป็นระยะเวลา ๒ ปี ทั้งนี้ รัฐบาลเป็นผู้รับชำระดอกเบี้ยแทนในระยะ ๖ เดือนแรก โดยผู้ประกอบการสามารถยื่นคำขอได้ถึงวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๖๔

๒. มาตรการด้านการเงินที่ดำเนินการผ่านสถาบันการเงินและสถาบันการเงินเฉพาะกิจเพื่อให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ประกอบการที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของ COVID - 19 ได้แก่

๒.๑ ธนาคารออมสินได้ดำเนินโครงการสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำ ดังนี้

๒.๑.๑ โครงการสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำสำหรับผู้ประกอบการทั่วไปในธุรกิจท่องเที่ยวและธุรกิจที่เกี่ยวข้อง วงเงิน ๑๐,๐๐๐ ล้านบาท โดยธนาคารออมสินสนับสนุนเงินทุนดอกเบี้ยต่ำให้สถาบันการเงินคิดดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๐.๐๑ ต่อปี ระยะเวลา ๒ ปี และสถาบันการเงินปล่อยสินเชื่อให้กับ

ผู้ประกอบการคิดดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๒ ต่อปี ระยะเวลา ๒ ปี วงเงินสินเชื่อสูงสุดต่อรายไม่เกิน ๑๐๐ ล้านบาท รับคำขอสินเชื่อถึงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๔

๒.๑.๒ โครงการสินเชื่อฟื้นฟูท่องเที่ยวไทย โดยธนาคารออมสินสนับสนุนให้แก่ผู้ประกอบการ SMEs ขนาดเล็ก และผู้ประกอบการรายย่อยในธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวและ Supply Chain วงเงินรวม ๕,๐๐๐ ล้านบาท คิดดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๓.๙๙ ต่อปี วงเงินต่อรายไม่เกิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท ระยะเวลา ๕ ปีปลอดชำระเงินต้น ๑ ปี รับคำขอสินเชื่อถึงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๔

๒.๑.๓ โครงการสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำ SMEs มีที่ มีเงิน สำหรับธุรกิจท่องเที่ยว โดยธนาคารออมสินให้สินเชื่อแก่ผู้ประกอบการในภาคธุรกิจท่องเที่ยวและ Supply Chain โดยใช้หลักประกันสินเชื่อเป็นที่ดินและสิ่งปลูกสร้างและไม่ต้องผ่านการตรวจเครดิตบูโร วงเงินรวม ๑๐,๐๐๐ ล้านบาท วงเงินสินเชื่อต่อรายไม่เกินร้อยละ ๗๐ ของราคาประเมินที่ดินของทางราชการสูงสุดไม่เกิน ๕๐ ล้านบาท ระยะเวลา ๓ ปี ดอกเบี้ยร้อยละ ๐.๑๐ ต่อปีในปีแรก ร้อยละ ๐.๙๙ ต่อปีในปีที่ ๒ และร้อยละ ๕.๙๙ ต่อปีในปีที่ ๓ รับคำขอสินเชื่อถึงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๔

๒.๑.๔ โครงการสินเชื่อออมสิน SMEs มีที่ มีเงิน โดยธนาคารออมสินให้สินเชื่อแก่ผู้ประกอบการ SMEs โดยใช้หลักประกันสินเชื่อเป็นที่ดินและสิ่งปลูกสร้างและไม่ต้องผ่านการตรวจเครดิตบูโร วงเงินรวม ๑๐,๐๐๐ ล้านบาท วงเงินสินเชื่อต่อรายไม่เกินร้อยละ ๗๐ ของราคาประเมินที่ดินของทางราชการสูงสุดไม่เกิน ๕๐ ล้านบาท คิดอัตราดอกเบี้ยร้อยละ ๕.๙๙ ต่อปี ระยะเวลา ๓ ปี รับคำขอสินเชื่อถึงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๔

๒.๒ ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย (ธพว.) ได้ดำเนินโครงการสินเชื่อเพื่อช่วยเหลือผู้ประกอบการรายย่อยที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของไวรัสโคโรนา (COVID-19) หรือสินเชื่อ Extra Cash วงเงินรวม ๑๐,๐๐๐ ล้านบาท เพื่อเสริมสภาพคล่องและแบ่งเบาภาระค่าใช้จ่ายในการประกอบธุรกิจของผู้ประกอบการ SMEs ขนาดย่อมทั้งบุคคลธรรมดาและนิติบุคคลในธุรกิจท่องเที่ยวและธุรกิจอื่น ๆ ที่ได้รับผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อมจากการแพร่ระบาดของ COVID - 19 คิดดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๓ ต่อปี สำหรับ ๒ ปีแรก วงเงินสินเชื่อต่อรายไม่เกิน ๓ ล้านบาท ระยะเวลาการกู้ยืมสูงสุดไม่เกิน ๕ ปี รับคำขอสินเชื่อถึงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๔

๒.๓ บรรษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม (บสย.) ได้ดำเนินโครงการค้ำประกันสินเชื่อเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนและช่วยเหลือผู้ประกอบการ SMEs และผู้ประกอบการรายย่อยให้สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนในระบบสถาบันการเงินได้อย่างเพียงพอ ดังนี้

๒.๓.๑ โครงการค้ำประกันสินเชื่อ PGS Soft Loan พลัส วงเงิน ๕๗,๐๐๐ ล้านบาท โดย บสย. ค้ำประกันสินเชื่อให้กับผู้ประกอบการ SMEs รวมทั้ง SMEs ที่มีคุณสมบัติตามพระราชกำหนดฯ แต่ยังไม่ได้รับสินเชื่อตามพระราชกำหนดฯ และผู้ประกอบการที่มีคุณสมบัติตามโครงการสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำสำหรับผู้ประกอบการทั่วไปในธุรกิจท่องเที่ยวและธุรกิจที่เกี่ยวข้องของธนาคารออมสิน แต่ยังไม่ได้รับสินเชื่อตามโครงการดังกล่าวสามารถเข้าร่วมโครงการค้ำประกันสินเชื่อ PGS Soft Loan พลัส ของ บสย. ได้คิดอัตราค่าธรรมเนียมร้อยละ ๑.๗๕ ต่อปี ระยะเวลาค้ำประกัน ๘ ปี โดย บสย. จะเริ่มค้ำประกันและเก็บค่าธรรมเนียมในต้นปีที่ ๓ นับจากวันที่ผู้ประกอบการ SMEs แต่ละรายได้รับสินเชื่อตามแต่ละโครงการ

๒.๓.๒ โครงการค้ำประกันสินเชื่อ Portfolio Guarantee Scheme ระยะที่ ๙ (PGS ๙) วงเงินโครงการ ๑๕๐,๐๐๐ ล้านบาท โดย บสย. ค้ำประกันสินเชื่อให้แก่ผู้ประกอบการ SMEs วงเงินค้ำประกันต่อรายไม่เกิน ๑๐๐ ล้านบาท ระยะเวลาค้ำประกันไม่เกิน ๑๐ ปี ค่าธรรมเนียมการค้ำประกันสินเชื่อ

เป็นไปตามที่ บสย. กำหนด โดยรัฐบาลจะรับภาระค่าธรรมเนียมแทนผู้ประกอบการ SMEs ปีละไม่เกินร้อยละ ๑.๗๕ ต่อปี เป็นเวลา ๒ ปี รับคำขอค้ำประกันสินเชื่อถึงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๕

ปัจจุบัน บสย. มีโครงการค้ำประกันสินเชื่อ บสย. SMEs ไทยสู้ภัยโควิด ระยะที่ ๒ วงเงินโครงการ ๑๐,๐๐๐ ล้านบาท (อยู่ภายใต้โครงการ PGS 9 วงเงิน ๑๕๐,๐๐๐ ล้านบาท) โดย บสย. ค้ำประกันสินเชื่อให้ผู้ประกอบการ SMEs กลุ่มธุรกิจท่องเที่ยวและเกี่ยวเนื่อง เพิ่มระดับการจ่ายค่าประกันชดเชยตลอดอายุโครงการเป็นร้อยละ ๓๕ (จากเดิมอยู่ที่ร้อยละ ๓๐) วงเงินค้ำประกันต่อรายไม่เกิน ๑๐๐ ล้านบาท ค้ำประกัน ๑๐ ปี ในอัตราค่าธรรมเนียมร้อยละ ๑.๕ ต่อปี โดยรัฐบาลรับภาระค่าธรรมเนียมแทนผู้ประกอบการ SMEs ใน ๒ ปีแรก รับคำขอค้ำประกันสินเชื่อถึงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๔

๒.๓.๓ โครงการค้ำประกันสินเชื่อเพื่อผู้ประกอบการ Micro Entrepreneurs ระยะที่ ๔ (Micro 4) วงเงินโครงการ ๒๕,๐๐๐ ล้านบาท โดย บสย. ค้ำประกันสินเชื่อให้แก่ผู้ประกอบการรายย่อย วงเงินค้ำประกันต่อรายไม่เกิน ๕๐๐,๐๐๐ บาทรวมทุกสถาบันการเงิน ระยะเวลาค้ำประกันไม่เกิน ๑๐ ปี ค่าธรรมเนียมการค้ำประกันไม่เกินร้อยละ ๑.๕ ต่อปี โดยรัฐบาลจะรับภาระค่าธรรมเนียมแทนผู้ประกอบการรายย่อยปีละไม่เกินร้อยละ ๑.๕ ต่อปี เป็นเวลา ๒ ปี รับคำขอค้ำประกันสินเชื่อถึงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๕

๒.๓.๔ ธนาคารออมสินและธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) มีโครงการสินเชื่อเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับผู้มีอาชีพอิสระที่ได้รับผลกระทบจาก COVID - 19 (สินเชื่อฉุกเฉิน) เพื่อเพิ่มสภาพคล่องชั่วคราวในการดำรงชีวิตให้กับประชาชนที่มีอาชีพอิสระไม่มีรายได้ประจำ หรือตกงาน หรือเกษตรกรที่ไม่มีรายได้ประจำวงเงินสินเชื่อต่อรายไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท คิดอัตราดอกเบี้ยคงที่ไม่เกินร้อยละ ๐.๑๐ ต่อเดือน ไม่ต้องมีหลักประกัน ระยะเวลากู้ไม่เกิน ๓ ปี ปลอดชำระเงินต้นและดอกเบี้ยไม่เกิน ๑๒ เดือน ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ธนาคารออมสินและ ธ.ก.ส. กำหนด รับคำขอสินเชื่อถึงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๔

๒.๓.๕ ธนาคารออมสินมีโครงการสินเชื่อเสริมพลังฐานราก วงเงินรวม ๑๐,๐๐๐ ล้านบาท สำหรับผู้ประกอบการรายย่อยที่เป็นบุคคลธรรมดา ผู้มีรายได้ประจำ ผู้ประกอบอาชีพอิสระ และบุคคลในครอบครัว ที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของ COVID - 19 ภัยทางเศรษฐกิจ และภัยทางธรรมชาติ คิดดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๐.๓๕ ต่อเดือน วงเงินต่อรายไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาท ระยะเวลากู้ ๓ ปี ปลอดชำระเงินต้นและดอกเบี้ย ๖ เดือน รับคำขอสินเชื่อถึงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๔

นอกจากนี้การดำเนินการตามพระราชบัญญัติสถาบันการเงินประชาชน พ.ศ. ๒๕๖๒ รัฐบาลให้ความสำคัญกับการสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนเพื่อให้ชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองได้ รวมทั้งสร้างโอกาสให้ประชาชนในชุมชนสามารถเข้าถึงบริการทางการเงินในระดับชุมชนได้อีกทางหนึ่งนอกเหนือจากแหล่งเงินทุนของหน่วยงานรัฐ และในขณะเดียวกันรัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับการรวมกลุ่มของประชาชนในชุมชนเพื่อจัดตั้งเป็นองค์กรการเงินชุมชนที่ในปัจจุบันยังไม่มีมีการกำกับดูแลจากหน่วยงานภาครัฐ ไม่มีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่เชื่อมโยงกับระบบการเงินของประเทศ และไม่มีสถานะเป็นนิติบุคคล จากประเด็นปัญหาดังกล่าว รัฐบาลจึงได้มีการตราพระราชบัญญัติสถาบันการเงินประชาชน พ.ศ. ๒๕๖๒ ขึ้นเพื่อส่งเสริมหรือสนับสนุนให้องค์กรการเงินชุมชนที่มีวัตถุประสงค์ในการส่งเสริมการออมทรัพย์และให้บริการทางการเงินแก่สมาชิกในชุมชนได้มีการพัฒนาองค์ความรู้ คุณภาพชีวิต และสวัสดิการของสมาชิกและประชาชนในพื้นที่ โดยสถาบันการเงินประชาชนที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายมีสถานะเป็นนิติบุคคลและทำหน้าที่เป็นธนาคารของชุมชนซึ่งให้บริการรับฝากเงินจากสมาชิก ประชาชน และวิสาหกิจชุมชน ให้สินเชื่อแก่สมาชิก และเป็น

ตัวแทนการรับชำระเงินและรับโอนเงินของสมาชิกและประชาชน โดยมีพื้นที่ดำเนินงานไม่เกินขอบเขตตำบล และเขตหมู่บ้านที่ติดกับตำบลดังกล่าว และสถาบันการเงินประชาชนสามารถนำกำไรไปใช้เพื่อจ่ายเป็นเงินปันผล แก่สมาชิกรวมถึงเป็นเงินสนับสนุนสวัสดิการให้กับสมาชิกในพื้นที่ดำเนินงาน นอกจากนี้ สถาบันการเงิน ประชาชนจะได้รับความช่วยเหลือจากธนาคารผู้ประสานงาน (ธนาคารออมสินและธนาคารเพื่อการเกษตรและ สหกรณ์การเกษตร) ในการเป็นพี่เลี้ยงช่วยจัดทำและพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการให้บริการ ทางการเงิน เป็นตัวกลางในการทำธุรกรรมทางการเงิน และช่วยตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินการ ซึ่งการมีพี่เลี้ยงดังกล่าวจะช่วยลดต้นทุนและสนับสนุนให้สถาบันการเงินประชาชนสามารถดำเนินการ เป็นธนาคารของชุมชนที่มีประสิทธิภาพและเป็นที่ยอมรับและไว้วางใจของสมาชิกและประชาชนในพื้นที่

ตั้งแต่เดือนธันวาคม ๒๕๖๒ เป็นต้นมา องค์กรการเงินชุมชนที่มีคุณสมบัติ ตามกฎหมาย เช่น มีทุนที่ชำระแล้วไม่ต่ำกว่า ๕ แสนบาท มีการจัดทำงบการเงินประจำปีต่อเนื่องกันเป็นเวลา ไม่น้อยกว่า ๒ ปี มีผลการดำเนินงานเป็นกำไรต่อเนื่องกันเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๒ ปี เป็นต้น สามารถติดต่อ เพื่อยื่นคำขอจดทะเบียนเป็นสถาบันการเงินประชาชนได้ที่สาขาของธนาคารผู้ประสานงานในพื้นที่

ปัจจุบันมีองค์กรการเงินชุมชนที่จดทะเบียนจัดตั้งเป็นสถาบันการเงินประชาชน ภายใต้อำนาจของพระราชบัญญัติสถาบันการเงินประชาชน พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยมีธนาคารออมสินทำหน้าที่เป็นธนาคาร ผู้ประสานงาน จำนวน ๓ แห่ง ได้แก่

(๑) กลุ่มสัจจะออมทรัพย์บ้านสระแก้วใช้ชื่อว่า สถาบันการเงินประชาชนตำบลบ้านเป่า (ตำบลบ้านเป่าอำเภอฟุไธสง จังหวัดบุรีรัมย์) จดทะเบียนจัดตั้งเมื่อวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๖๓

(๒) สถาบันการเงินชุมชนบ้านคูตินใช้ชื่อว่า สถาบันการเงินประชาชนตำบลน้ำขาว (ตำบลน้ำขาว อำเภोजะนะ จังหวัดสงขลา) จดทะเบียนจัดตั้งเมื่อวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

(๓) สถาบันการเงินชุมชนบ้านทานพอใช้ชื่อว่า สถาบันการเงินประชาชนบ้านทานพอ (ตำบลไม้เรียงอำเภอลวง จังหวัดนครศรีธรรมราช) จดทะเบียนจัดตั้งเมื่อวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๖๓

๒.๔ กระทรวงการต่างประเทศ

๑) กระทรวงและสำนักงานปลัดกระทรวงการต่างประเทศ ควรปรับปรุงวิสัยทัศน์ พันธกิจ และผลสัมฤทธิ์ ให้สอดคล้องและครอบคลุมภารกิจของแต่ละหน่วยงานในกระทรวง เพื่อให้เกิดความ ชัดเจนและมีเป้าหมายในการดำเนินงานที่ถูกต้อง และตัวชี้วัดของกระทรวงควรกำหนดให้เป็นรูปธรรม ที่ชัดเจน และสามารถวัดผลและประเมินผลได้อย่างแท้จริง รวมทั้งประชาสัมพันธ์ผลงานที่มีอยู่มากมาย ให้สาธารณชนรับทราบ ดังเช่น เหตุการณ์ล่าสุดที่กระทรวงช่วยเหลือคนไทยที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ และเพื่อให้นักไทยที่อาศัยอยู่ในต่างประเทศได้มีโอกาสเดินทาง กลับประเทศไทย ซึ่งเป็นผลงานเชิงประจักษ์แต่ขาดการนำมาใช้ในการประเมินผลการปฏิบัติราชการและ แสดงผลการดำเนินงานในลักษณะดังกล่าวต่อสาธารณะอย่างกว้างขวาง

๒) ควรประชาสัมพันธ์โครงการต่าง ๆ ตามภารกิจของทีมประเทศไทยที่บูรณาการร่วมกับ กระทรวงต่าง ๆ ให้ประชาชนได้รับทราบและเข้าถึงได้ง่าย รวมทั้งจัดทำฐานข้อมูลของประชาชนไทย ที่อาศัยอยู่ในแต่ละประเทศ เช่น เพศ วัย การศึกษา การประกอบอาชีพ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่แท้จริงและ ทันสมัยเป็นปัจจุบันสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ สำหรับทีมประเทศไทยในต่างประเทศ เพื่อเป็นข้อมูล สำหรับให้ความช่วยเหลือคนไทยในต่างประเทศได้อย่างทันท่วงทีในทุกสถานการณ์ที่เกิดขึ้น

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

๑. กรมสารนิเทศได้ใช้ประโยชน์จากช่องทางประชาสัมพันธ์ที่หลากหลายและทันสมัยเพื่อประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของรัฐบาลและกระทรวงฯ อย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการใช้สื่อแนวใหม่หรือสื่อดิจิทัลเพื่อให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ ได้ทั่วถึงมากยิ่งขึ้น โดยสื่อดิจิทัลของกระทรวงการต่างประเทศที่มีผู้ติดตามเป็นจำนวนมาก ได้แก่ Facebook (ผู้ติดตามประมาณ ๒๘๐,๐๐๐ คน) และ Twitter (ผู้ติดตามประมาณ ๑๑๐,๐๐๐ คน) มุ่งเน้นนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับนโยบายที่สำคัญของรัฐบาลและภารกิจด้านการต่างประเทศในทุกมิติ รวมทั้งการดำเนินงานของสถานเอกอัครราชทูต/สถานกงสุลใหญ่และทีมประเทศไทยในต่างประเทศ โดยเฉพาะในช่วงสถานการณ์โควิด-๑๙ ซึ่งกระทรวงฯ ได้บูรณาการการดูแลช่วยเหลือคนไทยในต่างประเทศที่ได้รับผลกระทบและชาวต่างชาติที่มีความจำเป็น ต้องเดินทางเข้าประเทศไทยกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างเข้มข้น ทำงานใกล้ชิดกับทุกภาคส่วน อาทิ ศูนย์บริหารสถานการณ์โควิด-๑๙ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงแรงงาน กระทรวงมหาดไทย เพื่อสื่อสารข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนชาวไทยทั้งในและต่างประเทศเพื่อให้ได้รับทราบข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องและรวดเร็ว โดยมีการแถลงข่าวภาคภาษาอังกฤษที่ศูนย์บริหารสถานการณ์โควิด-๑๙ โดยรองโฆษกกระทรวงการต่างประเทศ และนำส่งข้อมูล “ความรู้สู่ชุมชน” ให้กระทรวงมหาดไทยทุกสัปดาห์เพื่อนำไปเผยแพร่ในพื้นที่ต่าง ๆ ทุกจังหวัดทั่วทุกภูมิภาคด้วย

๒. กระทรวงฯ มีการสื่อสารและให้ข้อมูลในประเด็นที่อยู่ในความสนใจของสาธารณชนผ่านช่องทางต่าง ๆ ได้แก่ การแถลงข่าวประจำสัปดาห์โดยโฆษกกระทรวงการต่างประเทศ รายการ Spokesman Live!!! “คุยรอบโลกกับโฆษก กต.” ซึ่งเผยแพร่ทางเฟซบุ๊กกระทรวงการต่างประเทศและวิทยุสาธารณะ สถานีโทรทัศน์ NBT และ NBT world ทุกสัปดาห์ นอกจากนี้ ยังมีการนำเสนอเนื้อหาด้านเศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยี นวัตกรรม มาตรการและนโยบายของรัฐบาลรวมทั้งประเด็นด้านการต่างประเทศและสถานการณ์โควิด-๑๙ ทั้งในและต่างประเทศผ่านรายการต่าง ๆ ของสถานีวิทยุสาธารณะ AM๑๕๗๕ kHz ทุกวันจันทร์ – ศุกร์ด้วย

๓. ในช่วงที่นานาประเทศต้องประสบกับความท้าทายจากผลกระทบของการแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ ประเทศไทยมีความจำเป็นต้องให้ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง ทันกาล เพื่อสร้างการรับรู้ที่ถูกต้องและสร้างความเชื่อมั่นต่อไทยทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม โดยเน้นการประชาสัมพันธ์ประเด็นเชิงบวกและศักยภาพของประเทศไทย เช่น การเผยแพร่หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การขับเคลื่อนประเทศไทยด้วยนโยบาย Thailand ๔.๐ EEC ความพร้อมและบทบาทของไทยในการเป็นเจ้าภาพการจัดการประชุมระหว่างประเทศที่สำคัญ ได้แก่ APEC และ BIMSTEC

๔. สำหรับการดำเนินงานด้านการกงสุลและการดูแลคนไทยในต่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศมีการเก็บสถิติคนไทยที่พำนักอยู่ในต่างประเทศอยู่แล้ว ที่ผ่านมา สถานเอกอัครราชทูตและสถานกงสุลใหญ่ไทยในประเทศต่าง ๆ ได้เก็บข้อมูลคนไทยจากหลายแหล่ง อาทิ ข้อมูลจากเครือข่ายชุมชนไทย การจัดโครงการให้ชุมชนไทยในเขตอาณา และการลงทะเบียนเลือกตั้งนอกราชอาณาจักร นอกจากนี้ ในช่วงการระบาดของโควิด-๑๙ กระทรวงการต่างประเทศได้สำรวจจำนวนคนไทยที่ประสงค์จะขอรับความช่วยเหลือด้านการเดินทางกลับประเทศและการขอรับการสนับสนุนเพื่อให้สามารถดำรงชีวิตในต่างประเทศในช่วงเวลาดังกล่าวได้ โดยกระทรวงการต่างประเทศได้พัฒนาระบบสถิติงานกงสุล (Consular Index) ซึ่งสถานเอกอัครราชทูตและสถานกงสุลใหญ่สามารถเข้าไปกรอกข้อมูลจำนวนคนไทย และสถิติการให้บริการด้านกงสุลต่าง ๆ ได้โดยตรง

อย่างไรก็ดี การเก็บข้อมูลข้างต้นมีข้อจำกัดหลายประการ อาทิ คนไทยไม่ประสงค์จะเปิดเผยข้อมูล การไม่สามารถเข้าถึงชุมชนพื้นที่ห่างไกลหรือในประเทศที่ไม่มีสำนักงานตั้งอยู่ ซึ่งส่งผลให้สถานเอกอัครราชทูตและสถานกงสุลใหญ่มีข้อมูลคนไทยที่ไม่ครบถ้วน

กระทรวงการต่างประเทศจึงได้มีแผนพัฒนาระบบ mobile application เพื่อจัดทำฐานข้อมูลคนไทยในต่างประเทศ โดย application จะเปิดให้คนไทยที่จะเดินทางไปต่างประเทศลงทะเบียนเพื่อระบุยืนยันตัวตนก่อนการเดินทาง โดยระบบจะสามารถระบุพิกัดที่คนไทยพำนักอยู่เมื่อผู้ลงทะเบียนเปิดใช้ application ซึ่งข้อมูลคนไทยข้างต้นจะถูกประมวลเป็นจำนวนและพื้นที่และบันทึกเข้าฐานข้อมูลคนไทยในต่างประเทศ ซึ่งจะเป็ข้อมูลที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด เพื่อกระทรวงการต่างประเทศสามารถนำไปวิเคราะห์และจัดทำแนวนโยบายที่เกี่ยวข้องต่อไป นอกจากนี้ application จะมีข้อมูลที่จำเป็น เพื่อให้ผู้ใช้สามารถเตรียมตัวในการเดินทางไปได้อย่างปลอดภัย อีกทั้งยังสามารถแจ้งเตือนในกรณีที่มีเหตุการณ์ไม่ปกติโดยเป็นข้อมูลที่ได้รับการยืนยันจากสำนักงานในพื้นที่

๓) กระทรวงมีโครงการพัฒนาศักยภาพนักเรียนไทยมุสลิมที่ได้รับทุนการศึกษาด้านศาสนาในต่างประเทศ ควรมีการติดตามประเมินผลหลังจากกลับมาสู่สังคมไทยว่าสามารถลดเหตุการณ์ความรุนแรงในพื้นที่จังหวัดภาคใต้ได้หรือไม่ เข้าเป็นแนวร่วมของผู้ก่อการร้ายแค่ไหน เพียงใด นอกจากนั้นควรแนะนำให้นักเรียนไทยมุสลิมเข้าศึกษาสาขาบริหารธุรกิจ เศรษฐศาสตร์ หรือสาขาอื่น ๆ เสริมเพิ่มเติมการเรียนด้านศาสนา เมื่อกลับมาประเทศไทยจะสามารถมีทางเลือกในการเข้าทำงานและเพิ่มรายได้ให้แก่ครอบครัวมากขึ้น

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

- การจัดกิจกรรมสนับสนุนนักศึกษาไทยมุสลิมในต่างประเทศของกระทรวงการต่างประเทศเป็นไปตามกรอบและแนวนโยบายของยุทธศาสตร์การสนับสนุนการศึกษาของนักศึกษาไทยมุสลิมในต่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๕๐ และตามแผนงานบูรณาการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งกระทรวงการต่างประเทศได้รับมอบหมายให้เป็นหน่วยงานหลักในการดูแลและให้ความช่วยเหลือแก่นักศึกษาไทยมุสลิมในระหว่างที่ศึกษาอยู่ในต่างประเทศ ตลอดจนการถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับหลักคำสอนทางศาสนาที่ถูกต้อง เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจและส่งเสริมการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม ซึ่งช่วยพัฒนาและเสริมสร้างความไว้วางใจและการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างนักศึกษา กับหน่วยงานภาครัฐ และลดความเสี่ยงที่นักศึกษาจะถูกชักจูงและได้รับอิทธิพลความคิดสุดโต่งที่นิยมความรุนแรง และการบิดเบือนหลักคำสอนทางศาสนา

- กิจกรรมสำคัญที่กระทรวงการต่างประเทศได้ดำเนินการเพื่อส่งเสริมความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับหลักคำสอนทางศาสนา รวมทั้งเพื่อป้องกันการได้รับอิทธิพลความคิดสุดโต่งที่นิยมความรุนแรงให้แก่ นักศึกษา ได้แก่ กิจกรรมพัฒนามุมมองและทัศนคติของนักศึกษาไทยมุสลิมต่อกระแส radicalization of Islam โดยสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงอัมมาน และอบรมด้านการตีความทางศาสนาอิสลามที่ถูกต้องจากสำนักงานผู้ตัดสินชี้ขาดทางศาสนาอิสลาม (Dar al Iftaa) ของอียิปต์ โดยสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงไคโร โดยกระทรวงการต่างประเทศได้ประเมินผลการดำเนินกิจกรรมทุกครั้ง เพื่อติดตามความเข้าใจและการตระหนักรู้ของนักศึกษาภายหลังการได้รับถ่ายทอดองค์ความรู้จากการเข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าว

- กระทรวงการต่างประเทศยังได้ดำเนินกิจกรรมที่มุ่งเน้นการพัฒนาศักยภาพและการเสริมสร้างทักษะที่หลากหลาย อาทิ การส่งเสริมองค์ความรู้เกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจ การพัฒนาทักษะด้านภาษา ตลอดจนองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อต่อยอดการประกอบอาชีพในสาขาต่าง ๆ ทั้งนี้ กิจกรรมต่าง ๆ เป็นไปตามความสนใจของนักศึกษา ควบคู่ไปกับการเสริมสร้างความสามัคคี และการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษา กับ

ภาครัฐเพื่อให้นักศึกษาไทยมุสลิมซึ่งนิยมเดินทางไปศึกษาต่อในสาขาด้านศาสนาและบางส่วนศึกษาในสาขาวิชาชีพต่าง ๆ สามารถนำทักษะและองค์ความรู้ที่ได้รับจากกิจกรรมดังกล่าวกลับมาใช้ในการพัฒนาท้องถิ่น และต่อยอดการประกอบอาชีพในสาขาต่าง ๆ ภายหลังสำเร็จการศึกษาในอนาคต อาทิ กิจกรรมเตรียมความพร้อมสู่การทำงาน โดยสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ กิจกรรมเสริมสร้างทักษะด้านภาษาต่างประเทศเพื่อการประกอบอาชีพ โดยสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงโคโร และกิจกรรมแนะแนวการศึกษาและพัฒนาศักยภาพนักเรียนไทยมุสลิมในกาตาร์ โดยสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงโดฮา

นอกจากนี้ กระทรวงการต่างประเทศ ยังได้ส่งเสริมและแนะแนวการศึกษาในสาขาที่หลากหลายผ่านการประชาสัมพันธ์ทุนการศึกษาในสาขาต่าง ๆ ของสถาบันการศึกษาในต่างประเทศที่ปัจจุบันได้สนับสนุนทุนการศึกษาในสาขาวิชาต่าง ๆ มากขึ้น อาทิ อียิปต์ โมร็อกโก คูเวต ตุรกี และซาอุดีอาระเบีย เพื่อให้ นักศึกษาสามารถมีทางเลือกเพื่อศึกษาในสาขาวิชาสามัญ สาขาด้านการบริหารธุรกิจและวิชาชีพอื่น ๆ นอกเหนือจากสาขาวิชาด้านศาสนา ซึ่งจะช่วยให้ นักศึกษาสามารถต่อยอดองค์ความรู้เพื่อการประกอบอาชีพได้ต่อไปในอนาคต

๔) ควรประสานกับกระทรวงที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานเพื่อแก้ไขปัญหาหรือสร้างความเข้าใจกับประเทศเพื่อนบ้าน อาทิ ปัญหาเขตแดนไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน ปัญหาเขตแดนในแม่น้ำโขง ปัญหาการค้าชายแดนที่เกิดจากข้อจำกัดต่าง ๆ ปัญหาการลักลอบจำหน่ายสินค้าหนีภาษีและการหลีกเลี่ยงภาษี เพื่อให้สามารถเพิ่มมูลค่าการค้าชายแดนสร้างรายได้ให้กับประเทศไทยมากขึ้น

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

โครงการส่งเสริมการพัฒนาธุรกิจด้านโลจิสติกส์และการคมนาคมระหว่างไทยกับเมียนมา

สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงย่างกุ้ง ได้พบปะหารือกับฝ่ายเมียนมา (ดร. Min Ye Paing Hein รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงวางแผน การคลัง และอุตสาหกรรม และนาย Aung Naing Oo ปลัดกระทรวง การลงทุนและความสัมพันธ์เศรษฐกิจระหว่างประเทศ) ฝ่ายไทย (ทีมประเทศไทยฝ่ายเศรษฐกิจ สมาคมนักธุรกิจไทยในเมียนมา (Thai Business Association of Myanmar-TBAM) และสภาธุรกิจไทยในเมียนมา) รวมทั้งหน่วยงานของประเทศที่สามที่มีสำนักงานอยู่ในเมียนมา (AMCHAM, EUROCHAM, KOTRA, JETRO) เพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับศักยภาพของไทยและขอรับการสนับสนุนในพื้นที่ในการดำเนินโครงการฯ โดยมีวัตถุประสงค์ให้ประเทศไทยเป็นจุดขยายการค้าและการลงทุนไปยังเมียนมา ทั้งมิติด้านความเชื่อมโยง แรงงาน โครงสร้างพื้นฐาน ผลิตภัณฑ์ และโลจิสติกส์ โดยเฉพาะทางบก ซึ่งเป็นผลดีต่อทั้งสองประเทศในการเพิ่มมูลค่าการค้าข้ามแดน

ทั้งนี้ สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงย่างกุ้ง จะอยู่ระหว่างการหารือกับทีมประเทศไทย ณ กรุงย่างกุ้ง เพื่อวางแผน การสำรวจเส้นทางที่เชื่อมความร่วมมือไทย – เมียนมาและโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อนำข้อมูลจากการสำรวจมาวิเคราะห์โอกาสในการพัฒนาเส้นทางระเบียงเศรษฐกิจตะวันออก-ตะวันตก (East-West Economic Corridor-EWEC) และระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้ (Southern Economic Corridor-SEC) และจะจัดทำเป็นข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเพื่อใช้เป็นพื้นฐานในการหารือกับฝ่ายเมียนมาทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ให้เล็งเห็นความสำคัญของการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ระหว่างกัน

โครงการศึกษาแนวทางการส่งเสริมความเชื่อมโยงบริเวณชายแดนไทย – มาเลเซีย

สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ ได้จัดจ้างนักวิจัยเพื่อการศึกษาแนวทางการส่งเสริมความเชื่อมโยงบริเวณชายแดนไทย-มาเลเซีย เพื่อให้มีผลการศึกษาเป็นพื้นฐานในการหารือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของไทยและใช้เป็นพื้นฐานในการกำหนดแนวทางการส่งเสริมความร่วมมือด้านความเชื่อมโยง

ระหว่างไทยกับมาเลเซียให้ตอบโจทย์เชิงยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาของไทย โดยเมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๓ ได้มีหนังสือเชิญอาจารย์/มหาวิทยาลัยและผู้ที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมเสนอข้อเสนอโครงการฯ โดยคาดว่าจะเริ่มการวิจัยได้ในเดือนมีนาคม ๒๕๖๔ และนำส่งรายงานฉบับสมบูรณ์ในเดือนกันยายน ๒๕๖๔

โครงการสำรวจพื้นที่ เส้นทางเชื่อมโยง และโครงสร้างพื้นฐานในกัมพูชา

สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงพนมเปญ ร่วมกับทีมประเทศไทย ณ กรุงพนมเปญ ได้วางแผนการดำเนินโครงการฯ และเห็นพ้องที่จะเดินทางไปสำรวจพื้นที่ จ.โพธิสัตว์ โดยพิจารณาว่า กัมพูชาพยายามผลักดันการยกระดับจุดผ่อนปรนการค้าบ้านหมอตา จ. โพธิสัตว์ อีกทั้งจีนสนใจเข้าไปลงทุนคาสิโนและรีสอร์ทในบริเวณดังกล่าวด้วย และจะถือโอกาสขอเข้าพบผู้ว่าราชการ จ.โพธิสัตว์ พร้อมรับฟังความเห็นจากนักธุรกิจที่เกี่ยวข้อง และอาจเดินทางต่อไปยัง จ.แกบ จ.กัมปอด และ จ.พระสีหนุ โดยตั้งเป้าให้มีการเดินทางสำรวจพื้นที่ครั้งแรกก่อนช่วงสงกรานต์/ปีใหม่เขมรในเดือนเมษายน ๒๕๖๔

๕) ควรสำรวจข้อมูลความต้องการเพื่อจะได้จัดหาอาคารที่ตั้งที่เป็นศูนย์รวมของสถานเอกอัครราชทูต สถานทูตหรือสถานกงสุลใหญ่ รวมทั้งหน่วยงานของกระทรวงอื่นที่ต้องไปดำเนินการกิจในต่างประเทศตามนโยบาย One Roof แทนการเช่า เพื่อจะเป็นประโยชน์ในการประสานงานกันอย่างใกล้ชิด มีประสิทธิภาพและประหยัดค่าใช้จ่ายในการเช่าสถานที่ภายใต้สถานการณ์ปัจจุบันซึ่งมูลค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้างต่ำกว่าปกติ

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

๑. ภูมิหลัง / ข้อมูลเพิ่มเติม

๑.๑ นโยบายการใช้สำนักงานเดียวกัน (One Roof Policy) เป็นนโยบายตามมติคณะรัฐมนตรีปี ๒๕๔๐ ที่ให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจในต่างประเทศใช้พื้นที่ร่วมกัน ในลักษณะการดำเนินงานภายใต้สำนักงานเดียวกัน ที่มุ่งเน้นให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชนที่มาติดต่อราชการการ และเพื่อให้หน่วยราชการไทยในต่างประเทศ ได้รับความสะดวกในการทำงานเป็นทีม ประสานนโยบายและการปฏิบัติงานระหว่างกัน ใช้ทรัพยากรร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด โดยกระทรวงการต่างประเทศให้การสนับสนุนการดำเนินการตามนโยบายดังกล่าว ตามแนวทางการบริหารราชการในต่างประเทศแบบบูรณาการ (ทีมประเทศไทยหรือทีมไทยแลนด์)

๑.๒ จากการสำรวจผลการดำเนินงานตามนโยบาย One Roof ในปี ๒๕๕๙ พบว่าสถานเอกอัครราชทูต/สถานกงสุลใหญ่ จำนวน ๙๗ แห่ง มีการดำเนินการตามนโยบายแล้วจำนวน ๑๒ แห่ง มีการดำเนินการแต่ไม่เต็มรูปแบบจำนวน ๒๗ แห่ง โดยมีบางสำนักงานตั้งอยู่ในที่ตั้งเดียวกับสถานเอกอัครราชทูต/สถานกงสุลใหญ่ แล้ว แต่บางสำนักงานยังคงมีที่ตั้งแยกจากสถานเอกอัครราชทูต/สถานกงสุลใหญ่ เนื่องจากยังมีข้อจำกัดในการดำเนินการ เนื่องจากสาเหตุ อาทิ ๑) สถานที่ทำการของสถานเอกอัครราชทูต/สถานกงสุลใหญ่ มีพื้นที่จำกัด โดยบางแห่งเป็นอาคารที่ถูกขึ้นทะเบียนเป็นโบราณสถานซึ่งประเทศผู้รับอนุรักษ์ไว้ไม่สามารถขยายหรือต่อเติมได้ ๒) หน่วยราชการบางแห่งมีสถานที่ทำการเป็นของตนเองอยู่แล้ว ๓) สถานที่ตั้งของ สถานเอกอัครราชทูต/สถานกงสุลใหญ่ไม่เหมาะสมกับภารกิจของหน่วยราชการอื่นที่มีความจำเป็นต้องตั้งอยู่ในย่านธุรกิจ ๔) สำนักงานของหน่วยราชการอื่นตั้งอยู่ในประเทศเขตอาณานิคม ๕) การจัดหาพื้นที่ทำการใหม่ให้เหมาะสมและรองรับสำนักงานของทุกหน่วยราชการทำได้ยากเนื่องจากต้องใช้งบประมาณจำนวนมาก อย่างไรก็ตาม ยังคงถือว่าหน่วยงานต่าง ๆ เป็นส่วนหนึ่งของคณะผู้แทนไทย (ทีมประเทศไทย) ปฏิบัติภารกิจภายใต้แนวทางการบริหารของหัวหน้าคณะผู้แทน (เอกอัครราชทูต/กงสุลใหญ่) ตามแนวทางการบริหารราชการในต่างประเทศแบบบูรณาการ

๒. แนวทางการสนับสนุนการดำเนินการตามนโยบาย One Roof

๒.๑ กรณีที่เป็น สถานเอกอัครราชทูต/สถานกงสุลใหญ่ ที่จัดตั้งขึ้นใหม่ ให้คำนึงถึงการให้หน่วยงานต่าง ๆ อยู่ในสถานที่ทำการเดียวกัน โดยจัดให้มีคณะจากส่วนกลางซึ่งประกอบด้วยผู้แทนจากกระทรวงการต่างประเทศและผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเดินทางไปคัดเลือกสถานที่ทำการร่วมกัน

๒.๒ กรณีที่เป็น สถานเอกอัครราชทูต/สถานกงสุลใหญ่ ที่ไม่ได้จัดตั้งขึ้นใหม่ ให้หน่วยงานที่จะส่งบุคลากรไปประจำการตรวจสอบกับกระทรวงการต่างประเทศเกี่ยวกับความพร้อมด้านสถานที่ของสถานเอกอัครราชทูต/สถานกงสุลใหญ่ ก่อนส่งบุคลากรไปประจำการ

๒.๓ กรณีมีข้อจำกัดในการดำเนินการตามนโยบาย One Roof หากมีความจำเป็นต้องแยกเช่าสถานที่ทำการ ยังคงถือว่าสถานที่ทำการและบุคลากรของหน่วยงานนั้น เป็นส่วนหนึ่งของคณะผู้แทนไทยตามหลักการของการบริหารราชการในต่างประเทศแบบบูรณาการ

๖) ควรประชาสัมพันธ์เพื่อเผยแพร่วัฒนธรรมของประเทศไทยให้แก่ประเทศอื่นได้รับทราบผ่านสื่อต่าง ๆ ที่ชาวต่างชาติสนใจ เช่น ภาพยนตร์ ละครโทรทัศน์ และเวทีแสดงดนตรี เป็นต้น เพื่อให้เกิดประโยชน์ทางด้านเศรษฐกิจการค้าและการท่องเที่ยว และสามารถสร้างรายได้และเกิดการจ้างงานเพิ่มขึ้นด้วย

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวและเสริมสร้างภาพลักษณ์ไทยผ่านศิลปวัฒนธรรมไทยร่วมสมัย

โดยสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงสตอกโฮล์ม ทำงานร่วมกับ Swedish Institute และองค์กรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น พิพิธภัณฑ์ในท้องถิ่น ในการนำงานศิลปะท้องถิ่นและการแสดงต่าง ๆ ของไทยไปจัดแสดง โดยเน้นศิลปะและวัฒนธรรมไทยร่วมสมัยที่สามารถเข้าถึงชาวต่างชาติได้ อาทิ จิตรกรรม วรรณกรรม และการแสดงในพื้นที่ที่มีศักยภาพของสวีเดน เพื่อรักษาความนิยมไทยในกลุ่มคนสวีเดน ซึ่งตลอดช่วงปี ๒๕๖๓ คนสวีเดนจำนวนมากไม่สามารถเดินทางไปท่องเที่ยวในไทยได้ (โดยเฉลี่ยจะมีคนสวีเดนเดินทางไปท่องเที่ยวในไทยประมาณ ๕๐,๐๐๐ – ๖๐,๐๐๐ คน/ปี) ซึ่งการใช้ศิลปวัฒนธรรมรักษาความนิยมไทยในกลุ่มคนสวีเดนจะช่วยกระตุ้นให้คนสวีเดนนึกถึงประเทศไทยและวางแผนเดินทางไปประเทศไทยเมื่อสามารถเดินทางได้ นอกจากนี้ สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงสตอกโฮล์มจะร่วมมือกับหน่วยงานด้านวัฒนธรรมของสวีเดนเพื่อศึกษาลู่ทางให้ศิลปินท้องถิ่นของไทยมีโอกาสดำเนินการแสดงผลงานในสวีเดนและจัดการเสวนาออนไลน์ เพื่อเปิดโอกาสให้ศิลปินไทยได้แลกเปลี่ยนมุมมองกับฝ่ายสวีเดนและต่อยอดให้ศิลปินไทยเป็นที่รู้จักในระดับนานาชาติ

โครงการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมสองฝั่งโขง

ถึงแม้ปัจจุบันไทยและ สปป.ลาว กำลังเผชิญกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-๑๙ ซึ่งส่งผลกระทบต่อการทำงานระหว่างกัน แต่การดำเนินความสัมพันธ์และการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมระหว่างสองประเทศยังคงดำเนินต่อไปและเป็นโอกาสที่ดีในการนำเทคโนโลยีต่าง ๆ มาปรับใช้ในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งในทั้งสองประเทศมีการใช้ social media กันอย่างแพร่หลาย โดย สถานกงสุลใหญ่ ณ แขวงสะหวันนะเขต จะจัดการแสดงศิลปวัฒนธรรมไทยและลาวผ่านช่องทางออนไลน์ และประชาสัมพันธ์ให้ผู้แทนหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชนทั่วไปเข้าร่วม รวมทั้งวางแผนเข้าร่วมกิจกรรมงานบุญประเพณีและกิจกรรมเผยแพร่วัฒนธรรมในเขตกงสุลและจังหวัดชายแดน อาทิ การออกร้านในนามประเทศไทยในงานต่าง ๆ การจัดสาธิตการทำอาหารและขนมไทยและลาว การจัด workshop เพื่อเผยแพร่ความนิยมไทยโดยครอบคลุมถึงการจัดในรูปแบบออนไลน์

โครงการสนับสนุนการเรียนการสอนไทยศึกษา (Thai Studies) และการค้นคว้าวิจัยเกี่ยวกับประเทศไทยในห้องสมุดชั้นนำของสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี

สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงเบอร์ลิน ร่วมมือกับสถาบันการศึกษาในสหพันธ์ฯ และหอสมุดชั้นนำในสหพันธ์ฯ เชิญอาจารย์จากมหาวิทยาลัยชั้นนำของไทยมาร่วมสอนภาษาไทย และ Thai Studies ในลักษณะ Visiting Professor/Visiting Scholar รวมทั้งเข้าร่วมประชุมและสนับสนุนกิจกรรมการศึกษาของสถาบันการศึกษาในสหพันธ์ฯ ที่มีการเรียนการสอนเกี่ยวกับภาษาไทย และ Thai Studies ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การจัดสัมมนาวิชาการ การจัดนิทรรศการ การประกวด/แข่งขัน การจัดทำสื่อสารสนเทศ รวมทั้งการสำรวจ จัดเก็บ จัดหมวดหมู่ เก็บรักษาเอกสารเกี่ยวกับประเทศไทยที่มีประโยชน์และมีคุณค่าในห้องสมุดชั้นนำของสหพันธ์ฯ เพื่อให้องค์ความรู้และค่านิยมเกี่ยวกับประเทศไทยได้รับการสืบทอดอย่างต่อเนื่อง และการจัดวางเป็นสัดส่วนเรียบร้อย และดึงดูดความสนใจ

โครงการส่งเสริมวัฒนธรรมอาหารไทยผ่านสื่อมวลชนจีน (มณฑลฝูเจี้ยน)

มณฑลฝูเจี้ยนตั้งอยู่ในจุดศูนย์กลางการคมนาคมขนส่งที่สำคัญของฝั่งทะเลตะวันออกเฉียงใต้ของจีน โดยมีที่ตั้งโดดเด่นที่สามารถเชื่อมโยงการค้าระหว่างภูมิภาคอาเซียนและยุโรป และเมืองเซี่ยเหมินเป็นหนึ่งในเมืองท่าที่รัฐบาลจีนมุ่งส่งเสริมให้เป็นศูนย์กลางการขนส่งระหว่างประเทศ กอปรกับมีกระแสความนิยมบริโภคสินค้าไทยและอาหารไทยในจีน จึงเป็นโอกาสในการส่งเสริมสินค้าไทยโดยเฉพาะสินค้าอาหารและเกษตรให้เป็นที่รู้จักและเข้าสู่ตลาดจีนมากขึ้น รวมถึงวัตถุประสงค์ในการปรุงอาหารไทย โดย สถานกงสุลใหญ่ ณ เมืองเซี่ยเหมิน ร่วมกับทีมประเทศไทยจะเชิญสื่อมวลชนจีนทั้งสื่อออนไลน์และออฟไลน์ และผู้มีชื่อเสียงในท้องถิ่น ประมาณ ๑๐-๑๒ คน เข้าร่วมกิจกรรม "เปิดครัวสถานกงสุลใหญ่ไทย" ณ ที่ทำการ สถานกงสุลใหญ่ฯ โดยแบ่งการจัดงานออกเป็น ๒ วัน ได้แก่ วันที่ ๑ เพื่อนำเสนออาหารคาวของไทย และการสาธิตการทำอาหาร และวันที่ ๒ เพื่อนำเสนออาหารหวานของไทย การสาธิตการทำขนมหวาน การแกะสลักผักผลไม้ พร้อมการสาธิตการประดิษฐ์อุปกรณ์ต่าง ๆ เช่น กระทงใบตอง เป็นต้น แล้วผลิตชุดข้อมูลเพื่อนำเสนอแก่สื่อมวลชนจีนที่เข้าร่วมงาน เพื่อให้ประชาสัมพันธ์และบอกต่อข้อมูลเกี่ยวกับอาหารไทย ขนมไทย และวัฒนธรรมอันดีงามของไทยในวงกว้าง ช่วยรักษากระแสความนิยมอาหารไทย และความชื่นชอบชื่นชมวัฒนธรรมไทยในภาพรวม ซึ่งค่านิยมนี้เป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งที่จะสร้างความเชื่อมั่นของนักท่องเที่ยวจีนให้เดินทางไปยังประเทศไทยในช่วงระยะหลังสถานการณ์โควิด-๑๙

นอกจากนี้ กระทรวงฯ โดยกรมความร่วมมือระหว่างประเทศเผยแพร่วัฒนธรรม ความเชี่ยวชาญ และเสริมสร้างการนิยมไทยไปสู่ประเทศต่าง ๆ ผ่านการดำเนินงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศของไทย ซึ่งนอกจากจะทำให้ชื่อเสียงประเทศไทยเป็นที่ยอมรับในเวทีระหว่างประเทศแล้ว ยังได้สร้างประโยชน์ทางเศรษฐกิจ การค้า การท่องเที่ยวสำหรับเศรษฐกิจฐานราก ดังนี้

๑. ดำเนินงานโครงการพัฒนาในต่างประเทศ

๒. จัดส่งผู้เชี่ยวชาญ และอาสาสมัครไทยไปปฏิบัติงานโครงการพัฒนาของไทยในต่างประเทศ บุคลากรไทยดังกล่าวได้ถ่ายทอดความรู้ ความเชี่ยวชาญแก่ประเทศต่าง ๆ ทั้งในระดับรัฐบาล ชุมชน และท้องถิ่น ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในการสนับสนุน และส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ (Center of Excellence) ในอนุภูมิภาค และภูมิภาค

๓. จัดสรรทุนรัฐบาลไทยทั้งในรูปของการจัดฝึกอบรม และศึกษาระดับปริญญาโท แก่บุคลากรจากประเทศต่าง ๆ ให้มาฝึกอบรม ศึกษา และดูงานในประเทศไทย

โดยการดำเนินงานดังกล่าวเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนนโยบายทางการทูตในรูปแบบ Soft Diplomacy ที่รัฐบาลไทยใช้เป็นเครื่องมือในการผลักดันยุทธศาสตร์การต่างประเทศและนโยบายรัฐบาล ใน ๔ ด้าน ได้แก่

๑. ด้านเศรษฐกิจ

- กระตุ้นให้เกิดการกระจายรายได้ และเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับระบบเศรษฐกิจฐานรากของไทย การจัดฝึกอบรมและหลักสูตรการศึกษาต่าง ๆ จะดำเนินงานด้านโลจิสติกส์ การจัดหาที่พัก ค่าอาหาร การศึกษาดูงาน และการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม และแหล่งท่องเที่ยววิถีชุมชนต่าง ๆ ของไทย ซึ่งเป็นการบริหารงบประมาณของรัฐบาลไทยไปสู่ภาคธุรกิจไทย ทั้งผู้ประกอบการขนาดกลาง และขนาดย่อมในท้องถิ่นรวมถึงวิสาหกิจชุมชน และเกิดการกระจายรายได้ให้แก่ผู้ประกอบการในชุมชนท้องถิ่น รวมทั้งเป็นการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของไทย

๒. ด้านการศึกษา

- เกิดการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ระหว่างกัน สถาบันการศึกษาและหน่วยงานต่าง ๆ ของไทย มีโอกาสแลกเปลี่ยนความรู้ และวิธีปฏิบัติต่าง ๆ กับเจ้าหน้าที่รัฐ นักวิชาการ และผู้เชี่ยวชาญจากต่างประเทศ ที่เข้ามาอบรมในประเทศไทย ทำให้เกิดการพัฒนางานองค์ความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อประเทศ และช่วยยกระดับศักยภาพของสถาบันการศึกษา และหน่วยงานของไทย

- ชาวต่างชาติมีความเชื่อมั่นในมาตรฐานการศึกษาและงานวิชาการของสถาบันการศึกษาไทย

๓. ด้านการสร้างเครือข่ายและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ โดยการปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน ในช่วงการฝึกอบรม ศึกษา ดูงาน ทำให้เกิดการสร้างเครือข่ายด้านวิชาการระหว่างสถาบัน/หน่วยงานไทยกับหน่วยงานต่างชาติ

๔. ด้านส่งเสริมบทบาทไทยในเวทีต่างประเทศ

กรมความร่วมมือระหว่างประเทศได้กำหนดสาขาในการจัดหลักสูตรศึกษา ฝึกอบรม ที่สนับสนุนการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) และตอบสนองต่อสอดคล้องกับความต้องการของประเทศกำลังพัฒนา ความเชี่ยวชาญของไทย เพื่อส่งเสริมบทบาทไทยในเวทีระหว่างประเทศ ใน ๕ หัวข้อหลัก (Theme) ได้แก่ ๑) Sufficiency Economy Philosophy (SEP) ๒) Food Security ๓) Climate Change ๔) Public Health และ ๕) สาขาอื่น ๆ ที่ไทยมีศักยภาพในการแบ่งปันหลักปฏิบัติที่ดี (Best practices) ตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของสหประชาชาติ (SDGs)

๗) ควรบริหารงบประมาณที่ได้รับในแต่ละปีให้ทันในปีงบประมาณ เพื่อมิให้เกิดผลกระทบต่อการขอตั้งงบประมาณรายจ่ายในปีต่อไป

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

หน่วยงานได้ดำเนินการตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ โดยได้เร่งรัดการดำเนินงานและการเบิกจ่ายงบประมาณให้เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้ เพื่อมิให้มีผลกระทบต่อการขอตั้งงบประมาณรายจ่ายในปีถัดไป

๘) ควรมีนโยบายที่จะประสานกับประเทศพันธมิตรเกี่ยวกับการวิจัยคิดค้นและการทดลองวัคซีนป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ที่มีจำนวนผู้ติดเชื้อจำนวนมาก และมีแนวโน้มที่จะเผชิญกับการแพร่ระบาดระยะที่ ๒ เพื่อช่วยเหลือสถาบันวิจัยในประเทศไทยที่มีข้อจำกัดเรื่องจำนวนผู้ติดเชื้อในประเทศไม่เพียงพอต่อการทดลองในระยะที่ ๓ เพื่อให้ประเทศไทยสามารถ

มีวัคซีนเป็นของตัวเอง เนื่องจากมีการคาดการณ์ว่าวัคซีนดังกล่าวจะมีราคาสูง และหลายประเทศเริ่มแจ้งคำสั่งซื้อล่วงหน้าเพื่อจองวัคซีนจากสถาบันวิจัยในต่างประเทศที่คาดว่าจะผลิตวัคซีนสำเร็จแล้ว

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กรมความร่วมมือระหว่างประเทศได้ประสานงานกับรัฐบาลญี่ปุ่นผ่านองค์การความร่วมมือระหว่างประเทศของญี่ปุ่น (JICA) ประจำประเทศไทย ในการสนับสนุนสถาบันทางด้านสาธารณสุขของไทย ให้ได้รับการพัฒนาศักยภาพบุคลากรทางการแพทย์ และวัสดุ อุปกรณ์ เพื่อการจัดการการแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ ภายใต้การดำเนินงานโครงการความร่วมมือทางวิชาการในด้านที่เกี่ยวข้องกับโควิด-๑๙ สำหรับปีงบประมาณญี่ปุ่น ค.ศ. ๒๐๒๑ (พ.ศ. ๒๕๖๔) ที่มุ่งเน้นใน ๔ เรื่องหลัก ได้แก่ ๑) การพัฒนาระบบการบำบัดรักษา (Strengthening Treatment System) ๒) การยกระดับการวิจัยโรคติดต่อและระบบการแจ้งเตือน (Enhancing Infectious Disease Research and Alert System) ๓) การส่งเสริมการป้องกันโรคติดต่อ (Promoting Infectious Disease Prevention) และ ๔) ระบบการออกแบบและการจัดการวัคซีน (Vaccine cold chain)

ข้อเสนอโครงการของหน่วยงานไทยที่กรมฯ ได้นำเสนอให้ฝ่ายญี่ปุ่นพิจารณา ได้แก่ ๑) สถาบันวัคซีนแห่งชาติ ๒) สภาอากาศไทย ๓) คณะเวชศาสตร์เขตร้อน มหาวิทยาลัยมหิดล ๔) กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ๕) กรมการแพทย์ ๖) กรมควบคุมโรค ๗) สถาบันบำราศนราดูร ๘) กรมสุขภาพจิต

อนึ่ง รัฐบาลญี่ปุ่นได้เปิดรับพิจารณาข้อเสนอโครงการจากประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกกว่า ๑๐๐ ประเทศ และจะอนุมัติข้อเสนอประมาณ ๒๐ - ๓๐ โครงการ ในวงเงินงบประมาณโครงการละไม่เกิน ๒๐๐ ล้านบาท (ประมาณ ๕๘ ล้านบาท)

๒.๕ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

๑) ควรปรับปรุงวิสัยทัศน์และตัวชี้วัดของกระทรวง ให้สอดคล้องกับทิศทางที่กำหนดในยุทธศาสตร์ชาติ รวมทั้งกำหนดเป้าหมายที่จะดำเนินการของแผนงานโครงการให้ชัดเจน โดยนำบทเรียนจากวิกฤติการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ มาใช้ในการพัฒนารูปแบบและแนวทางส่งเสริมโดยมุ่งเน้นการท่องเที่ยวเชิงคุณภาพ เน้นการสร้างคามยั่งยืนให้แก่สถานที่ท่องเที่ยวมากกว่าปริมาณนักท่องเที่ยว รวมทั้งกำหนดเป้าหมายและดำเนินการพัฒนาให้สามารถเดินทางและเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวทุกพื้นที่ในประเทศไทยได้อย่างสะดวก

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาได้มีการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ (workshop) เพื่อระดมความคิดเห็นในการจัดทำแผนปฏิบัติการรายปี (พ.ศ. ๒๕๖๕) และแผนปฏิบัติการระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕) ของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ซึ่งมีการปรับปรุงวิสัยทัศน์และตัวชี้วัดของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ให้สอดคล้องกับทิศทางที่กำหนดในยุทธศาสตร์ชาติ และแผนแม่บทเฉพาะกิจภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ อันเป็นผลมาจากสถานการณ์โควิด-๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕ ซึ่งมุ่งเน้นการยกระดับขีดความสามารถของประเทศเพื่อรองรับการเติบโตอย่างยั่งยืนในระยะยาว (Future Growth) โดยเป็นการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ และมีนักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมายเป็นนักท่องเที่ยวเชิงคุณภาพ เพื่อให้การท่องเที่ยวเป็นแหล่งสร้างงานและกระจายรายได้ของประเทศอย่างยั่งยืน

๒) ควรเร่งขับเคลื่อนกระบวนการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในด้านการท่องเที่ยวและกีฬาของระดับหมู่บ้าน ตำบล และอำเภอ เนื่องจากแหล่งท่องเที่ยวหรือการกีฬาซึ่งเป็นงานของกระทรวงในการส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาตั้งอยู่ในระดับหมู่บ้าน ตำบล และอำเภอ แต่เจ้าหน้าที่ของกระทรวงไม่ได้อยู่ในพื้นที่และมีไม่เพียงพอที่จะไปดำเนินการอย่างทั่วถึง ดังนั้น หากกระทรวงได้รับการร่วมมือจากประชาชน สมาคมกีฬา และสมาคมการท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยวหรือการกีฬาในระดับพื้นที่ที่ได้รับการพัฒนาอย่างรวดเร็ว เพราะประชาชนเกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของ กระทรวงเองก็สามารถประหยัดงบประมาณในการดำเนินการระดับพื้นที่ด้วย

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการกีฬาฯ ตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬามีสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเป็นหน่วยงานส่วนภูมิภาค ประจำอยู่ทุกจังหวัด ทำหน้าที่ขับเคลื่อนนโยบายด้านการท่องเที่ยวและกีฬาของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาไปยังชุมชนในระดับหมู่บ้าน ตำบล และอำเภอ โดยมีท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเป็นผู้ดำเนินการในพื้นที่ และมีเจ้าหน้าที่พลศึกษาประจำอำเภอทุกอำเภอเป็นผู้ช่วย โดยประสานความร่วมมือของเครือข่ายด้านการท่องเที่ยวและด้านกีฬา และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน สมาคม และผู้ประกอบการ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ในการบริหารจัดการทรัพยากรด้านการท่องเที่ยวและด้านการกีฬาในพื้นที่ ส่งผลให้การท่องเที่ยวและการกีฬาในระดับพื้นที่ได้รับการส่งเสริมพัฒนาอย่างทั่วถึงและรวดเร็ว

กรมการท่องเที่ยว

กรมการท่องเที่ยวโดยกองพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอยู่ระหว่างดำเนินโครงการส่งเสริมศักยภาพการบริหารจัดการและสร้างเครือข่ายการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวสู่ความยั่งยืน ซึ่งเป็นการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพในด้านการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในด้านการบริหารจัดการและเป็นการสร้างเครือข่ายการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้เกิดความยั่งยืน

กรมพลศึกษาและการกีฬาแห่งประเทศไทย

กรมพลศึกษา การกีฬาแห่งประเทศไทย และสมาคมกีฬาแห่งประเทศไทย ได้มีการร่วมกันหารือเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาบุคลากรร่วมกัน โดยใช้หลักสูตรการฝึกอบรมของสมาคมกีฬาแห่งประเทศไทย (เป็นหลักสูตรกลาง) ตามแนวทางของแต่ละสมาคมกีฬาแห่งประเทศไทย และร่วมกันพัฒนาวิทยากรผู้ให้การฝึกอบรม โดยสมาคมกีฬาแห่งประเทศไทยจะดำเนินการจัดการอบรมเชิงปฏิบัติการ (Work Shop) และขึ้นทะเบียนการเป็นวิทยากร และมีการขึ้นทะเบียนบุคลากรทางการกีฬาร่วมกัน เพื่อให้เกิดฐานข้อมูลบุคลากรทางการกีฬา (Big Data) ในการสืบค้นประวัติการทำหน้าที่ของบุคลากรทางการกีฬา รวมถึงเป็นฐานข้อมูลในการกำหนดนโยบายในการพัฒนาบุคลากรทางการกีฬาในอนาคต

นอกจากนี้ กรมพลศึกษายังได้มีการจัดอบรมอาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย โดยมีเป้าหมายเป็นอาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย จำนวนทั้งสิ้น ๑,๗๐๐ คน/หมู่บ้าน เพื่อเป็นการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการออกกำลังกายและเล่นกีฬาในระดับหมู่บ้าน และท้องถิ่น ซึ่งเป็นโครงการที่เป็นการบูรณาการร่วมกันกับหน่วยงานภายในกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา เขตพื้นที่การศึกษาองค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล สถานศึกษา และชุมชน โดยมุ่งเน้นทุกหน่วยงานให้การสนับสนุนให้มิผู้ทำคุณประโยชน์ด้านการพลศึกษา กีฬา นันทนาการ และวิทยาศาสตร์การกีฬาเพิ่มมากขึ้น

๓) ควรปรับเปลี่ยนยุทธศาสตร์และกลยุทธ์การขับเคลื่อนตลาดการท่องเที่ยวในประเทศในรูปแบบชีวิตวิถีใหม่ โดยให้ความสำคัญกับนักท่องเที่ยวไทยที่ถือว่ามียศภพภาพมากพอที่จะท่องเที่ยวภายในประเทศ การวิเคราะห์ถึงกลยุทธ์ที่เหมาะสมและนำเสนอแหล่งท่องเที่ยวที่มีประสิทธิภาพสร้างเรื่องราวที่เป็นจุดสนใจใหม่ ๆ สำหรับแหล่งท่องเที่ยว รวมทั้งให้ความสำคัญกับความสะอาดปลอดภัย โดยการปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวให้มีศักยภาพในทุกระดับประกอบกับต้องประชาสัมพันธ์ในทุกช่องทางเพื่อขอความร่วมมือกับประชาชนในพื้นที่ร่วมพัฒนาพื้นที่เพื่อการสร้างรายได้จากการมีนักท่องเที่ยวให้กับประชาชนในพื้นที่

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

๑. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวภายในประเทศเป็นอันดับแรก โดยเน้นการทำการตลาดผ่านการโฆษณาประชาสัมพันธ์ให้คนไทยที่คิดถึงการท่องเที่ยวอย่างปลอดภัย แล้วทำการคัดเลือกพื้นที่ดำเนินการ กลุ่มเป้าหมาย และกิจกรรมท่องเที่ยวให้เหมาะสมที่สุด พร้อมกับนำเสนอธุรกิจที่ได้รับผ่านการรับรองมาตรฐาน SHA มาขยายผลในการส่งเสริมตลาดการท่องเที่ยวให้กับคนไทยเดินทางท่องเที่ยวได้อย่างมั่นใจและช่วยเศรษฐกิจของพื้นที่และประเทศไทย

๒. ททท. ปรับกลยุทธ์การดำเนินงานส่งเสริมการท่องเที่ยวในรูปแบบวิถีชีวิตใหม่ โดยยกระดับกิจกรรม (Event) ให้สามารถแข่งขันได้ในระดับโลก (International Events) โดยผสมผสานรูปแบบ New Normal ภายใต้มาตรฐาน SHA เพื่อสร้างการรับรู้และ สร้างความเชื่อมั่นการเดินทางท่องเที่ยวประเทศไทย ผ่านการบอกต่อ และกระตุ้นความสนใจการเดินทางของนักท่องเที่ยวต่างประเทศ รวมทั้งเร่งเผยแพร่ภาพลักษณ์ที่ดีของการท่องเที่ยวไทยให้นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติได้รับทราบ สร้างภาพลักษณ์และความเชื่อมั่นของนักท่องเที่ยวทั่วโลกว่าประเทศไทยมีความปลอดภัยและสามารถรับมือกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-๑๙ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตัวอย่างโครงการกิจกรรมการท่องเที่ยว ดังนี้

- ภาคเหนือ ได้นำเสนอศิลปะและวัฒนธรรม สินค้า Art & Craft และงานผ้าของภาคเหนือ ผ่านการจัดงาน อาทิ งานย้อนอดีตศรีสัชนาลัย นุ่งผ้าไทย ใส่เงินทองลายโบราณ จังหวัดสุโขทัย งาน Secret Art Night เทศกาลงานออกแบบเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ งานเทศกาลใส่ผ้าอุทัย ม่วนอึกม่วนใจ๋ จังหวัดอุทัยธานี

- ภาคกลาง เริ่มสำรวจแหล่งท่องเที่ยวจังหวัดสระบุรีและพระนครศรีอยุธยา จัด MET ประชาสัมพันธ์และเสนอขายกิจกรรมล่องเรือไหว้พระ ๕ เมือง ๕ วัด เส้นทาง กทม. - นนทบุรี - ปทุมธานี - อยุธยา

- ภาคตะวันออก จัด MET นำ Influencer และ Blogger ประชาสัมพันธ์กิจกรรมท่องเที่ยว กลุ่มผู้หญิงและกลุ่มครอบครัว อาทิ กิจกรรมล่องเรือยอร์ช ที่พัก Pool Villas สวนนงนุช ปราสาทสัจธรรม และเสนอขายกิจกรรมกลางแจ้ง ค่ายค ดำน้า

- ภาคอีสาน จัดกิจกรรมส่งเสริมตลาด Amazing Isan ทะเลบัวแดงและทะเลใต้ จัดแข่งขันกอล์ฟการกุศล เขาใหญ่ โอโซน กอล์ฟ

๓. ททท. เร่งนำเสนอแหล่งท่องเที่ยวใหม่ ๆ โดย

- ภาคเหนือเริ่มสำรวจเส้นทางแหล่งท่องเที่ยวชุมชนและอาหารถิ่น สำรวจเส้นทาง การจัดกิจกรรม วังเทรล จัดกิจกรรมแพรร่คราฟท์ นำเสนอกิจกรรม DIY ทำผ้ามัดย้อม รวมถึงจัดโปรโมชั่นห้องพักร้านอาหาร รถเช่า ราคาพิเศษ พร้อมคูปองส่วนลด

- ภาคกลาง สำรวจแหล่งท่องเที่ยวเชื่อมโยงกาญจนบุรี - สระบุรี - อุทัยฯ เส้นทางศึกษาธรรมชาติ แหล่งท่องเที่ยวชุมชน ประชาสัมพันธ์เส้นทางท่องเที่ยวทางน้ำ จัดกิจกรรม Hua Hin Surf & Skate Jam ๒๐๒๐ และเสนอขายกิจกรรมปั่นจักรยาน สมุทรสาคร

- ภาคตะวันออก สำรวจเส้นทางท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติจันทบุรี จัด MET ประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติและกิจกรรมกีฬาใหม่ ๆ และประชาสัมพันธ์กิจกรรม SUP & Stay @ Chanthaburi

- ภาคใต้ ประชาสัมพันธ์แคมเปญ Rest & รักซ์ พักกระปิ เที่ยวแบบใส่ใจสิ่งแวดล้อม นำเสนอที่พักที่ผ่านการรับรองด้านชีวอนามัย เสนอขายชุมชนท่องเที่ยวจังหวัดกระบี่ แพ็คเก็จท่องเที่ยวที่ผ่านมาตรฐาน SHA จัดกิจกรรมถนนสายวัฒนธรรมเมืองเก่าตะกั่วป่าและถนนคนเดินบ้านปากถัก... เมืองเหมืองเก่า เพื่อนำเสนออัตลักษณ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นและการแสดงวัฒนธรรมพื้นบ้าน

๔) **ควรบูรณาการฐานข้อมูลการท่องเที่ยวโดยนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในระบบการสืบค้นรวมทั้งจัดทำแผนที่การเดินทางสำหรับนักท่องเที่ยวกรมการท่องเที่ยวและการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยในรูปแบบดิจิทัลเพื่ออำนวยความสะดวกในการศึกษาและการเดินทางท่องเที่ยว นอกจากนี้ควรจัดให้มีระบบการคมนาคมขนส่งสาธารณะให้ทั่วถึงแหล่งท่องเที่ยวที่อยู่ในพื้นที่เดียวกันหรือใกล้เคียงกันเพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกให้นักท่องเที่ยวที่ไม่มีรถยนต์ส่วนตัว**

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กรมการท่องเที่ยว

กรมการท่องเที่ยวได้มีการจัดทำฐานข้อมูลที่รวบรวมข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวที่มีข้อมูลพิกัด/ที่อยู่ของแต่ละที่ และได้มีการให้หน่วยงานในพื้นที่ดำเนินการกรอกข้อมูลเพิ่มเติม แต่ในส่วนของการพัฒนาระบบต่อยอด เนื่องจากไม่ได้รับงบประมาณที่เสนอทำให้ไม่สามารถต่อยอดระบบให้เป็นไปตามเป้าหมายได้

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) ได้บูรณาการฐานข้อมูลการท่องเที่ยวโดยนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการส่งเสริมการตลาดการท่องเที่ยว ดังนี้

๑. ผลักดันให้ ททท. เป็น Data Driven Organization ผ่านการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อรองรับกับบริบทที่เปลี่ยนแปลงโดยได้พัฒนาระบบฐานข้อมูลที่มีอยู่ภายในและภายนอกองค์กรที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการท่องเที่ยว ให้เป็น Single Data และบริหารคลังข้อมูลให้ทันสมัยบนระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่พร้อมรองรับฐานข้อมูลต่าง ๆ รวมทั้งใช้ประโยชน์ในการวิเคราะห์และขับเคลื่อนการตลาดการท่องเที่ยวของประเทศไทย อีกทั้งใช้สื่อสารสนเทศและการบริหารจัดการกับข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) ในการรองรับต่อการแข่งขันในอนาคต

๒. จัดทำรายงานสรุปการติดตามสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัส Covid - 19 ในรูปแบบ Infographic เป็นรายเดือน ลงในระบบฐานข้อมูล ททท. (DMS) ซึ่งประกอบด้วยข้อมูลสถิตินักท่องเที่ยว การจองบัตรโดยสารล่วงหน้า การยกเลิกห้องพัก การประกาศสถานการณ์ควบคุมพื้นที่ และข้อเสนอแนะในการทำตลาด เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนดำเนินงานในช่วงภาวะวิกฤติได้ทันทั่วถึง

๓. จัดทำโครงการรับฟังความคิดเห็นจากนักท่องเที่ยวต่างชาติ ผ่านระบบ E-Survey ของ ททท. เพื่อเป็นข้อมูลในการทำการตลาดในอนาคต ซึ่งผลการสำรวจพบว่า ส่วนใหญ่ตลาดระยะไกลมีการฉีดยาแล้วมากกว่าครึ่ง ส่วนตลาดระยะใกล้ มีการฉีดยาเพียง ๑ ใน ๔ ของผู้ตอบแบบสอบถาม และมีความต้องการเดินทางมาประเทศไทย จุดมุ่งหมายคือ กรุงเทพฯ ภูเก็ต สมุย และพัทยา

๔. ดำเนินโครงการ Thailand Smart Tourism Platform โดยร่วมกับ Start up ของไทย จัดทำแพลตฟอร์ม “เพลินไทย” ซึ่งเป็นแพลตฟอร์มอำนวยความสะดวกในการเดินทางท่องเที่ยวให้นักท่องเที่ยว รวมถึงสร้างความเชื่อมั่นในการเดินทางท่องเที่ยวที่ปลอดภัยด้านสุขอนามัย แพลตฟอร์มจะประกอบด้วยแหล่งท่องเที่ยว สถานบริการที่ได้รับมาตรฐานความปลอดภัยบนแผนที่ ๑๑ ย่าน ในพื้นที่ ๑๓ เขตของกรุงเทพฯ

๕) กรมการท่องเที่ยวและการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

(๑) ควรมีมาตรการหรือแนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยววิถีชุมชนให้มากขึ้น เนื่องจากการท่องเที่ยวดังกล่าวได้รับความสนใจจากคนรุ่นใหม่ที่ต้องการสัมผัสวิถีชุมชนดั้งเดิม โดยการดึงอัตลักษณ์ของชุมชนเพื่อให้นักท่องเที่ยวสามารถสัมผัสได้ รวมทั้งการจัดทำฐานข้อมูลแหล่งท่องเที่ยววิถีชุมชนเพื่อให้สามารถสืบค้นและเข้าถึงได้มาใช้ ซึ่งจะเป็นแนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวอีกรูปแบบหนึ่ง ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กรมการท่องเที่ยว

กรมการท่องเที่ยว ดำเนินการส่งเสริมชุมชนให้เข้าสู่มาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชนในพื้นที่ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนให้เป็นไปตามมาตรฐาน และดำเนินการตรวจประเมินมาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชน เพื่อให้การรับรองและสร้างความมั่นใจให้นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางท่องเที่ยวในชุมชนอย่างสะดวก ปลอดภัยตามที่ได้รับมาตรฐาน พร้อมทั้งมอบเครื่องหมาย CBT Thailand ให้แก่ชุมชนที่ผ่านการตรวจประเมินจำนวนไม่น้อยกว่า ๖๔ ชุมชน

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) ส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชนอย่างสม่ำเสมอ โดยเน้นการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวในพื้นที่ชุมชน การส่งเสริมศักยภาพให้แหล่งท่องเที่ยวชุมชนมีการสร้างมูลค่าเพิ่มในสินค้าบริการด้านการท่องเที่ยว การโฆษณาประชาสัมพันธ์ เพื่อให้ชุมชนเป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยว โดยตัวอย่างกิจกรรมการส่งเสริมการท่องเที่ยว มีดังนี้

๑. จัดกิจกรรม Village Tourism Festival นำเสนอชุมชนที่มีศักยภาพในการรองรับนักท่องเที่ยว ซึ่งได้รับรางวัลสุดยอดหมู่บ้านท่องเที่ยวชนบท Thailand Rural Tourism Award ๒๐๒๐ ทั้ง ๕ ประเภท ได้แก่ ชุมชนเชิงวัฒนธรรมบ้านเชียง จังหวัดอุดรธานี ชุมชนบ้านห้วยห้อม จังหวัดแม่ฮ่องสอน ชุมชนบ้านริมคลองโฮมสเตย์ จังหวัดสมุทรสงคราม ชุมชนบ้านทุ่งหยีเพ็ง จังหวัดกระบี่ และชุมชนโฮมสเตย์บ้านท่าขันทอง จังหวัดเชียงราย นำเสนอการสาธิตปั้นไหบ้านเชียง การปั่นฝ้าย การทอผ้าลายตาหม่อนนำเสนอวิถีชุมชนริมคลองที่ผูกพันกับมะพร้าว ชมเรือเตาถ่าน และให้นักท่องเที่ยวสร้างเส้นทางการท่องเที่ยวของตนเองผ่านระบบ Inter Active และจองแพ็คเกจเที่ยวชุมชนในโปรโมชั่นพิเศษกับ Start up สายท่องเที่ยวชั้นนำ

๒. ดำเนินงาน Tourism Department Store เพื่อสร้างการรับรู้ อีกทั้งดำเนินการเพิ่มขีดความสามารถให้เจ้าของชุมชนท่องเที่ยวในพื้นที่ต่าง ๆ พัฒนาเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneur) ที่สามารถนำแหล่งท่องเที่ยวกิจกรรมเทศกาลประเพณีเอกลักษณ์ ภูมิปัญญาของตนมาใช้เป็นต้นทุนในการสร้างสินค้าทางการท่องเที่ยวใหม่ บริการใหม่ที่มีมูลค่าสูง (High Value Service) ด้วยการใช้ความคิดสร้างสรรค์นวัตกรรมเทคโนโลยี ดิจิทัลร่วมกัน Co-create ทั้งชุมชน ผู้ประกอบการ Travel Tech Startup หน่วยงานพันธมิตร และนักท่องเที่ยวให้มีความพร้อมด้านการขาย อยู่ระหว่างดำเนินการ โดยในไตรมาสที่ ๑ เป็นการดำเนินงานที่เน้นการประชุมหารือในประเด็นต่าง ๆ เช่น การคัดเลือกสินค้าและบริการท่องเที่ยวที่มีศักยภาพ การวิเคราะห์

สถานการณ์การท่องเที่ยว การส่งเสริม การท่องเที่ยว การจัดทำเนื้อหาเรื่องราว (Content) การออกแบบสินค้าและบริการทางการท่องเที่ยวให้มีมูลค่าเพิ่ม ทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน ซึ่งได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากหน่วยงานพันธมิตร ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคสังคม ที่ร่วมกันให้ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ

๓. ส่งเสริมการท่องเที่ยวในเรื่องการสร้างสรรค์ Content ประเภทศิลปวัฒนธรรมและชุมชน การจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์เพื่อรวบรวมเป็นข้อมูลสำหรับสร้างสรรค์ Content สินค้าที่มีศักยภาพสำหรับใช้เป็นเครื่องมือในการส่งเสริมตลาด นอกจากนี้ ยังพัฒนาชุมชนท่องเที่ยวที่ได้มาตรฐาน SHA ให้พร้อมสำหรับการส่งเสริมการตลาด นำเสนอสินค้าท่องเที่ยว อาทิ กิจกรรม Workshop DIY แพคเกจท่องเที่ยวชุมชนในงาน OTOP CITY ๒๐๒๐ นอกจากนี้ ยังร่วมกับพันธมิตรสรรหาเส้นทางท่องเที่ยวใหม่ ๆ โดยนำเสนอเส้นทางคนโสด Single Journey นาร่อง ๓ เส้นทาง ได้แก่ โสดสายมู ล่องเรือ ไหว้พระ หาร์ก จัดทริปล่องเรือขอพร ไหว้พระ ๙ วัด กับหมอลำ ชื่อดาแซบ Secret Island เกาะลับไม่ห่างรัก จัดปาร์ตี้ริมทะเล ชมคอนเสิร์ต ณ เกาะไข่ จังหวัดภูเก็ต และโสดสายซิลล์ ปิดโบกั๊วไฟลอยน้ำ เที่ยวเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ ๑ Day Trip ชมวิว ถ่ายรูป และรับประทานอาหารกลางเขื่อน

๔. ประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวชุมชน ๒๕ ชุมชน ตามศาสตร์พระราชา และเสนอขายกิจกรรมท่องเที่ยวเยี่ยมชมชุมชนและแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม เส้นทางอุดรธานี – หนองคาย – เลย - ขอนแก่น

๕. สร้างการรับรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวชุมชน เพื่อให้ผู้นำชุมชนสามารถแนะนำและเสนอขายสินค้าได้

(๒) ควรพัฒนามาตรฐานการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในทุกภูมิภาคเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวชาวไทยและต่างชาติ เนื่องจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ส่งผลให้การท่องเที่ยวของประเทศไม่ขยายตัวตามเป้าหมาย อันเป็นผลมาจากนักท่องเที่ยวต่างชาติไม่สามารถเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยได้

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน
กรมการท่องเที่ยว

กรมการท่องเที่ยว ได้พัฒนามาตรฐานการท่องเที่ยวไทยเพื่อเป็นเครื่องมือในการส่งเสริมและยกระดับคุณภาพการให้บริการของสถานประกอบการ โดยมาตรฐานได้มุ่งเน้นในเรื่อง ความปลอดภัย ความสะอาด ความเป็นธรรม ความยั่งยืน และการรักษาสีเขียวและสิ่งแวดล้อม และกรมการท่องเที่ยวได้ดำเนินการจัดอบรมเพิ่มศักยภาพ ต่อยอดองค์ความรู้ด้านต่าง ๆ และให้คำปรึกษาแก่ผู้ประกอบการและบุคลากรด้านการท่องเที่ยว ตลอดจนผลักดันให้ทุกภาคส่วนมีมาตรฐาน ซึ่งหลังจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ กรมการท่องเที่ยว ยังได้เน้นถึงการสร้างความตระหนักรู้ถึงการปฏิบัติต่อนักท่องเที่ยวเพื่อรองรับการท่องเที่ยววิถีใหม่ (New Normal) เพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะในด้านความปลอดภัย และสุขอนามัย ซึ่งจะส่งผลให้นักท่องเที่ยวได้รับการบริการที่มีมาตรฐาน เกิดความประทับใจ และเพิ่มความเชื่อมั่นในการท่องเที่ยวของไทยต่อไป

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) ร่วมกับกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา และกระทรวงสาธารณสุข ได้ดำเนินโครงการพัฒนามาตรฐานความปลอดภัยด้านสุขอนามัย Amazing Thailand Safety & Health Administration (SHA) สร้างมาตรฐานความปลอดภัยให้แก่สถานประกอบการ ๑๐ ประเภท เพื่อยกระดับมาตรฐานอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทยและสร้างวิถีชีวิตใหม่ (New Normal) เรียกว่าสัญลักษณ์ SHA โดยสถานประกอบการจะต้องทำการขออนุญาตมาตรฐาน และดำเนินการปรับปรุง

เปลี่ยนแปลงทั้งด้านสินค้าและบริการ รวมทั้งด้านสุขอนามัย ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 จากนั้นคณะกรรมการตรวจสอบจะมอบมาตรฐาน SHA ให้ และมีการตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอ

ความคืบหน้าโครงการ ปัจจุบันมีผู้ประกอบการให้ความสนใจและต้องการสมัครเพื่อรับตราสัญลักษณ์ SHA เป็นจำนวนมาก โดยมีผู้ลงทะเบียนสมัครแล้ว ๑๖,๙๙๓ รายทั่วประเทศ และมีผู้ผ่านการประเมินและได้รับตราสัญลักษณ์แล้ว ๘,๓๓๙ ราย ในหลายพื้นที่ เช่น ในกรุงเทพมหานคร พัทยา ภูเก็ต เชียงใหม่ และเกาะสมุย (ข้อมูล ณ วันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๔)

(๓) ควรร่วมกับกองบัญชาการตำรวจท่องเที่ยวประสานกับพื้นที่ที่มีแหล่งท่องเที่ยวอย่างใกล้ชิดเพื่อป้องกันการเกิดอาชญากรรมและการเอารัดเอาเปรียบนักท่องเที่ยว โดยการอำนวยความสะดวกและรักษาความปลอดภัยให้แก่นักท่องเที่ยวทั้งชีวิตและทรัพย์สิน เพื่อให้เกิดการยอมรับ โดยการจัดลำดับของสภาเศรษฐกิจโลกหรือ (World Economic Forum : WEF) ประเทศไทยถูกจัดลำดับให้เป็นประเทศที่มีศักยภาพการแข่งขันในธุรกิจท่องเที่ยวให้เป็นลำดับต้น ๆ จะเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวให้นักท่องเที่ยวต่างชาติเข้ามาเที่ยวประเทศไทยเพิ่มขึ้น

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กรมการท่องเที่ยว

กรมการท่องเที่ยวและกองบัญชาการตำรวจท่องเที่ยวได้มีการประสานงานกันอย่างใกล้ชิด มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกัน ทั้งนี้เพื่อป้องกันอาชญากรรมในแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นจุดเสี่ยง รวมไปถึงการเอารัดเอาเปรียบ การหลอกลวง ทั้งที่เกิดกับตัวนักท่องเที่ยว ผู้ประกอบการและมัคคุเทศก์

กองบัญชาการตำรวจท่องเที่ยว

กองบัญชาการตำรวจท่องเที่ยวได้จัดทำคำสั่งกองบัญชาการตำรวจท่องเที่ยว เรื่อง ศูนย์ป้องกันปราบปรามอาชญากรรมกระทำความผิดเกี่ยวกับนักท่องเที่ยว (ศปท.บช.ทท.) เพื่อเป็นแนวทางการปฏิบัติให้แก่หน่วยงานในสังกัด ตลอดจนการบูรณาการกำลังร่วมกันในการประกอบกำลังการปฏิบัติ ตามกรอบแนวความคิดใน การปฏิบัติงาน ๕ ด้าน ดังนี้

๑. มาตรการด้านการป้องกัน

๑.๑ จัดทำแผนเผชิญเหตุ แผนงาน แนวทาง มาตรการ หรือการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ตามปฏิทินเทศกาล/กิจกรรมการท่องเที่ยว เพื่อมุ่งเน้นการแก้ไขปัญหาของนักท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว รวมถึงการขับเคลื่อน ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานด้านการดูแลรักษาความปลอดภัย และให้บริการนักท่องเที่ยว

๑.๒ การเพิ่มประสิทธิภาพด้านการป้องกันอาชญากรรม ที่ส่งผลกระทบต่อนักท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวโดยตรง

- การดำเนินการตามพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. ๒๕๕๑ เพื่อป้องกัน ปราบปรามบริษัทนำเที่ยวด้วยคุณภาพ มัคคุเทศก์ผิดกฎหมาย เพื่อเป็นการกำกับดูแลให้บริษัทนำเที่ยว มัคคุเทศก์ และผู้นำเที่ยว ปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมาย มิให้เกิดธุรกิจนำเที่ยวโดยใช้คนไทยเป็นตัวแทนอำพราง (Nominee) หรือขายทัวร์นำเที่ยวในราคาต่ำ

- เน้นปรับปรุงการจัดทำข้อมูลท้องถิ่น ลักษณะทางกายภาพแหล่งท่องเที่ยวสำคัญ ทั้งเก่าและใหม่ (Seen และ Unseen) จัดเก็บข้อมูลแนะนำท้องถิ่น (Local Guide Book) อย่างเป็นระบบ รวมถึงการจัดทำฐานข้อมูลบุคคลที่มีพฤติกรรมเป็นภัยต่อการท่องเที่ยว บุคคลเฝ้าระวัง ทั้งเพื่อจะได้นำข้อมูล

มาวิเคราะห์ วางแผนในการอำนวยความสะดวก การบริการ การรักษาความปลอดภัย และการป้องกัน
ปราบปรามอาชญากรรมต่าง ๆ ที่อาจส่งผลกระทบต่อนักท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว

- วางแผนการจัดสายตรวจ (สายตรวจจรดยนต์ สายตรวจจักรยานยนต์ สายตรวจ
จักรยาน สายตรวจเดินเท้า สายตรวจ ATV และสายตรวจเรือตรวจการณ์) ในการรักษาความปลอดภัย ป้องกัน
อุบัติเหตุ อุบัติภัยต่าง ๆ ทั้งในระหว่างเดินทางและระหว่างการท่องเที่ยว ในแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ที่สำคัญ
ทั้งเมืองหลักและเมืองรอง โดยพิจารณาให้เหมาะสมสอดคล้องกับช่วงเวลาของการจัดเทศกาล/กิจกรรมในพื้นที่

- บูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานในพื้นที่ที่เกี่ยวข้อง ในการดูแลรักษา
ความปลอดภัยนักท่องเที่ยว

- แสวงหาความร่วมมือจากหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน รัฐวิสาหกิจ มูลนิธิอาสาสมัคร
และประชาชนในพื้นที่เพื่อสนับสนุนการดูแลรักษาความปลอดภัยนักท่องเที่ยว ในการเป็นเจ้าบ้านที่ดี

- พัฒนา ปรับปรุง การทำงานของศูนย์รับแจ้งเหตุและแก้ไขปัญหานักท่องเที่ยว
๑๕๕ (Call Center 1155) และนำเทคโนโลยีสมัยใหม่ ในการให้บริการ อำนวยความสะดวก และช่วยเหลือ
นักท่องเที่ยว

๑.๓ ลดจุดล่อแหลม/จุดเสี่ยง ด้วยการใช้ทฤษฎีการป้องกันอาชญากรรมโดยสภาพแวดล้อม
ในแหล่งท่องเที่ยวหลักและรอง โดยประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการติดตั้งกล้อง CCTV หรือปรับมุม
กล้อง CCTV ที่มีอยู่ให้เหมาะสมกับพื้นที่ ไฟฟ้าส่องสว่าง และปรับปรุงภูมิทัศน์ในพื้นที่ที่เป็นจุดล่อแหลม/
จุดเสี่ยง เพื่อป้องกันเหตุร้ายที่อาจเกิดขึ้นกับนักท่องเที่ยว

๑.๔ จัดทำโครงการ/กิจกรรม ในการป้องกันอาชญากรรมที่อาจเกิดกับนักท่องเที่ยว
โดยมุ่งเน้นการแสวงหาความร่วมมือกับภาคประชาสังคม ชุมชน องค์การภาครัฐ เอกชน และประชาชนในพื้นที่
เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันอาชญากรรม และเสริมสร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชนและนักท่องเที่ยว

๒. มาตรการสืบสวนและปราบปราม

มุ่งเน้นการสืบสวนและปราบปรามอาชญากรรมที่อาจส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมการ
ท่องเที่ยว โดยกำหนดให้ระดมกวาดล้างอาชญากรรมตามช่วงเวลาที่เหมาะสม

๒.๑ ระดมกวาดล้างอาชญากรรม คดีเป้าหมาย ๑๐ กลุ่มต้องห้าม ได้แก่

๑) กลุ่มความผิดเกี่ยวกับทัวร์ด้อยคุณภาพ/พระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและ
มัคคุเทศก์

๒) กลุ่มความผิดเกี่ยวกับหลอกลวงให้ซื้อสินค้า/บริการ ที่ด้อยคุณภาพและในวงเงิน
สูง

๓) กลุ่มความผิดเกี่ยวกับยานพาหนะเอารถเอาเปรียบนักท่องเที่ยว

๔) กลุ่มความผิดเกี่ยวกับสถานบริการผิดกฎหมาย

๕) กลุ่มความผิดเกี่ยวกับการจัดระเบียบจราจร (ในแหล่งท่องเที่ยวสำคัญ)

๖) กลุ่มความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดในแหล่งท่องเที่ยว

๗) กลุ่มความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมข้ามชาติและลักลอบหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย

๘) กลุ่มความผิดเกี่ยวกับอุบัติเหตุและมาตรฐานความปลอดภัยในวงจรการท่องเที่ยว
(ชีวิต ร่างกาย ทรัพย์สิน)

๙) กลุ่มความผิดเกี่ยวกับคดีอาชญากรรมที่สำคัญและส่งผลกระทบต่อนักท่องเที่ยว

๑๐) กลุ่มความผิดเกี่ยวกับบุคคลที่ทำตัวเป็นผู้มีอิทธิพล มาเฟีย พกอาวุธปืนบริเวณ สถานที่ท่องเที่ยว

๒.๒ วิเคราะห์ข้อมูลอาชญากรรม ๑๐ กลุ่มต้องห้าม ให้หน่วยในสังกัดที่รับผิดชอบพื้นที่ นำข้อมูล ๑๐ กลุ่มต้องห้ามที่เกิดขึ้นมาวิเคราะห์ เพื่อให้ทราบข้อมูลประเภทอาชญากรรม ห้วงเวลา สถานที่ เกิดเหตุ และความถี่ของการเกิดเหตุอาชญากรรมในแต่ละกลุ่ม เพื่อใช้เป็นแนวทางในการวางแผนป้องกันและ กวาดล้างอาชญากรรมเชิงรุกและกำหนดเป้าหมายในการระดมกวาดล้าง

๓. มาตรการประสานความร่วมมือ

๓.๑ สร้างเครือข่ายชุมชนเพื่อป้องกันและต่อต้านปัญหาการเอารัดเอาเปรียบนักท่องเที่ยว เพิ่มเติมอาสาสมัครตำรวจท่องเที่ยว โดยพิจารณาคัดเลือกจากอาสาสมัครที่มีใจรักในงานบริการ

๓.๒ สร้างเครือข่ายภาคประชาชน องค์กรเอกชนภาคธุรกิจการท่องเที่ยว โดยการออก ตรวจเยี่ยม ออกปฏิบัติการชุมชนสัมพันธ์ ประชุม สัมมนา ทำโครงการ กิจกรรม ร่วมกับภาคประชาชน องค์กร เอกชนภาคธุรกิจการท่องเที่ยวชุมชนเพื่อป้องกันและต่อต้านปัญหาการเอารัดเอาเปรียบนักท่องเที่ยว เพิ่มเติม อาสาสมัครตำรวจท่องเที่ยว โดยพิจารณาคัดเลือกจากอาสาสมัครที่มีใจรักในงานบริการ เพื่อมาเป็นผู้ช่วยเจ้าหน้าที่ ในด้านต่าง ๆ เช่น เป็นล่ามแปล คอยแจ้งเหตุ ออกตรวจตราดูแลรักษาความปลอดภัยและให้บริการ แก่นักท่องเที่ยว

๓.๓ ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ เพื่อเป็น เครือข่ายในการสอดส่องผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ที่มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการกระทำความผิดต่อ พระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. ๒๕๕๑

๓.๔ ประสานขอความร่วมมือให้ผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยวจัดให้มีการประกันภัย ทั้งทางด้านร่างกายและทรัพย์สิน ตลอดจนมีอุปกรณ์ป้องกันภัยที่ได้รับมาตรฐานแก่นักท่องเที่ยวอย่างเพียงพอ

๔. มาตรการการประชาสัมพันธ์

๔.๑ ประชาสัมพันธ์ทางสื่อมวลชนทุกแขนง และจัดทำป้ายประชาสัมพันธ์เพื่อแจ้งเตือน และแนะนำนักท่องเที่ยวให้หลีกเลี่ยงพฤติกรรมการท่องเที่ยวที่ไม่ปลอดภัย เช่น การถ่ายภาพในบริเวณที่อาจ เกิดอันตราย การท่องเที่ยวคนเดียวในยามวิกาล การเล่นเครื่องเล่นที่ไม่สวมอุปกรณ์ป้องกันอันตราย หรือ ไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำของผู้ดูแลสถานที่ท่องเที่ยวนั้น ๆ รวมถึงการขับซี่ยานพาหนะในบริเวณที่เกิดอุบัติเหตุบ่อย ๆ รวมถึงการปฏิบัติตามกฎหมายในการใช้รถยนต์และรถจักรยานยนต์บนท้องถนน

๔.๒ ประชาสัมพันธ์ด้วยสื่อต่าง ๆ เพื่อให้ให้นักท่องเที่ยวเข้าใจบทบาทของตำรวจท่องเที่ยว ในการอำนวยความสะดวกให้บริการและรักษาความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยว ในรูปแบบภาษาสากล ที่นักท่องเที่ยวสามารถเข้าใจได้ ตามสโลแกน “ตำรวจท่องเที่ยวคือเพื่อนคนแรกของคุณ : Your First Friends”

๔.๓ รณรงค์ให้ผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว เล็งเห็นความสำคัญในการอำนวยความสะดวกและให้บริการแก่นักท่องเที่ยว รวมถึงเป็นหูเป็นตาให้กับตำรวจท่องเที่ยวในการเฝ้าระวัง ดูแล รักษาความปลอดภัยท่องเที่ยว มิให้นักท่องเที่ยวถูกเอารัดเอาเปรียบจากการซื้อสินค้าและการบริการ

๔.๔ จัดทำแผ่นพับ ใบปลิว ข้อมูลผ่านทางสื่อโซเชียล ประชาสัมพันธ์/ให้ข้อมูล/ แจ้งเตือน/ข้อกฎหมาย/ข้อควรระวัง/ข้อควรปฏิบัติ หรือแบบสอบถามให้นักท่องเที่ยวทราบ ๑๔

๕. มาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานและขวัญกำลังใจผู้ปฏิบัติ

๕.๑ มุ่งเน้นการพัฒนาเพิ่มประสิทธิภาพเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานมีความรู้ความเข้าใจ ในสถานการณ์การของการท่องเที่ยว โดยจัดทำโครงการฝึกอบรมให้ความรู้ตำรวจท่องเที่ยวเพื่อรองรับ

การท่องเที่ยววิถีใหม่ (New Normal) ภายหลังสถานการณ์โควิด ๑๙ คลี่คลาย และสามารถปรับรูปแบบการอำนวยความสะดวก การบริการ การดูแลรักษาความปลอดภัยนักท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๕.๒ สร้างตำรวจท่องเที่ยวให้เป็นผู้ที่มีคุณภาพ มีบุคลิกภาพที่ดี มีระเบียบวินัยมีคุณธรรมและจริยธรรม มีภาพลักษณ์ที่ดีต่อนักท่องเที่ยว เป็นผู้ที่มีความรู้ ทักษะ และยุทธวิธีในการปฏิบัติงาน จนทำให้ตำรวจท่องเที่ยวเป็นตัวแทน และสัญลักษณ์ด้านการท่องเที่ยว (Tourism Ambassador) ประจำท้องถิ่นนั้น ๆ

๕.๓ ปลุกเร้าขวัญและกำลังใจของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ด้วยจิตวิญญาณของผู้พิทักษ์สันติราษฎร์อย่างแท้จริง

๖) กรมพลศึกษา ควรประสานความร่วมมือกับกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงสาธารณสุข ในการกำหนดให้มีกิจกรรมหรือมาตรการแรงจูงใจให้เด็กและเยาวชนหันมาออกกำลังกายมากขึ้น เพื่อเป็นการดูแลสุขภาพร่างกาย โดยเด็กและเยาวชนควรมีค่าดัชนีมวลกาย (Body Mass Index : BMI) ที่สามารถประเมินสภาวะของร่างกายว่ามีความสมดุลของน้ำหนักตัวต่อส่วนสูงอยู่ในเกณฑ์ที่เหมาะสม และสมรรถภาพทางกาย (Physical Fitness) มีสภาวะความสมบูรณ์ของร่างกายที่สามารถประกอบกิจกรรมทางกายต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากปัจจุบันเด็กและเยาวชนอยู่ในสภาวะอ้วนเป็นจำนวนมากซึ่งอาจก่อให้เกิดโรคต่าง ๆ ได้ในอนาคต

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กรมพลศึกษา มีการประสานงานกับกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงสาธารณสุข โดยมีการประสานความร่วมมือกับโรงเรียนในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อส่งเด็กและเยาวชนเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่กรมพลศึกษาจัดขึ้น เช่น การแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน การจัดประกวดต้นแบบการบริหารกายหน้าเสาธง เพื่อเป็นการส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมออกกำลังกายในชีวิตประจำวัน และกรมพลศึกษา ยังร่วมเป็นคณะทำงานในการดำเนินงานตามแผนส่งเสริมกิจกรรมทางกายของกระทรวงสาธารณสุข และขณะนี้กรมพลศึกษาอยู่ระหว่างการจัดทำ MOU ร่วมกับหน่วยงานในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ได้แก่ กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กรมอนามัย และสภาการสาธารณสุขชุมชน

นอกจากนี้กรมพลศึกษา ยังมีการเผยแพร่องค์ความรู้ด้านการออกกำลังกาย การทดสอบสมรรถภาพทางกาย ในรูปแบบสื่อต่าง ๆ เช่น หนังสือ Clip VDO และการ LIVE สด เกี่ยวกับการออกกำลังกาย และการพัฒนาสมรรถภาพทางกายเผยแพร่ผ่านช่องทาง social media ต่าง ๆ (เช่น รายการ FIT FROM HOME ทุกวันอังคาร เวลา ๑๑.๐๐ - ๑๒.๐๐ น. และรายการ Stay Healthy at Home ทุกวันพุธ เวลา ๑๕.๐๐ - ๑๖.๐๐ น. ผ่านช่องทาง Facebook Live ของสำนักวิทยาศาสตร์การกีฬา กรมพลศึกษา) และยังมีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและองค์ความรู้เกี่ยวกับการออกกำลังกายผ่านเครือข่ายด้านวิทยาศาสตร์การกีฬาในสถานศึกษา เครือข่ายการออกกำลังกาย ของกรมพลศึกษา เพื่อส่งเสริมให้เด็ก เยาวชนและประชาชน ได้มีการออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ

แต่อย่างไรก็ตามในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ซึ่งถือเป็นสถานการณ์ที่มีความเสี่ยงต่อการติดเชื้อสูง ดังนั้น ในภาวะปัจจุบันนี้เด็กและเยาวชนยังมีปัจจัยเสี่ยงที่จะมีกิจกรรมทางกายน้อยจากภาวะที่ต้องอยู่บ้านและเรียนออนไลน์ ซึ่งหากสถานการณ์การแพร่ระบาดฯ เข้าสู่ภาวะปกติ คาดว่าเด็กและเยาวชนในระบบการศึกษาจะมีการเคลื่อนไหวร่างกายมีกิจกรรมทางกาย และมีการออกกำลังกายเพิ่มขึ้น เพื่อให้มีค่าดัชนีมวลกายอยู่ในเกณฑ์ที่เหมาะสม

๗) มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ ควรพัฒนาด้านกีฬาของชาติอย่างก้าวกระโดด รวมทั้งพัฒนางานวิจัยหรือนวัตกรรมใหม่ด้านกีฬาให้เกิดขึ้นที่นำไปสู่การเกิดอุตสาหกรรมการกีฬามากขึ้น

ตามปรัชญาของมหาวิทยาลัย เนื่องจากตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๘ บัญญัติให้มหาวิทยาลัยเป็นสถานศึกษาทางวิชาการและวิชาชีพสูงด้านการกีฬา มีวัตถุประสงค์ให้การศึกษา ส่งเสริมวิชาการและวิชาชีพ ทำการสอน วิจัยและพัฒนาบริการทางวิชาการและวิชาชีพ แก่สังคม ทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม มุ่งเน้นการสร้างองค์ความรู้ด้านการกีฬา การพลศึกษา การสร้างเสริมสุขภาพ วิทยาศาสตร์การกีฬา การบริหารจัดการกีฬา ประกอบธุรกิจและอุตสาหกรรมการกีฬา และสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งเป็นแหล่งสร้างและพัฒนาบุคลากรด้านการกีฬาของประเทศ

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

การพัฒนาด้านกีฬาและด้านวิจัยหรือนวัตกรรมทางการกีฬา ที่สอดคล้องกับพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ ตามมาตรา ๘ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติได้มีการดำเนินการ ดังนี้

ด้านกีฬา

มหาวิทยาลัยมีการจัดตั้งและพัฒนาหน่วยงานเฉพาะทางด้านการกีฬาภายใต้โครงสร้างของมหาวิทยาลัยเพื่อรองรับการผลิตและพัฒนาบุคลากรด้านการกีฬา รวมทั้งเชื่อมโยงการดำเนินงานในทุกมิติของการพัฒนาด้านการกีฬาของวิทยาเขตและโรงเรียนกีฬา ประกอบด้วย

๑. สำนักกีฬา ให้เป็นหน่วยงานในการวางแผนและบริหารจัดการเพื่อพัฒนาศักยภาพนักกีฬาสู่ความเป็นเลิศในระดับชาติและนานาชาติ ของมหาวิทยาลัยฯ โดยมีทิศทางการพัฒนา ดังนี้

๑.๑ กำหนดชนิดกีฬาที่เปิดสอนในวิทยาเขตและโรงเรียนกีฬาให้สอดคล้องกับรายการแข่งขันกีฬาในระดับชาติและนานาชาติ โดยกระจายชนิดกีฬาให้ครอบคลุมทุกภูมิภาคทั่วประเทศ และมีความเชื่อมโยงการพัฒนากีฬาสู่ความเป็นเลิศจากโรงเรียนกีฬาไปวิทยาเขตอย่างต่อเนื่อง

๑.๒ จัดหาผู้ฝึกสอนและผู้เชี่ยวชาญด้านกีฬาทั้งในประเทศ และต่างประเทศ ซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในชนิดกีฬาต่าง ๆ เพื่อพัฒนานักกีฬาทั้งในวิทยาเขตและโรงเรียนกีฬา

๑.๓ พัฒนารูปแบบการฝึกซ้อม และแผนการฝึกกีฬาเพื่อพัฒนาศักยภาพนักกีฬาสู่ความเป็นเลิศ

๑.๔ วางแผนด้านอาคารสถานที่และครุภัณฑ์ เพื่อรองรับการจัดการเรียนการสอนและการฝึกซ้อมของนักกีฬาชนิดต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยฯ ๑๘

๑.๕ สร้างภาคีเครือข่ายความร่วมมือด้านการกีฬากับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรกีฬาทั้งในประเทศและต่างประเทศ ในการพัฒนาด้านการกีฬาของมหาวิทยาลัยฯ ในทุกมิติ

๒. ศูนย์วิทยาศาสตร์การกีฬา ให้เป็นหน่วยงานที่มุ่งส่งเสริม สนับสนุนการเรียนการสอน การประยุกต์ใช้ สหวิทยาการทางด้านวิทยาศาสตร์การกีฬาในการพัฒนานักกีฬา และบุคลากรด้านการกีฬา รวมทั้งการวิจัยและพัฒนาทางการกีฬา โดยเฉพาะด้านสรีรวิทยาการกีฬา ชีวกลศาสตร์การกีฬา จิตวิทยาการกีฬา และโภชนาการกีฬา รวมถึงประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิทยาศาสตร์การกีฬากับองค์กรกีฬาอื่น ๆ ทั้งในและต่างประเทศ

๓. สถาบันพัฒนาบุคลากรทางการกีฬา ให้เป็นหน่วยงานในการสร้างและพัฒนาบุคลากรด้านการกีฬาของประเทศ เช่น ผู้ฝึกสอนกีฬา ผู้ตัดสินกีฬา นักวิทยาศาสตร์การกีฬา เป็นต้น

๔. สถาบันมวยไทย ให้เป็นหน่วยงานที่มีภารกิจในการเผยแพร่ อนุรักษ์มวยไทย พัฒนากีฬามวยไทย และพัฒนาระบบบริหารจัดการกีฬามวยไทยให้เป็นระบบและมีรูปแบบที่ชัดเจน เป็นไปในทิศทาง

เดียวกัน ตั้งแต่กระบวนการเรียนการสอน โดยใช้ “หลักสูตรมวยไทย ๙ ชั้น” ที่มหาวิทยาลัยพัฒนาขึ้น ทั้งนี้ เพื่อสร้างสรรค์ศิลปะมวยไทยเข้าสู่การเป็นอุตสาหกรรมการกีฬาให้แพร่หลายไปยังภูมิภาคต่าง ๆ ทั่วโลก

๕. ศูนย์กีฬาและกิจกรรมทางทะเล ให้เป็นหน่วยงานที่มีภารกิจหน้าที่ในการสนับสนุนการเรียนการสอน การฝึกอบรม การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม การผลิตบุคลากรด้านกีฬาทางน้ำ เช่น การดำน้ำ (Diver) ให้มีความรู้ความสามารถ ความเชี่ยวชาญในการดำน้ำ และได้รับใบอนุญาตดำน้ำที่มีมาตรฐานสากล สามารถเป็นผู้ฝึกสอนในระดับชาติ และระดับนานาชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งผลิตบุคลากรกู้ภัยทางทะเล (Rescue) ให้มีความรู้ความสามารถในระดับมาตรฐานสากล สามารถนำความรู้ และทักษะวิชาชีพ ไปช่วยเหลือผู้ประสบภัยทางทะเล และสนับสนุนการกู้ภัยทางทะเล รวมถึงให้บริการด้านการกีฬาส่งเสริมการท่องเที่ยว

๖. ศูนย์ฝึกกีฬาน้ำพุร้อน ให้เป็นหน่วยงานที่มีภารกิจหน้าที่ในการสนับสนุนการเรียนการสอน การฝึกอบรม การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมและการเก็บตัวฝึกซ้อมของนักกีฬา โดยใช้วิทยาการของวิทยาศาสตร์ การกีฬาและเทคโนโลยีทางการกีฬา ในการสร้างและพัฒนาองค์ความรู้ การสร้างสรรค์ผลงานทางการวิจัย และนวัตกรรม รวมทั้งการเสริมสร้างสมรรถภาพทางกายให้กับนักกีฬาเพื่อพัฒนาสู่ความเป็นเลิศต่อไป

ด้านวิจัยหรือนวัตกรรมทางการกีฬา

๑. มีการประกาศนโยบาย ทิศทางและแนวทางการดำเนินงานวิจัยและนวัตกรรมเพื่อส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาด้านกีฬาเพิ่มขึ้น รวมทั้งการนำไปใช้ประโยชน์ ตามแนวทางของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ และนวัตกรรม ทั้ง ๔ ด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านสังคมและชุมชน ด้านนโยบายสาธารณะ และด้านพาณิชย์

๒. จัดสรรงบประมาณเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการทำวิจัยและนวัตกรรมทางด้านศาสตร์ การกีฬา จากงบประมาณแผ่นดินและงบประมาณเงินรายได้ของวิทยาเขต ๑๗ แห่ง และสนับสนุนให้มีการขอทุนจากแหล่งทุนภายนอกเพิ่มเติม

๓. มีการจัดทำระเบียบกองทุนวิจัยและนวัตกรรมเพื่อส่งเสริมให้อาจารย์ในมหาวิทยาลัย มีงบประมาณสนับสนุนการทำวิจัยด้านศาสตร์การกีฬา เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการส่งเสริมอุตสาหกรรม การกีฬาให้มากขึ้น และสนับสนุนให้มีการนำผลงานไปยื่นขอจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา

๔. สนับสนุนให้มีการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปเผยแพร่ และใช้ประโยชน์ในระดับชาติ และนานาชาติ

๕. จัดการประชุมวิชาการระดับนานาชาติ เพื่อเป็นการส่งเสริมสนับสนุนให้นักวิจัยมีการนำ ผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปเผยแพร่และใช้ประโยชน์อย่างต่อเนื่องทุกปี

๖. มีการกำหนดผลการดำเนินงานด้านการวิจัยและนวัตกรรมเป็นตัวบ่งชี้สำหรับการประกัน คุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยที่สะท้อนคุณภาพ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้ผู้เกี่ยวข้องรับทราบ เช่น ผลงานวิจัยและนวัตกรรมด้านศาสตร์การกีฬา ผลงานวิจัยและนวัตกรรมที่นำไปใช้ประโยชน์ระดับชาติและ นานาชาติ เป็นต้น

๘) กองบัญชาการตำรวจท่องเที่ยว ควรสร้างภาพลักษณ์การท่องเที่ยว โดยบังคับใช้ กฎหมายอย่างจริงจังในการปราบปรามมั่วสุมที่ผิดจรรยาบรรณตามกฎหมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง มั่วสุมที่ผิดจรรยาบรรณที่นักท่องเที่ยวมาท่องเที่ยวภายในประเทศไทย ซึ่งอาชญากรรมในประเทศไทยถือเป็น อาชีพที่สงวนไว้สำหรับคนไทย

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กองบัญชาการตำรวจท่องเที่ยว ได้ดำเนินการ ดังนี้

- กำชับ กวดขัน จับกุม ผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. ๒๕๕๑ เพื่อป้องกัน ปราบปรามบริษัทนำเที่ยวด้วยคุณภาพ มัคคุเทศก์ผิดกฎหมาย เพื่อเป็นการกำกับดูแลให้บริษัทนำเที่ยว มัคคุเทศก์ และผู้นำเที่ยว ปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมาย มิให้เกิดธุรกิจนำเที่ยวโดยใช้คนไทยเป็นตัวแทนอำพราง (Nominee) หรือขายทัวร์นำเที่ยวในราคาต่ำอย่างต่อเนื่องจริงจัง

- กวดขันตรวจสอบใบสั่งงานมัคคุเทศก์ (Job Order) อย่างเคร่งครัดและเป็นระบบ

๒.๖ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

๑) ควรปรับปรุงวิสัยทัศน์ให้มีเป้าหมายในการผลักดันขับเคลื่อนการดำเนินงานให้ถึงเป้าหมายอย่างชัดเจน ซึ่งวิสัยทัศน์ “สร้างคนดี สังคมดี คนมีคุณภาพ” ที่ตั้งไว้เป็นวิสัยทัศน์ที่เป็นนามธรรมจับต้องได้ยาก และควรกำหนดตัวชี้วัดให้เกิดความร่วมมือของหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่เป้าหมายอย่างก้าวกระโดด

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ มีการวิเคราะห์ข้อมูลสถานการณ์ทางสังคมที่เกี่ยวข้อง และนำมากำหนดเป็นวิสัยทัศน์ “สร้างสังคมดี คนมีคุณภาพ” เป็นวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติราชการ ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕) โดยการที่จะบรรลุวิสัยทัศน์ได้นั้นกระทรวงได้กำหนดภารกิจไว้ ดังนี้

๑. พัฒนาคนและสังคมให้มีคุณภาพเต็มศักยภาพและมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง

๒. จัดระบบสวัสดิการที่เหมาะสมกับบริบทของประเทศไทย

๓. สร้างเสริมเครือข่ายจากทุกภาคส่วนในการมีส่วนร่วมพัฒนาสังคม

๔. พัฒนานโยบายความรู้ ชีตความสามารถ และระบบการบริหารจัดการด้านการพัฒนาสังคม ด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยี

๒) ควรปรับภาพลักษณ์ของกระทรวงให้มีความทันสมัยและมีพลังทางสังคมเพื่อสร้างความก้าวหน้าให้องค์กรในรูปแบบใหม่ในการสร้างความมั่นคงของมนุษย์ (Human Security) โดยครอบคลุมทุกด้าน เพื่อให้ทรัพยากรมนุษย์ทุกกลุ่มที่อยู่ในความดูแลของกระทรวงมีความมั่นคงในชีวิตมากยิ่งขึ้น

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

ปัจจุบันกระทรวงมีการปรับภาพลักษณ์ของกระทรวงในการทำงานให้ทันสมัยมากขึ้น และสร้างพลังทางสังคม ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย โดยกระทรวงได้ให้ความสำคัญในการช่วยเหลือกลุ่มเป้าหมายตามภารกิจกระทรวง โดยเน้นย้ำให้เจ้าหน้าที่กระทรวงดูแลผู้ประสบปัญหา พร้อมทำงานเชิงรุกและทำงานแบบสหวิชาชีพ เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและความท้าทายที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ปัจจุบันกระทรวงมีการปรับกระบวนการทำงานเข้าถึงประชาชนทุกกลุ่มเป้าหมายตามภารกิจกระทรวงมากขึ้น และมีการบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ “โครงการบูรณาการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบางรายครัวเรือน” ร่วมกับ ๑๒ กระทรวง ๑ หน่วยงาน ในการช่วยเหลือกลุ่มเปราะบางเพื่อลดความเหลื่อมล้ำของประชาชนในประเทศไทย รวมถึงการพัฒนาคนทุกช่วงวัย เพื่อให้ประชาชนอยู่ดีมีสุข และเป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบางเกิดความยั่งยืน

๓) ควรจัดทำฐานข้อมูล (Database) ของกลุ่มทางสังคมที่มีความสำคัญ ได้แก่ เด็ก เยาวชน สตรี คนพิการ ผู้สูงอายุ และผู้ด้อยโอกาส ให้มีความทันสมัยสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาความหลากหลายทางสังคมได้อย่างทันทั่วถึงและถูกต้อง โดยเฉพาะการสร้างสังคมที่มีคุณภาพ

กระทรวงจะต้องบูรณาการร่วมกันทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และวิธีการสร้างภาคีเครือข่ายให้เกิดขึ้นอย่างจริงจังเพื่อพัฒนาศักยภาพของคนทุกช่วงวัยได้อย่างเต็มที่ ทั้งนี้ ฐานข้อมูลดังกล่าวจะมีประโยชน์ต่อการจัดทำ Big Data เพื่อสร้างหลักประกันทางสังคม (Social Safety Net) ให้แก่กลุ่มเปราะบางได้อย่างเหมาะสม

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

ปัจจุบัน สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ มีการจัดทำฐานข้อมูล (Database) ของกลุ่มทางสังคมที่มีความสำคัญ ได้แก่ เด็ก เยาวชน สตรี คนพิการ ผู้สูงอายุ และผู้ด้อยโอกาส ให้มีความทันสมัย สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาความหลากหลายทางสังคมได้อย่างทันที่และถูกต้อง โดยเฉพาะการสร้างสังคมดีคนมีคุณภาพ โดยได้จัดทำฐานข้อมูลกลางผู้รับสวัสดิการกระทรวง ดังนี้

๑. ระบบฐานข้อมูลกลางผู้รับสวัสดิการกระทรวง (DB Center)
๒. ระบบแลกเปลี่ยนข้อมูลกลางการจัดสวัสดิการของกระทรวง (MSO Linkage)
๓. ข้อมูลการจ่ายเงินช่วยเหลือผู้ประสบปัญหาทางสังคม ของ พม.
๔. การใช้ฐานข้อมูลของสภาพพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในการใช้ข้อมูลจากระบบบริหารจัดการข้อมูลคนจนแบบชี้เป้า (Thai People Map and Analytic Platform: TPMAP)

กรมกิจการเด็กและเยาวชน

ในปีงบประมาณ ๒๕๖๔ กรมกิจการเด็กและเยาวชนได้ดำเนินการจัดทำฐานข้อมูล (Database) บูรณาการด้านเด็กและเยาวชน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจัดเก็บข้อมูลด้านสังคมที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กรมกิจการเด็กและเยาวชนเป็นเจ้าของข้อมูลและเชื่อมโยงข้อมูลด้านเด็กและเยาวชนกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องจัดเก็บไว้ ได้แก่ กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข กรมการปกครอง เป็นต้น โดยดำเนินการบูรณาการฐานข้อมูลด้านเด็กและเยาวชน ดังนี้

๑. ฐานข้อมูลที่กรมกิจการเด็กและเยาวชนเป็นเจ้าของข้อมูล
 - ๑.๑ ฐานข้อมูลระบบโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด
 - ๑.๒ ฐานข้อมูลสารสนเทศการพัฒนาเด็กปฐมวัยตามมาตรฐานชาติ
 - ๑.๓ ฐานข้อมูลระบบสารสนเทศเพื่อการคุ้มครองเด็ก
 - ๑.๔ ฐานข้อมูลระบบบริการทางสังคม
 - ๑.๕ ฐานข้อมูลระบบกองทุนคุ้มครองเด็ก
๒. ฐานข้อมูลที่กรมกิจการเด็กและเยาวชนเชื่อมโยงข้อมูลกับหน่วยงานอื่น
 - ๒.๑ ฐานข้อมูลทะเบียนราษฎรของกรมการปกครอง
 - ๒.๒ ฐานข้อมูลคลังสุขภาพ Health Data Center (HDC) ของกระทรวงสาธารณสุข
 - ๒.๓ ฐานข้อมูลเด็กในสถานศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ

โดยปัจจุบันอยู่ระหว่างการออกแบบระบบการพัฒนาระบบฐานข้อมูลกลางในการจัดเก็บและประมวลผลข้อมูลให้สอดคล้องกับความต้องการใช้งานและภารกิจของหน่วยงาน ซึ่งจะแล้วเสร็จภายในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๔ และฐานข้อมูลดังกล่าว กรมกิจการเด็กและเยาวชน ยังใช้เพื่อสนับสนุนในการจัดทำระบบฐานข้อมูล Big Data ด้านเด็กและเยาวชนระดับประเทศ เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ วางแผน และกำหนดนโยบายด้านเด็กและเยาวชนในระดับพื้นที่ จังหวัด และระดับประเทศ โดยปัจจุบันอยู่ระหว่างการออกแบบระบบฯ ซึ่งจะแล้วเสร็จภายในเดือนธันวาคม ๒๕๖๔

๔) ควรนำระบบความน่าเชื่อถือทางสังคม (Social Credit) มาใช้เป็นเครื่องมือในการสร้างความเป็นธรรมและความเสมอภาคในสังคม ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพและความมั่นคงในชีวิต และทำให้สถาบันครอบครัวมีความเข้มแข็งและมั่นคง รวมทั้งผลักดันให้นาเรื่องความน่าเชื่อถือทางสังคม (Social Credit) มาจัดทำเป็นข้อตกลง กฎหมาย ระเบียบ หรือสัญญาประชาคมภายใต้เจตนารมณ์ว่าผู้ที่ประพฤติดี ปฏิบัติดี ช่วยเหลือสังคม ทำงานเพื่อการกุศล จะต้องได้รับการตอบแทนจากสังคม ในขณะที่เดียวกันหากก่อให้เกิดความเดือดร้อนก็ต้องมีมาตรการทางสังคมเพื่อลงโทษ

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้มีการศึกษาเรื่อง “ความน่าเชื่อถือทางสังคม (Social Credit)” ซึ่งเป็นการจัดระเบียบทางสังคมที่ประเทศจีนได้พัฒนาขึ้น เพื่อจัดระเบียบสังคมภายในประเทศ โดยภาครัฐจะสามารถเข้าถึงข้อมูลของประชาชน และมีการเก็บคะแนนทางสังคม เป็น ๓ ด้าน ได้แก่ ๑) พฤติกรรมทางการเงิน/การเสียภาษี ค่าเช่าบ้าน ค่าใช้จ่ายในครัวเรือน ค่าปรับต่าง ๆ ๒) พฤติกรรมด้านสังคม/ความมีระเบียบวินัย การวางแผนครอบครัว และการเป็นอาสาสมัครช่วยเหลือสังคม และ ๓) พฤติกรรมในโลกออนไลน์/การซื้อสินค้าออนไลน์ รวมทั้งหัวข้อสนทนาบนอินเทอร์เน็ตหรือโซเชียลเน็ตเวิร์ก ระบบนี้จะคอยติดตามแต่ละบุคคลไปทุกสถานที่ ซึ่งผู้ที่คอยติดตามและให้คะแนนความประพฤติคือรัฐบาล โดยคะแนนที่ได้จากการประเมินความประพฤติ หากได้รับคะแนนที่สูงตามเกณฑ์ที่กำหนด ก็จะได้รับสิทธิพิเศษตามระดับคะแนนที่ได้รับ เช่น การขอสินเชื่อเพื่อซื้อสินค้าออนไลน์ หรือการได้ fast-track ในการขอวีซ่ายุโรป เป็นต้น หรือในทางกลับกันหากมีคะแนนต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดก็จะถูกลงโทษ เช่น การถูกห้ามเที่ยวต่างประเทศ เป็นต้น ทั้งนี้ รัฐบาลจีนได้ขอความร่วมมือจากบริษัทต่าง ๆ เพื่อขอเก็บข้อมูลส่วนบุคคลในการทำธุรกรรมเพื่อที่รัฐบาลสามารถตรวจสอบพฤติกรรมของประชากรได้ ทั้งนี้ หากนำความน่าเชื่อถือทางสังคม (Social Credit) มาใช้ในการจัดสรรงบประมาณให้ประเทศไทย กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้มีการศึกษา ดังนี้

๑. การนำแนวคิดความน่าเชื่อถือทางสังคม (Social Credit) มาใช้อาจลดทอนความเป็นมนุษย์ และส่งผลกระทบต่อสุขภาพจิตและอัตลักษณ์ของบุคคล อีกทั้งยังนำไปสู่การลดทอนสิทธิและสวัสดิการที่ประชาชนพึงได้รับจากภาครัฐ นอกจากนี้ การกำหนดว่าสิ่งใดเป็นความดี เป็นการให้คุณค่าทางศีลธรรม (moral) ซึ่งอาจแตกต่างกันไปในแต่ละสังคม และไม่มีมีการกำหนดมาตรฐานที่ชัดเจน ขณะที่ในอนาคตสังคมมีความหลากหลาย (diversity) มากยิ่งขึ้น ดังนั้นหากนำความน่าเชื่อถือทางสังคม (Social Credit) มาใช้ควรคำนึงถึงค่านิยมหลักที่เป็นสากล (global core value) เพื่อให้สอดคล้องกับการเป็นพลเมืองโลก (Global citizen)

๒. ความน่าเชื่อถือทางสังคม (Social Credit) อาจนำไปสู่ความเหลื่อมล้ำที่มากขึ้น เนื่องจากคนรวยมีโอกาสมากขึ้นในการใช้ทรัพยากรในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ที่สนับสนุนการพัฒนาทางสังคม ขณะที่คนจนจะต้องประกอบอาชีพเพื่อมีรายได้เลี้ยงดูตัวเองและครอบครัวให้เพียงพอในแต่ละวันทีนอกจากจะมีข้อจำกัดในการสร้างเครดิตให้ตัวเองแล้ว ยังอาจมีความเสี่ยงมากกว่าที่ถูกตัดคะแนนความประพฤติจากการทำผิดกติกาในสังคม

๓. เห็นควรให้ความสำคัญกับการนำกรอบระบบการคุ้มครองทางสังคม (Social Protection System) มาใช้ในการจัดสรรงบประมาณ โดยเพิ่มสัดส่วนงบประมาณทางสังคม (Social Budgeting) และเพิ่มรายจ่ายทางสังคม (Social Expenditure) เพิ่มขึ้น เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมในระยะยาว ทั้งนี้ ในปัจจุบันมีการใช้กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ แม้กระทั่งการตีตราทางสังคม (stigma) ซึ่งเป็นกระบวนการจัดการทางสังคมที่ควรจะนำมาพัฒนาและบังคับใช้ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

๕) กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว กำหนดวิสัยทัศน์ว่า “สตรีและครอบครัวมั่นคง สังคมเสมอภาค” แต่ความเป็นจริงของสังคมในปัจจุบันสถาบันครอบครัวมีแนวโน้มอ่อนแอลง โดยเฉพาะอัตราการหย่าร้างที่เกิดขึ้นถึงร้อยละ ๓๐ เป็นเวลาต่อเนื่องมากกว่า ๑๐ ปี ทั้งนี้ กรมควรมีแผนงานโครงการ รวมถึงตัวชี้วัดเพื่อสร้างค่านิยมให้เกิดการขับเคลื่อนและมุ่งไปสู่วิสัยทัศน์ที่กำหนดได้อย่างแท้จริงและเป็นรูปธรรม อนึ่ง การจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้พัฒนาครอบครัวมีการพัฒนาทักษะอาชีพสตรี สร้างชีวิตใหม่ สร้างโอกาส อบรมเป็นรายวันและรายเดือน ซึ่งเดิมมี ๘ ศูนย์ ควรที่จะขยายศูนย์ให้มากขึ้น เพื่อให้ถึงกลุ่มเป้าหมาย แต่ละศูนย์ไม่ควรรับผิดชอบพื้นที่ในแต่ละจังหวัดมากเกินไป

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว มีการดำเนินโครงการ/กิจกรรมที่ส่งผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อมถึงประชาชน โดยเน้นการส่งเสริมความเข้มแข็งของสถาบันครอบครัว และการพัฒนาศักยภาพของสตรี รวมถึงการส่งเสริมความเสมอภาคระหว่างเพศ ซึ่งนอกเหนือจากการดำเนินงานผ่านศูนย์เรียนรู้การพัฒนาสตรีและครอบครัว ๘ จังหวัด พร้อมขับเคลื่อนผ่านกลไกศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชน (ศพอ.) จำนวน ๗,๑๔๙ แห่ง โดยมีการบูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานอื่น ๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อให้การดำเนินงานเกิดประสิทธิภาพสูงสุด ดังนี้

๑. การทำบันทึกข้อตกลง (MOU) ร่วมกับหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อบูรณาการความร่วมมือการพัฒนาการดำเนินงานให้เกิดความคุ้มค่า และประชาชนได้รับประโยชน์สูงสุด

๒. ประสานงานความร่วมมือกับ หน่วยงานภูมิภาคของ พม. และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในจังหวัด ในการให้ความช่วยเหลือเน้นการทำงานทั้งเชิงรุกและเชิงรับ สามารถเข้าถึงผู้ประสบปัญหาในภาวะวิกฤตได้อย่างรวดเร็ว พร้อมการช่วยเหลือผู้ประสบปัญหาโดยให้คำปรึกษา ประเมินสภาพปัญหา และให้การช่วยเหลืออื่น ๆ ตามสภาพปัญหา

๓. มีศูนย์ประสานงานร่วมกับศูนย์ปฏิบัติการเพื่อป้องกันการกระทำความรุนแรงในครอบครัว ระดับตำบล (ศปท.ต.) ๗๖ จังหวัด

๖) กรมกิจการเด็กและเยาวชน ควรให้ความสำคัญกับสภาเด็กและเยาวชนระดับตำบล ระดับเทศบาล ระดับอำเภอ ระดับจังหวัด และระดับชาติ และควรจัดสรรงบประมาณในแต่ละจังหวัดให้เหมาะสมกับกิจกรรมที่ดำเนินการโดยสภาเด็กและเยาวชน เพื่อที่จะช่วยเหลือกระทรวงในการดูแลปัญหาทางสังคมของคนทุกช่วงวัย รวมทั้งเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเฝ้าระวัง ป้องกันปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบ เพื่อปลูกฝังเด็กและเยาวชนให้เป็นคนดีไม่คดโกงปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตต่อไปในอนาคต

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กรมกิจการเด็กและเยาวชน ได้ให้ความสำคัญกับสภาเด็กและเยาวชนระดับตำบล ระดับเทศบาล ระดับอำเภอ ระดับจังหวัด และระดับชาติ โดยปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ มีจำนวนทั้งสิ้น ๗,๗๘๐ แห่งทั่วประเทศ ได้แก่

- สภาเด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทย จำนวน ๑ แห่ง
- สภาเด็กและเยาวชนระดับตำบลและเทศบาล ๗,๗๗๔ แห่ง
- สภาเด็กและเยาวชนระดับอำเภอและเขตกรุงเทพมหานคร รวม ๙๒๘ แห่ง
- สภาเด็กและเยาวชนระดับจังหวัดและกรุงเทพมหานคร รวม ๗๗ แห่ง

กรมกิจการเด็กและเยาวชน ได้จัดสรรงบประมาณในการดำเนินงานกิจกรรม/โครงการ ให้กับ จังหวัดเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานของสภาเด็กและเยาวชนในแต่ละจังหวัด จำนวน ๒ โครงการ ได้แก่

๑. โครงการส่งเสริมความเข้มแข็งสภาเด็กและเยาวชน เป็นการสร้างเครือข่ายเด็กและเยาวชนในการป้องกัน และแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น (DJ teen) ในระดับพื้นที่ ในการขับเคลื่อนงานร่วมกับภาคีเครือข่ายภาครัฐ และเอกชน ให้ได้รับความรู้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น รวมทั้งจัดสวัสดิการสังคมสำหรับแม่วัยรุ่น และครอบครัว ใน ๗๖ จังหวัด

๒. โครงการ To be Number One เป็นการรณรงค์และป้องกันการแก้ไขปัญหายาเสพติด (To be Number One) โดยมีเด็กและเยาวชนทั่วประเทศ มีส่วนร่วมขับเคลื่อนการรณรงค์และป้องกันยาเสพติด จำนวน ๑,๕๐๐ คน

ทั้งนี้ สภาเด็กและเยาวชนในแต่ละจังหวัดได้มีการขับเคลื่อนกิจกรรมต่าง ๆ อีกมากมาย เพื่อช่วยเหลือกระทรวงในการดูแลปัญหาทางสังคมของคนทุกช่วงวัย รวมทั้งเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ ในการเฝ้าระวัง ป้องกันปราบปรามการทุจริต ประพฤติมิชอบ เพื่อปลูกฝังเด็กและเยาวชนให้เป็นคนดี ไม่คดโกง ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตต่อไปในอนาคต โดยในปี ๒๕๖๔ มีโครงการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยมีเป้าหมายเป็นเด็กและเยาวชน จำนวน ๒๓,๐๐๐ คน เพื่อส่งเสริมให้สภาเด็กและเยาวชน และเครือข่ายเด็กและเยาวชน มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการเฝ้าระวัง การปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชัน มีทัศนคติไม่ยอมรับการทุจริต และมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน

๓) กรมกิจการผู้สูงอายุ ควรบูรณาการกับกระทรวงแรงงานในการจ้างงานผู้สูงอายุ ที่มีศักยภาพและยังสามารถทำงานได้เพื่อให้สังคมได้เห็นคุณค่าของผู้สูงอายุในการไม่เป็นปัญหาสังคม หรือเป็นปัญหาในครอบครัวและลดปัญหาการเป็นโรคซึมเศร้าของผู้สูงอายุได้อีกด้วย

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กรมกิจการผู้สูงอายุ ในฐานะหน่วยงานที่ดำเนินงานด้านผู้สูงอายุ และในฐานะเจ้าภาพหลัก แผนงานบูรณาการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงอายุ ได้มีการบูรณาการกับกระทรวงแรงงานในการจ้างงานผู้สูงอายุที่มีศักยภาพ โดยเป้าหมายการจ้างงานผู้สูงอายุ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ จำนวน ๑๓,๘๐๐ คนทั่วประเทศ โดยอัตราค่าจ้างผู้สูงอายุ ตามที่กรมการจัดหางาน กระทรวงแรงงาน กำหนด เมื่อปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ คือ ๘๐ - ๘๕ บาท/ชั่วโมง ผู้สูงอายุปัจจุบันยังสามารถทำงานได้เพื่อให้สังคมได้เห็นคุณค่าของผู้สูงอายุในการไม่เป็นปัญหาสังคม หรือเป็นปัญหาในครอบครัวและลดปัญหาการเป็นโรคซึมเศร้าของผู้สูงอายุ โดยได้กำหนดมาตรการส่งเสริมและสนับสนุนผู้สูงอายุในการทำงานตามความเหมาะสม หรือตามศักยภาพของผู้สูงอายุ ดังนี้ ๑) ส่งเสริมการถ่ายทอดภูมิปัญญาผู้สูงอายุ เพื่อส่งเสริมให้ผู้สูงอายุนำความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมด้วยภูมิปัญญา ๒) การให้บริการเงินทุนกู้ยืมประกอบอาชีพ ๓) ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตของผู้สูงอายุ (โรงเรียนผู้สูงอายุ) และ ๔) เสริมสร้างและพัฒนากลไกการพัฒนาผู้สูงอายุในชุมชนโดยใช้ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ เป็นฐานและกลไกหลักในการขับเคลื่อนงาน

๔) กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ

(๑) ควรมีแนวทางในการดูแลชาวไทยกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ให้มีสิทธิดำรงชีวิตในสังคมตามวัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิตดั้งเดิม ตามความสมัครใจได้อย่างสงบ ไม่ถูกรบกวน ทั้งนี้เท่าที่ไม่เป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนหรือเป็นอันตรายต่อความมั่นคงของรัฐหรือสุขภาพอนามัย ตามที่กำหนดไว้ตามรัฐธรรมนูญอย่างเคร่งครัด

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดยกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ มีภารกิจหลักในการพัฒนาสังคม การจัดสวัสดิการสังคม การสังคมสงเคราะห์ การคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิ และการให้บริการสวัสดิการสังคมแก่คนไร้ที่พึ่ง ผู้ทำการขอทาน สมาชิกนิคมสร้างตนเอง ราษฎรบนพื้นที่สูง และกลุ่มเป้าหมายพิเศษ รวมถึงการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาสังคมและการจัดสวัสดิการสังคม โดยการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และการจัดกิจกรรมตามโครงการพิเศษ ในการแก้ปัญหาการละเมิด หรือคุกคามสิทธิในวิถีชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์นั้น กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการมีแนวทาง ดังนี้

๑. สนับสนุนการคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์และการจัดทำร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและอนุรักษ์ กลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. ของคณะกรรมการการพัฒนาสังคม และกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส วุฒิสภา ซึ่ง รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) สั่งและปฏิบัติราชการแทน นายกรัฐมนตรี พิจารณาแล้วมีคำสั่งให้กระทรวงวัฒนธรรมเป็นหน่วยงานหลัก รับรายงาน พร้อมทั้ง ข้อเสนอแนะของคณะกรรมการฯ ไปพิจารณาร่วมกับกระทรวงมหาดไทย กระทรวงการพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงยุติธรรม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๒. สนับสนุนให้มีการจัดตั้งกลไกคณะกรรมการพัฒนาชุมชนชาติพันธุ์ในระดับจังหวัด และระดับชาติ เพื่อคุ้มครองและแก้ไขปัญหากลุ่มชาติพันธุ์ในระดับ รวมถึงการสนับสนุนให้มีเวทีสาธารณะ เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของกลุ่มชาติพันธุ์ และประชาชนทุกภาคส่วน ในการแสดงความคิดเห็นต่อกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ที่อาจส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิต วัฒนธรรม ประเพณี ความเป็นอยู่ของกลุ่มชาติพันธุ์

๓. ผลักดันมาตรการสำคัญผ่านคณะกรรมการคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิผู้ได้รับสถานะทาง ทะเบียนราษฎรแต่ยังไร้การรับรองสัญชาติ และผู้ไร้การรับรองสถานะทางทะเบียนราษฎร โดยเสนอนโยบาย มาตรการ หรือแนวทางปฏิบัติในการคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิ รวมทั้งช่วยเหลือให้บุคคลที่มีสถานะทาง ทะเบียนราษฎรแต่ยังไร้การรับรองสัญชาติ และผู้ไร้การรับรองสถานะทางทะเบียนราษฎรรวบรวมวิเคราะห์ ข้อมูลและองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการเข้าถึงสถานะ และสิทธิของบุคคลที่มีสถานะ

(๒) **ควรนำเงินสะสมที่มีที่มาจากเงินนอกงบประมาณซึ่งเป็นรายได้จากค่าเช่าที่ดิน และนิคมสร้างตนเองที่มีแนวโน้มสูงขึ้นทุกปี มาสนับสนุนการดำเนินการกิจกรรมให้เกิดประโยชน์มากยิ่งขึ้น**
ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดยกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ มีการนำเงินสะสมที่มีที่มาจากเงินนอกงบประมาณ ซึ่งเป็นรายได้จากค่าเช่าที่ดินและนิคมสร้างตนเอง ที่มีแนวโน้มสูงขึ้นทุกปี มาสนับสนุนการดำเนินการกิจกรรมให้เกิดประโยชน์มากยิ่งขึ้น โดยมีเงินนอกงบประมาณ ซึ่งมาจาก “เงินบำรุง” หมายความว่า เป็นรายได้ที่เกิดจากการใช้ประโยชน์ที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติ ในเขตนิคมสร้างตนเอง ตามกฎหมาย โดยมีแผนการใช้จ่ายงบประมาณในแต่ละที่ในการพัฒนาสาธารณูปโภค พื้นฐาน ส่งเสริมกิจกรรมในนิคมสร้างตนเอง โดยปฏิบัติตามระเบียบกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ว่าด้วย เป็นรายได้จากการดำเนินการตามภารกิจของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ พ.ศ. ๒๕๖๒ ทั้งนี้ ได้จัดทำ รายงานการรับ - จ่าย เงินนอกงบประมาณในภาพรวมของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ จัดส่งให้ กรมบัญชีกลางตามระเบียบและรูปแบบการรายงานการรับและการใช้จ่ายเงินรายได้ที่ไม่ต้องนำส่งคลัง เป็นรายได้แผ่นดินที่กำหนด

๔) **กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ควรมีนโยบายและมาตรการในการพัฒนา หลักสูตรการฝึกอบรมให้เหมาะสมกับสภาพความพิการของเด็กแต่ละด้านอย่างเหมาะสม และต้องพัฒนา**

ครูผู้สอนให้มีความรู้ความชำนาญสอดคล้องกับความพิการของเด็กอย่างต่อเนื่อง รวมถึงการจัดสถานที่ สิ่งก่อสร้าง เครื่องมือ เครื่องใช้ และสิ่งแวดล้อมที่เป็นมาตรฐานสากลด้วย เพื่อให้สามารถปรับการศึกษา ให้ได้รับความรู้และเพิ่มพูนทักษะเช่นเด็กปกติและสามารถเข้าสู่อาชีพในสังคมปกติต่อไปได้

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดยกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ได้มีนโยบายส่งเสริมศักยภาพและพัฒนาอาชีพคนพิการ ปีงบประมาณ ๒๕๖๔ ได้แก่

- ส่งเสริมการจ้างงานผู้พิการ ภาคเอกชน จำนวน ๖๕,๗๓๘ ราย ภาครัฐ ๓,๕๔๓ ราย
- การกู้เงินประกอบอาชีพ โดยมีเป้าหมายในการให้กู้จำนวน ๑๔,๗๔๖ ราย

นอกจากนี้ยังมีมาตรการในการพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมกับสภาพความพิการของเด็กแต่ละด้านอย่างเหมาะสม รวมถึงมีการพัฒนาครูผู้สอนให้มีความรู้ความชำนาญสอดคล้องกับความพิการของเด็กอย่างต่อเนื่อง ได้แก่

- การรวมกลุ่มประกอบอาชีพ โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ มีเป้าหมายในการสนับสนุน จำนวน ๕๙ กลุ่ม และในปัจจุบันมีกลุ่มอาชีพทั้งหมด ๘๒๓ กลุ่ม
- สนับสนุนการฝึกอาชีพ หลักสูตรออนไลน์ Upskill & Reskill

กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ มีการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก สถานที่ สิ่งก่อสร้าง เครื่องมือ เครื่องใช้ และสิ่งแวดล้อมที่เป็นมาตรฐานสากล เพื่อให้สามารถปรับการศึกษาให้ได้รับความรู้และเพิ่มพูนทักษะเช่นเด็กปกติ และสามารถเข้าสู่อาชีพในสังคมปกติต่อไปได้ โดยภารกิจของกรม ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖ มาตรา ๒๐/๓ ให้มีการจัดตั้งศูนย์บริการคนพิการ เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ โดยกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการได้ดำเนินการบูรณาการและประสานความร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดเป็นศูนย์บริการคนพิการทั่วไป เพื่อทำหน้าที่ในการสำรวจ ติดตามสภาพปัญหาคนพิการ และจัดทำระบบข้อมูลการให้บริการในพื้นที่รับผิดชอบ เป็นต้น

๑๐) สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) และการเคหะแห่งชาติ มีเงินนอกงบประมาณสะสมเป็นจำนวนมาก ควรนำเงินนอกงบประมาณมาเป็นค่าใช้จ่ายเพื่อลดภาระการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายของรัฐให้น้อยลงและลดการกู้เงินของรัฐได้อีกทางหนึ่งด้วย

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

- ในส่วนของเงินนอกงบประมาณของสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) คือ เงินทุนของสถาบันฯ เป็นเงินทุนประเดิมจากการรวมของ ๒ หน่วยงานในปี ๒๕๔๓ วงเงิน ๒,๘๙๙ ล้านบาท มาจาก ๑) สำนักงานพัฒนาชุมชนเมือง (พชม.) ๒,๑๕๖ ล้านบาท และ ๒) สำนักงานกองทุนพัฒนาชนบท (สพข.) ๗๔๓ ล้านบาท ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๕๓ ได้รับเงินอุดหนุนสินเชื่อปรับปรุงที่อยู่อาศัยและการจัดการที่ดิน ๓,๐๐๐ ล้านบาท ซึ่งสถาบันฯ นำมาใช้เป็นเงินหมุนเวียนให้สินเชื่อแก่องค์กรชุมชนและเครือข่ายองค์กรชุมชน โดย ณ เดือนธันวาคม ๒๕๖๓ มีสินเชื่อคงเหลือที่อนุมัติและทำสัญญาแล้ว รวม ๕,๐๑๗.๘๘ ล้านบาท ๖๘๖ องค์กร ทั้งนี้สถาบันฯ ได้นำดอกเบี้ยจากการให้สินเชื่อและเงินฝากธนาคาร เป็นงบดำเนินการประจำปี โดยมีประมาณการเงินนอกงบประมาณปี พ.ศ. ๒๕๖๕ คงเหลือ ๑,๔๑๙.๖๖๒๙ ล้านบาท นำมาใช้ในการสนับสนุนสินเชื่อที่อยู่อาศัยโครงการบ้านมั่นคงเป้าหมายปี ๒๕๖๕ จำนวน ๓,๗๕๐ ครั้วเรือน เฉลี่ยครัวเรือน ๓๖๐,๐๐๐ บาท รวม ๑,๓๕๐ ล้านบาท

- ในส่วนของเงินนอกงบประมาณของการเคหะแห่งชาติ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ การเคหะแห่งชาติ ได้รับจัดสรรเงินอุดหนุน จำนวน ๑,๗๒๔.๙๙๕ ล้านบาท ซึ่งนำไปสมทบรวมกับเงินนอกงบประมาณ ประกอบด้วย เงินคงเหลือยกมา ๒,๑๒๕.๔๐๐ ล้านบาท เงินรายได้จากการดำเนินงาน ๗,๔๙๒.๙๒๙ ล้านบาท และเงินกู้ในประเทศ ๒,๙๔๓.๔๑๓ ล้านบาท รวมทั้งสิ้น ๑๔,๒๘๖.๗๓๗ ล้านบาท โดยมีแผนการใช้จ่ายในการดำเนินงาน การลงทุน การชำระหนี้ ๑๑,๕๐๙.๙๘๑ ล้านบาท คงเหลือปลายงวด ๒,๓๕๖.๗๕๖ ล้านบาท โดยได้จัดส่งข้อมูลแผนงานและรายละเอียดการใช้จ่ายเงินนอกงบประมาณที่ผ่านการตรวจสอบของผู้สอบบัญชี โดยสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการการวิสามัญฯ แล้วและจะถือปฏิบัติในปีต่อ ๆ ไป

๒.๗ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

๑) การจัดทำโครงการบัณฑิตพันธุ์ใหม่ในปีที่ผ่านมา มีสถาบันอุดมศึกษาเข้าร่วมจำนวน ๒๕ แห่ง จากมหาวิทยาลัยจำนวน ๑๒๔ แห่ง มีหลักสูตรผลิตกำลังคนที่มีสมรรถนะสูงที่รับรองอุตสาหกรรม S-Curve และ New-S-Curve จำนวน ๙๑ หลักสูตร นักศึกษาในโครงการ จำนวน ๗,๘๙๐ คน หลักสูตรที่เป็น Non-degree จำนวน ๙,๕๐๘ คน ได้รับงบประมาณสนับสนุนเพื่อใช้ดำเนินงานในปี ๒๕๖๒ จำนวน ๘๕๗,๖๖๖,๕๐๐ บาท ในปี ๒๕๖๓ จำนวน ๖๙๒,๖๑๕,๕๐๐ บาท และในปี ๒๕๖๔ ขอรับการสนับสนุนเป็นจำนวน ๑,๑๔๒,๗๐๔,๓๐๐ บาท ซึ่งงบประมาณที่ได้รับเพียงพอกับการดำเนินงานในปีที่ผ่านมา แต่ไม่เพียงพอสำหรับการขยายหลักสูตรใหม่และยังไม่ครอบคลุมในทุกสาขาวิชา ในปีนี้มีสถาบันอุดมศึกษาเข้าร่วมเพิ่มเติมเพียง ๓ แห่งเท่านั้น (รวมเป็นมหาวิทยาลัย เข้าร่วมจำนวน ๒๘ แห่ง จากจำนวน ๑๒๔ แห่ง) จึงควรสนับสนุนงบประมาณอย่างเหมาะสมเพื่อให้นโยบายมีการขยายตัวตามวัตถุประสงค์ต่อไป

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ได้ดำเนินโครงการผลิตบัณฑิตพันธุ์ใหม่ฯ ตั้งแต่ปี ๒๕๖๒ - ปัจจุบัน เพื่อสร้างกำลังคนที่มีสมรรถนะสูง สำหรับการทำงานในอุตสาหกรรมเป้าหมายของประเทศ (First and New S-Curve) และสร้างฐาน (Platform) การพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาแห่งอนาคต โดยปรับเปลี่ยนรูปแบบการผลิตบัณฑิต ให้มีกระบวนการจัดการศึกษาแบบใหม่ มีการสร้างต้นแบบของหลักสูตรแนวใหม่และเน้นการร่วมมือกับสถานประกอบการในการจัดการเรียนการสอนโดยการปฏิบัติงานจริง และในปี ๒๕๖๔ สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษาฯ ได้ตั้งเป้าที่จะผลักดันรูปแบบการผลิตบัณฑิตแบบบัณฑิตพันธุ์ใหม่ไปสู่สถาบันอุดมศึกษาทุกสังกัดที่ยังไม่มีหลักสูตรบัณฑิตพันธุ์ใหม่ เพื่อให้เห็นผลลัพธ์ในวงกว้าง และเกิดประโยชน์กับประเทศชาติ

๒) การส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการศึกษาและวิจัยในภูมิภาค (International Higher Education Hub) ควรพิจารณาให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน เนื่องจากมีการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ และควรส่งเสริมให้มีการเรียนออนไลน์แทนการเดินทางมาเรียนที่ประเทศไทย

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

ในปัจจุบันที่เทคโนโลยีสารสนเทศและอินเทอร์เน็ตเชื่อมโยงทุกประเทศ ประชาชนทุกคนสามารถเข้าถึงอินเทอร์เน็ตทั่วถึงกัน การจัดการศึกษาออนไลน์ทั้งภายในประเทศและข้ามประเทศเกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ลดค่าใช้จ่ายในการเดินทาง มีความยืดหยุ่นเรื่องเวลาและกิจกรรมการเรียน มีการ

พัฒนาคุณภาพรายวิชา ทั้งเนื้อหาและการนำเสนอเนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้การวัดประเมินผลที่ใกล้เคียงกับการสอนในชั้นเรียน

โครงการมหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทยภายใต้การดูแลของสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมได้ดำเนินโครงการมหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทยเพื่อการเรียนการสอนออนไลน์ในระบบเปิดมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๙ ปัจจุบันมีรายวิชาที่มีรายวิชาออนไลน์ จำนวนมากกว่า ๕๐๐ รายวิชา โดยได้รับความร่วมมือในการพัฒนารายวิชาออนไลน์จากมหาวิทยาลัย และหน่วยราชการ/สถาบันฯ ซึ่งมีองค์ความรู้ ความเชี่ยวชาญ รายวิชาทั้งหมดแบ่งออกเป็น ๑๒ หมวดหมู่เนื้อหาวิชาที่มีเนื้อหาครอบคลุมเกือบทุกสาขาวิชาชีพ มีจำนวนผู้เรียนมากถึง ๘๔๓,๐๐๐ คน มีผู้เรียนจบจนได้รับใบประกาศนียบัตร จำนวนมากกว่า ๓๙๒,๐๐๐ ใบ ปัจจุบันได้ร่วมมือกับสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ และมหาวิทยาลัยต่าง ๆ กว่า ๑๒๐ แห่ง เพื่อพัฒนารายวิชาส่งเสริมศักยภาพการทำงาน Up-Skill, Re-Skill ด้วยความพร้อมของแพลตฟอร์มและรายวิชาต่าง ๆ

โครงการมหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทยได้สร้างความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยในการพัฒนารายวิชาออนไลน์ที่เทียบเท่ารายวิชาในหลักสูตรปกติ ทำโครงการนำร่องเพื่อเปิดให้นิสิต นักศึกษา ประชาชนผู้สนใจเรียนล่วงหน้าแล้วนำผลลัพธ์การเรียนรู้มาเทียบโอนเป็นผลการเรียนในหลักสูตร ปัจจุบันมีทั้งหลักสูตรในระดับปริญญาตรี (หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีการศึกษา ซึ่งมี ๔ มหาวิทยาลัยที่ร่วมมือกันในการพัฒนา คือ มหาวิทยาลัยศิลปากร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี มหาวิทยาลัยศิลปากร และมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์) โครงการนำร่องนี้สามารถพัฒนาไปสู่การเปิดการเรียนการสอนให้นักศึกษาต่างชาติสามารถสมัครเข้าหลักสูตรมหาวิทยาลัยไทยและเรียนจากประเทศตัวเองเป็นส่วนใหญ่ ก่อนจะเดินทางมาเรียนต่อเนื่องหรือทำวิทยานิพนธ์ในประเทศไทยเพื่อจบการศึกษาได้ ซึ่งช่วยให้เกิดความยืดหยุ่นและคล่องตัวในการเข้าศึกษาและจัดการศึกษาโดยเฉพาะในช่วงที่การเดินทางระหว่างประเทศยังเป็นไปได้ยาก และเป็นฐานสำคัญในการพัฒนาการเรียนการสอนข้ามประเทศที่ใช้ผ่านระบบออนไลน์

๓) โครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor : EEC) ยังติดขัดในทางกฎหมายซึ่งในเขต EEC จะต้องเป็นสถาบันการศึกษาและสถาบันการวิจัยที่อยู่ในพื้นที่เท่านั้น ควรให้โอกาสสถาบันอุดมศึกษาที่มีความเชี่ยวชาญที่อยู่นอกเขต EEC มีส่วนร่วมในการพัฒนาทางศักยภาพในพื้นที่ EEC ด้วย

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

การดำเนินโครงการพัฒนาพื้นที่เขตนวัตกรรมระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (EECi) เน้นการทำงานบูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานพันธมิตรทั้งมหาวิทยาลัย สถาบันวิจัย บริษัทเอกชน ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ตามศักยภาพและความเชี่ยวชาญ เพื่อร่วมพัฒนาศักยภาพในพื้นที่ EEC อาทิ

๑. การจัดตั้งโรงงานต้นแบบไบโอรีไฟเนอรี ที่ได้บูรณาการร่วมมือกับมหาวิทยาลัยที่มีความเชี่ยวชาญในประเทศ ได้แก่ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีในการให้ข้อมูลเพื่อประกอบการออกแบบและวิศวกรรมสำหรับการพัฒนาโรงงานต้นแบบไบโอรีไฟเนอรี และเตรียมความพร้อมสำหรับบุคลากรที่มีความสามารถในด้านวิศวกรรมเพื่อต่อยอดการนำเทคโนโลยีโรงงานต้นแบบไบโอรีไฟเนอรีสู่ภาคอุตสาหกรรมในอนาคต

๒. การดำเนินงานศูนย์นวัตกรรมการผลิตยั่งยืน ได้มีการบูรณาการความร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษา สถาบันวิจัยต่าง ๆ เช่น

- หารือร่วมกับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี (มจธ.) เพื่อจัดตั้งศูนย์ความรู้และถ่ายทอดเทคโนโลยีเฉพาะด้าน (Center of Technology Transfer: CoTT) ด้านคลังสินค้าอัจฉริยะ (Smart warehouse) และด้านการผลิตแบบชาญฉลาดและปัญญาประดิษฐ์อุตสาหกรรม เพื่อพัฒนานวัตกรรม และขับเคลื่อนวิจัยสู่การใช้ประโยชน์ รวมทั้งสร้างศักยภาพผู้ประกอบการไทยสู่อุตสาหกรรม ๔.๐

- หารือร่วมกับสถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ และศูนย์ความเป็นเลิศด้านเทคโนโลยีหุ่นยนต์และระบบอัตโนมัติ (CoRE) เพื่อพัฒนาดัชนีชี้วัดความพร้อมอุตสาหกรรมสมัยใหม่ (Industry readiness index) เพื่อให้เกิดแนวทางมาตรฐานระดับประเทศ และเป็นฐานข้อมูลระดับความพร้อมของผู้ประกอบการไทยที่น่าเชื่อถือ และสามารถนำไปใช้วิเคราะห์เชิงลึก เพื่อกำหนดนโยบายการสนับสนุนของภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้

๓. การถ่ายทอดเทคโนโลยีและองค์ความรู้ด้านการเกษตร โดยร่วมกับหน่วยงานท้องถิ่น สถาบันการศึกษา และภาคเอกชน สนับสนุนและส่งเสริมให้เกิดการนำความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรม เข้าไปปรับประยุกต์ในการยกระดับอาชีพของเกษตรกรและชุมชนในพื้นที่ EEC และพื้นที่ภาคตะวันออก โดยเฉพาะอย่างยิ่งการส่งเสริมการใช้ วทน. ในภาคการเกษตรในพื้นที่ EEC ให้เป็นต้นแบบในเรื่องการเกษตรสมัยใหม่ และการเกษตรอัจฉริยะ (Smart Farming) ที่จะช่วยให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มมากขึ้น

๔. การเตรียมความพร้อมด้านกำลังคน เช่น

- การดึงดูดนักวิจัยต่างประเทศมาปฏิบัติงานร่วมกับนักวิจัยไทย

- ความร่วมมือกับสถาบันเทคโนโลยีจิตรลดา ในการส่งเสริมการเรียนรู้ วทน. และหลักสูตรวิชาเกษตรสมัยใหม่แก่นักเรียนในพื้นที่รอบ EEC

- ความร่วมมือกับ สพฐ. พัฒนาความสามารถด้านเทคโนโลยีดิจิทัลแก่ครูและเยาวชนในพื้นที่ อาทิเช่น โครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะด้าน “Coding @ School “ ส่งเสริมการเรียนรู้โค้ดดิ้งในโรงเรียนผ่านบอร์ด KidBright และเตรียมความพร้อมเพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่องของโครงการ “Data Science @ School “ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ข้อมูลผ่านสถานีวิจัยสภาพอากาศที่สร้างจากบอร์ด KidBright และ โครงการ “AI @ School” ส่งเสริมการเรียนรู้ปัญญาประดิษฐ์ผ่าน แพลตฟอร์ม KidBright AI เป้าหมายเพื่อพัฒนาครูให้สามารถเป็น trainer และสร้างศักยภาพด้าน ดิจิทัลผ่านการทำโครงการวิทยาศาสตร์ เป็นต้น

- ความร่วมมือกับสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พัฒนาทักษะด้าน Industrial Internet of Things (IIoT) พัฒนากำลังคนระดับอาชีวศึกษาให้มีความสามารถด้านเทคโนโลยีที่สามารถนำไปใช้ในการพัฒนากระบวนการและระบบการผลิตอัตโนมัติ ซึ่งมีความต้องการสูง เป็นต้น

๔) มหาวิทยาลัยราชภัฏ

- ตามความในมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๔๗ ประกอบด้วย ยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่น ๔ ด้าน คือ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านการศึกษาและศิลปวัฒนธรรม กระทรวงได้กำหนดให้มหาวิทยาลัยราชภัฏอยู่ในกลุ่มมหาวิทยาลัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น (Area Based) โดยมีพันธกิจการผลิตบัณฑิต การวิจัย การบริการวิชาการและศิลปวัฒนธรรมของพื้นที่ เพื่ออนุรักษ์ สืบสาน ต่อยอด ให้คงอยู่ตลอดไป แต่เนื่องจากการจัดสรรงบประมาณการพัฒนาท้องถิ่นในปัจจุบันจะจัดสรรในรูปแบบโครงการ ซึ่งกำหนดระยะเวลาเริ่มต้น

และสิ้นสุดโครงการ ดังนั้น จึงเห็นสมควรพิจารณาโครงสร้างแผนงาน งบประมาณ เพื่อความต่อเนื่อง ทั้งจำนวนเงินและการขับเคลื่อนตัวชี้วัดของแผนยุทธศาสตร์และสอดคล้องกับบทบาทหน้าที่ของมหาวิทยาลัยราชภัฏในด้านการพัฒนาท้องถิ่น ทั้งนี้ มหาวิทยาลัยราชภัฏต้องร่วมมือกับชุมชนเอกชน และท้องถิ่นในการขับเคลื่อนการพัฒนาอย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่องด้วย

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

การดำเนินงานพัฒนาท้องถิ่นนั้น มหาวิทยาลัยราชภัฏทั้ง ๓๘ แห่ง ได้คำนึงถึงการทำงานบูรณาการร่วมกันทุกภาคส่วนกับหน่วยงานในพื้นที่ โดยได้ให้ความสำคัญกับแผนการพัฒนาประเทศ เช่น แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ แผนยุทธศาสตร์ชาติกรอบการพัฒนาประเทศระยะยาว (ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ปี) โดยการนำศาสตร์หรือองค์ความรู้ของมหาวิทยาลัยมาให้บริการวิชาการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้แก่ประชาชนในท้องถิ่น ผสมผสานกับภูมิปัญญาท้องถิ่น และองค์ความรู้ของชาวบ้าน เป้าหมาย คือ การยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน University as a Marketplace ด้วยการกระตุ้นเศรษฐกิจจากหย้า โดยเน้นการส่งเสริมธุรกิจชุมชนหรือวิสาหกิจชุมชนให้มีรายได้เป็นของตนเอง สามารถพึ่งพาตนเองได้ และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ด้วยการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นและทรัพยากรท้องถิ่น โดยการนำศาสตร์องค์ความรู้ที่มีนำมาใช้แก้ไขปัญหาความต้องการในท้องถิ่น นำองค์ความรู้ มุ่งให้ความสำคัญกับการสร้างนวัตกรรมด้านการพัฒนาท้องถิ่นที่ครอบคลุมต่อการพัฒนาศักยภาพและความสามารถ เป้าหมาย คือ มหาวิทยาลัยราชภัฏเป็นสถาบันอุดมศึกษาเป็นที่พึ่งของประชาชนในท้องถิ่นโดยการสร้างศูนย์เรียนรู้ชุมชน (Local Lab) และวิสาหกิจชุมชนให้เกิดการรวมกลุ่มทำกิจกรรมพัฒนาอาชีพ เพื่อสร้างฐานรากทางเศรษฐกิจที่เข้มแข็ง โดยกระตุ้นให้ประชาชนพัฒนาศักยภาพและมีขีดความสามารถในการยกระดับคุณภาพชีวิต ซึ่งมหาวิทยาลัยราชภัฏได้มีการดำเนินงาน ดังนี้

๑. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ได้ดำเนินการตามนโยบายการทำงาน ร่วมกับชุมชน การสร้างความร่วมมือกับเครือข่ายในท้องถิ่น โดยการร่วมมือกำหนดประเด็นการแก้ไข ปัญหา ในเขตพื้นที่ความรับผิดชอบของมหาวิทยาลัย ได้แก่ จังหวัดนครราชสีมา มีโครงการที่ดำเนินการในปีงบประมาณ ๒๕๖๓ ดังนี้

๑) โครงการส่งเสริมความรัก ความสามัคคี ความเข้าใจในสิทธิหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น ภายใต้พื้นฐานของสังคมประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

๒) โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนท้องถิ่น (OTOP)

๓) โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตและยกระดับรายได้ให้กับชุมชนฐานราก

๔) โครงการยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ด้านการอ่านการเขียนและการวิเคราะห์ของนักเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๕) โครงการพัฒนาความรู้ทักษะด้านภาษาอังกฤษ ในศตวรรษที่ ๒๑

๖) โครงการตามบริบทมหาวิทยาลัย

การดำเนินงานโครงการตามยุทธศาสตร์ราชภัฏพัฒนาท้องถิ่น จะสำเร็จได้ด้วยความร่วมมือจากทุกฝ่ายทั้งภาครัฐและเอกชน โดยยึดเอาประโยชน์ของท้องถิ่น ชุมชน ในการสร้างบัณฑิตจิตอาสาพัฒนาท้องถิ่น และสามารถยกระดับคุณภาพชีวิตให้มีความมั่นคง และยังยืนต่อไป

๒. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี ในปี ๒๕๖๔ ได้มีการทบทวนการดำเนินโครงการต่าง ๆ ภายใต้ยุทธศาสตร์ราชภัฏ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๓ โดยการใช้เครื่องมือห่วงโซ่คุณค่า (Value chain) ว่าได้มีการดำเนินกิจกรรมอะไร เป็นกิจกรรมต้นทาง/กลางทาง/ปลายทาง กับกลุ่มเป้าหมาย/พื้นที่ใด ใครเป็น

ภาคีเครือข่ายทั้งในระดับจังหวัดและระดับท้องถิ่น ผลผลิตและผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับชุมชนท้องถิ่นคืออะไร เพื่อนำมาวางแผนโครงการที่จะต้องดำเนินการหนุนเสริมในปีงบประมาณ ๒๕๖๔ และให้เกิดความต่อเนื่องในการขับเคลื่อนให้บรรลุตามตัวชี้วัดของแผนยุทธศาสตร์

๓. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ได้ร่วมกับชุมชนและท้องถิ่นในพื้นที่ที่รับผิดชอบ เพื่อลดความเหลื่อมล้ำในด้านเศรษฐกิจ โดยยกระดับรายได้ชุมชนฐานราก โดยลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ ในด้านการศึกษา โดยยกระดับคุณภาพการศึกษาโรงเรียนในพื้นที่ตามประเด็นที่ต้องพัฒนาของแต่ละสถานศึกษา ในด้านสังคม โดยยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชน โดยเฉพาะผู้สูงอายุในพื้นที่ และในด้านสิ่งแวดล้อมเพื่อสร้างสังคมน่าอยู่

๔. มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ดำเนินการจัดการเรียนการสอนภายใต้มาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๔๗ โดยการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการร่วมกันในแต่ละสาขาวิชา ซึ่งจะเน้นให้นักศึกษาได้ลงมือปฏิบัติอย่างจริงจังร่วมกับอาจารย์และบุคลากร ในการลงพื้นที่ที่มหาวิทยาลัยเป็นผู้รับผิดชอบในการออกไปดำเนินโครงการมหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น โดยจะมีกระบวนการการดำเนินการตั้งแต่ออกไปสำรวจสภาพปัญหา และความต้องการของประชาชนในชุมชน นำสภาพปัญหาและความต้องการของประชาชนที่ได้ดำเนินการสำรวจมาวิเคราะห์ร่วมกัน เพื่อหาแนวทางในการแก้ไข เมื่อได้ข้อมูลที่ได้ดำเนินการวิเคราะห์แล้วนำมาสรุปร่วมกันว่าจะดำเนินการอย่างไร เพื่อให้ประชาชน และชุมชนในพื้นที่ได้ประโยชน์จากการดำเนินโครงการมากที่สุด หลังจากได้ลงมือปฏิบัติในการช่วยเหลือประชาชนและชุมชนเป็นที่เรียบร้อยแล้ว มหาวิทยาลัยจะได้ดำเนินการติดตามผลการดำเนินงานโดยนักศึกษา อาจารย์และบุคลากรร่วมมือกันดำเนินการ

๕. มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง ได้ดำเนินการโครงการยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง ตามบทบาทหน้าที่ของมหาวิทยาลัย ซึ่งมีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏ เพื่อการพัฒนาท้องถิ่นระยะ ๒๐ ปี โดยมหาวิทยาลัยได้สร้างความร่วมมือกับชุมชน เอกชนและท้องถิ่น อาทิ ร่วมมือกับสหกรณ์การเกษตรดอนตะโก ฟิช และสินค้าปลอดภัย ราชบุรี จำกัด เพื่อร่วมวิจัย และพัฒนาสายพันธุ์ฟิชกัญชง และกัญชาสำหรับทางการแพทย์ ร่วมมือกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์การเกษตร จัดตั้งศูนย์เทคโนโลยีการเกษตรและนวัตกรรม เพื่อพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันภาคเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม

อีกทั้ง มหาวิทยาลัยได้ดำเนินโครงการพัฒนาท้องถิ่นทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การศึกษา และสิ่งแวดล้อม โดยความร่วมมือกับโรงเรียนขนาดเล็ก องค์การบริหารส่วนจังหวัด และองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อขับเคลื่อนและร่วมมือพัฒนาชุมชนในพื้นที่จังหวัดราชบุรี อาทิ โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตและยกระดับรายได้ให้กับคนในชุมชนฐานราก โครงการส่งเสริมความรักความสามัคคี ความมีระเบียบวินัย ความเข้าใจในสิทธิหน้าที่ของตนเองและผู้อื่นภายใต้ของสังคมประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข โครงการพัฒนาระบบข้อมูลตำบลในจังหวัด โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช อันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี โครงการยกระดับการเรียนรู้ด้านการอ่าน การเขียน และการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน, โครงการสนับสนุนสื่อวีดิทัศน์ประกอบการเรียนการสอนเพื่อแก้ไขปัญหาขาดแคลนครูให้กับโรงเรียนขนาดเล็ก (DLTV) เป็นต้น

๖. มหาวิทยาลัยภูเก็ต ได้กำหนดแผนยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัยให้มีความสอดคล้องกับพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๔๗ ในการจัดทำคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ มหาวิทยาลัยได้ร่วมประชุมกับมหาวิทยาลัยราชภัฏทั่วประเทศทั้ง ๓๘ แห่ง เพื่อพิจารณาบทวนและกำหนดโครงการร่วมของมหาวิทยาลัยราชภัฏทั่วประเทศทั้ง ๓๘ แห่ง ที่จะดำเนินการ

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ภายใต้โครงการยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ที่สอดคล้องกับการกิจตามมาตรา ๗ ของพระราชบัญญัติดังกล่าว ยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏ เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ระยะ ๒๐ ปี เป้าหมายกระทรวงการอุดมศึกษาฯ และเป้าหมายการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี ประกอบด้วย โครงการที่ดำเนินการต่อเนื่องและโครงการใหม่ รวม ๙ โครงการ ได้แก่

๑) โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิต และยกระดับเศรษฐกิจฐานราก

๒) โครงการยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนท้องถิ่นเพื่อขยายตลาดภูมิปัญญา (University as a Marketplace)

๓) โครงการยกระดับการเรียนรู้โรงเรียนเครือข่ายขนาดเล็ก

๔) โครงการพัฒนาสื่อวีดิทัศน์เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิต

๕) โครงการพัฒนาฐานข้อมูลชุมชนเพื่อเสริมสมรรถนะภาคีเครือข่ายการพัฒนาท้องถิ่น

๖) โครงการยกระดับคุณภาพสังคมสูงอายุและเตรียมความพร้อมผู้วัยเกษียณ

๗) โครงการยกระดับมาตรฐานสมรรถนะบัณฑิตครูสู่ความเป็นเลิศ

๘) โครงการสร้างอัตลักษณ์บัณฑิตวิศวกรสังคม คนของพระราชา ข้าของแผ่นดิน

๙) โครงการพัฒนาสมรรถนะภาษาอังกฤษเพื่อยกระดับคุณภาพนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ สำหรับศตวรรษที่ ๒๑

นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยได้ทบทวนและกำหนดโครงการพัฒนาตามบริบทเพิ่มเติม จำนวน ๒ โครงการ ซึ่งจะเป็นโครงการต่อเนื่อง คือ โครงการราชภัฏรักษ์สิ่งแวดล้อม และโครงการพัฒนาศักยภาพ การท่องเที่ยวโดยชุมชน

๗. มหาวิทยาลัยพิจิตรสงคราม ได้ดำเนินการขับเคลื่อนตัวชี้วัดของแผนยุทธศาสตร์และ สอดคล้องกับบทบาทหน้าที่ของมหาวิทยาลัยราชภัฏในด้านการพัฒนาท้องถิ่น ดังนี้

๑) โครงการร่วมตามยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น

๑.๑ โครงการยกระดับผลิตภัณฑ์ชุมชน OTOP ซึ่งมีเป้าหมายในการดำเนินงาน เพื่อพัฒนาผู้ประกอบการเศรษฐกิจฐานรากให้มีรายได้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยมุ่งเน้นการพัฒนาศักยภาพ ของผู้ผลิต และผู้ประกอบการให้มีขีดความสามารถในการแข่งขัน การยกระดับผลิตภัณฑ์ชุมชนให้มีมาตรฐาน ที่สูงขึ้น อย่างน้อยจำนวน ๕ รายต่อจังหวัด (พิจิตรโลก, สุโขทัย) และส่งเสริมช่องทางการตลาดในการจำหน่าย ผลิตภัณฑ์ชุมชน

๑.๒ โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตและยกระดับรายได้ให้กับคนในชุมชนฐานราก ซึ่งมีเป้าหมายในการดำเนินงาน ร่วมกันระหว่างมหาวิทยาลัย หน่วยงานทั้งภาคชุมชนและภาครัฐ เพื่อพัฒนา คุณภาพชีวิตและยกระดับรายได้ให้กับคนในชุมชน ด้วยการส่งเสริมให้ประชาชน มีรายได้เพิ่มขึ้นจำนวน ๑๐๐ ราย ต่อจังหวัด (พิจิตรโลก, สุโขทัย) จากการทำอาชีพเกษตรอื่น ๆ การเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ ในด้านอาชีพ ด้านการศึกษา และด้านสุขภาวะ เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตให้กับคนในชุมชนพื้นที่จังหวัดพิจิตรโลก และสุโขทัย

๑.๓ โครงการส่งเสริม ความรัก สามัคคี ความมีระเบียบวินัย เข้าใจสิทธิหน้าที่ของตนเอง และผู้อื่นภายใต้พื้นฐานของสังคมประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ซึ่งมีเป้าหมายในการ ดำเนินงาน เพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือชุมชนต่อการเรียนรู้ เข้าใจ ในสิทธิหน้าที่ของพลเมืองและสังคม ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ๒๐ ชุมชน รวมไม่น้อยกว่า ๑,๐๐๐ คนต่อหนึ่งจังหวัด (พิจิตรโลก, สุโขทัย) และมีความตระหนักรู้ มีพฤติกรรมเชิงบวกต่อการพัฒนาตนเองในสิทธิหน้าที่ของพลเมือง

และสังคมประชาธิปไตย อันจะนำมาซึ่งสังคมแห่งความสุขภายใต้ความแตกต่างทางสังคม โดยผู้เข้าร่วมโครงการมีความรักความสามัคคี สามารถถ่ายทอดไปสู่ผู้อื่นได้ร้อยละ ๒๐

๑.๔ โครงการสนับสนุน DLTV เพื่อแก้ไขปัญหาขาดแคลนครูให้กับโรงเรียนขนาดเล็ก ซึ่งมีเป้าหมายในการดำเนินงาน ซึ่งมีเป้าหมายในการดำเนินงาน เพื่อผลิตสื่อวีดิทัศน์เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนผ่านสถานีโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ที่ช่วยแก้ไขปัญหาขาดแคลนครูให้กับโรงเรียนขนาดเล็ก เป็นสื่อวีดิทัศน์ที่ช่วยเสริมสร้างศักยภาพความรู้ ในรายวิชาสังคมศึกษา จำนวน ๕ เรื่อง ๆ ละ ๑๐ ตอน

๑.๕ โครงการยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ด้านการอ่าน การเขียน และการวิเคราะห์ ของนักเรียนในระดับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งมีเป้าหมายในการดำเนินงานเพื่อพัฒนานักเรียนให้สามารถอ่านออกเขียนได้ และมีทักษะการอ่านเขียนเพิ่มขึ้น โดยผ่านกระบวนการจัดการเรียนการสอน และการจัดกิจกรรมที่มีประสิทธิภาพและเป็นระบบ ช่วยส่งเสริมขีดสมรรถนะครูและบุคลากรทางการศึกษา ในการจัดการเรียนสอน ด้วยระบบ Professional Learning Community : PLC และสร้างการมีส่วนร่วมอย่างจริงจังระหว่างครู ผู้ปกครอง และอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏในการพัฒนานักเรียนให้สามารถอ่านออกเขียนได้และมีทักษะการอ่านเขียนเพิ่มขึ้น

๑.๖ โครงการพัฒนาความรู้ทักษะ ด้านภาษาอังกฤษ ในศตวรรษที่ ๒๑ ซึ่งมีเป้าหมายในการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสื่อการเรียนการสอนและสิ่งแวดล้อมและส่งเสริมการใช้ภาษาอังกฤษของอาจารย์ และนักศึกษา เพื่อพัฒนาหลักสูตร และแบบทดสอบที่เป็นมาตรฐานภาษาอังกฤษที่เทียบเท่าหรือเทียบเคียงสากล สำหรับใช้ทดสอบมาตรฐานภาษาอังกฤษ อาจารย์ และนักศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

๒) โครงการตามบริบทของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

๒.๑ โครงการพัฒนาผลิตและพัฒนาครูตามบริบท มรพส. ซึ่งมีกิจกรรมในโครงการที่สำคัญ ๕ กิจกรรมคือ ๑) พัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต ๒) สร้างเครือข่ายแลกเปลี่ยนเรียนรู้การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ๓) พัฒนาเทคนิคการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัยเป็นฐานของอาจารย์คณะครุศาสตร์ ๔) เตรียมพร้อมนักศึกษาเข้าสู่ครุมืออาชีพ และ ๕) พัฒนาสมรรถนะครูประจำการ ในการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อันจะส่งผลให้บัณฑิตครูของมหาวิทยาลัยราชภัฏมีอัตลักษณ์ และสมรรถนะที่เป็นเลิศ เป็นที่ต้องการของผู้ใช้บัณฑิต

๒.๒ โครงการพัฒนาตำบลแบบบูรณาการนาร่อง เพื่อพัฒนาเป็นชุมชนต้นแบบ ซึ่งมีเป้าหมายในการดำเนินงานสนับสนุนให้เกิดกลไกการบริหารจัดการชุมชนที่เรียกว่าสภาผู้นำชุมชนที่สามารถขับเคลื่อนงาน เสริมสร้างสุขภาวะในชุมชนได้อย่างเข้มแข็ง ที่ช่วยสนับสนุนและเสริมศักยภาพให้สภาผู้นำชุมชนและสมาชิกชุมชนร่วมกันพัฒนาและขับเคลื่อนแผน ชุมชนพึ่งตนเอง ที่ประกอบด้วยประเด็นสุขภาวะ ที่ต้องการดำเนินงานอันจะนำไปสู่ความเป็น “ชุมชน น่ายุ” อย่างน้อยจำนวน ๑๐ หมู่บ้าน (ในเขตจังหวัด พิษณุโลก, สุโขทัย)

๒.๓ โครงการยกระดับคุณภาพนักศึกษาสู่บัณฑิตนักปฏิบัติ ซึ่งมีเป้าหมายในการพัฒนานักศึกษาให้มีคุณสมบัติเป็นไปตามความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต และมีกิจกรรมที่สำคัญ ดังนี้ ๑) กิจกรรมเตรียมความพร้อมนักศึกษาสหกิจศึกษา ๙ พฤติกรรม ๙ สู่ความสำเร็จ”ร่วมกับ สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน จังหวัด พิษณุโลก ๒) พัฒนาประสบการณ์ทางด้านวิชาการและวิชาชีพแก่นักศึกษาสหกิจศึกษา ๓) สร้างความร่วมมือ ความรู้ และความเข้าใจระหว่างสถานประกอบการและสถาบันอุดมศึกษา เรื่องการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการการทำงานและสหกิจศึกษา ๔) พัฒนาหลักสูตรในลักษณะต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้

ตลอดชีวิต และสร้างความร่วมมือกับสถานประกอบการอาทิเช่น หลักสูตร WIL / Module ในลักษณะหลักสูตรประกาศนียบัตร (Non-degree) และ Credit Bank เพื่อสะสมหน่วยกิต เป็นต้น

๒.๔ โครงการยกระดับการผลิตผลงานนวัตกรรมเพื่อสังคม ซึ่งมีเป้าหมายในการดำเนินงานที่มุ่งเน้นการสร้างคน สร้างองค์ความรู้และสร้างนวัตกรรมและคนของ อว. คือ เยาวชน ที่มีพลังเป็นแรงขับเคลื่อนภารกิจดังกล่าวให้สำเร็จด้วยการปฏิรูปการเรียนรู้ และเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้เปลี่ยนจากการเรียนในห้องเรียนมาเป็นการลงมือทำจริง นำองค์ความรู้ที่เรียนมาบูรณาการในการแก้ไขปัญหาความยากจน ลดความเหลื่อมล้ำ และพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน

๘. มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ให้ความสำคัญกับแผนงาน/โครงการ ซึ่งเป็นพันธกิจสำคัญของหน่วยงานที่อยู่ภายใต้แผนย่อยของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ มีการกำหนดเป้าหมายและมีตัวชี้วัด ในการดำเนินการที่ชัดเจน ตามศักยภาพและความเป็นไปได้ในการดำเนินงานของมหาวิทยาลัย รวมถึงนำองค์ความรู้ทางวิชาการไปสู่การใช้ประโยชน์ในการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนและพัฒนาคุณภาพการศึกษาของนักเรียนในโรงเรียนในท้องถิ่น ตลอดจนพัฒนาคุณภาพของบัณฑิต ให้มีความเชี่ยวชาญในวิชาชีพได้มาตรฐานสากล โดยน้อมนำศาสตร์พระราชาเป็นหลักในการดำเนินงาน เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ตามแผนยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏ

๙. มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ได้มีการกำหนดโครงสร้างแผนงานและงบประมาณบนพื้นฐานของ พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ.๒๕๔๗ ครอบคลุมยุทธศาสตร์ร่วมระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) กล่าวคือ พัฒนาท้องถิ่น ผลิตภัณฑ์และพัฒนาคู ยกระดับคุณภาพการศึกษา ระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะการพัฒนาท้องถิ่น มีการสนองพระบรมราโชบายด้วยโครงการและโครงสร้างแผนงานของยุทธศาสตร์เสริมสร้างพลังทางสังคม ภายใต้โครงการยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏ เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น เป็นระยะเวลา ๕ ปี และยังคงประสานความร่วมมือกับชุมชน เอกชน และท้องถิ่นอย่างต่อเนื่องและในปัจุบันประมาณ พ.ศ.๒๕๖๕ มหาวิทยาลัยราชภัฏทั้ง ๓๘ แห่ง ได้กำหนดโครงการร่วม ๖ โครงการ ได้แก่ ๑) โครงการยกระดับคุณภาพชีวิต ๒) โครงการยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนสู่ University as Marketplace ๓) โครงการยกระดับการจัดการเรียนรู้โรงเรียนเครือข่ายขนาดเล็ก ๔) โครงการยกระดับมาตรฐานสมรรถนะบัณฑิตครูสู่ความเป็นเลิศ ๕) โครงการพัฒนาทักษะวิศวกรสังคม ๖) โครงการพัฒนาสมรรถนะภาษาอังกฤษ

๑๐. มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ได้ดำเนินการด้านการสร้างและสานความร่วมมือกับชุมชน เอกชนและท้องถิ่น ในการขับเคลื่อนการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง รองรับภารกิจกรม/โครงการต่าง ๆ ของหน่วยงานระดับคณะ สำนัก/สถาบัน แต่อย่างไรก็ตามในปัจุบันประมาณ ๒๕๖๔ มหาวิทยาลัยกำหนดนโยบาย ๑ คณะ ๑ พื้นที่ร่วมพัฒนาโดยผู้บริหารระดับคณะ สำนัก/สถาบันจะร่วมมือกับผู้นำท้องที่/ผู้นำท้องถิ่นดำเนินการขับเคลื่อนงานพัฒนาตามแผนความร่วมมือตามลำดับความสำคัญ ซึ่งอธิการบดีได้ประชุมร่วมกับผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อร่วมกำหนดแนวทางการดำเนินงานดังกล่าวอย่างเป็นรูปธรรมเพื่อให้เกิดแผนงานโครงการที่มีความต่อเนื่องทุกปี

๑๑. มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ได้ดำเนินโครงการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดกำแพงเพชร ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๑ จนถึงปัจจุบัน โดยได้กำหนดพื้นที่เป้าหมายในการพัฒนาร่วมกับจังหวัดกำแพงเพชร และตาก จำนวน ๘ พื้นที่ตำบล โดยมีวัตถุประสงค์หลักในการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบเพื่อสร้างงาน สร้างอาชีพ สร้างรายได้ให้แก่ชุมชน และยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยตลอดระยะเวลา ๔ ปีที่ผ่านมา มหาวิทยาลัยได้ลงพื้นที่ดำเนินการร่วมกับภาคีเครือข่าย

ในลักษณะจตุรภาคี ทั้งหน่วยงานราชการในระดับจังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคประชาชน และภาคเอกชน โดยได้รายงานผลให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทราบเป็นระยะ ซึ่งจะเห็นผลลัพธ์เป็นรูปธรรม และสามารถพัฒนาเป็นต้นแบบในการพัฒนา ซึ่งหากมหาวิทยาลัยราชภัฏได้รับงบประมาณอย่างต่อเนื่อง จะส่งผลต่อการกระจายการพัฒนาไปยังชุมชนท้องถิ่นต่าง ๆ และเห็นผลการเพิ่มรายได้อย่างเป็นรูปธรรม

ทั้งนี้ มหาวิทยาลัยราชภัฏทั่วประเทศทั้ง ๓๘ แห่งได้มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมและความร่วมมือของชุมชน เอกชนและท้องถิ่นในการขับเคลื่อนการพัฒนาให้เกิดผลเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง เพื่อเป็นการส่งเสริมการพัฒนาท้องถิ่นตามพันธกิจหลักของมหาวิทยาลัย

๕) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล

- การพัฒนากำลังแรงงานขั้นสูง (High Skill Work Force) ควรยกระดับการศึกษา ด้วยการจัดสนับสนุนการบูรณาการแบบไตรภาคีระหว่าง ภาครัฐ เอกชน และสถาบันการศึกษา เพื่อสร้างแผนที่การเปลี่ยนแปลงอุตสาหกรรมของประเทศไทย (Thailand Industry Transformation Roadmap) โดยการระบุดทักษะแรงงานที่จำเป็น การออกแบบหลักสูตรและการรับรองคุณภาพหลักสูตรร่วมกัน การเพิ่มพูนทักษะ (Reskills) และการปรับปรุงทักษะ (Upskills) ด้วยการเรียนรู้ผ่านระบบการเรียนของราชมงคลออนไลน์ (RT MOOC) ซึ่งเป็นการจัดการศึกษาทั้งในและนอกระบบ ผู้เรียนสามารถสะสมหน่วยกิตที่เรียกว่าเครดิตแบงก์ (Credit Bank) และสามารถเทียบโอนระหว่างมหาวิทยาลัยได้ นอกจากนี้ควรพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับบริบทที่เปลี่ยนแปลงไปของโลก เช่น การทำเกษตรสมัยใหม่ การทำเกษตรอัจฉริยะ การท่องเที่ยวเชิงคุณภาพ การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ผู้ประกอบการดิจิทัล ตลอดจนจัดทำหลักสูตรการดูแลผู้สูงอายุ โดยเห็นควรสนับสนุนงบประมาณอย่างเหมาะสม และผลักดันให้เป็นหลักสูตรพันธุ์ใหม่เพิ่มให้มากขึ้น

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

๑. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก ได้พัฒนาด้านการผลิตบัณฑิต ยกกระดับการศึกษาด้วยการสนับสนุนการบูรณาการแบบไตรภาคีระหว่างภาครัฐ เอกชน และสถาบันการศึกษา การออกแบบหลักสูตร และการรับรองคุณภาพหลักสูตรร่วมกัน โดยการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ผู้ประกอบการ ทั้งปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก โดยมีหลักสูตรใหม่ และหลักสูตรปรับปรุงในรอบปีงบประมาณที่ผ่านมา จำนวน ๒๓ หลักสูตร รวมหลักสูตรที่จะจัดการเรียนการสอนในปีการศึกษา ๒๕๖๔ มีจำนวนทั้งสิ้น ๖๒ หลักสูตร ระดับปริญญาตรี ๕๓ หลักสูตร ระดับบัณฑิตศึกษา ๙ หลักสูตร โดยมุ่งเน้นการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับบริบทที่เปลี่ยนแปลงไปของโลก เช่น การทำเกษตรสมัยใหม่ การทำเกษตรอัจฉริยะ การท่องเที่ยวเชิงคุณภาพ การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ผู้ประกอบการดิจิทัล ตลอดจนจัดทำหลักสูตรพันธุ์ใหม่เพิ่มมากขึ้น เช่น หลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการผลิตพืช หลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ หลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการประกอบอาหารและการบริการ หลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชานวัตกรรมอาหารและธุรกิจ หลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีชีวภาพอุตสาหกรรมเกษตร หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการโลจิสติกส์ดิจิทัล หลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชานวัตกรรมและธุรกิจดิจิทัล หลักสูตรเศรษฐศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การประกอบการ หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการธุรกิจและเทคโนโลยีการกีฬา รวมทั้งหลักสูตรควบรวมบูรณาการหลายศาสตร์ โดยจัดเป็นหลายแขนงในหลักสูตร ได้แก่ หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต แขนงการจัดการ แขนงการตลาด

และแผนระบบสารสนเทศ จัดการเรียนการสอนที่จักรพงษ์ภูวนารถ หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต แผนการจัดการทรัพยากรมนุษย์ และแผนการจัดการเพื่อผู้ประกอบการ จัดการเรียนการสอนที่จันทบุรี

ในส่วนของการจัดการศึกษาทั้งในและนอกระบบ ผู้เรียนสามารถสะสมหน่วยกิตที่เรียกว่า เครดิตแบงก์ (Credit Bank) และสามารถเทียบโอนระหว่างมหาวิทยาลัยได้ โดยมีแนวทางทำได้จริงตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก ว่าด้วย การจัดการศึกษาระบบคลังหน่วยกิต พ.ศ. ๒๕๖๓ เป็นการขยายโอกาสทางการศึกษา การจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมคนทำงานโดยจัดเป็นกลุ่มเรียนนอกเวลาราชการ ซึ่งได้รับการตอบรับจากผู้เรียนเพิ่มขึ้น ส่งผลให้การรับนักศึกษาในปีการศึกษา ๒๕๖๓ และปีการศึกษา ๒๕๖๔ มีผู้ให้ความสนใจเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้เครือข่าย ๙ มทร. ยังร่วมกันพัฒนาระบบคลังหน่วยกิตที่สามารถเชื่อมโยงและเทียบโอนระหว่างมหาวิทยาลัยได้

๒. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ในการการพัฒนาและออกแบบหลักสูตรที่สอดคล้องกับบริบทที่เปลี่ยนแปลงไปของสังคมไทย มีการบูรณาการระหว่างภาครัฐ เอกชนและสถาบันการศึกษา โดยในขั้นตอนวิพากษ์หลักสูตร มีการเชิญผู้ทรงคุณวุฒิจากภาครัฐ ภาคเอกชนและผู้ทรงคุณวุฒิจากสถาบันการศึกษา เพื่อให้สามารถผลิตบัณฑิตได้ตรงตามความต้องการของสถานประกอบการทั้งในส่วนของภาครัฐ และเอกชนมหาวิทยาลัย มีการจัดทำหลักสูตรของทั้ง ๙ คณะ โดยคำนึงถึงการผลิตหลักสูตรพันธุ์ใหม่ที่สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน ในแต่ละหลักสูตรบัณฑิตนักปฏิบัติที่มีการพัฒนาแรงงานขั้นสูง (High Skill Work Force) ตัวอย่างหลักสูตร ดังนี้

๑.๑ หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการท่องเที่ยว มุ่งเน้นผลิตบัณฑิตที่ประกอบอาชีพในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวอย่างครอบคลุม

๑.๒ หลักสูตรหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการข้อมูลและเทคโนโลยีสารสนเทศ มุ่งผลิตบัณฑิตให้เป็นนักวิทยาการข้อมูล และมีองค์ความรู้ในเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง

๑.๓ หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงธุรกิจ มุ่งผลิตบัณฑิตให้เป็นผู้มีทักษะในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อนำไปสร้างความได้เปรียบเชิงธุรกิจ รวมถึงมีหลักสูตรใหม่ที่เกิดขึ้นเพื่อสอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงในบริบทโลก เช่น หลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน ที่มีเนื้อหาในด้านการจัดการสื่อดิจิทัลที่ทันสมัย พร้อมใช้งานร่วมกับการสื่อสารในแพลตฟอร์มออนไลน์

๑.๔ หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาคอมพิวเตอร์และอิเล็กทรอนิกส์ อัจฉริยะ (๔ ปี) เพื่อเปิดรับนักศึกษาในปีการศึกษา ๒๕๖๔ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษานำไปพัฒนากำลังคนในระดับฝีมือแรงงาน ระดับ ปวช. หรือ ปวส. ในสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ และสาขาวิชาอิเล็กทรอนิกส์ ที่เกี่ยวข้องกับงานระบบอัจฉริยะ ซึ่งตอบสนองความต้องการของประเทศมากขึ้น

๑.๕ หลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มี ๔ มีการจัดการเรียนการสอน โดยเน้นปฏิบัติ แต่มีการปรับรูปแบบการเรียนการสอนในช่วงสถานการณ์ โควิด-๑๙ ในรูปแบบออนไลน์

๑.๖ โครงการบูรณาการด้าน Digital Economy การฝึกอบรมและพัฒนาหลักสูตรเพิ่มทักษะด้านดิจิทัลและหุ่นยนต์ มีดังนี้

(๑) โครงการพัฒนาสื่อการเรียนดิจิทัลด้วยระบบ VR AR และ MR เพื่อช่วยพัฒนาทักษะวิศวกรซ่อมบำรุงระบบราง

(๒) โครงการพัฒนาองค์ความรู้เพื่อสร้างหุ่นยนต์ทำงานประสานกับคน Co-Robotics

(๓) โครงการพัฒนาความรู้ระบบ AI และ Image Processing เพื่อแก้ปัญหาการผลิตสำหรับอุตสาหกรรม SME ในคลัสเตอร์ S - Curve

(๔) โครงการพัฒนาหลักสูตรและเนื้อหาวิทยาการหุ่นยนต์ฮิวแมนนอยด์เพื่ออุตสาหกรรมบริการและการศึกษาด้วยเทคโนโลยีแบบ mix reality

(๕) การอบรมการใช้ซอฟต์แวร์ออกแบบ ๓ มิติ (Solid Edge) เป็นการเน้นการฝึกปฏิบัติและเรียนรู้ฟังก์ชันต่างๆของโปรแกรม Solid Edge จาก Siemens ซึ่งโปรแกรมมีความสามารถด้านการออกแบบได้หลายอุตสาหกรรม การขึ้นชิ้นงานจริง มีการทำงานที่สะดวกและรวดเร็ว

นอกจากนี้ ยังได้สร้างความร่วมมือทางวิชาการร่วมกับหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน โดยการลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือด้านการศึกษา ซึ่งเป็นการสนับสนุนการจัดการศึกษาเพื่อให้เกิดความต่อเนื่องและเชื่อมโยงของการศึกษาขั้นพื้นฐาน เชื่อมโยงกันของการศึกษาขั้นพื้นฐานและการอุดมศึกษา เพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือ และเสริมสร้างความเข้มแข็งในการดำเนินกิจกรรมด้านการบริการวิชาการ การวิจัย การเผยแพร่ความรู้ ฝึกประสบการณ์ และเป็นการพัฒนานักศึกษาร่วมกันระหว่างหน่วยงาน ทั้ง ๒ ฝ่าย โดยในปีงบประมาณ ๒๕๖๔ ได้มีการลงนามเพิ่มเติม อาทิ วิทยาลัยพัฒนการเชตุพน บริษัท เอเชีย แค็บ จำกัด (ด้านโลจิสติกส์และโซ่อุปทาน) วิทยาลัยเทคโนโลยีชัยบาดาล วิทยาลัยเทคนิคพุนรี บริษัท โซนิค อินเตอร์เฟรท จำกัด (มหาชน)

๓. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ – ปัจจุบัน มหาวิทยาลัยได้สนับสนุนและได้รับจัดสรรงบประมาณภายใต้โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์กำลังคนของประเทศ เพื่อรองรับนโยบาย Thailand ๔.๐ สำหรับดำเนินงานโครงการลงทุนขนาดใหญ่ ๒ โครงการ ได้แก่ โครงการพัฒนากำลังคนด้านการขนส่งทางน้ำ และโครงการพัฒนากำลังคนด้านการขนส่งทางราง

๑) โครงการพัฒนากำลังคนด้านการขนส่งทางน้ำ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ได้กำหนดแผนยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาระบบขนส่งทางน้ำ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการกำหนดทิศทางร่วมกันของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลทั้ง ๙ แห่ง โดยมุ่งเน้นด้านระบบขนส่งทางทะเล เนื่องจากการขนส่งทางทะเลมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ การค้าระหว่างประเทศถือเป็นหัวใจหลักของการพัฒนาประเทศเนื่องจากปัจจุบันบุคลากรด้านพาณิชย์นาวีของไทยมีจำนวนน้อย เมื่อเทียบปริมาณความต้องการของบุคคลประจำเรือตรงกับยุทธศาสตร์ชาติที่กำหนดด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขันซึ่งมีเป้าหมายการพัฒนาที่มุ่งเน้นการยกระดับศักยภาพของประเทศในการผลิตบุคลากรที่ปฏิบัติงานบนเรือสินค้าในระดับนายประจำเรือ มุ่งเน้นผลิตบุคลากรที่ขาดแคลนและพัฒนาขีดความสามารถของบุคลากรการพาณิชย์นาวีให้ได้ตามมาตรฐานระดับสากล และเพียงพอต่อความต้องการที่ยังคงมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง และยกระดับรายได้ของบุคลากรที่ทำงานเกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาคใต้ของประเทศ ซึ่งมีแผนพัฒนาตามโครงการพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจชายฝั่งทะเลภาคใต้ รวมทั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนภาคใต้

ภายใต้การดำเนินงานของคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ได้ทำความร่วมมือกับกรมเจ้าท่า กระทรวงคมนาคม เพื่อพัฒนากำลังคนด้านการขนส่งทางน้ำ ได้แก่

๑.๑ พัฒนากำลังคนในระบบการศึกษา (Degree) โดยเปิดหลักสูตรวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิศวกรรมเครื่องกลเรือเริ่มเปิดรับในปีการศึกษา ๒๕๖๑ ปัจจุบันมีนักศึกษาทั้งหมด จำนวน ๘๐ คน

ดังนี้ ชั้นปีที่ ๑ จำนวน ๒๙ คน ชั้นปีที่ ๒ จำนวน ๒๓ คน ชั้นปีที่ ๓ จำนวน ๒๘ คน ซึ่งมีเนื้อหาหลักสูตรเป็นไปตามต้นแบบหลักสูตรต้นกลและรองต้นกลและหลักสูตรนายประจำเรือฝ่ายช่างกลของเรือเดินทะเลขนาดกำลังขับเคลื่อน ๗๕๐ กิโลวัตต์ หรือมากกว่าขององค์การทางทะเลระหว่างประเทศ (IMO Model Course ๗.๐๒, IMO Model Course ๗.๐๔) และระเบียบกรมเจ้าท่า ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการรับรองหลักสูตร และสถานศึกษาฝึกอบรม พ.ศ.๒๕๕๘ สอดคล้องกับอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยมาตรฐานการฝึกอบรม การออกประกาศนียบัตร และการเข้ายามสำหรับคนประจำเรือ ค.ศ.๑๙๗๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ค.ศ. ๒๐๑๐ เพื่อให้การดำเนินงานดังกล่าวบรรลุวัตถุประสงค์และการจัดทำเนื้อหาหลักสูตรเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด และเป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒

๑.๒ พัฒนากำลังคนนอกระบบการศึกษา (Non Degree) โดยเปิดหลักสูตร R-U-N Skill แก่กำลังคนวัยแรงงานที่ทำงานเกี่ยวข้องกับการขนส่งทางน้ำ เพื่อพัฒนาและส่งเสริมศักยภาพวัยแรงงานให้มีทักษะความเชี่ยวชาญ ในระดับสูง ซึ่งปัจจุบันได้จัดฝึกอบรม ให้แก่กำลังแรงงานที่ประกอบอาชีพเกี่ยวกับการเดินเรือระหว่างประเทศ (รุ่นแรก) จำนวน ๘ ราย

โดยการดำเนินการหลักสูตรวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมเครื่องกลเรือ โครงการการผลิตและพัฒนากำลังคนด้านขนส่งทางน้ำเพื่อรองรับ Thailand ๔.๐ ยุทธศาสตร์การผลิตบัณฑิตที่ตอบสนองความต้องการในการพัฒนาประเทศ และการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑ ที่ผ่านมามีวัตถุประสงค์เพื่อจัดหาครูพันธุ์เสริมสมรรถนะสำหรับการเรียนการสอนและการฝึกอบรมระยะสั้น เพื่อเป็นการยกระดับมาตรฐานของบุคลากรด้านพาณิชยนาวี และเพิ่มขีดความสามารถของบุคลากรการพาณิชยนาวีให้ได้ตามมาตรฐานสากล โดยนำเกณฑ์มาตรฐานดังกล่าวมาใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาหลักสูตร การปรับเปลี่ยนกลวิธีการสอนของอาจารย์ การเรียนรู้ของนักศึกษา ตลอดจนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้เพื่อให้มั่นใจว่าบัณฑิตจะบรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามที่มุ่งหวังได้จริงคือเมื่อนักศึกษาเรียนจบแล้วเข้าทำงานในเรือเดินทะเลระหว่างประเทศซึ่งสิ่งสำคัญที่ต้องสร้างให้ติดตัวกับนักศึกษาคือความสามารถทางด้านการสื่อสารภาษาสากลและความสามารถในการปฏิบัติงานตรงกับคุณลักษณะที่มหาวิทยาลัยตั้งไว้คือมหาวิทยาลัยเน้นผลิตบัณฑิตนักปฏิบัติ

๒) โครงการพัฒนากำลังคนด้านการขนส่งทางราง

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัยได้ดำเนินการจัดตั้งศูนย์วิจัยและฝึกอบรมระบบขนส่งทางรางศรีวิชัย และเตรียมความพร้อมเปิดหลักสูตรสาขาวิชาวิศวกรรมโยธา แขนงระบบราง และสาขาวิชาวิศวกรรมไฟฟ้า โมดูลด้านไฟฟ้าอุตสาหกรรมและระบบราง เริ่มเปิดรับนักศึกษาในปีการศึกษา ๒๕๖๕ และที่ผ่านมาได้มีการพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านระบบขนส่งทางราง เพื่อรองรับการจัดการศึกษาได้ดังนี้

๑.๑ จัดหาชุดจำลองระบบโบกี้รถไฟความเร็วสูงขนาด ๑: ๖ และจัดจ้างประกอบชุดจำลองระบบอาณัติสัญญาณควบคุมการเดินรถและระบบทางรถไฟด้วย โดยผู้เข้าร่วมโครงการได้รับความรู้ด้านการประกอบชุดจำลองโบกี้รถไฟและระบบอาณัติสัญญาณควบคุมการเดินรถและระบบทางรถไฟเพิ่มขึ้นร้อยละ ๘๐ และมีชุดจำลองระบบโบกี้รถไฟสำหรับการเรียนการสอนด้านระบบโบกี้ และวิจัยด้านระบบโบกี้

๑.๒ จัดอบรมหลักสูตรการเชื่อมพอกแผ่นล้อยัตินบนสันรางตามหลักวิศวกรรมงานเชื่อมโดยทาง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ร่วมกับการรถไฟแห่งประเทศไทย สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานภาค ๑๒ และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย จัดอบรมการเชื่อมพอกแผ่นล้อยัตินบนสันราง

ตามหลักวิศวกรรมงานเชื่อมเพื่อเป็นการ upskill ทักษะฝีมือแรงงานของกลุ่มวิชาชีพในด้านระบบรางให้มีมาตรฐานสูงขึ้น

๑.๓ พัฒนาห้องปฏิบัติการเพื่อวางแผนพัฒนาศูนย์ทดสอบวัสดุระบบราง เพื่อยกระดับมาตรฐานเข้าสู่การทดสอบมาตรฐานระบบรางระดับสากล ISO ร่วมกรมวิทยาศาสตร์บริการ

๑.๔ พัฒนานวัตกรรมการตรวจจําบรไฟ ภายใต้ผลงานวิจัยโครงการพัฒนาตัวตรวจจําบรไฟด้วยหลักการประมวลผลสัญญาณวิดีโอสำหรับเครื่องกั้นทางอัตโนมัติ ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลและแนวทางนโยบายสำหรับการตัดสินใจการพัฒนาการขนส่งเพื่อเชื่อมต่อกับระบบรางในจังหวัดสงขลา เพื่อให้เกิดความยั่งยืนในการพัฒนาด้านการขนส่ง ภายใต้โครงการวิจัยนโยบายระบบขนส่งเสริมเพื่อเชื่อมต่อบระบบรางจังหวัดสงขลาเพื่อรองรับแนวคิดการพัฒนาพื้นที่รอบสถานีขนส่ง

นอกจากนั้น ได้ให้ความสำคัญในการพัฒนาหลักสูตรที่มีความสอดคล้องกับอุตสาหกรรมเป้าหมายของประเทศ และมีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์และทิศทางการพัฒนามหาวิทยาลัย ซึ่งมีแผนงาน/กิจกรรม/โครงการ ดังนี้ ๑) หุ่นยนต์เพื่ออุตสาหกรรม ๒) อุตสาหกรรมยานยนต์สมัยใหม่ ๓) อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ ๔) อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว กลุ่มรายได้ดี การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ๕) การเกษตรและเทคโนโลยีชีวภาพ และ ๖) อุตสาหกรรมการแปรรูปอาหาร

ทั้งนี้ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ได้พัฒนา Platform นวัตกรรมการศึกษา โดยนํานวัตกรรมเข้ามาช่วยในการจัดการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพสูงขึ้น โดยสามารถเข้าถึงแหล่งการเรียนรู้ได้อย่างง่ายดายและทั่วถึง โดยมีการพัฒนาหลักสูตร แลจัดการเรียนการสอนออนไลน์ สำหรับผู้เรียนทั้งในและนอกระบบการศึกษา ทั้งหลักสูตร Degree และ Non Degree

๔. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ จัดการศึกษาในหลักสูตรที่ตอบโจทย์ตามความต้องการของสถานประกอบการ และสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาของประเทศรวมทั้งแผนยุทธศาสตร์การพัฒนามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ พ.ศ. ๒๕๖๓ – ๒๕๖๕ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๔) ได้กำหนดอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัย คือ บัณฑิตนักปฏิบัติที่เป็นคนดี มีความรู้ รักสุ้งาน โดยมีจุดเน้นคือ การพัฒนากำลังคนด้านวิชาชีพ และเทคโนโลยีขั้นสูงตอบสนองอุตสาหกรรมเกษตร อุตสาหกรรม ๔.๐ ตลอดจนเทคโนโลยีดิจิทัล การบริหารจัดการและการท่องเที่ยว ควบคู่กับการให้บริการแก่ชุมชนสังคมบนพื้นฐานวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี ดังนั้น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ จึงเป็นมหาวิทยาลัยด้านวิชาชีพ และเทคโนโลยีที่เน้นการปฏิบัติและหลักสูตรระดับปริญญาตรีทุกหลักสูตรได้จัดให้มีการจัดการศึกษาในระบบสหกิจศึกษา และกำหนดให้มีการพัฒนาหลักสูตรระยะสั้นที่ และมีการเพิ่มพูนทักษะ (Reskills) และการปรับปรุงทักษะ (Upskills) เพื่อยกระดับทักษะให้ดีขึ้น และให้นักศึกษามีคุณภาพและมีคุณสมบัติที่พึงประสงค์ตอบสนองการผลิตกำลังคนรองรับอุตสาหกรรมเป้าหมายของประเทศ อีกทั้งยังมีการพัฒนา Massive Open Online Courses (MOOC) เป็นโครงการที่สำคัญที่มหาวิทยาลัยต้องดำเนินการเพื่อให้สอดคล้องกับการพัฒนามหาวิทยาลัย

๖) มหาวิทยาลัยของรัฐและมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ

(๑) ควรให้ความสำคัญกับการฝึกบัณฑิตที่มีทักษะปฏิบัติงานได้จริง ควรสนับสนุนงบวัสดุฝึก ห้องปฏิบัติการที่ปรับเปลี่ยนตามเทคโนโลยี เช่น Fab Lab หรือ Coworking Space เพื่อสร้างระบบนิเวศให้เกิดนวัตกรรม

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

มหาวิทยาลัยราชภัฏ

๑. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ให้ความสำคัญกับผลิตบัณฑิตนักปฏิบัติตามยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัยฯ โดยการปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัย รองรับการผลิตบัณฑิตศตวรรษที่ ๒๑ ปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนรู้ พัฒนาห้องปฏิบัติการ ห้องเรียน และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ รวมถึง Co-working Space เพื่อเป็นพื้นที่ให้นักศึกษาทำงานร่วมกัน ได้สร้างหลักสูตรร่วมกับต่างประเทศ เช่น สหราชอาณาจักร จีน ไต้หวัน ในการผลิตบัณฑิตร่วมกัน มีห้องปฏิบัติการที่ได้รับการสนับสนุนจากภาคอุตสาหกรรม และอาจารย์ผู้สอนที่ได้รับการอบรมจากภาคอุตสาหกรรม ต้องจน certificate ที่รับรองในด้านระบบเครือข่าย

๒. มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง ให้ความสำคัญกับการฝึกบัณฑิตที่มีทักษะปฏิบัติงานได้จริง โดยดำเนินการจัดหาครุภัณฑ์เพื่อสร้างระบบนิเวศให้เกิดนวัตกรรม อาทิ ชุดพัฒนาสื่อและนวัตกรรมทางคอมพิวเตอร์/ชุดปฏิบัติการการayasaสตร์/ชุดปฏิบัติการจำลองควบคุมการทำงานแขนกลในยุคดิจิทัล เพื่อรองรับระบบ Industry ๔.๐/ครุภัณฑ์ประจำห้องผลิตสื่อการเรียนการสอนแบบดิจิทัลพร้อมติดตั้ง/ครุภัณฑ์ประจำห้องปฏิบัติการเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์เพื่อการเรียนรู้และสร้างสรรค์นวัตกรรม/ครุภัณฑ์ประจำห้องศูนย์อบรมและทดสอบทักษะทางด้านดิจิทัลตามมาตรฐานสากล ICDL/ครุภัณฑ์ห้องปฏิบัติการสาธารณสุขและส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ ส่วนงบประมาณด้านวัสดุฝึกที่เกี่ยวกับด้านเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยได้รับงบประมาณเป็นวัสดุรายหัว ทางด้านสังคมศาสตร์สำนักงบประมาณจัดสรรมาในอัตรา ๘๐๐ บาทต่อคนต่อภาคเรียน ซึ่งนักศึกษาทางด้านสังคมศาสตร์จำนวนหนึ่งมีความจำเป็นต้องใช้วัสดุฝึกเพื่อการพัฒนาทักษะทางด้านเทคโนโลยีเช่นกัน ดังนั้นงบประมาณที่สนับสนุนเป็นค่าวัสดุดังกล่าวย่อมไม่เพียงพอต่อการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพ แม้ว่า มหาวิทยาลัยจะได้ตระหนักและตั้งมั่นในการบริหารงบประมาณที่มีอยู่อย่างจำกัดนี้ ให้บังเกิดความคุ้มค่ามากที่สุดแล้วก็ตาม การนี้ มหาวิทยาลัยจึงเห็นว่า หากมหาวิทยาลัยได้รับการจัดสรรงบประมาณวัสดุรายหัวในอัตราที่เพิ่มขึ้น สอดรับกับบริบทที่เปลี่ยนแปลงไป ย่อมจะทำให้กระบวนการพัฒนาทักษะนักศึกษามีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๓. มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ได้สร้างพื้นที่ Co-working Space ซึ่งอยู่ภายใต้การดูแลของหน่วยบ่มเพาะวิสาหกิจ ร่วมกับสำนักวิจัยและพัฒนา เพื่อเป็นพื้นที่กลางให้นักศึกษา รวมทั้งอาจารย์ เจ้าหน้าที่ และบุคคลภายนอก ใช้ในการทำงาน ดิพหนังสือ อ่านหนังสือ ประชุมกลุ่มย่อย โดยมีสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ บริการในทุกวัน

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล

๑. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร อยู่ระหว่างดำเนินการจัดทำ Co-working Space เพื่อสร้างระบบนิเวศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการกระบวนการเรียนรู้ สนับสนุนการจัดการเรียนการสอนระดับปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอกที่ทันสมัย โดยให้บริการพื้นที่สำหรับศึกษาทบทวนเพิ่มเติม และอำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรมและสนันทนาการต่าง ๆ ให้แก่นักศึกษาและบุคลากร ดังนี้

- ๑) พื้นที่สำหรับอ่านหนังสือทั่วไป
- ๒) พื้นที่สำหรับอ่านหนังสืออิเล็กทรอนิกส์
- ๓) พื้นที่สำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง
- ๔) พื้นที่สำหรับใช้คอมพิวเตอร์ส่วนตัวและให้บริการ WiFi
- ๕) ห้องประชุมกลุ่มย่อย
- ๖) พื้นที่พักผ่อนส่วนกลาง

โดยจะดำเนินการในพื้นที่ ๔ ศูนย์ ได้แก่ ศูนย์โซติเวช ศูนย์เทเวศร์ ศูนย์พัฒนการพระนคร และศูนย์พระนครเหนือนอกจากนั้น มหาวิทยาลัยได้มีการปรับปรุง และพยายามจัดหาทรัพยากรด้านเทคโนโลยีเพิ่มเติม เพื่อให้แต่ละสาขาวิชามีห้องปฏิบัติการเฉพาะทาง สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างทันสมัยกับการเปลี่ยนแปลงของยุคดิจิทัล

สถาบันอุดมศึกษาในกำกับของรัฐ

๑. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ให้ความสำคัญกับการฝึกบัณฑิตที่มีทักษะปฏิบัติงานได้จริง และสนับสนุนบัณฑิตฝึก ห้องปฏิบัติการที่ปรับเปลี่ยนตามเทคโนโลยี โดยมีการใช้พื้นที่ Co-working Space ดังนี้

๑) Thammasat Creative Space

Co-working Space ในพื้นที่ Thammasat Creative Space (TCS) จัดตั้งอยู่ที่ อาคาร หอสมุดป๋วย อึ๊งภากรณ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต โดยเป็นพื้นที่ให้บริการแก่ผู้ประกอบการ ในการ พุดคุยเจรจาธุรกิจ สามารถจัดอบรม สัมมนา และยังให้พื้นที่เป็นที่ยู่ในการจัดตั้งเป็นที่ยู่ของบริษัท Startup ปัจจุบันมีโต๊ะให้บริการจำนวน ๑๐ โต๊ะ ห้องประชุมเล็ก ๑ ห้อง ห้องจัดอบรมสัมมนา จำนวน ๑ ห้อง

๒) ธรรมศาสตร์-บิวหลวง Mindscape

Co-working Space ในพื้นที่ ธรรมศาสตร์-บิวหลวง Mindscape จัดตั้งอยู่ที่ สำนักงาน วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีชั้นสูง ชั้น ๔ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต โดยเป็นพื้นที่ให้บริการแก่ ผู้ประกอบการด้าน DeepTech และมีความเป็นส่วนตัวในด้านการเจรจาธุรกิจ เนื่องจากภายในพื้นที่จะมีการ กั้นห้อง จำนวน ๖ ห้อง ห้องอบรม สัมมนา จำนวน ๑ ห้อง

๓) โครงการจัดตั้งสถาบันพัฒนาศักยภาพด้านปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence : AI)

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ โดยมีพื้นที่ดำเนินการในบริเวณมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ วิทยาเขตพญาไท มีที่ตั้งอยู่ใน “เขตส่งเสริมเศรษฐกิจพิเศษเพื่อกิจการพิเศษการแพทย์ครบวงจร (EECmd) ธรรมศาสตร์ พญาไท” เพื่อเป็นพื้นที่การลงทุนพัฒนาศูนย์นวัตกรรมด้านการแพทย์อย่างครบวงจร ด้วยเป้าหมายในการก้าวสู่การเป็น National Artificial Intelligence Center: NAIC ของประเทศไทย ออกแบบพื้นที่สำหรับใช้ในดำเนินการ ดังนี้ ๑) การประชุมของคณะทำงานและคณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ห้องประชุมสำหรับดำเนินโครงการ ห้องประชุมเล็ก และห้องทำงานฝ่ายบริหารทั้งในพื้นที่ศูนย์พญาไท ๒) ห้องสำหรับการพัฒนาและวิจัยระบบฐานข้อมูลและจัดเก็บข้อมูลและเก็บเครื่องมือช่วย ได้แก่ สำนักงานวิจัย และนวัตกรรม ๓) Cyber Lab ใช้สำหรับผลงานนวัตกรรมของนักศึกษาและนวัตกรรมภายใต้การดำเนินงาน ของสถาบัน ห้อง Smart Whiteboard Room สำหรับเป็นพื้นที่แลกเปลี่ยนความรู้ และ ๔) พื้นที่สำหรับการเรียน การสอนและห้องกิจกรรมของนักศึกษา แร่งงานระดับปฏิบัติการ ได้แก่ ห้อง Digital Training Room ห้อง Maker Space ห้อง Co-Working Space และห้อง Test-Bedding Space

๔) พื้นที่ Co-working Space ศูนย์ลำปาง

โครงการ TU Craft Space (Co-Working Space) ตั้งอยู่ที่ ชั้น ๑ โซน B อาคาร นวัตกรรมบริการ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์ลำปาง มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นพื้นที่ให้ผู้ประกอบการ นักธุรกิจ นักวิจัย และนักลงทุนในภาคเหนือ ร่วมมือกับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ส่งเสริมธุรกิจเริ่มต้น (Start-Up) สร้างกิจกรรมพบปะ (Business Matching) แลกเปลี่ยนความรู้ หาเครือข่ายทางธุรกิจ เน้นกลุ่ม สินค้าหัตถกรรมท้องถิ่น รวมถึงการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ (ภายใต้โครงการ TU Selection) ที่ส่งเสริมต่อ ภาพลักษณ์การท่องเที่ยวเชิงนิเวศของภาคเหนือและพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน ด้วยการสนับสนุนของนักลงทุน

ทั้งหน่วยงานภายในและภายนอก เน้นการจัดสรรทรัพยากรได้เข้ามหาวิทยาลัยจากเครือข่ายผู้ประกอบการสินค้า และการท่องเที่ยว ที่ผ่านการพัฒนาธุรกิจจากกิจกรรมและโครงการ ในพื้นที่ของ TU Craft Space มีอุปกรณ์อำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ใช้บริการ ได้แก่ ห้องประชุม ห้องปฏิบัติงาน (Workshop) เครื่อง 3D Printer และ Laser Cutting

๒. มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาบัณฑิตให้มีทักษะการเรียนรู้ ในศตวรรษที่ ๒๑ (๒๑st Century Skills) โดยมุ่งพัฒนาความรู้ทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติที่สามารถ ยกระดับสมรรถนะและความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านที่ตอบโจทย์เฉพาะของสถานประกอบการ หรืออุตสาหกรรม โดยจัดให้มีห้องฝึกปฏิบัติการเพื่อเพิ่มทักษะในการปฏิบัติงานได้จริง มีเทคโนโลยีที่เอื้ออำนวยในการจัดการ เรียนการสอน และการสืบค้นข้อมูล รวมทั้งจัดให้มีพื้นที่ที่เอื้อต่อการแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็น เพื่อสร้าง บรรยากาศในการสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ เช่น SDU library, Café Library, Co-working space, Activity space, SDU Online Learning นอกจากนี้ ยังสร้างความร่วมมือกับเครือข่ายภายนอก และสถานประกอบการ ในการจัดการเรียนการสอนแบบครบวงจร ตั้งแต่การพัฒนาหลักสูตร การฝึกประสบการณ์ระหว่างศึกษา การรับเข้าทำงานเมื่อจบการศึกษา เพื่อให้นักศึกษาได้ฝึกทักษะฝีมือควบคู่กับการทำงานร่วมกับผู้อื่น และมี สมรรถนะที่เป็นไปตามความต้องการของสถานประกอบการ รวมทั้งทิศทางการพัฒนาประเทศ

๓. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้ให้ความสำคัญกับการฝึกบัณฑิตที่มีทักษะปฏิบัติงานได้ ปัจจุบันมีหลายหลักสูตรที่รวมการทำให้จริงเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตร เช่น BAScii, INDA และหลักสูตร วิศวกรรมที่มีพื้นที่ MI (Making of the Innovatist) ที่ให้นิสิตสร้างสรรค์งานได้ และยังมีศูนย์กลางนวัตกรรม แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นหน่วยงานหนึ่งที่มีการสนับสนุนให้นิสิตได้ฝึกปฏิบัติงานได้จริง กล่าวคือ พันธกิจของการดำเนินการของศูนย์ฯมี ๓ เรื่องหลัก ดังนี้

๑) Entrepreneur development: การสามารถสร้างและบ่มเพาะผู้ประกอบการ Startup ซึ่งมีความจำเป็นต้องอบรมและฝึกฝนนิสิตจุฬาฯ ให้มีความพร้อมในการดำเนินธุรกิจตั้งแต่ยังศึกษาเพื่อให้ สามารถจบไปเป็นบัณฑิตที่มีความพร้อม และประสบการณ์ในการดำเนินธุรกิจ

๒) Research to Commercial: การนำงานวิจัยออกสู่เชิงพาณิชย์ ผ่านผู้ประกอบการ ในโครงการบ่มเพาะจากข้อ ๑

๓) Community Development: การสร้าง Community โดยสนับสนุนสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เช่น Co-Working Space การจัดประชุม Event อบรม ต่างๆ ระหว่างนักวิจัย บริษัท นักลงทุน ผู้ประกอบการ Startup นิสิต นิสิตเก่า เพื่อให้เกิดเป็น Community และเกิดเครือข่ายความร่วมมือระหว่าง ภาครัฐ เอกชน องค์กร สมาคมนิสิตเก่า สถานศึกษา และหน่วยงานต่าง ๆ

จากพันธกิจทั้ง ๓ ข้อ จะเห็นได้ว่าทางศูนย์ฯ มีความเกี่ยวเนื่องในการพัฒนาคน และระบบ นิเวศโดยตรง โดยทางศูนย์ฯ เห็นด้วยที่จะให้มีการสนับสนุนและสร้างระบบนิเวศนวัตกรรม เพราะสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้สามารถช่วยต่อยอด และพัฒนาการทำงานและกระบวนการคิดของนิสิต หรือว่าบัณฑิตที่กำลังศึกษา เมื่อสำเร็จการศึกษา และปฏิบัติงานจริงช่วยในด้านการทำงานมากยิ่งขึ้น โดยที่ผ่านมามทางศูนย์กลางนวัตกรรม แห่งจุฬาฯ มีการจัดโครงการต่าง ๆ ให้นิสิต ในการสร้างทักษะการเป็นผู้ประกอบการ และการเป็นผู้ปฏิบัติงาน ที่มีความเป็น ownership ในงาน ซึ่งการจะฝึกฝนบัณฑิตให้มีความพร้อม และทักษะในการดำเนินงานจริงได้ ต้องมีองค์ประกอบหลายส่วน ทั้งในส่วนการฝึกอบรมที่ต้องมีวัสดุอุปกรณ์ พื้นที่ห้องปฏิบัติการที่มีเครื่องมือใน การพัฒนาต้นแบบ เพื่อให้นิสิตได้ลองผิด ลองถูก เพื่อการพัฒนากระบวนการคิดและลงมือทำให้เพิ่มยิ่งขึ้น สำหรับในพื้นที่ co-work space ควรที่มีการให้บุคคลภายนอก เช่น ศิษย์เก่า และผู้ประกอบการนวัตกรรม

รวมทั้งผู้เกี่ยวข้องในระบบนิเวศนวัตกรรมสามารถเข้ามาใช้พื้นที่ร่วมด้วย โดยมี facility ที่สนับสนุนส่งเสริมการเข้าใช้พื้นที่จนเกิดความคุ้นเคย เพื่อให้นิสิต และผู้เข้าใช้สามารถใช้ทำกิจกรรมต่าง ๆ รวมทั้งแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างกันได้บ่อยครั้ง เป็นการสร้างให้เกิดระบบนิเวศให้เกิดนวัตกรรมที่แท้จริง ทั้งนี้ ไม่เพียงแต่พื้นที่ และวัสดุอุปกรณ์ดังกล่าว ยังต้องรวมถึงระบบการบริหารจัดการ และการดูแลวัสดุ อุปกรณ์และพื้นที่ต่างๆ ที่ต้องสะดวกและเอื้ออำนวยต่อการเข้าใช้พื้นที่ของนิสิต และบุคคลที่เกี่ยวข้อง

อีกทั้ง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยยังมีองค์การบริหารสโมสรนิสิต จุฬาฯที่เป็นเสมือนสถานศึกษา/เวทีจำลองให้นิสิตได้เรียนรู้เสมือนการทำงาน/การใช้ชีวิตจริงในอนาคต มีการสนับสนุนกิจกรรม เพื่อฝึกทักษะการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมกับวิชาการศึกษาทั่วไป และส่งเสริมกิจกรรมนอกห้องเรียน ให้นิสิตได้สัมผัสกับประสบการณ์ทำงานเสมือนจริง เพื่อให้เกิดทักษะการเรียนรู้ ความคุ้นเคยกับงานให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน รู้จักการแก้ไขปัญหา รวมถึงสนับสนุนอุปกรณ์การทำกิจกรรมให้นิสิตมีความพร้อมในการเรียนรู้ให้มากที่สุดตามนโยบายของมหาวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยมีพื้นที่ working Space หลายแห่งรองรับให้นิสิตเข้ามาใช้บริการได้อย่างอิสระ เช่น Plann Space เป็นต้น

สถาบันอุดมศึกษาในสังกัดของรัฐที่เป็นส่วนราชการ

๑. มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ มีการส่งเสริมสนับสนุนให้บัณฑิตมีผลลัพธ์การเรียนรู้ ด้านความรู้ ทักษะ เจตคติ และอุปนิสัยในการคิดตามความต้องการ โดยยึดผลสำเร็จของผู้เรียนเป็นหลัก ในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการเรียนการสอนที่หลากหลาย ผู้สอนมีสื่อการสอนหลากหลายรูปแบบให้เลือกใช้ อีกทั้งผู้เรียนมีทางเลือกที่จะเรียนรู้ผ่านช่องทางใหม่ ๆ โดยไม่จำกัดการเรียนรู้ภายในห้องเรียน มีการพัฒนาพื้นที่นิเวศ และการเรียนรู้ที่ได้มาตรฐาน และส่งเสริมการมีทักษะแห่งอนาคต มหาวิทยาลัยจึงได้มีการพัฒนาระบบการเรียนการสอนที่สามารถรองรับการสอนที่เหมาะสมกับผู้สอนแต่ละคน เพื่อให้ผู้สอนสามารถสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และพัฒนาระบบการเรียน ระบบ E-learning เพิ่มเป็นช่องทางเลือกในการเรียนของผู้เรียน และสามารถเรียนรู้ได้ทุกที่ มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ มีพื้นที่ทำงานเชิงสร้างสรรค์ Co-Working Space เช่น อาคารบรรณราชนครินทร์ มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ (พื้นที่นวมิน), อาคารวิทยบริการและเทคโนโลยีการศึกษามหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ (พื้นที่ในเมือง), ศูนย์วิจัยและพัฒนาเกษตรอัจฉริยะแบบครบวงจร (Smart Farm) ภายใต้การขับเคลื่อนกาฬสินธุ์โมเดล มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ (พื้นที่ภูสิงห์) เป็นต้น

๒. มหาวิทยาลัยนครพนม มีการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จริงผ่านปฏิบัติจริง มหาวิทยาลัยมีการจัดงบประมาณ และสนับสนุนวัสดุการศึกษา และครุภัณฑ์ประกอบห้องปฏิบัติการ เพื่อให้นักศึกษาของมหาวิทยาลัยได้เรียนในห้องเรียนที่มีเทคโนโลยีที่ทันสมัย ใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย พร้อมใช้งาน และมีการปรับปรุงระบบเครือข่ายไร้สายเพื่อให้นักศึกษารับรู้ข้อมูลข่าวสาร และเป็นแหล่งในการศึกษาหาความรู้ โดยมหาวิทยาลัยนครพนม ได้มีการจัดโซนให้บริการการศึกษาโดยเน้นพื้นที่ Co-working Space ให้นักศึกษาได้ค้นคว้านอกเวลาเรียน โดยมีการจัดพื้นที่นารอง Co-working Space ที่สำนักวิทยบริการ และที่กองเทคโนโลยีดิจิทัล ซึ่งเป็นศูนย์ดิจิทัลของมหาวิทยาลัย โดยภายในบริเวณนี้ประกอบไปด้วย ห้องคอมพิวเตอร์ ห้องจัดอบรมสมมนา ห้องเรียนรู้ด้วยตนเอง และจะขยายพื้นที่ไปตามคณะต่าง ๆ ให้ครบทุกคณะของมหาวิทยาลัยนครพนม

๓. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีการดำเนินการทางด้านห้องปฏิบัติการที่มีวัสดุอุปกรณ์สำหรับรองรับการฝึกบัณฑิต ให้มีทักษะในการปฏิบัติงานได้จริง ดังนี้

๑) Fab Lab คณะวิศวกรรมศาสตร์ จัดตั้งขึ้นในปี พ.ศ. ๒๕๕๖ โดยปัจจุบันตั้งอยู่ภายในห้องวิจัยนวัตกรรมเทคโนโลยีการเรียนรู้ (Learning Inventions Laboratory หรือ LIL) ภาควิชาวิศวกรรม

คอมพิวเตอร์ ชั้น ๔ อาคาร ๓๐ ปี คณะวิศวกรรมศาสตร์ เพื่อสร้างต้นแบบของกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นทักษะในศตวรรษที่ ๒๑ ใช้เป็นสถานที่สนับสนุนการสร้างนวัตกรรมของนักศึกษา ผ่านทางกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบต่าง ๆ เช่น เปิดวิชาเรียน สนับสนุนชมรมนักศึกษา สนับสนุนการทำโครงงานนักศึกษาปริญญาตรีและวิจัยปริญญาโท

๒) Maker Club คณะวิศวกรรมศาสตร์ "เป็นสถานที่ที่เตรียมอุปกรณ์ เครื่องมือต่าง ๆ ที่ให้นักศึกษาได้ลงทำชิ้นงานตามที่ต้องการ เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้เรียนรู้ และสร้างสรรค์สิ่งประดิษฐ์ต่าง ๆ ให้ออกมาเป็นรูปธรรม จึงถูกออกแบบให้ตอบสนองต่อความต้องการนี้ และยังส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ อีกด้วย ทั้งยังเป็นห้องวิจัย ME-Smart Lab อยู่ที่ชั้น M อาคาร ๓๐ ปี คณะวิศวกรรมศาสตร์ ที่นักศึกษาได้เข้าเรียนรู้ และฝึกการแก้ปัญหาจริงจากปัญหาจริง และผู้เชี่ยวชาญตัวจริง ตั้งอยู่ที่ภาควิชาวิศวกรรมเครื่องกล มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ในพื้นที่จะมีห้องวิจัยต่างๆ รวมถึงห้อง Robot Showroom ที่เปิดรับให้นักเรียน นักศึกษา ได้เข้ามาเยี่ยมชมได้ เพราะในโลกยุค Disruptive ไม่เคยปราณีใคร ภาควิชาวิศวกรรมเครื่องกล มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้ปรับตัว พัฒนาเปลี่ยนแปลง เพื่อยังคงอยู่ในความเป็นผู้นำด้านวิศวกรรมเครื่องกล ของประเทศต่อไป

๓) โรงงานต้นแบบ คณะอุตสาหกรรมเกษตร พื้นที่โรงงานต้นแบบ ประมาณ ๑,๖๐๐ ตารางเมตร สำหรับทำปฏิบัติการต่างๆ ผลักดันให้เกิดการเพิ่มศักยภาพงานวิจัยสู่เชิงพาณิชย์ ที่ให้บริการต่างๆ ดังนี้

๓.๑ ให้บริการหน่วยงานภายนอกในด้านอุปกรณ์และเครื่องมือ รวมถึงการพัฒนาศักยภาพโรงงานต้นแบบให้สามารถให้บริการแก่องค์กรภายนอก

๓.๓ ให้บริการงานการเรียนการสอนในคณะอุตสาหกรรมเกษตร

๓.๓ การให้บริการผลิตเพื่อการทดลองตลาด รวมถึงการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่

๓.๔ การรับจ้างผลิตผลิตภัณฑ์อาหารและผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้อง

๔) ศูนย์นวัตกรรมสมุนไพร คณะเภสัชศาสตร์ เป็นสถานที่ที่สร้างนวัตกรรมสมุนไพรจากภูมิปัญญาไทย เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน บริการวิชาการแก่สังคม ในด้านสมุนไพรและภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย และการแพทย์ทางเลือก สนับสนุนการเรียนการสอน และการศึกษาต่อเนื่องด้านสมุนไพรและผลิตภัณฑ์ โดยมีห้องปฏิบัติการสวนสมุนไพรและผลิตยาแผนโบราณ และเภสัชศาสตร์ ได้จัดพื้นที่ Pharmacy common area เป็นพื้นที่ส่วนกลางให้นักศึกษาใช้สำหรับทำงานในลักษณะรายบุคคลและแบบกลุ่ม โดยมีการจัดเตรียมคอมพิวเตอร์ประจำห้องจำนวน ๒๐ เครื่อง มีระบบกล้องวงจรปิดเพื่อรักษาความปลอดภัย และเปิดให้นักศึกษาใช้บริการทุกวัน ตั้งแต่เวลา ๘.๓๐ น.-๒๔.๐๐ น.

๕) มหาวิทยาลัยได้ดำเนินโครงการก่อสร้างอาคารศูนย์การเรียนรู้ศตวรรษที่ ๒๑ (Co-Working Space) ในพื้นที่ศูนย์วิจัย สาธิต และฝึกอบรมการเกษตรแม่เหียะ สำหรับนักศึกษา คณะอุตสาหกรรมเกษตร คณะสัตวแพทยศาสตร์ และคณะเกษตรศาสตร์ เป็นอาคาร ๔ ชั้น พื้นที่ใช้สอยประมาณ ๑,๒๓๕ ตารางเมตร โดยจัดพื้นที่ทำงานสำหรับนักศึกษา พื้นที่ให้บริการทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และพื้นที่สำหรับ Showcase และได้จัดตั้งศูนย์บริการเทคโนโลยีสารสนเทศ (ITSC Conner) เพื่อให้บริการเครื่องคอมพิวเตอร์แก่นักศึกษา ในรูปแบบ (Co-Working Space) ณ บริเวณชั้น ๑ อาคารวิทยาลัยศิลปะ สื่อ และเทคโนโลยี

๔. สถาบันเทคโนโลยีปทุมวัน ได้รับการจัดสรรงบประมาณวัสดุฝึกของนักศึกษา จากสำนักงานงบประมาณ ด้วยสถาบันมุ่งเน้นเกี่ยวกับการฝึกปฏิบัติงานจริง จึงให้ความสำคัญกับการจัดสรรงบวัสดุฝึกสำหรับห้องปฏิบัติการ ซึ่งได้มีการจัดพื้นที่สำหรับจัดกิจกรรมอันเป็นประโยชน์ต่อสถาบันและสังคม โดยเน้นให้

มีกิจกรรมที่อยู่ในขอบเขตการสร้างสรรคงานนวัตกรรม ได้แก่ การปริญางาน การระดมความคิด และการนำเสนอความคิดเพื่อนำไปสู่การสร้างสรรคโครงการที่เป็ดกว้างอันมีเป้าหมายให้เกิดงานนวัตกรรมขึ้น

(๒) สนับสนุนให้มีการร่วมผลิตบัณฑิตระหว่างมหาวิทยาลัย ทั้งในและต่างประเทศ โดยเทียบโอนหน่วยกิตได้ เพื่อให้บัณฑิตไทยก้าวเท่าทันเทคโนโลยี

การดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

มหาวิทยาลัยราชภัฏ

๑. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ได้มีการการร่วมผลิตบัณฑิตระหว่างมหาวิทยาลัยทั้งในและต่างประเทศทำความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยต่างประเทศ พร้อมกันนี้ยังมีประกาศ เรื่อง แนวปฏิบัติและขั้นตอนการโอนและเทียบโอนผลการเรียน ที่ ๒๔๙/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๖๑ เพื่อแลกเปลี่ยนนักศึกษา จากหลายประเทศ เช่น

๑) พัฒนาเครือข่ายความร่วมมือกับต่างประเทศ และพัฒนาศักยภาพนักศึกษา ในด้านการสื่อสารภาษาอังกฤษจากการปฏิบัติหน้าที่ล่ามผู้แปลภาษา กับ มหาวิทยาลัย James Cook University (JCU) ประเทศออสเตรเลีย

๒) สอดคัดเลือกนักเรียนทุนพระราชทานฯ ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๓ ตามโครงการพระราชทานความช่วยเหลือแก่ราชอาณาจักรกัมพูชา ด้านการศึกษา กับ มหาวิทยาลัย Institute of Technology of Cambodia (ITC) ประเทศพม่า

๓) พัฒนานักศึกษาให้มีความสามารถในการแข่งขันในตลาดแรงงานที่สูงขึ้นตลอดจนเป็นการส่งเสริมให้นักศึกษาในหลักสูตรได้ฝึกประสบการณ์วิชาชีพในระดับนานาชาติ กับ มหาวิทยาลัย Hue University of Science (HUSC) ประเทศเวียดนาม

๔) เพิ่มเครือข่ายความร่วมมือด้านการโรงแรมและการท่องเที่ยวกับมหาวิทยาลัยในภูมิภาคอาเซียน แลกเปลี่ยน อาจารย์ นักศึกษา นักวิจัย กับ มหาวิทยาลัย Shandong Institute of Commerce and Technology (SICT) ประเทศจีน

๒. มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร งานวิเทศสัมพันธ์และกิจการอาเซียน มีเป้าประสงค์ที่จะเป็นมหาวิทยาลัยของชุมชน และเป็นสถาบันที่มีคุณภาพ เพื่อตอบสนองความต้องการของภูมิภาคและในระดับโลก โดยได้ดำเนินกิจกรรมความร่วมมือกับต่างประเทศ ตั้งแต่อดีตกระทั่งปัจจุบัน ประกอบด้วยกิจกรรมแลกเปลี่ยนทางวิชาการ อาทิ การแลกเปลี่ยนบุคลากร การแลกเปลี่ยนนักศึกษา การวิจัย และโครงการความร่วมมือ ๒+๒ กับหลากหลายประเทศทั่วโลก เพื่อให้เกิดความเข้มแข็งทางวิชาการและบรรยากาศความเป็นสากลภายในมหาวิทยาลัย อันจะก่อให้เกิดการพัฒนาบุคลากรและนักศึกษาให้เป็นพลเมืองโลกที่พร้อมรับกับความเปลี่ยนแปลง และเป็นพลังในการพัฒนาสังคม และท้องถิ่นต่อไป โดยมีความร่วมมือด้านต่างประเทศที่สำคัญ ดังนี้

- ศูนย์ภาษาและวัฒนธรรมจีน โดยสถานทูตจีนประจำประเทศไทย พร้อมสนับสนุนหนังสือภาษาและวัฒนธรรมจีน ณ อาคารศูนย์ภาษาและคอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

- ลงนาม MOU ณ มหาวิทยาลัยกัวลาลัมเปอร์ (UniKL) ประเทศมาเลเซีย เพื่อแลกเปลี่ยนนักศึกษาระหว่างทั้ง ๒ มหาวิทยาลัยในการเรียนรู้ทั้งด้านวิชาการ ภาษา และศิลปวัฒนธรรม

- กิจกรรม ASEAN Bus ณ เมืองเวียงจันทน์ ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

- ลงนาม MOU กับมหาวิทยาลัยการท่องเที่ยวยูนนาน ประเทศจีน เพื่อแลกเปลี่ยนนักศึกษาระหว่าง ๒ มหาวิทยาลัย โดยมีนักศึกษาจีน จากมหาวิทยาลัยยูนนานและมหาวิทยาลัยในเครือข่ายมาเรียน

เป็นนักศึกษาปกติแบบเต็มเวลา ในสาขาวิชาที่นักศึกษาสนใจ เช่น สาขาวิชาภาษาไทย สาขาวิชาภาษาอังกฤษ สาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรม ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

- ลงนามความร่วมมือโปรแกรม ๒+๒ กับวิทยาลัยการท่องเที่ยวunnan ประเทศจีน

- กิจกรรม Global Student's Success Programme ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ประเทศไทย ระหว่างมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร & MESTECH-UniKL ประเทศมาเลเซีย

- ลงนาม MOU กับ Qujing Qilin Changxin Vocational School of Technology ประเทศจีน ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล

๑. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร มหาวิทยาลัยมีการสนับสนุนให้คณะทั้ง ๙ คณะร่วมผลิตบัณฑิตระหว่างมหาวิทยาลัย สำหรับคณะที่มีการผลิตบัณฑิตร่วม ภายใต้ความร่วมมือสากลระหว่างในประเทศและระหว่างประเทศอย่างเป็นรูปธรรม ได้แก่ หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารธุรกิจระหว่างประเทศ มีความร่วมมือแลกเปลี่ยนนักศึกษา กับ University of Applied Sciences Wurzburg - Schweinfurt, FHWS ประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี โดยคณะบริหารธุรกิจมีจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษในทุกรายวิชา โดยผู้สอนมีทั้งอาจารย์ชาวไทยและชาวต่างประเทศ และมีการแลกเปลี่ยนนักศึกษาเรียนข้ามมหาวิทยาลัย ที่สามารถเทียบโอนหน่วยกิตได้ทั้งมหาวิทยาลัยทั้งในและต่างประเทศ สำหรับการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรธุรกิจระหว่างประเทศ

สถาบันอุดมศึกษาในกำกับของรัฐ

๑. มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ได้สนับสนุนให้มีการร่วมผลิตบัณฑิตระหว่างมหาวิทยาลัยทั้งในและต่างประเทศ โดยผู้เรียนสามารถเทียบโอนหน่วยกิตระหว่างมหาวิทยาลัยได้ ซึ่งมหาวิทยาลัยได้กำหนดกฎเกณฑ์ ตามประกาศมหาวิทยาลัยสวนดุสิต เรื่องการวัดและประเมินผล การเทียบโอนผลการเรียน การเทียบโอนผลลัพธ์การเรียนรู้ และการเทียบโอนประสบการณ์ในระบบคลังหน่วยกิต พ.ศ. ๒๕๖๔ เพื่อรองรับการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ที่เอื้อต่อการเรียนรู้อย่างหลากหลายที่กำลังเกิดขึ้น ทั้งหลักสูตรระยะสั้นและระยะยาวต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยในอนาคต ทั้งนี้ยังเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีทางเลือกที่หลากหลาย และส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อพัฒนาคคนทุกช่วงวัยตามยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงไป

๒. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีการสนับสนุนให้นิสิตจุฬาฯ สามารถเทียบโอนหน่วยกิตจากสถาบันการศึกษาต่างประเทศตั้งแต่ปี ๒๕๓๗ และสถาบันอุดมศึกษาในประเทศตั้งแต่ปี ๒๕๓๙

เกณฑ์การพิจารณาอนุมัติการโอนหน่วยกิตรายวิชา: คณะกรรมการบริหารคณะเป็นผู้พิจารณาอนุมัติการโอนหน่วยกิตรายวิชา โดยคำนึงถึงรายวิชาที่จะรับโอนหน่วยกิตว่าต้องมีเนื้อหา รายวิชาและเกณฑ์การประเมินผลอยู่ในมาตรฐานเดียวกับรายวิชาของจุฬาฯ และมีจำนวนหน่วยกิตไม่เกิน ๑ ใน ๔ ของหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรสำหรับระดับปริญญาตรี และไม่เกิน ๑ ใน ๓ ของจำนวนหน่วยกิตของรายวิชาทั้งหมดในหลักสูตรที่กำลังศึกษาอยู่ โดยไม่นับหน่วยกิตวิทยานิพนธ์สำหรับระดับบัณฑิตศึกษา

ปัจจุบันมหาวิทยาลัยมีหลักสูตรร่วมปริญญาข้ามสถาบัน (Joint Degree Programs) อยู่ ๗ หลักสูตร เช่น หลักสูตรวิทยาศาสตรดุษฎี สาขาวิชาทันตกรรมจัดฟัน (นานาชาติ) หลักสูตรวิทยาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาชีวเวชศาสตร์และชีวเทคโนโลยี (นานาชาติ) และมีหลักสูตรสองปริญญาข้ามสถาบัน (Double Degree Programs) อยู่ ๒๔ หลักสูตร เช่น หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ จิตวิทยา (นานาชาติ) หลักสูตรวิทยาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเภสัชศาสตร์และเทคโนโลยี หลักสูตรวิทยาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์โลหิตวิทยาคลินิก โดยร่วมกับมหาวิทยาลัยต่างประเทศ ได้แก่

ญี่ปุ่น ฝรั่งเศส สวีเดน เยอรมันนี อังกฤษ ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ เขตปกครองพิเศษฮ่องกง สาธารณรัฐจีน และสหรัฐอเมริกา และยังมีจำนวนหลักสูตรที่มีความร่วมมือข้ามสถาบัน เพิ่มขึ้นทุก ๆ ปี

๓. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยวิทยาลัยนานาชาตินวัตกรรมดิจิทัล มีบทบาทในการขับเคลื่อน ยุทธศาสตร์ความเป็นนานาชาติ ในการสนับสนุนการดำเนินการแนวทาง Student Mobility ทั้งในลักษณะ Inbound และ Outbound โดยได้ดำเนินโครงการแลกเปลี่ยนนักศึกษา AUN-ACTS (ASEAN University Network – ASEAN Credit Transfer System) และ AIMS (Asian International Mobility Student) เพื่อส่งเสริม และสนับสนุนการแลกเปลี่ยนนักศึกษากับเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน (ASEAN Student Mobility) ส่งเสริมความร่วมมือทางวิชาการระหว่างมหาวิทยาลัยเชียงใหม่กับมหาวิทยาลัยในกลุ่มอาเซียน เกิดการเทียบโอนหน่วยกิต และพัฒนาศักยภาพนักศึกษาไทยให้พร้อมในการเข้าสู่ตลาดแรงงานในภูมิภาคอาเซียน การเรียนรู้ในเชิงวิชาการรวมถึงแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในเชิงภาษาและวัฒนธรรม

ในปีการศึกษา ๒๕๖๑ และ ๒๕๖๒ วิทยาลัยนานาชาตินวัตกรรมดิจิทัล ได้ดำเนินการ ส่งนักศึกษาแลกเปลี่ยนขาออก (Outbound Student) จำนวน ๗๖ คน เพื่อเข้าศึกษาแลกเปลี่ยนในโครงการ ASEAN Credit Transfer Systems (ACTS) และ The ASEAN International Mobility for Students (AIMS) (ทุนสนับสนุนจาก สกอ.) ทำให้มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีจำนวนนักศึกษาแลกเปลี่ยนขาออก เป็นลำดับ ที่ ๓ ของมหาวิทยาลัยเครือข่ายอาเซียน(AUN) และรับนักศึกษาแลกเปลี่ยนขาเข้า (Inbound Student) จำนวน ๔๔ คน

สถาบันอุดมศึกษาในสังกัดของรัฐที่เป็นส่วนราชการ

๑. มหาวิทยาลัยนครพนม ได้มีความร่วมมือผลิตบัณฑิตระหว่างมหาวิทยาลัยทั้งใน และต่างประเทศ โดยมีวิทยาลัยนได้มีนักศึกษาต่างชาติ จากสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ประเทศกัมพูชา สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม และมีนักเรียนทุนพระราชทานให้ศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี ในประเทศไทย โครงการพระราชทานความช่วยเหลือแก่ราชอาณาจักรกัมพูชา ตามพระราชดำริ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ซึ่งมหาวิทยาลัยได้อำนวยความสะดวก และบริการนักศึกษาต่างชาติ ในทุก ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านการปรับตัว การเรียนภาษา การรักษาพยาบาล รวมถึงการหารายได้ระหว่างเรียนให้นักเรียนต่างชาติเหล่านี้ด้วย

๒. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช มีนโยบายสนับสนุนให้มีร่วมผลิตบัณฑิตระหว่าง มหาวิทยาลัยทั้งในและต่างประเทศ โดยเทียบโอนหน่วยกิตได้ เพื่อให้บัณฑิตไทยก้าวเท่าทันเทคโนโลยี โดยใน ปีงบประมาณ ๒๕๖๔ ได้เริ่มการพัฒนาคณะกิต (Credit Bank) รองรับเทียบโอนความรู้ และ ประสบการณ์ที่จะเพิ่มขึ้นในอนาคต ดำเนินการพัฒนาคณะกิต (Credit Bank) อย่างเป็นระบบ ประกอบด้วย การบริหารจัดการการประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้และประสบการณ์บุคคล การจัดการระบบ สารสนเทศสำหรับคณะกิต การเทียบโอนผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ทั้งในระบบ นอกกระบบ และตามอัธยาศัย การจัดการสารสนเทศระบบบัญชีคณะกิต และการจัดเก็บหลักฐานทางอิเล็กทรอนิกส์ (Infoma) สำหรับ ระบบคณะกิต

๓. สถาบันเทคโนโลยีปทุมวัน ได้มีการสนับสนุนในการให้ทุนการศึกษาเพื่อให้นักศึกษาต่อทั้งใน และต่างประเทศ ซึ่งสามารถที่จะนำเอาหน่วยกิตที่ได้ นำไปสามารถเทียบโอนได้ในมหาวิทยาลัยทั้งใน และต่างประเทศ หากมีมหาวิทยาลัยใดให้ทุนการศึกษาแก่นักศึกษา

(๓) ควรมีการแลกเปลี่ยนเทคโนโลยีกับภาคอุตสาหกรรมโดยให้ผู้สอนในภาคอุตสาหกรรมมาสอนในมหาวิทยาลัยได้อย่างไร้รอยต่อเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์จริงและปรับปรุงวิชาศึกษาทั่วไป ให้สามารถประกอบอาชีพเสริมได้

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

มหาวิทยาลัยราชภัฏ

๑. มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร มีโครงการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนเชิงบูรณาการกับการทำงาน เพื่อให้นักศึกษาและอาจารย์ประจำได้มีโอกาสไปฝึกปฏิบัติงานจริงในสถานประกอบการหรือร่วมกับภาคอุตสาหกรรม เพื่อให้นักศึกษาได้เรียนรู้และเกิดทักษะการทำงานจริงที่ตรงกับสาขาวิชา ซึ่งมีหลักสูตรต่างๆ ที่เข้าร่วมโครงการ เช่น

๑) หลักสูตรการท่องเที่ยวและการโรงแรม คณะวิทยาการจัดการ ได้ส่งนักศึกษาและอาจารย์ไปฝึกปฏิบัติงานจริงในโรงแรม และสถานประกอบการเกี่ยวกับการให้บริการที่พัก เพื่อให้นักศึกษาได้เรียนรู้ทักษะการทำงานจริงอย่างครบถ้วน

๒) หลักสูตรชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ได้ส่งนักศึกษาและอาจารย์ไปร่วมฝึกปฏิบัติ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทั้งทางด้านวิชาการ และการปฏิบัติงานจริง ในสถานประกอบการ เช่น สวนสัตว์เชียงใหม่ โรงงานเนกยวชากังราว ฟาร์มผลิตและจำหน่ายพันธุ์ปลาสวยงาม โดยนักศึกษาและอาจารย์ได้ร่วมเรียนรู้ และฝึกปฏิบัติงานจริง นอกจากนั้น ยังได้เชิญวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญในด้านต่าง ๆ เช่น การเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ การเพาะเลี้ยงเชื้อ มาบรรยายให้ความรู้กับนักศึกษาทุกชั้นปีอย่างต่อเนื่อง

๓) หลักสูตรการจัดการโลจิสติกส์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชรแม่สอด ได้ส่งนักศึกษาและอาจารย์ไปร่วมฝึกปฏิบัติและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทั้งทางด้านวิชาการและการปฏิบัติงานจริง ในสถานประกอบการด้านโลจิสติกส์และอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง

๔) หลักสูตรเทคโนโลยีพลังงาน คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม ได้ส่งนักศึกษา และอาจารย์ไปร่วมฝึกปฏิบัติ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทั้งทางด้านวิชาการ และการปฏิบัติงานจริง ในสถานประกอบการที่เกี่ยวข้องกับพลังงาน เช่น ธุรกิจโซล่าเซลล์ โรงงานผลิตไฟฟ้า

และได้ทำการพัฒนาและปรับปรุงหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ใหม่ โดยรูปแบบในการปรับปรุงจะเน้นการบูรณาการรายวิชาต่าง ๆ ที่เคยเปิดทำการเรียนการสอนอยู่แล้ว ที่มีเนื้อหาสาระที่ใกล้เคียงกันมาควมรวมกันเป็นรายวิชาใหม่ พร้อมทั้งได้นำแนะนำจากผู้ใช้บัณฑิต ศิษย์เก่า และศิษย์ปัจจุบันนำมาปรับปรุงเนื้อหาสาระต่าง ๆ ให้เหมาะสม และสอดคล้องกับสถานการณ์ และเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล

๑. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ในรายวิชาหมวดศึกษาทั่วไป ได้มีการปรับปรุงใหม่ล่าสุด ปีการศึกษา ๒๕๖๔ มีรายวิชาใหม่เพิ่มขึ้น อาทิ ภาษาอังกฤษเพื่อธุรกิจออนไลน์ ชีวิตกับเทคโนโลยี ทักษะการรู้สารสนเทศ การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ และภาษาไทยเพื่อการสื่อสารธุรกิจ เพื่อให้นักศึกษาได้รับประสบการณ์จริง มีความรู้เชี่ยวชาญทางเทคโนโลยีเพิ่มขึ้น และสามารถเป็นแนวทางในการประกอบอาชีพเสริมภายใต้ยุคเศรษฐกิจโลกปัจจุบัน อาทิเช่น การจัดให้มีรายวิชาสัมมนา โดยกำหนดมีตัวแทนจากสถานประกอบการมาให้ความรู้ ส่วนร่วมกับอาจารย์ประจำ การจัดอบรมสัมมนาทางวิชาการ และเชิญวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญมาให้ความรู้และประสบการณ์จริงจากตัวแทนผู้ประกอบการแต่ละศาสตร์ของมหาวิทยาลัย

สถาบันอุดมศึกษาในกำกับของรัฐ

๑. มหาวิทยาลัยสวนดุสิต มีการแลกเปลี่ยนเทคโนโลยีกับภาคอุตสาหกรรมด้วยการทำความร่วมมือกับภาคเอกชน (MOU) เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์การเรียนรู้จากประสบการณ์จริง อาทิเช่น ๑) ด้านการจัดการบริการ มหาวิทยาลัยได้มีการทำความร่วมมือกับ Auckland University of Technology ประเทศนิวซีแลนด์ ๒) ด้านธุรกิจการบิน มหาวิทยาลัยได้มีการทำความร่วมมือกับ บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) และ ๓) ด้านธุรกิจการโรงแรม มหาวิทยาลัยได้มีการทำความร่วมมือกับโรงแรมออลพท์ กรุงเทพฯ (Aloft Bangkok Hotel) โรงแรม เดอะ แลนด์มาร์ค กรุงเทพฯ (The Landmark Bangkok) เป็นต้น โดยภาคเอกชนหรือหน่วยงานที่เข้ามาทำความร่วมมือด้วยจะเข้ามาช่วยปรับปรุงแนะนำและให้ความรู้ รวมถึงช่วยฝึกสอนการปฏิบัติงานจริงให้กับนักศึกษา ให้สามารถนำความรู้ความสามารถที่ได้ไปประกอบอาชีพหลัก และอาชีพเสริมได้ รวมทั้งส่งเสริมให้อาจารย์ได้พัฒนาตนเอง โดยเข้าไปฝึกประสบการณ์จริงในสถานประกอบการ เพื่อเพิ่มทักษะทางวิชาชีพให้เท่าทันเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อนำองค์ความรู้มาถ่ายทอดให้กับนักศึกษาต่อไป

สำหรับรายวิชาศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยได้พัฒนารายวิชาใหม่ เพื่อรองรับทักษะในโลกอนาคต ให้นักศึกษาสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน และประกอบอาชีพได้ เช่น รายวิชาความเป็นสวนดุสิต ทักษะการสื่อสารภาษาไทย ภาษาอังกฤษสำหรับวิถีชีวิตสมัยใหม่, ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสากล อาหารการกิน วิถีชีวิตตามแนวคิดเศรษฐกิจหมุนเวียน, พลเมืองไทยและพลเมืองโลก, คุณค่าของความสุข จุดประกายความคิดเชิงธุรกิจ และการใช้ชีวิตในยุคดิจิทัล เป็นต้น

๒. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีศูนย์การศึกษาทั่วไป ซึ่งมีการจัดหลักสูตร กิจกรรม และมีรายวิชา ๒๑st GenEd และกิจกรรม CUVIP ทุก ๆ เดือน ที่ให้ภาคอุตสาหกรรมเข้ามาสอนทั้งรายวิชา เพื่อให้บัณฑิตได้รับประสบการณ์ตรงจากภาคอุตสาหกรรม รวมถึงกิจกรรมและรายวิชาที่มุ่ง employability skills และ entrepreneurship สนับสนุนให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะในการประกอบการและประกอบอาชีพเสริม

นอกจากนี้ ศูนย์นวัตกรรมการเรียนรู้ ก็มีชุดวิชาที่ช่วย upskill/reskill ให้ผู้เรียนในเรื่องที่สัมพันธ์กับความต้องการของตลาดแรงงาน (Data Science Pathway, Persuasive Presentation Pathway, Programming Pathway)"

๓. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้จัดการเรียนการสอนในหลักสูตรระดับปริญญาตรี และบัณฑิตศึกษา โดยวิทยาลัยนานาชาตินวัตกรรมดิจิทัล ได้นำแพลตฟอร์มการเรียนรู้ดิจิทัล (Digital Learning Platform) มาใช้จัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ที่เน้นให้ นักศึกษาได้ปฏิบัติจริง คิดเป็น ทำเป็น เรียนรู้ด้วยตนเอง เน้นการพัฒนาขีดความสามารถทักษะทางด้านดิจิทัล และทักษะในศตวรรษที่ ๒๑ เพิ่มด้านความเป็นผู้ประกอบการนวัตกรรม (Entrepreneurship) และนวัตกรรมดิจิทัล โดยประเมินความต้องการจากแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ๑๐ New S-Curves โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านดิจิทัลและสมาร์ตอิเล็กทรอนิกส์ เป็นแกนสำหรับ S-Curves ต่าง ๆ ของประเทศไทย สอดคล้องกับการพัฒนาจังหวัดเชียงใหม่ และภูเก็ต ให้เป็น Digital Economy Cluster โดยมีนโยบายให้อาจารย์ทุกคนสามารถสอนวิชา General Education และ Free Elective ของวิทยาลัยฯ ได้ทุกวิชา รวมทั้งให้อาจารย์ทุกคนสามารถเป็นที่ปรึกษา Startup survey, pre-project และ project ให้กับนักศึกษาในระดับปริญญาตรี ซึ่งนักศึกษาระดับปริญญาตรี ในชั้นปีที่ ๓-๔ จะได้เรียนรู้ในการลงมือปฏิบัติจริงในการทำ Startup Project นอกจากนี้ นักศึกษาสามารถเลือกเรียนในหลักสูตรร่วมแบบ ๒+๒ กับมหาวิทยาลัยคู่ความร่วมมือในประเทศสหราชอาณาจักร ออสเตรเลียและประเทศจีน เกาหลี ได้ นักศึกษาระดับปริญญาโทจะมุ่งเน้นการทำธุรกิจ Startup โดยใช้ FinTech หรือเทคโนโลยีทางการเงิน และการฝึกอบรมการใช้เครื่องมือเทคโนโลยีดิจิทัลให้สามารถปฏิบัติได้

จริง นักศึกษาระดับปริญญาเอกจะมุ่งเน้นให้นักศึกษานำงานที่ปฏิบัติจริงในองค์กรมาเป็นหัวข้อวิจัยเชิงนโยบาย (Policy Research) โดยประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการปรับเปลี่ยนให้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันระดับนานาชาติ โดยในระยะยาววิทยาลัยนานาชาตินวัตกรรมดิจิทัลได้วางแผนนำระบบ Meister school และ Code University มาปรับใช้ในการจัดการเรียนการสอน เพื่อมุ่งเน้นพัฒนากำลังคนให้ตรงกับความต้องการของอุตสาหกรรม

นอกจากนั้น ยังได้จัดการศึกษากระบวนวิชาด้านนวัตกรรมดิจิทัลในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ให้แก่นักศึกษาทั่วไปในกระบวนวิชา General Education (GE), Free Electives, Minor เพื่อเป็นพื้นฐานความรู้ทักษะ Digital Literacy and Skills เพื่อเตรียมนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เป็นผู้ประกอบการเทคโนโลยี Tech Startup เข้าสู่เศรษฐกิจและสังคมดิจิทัลของโลกในอนาคต

และเพื่อเตรียมนักศึกษาให้มีทักษะความเข้าใจ และใช้เทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Literacy Courses for CMU Students) เน้นการพัฒนาขีดความสามารถ (Capacity Building) ในการผลิตบัณฑิตผู้ประกอบการใหม่ดิจิทัล เพื่อรองรับการผลิตบัณฑิตตามความต้องการของประเทศ และการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัลของประเทศไทยไปสู่ความเป็นนานาชาติ ดังนั้น วิทยาลัยฯ จึงโดยมีการจ้างบุคลากรที่มีประสบการณ์สูงจากภาคอุตสาหกรรมมาสอนนักศึกษา รวมทั้งมีการพัฒนาสมรรถนะและเพิ่มพูนความรู้ทั้งด้านนวัตกรรมและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีให้แก่อาจารย์ในทุกๆ ภาคการศึกษา (ICDI Update) โดยฝึกอบรมด้าน Digital Startup และให้อาจารย์ได้ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่อง Digital Economy, Big Data, Entrepreneurship, System Programming, AI และ IoT โดยได้เริ่มจัดกิจกรรมอบรมในหัวข้อ “DIGITAL ENTREPRENEURSHIP: RESKILLING & UPSKILLING Entrepreneur Literacy for ICDI New Business Normal” ทำให้บุคลากรสายวิชาการสามารถนำความรู้ที่ได้มาใช้ในการจัดการสอน และการเป็นที่ปรึกษา ด้าน Digital Startup and Entrepreneurship แก่นักศึกษาระดับปริญญาตรี และระดับบัณฑิตศึกษา ให้สามารถเริ่มต้นธุรกิจในยุคดิจิทัล และสนับสนุนให้นักศึกษาประกอบธุรกิจจนประสบความสำเร็จ

สถาบันอุดมศึกษาในสังกัดของรัฐที่เป็นส่วนราชการ

๑. มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ มีการปฏิรูปด้านการเรียนการสอนเพื่อสร้างและพัฒนาคนที่มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑ โดยมุ่งเน้นการเรียนการสอนทฤษฎีที่ควบคู่กับการปฏิบัติจริง พัฒนาหลักสูตรตามทิศทางของความต้องการของประเทศ (หลักสูตรที่เปิดสอนเน้นกลุ่ม First S-Curve / New S-Curve) พัฒนาหลักสูตรต่อเนื่องเชื่อมโยงกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดกาฬสินธุ์ ในรูปแบบการสะสมหน่วยกิต (Credit Bank) ใช้ระยะเวลาเรียนในมหาวิทยาลัยที่สั้นที่สุดเพื่อลดภาระค่าใช้จ่ายของผู้ปกครอง มีรายได้ระหว่างเรียน และการบูรณาการหลักสูตรสร้างหลักสูตรสหวิทยาการบนพื้นฐานภูมิปัญญาท้องถิ่น รับรองการมีงานทำของบัณฑิต (Job Guarantee University) โดยเน้นเป็น หลักสูตรระยะสั้น (Non-degree) หลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) หลักสูตรที่สามารถเลือกเรียนได้ทั้งวิชาเอกเดี่ยว และเอกคู่ และเปิดโอกาสให้ผู้จบปริญญาตรีสาขาวิชาอื่น ๆ เข้ามาเรียนปริญญาโทที่สอนหรือให้ได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ และมหาวิทยาลัยเปิดรับกลุ่มเรียนที่หลากหลายช่วงวัย โดยได้ปรับปรุงเนื้อหาวิชาที่เกี่ยวกับทักษะ Critical Thinking ซึ่งเป็นทักษะและองค์ประกอบที่สำคัญของ ‘ทักษะแห่งศตวรรษ ที่ ๒๑’ (21st-Century Skills) เพื่อตอบสนองทักษะแห่งโลกยุคใหม่

๒. มหาวิทยาลัยนครพนม สร้างความร่วมมือ โดยมีการลงนามความร่วมมือกับภาครัฐกิจ และองค์การบริหารส่วนตำบล ที่อยู่ภายในจังหวัดนครพนม เพื่อสร้างเครือข่ายในการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้นักศึกษาได้ลงพื้นที่เรียนรู้จริง ตามความสามารถของแต่ละตำบล มหาวิทยาลัยนครพนมมีการแลกเปลี่ยน

เทคโนโลยีกับภาคอุตสาหกรรม โดยให้ผู้สอนในภาคอุตสาหกรรมมาสอนในมหาวิทยาลัยหรือให้นักศึกษา ลงพื้นที่จริงเพื่อเรียนรู้ และฝึกประสบการณ์ เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์จริงและปรับปรุงวิชาศึกษาทั่วไป ให้สามารถประกอบอาชีพเสริมได้ มหาวิทยาลัยได้ทำความร่วมมือกับบริษัทซีพีออลล์ เพื่อเปิดโอกาส ให้นักศึกษาได้มีโอกาสรับทุน จากบริษัทซีพีออลล์ให้กับนักศึกษาระดับปริญญาตรี หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการธุรกิจการค้าสมัยใหม่ ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๖๐ เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน เช่น ในปีการศึกษา ๒๕๖๔ จำนวน ๓๐ ทุน ทุนละ ๑๗,๕๐๐

๓. สถาบันเทคโนโลยีปทุมวัน ได้มีการจัดโครงการจัดการศึกษาพิเศษ แผนการศึกษา เพื่ออุตสาหกรรม โดยมีการรับผู้ทำงานในภาคอุตสาหกรรมมาศึกษาต่อในโครงการนี้ เพื่อให้ได้วุฒิการศึกษา รวมถึงได้มีการเชิญอาจารย์พิเศษของภาคอุตสาหกรรมมาช่วยในการสอนเป็นการแลกเปลี่ยนประสบการณ์จริง

(๔) ควรต่อยอดโครงการบัณฑิตพันธุ์ใหม่อย่างเป็นรูปธรรม ทั้งการเพิ่มพูนทักษะ (Reskills) และการปรับปรุงทักษะ (Upskills) ให้กับตลาดแรงงานเพื่อพัฒนาวิชาชีพให้มากขึ้น ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

มหาวิทยาลัยราชภัฏ

๑. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา มีการจัดการศึกษาเพื่อบัณฑิตที่มีสมรรถนะและทักษะ ที่จำเป็นสำหรับวิถีชีวิตในศตวรรษที่ ๒๑ และฐานวิถีชีวิตใหม่ (New normal) พร้อมในการทำงาน มีคุณลักษณะที่สอดคล้องกับอัตลักษณ์ โดยมีการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร ดังนี้

๑) Reskills หลักสูตรบัณฑิตพันธุ์ใหม่และกำลังคนที่มีสมรรถนะเพื่อตอบโจทย์ภาคการผลิตตามนโยบายการปฏิรูปการอุดมศึกษาไทย ประเภทประกาศนียบัตร (Non – Degree) “การพัฒนาสื่อ ดิจิทัลสร้างสรรค์และพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์”

๒) Upskills

- หลักสูตร การจัดการเรียนรู้โดยบูรณาการ CLIL TPACK PBL CBL
- หลักสูตร การพัฒนานักศึกษาในการผลิตครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่น
- หลักสูตร การพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่น โดยมีสถาบัน อุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง ด้านการผลิตและใช้สื่อและเทคโนโลยีและสารสนเทศเพื่อการเรียนการสอน

๒. มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร มีโครงการศูนย์พัฒนา และทดสอบมาตรฐานฝีมือ แรงงาน เพื่อเป็นการพัฒนาทักษะการปฏิบัติงานที่ตรงตามสาขาวิชาชีพ รวมทั้งเพื่อเป็นการให้ความรู้และ เพิ่มพูนทักษะ (Reskills) และการปรับปรุงทักษะ (Upskills) ให้กับผู้สนใจ โดยเป็นการดำเนินงานภายใต้ โครงการยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ประจำปี ๒๕๖๔ ซึ่งมีตัวอย่างกิจกรรมที่ได้ ดำเนินการแล้ว มีดังนี้

๑) จัดกิจกรรมอบรม “เตรียมความพร้อมในการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานสาขา พนักงานการใช้คอมพิวเตอร์ (การนำเสนอผลงาน) ระดับ ๑ ในวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

๒) จัดกิจกรรมอบรมเชิง “เตรียมความพร้อมในการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานสาขา ช่างไฟฟ้าภายในอาคาร ระดับ ๑ ในวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

๓) จัดกิจกรรมถ่ายทอดนวัตกรรมทางด้านเทคโนโลยีวิศวกรรมไฟฟ้า และพลังงาน ทดแทน ให้กับประชาชนในชุมชนท้องถิ่น ณ รพ.สต.เกศกาสกร อ.ลานกระบือ จ.กำแพงเพชร เพื่อให้ผู้เข้าร่วม กิจกรรมได้มีความรู้ และทักษะในการติดตั้ง และบำรุงรักษาระบบไฟฟ้า สามารถต่อยอดสร้างอาชีพ และเพิ่ม รายได้ได้ในอนาคต ในวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๖๔

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล

๑. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร มีการดำเนินการ ดังนี้

๑) โครงการบัณฑิตพันธุ์ใหม่และกำลังคนที่มีสมรรถนะเพื่อตอบโจทย์ภาคการผลิต หลักสูตรระยะสั้น (Non-Degree) วิศวกรรมระบบดิจิทัลและการซ่อมบำรุงหุ่นยนต์ เป็นโครงการภายใต้ความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครและผู้ประกอบการ เพื่อพัฒนาทักษะความรู้ด้านหุ่นยนต์อุตสาหกรรมสำหรับการใช้งานในสถานประกอบการ โดยเน้นเนื้อหาการเขียนโปรแกรม เพื่อการควบคุมหุ่นยนต์ และซ่อมบำรุงตามรอบเวลา

๒) การสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับธนาคารกรุงศรีอยุธยา โดยจัดส่งนักศึกษาไปฝึกประสบการณ์ด้านวิชาชีพรวมถึงทำให้มีการแลกเปลี่ยนความรู้ด้านวิชาการระหว่างสถานประกอบการและมหาวิทยาลัย

สถาบันอุดมศึกษาในกำกับของรัฐ

๑. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ โดยฝ่ายวิชาการเสนอหลักสูตรเข้าร่วมโครงการผลิตบัณฑิตพันธุ์ใหม่ ระดับปริญญา จำนวน ๖ หลักสูตร (ปริญญาตรี ๕ หลักสูตร ปริญญาโท ๑ หลักสูตร) และระดับประกาศนียบัตร จำนวน ๔ หลักสูตร ซึ่งหลักสูตรดังกล่าว เป็นหลักสูตรที่ออกแบบมาเพื่อสร้างกำลังคนที่มีสมรรถนะและศักยภาพสูงสำหรับการทำงานในอุตสาหกรรมใหม่ (New-S-Curve) ที่เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ ตามนโยบายการปฏิรูปเศรษฐกิจของประเทศ โดยการปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดการเรียนการสอน การผลิตบัณฑิต ของหลักสูตร ให้เน้นสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติในสภาพจริงเป็นสำคัญ โดยความร่วมมือกับภาคอุตสาหกรรมและสถานประกอบการต่าง ๆ ในการออกแบบหลักสูตร รวมถึงการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้สามารถผลิตบัณฑิตได้ตรงตามความต้องการของภาคอุตสาหกรรม โดยระหว่างปี ๒๕๖๑-๒๕๖๔ ได้มีบันทึกข้อตกลงความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ จำนวน ๘ หน่วยงาน เพื่อขับเคลื่อนหลักสูตรดังกล่าว

๒. มหาวิทยาลัยสวนดุสิต มีการดำเนินโครงการผลิตบัณฑิตพันธุ์ใหม่อย่างต่อเนื่อง โดยการปรับปรุงหลักสูตรที่ตอบสนองต่อตลาดแรงงาน และอุตสาหกรรมเป้าหมายของประเทศ (First-S-Curve, New-S-Curve) รวมทั้งปรับปรุงรูปแบบและกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับโลกยุคดิจิทัล พัฒนาระบบการสร้างประสบการณ์เรียนรู้ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน จัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการเชิงรุก (Integrated Active Learning) สร้างความร่วมมือกับสถานประกอบการในการจัดการเรียนการสอนแบบครบวงจร เพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษาเชิงบูรณาการกับการทำงาน (Work-Integrated Active Learning) ส่งเสริมการบริการวิชาการและการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมเข้ากับการเรียนการสอน ทั้งนี้ยังสอดแทรกภาษาอังกฤษในรายวิชาต่าง ๆ นำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนรู้และพัฒนาทักษะในลักษณะ Digital Education ให้สามารถสืบค้นและเรียนรู้ได้โดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่ เช่น MOOCs, On-line/Off-line Learning, E-Testing รวมทั้งยกระดับทักษะและสมรรถนะในการทำงานของบัณฑิต เช่น ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ (๓Rs๔Cs) บนพื้นฐานความเป็นไทยรูปแบบสากลนิยม ทักษะวิชาชีพ (Hard Skills) ที่เข้มแข็งภายใต้จริยธรรมทางวิชาชีพควบคู่กับทักษะด้านสังคม/อารมณ์ (Soft Skills) ส่งเสริมทักษะการเป็นผู้ประกอบการเทคโนโลยีรายใหม่ (Startups) รวมทั้งยกระดับสมรรถนะและประสบการณ์สากล (International Competence and Experience) ตลอดจนเสริมการเป็นพลเมืองที่ดีและอยู่รอดได้ในสังคมอย่างมีความสุข

๓. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีหลักสูตรที่ร่วมโครงการบัณฑิตพันธุ์ใหม่อยู่ ๘ หลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมยานยนต์ หุ่นยนต์ อุตสาหกรรมเกษตร และ อุตสาหกรรมเชื้อเพลิงชีวภาพ และเคมีชีวภาพ ที่มีจำนวนนิสิตเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และยังมีหลักสูตรประกาศนียบัตรที่อยู่ในโครงการบัณฑิตพันธุ์ใหม่อยู่ อีก ๒ หลักสูตร ที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมเกษตร และการดูแลผู้สูงอายุ

๔. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้ดำเนินการเพื่อตอบสนองนโยบาย/ยุทธศาสตร์ ของรัฐบาล ในการผลิตบัณฑิตพันธุ์ใหม่ ที่ร่วมมือกับสถานประกอบการ ภาคเอกชน ชุมชน ดังนี้

๑) หลักสูตรบัณฑิตพันธุ์ใหม่ประเภทปริญญา (Degree) ที่ได้รับการคัดเลือก จำนวน ๕ หลักสูตร

กลุ่มอุตสาหกรรม	หลักสูตร	ปีการศึกษา/จำนวน	
		๒๕๖๑(คน)	๒๕๖๒(คน)
Degree			
อุตสาหกรรมยานยนต์สมัยใหม่	วิศวกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิศวกรรมเครื่องกล (วิศวกรรมยานยนต์ไฟฟ้า)	๔๐	-
อุตสาหกรรมเกษตรและเทคโนโลยีชีวภาพ	วิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีผลิตภัณฑ์ทางทะเล	๒๔	๑๔
หุ่นยนต์เพื่ออุตสาหกรรม	วิศวกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิศวกรรมอุตสาหกรรม	๒	๓๐
อุตสาหกรรมดิจิทัล	วิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาการจัดการสมัยใหม่และเทคโนโลยีสารสนเทศ	๒๑	๑๙
อุตสาหกรรมดิจิทัล	วิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิศวกรรมซอฟต์แวร์ (หลักสูตรนานาชาติ)	๑๐	๙
	รวม	๙๗	๗๒

๒) หลักสูตรบัณฑิตพันธุ์ใหม่ประเภทประกาศนียบัตร (Non-Degree) ที่ได้รับการคัดเลือก ปีการศึกษา ๒๕๖๑ จำนวน ๓ หลักสูตร

กลุ่มอุตสาหกรรม	หลักสูตร	จำนวนนักศึกษา
อุตสาหกรรมดิจิทัล	การเตรียมความพร้อมด้าน BIM ด้วยโปรแกรม Autodesk Revit สำหรับงานอุตสาหกรรมก่อสร้างสมัยใหม่	๖๐
อุตสาหกรรมดิจิทัล	โครงการพัฒนานักออกแบบอาคารอัจฉริยะผลิตพลังงานและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	๔๕
อุตสาหกรรมเกษตรและเทคโนโลยีชีวภาพ	การจัดการและการผลิตเชื้อเพลิงชีวภาพ	๒๕
	รวม	๑๓๐

๓) หลักสูตรบัณฑิตพันธุ์ใหม่ประเภทประกาศนียบัตร (Non-Degree) ที่ได้รับการคัดเลือก ปีการศึกษา ๒๕๖๒ จำนวน ๖ หลักสูตร

กลุ่มอุตสาหกรรม	หลักสูตร	จำนวนนักศึกษา
อุตสาหกรรมดิจิทัล	ประกาศนียบัตรการฝึกอบรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ	๒๗
อุตสาหกรรมดิจิทัล	หลักสูตรประกาศนียบัตรการฝึกอบรมดิจิทัล	๑๙๖
อุตสาหกรรมดิจิทัล	การวิเคราะห์ข้อมูลอัจฉริยะ	๒๕

กลุ่มอุตสาหกรรม	หลักสูตร	จำนวน นักศึกษา
กลุ่มดูแลผู้สูงอายุ	การอบรมผู้ดูแลผู้สูงอายุ	๑๗
กลุ่มดูแลผู้สูงอายุ	ประกาศนียบัตรการพยาบาลเฉพาะทาง สาขาวิชาการพยาบาลเวช ปฏิบัติผู้สูงอายุ (หลักสูตร e-Learning)	๔๐
กลุ่มดูแลผู้สูงอายุ	หลักสูตรประกาศนียบัตรผู้ช่วยพยาบาล (การดูแลผู้สูงอายุ)	๑๑๗
	รวม	๔๔๒

สถาบันอุดมศึกษาในสังกัดของรัฐที่เป็นส่วนราชการ

๑. สถาบันเทคโนโลยีปทุมวันได้มีการเสริมและพัฒนาบัณฑิตพันธุ์ใหม่อย่างเป็นรูปธรรม โดยมีการพัฒนาสอทดแทรกวิชาชีพการเพิ่มพูนทักษะโดยเน้นการเสริมและพัฒนาทักษะของนักศึกษา และสร้างทักษะใหม่ที่แตกต่างไปจากการศึกษาแบบเดิม อีกทั้งส่งเสริมให้เกิดเทคโนโลยีสมัยใหม่เพิ่มขึ้นโดยการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ตอบโจทย์ของตลาดแรงงานในการวิชาชีพเพิ่มมากขึ้น

๓) ควรให้ความสำคัญกับด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ดังนี้

(๑) ควรให้ความสำคัญกับงานวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันและเป็นกลไกที่สำคัญในการพัฒนาประเทศ เช่น ในวิกฤติจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ การวิจัยและพัฒนาเกี่ยวกับยาและวัคซีนเพื่อรักษาป้องกันโรคมีความสำคัญอย่างยิ่ง ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (กองทุน ววน.) ให้ความสำคัญกับงานด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (ววน.) โดยเฉพาะในประเด็นการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ซึ่งเป็น ๑ ใน ๔ กรอบใหญ่ (Platform) ที่กองทุน ววน. ให้การสนับสนุนงบประมาณ โดยมีเป้าหมาย คือ มุ่งเน้นการวิจัยและสร้างนวัตกรรมเพื่อยกระดับการพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืนและพัฒนาภาคเศรษฐกิจ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ส่งเสริมให้นโยบายของประเทศที่ต้องการผลักดันให้เป็นประเทศที่หลุดพ้นจากการเป็นประเทศที่ติดกับดักประเทศรายได้ปานกลางและการเป็นประเทศที่พัฒนาแล้วบนฐานของการพึ่งพาตนเองได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน

ในปีงบประมาณ ๒๕๖๔ กองทุน ววน. ได้จัดสรรงบประมาณในรอบแพลตฟอร์มที่ ๓ การวิจัยและสร้างนวัตกรรมเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน พร้อมทั้งยกระดับการพึ่งพาตนเองในระดับประเทศเป็นจำนวนเงิน ๖,๒๒๗,๕๒๐,๐๐๐ บาท หรือคิดเป็นร้อยละ ๓๑.๒๗ ของงบประมาณทั้งหมด

นอกจากนี้กองทุน ววน. ยังให้ความสำคัญกับการวิจัยและสร้างนวัตกรรมในประเด็นการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ โดยมีการกำหนดแผนงาน (โปรแกรม) ใหม่เพิ่มเติมคือ โปรแกรมที่ ๑๗ แก้ปัญหาวิกฤติเร่งด่วนของประเทศ ซึ่งมีจุดมุ่งเน้นในการให้ความสำคัญกับการวิจัยและสร้างนวัตกรรมเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงและการแก้ปัญหาวิกฤติของประเทศที่เป็นปัญหาเร่งด่วนจากการแพร่ระบาดและผลกระทบของโรคโควิด ๑๙ ครอบคลุมประเด็นที่เกี่ยวข้องตั้งแต่

ก. การพัฒนาวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือทางการแพทย์และอุปกรณ์ป้องกัน ตัวอย่างเช่น การพัฒนาห้องความดันลบที่สามารถเคลื่อนย้ายเพื่อใช้เป็นห้อง ICU ในโรงพยาบาลสนาม การพัฒนาหน้ากากป้องกันเชื้อโรคแบบคลุมศีรษะพร้อมชุดกรองอากาศประสิทธิภาพสูงเพื่อรับมือสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อโควิด ๑๙

ข. การพัฒนาวัคซีน เช่น การวิจัยและพัฒนาเพื่อผลิตวัคซีนเอ็มอาร์เอ็นเอ (mRNA) จนถึงระดับอุตสาหกรรมมาตรฐาน GMP

ค. การพัฒนาชุดตรวจหาเชื้อโควิด ๑๙ เช่น ชุดตรวจแลมป์เปลี่ยนสีสำหรับการตรวจคัดกรองเชื้อโควิด ๑๙ ที่พร้อมใช้งานและผลิตได้ในระดับอุตสาหกรรม เป็นไปตามระบบการควบคุมคุณภาพการผลิตเครื่องมือแพทย์ ISO๑๓๔๘๕

ทั้งนี้ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ กองทุน ววน. ยังคงดำเนินการตามเป้าหมายเดิม คือ การให้ความสำคัญด้านการวิจัยและนวัตกรรมเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน ตลอดจนการพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยมีจุดมุ่งเน้นคือ เพิ่มพูนความรู้และความสามารถด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี พัฒนากำลังคน พัฒนาเทคโนโลยีฐานที่สำคัญ เพิ่มการเข้าถึงบริการทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมถึงสนับสนุนโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นอย่างเป็นระบบ ที่จะนำไปสู่การพัฒนาและสร้างนวัตกรรมใหม่ เพื่อให้ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้นและบรรลุเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน

(๒) **ควรเร่งดำเนินการออกกฎหมายหรือระเบียบต่าง ๆ ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องให้แล้วเสร็จโดยเร็ว และบรรจุบุคลากรให้ไปเป็นตามกรอบอัตรากำลัง รวมทั้งแต่งตั้งตำแหน่งผู้ทรงคุณวุฒิต่าง ๆ ให้ครบถ้วน**

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ

การจัดตั้งกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม มีพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้อง ๕ ฉบับ โดยพระราชบัญญัติสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ พระราชบัญญัติ การอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ และพระราชบัญญัติการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ การวิจัย และนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดให้สภานโยบายต้องจัดทำและติดตามการจัดทำกฎ ระเบียบ ประกาศ ตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวจำนวน ๕๐ เรื่อง ประกอบด้วย

๑) พระราชบัญญัติสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ๑๗ เรื่อง

๒) พระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ๑๙ เรื่อง

๓) พระราชบัญญัติการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ การวิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ๒๔ เรื่อง

ในการดำเนินการดังกล่าว สอวช. จำเป็นต้องหารือกับผู้เชี่ยวชาญและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้หลักการและการจัดทำกฎหมายลูกบท ปัจจุบัน สอวช.อยู่ระหว่างการจัดทำร่างกฎหมาย ๓ ฉบับ ได้แก่ร่างประกาศจัดซื้อจัดจ้าง (การจ้างที่ปรึกษา) ร่าง พ.ร.บ. อุดมศึกษา (แก้ไขหมวดกองทุน) และร่างระเบียบการนำผลงานจากการปฏิบัติหน้าที่ไปหาประโยชน์ทางเศรษฐกิจ ความก้าวหน้าในการดำเนินงาน มีดังนี้

๑. ร่างประกาศจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐเรื่องการจ้างที่ปรึกษา จัดทำร่างประกาศคณะกรรมการนโยบายการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ เรื่อง การจ้างที่ปรึกษาเพื่อเสนอคณะกรรมการพัฒนาและออกแบบระบบการจัดซื้อจัดจ้างเพื่อการวิจัยพัฒนา การสร้างนวัตกรรม และการพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสภานโยบายให้ความเห็นชอบ เพื่อเสนอคณะกรรมการนโยบายการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ

๒. ร่าง พ.ร.บ. อุดมศึกษา (แก้ไขหมวดกองทุน) สอวช. ร่วมกับ สป.อว. จัดทำข้อเสนอการจัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา และปรับปรุงกฎหมายใน การจัดสรรทรัพยากรสนับสนุน

เพื่อภารกิจเฉพาะด้านการพัฒนาความเป็นเลิศของสถาบันอุดมศึกษาและการผลิตกำลังคนระดับสูงเฉพาะทางตามความต้องการของประเทศ โดยมีขั้นตอนการดำเนินงาน คือ ศึกษา วิเคราะห์และรวบรวมประเด็นปัญหากฎหมาย และแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง ศึกษากฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดตั้งกองทุนและการจัดสรรงบประมาณด้านการอุดมศึกษา และออกแบบและพัฒนาแนวคิดและหลักการการจัดตั้งกองทุนและการจัดสรรงบประมาณด้านการอุดมศึกษา ประกอบด้วย การจัดทำร่างพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา (ฉบับที่...) พ.ศ. และแก้ไขพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (ฉบับที่...) พ.ศ. ร่างพระราชบัญญัติสถานนโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (ฉบับที่...) พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (ฉบับที่...) พ.ศ.

๓. ร่างระเบียบการนำผลงานจากการปฏิบัติหน้าที่ไปหาประโยชน์ทางเศรษฐกิจ สอวช. ได้ดำเนินการศึกษา วิเคราะห์และรวบรวมประเด็นปัญหากฎหมาย และแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง และอยู่ระหว่างจัดทำหลักการร่างระเบียบสถานนโยบาย ว่าด้วยการนำผลงานจากการปฏิบัติหน้าที่ไปหาประโยชน์ทางเศรษฐกิจ เพื่อเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาทรงคุณวุฒิพิจารณากฎหมายลูกภายใต้กฎหมายจัดตั้งกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และสถานนโยบายให้ความเห็นชอบสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สทว.)

พระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับระบบวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม มีเจตนารมณ์ที่จะให้วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาประเทศได้อย่างแท้จริง ผ่านการขับเคลื่อนแผนและนโยบาย การขับเคลื่อนผ่านงบประมาณ ที่เป็นเอกภาพและมุ่งไปสู่ผลสัมฤทธิ์ และมีกลไกสนับสนุนส่งเสริม เช่น มีกฎหมายและระเบียบที่เหมาะสม

หน่วยงานในระดับนโยบายฯ จึงให้ความสำคัญกับการเร่งดำเนินการออกกฎหมายหรือระเบียบต่าง ๆ ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องข้างต้น ดังนี้

๑. ระเบียบ หลักเกณฑ์ ประกาศ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานตามภารกิจตามกฎหมาย

- ระเบียบเกี่ยวกับการได้มาและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ คณะกรรมการพิเศษ คณะอนุกรรมการต่าง ๆ ในระบบวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ได้ดำเนินการให้มีจนครบถ้วนตามที่กฎหมายกำหนดแล้ว

- ประกาศเกี่ยวกับการจัดประเภทหน่วยงานในระบบวิจัยและนวัตกรรม ได้ดำเนินการให้มีตามที่กฎหมายกำหนดแล้ว

- ระเบียบเกี่ยวกับการบริหารและจัดการกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ได้ดำเนินการให้มีจนครบถ้วนตามที่กฎหมายกำหนดแล้ว

- ระเบียบและประกาศเกี่ยวกับการจัดทำค่าของงบประมาณและการจัดสรรงบประมาณ ตลอดจนเกี่ยวกับหน่วยงานที่สามารถขอรับงบประมาณจากกองทุนฯ ได้ดำเนินการให้มีจนครบถ้วนตามที่กฎหมายกำหนดแล้ว

- หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการให้รางวัลผลงานวิจัยและนวัตกรรม การประกาศเกียรติคุณ บุคลากร มาตรฐานและจรรยาบรรณการวิจัย ฯลฯ กำลังอยู่ระหว่างการพิจารณาให้มีขึ้นตามที่กฎหมายกำหนด

๒. กฎหมายเกี่ยวกับการส่งเสริมการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปสู่การใช้ประโยชน์

- (ร่าง) พระราชบัญญัติส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ซึ่งจะ เป็นมาตรการแบบใหม่และกลไกสำคัญในการส่งเสริมและขับเคลื่อนผลงานวิจัยและนวัตกรรมให้ไปสู่การใช้

ประโยชน์ทั้งในเชิงพาณิชย์และด้านอื่นๆ ได้ร่วมมือกันยกย่องและผลักดันจนผ่านมติของฝ่ายบริหารไปสู่ขั้นการพิจารณาของฝ่ายนิติบัญญัติในขณะนี้ และระเบียบ หลักเกณฑ์ที่จะต้องออกตามความในร่างพระราชบัญญัตินี้ได้ดำเนินการยกย่องคู่ขนานอยู่ในขณะนี้

การแต่งตั้งตำแหน่งผู้ทรงคุณวุฒิต่าง ๆ ให้ครบถ้วน ขณะนี้ได้ดำเนินการเสนอและมีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในสถานประกอบการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ตลอดจนกรรมการในคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ซึ่งว่างลงก็ได้ดำเนินการเสนอและอยู่ในระหว่างการแต่งตั้งให้มีครบถ้วนตามองค์ประกอบ

(๓) **ควรมีกลไกในการประสานงานกับสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนและส่วนราชการอื่น ๆ ในการกำหนดตำแหน่งงานเพื่อรองรับนักเรียนทุนรัฐบาลด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และมีมาตรการจูงใจให้นักเรียนทุนรัฐบาลดังกล่าวมีโอกาสได้ทำงานเกี่ยวกับการวิจัยและพัฒนาวัตกรรมตามความสามารถในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ**

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) กำหนดหน่วยงานต้นสังกัดที่นักเรียนจะต้องเข้าทำงานภายหลังสำเร็จการศึกษาให้กับนักเรียนทุนรัฐบาลทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทุกคน โดยระหว่างที่กำลังศึกษา อว. และหน่วยงานต้นสังกัดจะร่วมกันดูแลการศึกษาของนักเรียนทุน และเมื่อใกล้สำเร็จการศึกษา หน่วยงานต้นสังกัดจะเตรียมตำแหน่งรองรับเพื่อบรรจุนักเรียนทุนเข้าปฏิบัติงานขอใช้ทุน

อว. มีระบบการติดตามนักเรียนทุนที่สำเร็จการศึกษาแล้วให้สามารถทำงานวิจัยและพัฒนาโดยจัดสัมมนาเพื่อเตรียมความพร้อมให้กับนักเรียนทุนที่สำเร็จการศึกษา และ/หรือจัดสัมมนานักเรียนทุนที่เรียนสำเร็จการศึกษาเฉพาะสาขา ปัจจุบันได้จัดปีละ ๒ รุ่น ใช้เวลา ๒ วัน ๑ คืน (ที่ต่างจังหวัด) เพื่อให้ผู้ที่สำเร็จการศึกษาได้รับการแนะนำจากนักเรียนทุนรุ่นพี่ที่ประสบความสำเร็จในการทำงานวิจัยและวิชาการ ตั้งแต่กลับมาใหม่ ๆ และมีกลุ่ม TYSA (Thai Young Scientist Association) ของมูลนิธิบัณฑิตยสภาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (บวท.) มาให้คำแนะนำเรื่อง การหาทุนวิจัย การปรับตัวเข้ากับที่ทำงาน การเขียน paper และการสร้างเครือข่ายการวิจัยระหว่างนักเรียนทุนให้สามารถรวมตัวกันเพื่อขอทุนวิจัยและพัฒนาวัตกรรมเพื่อการพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ

นอกจากนี้ ยังมีการไปเยี่ยมนักเรียนทุนที่กำลังทำงานอยู่ ที่หน่วยงานต้นสังกัด โดยเจ้าหน้าที่ที่ดูแลนักเรียนทุนได้เดินทางไปเยี่ยมนักเรียนทุนที่ทำงานในหน่วยงานทั่วประเทศในแต่ละแห่ง โดยนัดหมายนักเรียนทุนมาพบและประชุมเพื่อรับทราบข้อมูลว่านักเรียนทุนได้ทำงานตามที่ศึกษามาหรือไม่ ได้ทำวิจัยหรือมีปัญหาในการทำงานหรือไม่ โดยทุกครั้งที่ไปพบนักเรียนทุน ศูนย์ประสานงานนักเรียนทุนจะสรุปปัญหาหากเป็นปัญหาที่ศูนย์ประสานงานนักเรียนทุนช่วยเหลือได้ ศูนย์ฯ จะดำเนินการให้ เช่น การขอใช้เครื่องมือ/ครุภัณฑ์วิจัยจากหน่วยงานอื่น การติดต่อประสานงานเพื่อขอข้อมูลเพื่อประกอบการทำวิจัยของนักเรียน และช่วยประสานงานกับหัวหน้าหน่วยงานในกรณีที่เป็นปัญหาของหน่วยงาน ตัวอย่าง เช่น นักเรียนทุนที่เป็นนักวิจัย ไม่มี career path นักเรียนทุนเห็นว่าหน่วยงานไม่มีทิศทางวิจัย ผลงานวิจัยไม่ได้รับการสนใจจากผู้บริหาร นักเรียนทุนที่เป็นวิศวกรมีงานประจำทำแต่ไม่ได้ทำวิจัย การไปพบนักเรียนในหน่วยงานยังทำให้นักเรียนทุนที่ทำงานในหน่วยงานเดียวกันได้รู้จักกัน และทำวิจัยร่วมกันได้ หลังจากพบนักเรียนทุนแล้ว จะมีการเข้าพบผู้บริหารของหน่วยงานเพื่อขอให้หน่วยงานใช้ประโยชน์จากนักเรียนทุนให้คุ้มค่า และส่งเสริมให้

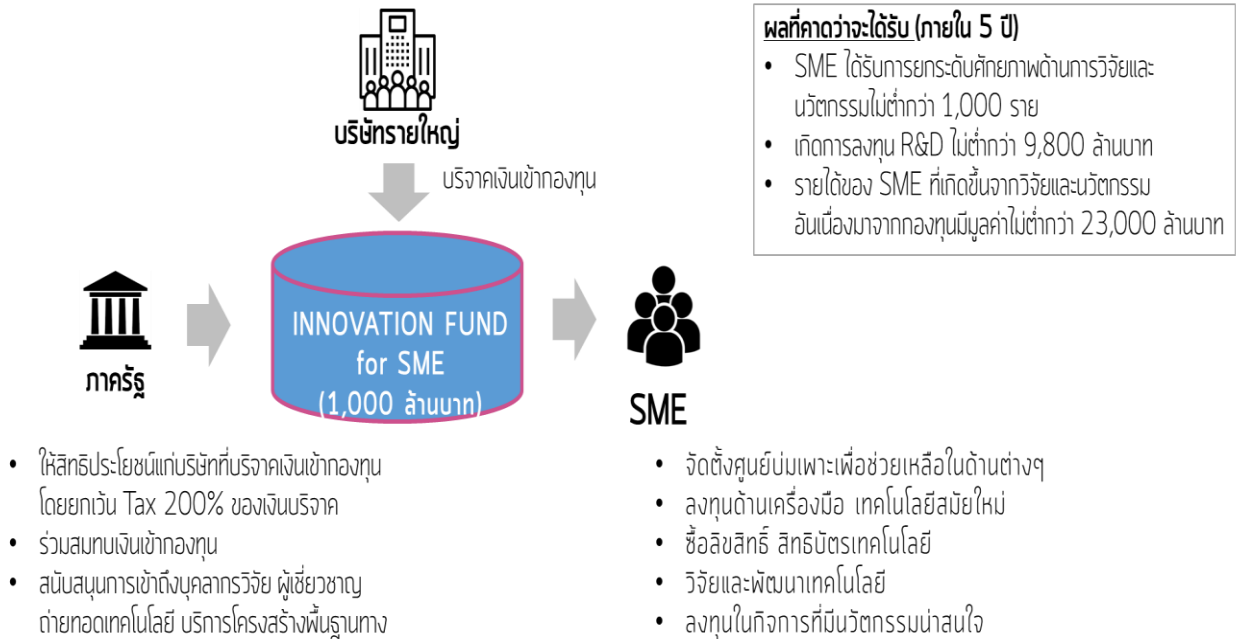
นักเรียนรู้ได้ทำงานวิจัยและพัฒนา ตลอดจนนำปัญหาที่รับทราบจากนักเรียนมาแจ้งให้หน่วยงานทราบ และร่วมกันแก้ไขปัญหให้กับนักเรียนต่อไป

(๔) ควรให้ความสำคัญกับงบประมาณที่ใช้ในการวิจัยและนวัตกรรม ดังนี้

ก) ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ การประกาศใช้พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ มีความล่าช้า ทำให้เกิดผลกระทบต่อการเบิกจ่ายงบประมาณภาครัฐ ประกอบกับภาคเอกชนส่วนหนึ่งจะปรับลดงบประมาณเพื่อการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมลงและอาจจะต่อเนื่องถึงปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ซึ่งจะทำให้งบประมาณเพื่อการวิจัยของประเทศ (ภาครัฐรวมกับภาคเอกชน) ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศ (GDP) ลดลง ดังนั้น หากภาครัฐลงทุนวิจัยและสร้างนวัตกรรมลดลงจะทำให้สัดส่วนงบประมาณเพื่อการวิจัยต่อ GDP ลดลงอย่างมาก จะส่งผลให้เกิดช่องว่างของการสร้างองค์ความรู้ รวมถึงอันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศที่จัดอันดับ โดยหน่วยงานนานาชาติ เช่น IMD ลดลงด้วย นอกจากนี้เป้าหมายของรัฐด้านการลงทุนวิจัยและพัฒนาของประเทศต่อ GDP ซึ่งหมายรวมทั้งงบประมาณจากรัฐและภาคเอกชนให้เป็นร้อยละ ๑.๕ และร้อยละ ๒ ในปี ๒๕๖๕ และ ๒๕๗๐ ก็จะไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด และภาครัฐควรมีมาตรการจูงใจให้ภาคเอกชนลงทุนเพื่อการวิจัยเพิ่มมากขึ้น เช่น มาตรการลดหย่อนภาษีและสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

ร่าง พ.ร.บ.อุดมศึกษา (แก้ไขหมวดกองทุน) สอวช. ร่วมกับ สป.อว. จัดทำข้อเสนอการจัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา และปรับปรุงกฎหมายในการจัดสรรทรัพยากรสนับสนุนเพื่อภารกิจเฉพาะด้านการพัฒนาความเป็นเลิศของสถาบันอุดมศึกษา และการผลิตกำลังคนระดับสูงเฉพาะทางตามความต้องการของประเทศ โดยมีขั้นตอนการดำเนินงาน คือ ศึกษา วิเคราะห์และรวบรวมประเด็นปัญหากฎหมาย และแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง ศึกษากฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดตั้งกองทุน และการจัดสรรงบประมาณด้านการอุดมศึกษา และออกแบบและพัฒนาแนวคิดและหลักการการจัดตั้งกองทุน และการจัดสรรงบประมาณด้านการอุดมศึกษา ประกอบด้วย การจัดทำร่างพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา (ฉบับที่...) พ.ศ. และแก้ไขพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารกรรมการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (ฉบับที่...) พ.ศ. ร่างพระราชบัญญัติสถานการณ์นโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (ฉบับที่...) พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (ฉบับที่...) พ.ศ.

4

ข) งบประมาณควรมีให้มากพอและเพิ่มมากขึ้นเพื่อการพัฒนากำลังคน และพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานการวิจัย ผลงานวิจัยและนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาและเพิ่มความสามารถในการแข่งขันต้องมีเป้าหมายที่ชัดเจน มีการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล การนำดิจิทัลเทคโนโลยีมาใช้ในการติดตามและประเมินผล ตลอดจนการนำผลจากการวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ การบูรณาการกันระหว่างหน่วยงาน เพื่อลดความซ้ำซ้อนในการทำงาน และทำให้มีการใช้งบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ตลอดจนเน้นพัฒนาศักยภาพและความรับผิดชอบของนักวิจัยให้เหมาะสมสอดคล้องกับงบประมาณวิจัยที่จะเพิ่มขึ้นในอนาคต

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

แผนแม่บทฉบับที่ ๒๓ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒ กำหนดให้ประเทศมีเป้าหมายการลงทุนด้าน ววน. ของประเทศ (ทั้งภาครัฐและเอกชน) ในสัดส่วนร้อยละ ๒ ของ GDP ในปี ๒๕๗๐ จากร้อยละ ๑.๑ ในปี ๒๕๖๓ และมีแผนให้เป็นร้อยละ ๑.๕ ในปี ๒๕๖๕

จากเป้าหมายดังกล่าว สกสว. ได้ประมาณการณ์การลงทุนของภาครัฐที่มาจากงบประมาณแผ่นดินเท่ากับ ๒๔,๔๐๐ ล้านบาท (ต่ำกว่าเป้าหมายปี ๒๕๖๔ เนื่องจาก GDP ของประเทศลดลง งบประมาณเพื่อการลงทุนด้าน ววน. จึงลดลงตามสัดส่วน) อย่างไรก็ตาม ตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๖๓ ถึงปัจจุบัน สกสว. และ กองทุน ววน. ได้รับงบประมาณต่ำกว่าเป้าหมาย และ สกสว. จำเป็นต้องหางบประมาณจากแหล่งทุนอื่นหรือแสวงหาความร่วมมือจากภาคส่วนอื่นเพื่อเพิ่มการลงทุนด้าน ววน. ของประเทศ

ผลงานวิจัยและนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาและเพิ่มความสามารถในการแข่งขันต้องมีเป้าหมายที่ชัดเจน

สกสว. และกองทุน ววน. สนับสนุน ส่งเสริม ขับเคลื่อนการพัฒนาวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม โดยมีการจัดทำแผนด้าน ววน. เพื่อกำหนดเป้าหมายการลงทุนด้าน ววน. การพัฒนาและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน เป็นเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ (แพลตฟอร์ม) ที่สำคัญเป้าหมายหนึ่งได้รับงบประมาณประมาณ ๓๐% โดยเป้าประสงค์ของแพลตฟอร์มดังกล่าวที่ระบุในแผนด้าน ววน. ปี ๒๕๖๓ -

๒๕๖๕ เป้าหมาย O๓ ยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศด้วยการวิจัยและพัฒนานวัตกรรม มีผลสัมฤทธิ์สำคัญ ประกอบด้วย

KR๓.๑ อันดับขีดความสามารถในการแข่งขันด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จัดโดย International Institute for Management Development (IMD) อยู่ใน ๓๐ อันดับแรก

KR๓.๒ อันดับความสามารถด้านนวัตกรรมของไทย วัดจากดัชนีความสามารถด้านนวัตกรรมของโลก (Global Innovation Index) อยู่ใน ๓๐ อันดับแรก

KR๓.๓ สัดส่วนการพัฒนาเทคโนโลยีของตนเองต่อการพึ่งพาเทคโนโลยีจากภายนอกจาก ๑๐:๙๐ เป็น ๓๐:๗๐

KR๓.๔ การเติบโตของอุตสาหกรรมยุทธศาสตร์ใหม่ (New S-Curves) เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ ๘ ต่อปี

KR๓.๕ จำนวนวิสาหกิจที่ลงทุนด้านวิจัย พัฒนาและนวัตกรรม อย่างน้อย ๑๐๐ ล้านบาทต่อปี เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๑๐ ของจำนวนวิสาหกิจทั้งหมดที่ลงทุนด้านวิจัย พัฒนาและนวัตกรรม

ทั้งนี้ อุตสาหกรรมสำคัญคือ เกษตรและอาหาร การแพทย์ การท่องเที่ยว และพลังงาน ภายใต้แนวคิด Bio Economy, Circular Economy, และ Green Economy หรือ BCG มีการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล การนำดิจิทัลเทคโนโลยีมาใช้ในการติดตามและประเมินผล ตลอดจนการนำผลจากการวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์

สกสว. ประเมินการบริหารจัดการแล้วปรับปรุงกฎระเบียบ และรูปแบบการบริหารมีการพัฒนาระบบข้อมูล National Research and Innovation Information System (NRIIS) โดยสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ เพื่อใช้ประโยชน์ในการยื่นคำขอของงบประมาณ ไปจนถึงการเป็นฐานข้อมูลเพื่อการติดตามการใช้งบประมาณ การนำงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ ตลอดจนถึงการเป็นฐานข้อมูลสำหรับการประเมินผลลัพธ์และผลกระทบจากงานวิจัย

การบูรณาการกันระหว่างหน่วยงาน เพื่อลดความซ้ำซ้อนในการทำงาน และทำให้มีการใช้งบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล ตลอดจนเน้นพัฒนาศักยภาพและความรับผิดชอบของนักวิจัยให้เหมาะสมสอดคล้องกับงบประมาณวิจัยที่จะเพิ่มขึ้นในอนาคต

สกสว. จัดประชุมร่วมกับหน่วยบริหารและจัดการทุนทั้ง ๗ แห่ง อย่างสม่ำเสมอเพื่อให้เกิดความเข้าใจร่วมกันในการทำงาน ลดความซ้ำซ้อน และจัดให้มีการวิเคราะห์สังเคราะห์ผลงานวิจัยที่ได้รับงบประมาณกองทุน ววน. หรือรับจากแหล่งอื่น ๆ นอกกองทุน เพื่อให้เห็นความก้าวหน้าในเชิงคุณภาพเพื่อการบูรณาการต่อยอดผลงาน มีสำนักพัฒนาระบบ ววน. ภายใต้สำนักดังกล่าวมีทีมงานพัฒนาศักยภาพการบริหารจัดการงานวิจัย และมีโปรแกรมพัฒนานักวิจัยอยู่ภายใต้หน่วยบริหารและจัดการทุน มีกระบวนการกลั่นกรองคัดเลือกนักวิจัยแบบแข่งขันโปร่งใส เพื่อให้ได้โครงการวิจัยที่มีคุณภาพ ทำงานให้เกิดผลลัพธ์ตามเป้าหมายในการจัดสรรงบประมาณให้กับหน่วยงานจะมีการประเมินความคุ้มค่า และ สกสว. จะคำนึงถึงคุณภาพผลงานที่ผ่านมาเพื่อประกอบการพิจารณาจัดสรรงบประมาณรอบถัดไปให้แก่หน่วยบริหารและจัดการทุน และหน่วยงานในระบบ ววน. จึงคาดหวังว่าหน่วยงานในระบบ ววน. และหน่วยบริหารและจัดการทุน จะเป็นกลไกสำคัญในการทำให้นักวิจัยมุ่งจะพัฒนาคุณภาพผลงาน

๘) สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ

(๑) ควรให้ความสำคัญกับการนำงานวิจัยที่มีประโยชน์ไปใช้ได้จริงเพราะที่ผ่านมา มีงานวิจัยที่มีความสำคัญและเป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติจำนวนมาก แต่ไม่ได้มีการนำไปใช้ประโยชน์เท่าที่ควร

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

สอวช. ได้ผลักดัน ร่าง พ.ร.บ. ส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. โดยร่าง พ.ร.บ. ฉบับนี้ช่วยให้เกิดความคล่องตัวในการบริหารจัดการผลงานวิจัยและนวัตกรรมทำให้โอกาสเกิด การถ่ายทอดเทคโนโลยีไปยังภาคเอกชน เพื่อการใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์ และสาธารณประโยชน์เพิ่มมากขึ้น สร้างแรงจูงใจให้แก่ผู้รับทุนในการสร้างผลงานวิจัยและนวัตกรรมที่ตรงกับความต้องการของตลาด ส่งเสริมให้ เกิดบริษัทธุรกิจเทคโนโลยี และนวัตกรรมที่แยกตัวออกจากมหาวิทยาลัย และมีนักวิจัยเข้าร่วม (Spin-off) จำนวนมากขึ้นกระตุ้นให้หน่วยงานผู้รับทุนสร้างขีดความสามารถในการบริหารจัดการผลงานวิจัย และนวัตกรรม ทำให้ระบบวิจัยและนวัตกรรมของประเทศเข้มแข็งมากยิ่งขึ้น เกิดธุรกิจจัดตั้งใหม่ Startup ที่ขับเคลื่อนธุรกิจนวัตกรรมมากขึ้นในระบบวิจัยและนวัตกรรมมีสินค้าและบริการที่มีมูลค่าเพิ่มสูง นำไปสู่การ ขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศได้อย่างมีนัยยะสำคัญ และมีรายได้กลับคืนสู่รัฐในรูปภาษี ค่าธรรมเนียม และค่าบริการต่าง ๆ มากขึ้น ซึ่งสามารถนำกลับมาสนับสนุนด้านการวิจัยและพัฒนาให้แก่ประเทศต่อไปได้อีก และนอกจากนี้ยังสามารถพิสูจน์ได้ว่าการลงทุนด้านการวิจัยที่รัฐได้ให้งบประมาณสนับสนุนไปนั้นคุ้มค่าและไม่สูญเปล่า สามารถสร้างให้เกิดรายได้แก่ประชาชนคนไทย สร้างให้เกิดวัฒนธรรมการแข่งขันกันด้วยความรู้ และเทคโนโลยี เกิดเป็นสังคมที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมที่แท้จริง หลักการสำคัญของร่าง พ.ร.บ. มีหลักการ สำคัญ เพื่อขจัดอุปสรรคในการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ โดยการมอบสิทธิ ความเป็นเจ้าของในผลงานวิจัย และนวัตกรรมที่เกิดจากการสนับสนุนทุนจากหน่วยงานให้ทุนของรัฐให้แก่ผู้รับทุน ซึ่งส่วนใหญ่ ได้แก่ สถาบันวิจัยและมหาวิทยาลัย นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยและสถาบันวิจัยจะได้รับรายได้จาก การอนุญาตให้ใช้สิทธิ และจะต้องจัดสรรรายได้ให้กับนักวิจัยในสัดส่วนที่เหมาะสม เมื่อนักวิจัยได้รับส่วนแบ่ง รายได้ก็จะเกิดแรงจูงใจในการสร้างผลงานวิจัยที่มีคุณภาพตรงกับความต้องการของภาคการผลิตและบริการ ยิ่งไปกว่านั้น หากนักวิจัยจะนำเอาผลงานวิจัยนั้นไปต่อยอดและทำธุรกิจเองโดยตั้งเป็นบริษัทที่สามารถทำได้ หรือหากผู้ประกอบการ Startup สนใจทำธุรกิจโดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมนั้นก็สามารถทำได้รวดเร็วและ ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี

ร่าง พ.ร.บ. ส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ได้รับความเห็นชอบ จากที่ประชุมคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๓ หลังจากนั้น ร่าง พ.ร.บ. ฉบับดังกล่าวจะส่งต่อไป คณะกรรมการร่วมซึ่งประกอบด้วยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาพิจารณา ก่อนประกาศใช้ ต่อไป

(๒) ควรดำเนินการและให้ความสำคัญต่อการบูรณาการการดำเนินงานของแต่ละ หน่วยงานภายในกระทรวงเดียวกัน และร่วมกับกระทรวงอื่น ๆ ต่อไปด้วย

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

เพื่อให้หน่วยงานในระบบ อววน. สามารถขับเคลื่อนนโยบายและยุทธศาสตร์ให้บรรลุ เป้าหมาย และเกิดผลสัมฤทธิ์ได้ทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคมได้ครบทุกมิติ สอวช. ได้ส่งเสริมให้แผน ด้าน อ. และด้าน ววน. มีการกำหนดทิศทาง และดำเนินงานอย่างบูรณาการและมีเอกภาพ รวมทั้งด้านการ ปฏิรูประบบ อววน. อย่างต่อเนื่อง โดยบูรณาการแผนด้านการอุดมศึกษา และแผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและ นวัตกรรม ให้มีเอกภาพ เพื่อสนับสนุนภารกิจของสภานโยบายการอุดมศึกษาวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

แห่งชาติ ในการกำหนดนโยบายยุทธศาสตร์ แผนด้านการอุดมศึกษา และแผนด้านวิทยาศาสตร์วิจัย และนวัตกรรมของประเทศให้มีเอกภาพ และเป็นระบบ

สอวช. จึงมีภารกิจโดยตรงในการส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาและการบูรณาการ ด้านการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์วิจัยและนวัตกรรม โดยดำเนินการให้เกิดกระบวนการบูรณาการ และสร้าง การมีส่วนร่วมเพื่อจัดทำแผนด้านการอุดมศึกษา และแผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ปี ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ ที่มีเอกภาพ เพื่อให้ประเทศสามารถใช้การวิจัยและนวัตกรรมในการขับเคลื่อนประเทศพัฒนาเศรษฐกิจ ชุมชน และสังคม ความก้าวหน้าในการดำเนินงาน จัดทำกรอบนโยบายและยุทธศาสตร์การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์วิจัยและนวัตกรรม ได้มีการทบทวนจุดมุ่งเน้นของนโยบายของรัฐบาล กระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และกระทรวงอื่นที่สำคัญและเกี่ยวข้อง และทบทวน วิเคราะห์เปรียบเทียบ แผนอุดมศึกษา และแผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และศึกษากรอบการวิเคราะห์ยุทธศาสตร์และ แผนแบบใหม่ อาทิ Six Transformations to achieve the Sustainable Development Goals

(๓) ควรเป็นเจ้าภาพในการจัดทำ Big Data เพื่อรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ งานวิจัยต่าง ๆ และข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น จำนวนงานวิจัยทั้งหมดของไทยและหัวข้อการวิจัย ผู้เชี่ยวชาญด้านต่าง ๆ มีใครบ้างและด้านใดบ้าง และงานวิจัยที่ได้นำไปพัฒนาต่อยอดจนมีผลเป็น เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่มีผลได้จริง เป็นต้น

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.)

สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.) อยู่ระหว่างการพัฒนาฐานข้อมูลของระบบข้อมูลสารสนเทศ การวิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (National Research and Innovation Information System : NRIIS) ให้ยกระดับเป็นฐานข้อมูลกลางด้านการวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศ โดยใช้ระบบ NRIIS เป็นเครื่องมือหลักในการรวบรวมข้อมูล โครงการวิจัย สิ่งประดิษฐ์นวัตกรรม บุคลากร โครงสร้างพื้นฐาน และระบบ/มาตรฐาน ซึ่งปัจจุบันได้พัฒนา API (Application Programming Interface) เป็นเครื่องมือ สำหรับแลกเปลี่ยนเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างระบบ NRIIS กับระบบของหน่วยงานต่าง ๆ โดยมีหน่วยงานที่ วช. ขอความอนุเคราะห์เชื่อมโยงข้อมูล ปัจจุบันเชื่อมโยงข้อมูลแล้ว จำนวน ๒๗ หน่วยงาน ดังนี้

หน่วยงาน	ข้อมูลที่เชื่อมโยง
๑. กรมการปกครอง	ข้อมูลเลขบัตรประจำตัวประชาชน ชื่อ-สกุล วันเดือนปีเกิด และสถานภาพ บุคคล (มีชีวิต/เสียชีวิต)
๒. กรมพัฒนาธุรกิจการค้า	ข้อมูลหน่วยงานเอกชน โดยเชื่อมโยงด้วยเลขทะเบียนนิติบุคคลของข้อมูล หน่วยงานเอกชน ในระบบ
๓. กรมทรัพย์สินทางปัญญา	ข้อมูลทรัพย์สินทางปัญญา โดยเชื่อมโยงด้วยเลขทะเบียน และเลขที่คำขอ ในการจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา ที่นักวิจัยระบุข้อมูลในระบบ
๔. สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา (สกอ. เดิม)	ข้อมูลบุคลากร นักศึกษา โครงการวิจัย
๕. สถาบันวิจัยแห่งชาติ	รายชื่อนักวิจัยที่เชี่ยวชาญด้านวัคซีน
๖. สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข	ข้อมูลนักวิจัย และโครงการ
๗. กรมพลศึกษา	ข้อมูลนักวิจัย และโครงการ
๘. สำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร (องค์การมหาชน)	ข้อมูลนักวิจัย และโครงการด้านการเกษตร

หน่วยงาน	ข้อมูลที่เชื่อมโยง
๙. สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (ระบบ STDB)	ข้อมูลห้องปฏิบัติการและครุภัณฑ์ทางด้านวิทยาศาสตร์
๑๐. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา	ข้อมูลโครงการด้านการศึกษาที่เผยแพร่รายงานฉบับสมบูรณ์แล้ว
๑๑. หน่วยงานภาครัฐ ๑๗ หน่วยงาน (มศว. ม.เกษตรศาสตร์ ม.ขอนแก่น ม.เทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ม.เชียงใหม่ ม.ทักษิณ ม.ธรรมศาสตร์ ม.มหิดล ม.เทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ม.สงขลาฯ มทร.อีสาน ม.สุโขทัยธรรมาธิราช มรภ.สุราษฎร์ธานี มรภ.นครสวรรค์ มรภ.ยะลา มรภ.เชียงราย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์)	ข้อมูลนักวิจัย และโครงการ

และอยู่ระหว่างการประสานขอความอนุเคราะห์เชื่อมโยงข้อมูล จำนวน ๑๓ หน่วยงาน ดังนี้

หน่วยงาน	ข้อมูลที่ขอเชื่อมโยง
๑. สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	ข้อมูลประวัติการศึกษา โดยเชื่อมโยงด้วยเลขบัตรประจำตัวประชาชน
๒. กรมการปกครอง	ข้อมูลมูลนิธิ และสมาคม
๓. กรมการจัดหางาน	ข้อมูลชาวต่างชาติที่มาทำงานในประเทศ ประวัติการศึกษา และความเชี่ยวชาญ
๔. ศูนย์ดัชนีอ้างอิงวารสารไทย (TCI) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี	วารสารวิชาการ บทความวิจัยที่ตีพิมพ์ในวารสาร
๕. สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	ข้อมูลสิ่งประดิษฐ์
๖. กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์	ข้อมูลห้องปฏิบัติการทดสอบด้านสาธารณสุข (ISO/IEC ๑๗๐๒๕)
๗. กรมวิทยาศาสตร์บริการ	ข้อมูลห้องปฏิบัติการที่ได้รับการรับรองความสามารถห้องปฏิบัติการทดสอบ (ISO ๑๗๐๒๕)
๘. สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (สมอ.)	ห้องปฏิบัติการสอบเทียบที่ได้รับการรับรองตาม มอก. ๑๗๐๒๕
๙. สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.)	ศูนย์ทดสอบและมาตรวิทยา (ห้องปฏิบัติการมาตรฐานต่าง ๆ)
๑๐. สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ (NIA)	ข้อมูลโครงการ และผลงานด้านนวัตกรรม
๑๑. สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.)	ข้อมูลโครงการและผู้เชี่ยวชาญด้านความหลากหลายทางชีวภาพ
๑๒. Scopus	ข้อมูลผลงานตีพิมพ์ การอ้างอิง และ h-index
๑๓. Google Scholar	ข้อมูลผลงานตีพิมพ์ การอ้างอิง และ h-index

ซึ่งปัจจุบันมีหน่วยงานที่ขอเชื่อมโยงและใช้ประโยชน์ข้อมูลจากฐานข้อมูลจำนวน ๓ หน่วยงาน ดังนี้

หน่วยงาน	ข้อมูลที่เชื่อมโยงและนำไปใช้ประโยชน์
๑. สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม	ข้อมูลโครงการวิจัยที่ได้รับจัดสรรของหน่วยงานภาครัฐ โดยให้บริการผ่านระบบ GMAP
๒. สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	ข้อมูลโครงการวิจัยด้านโลจิสติกส์ โดยปัจจุบัน สศช. อยู่ระหว่างพัฒนา API เพื่อเชื่อมโยงข้อมูล
๓. สำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร (องค์การมหาชน)	ผลงานวิจัยด้านเกษตร และนักวิจัยในโครงการวิจัย โดยให้บริการผ่านระบบ TARR

และปัจจุบัน วช. กำลังดำเนินงานโครงการพัฒนากลไก เพื่อการใช้ประโยชน์ข้อมูล (ขนาดใหญ่) ด้าน ววน. เพื่อให้รัฐบาล หน่วยงานในระบบวิจัย และบุคคลทั่วไปสามารถทำข้อมูล ววน. ไปใช้ประโยชน์ในมิติต่าง ๆ โดยเฉพาะการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อสนับสนุนการใช้งานเชิงนโยบาย และการตัดสินใจในการขับเคลื่อนระบบวิจัยในภาพรวมของประเทศ

(๔) จังหวัดปทุมธานี มีหน่วยงานด้านวิทยาศาสตร์หลายแห่งและนับเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ จึงควรพัฒนาระบบการขนส่งมวลชนเพื่อให้เกิดความสะดวกในการเดินทางของนักเรียน นักศึกษาและเยาวชนในการเพิ่มพูนความรู้

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

องค์การพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ (อพวช.)

องค์การพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ (อพวช.) เห็นด้วยที่จะมีการผลักดันให้มีระบบการขนส่งมวลชนสาธารณะเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ด้านวิทยาศาสตร์ โดยเฉพาะการเข้าถึง อพวช. ที่ตั้งอยู่ ต.คลองห้า อ.คลองหลวง จ.ปทุมธานี อย่างจริงจัง ซึ่ง ณ ปัจจุบันการเข้าถึง อพวช. ยังขาดการให้บริการด้านนี้อยู่มาโดยตลอด

อพวช. ได้เคยร่วมหารือกับกระทรวงคมนาคม/ขนส่งจังหวัดปทุมธานี/ขสมก. ถึงความเป็นไปได้ในการจัดรถสาย ๑๑๕๓ (รังสิต-หออัครศิลป์) รถบริการ ขสมก. เสริมพิเศษในช่วงวันเสาร์และอาทิตย์ หรือให้ ขสมก. พิจารณาเปิดเส้นทางเดินรถสาย G๓๕ จากศูนย์ราชการแจ้งวัฒนะ-หออัครศิลป์ ให้มาสิ้นสุดที่เทคโนโลยีธานี แต่ยังไม่ปรากฏความชัดเจน เนื่องจากความเหมาะสมของการลงทุนหรือดำเนินการ ยังขึ้นอยู่กับความคุ้มค่าทางด้านตัวเงินเป็นสำคัญ อีกทั้งในส่วน of ขสมก. ก็ไม่สามารถดำเนินการได้เนื่องจากเป็นเส้นทางที่อยู่นอกเขตการให้บริการ

(๕) ปัจจุบันทุกภาคส่วนได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ งานวิจัย โดยเฉพาะเรื่องเกี่ยวกับการลดความเหลื่อมล้ำของรายได้ อาหาร สุขภาพ ความเป็นอยู่ ควรได้รับการผลักดันให้นำไปประยุกต์ใช้กับประชาชนที่ได้รับผลกระทบในช่วงภาวะการดังกล่าวด้วย

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

สอวช. ได้ดำเนินการหลายรูปแบบ เพื่อช่วยระบุงบบาทเชิงกลยุทธ์ของระบบการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อววน.) ที่จะมีส่วนร่วมในการฟื้นฟูประเทศภายหลังการเผชิญวิกฤตโควิด-๑๙ ให้ได้มากที่สุด โดย สอวช. ได้จัดให้มีแพลตฟอร์มระดมสมอง เพื่อสกัดแนวคิดจากผู้เชี่ยวชาญในสาขาต่าง ๆ มาพัฒนาสู่แผนนโยบาย เพื่อส่งเสริมการฟื้นฟู การวิเคราะห์ภาพอนาคตประเทศไทยที่มีโอกาสเกิดขึ้น หลังเผชิญวิกฤตโควิด-๑๙ และเสนอแนะทิศทางการพัฒนาประเทศเพื่อรองรับภาพอนาคตที่อาจเป็นไปได้ รวมทั้ง

ได้ระบุทิศทางการพัฒนา อววน. ซึ่งรวมถึงทิศทางการผลิตและพัฒนากำลัง เพื่อรองรับการฟื้นตัวของประเทศ หลังวิกฤตโควิด-๑๙ และการพัฒนาประเทศในระยะยาว

ทิศทางการพัฒนาการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เพื่อการฟื้นตัวของประเทศ หลังวิกฤต โควิด-๑๙ เป็นเครื่องมือสำหรับการฟื้นตัวของประเทศ สอวช. วิเคราะห์ข้อมูลทั้งจากตัวเลขสถิติ ข้อมูลสถานการณ์ปัจจุบัน การประชุมระดมความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิและเอกสารเผยแพร่ต่าง ๆ และเป็นแนวทางการพัฒนาการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อววน.) อย่างบูรณาการเพื่อตอบโจทย์ การพัฒนาประเทศหลังวิกฤตโควิด-๑๙ ที่มุ่งเน้นการใช้ อววน. เพื่อขจัดความยากจน สร้างความมั่นคงของ มนุษย์ พัฒนาเศรษฐกิจที่ยั่งยืนและวางรากฐานเพื่ออนาคต พัฒนากำลังคนและการอุดมศึกษา และการปฏิรูป ระบบ อววน. ให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคม ตลอดจนใช้เป็นแนวทางในการบูรณาการ นโยบายยุทธศาสตร์ และแผนด้านการอุดมศึกษา และด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

ภาพอนาคตประเทศไทยหลังวิกฤต COVID-19 สอวช. ร่วมกับมูลนิธิสถาบันอนาคตไทยศึกษา ได้ศึกษาและจัดทำภาพอนาคตประเทศไทยหลังเผชิญวิกฤตโควิด-๑๙ และข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เพื่อขับเคลื่อนประเทศหลังสถานการณ์คลี่คลาย ผ่านการปรับตัว ๔ ระยะ ควบคุม คลี่คลาย ฟื้นตัวและปรับตัว ปรับโครงสร้างใหม่ ผลการศึกษาช่วยให้เห็นฉันทกทัศน์ภาพอนาคตของประเทศไทยหลังวิกฤตโควิด-๑๙ และช่วยวางยุทธศาสตร์ที่พร้อมรับกับทุกสถานการณ์

Recovery Forum : เวทีระดมสมองจากผู้เชี่ยวชาญนโยบายในสาขาต่างๆ เพื่อรองรับการ ฟื้นฟูและปรับโครงสร้างทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ในช่วงวิกฤต เพื่อสื่อสารและให้ความรู้แก่ผู้สนใจ ในประเด็นสำคัญทางด้านเศรษฐกิจ สังคม รวมถึงแนวทางการปรับตัวของธุรกิจและสภาพความเป็นอยู่ของ ประชาชนที่เกิดขึ้นในช่วงการระบาดของโรคโควิด-๑๙

๙) มหาวิทยาลัยควรร่วมมือกับท้องถิ่นและชุมชนในการวิจัยและพัฒนา นวัตกรรม เพื่อนำไปสู่การพัฒนาท้องถิ่นในด้านต่าง ๆ ทั้งเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม และการท่องเที่ยว ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

มหาวิทยาลัยราชภัฏ

๑. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ร่วมมือกับท้องถิ่นและชุมชน ในการวิจัยและพัฒนา นวัตกรรม เพื่อนำไปสู่การพัฒนาท้องถิ่น เช่น ยกระดับสินค้า OTOP ร่วมกับชุมชน และสำนักงานพัฒนา ชุมชนจังหวัด การรู้จักสามัคคี ร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและอำเภอ การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ร่วมกับชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น วัฒนธรรมจังหวัด และท่องเที่ยวจังหวัด เป็นต้น

๒. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา มีพันธกิจหลักที่สำคัญในการผลิตบัณฑิต การวิจัย การบริการวิชาการแก่สังคม และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมเพื่อรับใช้สังคม และได้นำองค์ความรู้จากการวิจัย และการสร้างนวัตกรรมเพื่อเพิ่มขีดความสามารถของคนในท้องถิ่นและประเทศ ดังนี้

๑) สร้างมูลค่าเพิ่มผลิตภัณฑ์จากภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมด้วยนวัตกรรมงานวิจัย พื้นที่ชุมชนด่านเกวียน

๒) การประยุกต์ใช้ระบบฐานข้อมูลและสารสนเทศทางภูมิศาสตร์เพื่อดำเนินธุรกิจของ ผู้ประกอบการธุรกิจชุมชนในจังหวัดนครราชสีมา/การส่งเสริมสมรรถนะด้านการใช้ฐานข้อมูลแผนที่การใช้ ประโยชน์ที่ดินจากทรัพยากรน้ำผ่านแอปพลิเคชันบนสมาร์ตโฟนสำหรับเกษตรกรไทยยุค ๔.๐ พื้นที่อำเภอ ห้วยแถลง จังหวัดนครราชสีมา

๓) Application วัดความเสี่ยงโรคเบาหวาน เผยแพร่ใน Google Play (ระดับนานาชาติ)
ณ ศูนย์แพทย์เขตเมืองวัดบุรพ์

๔) การสร้างรายได้ให้กับชุมชนจากการขายขยะรีไซเคิล พื้นที่หมู่บ้านน้ำซับ หมู่บ้าน
โคกคิม ตำบลตะขบ อำเภอปรางค์ชัย/หมู่บ้านฉัตรมงคล หมู่บ้านโคกศิลา หมู่บ้านแหลมรวก ตำบลปรางค์ชัย
เหนือ อำเภอปรางค์ชัย

๕) การถ่ายทอดเทคโนโลยีการย้อมสีไหมด้วยวัสดุจากธรรมชาติและถ่ายทอดองค์ความรู้
เรื่องการตกแต่งสำเร็จผลิตภัณฑ์ผ้าไหม นำไปสู่การใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์ กลุ่มทอผ้าไหมมัดหมี่ บ้านทับสวาย
ตำบลทับสวาย อำเภอห้วยแถลง จังหวัดนครราชสีมา

๓. มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา มุ่งเน้นการบูรณาการด้านการเรียนการสอน
ด้านการวิจัยเชิงพื้นที่ ด้านการสร้างนวัตกรรมและงานสร้างสรรค์ และด้านการสร้างเครือข่ายร่วมกับการพัฒนา
ท้องถิ่นในพื้นที่ความรับผิดชอบของมหาวิทยาลัย

๑) มหาวิทยาลัยมีความชัดเจนในการกำหนดพื้นที่ความรับผิดชอบในจังหวัดสมุทรสาคร
อำเภออู่ทอง จังหวัดสุพรรณบุรี และจำนวน ๑๖ เขตในจังหวัดกรุงเทพมหานคร

๒) มหาวิทยาลัยดำเนินสำรวจบริบท ปัญหา และความต้องการของประชาชนในพื้นที่
ความรับผิดชอบ เพื่อนำมาวิเคราะห์แนวทางการดำเนินโครงการ/กิจกรรมการพัฒนาท้องถิ่น

๓) มหาวิทยาลัยได้รับความร่วมมือจากผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้บริหาร ผู้บุคลากร และ
ประชาชนในพื้นที่ความรับผิดชอบทั้งในระดับจังหวัดและหน่วยงานราชการและเอกชนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้ง
ภายในประเทศและต่างประเทศ

๔) มหาวิทยาลัยมุ่งเน้นการบูรณาการด้านการเรียนการสอน ด้านการวิจัยเชิงพื้นที่
ด้านการสร้างนวัตกรรมและงานสร้างสรรค์ และด้านการสร้างเครือข่ายร่วมกับการพัฒนาท้องถิ่นในพื้นที่ความ
รับผิดชอบของมหาวิทยาลัย

๕) มหาวิทยาลัยมุ่งเน้นการวิจัยเชิงพื้นที่และสร้างนวัตกรรมสังคม/นวัตกรรมชุมชน/
นวัตกรรมงานวิจัยที่ชุมชนและสังคมสามารถประยุกต์ใช้ประโยชน์ร่วมกัน ได้แก่ ๑) นวัตกรรมเฉียบพลัน
๒) นวัตกรรมผลิตภัณฑ์ และ ๓) นวัตกรรมบริหารจัดการ

๖) พัฒนาทักษะอาจารย์ด้านการเป็นนักวิจัยเชิงพื้นที่ และเน้นการทำวิจัยของนักศึกษา
ในพื้นที่ความรับผิดชอบของมหาวิทยาลัย

๗) มหาวิทยาลัยกำหนดนโยบายด้านการมีส่วนร่วมของคณาจารย์และนักศึกษาในการ
พัฒนาท้องถิ่นตามพื้นที่ความรับผิดชอบของมหาวิทยาลัย

๘) มหาวิทยาลัยมีการสร้างความร่วมมือกับกระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงการพัฒนา
สังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงวัฒนธรรม และกระทรวงการท่องเที่ยวฯ

๔. มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร บูรณาการด้านการเรียนการสอน ด้านการวิจัยเชิงพื้นที่
ด้านการสร้างนวัตกรรมและงานสร้างสรรค์ และด้านการสร้างเครือข่ายร่วมกับการพัฒนาท้องถิ่นในพื้นที่
ความรับผิดชอบของมหาวิทยาลัยในพื้นที่ กรุงเทพมหานครตอนเหนือ พื้นที่จังหวัดนครนายก พื้นที่จังหวัดนนทบุรี
และพื้นที่อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี โดยดำเนินการดังนี้

๑) มหาวิทยาลัยได้รับความร่วมมือจากผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้บริหาร ผู้บุคลากร และ
ประชาชนในพื้นที่ความรับผิดชอบทั้งในระดับจังหวัดและหน่วยงานราชการและเอกชนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๒) มหาวิทยาลัยมุ่งเน้นการบูรณาการด้านการเรียนการสอน ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาชุมชนต้นแบบภูมิปัญญาท้องถิ่น การบริหารงานวิจัยแนวใหม่ การใช้เทคโนโลยีนวัตกรรมเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์และภูมิปัญญาชุมชน

๓) พัฒนาทักษะอาจารย์ด้านการเป็นนักวิจัยเชิงพื้นที่ และเน้นการทำวิจัยของนักศึกษาในพื้นที่ความรับผิดชอบของมหาวิทยาลัย

๔) มหาวิทยาลัยมีนโยบายด้านการมีส่วนร่วมของคณาจารย์และนักศึกษา เพื่อบูรณาการการจัดการเรียนการสอนร่วมกับชุมชน เน้นการใช้ชุมชนเป็นฐานความรู้สำหรับนักศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นตามพื้นที่ความรับผิดชอบของมหาวิทยาลัย

๕. มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ตามแผนการดำเนินงานเพื่อพัฒนาโครงการวิจัยของมหาวิทยาลัย ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ มุ่งเน้นการนำผลงานวิจัยไปสู่การใช้ประโยชน์ทุกโครงการ มีบางโครงการที่ยังไม่มีความร่วมมือกับชุมชนท้องถิ่น เนื่องจากเป็นโครงการเชิงทดลองในห้องปฏิบัติการ จึงทำให้ยังไม่สร้างความร่วมมือกับท้องถิ่นอย่างไรก็ตาม สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ จะดำเนินการปรับปรุงแผนการดำเนินงาน พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๖๙ โดยทุกโครงการจะต้องทำความร่วมมือกับท้องถิ่นและวางเป้าหมายร่วมกันในการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นของจังหวัดบุรีรัมย์ โดยมีการรอบการวิจัยครอบคลุมใน ๕ ประเด็นคือ เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยว เป็นต้น

๖. มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔ มหาวิทยาลัยได้รับงบประมาณสนับสนุนการดำเนินโครงการตามพันธกิจ ภายใต้แผนงานยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏ เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น โดยโครงการที่เกี่ยวข้องกับการนำองค์ความรู้ของมหาวิทยาลัยไปสู่การพัฒนาท้องถิ่น กำหนดตัวชี้วัดในระดับผลลัพธ์ และมุ่งเน้นการสร้างนวัตกรรมเพื่อก่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน เช่น

- โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตและยกระดับรายได้ให้กับคนในชุมชนฐานราก กำหนดตัวชี้วัดผลลัพธ์ ได้แก่ จำนวนครัวเรือนที่มหาวิทยาลัยราชภัฏเข้ามาให้ความรู้ และร่วมพัฒนาแก้ไขเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและยกระดับรายได้ครัวเรือนด้วยองค์ความรู้ งานวิจัย และนวัตกรรม จำนวนงานวิจัย นวัตกรรม เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ร้อยละของหลักสูตรที่มีนักศึกษา/วิศวกรสังคมเข้าไปมีส่วนร่วมในการพัฒนานวัตกรรม

- โครงการเสริมสร้างสมรรถนะภาคีเครือข่ายการวางแผนพัฒนาเชิงพื้นที่ ระดับตำบล กำหนดตัวชี้วัดผลลัพธ์ ได้แก่ มีแผนพัฒนาเชิงพื้นที่และนวัตกรรมทางสังคม, มีองค์ความรู้และนวัตกรรมต้นแบบในการเรียนรู้ของชุมชนเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่

- โครงการพัฒนาและสนับสนุนความเป็นเลิศของมหาวิทยาลัย กำหนดตัวชี้วัดผลลัพธ์ ได้แก่ ชุมชนสามารถสร้างนวัตกรรม เพื่อแก้ปัญหาของตนเองได้อย่างยั่งยืน

ทั้งนี้ เพื่อให้การบรรลุผลลัพธ์ที่กำหนด ได้จัดให้มีกลไกการติดตามผลการดำเนินงานเป็นระยะ และจัดให้มีการรายงานผลการวิจัยประเมินผลโครงการดังกล่าวข้างต้นด้วย

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล

๑. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร มีการดำเนินการ ดังนี้

๑) มหาวิทยาลัยมีความร่วมมือกับท้องถิ่นในโครงการสืบสานศาสตร์พระราชา เพื่อจัดทำสื่อใหม่ในการเผยแพร่ผลงานผู้ที่นำศาสตร์พระราชาไปใช้แล้วประสบผลสำเร็จ คือ ศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน (ศูนย์ศรียวง) เพื่อให้คนรุ่นใหม่ได้เรียนรู้ไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน

๒) โครงการสำรวจทรัพยากรภูมิปัญญาและวัฒนธรรม เพื่อนำไปสู่การรวบรวมจัดเก็บองค์ความรู้ด้านศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญา ในชุมชนและท้องถิ่นเพื่อการพัฒนาให้เป็นที่รู้จัก และนำไปสู่เส้นทางการท่องเที่ยวทางศิลปวัฒนธรรม ก่อให้เกิดรายได้แก่ชุมชน และการรู้จักหวงแหนในทรัพยากรภูมิปัญญา การอนุรักษ์จากคุณค่าสู่การเพิ่มมูลค่าต่อไป นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยได้ดำเนินโครงการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่น และชุมชนภายใต้การสนับสนุนงบประมาณจากแหล่งทุน PMU โดยเฉพาะอย่างยิ่ง หน่วยบริหารและจัดการทุนวิจัยและนวัตกรรมด้านการพัฒนาระดับพื้นที่ (บพท.) ที่มุ่งเน้นการแก้ไขเศรษฐกิจฐานราก ภายใต้บริบทของชุมชนที่นำเอานวัตกรรมและเทคโนโลยีไปใช้ในการแก้ปัญหาตรงตามความต้องการชุมชนที่ผสมรวมกับสังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมของกลุ่มเป้าหมายที่เข้าไปดำเนินการ

๒. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย มีพื้นที่จัดการศึกษาครอบคลุม ๓ จังหวัดภาคใต้ ได้แก่ จังหวัดสงขลา จังหวัดนครศรีธรรมราช และจังหวัดตรัง โดยได้กำหนดอัตลักษณ์เชิงพื้นที่ที่มีสอดคล้องกับความเชี่ยวชาญ ความโดดเด่น ของบริบทเชิงพื้นที่ ดังนี้

- พื้นที่ อ.เมือง จ.สงขลา >> การพัฒนาเมืองด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม
- พื้นที่ อ.รัตภูมิ จ.สงขลา >>การจัดการฟาร์มอัจฉริยะ
- พื้นที่ อ.ทุ่งสง อ.ทุ่งใหญ่ จ.นครศรีธรรมราช >> การจัดการเกษตรด้วยนวัตกรรม

(นวัตกรรมเกษตร)

- พื้นที่ อ.ขนอม จ.นครศรีธรรมราช >> การจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
- พื้นที่ อ.สิเกา จ.ตรัง >> การจัดการทรัพยากรชายฝั่ง

ดังนั้น การดำเนินงานภายใต้ พันธกิจ ทั้ง ๔ ด้าน ได้แก่ การจัดการศึกษา วิจัย บริการวิชาการ และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม จะต้องตอบสนองอัตลักษณ์เชิงพื้นที่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนางานวิจัยของมหาวิทยาลัย ที่ดำเนินงานภายใต้ Platform การสร้างผลงานวิจัย สิ่งประดิษฐ์ และนวัตกรรมนั้น ผลผลิตจากการพัฒนางานวิจัยต้องตอบสนองการใช้ประโยชน์ ๕ ด้าน ดังต่อไปนี้

๑) ด้านพาณิชย์ เป็นการนำนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ และเทคโนโลยี ไปสู่การผลิตในเชิงพาณิชย์ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและลดต้นทุนการผลิต รวมถึงการสร้างอาชีพและทางเลือกให้กับผู้ประกอบการเกษตรกร และผู้ประกอบการอาชีพอื่น ๆ

๒) ด้านนโยบาย เป็นการนำความรู้ไปใช้ในกระบวนการกำหนดนโยบาย เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์ สอดคล้องกับปัญหาและความต้องการ โดยอาจเป็นนโยบายระดับประเทศ ระดับภูมิภาค ระดับจังหวัด ระดับท้องถิ่น หรือระดับหน่วยงาน

๓) ด้านสาธารณะ เป็นการนำผลงานวิจัย สิ่งประดิษฐ์ และนวัตกรรมไปใช้เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ ซึ่งจะนำไปสู่การเปลี่ยนวิธีคิด พฤติกรรม เพื่อเพิ่มคุณภาพชีวิตของประชาชน สร้างสังคมคุณภาพ และส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม

๔) ด้านชุมชนและพื้นที่ เป็นการนำกระบวนการ วิธีการ องค์ความรู้ และการเปลี่ยนแปลงอันเป็นผลกระทบที่เกิดจากการวิจัย พัฒนาชุมชน ท้องถิ่น และสังคม

ทั้งนี้ มหาวิทยาลัยมีโครงการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมเพื่อนำไปสู่การพัฒนาท้องถิ่นในด้านต่าง ๆ ทั้งเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยว ในปีที่ผ่านมา ดังนี้ ๑) การพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์จากของชุมชนลุ่มน้ำปะเหลียนสู่สากล ๒) นวัตกรรมบรรจุภัณฑ์อาหารรักษ์โลกจากใบจาก ๓) แผ่นไม้ไผ่สานกันความร้อนจากขี้เลื่อยไม้ยางพาราผสมน้ำยางพารา ๔) นวัตกรรมสีเขียวเศษวัสดุเหลือใช้จากการแปรรูปใบจากผลิตภัณฑ์ชุมชนสีเขียวสู่ความยั่งยืนของลุ่มน้ำปะเหลียน ๕) การวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างคุณค่า

สู่มูลค่าบนวิถีแห่งการเชิดชูภูมิเมืองนคร ๖) การพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์เครื่องแกงนครสู่มาตรฐานเพื่อเพิ่มช่องทางการจัดจำหน่ายและการสื่อสารการตลาด ๗) การวิจัยและพัฒนาสัมฤทธิ์เพื่ออนุรักษ์พันธุ์พืชท้องถิ่นจังหวัดสงขลา ๘) การวิจัยและพัฒนาการบริหารจัดการธุรกิจบ้านนกแอ่น จ.กระบี่ เพื่อการส่งออกและสร้างความยั่งยืนทางเศรษฐกิจ และ ๙) การผลิตแท่งเชื้อเพลิงชีวมวลจากทางปาล์มน้ำมัน

๓. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ ได้ร่วมวิจัยกับชุมชนบ้านห้วยคันเหลน อำเภอบางขัน จังหวัดอำนาจทอง ซึ่งเป็นกลุ่มเลี้ยงปลาช่อน จำนวน ๕๐ ราย โดยปัญหาที่พบคือ การเลี้ยงไม่เป็นระบบ ต้นทุนการผลิตสูง ขาดเทคโนโลยีช่วยการผลิต ขาดมาตรฐานในการแปรรูป ราคาปลาช่อนตกขาดช่องทางการตลาดและประสบปัญหาภัยแล้ง จึงได้กำหนดเป้าหมายของโครงการเพื่อลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มมูลค่าเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ของผลผลิตและผลิตภัณฑ์ควบคู่กับกระบวนการผลิตอยู่ภายใต้ความเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยได้นำเทคโนโลยีการอนุบาลปลาลูกปลาช่อนในกระชังพร้อมประเมิณอัตราความหนาแน่นและอัตราการใช้อาหารที่เหมาะสมเพื่อเป็นแนวทางในการลดต้นทุน พร้อมมีการจัดการคุณภาพน้ำในบ่อเลี้ยง โครงการดังกล่าวทำให้เกษตรกรมีผลผลิตจำนวนประช่อนต่อปีประมาณ ๕๕๐,๐๐๐ กิโลกรัม และมีการแปรรูปผลิตภัณฑ์ปลาช่อนอบแห้ง ปลาช่อนร้าปลอดภัย การพัฒนาฉลาก ตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์สำหรับผลิตปลาช่อน พร้อมออกแบบและพัฒนาเครื่องอบปลาช่อนระบบบีบความร้อนประหยัดพลังงาน (Heat Pump Dyer) สำหรับชุมชนทำให้เกษตรกรสามารถผลิตได้ ๑๐ ล้านกว่าบาท ภายในระยะเวลา ๒ ปีและในปี ๒๕๖๔ จะดำเนินการเพิ่มเติมทั้งต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ ต้นน้ำจะมีการใช้เครื่องให้อาหารปลาอัตโนมัติ ยกระดับกลุ่มผู้เลี้ยงปลาช่อนเพื่อประเมินตนเองให้ได้รับมาตรฐาน GAP อย่างยั่งยืน มีเทคโนโลยีการจัดการคุณภาพน้ำทั้งจากบ่อเลี้ยงปลาช่อน ส่วนกลางน้ำ จะมีการนำเทคโนโลยีการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากปลาช่อนประเภท น้ำพริก กุ้งก้ามกราม ปลาป่นชนิดผง และก้อนปลอดภัย การพัฒนาฉลาก ตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์สำหรับผลิตภัณฑ์ปลาช่อนพร้อมปรับปรุงสถานที่ผลิตอาหารให้ได้ตามเกณฑ์มาตรฐาน GMP และในส่วนปลายน้ำ จะมีการจัดระบบตรวจสอบย้อนกลับในกระบวนการผลิตปลาช่อน เพิ่มโปรแกรมสั่งซื้อออนไลน์เพื่อเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจด้วย ซึ่งจะสามารถยกระดับการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน และยังได้ร่วมวิจัยกับชุมชนในพื้นที่ตำบลสามเรือน อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ตั้งแต่ปี ๒๕๕๘ จนถึงปัจจุบัน ซึ่งเป็นพื้นที่ร่วมโครงการ อพ.สธ. โดยชุมชนนี้มีเห็ดตับเต่าเป็นพืชเอกลักษณ์พื้นถิ่นและพืชเศรษฐกิจที่สร้างรายได้ให้แก่ชุมชน มีเกษตรกรประมาณ ๑๐๐ ราย ในพื้นที่เพาะเห็ดประมาณ ๒๐๐ ไร่ ผลิตเห็ดตับเต่าได้ประมาณ ๕ ตัน โดยมีราคาขายอยู่ที่กิโลกรัมละ ๘๐-๒๐๐ บาท ขึ้นกับช่วงฤดูกาลและจัดงานเห็ดตับเต่าสามเรือนเป็นประจำทุกปี จากผลงานวิจัยทำให้ชุมชนสามารถแปรรูปและจำหน่ายผลิตภัณฑ์จากเห็ดตับเต่ามากมาย อาทิเช่น เห็ดตับเต่าแห้ง เห็ดตับเต่าสามรส ชาเห็ดตับเต่า และเห็ดตับเต่าในน้ำเกลือ เป็นการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับเห็ดตับเต่าเชิงพาณิชย์ เป็นการนำผลิตผลจากธรรมชาติในพื้นที่มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด เป็นการสนับสนุนการพึ่งพาตนเองของเกษตรกรในการสร้างความเข้มแข็งในการผลิต รวมทั้งพัฒนาขีดความสามารถและสร้างนวัตกรรมจากทรัพยากรชีวภาพที่เป็นเอกลักษณ์ของชุมชนและประเทศชาติ จากภูมิปัญญาและทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชนท้องถิ่น ทำให้ได้มาซึ่งนวัตกรรมที่อิงกับบริบทพื้นที่เห็ดตับเต่าเป็นพืชอีกชนิดหนึ่งที่มีความน่าสนใจมากในการศึกษา เนื่องจากมีสารฟีนอลิกและสารต้านอนุมูลอิสระสูง มีศักยภาพสูงในการต่อยอดเป็นผลิตภัณฑ์อาหาร เพื่อสุขภาพยังมีงานวิจัยในการสร้างมูลค่าเพิ่มให้เห็ดตับเต่าโดยแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์อาหารเสริมเชิงสุขภาพ ส่งเสริมศักยภาพของกลุ่มด้านอาหารปลอดภัยและคณะวิจัยมีผลงานตีพิมพ์ที่เกี่ยวกับคุณค่าโภชนาการ สารสำคัญและผลิตภัณฑ์เห็ดตับเต่าทั้งในระดับชาติและระดับนานาชาติ

สถาบันอุดมศึกษาในกำกับของรัฐ

๑. มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ได้ร่วมมือกับท้องถิ่นและชุมชน โดยนำองค์ความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ที่มีเข้าไปร่วมในการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นในพื้นที่ใกล้เคียงอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ชุมชนท้องถิ่นมีความเข้มแข็ง สามารถพัฒนาต่อยอดผลิตภัณฑ์ที่มีให้เกิดรายได้ ส่งผลให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยยังได้พัฒนานักศึกษาจากการลงพื้นที่ เรียนรู้ และลงมือปฏิบัติจริงเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้แบบ Active Learning และยังสอนความเป็นพลเมืองที่ดีให้กับนักศึกษาอีกทางหนึ่ง เช่น

๑) โครงการการบริการวิชาการตามความเชี่ยวชาญของมหาวิทยาลัย ชุมชนไทยเวียง อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก เป็นโครงการที่มุ่งส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนไทยเวียงในพื้นที่จังหวัดนครนายก ให้มีความเข้มแข็ง ใน ๔ ด้าน คือ ด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และการท่องเที่ยว โดยใช้ความเชี่ยวชาญจากทุกคณะ / โรงเรียนของมหาวิทยาลัย เพื่อบูรณาการการบริการวิชาการกับการเรียนการสอน การวิจัย และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ดังนี้

๑.๑ โรงเรียนการท่องเที่ยวและการบริการ สร้างเส้นทางท่องเที่ยวใหม่ของชุมชน

๑.๒ โรงเรียนการเรือน พัฒนาผลิตภัณฑ์อาหารและขนมพื้นบ้านของชุมชน

๑.๓ คณะวิทยาการจัดการ พัฒนาแบรนด์ ออกแบบบรรจุภัณฑ์ ทดสอบผลิตภัณฑ์ และพัฒนาแอปพลิเคชัน ส่งเสริมการตลาด

๑.๔ โรงเรียนกฎหมายและการเมือง ขับเคลื่อนธรรมนูญชุมชนไทยเวียง ให้ชุมชนมีความรู้ เข้าใจและถือปฏิบัติ

๑.๕ คณะครุศาสตร์ สอนนักเรียนประถมศึกษา ด้วยการจัดกิจกรรมสอนเสริมเพิ่มพูนความรู้ และพัฒนาเป็นสื่อ Application ที่เหมาะสม (Easy ABC App)

๑.๖ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ได้พัฒนาด้านสิ่งแวดล้อมให้ชุมชนไทยเวียงในหลายมิติ

๑.๗ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ พัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษสำหรับการเป็นยุวมัคคุเทศก์ของชุมชนไทยเวียง

๑.๘ คณะพยาบาลศาสตร์ ให้ความรู้และฝึกทักษะแก่ผู้ดูแลผู้สูงอายุกลุ่มติดบ้าน ติดเตียง และติดสังคม อย่างเหมาะสม

๒) โครงการพัฒนานวัตกรรมเชิงสุขภาพในกลุ่ม Active Beach (ชลบุรี-ระยอง-จันทบุรี-ตราด) เพื่อสร้างบริการมูลค่าสูง (High value) และยกระดับให้เป็นศูนย์กลางของการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของเอเชีย (Wellness hub of Asia) โดย มหาวิทยาลัยได้เข้าไปดำเนินการศึกษาวิจัยการตลาดเชิงลึกและวิเคราะห์พฤติกรรมผู้บริโภคด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ เพื่อเจาะตลาดใหม่ที่มีศักยภาพ และพัฒนานวัตกรรมผลิตภัณฑ์สปาโดยใช้ฐานทรัพยากรในท้องถิ่น รวมทั้งเพิ่มขีดความสามารถของผู้ประกอบการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ เพื่อสร้างบริการมูลค่าสูง (High value) และจัดทำแผนกลยุทธ์ทางด้านธุรกิจในการนำนวัตกรรมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพมาใช้ในเชิงพาณิชย์ เพื่อสร้างบริการมูลค่าสูง (High value) และยกระดับให้เป็นศูนย์กลางของ การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของเอเชีย (Wellness hub of Asia)

๓) โครงการการพัฒนาเมืองต้นแบบเกษตรปลอดภัยอัจฉริยะเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากในเขตพื้นที่ภาคกลางตามแนวทาง BCG Economy ณ จังหวัดสุพรรณบุรี โดยมหาวิทยาลัยได้ดำเนินการสร้างแหล่งเรียนรู้และให้บริการเพื่อยกระดับมาตรฐานการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย การแปรรูปผลผลิตและวัสดุ

เหลือใช้ทางการเกษตรเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม และถ่ายทอดองค์ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรม เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันให้แก่เกษตรกรและผู้ประกอบการ รวมทั้งสร้างตลาดแลกเปลี่ยนสินค้าเกษตรปลอดภัยเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานราก โดยมุ่งหวังให้จังหวัดสุพรรณบุรีเป็นเมืองต้นแบบเกษตรปลอดภัยของประเทศไทย ยกย่องได้ของเกษตรกรและผู้ประกอบในจังหวัดสุพรรณบุรีให้สูงขึ้น และเพิ่มผลผลิตภาพการผลิตของภาคเกษตร รวมทั้งเพิ่มศักยภาพการแข่งขันให้สามารถแข่งขันได้อย่างยั่งยืน และคุณภาพชีวิตของคนในจังหวัดดีขึ้น ประชาชนแข็งแรง มีอายุเฉลี่ยสูงขึ้น

๒. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ร่วมมือกับชุมชนและท้องถิ่น มุ่งเน้นพัฒนาหลักสูตรระยะสั้นเพิ่มมากขึ้น เพิ่มการจัดการเรียนการสอนในระบบออนไลน์ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประชาชนในท้องถิ่น และขยายโอกาสและลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาให้แก่ประชาชนเพิ่มมากยิ่งขึ้น โดยเน้นหลักสูตรทางด้านพระพุทธศาสนา ศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมถึงการวิจัยและพัฒนาองค์ความรู้ด้านพระพุทธศาสนา ศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น

๓. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีสำนักวิทยากรการเกษตร ศูนย์เครือข่ายการเรียนรู้ เพื่อภูมิภาค เป็นหน่วยงานหลักในการสนับสนุนการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น โดยทั้งรูปแบบการให้ความรู้ และร่วมสร้างนวัตกรรมในการช่วยพัฒนาท้องถิ่นทั้งด้านความเป็นอยู่ของชุมชน การอนุรักษ์วัฒนธรรม ควบคู่ไปกับการรักษาสีงแวดล้อม เช่น โครงการนวัตกรรมการเรียนรู้ทางสังคมและเทคโนโลยีเพื่อท้องถิ่น ดำเนินการในพื้นที่จังหวัดน่าน โดยการนำการพัฒนาวิจัยบริการ และการให้บริการทางวิชาการ มาเป็นฐานสำคัญสนับสนุนให้คณาจารย์ บุคลากร และนิสิต ได้เข้าถึงและมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน สังคม และกลุ่มผู้ด้อยโอกาสทางสังคม เพื่อสร้างสำนึกรับผิดชอบต่อชุมชนและสังคม เป็นต้น

๔. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีวิสัยทัศน์สำคัญได้แก่ มหาวิทยาลัยชั้นนำที่รับผิดชอบต่อสังคม และการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยมีการกำหนดยุทธศาสตร์ตามพันธกิจ และ ยุทธศาสตร์เชิงรุกที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ดังกล่าวได้แก่ บริการวิชาการที่เกิดประโยชน์ต่อสังคม วิจัยเพื่อความเป็นเลิศและนวัตกรรมและยุทธศาสตร์เชิงรุกรายประเด็นที่ตอบสนองต่อปัญหา และความต้องการของชุมชนท้องถิ่น

ในกระบวนการทำงานของมหาวิทยาลัย ได้มีการกำหนดหน่วยงานรับผิดชอบดูแล ทั้งในระดับมหาวิทยาลัย และระดับคณะส่วนงานในระดับมหาวิทยาลัย อยู่ภายใต้การกำกับของสำนักงานบริหารงานวิจัย โดยมุ่งเน้นเรื่องของการผลักดันให้เกิดการขับเคลื่อนงานวิชาการรับใช้สังคม โดยมีหลักการสำคัญ คือ การมุ่งเน้นให้เกิดการใช้ โจทย์ หรือ ประเด็นปัญหาที่เกิดจากความต้องการ หรือปัญหาของชุมชนท้องถิ่นเป็นหลัก โดยกำหนดพื้นที่การทำงาน ทั้งในรูปแบบ พื้นที่ยุทธศาสตร์ (Area based) ที่กำหนดจากมหาวิทยาลัย และ พื้นที่ยุทธศาสตร์ ตามที่คณะส่วนงานกำหนด ดังนั้นจึงปรากฏโครงการที่มีความร่วมมือ และมีกระบวนการทำงานที่สำคัญร่วมกับพื้นที่อาทิเช่น

๑) โครงการบริการวิชาการที่มีผลกระทบสูง เน้นการทำงานในพื้นที่ยุทธศาสตร์ อาทิเช่น อำเภอร้าว อำเภอมกน้อย อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ตำบลศรีบัวบาน อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน ที่เน้นกระบวนการทำงานที่มีความร่วมมือกับ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และ ประชาชนผู้เป็นเจ้าของปัญหาในพื้นที่

๒) โครงการบริการวิชาการ ภายใต้การผลักดัน คณะส่วนงาน เชื่อมโยงกับพื้นที่เป้าหมายที่สำคัญ เช่น กรณีคณะเทคนิคการแพทย์ และพื้นที่อำเภอดอยหล่อ เป็นต้น

๓) โครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลแบบบูรณาการ โดยมหาวิทยาลัยมีพื้นที่รับผิดชอบ จำนวนทั้งสิ้น ๕๐ ตำบล โดยมีนักวิชาการ ลงไปสร้างความร่วมมือกับ องค์กร และชุมชน

ท้องถิ่น ในการขับเคลื่อนการทำงาน โดยการทำงาน เน้นเรื่องของ การสร้างอาชีพ และ รายได้ จากทั้งภาคการผลิตสินค้าการท่องเที่ยว ฯลฯ

กระบวนการทำงานเพื่อให้เกิดความร่วมมือกับชุมชนท้องถิ่น ในแต่ละโครงการจะมีการกำหนดรูปแบบ และกระบวนการทำงานที่หลากหลาย เช่น การจัดกระบวนการพัฒนาโจทย์ร่วมกับชุมชน โดยจัดเวทีวิเคราะห์ชุมชน ร่วมกับพื้นที่เพื่อค้นหาโจทย์ และประเด็นปัญหาสู่การทำงานร่วมกับการลงนามความร่วมมือ(MOU) ระหว่างคณะส่วนงาน หรือมหาวิทยาลัยกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่าง ๆ เพื่อออกแบบและวางแผนการทำงานร่วมกัน เป็นต้น

สถาบันอุดมศึกษาในสังกัดของรัฐที่เป็นส่วนราชการ

๑. สถาบันวิทยาลัยชุมชน ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ มีโครงการวิจัยที่นำไปสู่การพัฒนาท้องถิ่นในด้านต่าง ๆ ทั้งเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยว จำนวน ๔ โครงการ โดยมีผลสัมฤทธิ์ และผู้ได้รับผลกระทบ ดังนี้

โครงการ	ผลสำคัญที่เกิดขึ้น	ผู้ที่ได้รับผลกระทบ
๑. การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำเพื่อการเกษตรแบบมีส่วนร่วมของชุมชนชาตพันธ์ุ จังหวัดน่าน : กรณีศึกษาพื้นที่การท่องเที่ยวเชิงเกษตร	มีรูปแบบการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำเพื่อการเกษตรแบบมีส่วนร่วมของชุมชนชาตพันธ์ุ จังหวัดน่าน : กรณีศึกษาพื้นที่การท่องเที่ยวเชิงเกษตร โดยเกษตรกรชาตพันธ์ุในจังหวัดน่านเป็นเจ้าของภูมิปัญญาเกี่ยวกับกลไกและกระบวนการ จัดการน้ำเพื่อการเกษตรอย่างมีส่วนร่วมในชุมชนตน พร้อมรับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร สามารถลดปัญหาต่าง ๆ ที่เคยเกิดขึ้นจากการใช้น้ำเพื่อการเกษตรร่วมกันในชุมชนได้	๑. เกษตรกรผู้ใช้น้ำเพื่อการเกษตร ๒. หน่วยงานองค์กรภาคี ผู้ประกอบการ รัฐ และเอกชนที่เกี่ยวข้องตั้งแต่ ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ ๓. นักท่องเที่ยว
๒. การเสริมสร้างขีดความสามารถและศักยภาพของชุมชน เพื่อรองรับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ อ.บ่อเกลือ จ.น่าน	๑. ทราบศักยภาพการจัดการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ อ.บ่อเกลือ จ.น่าน ๒. สามารถจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตามวิถีชนเผ่าเพื่อรองรับการท่องเที่ยวได้ ๓. สามารถจัดการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพได้ตามศักยภาพของตนเองและเชื่อมโยงกับเครือข่ายการท่องเที่ยวในพื้นที่ใกล้เคียงได้ ๔. เกิดการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมร่วมกันระหว่างชุมชนในพื้นที่ อ.บ่อเกลือ และ อ.ใกล้เคียง ๕. ได้รับการส่งเสริมการตลาดและสามารถเข้าถึงลูกค้าได้มากขึ้น	ชุมชนใน อ.บ่อเกลือ
๓. การพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวผู้สูงอายุในพื้นที่เมืองเก่าน่าน	ได้แนวทางการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวผู้สูงอายุในพื้นที่เมือง	กลุ่มผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน – หน่วยงานที่

โครงการ	ผลสำคัญที่เกิดขึ้น	ผู้ที่ได้รับผลกระทบ
	เก่านาน ในด้านการตลาด สำหรับการท่องเที่ยวผู้สูงอายุในเขตพื้นที่เมืองเก่านาน ด้านผลิตภัณฑ์และบริการท้องถิ่นกับการท่องเที่ยวผู้สูงอายุในพื้นที่เมืองเก่านาน ด้านการพัฒนาบุคลากร เพื่อรองรับการท่องเที่ยวผู้สูงอายุในพื้นที่เมืองเก่านาน และด้านการพัฒนารูปแบบธุรกิจเพื่อสร้างมาตรฐานรองรับการท่องเที่ยวผู้สูงอายุในพื้นที่เมืองเก่านาน	รับผิดชอบด้านการท่องเที่ยวในพื้นที่จังหวัดน่าน – ชุมชนท่องเที่ยวในพื้นที่จังหวัดน่าน
๔. การพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนบนฐานภูมิปัญญาของผู้สูงวัย ในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน	ชุมชนสามารถนำเอาองค์ความรู้จากงานวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้รับการรองรับคุณภาพของผลิตภัณฑ์ชุมชนจากหน่วยงานภาคีเครือข่าย เช่น OTOP ของพัฒนาชุมชน และ CPOT (Culture Product of Thailand) ของสำนักงานวัฒนธรรม จังหวัดแม่ฮ่องสอน	ชุมชนบ้านแม่ของ ต.แม่มาเต็ง อ.ปาย จ.แม่ฮ่องสอน ชุมชนบ้านโป่ง ต.เวียงเหนือ อ.ปาย จ.แม่ฮ่องสอน ชุมชนบ้านแม่ปง/ห้วยแก้ว ต.แม่ฮี้ อ.ปาย จ.แม่ฮ่องสอน

๒. สถาบันเทคโนโลยีปทุมวัน ได้มีการจัดทำโครงการเกี่ยวกับการร่วมมือกับท้องถิ่น ไม่ว่าจะเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล หรือชุมชนภายในจังหวัดต่าง ๆ เพื่อดำเนินการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมเพื่อนำไปสู่การพัฒนาท้องถิ่น อาทิเช่น โครงการพัฒนาศูนย์วิจัยเพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยี ให้กับประชาชน และชุมชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งผู้เข้ารับการอบรมได้นำความรู้ที่ได้ไปต่อยอดในการต่อยอดทางด้านการเกษตร เป็นต้น

๑๐) มหาวิทยาลัยควรบูรณาการกับกระทรวงแรงงานอย่างใกล้ชิดมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการผลิตบัณฑิตเพื่อตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงาน เมื่อจบการศึกษบัณฑิตที่จบการศึกษาทุกคนมีงานทำจะได้ไม่สร้างปัญหาให้ครอบครัวและปัญหาสังคม อีกทั้งมหาวิทยาลัยในพื้นที่ต้องผลิตบัณฑิตให้สอดคล้องกับตลาดแรงงานในพื้นที่โดยตรงก่อนเพื่อมิให้แรงงานเดินทางข้ามเขตไปทำงานในพื้นที่อื่น

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

มหาวิทยาลัยราชภัฏ

๑. มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ได้มีการร่วมกับภาคเอกชนให้ความรู้กับนักศึกษา ก่อนที่นักศึกษาจะออกปฏิบัติงานเพื่อให้นักศึกษามีคุณลักษณะของบัณฑิตที่ตลาดแรงงานต้องการ ทักษะที่สถานประกอบการให้มาในตัวบัณฑิต ได้แก่ ความรู้ความสามารถและทักษะวิชาชีพ การวางแผนการทำงานอย่างมีระบบ ความรู้ ความสามารถในการรับรู้ การตัดสินใจและแก้ปัญหา มนุษยสัมพันธ์ ความคิดริเริ่ม ระเบียบวินัย ศีลธรรม จริยธรรม การสื่อสาร การนำเสนอและการเป็นผู้นำ เป็นต้น ทักษะเหล่านี้นักศึกษาจำเป็นอย่างยิ่งจะต้องเรียนรู้และสามารถพัฒนาได้เมื่อนักศึกษาได้มีโอกาสไปปฏิบัติงานจริงในสถานประกอบการ

๒. มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร มีการบูรณาการร่วมกับสำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงาน เชียงแสน จังหวัดเชียงราย สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดตาก และสำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัด กำแพงเพชร ในการร่วมผลิตและพัฒนาคุณภาพในด้านทักษะวิชาชีพ โดยมหาวิทยาลัยได้จัดส่งนักศึกษาใน สาขาวิชาต่าง ๆ ร่วมพัฒนาทักษะวิชาชีพ ได้แก่ การขับรถโฟล์คคลิฟท์ สาขาช่างไฟฟ้าภายในอาคาร สาขา พนักงานการใช้คอมพิวเตอร์ (การนำเสนอผลงาน) เป็นต้น

สถาบันอุดมศึกษาในกำกับของรัฐ

๑. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีการปรับปรุงหลักสูตรทุกหลักสูตร อย่างน้อยทุก ๆ ๕ ปี โดย ในการปรับปรุงหลักสูตร จะมีการสำรวจภาวะการณ์มีงานทำ และความพึงพอใจของบัณฑิตต่อหลักสูตร และมีการสำรวจความต้องการของสังคม ด้วยการทำ Focus Group โดยเชิญตัวแทนบริษัทที่ใช้บัณฑิต ศิษย์เก่า และนิสิตปัจจุบัน ร่วมให้ข้อมูล รวมทั้งมีจัดโครงการ Chula Job and Higher Education Fair ทุกปี การศึกษาร่วมกับกรมจัดหางาน และภาคเอกชน ให้นิสิตได้มีโอกาสสมัครงานได้ตรงกับวุฒิการศึกษาและ ความสามารถของนิสิต ทำให้นิสิตลดการแข่งขันกับแรงงานข้างนอก อีกทั้งมหาวิทยาลัยได้จัดโครงการบัณฑิต กลับคืนสู่ท้องถิ่นบ้านเกิด เพื่อลดปัญหาการว่างงานและได้กลับไปทำงานและพัฒนาภูมิลำเนาเดิมของตน

สถาบันอุดมศึกษาในสังกัดของรัฐที่เป็นส่วนราชการ

๑. มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ มีความมุ่งมั่นที่ผลิตบัณฑิตให้ทำงานในพื้นที่หรือภูมิภาคเป็นหลัก สนับสนุนการพัฒนาเชิงพื้นที่ เข้าไปมีส่วนร่วมของบุคคล หรือหน่วยงานในชุมชน พื้นที่ หรือภูมิภาค เพื่อสร้าง ความยั่งยืนของชุมชน และสังคม นอกจากนั้น หลักสูตรที่เปิดสอนมีความสอดคล้องการพัฒนาในพื้นที่ภูมิภาค ศึกษา และการวิจัย บริการวิชาการเพื่อการพัฒนาในพื้นที่ภูมิภาคอย่างต่อเนื่อง และมีส่วนร่วมทั้งสังคมและ ชุมชนในด้านต่าง ๆ รวมถึงการบูรณาการงบประมาณจากภาครัฐ และเอกชนในการดำเนินงานเพื่อพัฒนา ชุมชน และสังคมในพื้นที่ โดยมีเป้าหมายสำคัญในการขับเคลื่อนการพลิกโฉมมหาวิทยาลัยมี ๗ เป้าหมาย (Seven Goals; ๗Gs) รายละเอียดดังนี้ ๑) การพัฒนากำลังคนเพื่อตอบสนองการพัฒนาประเทศด้าน เทคโนโลยีการเกษตรและเทคโนโลยีชีวภาพ (Biotechnology & Agricultural; Bio-Agri Tech) ๒) การ พัฒนากำลังคนเพื่อตอบสนองการพัฒนาประเทศด้านเทคโนโลยีการอาหาร และเทคโนโลยีการแปรรูปอาหาร (Food Technology; Food- Tech) ๓) การพัฒนากำลังคนเพื่อตอบสนองการพัฒนาประเทศด้านการพัฒนา บุคลากรทางการศึกษาและเทคโนโลยีการศึกษา (Education Technology; Edu- Tech) ๔) การพัฒนา กำลังคนเพื่อตอบสนองการพัฒนาประเทศด้านนวัตกรรมพัฒนาท้องถิ่น การท่องเที่ยว และเทคโนโลยี สุขภาพ (Cultural & Health Technology; Cult & Health Tech) ๕) การพัฒนากำลังคนเพื่อตอบสนอง การพัฒนาประเทศด้านเทคโนโลยีอุตสาหกรรม (Industrial Technology; Ind- Tech) ๖) การพัฒนา กำลังคนเพื่อตอบสนองการพัฒนาประเทศด้านเทคโนโลยีการจัดการและการตลาดดิจิทัล (Management Technology; Mng- Tech) และ ๗) การพัฒนากำลังคนเพื่อตอบสนองการพัฒนาประเทศด้านเทคโนโลยีการ พัฒนาสังคมศาสตร์ (Social Technology; Soc- Tech)

๒. สถาบันเทคโนโลยีปทุมวัน ได้มีการผลิตบัณฑิตเพื่อให้ตรงกับความต้องการของ ตลาดแรงงาน ซึ่งบัณฑิตที่จบไปจะมีการทำร้อยละ ๘๐ ของจำนวนบัณฑิตที่จบการศึกษาในปีการศึกษานั้น ๆ สถาบันเร่งเห็นความสำคัญเกี่ยวกับการมีงานทำของนักศึกษามากยิ่งขึ้น โดยมีฝ่ายแนะแนวการศึกษา ซึ่ง รับผิดชอบในการประสานงานกับบริษัทเพื่อประสงค์รับนักศึกษาเข้าทำงานโดยตรง จึงทำให้นักศึกษาของ สถาบันได้งานทำตามเกณฑ์ที่ทางสถาบันได้ตั้งไว้

๑๑) มหาวิทยาลัยควรร่วมมือกับกระทรวงแรงงาน กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ในการปรับการเรียนการสอนสำหรับเด็กและเยาวชน เพื่อยกระดับทักษะฝีมือแรงงานให้เข้าสู่ตลาดแรงงานเพื่อยกผลผลิตภาพของแรงงานของไทยให้เพิ่มขึ้น

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

มหาวิทยาลัยราชภัฏ

๑. มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ในปีงบประมาณ ๒๕๖๔ มหาวิทยาลัยมีการทำโครงการ MOU กับหน่วยงานภายนอก เช่น ครูสภา สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดบุรีรัมย์ เป็นต้น ในการส่งเสริมและสนับสนุนให้นักศึกษาได้มีทักษะฝีมือแรงงานเพื่อให้เกิดความพร้อมในการเข้าสู่ตลาดแรงงาน

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล

๑. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จัดการเรียนการสอนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โดยใช้หลักสูตรของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน ๗ สาขาวิชา ได้แก่ การบัญชี ช่างยนต์ ช่างกลโรงงาน ช่างไฟฟ้ากำลัง ช่างอิเล็กทรอนิกส์ ช่างเทคนิคคอมพิวเตอร์ และช่างเขียนแบบเครื่องกล

สถาบันอุดมศึกษาในกำกับของรัฐ

๑. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีการพัฒนาการเรียนการสอนสำหรับเยาวชน ผ่านโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทั้งฝ่ายประถม และฝ่ายมัธยม มาอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ รวมถึงโครงการต่าง ๆ ที่ส่วนงานเข้าไปสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนในระดับโรงเรียน เช่น คณะครุศาสตร์ และ สถาบันภาษา นอกจากนี้ ยังมีศูนย์นวัตกรรมการเรียนรู้ และศูนย์การศึกษาทั่วไป ที่กำลังพัฒนารายวิชาที่สามารถให้นักเรียนมัธยม และผู้เรียนนอกระบบสามารถมาเรียนชุดรายวิชาที่พัฒนาความรู้และทักษะในการทำงาน

นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยได้นำนวัตกรรมมาช่วยปรับรูปแบบการเรียนการสอน รวมถึงกิจกรรมเป็นแบบออนไลน์ ช่วยให้นักเรียนสามารถเข้าถึงการเรียนรู้ทั้งเชิงวิชาการและเชิงกิจกรรมได้หลายช่องทาง เพราะสำหรับการเรียนการสอนเด็ก เยาวชนให้มีความเข้าใจ เมื่อเจอปัญหา สามารถแก้ปัญหาได้ มีทักษะในการเรียนรู้ เห็นคุณค่าของตัวเอง เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง ต่อไปจะกลายเป็นคนที่มีทักษะความสามารถ ช่วยยกผลผลิตภาพของแรงงานของคนไทยให้เพิ่มขึ้น

๑๒) มหาวิทยาลัยควรจัดพันธกิจการเรียนการสอนการเรียนรู้ที่สนับสนุนการปฏิรูปการศึกษาของประเทศ นอกจากผลิตบัณฑิตให้ตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงานยังควรขยายบริบทการเรียนระดับอุดมศึกษาให้จัดการเรียนการสอนการเรียนรู้ตลอดทุกช่วงวัยทั้งในระดับตลาดแรงงานและผู้สูงอายุด้วย

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

มหาวิทยาลัยราชภัฏ

๑. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ได้กำหนดไว้ในแผนยุทธศาสตร์ฯ ในการจัดการศึกษา นอกจากสำหรับวัยเรียนแล้ว ยังได้จัดการศึกษาสำหรับประชาชนนอกวัยเรียน เป็นหลักสูตร non-degree ได้แก่ ผู้ช่วยพยาบาล การดูแลผู้สูงอายุ เป็นต้น นอกจากนั้น ยังมีการเผยแพร่คอร์สเรียนในรูปแบบออนไลน์ให้ทั้งนักศึกษาและประชาชนภายนอกที่สนใจทาง <https://online-courses.npru.ac.th> (สำหรับนักศึกษา) และ <http://courseware.npru.ac.th> (สำหรับประชาชนที่สนใจ) ตามลำดับ

๒. มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ได้ดำเนินการวางแผนการพัฒนาหลักสูตรระยะสั้นออนไลน์ ให้มีการเรียนรู้ได้ทุกช่วงวัยทั้งตลาดแรงงานและผู้สูงอายุที่ต้องการ Upskill และ Reskill โดยแบ่งเป็นหน่วย การเรียนที่น่าสนใจ เพื่อสนับสนุนให้ประชาชนได้เข้ามาศึกษาเรียนรู้และประเมินผลบนระบบอินเทอร์เน็ตและ สามารถตอบโต้กับอาจารย์ผู้สอน

๓. มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร มีโครงการที่ส่งเสริม และสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนเชิงบูรณาการกับการทำงาน เพื่อให้นักศึกษา และบุคลากรได้มีโอกาสไปฝึกปฏิบัติงานจริงในสถาน ประกอบการ และภาคอุตสาหกรรม เพื่อให้นักศึกษาและบุคลากรได้เรียนรู้และเกิดทักษะการทำงานจริงที่ตรงกับสาขาวิชา เกิดการแลกเปลี่ยนทางด้านวิชาการ การทำงาน การทำวิจัย รวมถึงเป็นการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาบัณฑิตด้านต่าง ๆ และยังมีแผนในการพัฒนาเกี่ยวกับจัดการเรียนการสอนการเรียนรู้ ตลอดทุกช่วงวัยทั้งในระดับตลาดแรงงาน และผู้สูงอายุ โดยมีนโยบายในการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดทำ ธนาคารหน่วยกิต (Credit Bank) ร่วมกับการสร้างหลักสูตร ทั้งในรูปแบบหลักสูตรระยะสั้น หลักสูตร Non-Degree และในรูปแบบอื่นๆ ให้ผู้สนใจมาร่วมศึกษาเรียนรู้ เพื่อเป็นการเพิ่มพูนทักษะ (Reskills) และการปรับปรุงทักษะ (Upskills) และยังสามารถนำหน่วยกิตหรือหน่วยสาระการเรียนรู้ที่ได้จากการผ่านการผ่านหลักสูตรต่าง ๆ มาแปลงเป็นหน่วยกิตในระบบการศึกษาปกติของมหาวิทยาลัยได้ในอนาคต แต่ในการดำเนินการตามโครงการ และกิจกรรมต่าง ๆ ที่ผ่านมา พบว่าปัญหา และอุปสรรคที่ส่งผลให้การดำเนินงานไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ และตัวชี้วัดที่ได้ตั้งไว้ นอกจากปัญหาจากการระบาดของโรคโควิด ๑๙ แล้ว อีกหนึ่งปัญหาที่สำคัญ คือ ปัญหา ด้านงบประมาณที่ใช้ในการส่งเสริม และสนับสนุนเพื่อให้กระบวนการผลิตบัณฑิตของมหาวิทยาลัยมีทักษะ ในการปฏิบัติงานได้จริงที่ตรงตามสาขา และตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน มีความจำเป็นต้องใช้ งบประมาณจำนวนมาก

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล

๑. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร มีการจัดการเรียนการสอนการเรียนรู้ตลอดทุก ช่วงวัยทั้งในระดับตลาดแรงงานและผู้สูงอายุ โดยเป็นลักษณะกิจกรรมบริการวิชาการเพื่อส่งเสริมหลักสูตร อาทิต

๑) คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ จัดอบรมอาหารและขนมไทย และการจัดดอกไม้ มีการ จัดอบรมหลักสูตรระยะสั้นให้แก่ ผู้สูงวัยในการประกอบอาชีพต่าง ๆ อย่างง่ายเพื่อใช้ต่อยอดเป็นอาชีพใน สำหรับผู้สูงวัย

๒) คณะวิทยาศาสตร์ มีการจัดอบรมการทำน้ายาเคมีเพื่อใช้ในชีวิตประจำวันอย่างง่าย ซึ่ง นับเป็นการบริการวิชาการที่ส่งเสริมหลักสูตรที่สอดคล้องกับการเรียนรู้ทุกช่วงวัยให้แก่บุคคลทั่วไปและ ผู้สูงอายุ

๓) คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมมีการปรับปรุงหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรม สาขาวิชา คอมพิวเตอร์และอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ (๔ ปี) เพื่อพัฒนาครูอาชีวศึกษาสายช่างอุตสาหกรรม เพื่อตอบสนอง ตลาดแรงงาน โดยพัฒนาหลักสูตรระดับปริญญาโท สาขาวิชานวัตกรรมและเทคโนโลยีอุตสาหกรรม อีกหนึ่ง หลักสูตรโดยร่วมกับสถาบันอาชีวศึกษาภาคกลาง

๒. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ได้พัฒนา Platform นวัตกรรมการศึกษา โดย นำนวัตกรรมเข้ามาช่วยในการจัดการศึกษา พัฒนาระบบการรับเข้าศึกษาสำหรับคนทุกช่วงวัย สำหรับ หลักสูตรแบบ Formal และ Informal เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพสูงขึ้น โดย สามารถเข้าถึงแหล่งการเรียนรู้ได้อย่างง่ายดายและทั่วถึง โดยมีการพัฒนาหลักสูตร และจัดการเรียนการสอน ออนไลน์ สำหรับผู้เรียนทั้งในและนอกระบบการศึกษา ทั้งหลักสูตร Degree และ Non Degree

สถาบันอุดมศึกษาในกำกับของรัฐ

๑. มหาวิทยาลัยสวนดุสิต นอกจากมีพันธกิจในการเรียนการสอนที่สนับสนุนการปฏิรูปการศึกษาของประเทศ โดยมุ่งผลิตบัณฑิตให้ไปเป็นแรงงานที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญและทักษะที่ตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงานแล้วยังให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อพัฒนาคนทุกช่วงวัย โดยมีรูปแบบการจัดการศึกษาที่ยืดหยุ่นตามความต้องการของผู้เรียน พัฒนาหลักสูตรระยะสั้น (Non degree) เพื่อยกระดับทักษะ เพิ่มทักษะ และส่งเสริมทักษะใหม่ให้กับคนทุกช่วงวัย เช่น วัยเรียน วัยทำงาน และวัยผู้สูงอายุ โดยสำหรับผู้สูงอายุนั้น ได้มีการพัฒนาหลักสูตรให้ผู้สูงอายุได้เรียนรู้ทักษะที่จำเป็นต่อการทำงานและมีทางเลือกที่จะทำงานในระบบได้มากขึ้น รวมทั้งหลักสูตรการดูแลผู้สูงอายุเพื่อเป็นการส่งเสริมศักยภาพในการดำรงชีวิตต่อไป

๒. สถาบันดนตรีกลาณิวัฒนา มีการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับพันธกิจที่สนับสนุนการปฏิรูปการศึกษาของประเทศ โดยให้นักศึกษามีการทำงานสร้างสรรค์ ออกมาในรูปกิจกรรมการเรียนรู้ในห้องเรียน และการแก้ปัญหาด้วยตนเอง สะท้อนออกมาทางสื่อต่าง ๆ ผ่านบทเพลงหรือการแสดง ตลอดจนมีการประยุกต์เทคโนโลยีมาใช้ในการสอดคล้องกับศตวรรษที่ ๒๑ เพื่อผลิตบัณฑิตให้ตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงานแล้ว ยังขยายบริบทการเรียนรู้ระดับอุดมศึกษาให้จัดการเรียนการสอนการเรียนรู้ตลอดทุกช่วงวัยทั้งในระดับตลาดแรงงาน และผู้สูงอายุด้วย โดยสถาบันได้ออกข้อบังคับสถาบันดนตรีกลาณิวัฒนาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนแบบทุกช่วงวัยเพื่อเปิดโอกาสให้บุคคลทุกช่วงวัย มีโอกาสในการพัฒนาศักยภาพด้านดนตรี หรือนำงานด้านดนตรีไปสร้างสรรค์และต่อยอดในอาชีพต่อไปได้

๓. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีโครงการจุฬาอารี (Chulalongkorn University Platform for Aging Research Innovation) ได้มีการจัดอบรมเพิ่มพูนทักษะผู้สูงอายุให้แก่ผู้สูงอายุใน ๙ ชุมชนของกรุงเทพมหานคร ทั้งในด้านทักษะการทำงาน อาชีพ การทำกิจกรรมนันทนาการ การดูแลสุขภาพ การรู้เท่าทันสื่อ ขณะนี้โครงการกำลังขยายผลไปเป็นโครงการไทยอารี (Thailand Platform for Aging Research Innovation) โดยจะมีการพัฒนาการเพิ่มพูนความรู้ให้แก่ผู้สูงอายุ ทั้งในด้านการดูแลสุขภาพ การจัดการการเงิน การร่วมเป็นพลังทางสังคม การปรับสภาพที่อยู่อาศัย โดยจัดทำ MOOCs ร่วมกับสถาบันการศึกษาในพื้นที่ของโครงการในจังหวัดชัยภูมิ จังหวัดชลบุรี จังหวัดชุมพร และลำปาง รวมทั้งจะมีการสร้างความรอบรู้ในทุกมิติให้ประชากรวัยแรงงาน เพื่อให้เตรียมการก่อนวัยสูงอายุด้วย อีกทั้ง ยังมีการจัดการเรียนการสอนการเรียนรู้ตลอดทุกช่วงวัย ของคณะพยาบาลศาสตร์ ได้แก่

๑) หลักสูตรระดับปริญญาโท และปริญญาเอก แก่พยาบาล โดยไม่จำกัดอายุผู้เรียน โดยสอนในสาขาการพยาบาลเด็ก การพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ การพยาบาลจิตเวชและสุขภาพจิต และการบริหารการพยาบาล

๒) หลักสูตรเฉพาะทาง และหลักสูตรระยะสั้น (ประมาณ ๒๐๐ ชม.) สำหรับพยาบาลที่ต้องการพัฒนาศักยภาพเฉพาะด้าน เช่น การพยาบาลผู้ป่วยวิกฤต การพยาบาลผู้ป่วยระยะสุดท้าย การบริหารการพยาบาล เป็นต้น และหลักสูตรระยะสั้นที่กำลังจะดำเนินการ (แผน) สำหรับผู้ที่มีใช้พยาบาล ได้แก่ การอบรมผู้ดูแลเด็ก (ผู้ดูแลในสถานรับเลี้ยงเด็ก) การดูแลเด็กให้มีสุขภาวะ การดูแลผู้สูงอายุ การดูแลสุขภาพตนเองและครอบครัว (กลุ่มที่มีปัญหาสุขภาพต่าง ๆ) การช่วยชีวิตขั้นพื้นฐาน (สอนนักเรียนในโรงเรียนมัธยม)

นอกจากนี้ คณะแพทยศาสตร์ยังมีการจัดการเรียน การสอนทักษะด้านต่าง ๆ ให้กับบุคลากรทางการแพทย์ที่จบการศึกษาไปแล้วในทุกกระดับ ยกตัวอย่างเช่น ศูนย์ฝึกผ่าตัด ที่ได้มีการจัดฝึกอบรมด้านต่าง ๆ ให้กับบุคลากรทั้งในและต่างประเทศ โดยมีการจัดการอบรมในรูปแบบของ work shop ที่มีการ

ลงมือปฏิบัติจริงมากกว่าปีละ ๒๐๐ ครั้ง มีผู้เข้าร่วมประชุม ทั้งจากในและต่างประเทศมากกว่าปีละ ๘,๐๐๐ คน

ในด้านผู้สูงอายุ ได้ร่วมมือกับ รพ. จุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย ดำเนินการศูนย์ความเป็นเลิศด้านผู้สูงอายุ มีการให้การดูแลผู้สูงอายุครบวงจร มีการอบรมให้ความรู้แก่ผู้สูงอายุและผู้ให้การดูแล ในด้านต่าง ๆ ที่มีความจำเป็น รวมถึงมีการจัดรวบรวมองค์ความรู้จัดทำตำราสำหรับการดูแลผู้สูงอายุเกิดขึ้น

และมหาวิทยาลัยยังมีโครงการที่จะจัดทำระบบเก็บหน่วยกิตที่ให้กับบุคคลทั่วไปสามารถสะสมหน่วยกิตได้ แม้จะยังไม่มีสถานภาพเป็นนิสิต เพื่อเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต รวมทั้งอยู่ในระหว่างพัฒนาโครงการเรียนล่วงหน้า ที่นักเรียนระดับมัธยม สามารถเรียนรายวิชาพื้นฐานของระดับมหาวิทยาลัย และสะสมหน่วยกิต เมื่อมีสถานภาพเป็นนิสิต ก็สามารถโอนหน่วยกิตที่สะสมไว้มารวมได้

สถาบันอุดมศึกษาในสังกัดของรัฐที่เป็นส่วนราชการ

๑. มหาวิทยาลัยรามคำแหง เป็นสถาบันหลักที่มุ่งเน้นการขยายโอกาสทางการศึกษา และพัฒนาการเรียนรู้อะไรของคนทุกช่วงวัย มีการผลิตบัณฑิตด้านสังคมศาสตร์ ด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี และด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพ เพื่อตอบสนองกับความต้องการของตลาดแรงงาน และมีการสำรวจภาวะการปฏิบัติงานของบัณฑิตอย่างต่อเนื่อง โดยในปีการศึกษา ๒๕๖๑ - ๒๕๖๒ มีผู้กรอกแบบสำรวจการปฏิบัติงานของบัณฑิตจำนวน ๘,๔๑๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๕.๘๔ และมีระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ ๔.๓๑ ซึ่งในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

๒. มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ ได้ดำเนินการสำหรับหลักสูตร ดังนี้

๑) ดำเนินการขึ้นทะเบียนเป็นสถานฝึกอบรม (Registered Training Organization - RTO) ของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

๒) นำส่งหลักสูตร non-degree จากทุกคณะและส่วนงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๗๓ หลักสูตร และกระทรวง อว. กำลังดำเนินการประชาสัมพันธ์หลักสูตรผ่าน marketplace ดำเนินการจัดทำช่องทางประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อ facebook fanpage ชื่อ Non-Degree Kalasin University ตาม link : <https://m.facebook.com/Curriculum.KSU/> และจัดทำระบบรับสมัครเรียนผ่าน google form : <https://forms.gle/๕Jn๖fmsqqr๖ztjnM๘> ทั้งนี้มีผู้แจ้งความประสงค์ผ่านระบบดังกล่าวมาบ้างแล้ว

๓. สถาบันวิทยาลัยชุมชนมีพันธกิจ อยู่ ๒ พันธกิจที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ตลอดชีวิต ดังนี้

๑) การจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาดำรงปริญญา และการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของท้องถิ่น และชุมชน

๒) ฝึกอบรมด้านวิชาการ และวิชาชีพแก่ชุมชน โดยมีกลุ่มเป้าหมาย ดังนี้ ประชาชนในจังหวัดที่วิทยาลัยชุมชนตั้งอยู่ กลุ่มเปราะบาง (ได้แก่ เด็ก สตรี คนพิการ และผู้สูงอายุ) กลุ่มคนยากจน ๑๐% ล่าง และผู้ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์โควิด - ๑๙ ในพื้นที่ที่วิทยาลัยชุมชนตั้งอยู่ ๒๐ จังหวัด

๔. สถาบันเทคโนโลยีปทุมวัน ได้มีการเปิดรับนักศึกษาไม่จำกัดอายุ และไม่จำกัดวุฒิ การศึกษาเข้าเรียนในสถาบันเทคโนโลยีปทุมวัน ให้ตอบสนองกับความต้องการของตลาดแรงงาน อีกทั้งมีการขยายบริบทของการจัดการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษา ซึ่งในปัจจุบันได้มีผู้ที่ทำงานในบริษัทเอกชน ผู้สูงอายุ เข้ามาศึกษาต่อในสถาบัน เพื่อให้ได้วุฒิการศึกษาที่สูงขึ้น เป็นการต่อยอดในการเพิ่มพูนความรู้ รวมถึงอาจปรับเปลี่ยนเงินเดือนให้มีรายได้ที่สูงขึ้น

๑๓) มหาวิทยาลัยควรให้ความสำคัญกับการวิจัยและนวัตกรรมการงานวิจัยจะสร้างความสมดุลระหว่างการสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศกับการสร้างโอกาสความเสมอภาค

ลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม ประกอบกับงานวิจัยและพัฒนาสามารถนำไปปรับปรุงการปฏิบัติงานใช้เป็นแนวทางในการตัดสินใจและใช้ในการแก้ไขปัญหาเรื่องนั้น ๆ ได้ด้วย นอกจากนี้ การบริการวิชาการที่จะช่วยลดความเหลื่อมล้ำหรือแก้ไขปัญหาความยากจนในพื้นที่ที่มหาวิทยาลัยรับผิดชอบแล้วมหาวิทยาลัยควรนำพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม พ.ศ. ๒๕๖๒ ให้เป็นการทำงานเชิงวิชาการเพื่อลดความเหลื่อมล้ำจะทำให้ช่วยแก้ไขปัญหาทางสังคมได้อีกทางหนึ่ง

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงาน มหาวิทยาลัยราชภัฏ

๑. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ให้ความสำคัญกับการวิจัย และการบริการวิชาการ เพื่อลดความเหลื่อมล้ำ และแก้ไขปัญหาความยากจนในพื้นที่ ในระดับครัวเรือน โดยเน้นการส่งเสริมศักยภาพ เศรษฐกิจและคุณภาพชีวิตที่ดีของชุมชน โดยนำองค์ความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินงานในพื้นที่ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐมมุ่งแก้ปัญหาความยากจนในพื้นที่ในลักษณะ Area based โดยระดมคณาจารย์และศึกษาดำเนินกิจกรรมลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ และสร้างเสริมสุขภาพ สิ่งแวดล้อม ร่วมกับผู้นำชุมชน อาทิเช่น ชุมชนพุ้อายดาว บ้านหนองแขม หมู่ ๖ ตำบลบ่อสุพรรณ อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี ที่มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ดำเนินกิจกรรม อาทิ การให้ความรู้และลงมือทำบัญชี ครัวเรือนทุกครัวเรือน การส่งเสริมและพัฒนาแหล่งอาหารปลอดภัยไว้บริโภคเพื่อลดรายจ่ายค่าอาหารในชีวิตประจำวัน ด้วยแนวคิด “มีอาหารไว้บริโภคในครัวเรือน เหลือจึงจำหน่ายเป็นรายได้เสริม”

๒. มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง ให้ความสำคัญกับการวิจัยและนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างโอกาสความเสมอภาค ลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม ปัจจุบันมหาวิทยาลัยอยู่ระหว่างดำเนินการโครงการวิจัย เรื่อง พัฒนาแพลตฟอร์มบริหารจัดการการจัดการเรียนการสอน สำหรับโรงเรียนพื้นที่ชายขอบเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล

นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยได้ดำเนินงานบริการวิชาการผ่านโครงการยุทธศาสตร์ราชภัฏ เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งจะช่วยลดความเหลื่อมล้ำหรือแก้ไขปัญหาความยากจนในพื้นที่จังหวัดราชบุรี โดยมหาวิทยาลัยได้นำองค์ความรู้ เข้าไปร่วมพัฒนาคุณภาพชีวิตและยกระดับรายได้ จากการให้ความรู้ เพื่อสร้างรายได้จากอาชีพเสริม การยกระดับคุณภาพและมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน และสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์/สินค้า ภายใต้โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตและยกระดับรายได้ให้กับคนในชุมชนฐานราก และโครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น ซึ่งได้ร่วมกับชุมชน กลุ่มผู้ประกอบการและวิสาหกิจชุมชน ในการพัฒนา และศึกษาปัญหาของชุมชนร่วมกัน ส่งผลให้งานการพัฒนาหรือแก้ไขปัญหาให้แก่ชุมชนท้องถิ่นดังกล่าว มีแนวโน้มดีขึ้น

๓. มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ แนวทางและข้อเสนอแนะในเบื้องต้นนั้นเป็นสิ่งที่มหาวิทยาลัยให้ความสำคัญอย่างต่อเนื่อง เพียงแต่ด้วยทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดในทุกปีและเวลาในการดำเนินงานค่อนข้างเร่งรัด จึงทำให้งานการสร้างโอกาสความเสมอภาค ลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม เกิดขึ้นได้น้อยหรือขยายตัวในพื้นที่เมื่อเทียบกับพื้นที่จังหวัด ยกตัวอย่างเช่น งานวิจัยด้านการท่องเที่ยวชุมชน เพื่อการกระจายรายได้อย่างเป็นธรรมในชุมชน เป็นงานวิจัยที่เกิดขึ้นในชุมชนท่องเที่ยวแห่งเดียว ผลที่เกิดขึ้นจากงานวิจัยคือเกิดการกระจายรายได้ไปยังกลุ่มที่ไม่เคยได้รับประโยชน์จากการท่องเที่ยวในชุมชนเลย ทำให้ทุกคนหันมาให้ความสนใจร่วมกันมากขึ้นเนื่องจากได้ประโยชน์ร่วมกัน จึงทำให้เกิดการลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมลง แต่ผลที่ได้จากการดำเนินงานในพื้นที่นี้จะเป็นแบบอย่างในการขยายผลในพื้นที่ชุมชนท่องเที่ยวอื่นได้หากได้รับการ

สนับสนุนอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นหากมหาวิทยาลัยได้รับโอกาสอย่างต่อเนื่องคาดว่าจะสามารถสร้างโอกาสความเสมอภาค ลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม เกิดขึ้นลดลงอย่างต่อเนื่อง และสามารถขยายพื้นที่ได้เพิ่มมากขึ้นทุกปี

๔. มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ได้ดำเนินการจัดทำระบบฐานข้อมูลตำบลแล้วเสร็จร้อยละ ๙๐ ประกอบด้วยข้อมูลตำบล ๓๗ ตำบล ในพื้นที่จังหวัดกำแพงเพชรจำนวน ๒๓ ตำบล และจังหวัดตากจำนวน ๑๔ ตำบล ข้อมูลที่ได้จากการสำรวจชุมชนสามารถนำไปใช้ในการวางแผน และตัดสินใจ เพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นภายในท้องถิ่นตนเอง ทั้งนี้ ข้อมูลที่ได้จากการสำรวจสามารถนำมาต่อยอดนวัตกรรม อาทิเช่น

๑) เครื่องควบคุมอุณหภูมิโรงเพาะเห็ดขอนและเห็ดลมของตำบลหนองปลิง

๒) ระบบการดูแลพืชผลทางการเกษตรแบบแม่นยำ ตำบลวังหิน จังหวัดตาก และตำบลปางตาไว จังหวัดกำแพงเพชร ซึ่งนวัตกรรมนี้สามารถช่วยเกษตรกรในการควบคุมกระบวนการผลิต

อีกทั้ง มหาวิทยาลัยได้ส่งเสริมสนับสนุนทุนวิจัยที่ก่อให้เกิดนวัตกรรมชุมชน เพื่อสร้างโอกาสความเสมอภาค และลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม ได้แก่ โครงการการเสริมสร้างศักยภาพการผลิตกาแฟอินทรีย์เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนให้ยั่งยืนแบบมีส่วนร่วม ของชุมชนบ้านมอแก้ว ตำบลแม่สุ อำเภอสองยาง จังหวัดตาก โครงการเศษไม้ไผ่สร้างมูลค่าเพิ่มประสิทธิภาพสำหรับวิสาหกิจชุมชนท้องถิ่น ๑๑ อำเภอ ในจังหวัดกำแพงเพชร และโครงการต้นแบบผลิตภัณฑ์จากลวดลายเอกลักษณ์โบราณสถานมรดกโลกเมืองกำแพงเพชรสำหรับการเพิ่มมูลค่า ผลิตภัณฑ์ทางวัฒนธรรม

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล

๑. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ให้ความสำคัญกับการมุ่งเน้นไปที่การสร้างเศรษฐกิจด้วยการลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ และสร้างโอกาสในการแข่งขันที่เริ่มต้นตั้งแต่ระดับชุมชนอันเป็นระดับฐานรากของประเทศ ซึ่งผลลัพธ์การดำเนินการวิจัยดังกล่าวเป็นการสร้างต้นแบบการสร้างโอกาสการแข่งขันในระดับอำเภอ โดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เหมาะสมกับบริบทชุมชนนำทางและเชื่อมโยงกันเพื่อยกระดับเศรษฐกิจและลดความเหลื่อมล้ำทางโอกาสของการเข้าถึงเครื่องมือที่จำเป็นในการสร้างและขยายอาชีพ ดังนี้

๑) สถาบันวิจัยและพัฒนา ได้ดำเนินโครงการการพัฒนานวัตกรรมชุมชนเพื่อการจัดการและสร้างเศรษฐกิจฐานรากและเศรษฐกิจหมุนเวียนในพื้นที่ชุมชนจังหวัดเพชรบุรี และโครงการการพัฒนาและยกระดับมูลค่าสินค้าหนึ่งผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบล (OTOP) เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันบนฐานทุนทรัพยากร วัฒนธรรมในพื้นที่ จังหวัดเพชรบุรี ที่ได้รับการสนับสนุนทุนงบประมาณจากหน่วยบริหารและจัดการทุนวิจัยและนวัตกรรมด้านการพัฒนาระดับพื้นที่ (บพท.)

๒) คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมได้ดำเนินโครงการบริการวิชาการกับชุมชนในพื้นที่รับผิดชอบได้แก่ ชุมชนคูบัว จังหวัดราชบุรี เพื่อนำเทคโนโลยีไปสนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมท้องถิ่น เกิดรายได้หมุนเวียนในชุมชน และสนับสนุนงานวิจัยและโครงการงานนักศึกษาที่สามารถนำไปใช้ในการเกษตรหรือชุมชนของนักศึกษา เช่น เครื่องบีบอัดกระป๋อง เป็นต้น

๓) คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์มีงานวิจัยและนวัตกรรมด้านอาหาร เครื่องดื่ม การพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหาร การแกะสลักผักผลไม้ การออกแบบและตัดเย็บเครื่องแต่งกาย ผลิตภัณฑ์ของใช้ของประดับตกแต่ง งานศิลปะประดิษฐ์ และการประดิษฐ์ของขวัญของที่ระลึก ฯลฯ มีผลงานวิจัยและการบริการวิชาการอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งผลงานเหล่านี้เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตและการประกอบอาชีพของประชาชน ตอบรับกับนโยบายของรัฐบาลที่ต้องการให้ประชาชนมีความเป็นอยู่ดี มีอาชีพ สามารถพึ่งพา

ตนเอง ดูแลครอบครัวได้ และใช้ชีวิตอย่างพอเพียง ตามรอยพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ โดยมีโครงการดังต่อไปนี้

- (๑) โครงการการเพิ่มศักยภาพการแปรรูปผลิตภัณฑ์เพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจสร้างสรรค์สู่วิสาหกิจชุมชน ๔.๐ อย่างยั่งยืน ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแม่บ้านเกษตรดาดลา จังหวัดสมุทรสงคราม
- (๒) โครงการถ่ายทอดองค์ความรู้ผลงานวิจัยด้านเกษตรกรรมศาสตร์เพื่อพัฒนาศักยภาพชุมชน
- (๓) โครงการถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นภาคกลางสำหรับผู้สูงอายุ
- (๔) โครงการบูรณาการการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชนตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง: โครงการการแปรรูปสับปะรดเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น

๔) คณะเทคโนโลยีสารสนเทศได้รับอนุมัติ โครงการวิจัย เรื่อง “การพัฒนารอบแนวคิดของการพัฒนานวัตกรรมเพื่อส่งเสริมความรู้ในรูปแบบการสร้างประสบการณ์ดิจิทัลเหนือจินตนาการเพื่อส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาเมืองอัจฉริยะของประเทศไทยเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิต และการใช้พลังงานอย่างเต็มประสิทธิภาพ” โดยใช้งบประมาณผ่านกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ประเภท Basic Research Fund

๕) คณะบริหารธุรกิจมีการให้ความสำคัญกับการวิจัยและการบริการวิชาการ เพื่อที่จะช่วยเหลือแก้ปัญหาให้กับคนในชุมชนให้มีความรู้เกี่ยวกับการสร้างรายได้ และส่งเสริมภูมิปัญญาในการเป็นผู้ประกอบการอย่างต่อเนื่อง โดยมีความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกด้านบริหารธุรกิจและวิชาชีพ เช่น (๑) ธนาคารออมสิน กับ คณะบริหารธุรกิจ โดยจัดโครงการบูรณาการอย่างมีส่วนร่วม เพื่อพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่น ภายใต้กิจกรรมเสริมสร้างและพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่น “ออมสินยุวพัฒน์รักษ์ถิ่น” โดยนำองค์ความรู้เทคโนโลยี นวัตกรรมใหม่ๆ รวมถึงการส่งเสริมสนับสนุนเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์และช่องทางตลาดของผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชน ทั้งนี้กำหนดให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการบูรณาการความรู้กับชุมชน และมีอาจารย์ที่เลี้ยงดูดูแลให้คำปรึกษา ทำให้เกิดการสร้างความร่วมมือกันทั้งชุมชน ผู้เรียน และมหาวิทยาลัย

สถาบันอุดมศึกษาในกำกับของรัฐ

๑. มหาวิทยาลัยสวนดุสิต นอกจากจะให้ความสำคัญกับการวิจัยและนวัตกรรมเพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศตามกรอบและทิศทางการพัฒนาประเทศแล้ว ยังให้ความสำคัญกับการวิจัยด้านการพัฒนา และเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ รวมทั้งการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยเน้นการวิจัยที่จะนำไปสู่การพัฒนางานและการใช้ประโยชน์แก่ ชุมชน สังคม และประเทศชาติ ซึ่งมุ่งเน้นใน ๗ สาขาที่เป็นอัตลักษณ์ และความเชี่ยวชาญด้านการวิจัยของมหาวิทยาลัย ได้แก่ สาขาอัตลักษณ์ ๔ สาขา ประกอบด้วย อาหาร การศึกษาปฐมวัย อุตสาหกรรมบริการ การพยาบาลและสุขภาพ และสาขาที่มีความเชี่ยวชาญ ๓ สาขา ประกอบด้วย การจัดการเกษตร การจัดการชุมชนและสิ่งแวดล้อม และนวัตกรรมการดูแลสุขภาพและการชะลอวัย นอกจากนี้ ยังนำองค์ความรู้และความเชี่ยวชาญไปให้บริการวิชาการในจังหวัดหรือพื้นที่ใกล้เคียงกับที่ตั้งของวิทยาเขต และศูนย์การศึกษาของมหาวิทยาลัยเป็นหลัก ได้แก่ วิทยาเขตสุพรรณบุรี ศูนย์การศึกษานอกที่ตั้งในจังหวัดตรัง นครนายก ลำปาง และประจวบคีรีขันธ์ โดยการดำเนินงานเน้นตอบสนองต่อการแก้ไขปัญหาหรือความต้องการของพื้นที่เป็นหลัก เพื่อช่วยลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมและแก้ไขปัญหาความยากจนของคนในพื้นที่ ทั้งนี้ การดำเนินงานวิจัยและการบริการวิชาการดังกล่าว จะเป็นการบูรณาการข้ามหน่วยงานภายนอกมหาวิทยาลัย ตลอดจนบูรณาการระหว่างหน่วยงานภายในมหาวิทยาลัย ที่เน้นการสร้างเครือข่ายความร่วมมือให้ครอบคลุมต่อปัญหาหรือความต้องการในพื้นที่

๒. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีแพลตฟอร์มส่งเสริมการวิจัยที่เรียกว่า Venture Platform เพื่อส่งเสริมงานวิจัยสู่การใช้ประโยชน์ให้เกิดผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคม โดยมี CU Social Innovation Hub เป็นหลักในการส่งเสริมการสร้างนวัตกรรม และนวัตกรรมทางสังคมเพื่อตอบโจทย์ปัญหาและพัฒนาสังคม มีโครงการที่สำคัญๆส่งผลกระทบเช่น สังคมสูงวัยโดยโครงการไทยอารี ปัญหาแรงงาน และความยั่งยืนของสังคมอีกหลายโครงการ ส่วนแพลตฟอร์มส่งเสริมผลกระทบด้านเศรษฐกิจเพื่อการแข่งขันของประเทศเช่น University Technology Center (UTC), CU Innovation Hub และ CU Enterprise ที่สนับสนุนส่งเสริมสร้างนวัตกรรม นวัตกรรมจำนวนมากที่มีผู้ใช้ประโยชน์ และเกิด start up และspin off จำนวนมาก นอกจากนี้มหาวิทยาลัยยังมีการสนับสนุนงานวิจัยสู่ชุมชนโดยมุ่งเน้นในพื้นที่ น่าน สระบุรี และเกาะสีชัง ให้เกิดการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนตามบริบทของชุมชนนั้นๆ โดยใช้ศูนย์เครือข่ายภูมิภาค จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเป็นแพลตฟอร์มในการทำงาน อย่างไรก็ตามยังมีผลงานวิจัยของมหาวิทยาลัยอีกจำนวนมากที่ดำเนินการส่งเสริมสังคมในพื้นที่อื่น ๆ

๓. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้มีการปรับปรุงแผนพัฒนาการศึกษามหาวิทยาลัยระยะ ๑๒ (พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๖๔) ปรับปรุงปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๓ โดยมีวิสัยทัศน์ปรับใหม่ คือ มหาวิทยาลัยชั้นนำที่รับผิดชอบต่อสังคม และการพัฒนาที่ยั่งยืน แสดงให้เห็นว่าการดำเนินโครงการวิจัยของมหาวิทยาลัยจะมุ่งเน้นในการพัฒนางานวิจัยที่สามารถนำไปสู่การถ่ายทอดเทคโนโลยี ทั้งในรูปแบบของการถ่ายทอดสู่เชิงพาณิชย์ และการถ่ายทอดสู่ชุมชน อาทิ งานวิจัยด้านการพัฒนาวัคซีนสำหรับสัตว์เลี้ยงที่ปัจจุบันมีการนำเข้าจากต่างประเทศเป็นจำนวนมาก มหาวิทยาลัยตั้งเป้าให้สามารถพัฒนาต้นแบบวัคซีน และถ่ายทอดเทคโนโลยีให้กับบริษัทผู้ผลิตวัคซีนในประเทศแทนการนำเข้า โดยมหาวิทยาลัยได้สนับสนุนงบประมาณในการพัฒนาต้นแบบ หรือการพัฒนางานวิจัยเชิงพื้นที่เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทำให้ชุมชนสามารถสร้างรายได้ให้กับตนเอง เช่น

๑) โครงการกลไกการพัฒนา "ลำปางเมืองน่าอยู่สร้างสรรค์"

๒) โครงการการพัฒนาชุมชนนวัตกรรมต้นแบบเพื่อการจัดการตนเองบนฐานปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในพื้นที่จังหวัดน่าน

๓) โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์และถ่ายทอดความรู้ “ผ้าฮ่อมครามและผ้าสีธรรมชาติ” จังหวัดแพร่
สถาบันอุดมศึกษาในสังกัดของรัฐที่เป็นส่วนราชการ

๑. มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ มีการจัดตั้งศูนย์ความเป็นเลิศด้านสิ่งทอพื้นบ้าน จังหวัดกาฬสินธุ์ ซึ่งมีเป้าหมายดำเนินงาน “ผ้าไหมแพรวากาฬสินธุ์ Praewa Kalasin Thai Silk” ตลอดห่วงโซ่อุปทานทั้งต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ เพื่อให้มีสามารถอนุรักษ์สืบทอด และคุ้มครองมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมประเภท สิ่งทอพื้นบ้าน และมีความสามารถในการผลิต การพัฒนานวัตกรรม การรักษามาตรฐานสินค้าที่เกี่ยวข้องกับ สิ่งทอพื้นบ้าน การต่อยอดให้เกิดผลิตภัณฑ์ที่สามารถตอบสนองความต้องการของตลาดทั้งภายในและภายนอก ประเทศ การดำเนินงานแบ่งออกได้เป็น ๓ ระยะ ดังนี้

๑) งานระดับต้นน้ำ เน้นการถ่ายทอดองค์ความรู้แก่ผู้ใช้ประโยชน์หรือกลุ่มเป้าหมายจากงานวิจัยของศูนย์ความเป็นเลิศ และจากการต่อยอดจากงานวิจัยของมหาวิทยาลัยที่ดำเนินมาแล้ว ในการพัฒนาคุณภาพเส้นใยประเภทไหม ผ้าและเส้นใยทดแทนที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม กระบวนการฟอกย้อมมี เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และการพัฒนาเครื่องมือในการผลิต โดยเน้นการถ่ายทอดในรูปแบบการอบรมและการ อบรมเชิงปฏิบัติการแบบ (Intensive training Course)

๒) งานระดับกลางน้ำ เน้นการถ่ายทอดองค์ความรู้แก่ผู้ใช้ประโยชน์ หรือกลุ่มเป้าหมาย จากงานวิจัยของศูนย์ความเป็นเลิศ และจากการต่อยอดจากงานวิจัยของมหาวิทยาลัยที่ดำเนินมาแล้วในการ

พัฒนาการพัฒนารูปแบบ ลวดลาย และการแปรรูปสิ่งทอพื้นบ้านที่ตอบสนองต่อตลาดทั้งภายในและต่างประเทศ (Product development) ภายใต้แนวทางการขับเคลื่อนเศรษฐกิจสู่ยุคประเทศไทย ๔.๐ ตามนโยบายรัฐบาล ในกลุ่ม Creative Culture & High Value Service โดยเน้นการถ่ายทอดในรูปแบบการอบรมและการอบรมเชิงปฏิบัติการแบบ (Intensive training Course)

๓) งานระดับปลายน้ำ เน้นการถ่ายทอดองค์ความรู้แก่ผู้ใช้ประโยชน์หรือกลุ่มเป้าหมาย จากงานวิจัยของศูนย์ความเป็นเลิศ และจากการต่อยอดจากงานวิจัยของมหาวิทยาลัยที่ดำเนินการมาแล้วในการพัฒนารูปแบบการสื่อสารและความสัมพันธ์กับผู้บริโภคตลาดผ้าทอ การพัฒนาตลาด green product เครื่องมือการตลาดดิจิทัล Mobile Marketing, Niche Marketing การส่งออกผลิตภัณฑ์จากผ้าทอพื้นเมือง จับคู่ธุรกิจ (Business Matching) การเจรจาทางธุรกิจ (Sales Negotiation Process) งานแสดงสินค้าและงานแฟร์ในระดับภูมิภาค/ระดับประเทศ/ในต่างประเทศ และการจัดการพิพิธภัณฑ์ผ้าทอพื้นเมืองและผ้าทออนุรักษ์กลุ่มน้ำโขงเพื่อส่งเสริมการตลาด การศึกษาและการท่องเที่ยว รวมทั้งการร่วมมือกับบริษัทประชารัฐรักสามัคคีจังหวัดในการยกระดับร้านค้าประชารัฐในผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องของศูนย์ ผังกระบวนการดำเนินงานของศูนย์ฯ

๒. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ให้ความสำคัญการบริการวิชาการที่จะช่วยลดความเหลื่อมล้ำหรือแก้ไขปัญหาค่าความยากจนในพื้นที่ที่มหาวิทยาลัยรับผิดชอบ ให้เป็นการทำงานเชิงวิชาการเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ ทำให้ช่วยแก้ไขปัญหาด้านสังคมได้อีกทางหนึ่ง โดยมีดำเนินการดังนี้

๒.๑ เสริมสร้างความสามารถการให้บริการวิชาการแก่สังคม ในลักษณะที่สร้างรายได้ให้กับมหาวิทยาลัยมากขึ้นผ่านกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการพัฒนาตนเองเพื่อให้เข้ากับวิถีใหม่ (New Normal) ที่เกิดขึ้นในปัจจุบันและอนาคต

- ดำเนินโครงการสัมฤทธิ์บัตรอย่างต่อเนื่อง โดยมุ่งกลุ่มเป้าหมายหลัก ๓ กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มผู้เรียนโครงการสัมฤทธิ์บัตร (ปกติ) ประมาณการผู้เรียนทั้ง ๔ รุ่น จำนวน ๑๕,๗๐๐ คน ผู้เรียนสัมฤทธิ์บัตรในโครงการเรียนล่วงหน้า ประมาณการผู้เรียน จำนวน ๑,๔๐๐ คน และผู้เรียนสัมฤทธิ์บัตรในกลุ่มผู้สูงอายุ ประมาณการ จำนวน ๒๐๐ คน

- สนับสนุนให้มีการพัฒนาและผลิตรายวิชาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี (Modula) จำนวน ๔ รายวิชาและประมาณการผู้เรียน / รายวิชา จำนวน ๕๐ คน รวมทั้งสิ้น ๔ รายวิชา จำนวน ๒๐๐ คน

- สนับสนุนการบริการการแพทย์แผนไทยอย่างต่อเนื่อง และพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมที่ตอบสนองต่อความต้องการของสังคม และพัฒนาโครงการฝึกอบรมระยะสั้น/e-Training ใหม่สำหรับแรงงานระดับต้น ระดับกลาง เยาวชนเพื่อเข้าสู่ตลาดแรงงาน และผู้สูงอายุ จำนวน ๔ หลักสูตร ทั้งนี้เพื่อสนับสนุนนโยบายการให้บริการวิชาการแก่สังคม ในลักษณะที่สร้างรายได้ให้กับมหาวิทยาลัย เป็นต้น

๒.๒ ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างบุคคล หน่วยงาน ชุมชน และองค์กรที่เกี่ยวข้องทุกระดับ ให้มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหากลุ่มวิสาหกิจขนาดย่อม (SME) ให้ปรับตัวให้อยู่รอดในสถานการณ์ปัจจุบัน

- พัฒนานันทบุรีศึกษา ให้เป็นคลังความรู้ และภูมิปัญญาท้องถิ่นของจังหวัด

- เปิดโอกาสให้ทุกหน่วยงานมีส่วนร่วมสนับสนุนการดำเนินโครงการตามศาสตร์พระราชา รวมทั้งสนับสนุนกิจกรรม/โครงการที่ส่งเสริมความร่วมมือการพัฒนาศักยภาพด้านวิชาการและการดำเนินกิจกรรมร่วมกันระหว่างจังหวัดนนทบุรี จำนวน ๓๐๐,๐๐๐ บาท

- ให้บริการความรู้ทางด้านกฎหมายแก่นักศึกษา ชุมชน หรือประชาชนทั่วไป
เนื่องในโอกาสวันรพี จำนวน ๓๐๐ คน

- พัฒนานิทรรศการออนไลน์ จำนวน ๑๒ เรื่อง พัฒนาศารสนเทศดิจิทัลในคลัง
ทรัพยากรการศึกษาแบบเปิด ๖๐ ระเบียบ

- ให้บริการด้านการศึกษานักศึกษาพิการของมหาวิทยาลัยซึ่งมีในระบบ
การศึกษาทางไกลจำนวนประมาณ ๔๐๐ คน โดยการเยี่ยมบ้านและให้คำปรึกษา ดำเนินการโครงการ
เงินอุดหนุนนักศึกษาพิการ ฝึกอบรมเชิงปฏิบัติเพื่อส่งเสริม/สนับสนุนด้านการปรับตัวสำหรับนักศึกษาพิการ
ให้เข้ากับระบบการศึกษาทางไกล รวมถึงเสริมสร้างทักษะการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาทางไกลเบื้องต้น
และพัฒนาระบบบริการสื่อเพื่อสนับสนุนการศึกษานักศึกษาพิการ

๒.๓ สนับสนุนกิจกรรม/โครงการที่ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ความมีวินัย จิต
สาธารณะ/ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เกิดประโยชน์และสร้างคุณค่าต่อชุมชนสังคม และ
ประเทศชาติ ดังนี้

- ดำเนินโครงการ/กิจกรรมสืบสานประเพณีและวันสำคัญทางศาสนา จำนวน ๕
โครงการ/กิจกรรม เช่น พิธีถวายผ้าพระกฐินพระราชทาน โครงการประเพณีวันลอยกระทง โครงการประเพณี
วันสงกรานต์ โครงการทำบุญเวียนเทียน ฟังธรรม วันมาฆบูชา วันวิสาขบูชา วันอาสาฬหบูชาและวัน
เข้าพรรษา

- สร้างการมีส่วนร่วมแก่นักศึกษา และประชาชน ในการเข้าร่วมโครงการ/กิจกรรม
ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น จำนวน ๕,๐๐๐ คน

- ส่งเสริมกิจกรรม / โครงการ ทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรมที่สอดคล้องกับอัต
ลักษณ์ของมหาวิทยาลัย จำนวน ๑ โครงการ รวมถึงพัฒนาศารสนเทศ / เผยแพร่สารสนเทศที่อัตลักษณ์ของ
มหาวิทยาลัยได้แก่ พัฒนาศารสนเทศดิจิทัลพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว พระผู้ทรงพากเพียรเรียนรู้
ตลอดชีวิต จำนวน ๓๐ ระเบียบ และ ศ.ดร. วิจิตร ศรีสอ้าน จำนวน ๑๕ ระเบียบ

- จัดกิจกรรม/โครงการ/หรือผลิตสื่อสร้างสรรค์ที่ส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรม
ความมีวินัยจิตสาธารณะและค่านิยมที่ดีงาม/ส่งเสริมการเรียนรู้วัฒนธรรมที่หลากหลายทั้งไทยและภูมิภาค
เอเชียอีกจำนวน ๕ โครงการ และสนับสนุนกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมให้กับนักศึกษาอีก ๑ โครงการ

- ส่งเสริมและพัฒนาศารสนเทศดิจิทัลภูมิปัญญาท้องถิ่นนนทบุรี จำนวน ๒๕
ระเบียบ และสร้างเครือข่ายใหม่ด้านศิลปวัฒนธรรม จำนวน ๑ เครือข่าย

๓. สถาบันเทคโนโลยีปทุมวัน ได้มีหน่วยงานรับผิดชอบในส่วนของการดำเนินการด้านการวิจัย
และนวัตกรรม และการบริการวิชาการ ได้แก่ ศูนย์วิจัยและบริการวิชาการ ซึ่งในแต่ละปีงบประมาณ ทาง
สถาบันได้มีการใช้เงินงบประมาณและเงินรายได้ที่ได้รับการจัดสรรมาเพื่อใช้ในการดำเนินโครงการทั้ง ๒ ด้าน
เพื่อช่วยลดความเหลื่อมล้ำในการวิจัยและนวัตกรรม อีกทั้งการจัดอบรมการบริการวิชาการแก่สังคม เพื่อให้
ผู้เข้าร่วมโครงการสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในชีวิตประจำวันและต่อยอดในการประกอบอาชีพได้ ทำให้มีการ
แก้ไขปัญหาทางสังคมได้ในปัจจุบัน

๑๔) สถาบันเทคโนโลยีจิตรลดา ควรจัดทำหลักสูตรการทำอาหารไทยพื้นถิ่นหรืออาหาร
ไทยประจำภาค หรืออาหารไทยโบราณ ซึ่งเป็นอาหารที่เป็นเอกลักษณ์ของภาคนั้น ๆ โดยอาจแนะนำ
เทคนิคการเลือกวัตถุดิบ วิธีการปรุงอาหารแต่ละประเภทที่หาซื้อได้ยากในปัจจุบัน เช่น
แกงบอน แกงรัฐฉาน เป็นต้น โดยให้สถาบันเทคโนโลยีจิตรลดาสอนผ่านระบบออนไลน์ จะทำให้

ประชาชนผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ อาจนำเทคนิควิธีการปรุงอาหารเมนูต่าง ๆ ไปใช้ในการประกอบอาชีพต่อไปได้ด้วย

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

สถาบันเทคโนโลยีจิตรลดา มีการจัดทำสื่อเผยแพร่การทำอาหารไทยและอาหารนานาชาติประเภทต่าง ๆ ผ่านทางเว็บไซต์ของสถาบัน (<http://www.cdti.ac.th>) และเว็บไซต์ Omni-Recipes Community แบ่งปัน “สูตร” ความสำเร็จ By สถาบันเทคโนโลยีจิตรลดา (<http://omni-recipes.com/>) โดยมีรายละเอียดที่มาของอาหาร ส่วนประกอบ วิธีการทำ รวมถึงคลิปวิดีโอแสดงขั้นตอนการทำอย่างละเอียด โดยรายการอาหารที่มีการเผยแพร่จะมีทั้งที่เป็นอาหารไทยทั่วไป เช่น แกงปูใบชะพลู แกงเผ็ดเป็ดย่างอาหารไทยประจำภาค เช่น หลนปู เครื่องจิ้มอาหารไทยภาคกลาง รวมไปถึงอาหารว่างและเครื่องดื่มต่าง ๆ เช่น “หริ่ม” ของว่างจากกาพย์เห่ชมเครื่องคาวหวาน พระราชนิพนธ์ในรัชกาลที่ ๒ ข้าวตังหน้าตั้งเครื่องว่างคาวของไทยจากกาพย์เห่ชมเครื่องว่าง พระราชนิพนธ์ในรัชกาลที่ ๖ ชโตเลน (ข้าววัง) สูตรต้นตำรับขนมปังเยอรมนี เป็นต้น เพื่อให้ประชาชนทั่วไปสามารถนำความรู้ไปใช้ในการประกอบอาหารในครัวเรือนหรืออาจต่อยอดนำไปประกอบอาชีพได้ต่อไปด้วย

๑๕) สถาบันวิจัยแสงซินโครตรอน (องค์การมหาชน) ปัจจุบันการดำเนินงานของสถาบัน นอกจากจะสามารถนำเสนอแสงซินโครตรอนไปประยุกต์ใช้กับงานนิติวิทยาศาสตร์ได้แล้ว ยังสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับงานด้านโบราณคดีหรือประวัติศาสตร์ได้อีกด้วย จึงควรผลักดันให้ปรากฏในแผนปฏิรูปประเทศและแผนยุทธศาสตร์ชาติด้วย

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

แสงซินโครตรอน สามารถใช้ศึกษาความหลากหลาย ความซับซ้อนของโครงสร้างและองค์ประกอบในวัตถุโบราณ หรือศึกษาธาตุองค์ประกอบที่มีปริมาณน้อยมาก ๆ โดยไม่ทำลายตัวอย่างที่นำมาตรวจวิเคราะห์ จากผลการดำเนินงานที่ผ่านมาสถาบันวิจัยแสงซินโครตรอน (องค์การมหาชน) ได้นำแสงซินโครตรอนไปประยุกต์ใช้กับงานด้านนิติวิทยาศาสตร์ ด้านโบราณคดี เป็นจำนวนมาก อาทิเช่น ความร่วมมือกับช่างสิบหมู่วิเคราะห์กระดูกเกรียบโบราณจากวัดพระแก้วจนคิดค้นวิธีผลิตขึ้นใหม่ นำไปสู่การบูรณะราชรถราชยาน ภายในพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ งานวิจัยค้นหาธาตุที่ให้สีลูกปัดแก้วแบบอินโดแปซิฟิกที่พบในภาคใต้ของประเทศไทย งานวิจัยเพื่อจำแนกวัตถุทำลูกเลียนแบบเครื่องปั้นดินเผาบ้านเชียงโดยการวิเคราะห์ธาตุบ่งชี้บางชนิด งานวิจัยสำริดโบราณจากแหล่งโบราณคดีโนนป่าช้าเก่า จ.นครราชสีมา การให้ความอนุเคราะห์สำนักศิลปากรที่ ๕ ปราจีนบุรี ในการใช้แสงซินโครตรอนจำแนกวัสดุสำหรับผลิตลูกปัดโบราณ ว่าผลิตจากเปลือกหอยหรือปะการังหรือซากฟอสซิลบางชนิด เป็นต้น

สถาบันฯ เห็นถึงความสำคัญในการศึกษาวัตถุโบราณด้วยแสงซินโครตรอนควบคู่กับการวิเคราะห์ทดสอบทางวิทยาศาสตร์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง และมุ่งสร้างความร่วมมือระหว่างนักวิทยาศาสตร์นักโบราณคดี และภัณฑารักษ์ เพื่อสนับสนุนการแลกเปลี่ยนความรู้และเกิดการบูรณาการระหว่างสหสาขาวิชา อันจะนำไปสู่การยกระดับผลงานวิจัยด้านวิทยาศาสตร์ ด้านมรดกวัฒนธรรมและโบราณคดีจากประเทศไทย ให้เป็นที่รู้จักและยอมรับในระดับนานาชาติ และพัฒนาความรู้ด้านประวัติศาสตร์ที่ถูกต้องมากยิ่งขึ้น โดยได้ร่วมลงนามในบันทึกข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการระหว่าง สถาบันวิจัยแสงซินโครตรอน (องค์การมหาชน) กับกรมศิลปากร เมื่อวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๔ ซึ่งความร่วมมือในครั้งนี้ถือเป็นจุดเริ่มต้นในการประยุกต์ใช้แสงซินโครตรอน มาใช้สนับสนุนภารกิจของกรมศิลปากรให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น เพื่อเป็นแนวทาง

ในการผลักดันการใช้ประโยชน์แสงซินโครตรอนในด้านโบราณคดีให้ปรากฏในแผนปฏิรูปประเทศ และยุทธศาสตร์ชาติ ต่อไป

๑๖) สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ (องค์การมหาชน) ควรบูรณาการกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาระบบคลังข้อมูลน้ำให้มีความทันสมัยเพื่อให้การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ การจัดทำข้อมูลระบบน้ำสามารถแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจฐานราก โดยการนำระบบเทคโนโลยีต่าง ๆ มาใช้เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาทรัพยากรน้ำทางการเกษตรและท้องถิ่นอย่างแท้จริง ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

สสน. ในฐานะผู้บริหารจัดการคลังข้อมูลน้ำแห่งชาติ ได้มีโครงการและกิจกรรมเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพของคลังข้อมูลน้ำแห่งชาติในหลายมิติ ตัวอย่างสำคัญ เช่น การพัฒนาแพลตฟอร์ม ThaiWater เพื่อเป็นแพลตฟอร์มกลางในการแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านน้ำ โดยลดความเป็นเจ้าของข้อมูล (Owner ship) ของหน่วยงานสมาชิกคลังข้อมูลน้ำแห่งชาติ และนำไปสู่การทำมาตรฐานข้อมูลเปิดด้านน้ำ ส่วนงานด้านยุทธศาสตร์และการบริหารข้อมูล (Data Strategy & Management) และการแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านน้ำ (Thaiwater Share) ได้ดำเนินงานร่วมกับสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) (สพร.) ภายใต้บันทึกความเข้าใจ (MOU) โครงการพัฒนาส่งเสริมและสนับสนุนการเปิดเผยข้อมูลด้านน้ำฯ ปี ๒๕๖๓ – ๒๕๖๘ รวมทั้งได้พัฒนาแผนงานโครงการจัดทำต้นแบบระบบแลกเปลี่ยนข้อมูลกลางด้านน้ำ ปี ๒๕๖๕ – ๒๕๖๙ ร่วมกับสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ และกรมชลประทาน สำหรับด้านการขยายผลการใช้งานนั้น ในปี ๒๕๖๔ มีแผนการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการร่วมกับหน่วยงานสมาชิกคลังข้อมูลน้ำแห่งชาติและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ได้ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และแนวทางพัฒนาร่วมกันน้ำ เพื่อให้เกิดการพัฒนาและใช้งานอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

นอกจากนี้ ปัจจุบัน สสน. มีแนวทางการทำงานเพื่อให้เกิดการใช้งานคลังข้อมูลน้ำแห่งชาติในทุกระดับ ทั้งหน่วยงานส่วนกลาง ระดับจังหวัด ท้องที่ ท้องถิ่น โดย สสน. ได้สนับสนุนการจัดตั้งศูนย์บริหารจัดการน้ำระดับจังหวัด ระดับลุ่มน้ำ และระดับภาค ที่ดำเนินการควบคู่ไปกับกลไกการทำงานของคณะอนุกรรมการทรัพยากรน้ำจังหวัดที่จัดตั้งขึ้นภายใต้ พ.ร.บ. ทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ๒๕๖๑ เพื่อให้เกิดการนำสารสนเทศไปใช้สนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ท้องถิ่น เพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการน้ำ และพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน

๑๗) สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน)

(๑) ควรมีแผนงานโครงการในการจัดทำระบบภูมิสารสนเทศเพื่อบริหารจัดการไฟฟ้าคินผืนป่าและให้ประชาชนครอบคลุมในทุกพื้นที่ เนื่องจากนโยบายเกี่ยวกับป่าไม้ แหล่งน้ำ ที่ดินจะทำให้กระตุ้นเศรษฐกิจฐานราก

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

ทุกปีสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) หรือ GISTDA ให้บริการข้อมูล และระบบภูมิสารสนเทศอันเป็นภารกิจหลักของหน่วยงาน รวมถึงจัดทำเพิ่มเติมเมื่อเกิดสถานการณ์ฉุกเฉิน ตามข้อสั่งการหรือนโยบายรัฐบาล เช่น การติดตามและตรวจสอบเหตุการณ์ทางทะเล ทรายน้ำมันรั่วไหล มลพิษ การติดตามการเปลี่ยนพื้นที่ชายฝั่ง การติดตามการบุกรุกป่า การติดตามรายงานสถานการณ์ฝุ่น PM ๒.๕ และการติดตามสถานการณ์พืชและผลผลิตทางการเกษตร เป็นต้น

ในประเด็นที่ สทอภ. ควรมีแผนงานโครงการในการจัดทำระบบภูมิสารสนเทศเพื่อบริหารจัดการไฟฟ้าคินผืนป่าและให้ประชาชนครอบคลุมในทุกพื้นที่ หน่วยงานขอเรียนดังนี้

๑. ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ สทอภ. จัดทำโครงการที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการไฟฟ้า คือ “โครงการพัฒนาระบบบริหารวิกฤตและการปฏิบัติการแก้ไขปัญหาไฟฟ้าเชิงพื้นที่” ซึ่งเป็นระบบช่วยสนับสนุนการประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ส่วนท้องถิ่น ผู้ปฏิบัติงานภาคสนาม และประชาชน ในการตรวจสอบและติดตามการเกิดจุดความร้อน การแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ การติดตามและรายงานสถานการณ์เพิ่มเติม รวมถึงมีส่วนของระบบฐานข้อมูลที่ช่วยบันทึกข้อมูลอย่างเป็นระบบและทำการวิเคราะห์เพื่อสนับสนุนการวางแผนบริหารจัดการไฟฟ้าในระยะยาว

๒. ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ สทอภ. จัดทำ “โครงการระบบสนับสนุนการตัดสินใจเพื่อบริหารจัดการไฟฟ้า หมอกควัน และฝุ่นละอองเชิงพื้นที่แบบมีส่วนร่วม” ซึ่งเป็นการขยายการปฏิบัติการแก้ไขปัญหาไฟฟ้าให้ดียิ่งขึ้น โดยจะพยากรณ์พื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดจุดความร้อนและไฟฟ้า ตลอดจนพัฒนาและบูรณาการเครือข่ายเซนเซอร์เพื่อสร้างฐานข้อมูล Big data ด้านไฟฟ้า เพื่อนำไปใช้ในการแก้ไขปัญหาไฟฟ้าและหมอกควันของประเทศให้ครอบคลุมทั้ง ๑๗ จังหวัดที่ประสบภัยในประเทศไทย โดยบูรณาการร่วมกับทุกภาคส่วนทั้งในระดับส่วนกลางและระดับพื้นที่

(๒) ควรนำเครื่องมือทางวิทยาศาสตร์มาใช้เป็นเครื่องสอบทานความเสียหายเมื่อมีภัยพิบัติทางธรรมชาติเกิดขึ้นซึ่งกระทบกับเกษตรกร รัฐจะทำประกันภัยพืชผลทางการเกษตรเพื่อให้การจ่ายเงินของรัฐถูกต้อง แต่การตรวจสอบเพื่อให้เกิดความถูกต้องยังไม่มีมาตรวัดที่ชัดเจนจึงเห็นควรนำภาพถ่ายทางอากาศมาสอบทานความเสียหายเพื่อให้เกิดการจ่ายเงินของรัฐถูกต้อง นอกจากนี้ เนื่องจากปัจจุบันพบว่าภัยธรรมชาติส่งผลกระทบต่อภาคการเกษตรทำให้พื้นที่การเกษตรเสียหายรุนแรงและเป็นพื้นที่จำนวนมาก รัฐบาลได้มีมาตรการในการช่วยเหลือเยียวยาเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบ หนึ่งในมาตรการนั้น คือ การชดเชยรายได้จากภัยธรรมชาติ แต่จากการดำเนินการที่ผ่านมาพบว่าไม่ได้มีการตรวจสอบความเสียหายจากภัยธรรมชาติอย่างชัดเจน สำนักงานควรมีบทบาทเกี่ยวกับการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการตรวจสอบความเสียหายเหล่านั้นเพื่อประกอบการพิจารณากำหนดค่าชดเชยด้วย ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

ที่ผ่านมา สทอภ. มีบทบาทในการนำเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศมาประยุกต์ใช้ในการตรวจสอบความเสียหายจากภัยพิบัติทางธรรมชาติ เพื่อประกอบการพิจารณากำหนดค่าชดเชยเยียวยาแก่ผู้ได้รับความเดือดร้อน เช่น

๑. ปี พ.ศ. ๒๕๕๔ สทอภ. ร่วมกับ สมาคมประกันวินาศภัยไทย ร่วมลงนามในบันทึกข้อตกลงเพื่อความร่วมมือด้านการวิจัยและดำเนิน “โครงการพัฒนาต้นแบบแผนที่และแบบจำลองการประเมินพื้นที่เสี่ยงภัยจากน้ำท่วม เพื่อการรับประกันวินาศภัยในพื้นที่ลุ่มน้ำเจ้าพระยาและลุ่มน้ำท่าจีน” ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาแนวทาง และการพัฒนาการประยุกต์ใช้งานข้อมูลดาวเทียมและข้อมูลภูมิสารสนเทศ ในการจัดทำแผนที่ประเมินพื้นที่เสี่ยงภัย จากน้ำท่วมในบริเวณพื้นที่ครอบคลุม ๑๖ จังหวัด ในลุ่มน้ำเจ้าพระยาและลุ่มน้ำท่าจีน ซึ่งการดำเนินความร่วมมือได้รับความสนใจและการตอบรับการใช้งานเป็นอย่างดี จากบริษัทสมาชิกของสมาคมฯ ดังนั้น สทอภ. และ สมาคมฯ จึงขยายความร่วมมือโครงการในระยะที่ ๒ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๖ โดยขยายพื้นที่ประเมินความเสี่ยงให้ครอบคลุมทั่วทุกลุ่มน้ำและทุกจังหวัดของประเทศไทย พร้อมทั้งพัฒนาระบบการสืบค้นข้อมูลระบบมาตรฐานข้อมูล การรับประกันวินาศภัยที่อ้างอิงพิภพทางภูมิศาสตร์ เป็นต้น เพื่อให้ระบบสามารถบริการตอบสนองความต้องการแก่บริษัทสมาชิกของสมาคมได้ครอบคลุมและมีประสิทธิภาพมากขึ้น และใช้งานระบบมาถึงปัจจุบัน

๒. ปี พ.ศ. ๒๕๕๕ สทอภ. ได้ดำเนิน “โครงการจัดทำระบบภูมิสารสนเทศและข้อมูลจากดาวเทียมเพื่อสนับสนุนศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจป้องกัน และแก้ไขปัญหาอุทกภัยวาตภัยและดินโคลนถล่ม” สำหรับการวางแผนป้องกันติดตามและประเมินพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ด้านภัยพิบัติ รวมถึงการเยียวยาและจ่ายค่าชดเชย โดยปัจจุบัน สทอภ. ยังดำเนินงานต่อเนื่องในลักษณะงานประจำ และจัดสรรงบประมาณสำหรับการจัดหาข้อมูลจากดาวเทียมที่เกี่ยวข้อง เพื่อติดตามสถานการณ์ภัยพิบัติต่าง ๆ และเผยแพร่ข้อมูลผ่านทางเว็บไซต์ <http://flood.gistda.or.th>

๓. ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ สทอภ. ร่วมกับ สถาบันวิจัยเศรษฐกิจป๋วย อึ๊งภากรณ์ ธนาคารแห่งประเทศไทย กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร และสมาคมประกันวินาศภัยไทย ร่วมกันลงนามบันทึกความเข้าใจว่าด้วยเรื่อง การพัฒนาระบบการประกันภัยพืชผลการเกษตรของประเทศไทย ณ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อร่วมมือกันศึกษา และพัฒนาระบบการประกันภัยพืชผลการเกษตรที่เหมาะสมและครอบคลุมเกษตรกรส่วนใหญ่ทั่วประเทศ ตลอดจนศึกษาบทบาทที่เหมาะสมของภาครัฐในการผลักดันการพัฒนาตลาดประกันภัยพืชผลที่ยั่งยืนของประเทศ และร่วมกันนำระบบประกันภัยพืชผลทางการเกษตรที่พัฒนาไว้ไปทดลองใช้จริงในพื้นที่นำร่องกับเกษตรกร กลุ่มเกษตรกร สหกรณ์ และวิสาหกิจชุมชน โดยในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ เป็นปีแรกที่สมาคมประกันวินาศภัยไทย ใช้เทคโนโลยีภาพถ่ายดาวเทียมวิเคราะห์ความเสียหายจากภัยธรรมชาติของแปลงเกษตรกร เพื่อใช้ในโครงการประกันภัยข้าวนาปี

๒.๘ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๑) การดำเนินงานตามบทบาทของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่จะก่อให้เกิดการขับเคลื่อนการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ ควรเน้นการขับเคลื่อนในเชิงพื้นที่ให้มากขึ้น โดยการถ่ายทอดเป้าหมายและตัวชี้วัดตามแผนแม่บทให้หน่วยงานในภูมิภาคเป็นแกนหลักในการขับเคลื่อนและหน่วยงานส่วนกลางเป็นส่วนสนับสนุน นอกจากนั้นกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ควรแสวงหาความร่วมมือกับภาคส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับพื้นที่ทั้งภาครัฐและเอกชนเพื่อให้การขับเคลื่อนงานเป็นไปได้อย่างเป็นระบบและบังเกิดผลกับเป้าหมายอย่างแท้จริง ขณะที่สถาบันเกษตรกรทุกลักษณะควรถือเป็นกลไกหลักกลไกหนึ่งของกระทรวงในการผลักดันงานให้เกิดผลตามเป้าหมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งความสามารถในเชิงธุรกิจให้มีความเข้มแข็งผ่านลำดับการเตรียมความพร้อมและต่อยอดทางธุรกิจและเติบโตได้อย่างยั่งยืนต่อไป

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

การขับเคลื่อนการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติราชการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕) และแผนปฏิบัติราชการรายปี โดยมีกระบวนการถ่ายทอดเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาภาคเกษตรสู่การขับเคลื่อนในระดับกระทรวง เพื่อให้ส่วนราชการ องค์การมหาชน รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานของรัฐในกำกับการบริหารของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้นำไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ... รวมทั้งการติดตามและประเมินผลโครงการสำคัญที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

ทิศทางการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ

๑. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีแนวทางการขับเคลื่อนภาคเกษตร โดยให้ความสำคัญกับการขับเคลื่อนแผนแม่บทฯ ประเด็นการเกษตร การกิจเร่งด่วนเพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์และนโยบายการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าให้เกษตรกร และการวางรากฐานการทำงานของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์รองรับความปกติใหม่ (New Normal) เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ผลผลิตขั้นมูลรวมในประเทศสาขาเกษตรเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ ๓.๘ ผลผลิตภาพการผลิตของภาคเกษตรเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ ๑.๒ เกษตรกรมีรายได้ต่ำกว่าเส้นยากจนลดลงไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐ ต่อปี และพื้นที่ชลประทานเพิ่มขึ้น ไม่ต่ำกว่าปีละ ๓๕๐,๐๐๐ ไร่

๒. ดำเนินการยกร่างแนวทางการขับเคลื่อนภาคเกษตรประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ โดยกำหนดหน่วยงานเจ้าภาพ รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และหัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กำกับดูแลและให้คำแนะนำ ในการจัดทำแผนขับเคลื่อนภาคเกษตรเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในแต่ละเรื่อง ดังนี้

๑) การกิจเร่งด่วนเพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์และนโยบายให้บรรลุเป้าหมาย

๒) ขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าให้เกษตรกรและการแก้ไขให้เกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากโควิด-๑๙

๓) วางรากฐานการทำงานของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์รองรับความปกติใหม่ (New Normal)

แนวทางการขับเคลื่อนแผนการปฏิรูปประเทศร่วมกับหน่วยงานอื่น

๑. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีกลไกการขับเคลื่อนการดำเนินงานในระดับพื้นที่ ทั้งในระดับจังหวัดผ่านคณะกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัด มีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน มีผู้แทนภาครัฐ เอกชน อปท. และภาคส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเป็นองค์ประกอบ มีการบูรณาการร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาการปฏิรูปภาคการเกษตรในระดับพื้นที่ รวมทั้งการทำงานร่วมกันผ่านกลไกคณะกรรมการ/คณะทำงานที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ยังมีการทำงานร่วมกับกระทรวงมหาดไทยและท้องถิ่นในการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยพิบัติต่าง ๆ

๒. เพื่อตอบโจทย์แผนปฏิรูปด้านบริหารราชการแผ่นดินประเด็นปฏิรูปด้านโครงสร้างภาครัฐ กะทัดรัด ปรับตัวได้เร็ว และระบบงานมีผลสัมฤทธิ์สูง เห็นควรเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารราชการแผ่นดินในระดับหมู่บ้านโดยร่วมกับภาคเอกชน เช่น สภาหอการค้า สมาอุตสาหกรรม หอการค้าจังหวัด และสภาอุตสาหกรรมจังหวัด เพื่อการเข้าถึงพื้นที่และการระดมทรัพยากรในการพัฒนาระดับพื้นที่โดยตรง

๒) จากการประเมินผลการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติในด้านการเกษตรยังไม่บรรลุเป้าหมายเท่าที่ควร กระทรวงควรเน้นการขับเคลื่อนในเชิงพื้นที่ให้มากขึ้นโดยการถ่ายทอดเป้าหมายและตัวชี้วัดตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติให้หน่วยงานในภูมิภาคเป็นแกนหลักในการขับเคลื่อนและหน่วยงานส่วนกลางเป็นหน่วยสนับสนุน เพราะการพัฒนาภาคเกษตรอยู่ในพื้นที่หลัก และเนื่องจากงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณในแต่ละปีที่จะใช้ในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์มีแนวโน้มไม่เพิ่มขึ้นที่จะเพียงพอในการขับเคลื่อนพัฒนาในภาคเกษตรให้บรรลุเป้าหมายได้ กระทรวงจึงควรมีแนวทางที่ชัดเจนในการแสวงหาความร่วมมือกับภาคส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะภาคเอกชนที่เป็นหลัก ในการขับเคลื่อน GDP ภาคเกษตรอยู่แล้ว รวมทั้งแหล่งทุนในการสนับสนุนเกษตรกรและกลุ่มเกษตรกรต่าง ๆ ควรมีความร่วมมือกับสถาบันการเงินของรัฐ เช่น ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ธนาคารออมสิน และสถาบันการเงินอื่น ๆ

ให้เป็นรูปธรรม นอกจากนี้ กระทรวงควรส่งเสริมการพัฒนาให้กลุ่มเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน และสหกรณ์ต่าง ๆ ให้มีความสามารถในการเชิงธุรกิจให้มากขึ้นเตรียมความพร้อมก่อน และหลังการได้รับเงินทุนสนับสนุน เช่น การวางแผนธุรกิจเพื่อเสนอแหล่งทุน และเมื่อได้ทุนมาแล้วจะมีวิธีบริหารจัดการอย่างไร เพื่อให้สามารถดูแลตัวเองและต่อยอดเชิงธุรกิจและเติบโตได้ต่อไป

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

การขับเคลื่อนงานของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในเชิงพื้นที่ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีกลไกการนำนโยบายจากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์สู่การปฏิบัติงานในระดับพื้นที่

๑. การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับเดิม) ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ตั้งแต่ปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๓ ส่วนราชการในสังกัดกระทรวงดำเนินการตามแผนงาน/โครงการงบประมาณประจำปีซึ่งเป็นภารกิจของกรมที่มีความสอดคล้องกับแผนย่อยในแผนแม่บทฯ และประเด็นในแผนการปฏิรูปประเทศที่เกี่ยวข้อง โดยผลการดำเนินงานที่สำคัญ อาทิ การพัฒนา Smart Farmer มีจำนวนกว่า ๑.๑๓ ล้านราย มีการจัดหาแหล่งน้ำ และเพิ่มพื้นที่ชลประทานได้กว่าปีละ ๐.๑๗ ล้านไร่/ปี ขยายผลโครงการพระราชดำริโดยส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตร ๐.๑๕ ล้านราย/ปี

๒. การดำเนินงานด้านการเกษตรของกระทรวงไปสู่ระดับพื้นที่ มีกลไกนำนโยบายจากส่วนกลางไปสู่ส่วนภูมิภาคผ่านคณะกรรมการบริหารการขับเคลื่อนงานนโยบายสำคัญและการแก้ไขปัญหาภาคเกษตรในพื้นที่ของหน่วยงานกลางและภูมิภาค และการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรในระดับพื้นที่มีคณะกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัด (อ.พ.ก.) โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน มีหน่วยงานในสังกัดกระทรวงและภาคส่วนที่เกี่ยวข้องร่วมเป็นอนุกรรมการเพื่อกำหนดแผนงานโครงการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลและกระทรวง ซึ่งมีการประชุมเป็นประจำและมีการรายงานผลการดำเนินงานให้หน่วยงานส่วนกลางทราบอย่างต่อเนื่อง

การส่งเสริมการพัฒนาให้กลุ่มเกษตรกรวิสาหกิจชุมชน และสหกรณ์ต่าง ๆ ให้มีความสามารถในการเชิงธุรกิจ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมส่งเสริมสหกรณ์ ได้ดำเนินกิจกรรมเพิ่มขีดความสามารถในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรให้เป็นองค์หลักในการพัฒนาเศรษฐกิจระดับอำเภอ เป้าหมายสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร จำนวน ๔๐๐ แห่ง เพื่อส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร โดยยกระดับการบริหารจัดการองค์กร และการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรให้สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีความเข้มแข็ง เป็นองค์หลักในการพัฒนาทั้งทางเศรษฐกิจและสังคม แบ่งกิจกรรมออกเป็น ๒ ส่วน ดังนี้

๑. การเพิ่มขีดความสามารถในการผลิตและการลดต้นทุนการผลิตให้แก่สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร โดยถ่ายทอดความรู้ด้านการบริหารจัดการธุรกิจและองค์กร การบริหารกระบวนการผลิตจากโครงสร้างพื้นฐานและอุปกรณ์การตลาดให้มีประสิทธิภาพสูงสุด และความรู้ด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศ

๒. การพัฒนาผลิตภัณฑ์/บรรจุภัณฑ์ให้ได้มาตรฐาน เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม โดยถ่ายทอดความรู้การพัฒนาผลิตภัณฑ์/บรรจุภัณฑ์สินค้าของสหกรณ์ให้มีความสวยงาม ดึงดูด น่าสนใจ และตรงตามความต้องการของตลาดให้มากยิ่งขึ้น

๓) ควรกำหนดจุดเน้นในทุกแผนงานหรือโครงการเพื่อให้การดำเนินการ สามารถบรรลุตามเป้าหมายและตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ในแผนงานหรือโครงการของแต่ละหน่วยงาน โดยเป้าหมายและตัวชี้วัดจะต้องมีความชัดเจนและสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติหรือแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติและประเด็นการปฏิรูปประเทศ รวมทั้งมีกลไกการขับเคลื่อนและการดำเนินการผ่านกลุ่มขับเคลื่อนการปฏิรูป

ประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ และการสร้างความสามัคคีปรองดอง (กลุ่ม ป.ย.ป.) ระดับกระทรวง และระดับประเทศต่อไป

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

การกำหนดโครงการ เป้าหมายและตัวชี้วัดให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติหรือแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และประเด็นการปฏิรูปประเทศ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการราชการระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๓ – ๒๕๖๕) และแผนปฏิบัติการรายปี โดยมีจุดเน้นในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ และแผนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องให้บรรลุเป้าหมายและตัวชี้วัด โดยจัดทำแผนปฏิบัติการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จะผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยเริ่มจากการจัดประชุมชี้แจงการจัดทำแผนปฏิบัติการฯ เพื่อให้หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้รับทราบรายละเอียด ขั้นตอน และวิธีการดำเนินงาน การกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมายและตัวชี้วัด (proxy) ที่จะส่งผลกระทบต่อการบรรลุเป้าหมายของแผนแม่บทฯ และยุทธศาสตร์ชาติ การวิเคราะห์ภารกิจของหน่วยงานที่สอดคล้องกับเป้าหมายของแผนแม่บทฯ และการจัดทำภาพรวมห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) ของแผนแม่บทฯ ประเด็นการเกษตรที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้ในการจัดทำแผนงาน/โครงการสำคัญในการขับเคลื่อนการดำเนินงานให้เกิดผลเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน โดยมีเป้าหมายให้เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น รายได้เพิ่มขึ้น และมีความมั่นคงในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม

๔) ควรให้ความสำคัญกับการฟื้นฟูภาคการเกษตรที่ได้รับผลกระทบจากเศรษฐกิจชะลอตัวและผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ตลอดจนการเยียวยาเกษตรกรที่เป็นกลุ่มเป้าหมายภายใต้โครงการช่วยเหลือเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกษตรกรที่ด้อยโอกาสและยังไม่สามารถเข้าถึงโครงสร้างพื้นฐานด้านการเกษตร

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

การช่วยเหลือเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ดำเนินการ

๑. การช่วยเหลือเงินเยียวยา กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย กรมสรรพสามิต และธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ได้ดำเนินการจัดทำโครงการช่วยเหลือเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยอนุมัติการช่วยเหลือเกษตรกรโดยตรงรายละเอียด ๕,๐๐๐ บาทต่อเดือน เป็นระยะเวลา ๓ เดือน ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม - กรกฎาคม ๒๕๖๓ กลุ่มเป้าหมายเกษตรกรไม่เกิน ๑๐ ล้านราย ประกอบด้วย (๑) เกษตรกรเป้าหมายกลุ่มแรก ได้แก่ เกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนไว้กับกรมส่งเสริมการเกษตร กรมปศุสัตว์ และกรมประมง จำนวน ๘.๔๓ ล้านราย และ (๒) เกษตรกรเป้าหมายกลุ่มที่ ๒ ได้แก่ เกษตรกร ที่อยู่ระหว่างการตรวจสอบข้อมูลการขึ้นทะเบียน ไม่เกิน ๑.๕๗ ล้านราย รวมวงเงินของโครงการฯ ไม่เกิน ๑๕๐,๐๐๐ ล้านบาท โดยสามารถจ่ายเงินช่วยเหลือเยียวยาให้เกษตรกรได้รวมทั้งสิ้น ๗,๕๘๓,๘๘๐ ราย เป็นจำนวนเงิน ๑๓๓,๓๐๔.๔๐ ล้านบาท ซึ่งมีร้อยละความสำเร็จของการโอนเงินช่วยเหลือมากถึง ๙๗.๑๖ ของจำนวนเกษตรกรทั้งหมดที่ได้รับสิทธิการช่วยเหลือตามโครงการฯ

๒. การช่วยเหลือเกษตรกรจำหน่ายสินค้า โดยการช่วยเหลือเกษตรกรกระจายสินค้าเกษตรไปยังผู้บริโภคในทุกช่องทาง มีมูลค่าการจำหน่ายรวม ๗๐๓.๒๗ ล้านบาท อาทิ โครงการ “ซื้อสินค้าเกษตรไทย

เกษตรกรอยู่ได้ ประเทศไทยอยู่รอด” โครงการ “ส่งเสริมตลาดเกษตร Online” โครงการ “จำหน่ายผักทำयर” โครงการ “คลิกอ้อม ส่งความสุข ด้วยการส่งข้าวคุณภาพ ด้วยปลายนิ้ว” จัดทำระบบการสั่งจองสินค้าสดว่น้ำออนไลน์ (Pre Order) ภายใต้ชื่อ “Fisheries Shop” การจำหน่ายสินค้าเกษตรและแปรรูปในเขตปฏิรูปที่ดินผ่าน www.alro.go.th/coopshop/ การจำหน่ายสินค้าสหกรณ์ผ่านช่องทาง www.co-opclick.com และผ่านบริการ taxi รวมทั้งบูรณาการร่วมกับกองทัพอากาศ ตามโครงการ “ทัพฟ้าช่วยไทย ต้านภัยโควิด-๑๙” ภายใต้แนวคิด “ทัพฟ้ามาประชิด ช่วยธุรกิจเพื่อสังคม”

๓. มาตรการช่วยเหลือกลุ่มแรงงานกลับคืนถิ่น ที่ได้รับผลกระทบจากการว่างงาน ที่ต้องการปรับเปลี่ยนอาชีพเข้าสู่ภาคการเกษตร โดยจัดกิจกรรมอบรมและสาธิตการเกษตรไทยด้วยปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ภายใต้โครงการ “พัฒนาศักยภาพเศรษฐกิจการเกษตรอาสาประจำศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร” ซึ่งมุ่งเน้นการอบรมสาธิต ถ่ายทอดองค์ความรู้ที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพเกษตรในทุกด้าน

๔. การจ้างแรงงานในโครงการฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริฯ ในพื้นที่ ๑๗ จังหวัด ๓๐ ฟาร์ม ระหว่างวันที่ ๒๘ กรกฎาคม - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓ รวม ๔๕ วัน โดยสนับสนุนพืชผักสวนครัว และวัสดุการเกษตร

๕. การจัดทำโครงการ “สินเชื่อเพื่อเสริมสภาพคล่องผู้ประกอบการประมง” วงเงิน ๑๐,๓๐๐ ล้านบาท เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของชาวประมง เป็นโครงการสินเชื่อประมงที่ครอบคลุมทั้งประมงพื้นบ้าน และประมงพาณิชย์ครั้งแรกของประเทศ

๖. การลดภาระค่าใช้จ่าย โดยร่วมกับบริษัท อีสท์ เวสต์ ซีด จำกัด จัดทำโครงการ “ตู้เย็นข้างบ้านต้านภัย COVID-19” เพื่อส่งมอบเมล็ดพันธุ์ จำนวน ๑๐,๐๐๐ ชุด จัดทำโครงการ “บ้านพอเพียงเลี้ยงชีวิตสู้โควิด-๑๙” จัดส่งต้นพันธุ์พืชผักและสมุนไพร ๗ ชนิด ให้เกษตรกร และได้จัดโครงการฝึกอบรมเกษตรกรและได้จัดโครงการฝึกอบรมเกษตรกรผู้ผลิตอาหารสัตว์ไทย และสมาคมการค้าปัจจัยการผลิตสัตว์น้ำไทย ลดราคาอาหารสัตว์น้ำและปัจจัยการผลิต รวมทั้งประกาศยกเว้นการเก็บค่าบริการพันธุ์หม่อนและไขไหมพันธุ์ดีแก่เกษตรกร

๗. การช่วยเหลือด้านหนี้สิน ผ่านหน่วยงานภายใต้สังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๘. การจัดทำข้อเสนอโครงการภายใต้แผนงานกลุ่มที่ ๓ แผนงานหรือโครงการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ วงเงิน ๔๐๐,๐๐๐ ล้านบาท ซึ่งมีโครงการที่ผ่านการอนุมัติจากมติคณะรัฐมนตรีเรียบร้อยแล้ว รวมทั้งสิ้น ๒๘ โครงการ งบประมาณรวม ๒๗,๒๒๔.๙๐๙๑ ล้านบาท แบ่งเป็น

๑. ภายใต้แผนงานกลุ่มที่ ๓.๑ จำนวน ๔ โครงการ งบประมาณ ๑๗,๕๕๗.๔๙๐๓ ล้านบาท ประกอบด้วย

๑.๑ โครงการพัฒนาธุรกิจบริการดินและปุ๋ยเพื่อชุมชน (One Stop Service)

๑.๒ โครงการปรับโครงสร้างการผลิต การรวบรวม และการแปรรูปของสถาบันเกษตรกรรองรับผลผลิตทางการเกษตร

๑.๓ โครงการยกระดับแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่และเชื่อมโยงตลาด

๑.๔ โครงการเพิ่มศักยภาพและปรับปรุงเครื่องจักรอุปกรณ์ปรับปรุงสภาพเมล็ดพันธุ์ของศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าว

๒. ภายใต้แผนงานกลุ่มที่ ๓.๒ จำนวน ๒๔ โครงการ งบประมาณ ๙,๖๖๗.๔๑๘๘ ล้านบาท ประกอบด้วย

๒.๑ โครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่

๒.๒ โครงการที่หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่อยู่ในจังหวัดเสนอและ
เป็นหน่วยรับงบประมาณ จำนวน ๒๓ โครงการ

ผลการดำเนินงาน สามารถบรรเทาความเดือดร้อนของเกษตรกรและครอบครัว ให้มีรายได้เพียงพอต่อการยังชีพในช่วงวิกฤติ โดยเกษตรกรร้อยละ ๙๙.๕๔ มีความเห็นว่า โครงการฯ สามารถบรรเทาความเดือดร้อนได้ในระดับดีมาก เกษตรกรสามารถนำเงินที่ได้ไปใช้ในหลายด้าน ก่อให้เกิดการหมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจของชุมชนมากยิ่งขึ้น และช่วยเสริมสภาพคล่องทางเศรษฐกิจอีกทางหนึ่งด้วย นอกจากนี้ ยังเป็นทางเลือกสำหรับเกษตรกรและแรงงานคืนถิ่นในการสร้างงานสร้างทางเลือกในอาชีพทางการเกษตร ให้มีรายได้เพียงพอต่อการเลี้ยงชีพของตนเองและครัวเรือนได้อย่างยั่งยืน โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางในการปฏิบัติ

๕) ควรให้ความสำคัญกับการศึกษาถึงประโยชน์หรือผลกระทบที่ประเทศจะได้รับหากเข้าร่วมเป็นสมาชิกความตกลงที่ครอบคลุมและก้าวหน้าสำหรับหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจภาคพื้นแปซิฟิก (Comprehensive and Progressive Agreement of Trans - Pacific Partnership : CPTPP) โดยเฉพาะผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อวิถีเกษตรกรรมของประเทศ และต้องสร้างความเชื่อมั่นในเรื่องการคุ้มครองการใช้เทคโนโลยีทางการเกษตรของเกษตรกรโดยเฉพาะอย่างยิ่งพันธุ์พืช นอกจากนี้ ควรเตรียมความพร้อมในนโยบายด้านการเกษตร เพื่อรองรับการดำเนินการตามความตกลงดังกล่าวด้วย ทั้งนี้ เพื่อให้ภาคการเกษตรเป็นกลไกสำคัญอันจะนำไปสู่ความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศต่อไปได้

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

การศึกษาถึงประโยชน์หรือผลกระทบที่ประเทศจะได้รับหากเข้าร่วมเป็นสมาชิกความตกลงที่ครอบคลุมและก้าวหน้าสำหรับหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจภาคพื้นแปซิฟิก (Comprehensive and Progressive Agreement of Trans - Pacific Partnership : CPTPP) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมวิชาการเกษตร ได้ให้ข้อมูลว่า สืบเนื่องจาก ประเทศไทยเป็นสมาชิกข้อตกลงเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญา (TRIPS Agreement) ในข้อ ๒๗.๓ (b) กำหนดว่า ประเทศสมาชิกจะต้องให้ความคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาในพันธุ์พืชด้วยโดยให้เลือกว่าจะใช้ระบบสิทธิบัตร หรือระบบที่เป็นกฎหมายเฉพาะ หรือจะใช้ทั้งสองระบบก็ได้ ต่อมา ประเทศไทยได้ตรากฎหมายขึ้นมา ตามพันธกรณีของ TRIPS คือ พระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. ๒๕๔๒ เริ่มบังคับใช้ในปี ๒๕๔๖ ซึ่งภายใต้กฎหมายคุ้มครองพันธุ์พืชของไทยมีจุดประสงค์ที่จะให้ความคุ้มครองพันธุ์พืชใหม่ตามพันธกรณี ของ TRIPS แต่ด้วยขณะนั้นมีกระแสเรื่องการอนุรักษ์จึงทำให้กฎหมายคุ้มครองพันธุ์พืชที่ออกมาไม่ได้มีเฉพาะ ๓ ในเรื่องการคุ้มครองพันธุ์พืชใหม่เพียงอย่างเดียว แต่เป็นเรื่องการอนุรักษ์ด้วย จึงทำให้มี ๒ หลักการ อยู่ในกฎหมายฉบับเดียวกัน คือ ๑) เรื่องทรัพย์สินทางปัญญาโดยใช้รูปแบบของอนุสัญญา UPOV ๑๙๗๘ ๒) เรื่องการเข้าถึงและแบ่งปันผลประโยชน์ตามหลักการของอนุสัญญาความหลากหลายทางชีวภาพ (Convention on Biological Diversity : CBD)

ต่อมาในปี ๒๕๕๘ พบว่ากฎหมายดังกล่าวมีข้อติดขัด กล่าวคือ วัตถุประสงค์ของกฎหมายคือการส่งเสริมให้มีการปรับปรุงพันธุ์พืชใหม่เพื่อให้พันธุ์พืชใหม่ช่วยขับเคลื่อนการผลิตของประเทศ ประกอบกับประเทศไทยได้เข้าสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) จึงต้องมีการทบทวนและปรับปรุงกฎหมายให้มีมาตรฐานเดียวกับประเทศสมาชิกอาเซียน ซึ่งจากการจัดทำแผนแม่บทยุทธศาสตร์ศูนย์กลางเมล็ดพันธุ์

พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๗ ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เห็นควรให้ปรับปรุงกฎหมาย ๓ ฉบับ เพื่อส่งเสริมการแข่งขัน ได้แก่ ๑) กฎหมายเกี่ยวกับการกักพืช ๒) กฎหมายคุ้มครองพันธุ์พืชในส่วนของพันธุ์พืชใหม่ ควรปรับปรุงให้เป็นมาตรฐานอาเซียนและมาตรฐานสากล คือ พระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. ๒๕๔๒ ว่าด้วยการคุ้มครองพันธุ์พืชใหม่และทรัพย์สินทางปัญญา ๓) กฎหมายพันธุ์พืช คือ พระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. ๒๕๑๘ ว่าด้วยการค้าเมล็ดพันธุ์ เมล็ดพันธุ์ควบคุม คุณภาพเมล็ดพันธุ์และเมื่อตรวจสอบกฎหมายภายในของประเทศสมาชิกอาเซียนปรากฏว่า เวียดนามและสิงคโปร์เป็นภาคีสัญญา UPOV ๑๙๙๑ แล้ว อินโดนีเซีย มาเลเซีย และฟิลิปปินส์ ยังไม่ได้เป็นภาคีแต่กฎหมายภายในเป็นไปแนวทางเดียวกับอนุสัญญา UPOV ๑๙๙๑ ดังนั้น ประเทศไทยจึงมีกฎหมายที่ดียิ่งกว่าประเทศสมาชิกอาเซียนอื่น อันเป็นที่มาในการปรับปรุงกฎหมาย ของไทยข้างต้น สำหรับประเด็นข้อกังวลของภาคสังคมต่อการเข้าเป็นภาคีในอนุสัญญา UPOV ๑๙๙๑ พอสรุปได้ดังนี้

- หากประเทศไทยเข้าเป็นสมาชิกอนุสัญญา UPOV จะทำให้สูญเสียอำนาจในการบริหารจัดการ ทรัพยากรพันธุกรรมพืชและจะทำให้กลไกการเข้าถึงและแบ่งปันผลประโยชน์ทำไม่ได้ ข้อเท็จจริงคือการเข้าถึง และแบ่งปันผลประโยชน์จะกำหนดในพิธีสารนาโกย่า (Nagoya Protocol) ไม่ใช่ในอนุสัญญา UPOV

- หากประเทศไทยเป็นสมาชิกอนุสัญญา UPOV จะทำให้พืช GMO สามารถเข้ามาในประเทศได้อย่างเสรี ข้อเท็จจริงคือการเข้ามาของพืช GMO ขึ้นอยู่กับกฎหมายภายในของแต่ละประเทศ โดยจะเห็นได้ว่า มีหลายประเทศที่เป็นสมาชิก UPOV แต่ก็ไม่ได้ให้เสรีกับพืช GMO

- ข้อยกเว้นสิทธินักปรับปรุงพันธุ์พืช (Exceptions) หรือการเก็บเมล็ดพันธุ์ไว้เพาะปลูก ซึ่งระบุไว้ใน Article ๑๕ (๑) (๒) แบ่งออกเป็น ๒ ส่วน คือ ๑) ภาคบังคับ (Compulsory) ซึ่งบังคับให้สมาชิกทุกประเทศ ต้องมีและให้กับทุกชนิดพืช โดยกำหนดไว้ว่าเป็นการใช้เพื่อส่วนตัวและไม่มีวัตถุประสงค์ทางการค้า เป็นการใช้ ในงานวิจัย และเป็นการนำไปพัฒนาต่อยอด ๒) ทางเลือก (Optional) ซึ่งจะว่าด้วยการอนุญาตให้เก็บ เมล็ดพันธุ์ไว้ปลูกเองและสามารถนำผลผลิตจากเมล็ดพันธุ์นั้นมาขายได้ โดยในอนุสัญญาได้กำหนดให้แต่ละประเทศสามารถออกแบบได้เอง เพราะแต่ละประเทศจะมีระดับการพัฒนาที่ไม่เท่ากัน และประเทศสมาชิก UPOV ส่วนใหญ่จะอนุญาตให้เก็บเมล็ดพันธุ์ไว้เพาะปลูกได้ในพืชที่เป็นอาหารและพืชทางการเกษตร เช่น ข้าว พืชไร่ สำหรับพืชที่กำหนดเงื่อนไขโดยมากจะเป็นพืชไม้ดอก ไม้ประดับ ซึ่งค่อนข้างมีราคา ดังนั้น ประเด็นข้อกังวลที่ว่าเกษตรกรจะไม่สามารถเก็บเมล็ดพันธุ์เพื่อนำไปปลูกต่อได้จึงเป็นข้อมูลที่ไม่ถูกต้อง

๖) กระทรวงได้รับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ที่เป็นงบประมาณรายจ่ายบุคลากรเป็นจำนวนมากเมื่อเปรียบเทียบกับงบลงทุน ดังนั้น ในกรณีที่มีความจำเป็นจะต้องมีการจ้างเหมาบริการเกี่ยวกับบุคลากรควรพิจารณาถึงความจำเป็นและผลการดำเนินงานว่ามีความคุ้มค่าหรือก่อให้เกิดประสิทธิภาพหรือไม่ หรือมีความสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงที่ต้องการลดภาระงานเพียงใด รวมทั้ง ควรพิจารณาการโอนภารกิจบางส่วนไปให้ภาคเอกชนที่สามารถดำเนินการแทนได้ด้วย

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

การจ้างเหมาบริการเกี่ยวกับบุคลากร หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้มีการจ้างเหมาบริการเกี่ยวกับบุคลากร ตามความจำเป็นและเหมาะสมกับภารกิจงาน เพื่อทดแทนตำแหน่งลูกจ้างประจำที่เกษียณ เช่น พนักงานขับรถยนต์ พนักงานทำความสะอาด ดูแลสวนและพื้นที่ปฏิบัติงาน พนักงานรักษาความปลอดภัย

๗) ควรกำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบของหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการส่งเสริมอาชีพและแก้ปัญหาของเกษตรกรในจังหวัดชายแดนใต้ให้มีความชัดเจน รวมทั้งเร่งรัดติดตาม และประเมินผลการดำเนินการของหน่วยงานดังกล่าวเป็นระยะ เพื่อให้การแก้ไขปัญหาความยากจนของเกษตรกรในพื้นที่เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมและเป็นการยกระดับความเป็นอยู่ของเกษตรกรให้ดีขึ้นในพื้นที่เป้าหมาย เช่น จังหวัดชายแดนใต้

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

การส่งเสริมอาชีพและแก้ปัญหาของเกษตรกรในจังหวัดชายแดนใต้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีหน่วยงานส่วนกลางและส่วนภูมิภาคทำหน้าที่กำกับดูแลการดำเนินงานส่งเสริมอาชีพและแก้ไขปัญหาเกษตรกรในจังหวัดชายแดนภาคใต้ คือ สำนักแผนงานและโครงการพิเศษ และสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด ๔ จังหวัด (ปัตตานี ยะลา นราธิวาส และสงขลา) โดยมีกลไกคณะกรรมการขับเคลื่อนการดำเนินงานส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตรในจังหวัดชายแดนภาคใต้ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งมีหัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นประธาน และมีคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการดำเนินงานส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตรในจังหวัดชายแดนภาคใต้ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งมีเกษตรและสหกรณ์จังหวัดเป็นประธาน โดยกำหนดให้มีการรายงานผลการดำเนินงานตามแบบรายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณและผลการดำเนินการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ (จชต.๐๑) เป็นประจำทุกเดือน และกำหนดกิจกรรมในการประเมินผลการแก้ไขปัญหาความยากจนของเกษตรกรที่มีรายได้ต่ำกว่าเกณฑ์ความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) โดยการสำรวจรายได้ก่อน - หลังการได้รับการส่งเสริมอาชีพเกษตรกรจากหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๘) หน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการผลิตของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ควรให้ความสำคัญกับการนำวิทยาการหลังการเก็บเกี่ยว (Post - harvest) มาประยุกต์ใช้กับกระบวนการผลิตของเกษตรกร โดยเฉพาะด้านเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติต่อพืชหลังการเก็บเกี่ยวมาใช้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพเพื่อลดการสูญเสียของผลผลิตและเพิ่มมูลค่าการผลิต (Value Added) โดยการแปรรูปหรือพัฒนาสินค้าเกษตรหลังการเก็บเกี่ยวเพื่อเพิ่มมูลค่าทางการตลาด นอกจากนี้ควรหารือกับกระทรวงพาณิชย์อย่างใกล้ชิดเพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ “เกษตรผลิต พาณิชย์ตลาด” ของรัฐบาล

๙) ควรประสานความร่วมมือในการกำหนดนโยบายและการดำเนินการตามแผนงานหรือโครงการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาต่าง ๆ อันจะนำไปสู่การวางแผนและการแก้ไขปัญหาร่วมกันระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชน โดยควรมุ่งเน้นการสร้างเสริมความเข้มแข็งของเกษตรกรและสร้างปราชญ์การเกษตรในพื้นที่ เพื่อให้เกษตรกรสามารถพึ่งพาตนเองอย่างมั่นคงและยั่งยืน

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

การสร้างเสริมความเข้มแข็งเกษตรกร และสร้างปราชญ์การเกษตรเพื่อให้เกษตรกรสามารถพึ่งพาตนเองอย่างมั่นคงและยั่งยืน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีการดำเนินงานเพื่อมุ่งสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกร กลุ่มเกษตรกร เกษตรกรที่มีความโดดเด่นในการดำเนินกิจกรรมทางการเกษตรภายใต้หลักการพึ่งพาตนเองตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้วยการส่งเสริมให้เกษตรกร กลุ่มเกษตรกร มีความสามารถในการร่วมแก้ปัญหาในการดำเนินกิจกรรมทางการเกษตรและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับตนเองและชุมชน โดยสร้างเวทีให้เกษตรกรได้ร่วมวิเคราะห์ปัญหา อุปสรรค โอกาส ข้อจำกัด และกำหนดแผนเพื่อแก้ไขปัญหาให้กับตนเองและชุมชน ได้แก่ แผนพัฒนาตนเอง แผนการจัดการที่ดิน แผนการดำเนินกิจกรรมด้านต่าง ๆ ร่วมกับสมาชิกในชุมชน ผ่านกิจกรรมโครงการที่ได้รับจัดสรรงบประมาณ เช่น กิจกรรมการรวมกลุ่มและสร้าง

เครือข่ายภายใต้โครงการพัฒนาศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน โครงการส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่ภายใต้เกษตรกรรมยั่งยืน เป็นต้น

สำหรับการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรที่มีความโดดเด่นในการพัฒนาสร้างสรรค์องค์ความรู้ที่เป็นประโยชน์ในภาคเกษตรกรรม มีการดำเนินการสรรหาเกษตรกรของแผ่นดินเพื่อเป็นการยกย่องเชิดชูเกียรติแก่ผู้มีความรู้ภูมิปัญญา และเพื่อเผยแพร่ข้อมูลผลงานประวัติดีพร้อมทั้งองค์ความรู้ให้แพร่หลายสู่สาธารณชน เพื่อให้เกิดการนำองค์ความรู้ไปปรับใช้ได้อย่างแพร่หลาย รวมทั้ง ยังมีการประสานความร่วมมือระหว่างปราชญ์เกษตร และเกษตรกรที่มีความรู้ภูมิปัญญาในด้านต่าง ๆ เพื่อให้เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย แผนงานและแนวทางในการขับเคลื่อนงานภาคการเกษตรในรูปแบบ คณะทำงาน คณะกรรมการอีกด้วย

๑๐) **ควรกำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัดของยุทธศาสตร์ชาติและกลุ่มปฏิรูปประเทศในการสร้างความสามัคคีปรองดองให้ชัดเจน รวมทั้งส่งเสริมการจัดทำบัญชีครัวเรือนอย่างเป็นรูปธรรม โดยอาจแบ่งครัวเรือนที่ได้รับการส่งเสริมออกเป็นระดับพื้นที่หรือระดับกลุ่มจังหวัด เพื่อความสะดวกต่อการประเมินผลและการพัฒนาต่อยอด**

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

การส่งเสริมการจัดทำบัญชีครัวเรือน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ได้ดำเนินการตรวจสอบบัญชีประจำปีสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร ๑๑,๘๐๐ แห่ง ตรวจสอบความถูกต้องในการทำธุรกรรมทางการเงินระหว่างสหกรณ์และสมาชิก ๑๘,๓๘๐ ราย ฝึกอบรมเศรษฐกิจการเงินขั้นพื้นฐานแก่สมาชิกสหกรณ์ ๗,๕๐๐ ราย พัฒนามาตรฐานการบัญชีแก่สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร ๔๕๐ แห่ง ทั้งนี้เพื่อให้เกษตรกรสามารถทำบัญชีได้ ใช้ข้อมูลเป็น สามารถวางแผนการลงทุนและการผลิตได้ดียิ่งขึ้น พร้อมทั้งส่งเสริมการทำบัญชีครัวเรือน เพื่อให้ประชาชนได้รู้รายรับ-รายจ่าย สามารถนำข้อมูลที่ได้รับไปปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของคนในครอบครัวและชุมชน

๑๑) **เนื่องจากการจัดเก็บรายได้ของประเทศในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ คาดการณ์ว่าอาจจะต่ำกว่าประมาณการที่กำหนดไว้ ประกอบกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ อาจส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทยและประชาชน ทำให้ประชาชนบางส่วนไม่มีงานทำและขาดรายได้ ดังนั้น องค์การมหาชนและรัฐวิสาหกิจในกำกับของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีความใกล้ชิดกับประชาชนควรกำหนดแผนงานเพื่อให้เกิดการจ้างงานในระดับพื้นที่ให้มากขึ้น อีกทั้งควรนำเงินนอกงบประมาณและเงินสะสมออกมาใช้ในการกระตุ้นการจ้างงานและลดภาระงบประมาณของรัฐบาล**

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

การจ้างงานในระดับพื้นที่ จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ได้ส่งผลกระทบอย่างรุนแรง และเป็นวงกว้างต่อทั้งการแพทย์ การท่องเที่ยว การบริการ การผลิต อุตสาหกรรม การค้าและการเกษตร ภาคการเกษตร เป็นภาคการผลิตที่สำคัญที่ผลิต “อาหาร” เพื่อการบริโภคภายในประเทศและการส่งออกต่างประเทศ ตามยุทธศาสตร์ “ครัวไทยสู่ครัวโลก” อีกทั้งความเสียหายของภาคเกษตรกรรมยังเป็นปัญหาหลักที่จะนำไปสู่ปัญหาในวงจรการผลิตของภาคการเกษตรซึ่งเป็นแหล่งอาหาร รายได้เป็นความมั่นคง ในชีวิตสูงสุดของคนไทย ประกอบกับในช่วงวิกฤติดังกล่าว มีแรงงานที่หนีภัยโควิด - ๑๙ กลับสู่ภูมิลำเนาเป็นจำนวนมาก ไม่มีงานทำ ขาดรายได้เพื่อการดำรงชีพ และมีแนวโน้มการตกงานมากขึ้นเนื่องจากการนำเทคโนโลยีหุ่นยนต์ มาทำงานแทนคนมากขึ้น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงได้จัดทำโครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรทฤษฎีใหม่ โดยน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและเกษตร

ทฤษฎีใหม่ มาเป็นแนวทางในการดำเนินงานโครงการ เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ บรรเทา ปัญหาการว่างงาน ลดปัญหาการเคลื่อนย้ายแรงงานภาคการเกษตรกรรมไปสู่ภาคอื่น ๆ และสร้างความเข้มแข็ง ให้ชุมชนในท้องถิ่นให้มีความมั่นคงในการเป็นแหล่งผลิตอาหาร มีทางเลือก มีอาหาร มีอาชีพ มีความอุดม สมบูรณ์ มีความอบอุ่นจากครอบครัว แล้วความสุขตามวิถีชีวิตพอเพียงก็จะเกิดขึ้นกับชุมชน ซึ่งเป็นศาสตร์ที่เป็นทางรอดของเกษตรกรไทย เพื่อมุ่งสู่ระบบเกษตรกรรมยั่งยืน ทั้งนี้ โครงการดังกล่าว นอกจากจะช่วยฟื้นฟู เศรษฐกิจในระยะสั้นแล้ว ยังช่วยสร้างความแข็งแกร่งให้กับเศรษฐกิจไทยในระยะยาว เกษตรกรสามารถเลี้ยง ตนเองและสร้างรายได้ให้กับครอบครัวได้อย่างพอเพียงและยั่งยืนซึ่งคาดว่าจะเกิดการสร้างงาน สร้างรายได้ในพื้นที่ จำนวน ๓๒,๐๗๒ คน

๑๒) กรมการข้าว

(๑) ควรกำหนดแนวทางการดำเนินการเพื่อนำไปสู่เป้าหมายที่กำหนดได้ตามวิสัยทัศน์ในการทำให้ชาวนามั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ซึ่งกรณีดังกล่าวจะต้องพิจารณาถึงแนวทางดำเนินการในการลดต้นทุนการผลิต การเพิ่มผลผลิตต่อไร่ โดยมุ่งเน้นการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมด้านต่าง ๆ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันสินค้าข้าวในตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

แนวทางดำเนินงานเพื่อนำไปสู่เป้าหมายที่กำหนดได้ตามวิสัยทัศน์ในการทำให้ชาวนามั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมการข้าวได้กำหนดไว้ ดังนี้

๑. การตลาดนำการผลิตข้าว บริหารจัดการการผลิตสินค้าข้าวของเกษตรกรให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดทั้งชนิด ปริมาณ และคุณภาพ เชื่อมโยงระหว่างเกษตรกรกับผู้ประกอบการให้มีตลาดรับซื้อที่แน่นอน

๒. ส่งเสริมให้เกษตรกรใช้เมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพดี เพิ่มศักยภาพการผลิตและการกระจายเมล็ดพันธุ์ข้าวให้เพียงพอ ทั่วถึง ทันเวลากับความต้องการกับความต้องการทั้งชนิดและปริมาณ

๓. เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าว ส่งเสริมสนับสนุนให้เกษตรกรลดต้นทุนการผลิตข้าว เพิ่มผลผลิตต่อไร่ ลดการใช้สารเคมี นำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ รวมทั้งสร้างและพัฒนาชาวนาให้เป็น Smart Farmer

๔. ส่งเสริมการผลิตข้าวปลอดภัยข้าวเพื่อสุขภาพ ส่งเสริมการผลิตข้าว GAP และข้าวอินทรีย์ รวมทั้งข้าวที่มีโภชนาการสูงสำหรับข้าวตลาดเฉพาะ

๕. เพิ่มมูลค่าสินค้าข้าวส่งเสริมสนับสนุนการแปรรูปและพัฒนาผลิตภัณฑ์ข้าวให้มีมูลค่าสูงขึ้นในเชิงพาณิชย์ ทั้งผลิตภัณฑ์ข้าวที่เป็นอาหาร ผลิตภัณฑ์ข้าวไม่เป็นอาหาร เช่น เครื่องสำอาง รวมทั้งผลิตภัณฑ์จากฟางข้าวไปเป็นกระดาขบรรจุภัณฑ์ไม่อัดฟางเป็นต้นตลอดจนการสร้างระบบการตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability) ของสินค้าข้าว รวมทั้งเมล็ดพันธุ์ และผลิตภัณฑ์จากข้าว

๖. การวิจัยพัฒนาเทคโนโลยีและสร้างนวัตกรรมการผลิตข้าว ส่งเสริมสนับสนุนให้มีการบูรณาการวิจัยพัฒนาเทคโนโลยีและสร้างนวัตกรรมการผลิตข้าว ได้แก่ ปรับปรุงพันธุ์ข้าว เทคโนโลยีการปลูก การดูแลรักษา การเก็บเกี่ยวข้าว และการเก็บรักษา เป็นต้นรวมทั้งให้มีการเชื่อมโยงและเข้าถึงข้อมูลสำคัญสามารถใช้ประโยชน์ร่วมกันได้ การท่องเที่ยวเชิงเกษตรวิถีข้าววิถีไทยและการพัฒนาตลาดสินค้าเกษตร

นอกจากนี้กรมการข้าวยังได้ร่วมจัดทำยุทธศาสตร์ข้าวไทย (๒๕๖๓ - ๒๕๖๗) ในส่วนของด้านการผลิต โดยมีประเด็นยุทธศาสตร์ที่ครอบคลุมและเป็นหนึ่งในแนวทางที่จะช่วยให้บรรลุตามพันธกิจด้านการการผลิต และผลักดันไปสู่เป้าหมายตามวิสัยทัศน์ ประกอบด้วย

๑. การสร้างความเข้มแข็งให้ชาวนาและองค์กรชาวนาพึ่งพาตนเองได้ โดยมุ่งเน้นการยกระดับชาวนาให้เป็นชาวนาปลอดpest/ปราศจากโรค/ชาวนารุ่นใหม่ รวมถึงการพัฒนาศูนย์ข้าวชุมชนให้เป็นแหล่งเรียนรู้การผลิตข้าวของชุมชน

๒. เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการการผลิตข้าว โดยมุ่งเน้นการขยายโครงสร้างพื้นฐานการผลิตข้าว โดยเพิ่มแหล่งน้ำในไร่นาการปรับพื้นที่นา การกำหนดเขตส่งเสริมการปลูกข้าวตามศักยภาพพื้นที่เพิ่มประสิทธิภาพในการลดต้นทุนการผลิตข้าว เพิ่มผลผลิตต่อไร่และยกระดับการผลิตข้าวให้มีคุณภาพมาตรฐานและปลอดภัย เพิ่มศักยภาพการผลิตและกระจายเมล็ดพันธุ์ การพัฒนาระบบบริหารจัดการการผลิตข้าวตลอดห่วงโซ่อุปทาน การพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศข้าวให้เป็นเอกภาพแม่นยำรวดเร็ว พัฒนาระบบตรวจสอบรับรองคุณภาพข้าวให้เป็นมาตรฐานสากล พร้อมทั้งผลักดันให้กลุ่มชาวนาสามารถจำหน่ายผลผลิตโดยตรงถึงผู้บริโภค รวมถึงการสร้างเครือข่ายและเชื่อมโยงตลาดข้าวกับผู้ประกอบการเพื่อให้มีพลังทางการตลาด

๓. เพิ่มศักยภาพการวิจัยพัฒนาพันธุ์และเทคโนโลยีการผลิตข้าว โดยมุ่งเน้นการยกระดับและเร่งรัดการวิจัยและพัฒนาพันธุ์ข้าวให้ตรงตามความต้องการของตลาด เน้นการวิจัยและพัฒนาแบบมุ่งเป้า มีการบูรณาการร่วมกันกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

โดยการขับเคลื่อนภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ดังกล่าวจะมีการดำเนินการในโครงการต่าง ๆ ทั้งในส่วนที่เป็นการดำเนินการตามภารกิจและการบูรณาการร่วมกันระหว่างหน่วยงาน

(๒) ควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาและปรับปรุงพันธุ์ข้าวไทยให้ตอบสนองต่อความต้องการของตลาดที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในปัจจุบัน รวมทั้งควรประสานความร่วมมือกับหน่วยงานของกระทรวงพาณิชย์เพื่อวางแผนการผลิตข้าวให้เป็นไปตามความต้องการของตลาด เช่น การทบทวนกระบวนการขึ้นทะเบียนเพื่อรับรองพันธุ์ข้าวให้สะดวกรวดเร็วและทันต่อความต้องการของตลาด โดยประสานความร่วมมือกับกรมวิชาการเกษตร

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

การพัฒนาและปรับปรุงพันธุ์ข้าวไทยให้ตอบสนองต่อความต้องการของตลาด เนื่องจากงบประมาณของกรมการข้าวโดนตัดลงไปมากจึงส่งผลกระทบกับการพัฒนาพันธุ์ข้าวให้ชาลง จึงเห็นควรให้ทางสำนักงบประมาณให้ความสำคัญกับกรมการข้าวให้มากขึ้น เพราะระบบงานปรับปรุงพันธุ์ข้าวมีวัตถุประสงค์พัฒนาข้าวพันธุ์ใหม่ให้ดีกว่าเดิมในพื้นที่ของข้าวหอมไทย ข้าวขาวพื้นแข็ง ข้าวขาวพื้นนุ่ม ข้าวตลาดเฉพาะ และข้าวเหนียว การพัฒนาโดยเน้นผลผลิตสูง ต้านทานต่อโรค แมลงที่สำคัญ อายุที่เหมาะสมกับพื้นที่ การพัฒนามีอย่างต่อเนื่องจะเห็นได้จากการรับรองพันธุ์ข้าวทุกปี พยายามหาแหล่งพันธุ์กรรมใหม่ ๆ จากต่างประเทศมาใช้เพียงแต่ติดเรื่องกฎหมายการนำเข้าเมล็ดพันธุ์ข้าว ปัจจุบันทำงานร่วมกับสถาบันวิจัยชาวนานาชาติ (IRRI) จึงมีแหล่งพันธุ์กรรมใหม่เข้ามาบ้างแต่ค่อนข้างยาก มีขั้นตอนการนำเข้าหลายขั้นตอน ต้องมีค่าใช้จ่ายเพื่อใช้ทดสอบการติดมาของเชื้อโรค แมลงต้องห้ามในการนำเข้า ซึ่งกรมการข้าวไม่มีแหล่งงบประมาณทางด้านนี้

ส่วนเรื่องการสนองความต้องการของตลาด กรมการข้าวมีการผลิตเมล็ดพันธุ์ชั้นพันธุ์คัด และพันธุ์หลัก ตามศูนย์ต่าง ๆ ทั่วประเทศ ถ้าต้องการสายพันธุ์ใหม่ที่แน่นอน สามารถบริหารจัดการการผลิตเมล็ดพันธุ์ในศูนย์วิจัยข้าวได้ แต่ความต้องการต้องแน่นอน ไม่ใช่ผลิตมาแล้วไม่รับก็จะสิ้นเปลืองงบประมาณโดยใช้เหตุ

สำหรับการประสานงานกับกระทรวงพาณิชย์ ตามระบบการผลิตข้าวทั้งประเทศ มีคณะกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติ (กนช.) ซึ่งกระทรวงพาณิชย์เป็นเลขาฯ ข้อมูลความต้องการของตลาด น่าจะมาจากคณะกรรมการฯ ชุดนี้ได้

ในเรื่องการขึ้นทะเบียน และการรับรองพันธุ์ เป็น ๒ ประเด็น การขึ้นทะเบียนพันธุ์เป็นของ กรมวิชาการเกษตร ส่วนการรับรองพันธุ์เป็นของกรมการข้าว

การขึ้นทะเบียนพันธุ์ อยู่ใน พรบ.พันธุ์พืช พ.ศ. ๒๕๑๘ เป็นการจดทะเบียนพันธุ์ข้าวเพื่อให้ รู้ลักษณะสัณฐานวิทยาเบื้องต้นของข้าวซึ่งเป็นประโยชน์ในการป้องกันมิให้บุคคลอื่นสามารถนำพันธุ์ ที่ขึ้นทะเบียนแล้วไปอ้างสิทธิยื่นจดทะเบียนพันธุ์ใหม่ได้และยังเป็นการคุ้มครองเชิงปกป้องในทรัพยากรพันธุ์พืช ของประเทศเนื่องจากปรากฏเป็นหลักฐานยืนยันในฐานข้อมูลพันธุ์พืชของประเทศ

การรับรองพันธุ์ของกรมการข้าว เป็นการรับรองพันธุ์ข้าวสายพันธุ์ใหม่โดยพิจารณาลักษณะ ประจำพันธุ์ และลักษณะทางการเกษตรที่ดี ที่สมควรแนะนำส่งเสริมในการผลิต ก่อให้เกิดมูลค่าทางเศรษฐกิจ จึงต้องใช้ข้อมูลประกอบการรับรองพันธุ์ ได้แก่ ข้อมูลผลผลิตในหลายสถานที่ การต้านทานต่อโรคแมลง ที่สำคัญในหลายสถานที่ คุณภาพการหุงต้มรับประทาน การตอบสนองต่ออัตราปุ๋ยไนโตรเจน ระยะพักตัว การยอมรับของเกษตรกรและพ่อค้า สายพันธุ์ใหม่ต้องมีลักษณะที่ดีเด่นกว่าพันธุ์เดิม หรือมีลักษณะอื่น ๆ ที่เด่น สามารถสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจ ในการทดสอบลักษณะต่าง ๆ เพื่อให้แน่ใจว่าเกษตรกรจะได้ใช้ข้าว พันธุ์ดีจริง ๆ จึงต้องใช้ข้อมูลจำนวนมากในการเสนอรับรองพันธุ์ ส่วนขั้นตอนการรับรองพันธุ์ถ้ามีข้อมูล ครบถ้วนจะใช้เวลาไม่เกิน ๓ เดือนก็เสร็จสิ้น

(๓) ควรทบทวนเครื่องหมายที่อนุญาตให้ใช้จากคำว่า “เครื่องหมายรับรองข้าวพันธุ์แท้” เป็นคำว่า “เครื่องหมายรับรองข้าวพันธุ์ไทย” เพื่อมุ่งเน้นให้เกิดความชัดเจนว่าเป็นการผลิตจากเมล็ดพันธุ์ ข้าวที่ได้รับการรับรองจากกรมการข้าว และมีกระบวนการปลูกข้าวตามมาตรฐานการผลิต

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

การทบทวนเครื่องหมายที่อนุญาตให้ใช้จากคำว่า “เครื่องหมายรับรองข้าวพันธุ์แท้” เป็นคำว่า “เครื่องหมายรับรองข้าวพันธุ์ไทย” กรมการข้าว ชี้แจง ดังนี้

๑. กรมการข้าวได้จดทะเบียนเครื่องหมายรับรองข้าวพันธุ์แท้ ที่รับรองกับกรมทรัพย์สินทางปัญญา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรับรองข้าวที่ผลิตตั้งแต่การผลิตเมล็ดพันธุ์ การปลูก การสีแปรสภาพ จนถึง การบรรจุถุง ว่าเป็นข้าวพันธุ์แท้ พันธุ์เดียว ไม่มีพันธุ์อื่นปน ทั้งนี้เพื่อป้องกันการปนของข้าวที่อาจมีผลต่อการ บริโภคของผู้บริโภค (เช่น ข้าวหอมมะลิ ซึ่งเป็นข้าวที่มีเมล็ดข้าวสีขาว เรียวยาวตลอดเมล็ด มีกลิ่นหอมเมล็ด อ่อนนุ่ม เมื่อนำมาหุง แต่หากมีการปนของข้าวที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน เช่น ข้าวกข๔๓ ข้าวหอมปทุม ซึ่งหากมี การปลอมปนของข้าว อาจส่งผลกระทบต่อคุณภาพของข้าว และส่งผลกระทบต่อสุขภาพของผู้บริโภคได้) ทั้งนี้ เพื่อเป็นการชี้ชัดว่าเป็นข้าวพันธุ์แท้ ไม่มีพันธุ์อื่นปน จึงได้ใช้คำว่า เครื่องหมายรับรองข้าวพันธุ์แท้

๒. หากมีการเปลี่ยนชื่อเป็น เครื่องหมายรับรองข้าวพันธุ์ไทย อาจต้องปรับเปลี่ยนข้อกำหนด ในการตรวจสอบและให้การรับรองใหม่ และประชาสัมพันธ์ให้เกิดความเข้าใจของผู้บริโภคใหม่อีกครั้ง ซึ่งจะต้องใช้ระยะเวลาในการปรับเปลี่ยน เนื่องจากเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับกฎหมาย

(๔) ควรกำหนดนโยบายและแผนงานหรือโครงการส่งเสริมการปลูกพันธุ์ข้าวอินทรีย์ โดยการประสานความร่วมมือกับกรมวิชาการเกษตรและกรมพัฒนาที่ดิน เพื่อสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับ กระบวนการปลูกข้าว ตลอดจนกระบวนการฝึกอบรมเกษตรกรให้มีคุณภาพมากขึ้น

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

การส่งเสริมการปลูกพันธุ์ข้าวอินทรีย์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมการข้าว ได้ดำเนินการโครงการส่งเสริมการผลิตข้าวอินทรีย์ ตั้งแต่ปี ๒๕๖๐ ปัจจุบันดำเนินโครงการฯ เข้าสู่ปีที่ ๔ ตั้งแต่เริ่มโครงการได้รับการสนับสนุนทั้งความรู้และบุคลากรจากกรมวิชาการเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร กรมพัฒนาที่ดิน และธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร เป็นต้น

ทั้งนี้ เกษตรกรได้รับการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการจัดทำระบบควบคุมภายในแบบกลุ่มทุกปี จากกรมการข้าว

๑๓) กรมตรวจบัญชีสหกรณ์และกรมส่งเสริมสหกรณ์ ควรเพิ่มเป้าหมายด้านความยั่งยืน ของระบบการเงินของกลุ่มเกษตรกร โดยส่งเสริมการบริหารจัดการที่มีจริยธรรมและยึดหลักธรรมาภิบาล (Ethics and trust in the investment) ทั้งนี้ ควรบ่มเพาะตั้งแต่เกษตรกรรุ่นใหม่ซึ่งจะเป็นแนวทาง สำหรับการสร้างความเชื่อมั่นให้กับระบบสถาบันทางการเงินในภาคการเกษตรเพิ่มขึ้น

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

การบริหารจัดการที่มีจริยธรรมและยึดหลักธรรมาภิบาล (Ethics and trust in the investment) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมส่งเสริมสหกรณ์ ได้ดำเนินการ ดังนี้

๑. ในปี ๒๕๖๓ - ๒๕๖๔ กรมส่งเสริมสหกรณ์ได้สนับสนุนให้เกษตรกรรุ่นใหม่เข้าเป็นสมาชิก สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร ซึ่งจะมีการอบรมสมาชิกแรกเข้าและกรรมการ มีการให้ความรู้ด้านการบริหารจัดการสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรตามหลักธรรมาภิบาล และส่งเสริมการควบคุมภายในด้วยการแนะนำ ส่งเสริมให้ปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับอย่างเคร่งครัด

๒. ในการสร้างความเชื่อมั่นต่อระบบสถาบันการเงิน กรมส่งเสริมสหกรณ์มีเกณฑ์ด้านเสถียรภาพทางการเงินและการควบคุมภายในในการประเมินสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรดีเด่น การประเมินมาตรฐานสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร และการประเมินความเข้มแข็งสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร

๓. กรมส่งเสริมสหกรณ์จัดทำโครงการนำลูกหลานเกษตรกรกลับบ้าน สานต่ออาชีพการเกษตร ซึ่งจะส่งเสริมให้เกษตรกรรุ่นใหม่ที่มีความรู้เข้าเป็นสมาชิกสหกรณ์มากขึ้น

๑๔) กรมประมง

(๑) ควรเตรียมความพร้อมในการปรับโครงสร้างภายในองค์กรให้ครอบคลุมการ ดำเนินการตามภารกิจที่เพิ่มขึ้นจากแผนการปฏิรูปด้านทรัพยากรธรรมชาติ การบริหารจัดการประมงทาง ทะเล โดยเฉพาะอย่างยิ่งการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ ทั้งนี้ เพื่อสร้างความสมดุลระหว่างการทำประมง เชิงพาณิชย์กับประมงพื้นบ้านให้ดีขึ้น รวมทั้งควรให้ความสำคัญกับการแก้ปัญหาความขัดแย้งการรุกล้ำ พื้นที่สาธารณะและแย่งชิงทรัพยากรสัตว์น้ำที่มีอยู่อย่างจำกัด และการฟื้นฟูการทำประมงพื้นบ้าน เนื่องจากจะสามารถสร้างความมั่นคงทางอาหารให้แก่ประเทศได้ต่อไปในระยะยาว

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

การดำเนินการในการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรสัตว์น้ำเพื่อให้คงความอุดมสมบูรณ์ และตอบสนองความต้องการด้านอาหารของประชาชน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมประมงมีการ ดำเนินการด้วยมาตรการและกิจกรรมต่าง ๆ มาอย่างต่อเนื่อง โดยส่งเสริมและสนับสนุนให้ชาวประมงเข้ามา มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อให้เกิดความร่วมมือกันทั้งภาครัฐและเอกชนในการดูแล สาธารณสมบัติของชาติให้มีความยั่งยืน ให้มีการนำทรัพยากรสัตว์น้ำขึ้นมาใช้ในปริมาณที่เหมาะสม เป็นไป ตามหลักวิชาการ และไม่ก่อให้เกิดการใช้ทรัพยากรสัตว์น้ำมากเกินไปจนกำลังการทดแทนจากธรรมชาติ ทั้งนี้

เพื่อรักษาศักยภาพการผลิตไว้ในระดับที่สามารถให้ผลผลิตในระยะยาว อันเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันให้แก่ชาวประมงทั้งประมงพาณิชย์และประมงพื้นบ้าน ซึ่งแนวทางในการฟื้นฟูทรัพยากรสัตว์น้ำของกรมประมง ได้แก่ ๑) การฟื้นฟูแหล่งทำการประมงโดยการจัดสร้างปะการังเทียม ๒) การฟื้นฟูทรัพยากรสัตว์น้ำโดยการจัดตั้งธนาคารสัตว์น้ำชุมชน ๓) การฟื้นฟูทรัพยากรสัตว์น้ำโดยการผลิตพันธุ์สัตว์น้ำเพื่อปล่อยสู่ธรรมชาติ ๔) การฟื้นฟูทรัพยากรสัตว์น้ำโดยการรักษาพื้นที่ชายฝั่งทะเลให้เป็นพื้นที่เลี้ยงตัวของสัตว์น้ำวัยอ่อน ไม่ให้ถูกทำลายจากเรือประมงขนาดใหญ่ที่มีประสิทธิภาพสูง

กรมประมงได้มีการปรับโครงสร้างภายในองค์กรด้านการบริหารจัดการประมงทะเลให้ครอบคลุมการดำเนินงานตามภารกิจที่เพิ่มขึ้นจากแผนการปฏิรูปด้านทรัพยากรธรรมชาติ ดังนี้

๑. กลุ่มพัฒนาและฟื้นฟูแหล่งประมง มีหน้าที่ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของชาวประมง องค์กรชุมชนประมงท้องถิ่น ในการบริหารจัดการและเสริมสร้างความเข้มแข็งในการประกอบอาชีพการประมงทะเล และพัฒนาแนวทางการฟื้นฟูแหล่งทำการประมงและทรัพยากรประมง เพื่อเพิ่มพูนอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรสัตว์น้ำ

๒. กลุ่มชีววิทยาและความหลากหลายทางทะเล มีหน้าที่ พัฒนาการผลิตพันธุ์พืชและสัตว์น้ำเพื่อฟื้นฟูทรัพยากรในแหล่งประมงทะเลให้มีความอุดมสมบูรณ์ และนำสัตว์น้ำปล่อยสู่แหล่งน้ำทดแทนอย่างเหมาะสม รวมถึงขยายพันธุ์พืชและสัตว์น้ำชนิดที่หายากและใกล้สูญพันธุ์ ตลอดจนดูแลและจัดการพ่อแม่พันธุ์สัตว์ทะเลให้สามารถผลิตพันธุ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓. กลุ่มประเมินสภาวะการประมงทะเล มีหน้าที่วิเคราะห์สภาวะทรัพยากรและการประมงทะเลเพื่อนำเสนอแนวทางการใช้ประโยชน์ทรัพยากรอย่างเหมาะสม วิเคราะห์ฐานข้อมูลเรือประมงรูปแบบ ชนิด ขนาด และจำนวนของเครื่องมือประมงเพื่อนำสู่การกำหนดแนวทางการออกใบอนุญาตทำการประมง และแนวทางที่ใช้ในการบริหารจัดการการประมงเพื่อความสะดวกระหว่างการทำประมงพาณิชย์และประมงพื้นบ้าน

๔. กลุ่มตรวจสอบแหล่งประมงและสิ่งแวดล้อมทางทะเล มีหน้าที่กำหนดแนวทาง และตรวจสอบ กำกับดูแลด้านสุขอนามัยในเรือประมงให้เป็นไปตามมาตรฐาน ตรวจสอบ และเสนอแนะปรับปรุงมาตรฐานคุณภาพแหล่งประมง เพื่อให้เป็นแหล่งอาศัยของสัตว์น้ำที่ปลอดภัยต่อผู้บริโภค

(๒) ควรพิจารณาหาแนวทางแก้ไขปัญหาของกลุ่มชาวประมงในพื้นที่ภาคใต้ให้สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้มากขึ้น โดยไม่ยึดติดกับระบบของธนาคาร เช่น การจัดตั้งกองทุนเพื่อการพัฒนาเทคโนโลยีการทำประมง ซึ่งจะทำให้การทำประมงพึ่งพิงแรงงานต่างด้าวน้อยลง และสามารถแก้ไขปัญหาราคาขาดแคลนแรงงานต่างด้าวได้

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

แนวทางแก้ไขปัญหากลุ่มชาวประมงในพื้นที่ภาคใต้ให้สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมประมง ดำเนินการ ดังนี้

๑. คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๓ อนุมัติให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ดำเนินโครงการสินเชื่อเพื่อเสริมสภาพคล่องผู้ประกอบการประมง วงเงินสินเชื่อรวม ๑๐,๓๐๐ ล้านบาท เพื่อปล่อยกู้ให้กับชาวประมงพาณิชย์และพื้นบ้าน ในอัตราดอกเบี้ยร้อยละ ๗ ต่อปี รัฐบาลชดเชยดอกเบี้ยให้อัตราร้อยละ ๓ ต่อปี กำหนดชำระคืนเงินกู้ภายใน ๗ ปี โดยแบ่งเป็น

- ธนาคารออมสิน วงเงินรวม ๕,๓๐๐ ล้านบาท ให้ผู้ประกอบการที่มีเรือประมงขนาดตั้งแต่ ๖๐ ตันกรอสขึ้นไป วงเงินสินเชื่อสูงสุดไม่เกินรายละ ๑๐ ล้านบาท

- ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร วงเงินรวม ๕,๐๐๐ ล้านบาท ให้ผู้ประกอบการที่มีเรือประมงขนาดต่ำกว่า ๖๐ ตันกรอส รวมทั้งเรือประมงพื้นบ้าน วงเงินสินเชื่อสูงสุดไม่เกิน รายละ ๕ ล้านบาท

ทั้งนี้ การอนุมัติเงินกู้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ของธนาคาร โดยข้อมูล ณ วันที่ ๒ ต.ค. ๖๓ ธนาคารได้อนุมัติสินเชื่อให้กับชาวประมงแล้ว ดังนี้

- ธนาคารออมสิน วงเงินรวม ๑๒.๕ ล้านบาท จำนวน ๔ ราย

- ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร วงเงินรวม ๔.๖๘ ล้านบาท จำนวน ๑๙ ราย

๒. จัดทำร่างพระราชบัญญัติกองทุนการประมงแห่งชาติ ซึ่งกองทุนฯ ที่จะจัดตั้งขึ้นเป็นหน่วยงานของรัฐ และมีฐานะเป็นนิติบุคคล ที่ไม่เป็นส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เป็นแหล่งทุนในการสนับสนุน ส่งเสริม และพัฒนา ผู้ประกอบกิจการด้านการประมงให้มีศักยภาพในการทำการประมง โดยร่างพระราชบัญญัติกองทุนการประมงแห่งชาติ พ.ศ. ได้ดำเนินการรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและคณะกรรมการประมงประจำจังหวัด และผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการพิจารณาแก้ไขปรับปรุงหรือดำเนินการทางกฎหมายด้านการประมงแล้ว และจะเสนอตามขั้นตอนออกพระราชบัญญัติต่อไป

(๓) ควรมีการจัดทำงบประมาณในการจัดซื้อครุภัณฑ์ให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับแผนการดำเนินโครงการเพื่อป้องกันและแก้ไขประมงผิดกฎหมาย อาทิ การซื้อครุภัณฑ์เพื่อดำเนินการตามโครงการสำหรับพื้นที่ที่ติดกับน่านน้ำทะเลไทย แต่พบว่าในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ มีการเสนอขอรับการจัดสรรงบประมาณเพื่อเป็นค่าครุภัณฑ์ในการจัดซื้อเรือไฟเบอร์กลาสขนาด ๑๒ ฟุต สำหรับใช้ในพื้นที่จังหวัดกาญจนบุรีและจังหวัดพระนครศรีอยุธยาซึ่งเป็นพื้นที่ที่ไม่ได้ติดกับน่านน้ำทะเลไทย

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

การจัดซื้อครุภัณฑ์ของกรมประมง กรมประมงจัดทำงบประมาณในการจัดซื้อครุภัณฑ์ได้พิจารณาจากการแผนการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์เป็นหลัก แต่เนื่องจากหน่วยงานของกรมประมงในส่วนภูมิภาคแต่ละแห่ง มีพื้นที่ดำเนินการครอบคลุมหลายจังหวัด และมีลักษณะการใช้งานแบบบูรณาการเชิงพื้นที่ โดยหน่วยป้องกันและปราบปรามประมงน้ำจืดจังหวัดกาญจนบุรี มีพื้นที่ดูแลครอบคลุมถึงจังหวัดเพชรบุรี ราชบุรี สำหรับจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีพื้นที่ดูแลครอบคลุมไปจนถึงจังหวัดสมุทรสงคราม โดยมีพื้นที่ติดต่อกับชายฝั่งทะเลบริเวณปากอ่าว ซึ่งมีการพบการกระทำประมงผิดกฎหมาย โดยจะช่วยในการควบคุม เฝ้าระวัง ป้องกันและยับยั้งการกระทำประมงผิดกฎหมายให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

(๔) ควรกำหนดแนวทางการดำเนินการเพื่อเตรียมความพร้อมในการทำประมงให้ถูกต้องตามกฎหมาย และเป็นไปตามแนวปฏิบัติสากลในการต่อต้านการทำประมงผิดกฎหมายขององค์การสหประชาชาติ (Illegal Unreported and Unregulated Fishing : IUU) ซึ่งแนวปฏิบัติดังกล่าวส่งผลกระทบต่อผู้ประกอบการประมงเชิงพาณิชย์ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน และอาจนำไปสู่ปัญหาในอนาคตต่อไปด้วย

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

แนวทางการดำเนินการในการทำประมงให้ถูกต้องตามกฎหมายและเป็นไปตามแนวปฏิบัติสากลในการต่อต้านการทำประมงผิดกฎหมายขององค์การสหประชาชาติ (Illegal Unreported and Unregulated Fishing : IUU) รัฐบาลไทยโดยกรมประมงและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ร่วมกันแก้ไขปัญหาการ

ประมง IUU ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๕๘ เมื่อประเทศไทยได้รับการเตือนจากสหภาพยุโรปหรือได้รับใบเหลือง โดยสหภาพยุโรปแนะนำให้ประเทศไทยดำเนินการแก้ไขกฎหมายให้สอดคล้องกับกฎหมายระหว่างประเทศ จรรยาบรรณในการทำการประมงอย่างรับผิดชอบ และมาตรการอนุรักษ์และการจัดการด้านการประมงที่ประเทศไทยมีพันธกรณี ซึ่งหากประเทศไทยไม่ดำเนินการแก้ไขอาจถูกระงับการนำเข้าสินค้าสัตว์น้ำและผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำของไทยเข้าสู่ตลาดสหภาพยุโรป รัฐบาลได้ดำเนินการในหลากหลายมิติที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ไขปัญหาการประมง IUU โดยใช้ความพยายามเกือบสี่ปีในการดำเนินการแก้ไขกรอบกฎหมาย ปรับปรุงระบบบริหารจัดการกองเรือประมงและทรัพยากรประมง จัดให้มีระบบติดตามตรวจสอบ ควบคุม และเฝ้าระวังการทำประมง (Monitoring Control and Surveillance : MCS) และระบบตรวจสอบย้อนกลับสินค้าประมง (Traceability) รวมทั้งปัญหาแรงงานในภาคการประมง จนดำเนินการสำเร็จเป็นที่ยอมรับของสหภาพยุโรป และสามารถปลดใบเหลืองได้อย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒

การดำเนินการในการแก้ไขปัญหาการประมง IUU ของไทยเป็นการดำเนินการที่สอดคล้องกับกฎ ระเบียบและมาตรการสากลที่เกี่ยวข้องกับการต่อต้านการประมง IUU ได้แก่ อนุสัญญากฎหมายทะเลแห่งสหประชาชาติ (UNCLOS ๑๙๘๒) จรรยาบรรณในการทำการประมงอย่างรับผิดชอบ (FAO Code of Conduct for Responsible Fisheries) แผนปฏิบัติการสากลในการป้องกัน ยับยั้งและจัดการทำประมง IUU (IPOA-IUU) ซึ่งประเทศไทยได้นำมาปรับใช้ในระดับชาติ ในการตรากฎหมายประมงฉบับใหม่ และจัดทำแผนปฏิบัติการระดับชาติในการป้องกัน ยับยั้ง และจัดการทำประมง IUU (NPOA-IUU)

อย่างไรก็ตาม รัฐบาลไทยได้รับทราบถึงความเดือดร้อนของชาวประมงที่เกิดจาก กฎหมายและกฎระเบียบใหม่ ๆ ที่ออกมาบังคับใช้ การปรับเปลี่ยนวิธีการประกอบอาชีพทำการประมง เพื่อผ่อนปรนความเดือดร้อนของชาวประมงที่เกิดจากมาตรการแก้ไขปัญหาการประมง IUU ในช่วงที่ผ่านมาจึงได้รับและรวบรวมข้อร้องเรียนความเดือดร้อนจากชาวประมง และร่วมมือกับสมาคมการประมงและชาวประมงหารือแนวทางในการปรับปรุงกฎหมายระดับอนุบัญญัติ (ประกาศกระทรวง กฎกระทรวง ประกาศกรม) เพื่อให้กฎหมายระดับการปฏิบัติผ่อนปรนการเข้มงวดในการทำประมง ในการแก้ไขปัญหาการประมงของประเทศไทยทั้งประมงพื้นบ้านและประมงพาณิชย์ ทั้งด้านกฎหมายและด้านนโยบาย รวมถึงมาตรการเยียวยาช่วยเหลือผู้ประกอบการอาชีพประมงอย่างเป็นรูปธรรม คณะกรรมการนโยบายการประมงแห่งชาติ ได้แต่งตั้งคณะกรรมการเฉพาะกิจคณะอนุกรรมการ รวมทั้งคณะกรรมการ คณะทำงานอื่น ๆ เพื่อเป็นกลไกการแก้ไขปัญหาการประมงของไทยและการเยียวยาช่วยเหลือผู้ประกอบการอาชีพประมง สมาคมการประมงแห่งประเทศไทยมีข้อเรียกร้องจำนวน ๑๑ ประเด็น โดยภาครัฐได้ดำเนินการจนมีข้อยุติแล้ว ๔ ประเด็น อีก ๗ ประเด็นที่เหลืออยู่ระหว่างการเร่งดำเนินการ ซึ่งรวมถึงการพิจารณาผ่อนคลายกฎ ระเบียบ คำสั่งที่ส่งผลกระทบต่อผู้ประกอบการอาชีพของชาวประมง ซึ่งคณะอนุกรรมการกลั่นกรองกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประมงและแรงงานในภาคการประมง อยู่ระหว่างพิจารณากลับกรองการปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย ระเบียบ ประกาศและคำสั่งที่เกี่ยวข้องโดยร่วมกับภาคชาวประมง สำหรับสมาคมสมาพันธ์ชาวประมงพื้นบ้านแห่งประเทศไทยได้ยื่นข้อเรียกร้องจำนวน ๙ ประเด็น ซึ่งภาครัฐได้ดำเนินการจนมีข้อยุติแล้ว ๔ ประเด็น ที่เหลืออีก ๕ ประเด็นที่เหลืออยู่ระหว่างการดำเนินการ รัฐบาลไทยได้กำหนดมาตรการเยียวยาช่วยเหลือผู้ประกอบการประมง ดังนี้

๑. เยียวยาช่วยเหลือชาวประมงที่มีเรือขนาดตั้งแต่ ๓๐ ตันกรอส โดยเยียวยาจ่ายค่าชดเชยให้แก่เรือที่ต้องหยุดทำการประมง รวมทั้งเยียวยาช่วยเหลือชาวประมงที่เคยทำการประมงโดยใช้เครื่องมือประมงที่รัฐบาลประกาศห้ามใช้ทำการประมง ได้แก่ อวนรุน และโพงพาง

๒. โครงการนำเรือประมงออกนอกระบบเพื่อการจัดการทรัพยากรประมงทะเลที่ยั่งยืน จำนวน ๓๐๕ ลำ วงเงินงบประมาณ ๗๖๔,๔๕๔,๑๐๐ และอยู่ระหว่างการพิจารณาอีกจำนวน ๒,๕๐๕ ลำ

๓. จัดสินเชื่อจากธนาคารออมสินเพื่อส่งเสริมให้ชาวประมงปรับเปลี่ยนเครื่องมือทำการประมง ให้ถูกต้องตามกฎหมายกำหนด ในวงเงินทั้งสิ้น ๕๐๐ ล้านบาท

๔. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ดำเนินการจัดทำโครงการช่วยเหลือเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรค COVID - 19 จำนวน ๑๘๑,๗๒๔ ราย โดยจ่ายเงินช่วยเหลือจำนวน ๕,๐๐๐ บาท/เดือน เป็นระยะเวลา ๓ เดือน ตั้งแต่เดือน พฤษภาคม - กรกฎาคม ๒๕๖๓

๕. โครงการการแก้ไขปัญหามลพิษจากกิจกรรมการเกษตรจากวิกฤต COVID-19 จำนวน ๑๓ โครงการ วงเงิน ๖๘๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท

๖. โครงการสินเชื่อเพื่อเสริมสภาพคล่องผู้ประกอบการประมง วงเงินสินเชื่อรวม ๑๐,๓๐๐ ล้านบาท รัฐบาลชดเชยดอกเบี้ยให้อัตรา ๓% ต่อปี

๗. การดำเนินการด้านการตลาดเพื่อรองรับสินค้าและการกระจายสินค้าผ่านช่องทางออนไลน์

๘. กรมประมงได้จัดทำโครงการการส่งเสริม/พัฒนา/ช่วยเหลือชาวประมงพื้นบ้านเพื่อให้มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น งบประมาณรวม ๑๓๘.๖๘ ล้านบาท ในช่วงปีงบประมาณ ๒๕๖๒ - ๒๕๖๔

๙. การนิรโทษกรรมในเรื่องการใช้วิทยุสื่อสาร โดยช่วยเหลือชาวประมงยกเว้นค่าธรรมเนียมที่ต้องจ่ายให้ กสทช. ในวงเงินเครื่องละ ๑,๕๐๐ บาท และได้ยกเว้นค่าธรรมเนียมเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ เพื่อส่งเสริมการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ

๑๐. การยกย่องพระราชบัญญัติกองทุนการประมงแห่งชาติ เพื่อส่งเสริม สนับสนุน พัฒนา พื้นฟู และเยียวยาผู้ประกอบการอาชีพด้านการประมง

๑๑. โครงการการทำการประมงกันภัยประมงเพื่อรองรับนโยบายรัฐบาล สำหรับกลุ่มชาวประมงเรือพื้นบ้าน

จากการแก้ไขปัญหามลพิษด้านการประมง IUU ของไทยที่ผ่านมาส่งผลให้ทรัพยากรสัตว์น้ำพื้นน้ำซึ่งเห็นได้จากดัชนีชี้วัดความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากร ในปี ๒๕๖๒ อัตราการจับสัตว์น้ำในอ่าวไทยเพิ่มขึ้นเป็น ๓๒.๕๕ กิโลกรัม/ชั่วโมง หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๔๔.๐๙ จากปี ๒๕๕๘ ส่วนฝั่งทะเลอันดามันอัตราการจับสัตว์น้ำในปี ๒๕๖๒ เพิ่มขึ้นเป็น ๘๐.๖๘ กิโลกรัม/ชั่วโมง หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๓๕.๓๕ จากปี ๒๕๕๘ ในขณะที่ปริมาณการจับสัตว์น้ำในน่านน้ำไทยเพิ่มขึ้นกว่า ๑๐๐,๐๐๐ ตัน เมื่อเปรียบเทียบกับปี ๒๕๕๘

๑๕) กรมปศุสัตว์

(๑) ควรส่งเสริมและพัฒนาสายพันธุ์ปศุสัตว์ให้มีความหลากหลาย โดยมุ่งเน้นการเพิ่มคุณภาพและผลผลิตเพื่อเป็นการเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกร ตลอดจนการกำหนดแผนงานหรือโครงการเพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรมีความรู้เกี่ยวกับแนวทางการเพิ่มคุณภาพผลผลิตปศุสัตว์

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

การส่งเสริมและพัฒนาสายพันธุ์ปศุสัตว์ให้มีความหลากหลาย กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมปศุสัตว์ ดำเนินการ ดังนี้

๑. เพิ่มกำลังการผลิตของศูนย์วิจัยและบำรุงพันธุ์สัตว์ ในสำนักพัฒนาพันธุ์สัตว์ โดยต้องเพิ่มเติมงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินงานให้สอดคล้องกับจำนวนสัตว์ที่เพิ่มขึ้น

๒. ขยายจำนวนฟาร์มเครือข่ายสัตว์พันธุ์ดี และพัฒนาให้เป็นฟาร์มที่มีศักยภาพที่จะช่วยในการขยายและกระจายพันธุ์สัตว์ได้

๓. หาแนวทางลดระเบียบ/ขั้นตอนในการขออนุมัติ การจำหน่ายสัตว์ให้สะดวก คล่องตัวขึ้น

๔. บริหารจัดการการจูงสัตว์ ให้สอดคล้องกับกำลังการผลิต จัดลำดับการจูงซื้อพันธุ์สัตว์ให้มีความโปร่งใส ยุติธรรม

๕. เริ่มดำเนินการทดลองการจูงสัตว์ระบบออนไลน์ในชนิดสัตว์สุกร เพื่อความสะดวกและรวดเร็วในการรับบริการของประชาชน

(๒) ควรประสานความร่วมมือกับกระทรวงพาณิชย์เกี่ยวกับการควบคุมราคาเนื้อสุกรในตลาดที่มีแนวโน้มสูงขึ้น เนื่องจากความต้องการบริโภคเนื้อสุกรในต่างประเทศเพิ่มขึ้น โดยการบริหารจัดการอุปสงค์ (Demand) และอุปทาน (Supply) ให้เกิดความสมดุล เพื่อให้เกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรสามารถอยู่ได้ด้วยตนเองอย่างยั่งยืน และไม่ก่อให้เกิดปัญหาอุปทานส่วนเกิน (Oversupply) ในอนาคต

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

การควบคุมราคาเนื้อสุกร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมปศุสัตว์ได้ดำเนินการ ดังนี้

๑. ในการดำเนินงานควบคุมราคาเนื้อสุกรในตลาดกรมปศุสัตว์ได้ดำเนินการในรูปแบบของบอร์ดบริหารรายชนิดสัตว์ ภายใต้คณะกรรมการนโยบายพัฒนาสุกรและผลิตภัณฑ์ (Pig Board) ที่มีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นประธานคณะกรรมการ มีกรมปศุสัตว์เป็นเลขานุการ

๒. คณะกรรมการนโยบายพัฒนาสุกรและผลิตภัณฑ์ (Pig Board) ประกอบด้วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นประธาน ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นรองประธาน มีอธิบดีกรมการค้าภายใน อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ เลขาธิการคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ผู้อำนวยการสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ ผู้อำนวยการสำนักงานตลาดกรุงเทพมหานคร ผู้แทนสมาคม/สหกรณ์/ผู้ค้า และผู้ประกอบการ (รวม ๔ ท่าน) ผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านกฎหมาย/การเงินการคลัง/การตลาด/การบริหาร/สิ่งแวดล้อม และด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องและเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาสุกรและผลิตภัณฑ์ (ไม่เกิน ๔ ท่าน) เป็นคณะกรรมการ มีอธิบดีกรมปศุสัตว์เป็นคณะกรรมการและเลขานุการ

๓. จัดงานประชุมคณะกรรมการนโยบายพัฒนาสุกรและผลิตภัณฑ์ (Pig Board) ที่มีอธิบดีกรมการค้าภายในร่วมเป็นคณะกรรมการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการประชุมครั้งล่าสุดเมื่อวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๖๓ โดยมีนายอลงกรณ์ พลบุตร ที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธานการประชุม เพื่อพิจารณาสถานการณ์การผลิตการตลาดสุกรในปัจจุบันและทบทวนการคาดการณ์ปริมาณการผลิตสุกร ปี ๒๕๖๓ ที่ได้รับผลกระทบจากโรคอหิวาต์แอฟริกาในสุกร (ASF) ที่ก่อให้เกิดความสูญเสียทั่วโลก ทำให้เกิดความต้องการเนื้อสุกรสูงขึ้น ส่งผลให้ราคาสุกร/เนื้อสุกรสูงขึ้นตามไปด้วย ที่ประชุมจึงมีมติให้มีการแต่งตั้งคณะทำงานร่วมกันระหว่างกระทรวงพาณิชย์ กรมปศุสัตว์ สมาคมผู้เลี้ยงสุกรแห่งชาติ สมาคมผู้ผลิตและแปรรูปสุกรเพื่อการส่งออก สมาคมพัฒนาธุรกิจสุกรไทย เพื่อติดตาม ตรวจสอบ ควบคุมสถานการณ์ผลผลิตราคาสุกรและผลิตภัณฑ์ รวมทั้งการพิจารณาปริมาณการส่งออกสุกรและผลิตภัณฑ์ เพื่อรักษาปริมาณสุกรในประเทศให้เกิดความสมดุล ลดผลกระทบด้านราคาสุกรต่อผู้เลี้ยงสุกรและผู้บริโภคให้น้อยที่สุด และรายงานผลต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ทราบทุก ๒ สัปดาห์

๔. กรมปศุสัตว์ได้แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อติดตามควบคุมสถานการณ์ผลผลิตราคาสุกรและผลิตภัณฑ์ให้มีความสมดุล เมื่อวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๖๓ ประกอบด้วย อธิบดีกรมปศุสัตว์เป็นประธาน คณะทำงาน กรมการค้าภายใน สมาคมผู้เลี้ยงสุกรแห่งชาติ สมาคมผู้ผลิตและแปรรูปสุกรเพื่อการส่งออก

สมาคมพัฒนาธุรกิจสุกรไทย และหน่วยงานภายใต้กรมปศุสัตว์อีกจำนวน ๓ หน่วยงาน เป็นคณะทำงาน ซึ่งได้ดำเนินการจัดประชุมมาแล้ว ๒ ครั้ง ดังนี้

๔.๑ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๖๓ ณ ห้องประชุมโคอุสุภราช กรมปศุสัตว์ โดยมีนายชัยวัฒน์ โยธคล รองอธิบดีกรมปศุสัตว์เป็นประธานการประชุม ซึ่งคณะทำงานได้มีการประเมินสถานการณ์ด้านราคาจำหน่ายสุกรมีชีวิตหน้าฟาร์ม ราคาจำหน่ายเนื้อสุกร และการส่งออก เห็นว่าสามารถควบคุมสถานการณ์ได้ ไม่ส่งผลกระทบต่อผู้เลี้ยง และผู้บริโภค จึงควรให้เป็นไปตามกลไกตลาด และให้กรมปศุสัตว์ส่งรายชื่อผู้ส่งออกสุกร ๒๐ อันดับแรก ให้สมาคมพัฒนาธุรกิจสุกรไทยเพื่อประสานเรื่องการจัดทำแผนการส่งออก ซึ่งกรมปศุสัตว์ได้ดำเนินการสรุปเป็นมติที่ประชุม และแจ้งให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ ทราบแล้ว

๔.๒ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๖๓ ณ ห้องประชุมโคอุสุภราช กรมปศุสัตว์ โดยมีนายชัยวัฒน์ โยธคล รองอธิบดีกรมปศุสัตว์เป็นประธานการประชุม ซึ่งคณะทำงานได้มีการประเมินสถานการณ์ด้านราคา โดยการขอความร่วมมือให้สมาคมการค้าสุกรมีชีวิตหน้าฟาร์ม ที่ไม่เกิน ๘๐ บาท/กก. ราคาจำหน่ายเนื้อสุกรสะโพก ไหล่ ไม่เกิน ๑๕๐ บาท/กก. เนื้อสันนอก ไม่เกิน ๑๖๐ บาท/กก. การส่งออกในช่วงเดือนตุลาคม (วันที่ ๑ - ๑๙) สามารถส่งออกสุกรขุนได้ จำนวน ๓,๗๒๐ ตัว/วัน ลูกสุกร จำนวน ๔๖๖ ตัว/วัน และซากสุกรเมื่อคิดเป็นสุกรมีชีวิตจะอยู่ที่ จำนวนประมาณ ๑,๐๐๐ ตัว/วัน โดยการส่งออกสุกรขุนและลูกสุกรมีจำนวนลดลงเมื่อเทียบกับเดือนที่ผ่านมา ๗ มา สถานการณ์ราคาสุกรมีชีวิตไม่กระทบต่อผู้เลี้ยง ราคาจำหน่ายเนื้อสุกรไม่ส่งผลกระทบต่อผู้บริโภค และการส่งออกยังอยู่ในปริมาณที่ไม่สูงจนเกินไป จึงเห็นควรให้เป็นไปตามกลไกตลาด ซึ่งกรมปศุสัตว์จะได้ดำเนินการแจ้งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ เพื่อทราบต่อไป

(๓) ควรกำหนดมาตรการหรือแนวทางแก้ไขปัญหาลูกกลอนนำเข้าเนื้อโคเข้ามาจำหน่ายภายในประเทศ โดยการใช้มาตรการหรือกลไกทางกฎหมายอย่างเคร่งครัด เพื่อมิให้เกิดผลกระทบต่อเกษตรกรภายในประเทศ ตลอดจนเป็นการสร้างความเชื่อมั่นให้กับเกษตรกรและสร้างความมั่นคงให้แก่ธุรกิจอุตสาหกรรมโคเนื้อของประเทศ

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

มาตรการหรือแนวทางแก้ไขปัญหาลูกกลอนนำเข้าเนื้อโค กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมปศุสัตว์ ดำเนินการ ดังนี้

การลักลอบนำเข้าซากสัตว์ (เนื้อโค) จากต่างประเทศ เป็นสาเหตุหลักในการแพร่กระจายของเชื้อโรคระบาดสัตว์ อีกทั้งยังไม่ปลอดภัยต่อผู้บริโภค ส่งผลให้ธุรกิจโคเนื้อของประเทศขาดความมั่นคง เกษตรกรและผู้บริโภคขาดความเชื่อมั่น กองสารวัตรและกักกัน เป็นหน่วยงานหลักในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยปฏิบัติภายใต้ พ.ร.บ.โรคระบาดสัตว์ พ.ศ.๒๕๕๘ มีมาตรการที่เข้มงวดในการป้องกันการลักลอบการนำเข้าสินค้าปศุสัตว์ (เนื้อโค) ดังนี้

๑. จัดทำโครงการเข้าตรวจสอบสถานที่พักซากสัตว์ทั่วประเทศ ตามหนังสือกรมปศุสัตว์ ที่ กษ ๐๖๒๑/๓๓๘๔ ลงวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๖๑ และ กษ ๐๖๒๑/๑๙๕๖ ลงวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๓ เพื่อดำเนินการตรวจสอบและดำเนินคดีกับผู้ลักลอบนำเข้าซากสัตว์จากต่างประเทศ และนำมาชุกซ่อนไว้ตามห้องเย็นต่างๆ

๒. มีหนังสือขอความร่วมมือถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องประกอบด้วยกระทรวงกลาโหม กระทรวงมหาดไทย สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ตามหนังสือกรมปศุสัตว์ ที่ กษ ๐๖๒๑/๖๘๒๘-๖๘๓๐ ลงวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ เพื่อร่วมมือในการป้องกันการลักลอบนำเข้าซากสัตว์ทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ

๓. จัดทำเครื่องหมายประจำตัวสำหรับซากสัตว์ที่นำเข้า เพื่อใช้ตรวจสอบซากสัตว์ที่นำเข้าจากต่างประเทศอย่างถูกต้อง และสามารถตรวจสอบย้อนกลับสินค้าดังกล่าวได้ จึงทำให้แยกแยะกับซากสัตว์ที่ลักลอบนำเข้าได้ ง่ายต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่

๔. ตั้งชุดปฏิบัติงานสุนัขดมกลิ่นตรวจสอบการลักลอบนำเข้าซากสัตว์ในพื้นที่สนามบินทุกแห่ง เพื่อตรวจสอบผู้โดยสารที่นำซากสัตว์เข้าราชอาณาจักรอย่างผิดกฎหมาย

๕. จัดตั้งหน่วยปฏิบัติการพิเศษปราบปรามผู้กระทำความผิดกฎหมายในความรับผิดชอบของกรมปศุสัตว์ ตามคำสั่งกรมปศุสัตว์ที่ ๙๑๘/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ โดยหน่วยปฏิบัติการดังกล่าวมีอำนาจหน้าที่ดำเนินการตรวจสอบและป้องกันการลักลอบนำเข้าซากสัตว์จากต่างประเทศได้ทั่วราชอาณาจักร

๖. จัดทำแอปพลิเคชัน DLD ๔.๐ สำหรับการแจ้งข้อมูลข่าวสารและเป็นช่องทางรับข้อร้องเรียน โดยผู้ที่มีข้อมูลการลักลอบนำเข้าซากสัตว์ (เนื้อโค) จากต่างประเทศ สามารถแจ้งข้อร้องเรียนดังกล่าวมายังกรมปศุสัตว์เพื่อดำเนินการต่อไป

ที่ผ่านมากรมปศุสัตว์ มีการจับกุมดำเนินคดีผู้กระทำความผิด ลักลอบนำเข้าสินค้าปศุสัตว์ (เนื้อโค) ผ่าฝืนมาตรา ๓๑ แห่ง พระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๘ ทั้งสิ้น ๒๖๑ คดี มูลค่าของกลาง ๒๘๓,๘๒๖,๔๒๘.๑ บาท โดยมีรายละเอียดดังนี้

ปีงบประมาณ	ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๒	ปี ๒๕๖๓
จำนวนคดี (ครั้ง)	๒๒	๙	๑๓	๑๐
จำนวน (กก.)	๓๑,๔๗๘.๐๐	๙,๐๘๐.๐๐	๑๗๒,๒๑๖.๓๐	๗๖,๖๔๕.๐๐
มูลค่า (บาท)	๓,๙๕๑,๖๒๐.๐๐	๑,๐๗๘,๗๒๐.๐๐	๖,๑๓๓,๓๒๔.๐๐	๙,๔๓๑,๘๐๐.๐๐

๑๖) กรมวิชาการเกษตร

(๑) **ควรมุ่งเน้นการพัฒนาแนวทางการให้คำปรึกษาแนะนำการผลิตพืชให้เป็นไปตามมาตรฐานการผลิตตามระบบการจัดการคุณภาพ GAP พืช ตลอดจนการตรวจสอบรับรองให้เป็นไปตามมาตรฐานและเป็นที่ยอมรับเพื่อป้องกันการถูกมาตรการกีดกันทางการค้าจากต่างประเทศ ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงาน**

การพัฒนาแนวทางการให้คำปรึกษาแนะนำการผลิตให้เป็นไปตามมาตรฐานการผลิตตามระบบการจัดการคุณภาพ GAP กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมวิชาการเกษตร มีภารกิจหลักในการตรวจรับรองมาตรฐานสินค้าด้านพืช แต่เนื่องจากอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ให้บริการตรวจรับรองตามมาตรฐานการผลิตตามระบบการจัดการคุณภาพ GAP พืช ของหน่วยงานแต่ละแห่งมีน้อย จึงเป็นข้อจำกัดทำให้ไม่สามารถให้คำปรึกษาแนะนำข้อมูลทางวิชาการแก่เกษตรกรรายบุคคลได้ เนื่องจากกระบวนการตรวจรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรนั้น หน่วยรับรองจะต้องปฏิบัติตามหลักความไม่มีส่วนได้ส่วนเสีย (Conflict of interest) ในปัจจุบันกรมวิชาการเกษตร และกรมส่งเสริมการเกษตร จึงได้หารือเพื่อทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๕ โดยบูรณาการร่วมกันเพื่อให้บริการตรวจรับรองแหล่งผลิตพืช GAP โดยกรมส่งเสริมการเกษตรทำหน้าที่ให้ความรู้แนะนำกระบวนการผลิตตามหลักวิชาการ ผลงานวิจัยที่สำเร็จแล้วและหลักการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี GAP เพื่อถ่ายทอดความรู้ไปสู่เกษตรกร เมื่อเกษตรกรมีความพร้อม

และเข้าสู่กระบวนการผลิตพืชตามมาตรฐานสอดคล้องกับข้อกำหนดของมาตรฐานสินค้าเกษตร (มกษ.) การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืช (GAP) จึงดำเนินการส่งข้อมูลรายชื่อเกษตรกรให้กับกรมวิชาการเกษตร เพื่อเข้าดำเนินการตรวจรับรอง GAP ต่อไป

การตรวจสอบรับรองแหล่งผลิตพืชให้เป็นไปตามมาตรฐานและเป็นที่ยอมรับเพื่อป้องกันการถูกมาตรการกีดกันทางการค้าจากต่างประเทศ การตรวจสอบรับรองแหล่งผลิตพืช GAP พืช กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมวิชาการเกษตร ดำเนินการตามมาตรฐานสินค้าเกษตร (มกษ.) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (National standard) โดยปัจจุบัน กรมวิชาการเกษตรมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลแหล่งผลิตพืช GAP ที่ได้รับการรับรองตามมาตรฐานสินค้าเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์กับประเทศคู่ค้าที่มีความต้องการซื้อขายสินค้าเกษตรด้านพืชและเป็นที่ยอมรับในระดับสากลอยู่แล้ว

(๒) ควรให้ความสำคัญกับการวิจัยและพัฒนาเกี่ยวกับการเพิ่มผลผลิตการลดต้นทุนในการผลิต และการปรับปรุงคุณภาพเมล็ดพันธุ์ เพื่อมุ่งไปสู่การเป็นศูนย์กลางธุรกิจเมล็ดพันธุ์ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

การปรับปรุงคุณภาพเมล็ดพันธุ์เพื่อมุ่งไปสู่การเป็นศูนย์กลางธุรกิจเมล็ดพันธุ์ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมวิชาการเกษตร ได้ดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนประเทศไทยเป็นศูนย์กลางเมล็ดพันธุ์พืชในภูมิภาคเอเชีย (Seed Hub of Asia) ปี ๒๕๖๔ - ๒๕๖๙ ซึ่งประกอบด้วย ๒ ยุทธศาสตร์ คือ

๑. การเสริมสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันได้กับตลาดเมล็ดพันธุ์พืชของโลก

เป้าหมาย : ในปี ๒๕๖๙ มีมูลค่าการส่งออกเมล็ดพันธุ์ ๑๒,๐๐๐ ล้านบาท ประกอบด้วย แผนงาน/โครงการต่าง ๆ ดังนี้ การพัฒนาห้องปฏิบัติการ/วิธีการในการตรวจสอบ รับรองคุณภาพและสุขอนามัยของเมล็ดพันธุ์พืช ปรับปรุงกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับเมล็ดพันธุ์ ให้ทันสมัยและเป็นมาตรฐานสากล การบริหารและใช้ประโยชน์หน่วยพันธุกรรมพืช รวมทั้งการพัฒนาศูนย์กลางในห่วงโซ่อุตสาหกรรมเมล็ดพันธุ์

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ :

๑. ประเทศไทยได้รับการยอมรับการเป็นศูนย์กลางด้านเมล็ดพันธุ์พืชของเอเชีย

๒. มีอำนาจต่อรองทางการค้า

๓. ส่งเสริมการค้าส่งออกและการลงทุนในประเทศไทย

๔. เพิ่มมูลค่าการส่งออกและรายได้จากอุตสาหกรรมเมล็ดพันธุ์

๕. เกิดความร่วมมือการแลกเปลี่ยนบุคลากรด้านเมล็ดพันธุ์ในภูมิภาคเอเชีย

๒. การผลิตเมล็ดพันธุ์ดีเพื่อความมั่นคงและยั่งยืนทางอาหาร

เป้าหมาย : เมล็ดพันธุ์มีคุณภาพดี ปริมาณเพียงพอ ตรงตามความต้องการของผู้ใช้ประโยชน์ ประกอบด้วยแผนงาน/โครงการต่างๆ ดังนี้ การปรับปรุงพันธุ์เพื่อผลิตและโภชนาการสูง ทนทานต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตเมล็ดพันธุ์ การใช้เครื่องจักรกลการเกษตรเพื่อลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มคุณภาพเมล็ดพันธุ์ การจัดการศัตรูพืชในการผลิตเมล็ดพันธุ์ การผลิตเมล็ดพันธุ์อินทรีย์ การสร้างความร่วมมือระบบการผลิตเมล็ดพันธุ์กับภาครัฐ/เอกชน/เกษตรกรผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ขั้นพันธุ์จำหน่าย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ :

๑. กลุ่มเกษตรกร/SME รายย่อยมีรายได้ และมีความยั่งยืนในอาชีพ
๒. มีเมล็ดพันธุ์คุณภาพดีเพียงพอกับความต้องการ
๓. อุตสาหกรรมเมล็ดพันธุ์เฉพาะกลุ่มมีการขยายตัวเพิ่มขึ้น

(๓) ควรให้ความสำคัญกับการส่งเสริมให้เกษตรกรมุ่งสู่การเป็นสมาร์ทฟาร์มเมอร์ (Smart farmer) โดยใช้ฐานข้อมูลและเทคโนโลยีจากการวิจัยและพัฒนาเกี่ยวกับการผลิต การแปรรูป และการจำหน่าย เพื่อให้การดำเนินการในแต่ละขั้นตอนมีความถูกต้อง แม่นยำ และสามารถลดต้นทุนในการดำเนินการได้ ประกอบกับเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินการให้เป็นไปตามยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมและมุ่งสู่การเป็นเกษตรอัจฉริยะ

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

การส่งเสริมการวิจัย เพื่อให้ได้ผลงานวิจัยที่เกษตรกรสามารถนำไปใช้ประโยชน์และสามารถสนับสนุนให้เกษตรกรเป็นเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart farmer) กรมวิชาการเกษตรให้ความสำคัญกับการวิจัย เพื่อให้ได้ผลงานวิจัยที่เกษตรกรสามารถนำไปใช้ประโยชน์และสามารถสนับสนุนให้เกษตรกรเป็นเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart farmer) โดยกรมวิชาการเกษตรมีฐานข้อมูลผลงานวิจัย ช่องทางเผยแพร่ผลงานวิจัย เช่น คลิปความรู้กรมวิชาการเกษตร e-book ด้านการเกษตร รายการก้าวไกลกับกรมวิชาการเกษตร Application ต่าง ๆ เป็นต้น และถ่ายทอดเทคโนโลยีให้เจ้าหน้าที่ภาครัฐ เกษตรกร ผู้ประกอบการ รวมถึงการเตือนภัยเกษตรกรให้กับเกษตรกรเพื่อป้องกันศัตรูพืชได้ทันทั่วถึง ซึ่งเป็นการสนับสนุนให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมและมุ่งสู่การเป็นเกษตรอัจฉริยะตามยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ

ตัวอย่างผลงานวิจัย

- การใช้ปุ๋ยเคมีเป็นหนึ่งในปัจจัยหลักที่เกษตรกรลงทุนค่อนข้างมาก กรมวิชาการเกษตรมีเทคโนโลยีการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินซึ่งเป็นการใช้ปุ๋ยที่มีความแม่นยำกับพืช แต่ต้องใช้เวลาวิเคราะห์ดินในห้องปฏิบัติการ จึงทำให้ได้ผลวิเคราะห์ล่าช้าไม่ทันต่อการเพาะปลูกของเกษตรกร จากสถิติข้อมูลผลงานวิจัย และฐานข้อมูลการวิเคราะห์ดินได้นำมาพัฒนาเป็นชุดตรวจสอบดินอย่างง่าย (Soil Test Kit) ซึ่งทำให้ได้ผลวิเคราะห์ดินรวดเร็ว และยังคงความแม่นยำในการนำผลการวิเคราะห์มาใช้เป็นคำแนะนำการใช้ปุ๋ยกับพืช รวมถึงได้พัฒนาเป็นแอปพลิเคชันการจัดการดินปุ๋ยในพืชเศรษฐกิจ (ข้าวโพด มันสำปะหลัง อ้อย) ทำให้เกษตรกรเข้าถึงเทคโนโลยีนำไปใช้ประโยชน์ได้ง่ายขึ้น

- กรมวิชาการเกษตรได้ร่วมกับสถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชียและมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อพัฒนาระบบตรวจสอบสุขภาพปาล์มน้ำมันและการจัดการปาล์มน้ำมันแบบรายต้น ผ่านเครือข่ายเว็บท่า (web portal) เพื่อการบริหารจัดการความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นในสวนปาล์มน้ำมัน

๑๓) กรมส่งเสริมการเกษตร

(๑) ควรคำนึงถึงความจำเป็น ความคุ้มค่า และประโยชน์ที่จะได้รับการจัดงานประชาสัมพันธ์และการจัดนิทรรศการต่าง ๆ โดยเฉพาะภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ การใช้จ่ายงบประมาณของส่วนราชการต่าง ๆ จะต้องให้เกิดความคุ้มค่ามากที่สุด อย่างไรก็ตาม เพื่อไม่ให้กระทบกับแผนการประชาสัมพันธ์หรือการจัดนิทรรศการที่ได้กำหนดไว้ ควรร่วมมือกับจังหวัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในการช่วยประชาสัมพันธ์และการจัดนิทรรศการของกรม ตามเป้าหมายของแผนงานด้านประชาสัมพันธ์ คือ “ความ

รับรู้และความเข้าใจ” ของเกษตรกรเป้าหมาย เนื่องจากที่ผ่านมาเกษตรกรยังไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลและความรู้ที่จะเป็นประโยชน์ต่อการผลิตจากภาครัฐได้อย่างแท้จริง

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

การดำเนินการการจัดงานประชาสัมพันธ์และการจัดนิทรรศการต่าง ๆ ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ กรมส่งเสริมการเกษตรได้ปรับรูปแบบโครงการของปี ๒๕๖๔ และการดำเนินการการจัดงานประชาสัมพันธ์และการจัดนิทรรศการต่าง ๆ โดยเฉพาะภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับพื้นที่ในบริบทที่แตกต่างกันในการใช้จ่ายงบประมาณให้เกิดความคุ้มค่าอย่างสูงสุด เพื่อสร้างการรับรู้ให้กับเกษตรกรเป้าหมาย เกิดความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินการโครงการต่าง ๆ ของกรมส่งเสริมการเกษตร

(๒) ควรนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาช่วยในการพยากรณ์สภาพอากาศล่วงหน้า นำข้อมูลทางดาวเทียมมาใช้ในการเกษตรมากขึ้น เพื่อให้เกษตรกรทราบถึงสภาพอากาศและสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องว่าเหมาะแก่การเพาะปลูกหรือไม่ และจะปลูกพืชชนิดใด อีกทั้งยังทำให้เกษตรกรสามารถบริหารจัดการให้น้ำให้สอดคล้องกับสภาพอากาศ เพื่อเพิ่มผลผลิตและลดการสูญเสียที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศ สำหรับการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับแผนงานเกษตรดิจิทัลที่ผ่านมา พบว่า กรมได้จัดสรรงบประมาณสำหรับการพัฒนาระบบอินเทอร์เน็ตและการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำไปสู่การวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบ Data Analytics อย่างไรก็ดีตาม กรมควรกำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัดไปที่เกษตรกร กล่าวคือ ควรมุ่งเน้นประโยชน์ที่เกษตรกรจะได้รับจากการนำนวัตกรรมไปปรับใช้ในการผลิต

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

จัดทำแปลงเรียนรู้เกษตรอัจฉริยะ โดยใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมในกระบวนการผลิตพืช เพื่อเป็นแปลงต้นแบบการเรียนรู้และมีการพัฒนาระบบฐานข้อมูลขนาดใหญ่ เพื่อสนับสนุนระบบเกษตรแม่นยำ กรมส่งเสริมการเกษตร ได้มีการดำเนินการจัดทำแปลงเรียนรู้เกษตรอัจฉริยะ โดยใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมในกระบวนการผลิตพืช เพื่อเป็นแปลงต้นแบบการเรียนรู้และมีการพัฒนาระบบฐานข้อมูลขนาดใหญ่ เพื่อสนับสนุนระบบเกษตรแม่นยำ โดยขับเคลื่อนการใช้ข้อมูลต่างๆ ที่ได้จากประยุกต์ใช้เทคโนโลยีอัจฉริยะในกระบวนการผลิต เชื่อมโยงเข้าสู่การจัดทำฐานข้อมูลทางการเกษตร เพื่อวิเคราะห์ และนำไปสู่การจัดทำฐานข้อมูลด้านเกษตรแม่นยำ สำหรับการประมวลผล เพื่อใช้เป็นเครื่องมือประกอบ การตัดสินใจ และช่วยกำหนดแนวทางการทำการเกษตรที่แม่นยำต่อไปในอนาคต

(๓) ควรปรับลดจำนวนโครงการเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตรในปี ๒๕๖๔ ให้สอดคล้องกับงบประมาณที่ได้รับและเกิดผลชัดเจน และเลือกดำเนินการเฉพาะในจุดเด่น ๆ ที่สามารถยกระดับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร โดยส่งเสริมชุมชนที่มีความพร้อมในการพัฒนาศักยภาพและมีจุดเด่นเชิงเกษตรอัตลักษณ์พื้นที่นั้น นอกจากนี้ กรมควรร่วมบูรณาการด้านการดำเนินงานและงบประมาณผ่านกลไกวิสาหกิจชุมชน ผู้นำท้องถิ่น เกษตรตำบล และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พร้อมกับพัฒนาต่อยอดให้เป็นแหล่งท่องเที่ยววิถีไทย โดยสร้างเรื่องราวที่เกี่ยวกับจุดเด่นและความเป็นมาของสถานที่ที่น่าสนใจและเป็นที่จดจำของนักท่องเที่ยว

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

การดำเนินงานโครงการเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตรในปี ๒๕๖๔ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมส่งเสริมการเกษตร ได้รับงบประมาณ จำนวน ๓,๕๖๘,๘๐๐ บาท มุ่งเน้นการดำเนินการเชิงบูรณาการ การมีส่วนร่วมของวิสาหกิจชุมชน กลุ่มเกษตรกร และหน่วยงานภาคี เพื่อให้มีการพัฒนา

อย่างต่อเนื่อง ครอบคลุม ด้วยการเพิ่มศักยภาพการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร การยกระดับให้ได้มาตรฐาน สนับสนุนการพัฒนากิจการและบริการรูปแบบใหม่ ๆ รวมถึงการส่งเสริมการจัดการสินค้าภาคการเกษตร ในพื้นที่ โดยใช้ลักษณะบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) มาเพิ่มมูลค่าเพื่อต่อยอดไปสู่การพัฒนาสินค้าในแหล่งท่องเที่ยว เชิงเกษตรอย่างสร้างสรรค์ การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการตลาด การประชาสัมพันธ์ และการพัฒนาระบบ ฐานข้อมูล เพื่อให้วิสาหกิจชุมชน กลุ่มเกษตรกรและภาคการท่องเที่ยวเชื่อมต่อกันได้อย่างลงตัว เกิดการสร้าง มูลค่าเพิ่มให้สินค้าเกษตร สินค้าชุมชน และการบริการท่องเที่ยว สร้างงานสร้างรายได้ กระจายรายได้สู่ชุมชน ซึ่งเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจระดับฐานราก นำไปสู่การพึ่งพาตนเองและต่อยอดไปสู่ระดับธุรกิจการท่องเที่ยวได้

๑๘) กรมหม่อนไหม ควรมุ่งเน้นการส่งเสริมงานวิจัยและการพัฒนากระบวนการ เพาะเลี้ยงและดูแลคุณภาพไหมให้มีคุณภาพ เพื่อนำไปสู่การแปรรูปผลิตภัณฑ์ที่ได้จากไหมให้มีคุณภาพ และตอบสนองต่อความต้องการของตลาด นอกจากนี้ ควรพัฒนาตลาดผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการแปรรูปไหม ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศเพื่อเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกรและประเทศ ตลอดจนควรให้ความสำคัญ กับการพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มด้วย

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

การส่งเสริมงานวิจัยและการพัฒนากระบวนการเพาะเลี้ยงและดูแลคุณภาพไหมให้มีคุณภาพ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมหม่อนไหม ได้ดำเนินการจัดทำยุทธศาสตร์และกรอบทิศทางการวิจัย เพื่อการวิจัยและพัฒนาด้านไหมตั้งแต่ต้นน้ำไปจนถึงปลายน้ำ ดังนี้

๑. การวิจัยและพัฒนาต้นน้ำ จะเป็นการวิจัยการปรับปรุงพันธุ์ไหมให้มีผลผลิตสูง มีคุณภาพ ของรังไหม เส้นใย รวมทั้งหม่อนไหมให้สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้ตามความต้องการของตลาด โดยมีชุด โครงการวิจัย ด้านการปรับปรุงพันธุ์ไหม เพื่อจำแนกสายพันธุ์ไหมชนิดฟกออกตลอดปีในประเทศไทย การลด ความเสื่อมถอยของพันธุ์ไหมจากการผสมเลือดชิด การปรับปรุงพันธุ์ไหมลูกผสมคู่ การปรับปรุงพันธุ์ไหมไทย ลูกผสมให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน รวมถึงการพัฒนาพันธุ์ไหมให้เหมาะสมกับการ นำไปเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆ เช่น แผ่นใยไหม ผ้าไหมใยไหม

๒. การวิจัยและพัฒนาปลายน้ำ เป็นการวิจัยและพัฒนากระบวนการผลิตเส้นไหม และ กระบวนการวิจัยและพัฒนาในการผลิตวัตถุดิบ โดยมีชุดโครงการและโครงการต่างๆ เช่น

๒.๑ ชุดโครงการวิจัยและพัฒนาไหมหัตถกรรม เพื่อวิจัยและพัฒนาประสิทธิภาพของ การผลิตเส้นไหมยืนจากรังไหมพันธุ์ไทยพื้นบ้านโดยใช้พวงสาวไหมแบบพื้นบ้านและพวงสาวไหมเด่นชัย ๑ และการวิจัยและพัฒนาเพื่อประสิทธิภาพของการผลิตเส้นไหมยืนจากรังไหมพันธุ์ไทยลูกผสมโดยใช้อุปกรณ์ สาวไหมแบบต่าง ๆ

๒.๒ ชุดโครงการวิจัยงานนวัตกรรม เทคโนโลยี และอุปกรณ์การผลิตหม่อนไหม เพื่อวิจัย และพัฒนาในการหาเทคนิคการตัดแต่งกิ่งหม่อนและตัดยอดหม่อนต่อผลผลิตและคุณภาพใบหม่อนสำหรับ เลี้ยงไหมวัยแก่ เครื่องตัดแต่งกิ่งหม่อนแบบใช้ต้นกำลังจากรถฟาร์มแทรกเตอร์ และ วิจัยและพัฒนาเส้นใยไหม ผสมวัสดุอื่น ต่อคุณสมบัติของผืนผ้าและผลิตภัณฑ์จากผ้าต้นแบบ

๓. การวิจัยและพัฒนาปลายน้ำ เป็นการวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ หม่อนไหม เพื่อให้ได้ผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ และช่องทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์ โดยมีแผนงานและโครงการวิจัยต่าง ๆ อาทิ เช่น

๓.๑ ชุดโครงการการพัฒนาผลิตภัณฑ์ไหมบ้านและไหมป่าสำหรับวัสดุทางการแพทย์ เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ในการนำไหมพันธุ์ J108 x นางลาย เป็นต้นแบบโครงร่างวิศวกรรมเนื้อเยื่อสำหรับ

การฟื้นฟูโครงสร้างเต้านมหลังการกำจัดก้อนเนื้อ วิจัยและพัฒนาการทำต้นแบบแผ่นปิดแผลเบาหวานด้วยไหม และการวิจัยและพัฒนาไหมอีรีและไหมดามสำหรับเป็นต้นแบบโครงร่างในวิศวกรรมเนื้อเยื่อกระดูกและข้อเข่า เพื่อให้สามารถนำผลพลอยได้จากไหมมาใช้ประโยชน์ทางการแพทย์ และนอกจากนี้ยังทำให้ผู้ป่วยสามารถใช้ผลิตภัณฑ์ในราคาที่ถูกลงเนื่องจากไม่ต้องนำเข้าจากต่างประเทศ

๓.๒ การพัฒนาและเพิ่มมูลค่าไหมสืบพร้อมใช้ การศึกษาและพัฒนาผ้าไหมเพื่อการสร้างสรรค์แอคทิฟแวร์ สำหรับให้ผ้าไหมสวมใส่สบาย การวิจัยการใช้ดักแด้ไหมอีรีเป็นแหล่งโปรตีนสำหรับการผลิตไก่เนื้อเพื่อนำผลพลอยได้จากการผลิตเส้นไหมอีรีมาใช้เป็นอาหารสัตว์ทดแทนโปรตีนจากปลาป่น หรือการวิจัยเพาะเห็ดถั่งเช่า *Isaria tenuipes* บนหนอนไหมและดักแด้ไหมเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่หนอนไหมและดักแด้ไหมจากกิโกรัมละ ๕๐-๒๐๐ บาทเป็น ๕๐,๐๐๐-๘๐,๐๐๐ บาท เป็นต้น และนอกเหนือจากนี้ กรมหม่อนไหมยังมีการศึกษาวิจัยด้าน logistic ด้านการตลาดหม่อนไหม เพื่อสร้างช่องทางการตลาดให้แก่เกษตรกร ได้แก่ การศึกษาวิจัยจัดการโซ่อุปทานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตผ้าไหมไทยตรานกยูงพระราชทานสีน้ำเงิน (Thai silk) ในพื้นที่รับผิดชอบสำนักงานหม่อนไหมเฉลิม พระเกียรติฯ เขต ๒ อุดรธานี การศึกษาความเข้มแข็งของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนด้านหม่อนไหมโดยการวิเคราะห์การบริหารจัดการและการจัดการด้านโลจิสติกส์และห่วงโซ่อุปทาน เป็นต้น

๒.๙ กระทรวงคมนาคม

๑) การกำหนดวิสัยทัศน์ในการพัฒนาระบบขนส่งอย่างบูรณาการเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนทุกภาคส่วน และขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศอย่างยั่งยืน ควรกำหนดเป้าหมายและผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินการ โดยกำหนดกรอบระยะเวลาเพื่อนำไปสู่เป้าหมายที่จะดำเนินการให้มีความชัดเจนและสอดคล้องกับผลสัมฤทธิ์ตามยุทธศาสตร์ชาติหรือแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ เช่น เป้าหมายในการพัฒนาระบบการขนส่งว่าภายใน ๕ ปี หรือ ๑๐ ปี จะมีทิศทางเป็นอย่างไร เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อนำไปสู่การดำเนินการที่เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานปลัดกระทรวงคมนาคม

ในการกำหนดวิสัยทัศน์ของแผนปฏิบัติการด้านคมนาคม ระยะที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕) ได้พิจารณาในเรื่องของความสอดคล้องเชื่อมโยงกับวิสัยทัศน์ของยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” และวิสัยทัศน์ของยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบคมนาคมขนส่งของไทย ระยะ ๒๐ ปี “มุ่งสู่การขนส่งที่ยั่งยืน” โดยมุ่งเน้นการแก้ไขปัญหาพื้นฐานเร่งด่วนฯ เพื่อตอบสนองและรองรับเป้าหมายการดำเนินการในระยะ ๕ ปีแรกของระบบคมนาคมขนส่งของไทย ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) และเป็นการวางรากฐานเพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ระยะยาวทั้ง ๕ ด้านของยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบคมนาคมขนส่งของไทย ระยะ ๒๐ ปี ให้บรรลุเป้าหมายการขนส่งที่ยั่งยืน โดยให้ความสำคัญกับการบูรณาการแผนงาน ทั้งระหว่างขนส่งรูปแบบต่าง ๆ และระหว่างหน่วยงาน พัฒนาการบริการขนส่งขั้นพื้นฐานเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน สร้างความเท่าเทียมกับประชาชนทุกระดับ ทั้งผู้มีรายได้น้อย ประชาชนที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกลจากระบบขนส่ง ตลอดจนผู้พิการ และผู้สูงอายุ รวมทั้งพัฒนาระบบคมนาคมที่มีประสิทธิภาพสูง ลดต้นทุนการขนส่งและโลจิสติกส์ เพื่อยกระดับเศรษฐกิจของประเทศไปสู่เป้าหมายเพื่อความยั่งยืน โดยกำหนดตัวชี้วัดเพื่อสนองตอบต่อวิสัยทัศน์ จำนวน ๕ ตัวชี้วัด และได้กำหนดค่าเป้าหมาย

สำหรับวิสัยทัศน์ เพื่อเป็นการสะท้อนความสำเร็จของการขับเคลื่อนแผนการปฏิบัติการฯ ตามวิสัยทัศน์ ประกอบด้วย

ลำดับ	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย		
		ปี ๒๕๖๓	ปี ๒๕๖๔	ปี ๒๕๖๕
๑.	โครงสร้างพื้นฐานการขนส่งโดยรวมของประเทศไทย ในดัชนีความสามารถในการแข่งขัน ซึ่งจัดทำโดย World Economic Forum (อันดับ)	อันดับที่ ๕๓	อันดับที่ ๕๒	อันดับที่ ๕๒
๒.	สัดส่วนการใช้บริการระบบขนส่งสาธารณะ ในประเทศไทย			
๒.๑	สัดส่วนการใช้บริการระบบขนส่งสาธารณะ ในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล (ร้อยละ)	๒๑.๑๑	๒๑.๑๑	๒๑.๗๐
๒.๒	สัดส่วนการใช้บริการระบบขนส่งสาธารณะ ในการเดินทางระหว่างเมือง (ร้อยละ)	๔๕.๘๗	๔๖.๓๒	๔๖.๓๒
๓.	อัตราการเสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนน (จำนวน ผู้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุบนถนน ในความรับผิดชอบ ของ คค. ต่อประชากรหนึ่งแสนคน)	๘.๗๖	๘.๕๙	๘.๔๒
๔.	สัดส่วนต้นทุนค่าขนส่งสินค้าต่อผลิตภัณฑ์มวลรวม ในประเทศ (ร้อยละ)	๗.๒	๖.๙	๖.๙

๒) กระทรวงได้จัดทำงบประมาณที่มุ่งให้ความสำคัญในเรื่องยุทธศาสตร์การสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันเป็นหลัก โดยที่ควรให้ความสำคัญกับยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสความเสมอภาค และเท่าเทียมกันทางสังคมควบคู่ไปด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องการสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในทุกมิติ โดยการเพิ่มช่องทางการเข้าถึงระบบคมนาคม การกระจายศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจและสังคมด้วยการพัฒนาระบบคมนาคมให้เข้าถึงพื้นที่ห่างไกล ตลอดจนการให้ความสำคัญกับความเสมอภาคและการออกแบบที่เป็นสากล (Universal Design) ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานปลัดกระทรวงคมนาคม

กระทรวงคมนาคมได้ให้ความสำคัญกับการสร้างโอกาส ความเสมอภาค และเท่าเทียมกันทางสังคม โดยมีการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกด้านคมนาคมขนส่งสำหรับทุกคน ภายใต้แนวคิดการพัฒนา ระบบขนส่งที่เข้าถึงอย่างเสมอภาคและเท่าเทียมกัน รองรับผู้ใช้งานได้ทุกกลุ่มตามหลักการออกแบบเพื่อทุกคน (Universal Design/Transport for All) นอกจากนี้ยังได้จัดทำคู่มือมาตรฐานสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับยานพาหนะประเภทต่าง ๆ และต้นแบบยานพาหนะสำหรับคนพิการและผู้สูงอายุ เพื่อใช้ประกอบการพัฒนาโครงสร้างกายภาพของสถานที่ให้บริการภาคขนส่ง รวมทั้งจัดหายานพาหนะในอนาคตหรือการปรับปรุงยานพาหนะเดิมให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการและผู้สูงอายุ และขณะนี้อยู่ระหว่างการจัดทำแผนแม่บทการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกด้านคมนาคมขนส่งสำหรับทุกคน เพื่อให้เป็นกรอบการดำเนินการพัฒนาระบบขนส่งที่เสมอภาคและเท่าเทียมกัน (Inclusive Transport)

๓) ควรให้ความสำคัญกับการส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างจิตสำนึกและค่านิยมที่เหมาะสมของประชาชนในการใช้รถใช้ถนนโดยมุ่งเน้นการสร้างจิตสำนึกตั้งแต่วัยเด็ก นอกจากนี้

ควรบูรณาการระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและกำหนดเจ้าภาพหลักในการรับผิดชอบหรืออาจกำหนดให้มีหน่วยงานกลางขึ้นมารับผิดชอบ นอกจากนี้ ในการออกใบอนุญาตขับรถโดยเฉพาะอย่างยิ่งการออกใบอนุญาตขับรถบรรทุกหรือรถที่ให้บริการสาธารณะจะต้องมีความเคร่งครัดรัดกุม ตลอดจนควรให้ความสำคัญกับการบังคับใช้กฎหมายที่มีอยู่ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กรมการขนส่งทางบก

กรมการขนส่งทางบกได้ให้ความสำคัญในการส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างจิตสำนึกในการใช้รถใช้ถนนอย่างปลอดภัยสำหรับประชาชน โดยมุ่งเน้นการสร้างจิตสำนึก ตั้งแต่วัยเด็กและเยาวชนมาอย่างต่อเนื่อง และได้มีการปรับปรุงกระบวนการขอรับใบอนุญาตเพื่อยกระดับคุณภาพของผู้ขับรถ ตลอดจนให้ความสำคัญกับการบังคับใช้กฎหมาย โดยมีการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ โดยดำเนินการดังนี้

๑. จัดให้มีการดำเนินการโครงการ/กิจกรรมต่างๆ ดังนี้

๑.๑ โครงการปลูกฝังเด็กไทย ใส่ใจวินัยจราจร เป็นการให้ความรู้เกี่ยวกับกฎจราจรและการใช้รถใช้ถนนที่ถูกต้อง รวมทั้งปลูกจิตสำนึกและเสริมสร้างวินัยจราจรให้กับเด็กและเยาวชนในกิจกรรมวันเด็กแห่งชาติในแต่ละปี ซึ่งเด็กสามารถจดจำสาระความรู้ในการใช้รถใช้ถนนไปกับกิจกรรมที่ได้รับ อีกทั้งผู้ปกครองที่พาเด็กมาร่วมงานก็จะได้รับความรู้ไปพร้อมกันด้วย

๑.๒ โครงการสนามจราจรเยาวชนเสริมสร้างจิตสำนึกความปลอดภัย โดยให้ความรู้แก่เยาวชนระดับประถมศึกษาปีที่ ๔ - ๖ ในการปฏิบัติตนขณะใช้รถใช้ถนน และเรียนรู้เครื่องหมายและการปฏิบัติตามกฎจราจร เพื่อปลูกฝังพฤติกรรมการใช้รถใช้ถนนอย่างปลอดภัย และการสวมหมวกนิรภัยเป็นประจำทุกปี

๑.๓ โครงการนักเรียนรุ่นใหม่มีใบขับขี่ เพื่อปลูกฝังส่งเสริมให้เยาวชนในวัยที่สามารถทำใบขับขี่ ได้เรียนรู้กฎจราจร มารยาทการขับขี่รถจักรยานยนต์ที่ถูกต้อง การใช้อุปกรณ์ป้องกันการบาดเจ็บ เช่น หมวกนิรภัย การแต่งกาย ฯลฯ เพื่อให้ผู้รับการอบรมมีจิตสำนึกในการขับรถที่ถูกต้องตามกฎหมาย ให้ความสำคัญปลอดภัยในการใช้รถใช้ถนน รวมทั้งรู้วิธีป้องกันอุบัติเหตุและมรยาทในการขับรถ และได้รับความรู้เกี่ยวกับข้อปฏิบัติเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉินและการให้ความช่วยเหลือและการปฐมพยาบาลอีกทางหนึ่งด้วย

๑.๔ โครงการรณรงค์ป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนช่วงเทศกาลสำคัญ โดยบูรณาการร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ เพื่ออำนวยความสะดวกและปลอดภัยในการเดินทางในช่วงเทศกาลสำคัญให้แก่ประชาชนโดยการควบคุม กำกับ ดูแลระบบการขนส่งด้วยรถโดยสารสาธารณะ การเฝ้าระวังอุบัติเหตุตลอดการเดินทาง ตลอดจนสร้างความตระหนักการขับอย่างปลอดภัยผ่านสื่อต่าง ๆ

๒. ปรับปรุงกระบวนการขอรับใบอนุญาตขับรถ เพื่อยกระดับคุณภาพของผู้ขับรถ โดยมีแนวทางดำเนินการ ดังนี้

๒.๑ กำหนดสภาวะของโรคที่มีผลต่อการขับรถอย่างปลอดภัย โดยจะมีการร่วมพิจารณา กับกรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข และแพทยสภา เพื่อกำหนดสภาวะของโรคที่มีผลต่อการขับรถ และกำหนดเป็นข้อห้ามในการขอรับใบอนุญาตขับรถ

๒.๒ ปรับปรุงกระบวนการทดสอบสมรรถภาพทางร่างกายของผู้ขับรถ โดยจะร่วมมือกับ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข และหน่วยงานด้านเวชศาสตร์การจราจร เช่น มูลนิธิสถาบันเวชศาสตร์ ป้องกันรักษา หรือชมรมเวชศาสตร์การจราจรประเทศไทย เพื่อกำหนดรูปแบบ วิธีการ และแนวทางในการ

ประเมินสมรรถภาพทางร่างกายของผู้เข้ารับใบอนุญาตขับรถ และตามสภาวะของโรคที่กำหนด โดยให้แพทย์เป็นผู้ประเมิน และออกใบรับรองแพทย์ ก่อนจะดำเนินการออกใบอนุญาตขับรถ

๒.๓ ปรับปรุงกระบวนการอบรมและทดสอบความรู้ของผู้เข้ารับใบอนุญาตขับรถ ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ โดยปรับปรุงเนื้อหาหลักสูตรการอบรม ข้อสอบที่จะนำมาใช้ในการทดสอบ ซึ่งจะเน้นเนื้อหาในลักษณะเชิงวิเคราะห์การแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า หรือการแก้ไขเหตุการณ์ในสถานการณ์ฉุกเฉิน เป็นต้น รวมถึงยังได้มีการกำหนดแนวทางเพื่อให้มีการทดสอบภาคปฏิบัติบนถนนจริงตามเส้นทางที่กำหนดมาใช้ในการทดสอบทักษะในการขับขี่ของผู้เข้ารับใบอนุญาตขับรถ

๓. กรมการขนส่งทางบกได้ยกร่างพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. แก้ไขเพิ่มเติม อัตราโทษให้สูงขึ้น ตลอดจนการใช้มาตรการบังคับตามกฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบกที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นผู้รับผิดชอบได้มีการปรับปรุงให้สามารถใช้มาตรการเพื่อความปลอดภัยและมาตรการควบคุมพฤติกรรม ซึ่งได้มีบันทึกความตกลงร่วมกันระหว่างสำนักงานตำรวจแห่งชาติกับกรมการขนส่งทางบกเพื่อวางแนวทางและระบบมาตรการควบคุมพฤติกรรม ในการดำเนินการขอรับหรือต่ออายุใบอนุญาตขับรถให้มีความเข้มข้นขึ้น เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบังคับ สำหรับมาตรการในการควบคุมพฤติกรรมในการขับขี่ของผู้ขับรถจะนำระบบการตัดคะแนนความประพฤติในการขับรถมาใช้สำหรับผู้ขับรถที่ไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย เพื่อเสริมสร้างวินัยจราจรในการขับขี่ให้มีความปลอดภัย ควบคู่กับมาตรการบังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มงวดและจริงจัง ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการกำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการในการกำหนดคะแนนความประพฤติในการขับรถ การตัดคะแนน การคืนคะแนน การจัดทำหลักสูตรผู้ที่ถูกตัดคะแนนความประพฤติ และการเชื่อมโยงฐานข้อมูลต่างๆ ร่วมกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ซึ่งคาดว่าจะสามารถบังคับได้ภายในปี ๒๕๖๔

๔. ประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้ ทำความเข้าใจให้กับประชาชนและผู้ขับรถ ได้รับทราบข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ ถึงวิธีการขับรถอย่างปลอดภัย การปฏิบัติตามกฎหมาย และการใช้ความระมัดระวังในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่มีความเสี่ยง เพื่อจะได้ตระหนักและใช้ความระมัดระวังในการขับรถ ให้เกิดความปลอดภัย อันเป็นการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนผ่านสื่อต่าง ๆ เช่น เสียงตามสายภายในบริเวณกรมการขนส่งทางบก วิทยุ โทรทัศน์ Web Site : www.dlt.go.th Facebook : กรมการขนส่งทางบก PR.DLT.NEWS Line : @dltnews YouTube : Itsblive และ Call Center ๑๕๘๔ อย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกวัน

๕) การพัฒนาการคมนาคมขนส่งทางบกภายในประเทศให้มีความยั่งยืน ควรมุ่งเน้นและให้ความสำคัญกับ คุณภาพของการก่อสร้างถนนให้มีความแข็งแรง ทนทาน และมีมาตรฐาน เพื่อให้สามารถใช้งานได้ระยะยาว รวมทั้งจะส่งผลให้งบประมาณในการดูแลรักษาถนนหรือเส้นทางคมนาคมของประเทศลดลง

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กรมทางหลวง

กรมทางหลวงได้ตระหนักถึงการก่อสร้างถนนให้มีความมั่นคง แข็งแรง ทนทาน และมีมาตรฐาน ซึ่งกรมทางหลวงปรับปรุงมาตรฐานการออกแบบก่อสร้างให้ทันสมัยสอดคล้องกับสภาพการใช้งานที่เปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนนำเทคโนโลยีและเครื่องมือที่ทันสมัยมาใช้งานทดสอบคุณภาพงานก่อสร้าง ตลอดจนส่งเสริมงานวิจัยเพื่อพัฒนางานทางให้สามารถตอบสนองความต้องการของผู้ใช้ทาง นอกจากนี้ ปัจจัยที่มีผลต่อความมั่นคงแข็งแรงทนทาน สามารถใช้งานถนนได้อย่างยาวนานอีกประการหนึ่ง

คือการควบคุมน้ำหนักบรรทุกทุกให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด ซึ่งกรมทางหลวงได้ให้ความสำคัญกับการบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด

กรมทางหลวงชนบท

กรมทางหลวงชนบทมีแผนงานด้านการควบคุมคุณภาพของการก่อสร้างถนนให้มีความแข็งแรงทนทาน และมีมาตรฐาน โดยได้ดำเนินงานโครงการควบคุมคุณภาพวัสดุและงานก่อสร้างทางแบบบูรณาการ (Quality Control System : QCS) ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๗ มาอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน มีกระบวนการตรวจสอบและถ่วงดุล รวมทั้งมีการเพิ่มเติมปรับปรุงมาตรการในการควบคุมคุณภาพของการก่อสร้างถนนให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาวะปัจจุบัน

๕) การกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นในการดูแลระบบการคมนาคมควรต้องพิจารณาถึงศักยภาพของท้องถิ่นด้วย เนื่องจากปัจจุบันบางท้องถิ่นยังไม่มีความพร้อมหรือไม่มีศักยภาพเพียงพอทั้งด้านงบประมาณและบุคลากร นอกจากนี้ ควรต้องกำกับดูแลให้ท้องถิ่นสามารถดำเนินการด้านคมนาคมขนส่งให้เป็นไปตามมาตรฐานทั้งด้านความปลอดภัยและความสะอาด

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กรมทางหลวงชนบท

กรมทางหลวงชนบทขอเรียนว่า ปัจจุบันได้มีการกำหนดหลักเกณฑ์การถ่ายโอนภารกิจด้านงานทางให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) โดยพิจารณาจากความพร้อมของ อปท. ที่จะรับโอน ซึ่งจะต้องผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่กรมทางหลวงชนบทกำหนด

ทั้งนี้ ในส่วนของการกำกับดูแลให้ท้องถิ่นสามารถดำเนินการด้านคมนาคมขนส่งให้เป็นไปตามมาตรฐาน ทั้งด้านความปลอดภัยและความสะอาดนั้น กรมทางหลวงชนบทได้จัดทำมาตรฐานงานทางหลวงท้องถิ่น ซึ่งครอบคลุมการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการก่อสร้าง การซ่อมบำรุง และงานอำนวยความสะดวก สำหรับให้ อปท. นำไปใช้ประกอบการดำเนินงานแล้ว โดยได้มีการจัดส่งมาตรฐานให้กับ อปท. รวมถึงเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ช่องทางการดาวน์โหลดมาตรฐานผ่านสื่อออนไลน์อย่างต่อเนื่อง

๖) ควรกำหนดให้มีหน่วยงานที่ทำหน้าที่วิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลอุบัติเหตุบนท้องถนน ด้วยการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้นับสนับสนุนการดำเนินการและนำมาวิเคราะห์สาเหตุและปัญหาของอุบัติเหตุที่เกิดขึ้น โดยอาศัยการวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ อาทิ ผู้ใช้รถใช้ถนน สภาพของท้องถนน และสภาพแวดล้อม เพื่อกำหนดแนวทางหรือวิธีการในการแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นให้ถูกทิศทางและเป็นมาตรฐาน

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร

● กระทรวงคมนาคม (คค.) โดยศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงคมนาคมได้พัฒนาระบบรายงานข้อมูลอุบัติเหตุของกระทรวงคมนาคม (Transport Accident Management System : TRAMS) ในปัจจุบันระบบดังกล่าวอยู่ระหว่างการพัฒนาบบรายงานข้อมูลอุบัติเหตุของกระทรวงคมนาคมใหม่ (New -TRAMS) ร่วมกับผู้เชี่ยวชาญจากประเทศญี่ปุ่น ภายใต้ความร่วมมือด้านความปลอดภัยทางถนนระหว่าง คค. และกระทรวงที่ดินโครงสร้างพื้นฐาน การขนส่ง และการท่องเที่ยวแห่งญี่ปุ่น (MLIT) ระหว่างปี ๒๕๖๓ - ๒๕๖๖ ผลลัพธ์จากการพัฒนาระบบข้อมูลดังกล่าวจะได้ระบบฐานข้อมูลความปลอดภัยทางถนนบนโครงข่ายถนนของ คค. มุ่งบูรณาการข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและปรับปรุงตัวแปรที่บกพร่องให้เกิดความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น รวมถึงมีการประเมินผลการดำเนินการ

ในโครงการนำร่องบนถนนของ คค. เพื่อให้สามารถนำไปวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลอุบัติเหตุบนท้องถนนในเชิงลึกได้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

- หน่วยงานที่เกี่ยวข้องของ คค. ได้ดำเนินการพัฒนาปรับปรุงฐานข้อมูลอุบัติเหตุของหน่วยงานอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ โดยได้กำหนดตัวแปรที่หลากหลายในแบบฟอร์มที่เป็นมาตรฐานสำหรับการจัดเก็บข้อมูลอุบัติเหตุของหน่วยงาน เพื่อให้เจ้าหน้าที่ในพื้นที่สามารถจัดเก็บข้อมูลอุบัติเหตุได้อย่างมีประสิทธิภาพ หน่วยงานได้ใช้เทคโนโลยีและสารสนเทศในงานด้านความปลอดภัยทางถนน ดังนี้

๑. กรมทางหลวง (ทล.) ได้พัฒนาระบบรายงานอุบัติเหตุบนทางหลวง (Highway Accident Information Management System : HAIMS) โดยมีแบบรายงานอุบัติเหตุบนทางหลวงพร้อมคู่มือการใช้งาน นอกจากนี้ กรมทางหลวงจัดตั้งศูนย์บริหารจัดการจราจรและอุบัติเหตุ ทล. (HTOC) โดยใช้ประโยชน์จากอากาศยานไร้คนขับ (Drone) บนสำรวจสภาพการจราจรและกล้อง CCTV บนทางหลวงสายหลักในการตรวจจับความเร็ว ควบคู่กับบริหารจัดการจราจรและอุบัติเหตุ

๒. กรมทางหลวงชนบท (ทช.) ได้พัฒนาระบบสารสนเทศการรายงานอุบัติเหตุบนทางหลวง (ARMS) โดยมีแบบรายงานอุบัติเหตุบนทางหลวงชนบทเพื่อบันทึกข้อมูล มีการแสดงสถิติข้อมูลอุบัติเหตุรายวันและรายภาค

๓. กรมการขนส่งทางบก (ขบ.) ได้พัฒนาระบบฐานข้อมูลสำหรับรถโดยสารสาธารณะและรถบรรทุก (Bus and Truck Accident Information Management System: B-TAIMS) มีการดำเนินการประมวลวิเคราะห์ผลสถิติอุบัติเหตุรถโดยสารสาธารณะอย่างต่อเนื่อง

- สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร (สนข.) ได้พัฒนาแบบจำลองด้านการขนส่งและจราจรระดับประเทศ (National Model: NAM) และแบบจำลองด้านการขนส่งและจราจรระดับกรุงเทพมหานครและปริมณฑล (Extended Bangkok Model: eBUM) เพื่อใช้วิเคราะห์คาดการณ์ปริมาณและรูปแบบการเดินทาง แบบจำลองดังกล่าวสนับสนุนการวางแผนการคมนาคมขนส่ง และสนับสนุนการประเมินผลกระทบของปัญหาการจราจรและความเสี่ยงต่ออุบัติเหตุของประชาชนในระดับพื้นที่ นอกจากนี้ อยู่ระหว่างศึกษาพัฒนานวัตกรรมระบบวิเคราะห์ฐานข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data Analytics) เพื่อใช้ประโยชน์ในการวางแผนการคมนาคมขนส่งและจัดการอุบัติเหตุภาคขนส่ง

- หน่วยงานของ คค. ได้มีการวิเคราะห์ประเมินผลด้านความปลอดภัยทางถนนอย่างต่อเนื่อง โดยดำเนินการประมวลวิเคราะห์ผลรายเดือน รายปี และช่วงเทศกาลสำคัญ การวิเคราะห์ข้อมูลคำนึงถึงปัจจัยความเสี่ยงและดัชนีชี้วัดอุบัติเหตุทางถนนที่สำคัญ เพื่อดำเนินการศึกษาพัฒนาปรับปรุงแผนงานมาตรการและกิจกรรมความปลอดภัยทางถนนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น การวิเคราะห์ข้อมูลในภาพรวม สรุป ดังนี้

๑. ปัจจัยด้านคน เช่น จำนวนผู้เสียชีวิต ผู้บาดเจ็บ และจำนวนครั้งของการเกิดอุบัติเหตุ ข้อมูลผู้ขับขี่ พฤติกรรมเสี่ยงของการเกิดอุบัติเหตุ อาทิ ความเร็ว เมาแล้วขับ การตัดหน้ากระชั้นชิด รวมถึงการฝ่าฝืนวินัยจราจรในลักษณะต่างๆ อัตราความรุนแรงของการเกิดอุบัติเหตุ เป็นต้น

๒. ปัจจัยทางถนนและสภาพแวดล้อม เช่น สภาพสายทาง ลักษณะถนน สภาพอากาศ จุดอันตรายและสายทางเสี่ยง เส้นทางเฝ้าระวัง ไฟฟ้าและแสงสว่าง เป็นต้น

๓. ปัจจัยด้านยานพาหนะ เช่น สภาพรถ อายุการใช้งาน ความพร้อมของอุปกรณ์ความปลอดภัย เป็นต้น

๗) ควรมีการวิเคราะห์ความเหมาะสมของเส้นทางคมนาคมกับปริมาณรถยนต์ที่มีการจดทะเบียนเพิ่มขึ้นในแต่ละปีให้สอดคล้องกัน นอกจากนี้ การจัดให้มีโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมต้องพิจารณาถึงความเชื่อมโยงในการขนส่งแต่ละเส้นทางด้วย ซึ่งจะส่งผลให้ประชาชนที่ใช้บริการขนส่งสาธารณะมากกว่าเลือกใช้รถยนต์ส่วนบุคคลของตนเองและส่งผลต่อเนื่องถึงสภาพการจราจร ประกอบกับการกำหนดอัตราค่าบริการควรอยู่ในเกณฑ์ที่ไม่เป็นภาระกับประชาชนมากเกินไปด้วย

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงานสำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร

๑. นายกรัฐมนตรีได้มีข้อสั่งการให้กระทรวงคมนาคมเป็นหน่วยงานหลักร่วมกับกระทรวงมหาดไทยและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดทำแผนการแก้ไขปัญหาจราจรในบริเวณต่าง ๆ โดยให้พิจารณารูปแบบในการดำเนินการให้เหมาะสมและมีทัศนียภาพที่ดี เช่น การสร้างอุโมงค์ ทางลอดทางยกระดับ เพื่อให้สามารถระบายความหนาแน่นของการจราจรได้อย่างมีประสิทธิภาพและลดปริมาณการติดสะสม โดยให้จัดทำแผนแม่บทการแก้ไขปัญหาการจราจรในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ให้ครอบคลุมถึงการก่อสร้างอุโมงค์ทางลอดผ่านถนนตามแยกต่าง ๆ ที่มีปัญหาการจราจรติดขัดคับคั่ง และการจัดหาพื้นที่จอดรถของประชาชนที่มาใช้บริการระบบขนส่งสาธารณะต่าง ๆ เพื่อเดินทางต่อไป

๒. สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร (สนข.) ได้ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กรมเจ้าท่า กรมการขนส่งทางบก กรมทางหลวง กรมทางหลวงชนบท การรถไฟแห่งประเทศไทย การรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย การทางพิเศษแห่งประเทศไทย องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ บริษัท รถไฟฟ้า ร.ฟ.ท. จำกัด กรุงเทพมหานคร (สำนักงานโยธา และสำนักงานจราจรและขนส่ง) สำนักงานตำรวจแห่งชาติ จังหวัดปทุมธานี และจังหวัดนนทบุรี จัดทำแผนแม่บทการแก้ไขปัญหา

๒.๑ กรอบแนวคิดในการจัดทำแผนแม่บทการแก้ไขปัญหาการจราจรในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ประกอบด้วย ๒ ส่วน ได้แก่

๒.๑.๑ การเพิ่มพื้นที่และความสามารถในการรองรับปริมาณการจราจรบนถนนในจุดที่จำเป็น โดยจะพิจารณาดำเนินการ ดังนี้

๑) การก่อสร้างอุโมงค์/ถนน/ทางยกระดับ/สะพานข้ามแยก/คอขวด/
Missing Link

๒) การบริหารจัดการการใช้ถนนเดิมให้มีประสิทธิภาพ

๒.๑.๒ การส่งเสริมการใช้ระบบขนส่งสาธารณะ เพื่อลดปริมาณรถส่วนบุคคลบนถนน ดำเนินการ ดังนี้

๑) เพิ่มการสร้างสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ให้บริการอาคารจอดแล้วจร/ก่อสร้างหรือปรับปรุงทางข้ามลอยฟ้า

๒) ส่งเสริมการใช้ระบบขนส่งสาธารณะ ประกอบไปด้วยมาตรการควบคุมและมาตรการสนับสนุน เช่น การเก็บค่าการใช้ถนนสำหรับรถยนต์ส่วนบุคคลในบางพื้นที่ (Area Road Pricing) และการให้สิทธิกับรถประจำทาง (Bus Priority)

๒.๒ การวิเคราะห์สภาพปัญหาและการคัดเลือกพื้นที่หรือเส้นทางวิกฤติ

กำหนดพื้นที่วิกฤติพิจารณาจากความเร็วเฉลี่ยบนถนนทางพื้นราบ น้อยกว่า ๑๐ กิโลเมตร/ชั่วโมง บนทางพิเศษน้อยกว่า ๒๐ กิโลเมตร/ชั่วโมง รวมถึงจุดที่ตั้งของแหล่งดึงดูดการจราจร เช่น โรงเรียน ห้างสรรพสินค้า สถานที่ราชการ เป็นต้น นำจุดปัญหามาพิจารณารวมกันเป็นแนวเส้นทาง

(Corridor) เพื่อแก้ไขปัญหาทั้งหมดในแนวเส้นทางไปด้วยกันมีจำนวน ๙ เส้นทาง และเส้นทางที่อยู่ระหว่างการก่อสร้างรถไฟฟ้าจำนวน ๓ เส้นทาง รวมทั้งสิ้น ๑๒ แนวเส้นทาง ดังนี้

๒.๒.๑ ถนนวงแหวนรัชดาภิเษก

๒.๒.๒ ทางหลวงพิเศษระหว่างเมืองหมายเลข ๗ (M๗) – ทางพิเศษศรีรัช

๒.๒.๓ ถนนประเสริฐมนูกิจ -งามวงศ์วาน

๒.๒.๔ ทางพิเศษเฉลิมมหานคร บริเวณทางต่างระดับอาจณรงค์ (ทางด่วนชั้นที่ ๑)

๒.๒.๕ ทางพิเศษเฉลิมมหานคร บริเวณสะพานพระราม ๙-ถนนพระราม ๒

๒.๒.๖ สะพานตากสิน ช่วงราชพฤกษ์-กัลปพฤกษ์

๒.๒.๗ ทางคู่ขนานลอยฟ้าบรมราชชนนี-สะพานสมเด็จพระปิ่นเกล้า

๒.๒.๘ ทางพิเศษฉลองรัช

๒.๒.๙ ถนนราชพฤกษ์ ช่วงชัยพฤกษ์-รัตนภิเษก

๒.๒.๑๐ กลุ่มแนวเส้นทางที่อยู่ระหว่างการก่อสร้างรถไฟฟ้าสายสีชมพู (ถนนติวานนท์-แจ้งวัฒนะ-รามอินทรา)

๒.๒.๑๑ กลุ่มแนวเส้นทางที่อยู่ระหว่างการก่อสร้างรถไฟฟ้าสายสีเหลือง (ถนนรัชดาภิเษก-ลาดพร้าว-ศรีนครินทร์-เทพารักษ์)

๒.๒.๑๒ กลุ่มแนวเส้นทางที่อยู่ระหว่างการก่อสร้างรถไฟฟ้าสายสีส้ม (ถนนพระราม ๙-รามคำแหง)

๒.๓ แผนงาน โครงการ มาตรการแนวทางการแก้ไขปัญหา แบ่งแผนงานเป็นทั้งสิ้น ๒ ระยะ คือ แผนงานระยะเร่งด่วน (ปี ๒๕๖๒-๒๕๖๖) และแผนงานระยะกลาง/ยาว (ปี ๒๕๖๗-๒๕๗๒) สรุปดังนี้

๒.๓.๑ แผนงาน โครงการ มาตรการแนวทางการแก้ไขปัญหาโดยการเพิ่มความจุถนนในจุดที่จำเป็น จำนวน ๕๘ โครงการ และมาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการจราจร จำนวน ๔ มาตรการ

๒.๓.๒ แผนงาน โครงการ มาตรการแนวทางการส่งเสริมการใช้ระบบขนส่งสาธารณะ เพื่อลดปริมาณรถบนถนน ประกอบไปด้วย ๕ มาตรการ

๒.๔ ผลการดำเนินงาน

๒.๔.๑ คณะกรรมการจัดระบบการจราจรทางบก (คจร.) ในคราวประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๖๓ โดยมีรองนายกรัฐมนตรี (พลเอกประวิตร วงษ์สุวรรณ) เป็นประธาน ซึ่งที่ประชุมได้พิจารณาแผนแม่บทการแก้ไขปัญหาการจราจรในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล และมีมติเห็นชอบแผนแม่บทการแก้ไขปัญหาการจราจรฯ และมอบหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามที่ระบุไว้ในแผนแม่บทใช้เป็นกรอบแนวทางในการดำเนินการแก้ไขปัญหาจราจรต่อไป และให้รายงานความคืบหน้าให้ คจร. ทราบต่อไป

๒.๔.๒ คณะรัฐมนตรี ในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๖๓ ที่ประชุมได้มีมติรับทราบสรุปมติที่ประชุม คจร. ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๖๓

๒.๔.๓ คจร. ในคราวประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ที่ประชุมได้รับทราบการติดตามความก้าวหน้าการดำเนินการตามแผนแม่บทการแก้ไขปัญหาจราจรฯ โดยได้มอบหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรายงานความก้าวหน้าและปัญหาอุปสรรค (ถ้ามี) ของโครงการที่บรรจุอยู่ในแผนแม่บทฯ ทุก ๖ เดือน และนำเสนอให้ คจร. ทราบต่อไป

๒.๕ ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๒.๕.๑ แนวทางการแก้ไขปัญหการจราจรโดยใช้มาตรการเพิ่มความจุของถนนนั้น จะช่วยบรรเทาปัญหาจราจรในทิศทางออกนอกเมืองได้ดี เนื่องจากพื้นที่รอบนอกแนววงแหวนรัชดาภิเษก มีความเป็นไปได้ในการปรับปรุงทางกายภาพ และได้รับการเสนอแนะโครงการที่ควรดำเนินการแก้ไขปัญหายอย่างเร่งด่วนตามลำดับความสำคัญของโครงการอย่างเป็นรูปธรรม ทั้งนี้ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานต่าง ๆ จะช่วยเพิ่มความสามารถในการรองรับปริมาณการจราจรของพื้นที่ต่าง ๆ ได้เพิ่มขึ้น

๒.๕.๒ มาตรการส่งเสริมการใช้ระบบขนส่งสาธารณะ จะช่วยบรรเทาปัญหาการจราจรอย่างครอบคลุม โดยเฉพาะในพื้นที่เขตวงแหวนชั้นในซึ่งเป็นจุดที่มีปัญหามากเนื่องจากจะช่วยเพิ่มสัดส่วนการเดินทางโดยใช้ระบบขนส่งมวลชน และลดปริมาณการใช้รถในเขตเมือง จะส่งผลให้การจราจรโดยรวมดีขึ้น

๘) กรมการขนส่งทางบก

(๑) ควรมีแนวทางการอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนโดยขยายจุดให้บริการจดทะเบียนรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ การต่อภาษีประจำปี และอื่น ๆ เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงการให้บริการมากขึ้น รวมทั้งเป็นการลดเวลาและค่าใช้จ่ายของประชาชน

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กรมการขนส่งทางบกได้อำนวยความสะดวกให้ประชาชนสามารถใช้บริการจดทะเบียนรถได้ที่สำนักงานขนส่งจังหวัดที่เจ้าของรถมีภูมิลำเนา หรือจังหวัดที่ประสงค์จะนำรถไปใช้ ดังนี้

๑. ในเขตกรุงเทพมหานคร ยื่นขอจดทะเบียนรถได้ที่ สำนักงานขนส่งกรุงเทพมหานครพื้นที่ ๕

๒. ในเขตจังหวัดอื่น ยื่นขอจดทะเบียนรถได้ที่สำนักงานขนส่งจังหวัดทุกแห่งที่มีภูมิลำเนาหรือประสงค์จะนำรถไปใช้ และสำนักงานขนส่งจังหวัดยะลา สาขาอำเภอเบตง

๓. รถที่จดทะเบียนแล้วเมื่อครบกำหนดชำระภาษีประจำปี เจ้าของรถสามารถชำระภาษีล่วงหน้าไม่เกิน ๙๐ วัน ก่อนวันครบกำหนดได้ที่สำนักงานขนส่งกรุงเทพมหานครพื้นที่ ๑ – ๕ สำนักงานขนส่งจังหวัด สำนักงานขนส่งจังหวัดสาขาทุกแห่งทั่วประเทศ นอกจากนี้กรมการขนส่งทางบกยังได้ขยายช่องทางการชำระภาษีรถประจำปีได้หลากหลายตรงตามความต้องการและวิถีชีวิตของผู้ใช้บริการ โดยให้บริการผ่านระบบอินเทอร์เน็ต และร่วมกับหน่วยงานภายนอก ทั้งภาคเอกชนและรัฐวิสาหกิจ เพื่อให้ประชาชนเข้าถึงบริการได้มากยิ่งขึ้น ซึ่งมีช่องทางการชำระภาษีรถประจำปี ดังนี้

๓.๑ โดยเจ้าหน้าที่กรมการขนส่งทางบก ทั้งในวันทำการปกติและวันหยุดเสาร์ – อาทิตย์ ได้ที่

๑) สำนักงานขนส่งกรุงเทพมหานครพื้นที่ ๑ – ๕ และสำนักงานขนส่งจังหวัดทุกแห่งทั่วประเทศ

๒) เลื่อนล้อต่อภาษี (Drive Thru For Tax) ที่สำนักงานขนส่งกรุงเทพมหานครพื้นที่ ๑ – ๕ และสำนักงานขนส่งจังหวัดทุกแห่งทั่วประเทศ

๓) ศูนย์บริการร่วมคมนาคม ตั้งอยู่บริเวณเชิงสะพานสมเด็จพระเจ้าตากสินฝั่งพระนคร (ท่าเรือสาทร) ในวันราชการ ระหว่างเวลา ๐๘.๓๐ น. – ๑๕.๐๐ น.

๔) ศูนย์บริการร่วมกับสำนักงาน กพร. (G-piont) ในห้างสรรพสินค้าเซ็นทรัลเวิลด์ เซ็นทรัลศาลายา เซ็นทรัลแจ้งวัฒนะ เซ็นทรัลเวสต์เกต และศูนย์การค้าอัญญาพาร์ค ในวันหยุดเสาร์ – อาทิตย์

๕) ช้อปให้พอแล้วต่อภาษี (Shop Thru For Tax) ที่ห้างสรรพสินค้าในวันหยุดเสาร์ – อาทิตย์ ประกอบด้วย ห้างสรรพสินค้าบิ๊กซี จำนวน ๑๑ สาขา ได้แก่ สาขาบางบอน บางประกอก เพชรเกษม

อ่อนนุช สุวินทวงศ์ รัชดาภิเษก สุขาภิบาล ๓ ตลาดพร้าว รามอินทรา สำโรง และสมุทรปราการ ศูนย์การค้า พาราไดซ์พาร์ค เซ็นทรัลศาลายา เซ็นทรัลแจ้งวัฒนะ เซ็นทรัล Westgate และเดอะมอลล์งามวงศ์วาน ส่วนต่างจังหวัดสามารถสอบถามได้ที่สำนักงานขนส่งจังหวัดโดยตรง

๓.๒ ระบบอินเทอร์เน็ต ทางเว็บไซต์ www.eservice.dlt.go.th หรือเว็บไซต์ของกรมการขนส่งทางบก ที่ www.dlt.go.th ซึ่งสามารถชำระภาษีรถประจำปีได้ทุกที่ โดยไม่จำกัดเวลา

๓.๓ ตู้รับชำระภาษีรถประจำปีอัตโนมัติ (KIOSK) ซึ่งประชาชนสามารถชำระภาษีรถด้วยตนเองและได้รับเครื่องหมายการเสียภาษีทันที

๓.๔ แอปพลิเคชัน “DLT Vehicle Tax” บนโทรศัพท์มือถือ โดยสามารถนำ QR Code ไปใช้พิมพ์เครื่องหมายแสดงการเสียภาษีที่ตู้รับชำระภาษีรถประจำปีอัตโนมัติ (KIOSK) หรือรอรับทางไปรษณีย์

๓.๕ จุดบริการเคาน์เตอร์เซอร์วิส โดยใช้ระบบ Online เชื่อมโยงข้อมูลระหว่างกรมการขนส่งทางบก กับบริษัท เคาน์เตอร์เซอร์วิส จำกัด ให้เสียภาษีได้ง่าย ๆ สะดวกสบายที่ร้านค้าใกล้บ้าน

๓.๖ ที่ทำการไปรษณีย์ทั่วประเทศ

(๒) ควรพิจารณาถึงแนวทางการใช้บัตรผ่านทางเพื่อให้สามารถใช้บัตรผ่านทางใบเดียวต่อเนื่องในทุกสายทาง เพื่อความสะดวกรวดเร็วของผู้ใช้บริการและลดปัญหาการจราจรติดขัดบริเวณหน้าด่านเก็บเงิน

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

การทางพิเศษแห่งประเทศไทย

การทางพิเศษแห่งประเทศไทย (กทพ.) และกรมทางหลวง (ทล.) ได้มีการร่วมมือเพื่อเชื่อมต่อระบบบัตร Easy Pass และบัตร M-Pass ให้สามารถใช้ร่วมกันได้ ตั้งแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ จนถึงปัจจุบัน โดยปริมาณจราจรที่ใช้ระบบเก็บค่าผ่านทางพิเศษอัตโนมัติของทางพิเศษ ในเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ มีการผ่านทางด้วยบัตร Easy Pass จำนวน ๑๙,๐๙๑,๖๕๗ เที่ยว และผ่านทางด้วยบัตร M-Pass จำนวน ๖๗๑,๒๐๑ เที่ยว ทั้งนี้ปัจจุบัน บริษัท ทางยกระดับดอนเมือง จำกัด (มหาชน) (บริษัทเอกชนผู้รับสัมปทานจากกรมทางหลวง) อยู่ระหว่างพัฒนาการให้บริการระบบเก็บค่าผ่านทางให้สามารถรองรับการใช้งานทั้งบัตร Easy Pass และบัตร M-Pass

นอกจากนี้ กทพ. อยู่ระหว่างดำเนินการพัฒนาและจัดทำระบบเก็บค่าผ่านทางพิเศษแบบไม่มีไม้กั้น (M-Flow) ในรูปแบบและมาตรฐานเดียวกัน (Single Platform System) กับกรมทางหลวง (ทล.) ทำให้ผู้ใช้ทางสามารถขับขึ้นผ่านบริเวณด่านฯ โดยไม่ต้องหยุดหรือชะลอรถเพื่อความสะดวกรวดเร็วของผู้ใช้บริการและลดปัญหาการจราจรติดขัดบริเวณหน้าด่านฯ

๙) กรมเจ้าท่า

(๑) ควรให้ความสำคัญกับการกำหนดแผนงานหรือโครงการขุดลอกคูคลองหรือแม่น้ำที่ต้นเขินหรือขยายช่องทางน้ำที่มีความแคบให้สามารถระบายหรือเก็บกักน้ำได้ เพื่อประโยชน์ในการสัญจรและการใช้น้ำของประชาชนและเกษตรกร

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กรมเจ้าท่าได้ให้ความสำคัญกับการกำหนดแผนงานหรือโครงการขุดลอกคูคลองหรือแม่น้ำที่ต้นเขินหรือขยายช่องทางน้ำที่มีความแคบให้สามารถระบายหรือเก็บกักน้ำได้ เพื่อประโยชน์ในการสัญจรและการใช้น้ำของประชาชนและเกษตรกรอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งได้มีการประชุมและวางแผนงานร่วมกับสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (สทนช.) มาโดยตลอด เพื่อกำหนดแผนงาน/โครงการขุดลอกบำรุงรักษาแม่น้ำ

ลำคลองที่ตื้นเขินเพื่อเพิ่มพื้นที่กักเก็บน้ำและชุดลอกในบริเวณคอขวดเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการระบายน้ำ ซึ่งจะช่วยแก้ไขบรรเทาปัญหาความเดือดร้อนในเบื้องต้นได้

(๒) ควรให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหการบุกรุกโดยการปลูกสร้างสิ่งล่วงล้ำลำน้ำโดยไม่ได้รับอนุญาต ทั้งนี้ เพื่อควบคุมการปลูกสร้างอาคารหรือสิ่งอื่นใดลงไปแม่น้ำ ลำคลอง ทะเล ชายหาดสาธารณะประโยชน์ และนำกลับมาเป็นของส่วนรวมเพื่อประโยชน์ในการรักษาลำน้ำ สำหรับการพาณิชย์ การเกษตรกรรม และการป้องกันอุทกภัย

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กรมเจ้าท่า มีหน้าที่ดูแล รักษา และชุดลอกร่องน้ำ ทางเรือเดิน แม่น้ำ ลำคลอง ทะเลสาบ และทะเลภายในน่านน้ำไทย ผลของการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา ก่อให้เกิดปัญหการปลูกสร้างอาคารหรือสิ่งอื่นใดล่วงล้ำน้ำ ที่ใช้ประโยชน์ร่วมกัน หรือทะเลภายในน่านน้ำไทยหรือบนชายหาดชายฝั่งทะเล ที่ไม่ถูกต้องตามพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย อย่างไรก็ตาม กรมเจ้าท่าได้ให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหการบุกรุกโดยการปลูกสร้างสิ่งล่วงล้ำลำน้ำ โดยไม่ได้รับอนุญาต เพื่อควบคุมการปลูกสร้างอาคารหรือสิ่งอื่นใดลงไปแม่น้ำ ลำคลอง ทะเล ชายหาดสาธารณะประโยชน์ และนำกลับมาเป็นของส่วนรวมเพื่อประโยชน์ในการรักษาลำน้ำสำหรับการพาณิชย์ การเกษตรกรรม และการป้องกันอุทกภัย

กรมเจ้าท่าจึงได้นำเทคโนโลยีภูมิสารสนเทศและข้อมูลภาพถ่ายทางอากาศมาเป็นเครื่องมือสำคัญในการแสดงให้เห็นถึงความเปลี่ยนแปลงของการปลูกสร้างอาคารหรือสิ่งอื่นใดล่วงล้ำลำน้ำจากอดีตถึงปัจจุบัน ช่วยสนับสนุนการตรวจสอบการปลูกสร้างอาคารหรือสิ่งอื่นใดล่วงล้ำลำน้ำโดยผิดกฎหมายได้ ป้องกันมิให้มีการปลูกสร้างสิ่งล่วงล้ำลำน้ำเพิ่มเติมโดยผิดกฎหมาย เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เปรียบเทียบกับฐานข้อมูลที่มีอยู่เพื่อให้ทราบว่าการกระทำผิดเกี่ยวกับการปลูกสร้างสิ่งล่วงล้ำลำน้ำในพื้นที่ใดจะช่วยให้การบริหารงานการป้องกันการทุจริตเกี่ยวกับสิ่งล่วงล้ำลำน้ำเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีความคล่องตัวถูกต้องและเป็นธรรมตอบสนองนโยบายของรัฐบาลได้อย่างรวดเร็ว ซึ่งการดำเนินโครงการประกอบด้วยระยะที่ ๑, ๒ และ ๓ โดยดำเนินการภายใต้แผนบูรณาการ “มาตรการป้องกันการทุจริตเกี่ยวกับสิ่งล่วงล้ำลำน้ำ” ตามมติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๙ (หนังสือสำนักเลขาธิการ คณะรัฐมนตรีที่ ๐๕๐๕/๓๓๑๔๖ ลงวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๕๙) โดยสำรวจ จัดทำแผนที่ และรายละเอียด ฐานข้อมูลของสิ่งล่วงล้ำลำน้ำ ซึ่งเมื่อดำเนินการโครงการฯ แล้วเสร็จ จะมีฐานข้อมูลฯ สำหรับใช้ในการกำกับ ดูแล ควบคุม ตรวจสอบ และแก้ไขปัญหการปลูกสร้างสิ่งล่วงล้ำลำน้ำ และดำเนินคดีกับสิ่งล่วงล้ำลำน้ำที่ผิดกฎหมาย ควบคุมการปลูกสร้างอาคารหรือสิ่งอื่นใดลงไปแม่น้ำ ลำคลอง ทะเล ชายหาดสาธารณะประโยชน์ และนำกลับมาเป็นของส่วนรวมเพื่อประโยชน์ในการรักษาลำน้ำสำหรับการพาณิชย์ การเกษตรกรรม และการป้องกันอุทกภัยต่อไปได้

๑๐) กรมทางหลวงและกรมทางหลวงชนบท

(๑) ควรให้ความสำคัญกับการออกแบบเส้นทาง การควบคุมการก่อสร้างและการบำรุงรักษาเส้นทาง เพื่อให้การใช้เส้นทางมีความปลอดภัยและเกิดประโยชน์สูงสุด

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กรมทางหลวง

กรมทางหลวงได้ให้ความสำคัญกับการออกแบบทางหลวงเพื่อให้การใช้เส้นทางมีความปลอดภัยและเกิดประโยชน์สูงสุด โดยในการออกแบบได้อ้างอิงตามมาตรฐานสากลที่เป็นที่ยอมรับกันอย่าง

แพร่หลายทั่วโลก อาทิเช่น AASHTO “A Policy on Geometric Design of Highways and Streets”, Transportation Research Board “Highway Capacity Manual”, AASHTO Standard Specifications for Highway Bridges เป็นต้น โดยกรมทางหลวงได้นำมาตรฐานสากลดังกล่าวมากำหนดเกณฑ์และจัดทำมาตรฐานการออกแบบให้เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพการใช้งานของประเทศไทย เช่น สภาพภูมิประเทศ สภาพภูมิอากาศ พฤติกรรมการขับขี่ของคนไทย ประเภทของยานพาหนะ เป็นต้น

การออกแบบทางหลวงได้คำนึงถึงหลักสำคัญ ๓ ประการ คือ ๑) ความปลอดภัยของผู้ใช้ทาง (Safety) เป็นสิ่งที่กรมทางหลวงให้ความสำคัญเป็นลำดับแรก ทุกองค์ประกอบของถนนจะต้องให้ความสำคัญปลอดภัยแก่ผู้ขับขี่ให้มากที่สุด การลดมาตรฐานการออกแบบเพื่อเหตุผลอื่นเป็นสิ่งที่ควรหลีกเลี่ยงอย่างยิ่ง เพราะจะทำให้เกิดความไม่ปลอดภัยในการขับขี่ ๒) ประสิทธิภาพ (Efficiency) การออกแบบถนนที่ดีต้องให้เกิดความสะดวกสบาย ลดความสับสนในการขับขี่ ๓) ประหยัดคุ้มค่า (Economic) นอกจากต้องออกแบบถนนให้ปลอดภัยสูงสุดและมีประสิทธิภาพมากที่สุดแล้ว ยังต้องคำนึงถึงค่าใช้จ่ายที่มีความเหมาะสมด้วย

กรมทางหลวงชนบท

กรมทางหลวงชนบท ให้ความสำคัญกับการออกแบบเส้นทางในทุกขั้นตอน ตั้งแต่การออกแบบเรขาคณิตของถนน โครงสร้างชั้นทาง การออกแบบระบบระบายน้ำ การออกแบบสิ่งอำนวยความสะดวก ปลอดภัย นอกจากนี้ยังให้ความสำคัญกับขั้นตอนอื่น ๆ ในการพัฒนาโครงการ เช่น การควบคุมการก่อสร้าง การบำรุงรักษาเส้นทาง โดยมีการนำระบบประกันคุณภาพ (Quality Assurance) มาใช้ในการดำเนินโครงการทุกขั้นตอน

ทั้งนี้ ในการควบคุมการก่อสร้าง กรมทางหลวงชนบทมีกระบวนการและมาตรฐานในการกำกับและตรวจสอบงานก่อสร้างให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ และให้ความสำคัญในงานอำนวยความสะดวกระหว่างทางระหว่างการก่อสร้างเพื่อความปลอดภัยของประชาชนที่สัญจรผ่านพื้นที่ก่อสร้าง รวมทั้ง มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนเพื่อให้การดำเนินการก่อสร้างตรงกับความต้องการของประชาชนของแต่ละพื้นที่

(๒) การออกแบบเส้นทางโดยเฉพาะทางแยกต่างระดับ เส้นทางกัลป์รถ ควรให้เส้นทางเดินรถเป็นมาตรฐานเดียวกันเพื่อความสะดวกต่อผู้ใช้รถใช้ถนน สำหรับการออกแบบเส้นทางและสะพานต้องเหมาะสมกับทิศทางและปริมาณการไหลของน้ำ อย่าให้เส้นทางและสะพานเป็นอุปสรรคกีดขวางเส้นทางไหลของน้ำจนเกิดปัญหาน้ำท่วมขัง

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กรมทางหลวง

กรมทางหลวง ได้การออกแบบทางแยกต่างระดับ (Interchange) ในแต่ละแห่งจะมีรูปแบบที่แตกต่างกันไป โดยขึ้นอยู่กับปัจจัยหลัก ๆ คือ ประเภทของทางหลวง, ข้อจำกัดของพื้นที่, ปริมาณจราจร เป็นต้น กรมทางหลวงได้ให้ความสำคัญในการออกแบบเส้นทางเดินรถและองค์ประกอบอำนวยความสะดวกต่าง ๆ บริเวณทางแยกต่างระดับ ทั้งนี้เพื่อให้ผู้ขับขี่เกิดความสะดวกสบายและเพิ่มความปลอดภัยในการขับขี่มากที่สุด โดยในการออกแบบองค์ประกอบต่าง ๆ บริเวณทางแยกต่างระดับเพื่อไม่ให้เกิดความสับสนของผู้ขับขี่ในการสัญจรผ่านทางแยกต่างระดับในแต่ละรูปแบบ ได้ออกแบบตามมาตรฐานสากลเดียวกันที่เป็นที่ยอมรับกันอย่างแพร่หลายทั่วโลก อาทิเช่น AASHTO “A Policy on Geometric Design of Highways and Streets”, Transportation Research Board “Highway Capacity Manual” เป็นต้น ซึ่งมาตรฐานต่าง ๆ ดังกล่าวได้แนะนำการจัดช่องจราจร (Channellization) และระบบป้ายเครื่องหมายจราจรที่เป็นระบบระเบียบในการแบ่งการจราจรที่เคลื่อนที่ในแต่ละทิศทางให้ออกจากกันตามแนววิถีทาง

ที่ชัดเจนแน่นอน ทำให้ผู้ขับขี่สามารถไปตามช่องทางที่ต้องการได้อย่างรวดเร็ว ไม่เกิดความสับสนและลดโอกาสในการเลือกช่องทางผิดอันเป็นสาเหตุของการจราจรติดขัดได้

ในการออกแบบระบบระบายน้ำของถนน กรมทางหลวงได้คำนึงถึงความสำคัญของระบบการระบายน้ำตามแนวเส้นทางเพื่อไม่ให้ถนนหรือโครงสร้างระบายน้ำเป็นอุปสรรคกีดขวางเส้นทางการระบายน้ำเดิมจนเกิดปัญหาน้ำท่วมขังในพื้นที่ โดยได้พิจารณาให้มีการระบายน้ำด้วยวิธีแรงโน้มถ่วง (Gravity Flow) เป็นลำดับแรก ทั้งนี้ทิศทางการไหลจะสอดคล้องกับค่าระดับ Profile ตามแนวเส้นทาง, ลักษณะภูมิประเทศ, และจุดระบายน้ำเดิมที่มีอยู่ตลอดแนวเส้นทาง ในส่วนของกรณีที่แนวเส้นทางในการออกแบบมีการพาดผ่านทางน้ำสาธารณะ จะพิจารณาออกแบบให้มีผลกระทบต่อน้ำดังกล่าวให้น้อยที่สุด โดยในการคำนวณปริมาณน้ำหลากจะใช้ข้อมูลฝนที่รอบการเกิด ที่เหมาะสมกับประเภทของทางหลวง และรูปแบบของอาคารระบายน้ำ และการออกแบบช่องเปิดในการระบายน้ำจะใช้ค่าความปลอดภัย (Safety Factor) เท่ากับ ๑.๕ เป็นค่าเผื่อในการออกแบบ ทั้งนี้เพื่อเป็นการป้องกันความเสี่ยงจากภาวะน้ำท่วมขังในกรณีที่ปริมาณฝนจริงหรือปัจจัยอื่น ๆ มีความแตกต่างไปจากค่าที่ได้ออกแบบไว้

กรมทางหลวงชนบท

กรมทางหลวงชนบท ดำเนินการออกแบบเส้นทางจุดตัด ทางแยก ทางเชื่อม จุดกลับรถ รวมถึงองค์ประกอบอื่น ๆ โดยคำนึงถึงความปลอดภัยตามหลักวิศวกรรม และใช้มาตรฐานการออกแบบของกรมทางหลวงชนบทหรือมาตรฐานสากลที่เป็นที่ยอมรับ ทั้งนี้ในขั้นตอนการออกแบบได้พิจารณาถึงปัจจัยอื่น ๆ เช่น ผลกระทบต่อประชาชน ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนผู้ใช้เส้นทาง และกรมทางหลวงชนบทได้ดำเนินการออกแบบและก่อสร้างถนนที่มีลำน้ำไหลผ่านตามหลักวิศวกรรม โดยมีการคำนวณช่องเปิดของน้ำให้เพียงพอ ทั้งระบบระบายน้ำตามขวางและตามยาว นอกจากนี้ได้มีการออกแบบต่อม่อของสะพานไม่ให้ขวางลำน้ำ เพื่อให้สามารถระบายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(๓) ในการซ่อมแซมทางหลวงที่ชำรุดควรลำดับความเร่งด่วนให้กับส่วนที่อยู่ในเขตเมืองหรืออยู่ในเขตชุมชนเป็นลำดับแรก เนื่องจากประชาชนใช้สัญจรเป็นจำนวนมาก โดยประสานความต้องการกับจังหวัดหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อลดการซ้ำซ้อน

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กรมทางหลวง

เนื่องจากงบประมาณซ่อมบำรุงรักษาทางหลวงที่ได้รับในแต่ละปีมีจำนวนจำกัด และไม่เพียงพอกับความชำรุดเสียหายที่เกิดขึ้นบนทางหลวง ซึ่งต้องบำรุงรักษาทางหลวงให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานได้ดีตลอดเวลาทุกเส้นทาง ด้วยเหตุนี้การจัดสรรงบประมาณที่มีอยู่อย่างจำกัดให้สามารถครอบคลุมความเสียหายจึงจำเป็นต้องพิจารณาจากปัจจัยหลายด้านประกอบกัน ดังต่อไปนี้

- ปัจจัยด้านวิศวกรรม จะพิจารณาสภาพความชำรุดเสียหายของทาง ค่าดัชนีความเรียบสากล (IRI) ฯลฯ
 - ปัจจัยด้านเศรษฐกิจสังคมและสิ่งแวดล้อม จะพิจารณาปริมาณจราจร เส้นทางขนส่งสินค้า พืชผลทางการเกษตร ความหนาแน่นของชุมชน สถานที่ท่องเที่ยว โรงพยาบาล สถานที่ราชการ
 - ปัจจัยด้านนโยบาย จะพิจารณาถึงความสอดคล้องกับแผนพัฒนาและแผนยุทธศาสตร์ต่าง ๆ รวมถึงความต้องการแก้ไขปัญหาเร่งด่วนจากหน่วยงานระดับท้องถิ่นหรือส่วนกลาง
- ซึ่งแนวทางการดำเนินงานดังกล่าวข้างต้น สอดคล้องกับข้อเสนอแนะในประเด็นคำถามดังกล่าว

(๔) ควรให้ความสำคัญต่อการสร้างสภาพแวดล้อมที่ดี การสร้างพื้นที่สีเขียวในเขตทางที่รับผิดชอบ อาทิ การสร้างสวนสุขภาพบริเวณที่ว่างทางแยกต่างระดับหรือการปลูกต้นไม้มีค่า เป็นต้น นอกจากนี้ในกรณีการขยายช่องทางการจราจรและมีความจำเป็นที่จะต้องตัดต้นไม้ที่กีดขวางเส้นทางควรพิจารณาใช้วิธีการเคลื่อนย้ายต้นไม้ขึ้นไปยังพื้นที่ที่เหมาะสมแทน เนื่องจากต้นไม้บางต้นมีอายุมาก มีคุณค่า ไม่สามารถจัดหามาทดแทนได้

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กรมทางหลวง

กรมทางหลวง ในการขยายช่องทางการจราจรภายในเขตทางของถนนเดิมและมีความจำเป็นที่จะต้องตัดต้นไม้ที่กีดขวางเส้นทาง กรมทางหลวงได้พิจารณาเคลื่อนย้ายต้นไม้ดังกล่าวไปยังพื้นที่ที่เหมาะสม โดยบางเส้นทางที่มีการศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) จะกำหนดขั้นตอนการดำเนินการมาตรการป้องกันแก้ไข และลดผลกระทบสิ่งแวดล้อมไว้ในรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมแล้ว โดยมีแนวทางการดำเนินการดังนี้

๑. ดำเนินการสำรวจต้นไม้ที่ต้องดำเนินการขุดล้อมออกจากพื้นที่เขตทางตลอดแนวเส้นทางโครงการเพื่อจัดทำเป็นบัญชีรายชื่อต้นไม้ที่จะขุดล้อม แล้วทำหนังสือขออนุญาตต่อกรมป่าไม้ หรือหน่วยงานที่รับผิดชอบนั้นๆ พร้อมทั้ง แจ้งต่อหน่วยงานที่รับผิดชอบในพื้นที่ให้รับทราบก่อนการดำเนินการ

๒. กำหนดให้ผู้รับจ้างดำเนินการขุดล้อมต้นไม้ตามบัญชีรายชื่อที่ได้ดำเนินการจัดทำไว้ โดยจะต้องประสานงานกับแขวงทางหลวงที่รับผิดชอบในพื้นที่ เพื่อจัดหาพื้นที่อนุบาลและเคลื่อนย้ายไปปลูกต่อไป

กรมทางหลวงชนบท

กรมทางหลวงชนบท ตระหนักถึงผลกระทบสิ่งแวดล้อมจากการพัฒนาเส้นทาง โดยกำหนดให้มีการศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้นทุกโครงการ และหลีกเลี่ยงการตัดต้นไม้ขนาดใหญ่ หรือผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและชุมชน นอกจากนี้หากมีพื้นที่เขตทางเพียงพอและมีความปลอดภัยตามหลักวิศวกรรม กรมทางหลวงชนบทจะดำเนินการพัฒนา หรือปรับปรุงภูมิทัศน์เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมที่ดีให้ชุมชนด้วย

(๕) บทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ของประเทศไทย ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี จึงควรกำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัดเพื่อให้ต้นทุนโลจิสติกส์ของประเทศไทยลดลงจากปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ที่คิดเป็นสัดส่วนต้นทุนโลจิสติกส์เท่ากับร้อยละ ๑๒ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ รวมทั้งเร่งรัดแผนงานหรือโครงการเพื่อตอบสนองการขับเคลื่อนดังกล่าว นอกจากนี้ ควรประเมินผลการดำเนินการและกำหนดทิศทางที่ชัดเจนเพื่อนำไปสู่เป้าหมายการลดต้นทุนโลจิสติกส์ของประเทศไทยให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร

กระทรวงคมนาคม โดยสำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร (สนข.) ได้ดำเนินการจัดทำแผนยุทธศาสตร์กระทรวงคมนาคมเพื่อสนับสนุนการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ของประเทศไทย ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) (แผนยุทธศาสตร์โลจิสติกส์กระทรวงคมนาคม) เพื่อนำไปสู่เป้าหมายการลดต้นทุนโลจิสติกส์ การเพิ่มประสิทธิภาพ และความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ซึ่งสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ของประเทศไทย ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) (แผนยุทธศาสตร์ โลจิสติกส์ชาติ) ที่จัดทำโดยสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) โดยได้กำหนดยุทธศาสตร์และกลยุทธ์การพัฒนาตามกรอบแนวทางการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ของประเทศไทย ภายใต้

ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ทั้งนี้ สศช. ได้รับทราบแผนยุทธศาสตร์โลจิสติกส์กระทรวงคมนาคม และบรรจุแผนงาน/โครงการเข้าเป็นแผนปฏิบัติการภายใต้แผนยุทธศาสตร์ชาติแล้ว และกระทรวงคมนาคมได้มอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับไปดำเนินการตามแผน ทั้งนี้ สนข. ได้มีการติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานทุก ๖ เดือน (ทุกสิ้นไตรมาสที่ ๒ และ ๔) และกระทรวงคมนาคมได้เร่งรัดให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการแผนงาน/โครงการให้แล้วเสร็จตามกรอบเวลา นอกจากนี้ กระทรวงคมนาคม โดย สนข. อยู่ระหว่างเตรียมการจัดทำแผนยุทธศาสตร์และโลจิสติกส์กระทรวงคมนาคม ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๕) (ฉบับทบทวน) ตามที่ สศช. ได้มีการปรับปรุงแผนยุทธศาสตร์โลจิสติกส์ ฉบับที่ ๓ จากเดิม พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔ ไปเป็น พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๕ ซึ่ง สนข. พิจารณาทิศทางแผนงาน/โครงการให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันต่อไป

อย่างไรก็ตาม ต้นทุนโลจิสติกส์นั้น ประกอบด้วยต้นทุน ๓ ส่วน ได้แก่ ต้นทุนการขนส่งสินค้า (Transportation Cost) ต้นทุนการเก็บรักษาสินค้าคงคลัง (Inventory Holding Cost) และต้นทุนการบริหารจัดการ (Logistics Administration Cost) ซึ่งในการดำเนินกระบวนการด้านโลจิสติกส์ของภาคเอกชนนั้น มีผู้เกี่ยวข้องหลายภาคส่วนทั้งในส่วนของภาคเอกชนเอง ได้แก่ ผู้ประกอบการเจ้าของสินค้า (เกษตรกร โรงงานอุตสาหกรรม) ผู้ให้บริการโลจิสติกส์ ธุรกิจคลังสินค้า ผู้รับจ้างขนส่งสินค้า ภาคการธนาคาร ฯลฯ และหน่วยงานภาครัฐ ได้แก่ กระทรวงคมนาคม กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงการคลัง กระทรวงแรงงาน ฯลฯ ซึ่งขอบเขตอำนาจของกระทรวงคมนาคมนั้นจะครอบคลุม (Coverage) เฉพาะในส่วนต้นทุนของการขนส่งสินค้าเท่านั้น

(๖) ควรเร่งรัดการดำเนินการตามแผนงานหรือโครงการ โดยการประสานกับกรมบัญชีกลางเพื่อหาแนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดจ้างเกี่ยวกับกรณีที่มีผู้เสนอน้อยราย ราคามาตรฐานหรือการออกแบบตามพื้นที่ภูมิประเทศ ทั้งนี้ เพื่อลดปัญหาการร้องเรียนที่อาจทำให้เกิดความล่าช้าหรือกระทบต่อการดำเนินการ

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

หน่วยรับงบประมาณได้มีการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างตามแผนงานของหน่วยงาน และตามขั้นตอนของพระราชบัญญัติจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ รวมถึงระเบียบที่เกี่ยวข้องที่กรมบัญชีกลางกำหนด ราคากลางเป็นราคาตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง การออกแบบได้คำนึงถึงประโยชน์ของทางราชการเป็นสำคัญ สำหรับการจัดซื้อจัดจ้างในกรณีที่มีผู้ยื่นข้อเสนอเพียงรายเดียวตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๕๖ วรรคหนึ่งได้กำหนดว่า “ในกรณีที่ปรากฏว่า มีผู้ยื่นข้อเสนอเพียงรายเดียวหรือมีผู้ยื่นข้อเสนอหลายราย แต่ถูกต้องตรงตามเงื่อนไขที่กำหนดในเอกสารประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์เพียงรายเดียว ให้คณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์เสนอหัวหน้าหน่วยงานของรัฐผ่านหัวหน้าเจ้าหน้าที่ เพื่อยกเลิกการประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ครั้งนั้น แต่ถ้าคณะกรรมการพิจารณาแล้วเห็นว่ามีเหตุผล สมควรที่จะดำเนินการต่อไป โดยไม่ต้องยกเลิกการประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ ให้คณะกรรมการ ดำเนินการตามข้อ ๕๗ หรือข้อ ๕๘ แล้วแต่กรณีโดยอนุโลม” ซึ่งกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างตามระเบียบดังกล่าว ได้มอบอำนาจให้หัวหน้าส่วนราชการพิจารณาตามอำนาจได้ เพื่อให้เกิดประโยชน์ทางราชการ

กรณีที่ผู้ยื่นข้อเสนอเพียงรายเดียว หน่วยรับงบประมาณได้หารือกับคณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ กรมบัญชีกลาง โดยแจ้งเหตุผลความจำเป็นเร่งด่วนในการ

ก่อสร้าง มิให้เกิดความล่าช้าในการดำเนินการ เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานให้ถูกต้อง รวดเร็ว มีประสิทธิภาพ และเป็นไปตามระเบียบ เพื่อลดปัญหาที่จะส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานตามข้อสังเกต

สำหรับในด้านราคามาตรฐาน จะมีหน่วยงานราชการกลางที่กำหนดในเรื่องของราคา มาตรฐาน เช่น ราคามาตรฐานจากสำนักงบประมาณ หรือในด้านราคากลางตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อ จัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ให้ดำเนินการไปตามมาตรฐาน ๔ ซึ่งหน่วยงานราชการ จะเลือกใช้หลักเกณฑ์ราคาจะต้องเป็นไปตามข้อกำหนดหรือระเบียบดังกล่าว

(๗) ควรพิจารณาทบทวนหลักเกณฑ์เกี่ยวกับมาตรการตัดสิทธิ์ของผู้ประมูลให้มีความชัดเจนและลดปัญหาในทางกฎหมาย เพื่อป้องกันมิให้เกิดการร้องเรียนหรือผลกระทบต่อการดำเนินการตามแผนงานหรือโครงการ

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กรมทางหลวง

หลักเกณฑ์เกี่ยวกับมาตรการตัดสิทธิ์ของผู้ประมูลกรมทางหลวงนั้น เป็นมาตรการเชิงป้องกัน เพื่อไม่ให้ผู้รับเหมาสร้างความเสียหายจากการปฏิบัติงานที่ไม่มีประสิทธิภาพ เพื่อไม่ให้ไปสร้างความเสียหายกับโครงการก่อสร้างอื่น ๆ อีก ซึ่งผลกระทบจากการปฏิบัติงานที่ไม่มีประสิทธิภาพจะส่งผลกระทบต่อประชาชนผู้ใช้เส้นทาง อีกทั้งกรมทางหลวงได้ประกาศใช้หลักเกณฑ์ดังกล่าวตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๔๗ อีกทั้งในการจดทะเบียนเป็นผู้รับเหมา กรมทางหลวงได้แจ้งหลักเกณฑ์นี้ให้ผู้รับเหมาทราบตั้งแต่ต้นอยู่แล้ว แต่กรมทางหลวง ยินดีที่จะทบทวนหลักเกณฑ์ดังกล่าวเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่ผู้ประมูลและประชาชนผู้ใช้ทาง

กรมทางหลวงชนบท

ในการดำเนินการตัดสิทธิ์ผู้ประกอบการงานก่อสร้างของกรมทางหลวงชนบท ได้ดำเนินการตามประกาศคณะกรรมการราคากลางและขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการ ฉบับลงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๓ เรื่อง สิทธิในการรับงานของผู้ขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการงานก่อสร้าง สาขางานก่อสร้างทางและสะพานพิเศษ สาขางานก่อสร้างทาง ของกรมทางหลวงชนบท

“ข้อ ๔. กำหนดให้กรมทางหลวงชนบทสามารถนำหลักเกณฑ์การพิจารณาคุณสมบัติผู้มีสิทธิ เสนอราคาอื่นนอกเหนือจากจำนวนโครงการที่กำหนด ซึ่งหน่วยงานได้จัดทำไว้เดิมก่อนพระราชบัญญัติ การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีผลใช้บังคับ โดยหลักเกณฑ์ดังกล่าวให้ใช้เฉพาะ ในระหว่างที่หลักเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ประกอบการยังไม่มีผลบังคับใช้”

ซึ่งขณะนี้ หลักเกณฑ์ดังกล่าวอยู่ในระหว่างกรมบัญชีกลางดำเนินการยกร่างหลักเกณฑ์ และวิธีการปฏิบัติงานของผู้ประกอบการงานก่อสร้าง เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๐๖, มาตรา ๑๐๗ และระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อ จัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๑๙๐ วรรคสาม

๑๑) สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร ควรรวบรวมข้อมูลที่มีอยู่และ จัดทำเป็นฐานข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) ที่ครอบคลุมเกี่ยวกับเส้นทาง ระบบการขนส่ง ผังเมือง ปริมาณการจราจร และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อประโยชน์ในการติดตาม ตรวจสอบ และแก้ไขปัญหาหรือ อุปสรรคที่เกี่ยวข้องกับแผนการขนส่งและจราจรของประเทศได้ทันที่ โดยควรพิจารณาถึงแนวทาง การบูรณาการภารกิจและงบประมาณของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้สามารถขับเคลื่อนการดำเนินการ ร่วมกันได้

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

ปัจจุบันสำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร อยู่ระหว่างดำเนินโครงการศึกษา การพัฒนานวัตกรรมระบบวิเคราะห์ฐานข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data Analytics) เพื่อการขนส่งสินค้าด้วย รถบรรทุกและการเดินทางของคนในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ระยะที่ ๑ ซึ่งมีวัตถุประสงค์หลักใน การสำรวจพฤติกรรมการขนส่งสินค้าด้วยรถบรรทุกและการเดินทางของคน เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาใช้ในการ วิเคราะห์และวางแผนแก้ไขปัญหาการขนส่งและจราจรในอนาคตต่อไป

๒.๑๐ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

๑) ควรให้ความสำคัญด้านความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ของประเทศ โดยจัดทำ ระบบปฏิบัติการหรือ Platform ต่าง ๆ ของประเทศไทย แทนการใช้ระบบปฏิบัติการหรือ Platform ของ ต่างประเทศ เพื่อป้องกันการรั่วไหลของข้อมูลที่สำคัญภายในประเทศ ตลอดจนกำหนดมาตรการป้องกัน หรือเตรียมความพร้อมเมื่อมีการถูกโจมตีทางไซเบอร์เพื่อให้สามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างทันทั่วทั้งที่ โดยไม่ก่อให้เกิดผลกระทบภายในประเทศ ซึ่งการเพิ่มประสิทธิภาพดังกล่าวจะสอดคล้องกับ แผนยุทธศาสตร์การโครงสร้างงบประมาณ ๑ ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง ในแผนงานที่ ๑.๖ แผนงาน ยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

ตามที่พระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ พ.ศ.๒๕๖๒ มีผลบังคับใช้ เมื่อวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๖๒ และสำนักงานปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมได้ทำหน้าที่ สำนักงานคณะกรรมการการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติ (สกมช.) ในวาระเริ่มแรกนั้น บัดนี้การ จัดตั้งสำนักงานฯ เสร็จเรียบร้อยแล้ว โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดนโยบาย มาตรการ แนวทางการรักษา ความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ สำหรับหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนที่เป็นโครงสร้างพื้นฐานสำคัญทาง สารสนเทศ ในการป้องกัน รับมือ และลดความเสี่ยงจากภัยคุกคามทางไซเบอร์ มิให้เกิดผลกระทบต่อความ มั่นคงของรัฐ และความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ รวมทั้งให้ สกมช. สำนักนายกรัฐมนตรี เป็นหน่วยงาน รับผิดชอบงานตามพระราชบัญญัติ และประสานการปฏิบัติงานร่วมกันทั้งภาครัฐและเอกชน ไม่ว่า ในสถานการณ์ทั่วไปหรือสถานการณ์ที่เป็นภัยต่อความมั่นคงอย่างร้ายแรง อันจะทำให้การป้องกันและการ รับมือกับภัยคุกคามทางไซเบอร์เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพทั้งนี้ ในส่วนของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัล เพื่อเศรษฐกิจและสังคม (รมว.ดศ.) และปลัดกระทรวง ได้เข้าร่วมเป็นกรรมการในคณะกรรมการการรักษา ความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติ (กมช.) และ รมว.ดศ. ทำหน้าที่เป็นประธานคณะกรรมการบริหาร สำนักงานคณะกรรมการการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติ (กบส.) ด้วย

นอกจากนี้ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม โดยสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทาง อิเล็กทรอนิกส์ (สพธอ.) ได้มีการดำเนินโครงการผลักดันเพื่อเปลี่ยนผ่านสู่รัฐบาลดิจิทัลตามข้อกำหนดของ กฎหมายธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (Law Compliance for Government's Digital Transformation under Electronic Transaction Law) โดยมีการพัฒนาแนวนโยบายและแนวปฏิบัติด้านความมั่นคง ปลอดภัยทางสารสนเทศ รวมถึงผลักดันและดำเนินมาตรการด้านความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ที่สำคัญและ จำเป็น เช่น การเฝ้าระวังทางด้านไซเบอร์ให้หน่วยงานของรัฐ ซึ่งจะทำให้เกิดสภาพแวดล้อมที่มีความ ปลอดภัย (Secure Environment) และมีความน่าเชื่อถือ เพื่อให้ประชาชนและภาคธุรกิจมีความเชื่อมั่น (Trust) ต่อระบบการให้บริการของรัฐ โดยมีผลการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

๑. มีระบบและกลไกในการเฝ้าระวังและดูแลความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ของหน่วยงานรัฐ (ThaiCERT GMS) จำนวน ๑๓๐ หน่วยงาน พร้อมจัดทำข้อมูลวิเคราะห์เชิงสถิติการแจ้งเตือนและดำเนินการเพื่อระงับหรือป้องกันการโจมตีที่อาจส่งผลกระทบต่อระบบที่มีการเฝ้าระวังโดย ThaiCERT ภายใน ๑ ชั่วโมง หลังจากได้ผลการวิเคราะห์ โดยมีผลลัพธ์ของการตอบสนองตาม SLA อยู่ที่ ร้อยละ ๙๔.๖๘

๒. พัฒนาแนวทางในการดูแลระบบสารสนเทศที่สำคัญ เพื่อให้หน่วยงานต่าง ๆ สามารถรับมือและป้องกันภัยคุกคามต่าง ๆ ได้อย่างทันสถานการณ์ โดยมีการจัดทำแนวปฏิบัติในการรับมือเหตุการณ์ภัยคุกคามทางไซเบอร์เกี่ยวกับมัลแวร์เรียกค่าไถ่ (Ransomware) สำหรับหน่วยงานของรัฐ เพื่อให้หน่วยงานรัฐใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการรับมือ ป้องกัน ภัยคุกคามทางไซเบอร์ของมัลแวร์เรียกค่าไถ่ (Ransomware) นอกจากนี้ สฟทอ. ได้มีการเตรียมความพร้อมด้านการพัฒนาบุคลากรด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ ซึ่งดำเนินการภายใต้โครงการยกระดับความเชื่อมั่นเพื่อแก้ปัญหาข้อกังขาที่ส่งผลกระทบต่อพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (Stop e-Commerce Fraud) โดยดำเนินการจัดอบรมความรู้ให้แก่บุคลากรด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ และประชาชนอย่างต่อเนื่องผ่านการจัดงาน Open Forum : Information Security Knowledge Sharing Series และการจัดอบรม สัมมนา หน่วยงานต่าง ๆ โดยมีผู้สนใจเข้าร่วมการอบรมจำนวนทั้งสิ้น ๑,๑๖๑ คน

สำหรับ สำนักงานปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ภายใต้การดำเนินงานของกองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยี (บก.ปอท.) ได้ให้ความสำคัญด้านความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ของประเทศไทย โดยมีการดำเนินการ ดังนี้

๑. ด้านการจัดทำระบบปฏิบัติการหรือ Platform ต่างๆ มีการดำเนินการ ดังนี้

๑.๑ มีการใช้ระบบ Private Cloud ของหน่วยงาน แทนการใช้ของต่างประเทศ เช่น การใช้งาน Private Cloud ของ บก.ปอท. ในการทำงานระบบภายในของหน่วยงาน

๑.๒ มีการใช้ Hosting ของตนเอง เช่น การสร้าง Web Application เก็บไว้ที่ Private Cloud ของหน่วยงาน

๑.๓ ใช้ระบบบริหารจัดการงานของตนเอง เช่น งานด้านตรวจพิสูจน์ (Forensic) มีการจัดเก็บและระบบบริหารจัดการบน Private Cloud ของหน่วยงานเพื่อป้องกันการรั่วไหลของข้อมูล

๒. มาตรการป้องกันหรือเตรียมพร้อมเมื่อมีการถูกโจมตีทางไซเบอร์ มีการดำเนินการ ดังนี้

๒.๑ สำรองข้อมูลที่สำคัญเก็บไว้ที่ปลอดภัย โดยแยกออกจากระบบ เช่น การใช้หน่วยความจำภายนอกมาเชื่อมต่อกับระบบคอมพิวเตอร์ และเมื่อถูกโจมตีจะไม่ก่อให้เกิดความเสียหาย

๒.๒ กำชับให้มีการเปลี่ยนรหัสผ่านเข้าระบบเป็นประจำ และตรวจสอบว่ามีรหัสผ่านของหน่วยงานรั่วไหลในอินเทอร์เน็ตหรือไม่

๒.๓ อบรมเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานเกี่ยวกับมาตรการรักษาความปลอดภัย เพื่อลดความเสี่ยงในการถูกโจมตี เช่น ห้ามใช้ซอฟต์แวร์ละเมิดลิขสิทธิ์ หรือการเข้าชมเว็บไซต์ไม่เหมาะสม ซึ่งเหล่านี้อาจมีการฝังมัลแวร์ไว้ เป็นต้น

๒.๔ จัดทำโครงการตรวจสอบความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ เพื่อตรวจสอบหาช่องโหว่และวิเคราะห์ด้านความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ ของหน่วยงาน บก.ปอท./บช.ก./ตร.

๒.๕ การประสานความร่วมมือกับ ETDA, TH CERT และ TB CERT ในการเตรียมความพร้อมรับมือเมื่อมีเหตุการณ์โจมตี เช่น การถูกโจมตีจาก Ransomwares ของโรงพยาบาลสระบุรี ซึ่งหน่วยงานดังกล่าวได้ร่วมมือกันในการแก้ไขปัญหาและแนวทางป้องกันในอนาคต

๒.๖ การพัฒนาทักษะความรู้ ของบุคลากร ในด้านความปลอดภัย โดยร่วมกิจกรรมกับ ศูนย์ไซเบอร์กองทัพอากาศ, TB CERT และกิจกรรม CTF รวมถึงการประชุมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

๓. ด้านการเพิ่มประสิทธิภาพในการรวบรวมพยานหลักฐานและนำตัวผู้กระทำผิดมาลงโทษตามกฎหมาย มีการจัดทำโครงการต่างๆ ดังนี้

๓.๑ โครงการจัดหาชุดเครื่องมือสนับสนุนการตรวจค้นและวิเคราะห์ข้อมูลอาชญากรรมคอมพิวเตอร์

๓.๒ โครงการระบบสืบสวนสำหรับเจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ

๓.๓ โครงการจัดหาชุดเครื่องมือตรวจสอบความปลอดภัยของระบบคอมพิวเตอร์และสืบค้นข้อมูลบนอินเทอร์เน็ตขั้นสูง

๓.๔ โครงการจัดซื้อครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์รองรับเจ้าหน้าที่ที่ตามการปรับปรุงโครงสร้างและเพื่อทดแทน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน

๓.๕ โครงการเพิ่มขีดความสามารถระบบปฏิบัติการ ศูนย์เฝ้าระวังสื่อสังคมออนไลน์

ทั้งนี้ กระทรวงจะนำข้อเสนอมาพิจารณาแนวทางการมีแพลตฟอร์มภาครัฐที่สามารถเชื่อมโยงกับทุกบริการที่สำคัญของทุกหน่วยงานของรัฐ ทำหน้าที่เป็นส่วนติดต่อกับผู้ใช้งานหรือประชาชนที่ต้องการใช้บริการภาครัฐในรูปแบบดิจิทัลโดยมีการขยายโครงสร้างพื้นฐานให้รองรับเหมาะสม มีการบริหารจัดการอย่างมีมาตรฐานเพื่อให้เกิดความเชื่อมโยงไปยังบริการต่าง ๆ ของภาครัฐอย่างมีประสิทธิภาพ ลดความซ้ำซ้อนในเชิงงบประมาณการกำหนดรูปแบบเพื่อเป็นแนวปฏิบัติให้กับหน่วยงานภาครัฐ การบูรณาการร่วมกับระบบแลกเปลี่ยนข้อมูลกลางภาครัฐที่มีอยู่ในปัจจุบันและขยายผลการพัฒนาเพื่อการเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลผ่านระบบ ศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลกลางภาครัฐ สำหรับบริการอื่น ๆ ต่อไป

๒) ควรดำเนินโครงข่ายอินเทอร์เน็ตประชารัฐแบบเปิด (Open Access Network) เพื่อให้ผู้ประกอบการโทรคมนาคมสามารถเข้าเชื่อมต่อ และให้บริการแก่ประชาชนอย่างครอบคลุม โดยมุ่งเน้นการลดความซ้ำซ้อนในการวางโครงข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อเป็นการลดต้นทุนการคิดค่าบริการกับประชาชน นอกจากนี้ ต้องติดตามและตรวจสอบการดำเนินการให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพเกี่ยวกับการให้บริการให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม รวมทั้งเพิ่มประสิทธิภาพสร้างเครือข่ายเน็ตอาสาประชารัฐ ซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการใช้ประโยชน์จากโครงข่ายอินเทอร์เน็ตที่จะช่วยผลักดันแผนงานพื้นฐานด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคมให้ประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชนนั้น ๆ สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่สินค้าหรือบริการโดยใช้ประโยชน์จากโครงข่ายดังกล่าว ซึ่งจะเป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจของสังคมไทย

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

เมื่อรัฐบาลลงทุนโครงข่ายเน็ตประชารัฐเป็นโครงข่ายหลัก (Core Network) และมีนโยบายเปิดโครงข่ายให้ผู้ประกอบการโทรคมนาคมมาเชื่อมต่อ โดยไม่ต้องลงทุนโครงข่ายหลักซ้ำซ้อนเพราะรัฐลงทุนสร้างไว้ให้แล้ว (Open Access Network) เพื่อให้สามารถบริการอินเทอร์เน็ตไปยังครัวเรือนในราคาถูกลงโดยมีการให้บริการโครงข่ายแบบเปิด (Open Access Network) เพื่อให้ผู้ประกอบการโทรคมนาคมอื่นเชื่อมต่อไปให้บริการยังบ้านเรือนประชาชนได้ ซึ่งปัจจุบัน บมจ. โทรคมนาคมแห่งชาติ ได้ให้บริการอินเทอร์เน็ตบรอดแบนด์ที่มีคุณภาพ ต่อประชาชนและเกษตรกรผู้มีรายได้น้อยได้รับความเท่าเทียมในการเข้าถึงโดยคิดค่าบริการที่เป็นธรรม โดยผ่านโครงข่าย Fiber Optic จากจุดเชื่อมต่อภาครัฐไปยังหมู่บ้านทั่วประเทศจำนวน ๒๔,๗๐๐ หมู่บ้าน และติดตั้งอุปกรณ์กระจายสัญญาณ Wi-Fi ความเร็ว ๓๐/๑๐ Mbps หมู่บ้านละ

๑ จุด ต่อมาปี ๒๕๖๒ ได้ปรับความเร็วการใช้งานอินเทอร์เน็ตเป็น ๑๐๐/๕๐M จำนวน ๒๔,๗๐๐ หมู่บ้าน และได้มีการแต่งตั้งคณะทำงานบริหารจัดการการให้บริการโครงข่ายเน็ตประชารัฐแบบเปิด (Open Access Network) พร้อมทั้งพัฒนาระบบบริหารจัดการการเชื่อมต่อและใช้งานโครงข่ายเน็ตประชารัฐ (MDES-OA) เพื่อบริหารจัดการการขอเชื่อมต่อโครงข่ายเน็ตประชารัฐของผู้ประกอบกิจการโทรคมนาคม และเป็นข้อมูลประกอบการ

พิจารณาของคณะทำงานฯ สำหรับการขอเชื่อมต่อโครงข่ายเน็ตประชารัฐของผู้ประกอบกิจการโทรคมนาคม ซึ่งขณะนี้ผู้ประกอบกิจการโทรคมนาคมฯ ได้ลงนามในสัญญาฯ และเชื่อมต่อโครงข่ายเรียบร้อยแล้ว จำนวน ๔ ราย โดยเปิดให้บริการไปยังบ้านเรือนประชาชนแล้ว ๒๕๕,๒๔๑ ครัวเรือน (ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๔)

นอกจากนี้ที่ผ่านมา กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ได้สร้างการรับรู้การใช้ประโยชน์จากโครงข่ายเน็ตประชารัฐ เพื่อให้ประชาชนสามารถใช้ประโยชน์จากอินเทอร์เน็ตได้อย่างสร้างสรรค์ และได้มีการคัดเลือกประชาชนในหมู่บ้านเน็ตประชารัฐที่มีจิตอาสาให้มาเป็น “เครือข่ายเน็ตอาสาประชารัฐ” เพื่อเป็นผู้ประสานงานเกี่ยวกับข้อมูลการใช้ประโยชน์จากเน็ตประชารัฐ ปัญหาในการใช้งานกับกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมหรือเจ้าหน้าที่ในพื้นที่ ซึ่งเป็นการวางกลไกการทำงานในหมู่บ้านเน็ตประชารัฐ นับเป็นจุดเริ่มต้นที่ดีของการสร้างบุคลากรที่สามารถทำหน้าที่ส่งเสริมการใช้ดิจิทัลในพื้นที่ ตลอดจนเป็นสื่อกลางในการประสานงาน และเพื่อให้การทำงานครอบคลุมทุกหมู่บ้านของประเทศไทย จึงได้ดำเนินโครงการพัฒนาเครือข่ายอาสาสมัครดิจิทัล (อสด.) ให้เป็นกำลังสำคัญในการช่วยเหลือให้คำแนะนำประชาชนในพื้นที่ให้มีความตระหนักรู้ ใช้ดิจิทัลอย่างสร้างสรรค์ สามารถใช้ดิจิทัลเพื่อต่อยอดการใช้ประโยชน์ และสร้างอาชีพให้เกิดมูลค่าทางเศรษฐกิจแก่ตนเอง และชุมชนต่อไป

๓) **ควรผลักดันการปรับตัวจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ซึ่งเป็นวิกฤติที่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจของประเทศต่าง ๆ รวมถึงประเทศไทยที่มีแนวโน้มที่จะหดตัวสูงในปี พ.ศ. ๒๕๖๓** เนื่องจากการดำเนินมาตรการปิดประเทศ (Lockdown) ทำให้ภาคธุรกิจโดยเฉพาะอย่างยิ่งภาคการท่องเที่ยวขาดรายได้ ดังนั้น ในฐานะหน่วยงานหลักที่กำกับดูแล และส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลที่กระทรวงควรถือเป็นโอกาสประสานกับหน่วยงานทั้งภาครัฐและองค์กรเอกชน พัฒนาด้านดิจิทัลเพื่อนำมาใช้ในสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาด้านดิจิทัลเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ เช่น ระบบโลจิสติกส์ ระบบ e - Commerces เป็นต้น ทั้งนี้ การดำเนินการดังกล่าวควรสอดคล้องกับแผนงานบูรณาการรัฐบาลดิจิทัล ตามยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสั่งเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ได้เล็งเห็นความสำคัญในการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการปฏิบัติงานเพื่อให้เข้ากับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป โดยสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (สพธอ.) มีการกำกับดูแล และส่งเสริมให้เกิดการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาสนับสนุนการทำงานของหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน และมีการดำเนินงานด้านการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและเพิ่มความเชื่อมั่นและความน่าเชื่อถือในการทำธุรกรรมออนไลน์ให้กับทุกภาคส่วน จึงได้มีการดำเนินการโครงการกำกับดูแลบริการเกี่ยวกับการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัล และลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Digital Governance)

เพื่อขับเคลื่อนการออกพระราชกฤษฎีกาหลังจากการประกาศใช้พระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งมีการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

๑. จัดทำ (ร่าง) พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการควบคุมดูแลธุรกิจบริการเกี่ยวกับระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัลที่ต้องได้รับใบอนุญาต พ.ศ. เพื่อยกระดับให้บริการเกี่ยวกับระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัลมีความเข้มแข็งมีมาตรฐาน มีความมั่นคงปลอดภัย และมีความน่าเชื่อถือ เนื่องจากบริการเกี่ยวกับระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัลเป็นโครงสร้างพื้นฐานที่มีความสำคัญต่อการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ของทั้งหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน เนื่องจากเป็นบริการที่ช่วยลดความเสี่ยงในการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ซึ่งรวมถึงพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์หรือ e-Commerce โดยเฉพาะความเสี่ยงจากการแอบอ้างหรือปลอมแปลงตัวตนเข้ามาทำธุรกรรม

๒. จัดทำประกาศ สพรอ. เรื่อง แนวทางการเข้าร่วมโครงการทดสอบนวัตกรรมหรือบริการเกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (Digital Service Sandbox) พ.ศ. ๒๕๖๓ เพื่อส่งเสริมให้มีสนามทดสอบในการทดลองนำนวัตกรรมหรือบริการด้าน Digital Service มาทดสอบหรือดูความสอดคล้องตามมาตรฐานและข้อกำหนดต่าง ๆ เพื่อให้ปรับปรุงและพัฒนาบริการ Digital Service ให้มีความน่าเชื่อถือยิ่งขึ้น

๓. จัดทำ (ร่าง) พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการควบคุมดูแลธุรกิจการให้บริการออกใบรับรองเพื่อสนับสนุนลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. เพื่อรองรับการดูแลผู้ให้บริการออกใบรับรองที่นำไปใช้ประกอบการลงลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่เชื่อถือได้ ซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญสำหรับการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ของทั้งภาครัฐและภาคเอกชนในธุรกรรมต่าง ๆ ที่ต้องมีการลงลายมือชื่อตามกฎหมาย

รวมทั้ง กรมอุตุนิยมวิทยาได้ดำเนินโครงการจัดหาระบบบูรณาการและบริการอัจฉริยะทางอุตุนิยมวิทยาและแผ่นดินไหว (TMD Portal) ซึ่งเป็นการปรับเปลี่ยนกระบวนการปฏิบัติงานโดยนำเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาช่วยในการปฏิบัติงาน เพื่อการให้บริการข้อมูลอุตุนิยมวิทยาและแผ่นดินไหวที่มีประสิทธิภาพ สะดวก รวดเร็ว และเป็นระบบมากยิ่งขึ้น ในการจัดทำโครงการนี้มีหลักการและเหตุผลเพื่อปรับปรุงกระบวนการปฏิบัติงาน กระบวนการให้บริการในระบบดิจิทัลให้มีความเท่าทันเทคโนโลยีดิจิทัลที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ข้อมูลปริมาณมากมายของกรมอุตุนิยมวิทยาจะต้องมีการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้สามารถจัดเก็บ สืบค้น บริการ ได้อย่างรวดเร็ว การบูรณาการข้อมูลอุตุนิยมวิทยาทุกประเภทเข้าสู่ศูนย์กลางข้อมูลที่กรมอุตุนิยมวิทยาผลิตขึ้น เช่น ข้อมูลตรวจวัดสภาพอากาศ ข้อมูลสถิติภูมิอากาศ ข้อมูลตรวจอากาศด้วยเรดาร์ ข้อมูลตรวจอากาศด้วยดาวเทียม ข้อมูลฝนจากระบบโทรมาตร ข้อมูลข่าวอากาศ (GTS) ข้อมูลแผนที่อากาศ ข้อมูลการเตือนภัยสภาพอากาศ ข้อมูลการเกิดแผ่นดินไหวและแรงสั่นสะเทือน ข้อมูลอุตุนิยมวิทยาเพื่อการเกษตรและ GIS ข้อมูลผลผลิตจากแบบจำลองการพยากรณ์อากาศ (NWP) ข้อมูลระบบตรวจอากาศอัตโนมัติและระบบตรวจวัดวินเซียร์ (AWOS, LLWAS) เป็นต้น ข้อมูลเหล่านี้จะถูกรวบรวมจากระบบที่อยู่กระจัดกระจายให้เข้าสู่ศูนย์กลาง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการสืบค้น วิเคราะห์ และให้บริการมากขึ้น การพัฒนาระบบวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ จะมีการจัดทำระบบนิเวศของระบบข้อมูลขนาดใหญ่ เพื่อใช้ในการกิจการวิเคราะห์ข้อมูลอุตุนิยมวิทยา ร่วมกับข้อมูลในศาสตร์อื่น มีการให้บริการ Big Data Platform สำหรับบุคลากรภายในเพื่อพัฒนาศักยภาพในการใช้และวิเคราะห์ข้อมูล และที่สำคัญจะต้องพัฒนาระบบให้บริการสารสนเทศอุตุนิยมวิทยาอัจฉริยะ ที่ทันสมัยด้วย เพื่อให้กระบวนการให้บริการข้อมูลข่าวสารเข้าถึงประชาชน ผู้รับบริการ ได้อย่างรวดเร็ว ซึ่งการดำเนินการในโครงการนี้ ผลที่ได้จะส่งเสริมการเฝ้าระวังรู้เท่าทัน และสามารถปรับตัวเพื่อพร้อมรับมือต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศและทุเลาภัยพิบัติจากภัยธรรมชาติ ลดการสูญเสียชีวิตและทรัพย์สินทั้งของประชาชนและภาครัฐ อีกทั้งยังสามารถสนับสนุนนโยบายของรัฐในการ

ปรับเปลี่ยนประเทศเข้าสู่ Thailand ๔.๐ อย่างยั่งยืนด้วย ซึ่งโครงการดังกล่าวดำเนินการให้เป็นไปตามแนวทางของแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ด้านปรับเปลี่ยนภาครัฐสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัล แผนงานการจัดให้มีบริการอัจฉริยะที่ขับเคลื่อนโดยความต้องการของประชาชนหรือผู้ใช้บริการฯ แผนงานการพัฒนาแพลตฟอร์มบริการพื้นฐานภาครัฐ (government service platform) เพื่อรองรับการพัฒนาแอปพลิเคชันหรือบริการรูปแบบใหม่ที่เป็นบริการพื้นฐานของทุกหน่วยงานภาครัฐ กรมอุตุนิยมวิทยาตระหนักในความสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศ การเฝ้าระวังภัย การบรรเทาภัยพิบัติจากภัยธรรมชาติ และการพัฒนาระบบอัจฉริยะเพื่อพัฒนาเมือง ภาครัฐกิจบริการ ภาคการผลิตและบริการอัจฉริยะ ภาครัฐ จึงพิจารณานำเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องเพื่อยกระดับการใช้ดิจิทัลในการเฝ้าระวังภัย ลดภัยพิบัติจากภัยธรรมชาติ สนับสนุนกิจกรรมอัจฉริยะ สร้างแพลตฟอร์มบริการพื้นฐานภาครัฐด้านการตรวจวัดสภาพอากาศ รวมทั้งการประมวลผลและใช้ประโยชน์จากข้อมูลขนาดใหญ่ทางอุตุนิยมวิทยาเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน

สำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สดช.) มีส่วนสนับสนุนด้านโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีดิจิทัลในสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ โดยดำเนินโครงการพัฒนาแพลตฟอร์มดิจิทัลของรัฐ กิจกรรมพัฒนาระบบคลาวด์กลางภาครัฐ (Government Data Center and Cloud service: GDCC) ซึ่งได้รับงบประมาณในแผนงานบูรณาการรัฐบาลดิจิทัลให้บริการคลาวด์กลางภาครัฐสำหรับแอปพลิเคชัน หน่วยงาน ในการติดตามและประเมินผู้ที่มีความเสี่ยงต่อการติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ เพื่อให้การใช้งานแอปพลิเคชันเป็นไปอย่างราบรื่น และรองรับปริมาณผู้ใช้งานจำนวนมาก

๔) ควรมีการกำกับดูแลการดำเนินการของบริษัท โทรคมนาคมแห่งชาติ จำกัด (มหาชน) หรือ NT ซึ่งเป็นการควบคุมกิจการระหว่างบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) กับบริษัท กสทช. โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการควบคุมจึงควรต้องดำเนินการอย่างรอบคอบ และผลลัพธ์ของการควบคุมต้องสร้างความเชื่อมั่นได้ว่าจะสามารถเพิ่มผลิตภาพ (Productivity) ของบริษัท โทรคมนาคมแห่งชาติ จำกัด (มหาชน) รวมทั้งเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และสามารถสร้างรายได้ให้แก่รัฐได้อย่างมีประสิทธิภาพในอนาคต

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

การควบคุมกิจการระหว่างบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) กับบริษัท กสทช. โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) เป็นบริษัท โทรคมนาคมแห่งชาติ จำกัด (มหาชน) หรือ NT ส่งผลให้ NT มีโครงข่ายครอบคลุมพื้นที่ต่าง ๆ รวมทั้งมีทรัพยากรโครงข่ายที่สามารถนำไปต่อยอด อาทิ เสาคโทรคมนาคม เคเบิลใต้น้ำ คลื่นความถี่ ท่อร้อยสายใต้ดิน Fiber Optic, Data center และระบบโทรศัพท์ที่มากขึ้น ทำให้มีศักยภาพและขีดความสามารถในการให้บริการลูกค้าทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน SME รวมถึงประชาชนทั่วไปทุกพื้นที่ในประเทศ ทั้งนี้ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม โดยสำนักงานปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ได้ดำเนินการกำกับดูแลการดำเนินการของ NT โดยพิจารณาแผนงานโครงการและให้จัดทำรายละเอียดผลการดำเนินการเป็นประจำทุกเดือน ให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีและสอดคล้องกับแนวทางของคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (คนร.) เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการควบคุมและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และสามารถสร้างรายได้ให้แก่รัฐได้อย่างมีประสิทธิภาพในอนาคตต่อไป

๕) ควรให้ความสำคัญกับการขับเคลื่อนการดำเนินการให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี ที่ให้ความเห็นชอบในหลักการการเปลี่ยนแปลงการดำเนินโครงการยกระดับโครงสร้างพื้นฐาน โทรคมนาคมเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ในการเพิ่มประสิทธิภาพโครงข่าย อินเทอร์เน็ตระหว่างประเทศสู่การเป็นศูนย์กลางการแลกเปลี่ยนข้อมูลดิจิทัลของภูมิภาคอาเซียน (ASEAN Digital Hub) ซึ่งปัจจุบันอยู่ในระหว่างการดำเนินโครงการระยะที่ ๓ การสร้างเคเบิลใต้น้ำ (Submarine) เส้นใหม่ไปเชื่อมต่อระหว่างประเทศไทยลงไปยังทางทิศใต้สิ้นสุดที่ประเทศสิงคโปร์ และทางทิศเหนือเชื่อมต่อ ตั้งแต่ประเทศจีนไปสิ้นสุดที่ประเทศญี่ปุ่น โดยได้ลงนามข้อตกลงกิจการร่วม (Consortium) กับอีก ๗ ประเทศแล้ว โดยต้องประเมินผลการดำเนินการเป็นระยะ ตลอดจนติดตามให้เป็นไปตามแผนการ ดำเนินงานและแผนการเบิกจ่ายงบประมาณที่กำหนดอย่างเคร่งครัด รวมทั้งการจัดทำรายงาน ความก้าวหน้าของการดำเนินการ ปัญหา และอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน ตลอดจนแนวทาง แก้ไขปัญหาการดำเนินการดังกล่าว ซึ่งจะเป็นการเพิ่มศักยภาพของแบนด์วิธ (Bandwidth) เป็น ๙ GB กระทั่งคาดว่าจะดำเนินการเสร็จสิ้นภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๕

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

การดำเนินโครงการยกระดับโครงสร้างพื้นฐานโทรคมนาคมเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจของ ประเทศในการเพิ่มประสิทธิภาพโครงข่ายอินเทอร์เน็ตระหว่างประเทศสู่การเป็นศูนย์กลางการแลกเปลี่ยน ข้อมูลดิจิทัลของภูมิภาคอาเซียน (ASEAN Digital Hub) ซึ่งขณะนี้ โครงการ ASEAN Digital Hub อยู่ระหว่าง การดำเนินงานกิจกรรมการก่อสร้างเคเบิลใต้น้ำระบบใหม่ร่วมกับภาคีสมาชิก โดยจะเชื่อมต่อประเทศไทยกับ ประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก ๖ ประเทศ ได้แก่ ประเทศไทย ประเทศจีน ประเทศสิงคโปร์ ประเทศ ฟิลิปปินส์ ประเทศญี่ปุ่น และประเทศเวียดนาม ซึ่งออกแบบรองรับการใช้งานรวมแล้ว ๒๗ Tbps ดังนี้ ๑) ประเทศไทย ไป ฮองกง ๙ Tbps ๒) ประเทศไทย ไป สิงคโปร์ ๙ Tbps ๓) ฮองกง ไป ประเทศญี่ปุ่น ๙ Tbps โดยงบประมาณภายใต้โครงการนี้สามารถใช้ capacity ได้บางส่วน หากต้องการใช้ capacity ให้ได้ ตามสิทธิการใช้งาน Entitlement ที่มี สามารถลงทุนติดตั้งอุปกรณ์ SLTE ตาม Node ที่ต้นทางและปลายทาง ที่ต้องการใช้งาน ซึ่ง บมจ. โทรคมนาคมแห่งชาติ ได้ตอบรับการเข้าร่วมลงทุนในระบบเคเบิลใต้น้ำ ADC และข้อตกลงก่อสร้างและบำรุงรักษาระบบ (Construction and Maintenance Agreement: C&MA) และ สัญญาจ้างก่อสร้างระบบ (Supply Contract) เมื่อวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ โดยทุกประเทศได้ลงนามครบ และมีผลบังคับใช้อย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ซึ่งตามสัญญาฯ จะดำเนินการก่อสร้าง แล้วเสร็จพร้อมการตรวจรับงานภายใน ๓๔ เดือน จึงจำเป็นต้องขยายระยะเวลาโครงการออกไปถึงปี ๒๕๖๕ เพื่อให้สอดคล้องกับสัญญาฯ โดยคณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๓ เห็นชอบให้ดำเนินการ ปรับปรุงแผนงานและงบประมาณการดำเนินโครงการฯ

ทั้งนี้ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมได้กำกับและติดตามการดำเนินงานโครงการให้ เป็นไปตามแผนการดำเนินงานและแผนการเบิกจ่ายงบประมาณ และ บมจ. โทรคมนาคมแห่งชาติ ได้รายงาน ความคืบหน้าการดำเนินงาน ปัญหาและอุปสรรค รวมทั้งแนวทางการแก้ไขปัญหาทุกเดือน

๖) กรมอุตุนิยมวิทยา ควรกำหนดแผนงานเพิ่มประสิทธิภาพการตรวจสอบอากาศ ด้วยเครื่องมือตรวจอากาศอัตโนมัติ (AWS) และปรับเปลี่ยนให้เป็นระบบดิจิทัลตามข้อปฏิบัติขององค์การ อุตุนิยมวิทยาโลก (WMO) รวมทั้งมุ่งเน้นการดำเนินการในการเพิ่มขีดความสามารถทางด้านการตรวจ การเฝ้าระวัง การพยากรณ์อากาศและการเตือนภัยธรรมชาติล่วงหน้า เพื่อให้สอดคล้องกับเป้าหมาย และตัวชี้วัดตามยุทธศาสตร์ชาติ

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กรมอุตุนิยมวิทยา มีแผนเพิ่มประสิทธิภาพในการตรวจอากาศ โดยการติดตั้งเครื่องมือตรวจอากาศอัตโนมัติ (Automatic Weather Station : AWS) เพื่อใช้เป็นข้อมูลนำเข้าแบบจำลองบรรยากาศ ซึ่งจะติดตั้งเครื่องมือให้มีความถี่เชิงพื้นที่ของข้อมูลมากขึ้น จะทำให้มีข้อมูลสำหรับการพยากรณ์ลักษณะอากาศประจำวัน และการคาดการณ์ล่วงหน้าที่ถูกต้อง แม่นยำสูง ทำให้ประชาชนมีการเตรียมความพร้อมรับมือและปรับตัว เพื่อลดความสูญเสียในชีวิตและทรัพย์สิน และยังสามารถนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ประโยชน์ด้านการท่องเที่ยว การขนส่ง การเกษตร การประมง รวมทั้งยังเป็นประโยชน์สำหรับหน่วยงานภาครัฐในการติดตามและเฝ้าระวังภัยน้ำท่วม ภัยแล้ง และภัยหนาว ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ประเด็นการสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ

ในปีงบประมาณ ๒๕๖๔ กรมอุตุนิยมวิทยาได้ดำเนินการติดตั้งเครื่องมือตรวจอากาศอัตโนมัติ (AWS) จำนวน ๙๑ สถานี (งบประมาณผูกพัน ๓ ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ – ๒๕๖๖) โดยติดตั้งครอบคลุมภูมิภาคต่าง ๆ ดังนี้

ศูนย์อุตุนิยมวิทยาภาคเหนือ

- สถานีอุตุนิยมวิทยา ๗ สถานี
- สถานีตรวจวัดแผ่นดินไหว ๑๙ สถานี
- สถานีตรวจวัดอัตราเร่งของพื้นดิน ๑๓ สถานี
- สถานีตรวจวัดการเคลื่อนตัวของเปลือกโลก ๓ สถานี

ศูนย์อุตุนิยมวิทยาภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

- สถานีอุตุนิยมวิทยา ๓ สถานี
- สถานีตรวจวัดแผ่นดินไหว ๗ สถานี
- สถานีตรวจวัดอัตราเร่งของพื้นดิน ๑ สถานี

ศูนย์อุตุนิยมวิทยาภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง

- สถานีอุตุนิยมวิทยา ๓ สถานี
- สถานีตรวจวัดแผ่นดินไหว ๓ สถานี

กองตรวจและเฝ้าระวังสภาวะอากาศ (ภาคกลาง + ตะวันออก)

- สถานีอุตุนิยมวิทยา ๔ สถานี
- สถานีตรวจวัดแผ่นดินไหว ๕ สถานี
- สถานีตรวจวัดอัตราเร่งของพื้นดิน ๔ สถานี

ศูนย์อุตุนิยมวิทยาภาคใต้ฝั่งตะวันออก

- สถานีอุตุนิยมวิทยา ๔ สถานี
- สถานีตรวจวัดแผ่นดินไหว ๕ สถานี
- สถานีตรวจวัดอัตราเร่งของพื้นดิน ๑ สถานี
- สถานีตรวจวัดการเปลี่ยนแปลงระดับน้ำทะเล ๓ สถานี

ศูนย์อุตุนิยมวิทยาภาคใต้ฝั่งตะวันตก

- สถานีอุตุนิยมวิทยา ๑ สถานี
- สถานีตรวจวัดแผ่นดินไหว ๔ สถานี
- สถานีตรวจวัดการเคลื่อนตัวของเปลือกโลก ๑ สถานี

๗) สำนักงานสถิติแห่งชาติ ควรดำเนินการสำรวจจัดทำสำมะโนประชากรและเคหะเพื่อให้สอดคล้องกับข้อเสนอแนะขององค์การสหประชาชาติ (UN) ที่ขอให้ทุกประเทศในโลกจัดทำสำมะโนประชากรและเคหะในรอบ ๑๐ ปี ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ แต่ด้วยการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ทำให้การดำเนินการดังกล่าวต้องถูกยกเลิกไป จากการที่เดิมรูปแบบการจัดทำสำมะโนประชากรและเคหะจะต้องใช้บุคลากรจำนวนมาก และยังอิงกับการเก็บข้อมูลบนกระดาษในขณะที่ข้อมูลสำมะโนประชากรและเคหะมีหลายมุมมองที่ต้องอาศัยการสอบถามจากผู้ถูกสำรวจ ดังนั้น การจัดทำสำมะโนประชากรและเคหะในปัจจุบันจำเป็นต้องใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเข้ามามีส่วนในการดำเนินการเพื่อลดภาระงบประมาณในการสำรวจแบบเดิม (Manual) กรณีประเทศไทยควรต้องประสานแนวทางการดำเนินการกับองค์การสหประชาชาติ (UN) เพื่อกำหนดรูปแบบและแนวทางให้ชัดเจนและสอดคล้องกัน โดยคำนึงถึงบริบทการเปลี่ยนแปลงของสังคม อาทิ รูปแบบการอยู่อาศัยของประชากร และการนำเทคโนโลยีมาใช้อำนวยความสะดวกในการให้ข้อมูล เพื่อให้การจัดทำสำมะโนประชากรและเคหะได้ข้อมูลที่ต้องการ ครบถ้วน และเกิดประโยชน์สูงสุด

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ทำให้ไม่สามารถดำเนินการจัดทำสำมะโนประชากรและเคหะแบบดั้งเดิม (Traditional census) ด้วยวิธีการสัมภาษณ์แบบ face-to-face ได้ ด้วยเหตุดังกล่าวนี้ คณะกรรมการบริหารโครงการสำมะโนประชากรและเคหะ พ.ศ. ๒๕๖๓ จึงมีมติให้เลื่อนการจัดทำสำมะโนประชากรและเคหะ ในปี ๒๕๖๓ ออกไปก่อน

ในการดำเนินการจัดทำสำมะโนประชากรและเคหะของประเทศไทยที่ผ่านมาทุกครั้ง สำนักงานสถิติแห่งชาติได้ดำเนินการตามหลักการและข้อเสนอแนะขององค์การสหประชาชาติ (Principles and Recommendations for Population and Housing Censuses) ที่จัดทำขึ้นเพื่อให้นานาชาติได้ใช้เป็นคู่มือในการดำเนินการจัดทำสำมะโนประชากร โดยเฉพาะ Revision ๓ ที่องค์การสหประชาชาติ (UN) ได้เพิ่มหัวข้อสำคัญคือวิธีการจัดทำสำมะโนประชากร (Census Methodology) ซึ่งสรุปวิธีจัดทำสำมะโนประชากรแบบทางเลือก และได้แนะนำว่าการใช้ประโยชน์จากข้อมูลระบบทะเบียนเพื่อการทำสำมะโนประชากรสามารถใช้ประโยชน์ร่วมกันได้ถ้าระบบทะเบียนมีคุณภาพดีและครบถ้วน โดยปัจจุบันมีหลายประเทศทั่วโลกที่เริ่มการจัดทำสำมะโนประชากรด้วยข้อมูลจากฐานทะเบียน ในภูมิภาคเอเชียมีประเทศสิงคโปร์ สาธารณรัฐประชาชนจีน และเกาหลีใต้ ในขณะที่ประเทศภูมิภาคยุโรปมีการใช้วิธีนี้กันอย่างแพร่หลาย เช่น เดนมาร์ก ฟินแลนด์ นอร์เวย์ สวีเดน เยอรมนี สเปน เบลเยียม สวิสเซอร์แลนด์ และเนเธอร์แลนด์ เป็นต้น

การจัดทำสำมะโนประชากรแบบใช้ข้อมูลจากฐานทะเบียนเป็นแนวคิดใหม่ ที่ใช้ประโยชน์จากรายการข้อมูลที่มีในฐานทะเบียน ในการจัดทำอาจต้องใช้ฐานทะเบียนหลาย ๆ ฐาน (จากหลายหน่วยงาน) เช่น ฐานข้อมูลประชากร ครว้เรือน ทะเบียนคนเกิด ทะเบียนคนตาย ข้อมูลที่อยู่อาศัย เป็นต้น และสำนักงานสถิติแห่งชาติได้ทำการศึกษาทดลองเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากข้อมูลที่มีอยู่ในทะเบียนของหน่วยงานต่าง ๆ มาระยะหนึ่งแล้วดังข้อชี้แจงข้อที่ ๑ หากแต่ยังไม่สามารถบูรณาการข้อมูลทะเบียนจากหน่วยงานต่าง ๆ ได้

เนื่องจากมีอุปสรรคด้านกฎระเบียบของแต่ละหน่วยงาน ซึ่งอยู่ระหว่างดำเนินการประสานความร่วมมือกับหน่วยงาน

๘) สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ มีการใช้ศัพท์เฉพาะเกี่ยวกับด้านดิจิทัลที่หลากหลาย และทำให้เกิดความสับสนในความหมายที่แท้จริงและบริบทในการใช้คำ ดังนั้นควรดำเนินการบัญญัติศัพท์เกี่ยวกับด้านดิจิทัลให้มีเอกภาพและมีความหมายที่ชัดเจน รวมถึง บริบทการใช้ในแต่ละคำ เพื่อให้ประชาชนทั่วไปเกิดความเข้าใจที่ตรงกัน

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (สพธอ.) ได้มีการอธิบายความหมายของคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับด้านดิจิทัลซึ่งสอดคล้องกับภารกิจของ สพธอ. โดยปรากฏอยู่ในบทอภิธานศัพท์หรือภาคผนวกของข้อเสนอแนะมาตรฐาน ประกาศ และแผนยุทธศาสตร์ สพธอ. และในอนาคตเพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าใจความหมายของคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับดิจิทัลได้ตรงกัน สพธอ. จะดำเนินการรวบรวมและบัญญัติคำศัพท์ดังกล่าวไว้ในแหล่งเดียวกัน เพื่อให้สะดวกต่อการค้นหาและอ้างอิง ทั้งนี้ สามารถศึกษาข้อมูลคำศัพท์เบื้องต้นได้ในเล่มแผนยุทธศาสตร์เกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕ (<https://bit.ly/gmw๓Fh๒๐>)

ตัวอย่างคำอธิบาย

คำศัพท์	คำอธิบาย/ความหมาย
การพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัล (Digital ID)	โครงสร้างพื้นฐานสำคัญที่จะเชื่อมต่อการยืนยันตัวตนจากทุกภาคส่วนเข้ามาไว้ด้วยกัน ที่ผ่านมาการให้บริการของภาครัฐแก่ประชาชนและภาคธุรกิจ หรือการให้บริการของภาคธุรกิจแก่ประชาชน ประกอบด้วยขั้นตอนการพิสูจน์และยืนยันตัวตนที่มีความซับซ้อน มีความเสี่ยงตลอดเวลาและทรัพยากร เกิดภาระต่อผู้แสดงตนและผู้มีหน้าที่ในการตรวจสอบความถูกต้องและยืนยันตัวตนการพิสูจน์ตัวตนมักจะทำให้ผู้ทำธุรกรรมต้องไปแสดงตนต่อผู้ให้บริการ เช่น ธนาคารพาณิชย์ พร้อมทั้งส่งเอกสารหลักฐานในการพิสูจน์และยืนยันตัวตน จึงก่อให้เกิดความไม่สะดวกและเกิดภาระต่อผู้ใช้บริการ
การยืนยันตัวตน (authentication)	เป็นขั้นตอนการยืนยันว่าเป็นบุคคลที่แท้จริงในการทำธุรกรรมออนไลน์ เช่น การตรวจสอบข้อมูล วัน เดือน ปี เกิด เลขที่บัตรประชาชน เลขที่บัตรเครดิต วันที่บัตรเครดิตหมดอายุ รหัสด้านหลังบัตรเครดิต หรือเบอร์โทรศัพท์ เพื่อให้มั่นใจว่าไม่มีผู้ใดมาแอบอ้างตนเป็นบุคคลอื่น
การลงลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Signature)	ลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ หมายถึง อักษร อักษรระ ตัวเลข เสียง หรือสัญลักษณ์อื่นใดที่สร้างขึ้นให้อยู่ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ซึ่งนำมาใช้ประกอบกับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อแสดงความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อระบุตัวบุคคลผู้เป็นเจ้าของลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์นั้น และเพื่อแสดงว่าบุคคลดังกล่าวยอมรับข้อความในข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์นั้น
ความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ (cyber security)	ความมั่นคงปลอดภัยที่เกี่ยวข้องกับการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์รวมถึงการรักษาความมั่นคงปลอดภัยทางโลกดิจิทัล ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการสื่อสาร การรักษาความปลอดภัยของข้อมูล ที่ต้องคำนึงถึงการป้องกันภัย และควบคุมการทำรายการผ่านระบบออนไลน์ การป้องกันการละเมิดข้อมูล มาตรฐานที่เกี่ยวข้อง และวิธีการจัดการความปลอดภัยความเชื่อมั่น

คำศัพท์	คำอธิบาย/ความหมาย
security)	ของผู้ใช้
ธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์	กิจกรรมที่กระทำขึ้นระหว่างหน่วยธุรกิจบุคคล รัฐ ตลอดจนองค์กรเอกชนหรือองค์กรของรัฐใดๆ เพื่อวัตถุประสงค์ทางธุรกิจ การค้า การบริการ และการติดต่อกับราชการ โดยใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ทั้งหมดหรือแต่บางส่วน

๙) การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีของสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (สำนักงาน กสทช.) ตามพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ ที่กำหนดให้สำนักงาน กสทช. จัดทำงบประมาณเพื่อเสนอคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และ กิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) อนุมัติ และต้องผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติตามกฎหมายว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ที่ผ่านมามีพบว่า มีการประชุมค่อนข้างน้อย ซึ่งอาจก่อให้เกิดปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการและการบริหารจัดการงบประมาณของสำนักงาน กสทช. ได้ ดังนั้น รัฐบาลรวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้องควรประสานเพื่อผลักดันให้เกิดการประชุมของคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติให้มากขึ้น

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

ตามพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๕๗ วรรคสอง บัญญัติให้ในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี ก่อนที่สำนักงาน กสทช. จะเสนอ กสทช. อนุมัติให้สำนักงาน กสทช. เสนอร่างงบประมาณรายจ่ายประจำปีต่อคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเพื่อพิจารณาให้ความเห็น และให้สำนักงาน กสทช. พิจารณาดำเนินการแก้ไขหรือปรับปรุงร่างงบประมาณรายจ่ายประจำปีดังกล่าว และตามวรรคห้า ในการดำเนินการ ให้สำนักงาน กสทช. เสนอร่างงบประมาณรายจ่ายประจำปีต่อคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติก่อนวันเริ่มปีงบประมาณไม่น้อยกว่าเก้าสิบวันและให้คณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติพิจารณาให้ความเห็นให้แล้วเสร็จก่อนวันเริ่มปีงบประมาณไม่น้อยกว่าสามสิบวัน และเมื่อได้รับความเห็นหรือเมื่อพ้นระยะเวลาดังกล่าวแล้วให้สำนักงาน กสทช. เสนอร่างงบประมาณรายจ่ายประจำปีต่อ กสทช. เพื่อดำเนินการต่อไป (มาตรา ๕๗ วรรคห้า) เพิ่มโดยพระราชบัญญัติ

องค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๖๒ และตามมาตรา ๗๔ ในการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ กสทช. ต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับนโยบายที่คณะรัฐมนตรีแถลงไว้ต่อรัฐสภา และต้องสอดคล้องกับนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งจากการประชุมคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่ผ่านมา สำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในฐานะฝ่ายเลขานุการฯ ได้ประสานกับสำนักงาน กสทช. นำเสนอร่างงบประมาณรายจ่ายประจำปี เพื่อคณะกรรมการฯ พิจารณาให้ความเห็น เพื่อให้การจัดทำงบประมาณของ สำนักงาน กสทช. สอดคล้องกับนโยบายที่คณะรัฐมนตรีแถลงไว้ต่อรัฐสภา และสอดคล้องกับนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม โดยคณะกรรมการฯ พิจารณาให้ความเห็นก่อนวันเริ่มปีงบประมาณ

ไม่น้อยกว่าสามสิบวัน ทั้งนี้ หากพ้นระยะเวลาดังกล่าวแล้ว สำนักงาน กสทช. สามารถเสนอร่างงบประมาณรายจ่ายประจำปีต่อ กสทช. เพื่อดำเนินการต่อไป ตามมาตรา ๕๗ วรรคห้า

๒.๑๑ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๑) ควรกำหนดช่วงระยะเวลาของการเกิดผลสัมฤทธิ์ตามวิสัยทัศน์กระทรวงที่กำหนดว่า “ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีความสมดุลและยั่งยืนภายในปี ๒๕๘๐” ด้วย เช่น ช่วงระยะเวลา ๕ ปีแรกเกิดผลสัมฤทธิ์ที่เป็นรูปธรรมอย่างไร ช่วงระยะเวลา ๕ ปีต่อมาจะเกิดผลสัมฤทธิ์ที่เป็นรูปธรรมต่อเนื่องกันอย่างไร ทั้งนี้ เพื่อเป็นการสร้างการรับรู้และกระตุ้นให้เกิดการร่วมมือจากประชาชนในการมุ่งให้เกิดทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มีความสมดุลและยั่งยืนมากยิ่งขึ้น

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอยู่ระหว่างการจัดทำแผนแม่บทกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ๒๐ ปี และแผนปฏิบัติการฯ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๖๙) ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นแผนระยะ ๕ ปี ของกระทรวงฯ ครอบคลุมภารกิจสอดคล้องเชื่อมโยงทุกระดับ รวมทั้งจะได้มีการกำหนดเป้าหมาย ตัวชี้วัด แผนงาน/โครงการสำคัญ และประโยชน์ที่ประชาชนได้รับรวมอยู่ในแผนระยะ ๕ ปี ดังกล่าว

กรมป่าไม้

ในส่วนของกรมป่าไม้ซึ่งได้กำหนดวิสัยทัศน์ “เป็นหน่วยงานที่มุ่งมั่นรักษาป่า ส่งเสริมไม้มีค่า ป่าชุมชน คนอยู่กับป่า เพิ่มพื้นที่สีเขียว เพื่อความสุขของคนไทย” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของงานกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้กำหนดตัวชี้วัดเพื่อให้ผลสัมฤทธิ์ออกมาเป็นรูปธรรม ได้ดังนี้

ตามแผนปฏิบัติการกรมป่าไม้ ๒๐ ปี

๑) ผลสัมฤทธิ์ : ระบบการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่มีประสิทธิภาพ บนพื้นฐานการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่างๆ

ปี ๒๕๖๔ ตัวชี้วัด : เครือข่ายภาคประชาชน เอกชน และประชาสังคมมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและดูแลรักษาพื้นที่สีเขียว ๑,๑๕๒ เครือข่าย

กรมป่าไม้ได้ดำเนินการแบ่งช่วงระยะเวลาในการดำเนินการ เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรม เพื่อกระตุ้นให้ประชาชนได้รับผลประโยชน์ที่ได้จากการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนมากขึ้น ในการบริหารจัดการทรัพยากร เพื่อให้คนสามารถอยู่ร่วมกับป่าอย่างยั่งยืน โดยมีการกำหนดช่วงระยะเวลาในการดำเนินการ ดังนี้

ปี ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕ มีเป้าหมาย ๓,๐๐๐ เครือข่าย

ปี ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ มีเป้าหมาย ๓,๐๐๐ เครือข่าย

ปี ๒๕๗๑ – ๒๕๗๕ มีเป้าหมาย ๓,๐๐๐ เครือข่าย

ปี ๒๕๗๖ – ๒๕๘๐ มีเป้าหมาย ๓,๐๐๐ เครือข่าย

๒) ผลสัมฤทธิ์: ประเทศไทยมีพื้นที่ป่าไม้ที่เหมาะสมกับความสมดุลของระบบนิเวศและการใช้ประโยชน์

ปี ๒๕๖๔ ตัวชี้วัด : พื้นที่ป่าไม้ได้รับการบริหารจัดการ ๖๔.๙๔ ล้านไร่

รายละเอียดพื้นที่ดำเนินการ ประกอบดังนี้

๑. พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติในความรับผิดชอบของกรมป่าไม้ (หักพื้นที่ ส.ป.ก.) ๖๑.๙๐๖๔ ล้านไร่

๒. พื้นที่ป่าคุ้มครอง (๒๘ แห่ง) ๐.๐๘๗๕ ล้านไร่

๓. พื้นที่เขตหวงห้ามที่ดินในราชการกรมป่าไม้ (๔๙ แห่ง) ๒.๙๔๖๑ ล้านไร่

ปี ๒๕๖๔ ตัวชี้วัด : พื้นที่ป่าไม้ที่ได้รับการฟื้นฟู ๖๒,๑๒๐ ไร่

กรมป่าไม้มีการดำเนินการส่งเสริมและฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้ที่เสื่อมโทรม และส่งเสริมให้ประชาชนในพื้นที่รู้จักการดำเนินการสร้างป่าสร้างรายได้ให้แก่ประโยชน์ โดยจะมีการปลูกไม้เก็บ ไม้กินได้ ป่าสามอย่างประโยชน์สี่อย่าง โดยการส่งเสริมให้มีการปรับเปลี่ยนลักษณะการใช้ประโยชน์ที่ดินของราษฎร จากการปลูกพืชเกษตรเชิงเดี่ยว มาเป็นการปลูกไม้ป่าและไม้เศรษฐกิจ ในลักษณะผสมผสานเลียนแบบธรรมชาติ ปลูกไม้หลายระดับหลายชั้นเรือนยอด ลดหลั่นกันไปจนถึงไม้ระดับพื้นที่ล่าง ซึ่งแนวทางดังกล่าว จะเป็นการส่งเสริมให้ราษฎรมีรายได้อย่างต่อเนื่อง และยังเป็นการเพิ่มพื้นที่ป่าไม้ สร้างความสมดุลของระบบนิเวศ ในพื้นที่ต้นน้ำลำธารได้อย่างยั่งยืนอีกทางหนึ่ง

ปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕ มีเป้าหมาย ๒๘๘,๓๐๕ ไร่

ปี ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ มีเป้าหมาย ๑๐๑,๕๐๐ ไร่

ปี ๒๕๗๑ - ๒๕๗๕ มีเป้าหมาย ๑๐๑,๕๐๐ ไร่

ปี ๒๕๗๖ - ๒๕๘๐ มีเป้าหมาย ๑๐๑,๕๐๐ ไร่

ปี ๒๕๖๔ ตัวชี้วัด : พื้นที่ป่าเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น ๑๕,๒๕๐ ไร่

กรมป่าไม้มีการดำเนินการส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดการรวมกลุ่มและสร้างเครือข่าย ผู้ปลูกป่าเศรษฐกิจ สร้างเกษตรกรและผู้ประกอบการไม้เศรษฐกิจต้นแบบ และยังถ่ายทอดองค์ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรมด้านไม้เศรษฐกิจ สู่เกษตรกรและผู้ประกอบการ

ปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕ มีเป้าหมาย ๓๙๔,๗๘๐ ไร่

ปี ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ มีเป้าหมาย ๗๕๐,๐๐๐ ไร่

ปี ๒๕๗๑ - ๒๕๗๕ มีเป้าหมาย ๗๕๐,๐๐๐ ไร่

ปี ๒๕๗๖ - ๒๕๘๐ มีเป้าหมาย ๗๕๐,๐๐๐ ไร่

๓) ผลสัมฤทธิ์: ทรัพยากรป่าไม้ของชาติได้รับการหยุดยั้งและป้องกันการทำลาย

ปี ๒๕๖๔ ตัวชี้วัด : หยุดยั้งการทำลายป่าคงสภาพและยึดคืนผืนป่าที่ถูกบุกรุก ไม่น้อยกว่า ๑๐๐,๐๐๐ ไร่

กรมป่าไม้ส่งเสริมให้ราษฎรที่อยู่อาศัยทำกินในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติที่ปรับเปลี่ยนการใช้ประโยชน์จากการปลูกพืชเกษตรเชิงเดี่ยวมาเป็นการปลูกป่าแบบผสมผสาน และให้ราษฎรที่เข้าร่วมมีรายได้อย่างต่อเนื่อง และสามารถอยู่ร่วมกับป่าอย่างยั่งยืน

ปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕ มีเป้าหมาย ๕๐๐,๐๐๐ ไร่

ปี ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ มีเป้าหมาย ๕๐๐,๐๐๐ ไร่

ปี ๒๕๗๑ - ๒๕๗๕ มีเป้าหมาย ๕๐๐,๐๐๐ ไร่

ปี ๒๕๗๖ - ๒๕๘๐ มีเป้าหมาย ๕๐๐,๐๐๐ ไร่

๔) ผลสัมฤทธิ์ : ประเทศไทยมีการใช้ประโยชน์ทรัพยากรป่าไม้อย่างเหมาะสมและเป็นธรรม เพื่อเป็นฐานการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศและคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยคำนึงถึงดุลยภาพทางสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม

ปี ๒๕๖๔ ตัวชี้วัด : พื้นที่ป่าไม้ได้รับการจัดระเบียบและแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง ๒๘๐,๘๘๐ ไร่

กรมป่าไม้ดำเนินการการจัดระเบียบและแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในพื้นที่ป่า ๒๘๐,๘๘๐ ไร่ดังกล่าวเป็นสำรวจตรวจสอบเพื่อจัดทำข้อมูลราษฎรที่อยู่อาศัยทำกินในพื้นที่ป่า เพื่อนำข้อมูลมาดำเนินการจัดระเบียบการใช้ที่ดินตามกระบวนการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน ซึ่งดำเนินการภายใต้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) การดำเนินงานดังกล่าวในช่วงระยะเวลา ๕ ปีแรก เพื่อมุ่งเน้นแก้ไขปัญหาให้ราษฎรสามารถอยู่อาศัยทำกินในพื้นที่ป่าได้อย่างถูกต้องตามกฎหมาย ลดความขัดแย้งการใช้ประโยชน์พื้นที่ป่าไม้มระหว่างราษฎรและเจ้าหน้าที่รัฐ มีหน่วยงานของรัฐภายใต้การดำเนินงานของ คทช. เข้าไปส่งเสริมพัฒนาอาชีพและการตลาดให้แก่ราษฎร ซึ่งช่วงระยะเวลาอีก ๕ ปีต่อมาจะส่งผลให้ราษฎรจะมีคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ผลสัมฤทธิ์ที่จะได้รับ ในการดำเนินงานดังกล่าว คือ เกิดความสมดุลและยั่งยืนในการใช้ประโยชน์พื้นที่ป่าไม้

ปี ๒๕๖๔ ตัวชี้วัด : พื้นที่ป่าไม้ได้รับการส่งเสริมการบริหารจัดการป่าชุมชนโดยการมีส่วนร่วมของราษฎรในชุมชน ๖,๓๐๐ ป่าชุมชน

กรมป่าไม้ได้ดำเนินการส่งเสริมการจัดตั้งป่าชุมชน โดยการมีส่วนร่วมของราษฎรในชุมชน ไม่น้อยกว่า ๑๐ ล้านไร่

ปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕ มีเป้าหมาย ๘,๑๗๒ ป่าชุมชน

ปี ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ มีเป้าหมาย ๑๔,๐๐๐ ป่าชุมชน

ปี ๒๕๗๑ - ๒๕๗๕ มีเป้าหมาย ๒,๓๑๐ ป่าชุมชน

ปี ๒๕๗๖ - ๒๕๘๐ มีเป้าหมาย ๑๔,๐๐๐ ป่าชุมชน

ปี ๒๕๖๔ ตัวชี้วัด : หมู่บ้านที่ได้รับการจัดทำแผนการจัดการทรัพยากรที่ดินและป่าไม้ระดับพื้นที่ เพื่อจัดระเบียบการใช้ที่ดิน ๘๐๐ หมู่บ้าน

กรมป่าไม้ดำเนินการจัดทำแผนการจัดการทรัพยากรที่ดินและป่าไม้ระดับพื้นที่ เป็นการนำมาตรการตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ เรื่อง พื้นที่เป้าหมายและกรอบมาตรการแก้ไขปัญหาการอยู่อาศัยและทำกินในพื้นที่ป่าไม้ (ทุกประเภท) ลงไปปฏิบัติ ในช่วงระยะเวลา ๕ ปีแรกจะมุ่งเน้นเพื่อให้ราษฎรได้สามารถอยู่อาศัยทำกินในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติได้อย่างถูกต้องตามกฎหมาย เมื่อได้ใช้ที่ดินโดยถูกต้องแล้วราษฎรจะมีความมั่นใจในการลงทุนทำกิน ส่งผลให้ช่วงระยะเวลาอีก ๕ ปีต่อมาราษฎรจะมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น และสิ่งแวดล้อมจะดีขึ้นเนื่องจากพื้นที่ได้รับการจัดระเบียบการใช้ที่ดินตามมาตรการอนุรักษ์ดินและน้ำ ผลสัมฤทธิ์สุดท้ายที่จะได้รับ คือ เกิดความยั่งยืนในการใช้ที่ดินทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอยู่ระหว่างการจัดทำแผนแม่บทกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ๒๐ ปี และแผนปฏิบัติการราชการ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๖๙) ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นแผนระยะ ๕ ปี ของกระทรวงฯ ครอบคลุมภารกิจสอดคล้องเชื่อมโยงทุกระดับ รวมทั้งจะได้มีการกำหนดเป้าหมาย ตัวชี้วัด แผนงาน/โครงการสำคัญ และประโยชน์ที่ประชาชนได้รับรวมอยู่ในแผนระยะ ๕ ปี ดังกล่าว

๒) ควรนำระบบความน่าเชื่อถือทางสังคม (Social Credit) มาใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สร้างแรงจูงใจและเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของประชาชนให้มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติเพื่อให้เกิดผลที่เป็นรูปธรรม และควรผลักดันให้

เกิดการร่างกฎหมายเกี่ยวกับระบบความน่าเชื่อถือทางสังคม (Social Credit) ที่เหมาะสมกับประเทศไทย มาใช้อย่างจริงจังเพื่อให้เกิดประโยชน์กับประเทศต่อไปในอนาคต

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมสร้างแรงจูงใจให้เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของประชาชนให้มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และมีการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เสริมสร้างทัศนคติในการดำรงชีวิตให้เป็นวิถีชีวิตที่พอเพียง ผู้สังคมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและยั่งยืน โดยกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมเป็นหน่วยงานที่ดำเนินการส่งเสริมการผลิต การบริการ และการบริโภค เพื่อรองรับมาตรฐานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (G-Green) ซึ่งมีการดำเนินการในกลุ่มผู้ผลิต OTOP ผู้ให้บริการ และผู้บริโภค ตรวจประเมิน ให้ข้อเสนอแนะ และรับรองสถานประกอบการ/กลุ่มเป้าหมายตามมาตรฐาน G-Green ได้แก่ ผู้ผลิต OTOP (Green Production) โรงแรม (Green Hotel) อุทยานแห่งชาติ (Green National Park) สำนักงาน (Green Office) และภัตตาคารที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Green Restaurant) เพื่อให้มีการผลิต บริการ และบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า และมีการจัดของเสีย ได้แก่ น้ำเสีย และขยะอย่างเหมาะสม โดยมีหน่วยงาน และสถานประกอบการที่ผ่านการรับรองมาตรฐาน G-Green แล้วจำนวนกว่า ๑,๘๕๘ แห่ง กระจายอยู่ทั่วประเทศ และยังได้ดำเนินการสร้างความตระหนักรู้ของผู้บริโภค โดยให้ข้อมูล ข่าวสาร และสื่อสารประชาสัมพันธ์ในรูปแบบต่าง ๆ ผ่านช่องทางที่หลากหลาย ครอบคลุมทุกช่องทางการสื่อสาร เข้าถึงทุกกลุ่มเป้าหมาย รวมทั้ง ได้พัฒนาแอปพลิเคชัน Green Card Application ที่รวบรวมสินค้า และบริการที่ผ่านการรับรองฉลากสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะช่วยอำนวยความสะดวกให้กับผู้บริโภคที่ต้องการเลือกซื้อสินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และยังเป็นเครื่องมือที่ช่วยกระตุ้นให้คนในสังคม โดยเฉพาะคนรุ่นใหม่ให้หันมาใส่ใจกับการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมให้มากขึ้น

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมมีการกิจในการสร้างจิตสำนึก ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยสื่อสาร สร้างการรับรู้ ให้ความรู้ความเข้าใจ และกระตุ้นให้สังคมตระหนักรู้ถึงคุณค่า ความสำคัญของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สร้างกลไกและกระบวนการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สนับสนุนให้ประชาชนพร้อมช่วยกันป้องกันปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติที่เสื่อมโทรม โดยเริ่มต้นที่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของตนเอง จากเรื่องใกล้ ๆ ตัวที่สามารถทำได้ เช่น การลดการใช้ถุงพลาสติกและโฟม การคัดแยกขยะที่ต้นทาง การเลือกซื้อเลือกใช้น้ำดื่มที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เป็นต้น แล้วจึงขยายผลไปยังสังคมรอบข้าง จนนำไปสู่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของคนส่วนใหญ่ในสังคมได้ ซึ่งไม่ได้มีการศึกษาความเป็นไปได้เพื่อนำระบบความน่าเชื่อถือทางสังคม (Social Credit) มาใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อสร้างแรงจูงใจและเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของประชาชน

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมยังไม่มีนโยบายในการนำระบบความน่าเชื่อถือทางสังคมมาใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ แต่มีการจัดทำการศึกษาการยอมรับและความเชื่อมั่นต่อระบบการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมของประเทศไทย โดยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยในส่วนของ การวิจัยเชิงปริมาณ ใช้วิธีการสำรวจ (Survey research)

กำหนดกลุ่มเป้าหมายที่เกี่ยวข้อง และในส่วนของกรวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกรายบุคคล (In-depth Interview) ในกลุ่มเป้าหมายที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิและ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาระบบ EIA ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เพื่อยกระดับการยอมรับและความเชื่อมั่นของประชาชนต่อระบบ EIA มากยิ่งขึ้น

๓) ควรให้ความสำคัญกับการกำจัดขยะและการคัดแยกขยะโดยจัดทำแผนงานด้านการสื่อสารและการรณรงค์เกี่ยวกับการคัดแยกขยะให้กับเด็ก เยาวชน นักศึกษา และประชาชนทั่วไป ด้วยการใช้สื่อเทคโนโลยีสมัยใหม่ในการดำเนินการตามแผนงานดังกล่าว เช่น การทำคลิปวิดีโอ การนำเสนอด้วย Infographic หรือการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการสื่อสาร เป็นต้น เพื่อลดขั้นตอนและต้นทุนในการดำเนินการ รวมทั้งควรมีการประเมินผลสัมฤทธิ์และความคุ้มค่าของงบประมาณที่จัดสรรสำหรับแผนงานที่เกี่ยวข้องกับการคัดแยกขยะ เนื่องจากในปัจจุบันแม้จะมีการคัดแยกขยะในระดับครัวเรือนอยู่บ้าง แต่การจัดเก็บขยะในขั้นตอนที่รัฐเป็นผู้ดำเนินการหรือการจ้างให้เอกชนดำเนินการนั้นไม่ได้ให้ความสำคัญกับการคัดแยกขยะเท่าที่ควร หรือใช้เวลาคัดแยกขยะเกินความจำเป็น ทั้งนี้ เพื่อลดขั้นตอนและลดต้นทุนในการดำเนินการในครัวเรือนและการจัดเก็บขยะสาธารณะ

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้ความสำคัญกับการสื่อสารและการรณรงค์ด้านการจัดการขยะและสิ่งแวดล้อม สร้างความรู้ ความเข้าใจ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยตั้งแต่ต้นทางรวมถึงการจัดสิ่งแวดล้อมของประชาชน โดยดำเนินการประชาสัมพันธ์เชิงรุก พัฒนาช่องทางสื่อสาร วิธีการและเนื้อหาการประชาสัมพันธ์ ทั้งสื่อกระแสหลัก ได้แก่ โทรทัศน์ วิทยุ สื่อสิ่งพิมพ์ และสื่อออนไลน์ Social Media ฯลฯ ให้ครอบคลุมทุกช่องทางการสื่อสาร เข้าถึงทุกกลุ่มเป้าหมายและเหมาะสมกับรูปแบบการบริโภคข้อมูลข่าวสารของประชาชนในปัจจุบัน เช่น ผลิตและเผยแพร่สารคดีเชิงข่าว ข่าวสารเพื่อสร้างความตระหนักรู้ด้านการจัดการขยะและสิ่งแวดล้อมของประชาชน เผยแพร่ผ่านสื่อกระแสหลัก โทรทัศน์ วิทยุ และช่องทางออนไลน์ผ่านแอปพลิเคชันบนสมาร์โฟน สื่อสังคมออนไลน์ Facebook และ Youtube รวมทั้งสื่อสังคมออนไลน์ของสื่อบุคคลที่มีชื่อเสียง (Influencer) และสร้างกลไกการเรียนรู้การจัดการขยะผ่านกิจกรรมประชาสัมพันธ์ทางสื่อ Facebook และอินสตาแกรม เป็นต้น นอกจากนี้ยังดำเนินการผลิตและเผยแพร่สื่อรณรงค์ประชาสัมพันธ์ เพื่อสร้างวินัยการจัดการขยะเพื่อเผยแพร่ให้กับกลุ่มเป้าหมาย ชุมชน โรงเรียน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาค สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด นำเสนอด้วยสื่ออินโฟกราฟิก (Infographic) โปสเตอร์ แผ่นพับ หนังสือ คู่มือ และนิทรรศการ เป็นต้น ผ่านช่องทางต่าง ๆ ทั้งสื่อกระแสหลัก และสื่อออนไลน์ โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓มีประชาชนรับรู้ข้อมูลข่าวสารด้านการจัดการขยะและสิ่งแวดล้อม จำนวนกว่า ๓,๙๑๕,๓๐๐ คน ซึ่งการวัดจำนวนประชาชนที่ได้รับข้อมูลข่าวสารได้มาจาก จำนวนผู้ชม เรตติ้งรายการ หรือช่องทาง จำนวนการเข้าถึง หรือจำนวนผู้ติดตามรายการสื่อที่เกี่ยวข้อง ผ่านช่องทางสื่อต่าง ๆ ทั้งสื่อกระแสหลักและสื่อออนไลน์ที่เผยแพร่ทั่วประเทศ

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม

ให้ความสำคัญกับการกำจัดขยะและการคัดแยกขยะโดยจัดทำแผนงานด้านการสื่อสารและการรณรงค์เกี่ยวกับการคัดแยกขยะให้กับเด็ก เยาวชน นักศึกษาและประชาชนทั่วไป โดยดำเนินการส่งเสริมการมีส่วนร่วมจัดการขยะที่ต้นทางโดยประชาชน ขับเคลื่อนการจัดการขยะที่ต้นทางโดยประชาชนมุ่งสู่จังหวัดปลอดขยะ (Zero Waste Province) และชุมชนปลอดขยะ ส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรปกครอง

ส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศให้มีความรู้ ความเข้าใจในการจัดการขยะต้นทาง ณ แหล่งกำเนิด การนำขยะกลับมาใช้ให้เกิดประโยชน์ รวมทั้งพัฒนารูปแบบ และแนวทางการดำเนินงานให้สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ เพื่อขยายผลไปยังชุมชนในพื้นที่มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศที่ร่วมกันดำเนินกิจกรรมลดและคัดแยกขยะจำนวน ๖๗๖ แห่ง สามารถนำขยะกลับมาใช้ประโยชน์ได้ถึง ๙๔,๐๑๒ ตัน และรณรงค์ ส่งเสริมให้ชุมชนมีการคัดแยกขยะที่ต้นทาง โดยคัดเลือกชุมชนปลอดขยะ ที่มีจัดการขยะมูลฝอยแบบครบวงจร (Zero Waste) ตามหลัก ๓Rs ลดการใช้ ใช้ซ้ำ นำกลับมาใช้ใหม่ เพื่อยกย่องเชิดชูให้เป็นต้นแบบของการจัดการขยะอย่างมีประสิทธิภาพ มีชุมชนปลอดขยะ (Zero Waste) และโรงเรียนปลอดขยะ (Zero Waste School) ที่ผ่านการคัดเลือกและได้รับรางวัลระดับประเทศ จำนวนกว่า ๒๓๔ แห่ง และดำเนินการยกระดับชุมชนและโรงเรียนปลอดขยะต้นแบบที่มีความพร้อม จัดตั้งเป็นศูนย์เรียนรู้ชุมชนปลอดขยะ (Zero Waste) และศูนย์เรียนรู้โรงเรียนปลอดขยะ ถ่ายทอดแนวทางในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยแบบครบวงจรให้กับหน่วยงานและบุคคลที่สนใจ ปัจจุบันมีศูนย์เรียนรู้ชุมชนปลอดขยะ จำนวน ๓๐ แห่ง และศูนย์เรียนรู้โรงเรียนปลอดขยะ จำนวน ๑๔ แห่ง

สื่อสารความรู้การคัดแยกขยะที่ต้นทางผ่านสื่อสาธารณะ และสื่อสังคมออนไลน์ ดำเนินการสื่อสารด้านการจัดการขยะและสิ่งแวดล้อม สร้างความรู้ ความเข้าใจ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยตั้งแต่ต้นทางรวมถึงการจัดสิ่งแวดล้อมของประชาชน โดยดำเนินการประชาสัมพันธ์เชิงรุก พัฒนาช่องทางสื่อสาร วิธีการและเนื้อหาการประชาสัมพันธ์ ทั้งสื่อกระแสหลัก ได้แก่ โทรทัศน์ วิทยุ สื่อสิ่งพิมพ์ และสื่อออนไลน์ Social Media ฯลฯ ให้ครอบคลุมทุกช่องทางการสื่อสาร เข้าถึงทุกกลุ่มเป้าหมาย และเหมาะสมกับรูปแบบการบริโภคข้อมูลข่าวสารของประชาชนในปัจจุบัน เช่น ผลิตและเผยแพร่สารคดีเชิงข่าว ข่าวสาร เพื่อสร้างความตระหนักรู้ด้านการจัดการขยะและสิ่งแวดล้อมของประชาชน เผยแพร่ผ่านสื่อกระแสหลัก โทรทัศน์ วิทยุ และช่องทางออนไลน์ผ่านแอปพลิเคชันบนสมาร์ตโฟน สื่อสังคมออนไลน์ Facebook และ Youtube รวมทั้งสื่อสังคมออนไลน์ของสื่อบุคคลที่มีชื่อเสียง (Influencer) และสร้างกลไกการเรียนรู้การจัดการขยะผ่านกิจกรรมประชาสัมพันธ์ทางสื่อ Facebook และอินสตาแกรม เป็นต้น นอกจากนี้ ยังดำเนินการผลิตและเผยแพร่สื่อรณรงค์ประชาสัมพันธ์ เพื่อสร้างวินัยการจัดการขยะเพื่อเผยแพร่ให้กับกลุ่มเป้าหมาย ชุมชน โรงเรียน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาค สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด นำเสนอด้วยสื่ออินโฟกราฟิก (Infographic) โปสเตอร์ แผ่นพับ หนังสือ คู่มือ และนิทรรศการ เป็นต้น ผ่านช่องทางต่าง ๆ ทั้งสื่อกระแสหลัก และสื่อออนไลน์ โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ มีประชาชนรับรู้ข้อมูลข่าวสารด้านการจัดการขยะและสิ่งแวดล้อม จำนวนกว่า ๓,๙๑๕,๓๐๐ คน ซึ่งการวัดจำนวนประชาชนที่ได้รับข้อมูลข่าวสารได้มาจาก จำนวนผู้ชม เรตติ้งรายการ หรือช่องทาง จำนวนการเข้าถึง หรือจำนวนผู้ติดตามรายการสื่อที่เกี่ยวข้อง ผ่านช่องทางสื่อต่าง ๆ ทั้งสื่อกระแสหลักและสื่อออนไลน์ที่เผยแพร่ทั่วประเทศ

กรมควบคุมมลพิษ

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ กรมควบคุมมลพิษได้ให้ความสำคัญกับการลด คัดแยกขยะมูลฝอยด้วยการสื่อสาร สร้างความรู้ความเข้าใจให้กับเด็ก เยาวชน นักศึกษา และประชาชนทั่วไป โดยขับเคลื่อนการดำเนินงาน “มาตรการลด และคัดแยกขยะมูลฝอยในหน่วยงานภาครัฐ” ให้กับหน่วยงานระดับกระทรวง กรม จำนวน ๑๕๒ หน่วยงาน และหน่วยงานระดับจังหวัด ๗๖ จังหวัด รวม ๒๒๘ หน่วยงาน เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้หน่วยงานราชการสามารถเป็นหน่วยงานต้นแบบให้กับหน่วยงานอื่น ๆ ในด้านการจัดการขยะมูลฝอยต่อไป ซึ่งกำหนดเป้าหมายเพื่อติดตามตรวจสอบการดำเนินงาน จำนวน ๔ เป้าหมาย คือ ๑) ขยะมูลฝอย

ลดลงร้อยละ ๒๐ ๒) ถุงพลาสติกหิ้ว ลดลงร้อยละ ๖๐ ๓) แก้วพลาสติกใช้ครั้งเดียว ลดลงร้อยละ ๖๐ และ ๔) โฟมบรรจุอาหาร ลดลงร้อยละ ๑๐๐ และกรมควบคุมมลพิษได้มีการเผยแพร่ข้อมูลทางด้านวิชาการในการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายจากชุมชนและขยะอิเล็กทรอนิกส์ในรูปแบบของแผ่นพับและคู่มือวิชาการต่าง ๆ ลงในเว็บไซต์ ตลอดจนการสื่อสารผ่านสังคมออนไลน์ในรูปแบบของ Facebook Fanpage กรมควบคุมมลพิษ ได้แก่ การจัดทำ Infographic และการให้คำปรึกษา/คำแนะนำทางวิชาการ

ในช่วงที่เกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ กรมควบคุมมลพิษได้ปรับแผนงานด้านการสื่อสารและการรณรงค์เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยฯ โดยจัดทำเป็นคลิปวิดีโอแบบง่าย เผยแพร่ผ่าน Facebook Fanpage กรมควบคุมมลพิษ และเว็บไซต์ยูทูป เช่น ๑) การลด คัด แยก ขยะมูลฝอย โดยเฉพาะขยะอาหารที่เกิดจากภาคส่วนต่าง ๆ ที่ก่อให้เกิดขยะอาหารจำนวนมาก ได้แก่ ภาคผู้จำหน่ายอาหาร เช่น ซูเปอร์มาร์เก็ต ค้าส่ง/ตลาด ผู้ผลิต ภาคผู้ประกอบการ/ให้บริการอาหาร เช่น โรงแรม ร้านอาหาร โรงอาหาร เพื่อให้เกิดการคัดแยกขยะอาหารออกจากขยะทั่วไป ช่วยลดปัญหากลิ่นเหม็น และการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ๒) การกำจัดขยะ ณ สถานที่กำจัดขยะมูลฝอย ซึ่งเป็นแหล่งกำเนิดเกิดก๊าซเรือนกระจกขนาดใหญ่ โดยการปรับปรุงวิธีการกำจัดขยะมูลฝอยในสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยให้ถูกต้องด้วยเทคโนโลยีที่ช่วยลดก๊าซเรือนกระจก ๓) การจัดการขยะอิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น

นอกจากนี้ คณะรัฐมนตรีในคราวการประชุมเมื่อวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ มีมติเห็นชอบแผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะพลาสติก ระยะที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕) เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานในการป้องกันและแก้ไขปัญหาขยะพลาสติกที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมที่ต้องเร่งดำเนินการ ภายใต้ Roadmap การจัดการขยะพลาสติก พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๗๓ โดยมีเป้าหมาย (๑) การลด เลิกใช้พลาสติก เป้าหมาย ได้แก่ กล่องโฟมบรรจุอาหาร ถุงพลาสติกหิ้ว ความหนาน้อยกว่า ๓๖ ไมครอน แก้วพลาสติก ความหนาน้อยกว่า ๑๐๐ ไมครอน และหลอดพลาสติก ภายในปี ๒๕๖๕ ด้วยการใช่วัสดุทดแทนที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ร้อยละ ๑๐๐ ภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ และ (๒) การนำพลาสติกเป้าหมายกลับไปใช้ประโยชน์เข้าสู่ระบบเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ ของพลาสติกเป้าหมายภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๕

๔) ควรกำหนดนโยบายและแผนการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ประโยชน์ในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นรูปธรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพ และเพิ่มประสิทธิภาพในการอนุรักษ์และคุ้มครองทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะเป็นการเพิ่มขีดความสามารถให้แก่เจ้าหน้าที่พิทักษ์ป่าที่มีข้อจำกัดด้านอัตรากำลังด้วยเครื่องมือและอุปกรณ์ในการพิทักษ์ป่าที่เป็นเทคโนโลยีสมัยใหม่ รวมทั้งจะก่อให้เกิดสวัสดิภาพและความปลอดภัยในการปฏิบัติหน้าที่มากขึ้น

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีนโยบายในการนำเทคโนโลยีมาใช้ประโยชน์ในการเพิ่มขีดความสามารถในการปฏิบัติงานให้กับเจ้าหน้าที่ โดยได้นำเทคโนโลยีต่าง ๆ มาใช้ในการปกป้องดูแลรักษาไม้มีค่า และดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดด้านทรัพยากรป่าไม้ของกรมป่าไม้ ได้แก่

๑. กระต่ายน้อยจับโจร เป็น GPS Hackker เป็นตัวติดตามขบวนการลักลอบค้าไม้ โดยจะนำตัวกระต่ายไปติดในไม้ เมื่อมีการเคลื่อนย้ายของไม้หรือมีแรงสั่นสะเทือนเกิดขึ้น ก็จะส่งผลกลับมายังศูนย์บัญชาการแจ้งให้ทางเจ้าหน้าที่ได้รับทราบ ตัวกระต่ายสามารถเรียกฟังเสียงสนทนาได้

๒. กล้อง Ncaps (Network Centric Anti Poaching System) กล้องจะทำงานตลอด ๒๔ ชั่วโมง ระบบจะทำการถ่ายภาพและส่งมายังศูนย์บัญชาการแสดงภาพบุคคลที่เข้ามาในพื้นที่ ระบบนี้จะช่วยรักษาชีวิตและความปลอดภัยให้กับเจ้าหน้าที่

๓. แอปพลิเคชัน Forest ๔ THAI และ Iforest เป็นแอปพลิเคชันที่ใช้ในการตรวจสอบแนวเขตของพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ สามารถติดตั้งในโทรศัพท์มือถือ หากพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติเกิดการเปลี่ยนแปลงไปก็จะสามารถเข้าตรวจสอบข้อเท็จจริงได้ ไม่ต้องนำพิกัดมาเทียบในแผนที่

๔. แอปพลิเคชันระบบพิทักษ์ไพร เป็นแอปพลิเคชันที่ใช้ในการตรวจสอบการบุกรุกพื้นที่ป่าทั้งหมดของประเทศ

นอกจากนี้ ยังติดตั้งระบบเฝ้าระวังและเตือนภัยการลักลอบทำลายทรัพยากรธรรมชาติด้วยสัญญาณโทรศัพท์ (NCAPS) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพกลไกการตรวจสอบและเฝ้าระวังภัยคุกคามทรัพยากรธรรมชาติของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช โดยใช้กล้องดักถ่ายภาพอัตโนมัติ (Camera Trap) แบบเวลาจริง (Real time) ติดตั้งในเขตพื้นที่ป่าอนุรักษ์ เช่น อุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เป็นต้น เป็นเครื่องมือที่ช่วยตรวจหาการกระทำผิดได้อย่างทันทั่วทั้งที่และยังเป็นการป้องปรามการกระทำผิดตามมาตรการจับก่อนตัด โดยคำนึงถึงสวัสดิภาพและความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ รวมถึงใช้ในการเก็บข้อมูลภัยคุกคาม และประชากรสัตว์ป่า เป็นการเพิ่มขีดความสามารถให้แก่เจ้าหน้าที่พิทักษ์ป่าที่มีข้อจำกัดด้านอัตรากำลัง ทำให้การลาดตระเวนมีประสิทธิภาพมากขึ้น รวมทั้งมีการนำระบบลาดตระเวนเชิงคุณภาพ (Smart Patrol) ที่ใช้เครื่องมือหาค่าพิกัดด้วยสัญญาณดาวเทียม (GPS) มาใช้ประกอบการลาดตระเวน โดยเก็บข้อมูลพิกัดเส้นทางลาดตระเวน และภัยคุกคามที่ตรวจพบไว้เป็นอย่างระบบ เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมประยุกต์ หาสาเหตุและแนวทางการแก้ไขปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ครอบคลุมพื้นที่ล่อแหลม และพื้นที่เสี่ยงภัยได้อย่างทั่วถึงตลอดจนมีการนำเทคโนโลยีการแปลตีความภาพถ่ายดาวเทียมพื้นที่ป่า หลายชั้นปีมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานป้องกันและปราบปราม เพื่อติดตาม เฝ้าระวังการเปลี่ยนแปลงสภาพของพื้นที่ป่าได้อย่างรวดเร็วทันต่อเหตุการณ์ สามารถตรวจสอบอ้างอิงเป็นพยานหลักฐานได้อย่างเป็นวิทยาศาสตร์ เป็นสากล ร่วมกับอากาศยานไร้คนขับ (UAV หรือ DRONE) ทำให้ตรวจจับการกระทำผิดได้อย่างทันทั่วทั้งที่

กรมป่าไม้

กรมป่าไม้ได้นำเทคโนโลยีต่าง ๆ มาใช้ในการปกป้องดูแลรักษาไม้มีค่า และดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดด้านทรัพยากรป่าไม้ ได้แก่

๑. กระต่ายน้อยจับโจร เป็น GPS Hackker เป็นตัวติดตามขบวนการลักลอบค้าไม้ โดยจะนำตัวกระต่ายไปติดในไม้ เมื่อมีการเคลื่อนย้ายของไม้หรือมีแรงสั่นสะเทือนเกิดขึ้น ก็จะส่งผลกลับมายังศูนย์บัญชาการแจ้งให้ทางเจ้าหน้าที่ได้รับทราบ ตัวกระต่ายสามารถเรียกฟังเสียงสนทนาได้ และในอนาคตจะมีการพัฒนาแม่กระต่ายและพ่อกระต่าย ตัวแม่กระต่าย หากมีไม้ล้มเกิดขึ้นจะแจ้งผลให้เจ้าหน้าที่ได้รับทราบทำให้สามารถเข้าจับกุมผู้กระทำความผิดได้ทันทีที่เกิดเหตุ สำหรับพ่อกระต่ายจะนำไปติดที่ต้นไม้หรือรอบ ๆ ต้นไม้ ดูแลรัศมีได้มากถึง ๑ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๒๐๐ - ๓๐๐ ไร่ หากมีเสียงเครื่องเลื่อยโซ่ยนต์ดังขึ้นในพื้นที่เพียงแค่เสียงเท่านั้น พ่อกระต่ายจะทำการแจ้งผลกลับมาให้เจ้าหน้าที่ได้รับทราบและเข้าพื้นที่เพื่อจับกุมผู้กระทำความผิดได้ทันที

๒. กล้อง Ncaps (Network Centric Anti Poaching System) กล้องจะทำงานตลอด ๒๔ ชั่วโมง ระบบจะทำการถ่ายภาพและส่งมายังศูนย์บัญชาการแสดงภาพบุคคลที่เข้ามาในพื้นที่ ระบบนี้จะช่วยรักษาชีวิตและความปลอดภัยให้กับเจ้าหน้าที่

๓. แอปพลิเคชัน Forest ๔ THAI และ Iforest เป็นแอปพลิเคชันที่ใช้ในการตรวจสอบแนวเขตของพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ สามารถติดตั้งในโทรศัพท์มือถือ หากพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติเกิดการเปลี่ยนแปลงไปก็จะสามารถเข้าตรวจสอบข้อเท็จจริงได้ ไม่ต้องนำพิกัดมาเทียบในแผนที่ เป็นการลดเวลาในการทำงานของเจ้าหน้าที่ได้อย่างดี

๔. แอปพลิเคชันระบบพิทักษ์ไพร เป็นแอปพลิเคชันที่ใช้ในการตรวจสอบการบุกรุกพื้นที่ป่าทั้งหมดของประเทศ

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้มีการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ประโยชน์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพกลไกการตรวจสอบและเฝ้าระวังภัยคุกคามทรัพยากรธรรมชาติ โดยมีการติดตั้งระบบเฝ้าระวังและเตือนภัยการลักลอบทำลายทรัพยากรธรรมชาติ ด้วยสัญญาณโทรศัพท์ (NCAPS) โดยใช้กล้องดักถ่ายภาพอัตโนมัติ (Camera Trap) แบบเวลาจริง (Real time) ติดตั้งในเขตพื้นที่ป่าอนุรักษ์ เช่น อุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เป็นต้น เป็นเครื่องมือที่ช่วยตรวจหาการกระทำผิดได้อย่างทันทั่วทั้งที่และยังเป็นการป้องปรามการกระทำผิดไปในตัว เพราะมีการส่งข้อมูลภาพผ่านระบบเครือข่ายสัญญาณโทรศัพท์ตลอด ๒๔ ชั่วโมง ซึ่งสามารถใช้เป็นข้อมูลในการประเมินสถานการณ์ วิเคราะห์พฤติกรรม คาดการณ์เส้นทางที่ผู้ลักลอบตัดไม้ทำลายป่าและล่าสัตว์ป่า รวมถึงตำแหน่งที่จะดักซุ่มรอ เป็นการวางแผนก่อนเข้าจับกุม ตามมาตรการจับก่อนตัด โดยคำนึงถึงสวัสดิภาพและความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ รวมถึงใช้ในการเก็บข้อมูลภัยคุกคาม และประชากรสัตว์ป่า เป็นการเพิ่มขีดความสามารถให้แก่เจ้าหน้าที่พิทักษ์ป่าที่มีข้อจำกัดด้านอัตรากำลัง ทำให้การลาดตระเวนมีประสิทธิภาพมากขึ้น รวมทั้งมีการนำระบบลาดตระเวนเชิงคุณภาพ (Smart Patrol) ที่ใช้เครื่องมือหาค่าพิกัดด้วยสัญญาณดาวเทียม (GPS) มาใช้ประกอบการลาดตระเวน โดยเก็บข้อมูลพิกัดเส้นทางลาดตระเวน และภัยคุกคามที่ตรวจพบไว้เป็นอย่างระบบ เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมประยุกต์ หาสาเหตุและแนวทางการแก้ไขปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ครอบคลุมพื้นที่ล่อแหลม และพื้นที่เสี่ยงภัยได้อย่างทั่วถึง

ตลอดจนมีการนำเทคโนโลยีการแปลตีความภาพถ่ายดาวเทียมพื้นที่ป่า หลายชั้นปี มาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานป้องกันและปราบปราม เพื่อติดตาม เฝ้าระวังการเปลี่ยนแปลงสภาพของพื้นที่ป่าได้อย่างรวดเร็วทันต่อเหตุการณ์ สามารถตรวจสอบอ้างอิงเป็นพยานหลักฐานได้อย่างเป็นวิทยาศาสตร์ เป็นสากล ร่วมกับอากาศยานไร้คนขับ (UAV หรือ DRONE) ทำให้ตรวจจับการกระทำผิดได้อย่างทันทั่วทั้งที่

๕) **ควรกำหนดแผนงานหรือโครงการในการแก้ไขปัญหาหมอกควันไฟป่าและปัญหาฝุ่นละออง PM ๒.๕ ให้ชัดเจนและเห็นผลเป็นรูปธรรม เนื่องจากปัญหาดังกล่าวส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตและสุขภาพของประชาชนเป็นอย่างมาก อีกทั้งควรจะต้องเพิ่มการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับรู้และเข้าใจถึงผลกระทบจากปัญหาหมอกควันไฟป่าโดยเฉพาะการเผาในพื้นที่ที่โล่ง**

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยกรมควบคุมมลพิษได้กำหนดแผนงานในการแก้ไขปัญหาหมอกควันทางอากาศ ทั้งในพื้นที่ ๙ จังหวัดภาคเหนือ พื้นที่เขตควบคุมมลพิษหน้าพระลาน จังหวัดสระบุรี และพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล ซึ่งประสบปัญหาหมอกควันทางอากาศจากฝุ่นละออง

ขนาดเล็ก (PM๑๐ และ PM๒.๕) อย่างต่อเนื่องตั้งแต่ ปี ๒๕๕๗ โดยกำหนดเป็นแผนงานยุทธศาสตร์และแผนงานบูรณาการ เพื่อมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ที่เห็นผลเป็นรูปธรรม เน้นการควบคุมที่แหล่งกำเนิด การบังคับใช้กฎหมาย การใช้มาตรการทางสังคม โดยบูรณาการความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ทั้งภาคราชการ เอกชน และประชาชน ดำเนินการตามภารกิจอำนาจหน้าที่ เพื่อขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ “การแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละออง” ที่คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบเมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๒ นอกจากนี้ เมื่อวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ คณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบแผนเฉพาะกิจเพื่อการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละออง โดยเน้นประเด็นการสื่อสารสร้างการรับรู้ให้ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมาย การเพิ่มประสิทธิภาพการถ่ายโอนภารกิจ การควบคุมไฟฟ้าและการบริหารจัดการเชื้อเพลิง การปลูกป่า การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการดำเนินงาน รวมถึงการสร้างเครือข่ายภายในพื้นที่ และประสานความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน โดยมอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามแผนเฉพาะกิจฯ

นอกจากนี้ยังมีแนวทางการดำเนินการป้องกันไฟฟ้าและควบคุมหมอกควัน โดยหน่วยงานต่าง ๆ ในพื้นที่เข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติการกิจด้านการป้องกันและควบคุมไฟฟ้าให้สอดคล้องกับการดำเนินงานของคณะทำงานแก้ไขปัญหาไฟฟ้าและหมอกควันระดับจังหวัดและอำเภอให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเสริมสร้างเครือข่ายอาสาสมัครเฝ้าระวังไฟฟ้า ลดหมอกควันในพื้นที่ภาคเหนือ ให้เป็นกลไกเชื่อมประสานขับเคลื่อนการเฝ้าระวังไฟฟ้า ลดหมอกควัน และส่งเสริมให้ ทสม. มีบทบาทและเข้ามาเป็นกลไกสำคัญในการรณรงค์ ประชาสัมพันธ์ เฝ้าระวัง แจ้งเหตุ รายงานสถานการณ์ไฟฟ้า หมอกควัน รวมถึงการส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนเข้าร่วมเป็นจิตอาสาฯ แก้ปัญหาไฟฟ้า หมอกควัน สื่อสารนโยบายและมาตรการแก้ไขปัญหาไฟฟ้า ปี ๒๕๖๔ และแผนการปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ “การแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละออง” ผ่านหลายช่องทาง ทั้งก่อนเกิด ขณะเกิด และหลังเกิดสถานการณ์ เพื่อให้เครือข่ายอาสาสมัคร ใช้เป็นช่องทาง ในการรายงานสถานการณ์สิ่งแวดล้อมประจำหมู่บ้าน/ชุมชน รับทราบข้อมูลข่าวสาร และประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่าง ๆ รวมถึงเผยแพร่ผลการดำเนินกิจกรรมของเครือข่ายอาสาสมัครเฝ้าระวังไฟฟ้าลดหมอกควัน ในพื้นที่ภาคเหนือ ผ่านช่องทางต่างๆ เช่น Facebook เขี้ยวข่าว ทสม. เครือข่าย ทสม. Line@Arsa๔thai และกลุ่ม Line : ทสม. รอบดอย อาสาจัดการไฟฟ้า เครือข่ายอาสาฯ ไฟฟ้า รวมถึงการรณรงค์วันปลอดควันพิษจากไฟฟ้า (๒๔ กุมภาพันธ์ ของทุกปี) เพื่อรณรงค์ให้ประชาชนและเกษตรกรงดการจุดไฟเผาป่าเพื่อลดควันไฟที่เกิดจากการเผาป่า สร้างความรู้ความเข้าใจ และความตระหนักให้แก่ประชาชน นักเรียน นักศึกษา หน่วยงานราชการ องค์กรเอกชน ถึงอันตรายและผลกระทบของควันที่เกิดจากไฟฟ้า และป้องกันและอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้จากการจุดไฟเผาป่า

กรมป่าไม้

กรมป่าไม้จัดตั้งขึ้นเพื่อรับผิดชอบการควบคุมไฟฟ้าในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ จำนวน ๑,๒๒๑ ป่า พื้นที่ ๖๔.๖๖ ล้านไร่ และป่าตามพระราชบัญญัติป่าไม้พุทธศักราช ๒๔๘๔ พื้นที่ ๑๐.๕๒ ล้านไร่รวมพื้นที่รับผิดชอบ ๗๕.๑๘ ล้านไร่ ด้วยสถานการณ์ไฟฟ้าที่ผ่านมามีพื้นที่ประเทศไทยได้เผชิญกับปัญหาไฟฟ้าอย่างต่อเนื่องและรุนแรงซึ่งส่งผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สุขภาพอนามัยคุณภาพชีวิตของประชาชน และเศรษฐกิจ ของประเทศเป็นอย่างยิ่ง กรมป่าไม้เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบในการป้องกันและควบคุมไฟฟ้าในพื้นที่ดังกล่าว จึงให้ความสำคัญกับการป้องกันไฟฟ้าและควบคุมหมอกควันที่จะเกิดขึ้นอีกในอนาคต จึงได้ปรับปรุงโครงสร้างการทำงานของส่วนควบคุมไฟฟ้าใหม่ โดยมีหน่วยงานส่วนกลางที่ปฏิบัติงานในภูมิภาค ได้แก่ ศูนย์ส่งเสริมการควบคุมไฟฟ้า จำนวน ๒๔ ศูนย์ หน่วยงานส่วนภูมิภาค ได้แก่ ศูนย์ป่าไม้ จำนวน ๗๖ ศูนย์ และหน่วยป้องกันและพัฒนาป่าไม้ จำนวน ๓๓๐ หน่วย สังกัดสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้

ที่ ๑ - ๑๓ และสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ (สาขา) เข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันไฟป่าและควบคุมหมอกควัน
ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

๑. แนวทางการดำเนินการป้องกันไฟป่าและควบคุมหมอกควัน

โดยหน่วยงานต่าง ๆ ดังกล่าวจะเข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติการกิจด้านการป้องกันและ
ควบคุม ไฟป่าให้สอดคล้องกับการดำเนินงานของคณะทำงานแก้ไขปัญหาไฟป่าและหมอกควันระดับจังหวัด
และอำเภอในรูปแบบต่าง ๆ ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของ ศูนย์ส่งเสริมการ
ควบคุมไฟป่า จำนวน ๒๔ ศูนย์ หน่วยงานส่วนภูมิภาค ได้แก่ ศูนย์ป่าไม้ จำนวน ๗๖ ศูนย์ และหน่วยป้องกัน
และพัฒนาป่าไม้ จำนวน ๓๓๐ หน่วย มุ่งเน้นการปฏิบัติงานป้องกันและควบคุมไฟป่าได้อย่างมีประสิทธิภาพ
บรรลุผลสัมฤทธิ์ ตามเป้าหมายสามารถแก้ไขปัญหาไฟป่าร่วมกับทุกภาคส่วนให้ลุล่วงไปด้วยดี ซึ่งใน
ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้ปรับบทบาทของศูนย์ส่งเสริมการควบคุมไฟป่า จำนวน ๙ ศูนย์ ให้ทำงาน
ร่วมกับจังหวัดและหน่วยงานต่าง ๆ ในพื้นที่ ดังนี้

๑) ประสานความร่วมมือกับสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ ศูนย์ป่าไม้ หน่วยป้องกันและ
พัฒนาป่าไม้ ในการป้องกันและควบคุมไฟป่าเพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามภารกิจ

๒) ประสานคณะทำงานแก้ไขปัญหาไฟป่าและหมอกควันระดับจังหวัดและอำเภอให้เป็นไป
อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งสนธิกำลังหน่วยป้องกันและพัฒนาในพื้นที่รับผิดชอบและหน่วยงานต่าง ๆ
เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติการควบคุมไฟป่า

๓) ให้ความรู้ทางด้านวิชาการ ทักษะ ประสบการณ์ทำงานและด้านอื่นๆ ให้กับศูนย์ป่าไม้
หน่วยป้องกันและพัฒนาป่าไม้ในพื้นที่รับผิดชอบให้มีความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงานป้องกันและ
ควบคุมไฟป่า

๔) ศึกษาและพัฒนาการควบคุมไฟป่าร่วมกับหน่วยงานสถานศึกษาและหน่วยงานอื่น ๆ
ที่เกี่ยวข้อง

๕) พัฒนาการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ พิจารณารูปแบบที่จะทำการเผยแพร่ในลักษณะ
ใหม่ ๆ รวมทั้งช่องทางที่จะทำการเผยแพร่ที่ทันสมัยเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายในการสร้างความเข้าใจให้แก่
หน่วยงานราชการ สถาบันการศึกษา ประชาชนทั่วไป ได้รับทราบถึงปัญหา ผลกระทบจากไฟป่าและ
หมอกควันต่อสิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิตของประชาชน

๖) สร้างเครือข่ายความร่วมมือในการควบคุมไฟป่าร่วมกับภาคีเครือข่ายภาคประชาชน
ภาคธุรกิจเอกชน องค์กรต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อหนุนเสริมภารกิจงานควบคุมไฟป่า

๗) จัดทำแนวกันไฟในพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดไฟป่าบริเวณพื้นที่ที่จะต้องแผ้วถางเป็นพิเศษ

๘) สนับสนุนความรู้ทางวิชาการเกี่ยวกับการจัดการเชื้อเพลิงและร่วมวางแผนการจัดการ
เชื้อเพลิงร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้เป็นไปตามความเหมาะสมตามหลักวิชาการ

๙) บังคับบัญชาชุดปฏิบัติการพิเศษเหยี่ยวไฟ และฐานปฏิบัติการเหยี่ยวไฟ ในการสนธิกำลัง
ร่วมกับหน่วยงานต่างๆ เพื่อป้องกันและควบคุมไฟป่า รวมทั้งภารกิจอื่นๆ ที่ได้รับมอบหมาย

๒. การประชาสัมพันธ์ทุกรูปแบบ

๑) โดยรณรงค์ประชาสัมพันธ์ในพื้นที่ร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) เพื่อให้
ราษฎรในพื้นที่ได้ตระหนักถึงปัญหาไฟป่าและหมอกควัน

๒) การรณรงค์วันปลอดควันพิษจากไฟป่า (๒๔ กุมภาพันธ์ ของทุกปี) ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มี
มติเมื่อวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๔๓ เห็นชอบและอนุมัติให้วันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ของทุกปี เป็น “วันรณรงค์

ให้ปลอดภัยจากไฟฟ้า” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรณรงค์ให้ประชาชนและเกษตรกรงดการจุดไฟเผาป่า เพื่อลดควันไฟที่เกิดจากการเผาป่า สร้างความรู้ความเข้าใจ และความตระหนักให้แก่ประชาชน นักเรียน นักศึกษา หน่วยราชการ องค์กรเอกชน ถึงอันตรายและผลกระทบของควันที่เกิดจากไฟฟ้า และป้องกันและอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้จากการจุดไฟเผาป่า โดยการมอบหมายให้หน่วยป้องกันและพัฒนาป่าไม้จัดกิจกรรมมาร่วมกับสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ในพื้นที่

๓) การส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการป้องกันไฟฟ้าและควบคุมหมอกควัน ในรูปแบบอื่น ๆ ได้แก่ การประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อมวลชน การประชาสัมพันธ์เคลื่อนที่วิทยุ หอกระจายเสียงชุมชน ติดป้ายประชาสัมพันธ์ แจกแผ่นพับประชาสัมพันธ์ จัดนิทรรศการความรู้เกี่ยวกับไฟฟ้า กิจกรรมการแสดงบนเวทีของอาสาสมัครป้องกันและควบคุมไฟฟ้าของเยาวชน นักเรียน เกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ การควบคุมไฟฟ้า จัดประกวดคำขวัญและภาพวาดที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและควบคุมไฟฟ้า สาธิตการใช้เครื่องมือดับไฟฟ้า การดับไฟฟ้า และการจัดการเชื้อเพลิง

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมมีภารกิจในการสร้างเครือข่ายภาคประชาชนให้เข้ามา มีบทบาทร่วมปฏิบัติงานกับภาครัฐ โดยดำเนินการสื่อสาร นโยบาย แผนปฏิบัติการ ขับเคลื่อนวาระของชาติ ไปยังภาคประชาชน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และ ทสม. เสริมสร้างเครือข่ายอาสาสมัครเฝ้าระวังไฟฟ้า ลดหมอกควัน ในพื้นที่ภาคเหนือ ให้เป็นกลไกเชื่อมประสานขับเคลื่อนการเฝ้าระวังไฟฟ้า ลดหมอกควัน และส่งเสริมให้ ทสม. ทั่วประเทศ มีบทบาทและเข้ามาเป็นกลไกสำคัญในการรณรงค์ ประชาสัมพันธ์ เฝ้าระวัง แจ้งเหตุ รายงาน สถานการณ์ไฟฟ้า หมอกควัน รวมถึงการส่งเสริมให้เข้าร่วมเป็นจิตอาสาฯ แก้ปัญหาไฟฟ้า หมอกควันร่วมกับ ทุกภาคส่วน โดยมีแนวทางและแผนการดำเนินงาน เพื่อช่วยให้ Hotspot PM๒.๕ ลดลง และส่งเสริมให้มี คุณภาพอากาศดีขึ้น ดังนี้

๑. การเสริมสร้างเครือข่ายอาสาสมัครเฝ้าระวังไฟฟ้า ลดหมอกควัน โดยดำเนินการ ดังนี้

๑.๑ ส่งเสริมความร่วมมือ และสนับสนุนการทำงานของเครือข่ายและภาคีในการลดเผา ในที่โล่ง และหมอกควัน

๑) สร้างแนวร่วมและหนุนเสริมชุมชนในพื้นที่เป็นผู้ปฏิบัติ โดยสนับสนุนให้มี เครือข่ายอาสาสมัครเฝ้าระวังไฟฟ้าฯ ระดับหมู่บ้าน ในพื้นที่ ๙ จังหวัดภาคเหนือ ในนามเครือข่าย ทสม. ล้านนา (จำนวน ๓๓,๑๒๗ คน กระจายอยู่ใน ๑๑๒ อำเภอ ๗๖๕ ตำบล ๔,๘๐๒ หมู่บ้าน ข้อมูล ณ วันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔) และในพื้นที่บูรณาการความร่วมมือ (จังหวัดเชียงใหม่ ลำปาง และลำพูน)

๒) สนับสนุนการทำงานและพัฒนาเครือข่ายภาคประชาชนในการเฝ้าระวังไฟฟ้า ลดหมอกควัน ได้แก่

- สื่อสารนโยบายและมาตรการแก้ไขปัญหาไฟฟ้า ปี ๒๕๖๔ และแผนการ ปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ “การแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละออง” ผ่านหลายช่องทาง ทั้งก่อนเกิด ขณะเกิด และหลังเกิดสถานการณ์ เพื่อให้เครือข่ายอาสาสมัคร ใช้เป็นช่องทาง ในการรายงานสถานการณ์ สิ่งแวดล้อมประจำหมู่บ้าน/ชุมชน รับทราบข้อมูลข่าวสาร และประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่าง ๆ รวมถึงเผยแพร่ ผลการดำเนินกิจกรรมของเครือข่ายอาสาสมัครเฝ้าระวังไฟฟ้าลดหมอกควัน ในพื้นที่ภาคเหนือ ผ่านช่องทาง ต่าง ๆ เช่น Facebook เขี้ยวข่าว ทสม. เครือข่าย ทสม. Line@ArsaeThai และกลุ่ม Line : ทสม. รอบดอย อาสาจัดการไฟฟ้า เครือข่ายอาสาฯ ไฟฟ้า เป็นต้น

- ส่งเสริมให้ ทสม. มีบทบาทและเข้ามาเป็นกลไกสำคัญในการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ เฝ้าระวัง แจ้งเหตุ รายงานสถานการณ์ไฟฟ้า หมอกควัน รวมถึงการส่งเสริมให้เข้าร่วมเป็นจิตอาสาฯ แก้ปัญหาไฟฟ้า หมอกควันร่วมกับทุกภาคส่วน

- ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพเครือข่าย ทสม. ทั่วประเทศ ให้เป็นนักสื่อสารสิ่งแวดล้อมชุมชน (เหยี่ยวข่าว ทสม.) มีบทบาทสำคัญในการรณรงค์ ประชาสัมพันธ์ เฝ้าระวัง แจ้งเหตุ รายงานสถานการณ์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๑.๒ เสริมความเชื่อมั่น ให้ทางเลือกในการบริหารจัดการเพื่อสร้างความยั่งยืนให้กับฐานทรัพยากร

- จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาข้อเสนอโครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเครือข่าย ทสม. ในการจัดการปัญหาไฟฟ้าและหมอกควัน

- พัฒนาข้อเสนอโครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเครือข่าย ทสม. ในการจัดการปัญหาไฟฟ้าและหมอกควัน ของเครือข่าย ทสม. ในพื้นที่ ๑๖ จังหวัดภาคเหนือ (จังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน น่าน แพร่ พะเยา ตาก อุดรดิตถ์ สุโขทัย พิษณุโลก เพชรบูรณ์ นครสวรรค์ อุทัยธานี และกำแพงเพชร) เพื่อขอรับการสนับสนุนเงินกองทุนสิ่งแวดล้อมให้เครือข่าย ทสม. (โครงการขนาดเล็ก) โดยคณะกรรมการกองทุนสิ่งแวดล้อม ได้อนุมัติจัดสรรเงินอุดหนุนจากกองทุนสิ่งแวดล้อม ให้แก่เครือข่าย ทสม. ทั้งหมด ๔๙ แห่ง เพื่อดำเนินโครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมเครือข่าย ทสม. ในการจัดการปัญหาไฟฟ้าและหมอกควัน วงเงินรวม ๒๔,๔๔๕,๑๐๐ บาท

๑.๓ ประสานและร่วมหารือกับเครือข่ายและหน่วยงานในพื้นที่ในการพัฒนาเครือข่ายอาสาสมัครเฝ้าระวัง และแก้ไขปัญหาไฟฟ้า หมอกควัน และ PM ๒.๕ ในพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ

๒. รณรงค์ สร้างจิตสำนึกประชาสัมพันธ์ลดการเผาในที่โล่ง และหมอกควัน ดังนี้

๒.๑ การสื่อสารสร้างการรับรู้ป้องกัน การเผาในที่โล่ง ไฟป่า ลดปัญหาหมอกควัน โดยจัดทำสื่อเฉพาะพื้นที่เป้าหมายสนับสนุนเครือข่ายศูนย์เรียนรู้หมู่บ้านต้นแบบปลอดการเผา ในพื้นที่ ๙ จังหวัดภาคเหนือตอนบน เช่น คู่มือ โปสเตอร์ ป้ายรณรงค์ นิทรรศการ

๒.๒ การรณรงค์ ส่งเสริมการป้องกันการเผาในที่โล่ง ไฟป่า ลดปัญหาหมอกควัน โดยพัฒนาและเสริมศักยภาพศูนย์เรียนรู้หมู่บ้านต้นแบบปลอดการเผา และชุมชนปลอดการเผา จำนวน ๓๘ แห่ง ในพื้นที่ ๙ จังหวัดภาคเหนือ (๒๙ ศูนย์เรียนรู้หมู่บ้านต้นแบบปลอดการเผา ๙ ชุมชนต้นแบบปลอดการเผา และพื้นที่โดยรอบจำนวน ๑๙๘ ชุมชน)

กรมควบคุมมลพิษ

กรมควบคุมมลพิษ ได้กำหนดแผนงานในการแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศ ทั้งในพื้นที่ ๙ จังหวัดภาคเหนือ พื้นที่เขตควบคุมมลพิษหน้าพระลาน จังหวัดสระบุรี และพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล ซึ่งประสบปัญหามลพิษทางอากาศจากฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM_{๑๐} และ PM_{๒.๕}) อย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี ๒๕๕๗ โดยกำหนดเป็นแผนงานยุทธศาสตร์และแผนงานบูรณาการ เพื่อมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ที่เห็นผลเป็นรูปธรรม โดยเน้นการควบคุมที่แหล่งกำเนิด การบังคับใช้กฎหมาย การใช้มาตรการทางสังคม โดยบูรณาการความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ทั้งภาคราชการ เอกชน และประชาชน โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ดำเนินการภายใต้ภารกิจอำนาจหน้าที่ เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ “การแก้ไขปัญหาหมอกควันและไฟป่า” ที่คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบเมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๒ นอกจากนี้ เมื่อวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ คณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบแผนเฉพาะกิจเพื่อการแก้ไข

ปัญหามลพิษด้านฝุ่นละออง ประกอบด้วย ๑๒ ข้อ โดยเน้นประเด็นการสื่อสารสร้างการรับรู้ให้ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมาย การเพิ่มประสิทธิภาพการถ่ายโอนภารกิจการควบคุมไฟฟ้าและการบริหารจัดการเชื้อเพลิง การปลูกป่า การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการดำเนินงาน รวมถึงการสร้างเครือข่ายภายในพื้นที่ และประสานความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน โดยมอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามแผนเฉพาะกิจฯ ต่อไป

ในปี ๒๕๖๔ กรมควบคุมมลพิษ ได้จัดตั้งศูนย์แก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศ (ศกพ.) พร้อมแต่งตั้งโฆษกประจำศูนย์ฯ เพื่อทำหน้าที่สื่อสารข้อมูลข่าวสาร องค์ความรู้ และสถานการณ์คุณภาพอากาศต่อสาธารณชน โดยกำหนดรูปแบบการแถลงข่าวและการให้ข้อมูลข่าวสารของ ศกพ. ทุกวันจันทร์และพฤหัสบดี หรือ ๑-๒ ครั้งต่อสัปดาห์ตามสถานการณ์ และเผยแพร่ต่อสาธารณะผ่านเฟซบุ๊กแฟนเพจ ศกพ. นอกจากนี้ ได้จัดทำชุดองค์ความรู้/การดำเนินงาน ที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศ เช่น น้ำมันลดฝุ่น มลพิษจากรถยนต์ดีเซล การบริหารจัดการการเผาในพื้นที่ป่าทั้งป่าอนุรักษ์และป่าสงวนแห่งชาติ ผลกระทบจากการเผาไร่อ้อย รวมถึงผลกระทบต่อปัญหาสุขภาพของเด็กและผู้ใหญ่ เป็นต้น

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้เตรียมความพร้อมในการแก้ไขปัญหไฟป่าและหมอกควันในพื้นที่ โดยกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหไฟป่าและหมอกควันประกอบด้วย ๓ มาตรการ และ ๕ กิจกรรม ประกอบด้วย

๑. มาตรการป้องกันการเกิดไฟป่า ระยะเวลาดำเนินการ ๑ ต.ค. ๖๓ – ๑๕ ม.ค. ๖๔ และ ๑๖ พ.ค.๖๔ – ๓๐ ก.ย. ๖๔

๑.๑ จัดเตรียมพนักงานดับไฟป่าในพื้นที่ ๙ จังหวัดภาคเหนือ จำนวน ๒,๕๓๕ คน และจ้างราษฎรตามโครงการเผ่าะวังสร้างแนวกันไฟสร้างรายได้ชุมชน จำนวน ๖,๐๓๒ คน มีจุดเผ่าะวัง ๑,๙๙๖ จุด

๑.๒ เตรียมความพร้อมชุดเฉพาะกิจป้องกันและแก้ไขปัญหไฟป่า โดยชุดปฏิบัติการพิเศษดับไฟป่า ประจำศูนย์ปฏิบัติการไฟป่า สำนักป้องกันปราบปราม และควบคุมไฟป่า จำนวน ๑๕ ศูนย์ ศูนย์ละ ๑๕ นาย รวม ๒๒๕ นาย เดินทางปฏิบัติการกิจ สนับสนุนการควบคุมไฟป่า ในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ๙ จังหวัดภาคเหนือ

๑.๓ กิจกรรมการจัดการเชื้อเพลิง โดยการชิงเผาตามหลักวิชาการ ในพื้นที่ ๙ จังหวัดภาคเหนือ จำนวน ๐.๘๔ ล้านไร่

๑.๔ การใช้เทคโนโลยีเพื่อการควบคุมไฟป่า โดยใช้ Application “burncheck” เพื่อจัดการการจองเผาพื้นที่ ซึ่งเป็นการจองช่วงเวลา การเผาของแต่ละอำเภอ เพื่อจัดระเบียบการเผา

๑.๕ โครงการฝึกอบรมหลักสูตร “จิตอาสา” ตามโครงการปลูกป่า และป้องกันไฟป่า โดยเป้าหมายโครงการ คือ ให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมนำความรู้ไปถ่ายทอดสู่ตำบลและชุมชนในพื้นที่รับผิดชอบ และสามารถจัดทำแผนบริหารจัดการพื้นที่และแผนเผชิญเหตุแก้ไขปัญหไฟป่า

๒. มาตรการปฏิบัติการควบคุมไฟป่า ระยะเวลา ๑๖ ม.ค. ๖๔ – ๑๕ ก.พ. ๖๔ กิจกรรมประกอบด้วย

๒.๑ กิจกรรมการประชาสัมพันธ์และการให้ความรู้เชิงรุก โดยเน้นการเข้าหาประชาชน ให้ประชาชนทราบถึงผลกระทบต่อสุขภาพอนามัย บทลงโทษของการจุดไฟเผาป่า การให้ความรู้และสร้างความเข้าใจเชิงวิชาการที่ถูกต้อง การเข้าหาชุมชน การสร้างความเชื่อมั่น

๒.๒ กิจกรรมการป้องกันไฟฟ้า โดยกำหนดแผนระดมพลดับไฟฟ้าตามแผนระดมพลดับไฟฟ้าที่ ๑ สถานการณ์ปกติ ให้ดำเนินการสำรวจพื้นที่ปฏิบัติงานและลาดตระเวนอย่างเข้มข้น แจ้งดำเนินคดีและบังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มข้น และเตรียมอุปกรณ์และเครื่องมือดับไฟฟ้า

๒.๓ กิจกรรมการมีส่วนร่วม โดยการสร้างผู้นำจิตอาสาและเครือข่ายแก้ไขปัญหาไฟฟ้าและหมอกควัน มีตัวแทนที่มีประสบการณ์ของหน่วยงานประสานและแนะนำการปฏิบัติ รวมถึงเข้าดับไฟฟ้าร่วมกับชุมชนด้วย

๒.๔ กิจกรรมการดับไฟฟ้า เป็นการเตรียมความพร้อมด้านบุคลากรสำหรับปฏิบัติงานดับไฟฟ้า เครื่องมือ/อุปกรณ์ ให้มีความพร้อมตลอดเวลา สำหรับการดับไฟฟ้าทั้งบุคลากร ต้องมีความพร้อมเรื่องเครื่องมืออุปกรณ์พร้อมใช้งาน และเน้นเรื่องความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน

๒.๕ มาตรการแก้ไขสถานการณ์รุนแรงสู่สภาวะปกติ ระยะเวลาดำเนินการ ๑๖ ก.พ. ๖๔ – ๑๕ พ.ค. ๖๔ เป็นการปฏิบัติงานตามแผนระดมพลดับไฟฟ้าที่ ๒ สถานการณ์รุนแรง หรือแผนระดมพลดับไฟฟ้าที่ ๓ สถานการณ์วิกฤติ และสำรวจพื้นที่ปฏิบัติงานและลาดตระเวนอย่างเข้มข้นตลอด ๒๔ ชั่วโมง พร้อมดำเนินคดีเมื่อพบเห็นผู้กระทำความผิด

๓. มาตรการเชิงรุก : กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้ดำเนินการตามนโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในการจัดการเชื้อเพลิง โครงการ "ชิงเก็บ ลดเผา" เพื่อลดปริมาณเชื้อเพลิงในพื้นที่ ๑๐ จังหวัด คือ จังหวัดเชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน ลำพูน ลำปาง เชียงราย พะเยา แพร่ น่าน ตาก และพิษณุโลก ตั้งเป้าลดเชื้อเพลิงในพื้นที่ป่าจังหวัดละไม่น้อยกว่า ๕๐ ตัน เชื้อเพลิงรวมไม่น้อยกว่า ๕๐๐ ตัน และจากการรายงานผลการดำเนินงานของหน่วยงานในสังกัดกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ณ วันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ สามารถเก็บปริมาณเชื้อเพลิงในพื้นที่เป้าหมาย ๑๐ จังหวัดไปแล้ว จำนวน ๓๐๗.๙๕ ตัน คิดเป็นร้อยละ ๖๑.๕๙ ของค่าเป้าหมาย

๖) ควรร่วมกับการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยในการเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติกับแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ รวมทั้งการจัดทำเว็บไซต์ในการสืบค้นแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวให้สามารถวางแผนเดินทางท่องเที่ยวได้สะดวกมากยิ่งขึ้น อีกทั้งจะต้องประชาสัมพันธ์ให้นักท่องเที่ยวทราบถึงมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ในแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติเพื่อเพิ่มความเชื่อมั่นให้นักท่องเที่ยว นอกจากนี้ จะต้องอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่เป็นมรดกโลกให้อยู่ในสภาพเดิมให้มากที่สุด เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยว อันจะเป็นการเพิ่มรายได้ให้กับประเทศอีกทางหนึ่ง

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้ประชาสัมพันธ์เชิญชวนให้ประชาชนท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติ ๑๕๕ แห่ง ทั่วประเทศโดยใช้รูปแบบการท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติวิถีใหม่รูปแบบ New Normal ได้มีการใช้แอปพลิเคชันไทยชนะร่วมกับ แอปพลิเคชันคิวคิว (QueQ) ในการควบคุมจำกัดจำนวนนักท่องเที่ยว และปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและเฝ้าระวังการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID – 19) เช่น ร้านอาหาร/ร้านค้าสวัสดิการ ต้องจัดที่นั่งห่างกัน ๑.๕ เมตร ต้องทำความสะอาดฆ่าเชื้อทุก ๆ วัน มีเจ้าหน้าที่คัดกรองนักท่องเที่ยว ใส่หน้ากาก หรือ Face Shield และให้มีการวัดอุณหภูมิ ล้างมือด้วยสบู่ หรือเจลแอลกอฮอล์ ก่อนเข้าไปใช้บริการ และจัดระยะห่างระหว่างบุคคล ๑.๕ - ๒ เมตร รวมทั้งมาตรการควบคุมโรคตามที่ราชการกำหนด และพิจารณาดำเนินการตามมาตรการที่ผู้ว่าราชการจังหวัดในพื้นที่กำหนดไว้อย่างเคร่งครัด โดยมีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับข้อห้ามและข้อปฏิบัติ

ในการดำเนินการท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติ ผ่านทางเว็บไซต์สำนักอุทยานแห่งชาติ เฟสบุ๊คสำนักอุทยานแห่งชาติ แผ่นพับหรือใบปลิว

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้ประชาสัมพันธ์เชิญชวนให้ประชาชนท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติ ๑๕๕ แห่ง ทั่วประเทศโดยใช้รูปแบบการท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติวิถีใหม่รูปแบบ New Normal ได้มีการใช้แอปพลิเคชันไทยชนะร่วมกับ แอปพลิเคชันคิวคิว (QueQ) ในการควบคุมจำนวนนักท่องเที่ยว และปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและเฝ้าระวังการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - 19) เช่น ร้านอาหาร/ร้านค้าสวัสดิการ ต้องจัดที่นั่งห่างกัน ๑.๕ เมตร ต้องทำความสะอาดฆ่าเชื้อทุก ๆ วัน มีเจ้าหน้าที่คัดกรองนักท่องเที่ยว ใส่หน้ากาก หรือ Face Shield และให้มีการวัดอุณหภูมิ ล้างมือด้วยสบู่ หรือเจลแอลกอฮอล์ ก่อนเข้าไปใช้บริการ และจัดระยะห่างระหว่างบุคคล ๑.๕ - ๒ เมตร รวมทั้งมาตรการควบคุมโรคตามที่ราชการกำหนด และพิจารณาดำเนินการตามมาตรการที่ผู้ว่าราชการจังหวัดในพื้นที่นั้นกำหนดไว้อย่างเคร่งครัด โดยมีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับข้อห้ามและข้อปฏิบัติในการดำเนินการท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติ ผ่านทางเว็บไซต์สำนักอุทยานแห่งชาติ เฟซบุ๊กสำนักอุทยานแห่งชาติ แผ่นพับหรือใบปลิว

สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ (องค์การมหาชน)

ในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๕ สพภ. ได้เสนอขอรับการจัดสรรงบประมาณ เพิ่มเติมในแผนงานบูรณาการสร้างรายได้จากการท่องเที่ยว เนื่องจากในช่วงที่ผ่านมาเกิดเหตุการณ์ระบาดของไวรัสสายพันธุ์ใหม่ (COVID - 19) ทำให้กระทบต่อเศรษฐกิจในภาพรวม และรัฐบาลจึงมีนโยบายให้หน่วยงานรัฐทำกิจกรรมหรือโครงการ ที่สนับสนุนการท่องเที่ยวในประเทศโดยเฉพาะท่องเที่ยวชุมชน และให้ส่งเสริมกิจกรรมที่สร้างงานสร้างรายได้ให้กับประชาชนโดยตรง

สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ (องค์การมหาชน) หรือ สพภ. ได้ดำเนินการสร้างคุณค่าและรายได้ให้กับชุมชนเครือข่าย สพภ. ในช่วงที่ผ่านมาโดยใช้ “ท่องเที่ยวชีวภาพ” หรือ “Bio-Tourism” เป็นเครื่องมือการตลาดที่ BEDO นำทุนธรรมชาติและความหลากหลายทางชีวภาพมาสร้างคุณค่าและรายได้ให้กับกลุ่มสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ที่เป็นอัตลักษณ์ของท้องถิ่น/ชุมชน เป็นสินค้าที่มีมูลค่าไม่สูงมาก ตลอดจนทัศนียภาพที่สวยงามของพื้นที่ วิถี วัฒนธรรม สัตว์หายาก รวมถึงภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยมีแนวคิดการดำเนินงาน “ท่องเที่ยวชีวภาพ” เป็นการตลาดแบบ Outside in คือ การสร้าง หรือสื่อสารความน่าสนใจของพื้นที่ชุมชน และดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเข้ามาสัมผัสเยี่ยมชมสถานที่เหล่านั้น เลือกชมสินค้าและบริการของท้องถิ่น ซึ่งจะช่วยให้สินค้าจากชีวภาพที่เดิมมีปริมาณและมูลค่าไม่มาก ไม่สามารถนำไปขายพื้นที่ห่างไกลได้ รวมทั้งสินค้าประเภทบริการ สามารถสร้างเศรษฐกิจให้กับชุมชนนั้นๆ ได้ และเมื่อชุมชนมีรายได้จากทรัพยากรท้องถิ่นตนเอง ก็จะกระตุ้นให้ชุมชนแบ่งผลกำไรหรือรายได้นั้น มาทำกิจกรรมอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรในชุมชนให้มีความยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์

๑. เพิ่มช่องทางการตลาดให้กับชุมชนเครือข่าย สพภ. ที่มีศักยภาพในการใช้เครื่องมือ “ท่องเที่ยวชีวภาพ”

๒. เพื่อเป็นการสร้างงาน สร้างรายได้ให้กับชุมชนเครือข่าย สพภ. ด้วย “ตลาดปันรักษ์”

๓. เพื่อตอบสนองนโยบายเร่งด่วนรัฐบาลในการเร่งฟื้นฟูเศรษฐกิจชุมชนตามภารกิจของหน่วยงาน หลังจากได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของไวรัสสายพันธุ์ใหม่ (COVID - 19)

เป้าหมาย

วิสาหกิจชุมชน ที่เป็นเครือข่าย สพภ. และเครือข่าย พันธมิตรที่ตอบสนองต่อการดำเนินธุรกิจ ตามแนวทาง BEDO Concept

ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ (KPIs)

เชิงปริมาณ

๑. ชุมชนที่อยู่ใกล้ขีดทรัพยากรและพื้นที่อนุรักษ์ได้รับการพัฒนาระดับทั้งผลิตภัณฑ์/บริการ เพื่อตอบสนองการเข้าชมของนักท่องเที่ยว จำนวน ๔ พื้นที่/ชุมชน

๒. ชุมชนที่มีความพร้อมและได้ทำกิจกรรมท่องเที่ยวชีวภาพมาแล้วได้รับการพัฒนาช่องทางการสร้างและกระจายรายได้ด้วย “ตลาดปันรักษ์” จำนวน ๕ ชุมชน

เชิงคุณภาพ

๑. ชุมชนที่ได้รับการส่งเสริมการใช้เครื่องมือท่องเที่ยวชีวภาพและตลาดปันรักษ์ มีรายได้เพิ่มขึ้นภายหลังที่ได้รับการสนับสนุน ส่งเสริมแล้ว

๒. ชุมชนมีความรู้ความเข้าใจแนวคิด BEDO Concept และนำไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมทำให้เกิดความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติ

๓. ชุมชนมีความเข้มแข็งวัดจากมีกระบวนการ แผนการดำเนินงานที่ชัดเจน มีเครื่องมือที่สามารถสร้างงาน สร้างรายได้จากทรัพยากรในท้องถิ่นตน อย่างมั่นคง

๔. ลดความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ เพิ่มคุณภาพชีวิตให้กับชุมชน

ผลสัมฤทธิ์ / ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ (Impact)

การใช้เครื่องมือ “ท่องเที่ยวชีวภาพ” สร้างคุณค่าและรายได้ให้กับชุมชนที่อยู่ใกล้ขีดกับทรัพยากร ธรรมชาติหรือ พื้นที่อนุรักษ์หวงห้าม เป็นการสร้างเศรษฐกิจให้กับชุมชน ตามแนวคิด BEDO Concept กล่าวคือ นำทรัพยากรในท้องถิ่นต้นมาทำให้เกิดรายได้ โดยกระบวนการที่ดำเนินการต้องไม่ทำลายทรัพยากรต้นทาง และเมื่อชุมชนมีรายได้แล้วย่อมมีความร่วมมือที่จะแบ่งปันรายได้บางส่วนเพื่อสนับสนุนส่งเสริมกิจกรรมอนุรักษ์ฟื้นฟูด้านทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในทุกด้าน

การใช้เครื่องมือ “ตลาดปันรักษ์” มาช่วยสร้างและกระจายรายได้ให้กับกลุ่มชุมชนที่มีผลผลิตจากทรัพยากรพื้นฐาน การผลิตไม่ได้ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงมาก เป็นการเพิ่มขีดความสามารถในการเพิ่มรายได้ให้กับชุมชนที่ด้อยโอกาสในพื้นที่ห่างไกล ถือเป็นการลดความเหลื่อมล้ำทางรายได้เป็นอย่างดี

กลุ่มเป้าหมายผู้ได้รับผลประโยชน์

๑. ประโยชน์ทางตรงต่อชุมชนเครือข่าย สพภ. และพันธมิตร โดยเฉพาะที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกล

๒. ประโยชน์ทางอ้อมต่อหน่วยงานที่ดูแลทรัพยากรธรรมชาติ พื้นที่อนุรักษ์ และหน่วยงานปกครอง รวมทั้งหน่วยงานสาธารณสุข ซึ่งประโยชน์ทางอ้อมดังกล่าว จะทำให้ลดงบประมาณในการกิจของหน่วยงานดังกล่าวได้เป็นอย่างดี ทำให้ประเทศมีเงินไปพัฒนาด้านอื่นๆ ที่จำเป็นได้

๓) ควรร่วมมือกับมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ในการผลิตนักวิชาการด้านสิ่งแวดล้อมให้มากยิ่งขึ้น เนื่องจากปัจจุบันนักวิชาการด้านสิ่งแวดล้อมมีจำนวนน้อยและส่วนใหญ่สูงอายุแล้ว นอกจากนั้นในเวทีระดับโลกนักวิชาการด้านสิ่งแวดล้อมยุคใหม่ของประเทศไทยได้รับการยอมรับและมีโอกาสเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดทำอนุกรมวิธานที่มีชื่อปรากฏอยู่ในระดับโลก

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมมีการดำเนินการพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ผ่านหลักสูตรต่าง ๆ เพื่อพัฒนาศักยภาพบุคลากร ให้มีความรู้ ความเข้าใจทางด้านวิชาการด้านสิ่งแวดล้อม และเสริมสร้างทักษะในการปฏิบัติงานด้านสิ่งแวดล้อมที่ถูกต้องมีประสิทธิภาพ โดยมีกลุ่มเป้าหมายจากหน่วยงานภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ เอกชน สถาบันการศึกษา และประชาชนทั่วไป นอกจากนี้ ยังได้บูรณาการความร่วมมือร่วมกับมหาวิทยาลัย ดำเนินการหนุนเสริมการทำงานของเยาวชนผ่านทางชมรมอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หรือชมรมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องของมหาวิทยาลัย เพื่อสนับสนุนให้เยาวชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม เป็นการสร้างจิตสำนึกด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศต่อไป ทั้งนี้ กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ยังไม่มีการดำเนินการร่วมกับมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ในการผลิตนักวิชาการด้านสิ่งแวดล้อมโดยตรง

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมมีการดำเนินการพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ผ่านหลักสูตรต่างๆ เพื่อพัฒนาศักยภาพบุคลากร ให้มีความรู้ ความเข้าใจทางด้านวิชาการด้านสิ่งแวดล้อม และเสริมสร้างทักษะในการปฏิบัติงานด้านสิ่งแวดล้อมที่ถูกต้องมีประสิทธิภาพ โดยมีกลุ่มเป้าหมายจากหน่วยงานภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ เอกชน สถาบันการศึกษา และประชาชนทั่วไป นอกจากนี้ ยังได้บูรณาการความร่วมมือร่วมกับมหาวิทยาลัย ดำเนินการหนุนเสริมการทำงานของเยาวชนผ่านทางชมรมอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหรือชมรมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องของมหาวิทยาลัย เพื่อสนับสนุนให้เยาวชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม เป็นการสร้างจิตสำนึกด้านสิ่งแวดล้อมให้กับเยาวชน ซึ่งจะเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศต่อไป ทั้งนี้ กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ยังไม่มีการดำเนินการร่วมกับมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ในการผลิตนักวิชาการด้านสิ่งแวดล้อม

๘) ควรกำหนดแนวทางในการถ่ายโอนภารกิจและงบประมาณด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย เช่น การกำจัดขยะมูลฝอย และสิ่งปฏิกูล การฟื้นฟูแหล่งน้ำที่มีปริมาตรการกักเก็บน้อยกว่า ๒ ล้านลูกบาศก์เมตร และการปรับปรุงภูมิทัศน์ในชุมชน เป็นต้น โดยการถ่ายโอนจะต้องปรับลดงบประมาณของหน่วยงานส่วนกลาง รวมทั้งงบประมาณด้านบุคลากรตามแผนงานในภารกิจที่ถ่ายโอนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วย

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

ตามแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ และมติคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ก.ก.ถ.) เมื่อวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๑ กรมทรัพยากรน้ำได้ใช้เป็นแนวทางในการเสนอแผนงาน/โครงการ เพื่อบรรจุในแผนแม่บท แผนหลัก แผนปฏิบัติการ หรือแผนงานอื่น ๆ ด้านน้ำที่เกี่ยวข้อง สำหรับโครงการที่มีผลการศึกษาความเหมาะสมหรือได้มีการจัดทำรูปแบบรายการโครงการแล้ว กรมทรัพยากรน้ำสามารถให้การสนับสนุนด้านเทคนิควิชาการให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือจัดส่งรูปแบบรายการเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้

กรมป่าไม้

การถ่ายโอนภารกิจการควบคุมไฟป่าให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.)

- ผลการถ่ายโอนภารกิจการควบคุมไฟป่าให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๑. องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเป้าหมาย จำนวน ๒,๖๒๙ แห่ง
๒. ถ่ายโอนภารกิจแล้ว จำนวน ๒,๕๔๒ แห่ง
๓. ยังไม่ถ่ายโอนภารกิจ จำนวน ๘๗ แห่ง
 - ๓.๑ อยู่ระหว่างดำเนินการ จำนวน ๓๕ แห่ง
 - ๓.๒ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นขอชะลอการถ่ายโอนภารกิจ จำนวน ๕๒ แห่ง

กรมควบคุมมลพิษ

ปัจจุบันองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) มีอำนาจหน้าที่ดำเนินงานตามภารกิจการจัดการมลพิษตามที่กฎหมายกำหนด เช่น พ.ร.บ. องค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ พ.ร.บ. เทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๖ พ.ร.บ. องค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ พ.ร.บ. กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ รวมทั้งกฎหมายเฉพาะอื่นๆ เช่น พ.ร.บ. การสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ พ.ร.บ. รักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ เป็นต้น และในปัจจุบัน อปท. มีการจัดการมลพิษตามอำนาจหน้าที่และภารกิจที่มีดังกล่าว เช่น การจัดสร้างระบบบำบัดน้ำเสีย/ระบบกำจัดขยะมูลฝอย การรณรงค์ลดและคัดแยกขยะมูลฝอย การเก็บขนและกำจัดขยะมูลฝอย การบังคับการตามกฎหมายกับกิจการ/สถานประกอบการ/บุคคลที่ก่อปัญหามลพิษหรือสร้างความเดือดร้อนรำคาญในพื้นที่ เป็นต้น ส่วนกรมควบคุมมลพิษไม่ได้เป็นหน่วยปฏิบัติการในการแก้ไขปัญหาพิษในเชิงพื้นที่ แต่เป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่หลักในการกำหนดนโยบาย มาตรฐาน และมาตรการในการแก้ไขปัญหาพิษ เช่น การจัดทำแผนแม่บทในการจัดการมลพิษด้านน้ำ อากาศ ขยะมูลฝอย และของเสียอันตราย กำหนดมาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อมด้านคุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดิน น้ำทะเลชายฝั่ง น้ำใต้ดิน คุณภาพอากาศ มาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิด แผนปฏิบัติการมาตรการจัดการมลพิษเชิงพื้นที่ เช่น เขตควบคุมมลพิษ เป็นต้น รวมทั้งการสนับสนุนให้คำแนะนำช่วยเหลือด้านเทคนิควิชาการแก่ อปท. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ เกี่ยวกับการจัดการมลพิษ การบังคับใช้กฎหมายกับแหล่งกำเนิดมลพิษในฐานะเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษและพนักงานเจ้าหน้าที่ เป็นต้น ดังนั้น การปฏิบัติงานในพื้นที่ของกรมควบคุมมลพิษในปัจจุบันจึงเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินการกำหนดนโยบาย มาตรฐาน มาตรการ และการสนับสนุนและให้คำแนะนำช่วยเหลือการดำเนินงานของหน่วยงานอื่น ๆ ดังกล่าว และกรมควบคุมมลพิษไม่ได้มีการถ่ายโอนภารกิจด้านทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้แก่ อปท.

กรมทรัพยากรน้ำ

ตามแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ และมติคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ก.ก.ถ.) เมื่อวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๑ กรมทรัพยากรน้ำ ได้พิจารณาใช้เป็นแนวทางในการเสนอแผนงาน/โครงการเพื่อบรรจุในแผนแม่บท แผนหลัก แผนปฏิบัติการ หรือแผนงานอื่น ๆ ด้านน้ำที่เกี่ยวข้อง สำหรับโครงการที่มีผลการศึกษาความเหมาะสมหรือได้มีการจัดทำรูปแบบรายการโครงการแล้ว กรมทรัพยากรน้ำสามารถให้การสนับสนุนด้านเทคนิควิชาการให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือจัดส่งรูปแบบรายการเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นได้

๙) กรมทรัพยากรน้ำบาดาล ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการนำน้ำใต้ดินมาใช้ในภาคการเกษตรจะทำให้ผลผลิตทางการเกษตรมีผลผลิตดีขึ้นหรือไม่อย่างไร ก่อให้เกิดผลกระทบอย่างอื่นต่อผลผลิตทางการเกษตรหรือไม่ และที่สำคัญควรมีการประเมินความคุ้มค่าในการลงทุน เพื่อให้เกษตรกรสามารถวางแผนในการนำน้ำใต้ดินมาใช้ในภาคการเกษตรได้ นอกจากนั้น ควรให้ความชัดเจนต่อสังคมว่า

การนำน้ำใต้ดินมาใช้จะทำให้พื้นที่ใดเกิดการทรุดตัวหรือไม่อย่างไร และจะต้องมีงานวิจัยที่เชื่อถือได้มาอ้างอิงประกอบ

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กรมทรัพยากรน้ำบาดาลขอรับคำแนะนำของคณะกรรมการการวิสามัญฯ เพื่อนำข้อเสนอไปพิจารณาร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและศึกษาการคัดเลือกเครื่องมือที่เหมาะสมในการสำรวจหาแหล่งน้ำบาดาลผ่านทางการดำเนินงานโครงการต่างๆ ที่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณ ซึ่งทุกโครงการของกรมทรัพยากรน้ำบาดาล จะมีการศึกษาคุณสมบัติทางศาสตร์และประสิทธิภาพของบ่อน้ำบาดาล พร้อมทำจัดทำรายงานอยู่สม่ำเสมอ ดังนั้น จึงมีข้อมูลที่จะสนับสนุนการดำเนินโครงการของกรมทรัพยากรน้ำบาดาล เพื่อให้มีข้อมูลในการประกอบการตัดสินใจคัดเลือกพื้นที่ในการก่อสร้างหาแหล่งน้ำบาดาลเพื่อการเกษตรให้มีผลกระทบต่อสภาพภูมิประเทศและสภาพธรณีวิทยาน้อยที่สุด

การนำน้ำใต้ดินมาใช้ในภาคการเกษตร ส่วนใหญ่จะเป็นน้ำที่เจาะในระดับตื้น และพื้นที่ส่วนใหญ่ร้อยละ ๘๐ ของประเทศรองรับด้วยหินแข็ง การสูบน้ำบาดาลมาใช้จึงไม่ทำให้เกิดการทรุดตัวของแผ่นดิน ทั้งนี้จากการศึกษาวิจัยพบว่า การทรุดตัวของแผ่นดินเนื่องจากการสูบน้ำจะเกิดขึ้นในพื้นที่ที่รองรับด้วยกรวดทรายแทรกสลับกับดินเหนียวหนาหลายร้อยเมตร เช่น พื้นที่ในเขตกรุงเทพและปริมณฑล อย่างไรก็ตามพื้นที่ดังกล่าวได้กำหนดเป็นพื้นที่ในเขตวิกฤตการณ์น้ำบาดาล มีมาตรการควบคุมและติดตามตรวจวัดการทรุดตัวของแผ่นดินอย่างสม่ำเสมอ พบว่าสถานการณ์การทรุดตัวน้อย โดยส่วนใหญ่ทรุดตัวน้อยกว่า ๑ เซนติเมตรต่อปี อยู่ในเกณฑ์ปกติ

๑๐) กรมป่าไม้

(๑) ควรส่งเสริมให้มีการนำพื้นที่รกร้างว่างเปล่ามาใช้ประโยชน์และควรพัฒนาแนวทางในการจัดเก็บรายได้จากการใช้ประโยชน์ในพื้นที่ดังกล่าว เพื่อนำทรัพยากรที่มีอยู่มาทำให้เกิดประโยชน์สูงสุด นอกจากนี้ ยังเป็นการเพิ่มรายได้จากภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและลดการพึ่งพาการจัดสรรงบประมาณจากรัฐ

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

การปฏิบัติงานของกรมป่าไม้ โดยอำนาจหน้าที่จะทำการฟื้นฟูพื้นที่ป่าที่มีสภาพเสื่อมโทรมเพื่อให้มีสภาพป่าที่มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น การอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตพื้นที่ป่าไม้จะอนุญาตให้ใช้พื้นที่ป่าไม้ตามความจำเป็นและเหมาะสม ตามระเบียบ กฎหมาย และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

อีกทั้งนโยบายการจัดที่ดินทำกินให้ราษฎร ให้นำพื้นที่ป่าเสื่อมโทรม ไปดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าวตามแนวทางการดำเนินงานของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) และมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ เรื่อง พื้นที่เป้าหมายและกรอบมาตรการแก้ไขปัญหาการอยู่อาศัยและทำกินในพื้นที่ป่าไม้ (ทุกประเภท) เพื่อให้ราษฎรสามารถอยู่อาศัยทำกินในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติได้อย่างถูกต้องตามกฎหมายต่อไป

(๒) ควรมีการติดตามและประเมินผลการเจริญเติบโตของกล้าไม้ที่ปลูกเพื่อสร้างพื้นที่ป่าไม้ทั่วประเทศเพิ่มขึ้นและเพิ่มจำนวนสัตว์ป่า รวมทั้งทรัพยากรป่าไม้จะเป็นแหล่งป่าต้นน้ำและช่วยดูดซับน้ำการณที่มีน้ำป่าไหลหลากและเป็นแหล่งอาหารของประชาชนในพื้นที่นั้น ๆ ด้วย

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กรมป่าไม้ได้ดำเนินการติดตามและประเมินผลการเจริญเติบโตของกล้าไม้ เพื่อแจกจ่ายกล้าไม้ให้กับประชาชน องค์กรเอกชน ศาสนสถาน หน่วยงานภาครัฐ และโครงการต่างๆ โดยกรมป่าไม้ได้

สั่งการให้หน่วยงานเพาะชำกล้าไม้ ดำเนินการตรวจติดตามและประเมินผลการแจกจ่ายกล้าไม้ ตามระเบียบกรมป่าไม้ว่าด้วยการแจกจ่ายกล้าไม้ พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๗. ความว่า ให้หน่วยงานที่รับผิดชอบ การแจกจ่ายกล้าไม้ โดยหัวหน้าศูนย์เพาะชำกล้าไม้ หัวหน้าสถานีเพาะชำกล้าไม้ หัวหน้างานเพาะชำกล้าไม้และหัวหน้าหน่วยงานในสังกัดกรมป่าไม้ ผู้ได้รับมอบหมายให้มีหน้าที่เพาะชำกล้าไม้มีอำนาจในการแจกจ่ายกล้าไม้ ติดตามประเมินผลการแจกจ่ายกล้าไม้ตามแบบ ๔ และแบบ ๕ โดยแบ่งเป็นกลุ่ม ได้แก่ ๕๐-๑,๐๐๐ กล้า และมากกว่า ๑,๐๐๐ กล้า ขึ้นไป ในแต่ละกลุ่มให้สุ่มตัวอย่างไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕ ของผู้มาขอรับกล้าไม้ แล้วรายงานผลให้กรมป่าไม้ทราบ ภายใน ๓๐ วันหลังจากสิ้นปีงบประมาณ โดยได้มีการติดตามการเจริญเติบโตและอัตราการรอดตาย รวมถึงการบำรุงรักษาต้นไม้ที่ปลูก ให้คำแนะนำ ข้อเสนอแนะกับผู้ขอรับกล้าไม้

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ กรมป่าไม้ได้กำหนดเป้าหมายในการติดตามและประเมินผลการแจกจ่ายกล้าไม้ ตามระเบียบกรมป่าไม้ว่าด้วยการแจกจ่ายกล้าไม้ พ.ศ. ๒๕๖๒ และได้สั่งการให้แต่ละสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ท้องที่ ดำเนินการการติดตามและประเมินผลการเจริญเติบโตของกล้าไม้ที่ปลูกเพื่อสร้างพื้นที่ป่าไม้ทั่วประเทศเพิ่มขึ้น เพื่อให้เป็นไปตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญ พิจารณาศึกษา ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ และเพื่อเป็นการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเพิ่มพื้นที่สีเขียว บริหารจัดการและใช้ประโยชน์ทรัพยากรป่าไม้ อย่างยั่งยืนต่อไป

(๓) **ควรร่วมกับสำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ (องค์การมหาชน) และ องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ ซึ่งมีแผนงานในลักษณะส่งเสริมไม้เศรษฐกิจแบบครบวงจรด้วยการปลูกไม้มีค่าบูรณาการและขับเคลื่อนแผนงานส่งเสริมไม้เศรษฐกิจแบบครบวงจรให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด และควรบูรณาการร่วมกับกรมทางหลวงในการปลูกไม้มีค่าในพื้นที่ริมทางหลวงให้เกิดขึ้นทั่วประเทศด้วย รวมทั้งหน่วยงานอื่นที่มีการดำเนินการลักษณะเดียวกัน ทั้งนี้ ควรบูรณาการการดำเนินการไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อน และควรมีการติดตามการเจริญเติบโตของกล้าไม้ให้เป็นไปตามเป้าหมายและระยะเวลาที่กำหนด เพื่อให้การฟื้นฟูสภาพป่าของไทยเป็นแหล่งต้นน้ำและเป็นแหล่งอาหารของประชาชนในพื้นที่อีกด้วย**
ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

๑. การส่งเสริมการปลูกไม้เศรษฐกิจแบบครบวงจร เป็นการดำเนินการบูรณาการร่วมกับภาครัฐ เอกชน และชุมชน เพื่อส่งเสริมการปลูกและการค้าไม้อย่างครบวงจร และผลักดันการสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจจากไม้ป่าปลูก

กรมป่าไม้ได้ดำเนินการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานต่างๆ ดังนี้

๑.๑ เมื่อวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๑ กรมป่าไม้ได้ลงนามบันทึกข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือ (MOU) โครงการชุมชนไม้มีค่า ร่วมกับ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) และสำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ (องค์การมหาชน) เพื่อร่วมกันขับเคลื่อนชุมชนไม้มีค่า พร้อมให้ความรู้ด้านพันธุ์ไม้ การขยายพันธุ์ไม้ ผลักดันการปลูกต้นไม้สู่กิจกรรมลดก๊าซเรือนกระจก และจัดทำสินเชื่อปลูกป่า พร้อมทั้งสนับสนุนการใช้ต้นไม้เป็นหลักประกันทางธุรกิจ

๑.๒ เมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๒ กรมป่าไม้ได้ลงนามบันทึกข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือ (MOU) โครงการขยายพันธุ์ไม้มีค่าทางเศรษฐกิจ จากแม่ไม้ที่ผ่านการคัดเลือกสายพันธุ์ ร่วมกับองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ และบริษัท สยามฟอเรสทรี จำกัด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา วิจัย เกี่ยวกับการขยายพันธุ์และพัฒนาสายพันธุ์ไม้มีค่าทางเศรษฐกิจให้มีศักยภาพและสามารถนำไปส่งเสริมให้เกษตรกรเพิ่มผลผลิตเพื่อการค้า เพิ่มรายได้ และสร้างงานให้กับชุมชน

๑.๓ เมื่อวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๓ กรมป่าไม้ได้ลงนามบันทึกข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือ (MOU) ร่วมกับสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (สมอ.) และสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย เพื่อร่วมกันขับเคลื่อนการส่งเสริมมาตรฐานการจัดการสวนป่าไม้เศรษฐกิจตามบริบทไทยสู่ระดับสากล ผลักดันให้สวนป่าของเกษตรกรรายย่อยได้รับการรับรองมาตรฐานชาติเชื่อมโยงสู่ภาคอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง เสริมความแข็งแกร่งอุตสาหกรรมไม้ไทยด้วยมาตรฐานชาติเทียบเท่าสากล

๑.๔ เมื่อวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๖๓ กรมป่าไม้ได้ลงนามบันทึกข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือ (MOU) ร่วมกับศูนย์วนศาสตร์ชุมชนเพื่อคนกับป่า (รีคอฟ) ในการสนับสนุนงานวนศาสตร์ชุมชนเพื่อเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ให้เกิดการเชื่อมโยงความร่วมมือกับภาครัฐกิจและตลาด ควบคู่ไปกับการส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจเรื่องสิทธิที่ดินตามกฎหมาย และการสร้างระบบการจัดการห่วงโซ่อุปทานไม้ที่สามารถตรวจสอบย้อนกลับได้ ซึ่งความร่วมมือดังกล่าวจะสามารถสนับสนุนนโยบายการเพิ่มพื้นที่ป่า การทำให้นวนอยู่กับป่าได้อย่างสมดุล พร้อมกับกระตุ้นเศรษฐกิจของชุมชนจากภาคป่าไม้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ทั้งนี้ ในส่วนของพื้นที่ที่กรมป่าไม้ดำเนินการส่งเสริมให้ประชาชนทั่วประเทศปลูกไม้เศรษฐกิจ ตามโครงการของกรมป่าไม้ จะครอบคลุมทั้งในส่วนของที่ดินของเอกชนที่มีกรรมสิทธิ์และสิทธิครอบครอง และในที่ดินของรัฐที่ได้รับการอนุญาต เช่น สปก. คทช.

๒. การส่งเสริมให้มีการใช้ไม้จากป่าปลูกมากยิ่งขึ้น โดยร่วมกับภาคเอกชนพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ให้ทันสมัย คงทนและสวยงาม และพัฒนากล้าไม้พันธุ์ดีเพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกสร้างสวนป่าเศรษฐกิจ พร้อมทั้งผลักดันการส่งออกไปยังต่างประเทศ ทั้งใน EU และจีน เพื่อสร้างรายได้ให้กับประเทศ โดยจะดำเนินการทบทวนกฎหมาย มติ ครม. และระเบียบที่เกี่ยวข้องที่เป็นอุปสรรคต่อการส่งออกไม้ และการค้าไม้ พัฒนาระบบการรับรองไม้ให้ได้มาตรฐานสากล และเชื่อมโยงกับระบบ NSW

๒.๑ กรมป่าไม้ได้พัฒนาสายพันธุ์ไม้เศรษฐกิจชนิดต่าง ๆ ให้เติบโตเร็วและมีลักษณะตามที่ตลาดต้องการ เช่น ลำต้นเปลาตรง เนื้อไม้สวยงาม ด้านทานโรคและแมลง เพื่อนำเนื้อไม้ไปใช้ประโยชน์เพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกรที่ปลูกป่าไม้เศรษฐกิจ โดยเฉพาะกระถินณรงค์ลูกผสมสายพันธุ์ใหม่นับสิบสายพันธุ์ ซึ่งได้แจกจ่ายกล้าไม้ให้ประชาชนที่สนใจนำไปปลูกเป็นจำนวนมาก

๒.๒ การทบทวนกฎหมาย มติ ครม. และระเบียบที่เกี่ยวข้องที่เป็นอุปสรรคต่อการส่งออก และการค้าไม้

กรมป่าไม้ ร่วมกับคณะวนศาสตร์ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศึกษา รายละเอียดและผลกระทบการส่งออกไม้สักสวนป่าและไม้พะยูน เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณา ทบทวนมติคณะรัฐมนตรี จำนวน ๒ ฉบับ ดังนี้

๑) มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๔๓ เรื่อง การขออนุญาตส่งไม้สักสวนป่าออกจำหน่ายต่างประเทศ และการขอยกเว้นพิกัดอัตราอากรขาออก

๒) มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ เรื่อง ห้ามการนำเข้าไม้และสิ่งประดิษฐ์ที่ทำด้วยไม้พะยูน รวมทั้งห้ามการส่งออกป่อนอกราชอาณาจักร ซึ่งได้รายงานผลการศึกษาให้คณะกรรมการ นโยบายป่าไม้แห่งชาติทราบแล้ว เมื่อคราวประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ วันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๔

๓. การติดตามการเจริญเติบโตของกล้าไม้เศรษฐกิจ ดังนี้

๓.๑ ประชาสัมพันธ์และจัดทำทะเบียนเกษตรกรของพื้นที่ที่เข้าร่วมโครงการ

๓.๒ ให้คำแนะนำทางวิชาการด้านการจัดการสวนป่า บำรุง ดูแลรักษา และสร้างความรู้ความเข้าใจในการปลูกไม้เศรษฐกิจแก่เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ

๓.๓ ส่งเสริมให้มีการรวมกลุ่มของผู้ปลูกไม้เศรษฐกิจในพื้นที่เอกสารสิทธิ์ในรูปแบบเครือข่ายเกษตรกร เพื่อให้เกิดการจัดการไม้เศรษฐกิจอย่างยั่งยืน ร่วมพัฒนาองค์ความรู้ในการผลิต การแปรรูป การจำหน่าย และด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๓.๔ มีคณะกรรมการตรวจสอบรับรองผลการปลูกต้นไม้ โดยได้ดำเนินการตามระเบียบกรมป่าไม้ว่าด้วยการควบคุมการใช้จ่ายเงินงบประมาณ เพื่อให้ได้ไม้ที่มีคุณภาพ เหมาะสมตรงตามวัตถุประสงค์ในการใช้ประโยชน์ไม้แต่ละชนิด

๑๑) กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ควรปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานในเขตอุทยานแห่งชาติ อาทิ ห้องน้ำ บ้านพัก เส้นทางเดินชมอุทยานแห่งชาติ หรือสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ ให้เหมาะสมพร้อมสำหรับการใช้งานและมีคุณภาพที่ดีเพื่อดึงดูดและรองรับนักท่องเที่ยวให้มาท่องเที่ยวได้มากยิ่งขึ้น ประกอบกับปัจจุบันนักท่องเที่ยวมักจะท่องเที่ยวตามสถานที่ต่าง ๆ ด้วยการสืบค้นจากอินเทอร์เน็ต ถ้าสถานที่ท่องเที่ยวมีทัศนียภาพที่สวยงามและมีบริการโครงสร้างพื้นฐานภาครัฐที่ดีจะทำให้รัฐและประชาชนในพื้นที่มีรายได้เพิ่มขึ้นด้วย

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

การปรับปรุงและพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกในอุทยานแห่งชาติ ได้มีการศึกษา สำรวจ วิเคราะห์ สภาพพื้นที่ตามการใช้งานการแบ่งเขตการจัดการตามความต้องการของผู้ใช้บริการและเจ้าหน้าที่เพื่อจัดทำผังบริเวณปัจจุบันในเขตบริการ โดยวิเคราะห์ถึงสภาพพื้นที่ปัจจุบันปัจจัยขัดขวาง ๆ รวมทั้งวิเคราะห์สภาพอาคารสิ่งปลูกสร้างต่าง ๆ ในพื้นที่ เพื่อนำข้อมูลทั้งหมดมาสังเคราะห์ในแต่ละปัจจัย ทั้งในด้านการจัดการอุทยานแห่งชาติ ภูมิสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาปัตยกรรมศาสตร์และวิศวกรรมศาสตร์ จนนำไปสู่การจัดทำผังบริเวณปรับปรุงที่จะใช้เป็นผังแม่บทเพื่อการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกในอุทยานแห่งชาติอย่างเหมาะสมและยั่งยืน เพื่อใช้เป็นหลักในการแบ่งโซนการจัดการ การกำหนดตำแหน่งที่ตั้งอาคารสิ่งปลูกสร้าง การเชื่อมโยงการใช้ประโยชน์ระหว่างอาคาร เส้นทางสัญจร และการปรับปรุงภูมิทัศน์ภายในพื้นที่ต่อไป ตลอดจนปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกที่มีอยู่เดิมที่เป็นอาคารสาธารณะในรูปแบบอารยสถาปัตย์

การท่องเที่ยวในพื้นที่อุทยานแห่งชาติ ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ ก่อให้เกิดการสร้างงานและกระจายรายได้ออกไปสู่ท้องถิ่น กระตุ้นการขยายตัวทางเศรษฐกิจ ทำให้เกิดการใช้จ่ายโดยเริ่มตั้งแต่การเดินทาง การรับประทานอาหาร การใช้บริการนำเที่ยวของมัคคุเทศก์และผู้จัดการท่องเที่ยว การซื้อสินค้าของที่ระลึกจากท้องถิ่น การพักผ่อนและบริการอื่นๆ สิ่งเหล่านี้ก่อให้เกิดการขยายตัวของบริการ อีกทั้งรูปแบบการท่องเที่ยวที่ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่เป็นจุดขาย

สำหรับข้อมูลการท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติ สามารถสืบค้นข้อมูลได้จาก www.dnp.go.th

๒.๑๒ กระทรวงพลังงาน

๑) ควรส่งเสริมสนับสนุนการใช้พลังงานแสงอาทิตย์ในอาคารบ้านเรือนในเมือง หรือในชนบท เนื่องจากเป็นพลังงานสะอาดและสามารถเข้าถึงได้ง่าย รวมทั้งควรมีนโยบายส่งเสริมการผลิตเพื่อให้เกิดความมั่นคงทางพลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ โดยส่งเสริมให้ประชาชนทุกคนร่วมมือในการใช้ทรัพยากรด้านพลังงานอย่างคุ้มค่าและไม่สูญเปล่า อาทิ การใช้หลอดแอลอีดี (LED) สามารถช่วยลดภาวะโลกร้อนที่จะส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชน อีกทั้งเป็นการลดการพึ่งพาการนำเข้าพลังงานจากต่างประเทศ

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน

การสนับสนุนพลังงานทางเลือก โดยเฉพาะพลังงานแสงอาทิตย์จะเป็นประโยชน์ต่อประเทศในภาพรวม ซึ่งรัฐบาลได้เล็งเห็นถึงความสำคัญและประโยชน์ดังกล่าว จึงได้มีนโยบายสนับสนุนการผลิตและการใช้พลังงานแสงอาทิตย์สำหรับบ้านอยู่อาศัยและประชาชนอย่างต่อเนื่องตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

ในปี พ.ศ. ๒๕๕๖ มีการประกาศรับซื้อไฟฟ้าที่ผลิตจากพลังงานแสงอาทิตย์ในอัตรารับซื้อพิเศษรูปแบบ Feed-in-Tariff ในกลุ่มบ้านที่อยู่อาศัยจำนวน ๑๐๐ เมกะวัตต์ อัตรารับซื้อ ๖.๙๖ บาทต่อหน่วย ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ - ๒๕๕๘ มีการประกาศรับซื้อไฟฟ้าจากการผลิตไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ที่ติดตั้งบนหลังคา ประเภทบ้านอยู่อาศัย (สำหรับการรับซื้อไฟฟ้าเพิ่มให้ครบ ๑๐๐ เมกะวัตต์) เพื่อให้ปริมาณการเสนอขายของกลุ่มบ้านที่อยู่อาศัยในปี พ.ศ. ๒๕๕๖ ครบตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ด้วยอัตรารับซื้อที่ลดลงเป็น ๖.๘๕ บาทต่อหน่วย และในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ ได้มีประกาศเข้าร่วมโครงการนำร่อง (Pilot Project) การผลิตไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์บนหลังคาอย่างเสรี พ.ศ. ๒๕๕๙ โดยไม่มีการรับซื้อไฟฟ้า แต่ให้การไฟฟ้าฝ่ายจำหน่ายยกเว้นค่าธรรมเนียมในการตรวจสอบด้านเครื่องวัดหน่วยไฟฟ้า เฉพาะกลุ่มที่เชื่อมต่อที่ระดับแรงดันต่ำกว่า ๑๒ กิโลโวลต์ ซึ่งมีเป้าหมาย ๑๐๐ เมกะวัตต์ แบ่งเป็นการไฟฟ้านครหลวง (กฟน.) และการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค (กฟภ.) พื้นที่ละ ๕๐ เมกะวัตต์ แยกเป็นบ้านอยู่อาศัยจำนวน ๑๐ เมกะวัตต์ อาคารจำนวน ๔๐ เมกะวัตต์

ในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ มีประกาศรับซื้อไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์ที่ติดตั้งบนหลังคาบ้านอยู่อาศัยภายใต้ “โครงการโซลาร์ประชาชน” เพื่อให้ประชาชนประเภทบ้านอยู่อาศัยสามารถผลิตไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์และนำไปใช้เองเป็นหลัก (self-consumption) และพลังงานไฟฟ้าส่วนเกินที่เหลือจากการใช้เองสามารถขายคืนให้การไฟฟ้าฝ่ายจำหน่ายได้ โดยมีเป้าหมายจำนวน ๑๐๐ เมกะวัตต์ แบ่งเป็นพื้นที่ กฟน. จำนวน ๓๐ เมกะวัตต์ และพื้นที่ กฟภ. จำนวน ๗๐ เมกะวัตต์ และกำหนดอัตรารับซื้อเท่ากับ ๑.๖๘ บาทต่อหน่วย เป็นระยะเวลารับซื้อ ๑๐ ปี และปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ (ครั้งที่ ๑๕๒) เมื่อวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๓ คณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ (กพช.) ได้มีมติดังนี้

๑. เห็นชอบแนวทางการส่งเสริมการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์แบบติดตั้งบนหลังคาเพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายแผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้าของประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐ ฉบับปรับปรุงครั้งที่ ๑ (PDP ๒๐๑๘ Rev.๑) ดังนี้

๑.๑ กลุ่มบ้านอยู่อาศัย (โครงการพลังงานแสงอาทิตย์โซลาร์ภาคประชาชน) ปี ๒๕๖๔ ราคารับซื้อไฟฟ้าส่วนเกินที่จำหน่ายไฟฟ้าเข้าระบบ ในอัตรา ๒.๒๐ บาทต่อกิโลวัตต์-ชั่วโมง มีเป้าหมายการรับซื้อ ๕๐ เมกะวัตต์สูงสุด ระยะเวลารับซื้อ ๑๐ ปี และโครงการพลังงานแสงอาทิตย์โซลาร์ภาคประชาชนที่ได้ลงนามสัญญาซื้อขายไฟฟ้าหรือได้เริ่มจ่ายไฟฟ้าเข้าระบบแล้ว ให้ใช้ราคารับซื้อไฟฟ้าส่วนเกินที่จำหน่ายไฟฟ้าเข้าระบบ ในอัตรา ๒.๒๐ บาทต่อกิโลวัตต์-ชั่วโมง โดยให้อัตรามีผลตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๔

๑.๒ กลุ่มโรงเรียน สถานศึกษา โรงพยาบาล และสูบน้ำเพื่อการเกษตร (โครงการนำร่อง) ปี ๒๕๖๔ ราคารับซื้อส่วนเกินที่จำหน่ายไฟฟ้าเข้าระบบ ในอัตรา ๑.๐๐ บาทต่อกิโลวัตต์-ชั่วโมง มีเป้าหมายการรับซื้อ ๕๐ เมกะวัตต์สูงสุด แบ่งเป็น กลุ่มโรงเรียน สถานศึกษา ๒๐ เมกะวัตต์สูงสุด กลุ่มโรงพยาบาล ๒๐ เมกะวัตต์สูงสุด และกลุ่มสูบน้ำเพื่อการเกษตร ๑๐ เมกะวัตต์สูงสุด โดยมีกำลังผลิตติดตั้งมากกว่า ๑๐ กิโลวัตต์สูงสุด แต่ไม่น้อยกว่า ๒๐๐ กิโลวัตต์สูงสุด ระยะเวลารับซื้อ ๑๐ ปี

ทั้งนี้ มอบหมายให้คณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานรับไปดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

๑. ในกรณีการลงทุนโดยภาครัฐในส่วนของกลุ่มโรงเรียน สถานศึกษา โรงพยาบาล และสูบน้ำเพื่อการเกษตร มอบหมายให้กระทรวงพลังงาน โดยกรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงานรับไปหารือกับกระทรวงการคลังและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พิจารณาปรับปรุงกฎหมาย และกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การส่งเสริมการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์แบบติดตั้งบนหลังคาสามารถดำเนินการได้อย่างเป็นรูปธรรม

และปัจจุบัน (พ.ศ. ๒๕๖๔) มีประกาศรับซื้อไฟฟ้าโครงการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์ที่ติดตั้งบนหลังคาสำหรับประชาชนประเภทบ้านอยู่อาศัย พ.ศ. ๒๕๖๔ ตามรายละเอียดที่ กพข. มีมติเห็นชอบ เรียบร้อยแล้ว

นอกจากนี้ในแผนการปฏิรูปประเทศด้านพลังงานนั้น หนึ่งในประเด็นปฏิรูปด้านพลังงานที่คณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านพลังงานมีความเห็นว่า มีความสำคัญที่จะต้องดำเนินการปรับปรุง แก้ไข คือ การส่งเสริมการติดตั้งโซลาร์รูฟเสรี ซึ่งมีแนวคิดดังนี้

- ผลิตและใช้ไฟฟ้าในบ้านอยู่อาศัยหรืออาคารเป็นหลัก (self-consumption)
- พลังงานไฟฟ้าส่วนเกินที่เหลือจากการใช้ในบ้านอยู่อาศัยหรืออาคาร ไม่สามารถขายให้การไฟฟ้าฝ่ายจำหน่าย
- พลังงานไฟฟ้าที่ผลิตได้สามารถขายให้เอกชน และหน่วยงานต่างๆ ได้
- ไม่จำกัดปริมาณกำลังผลิตติดตั้งในแต่ละปี
- ไม่จำกัดระยะเวลาการเปิดรับและการปิดรับสมัคร
- เกิดความเป็นเสรีอย่างแท้จริง

โดยข้อเสนอแนวทางดำเนินการปฏิรูปส่วนใหญ่จะเป็นการปรับปรุง แก้ไขและเพิ่มเติมระเบียบกฎเกณฑ์ รวมถึงขั้นตอนการดำเนินงานให้มีความยืดหยุ่นมากขึ้นและเอื้อต่อการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ รวมถึงการอำนวยความสะดวกในการติดตั้งโซลาร์รูฟ

๒) ควรมาตรการสนับสนุนการผลิตรถยนต์ที่ขับเคลื่อนด้วยพลังงานไฟฟ้าในประเทศ ให้เกิดผลเป็นรูปธรรม และกำหนดแนวทางการพัฒนาให้เป็นแรงผลักดันสำคัญของเศรษฐกิจไทย จากการผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้าสู่การเป็นฐานการผลิตเพื่อส่งออกอุตสาหกรรมยานยนต์ที่ปล่อยมลพิษต่ำ และเป็นการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน

การส่งเสริมยานยนต์ไฟฟ้า (EV) ในบทบาทของกระทรวงพลังงาน โดยสำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน ได้ดำเนินงานในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการนโยบายยานยนต์ไฟฟ้าแห่งชาติ ร่วมกับกระทรวงอุตสาหกรรม โดยสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม ทั้งนี้ จากการประชุมคณะกรรมการนโยบายยานยนต์ไฟฟ้าแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ (ครั้งที่ ๒) เมื่อวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๔ ได้เห็นชอบในหลักการในการกำหนดแผนการผลิตยานยนต์ไฟฟ้าและชิ้นส่วน รวมถึงเป้าหมายการส่งเสริมการใช้ยานยนต์ไฟฟ้าในประเทศ เพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรมการผลิตยานยนต์ไฟฟ้าในประเทศและระบบนิเวศที่เอื้อต่อการพัฒนายานยนต์ไฟฟ้า สนับสนุนมาตรการขับเคลื่อนยานยนต์ไฟฟ้าทั้งมาตรการด้าน Demand เช่น การนำร่องใช้งานในภาครัฐ การปรับปรุงโครงสร้างภาษีที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น มาตรการด้าน Supply เช่น การส่งเสริมการลงทุน

และสิทธิประโยชน์ทางภาษี การส่งเสริมการผลิตแบตเตอรี่ เป็นต้น และมาตรการด้านโครงสร้างพื้นฐานและ Eco system เช่น การบริหารจัดการรถเก่า การจัดที่จอดรถพิเศษ การสนับสนุนให้มีสถานีอัดประจุไฟฟ้า ครอบคลุมการใช้งาน เป็นต้น และมุ่งสู่วิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้คือ ประเทศไทยเป็นฐานการผลิตยานยนต์ไฟฟ้า และชิ้นส่วนที่สำคัญของโลก ทั้งนี้ กระทรวงพลังงาน เป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินงานพัฒนาระบบ โครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการเติบโตของยานยนต์ไฟฟ้าในอนาคต โดยเฉพาะโครงสร้างพื้นฐานด้านระบบ ไฟฟ้าและการอัดประจุไฟฟ้าสำหรับยานยนต์ไฟฟ้าทุกประเภท

๓) **ควรส่งเสริมการใช้รถยนต์ที่ขับเคลื่อนด้วยมอเตอร์ไฟฟ้าโดยใช้พลังงานไฟฟ้าซึ่งจะทำให้ไม่ก่อให้เกิดมลภาวะต่อสิ่งแวดล้อมและไม่ก่อให้เกิดภาวะฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) รวมทั้งมีราคาถูกกว่าการใช้พลังงานน้ำมันเชื้อเพลิง ประกอบกับการใช้รถยนต์ที่ใช้เครื่องยนต์สันดาปเป็นการทำลายสิ่งแวดล้อมและก่อให้เกิดมลภาวะต่าง ๆ จะทำให้คุณภาพชีวิตสุขภาพร่างกายได้รับผลกระทบเป็นอย่างมาก ดังนั้น รัฐจึงควรส่งเสริมให้ประชาชนใช้รถยนต์พลังงานไฟฟ้าให้มากขึ้นด้วยการสร้างความมั่นใจให้กับประชาชนในการเตรียมพร้อมสถานีชาร์จไฟฟ้าให้ทั่วถึงในทุกพื้นที่ทั่วประเทศด้วย**

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงาน สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน

กระทรวงพลังงาน โดยสำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน ได้สนับสนุนการใช้งานยานยนต์ไฟฟ้าเพื่อลดการใช้น้ำมันเชื้อเพลิงและลดมลภาวะ PM๒.๕ จากการดำเนินงานตามแผนอนุรักษ์พลังงาน ตั้งแต่ปี ๒๕๕๙ เป็นต้นมา ทั้งการศึกษาวิจัยและการส่งเสริมการติดตั้งสถานีอัดประจุไฟฟ้าสำหรับยานยนต์ไฟฟ้า ซึ่งเป็นโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญต่อการสร้างความเชื่อมั่นและก่อให้เกิดการส่งเสริมการใช้งานของผู้บริโภค ขณะนี้อยู่ระหว่างการศึกษาจัดทำแผนพัฒนาสถานีอัดประจุไฟฟ้าสำหรับยานยนต์ไฟฟ้า เพื่อเตรียมการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านพลังงานให้ครอบคลุมและเพียงพอต่อการใช้งานของผู้บริโภค รวมถึงการจัดหาไฟฟ้า เตรียมการและพัฒนาระบบโครงข่ายไฟฟ้าโดยเฉพาะ Smart grid การบริหารจัดการระบบฐานข้อมูลสถานีอัดประจุไฟฟ้า เป็นต้น ให้มีความสอดคล้องกับทิศทางภาพรวมในการพัฒนาอุตสาหกรรมยานยนต์ไฟฟ้าของประเทศ ตามเป้าหมายของคณะกรรมการนโยบายยานยนต์ไฟฟ้าแห่งชาติ

๔) **กรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ ควรให้ประชาชนในพื้นที่เข้ามามีส่วนร่วมในการส่งเสริมและสนับสนุนโรงไฟฟ้าชุมชน รวมทั้งได้รับประโยชน์โดยการสร้างรายได้จากการมีโรงไฟฟ้าชุมชนในพื้นที่ด้วยการนำเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรมาจำหน่ายให้กับโรงไฟฟ้าชุมชนหรือการเช่าที่ดินตั้งโรงงาน แต่ทั้งนี้ การตั้งโรงไฟฟ้าชุมชนจะต้องคำนึงถึงความพร้อมของผู้ประกอบการเป็นลำดับแรก เพื่อมิให้ชุมชนได้รับผลกระทบจากการดำเนินการ อีกทั้งภาครัฐต้องมีมาตรการหรือแนวทางป้องกันมิให้เกิดการนำไม้ในป่าเขตอุทยานแห่งชาติมาทำเป็นเชื้อเพลิงในการผลิตไฟฟ้าด้วย**

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน

ในปัจจุบันกระทรวงพลังงานมีนโยบายโครงการโรงไฟฟ้าชุมชนเพื่อเศรษฐกิจฐานราก โดยมุ่งเน้นการส่งเสริมโรงไฟฟ้าชุมชนในลักษณะเชิงพาณิชย์มีการซื้อขายไฟฟ้าให้การไฟฟ้าฝ่ายจำหน่าย โดยเปิดโอกาสให้ภาคเอกชนที่มีความพร้อมในการบริหารจัดการและงบประมาณที่จะจัดตั้งโรงไฟฟ้า เข้าร่วมกับชุมชนที่เข้มแข็งที่ได้มีการรวมกลุ่มและจัดตั้งเป็นวิสาหกิจชุมชนหรือเครือข่ายวิสาหกิจชุมชน โดยวิสาหกิจชุมชนหรือเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนที่เข้าร่วมโครงการฯ มีหน้าที่ในการจัดหาเชื้อเพลิงให้แก่โรงไฟฟ้า ในรูปแบบระบบเกษตรพันธสัญญา (Contract farming) อีกทั้งได้ร่วมเป็นเจ้าของโรงไฟฟ้านั้น ทั้งนี้

จะมีการเปิดรับซื้อไฟฟ้าในรูปแบบโครงการนำร่องก่อน เป้าหมายการรับซื้อไม่เกิน ๑๕๐ เมกะวัตต์ (ชีวมวล ๗๕ เมกะวัตต์ และก๊าซชีวภาพ ๗๕ เมกะวัตต์) เพื่อประเมินความสำเร็จของโครงการฯ ในระยะแรกก่อน ซึ่งกลไกในลักษณะนี้ภาครัฐไม่ต้องใช้งบประมาณเพื่อลงทุนสร้างโรงไฟฟ้าเองและเป็นการสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน

ทั้งนี้ ผลประโยชน์หลัก ๆ ที่ชุมชนจะได้รับ คือ

๑. ผลประโยชน์จากการประกอบกิจการโรงไฟฟ้า โดยจะได้รับสัดส่วนการถือหุ้น เป็นหุ้นบุริมสิทธิ ร้อยละ ๑๐ และอัตราเงินปันผลขั้นต่ำต่อปี ตามที่ได้มีการตกลงกันตามสัญญา

๒. ชุมชนจะได้มีรายได้จากการขาย “เชื้อเพลิง” ให้กับโรงไฟฟ้า อาทิ ไม้โตเร็ว และ พืชพลังงาน

ดังนั้น โครงการนี้จึงช่วยเพิ่มทางเลือกให้เกษตรกร เปลี่ยนมาปลูกพืชพลังงาน ซึ่งมีตลาดรับซื้อ (โรงไฟฟ้า) และ มีรายได้ที่แน่นอน มีคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ทำให้ประเทศมีความมั่นคงด้านพลังงาน ทั้งเป็นการขับเคลื่อนเศรษฐกิจระดับชุมชน

๕) กรมธุรกิจพลังงาน ควรส่งเสริมการใช้น้ำมันไบโอดีเซลหมุนเร็ว บี ๒๐ สำหรับรถบรรทุกขนส่งให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดโดยเร็ว ซึ่งจะช่วยสนับสนุนเกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมันและเพื่อลดค่าใช้จ่ายในส่วนของการใช้น้ำมันเชื้อเพลิงที่เป็นต้นทุนหลักในภาคการขนส่ง ตลอดจนเป็นการลดต้นทุนการขนส่งสินค้าและค่าโดยสารที่เป็นการลดผลกระทบต่อค่าครองชีพของประชาชนด้วย

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กรมธุรกิจพลังงานได้ออกประกาศ กำหนดลักษณะและคุณภาพของน้ำมันดีเซลหมุนเร็ว บี ๒๐ โดยเริ่มมีการจำหน่ายมาตั้งแต่วันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๖๑ สำหรับใช้กับ Fleet รถบรรทุกขนาดใหญ่เฉพาะกลุ่มรวมถึงรถโดยสารสาธารณะบางรุ่น ต่อมาเมื่อวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๒ ได้ขยายการจำหน่ายน้ำมันดีเซลหมุนเร็ว บี ๒๐ ในสถานบริการน้ำมันเป็นการทั่วไปได้ โดยมีมาตรการจูงใจให้แก่ผู้ใช้น้ำมันดีเซลหมุนเร็ว บี ๒๐ ในราคาถูกลงกว่าน้ำมันดีเซลหมุนเร็ว บี ๗ ลิตรละ ๕ บาท ในระยะแรก (ตั้งแต่วันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๖๑ ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒) สำหรับปัจจุบัน มีส่วนต่างราคาอยู่ที่ลิตรละ ๓.๒๕ บาท (โครงสร้างราคา ณ วันที่ ๗ เมษายน ๒๕๖๔) โดยใช้เงินกองทุนในการอุดหนุนราคาขายปลีกอยู่ที่ลิตรละ ๔.๑๖ บาท อย่างไรก็ตาม พ.ร.บ. กองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๖๒ “มาตรา ๕๕ ในกรณีที่มีการจ่ายเงินชดเชยให้แก่ น้ำมันเชื้อเพลิงที่มีส่วนผสมของเชื้อเพลิงชีวภาพอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ใช้จ่ายเงินกองทุนเพื่อการดำเนินการดังกล่าวต่อไปได้ เป็นระยะเวลาสามปี นับตั้งแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ” จึงทำให้สำนักงานกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง อยู่ในระหว่างจัดทำแผนลดการจ่ายเงินชดเชยน้ำมันเชื้อเพลิงที่มีส่วนผสมของเชื้อเพลิงชีวภาพ ซึ่งรวมถึงน้ำมันดีเซลหมุนเร็ว บี ๒๐ ทั้งนี้ กระทรวงพลังงานมีแผนส่งเสริมการใช้ดีเซลหมุนเร็ว บี ๑๐ ให้เป็นน้ำมันดีเซลฐานของประเทศ ซึ่งจะมีส่วนช่วยในการดูดซับน้ำมันปาล์มดิบ และยังเป็นการสนับสนุนเกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมันในประเทศอีกด้วย

๖) กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน

(๑) ควรสนับสนุนการผลิตก๊าซชีวภาพจากพืชพลังงานในประเทศ เพื่อทดแทนน้ำมันและเตรียมความพร้อมในการปลูกพืชพลังงานเพื่อช่วยส่งเสริมการผลิตก๊าซชีวภาพจากพืชพลังงานภายในประเทศให้พัฒนาได้อย่างต่อเนื่องและเป็นการสร้างความมั่นคงทางพลังงาน รวมทั้งควรร่วมมือกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในการส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการดำเนินการเรื่องนี้อย่างจริงจัง

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

การใช้ก๊าซชีวภาพในประเทศไทยเป็นที่นิยมและแพร่หลาย เนื่องจากเป็นแหล่งพลังงานทดแทน และไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อภาวะโลกร้อน พบว่า มีทั้งการนำมาผลิตกระแสไฟฟ้า และพลังงานความร้อน นอกจากนี้ยังมีกระบวนการปรับปรุงคุณภาพของก๊าซชีวภาพโดยลดก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ ก๊าซไฮโดรเจนซัลไฟด์ และความชื้นออก เพื่อให้มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับก๊าซธรรมชาติ สามารถส่งเข้าท่อก๊าซธรรมชาติ หรือใช้กับอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ก๊าซธรรมชาติเป็นเชื้อเพลิงได้ ซึ่งหากนำมาอัดลงถังที่แรงดัน ๒๐๐ บาร์ เพื่อให้เหมาะสมสำหรับการขนส่ง เช่นเดียวกับ NGV จะเรียกว่า ก๊าซไบโอมีเทนอัด (Compressed Bio methane Gas, CBG)

อย่างไรก็ตามในส่วนของ CBG ยังไม่สามารถพัฒนาให้สามารถแข่งขันกับเชื้อเพลิงชนิดอื่น ๆ ที่ใช้ในภาคขนส่งได้ แต่สามารถนำไปใช้ทดแทนการใช้ LPG หรือน้ำมันเตาได้ ดังนั้น การปลูกพืชพลังงานเพื่อผลิตก๊าซชีวภาพ จึงมุ่งเน้นไปที่นำก๊าซชีวภาพที่ได้ไปผลิตเป็นพลังงานไฟฟ้าหรือพลังงานความร้อน

โดยปัจจุบันได้มีการผลักดันโครงการโรงไฟฟ้าชุมชนเพื่อเศรษฐกิจฐานรากจากเชื้อเพลิงก๊าซชีวภาพจากพืชพลังงาน มีการกำหนดขนาดของโรงไฟฟ้าก๊าซชีวภาพขนาดไม่เกิน ๓ เมกะวัตต์ เป้าหมายรวม ๗๕ เมกะวัตต์

(๒) ควรส่งเสริมการใช้พลังงานลมซึ่งเป็นพลังงานธรรมชาติที่มีความสะอาดและบริสุทธิ์ที่ใช้แล้วไม่หมดไป รวมถึงพลังงานลมเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยไม่ก่อให้เกิดภาวะโลกร้อนและยังปราศจากสารก่อมลพิษอื่น ๆ ดังนั้น พลังงานลมควรได้รับความสนใจและนำมาพัฒนาให้เกิดประโยชน์อย่างกว้างขวาง

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงานได้ให้ความสำคัญการส่งเสริมพลังงานลมเพื่อผลิตไฟฟ้า โดยที่ผ่านมาในปีงบประมาณ ๒๕๖๓ มีการใช้พลังงานลมผลิตไฟฟ้า ๑,๕๒๘.๕๖ MW โดยมีผลการดำเนินงานที่ผ่านมาเปรียบเทียบกับเป้าหมายตามแผนพัฒนาพลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือก พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๗๙ (AEDP 2015) คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๙๑ ของเป้าหมายดังนี้

รายการ	ผลิตไฟฟ้า	
	เมกะวัตต์	ktoe
เป้าหมายตามแผนฯ ปี ๒๕๗๙	๓,๐๐๒.๐๐	๔๐๓.๓๕
ผลการดำเนินงานสิ้นปี ๒๕๖๓	๑,๕๒๘.๕๖	๒๐๕.๓๘

สำหรับเป้าหมายกำลังการผลิตใหม่ของโรงไฟฟ้าพลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือกที่จะรับซื้อไฟฟ้า ตามแผนพัฒนาพลังงานไฟฟ้า PDP2018 (REV ๑) ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐ จะมีการรับซื้อไฟฟ้าจากพลังงานลมเพิ่มเติมอีกจำนวน ๑,๔๘๕ MW อย่างไรก็ตาม เนื่องจากประเทศไทยยังมีข้อจำกัดด้านศักยภาพความเร็วลมทำให้ต้นทุนและพลังงานลมที่ผลิตได้ยังมีราคาสูงกว่าพลังงานหมุนเวียนชนิดอื่น

กระทรวงพลังงาน โดยกรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงานจะได้มีการศึกษาพัฒนาแหล่งศักยภาพลม และประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ที่มีศักยภาพพลังงานลมสูง เพื่อให้ผู้ประกอบการใช้พื้นที่ในการลงทุนพัฒนาโครงการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานลม เช่น พื้นที่ สปก. เป็นต้น และได้ร่วมกับสถาบันการศึกษาทำการศึกษาและต้นแบบกังหันลมผลิตไฟฟ้าขนาดเล็กที่มีเหมาะสมกับความเร็วลมในประเทศไทย ซึ่งทุกชิ้นส่วนสามารถผลิตได้ในประเทศไทย ๑๐๐%

๒.๑๓ กระทรวงพาณิชย์

๑) การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ของกระทรวงภายใต้แผนงานและภารกิจตามวิสัยทัศน์ “เศรษฐกิจการค้าเติบโตสู่เศรษฐกิจยุคใหม่อย่างยั่งยืนภายในปี ๒๕๖๕” นั้น การกำหนดวิสัยทัศน์ดังกล่าวควรมีความชัดเจนและมีความเข้าใจร่วมกัน อาทิ “เศรษฐกิจยุคใหม่” คืออะไร กระทรวงจะเดินหน้าอย่างไรเพื่อให้หน่วยงานภายในกำกับของกระทรวงซึ่งมีทั้งในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และต่างประเทศมีความเข้าใจเพื่อวางแผนโครงการและกำหนดเป้าหมายในทิศทางเดียวกัน ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์

วิสัยทัศน์ “เศรษฐกิจการค้าเติบโตสู่เศรษฐกิจยุคใหม่อย่างยั่งยืนภายในปี ๒๕๖๕” โดย “เศรษฐกิจยุคใหม่” หมายถึง เศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม เทคโนโลยี และความคิดสร้างสรรค์ การทำการค้าผ่านช่องทางออนไลน์ ผ่านแพลตฟอร์มต่าง ๆ โดยคำนึงถึงความยั่งยืน ทั้งในมิติ สังคม และสิ่งแวดล้อม รวมทั้งใช้จุดแข็งของประเทศ (ต้นทุนทางสังคมและวัฒนธรรม ต้นทุนทางทรัพยากรธรรมชาติ และภูมิปัญญาท้องถิ่น) ในการสร้างมูลค่าเพิ่ม สร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน และยกระดับรายได้ของประเทศ โดยเป็นการพัฒนาที่สามารถสร้างความเจริญด้านรายได้ และคุณภาพชีวิตของประชาชนอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องตามกรอบของยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งการจัดทำงบประมาณประจำปี ๒๕๖๔ เพื่อให้สอดคล้องกับ “เศรษฐกิจยุคใหม่” กระทรวงฯ ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาผู้ประกอบการยุคใหม่และส่งเสริมการขยายช่องทางการค้าทางออนไลน์เพิ่มขึ้น โดยกำหนดตัวชี้วัดกระทรวง “มูลค่าการค้า e-Commerce ผ่านช่องทางที่ส่งเสริม” และให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดทำแผนงานโครงการที่ร่วมกันขับเคลื่อนตัวชี้วัดของกระทรวงฯ ให้บรรลุผลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒) ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ กระทรวงมีแผนงานที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๔ ด้าน ได้แก่ ด้านความมั่นคง ด้านการสร้างขีดความสามารถทางการแข่งขัน ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม และด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ อย่างไรก็ตามโครงการภายใต้แผนยุทธศาสตร์ชาติและแผนบูรณาการควรมีความแตกต่างและไม่ซ้ำซ้อนกับโครงการภายใต้แผนงานพื้นฐานซึ่งเป็นแผนงานที่กระทรวงจะต้องดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ และภารกิจหลักของกระทรวง นอกจากนี้ควรมีการจัดสรรงบประมาณของแผนงานที่เกี่ยวข้องกับด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคมเพิ่มขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับเป้าหมายและภารกิจของกระทรวง

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์

กระทรวงฯ มีโครงการภายใต้แผนบูรณาการที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหน่วยงานเจ้าภาพหลัก จำนวน ๗ แผนงาน อาทิ แผนงานบูรณาการพัฒนาพื้นที่ระดับภาค/พัฒนาอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต/พัฒนาด้านคมนาคมและระบบโลจิสติกส์/พัฒนาผู้ประกอบการและ SME สู่สากล ซึ่งไม่ซ้ำซ้อนกับโครงการภายใต้แผนงานพื้นฐาน

กระทรวงฯ ได้จัดสรรงบประมาณตามบทบาทภารกิจ ซึ่งส่วนใหญ่เน้นเรื่องเศรษฐกิจ โดยขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างขีดความสามารถทางการแข่งขัน ซึ่งมีแผนแม่บทที่เกี่ยวข้องจำนวนมาก อาทิ การเกษตร/ผู้ประกอบการและ SME/พื้นที่และเมืองน่าอยู่อัจฉริยะ/เขตเศรษฐกิจพิเศษ ขณะที่ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม เน้นในเรื่องสังคม การเข้าถึงบริการและสวัสดิการของรัฐ โดยกระทรวงฯ มีภารกิจที่เกี่ยวข้องใน ๒ แผนแม่บท ได้แก่ ๑) ด้านเศรษฐกิจฐานราก อาทิ การส่งเสริมและ

พัฒนาตลาดชุมชน หมู่บ้านทำมาค้าขาย พัฒนาร้านค้าปลีกเป็นสมาร์ทโชห่วย และ ๒) ด้านความเสมอภาค และหลักประกันทางสังคม อาทิ การจัดงานธงฟ้าราคาประหยัดลดค่าครองชีพประชาชน เป็นต้น

๓) ควรให้ความสำคัญกับโครงการพัฒนาบุคลากรที่จะรองรับการค้ารูปแบบต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการค้ารูปแบบใหม่ในเศรษฐกิจยุคใหม่เพิ่มเติมจากงบประมาณรายจ่ายที่กำหนดให้จ่ายเพื่อบริหารบุคลากรภาครัฐ ภายใต้มาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ รวมทั้งควรพิจารณาศึกษาแนวทางการพัฒนาบุคลากรให้สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (Digital Government) ด้วย ทั้งนี้ เพื่อให้การใช้จ่ายงบประมาณสามารถพัฒนาบุคลากรภาครัฐให้มีศักยภาพในการกำกับ ดูแล และส่งเสริมการค้าในประเทศและระหว่างประเทศให้มีความก้าวหน้าแบบสากล

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์

กระทรวงพาณิชย์ ดำเนินการพัฒนาบุคลากรให้สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (Digital Government) และให้ความสำคัญกับการพัฒนาบุคลากรเพื่อรองรับรูปแบบการค้าที่เปลี่ยนแปลงไป โดยมุ่งพัฒนาและยกระดับศักยภาพบุคลากรให้มีความพร้อมในการปฏิบัติงาน โดยส่งเสริมให้มีการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาและเพิ่มพูนความรู้และทักษะที่จำเป็น โดยเฉพาะในประเด็นการค้ารูปแบบใหม่ในเศรษฐกิจยุคใหม่ รวมถึงการพัฒนาบุคลากรในด้านดิจิทัลพร้อมกับการพัฒนาระบบให้มีความปลอดภัยและมีประสิทธิภาพ เพื่ออำนวยความสะดวกและสร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชนรวมทั้งสนับสนุนการเป็นองค์กรยุคไทยแลนด์ ๔.๐

๔) ควรพิจารณาปรับแนวทางการใช้จ่ายงบประมาณในการดำเนินการตามแผนงานหรือโครงการที่เห็นว่าไม่อาจดำเนินการสมบูรณ์แบบได้ เนื่องจากผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ อาทิ การจัดแสดงสินค้าระหว่างประเทศ และการประชุมเจรจาระหว่างประเทศ จึงควรพิจารณาปรับแผนการใช้จ่ายงบประมาณไปในแผนงานหรือรายการอื่นที่ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ โดยนำเทคโนโลยีมาพัฒนารูปแบบการประชุมและการจัดแสดงสินค้าผ่านระบบไฮบริด (Hybrid Meeting) และผ่านสื่อดิจิทัลเสมือนจริง (Virtual Exhibition) เพื่อให้การใช้จ่ายงบประมาณภายใต้สถานการณ์เศรษฐกิจที่ได้รับการผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ บรรลุเป้าหมายและเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์

กระทรวงพาณิชย์ ได้ปรับรูปแบบการดำเนินงานและการให้บริการจากออฟไลน์สู่ออนไลน์มากขึ้น ภายใต้สถานการณ์ COVID-19 ที่ยังคงเกิดขึ้นทั่วโลก เช่น การจัดเจรจาธุรกิจทางออนไลน์ การจัดงานแสดงสินค้าในรูปแบบออนไลน์แบบเสมือนจริง (Virtual Exhibition) การจัดตั้งร้านค้าออนไลน์ไทยบนแพลตฟอร์มชั้นนำในต่างประเทศ การจัดกิจกรรมส่งเสริมการขายออนไลน์ การประชุม/อบรมและสัมมนาออนไลน์ เป็นต้น ผลจากการปรับรูปแบบการดำเนินกิจกรรมดังกล่าว ทำให้มีการใช้จ่ายงบประมาณสำหรับดำเนินกิจกรรมต่อเนื่อง เกิดประสิทธิภาพ ส่งผลให้การขับเคลื่อนเป้าหมายของกระทรวงบรรลุผล โดยเฉพาะการสร้างมูลค่าการค้าของประเทศ

นอกจากนี้ ในการประชุมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ ได้นำระบบการประชุมทางไกล (Video Conference) มาใช้ในการเป็นเจ้าภาพหรือเข้าร่วมการประชุมระหว่างประเทศต่าง ๆ รวมทั้งยังมีการจับคู่ธุรกิจให้กับผู้ประกอบการกับคู่ค้าจากประเทศ FTA ผ่านทางระบบออนไลน์และออฟไลน์

๕) ควรมีการประเมินผลสัมฤทธิ์การจัดทำโครงการต่าง ๆ โดยมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของโครงการที่จะต้องเกิดประโยชน์กับประชาชนอย่างแท้จริง โดยการใช้นโยบายการตลาดนำการผลิต ตามแผนการดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ของกระทรวง และควรขยายช่องทางการตลาดและการสร้างมูลค่าเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรให้แก่เกษตรกร รวมทั้งส่งเสริมให้มีผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด โดยกระทรวงพาณิชย์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกระทรวงอุตสาหกรรม ควรร่วมมือกันตามยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน สำหรับการเพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขันด้านการเกษตร อุตสาหกรรมและบริการ เพื่อให้อุปสงค์ (Demand) และอุปทาน (Supply) เกิดความสมดุลมากที่สุดและราคาสินค้าเกษตรมีเสถียรภาพ ตลอดจนเป็นการยกระดับเกษตรกรให้สามารถรวมตัวกันเป็นสถาบันที่มีความเข้มแข็ง สร้างมูลค่าสินค้าที่เพิ่มขึ้น โดยให้ท้องถิ่นได้รับผลประโยชน์ได้มากที่สุดจากมูลค่าเพิ่มที่สูงขึ้น ทั้งนี้ ควรร่วมกันจัดทำฐานข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) และสามารถใช้ประโยชน์ฐานข้อมูลดังกล่าวร่วมกันได้

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กรมการค้าภายใน, สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า

กระทรวงพาณิชย์ ได้กำหนดแนวทางการจัดทำแผนงาน/โครงการ เพื่อขอรับการจัดสรรงบประมาณ ได้มีการกำหนดและวิเคราะห์ถึงผลสัมฤทธิ์และประโยชน์ที่คาดว่าจะประชาชน เกษตรกร ผู้ประกอบการ และผู้บริโภค โดยมีเป้าหมายให้ประชาชนได้รับประโยชน์สูงสุด และได้มีการนำทั้งยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท แผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ รวมไปถึงนโยบายของรัฐบาล และนโยบายตลาดนำการผลิตในส่วนที่เกี่ยวข้อง มาใช้เป็นกรอบแนวทางในการจัดทำแผนงาน/โครงการ

ในปีงบประมาณ ๒๕๖๔ กรมการค้าภายใน ได้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์จากการดำเนินแผนงาน/โครงการ ได้แก่ ๑) รายได้เกษตรกรเพิ่มขึ้นจากการขยายช่องทางการตลาด ๒) รายได้ผู้ตลาดชุมชนและหมู่บ้านเพิ่มขึ้น และ ๓) สินค้าและบริการที่มีความจำเป็นต่อการครองชีพของประชาชนมีราคาจำหน่ายที่สอดคล้องกับต้นทุน

นอกจากนี้ ได้มีการนำผลการดำเนินงานในปีที่ผ่านมา มาใช้ประกอบการปรับปรุง/เพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน เพื่อให้สามารถตอบสนองกับความต้องการของประชาชนผู้ใช้บริการ รวมทั้งได้สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลผลิตทางการเกษตร และส่งเสริมให้มีการผลิตสินค้าเกษตรที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด ดังนี้

๑. พัฒนาดตลาดสินค้าเกษตรให้มีประสิทธิภาพและเกิดความเป็นธรรม โดยดำเนินโครงการพัฒนาดตลาดสินค้าเกษตร โครงการส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรสำคัญ ตลอดจนดำเนินการรักษาระดับราคาสินค้าเกษตร เพื่อให้เกษตรกรได้รับความเป็นธรรมในการซื้อขาย และมีรายได้ที่มั่นคง

๒. พัฒนาศักยภาพในการประกอบธุรกิจของวิสาหกิจชุมชน ผ่านการดำเนินโครงการหมู่บ้านทำมาค้าขาย

๓. ส่งเสริมและพัฒนาดตลาดชุมชน เป็นการขยายช่องทางการตลาดให้แก่เกษตรกร/กลุ่มเกษตรกร/วิสาหกิจชุมชน/สหกรณ์การเกษตร โดยเข้าไปปรับปรุงและพัฒนาดตลาดในพื้นที่ชุมชนให้แสดงออก

ถึงอัตลักษณ์ของวิถีชุมชน และมีการจำหน่ายสินค้าที่ราคาเป็นธรรม รวมทั้งจัดกิจกรรมเพื่อกระตุ้นและส่งเสริมการซื้อขายสินค้า/ผลิตภัณฑ์ชุมชนภายในตลาด ผ่านโครงการตลาดชุมชนเพื่อธุรกิจท้องถิ่น (ตลาดชุมชน)

สำหรับการจัดทำฐานข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า (สนค.) และสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (สศก.) ซึ่งเป็นหน่วยงานฝ่ายเลขานุการของคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการสร้างและการใช้ข้อมูลจากฐานเดียวกัน (Single Big Data) ภายใต้คณะกรรมการร่วมเพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ตลาดนำการผลิต ซึ่งมีปลัดกระทรวงพาณิชย์และกระทรวงเกษตรฯ เป็นประธาน ได้ร่วมจัดการประชุมคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการสร้างและการใช้ข้อมูลจากฐานเดียวกัน (Single Big Data) ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ เมื่อเดือนมกราคม ๒๕๖๔ ได้กำหนดเป้าหมายร่วมกัน คือ “การสร้าง Dashboard เกษตรผลิตพาณิชย์ตลาด”

ขณะนี้ อยู่ระหว่างการเร่งพัฒนาระบบฐานข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึกของสินค้าเกษตรสำคัญนาร่อง ที่มีการเชื่อมฐานข้อมูลร้อยเรียงตลอดห่วงโซ่การผลิต อาทิ ข้อมูลด้านการผลิต ราคา และตลาด โดยแสดงข้อมูลซึ่งตอบโจทย์ความต้องการของเกษตรกรและผู้ประกอบการ

๖) การดำเนินการตามนโยบายช่วยเหลือเกษตรกร ควรมีการศึกษาแนวทางการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตร ตลอดห่วงโซ่อุปทาน ตั้งแต่การลดต้นทุนการผลิต การเพิ่มผลผลิตต่อไร่ การวิจัยและพัฒนาโดยการนำเทคโนโลยีในการเก็บเกี่ยวเพื่อลดการสูญเสียหลังการเก็บเกี่ยว และเพิ่มมูลค่าสินค้า สร้างรายได้ให้แก่เกษตรกร ลดการพึ่งพิงจากภาครัฐ ซึ่งจะเป็นการลดภาระต่องบประมาณระยะยาว

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กรมการค้าภายใน

ภายใต้ยุทธศาสตร์ตลาดนำการผลิต กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกระทรวงพาณิชย์ ได้จับมือกันเพื่อมุ่งสร้างประเทศไทยเป็นศูนย์กลางสินค้าเกษตรและอาหารคุณภาพของโลก โดยมีเป้าหมาย ๓ ข้อ คือ ๑) เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันให้ประเทศ ๒) เพิ่มผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) และ ๓) เพิ่มรายได้เกษตรกรและผู้ประกอบการทุกระดับ ตามแนวทางเกษตรและพาณิชย์ทันสมัย โดย “เกษตรทันสมัย” คือ การเกษตรสมัยใหม่โดยนำเทคโนโลยีและข้อมูลมาใช้ เพื่อทำการผลิตอย่างแม่นยำ ผลิตสินค้ามูลค่าสูง มีคุณภาพปลอดภัย ได้มาตรฐาน ตรวจสอบย้อนกลับได้ ลดต้นทุน และเพิ่มผลผลิต และ “พาณิชย์ทันสมัย” จะนำเทคโนโลยีและข้อมูลมาใช้เพื่อทำการตลาดที่แม่นยำ สร้างทีมเซลล์แมนจังหวัด และทีมเซลล์แมนประเทศ ขยายตลาดด้วยเทคโนโลยีและการค้าออนไลน์ พัฒนาโมเดลการค้าใหม่ให้เกิดขึ้น พร้อมทั้งส่งเสริมและสร้างความเชื่อมั่นในสินค้าไทย

๗) ควรมีมาตรการกำกับดูแลและส่งเสริมการดำเนินธุรกิจรูปแบบใหม่ผ่านสื่อออนไลน์ในช่องทางต่าง ๆ เพื่อให้เกิดการแข่งขันที่เป็นธรรมระหว่างผู้ให้บริการตลาดออนไลน์ รวมถึงการจัดเก็บข้อมูลการดำเนินธุรกิจของผู้ประกอบการ เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลในการวิเคราะห์พฤติกรรมของผู้บริโภค และวางยุทธศาสตร์การค้าของกระทรวงต่อไป

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กรมพัฒนาธุรกิจการค้า, สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า

กระทรวงพาณิชย์ มีเป้าหมายในการพัฒนาและส่งเสริมผู้ประกอบการไทยให้เป็นผู้ประกอบการยุคใหม่ และมีบทบาทในระบบเศรษฐกิจมากขึ้น ส่งเสริมการใช้พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ในการ

ค้าขายมากขึ้น โดยเฉพาะเศรษฐกิจฐานราก ได้แก่ กลุ่มเกษตรกรและผู้ประกอบการสินค้าชุมชน ในปีงบประมาณ ๒๕๖๔ ได้ดำเนินโครงการที่เกี่ยวข้อง อาทิ

- โครงการพัฒนาสินค้าชุมชนเข้าสู่ตลาดออนไลน์ Offline 2Online (B2C) ใช้ช่องทางการค้าออนไลน์เป็นกลยุทธ์หลัก ร่วมมือกับหน่วยงานพันธมิตรด้านพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ทั้งแพลตฟอร์มไทยและต่างประเทศ ผ่านการจัดงาน "Thailand e-Commerce Expo ๒๐๒๑" ให้ผู้ประกอบการได้ใช้บริการแพลตฟอร์มที่สอดคล้องกับศักยภาพและความต้องการทั้งในและต่างประเทศ ภายใต้การดำเนินงานของโครงการฯ เป็นการส่งเสริมความร่วมมือกับแพลตฟอร์มทั้งภายในและต่างประเทศใน Ecosystem ที่จะส่งเสริมการแข่งขันที่เป็นธรรม และโครงการฯ มีการติดตามประเมินผลการดำเนินงาน จัดเก็บข้อมูล การดำเนินธุรกิจของผู้ประกอบการ เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลในการวิเคราะห์พฤติกรรมของผู้บริโภคและวางยุทธศาสตร์การค้าของกระทรวงต่อไป

- โครงการจัดทำยุทธศาสตร์และแนวทางการขับเคลื่อนการค้าของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๐ ประกอบด้วย การจัดทำวิเคราะห์บริบททางเศรษฐกิจและการค้าของประเทศ อาทิ แนวโน้มด้านการพัฒนาเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่จะเข้ามามีบทบาทด้านเศรษฐกิจและการค้า เช่น การใช้ข้อมูลปริมาณมาก (Big Data) การใช้ปัญญาประดิษฐ์ (AI) ธุรกิจรูปแบบแพลตฟอร์ม (Platform Economy) เป็นต้น เพื่อให้ได้แนวทางการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การค้าไปสู่การปฏิบัติ รวมทั้งแนวทางการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดเก็บและบริหารจัดการข้อมูลที่สำคัญในการวิเคราะห์ เพื่อตัดสินใจในกระบวนการจัดทำ/ทบทวน/ปรับปรุงยุทธศาสตร์การค้าของชาติในโอกาสต่อไป

๘) กรมการค้าภายใน ควรดำเนินการจัดหาสินค้าให้เพียงพอ มีแหล่งจำหน่ายอย่างทั่วถึง และส่งเสริมให้การประกอบธุรกิจเป็นไปตามกลไกตลาด ป้องกันการเอารัดเอาเปรียบและผูกขาด อย่างไรก็ตามเพื่อป้องกันความเดือดร้อนของประชาชนอาจใช้มาตรการควบคุม (ราคาและปริมาณ) เฉพาะกรณีที่มีความจำเป็นเท่านั้น โดยใช้มาตรการดังกล่าวกับสินค้าและบริการที่จำเป็นต่อค่าครองชีพเท่านั้น และการดำเนินการโครงการธงฟ้าเป็นเหมือนมาตรการชั่วคราวหรือมาตรการเสริมเพื่อบรรเทาค่าครองชีพของประชาชนเป็นการเฉพาะหน้าชั่วคราว

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กรมการค้าภายใน ได้ดำเนินโครงการธงฟ้าราคาประหยัดลดค่าครองชีพประชาชน มีวัตถุประสงค์เพื่อลดภาระค่าครองชีพ และเพิ่มกำลังซื้อของประชาชน โดยการจัดจำหน่ายสินค้าอุปโภคบริโภคที่จำเป็นต่อการครองชีพ ทั้งในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และจำหน่ายสินค้าบริเวณตลาดชุมชนหรือแหล่งชุมชนที่ได้รับผลกระทบจากค่าครองชีพที่สูงขึ้น รวมทั้งส่งเสริมให้มีการกระจายแหล่งจำหน่ายสินค้าให้ทั่วถึงเพื่อลดค่าใช้จ่ายให้กับผู้บริโภคในการซื้อสินค้า ยกย่องระดับชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น และกระจายสินค้าสู่ชุมชนเพิ่มมากขึ้น เข้าถึงผู้บริโภคในวงกว้าง โดยมุ่งเน้นการเข้าถึงพื้นที่เศรษฐกิจฐานราก กลุ่มผู้ใช้แรงงาน และเกษตรกร

๙) ในด้านการค้าระหว่างประเทศภายใต้สถานการณ์และเศรษฐกิจโลกในปัจจุบัน การสร้างพันธมิตร (Partnership) มีความสำคัญและจำเป็นต่อการรักษาสถานะตลาด ขยายการค้าการส่งออกและการลงทุน เพื่อสร้างการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศตามยุทธศาสตร์การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน แต่ปรากฏว่าผลการดำเนินการยังไม่สามารถบรรลุผลได้เท่าที่ควร เนื่องจากความไม่พร้อมในการแข่งขันในเวทีระดับภูมิภาคหรือระดับสากลของหน่วยงานสนับสนุน กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศจึงควรเร่งสร้างความเข้าใจเชิงรุก รวมทั้งผลักดันให้มีมาตรการรองรับผลกระทบเพื่อเพิ่มขีดความสามารถ

ของผู้ประกอบการไทยจากการเปิดเสรีทางการค้า และเร่งรัดการยกระดับขีดความสามารถในการผลิตในทุกภาคส่วน

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจและเตรียมความพร้อมให้กับผู้ประกอบการ เกษตรกร สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการใช้ประโยชน์จากความตกลง FTA และรองรับผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นจากการเปิดเสรีทางการค้า โดยจัดสัมมนาให้ความรู้เรื่อง FTA และลงพื้นที่หารือกับกลุ่มเป้าหมายในภูมิภาคทั่วประเทศอย่างต่อเนื่องทุกปี โดยดำเนินการร่วมกับเครือข่ายพันธมิตร อาทิ กรมส่งเสริมสหกรณ์ สมาพันธ์เกษตรกรแห่งชาติ สมาพันธ์สินค้าทางเรือฯ สมาพันธ์การค้าฯ สมาพันธ์อุตสาหกรรมฯ เป็นต้น ในปีงบประมาณ ๒๕๖๔ กรมฯ กำหนดแผนการทำงาน ดังนี้

๑. ลงพื้นที่จัดสัมมนาและพบหารือเกษตรกรในเครือข่ายของสมาพันธ์เกษตรกรแห่งชาติ เพื่อเพิ่มศักยภาพเกษตรกรไทยในยุคการค้าเสรี จำนวน ๕ ครั้ง

๒. ลงพื้นที่จัดสัมมนาและพบหารือสหกรณ์ในเครือข่ายของกรมส่งเสริมสหกรณ์ เพื่อเตรียมความพร้อมสหกรณ์ไทยสู่การค้าเสรีใน ๖ จังหวัด

๓. ร่วมกับศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) จัดโครงการสร้างเครือข่ายเชื่อมโยงสินค้าศักยภาพ ๔ จังหวัดชายแดนใต้สู่ตลาดการค้าเสรีอาเซียน ในรูปแบบการจัดสัมมนาและลงพื้นที่พบกับผู้ประกอบการในจังหวัดชายแดน โดยดำเนินการ ๓ ครั้ง

๔. จัดทำโครงการโคนมไทยก้าวไกล ขยายตลาดส่งออกได้ด้วย FTA เพื่อเตรียมความพร้อมเกษตรกรและผู้ประกอบการโคนมไทยในการรับมือการเปิดเสรีทางการค้าของสินค้านมและผลิตภัณฑ์ โดยเฉพาะความตกลง FTA ไทย-ออสเตรเลีย และไทย-นิวซีแลนด์ ซึ่งไทยต้องเปิดเสรีในปี ๒๕๖๘

๕. โครงการ DTN Business Plan Award ๒๐๒๑ ชี้ออกโอกาสบุกตลาดด้วย FTA เพื่อสร้างผู้ประกอบการรุ่นใหม่ ใช้ประโยชน์ความตกลงการค้าเสรี อาเซียน-จีน ผ่านการอบรมให้ความรู้ในการทำแผนธุรกิจการส่งออกและการจับคู่ธุรกิจ

๖. โครงการ “การสร้างความรู้ความเข้าใจประโยชน์ของ FTA สร้างเครือข่าย FTA Club” รุ่นที่ ๑ เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่อง FTA ให้กับภาคส่วนต่างๆที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม รวมถึงกลุ่มเกษตรกรต่าง ๆ

๗. สร้างการรับรู้ ความเข้าใจ ช่วยให้กลุ่มเกษตรกรและผู้ประกอบการมองเห็นช่องทางในการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรของตนและขยายช่องทางการส่งออกไปตลาดโลกด้วยการใช้ประโยชน์จาก FTA โดยเฉพาะการส่งออกไปอาเซียน จีน และญี่ปุ่น โดยการเผยแพร่ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ผ่านช่องทาง YouTube ที่สามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายในวงกว้าง ครอบคลุมทุกพื้นที่ สร้างการรับรู้ไปยังทุกภาคส่วนในสังคมได้อย่างกว้างขวาง

๘. โครงการอบรมสัมมนาออนไลน์ (Webinar) เพื่อประชาสัมพันธ์และสร้างความเข้าใจงานของกรมฯ ให้กับกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ เกษตรกร สหกรณ์ กลุ่มวิสาหกิจชุมชน ผู้ประกอบการ และประชาชนทั่วไป โดยเฉพาะเรื่องการใช้ประโยชน์จาก FTA การเจรจาจัดทำ FTA ต่าง ๆ และการพัฒนาสินค้าไทยให้ตรงกับแนวโน้มความต้องการของตลาดโลก

๑๐) กรมทรัพย์สินทางปัญญา

(๑) ควรมีแนวทางดำเนินการในเชิงรุกโดยจัดให้มีหน่วยให้ความรู้เคลื่อนที่ (Visiting Mobile) หรือใช้เครือข่ายอาสาประชาชนดำเนินการเพื่อสร้างความรู้และความเข้าใจด้าน

ทรัพยากรทางปัญญาให้แก่ประชาชนร่วมกับหน่วยงานในระดับพื้นที่ และควรมีการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานอื่น อาทิ สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.) ในการส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ ให้จดทะเบียนคุ้มครองทรัพยากรทางปัญญา เพื่อยกระดับความสามารถทางการแข่งขันของประเทศ

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กรมทรัพยากรทางปัญญา ดำเนินการจัดหน่วยบริการทรัพยากรทางปัญญาเคลื่อนที่ (IP Mobile Unit) และสนับสนุนวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญด้านทรัพยากรทางปัญญาในสาขาต่าง ๆ เพื่อออกบูธให้คำปรึกษาแนะนำข้อมูลด้านทรัพยากรทางปัญญาให้แก่หน่วยงานภาครัฐและเอกชน อาทิ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ วิทยาลัยเพาะช่าง มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ สมาคมนักเขียนแห่งประเทศไทย สำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร (องค์การมหาชน) สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย สำนักงานพาณิชย์จังหวัดเลย สมาคมนักกฎหมายสิทธิบัตรแห่งเอเชีย สถาบันวิทยสิริเมธี ธนาคารอาคารสงเคราะห์ เป็นต้น

(๒) โดยที่ทรัพยากรทางปัญญาจะมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศในอนาคตอย่างมาก ดังนั้น หน่วยงานที่กำกับและส่งเสริมการคุ้มครองทรัพยากรทางปัญญา จะต้องมีความรู้ มีความสามารถ มีความรู้ และมีความชำนาญเฉพาะทาง กรมทรัพยากรทางปัญญาจึงควรพิจารณาปรับองค์กรให้มีความคล่องตัว ซึ่งอาจมีลักษณะเช่นเดียวกับสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย (คปภ.) หรือสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (กลต.) เป็นต้น โดยมีหน้าที่กำกับและส่งเสริมการสร้างสรรค์ทรัพยากรทางปัญญา ซึ่งในต่างประเทศหลายประเทศมีการตั้งสำนักงานทรัพยากรทางปัญญาในลักษณะนี้และสามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งพัฒนาจนเป็นหน่วยงานที่สามารถหาเลี้ยงตัวเองได้ต่อไปในอนาคต

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กรมทรัพยากรทางปัญญา ที่ผ่านมาได้ดำเนินการปฏิรูปกรมฯ ขั้นตอนการดำเนินงานตามแผนการปฏิรูปประเทศ โดยเร่งพัฒนาและยกระดับการให้บริการประชาชนด้านการเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการจดทะเบียนสิทธิบัตรการประดิษฐ์ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการส่งเสริมศักยภาพด้านนวัตกรรม และการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศในอนาคต โดยมีการดำเนินการ ดังนี้

๑. โครงสร้างองค์กร เพิ่มและพัฒนาบุคลากร เพื่อพัฒนาความสามารถของกรมทรัพยากรทางปัญญา

๑.๑ ปรับโครงสร้างองค์กร โดยตั้งหน่วยงานภายในเพิ่มอีก ๓ กอง ได้แก่ ๑) ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ๒) กองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ และ ๓) กองพัฒนาความร่วมมือทรัพยากรทางปัญญา

๑.๒ ในช่วงปี ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑ ได้เพิ่มจำนวนผู้ตรวจสอบสิทธิบัตร และจัดตั้งคณะทำงานภายในกองสิทธิบัตร เพื่อจัดทำมาตรการในการเพิ่มประสิทธิภาพการพิจารณาคำขอรับสิทธิบัตรให้รวดเร็วและมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น ทั้งด้านการควบคุมคุณภาพการส่งการคำขอสิทธิบัตร การหาเทคโนโลยีสมัยใหม่/นำเครื่องมือดิจิทัลเข้ามาช่วยอำนวยความสะดวกในการพิจารณาคำขอสิทธิบัตร และการพัฒนาศักยภาพผู้ตรวจสอบสิทธิบัตร ให้มีองค์ความรู้ให้เท่าทันสถานการณ์และเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

๑.๓ พัฒนาและเพิ่มศักยภาพผู้ตรวจสอบสิทธิบัตรอย่างต่อเนื่อง โดยความร่วมมือกับสำนักงานทรัพยากรทางปัญญาต่างประเทศ

๑.๔ จัดหาฐานข้อมูลสิทธิบัตร PatentSight และ Total PatentOne รวมทั้งฐานข้อมูลทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (ฐานข้อมูล ScienceDirect และ Taylor & Francis) เพื่อให้การตรวจสอบคำขอรับสิทธิบัตรเป็นไปอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

๑.๕ ปรับปรุงคู่มือการตรวจสอบคำขอรับสิทธิบัตร เพื่อให้การพิจารณาตรวจสอบและสั่งการของผู้ตรวจสอบสิทธิบัตรมีประสิทธิภาพและเป็นมาตรฐานเดียวกัน ภายใต้ “คู่มือการตรวจสอบคำขอรับสิทธิบัตรการประดิษฐ์และอนุสิทธิบัตรฉบับปี พ.ศ. ๒๕๖๒”

๑.๖ อยู่ระหว่างดำเนินการแก้ไขกฎหมายสิทธิบัตร ในส่วนสิทธิบัตรการประดิษฐ์และอนุสิทธิบัตร เพื่อปรับปรุงขั้นตอนการจดทะเบียนให้มีประสิทธิภาพและสะดวกรวดเร็วมากยิ่งขึ้น รวมทั้งรองรับการเป็นจุดตรวจสอบการขออนุญาตก่อนการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์จากการใช้ทรัพยากรพันธุกรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นในคำขอรับสิทธิบัตร

๒. ปฏิรูประเบียบรายได้บุคลากรตำแหน่งนักวิชาการตรวจสอบสิทธิบัตร เพื่อรักษาผู้ตรวจสอบสิทธิบัตรที่บรรจุใหม่และผู้ตรวจสอบเดิมที่มีคุณภาพและความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ให้อยู่ในระบบราชการอย่างมั่นคงและยั่งยืน ตลอดจนสร้างแรงจูงใจให้กับคนรุ่นใหม่ที่มีความรู้ความสามารถสูงให้เข้าสู่ระบบราชการ รวมทั้งป้องกันการสูญเสียกำลังคนในภาคราชการ และลดความแตกต่างของอัตราค่าตอบแทนระหว่างภาคราชการกับภาคเอกชน นับแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๗ กรมทรัพย์สินทางปัญญา ได้ขอให้สำนักงาน ก.พ. พิจารณาให้ตำแหน่งนักวิชาการตรวจสอบสิทธิบัตรเป็นตำแหน่งที่ได้รับเงินเพิ่มพิเศษ ตามมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยที่ผ่านมาได้ติดตามความคืบหน้าและสนับสนุนข้อมูลสำนักงาน ก.พ. ในเรื่องดังกล่าวมาอย่างต่อเนื่อง ปัจจุบันสำนักงาน ก.พ. อยู่ระหว่างการปรับปรุงระเบียบ ก.พ. ว่าด้วยเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษของข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๒ เพื่อให้ครอบคลุมตำแหน่งนักวิชาการตรวจสอบสิทธิบัตร

๓. ระบบงานและ IT พัฒนาระบบงานและเพิ่มขีดความสามารถทางระบบ IT เพื่อลดขั้นตอนและเวลาในการประมวลผล โดยที่ผ่านมาได้ดำเนินการ ดังนี้

๓.๑ ระบบยื่นคำขอสิทธิบัตรทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Filing)

๓.๒ ระบบคัดกรองและตรวจสอบข้อมูลสิทธิบัตร (Data Cleansing) ในคำขอตั้งแต่ปี ๒๕๔๐ – ๒๕๕๗ กว่า ๑๐๐,๐๐๐ คำขอ โดยปรับปรุงสถานะคำขอและประวัติการดำเนินการที่ผ่านมาให้มีความถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์

๓.๓ ระบบการแปลงเอกสารต้นฉบับข้อมูลเป็นอิเล็กทรอนิกส์ (Optical Character Recognition: OCR) โดยแปลงคำขอจากเอกสารต้นฉบับเป็นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ และจัดเก็บในฐานข้อมูล

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ กรมทรัพย์สินทางปัญญายังอยู่ระหว่างดำเนินการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่ออำนวยความสะดวกในการบริการประชาชนด้านการจดทะเบียนสิทธิบัตร ดังนี้

๑. จัดทำการออกหนังสือสำคัญแสดงการรับจดทะเบียนสิทธิบัตรในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Certificate) จากเดิมที่ต้องรอหนังสือสำคัญฯ ในรูปแบบกระดาษ ประมาณ ๖๐ วัน ให้เหลือภายใน ๑๕ วัน ส่งผลให้ประชาชนเจ้าของสิทธิบัตรสามารถนำหนังสือสำคัญฯ ดังกล่าวไปใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์และทำธุรกิจได้เร็วขึ้น

๒. ปรับปรุงระบบ e-Filing การจดทะเบียนสิทธิบัตรให้มีประสิทธิภาพสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ใช้งานสะดวกและง่ายขึ้น

๓. พัฒนาระบบการควบคุมคุณภาพการตรวจสอบ (Quality Control) คำขอสิทธิบัตร เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการส่งการให้เป็นมาตรฐานเดียวกันสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ประชาชนผู้ยื่นคำขอ

๔. พัฒนาระบบการตรวจค้นเอกสารสิทธิบัตร ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยจัดหาฐานข้อมูลการสืบค้นคำขอสิทธิบัตรจากฐานข้อมูลสิทธิบัตรทั่วโลก (patent database) และฐานข้อมูลงานประดิษฐ์นอกเหนือจากสิทธิบัตร (non-patent database) เพื่อให้ผู้ตรวจสอบสิทธิบัตรพิจารณาคำขอสิทธิบัตรได้เร็วยิ่งขึ้นและเป็นมาตรฐานสากล

๔. การยอมรับสิทธิบัตรระหว่างประเทศ ร่วมพัฒนาการยอมรับสิทธิบัตรระหว่างประเทศ โดยเฉพาะประเทศในอาเซียนและประเทศจีน

๔.๑ การยอมรับสิทธิบัตรจากประเทศสมาชิกอาเซียน ดำเนินการตามโครงการแลกเปลี่ยนผลการตรวจสอบสิทธิบัตรของประเทศสมาชิกอาเซียน (ASEAN Patent Search and Examination Cooperation – ASPEC) เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านสิทธิบัตร ลดความซ้ำซ้อนในการปฏิบัติงานและลดระยะเวลาในการตรวจสอบสิทธิบัตรการประดิษฐ์ ตลอดจนเพิ่มประสิทธิภาพในการตรวจค้นข้อมูลและการตรวจสอบสิทธิบัตร สำหรับใช้อ้างอิงผลการตรวจสอบสิทธิบัตรที่ได้รับการจดทะเบียนแล้วจากประเทศสมาชิกอาเซียน

ปัจจุบันมีผู้ยื่นคำขอสิทธิบัตรการประดิษฐ์ที่ประสงค์ให้กรมทรัพย์สินทางปัญญาใช้ผลการตรวจสอบการประดิษฐ์ที่ได้ยื่นไว้ในประเทศสมาชิกอาเซียน เพื่อประกอบการตรวจสอบการประดิษฐ์ผ่านโครงการ ASPEC จำนวน ๒๑๒ คำขอ

๔.๒ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๒ ประเทศไทยได้เข้าเป็นภาคีความตกลงความร่วมมือด้านสิทธิบัตร (Patent Cooperation Treaty: PCT) โดยกรมทรัพย์สินทางปัญญาได้กำหนดให้สำนักงานทรัพย์สินทางปัญญาสาธารณรัฐประชาชนจีน (SIPO) เป็นหนึ่งในองค์กรตรวจค้นและตรวจสอบเบื้องต้นคำขอสิทธิบัตรการประดิษฐ์ระหว่างประเทศ ที่ยื่นผ่านระบบ PCT ก่อนเข้าสู่กระบวนการพิจารณาคำขอสิทธิบัตรภายในของไทย (ในกรณีที่ผู้ยื่นคำขอลือ) อันทำให้ผลการตรวจสอบสิทธิบัตรของไทยและจีนมีความสอดคล้องกันมากยิ่งขึ้น และลดภาระงานของผู้ตรวจสอบสิทธิบัตรไทย

ปัจจุบัน ณ วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ มีผู้ยื่นคำขอสิทธิบัตรการประดิษฐ์ที่ประสงค์ให้สำนักงานทรัพย์สินทางปัญญาสาธารณรัฐประชาชนจีน (SIPO) เป็นองค์กรตรวจค้นคำขอระหว่างประเทศและตรวจสอบเบื้องต้นระหว่างประเทศเกี่ยวกับการประดิษฐ์ตามคำขอระหว่างประเทศของผู้ขอที่ยื่นต่อกรมทรัพย์สินทางปัญญา จำนวน ๒๔๙ คำขอ

การดำเนินการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการจดทะเบียนสิทธิบัตรการประดิษฐ์ดังกล่าวข้างต้น ส่งผลให้ในปีงบประมาณ ๒๕๖๓ สามารถส่งการรับจดทะเบียนสิทธิบัตรการประดิษฐ์ จำนวน ๔,๐๖๗ คำขอ โดยส่งการเพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๓๒.๔๐ เมื่อเทียบกับช่วงเวลาก่อนการปฏิรูปกรมฯ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ จำนวน ๑,๓๕๐ คำขอ ส่งผลให้ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ มีคำขอสิทธิบัตรค้างสะสมลดลงเหลือ ๑๗,๒๓๙ คำขอ หรือลดลงร้อยละ ๓๕.๒๒ และลดระยะเวลาการส่งการรับจดทะเบียนสิทธิบัตรการประดิษฐ์จากเดิมใช้เวลา ๘๐.๕๑ เดือน ลดลงเหลือ ๕๙.๗๑ เดือน โดยเฉพาะสาขาที่คนไทยเป็นเจ้าของเทคโนโลยีและนวัตกรรมใช้ระยะเวลาส่งการรับจดทะเบียนลดลงอย่างเห็นได้ชัด อาทิ สาขาวิศวกรรมลดลงเหลือ ๔๔.๑๖ เดือน จากเดิม ๖๗.๘๒ เดือน และสาขาฟิสิกส์ลดลงเหลือ ๔๙.๑๒ เดือน จากเดิม ๗๓.๙๔ เดือน

นอกจากนี้ กรมฯ ให้ความสำคัญกับการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อตอบโจทย์การให้บริการในยุคดิจิทัล โดยวางแผนขับเคลื่อนองค์กรสู่การเป็น “Smart DIP” ตั้งเป้าปรับโฉมงานบริการประชาชนให้อยู่บนแพลตฟอร์มออนไลน์อย่างเบ็ดเสร็จครบวงจร เพื่อให้ประชาชนเข้าถึงบริการของกรมฯ ในรูปแบบที่ง่ายขึ้น

๑๑) สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า ควรได้รับการสนับสนุนด้านงบประมาณในการพัฒนาบุคลากร เพื่อให้มีองค์ความรู้เท่าทันต่อสถานการณ์โลกที่เปลี่ยนแปลงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากเป้าหมายงานหลักในการวางยุทธศาสตร์การค้าเพื่อนำประเทศไทยไปสู่ประเทศที่พัฒนาแล้วและควรให้การสนับสนุนจากทุกภาคส่วนในการศึกษาและวิเคราะห์ผลกระทบจากวิกฤติการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ และติดตามแนวทางการแก้ไขปัญหาด้านเศรษฐกิจของประเทศต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง และจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายด้านเศรษฐกิจและการค้า เพื่อให้ภาครัฐ ภาคเอกชน และผู้ประกอบการ สามารถเตรียมความพร้อมและปรับตัวทางธุรกิจภายใต้สถานการณ์เศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไปได้ได้อย่างเหมาะสมและทันท่วงที

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

ในปี ๒๕๖๔ สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า ได้จัดทำแผนพัฒนาบุคลากร มีโครงสร้างหลักสูตรแบ่งออกเป็น ๓ ยุทธศาสตร์ ดังนี้

- ยุทธศาสตร์ที่ ๑ เสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านทักษะเชิงยุทธศาสตร์ เช่น ทักษะการคิดวิเคราะห์และวิพากษ์ (Analytical and Critical Thinking Skill) ทักษะดิจิทัลเบื้องต้น (Digital Skill) และทักษะการคิดอย่างเป็นระบบและสร้างสรรค์ (Systematic and Creative Thinking Skill) เป็นต้น
- ยุทธศาสตร์ที่ ๒ พัฒนาการบริหารจัดการองค์กรเชิงรุกสู่องค์กรดิจิทัล (Smart Ministry) การทบทวนและพัฒนายุทธศาสตร์องค์กรให้ทันสมัย
- ยุทธศาสตร์ที่ ๓ เสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพการบริหารจัดการองค์กรเชิงรุกและมีธรรมาภิบาล สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบ กฎหมาย และข้อบังคับต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง และกลยุทธ์ที่ ๒ ปลุกจิตสำนึกคุณธรรมและจริยธรรม

ทั้งนี้ เพื่อการพัฒนาทักษะข้าราชการและบุคลากรขององค์กรให้เป็นระบบราชการ ๔.๐ รูปแบบการเรียนรู้จะมีทั้งแบบออนไลน์ ออนไซต์ และแบบผสมผสานประสบการณ์ เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัล

นอกจากนี้ เมื่อปี ๒๕๖๓ ได้จัดทำโครงการศึกษาวิเคราะห์ปัจจัยในการรับมือกับสถานการณ์ภัยพิบัติ จากการถอดบทเรียนในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ เพื่อให้ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายต่อภาครัฐและข้อเสนอแนะสำหรับภาคเอกชน ตลอดจนแนวทางปฏิบัติของผู้ประกอบการ SMEs ในการรับมือกับภัยพิบัติด้านการเตรียมตัวการปรับตัวเพื่อเพิ่มความสามารถในการดำเนินธุรกิจอย่างต่อเนื่อง

๑๒) ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ (องค์การมหาชน) ควรเร่งสร้างทายาทครูช่างศิลปหัตถกรรมตามภารกิจหลักของศูนย์ในการอนุรักษ์และสืบสานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน เนื่องจากในหัตถกรรมพื้นบ้านบางประเภทมีทายาทครูช่างศิลปหัตถกรรมจำนวนน้อยลง และอาจหมดไปหากไม่มีการส่งเสริมให้สืบสานองค์ความรู้ดั้งเดิมไว้ นอกจากนั้น ควรหาแนวทางในการเพิ่มรายได้ให้แก่องค์กรโดยใช้ประโยชน์จากสถานที่ของศูนย์ที่กว้างขวางเพื่อเพิ่มช่องทางการจำหน่ายสินค้าใหม่ ๆ ที่เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายให้มากขึ้น

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ (องค์การมหาชน) ได้ส่งเสริมเชิดชูทายาทช่างศิลปหัตถกรรมอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี ๒๕๕๖ - ปี ๒๕๖๓ รวมจำนวน ๘๑ ราย และในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้ดำเนินโครงการเชิดชูผู้สืบทอดงานศิลปาชีพ (งานศิลปหัตถกรรมรุ่นใหม่) โดยสรรหากลุ่มคนรุ่นใหม่ ที่สืบทอดดำเนินรอยตามบรรพบุรุษ หรือพัฒนาต่อยอด สร้างสรรค์งาน เพื่อเชิดชูเป็น “ทายาทช่างศิลปหัตถกรรม” จำนวนไม่น้อยกว่า ๑๕ คน และรวบรวมประวัติบันทึกเป็นข้อมูลจัดเก็บไว้ในระบบฐานข้อมูล เพื่อเผยแพร่ และนำมาใช้ประโยชน์ได้อย่างต่อเนื่อง

สำหรับการเพิ่มรายได้ให้แก่องค์กร โดยใช้ประโยชน์จากสถานที่ของศูนย์นั้น ปัจจุบันมีการจัดจุดจำหน่าย SACICT Shop เพื่อจำหน่ายผลิตภัณฑ์ศิลปาชีพและผลิตภัณฑ์ศิลปหัตถกรรมของสมาชิกผู้ประกอบการงานศิลปหัตถกรรม รวมทั้งมีร้านค้าของเอกชนได้เข้าพื้นที่จำหน่าย บริเวณชั้น ๑ ศาลาพระมิ่งมงคล และบริเวณอาคารตลาดด้วย

๒.๑๔ กระทรวงมหาดไทย

๑) การกำหนดวิสัยทัศน์ของกระทรวงในครั้งต่อไปควรมีความชัดเจนและสามารถนำไปสู่การปฏิบัติให้เกิดผลได้อย่างเป็นรูปธรรม สำหรับพันธกิจของกระทรวงในการส่งเสริมและให้การสนับสนุน การดำเนินการของท้องถิ่น ควรผลักดันโดยกำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัดให้มีความชัดเจน นอกจากนี้จะต้องพิจารณาถึงการดำเนินการส่งเสริมในเชิงพื้นที่ (Area base) โดยการจัดสรรงบประมาณ การกำหนดแนวทางการขับเคลื่อน การติดตาม และประเมินผลการดำเนินการตามแผนงานโครงการให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

วิสัยทัศน์ของกระทรวงมหาดไทย “ประชาชนมีรากฐานการดำรงชีวิตและพัฒนาสู่อนาคตได้อย่างมั่นคงและสมดุลตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ถือเป็นวิสัยทัศน์ที่มีการกำหนดกลุ่มเป้าหมายที่จะได้รับประโยชน์อย่างชัดเจน โดยอาศัยหลักปรัชญาเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม ทั้งนี้ ได้มีการกำหนดนิยามของวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนไว้ในแผนปฏิบัติราชการกระทรวงมหาดไทย (พ.ศ. ๒๕๖๓ – ๒๕๖๕) ด้วย

สำหรับพันธกิจของกระทรวงในการส่งเสริมและให้การสนับสนุนการดำเนินการของท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทยได้ขับเคลื่อนการสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและตอบสนองความต้องการของประชาชนผ่านการกำหนดกลยุทธ์และตัวชี้วัดที่มีเป้าหมายชัดเจน ภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๕ ของแผนปฏิบัติราชการกระทรวงมหาดไทย (พ.ศ. ๒๕๖๓ – ๒๕๖๕) “การวางรากฐานการพัฒนาองค์กรอย่างสมดุล” กลยุทธ์ที่ ๕.๔ เพิ่มประสิทธิภาพองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย ๒ ตัวชี้วัด คือ ตัวชี้วัดที่ ๕.๔.๑ ร้อยละขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ผ่านเกณฑ์การประเมินประสิทธิภาพ (Local Performance Assessment : LPA) และตัวชี้วัดที่ ๕.๔.๒ ร้อยละของเทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบลที่นำแผนชุมชนสู่การพัฒนาท้องถิ่นได้ตามเกณฑ์ที่กำหนด ซึ่งเป็นตัวชี้วัดที่สอดคล้องกับตัวชี้วัดของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ. ประเด็น การบริการประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐ

นอกจากนี้ กระทรวงมหาดไทยได้ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานเชิงพื้นที่ ผ่านการกำหนดกลยุทธ์และตัวชี้วัดที่มีเป้าหมายชัดเจน ภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ ของแผนปฏิบัติราชการกระทรวง มหาดไทย (พ.ศ. ๒๕๖๓ – ๒๕๖๕) “การพัฒนาภูมิภาค เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ” กลยุทธ์ที่ ๒.๓

บูรณาการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ ตัวชี้วัดที่ ๒.๓.๑ ระดับความสำเร็จในการสนับสนุนการบริหารงานจังหวัด/กลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ โดยมุ่งให้เกิดการจัดสรรงบประมาณ การกำหนดแนวทางการขับเคลื่อน การติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการในระดับพื้นที่ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๒) ควรพิจารณาแนวทางในการสร้างความเข้มแข็งให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้สามารถบริหารจัดการหรือให้บริการสาธารณะภายในท้องถิ่นเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถจัดเก็บรายได้และบริหารจัดการงบประมาณได้ด้วยตนเอง ลดการพึ่งพาและการอุดหนุนจากกระทรวงมหาดไทย ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นไปตามแนวคิดในการพัฒนาท้องถิ่นให้สามารถดำรงอยู่ได้ด้วยท้องถิ่นเอง

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กระทรวงมหาดไทย โดยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้กำหนดมาตรการทางการบริหาร เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือปฏิบัติที่สำคัญ ได้แก่ การจัดทำแผนพัฒนาประสิทธิภาพและเครื่องมือช่วยในการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การส่งเสริมสนับสนุนเร่งรัดจัดทำฐานข้อมูลผู้เสียภาษีท้องถิ่นที่ครบถ้วน ถูกต้อง และเป็นปัจจุบัน การรณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนตระหนักถึงความสำคัญและประโยชน์ของการเสียภาษีเพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาท้องถิ่น รวมทั้งการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้

๑. พัฒนาโปรแกรมแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน LTAX ๓๐๐๐ และ LTAX GIS เพื่อเป็นเครื่องมือให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้ในการจัดทำบัญชีรายการทรัพย์สิน การคำนวณภาษี การประเมินภาษี และการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง อย่างถูกต้องและเป็นธรรมกับผู้เสียภาษี ทั้งนี้ โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายแต่อย่างใด ซึ่งจะทำให้ข้อมูลแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการจัดเก็บอย่างเป็นระบบและเป็นมาตรฐานเดียวกัน ซึ่งในปีงบประมาณ ๒๕๖๕ ได้ของบประมาณรายจ่ายแผนงานบูรณาการรัฐบาลดิจิทัล เพื่อพัฒนาโปรแกรมดังกล่าวเป็นลักษณะ ONLINE ให้มีการบูรณาการฐานข้อมูลทะเบียนทรัพย์สินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เชื่อมโยงกับฐานข้อมูลภาครัฐอื่น เช่น กรมที่ดิน กรมธนารักษ์ สำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อการเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร เป็นต้น ทำให้ข้อมูลเป็นปัจจุบัน และได้ใช้ประโยชน์ร่วมกันทุกฝ่าย

๒. เพิ่มมาตรการอำนวยความสะดวกในการชำระภาษีท้องถิ่นแก่ประชาชน โดยส่งเสริมสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งเพิ่มช่องทางให้บริการชำระภาษี นอกเหนือจากการชำระโดยตรง ณ ที่ทำการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยให้บริการเคลื่อนที่ หรือการชำระทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ โดยให้มีการชำระภาษีผ่านธนาคาร บนระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (e-LAAS) เพื่อให้ผู้ชำระภาษีสามารถนำเงินไปชำระภาษีผ่านช่องทางต่าง ๆ ของธนาคาร ได้แก่ การชำระผ่านเคาน์เตอร์ธนาคารทุกสาขา, ATM, Internet Banking และกำหนดให้เป็นตัวชี้วัดการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโดยมีเป้าหมายให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดเก็บรายได้เพิ่มขึ้น ปัจจุบันมีเทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบล ที่ดำเนินการเปิดระบบรับชำระภาษีท้องถิ่นผ่านธนาคารแล้ว จำนวน ๕,๐๙๗ แห่ง

๓. การตราพระราชบัญญัติจัดระเบียบการจอตรถในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งมีสาระสำคัญเกี่ยวกับกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจออกข้อบัญญัติเพื่อประโยชน์ใน

การจัดระเบียบการจราจร โดยกำหนดชนิดหรือประเภท ระเบียบ อัตราค่าธรรมเนียม ระยะเวลาจราจร โดยเงินค่าธรรมเนียมและค่าปรับให้ตกเป็นรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๔. ออกกฎกระทรวงกำหนดอัตราภาษีป้าย พ.ศ. ๒๕๖๓ ซึ่งมีผลใช้บังคับกับป้ายที่ต้องเสียภาษีป้ายตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๔ เป็นต้นไป โดยมีสาระสำคัญเกี่ยวกับการกำหนดประเภทป้ายใหม่ และอัตราภาษีเพิ่มขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับลักษณะของป้ายอิเล็กทรอนิกส์และเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไป

๕. ออกระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการกู้เงินขององค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๖๓ ซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๖๔ เป็นต้นไป เพื่อให้องค์การบริหารส่วนตำบลสามารถกู้ยืมเงินจากแหล่งทุนอื่น เช่น สถาบันการเงิน มาใช้จ่ายในโครงการลงทุนเพื่อพัฒนาท้องถิ่น และปรับโครงสร้างหนี้ได้เช่นเดียวกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น

นอกจากนี้ ได้ร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง กรมโรงงานอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม เพื่อปรับปรุงอัตรา หรือขยายฐานภาษีใหม่ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพิ่มขึ้น ซึ่งดำเนินการมาอย่างต่อเนื่อง ได้แก่ การตราพระราชบัญญัติทรัพย์สิน พ.ศ. ๒๕๖๒ ทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้เพิ่มขึ้นจากค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนทรัพย์สิน หลังจากหักค่าใช้จ่ายของกรมที่ดินแล้ว และการตราพระราชบัญญัติโรงงาน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งจะทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้เพิ่มขึ้นจากค่าธรรมเนียมรายปี ในส่วนที่ออกใบรับแจ้งการประกอบกิจการโรงงานจำพวกที่ ๒ (โรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับผลิตผลเกษตรกรรม) เฉพาะที่ได้รับการถ่ายโอนภารกิจจากกระทรวงอุตสาหกรรม

๓) ควรเป็นเจ้าภาพหลักส่งเสริมการพัฒนาการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รวมทั้งต้องดำเนินการให้เกิดผลอย่างจริงจังเพื่อให้สถาบันหลักของประเทศ ประเพณี และวัฒนธรรมที่ฝังงมในทางการเมืองถ่ายทอดไปสู่คนรุ่นหลังอย่างเข้าใจ นอกจากนี้ การจัดสรรงบประมาณควรให้ความสำคัญในมิติทางการเมืองด้วย เนื่องจาก ที่ผ่านมาการจัดสรรงบประมาณให้น้ำหนักไปที่มิติทางเศรษฐกิจและสังคมเป็นหลัก

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

๑. ข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ เป็นประเด็นที่เกิดประโยชน์ต่อสังคมและประชาชนทุกภาคส่วน จึงเห็นควรนำไปพิจารณาดำเนินการและขยายผลออกไปในวงกว้าง อย่างไรก็ตาม การส่งเสริมการพัฒนาการเมืองดังกล่าว ปัจจุบันมีหน่วยงานดำเนินการตามบทบาทหน้าที่ของตนเอง อาทิ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง สถาบันพระปกเกล้า สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

๒. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับภารกิจการพัฒนาการเมืองข้างต้นอยู่ระหว่างการจัดทำร่างแผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาการเมือง ซึ่งมีสถานะเป็นแผนระดับ ๓ รองรับแนวทางการพัฒนาของแผนย่อยที่ ๑ : การรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ ตามยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐ ประเด็นความมั่นคง โดยมีสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง และสถาบันพระปกเกล้า เป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลักในการจัดทำร่างแผนปฏิบัติการฯ

๓. แม้ว่าการจัดทำร่างแผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาการเมืองยังไม่เสร็จสิ้น แต่หน่วยงานหลักที่มีภารกิจเกี่ยวข้องกับการพัฒนาการเมือง มีแผนปฏิบัติงานที่ดำเนินการอยู่ ประกอบด้วย

๓.๑ แผนยุทธศาสตร์สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ๒๐ ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐ โดยมีโครงการสำคัญ อาทิ โครงการนวัตกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

๓.๒ แผนยุทธศาสตร์สถาบันพระปกเกล้า ฉบับที่ ๖ พ.ศ. ๒๕๖๔ – ๒๕๖๘ โดยมีโครงการสำคัญ อาทิ โครงการสถาบันการเมืองภายใต้รัฐธรรมนูญปัจจุบันกับความตั้งมั่นของประชาธิปไตย ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ของสถาบันพระปกเกล้า

๔. นอกจากนี้ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรขอให้กระทรวงมหาดไทยพิจารณาให้ความเห็นตามประเด็นการรับฟังความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมต่อร่างกฎหมายที่เกี่ยวกับการพัฒนาการเมือง คือ ร่างพระราชบัญญัติการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข พ.ศ. ซึ่งกระทรวงมหาดไทยได้ให้ความเห็นสนับสนุน เนื่องจากร่างพระราชบัญญัตินี้มีสาระสำคัญที่ส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ผ่านกลไกและกระบวนการต่าง ๆ อาทิ ให้มีแผนแม่บท เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจต่อกลุ่มนักเรียนนักศึกษา บุคลากรภาครัฐและเอกชน และประชาชนทั่วไป สร้างนักการเมืองที่ดี กำหนดให้มีคณะกรรมการ สำนักงาน และกองทุน เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานตามร่างพระราชบัญญัติฯ

๔) สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย ควรพิจารณาข้อมูลเกี่ยวกับการรับเรื่องราวร้องทุกข์ผ่านศูนย์ดำรงธรรมประจำจังหวัด โดยนำมาจัดหมวดหมู่ตามลักษณะของเรื่องราวร้องทุกข์ แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลตามลักษณะของปัญหาที่เกิดขึ้นเพื่อทำให้ทราบถึงสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้น อันจะนำไปสู่แนวทางการแก้ไขปัญหาให้ถูกต้องและตรงประเด็น

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย ได้มีการจัดหมวดหมู่และประเภทงานบริการและการรับเรื่องราวร้องทุกข์ ตามประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๙๖/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ข้อ ๑ และตามนโยบายรัฐบาล กระทรวงมหาดไทย รวม ๗ ด้าน ดังนี้

๑. งานรับเรื่องร้องเรียน-ร้องทุกข์
๒. งานบริการเบ็ดเสร็จ ณ จุดเดียว (One Stop Service)
๓. งานบริการรับเรื่อง-ส่งต่อ (Service Link)
๔. งานบริการข้อมูลข่าวสาร/ให้คำปรึกษา
๕. รับเรื่องราวความต้องการและข้อเสนอแนะของประชาชน
๖. การปฏิบัติตามนโยบายสำคัญเร่งด่วนของรัฐบาล
๗. การจัดชุดปฏิบัติการเคลื่อนที่เร็ว (Mobile Unit)

ทั้งนี้ การดำเนินงานตามภารกิจดังกล่าว ศตม.มท. ได้มีการจัดทำระบบข้อมูล โดยแต่ละประเภทได้มีการแยกประเภทเรื่อง/จัดหมวดหมู่ของเรื่อง ดังนี้

๑. งานรับเรื่องร้องเรียน-ร้องทุกข์ หมายถึงเรื่องที่ประชาชนได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย โดยแบ่งเป็น

- ๑.๑ เรื่องเดือดร้อนรำคาญ การบริการพื้นฐาน เหตุรำคาญ มลภาวะ ชุมชู่ ด้านสาธารณสุข
- ๑.๒ เรื่องขอความช่วยเหลือ ได้แก่ ทุนประกอบอาชีพ ทุนการศึกษา การสงเคราะห์ผู้ป่วย การขอที่ดินทำกิน และที่อยู่อาศัย การขอความช่วยเหลืออื่น ๆ
- ๑.๓ การแจ้งเบาะแส ได้แก่ การแจ้งเบาะแสมยาเสพติด ผู้มีอิทธิพล สถานบริการ และการพนัน
- ๑.๔ เรื่องที่ดิน ได้แก่ ข้อพิพาทที่ดินระหว่างรัฐ กับเอกชน การพิพาทที่ดินระหว่างเอกชน กับเอกชน เรื่องเอกสารสิทธิ์ การถูกปิดกั้นเส้นทาง การบุกรุกที่สาธารณะ
- ๑.๕ เรื่องร้องเรียนเจ้าหน้าที่ของรัฐ ได้แก่ พฤติกรรมการทุจริต การบริหารที่ไม่เป็นธรรม
- ๑.๖ เรื่องคุ้มครองผู้บริโภค ได้แก่ อสังหาริมทรัพย์ รถยนต์ สินค้าทั่วไป การบริการทั่วไป
- ๑.๗ เรื่องทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ป่าไม้ แหล่งน้ำ ขยะ มลพิษต่าง ๆ
- ๑.๘ เรื่องอื่น ๆ นอกเหนือจากข้อ ๑.๑-๑.๖

๒. งานบริการเบ็ดเสร็จ ณ จุดเดียว (One Stop Service) หมายถึงเรื่อง ที่ให้บริการประชาชนตามคำร้องขอจากประชาชนได้ทันทีโดยไม่ต้องส่งไปให้ส่วนราชการเจ้าของเรื่อง เช่น การรับชำระค่าน้ำประปาและค่าไฟฟ้า การทำบัตรประจำตัวประชาชน การคัดสำเนาทะเบียนราษฎร์ การขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการ การบริหารเบ็ดเสร็จด้านการลงทุน การบริการออกบัตรนายจ้าง การจดทะเบียนแรงงานต่างด้าว และชำระภาษีรถยนต์ทุกชนิด (กรณีไม่ต้องตรวจสอบสภาพรถ) เป็นต้น

๓. งานบริการรับเรื่อง-ส่งต่อ (Service Link) หมายถึง เรื่องที่รับคำร้องขอจากประชาชนในงานบริการของส่วนราชการอื่น แต่ไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในทันที เนื่องจากการอนุมัติของหน่วยงานต้นสังกัด มีกฎหมายกระบวนการ ขั้นตอน เวลา เป็นการเฉพาะแต่ละเรื่อง เช่น การขออนุญาตจัดตั้งสถานประกอบการ เนื่องจากการขออนุมัติเป็นอำนาจของหน่วยงานต้นสังกัดมีกฎหมาย กระบวนการ ขั้นตอน เวลา เป็นการเฉพาะแต่ละเรื่อง เช่น การขออนุญาตจัดตั้งสถานประกอบการ การขออนุญาตจัดตั้งโรงงาน การขออนุญาตใช้ไฟฟ้า น้ำประปา โทรศัพท์ การต่อใบอนุญาตผู้ประกอบการ (สถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิง ร้านเกมส์ ร้านคาราโอเกะ) เป็นต้น

๔. งานบริการข้อมูลข่าวสาร/ให้คำปรึกษา หมายถึง งานบริการด้านให้ข้อมูล/ข่าวสารของทางราชการต่าง ๆ ในกระทรวง/จังหวัด เพื่อให้ข้อมูลเบื้องต้นแก่ประชาชนผู้มีรับบริการ เช่น การให้ข้อมูลทางการเกษตรที่จำเป็นสำหรับประชาชน (ราคาพืชผล ราคาปุ๋ย พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ เครื่องมือทางการเกษตร) ข้อมูลทางเศรษฐกิจ การให้คำแนะนำเกี่ยวกับคดีความ หนี้บัตรเครดิต ปัญหาครอบครัว การประกอบอาชีพ การลงทุน และเรื่องต่างๆ ที่ประชาชนมาขอรับคำปรึกษา

๕. รับเรื่องราวความต้องการและข้อเสนอแนะของประชาชน หมายถึง เรื่องที่ประชาชนยื่นข้อเสนอแนะข้อคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติของหน่วยงานภาครัฐ เกี่ยวกับข้อกฎหมาย หรือนโยบายต่าง ๆ ของรัฐบาล ที่มีความประสงค์ให้หน่วยงานภาครัฐมีการปรับปรุงหรือแก้ไข

๖. การจัดชุดปฏิบัติการเคลื่อนที่เร็ว (Mobile Unit) หมายถึง เป็นหน่วยที่ออกปฏิบัติงานทันทีที่มีการแจ้งเบาะแสที่มีการกระทำความผิดเฉพาะหน้า หรือมีเหตุการณ์ฉุกเฉิน ต้องดำเนินการในทันที เช่น ยาเสพติด ลักลอบตัดไม้ทำลายป่า บ่อนการพนัน หรือเหตุทะเลาะวิวาทที่มีความรุนแรง เป็นต้น ศูนย์ดำรงธรรมจะมีการสนธิกำลังจากตำรวจ ทหาร มูลนิธิ อส. เป็นต้น ไปดำเนินการช่วยเหลือหรือจับกุมผู้กระทำความผิด

๗. การปฏิบัติตามนโยบายสำคัญเร่งด่วนของรัฐบาล ที่ผ่านมารัฐบาลได้มอบหมายให้ศูนย์ดำรงธรรมดำเนินการตามนโยบายด้านต่างๆ ที่มีความจำเป็นเร่งด่วน มีความสำคัญ และส่งผลกระทบต่อประชาชนจำนวนมาก ดังนี้

๗.๑ มอบหมายให้เป็นศูนย์ช่วยเหลือผู้ประสบภัยแผ่นดินไหวประเทศเนปาล ในปี ๒๕๕๘ ซึ่งสามารถรวบรวมเงินช่วยเหลือผ่านศูนย์ดำรงธรรม ได้จำนวน ๘๗,๔๖๗,๓๓๐ บาท

๗.๒ ศูนย์บริการร่วมรองรับ พ.ร.บ.การอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ ๒๕๕๘

๗.๓ การแก้ไขปัญหาการทวงหนี้นอกระบบ

๗.๔ ปัจจุบันศูนย์ดำรงธรรม ได้รับมอบหมายให้เป็นหน่วยรับเรื่องร้องเรียนร้องทุกข์ภายในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (Covid-19)

สรุป จากการวิเคราะห์และประมวลผลจากการแยกประเภทการให้บริการของของศูนย์ดำรงธรรมแล้ว ปัญหาที่ประชาชนร้องเรียนและได้รับความเดือดร้อนมีปัญหามากหลายและมีจำนวนมาก และเรื่องร้องเรียนบางเรื่องเกี่ยวข้อง และอยู่ในอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐหลายหน่วยงาน และมีกฎหมายหลายฉบับเข้ามาเกี่ยวข้องในการแก้ไขปัญหา และจำเป็นต้องใช้ระยะเวลาในการดำเนินการ เช่น เรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับปัญหาที่ดินที่ทำกิน เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับหลายหน่วยงาน เกี่ยวข้องกับกฎหมายหลายฉบับ ทั้งต้องใช้ระยะเวลา ในการตรวจสอบ กระบวนการในการตรวจสอบเกี่ยวข้องกับ หลายหน่วยงานและหลายบุคคล เช่น กรณียืนยันแนวเขตบาง กรณีต้องใช้งบประมาณในการเข้าไปดำเนินการรังวัด และบางเรื่องอยู่ในกระบวนการฟ้องร้องต่อศาล การเรื่องร้องเรียนกล่าวโทษ เจ้าหน้าที่ของรัฐ จำเป็นต้องให้ความเป็นธรรมกับทุกฝ่าย และมีขั้นตอน การปฏิบัติตามระเบียบ กฎหมาย ทั้งต้องใช้เกณฑ์ ในการแก้ไขเป็นเวลานาน ปัญหาการแจ้งเบาะแสต่าง ๆ เช่น เบาะแสยาเสพติด การค้าประเวณี มีความจำเป็นต้องใช้ระยะเวลาในการตรวจสอบข้อเท็จจริง

และจากการวิเคราะห์และประมวลผลจากการร้องเรียนร้องทุกข์เกี่ยวกับหนี้นอกระบบที่ประชาชนได้ยื่นเรื่องผ่านศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดทั่วประเทศ ทำให้กระทรวงมหาดไทยเล็งเห็นปัญหาความเดือดร้อนและความต้องการของประชาชนที่ต้องการให้ช่วยเหลือ กระทรวงมหาดไทยจึงได้ มีประกาศคณะกรรมการกำกับการทวงถามหนี้ เรื่อง จำนวนครั้งในการติดต่อทวงถามหนี้ ลงวันที่ ๓๐ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๒
พลเอก อนุพงษ์ เผ่าจินดา
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
ประธานกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจ
การเงิน

ทั้งนี้ หากกลุ่มเด็กนักเรียนไร้สัญชาติมีคุณสมบัติในการขอมีสัญชาติไทยหรือยื่นคำขอเปลี่ยนแปลงสถานะในเอกสารทะเบียนราษฎรจากคนที่ไม่มีสัญชาติไทยเป็นผู้มีสัญชาติไทยโดยการเกิดโดยผลของกฎหมายว่าด้วยสัญชาติ ซึ่งหากเป็นผู้ด้อยโอกาส หรือมีรายได้ไม่เพียงพอที่จะนำเป็นค่าใช้จ่ายในการพิสูจน์สารพันธุกรรม (DNA) เพื่อนำมาเป็นหลักฐานยืนยันสถานะของตนเอง สามารถขอเข้าร่วมโครงการตรวจสอบสารพันธุกรรมเพื่อการแก้ไขปัญหาสถานะและสิทธิของคนไทยตกหล่นทางทะเบียนราษฎร ซึ่งกรมการปกครองได้ตั้ง

งบประมาณสนับสนุน การดำเนินการดังกล่าวไว้ปีละ ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท สามารถช่วยเหลือผู้ประสบปัญหาได้เฉลี่ยปีละประมาณ ๑,๐๐๐ คู่

๓. ผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินการ

- เชิงปริมาณ : คุณสมบัติไม่ชัดเจน/ต้องเรียกเอกสารหรือสอบสวนเพิ่มเติม ๕,๙๔๒ ราย ตรวจสอบคุณสมบัติชัดเจนแล้ว ๖๕,๕๕๒ แยกเป็น

๑. ไม่มีคุณสมบัติ ๒๓,๗๔๓ ราย

๒. ไม่มีตัวตนอยู่ในพื้นที่/ติดต่อไม่ได้ ๑๐,๖๒๐ ราย

๓. มีคุณสมบัติ ๓๑,๑๘๙ ราย แยกเป็น ยื่นคำร้องขอสัญชาติไทยแล้ว ๒๕,๔๐๓ ราย (อนุมัติให้สัญชาติไทยแล้ว ๒๔,๖๐๕ ราย)/ยังไม่ได้ยื่นคำร้องขอมีสัญชาติไทย ๕,๗๘๖ ราย

รายละเอียด	ปีงบประมาณ			
	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔
เด็กนักเรียนไร้สัญชาติที่มีคุณสมบัติครบถ้วนยื่นคำร้อง ขอมีสัญชาติไทย	๓,๖๔๙	๓,๖๙๖	๒,๔๖๖	๙๗๑

- เชิงคุณภาพ : เด็กไร้สัญชาติในประเทศไทยสามารถเข้าถึงสิทธิขั้นพื้นฐานต่าง ๆ จากรัฐได้อย่างถูกต้องตามหลักกฎหมายและเป็นธรรม

๔. ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับจากการดำเนินโครงการ

๔.๑ เด็กนักเรียนไร้สัญชาติได้รับแก้ไขปัญหาสัญชาติและได้รับการปกป้องคุ้มครองตามกฎหมาย

๔.๒ เด็กนักเรียนไร้สัญชาติได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นในอนาคต ทั้งในเรื่องการศึกษาต่อในระดับชั้นสูงขึ้น การประกอบอาชีพ รวมถึงการเข้าถึงสิทธิต่าง ๆ ที่พึงได้รับจากรัฐอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม

๕. หนังสือ/เอกสารอ้างอิงประกอบการรายงาน

๕.๑ พระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ.๒๕๐๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๕.๒ หนังสือกรมการปกครอง ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๗๕๕๗ ลงวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๕๘

(๒) ควรกำหนดแนวทางการขับเคลื่อนตามแผนงานบูรณาการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหাজังหวัดชายแดนใต้ ด้วยการบริหารจัดการงบประมาณให้มีความเหมาะสม โดยเฉพาะอย่างยิ่งงบประมาณ ที่เป็นการพัฒนาในเชิงพื้นที่ที่สามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนให้สามารถเข้าถึงการบริการของรัฐ และเป็นการกระจายรายได้ให้กับชุมชน ทั้งนี้ เพื่อสร้างความเข้มแข็งและความร่วมมือของประชาชนในพื้นที่ให้มีความยั่งยืน โดยพิจารณาทบทวนการจัดสรรงบประมาณที่มุ่งเน้นงบประมาณค่าครุภัณฑ์และสิ่งก่อสร้างให้ลดลงหรือให้มีความเหมาะสม

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

ตามที่ กรมการปกครองได้รับงบประมาณตามโครงการต่าง ๆ ดังนี้

๑. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพงานข่าวกรองและบูรณาการฐานข้อมูลความมั่นคงพื้นที่ จชต.

- กิจกรรมข่าวกรองเชิงรุก (สน.มน. (สภข.))

๒. โครงการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน

- กิจกรรมรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินและยุติการก่อเหตุรุนแรงและ
กิจกรรมสร้างความมั่นคงปลอดภัยในชุมชนเป้าหมาย (สน.อส.)

๓. โครงการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันเพื่อสันติสุขในพื้นที่ จชต.

- กิจกรรมเสริมสร้างภูมิคุ้มกันในเยาวชนและกลุ่มสตรี (สน.มน. (สปส.))

- กิจกรรมการศึกษาเพื่อความมั่นคง (กย.)

๔. โครงการเสริมสร้างสังคมพหุวัฒนธรรมที่เข้มแข็ง

- กิจกรรมส่งเสริมพหุวัฒนธรรมที่เข้มแข็ง (สน.มน. (สปส.) และ กย.)

๕. โครงการพัฒนาและปรับปรุงประสิทธิภาพด้วยหลักธรรมาภิบาล

- กิจกรรมการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการภาครัฐและเจ้าหน้าที่รัฐ (สน.มน. (สปส.))

๖. โครงการตำบลมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ใน จชต.

- กิจกรรมงานตำบล มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ใน จชต. (สน.มน. (สกก.))

งบประมาณทั้งสิ้น งบประมาณ ๑,๐๐๖,๔๑๒,๒๐๐ บาท ซึ่งกรมการปกครองได้ดำเนินการ
ตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี
งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ วุฒิสภา กล่าวคือ บริหารจัดการงบประมาณให้มีความเหมาะสม โดยใช้งบประมาณ
ในการพัฒนาในเชิงพื้นที่ จชต. ที่สามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนให้สามารถเข้าถึงการ
บริการของรัฐ และกระจายรายได้ให้กับชุมชนเพื่อสร้างความเข้มแข็งและความร่วมมือของประชาชนในพื้นที่
ให้มีความยั่งยืน และได้พิจารณาทบทวนการจัดสรรงบประมาณที่มุ่งเน้นงบประมาณค่าครุภัณฑ์และ
สิ่งก่อสร้างให้ลดลงหรือให้มีความเหมาะสมในการของบประมาณของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

ผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินการ

- เชิงปริมาณ

๑. ชุตรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน จำนวน ๑,๙๖๙ หมู่บ้าน ได้รับการสนับสนุน
เครื่องมือสำหรับภารกิจ ได้แก่ ค่าประกอบเลี้ยงหมู่บ้านละ ๒๐,๐๐๐ บาทต่อเดือน อาวุธปืน เสื้อ
เกราะกันกระสุน และเครื่องกำเนิดไฟฟ้า เป็นต้น พร้อมทั้งพัฒนาศักยภาพทั้งทฤษฎี และปฏิบัติ และ
สนับสนุนเครื่องมือ ยุทโธปกรณ์ พาหนะสำหรับภารกิจ

๒. ศูนย์ปฏิบัติการอำเภอได้รับการสนับสนุนงบประมาณทั้ง ๓๗ แห่ง

๓. พัฒนาศักยภาพทั้งทฤษฎี และปฏิบัติ และสนับสนุนเครื่องมือ ยุทโธปกรณ์ พาหนะ
สำหรับภารกิจ แก่ จชต. ๑๖๔ ชุดละ ๓๖ อัตรา รวม ๕,๙๐๔ อัตรา ประกอบด้วย ปลัดอำเภอ
ผู้เป็นหัวหน้าประจำตำบล เจ้าหน้าที่โครงข่ายทหารหรือตำรวจ และกำนันหรือผู้ใหญ่บ้าน มีสมาชิกกองอาสา
รักษาดินแดน เป็นกำลังหลัก ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายรักษาความสงบ (ผรส.) ชุตรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน
(ชรบ.) ราษฎรอาสาสมัครหมู่บ้าน (อรบ.) เป็นกำลังภาคประชาชน

๔. ได้รับข่าวสารเชิงลึกในระดับพื้นที่สำหรับจัดทำเป็นข่าวสารแจ้งเตือนล่วงหน้า

๕. เยาวชนมุสลิมจังหวัดชายแดนใต้ได้รับโอกาสทางการศึกษา สามารถเข้าศึกษาต่อใน
ระดับ อุดมศึกษาของรัฐเป็นกรณีพิเศษ โดยให้สอบคัดเลือกแข่งขันกันเอง

๖. สัมมนาฝึกอบรมเยาวชน จากจังหวัดปัตตานี ยะลา และนราธิวาส ในลักษณะการเข้า
ค่าย “เยาวชนชายแดนใต้ เทิดไถ้องคราชน” และ “พหุวัฒนธรรมสมานฉันท์กรมการปกครอง”

๗. สนับสนุนงบประมาณโครงการเกี่ยวกับฟื้นฟูขนบธรรมเนียมประเพณีศิลปวัฒนธรรมที่
จังหวัดกระบี่

๘. อิหม่ามในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่เข้าร่วมอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพ

- เชิงคุณภาพ

๑. ชรบ. มีความพร้อมในการปฏิบัติหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยและรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน และประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน เป็นการสร้างขวัญและกำลังใจให้กับประชาชนในพื้นที่

๒. เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการภาครัฐและเจ้าหน้าที่รัฐ ประชาชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ได้รับการแก้ไขปัญหาและพัฒนาอย่างรวดเร็วและตรงตามความต้องการ โดยผ่านกิจกรรม/โครงการของศูนย์ปฏิบัติการอำเภอ (ศปก.อ.)

๓. ชตด. มีความพร้อมด้านยุทธวิธีในการรักษาความปลอดภัยกับชีวิตและทรัพย์สินให้แก่ประชาชน ทำให้เกิดความมั่นใจ มีขวัญและกำลังใจ มีจิตใจกรบ มีระเบียบวินัย สามารถสนับสนุนช่วยเหลือทุกฝ่ายที่มีภารกิจในพื้นที่รับผิดชอบ

๔. งานข่าวสามารถตอบสนองต่อการแก้ไขปัญหา จชต. ได้อย่างตรงเป้าหมาย

๕. เยาวชนกลุ่มเป้าหมายมีส่วนร่วมกับภาครัฐในการแก้ปัญหา จชต.

๖. ประชาชนทุกหมู่เหล่าอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรม

ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับจากการดำเนินโครงการ

ประชาชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินและอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

๖) กรมการพัฒนาชุมชน ควรพิจารณาถึงแนวทางการส่งเสริมผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) เพื่อให้สามารถเข้าถึงการตลาดในรูปแบบใหม่หรือ e-market ได้มากขึ้น ตลอดจนส่งเสริมให้ผู้ประกอบการสามารถสร้างผลิตภัณฑ์ที่ตอบสนองต่อความต้องการของตลาดให้เพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งภายหลังการเกิดผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ จำเป็นอย่างยิ่งที่กรมจะต้องสร้างความรู้เกี่ยวกับการเข้าถึงตลาดสินค้าออนไลน์ เพื่อเป็นช่องทางในการจำหน่ายสินค้าให้กับกลุ่มลูกค้าที่ไม่สามารถเดินทางมาท่องเที่ยวหรือซื้อสินค้าจากชุมชนที่เป็นแหล่งผลิตโดยตรงได้

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กรมการพัฒนาชุมชน ดำเนินการสนับสนุนช่องทางการตลาดออนไลน์ เพื่อจำหน่ายผลิตภัณฑ์ OTOP ผ่านช่องทางออนไลน์มาอยู่ตลอด อีกทั้งยังได้ร่วมกับหน่วยภาคีต่าง ๆ เช่น การสนับสนุนการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ OTOP ผ่านทางเว็บไซต์ www.Thailandmall.com แอปพลิเคชัน “ร้านฟาร์มสุข” และเว็บไซต์ www.aisfarmasuk.com และเว็บไซต์ www.weloveshopping.com และกรมการพัฒนาชุมชนยังมีการพัฒนาเว็บไซต์ www.OTOPTODAY.com มาอย่างต่อเนื่อง เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์โอท็อปของจังหวัดต่าง ๆ ทั่วประเทศ เพื่อให้ผู้ที่สนใจสั่งซื้อผลิตภัณฑ์โอท็อป ได้โดยตรงกับผู้ผลิต ผู้ประกอบการ และหลังประเทศไทยประสบสถานการณ์โรคระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - 19) กรมการพัฒนาชุมชนได้ดำเนินโครงการนักรถตลาดรุ่นใหม่ (OTOP) เพื่อจัดจ้านักการตลาดรุ่นใหม่ OTOP จากผู้ได้รับผลกระทบจาก COVID - 19 ที่มีทักษะทางด้านการตลาดในการส่งเสริมการตลาดออนไลน์แก่ผลิตภัณฑ์ชุมชนและ OTOP ผ่านช่องทางสื่อออนไลน์ต่าง ๆ และโครงการ OTOP Midyear ๒๐๒๐ เพื่อส่งเสริมการขายและประชาสัมพันธ์ออนไลน์ผลิตภัณฑ์ OTOP ในช่วงวิกฤตการณ์จากโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - 19)

เพื่อสร้างรายได้ส่งเสริมการพัฒนาอาชีพอย่างต่อเนื่องและพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากให้มีความมั่นคงและมีเสถียรภาพต่อไป

๗) กรมที่ดิน

(๑) ควรกำหนดแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพในการรังวัดที่ดินโดยใช้ระบบโครงข่ายการรังวัดด้วยดาวเทียมแบบจลน์ (RTK GNSS Network) ให้ครอบคลุมในทุกพื้นที่ เพื่อให้เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบันที่ได้มีการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการรังวัดและทำแผนที่โดยการหาค่าพิกัดโดยระบบดาวเทียมนำทาง ตลอดจนเพื่อเป็นการยกระดับมาตรฐานการรังวัดทำแผนที่ตามภารกิจของที่ดินให้มีความละเอียด แม่นยำสูง ตลอดจนการพัฒนาบุคลากรให้มีทักษะและใช้เครื่องมือดังกล่าวเพื่อตอบสนองการให้บริการประชาชนให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

(๒) ควรพิจารณาแพร่ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิในที่ดินประเภทต่าง ๆ ตามลักษณะที่ดินที่ได้รับอนุญาตหรือครอบครอง เพื่อให้การใช้ประโยชน์ในที่ดินของประชาชนเป็นไปอย่างถูกต้องตามกฎหมายผ่านแอปพลิเคชันต่าง ๆ ทำให้ประชาชนสามารถเข้าถึงได้ ตลอดจนให้ความสำคัญกับการสื่อสารให้ประชาชนรับทราบในการกำหนดพื้นที่เดินสำรวจเพื่อออกโฉนดที่ดินให้แก่ประชาชน

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

๑. การรังวัดทำแผนที่รูปแบบที่ดินเพื่อออกเอกสารสิทธิในที่ดินที่ผ่านมา ไม่มีค่าพิกัดทางภูมิศาสตร์ของหลักเขตหรือแนวเขตที่ดินที่ถูกต้อง ทำให้การระบุตำแหน่งแปลงที่ดินในระวางแผนที่ไม่ตรงกับขอบเขตพื้นที่การครอบครอง จึงไม่สามารถใช้อ้างอิงและแก้ปัญหาข้อพิพาทแนวเขตที่ดินได้ เป็นเหตุให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับที่ดินตามมาอย่างมากมาย กรมที่ดินจึงได้ดำเนินโครงการยกระดับการรังวัดที่ดินด้วยระบบดาวเทียม (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๒) ต่อเนื่องด้วยโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการรังวัดด้วยระบบดาวเทียม (พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้บริการรังวัดที่ดินแก่ประชาชนโดยวิธีแผนที่ชั้นหนึ่งด้วยระบบโครงข่ายการรังวัดด้วยดาวเทียมแบบจลน์ (RTK GNSS Network) ครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศ ซึ่งจะทำให้ประชาชนได้รับบริการรังวัดที่สะดวกรวดเร็ว มีความถูกต้องแม่นยำในระดับเซนติเมตร และช่วยแก้ปัญหาเกี่ยวกับแนวเขตที่ดินได้

ผลการดำเนินงาน

การติดตั้งและบูรณาการโครงข่ายการรังวัดด้วยดาวเทียมแบบจลน์ (RTK GNSS Network)

ปีงบประมาณ	เครื่องรับสัญญาณดาวเทียม (Rover)	สถานีรับสัญญาณดาวเทียมอ้างอิง (CORS)				จำนวนจังหวัดบริการรังวัดด้วยระบบดาวเทียม
		กรมที่ดิน (สถานี)	กรมโยธาธิการและผังเมือง (สถานี)	กรมแผนที่ทหาร (สถานี)	สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ (สถานี)	
๒๕๕๒-๒๕๕๘		๑๑	๑๕			๓
๒๕๕๙	๒๑๕	๕๑			๖	
๒๕๖๐	๑๒๕	๓๐				๑๕
๒๕๖๑	๔๗๕	๓๖				๑๘
๒๕๖๒	๔๒๐	๖		๘๐		๕
๒๕๖๓	๔๘๐*					๘
รวมปัจจุบัน	๑๒๓๕	๑๓๔	๑๕	๘๐	๖	๔๙

ปีงบประมาณ	เครื่องรับสัญญาณดาวเทียม (Rover)	สถานีรับสัญญาณดาวเทียมอ้างอิง (CORS)				จำนวนจังหวัดบริการรังวัดด้วยระบบดาวเทียม
		กรมที่ดิน (สถานี)	กรมโยธาธิการและผังเมือง (สถานี)	กรมแผนที่ทหาร (สถานี)	สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ (สถานี)	
๒๕๖๔	๓๓๖	๔๗				๑๐
๒๕๖๕	๔๓๒					๑๘
รวมตามแผน	๒๔๘๓	๑๘๑	๑๕	๘๐	๖	๗๗

หมายเหตุ : *อยู่ระหว่างกระบวนการตรวจรับพัสดุ

รายชื่อจังหวัดตามแผนประกาศพื้นที่ยกระดับการรังวัดที่ดินด้วยระบบดาวเทียม

ปีงบประมาณ	พื้นที่ดำเนินการ	รายชื่อจังหวัด
พ.ศ. ๒๕๕๕	๓ จังหวัด	ปทุมธานี นนทบุรี สมุทรปราการ
พ.ศ. ๒๕๖๐	๑๕ จังหวัด	นครนายก พระนครศรีอยุธยา สมุทรสงคราม สมุทรสาคร นครราชสีมา ชัยภูมิ เลย เพชรบูรณ์ หนองบัวลำภู อุบลราชธานี จันทบุรี สงขลา นราธิวาส ปัตตานี และยะลา
พ.ศ. ๒๕๖๑	๑๘ จังหวัด	ตาก สุโขทัย พิษณุโลก กำแพงเพชร พิจิตร อุทัยธานี ลพบุรี ชัยนาท สิงห์บุรี สระบุรี อ่างทอง ปราจีนบุรี นครปฐม ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ระยอง ตราด และสตูล
พ.ศ. ๒๕๖๒	๕ จังหวัด	หนองคาย บึงกาฬ มหาสารคาม สุรินทร์ และศรีสะเกษ
พ.ศ. ๒๕๖๓	๘ จังหวัด	ขอนแก่น อำนาจเจริญ บุรีรัมย์ สระแก้ว นครสวรรค์ ราชบุรี ภูเก็ต และพัทลุง
พ.ศ. ๒๕๖๔	๑๐ จังหวัด	เพชรบุรี มุกดาหาร สกลนคร ยโสธร สุพรรณบุรี กาญจนบุรี ประจวบคีรีขันธ์ ลำปาง ลำพูน และกระบี่
พ.ศ. ๒๕๖๕	๑๘ จังหวัด	แม่ฮ่องสอน น่าน พะเยาแพร่ เชียงราย เชียงใหม่ อุดรดิตถ์ นครพนม อุดรธานี กาฬสินธุ์ ร้อยเอ็ด กรุงเทพมหานคร ชุมพร ระนอง พังงา สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช และตรัง

หมายเหตุ : ปัจจุบัน (พ.ศ. ๒๕๖๓) ยอดให้บริการรังวัดที่ดินทั่วประเทศเฉลี่ย ประมาณ ๖๐,๐๐๐ แปลงต่อเดือน (๗๒๐,๐๐๐ แปลงต่อปี) แบ่งเป็นงานรังวัดโดยวิธีแผนที่ชั้นหนึ่งด้วย RTK GNSS Network (๔๙ จังหวัด) ประมาณ ๓๕,๐๐๐ แปลงต่อเดือน (๔๒๐,๐๐๐ แปลงต่อปี) และงานรังวัดโดยวิธีแผนที่ชั้นสอง (๒๘ จังหวัด) ประมาณ ๒๕,๐๐๐ แปลงต่อเดือน (๓๐๐,๐๐๐ แปลงต่อปี)

ผลลัพธ์/ประโยชน์ที่ได้รับ

๑. แผนที่รูปแปลงที่ดินของประชาชนมีความถูกต้องสูงในระดับเซนติเมตร
๒. ลดปัญหาข้อพิพาทเกี่ยวกับแนวเขตที่ดิน
๓. ลดระยะเวลาการรังวัดที่ดิน และลดภาระของประชาชนในการรังวัดแนวเขตที่ดิน
๔. เพิ่มความเชื่อมั่นในการถือครองเอกสารสิทธิ์ในที่ดินของประชาชน
๕. ป้องกันการบุกรุกที่ดินของรัฐ
๖. เพิ่มศักยภาพแข่งขันของประเทศด้วยโครงสร้างพื้นฐานด้านการสำรวจรังวัดที่มี

ประสิทธิภาพสูง

๒. กรมที่ดินได้พัฒนา Mobile Application ภายใต้ชื่อ “SmartLands” ที่รวบรวมช่องทางการเข้าถึงข้อมูลและบริการของกรมที่ดินไว้ที่จุดเดียว (Department of lands Portal : DOL Portal) โดยรวบรวมการให้บริการด้านที่ดินต่าง ๆ ไว้ในแอปพลิเคชันเดียว เพื่ออำนวยความสะดวก ลดขั้นตอน ประหยัดเวลา และค่าใช้จ่ายให้กับประชาชน ที่สำคัญสามารถตอบสนองการใช้ชีวิตวิถีใหม่ตามแนวทาง New Normal ปัจจุบัน

แอปพลิเคชัน “SAMRTLANDS” ให้บริการแล้ว ซึ่งประชาชนสามารถดาวน์โหลดได้ฟรี ทั้งโทรศัพท์ที่ใช้ระบบปฏิบัติการแอนดรอยด์ (Android) และระบบปฏิบัติการ iOS โดยปัจจุบันแอปพลิเคชัน “SAMRTLANDS” ให้บริการ จำนวน ๑๖ ด้าน อาทิเช่น สารานุกรมที่ดิน ให้ความรู้และสร้างความเข้าใจด้านที่ดินที่สำคัญและจำเป็นสำหรับประชาชน การจดทะเบียนล่งหน้ การค่นหารูปแปลงที่ดิน (LandsMaps) ขั้นตอนการทำธุรกรรมที่ดิน และการเข้าถึงเว็บไซต์กรมที่ดิน ซึ่งประชาชนสามารถสืบค้นการรับทราบประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง กำหนดจังหวัดที่จะทำการสำรวจจริงจัดทำแผนที่เพื่อกออกโฉนดที่ดิน และแผนปฏิบัติการโครงการเดินสำรวจออกโฉนดที่ดินในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ อีกทั้งแอปพลิเคชัน “SAMRTLANDS” ยังมีการให้บริการประชาชนในการแจ้งตำแหน่งพื้นที่ที่ยังไม่ได้ออกโฉนดที่ดินผ่านช่องทาง “บอกดิน” เพื่อนำข้อมูลการแจ้งตำแหน่งที่ดินของประชาชนไปใช้ในการวางแผนงานโครงการเดินสำรวจออกโฉนดที่ดินต่อไป

๘) กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ควรมีการซักซ้อมแผนเพื่อเตรียมความพร้อมในการรองรับภัยธรรมชาติขนาดใหญ่ อาทิ แผ่นดินไหว การเกิดคลื่นยักษ์สึนามิ หรืออุบัติเหตุที่อาจเกิดขึ้น และส่งผลกระทบเป็นวงกว้างต่อประชาชน โดยต้องบูรณาการร่วมกันในหลายจังหวัด

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ได้จัดทำโครงการการฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ โดยมีกิจกรรมการฝึกกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (ส่วนหน้า) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ เพื่อฝึกศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเขตในการบริหารจัดการสถานที่ในฐานะที่เป็นที่ตั้งของกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (ส่วนหน้า) ตามแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘ ในการรองรับการเกิดสาธารณภัยขนาดใหญ่ ที่อาจเกิดขึ้นและส่งผลกระทบเป็นวงกว้างต่อประชาชน กลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่จากศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเขต สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด และหน่วยงานภายนอก ณ ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเขต ๑ - ๑๘ ซึ่งกิจกรรมดังกล่าวเป็นการเตรียมความพร้อมในการรองรับภัยธรรมชาติขนาดใหญ่ อาทิ แผ่นดินไหว การเกิดคลื่นยักษ์สึนามิ หรืออุบัติเหตุที่อาจเกิดขึ้นและส่งผลกระทบเป็นวงกว้างต่อประชาชน โดยบูรณาการร่วมกันในหลายจังหวัด

๙) กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ควรเตรียมความพร้อมทั้งด้านบุคลากรและด้านงบประมาณ เพื่อรองรับการทำหน้าที่ในลักษณะการเป็นพี่เลี้ยงให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเสริมสร้างความรู้และความเข้าใจในการจัดทำงบประมาณ และการเสนอของบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ถูกต้องและสอดคล้องกับการพัฒนาในพื้นที่ ตลอดจนสอดคล้องกับแนวทางการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศตามแผนยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ สำนักงบประมาณได้กำหนดให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นหน่วยรับงบประมาณ และในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕ กำหนดเพิ่มเติมให้เทศบาลนครและเทศบาลเมืองเป็นหน่วยรับงบประมาณ ซึ่งกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้มีการดำเนินการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจถึงกระบวนการจัดทำงบประมาณเงินอุดหนุนในฐานะเป็นหน่วยรับงบประมาณ โดยมีการจัดโครงการอบรมสัมมนาการจัดทำงบประมาณเงินอุดหนุน กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยรับ

งบประมาณ ตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ขึ้น ก่อนที่หน่วยรับงบประมาณจะต้องดำเนินการจัดทำคำของบประมาณรายจ่ายประจำปี เนื่องจากเดิมกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเป็นหน่วยรับงบประมาณดำเนินการจัดทำคำของบประมาณรายจ่ายประจำปี (งบเงินอุดหนุน) แทนองค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล จึงต้องเร่งสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อรับการเปลี่ยนแปลงที่จะต้องปรับบทบาทมาเป็นหน่วยรับงบประมาณตรง และในส่วนของเทศบาล ตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นมีแผนที่จะดำเนินโครงการอบรมสัมมนา เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับบุคลากรในสังกัดเทศบาลตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล แต่ด้วยมีข้อจำกัดเรื่องงบประมาณและระยะเวลาในการดำเนินการ รวมถึงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ จึงยังไม่สามารถเริ่มดำเนินการได้ ทั้งนี้ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดทำคำของบประมาณเงินอุดหนุนกรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยรับงบประมาณ และได้เผยแพร่ในเว็บไซต์กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเพื่อให้ผู้ที่สนใจได้ศึกษาแนวทางการจัดทำคำของบประมาณเงินอุดหนุนไว้อีกทางหนึ่งแล้ว

องค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง

สำนักงานงบประมาณ และกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้จัดอบรมให้ความรู้การจัดทำงบประมาณ และการเสนอของบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นประจำทุกปี โดยบุคลากรที่เกี่ยวข้องขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง ได้เข้าร่วมการฝึกอบรมให้ความรู้ทุกครั้งที่สำนักงานงบประมาณ และกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จัดฝึกอบรมดังกล่าว

๑๐) กรมโยธาธิการและผังเมือง

(๑) ควรพิจารณาปรับโครงการบางโครงการให้มีความเหมาะสม เพื่อให้สามารถเบิกจ่ายงบประมาณให้แล้วเสร็จภายในปีงบประมาณในลักษณะไม่จำเป็นต้องผูกพันงบประมาณข้ามปี เพื่อให้การจัดสรรประมาณรายจ่ายประจำปีในปีต่อ ๆ ไปมีความอ่อนคลายมากขึ้น

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

โครงการก่อสร้างเขื่อนป้องกันตลิ่ง เป็นการแก้ไขปัญหาน้ำท่วมตลิ่งที่ถูกน้ำกัดเซาะพังทลายเสียหายอย่างรุนแรง ส่งผลให้เกิดอันตรายต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน จำเป็นต้องได้รับการแก้ไขตลอดความยาวตามแนวตลิ่งที่ได้รับความเสียหาย โดยขั้นตอนการก่อสร้างจะสัมพันธ์กับระดับน้ำในแม่น้ำที่ขึ้น-ลงตามฤดูกาล และในบางขั้นตอนสามารถก่อสร้างได้ในหน้าแล้งเท่านั้น ทำให้ไม่สามารถก่อสร้างแล้วเสร็จภายในปีงบประมาณเดียวได้ อย่างไรก็ตามในพื้นที่ริมตลิ่งที่ต้องได้รับการแก้ไขปัญหาน้ำท่วมและความยาวไม่มาก กรมโยธาธิการและผังเมืองได้ตั้งงบประมาณ เพื่อดำเนินการก่อสร้างให้แล้วเสร็จภายในปีงบประมาณเดียว

(๒) ควรให้ความสำคัญเกี่ยวกับการบำรุงรักษาและดูแลโครงการก่อสร้างเขื่อนป้องกันตลิ่งที่ได้มีการดำเนินการแล้วเสร็จ และพิจารณาแนวทางการโอนภารกิจความรับผิดชอบให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดูแลตามความเหมาะสม โดยกรมโยธาธิการและผังเมืองอาจเป็นหน่วยงานที่เล็งในการให้คำปรึกษาแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นอกจากนี้ควรพิจารณาแนวทางการป้องกันตลิ่งในลักษณะอื่น อาทิ การปลูกพืชคลุมดินเพื่อป้องกันตลิ่ง สำหรับการก่อสร้างเขื่อนป้องกันตลิ่งบริเวณชายฝั่งอ่าวไทย กรมจะต้องสร้างความเข้าใจกับประชาชนในพื้นที่ การทำประชาพิจารณ์จะต้องประกอบด้วยบุคคลทุกกลุ่มมิใช่เฉพาะบุคคลที่เห็นด้วยเท่านั้น

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

๑. กรมโยธาธิการและผังเมืองได้ดำเนินการตามแผนกระจายอำนาจให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยส่งมอบโครงการก่อสร้างเขื่อนป้องกันตลิ่งที่ดำเนินการแล้วเสร็จ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการดูแลรักษาและพัฒนาพื้นที่เขื่อนป้องกันตลิ่ง เพื่อรองรับงานสาธารณประโยชน์ของชุมชน และส่งเสริมการท่องเที่ยวในพื้นที่ในระยะยาวได้ หากเขื่อนป้องกันตลิ่งเกิดการชำรุดหรือหากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่มีงบประมาณในการก่อสร้างซ่อมแซม สามารถร้องขอให้กรมโยธาธิการและผังเมืองตั้งงบประมาณ เพื่อดำเนินการก่อสร้างและบำรุงรักษาได้ สำหรับการปลูกพืชคลุมดิน กรมฯได้มีการทดลองศึกษาการใช้หญ้าแฝกในการป้องกันตลิ่งแล้ว

๒. ปัจจุบันกรมโยธาธิการและผังเมืองดำเนินการตามแนวทางหลักเกณฑ์ ประกอบการจัดทำแผน/โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศ (ทช. ๒๕๖๓) โดยมี ๔ แนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศ กล่าวคือ

- ๒.๑ การฟื้นฟูเสถียรภาพชายฝั่ง
- ๒.๒ การปรับสมดุลชายฝั่งโดยธรรมชาติ
- ๒.๓ การป้องกันปัญหามลพิษทางอากาศ
- ๒.๔ การแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศ

ซึ่งแนวทางที่กรมฯ ใช้ปฏิบัติพิจารณาจาก ๔ แนวทาง โดยงานเขื่อนป้องกันตลิ่งชายฝั่ง จัดอยู่ในแนวทางข้อ ๒.๓ และ ๒.๔ (การป้องกันและการแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศ) กรมฯทำการจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นประชาชนไม่น้อยกว่า ๒ ครั้ง ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน พ.ศ. ๒๕๔๘ โดยครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายผู้ได้รับผลกระทบทางตรงและทางอ้อม หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องอย่างครบถ้วนครอบคลุม และมีการเปิดโอกาสให้ผู้มีความเห็นต่างได้แสดงความคิดเห็นข้อเสนอแนะอย่างเต็มที่และนำมาเป็นข้อมูลในการออกแบบและก่อสร้างเขื่อนป้องกันตลิ่งชายฝั่งต่อไป

(๓) การก่อสร้างอาคารศูนย์ราชการกระทรวงมหาดไทย ควรให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการผังเมือง เพื่อเป็นการรักษาสภาพแวดล้อม ภูมิทัศน์ของเมือง และลดปัญหาการจราจร รวมทั้งเป็นตัวอย่างที่ดีในการก่อสร้างอาคารสำนักงานของหน่วยงานอื่น ๆ

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

โครงการก่อสร้างศูนย์ราชการกระทรวงมหาดไทย เป็นอาคารสูงและขนาดใหญ่พิเศษ ที่ตั้งอยู่ริมแม่น้ำเจ้าพระยา จึงจำเป็นต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) เสนอต่อสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งในการดำเนินงานดังกล่าว ต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการผังเมือง และกฎหมายควบคุมอาคารที่เกี่ยวข้องทั้งหมด รวมทั้งต้องศึกษาผลกระทบที่จะเกิดขึ้นในด้านมลภาวะ ภูมิทัศน์ของเมือง ปัญหาจราจร ฯลฯ ทั้งช่วงขณะก่อสร้างโครงการ และเมื่อโครงการก่อสร้างแล้วเสร็จ เปิดใช้โครงการ ขณะรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) ของโครงการก่อสร้างศูนย์ราชการกระทรวงมหาดไทย อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมด้านอาคาร การจัดสรรที่ดิน และบริการชุมชนกรุงเทพมหานคร

๒.๑๕ กระทรวงยุติธรรม

๑) ควรกำหนดตัวชี้วัดที่มีความเข้มข้นและกำหนดแนวทางการวัดผลตามตัวชี้วัดหรือประเมินผลการดำเนินการเพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมายตามวิสัยทัศน์ของกระทรวงยุติธรรมที่มีความชัดเจน ทั้งนี้ การกำหนดตัวชี้วัดความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรมของกระทรวงยุติธรรมในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ร้อยละ ๗๐ ลดลงจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ที่กำหนดไว้ร้อยละ ๘๐ อาจส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรมและปราบปรามอาชญากรรม จึงจำเป็นที่จะต้องพิจารณา ทบทวนการกำหนดตัวชี้วัดในปีงบประมาณต่อ ๆ ไปให้เหมาะสมและควรกำหนดตัวชี้วัดแผนปฏิบัติงาน ที่มุ่งเน้นกระบวนการยุติธรรมในเชิงระบบให้มากขึ้น

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กรมบังคับคดี

กรมบังคับคดีมีภารกิจด้านการบังคับคดีแพ่ง คดีล้มละลาย การฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ การชำระบัญชี การวางทรัพย์ การประเมินราคาทรัพย์และการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท การขับเคลื่อนภารกิจของ กรมบังคับคดีเป็นกลไกที่สำคัญกลไกหนึ่งของประเทศในการอำนวยความสะดวก สร้างความเท่าเทียม และลด ความเหลื่อมล้ำของสังคม รวมทั้งช่วยเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ และเสริมสร้างการ เจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ อันมีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ นโยบายรัฐบาลและ นโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ในด้านการเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ การเพิ่มประสิทธิภาพและธรรมาภิบาลในภาครัฐ การเสริมสร้างความเป็นธรรมลดความเหลื่อมล้ำในสังคม และ ด้านการต่างประเทศ โดยกรมบังคับคดีมีตัวชี้วัด ดังนี้

ตัวชี้วัด	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย	
		ปี ๒๕๖๔	ปี ๒๕๖๕
เชิงปริมาณ : มูลค่าการผลักดันทรัพย์สินออกจากระบบการบังคับคดีไม่ น้อยกว่า	ล้านบาท	๑๒๙,๐๐๐	๑๔๗,๐๐๐
เชิงคุณภาพ : ร้อยละความเชื่อมั่นในกระบวนการบังคับคดีที่สามารถ ตอบสนองความต้องการของประชาชนหรือผู้รับบริการ	ร้อยละ	๘๕	๘๕

สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม

กระทรวงยุติธรรมได้พิจารณาทบทวนค่าเป้าหมายตัวชี้วัดร้อยละของประชาชนมีความเชื่อมั่น ต่อกระบวนการยุติธรรม ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ จากเดิม ร้อยละ ๗๐ เปลี่ยนแปลงเป็น ร้อยละ ๘๐ แล้ว โดยนำเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในการทำงาน เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของ โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา - ๒๐๑๙ เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ได้

๒) ควรมุ่งเน้นการดำเนินการเพื่อนำไปสู่การสร้างคามยุติธรรมบนรากฐานแห่งความ เท่าเทียมกันให้เกิดขึ้นอย่างแท้จริง เนื่องจากที่ผ่านมาหากไม่นับประชาชนที่ยังขาดความเชื่อมั่นหน่วยงาน ของศาลแล้วในการดำเนินกระบวนการยุติธรรมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในกระบวนการก่อนที่คดีจะไปสู่ ศาลและกระบวนการหลังจากที่ศาลมีคำพิพากษาหรือคดีถึงที่สุดแล้ว ซึ่งทำให้ส่งผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือ ของกระบวนการยุติธรรมทั้งระบบ

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กรมบังคับคดี

ภารกิจหลักของกรมบังคับคดีเป็นการบังคับคดีตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาล เป็นกระบวนการยุติธรรมทางแพ่ง ดำเนินการตามขั้นตอนที่กฎหมายกำหนด เพื่อสร้างความเป็นธรรมและอำนวยความสะดวกแก่คู่ความทุกฝ่ายในคดี รวมถึงประชาชนผู้รับบริการ โดยมุ่งเน้นถึงความต้องการและความพึงพอใจของประชาชนผู้รับบริการเป็นหลักสำคัญ และเพื่อให้เกิดการปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่องไปสู่ LED - Thailand ๔.๐ ยกระดับประสิทธิภาพการให้บริการประชาชนตามนโยบายการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน เสริมสร้างความเชื่อมั่นของการบังคับคดี สนับสนุนให้ประเทศไทยเป็นประเทศที่น่าลงทุน เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน สร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจของประเทศได้อย่างมั่นคง ยั่งยืน จึงทำให้กรมบังคับคดีเป็นหน่วยงานภาครัฐต้นแบบการสร้างและพัฒนากำลังคนภาครัฐเชิงกลยุทธ์เพื่อนำไปสู่ดิจิทัลไทยแลนด์ ดังนั้น การนำความเห็นจากผู้รับบริการผู้มีส่วนได้เสียมาปรับปรุงให้เกิดประสิทธิภาพของงานราชการและบริการประชาชน เพื่อเป็นการสนับสนุนการปรับปรุงการให้บริการโดยเน้นประชาชนเป็นศูนย์กลาง จึงได้มีการทำวิจัย "โครงการสำรวจความเชื่อมั่นของประชาชนผู้รับบริการที่มีต่อกระบวนการบังคับคดี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓" โดยมอบหมายให้บริษัท ซูเปอร์โพล จำกัด เป็นผู้ดำเนินการตามโครงการนี้ เพื่อให้การสำรวจมีความเป็นมาตรฐาน น่าเชื่อถือ เป็นที่ยอมรับ มีความเป็นกลาง และปราศจากอคติ ในการสำรวจจึงต้องมีผู้ประเมินอิสระจากหน่วยงานภายนอกเป็นผู้ดำเนินการ ผลจากการสำรวจความเชื่อมั่นของผู้รับบริการหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับกรมบังคับคดีต่อกระบวนการบังคับคดี พบว่า ร้อยละ ๙๐.๒ มีความเชื่อมั่นต่อกระบวนการบังคับคดีโดยภาพรวม ซึ่งสูงกว่าปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ คิดเป็น ร้อยละ ๒ (ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ มีความเชื่อมั่นต่อกระบวนการบังคับคดีโดยภาพรวม ร้อยละ ๘๘.๒) ความเชื่อมั่นต่อกระบวนการบังคับคดีในแต่ละกระบวนการ พบว่า

- ร้อยละ ๘๙.๗ มีความเชื่อมั่นต่อกระบวนการบังคับคดีแพ่ง
- ร้อยละ ๘๗.๐ มีความเชื่อมั่นต่อการกระบวนการขายทอดตลาดทรัพย์สิน
- ร้อยละ ๘๖.๒ มีความเชื่อมั่นต่อกระบวนการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทชั้นบังคับคดี
- ร้อยละ ๘๕.๗ มีความเชื่อมั่นต่อกระบวนการวางทรัพย์
- ร้อยละ ๘๕.๖ มีความเชื่อมั่นต่อกระบวนการบังคับคดีล้มละลาย
- ร้อยละ ๘๔.๗ มีความเชื่อมั่นต่อกระบวนการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้
- ร้อยละ ๘๔.๖ มีความเชื่อมั่นต่อกระบวนการติดตามและเฉลี่ยทรัพย์สินในคดีล้มละลาย
- ร้อยละ ๘๖.๘ มีความพึงพอใจโดยรวมต่อกระบวนการบังคับคดี

สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม

เพื่อสร้างคามยุติธรรมบนรากฐานแห่งความเท่าเทียม กระทรวงยุติธรรมได้ดำเนินการตามภารกิจ ๖ ด้านที่สำคัญดังนี้

๑. ด้านพัฒนากฎหมายและกระบวนการยุติธรรม เช่น โครงการพัฒนากฎหมายและกระบวนการยุติธรรม ที่ได้เสนอปรับปรุงแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๑๗ ฉบับ เป็นต้น

๒. ด้านสร้างการรับรู้ด้านกฎหมายและเคารพสิทธิ เช่น โครงการยุติธรรมเคลื่อนที่เผยแพร่กฎหมายและสิทธิแก่ประชาชน จำนวน ๓,๕๔๔ ครั้ง ทั่วประเทศ และโครงการอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพคณะกรรมการศูนย์ยุติธรรมชุมชน จำนวน ๔ ครั้ง จำนวน ๘๘๔ คน เป็นต้น

๓. ด้านอำนวยการความยุติธรรมและลดความเหลื่อมล้ำ เช่น โครงการกองทุนยุติธรรม ที่ได้พิจารณาอนุมัติให้ความช่วยเหลือประชาชน จำนวน ๕,๘๐๘ รายการ เป็นเงินงบประมาณทั้งสิ้น ๑๒๗.๗๗๖๖ ล้านบาท และการให้ความช่วยเหลือประชาชนที่ตกเป็นผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญา จำนวน ๑๓,๗๕๕ รายการ เป็นเงินงบประมาณทั้งสิ้น ๔๕๐ ล้านบาท เป็นต้น

๔. ด้านป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมพิเศษ เช่น การดำเนินการสืบสวนสอบสวนอาชญากรรมคดีพิเศษที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวนคดีพิเศษที่รับไว้ จำนวน ๑๕๗ คดี ดำเนินการสอบสวนแล้วเสร็จ จำนวน ๗๙ คดี และการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ จำนวน ๒๙ เรื่อง/คดี เป็นต้น

๕. ด้านส่งเสริมคนดีสู่สังคม เช่น โครงการคนดีสู่สังคม ได้สนับสนุนให้ผู้กระทำผิดและผู้พ้นโทษมีงานทำ ๘๔๒ ราย โครงการบ้านกึ่งวิถีโดยการสงเคราะห์ผู้กระทำผิดด้านที่อยู่อาศัย จำนวน ๘๘๓ ราย และโครงการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย (โคก หนอง นา โมเดล) มีผลการดำเนินงาน จำนวน ๑๑,๕๕๓ ราย เป็นต้น

๖. ด้านป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด การประสานความร่วมมือระหว่างประเทศ ในโครงการตามแผนปฏิบัติการร่วมแม่น้ำโขงปลอดภัยเพื่อควบคุมยาเสพติด ๖ ประเทศ ระยะ ๔ ปี (ปี ๒๕๖๒ - ๒๕๖๕ : กัมพูชา จีน สปป.ลาว เมียนมา ไทย เวียดนาม) มีผลงานจับกุมได้ ๑,๕๙๐ คดี ผู้ต้องหา ๓,๘๓๐ คน และ โครงการพัฒนากระบวนการบำบัดรักษายาเสพติด มีผลการดำเนินการนำผู้เสพยาเสพติดเข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษา จำนวน ๑๙๐,๓๙๔ ราย เป็นต้น

ทั้งนี้มีการติดตามผลการดำเนินงานทั้ง ๖ ด้าน ผ่านระบบติดตามประเมินผลทางอิเล็กทรอนิกส์ เรียกว่า “ระบบ PMS (performance monitoring system)” และ eMENSUR

๓) ควรพิจารณาทบทวนการดำเนินการตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติในด้านการยุติธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพิจารณาในเชิงโครงสร้างและวิธีการดำเนินงาน เพื่อนำไปสู่การอำนวยความสะดวกให้เกิดขึ้นอย่างแท้จริงขององค์กรที่ทำหน้าที่ในกระบวนการยุติธรรม โดยการประสานความร่วมมือและความเข้าใจร่วมกันในการดำเนินการเพื่อนำไปสู่เป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กรมบังคับคดี

ในแต่ละปีกรมบังคับคดีมีการทบทวนการดำเนินงานและจัดทำแผนยุทธศาสตร์ของกรมบังคับคดีให้สอดคล้องกับสถานการณ์และเป็นไปตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติและเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ โดยในการตั้งคำขอ งบประมาณ กรมบังคับคดีมีการตั้งคำขอของงบประมาณรายจ่ายประจำปีของแผนงาน/โครงการ งบประมาณ ที่มีความเชื่อมโยงกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนย่อยภายใต้แผนแม่บท โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ กรมบังคับคดีมีแผนงาน/โครงการ งบประมาณ ตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติในด้านการยุติธรรม จำนวน ๒ แผนงาน ๒ ผลผลิต/โครงการ สรุปได้ดังนี้

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	แผนย่อยภายใต้แผนแม่บท	แผนงาน	ผลผลิต/โครงการ
ด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม	การพัฒนากระบวนการยุติธรรม	๑. แผนงานพื้นฐานด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ	การบังคับคดี
		๒. แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนากฎหมายและกระบวนการยุติธรรม	พัฒนาการให้บริการงานบังคับคดีอย่างมีคุณภาพ

กรมราชทัณฑ์

กรมราชทัณฑ์ได้ดำเนินการกำหนดแผนปฏิบัติการระยะ ๕ ปี และแผนปฏิบัติการรายปี ซึ่งสนับสนุนต่อยุทธศาสตร์ชาติ และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ โดยภารกิจงานของกรมราชทัณฑ์ ได้ดำเนินไปตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๖๒ ซึ่งได้มอบหมายให้กระทรวงยุติธรรมรับผิดชอบขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็นที่ ๒๒ กฎหมายและกระบวนการยุติธรรม โดยกรมราชทัณฑ์สนับสนุนโดยตรงในแผนย่อยการพัฒนากระบวนการยุติธรรม ภายใต้แนวทางพัฒนา พัฒนามาตรฐานอื่นแทนโทษทางอาญา เพื่อลดทอนความเป็นโทษทางอาญาที่ไม่จำเป็น สร้างความสมดุลระหว่างการบังคับโทษตามคำพิพากษากับการให้โอกาสผู้ต้องโทษกลับคืนสู่สังคม เปิดโอกาสให้ภาคส่วนอื่น เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารการบังคับโทษ ซึ่งถือเป็นการอำนวยความสะดวกยุติธรรมที่จะขับเคลื่อนต่อความสำเร็จต่อเป้าหมายของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ คือ การอำนวยความสะดวกเป็นไปโดยความเสมอภาค โปร่งใส เป็นธรรม ทัวถึง และปราศจากการเลือกปฏิบัติ โดยมีตัวชี้วัดที่สำคัญคือ “ดัชนีนิติธรรม (ค่าคะแนน/อันดับ)” ทั้งนี้ ในส่วนของกรมราชทัณฑ์จะสนับสนุนต่อตัวชี้วัดดังกล่าวในปัจจุบันที่ (๘) กระบวนการยุติธรรมทางอาญา ตัวบ่งชี้ที่ ๘.๓ ระบบงานราชทัณฑ์ที่มีประสิทธิภาพในการลดการกระทำผิดทางอาญา โดยจะสามารถขับเคลื่อนให้ดัชนีนิติธรรมให้มีค่าคะแนน/อันดับที่ดีขึ้น และแผนปฏิบัติการกรมราชทัณฑ์สนับสนุนต่อแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นที่ ๑ ความมั่นคง โดยจะทำงานบูรณาการร่วมกับภาคีเครือข่ายภายใต้แผนบูรณาการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ซึ่งจะมีส่วนช่วยแก้ไขปัญหามีผลกระทบต่อความมั่นคง ซึ่งจะตอบโจทย์ต่อเป้าหมายความสำเร็จของแผนแม่บทฯ ในประเด็นดังกล่าวในภาพรวมของการดำเนินงานของกรมราชทัณฑ์ที่ได้กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการ ได้พิจารณาโดยให้ความสำคัญกับการตอบสนองและสนับสนุนต่อเป้าหมายความสำเร็จของแผน ๓ ระดับ โดยเป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐

สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม

ตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ที่มีความเกี่ยวข้องกับกระทรวงยุติธรรม ประเด็น (๒๒) การพัฒนากฎหมายและกระบวนการยุติธรรมและแผนปฏิรูปประเทศ ดังนี้

๑. ด้านแผน : ได้ดำเนินการทบทวนผลสัมฤทธิ์ เป้าหมายการให้บริการกระทรวงยุติธรรมของแผนปฏิบัติการระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕) ของกระทรวงยุติธรรมให้สอดคล้องกับตัวชี้วัดและเป้าหมายของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น (๒๒) การพัฒนากฎหมายและกระบวนการยุติธรรม

๒. ด้านโครงสร้าง : ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ได้มีการจัดตั้งสำนักงานยุติธรรมจังหวัดนำร่องเพิ่มเติม ได้แก่ สำนักงานยุติธรรมจังหวัดนนทบุรี สุรินทร์ นครศรีธรรมราช และสงขลา เพื่อทำหน้าที่อำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในระดับจังหวัด และเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมรองรับการขยายการจัดตั้งสำนักงานยุติธรรมจังหวัดในระยะต่อไป ในการให้ความช่วยเหลือประชาชนให้ได้รับความยุติธรรมอย่างทั่วถึง สะดวกและรวดเร็ว สร้างโอกาสการเข้าถึงบริการของรัฐได้โดยง่าย

๓. ด้านวิธีการดำเนินงาน : เพื่อให้ประชาชนเข้าถึงการอำนวยความสะดวกเป็นไปในทิศทางเดียวกัน กระทรวงยุติธรรมจึงได้มีการพัฒนาระบบเทคโนโลยีการให้บริการประชาชนและเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐในกระบวนการยุติธรรม โดยพัฒนาศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลกระบวนการยุติธรรม (Data Exchange Center : DXC) และพัฒนาศูนย์ให้บริการประชาชนกระทรวงยุติธรรม (MOJ Service Center : MSC) เป็นการยกระดับประสิทธิภาพการทำงานของกระทรวงยุติธรรมเข้าสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัล มีการทำงาน

แบบอัจฉริยะบนพื้นฐานของการบูรณาการเชื่อมโยงข้อมูลและดำเนินการร่วมกันระหว่างหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม

๔) ควรพิจารณาถึงแนวทางการนำเงินนอกงบประมาณของกระทรวงยุติธรรมที่ได้รับมาใช้ในการบริหารจัดการร่วมกับเงินงบประมาณที่ได้รับการจัดสรร เพื่อใช้ในการขับเคลื่อนการดำเนินการของกระทรวงยุติธรรมให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กรมบังคับคดี

เนื่องจากในแต่ละปีงบประมาณ กรมบังคับคดีได้รับจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีไม่เพียงพอกับรายจ่ายประจำที่เกิดขึ้น กรมบังคับคดีจึงขออนุมัติหักเงินค่าธรรมเนียมในการบังคับคดีที่ได้รับชำระตามกฎหมาย มาเป็นค่าใช้จ่าย ในการดำเนินงานบังคับคดี โดยกระทรวงการคลังได้อนุญาตให้กรมบังคับคดีหักเงินรายได้จากค่าธรรมเนียมในการบังคับคดีที่จัดเก็บได้ในอัตราร้อยละ ๕๐ ก่อนนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดินไว้เสริมงบประมาณ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานบังคับคดีจนถึงสิ้นปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ โดยให้ถือปฏิบัติตามข้อบังคับกระทรวงการคลังว่าด้วยการหักเงินค่าธรรมเนียมในการบังคับคดี (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ และระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจ่ายเงินค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานบังคับคดี พ.ศ. ๒๕๖๑

กรมราชทัณฑ์

การใช้เงินนอกงบประมาณในการบริหารจัดการร่วมกับเงินงบประมาณ กรมราชทัณฑ์ ได้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ ที่ได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง และผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ โดยได้ออกระเบียบเรียกว่า “ระเบียบกรมราชทัณฑ์ ว่าด้วยเงินผลพลอยได้จากการดำเนินงานฝึกวิชาชีพผู้ต้องขัง พ.ศ. ๒๕๖๓” ทั้งนี้เงินนอกงบประมาณดังกล่าวเรียกว่า “เงินผลพลอยได้” เป็นเงินหรือผลประโยชน์อื่นที่กรมราชทัณฑ์ได้รับไว้เป็นกรณีสิทธิจากการดำเนินการฝึกวิชาชีพ ได้รับอนุญาตให้เก็บไว้ใช้จ่าย เพื่อเป็นทุนในการฝึกวิชาชีพและการจัดสวัสดิการให้แก่ผู้ต้องขังและจ่ายเป็นเงินรางวัลให้แก่ผู้ต้องขังและเจ้าหน้าที่เรือนจำ โดยไม่ต้องนำส่งคลัง ทั้งนี้สามารถชี้แจงค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่ใช้สนับสนุนเงินงบประมาณได้ ดังนี้

- งบรายจ่ายประจำ

เป็นค่าใช้จ่ายสนับสนุนเพิ่มเติมในการฝึกวิชาชีพหลักสูตรต่าง ๆ ที่ต่อเนื่องและต่อยอดจากการฝึกอบรมเบื้องต้นที่ใช้เงินจากเงินงบประมาณ และเป็นค่าต้นทุนในการผลิตสินค้า ค่าสาธารณูปโภค (แยกมิเตอร์ไฟฟ้าและน้ำประปาในส่วนการฝึกวิชาชีพที่มีรายได้) เงินรางวัลผู้ต้องขังและเจ้าหน้าที่ผู้ควบคุม และการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ราชทัณฑ์

- งบรายจ่ายลงทุน

เป็นค่าใช้จ่ายสนับสนุนรายการครุภัณฑ์และสิ่งก่อสร้างที่เกี่ยวข้องกับการฝึกวิชาชีพ เช่น ครุภัณฑ์โรงงาน ครุภัณฑ์สำนักงาน ครุภัณฑ์งานบ้านงานครัว ครุภัณฑ์การเกษตร การปรับปรุงอาคาร ฝึกวิชาชีพ หรือโรงฝึกงาน อาคารแสดงผลิตภัณฑ์ ศูนย์การเรียนรู้ด้านการเกษตรภายนอกเรือนจำ ตลอดจนสิ่งก่อสร้างอื่นที่เกี่ยวข้องกับการฝึกวิชาชีพ เป็นต้น

๕) ควรมีการติดตามเรื่องการใช้ทางแพ่งตามคำพิพากษาของศาลและเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับทราบ นอกจากนั้น ในเอกสารงบประมาณและเอกสารประกอบการชี้แจงของหน่วยงานจะต้องระบุให้ชัดเจนว่าหน่วยงานใดได้รับเงินจากการชดใช้ทางแพ่งเท่าใดและหน่วยงานใดตั้งงบประมาณเพื่อเป็นค่าชดใช้ทางแพ่งตามคำพิพากษาของศาลจำนวนเท่าใด

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กรมบังคับคดี

กรมบังคับคดีมีภารกิจเกี่ยวกับการบังคับคดีแพ่งคดีล้มละลาย และคดีฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ ตามคำสั่งศาล การชำระบัญชีตามคำสั่งศาล การวางทรัพย์ การประเมินราคาทรัพย์สิน และการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทชั้นบังคับคดี การดำเนินการยึดอายัด และขายทอดตลาดทรัพย์ เพื่อให้เจ้าหนี้และผู้มีส่วนได้เสียได้รับการชำระหนี้จากลูกหนี้อย่างเป็นธรรมเมื่อมีการขายทอดตลาดทรัพย์สินที่ยึดไว้ได้ หรือในกรณีที่ขออายัดก็จะได้รับเงินเมื่อมีการส่งเงินตามอายัดแล้ว เจ้าพนักงานบังคับคดีจะจัดทำบัญชีแสดงรายการรับ - จ่าย และนัดเจ้าหนี้ตามคำพิพากษามาตรวจรับรองบัญชีแสดงรายการรับ - จ่าย

๖) กรมบังคับคดี ควรเข้ามามีบทบาทสำคัญในการดำเนินการหรือการเป็นที่เลี้ยงที่ควรให้คำแนะนำหรือช่วยเหลือในการบังคับคดีประเภทอื่น ๆ เช่น การบังคับคดีปกครองให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กรมบังคับคดี

พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ และกฎกระทรวงกำหนดเจ้าหน้าที่ผู้ออกคำสั่งใช้มาตรการบังคับทางปกครองและการแต่งตั้งเจ้าพนักงานบังคับทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๓ กำหนดให้ผู้มีอำนาจออกคำสั่งใช้มาตรการบังคับทางปกครองแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ผู้อยู่ภายใต้บังคับบัญชา ซึ่งผ่านการอบรมด้านการบังคับคดีจากกรมบังคับคดีหรือด้านการบังคับทางปกครองตามหลักสูตรที่คณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองให้ความเห็นชอบเป็นเจ้าพนักงานบังคับทางปกครอง ทำหน้าที่ดำเนินการยึดหรืออายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สิน จึงได้กำหนดหลักสูตรด้านการบังคับคดีสำหรับเจ้าพนักงานบังคับทางปกครอง เพื่อให้เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานของรัฐเข้ารับการอบรมความรู้ด้านการปกครอง การบังคับคดีแพ่ง ฝึกปฏิบัติงานเกี่ยวกับการยึด อายัด จำหน่ายทรัพย์สิน และงานการเงินและบัญชี รวมถึงการคำนวณเงินคืนแก่ผู้มีส่วนได้เสีย เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมสามารถดำเนินการบังคับคดีได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ

๗) กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ควรมีการศึกษา วิเคราะห์ และประมวลผลเกี่ยวกับการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน เพื่อนำไปสู่การจัดทำข้อเสนอแนะเชิงการป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นกับเด็กและเยาวชน โดยการพิจารณาถึงสภาพความผิดหรือพฤติกรรมแห่งคดี ประวัติครอบครัวและภูมิหลัง มูลเหตุการกระทำความผิด เพื่อนำไปสู่การวิเคราะห์ถึงเหตุแห่งปัจจัยในการกระทำความผิดและแนวทางการแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นต่อไป

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

ได้มีการวิจัยเพื่อพัฒนาแนวคิดในการกำหนดหลักเกณฑ์สำหรับใช้จำแนกเด็กและเยาวชน โดยพิจารณาจากปัจจัย ๑) ครอบครัว ๒) ชุมชนและสภาพแวดล้อม ๓) ภูมิหลังทางการศึกษา อาชีพและสังคม ๔) เพื่อนและบุคคลใกล้ชิด ๕) ประวัติการเกี่ยวข้องกับยา/สารเสพติด ๖) ประวัติการกระทำความผิด ๗) สภาวะทางกายและจิต ๘) ปัญหาพฤติกรรม ๙) การคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก และ ๑๐) การค้ำหนุน และได้ออกแบบเครื่องมือสำหรับการประเมินความเสี่ยงหรือแนวโน้มการกระทำความผิดซ้ำ และการค้นหาปัญหาหรือความจำเป็นในการบำบัดแก้ไข เรียกว่า แบบประเมินความเสี่ยงและความจำเป็น (Risks and Needs : R&N) เพื่อการดำเนินการแก้ไขฟื้นฟูให้มีความสอดคล้องกับปัญหาและความจำเป็นของเด็ก และเยาวชนแต่ละรายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๘) กรมราชทัณฑ์ ควรมีการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ต้องราชทัณฑ์ เพื่อพิจารณาถึงแนวทางและรูปแบบของการปรับใช้วิสาหกิจเพื่อสังคม (Social Enterprise) กับนักโทษ ในการฝึกงานนักโทษเพื่อสร้างอาชีพและสร้างรายได้เข้าสู่เรือนจำ ซึ่งกรณีดังกล่าวต้องทำความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการดำเนินการเพื่อให้เกิดความเข้าใจถึงวัตถุประสงค์ในการดำเนินการ อันจะเป็นผลให้เกิดการต่อต้านจากสังคมภายนอก ทั้งนี้ เพื่อนำไปสู่การช่วยให้นักโทษที่พ้นโทษมีอาชีพและมีรายได้ ลดปัญหาความกังวลของผู้พ้นโทษในการหางานหรือการถูกสังคมรังเกียจ ซึ่งจะเป็นการช่วยสังคมและนวัตกรรมเพื่อสังคม (Social Innovation) ต่อไป

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กรมราชทัณฑ์ มีนโยบายการจัดตั้ง “นิคมอุตสาหกรรมราชทัณฑ์” โดยได้มีการลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ ร่วมกับ การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และเชิญชวนภาคเอกชนเข้ามาดำเนินการในรูปแบบ “ธุรกิจเพื่อสังคม (social enterprise)” ให้ประเภทอุตสาหกรรมที่ควรเข้ามาใช้ประโยชน์ในพื้นที่นิคมอุตสาหกรรมดังกล่าว ซึ่งหลักการเบื้องต้นคือ ต้องเป็นอุตสาหกรรมที่ต้องการใช้แรงงานจำนวนมาก เช่น อุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม/ อุตสาหกรรมผลิตเฟอร์นิเจอร์ และอุตสาหกรรมผลิตเบเกอรี่ นิคมรูปแบบนี้จะช่วยให้ภาคอุตสาหกรรมมีแรงงานอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งช่วยลดความแออัดของนักโทษในเรือนจำทั่วประเทศ และลดการพึ่งพาแรงงานต่างด้าว จากการสร้างงาน สร้างอาชีพให้กับผู้ต้องขังและผู้พ้นโทษ ซึ่งในปัจจุบันมีการตั้งนิคมอุตสาหกรรมราชทัณฑ์ชั่วคราวที่เรือนจำชั่วคราวบ้านบึง จังหวัดชลบุรี ให้เป็นเรือนจำนำร่อง โดยมีการฝึกอาชีพงานอุตสาหกรรม เช่น เฟอร์นิเจอร์ งานโลหะ หัตถกรรม และเกษตรแปรรูป เป็นต้น

ด้านการฝึกวิชาชีพและส่งเสริมทักษะการทำงานผู้ต้องขัง กรมราชทัณฑ์ ได้ลงนามในบันทึกข้อตกลงการประสานความร่วมมือการพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังการสร้างงาน สร้างอาชีพ สร้างโอกาสให้กับผู้ต้องขัง ระหว่างมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และสมาพันธ์เอสเอ็มอีไทย โดยกรมราชทัณฑ์มีความร่วมมือด้านการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ราชทัณฑ์ในงานเกษตรแฟร์

๙) สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ควรมีการดำเนินการและการประเมินผลโดยให้ความสำคัญและมุ่งเน้นด้านคุณภาพในการป้องกันยาเสพติดมากกว่าการมุ่งเน้นด้านปริมาณของผู้ถูกจับกุมดำเนินคดี โดยให้ความสำคัญกับการกำหนดแนวทางป้องกันและปราบปรามเครือข่ายยาเสพติดรายใหญ่ที่สามารถกระจายยาเสพติดให้กับกลุ่มรายย่อย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการปราบปรามยาเสพติดให้เกิดผลได้อย่างเป็นรูปธรรม

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

๑. ด้านการป้องกันยาเสพติด มุ่งเน้นการลดความต้องการยาเสพติด “ถ้าไม่มีคนซื้อก็ไม่มีคนขาย” ที่ให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการช่วยกันป้องกัน ด้วยการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน สร้างความตระหนักถึงภัยยาเสพติด และสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดที่สอดคล้องกับพัฒนาการตามช่วงวัยให้แก่เด็กและเยาวชน เช่น การพัฒนาทักษะสมอง ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด ทักษะคิดเชิงบวก และทักษะในการดำเนินชีวิต

๒. ด้านการปราบปรามยาเสพติด มุ่งเน้นไปที่นายทุนระดับผู้สั่งการ เพื่อตัดท่อน้ำเลี้ยงและทำลายโครงสร้างด้วยการตัดวงจรทางการเงินของเครือข่ายยาเสพติด จากการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องมาดำเนินการขยายผลจับกุม สืบสวน สอบสวนเส้นทางการเงิน และติดตามยึดทรัพย์สิน ตั้งเป้าหมายการยึดอายัดรวมกันไม่น้อยกว่า ๖,๐๐๐ ล้านบาท

๑๐) สำนักงานกิจการยุติธรรม ควรพัฒนาบทบาทไปสู่การจัดทำพิมพ์เขียวของระบบงานยุติธรรมของประเทศ เพื่อให้เกิดความเป็นเอกภาพของการดำเนินกระบวนการยุติธรรมทั้งระบบ นอกจากนี้ควรประสานข้อมูลและการทำงานร่วมกับคณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านกฎหมายและคณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านกระบวนการยุติธรรมเพื่อกำหนดทิศทางการดำเนินการให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานกิจการยุติธรรม ได้ดำเนินการขับเคลื่อนแผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๕) เพื่อสนับสนุนและผลักดันอย่างต่อเนื่องให้หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม และภาคส่วนที่เกี่ยวข้องรับรู้ เข้าใจในสาระสำคัญของแนวทางการนำแผนฯ ไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม กระบวนการขับเคลื่อน และติดตามประเมินผลของแผนแม่บทฯ ตลอดจนการตระหนักถึงการบูรณาการความร่วมมือในการพัฒนากระบวนการยุติธรรมให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน และจัดทำ (ร่าง) แผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๖๙ อันประกอบด้วยวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย ตัวชี้วัด ยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนากระบวนการยุติธรรม ตลอดจนแนวทางการติดตามประเมินผล ที่นำไปสู่การอำนวยความสะดวกยุติธรรมแก่ประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ และสร้างความเชื่อมั่น ความศรัทธาแก่ประชาชนและสังคมอย่างเป็นรูปธรรม

๑๑) สถาบันอนุญาโตตุลาการ ควรบริหารจัดการงบประมาณที่ได้รับการอุดหนุนจากรัฐบาลในแต่ละปีงบประมาณให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมุ่งเน้นและให้ความสำคัญกับการสร้างความเชื่อมั่นของผู้รับบริการ ตลอดจนการพัฒนารูปแบบและแนวทางการดำเนินการ เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการในด้านของค่าใช้จ่ายและการลดระยะเวลาในการดำเนินการ เพื่อให้เกิดความเป็นธรรม ตลอดจนควรสร้างความมั่นใจให้กับพนักงานและเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบ สนับสนุนในการดำเนินคดีตามกระบวนการของอนุญาโตตุลาการเกี่ยวกับความมั่นคงในการทำงาน เนื่องจากหากมีการเปลี่ยนแปลงบุคลากรที่รับผิดชอบงานคดีบ่อยครั้งจะส่งผลกระทบต่อเนื่องกับการดำเนินงาน

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ สถาบันฯ ได้จัดทำระบบระบบรับข้อพิพาททางออนไลน์ (ODR) ขึ้น ในการให้บริการประชาชนที่ช่วยลดระยะเวลาและค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ และยังสามารถจัดเก็บข้อมูลทางคดีต่างๆ ไว้ในฐานข้อมูล เพื่อการสืบค้นข้อมูลและดำเนินการงานคดีได้อย่างราบรื่นต่อเนื่อง มีการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงเพื่อลดการเปลี่ยนแปลงบุคลากร อาทิ การจัดทำคู่มือปฏิบัติงาน การจัดอบรมตามสมรรถนะให้กับบุคลากร การจัดหาสวัสดิการเพิ่มเติมให้บุคลากร ตลอดจนการจัดกิจกรรมเพื่อสร้างความรัก ความผูกพันภายในองค์กร

๒.๑๖ กระทรวงแรงงาน

๑) ควรร่วมมือกับกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และกระทรวงศึกษาธิการ ในการยกระดับฝีมือของแรงงานไทย รวมทั้งให้ความสำคัญกับการฝึกอบรมพัฒนาเพื่อยกระดับความรู้ความสามารถและทักษะของแรงงานที่กำลังทำงานอยู่ในตลาดแรงงานทุกระดับ อาทิ ระดับต่ำกว่าประถมศึกษา ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และระดับอุดมศึกษา

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

๑. กรมพัฒนาฝีมือแรงงานได้มีการลงนามความร่วมมือกับกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เรื่องการส่งเสริมสหกิจศึกษาและการศึกษาเชิงบูรณาการกับการทำงาน เพื่อร่วมกันขับเคลื่อนการจัดสหกิจศึกษาและการศึกษาเชิงบูรณาการกับการทำงาน เพื่อผลิตบัณฑิตให้มีศักยภาพ และสมรรถนะสูง สามารถปฏิบัติงานได้จริง ตอบสนองความต้องการตลาดแรงงานของประเทศ โดยการเรียนรู้ในสถาบันอุดมศึกษาควบคู่กับการปฏิบัติงานจริงในสถานประกอบการ โดยมีแนวทางการดำเนินการความร่วมมือดังนี้

๑.๑ ส่งเสริมและให้คำแนะนำแก่สถาบันอุดมศึกษาในสังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เกี่ยวกับขั้นตอนการดำเนินงาน เพื่อบูรณาการร่วมกับสถานประกอบกิจการ ในการพัฒนาฝีมือแรงงานให้นักศึกษาตามโครงการสหกิจศึกษา และการขอรับสิทธิประโยชน์ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงาน พ.ศ. ๒๕๕๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๑.๒ ให้การสนับสนุนการรับรองหลักสูตรฝึกอบรมในสาขาอาชีพต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและทันต่อเทคโนโลยีสมัยใหม่ เพื่อให้สถานประกอบกิจการนำไปใช้ในการพัฒนาฝีมือแรงงาน และขอรับสิทธิประโยชน์ตามโครงการสหกิจศึกษา และเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงานกำหนด

๒. กรมพัฒนาฝีมือแรงงานมีภารกิจในการฝึกอบรม พัฒนา ยกระดับความรู้และทักษะของแรงงาน โดยมีการฝึกอบรม ดังนี้

๒.๑ New skill การฝึกอบรมฝีมือให้แก่แรงงานใหม่ และนักศึกษาระดับ ปวช. ปวส. ปีสุดท้ายให้มีทักษะรองรับความต้องการของตลาดแรงงาน เช่น หลักสูตรการเขียน Application ส่งงานสมองกล หลักสูตรช่างควบคุมหุ่นยนต์แบบแขนกล หลักสูตรช่างควบคุมหุ่นยนต์ เป็นต้น

๒.๒ Up skill พัฒนาทักษะฝีมือแรงงานเพิ่มเติมในสาขาอาชีพที่ลูกจ้างปฏิบัติงานอยู่ตามปกติ เพื่อให้แรงงานได้มีความรู้ความสามารถ และทักษะในสาขาอาชีพนั้นให้สูงขึ้น เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานและสอดคล้องกับความต้องการของเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เปลี่ยนแปลง โดยพัฒนาทักษะให้แรงงานมีความรู้ทางเทคโนโลยีขั้นสูง ดิจิทัล รวมถึงทักษะที่จำเป็นตามความต้องการสถานประกอบกิจการเดิมหรือสถานประกอบกิจการใหม่ เช่น เทคนิคการสร้างสื่อมัลติมีเดียเพื่อการท่องเที่ยว ช่างควบคุมเครื่องกลึง CNC ระดับ ๑ การใช้หุ่นยนต์อุตสาหกรรมสำหรับงานเชื่อม การออกแบบติดตั้งและประยุกต์ใช้โซลาร์เซลล์ การติดตั้งกล้องวงจรปิดด้วยเครือข่ายไฟเบอร์ออฟติก เป็นต้น

๒.๓ Re skill ฝึกอบรมเพื่อเปลี่ยนสาขาอาชีพ สำหรับแรงงานที่มีความประสงค์จะประกอบอาชีพอื่น ที่ยังมีความต้องการแรงงานสูง หรือการประกอบอาชีพอิสระในสาขาที่สามารถนำไปประกอบอาชีพ มีรายได้ตามความถนัดของแต่ละบุคคล เช่น เทคนิคการสร้างร้านค้าและขายสินค้าออนไลน์ IOT เพื่อการเกษตรสมัยใหม่ Drone เพื่อการเกษตร IOT ในการควบคุมระบบน้ำอัตโนมัติ IOT ในการควบคุมระบบโซลาร์เซลล์

๒) ควรให้ความสำคัญกับการจัดทำฐานข้อมูลแรงงานนอกระบบซึ่งเป็นแรงงานที่ทำงานแต่ไม่ได้รับความคุ้มครองหรือไม่มีหลักประกันทางสังคมจากการทำงาน เพราะหากมีข้อมูลและสามารถนำแรงงานนอกระบบเข้ามาอยู่ในระบบได้จำนวนมากย่อมส่งผลให้ฐานภาษีเงินได้มีการขยายตัวขึ้น และมีเงินสมทบเข้าสู่กองทุนประกันสังคมเพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้ยังมีผลให้ภาครัฐสามารถจัดระบบประกันสังคมสวัสดิการสังคมและบริการสาธารณะให้กับประชาชนได้อย่างทั่วถึงมากยิ่งขึ้น

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

รัฐบาลตระหนักถึงความสำคัญและปัญหาของแรงงานนอกระบบโดยกำหนดกรอบแนวทางในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการร่วมกัน ผ่านยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ในประเด็นยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม รวมถึงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) ในประเด็นยุทธศาสตร์การสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำของสังคม ซึ่งเป็นหนึ่งในกรอบการขับเคลื่อนประเทศโดยให้ความสำคัญกับการสร้างโอกาสในการมีอาชีพ และการมีรายได้ที่มั่นคงแก่ผู้ที่เข้าสู่ตลาดแรงงาน โดยแรงงานทั้งในระบบและนอกระบบมีโอกาเข้าถึง

การเรียนรู้ และพัฒนาทักษะฝีมือแรงงานในทุกระดับอย่างมีมาตรฐาน ตลอดจนการเข้าถึงบริการขั้นพื้นฐานของสังคมของภาครัฐการขยายความคุ้มครองทางสังคมและสวัสดิการ กระทรวงแรงงานในฐานะหน่วยงานหลักที่ทำหน้าที่บริหารจัดการและคุ้มครองแรงงาน ทั้งในระบบและนอกระบบ จึงได้พัฒนาจัดการฐานข้อมูลแรงงานนอกระบบที่ดำเนินการเมื่อปี ๒๕๖๐ ภายใต้โครงการการจ้าง/พัฒนาระบบจัดเก็บข้อมูลแรงงานนอกระบบ และระยะที่ ๒ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ เพื่อพัฒนาความสามารถและปรับปรุงระบบฐานข้อมูลแรงงานนอกระบบ เชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยภาครัฐ รวมทั้งเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพระบบให้รองรับการให้บริการประชาชน และการเข้าถึงฐานข้อมูล ผ่านช่องทาง Mobile Application โดยระบบฐานข้อมูลแรงงานนอกระบบ สามารถเข้าใช้งานผ่าน URL: <http://informalsurvey.mol.go.th>

สำหรับการวางแผนหรือการกำหนดนโยบาย “ข้อมูล” ถือเป็นปัจจัยที่สำคัญ กล่าวคือ เมื่อมีปริมาณข้อมูลที่เพียงพอ เหมาะสม ถูกต้องครบถ้วน สามารถวิเคราะห์ดังกล่าว เพื่อนำไปสู่การกำหนดกรอบแผนงาน แนวทางกำหนดนโยบายต่าง ๆ ได้ชัดเจน ตรงตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่กำหนด

ดังนั้นเพื่อให้ได้ข้อมูลแรงงานนอกระบบที่ครบถ้วน ครอบคลุมทุกพื้นที่จังหวัด กระทรวงแรงงานจึงเห็นควรดำเนินโครงการสำรวจข้อมูลแรงงานนอกระบบ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ โดยดำเนินการสำรวจและจัดเก็บข้อมูลรายละเอียดของแรงงานนอกระบบ อาทิ เลขประจำตัวประชาชน ชื่อ-สกุล การศึกษา การประกอบอาชีพ รายได้ สภาพร่างกาย ระดับความสามารถด้านต่าง ๆ และความต้องการความช่วยเหลือในพื้นที่ ๗๖ จังหวัด เพื่อให้กระทรวงแรงงานมีข้อมูลแรงงานนอกระบบรายทะเบียนบุคคล ที่มีความถูกต้อง สมบูรณ์ และมีข้อมูลที่น่าไปใช้ประโยชน์ในเชิงวิเคราะห์การจัดทำนโยบายและการวางแผนการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ สอดคล้องกับสถานการณ์จริงนอกจากนี้เพื่อบูรณาการและเชื่อมโยงฐานข้อมูลระหว่างหน่วยงานภาครัฐและเอกชน รองรับการใช้ข้อมูลทั้งบุคลากรในหน่วยงานสังกัดกระทรวงแรงงาน ส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สานต่อนโยบายรัฐบาล เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตแรงงานนอกระบบให้ดียิ่งขึ้น สอดคล้องกับเป้าหมายการให้บริการหน่วยงานเชิงคุณภาพ รวมถึงสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และนโยบายรัฐบาล ซึ่งครอบคลุมทั้งในมิติเชิงยุทธศาสตร์ (Agenda) มิติเชิงภารกิจของหน่วยงาน (Function) และมิติเชิงพื้นที่ (Area) โดยมีแผนการดำเนินงานที่สำคัญ ได้แก่ ๑) การจัดทำฐานข้อมูลแรงงานนอกระบบให้มีความถูกต้อง เทียบตรง เป็นปัจจุบัน และสะดวกในการใช้งาน ๒) การช่วยเหลือด้านอาชีพและรายได้ และ ๓) การขยายความคุ้มครองประกันสังคม มาตรา ๔๐ ด้วย

๓) ควรร่วมมือกับหน่วยงานอื่นที่มีศักยภาพในการฝึกอบรมแรงงานในหลักสูตรต่าง ๆ อาทิ หลักสูตรควบคุมหุ่นยนต์ การใช้ปัญญาประดิษฐ์ ทักษะการเขียนคอนเทนต์ (Contents) การตัดต่อวิดีโอกราฟิก รวมทั้งต้องมีการประเมินผลสัมฤทธิ์ว่าแรงงานที่ผ่านการฝึกอบรมดังกล่าวสามารถเข้าสู่

ตลาดแรงงานได้มากน้อยเพียงใด และศักยภาพแรงงานดังกล่าวสามารถพัฒนาขึ้นเป็นระดับคุณวุฒิวิชาชีพหรือไม่ ประกอบกับรายได้เพิ่มขึ้นตามทักษะความสามารถที่เพิ่มขึ้นหรือไม่ เป็นต้น

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กระทรวงแรงงาน โดยกรมพัฒนาฝีมือแรงงานมีบทบาทภารกิจในการฝึกอบรม ดังนั้น หน่วยฝึกอบรม ทุกหน่วยงาน จะมีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการวิเคราะห์ และพัฒนาหลักสูตรเพื่อนำไปใช้ในการฝึกอบรมโดยหลักสูตรจะมีขอบข่ายกระบวนการพัฒนา อยู่ ๒ ประการ คือ

๑. มาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ เป็นข้อกำหนดทางวิชาการที่ใช้เป็นเกณฑ์วัดระดับฝีมือ ความรู้ความสามารถ และทัศนคติในการทำงานของผู้ประกอบอาชีพ ในสาขาต่าง ๆ แบ่งออกเป็น ๓ ระดับ คือ

ระดับ ๑ ผู้ที่มีฝีมือและความรู้พื้นฐานในการทำงาน

ระดับ ๒ ผู้ที่มีฝีมือระดับกลาง

ระดับ ๓ ผู้ที่มีฝีมือระดับสูง

โดยคณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงาน ภายใต้ พ.ร.บ. ส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงาน มีอำนาจหน้าที่พิจารณาเสนอขอความเห็นชอบต่อรัฐมนตรีเพื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษา ให้กรมพัฒนาฝีมือแรงงานนำไปใช้ในการจัดให้มีการจัดทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงาน โดยกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน ได้นำข้อกำหนดทางวิชาการที่ใช้เป็นเกณฑ์วัดดังกล่าวมาประกอบการพัฒนาหลักสูตร ซึ่งมีการเชิญผู้ประกอบการ สถาบันการศึกษา รวมทั้งผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ร่วมให้พิจารณาและให้ความเห็นชอบหลักสูตร

๒. ความต้องการของตลาดแรงงาน โดยพัฒนาร่วมกับผู้ประกอบการ ด้วยการวิเคราะห์งาน Job Discretion วิเคราะห์หาความรู้ความสามารถของพนักงานที่ผู้ประกอบการต้องการในแต่ละตำแหน่งงาน เพื่อนำไปสู่กระบวนการพัฒนาหลักสูตร และการฝึกอบรมให้แรงงาน เพื่อให้มีความรู้ ทักษะตรงตามตำแหน่งงานของผู้ประกอบกิจการ หรือตลาดแรงงาน

การพัฒนาหลักสูตร ด้านหุ่นยนต์ และปัญญาประดิษฐ์ กรมได้จัดตั้งสถาบันพัฒนาบุคลากร สาขาเทคโนโลยีการผลิตอัตโนมัติและหุ่นยนต์ (MARA) เป็นหน่วยงานหลักในการพัฒนากำลังแรงงาน ได้มีการพัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานประกอบกิจการ และสถาบันการศึกษา จำนวน ๕๘ หลักสูตร มีการนำไปใช้ในการฝึกอบรมแล้ว จำนวน ๒๒ หลักสูตร อยู่ระหว่างการพัฒนา ๑๗ หลักสูตร

การพัฒนาหลักสูตร ด้านดิจิทัล ทักษะการเขียนคอนเทนต์ (Contents) การตัดต่อวิดีโอ กราฟิก กรมพัฒนาฝีมือแรงงานได้มีการจัดตั้ง สถาบันพัฒนาบุคลากรด้านดิจิทัล (Digital Skill Development Academy : DISDA) เป็นหน่วยงานหลักด้านการพัฒนากำลังแรงงานด้านดิจิทัล มีการร่วมมือในการพัฒนาหลักสูตร กับ สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (ETDA) สำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และผู้ประกอบการด้านดิจิทัล เพื่อให้สามารถผลิตกำลังคนด้านดิจิทัลตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน และพัฒนาไปสู่การกำหนดมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติกลุ่มอาชีพด้านดิจิทัลในระยะต่อไป

กระทรวงแรงงาน โดยกรมพัฒนาฝีมือแรงงานมีกลไกในการจัดเก็บข้อมูลผู้เข้ารับการฝึกอบรม ผ่านระบบ e-Service เพื่อนำไปใช้ในการติดตามประเมินผลการฝึกอบรม บนฐานข้อมูลผู้เข้ารับการฝึกอบรม DSD Data Center โดยจะทำการติดตามผลการเพิ่มขึ้นของรายได้หรือทักษะฝีมือ ก่อนการฝึกอบรม และหลังการฝึกอบรม เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวมาวิเคราะห์ ประเมินผล และใช้ประกอบการพัฒนา หลักสูตรและรูปแบบกระบวนการฝึกอบรมต่อไป

๔) ควบบูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ และกระทรวงอุตสาหกรรม เพื่อร่วมกันกำหนดแนวทางแก้ไขปัญหาผลกระทบด้านแรงงานที่เกิดจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ นอกจากนี้ควรประสานความร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการสร้างงานในพื้นที่เพื่อลดผลกระทบกับประชาชนที่เกิดขึ้นจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม และ พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ รองนายกรัฐมนตรีที่กำกับดูแลกระทรวงแรงงาน มีความห่วงใยต่อผู้ใช้แรงงานที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-๑๙ จึงได้มอบหมายให้กระทรวงแรงงานดำเนินการตามมาตรการต่าง ๆ

ช่วงแรก : การแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ ระลอกแรก เป็นช่วงเวลาที่ต้องเร่งลดผลกระทบแบ่งเบาภาระ และเยียวยาโดยด่วน

๑. แบ่งเบาภาระค่าใช้จ่ายให้แก่รายจ้าง ผู้ประกันตน และแรงงานนอกระบบ

๑.๑ ลดหย่อนอัตราเงินสมทบของนายจ้างและผู้ประกันตน มาตรา ๓๓ และมาตรา ๓๔ ถึง ๓ ครั้ง ส่งผลให้นายจ้าง ๔๙๐,๐๐๐ แห่ง ผู้ประกันตนกว่า ๑๓ ล้านคน ได้รับความช่วยเหลือแบ่งเบาภาระค่าใช้จ่าย เพื่อนำไปใช้หมุนเวียนระบบเศรษฐกิจ ตลอดระยะเวลา ๑ ปี (มี.ค. ๖๓ - มี.ค. ๖๔) รวมเป็นเงิน ๖๘,๖๖๙ ล้านบาท

๑.๒ ช่วยเหลือสถานประกอบกิจการที่มีลูกจ้าง ๑๐๐ คน ที่ต้องปฏิบัติตาม พ.ร.บ. ส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๕ กว่า ๑๔,๐๐๐ แห่ง ให้สามารถกู้ยืมเงินจากกองทุนพัฒนาฝีมือแรงงาน วงเงินกู้ครั้งละไม่เกิน ๑ ล้านบาท ผ่อนผัน/ขยายระยะเวลาชำระหนี้ ลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ให้มีระยะเวลาปลอดชำระหนี้ ซึ่งทำให้สถานประกอบกิจการ ๕๘ แห่ง มีทุนใช้หมุนเวียนในการดำเนินธุรกิจ รวมประมาณ ๓๖ ล้านบาท และลูกจ้างประมาณ ๙,๐๐๐ คน ได้รับการฝึกพัฒนาทักษะฝีมือ

๑.๓ ลดอัตราดอกเบี้ยกู้ยืมเงินกองทุนเพื่อผู้รับงานไปทำที่บ้านทั้งผู้กู้รายเดิมที่อยู่ระหว่างผ่อนชำระ จากอัตราร้อยละ ๓ เป็นปลอดดอกเบี้ย เป็นระยะเวลา ๓ เดือน และผู้กู้รายใหม่ จากอัตราร้อยละ ๓ เป็นปลอดดอกเบี้ย เป็นระยะเวลา ๑๒ เดือน มีแรงงานนอกระบบที่รับงานไปทำที่บ้านได้ประโยชน์ ๒๒๔ ราย วงเงินกว่า ๑๘ ล้านบาท

๑.๔ ร่วมกับภาคเอกชน (บริษัท เจริญโภคภัณฑ์อาหาร จำกัด (มหาชน)) ออกแคมเปญ “คู่มือป้องกันใจให้ผู้ประกันตน” มูลค่า ๒,๐๐๐ บาท มีผู้ประกันตนจำนวนกว่า ๖๐,๐๐๐ คน ได้ใช้สิทธิ เป็นมูลค่า ๑๒๐ ล้านบาท

๒. แบ่งเบาภาระให้กับระบบสุขภาพของประเทศไทย ด้วย ๒ มาตรการ คือ

๒.๑ ให้ผู้ประกันตนที่เข้าเกณฑ์สงสัยว่าจะป่วยหรือป่วยด้วยโรคโควิด - ๑๙ สามารถเข้ารับการตรวจ และ/หรือ รักษาพยาบาลได้ในสถานพยาบาลทุกแห่งของรัฐและเอกชนที่อยู่ในระบบประกันสังคม โดยไม่ต้องสำรองจ่าย มีผู้ประกันตนที่ใช้สิทธิกว่า ๘,๕๐๐ คน เป็นเงินทั้งสิ้น ๑๑๔.๙๑ ล้านบาท

๒.๒ ฉีดวัคซีนไขหวัดใหญ่ให้ผู้ประกันตนที่มีอายุ ๕๐ ปี ขึ้นไป เพื่อลดความเสี่ยงของโอกาสที่จะป่วยด้วยโรคไขหวัดใหญ่ตามฤดูกาล จะทำให้ลดภาระการคัดกรองการวินิจฉัยโรคได้อย่างถูกต้อง

หากได้รับข้อมูลเบื้องต้นจากการคัดกรองว่ามีประวัติได้รับวัคซีนไขหวัดใหญ่ มีผู้ประกันตนได้รับการฉีดวัคซีนแล้วประมาณ ๒๐๐,๐๐๐ คน เป็นเงินกว่า ๘๙ ล้านบาท

๓. เติมน้ำในกระเปาะ

๓.๑ ให้ผู้ใช้แรงงานที่ต้องถูกเลิกจ้าง ว่างาน ด้วยการเพิ่มประเภทสิทธิประโยชน์กรณีว่างงาน จากเดิม ๓ กรณี (ถูกเลิกจ้าง ลาออก สิ้นสุดสัญญาจ้าง) เพิ่มกรณีว่างงานจากเหตุสุดวิสัย (โรคโควิด-๑๙) เป็นกรณีที่ ๔ และเพิ่มอัตราการจ่ายประโยชน์ทดแทนรวมทั้งเพิ่มจำนวนวันด้วย ทำให้ลูกจ้างผู้ประกันตนได้รับสิทธิประโยชน์กรณีว่างงานทุกกรณีกว่า ๒ ล้านคน เป็นเงินกว่า ๔๔,๐๐๐ ล้านบาท

๓.๒ ให้ผู้ประกันตนมีเงินใช้จ่ายในครอบครัวมากขึ้น ด้วยการเพิ่มสิทธิประโยชน์กรณีสงเคราะห์บุตร จากเดิม ๖๐๐ บาท เป็น ๘๐๐ บาท/เดือน/บุตร ๑ คน (คราวละไม่เกิน ๓ คน) เพิ่มค่าคลอดบุตร จากเดิม ๑๓,๐๐๐ บาท/ครั้ง เป็น ๑๕,๐๐๐ บาท/ครั้ง เพิ่มค่าฝากครรภ์ จากเดิม ๓ ครั้ง ๑,๐๐๐ บาท เป็น ๕ ครั้ง ๑,๕๐๐ บาท มีผู้ประกันตนได้รับประโยชน์กว่า ๑.๖๓ ล้านคน เป็นเงินกว่า ๑๗,๐๐๐ ล้านบาท

๓.๓ แก้ไขปัญหาความเดือดร้อนด้านอาชีพ ด้วยกิจกรรมจ้างงานเร่งด่วนในโครงการฟาร์มตัวอย่างในสมเด็จพระพันปีหลวง ซึ่งในสถานการณ์การแพร่ระบาดมีแรงงานที่ถูกปิดกิจการ เลิกจ้าง กลับภูมิลำเนา เป็นแรงงานนอกระบบ เข้าร่วมโครงการกว่า ๑,๑๐๐ คน มีรายได้วันละ ๓๐๐ บาท เป็นเวลา ๖๐ วัน ช่วยเติมน้ำในกระเปาะแรงงานเหล่านี้ถึง ๑๘,๐๐๐ บาทต่อคน มีเม็ดเงินหมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจกว่า ๑๙.๘ ล้านบาท

๔. เยียวยาถ่วงน้ำหนัก กระทรวงแรงงานพบว่ายังมีผู้ประกันตนจำนวนหนึ่งที่เป็นผู้ประกันตนรายใหม่ส่งเงินสมทบยังไม่ครบเงื่อนไขที่จะได้เงินสิทธิประโยชน์กรณีว่างงานเนื่องจากเหตุสุดวิสัย แต่ก็เป็นผู้ที่ได้รับผลกระทบที่ต้องได้รับการช่วยเหลือเยียวยาเช่นเดียวกัน จึงได้ขอรับการจัดสรรงบประมาณจากรัฐบาลมาชดเชยรายได้แก่ลูกจ้างกลุ่มนี้ ทำให้มีผู้ประกันตนได้รับเงินเยียวยาประมาณ ๑๔,๐๐๐ ราย เป็นเงินประมาณ ๒๐๙ ล้านบาท

ช่วงที่สอง : ช่วงคลายล็อก เมื่อสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-๑๙ ระลอกแรก เริ่มเบาลงมาตรการควบคุมต่าง ๆ ของรัฐบาลเริ่มผ่อนคลายเป็นช่วงเวลาที่จะต้องมีการมาตรการที่จะ

๑. กระตุ้นตลาดแรงงานให้ฟื้นคืนกลับมาโดยเร็ว กระทรวงแรงงานจึงออกแคมเปญ “ล้านงานเพื่อล้านคน” เริ่มด้วยการจัดงาน Job Expo Thailand ๒๐๒๐ ระหว่างวันที่ ๒๖ - ๒๘ ก.ย. ๖๓ มีผู้เข้าร่วมงานทั่วประเทศกว่า ๑๒๕,๐๐๐ คน มีผู้ประกอบการร่วมออกบูธรับสมัครงานกว่า ๕๐๐ บูธ มีตำแหน่งงานว่างทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ทั้งในประเทศและต่างประเทศกว่า ๑.๔ ล้านอัตรา จัดทำโครงการส่งเสริมการจ้างงาน สำหรับผู้จบการศึกษาใหม่ (Co-Payment) โดยรัฐบาลอุดหนุนค่าจ้างร้อยละ ๕๐ ผลสำเร็จของแคมเปญนี้ ในภาพรวมถือว่าน่าพอใจ ตั้งแต่เดือน ต.ค.- ธ.ค. ๖๓ สามารถกระตุ้นการจ้างงานภาคเอกชนทำให้มีแรงงานที่เคยว่างงานกลับไปมีงานทำและเข้าสู่ระบบประกันสังคมอีกครั้ง รวมทั้งมีแรงงานใหม่เพิ่งเข้าสู่ตลาดจำนวนกว่า ๒๔๐,๐๐๐ คน (บรรจุนผ่าน Platform ไทยมีงานทำ ๑๑๐,๔๔๕ คน) มีผู้จบการศึกษาใหม่เข้าร่วมโครงการ Co-Payment กว่า ๑๐,๐๐๐ คน ส่งแรงงานไทยไปทำงานต่างประเทศกว่า ๑๒,๐๐๐ คน และภาครัฐ / รัฐวิสาหกิจมีการจ้างงานแล้วกว่า ๖๐๐,๐๐๐ คน รวมทั้งร่วมกับ ศอ.บต. ส่งเสริมการจ้างงานให้เยาวชนจังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่เดินทางกลับจากมาเลเซีย ๑,๐๐๐ คน โดยรวมแล้ว แคมเปญนี้สามารถกระตุ้นการจ้างงานตลาดแรงงานในประเทศไทยได้กว่า ๘๖๐,๐๐๐ คน ทำให้มีเงินหมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจแล้วประมาณ ๓๑,๗๐๐ ล้านบาท

๒. รักษาสภาพการจ้างงานให้คงไว้ได้มากที่สุด ผ่าน ๒ โครงการ

๒.๑ โครงการสินเชื่อเพื่อส่งเสริมการจ้างงาน โดยสำนักงานประกันสังคม ร่วมกับธนาคาร EXIM Bank และ UOB สนับสนุนสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำคงที่ ๓ - ๕% ต่อปี วงเงิน ๓๐,๐๐๐ ล้านบาท ให้แก่สถานประกอบการที่ขึ้นทะเบียนประกันสังคมมาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ เดือน และต้องรักษาสภาพการจ้างงานผู้ประกันตน ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๘๐ เป็นระยะเวลา ๓ ปี มีผู้กู้แล้ว ๔๔๕ ราย เป็นเงินประมาณ ๒,๔๐๐ ล้านบาท รักษาสภาพการจ้างงานกว่า ๓๘,๐๐๐ คน

๒.๒ โครงการยกระดับและพัฒนาทักษะฝีมือแรงงาน Up – skill และ Re – skill เพื่อเตรียมความพร้อมกำลังแรงงานทั้งในและนอกระบบให้มีทักษะขีดความสามารถที่สูงขึ้น รองรับการแข่งขันเศรษฐกิจหลังผ่านพ้นสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-๑๙ ซึ่งมีแรงงานกว่า ๑๒๗,๐๐๐ คน ได้รับการพัฒนา คิดเป็นมูลค่าทางเศรษฐกิจ ๑๒,๐๐๐ ล้านบาท

ช่วงที่สาม : การแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ ระลอกใหม่

๑. แบ่งเบาภาระให้กับระบบสุขภาพของประเทศไทย ด้วย ๑ มาตรการ คือ

๑.๑ เพิ่มสิทธิการตรวจคัดกรองโควิด – ๑๙ เชิงรุกในสถานประกอบการสำหรับเจ้าหน้าที่ผู้ประกันตน ในพื้นที่ควบคุมสูงสุด ๒๘ จังหวัดตามประกาศ ศบค. มีผู้ประกันตนได้รับการตรวจคัดกรองเชิงรุกประมาณ ๓๙,๐๐๐ ราย (ช่วง ๙ - ๒๘ ม.ค. ๖๔) ใช้เงินกองทุนไปแล้วกว่า ๘๕ ล้านบาท และตั้งเป้าว่าจะตรวจคัดกรองเชิงรุกในปี ๒๕๖๔ ไม่น้อยกว่า ๑๐๐,๐๐๐ คน

๕) ควรส่งเสริมการจ้างแรงงานคนพิการในสถานประกอบการอย่างจริงจัง และพิจารณาให้สถานประกอบการที่มีการจ้างงานคนพิการดังกล่าวได้รับสิทธิพิเศษเพิ่มเติมจากภาครัฐ อาทิ สิทธิเกี่ยวกับการลดหย่อนภาษี หรือสิทธิอื่นที่เป็นการจูงใจให้ผู้ประกอบการรับคนพิการเข้าทำงานให้มากขึ้น นอกจากนี้ จะต้องให้ความสำคัญกับการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการในสถานประกอบการ อาทิ ทางลาด ลิฟต์ หรือการจัดเตรียมที่พักอาศัยในบริเวณเดียวกับสถานที่ทำงานเพื่อความสะดวกในการเดินทาง

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กระทรวงแรงงานและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการจ้างงานคนพิการ โดยขับเคลื่อนการดำเนินงาน ดังนี้

๑. กระทรวงแรงงานออกกฎกระทรวงกำหนดจำนวนคนพิการที่นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการและหน่วยงานของรัฐจะต้องรับเข้าทำงาน และจำนวนเงินที่นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการจะต้องนำส่งเข้ากองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยกำหนดให้นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการซึ่งมีลูกจ้างตั้งแต่หนึ่งร้อยคนขึ้นไป รับคนพิการที่สามารถทำงานได้ไม่ว่าจะอยู่ในตำแหน่งใดในอัตราส่วนลูกจ้างที่มีใช้คนพิการทุกหนึ่งร้อยคนต่อคนพิการหนึ่งคน เศษของหนึ่งร้อยคนถ้าเกินห้าสิบคนต้องรับคนพิการเพิ่มอีกหนึ่งคน โดยการนับจำนวนลูกจ้างให้นับทุกวันที่ ๑ ตุลาคม ของแต่ละปี ทั้งนี้ หากนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการผู้ใดที่มีรับคนพิการเข้าทำงานตามที่กำหนด และมีได้ดำเนินการตามมาตรา ๓๕ ให้ส่งเงินเข้ากองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการเป็นรายปี โดยคำนวณจากอัตราต่ำสุดของอัตราค่าจ้างขั้นต่ำตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงานที่ใช้บังคับครั้งล่าสุดในปีก่อนปีที่มีหน้าที่ส่งเงินเข้ากองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการคูณด้วยสามร้อยหกสิบห้า และคูณด้วยจำนวนคนพิการที่ไม่ได้รับเข้าทำงาน ให้ส่งเป็นเงินสด เช็คขีดคร่อมหรือธนบัตรสั่งจ่ายกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ โดยส่งต่อกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

หรือสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดที่สถานประกอบการตั้งอยู่ ภายในวันที่ ๓๑ มีนาคม ของแต่ละปี โดยปี ๒๕๖๓ มีผลการจ้างงานตามมาตรา ๓๓ ๓๔ และ ๓๕ โดยมีสถานประกอบการที่ต้องจ้างทั้งหมด ๑๔,๙๐๙ แห่ง ต้องจ้างคนพิการ ๘๖,๗๓๓ คน โดยจ้างตามมาตรา ๓๓ จำนวน ๔๐,๔๖๘ คน มาตรา ๓๔ จำนวน ๑๓,๒๘๕ คน และมาตรา ๓๕ จำนวน ๑๔,๐๒๘ คน (ข้อมูลจากกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ณ วันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๖๓)

๒. กรมสรรพากร กำหนดมาตรการลดหย่อนภาษีให้สถานประกอบการที่จ้างคนพิการทำงานตามมาตรา ๓๓ ได้ ๒ เท่า หากจ้างงานคนพิการได้เกินร้อยละ ๖๐ มากกว่า ๑๘๐ วัน ลดหย่อนภาษีได้ ๓ เท่า และการจัดให้มีอุปกรณ์สิ่งอำนวยความสะดวก หรือบริการในอาคาร สถานที่ ยานพาหนะ บริการขนส่ง หรือบริการสาธารณะอื่น ให้คนพิการสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ สามารถลดหย่อนภาษีได้ ๒ เท่า นอกจากนี้ได้ร่วมกับกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ประกาศเกียรติคุณ สินเชื่อ รางวัลเครื่องราชอิสริยาภรณ์หรือสิทธิประโยชน์อื่นใดแก่นายจ้างหรือสถานประกอบการ เพื่อสร้างแรงจูงใจในการจ้างงานคนพิการมากขึ้น

๓. คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ มีคำสั่งแต่งตั้งคณะอนุกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการด้านแรงงาน โดยมีผลการดำเนินงานที่สำคัญ ในปีงบประมาณ ๒๕๖๓ ดังนี้ จัดทำแผนปฏิบัติการคนพิการด้านแรงงาน (Action Plan) ผลการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ คนพิการได้รับประโยชน์ ๔๓,๓๑๐ คน (๑๐๐.๖๗%) ใช้งบประมาณ ๑๕๙,๔๗๘,๘๖๙.๓๐ บาท สำหรับปีงบประมาณ ๒๕๖๔ ได้จัดทำแผนปฏิบัติการคนพิการด้านแรงงาน (Action Plan) โดยมีกลุ่มเป้าหมาย จำนวน ๒๐๘,๗๕๕ คน (เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ ๒๕๖๓ จำนวน ๔๓,๐๒๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๘๕.๒๕) งบประมาณ จำนวน ๑,๐๖๓,๗๐๕,๑๗๖ บาท (ไม่รวมกองทุนกู้ยืมเงินสำหรับคนพิการ และผู้ดูแลคนพิการ) (เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ ๒๕๖๓ จำนวน ๑๕๙,๔๗๘,๘๖๙ บาท คิดเป็นร้อยละ ๖๖๖.๙๙)

๖) กรมการจัดหางาน ควรเพิ่มศักยภาพของแรงงานบางประเภท อาทิ แรงงานกึ่งดียว โดยการสร้างองค์ความรู้ตามลักษณะงาน เช่น การกรีดให้ได้มุมที่เหมาะสม การกรีดเพื่อไม่ให้กินหน้ายาง หรือการกรีดเพื่อให้รักษาอายุต้นยางให้มีอายุการกรีดมากขึ้น โดยการเปลี่ยนมุมมองของลักษณะงานและแรงจูงใจให้แรงงานหันมาทำงานในอาชีพที่ขาดแคลนเพิ่มขึ้นเพื่อให้เกิดความภาคภูมิใจในอาชีพของตนเอง

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กรมการจัดหางานมีภารกิจในการส่งเสริมให้คนมีงานทำ มีอาชีพ ซึ่งจะเป็นส่วนช่วยในการเพิ่มทักษะเพื่อใช้ในการเลือกประกอบอาชีพ ผ่านรูปแบบต่าง ๆ อาทิ

๑. สาธิตการประกอบอาชีพและให้ทดลองปฏิบัติ โดยจัดหาวัสดุอุปกรณ์เพื่อใช้ในการประกอบอาชีพให้กับผู้สำเร็จการศึกษา พร้อมสนับสนุนแหล่งเงินทุนปลอดดอกเบี้ย สำหรับใช้ในการประกอบอาชีพ

๒. ส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระที่สอดคล้องกับความต้องการในพื้นที่ ซึ่งจะช่วยลดรายจ่ายเพิ่มรายได้ให้กับตนเองและครอบครัว

๓. เตรียมความพร้อมให้กับผู้ไม่อยู่ในระบบการจ้างงาน ผู้ว่างงาน ผู้ถูกเลิกจ้าง ผู้ที่รอฤดูกาล ผู้ประสบภัยธรรมชาติ แรงงานนอกระบบ ประชาชนที่ประสงค์จะรับงานไปทำที่บ้าน/ผู้รับงานไปทำที่บ้าน เพื่อส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ และการรับงานไปทำที่บ้าน ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน

๔. ส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระให้ผู้สูงอายุ โดยส่งเสริมให้ผู้สูงอายุได้เรียนรู้และทดลองปฏิบัติอาชีพ พร้อมทั้งให้ความรู้ด้านการประกอบอาชีพ ได้แก่ การบริหารจัดการ การบัญชี การตลาด การคิดต้นทุน กำไร และแหล่งเงินทุน หรือศึกษาดูงานเพื่อพัฒนาและต่อยอดความรู้เพื่อสร้างรายได้ ไม่เป็นภาระของครอบครัว

๕. พัฒนาศักยภาพและเสริมสร้างทักษะในการเป็นวิทยากรให้กับผู้สูงอายุมีองค์ความรู้ หรือ ภูมิปัญญา เพื่อให้เป็นวิทยากรถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับผู้สนใจพร้อมทั้งจัดทำทะเบียนคลังปัญญาผู้สูงอายุ เพื่อเพิ่มโอกาสให้หน่วยงานต่าง ๆ จ้างผู้สูงอายุไปเป็นวิทยากรถ่ายทอดภูมิปัญญาต่อไป

๖. จ้างงานผู้สูงอายุที่มีองค์ความรู้หรือภูมิปัญญา เป็นวิทยากรถ่ายทอดภูมิปัญญาและ ศิลปวัฒนธรรมในท้องถิ่น หรืองานที่ต้องใช้ความสามารถทางฝีมือ เพื่อให้คนในชุมชนนำองค์ความรู้ไปประกอบอาชีพและสร้างรายได้

ทั้งนี้ ได้มีการพัฒนารูปแบบการบริการจัดหางานโดยเน้นการใช้เทคโนโลยีเข้ามาสนับสนุนการทำงาน เพื่อคัดเลือกและสรรหาผู้สมัครงาน (Recruitment) ให้กับนายจ้าง/สถานประกอบการ เพื่อการบรรจุงาน รวมถึงการให้คำปรึกษาแนะนำการประกอบอาชีพให้กับผู้หางานทุกกลุ่มเป้าหมายในทุกช่วงวัย รวมทั้งคนรุ่นใหม่ อีกทั้งรวบรวมความต้องการจ้างงานจากนายจ้าง (Demand) และผู้ต้องการหางานทำ (Supply) ตลอดจนรายละเอียดลักษณะงาน (Job Description) ของตำแหน่งงานใหม่ๆ ทำให้ทราบถึงความต้องการของตลาดแรงงานในปัจจุบันและในอนาคต ส่งผลให้ผู้ที่จะเข้าสู่ตลาดแรงงานได้มีโอกาสเตรียมพร้อมพัฒนาความรู้ เพิ่มทักษะฝีมือ เทคโนโลยี และนวัตกรรม พร้อมทั้งองค์ความรู้อื่นๆ ที่จำเป็น ซึ่งเป็นการเพิ่มศักยภาพในการทำงาน เพิ่มมูลค่าผลิตภาพแรงงาน (Productivity) ซึ่งองค์ประกอบเหล่านี้จะทำให้ผู้ที่หางานทำได้รับโอกาสในการจ้างงานมากยิ่งขึ้น

อย่างไรก็ตามการพัฒนาทักษะและเพิ่มศักยภาพของแรงงานให้เกิดประสิทธิภาพได้นั้น ควรมีหน่วยงานที่รับผิดชอบหลักเข้ามามีส่วนร่วม เช่น กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน หรือหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะทำให้แรงงานสามารถเกิดความรู้ และทักษะในการทำงานที่ดีขึ้น

ส่วนในประเด็นการเปลี่ยนมุมมองของลักษณะงานเพื่อสร้างแรงจูงใจให้แรงงานหันมาทำงานในอาชีพที่ขาดแคลนเพิ่มขึ้น ซึ่งจะก่อให้เกิดความภาคภูมิใจในอาชีพของตนเองนั้น กรมการจัดหางานก็ได้มีการแนะแนวอาชีพและส่งเสริมการประกอบอาชีพเพื่อให้ประชาชนเห็นความสำคัญและมีทัศนคติที่ดีต่อการประกอบอาชีพและการทำงาน โดยการให้ความรู้เกี่ยวกับลักษณะของอาชีพและการทำงาน ตลอดจนทักษะที่จำเป็นทั้งอาชีพที่อยู่ในความต้องการของตลาดแรงงาน และอาชีพที่จะเกิดขึ้นในอนาคต นอกจากนี้ ยังได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งการเรียนรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพและทักษะต่างๆ ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน และสามารถสร้างอาชีพ สร้างรายได้ให้กับตนเองและครอบครัวได้อย่างยั่งยืน แต่การที่จะเปลี่ยนทัศนคติหรือสร้างจูงใจให้คนไทยหันมาทำงานในอาชีพที่ขาดแคลนก็ค่อนข้างเป็นเรื่องยากพอสมควร ดังจะเห็นได้ว่าในลักษณะงานบางประเภท เช่น กรรมกร งานในภาคประมง และงานที่เกี่ยวข้องกับคนรับใช้ในบ้าน ก็มักจะจ้างแรงงานต่างด้าวมาทำงานแทนเนื่องจากหาแรงงานคนไทยมาทำงานในประเภทนี้ได้ยาก และเพื่อเป็นการป้องกันแรงงานต่างด้าวทำงานผิดประเภทนอกจากที่กำหนดไว้นั้น กรมการจัดหางานจึงได้มีกำหนดงานที่ห้ามคนต่างด้าวทำตามประกาศกระทรวงแรงงาน เรื่อง กำหนดงานที่ห้ามคนต่างด้าวทำ เมื่อวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๓ โดยมีผลใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนด ๖๐ วัน นับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา คือวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๓ ทำให้คนต่างด้าวที่มีถิ่นที่อยู่หรือเข้ามาเพื่อทำงานในประเทศไทยเป็นการชั่วคราวตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง (ตามมาตรา ๕๙) หากจะทำงานในประเทศไทยได้จะต้องไม่ใช่งานที่กำหนดห้าม

คนต่างด้าวทำ เว้นแต่จะได้รับการยกเว้นหรือให้สามารถทำงานนั้นได้ภายใต้เงื่อนไขที่กำหนดไว้ในประกาศฯ ที่ระบุไว้ในบัญชีท้ายประกาศ ดังต่อไปนี้

๑. งานที่ห้ามคนต่างด้าวทำโดยเด็ดขาด คือ งานที่มีกฎหมายกำหนดให้ผู้ประกอบวิชาชีพต้องมีสัญชาติไทย และงานตามที่ระบุไว้ในบัญชี ๑ ท้ายประกาศฯ จำนวน ๒๗ งาน

๒. งานที่ห้ามคนต่างด้าวทำโดยมีเงื่อนไข ดังนี้

๒.๑ งานที่ห้ามคนต่างด้าวทำโดยมีเงื่อนไขให้คนต่างด้าวทำงานได้ตามข้อตกลงระหว่างประเทศ หรือพันธกรณีที่ประเทศไทยมีความผูกพันภายใต้บทบัญญัติของกฎหมาย ตามที่ระบุไว้ในบัญชี ๒ ท้ายประกาศฯ จำนวน ๓ งาน

๒.๒ งานที่ห้ามคนต่างด้าวทำโดยมีเงื่อนไขให้คนต่างด้าวทำงานฝีมือหรือกึ่งฝีมือนั้นได้ก็แต่เฉพาะงานที่มีนายจ้าง ตามที่ระบุไว้ในบัญชี ๓ ท้ายประกาศฯ จำนวน ๘ งาน

๒.๓ งานที่ห้ามคนต่างด้าวทำโดยมีเงื่อนไขให้คนต่างด้าวทำงานนั้นได้ก็แต่เฉพาะงานที่มีนายจ้างและได้รับอนุญาตให้เข้ามาในราชอาณาจักรตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองภายใต้บันทึก ความตกลงหรือบันทึกความเข้าใจที่รัฐบาลไทยทำไว้กับรัฐบาลต่างประเทศ (MOU) ตามที่ระบุไว้ในบัญชี ๔ ท้ายประกาศฯ จำนวน ๒ งาน (รายละเอียดปรากฏตามประกาศกระทรวงแรงงาน เรื่อง กำหนดงานที่ห้ามคนต่างด้าวทำ)

ทั้งนี้ กรมการจัดหางาน ได้ออกประกาศกรมการจัดหางาน เรื่อง เงื่อนไขการรับคนต่างด้าวเข้าทำงานกรรมกรและงานขายของหน้าร้านกับนายจ้าง ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๓ เพื่อกำหนดเงื่อนไขการรับคนต่างด้าวเข้าทำงานกรรมกร และงานขายของหน้าร้าน รวมทั้งได้จัดทำคํานิยามงานที่ห้ามคนต่างด้าวทำทั้ง ๔ บัญชี โดยคํานิยามดังกล่าว ได้อธิบายถึงความหมายของแต่ละงาน รวมถึงลักษณะของงานที่ครอบคลุมถึงการทำงานอะไรบ้างที่ห้ามคนต่างด้าวทำ เพื่อให้ให้นายจ้างหรือสถานประกอบการที่ต้องการจ้างคนต่างด้าวทำงาน และคนต่างด้าวที่ต้องการทำงานกับนายจ้างหรือสถานประกอบการในประเทศไทยทราบเกี่ยวกับงานที่ห้ามคนต่างด้าวทำในประเทศไทย เพื่อจะได้ปฏิบัติให้ถูกต้องตามที่กฎหมายกำหนดไว้

๓) กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน ควรเน้นการลงทุนด้านทรัพยากรบุคคลในการพัฒนาศักยภาพแรงงานให้มีความรู้ความสามารถ มีทักษะและมีฝีมือเพิ่มขึ้นให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากลและสามารถแข่งขันในตลาดโลกได้ รวมทั้งพัฒนาเครือข่ายการพัฒนาศักยภาพแรงงานทั้งในประเทศและต่างประเทศ

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

๑. ดำเนินกิจกรรมแข่งขันฝีมือแรงงาน ทั้งในระดับชาติ ระดับอาเซียน และระดับสากล ภายใต้แผนงานพื้นฐาน ผลผลิต พัฒนา/ขับเคลื่อนความร่วมมือเครือข่าย โดยดำเนินการรับสมัครกลุ่มเยาวชน และกลุ่มคนพิการ ซึ่งนับเป็นกลไก ที่สำคัญประการหนึ่งในการพัฒนาทักษะฝีมือกำลังแรงงานให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล และสามารถแข่งขันได้ในตลาดโลก เนื่องจากกระบวนการดังกล่าว จะมีการคัดเลือกกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ เยาวชน คนพิการ เพื่อเข้าสู่กระบวนการพัฒนาความรู้ ทักษะ โดยรับการถ่ายทอดจากผู้เชี่ยวชาญ และผู้ทรงคุณวุฒิที่มีประสบการณ์ในการแข่งขัน อันจะนำมาซึ่งประสบการณ์ และความรู้ ตลอดจนเทคโนโลยีใหม่ๆ เครื่องมือ เครื่องจักร และอุปกรณ์ที่ทันสมัย ซึ่งหลังจากเข้าร่วมการแข่งขันทักษะฝีมือดังกล่าว กรมได้นำข้อกำหนดในการแข่งขันมาประกอบการพัฒนาข้อกำหนดมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ เพื่อใช้เป็นเกณฑ์การวัดมาตรฐานฝีมือแรงงานให้แก่กำลังแรงงาน

๒. ดำเนินการโครงการพัฒนาฝีมือแรงงานนานาชาติเพื่อการพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจและความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศ โดยมีกรอบการพัฒนาปัจจัยเชิงยุทธศาสตร์การ

พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เชื่อมโยงกับภูมิภาคและเศรษฐกิจโลก สร้างความเป็นหุ้นส่วนการพัฒนา กับนานาชาติ ประเทศ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างและพัฒนาความร่วมมือการพัฒนาฝีมือแรงงานในทุกระดับชั้นทั้ง หน่วยงานภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ สถาบันการศึกษา องค์กรระหว่างประเทศ และภาคเอกชน แก่กำลังแรงงานใน กลุ่มประเทศ อนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขงที่มีสมรรถนะและทักษะฝีมือตามมาตรฐานเทียบเท่าระดับสากล อันจะ นำไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจในภูมิภาคให้เข้มแข็งและยั่งยืน และผลักดันให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการ พัฒนาฝีมือแรงงาน ในระดับนานาชาติในอนุภูมิภาคกลุ่มน้ำโขงและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ส่งเสริมการเพิ่ม ผลผลิตภาพแรงงาน ตลอดจนยกระดับการปฏิบัติงานด้วยการปรับปรุงคุณภาพและกระบวนการทำงาน และ สร้างมาตรฐานฝีมือแรงงานให้เป็นที่ยอมรับในระดับภูมิภาคและระดับสากล

๘) สำนักงานประกันสังคม ควรพัฒนาระบบฐานข้อมูลสิทธิการรักษาพยาบาลตามสิทธิ ประกันสังคมให้เป็นระบบดิจิทัลรองรับระบบการเงินที่ต้องจ่ายให้กับสถานพยาบาลที่เป็นคู่สัญญาเพื่อให้เกิดความสะดวกรวดเร็ว

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานประกันสังคมได้ดำเนินการจ่ายค่าบริการทางการแพทย์ให้กับสถานพยาบาลตาม สิทธิการรักษาพยาบาลเป็นระบบดิจิทัล โดยจ่ายเงินผ่านธนาคารที่ทำความตกลงกับสำนักงานประกันสังคม ซึ่ง แบ่งจ่ายเป็นเดือนละ ๒ งวด ภายใน ๑๕ วัน ของทุกเดือน เป็นไปตามระเบียบสำนักงานประกันสังคมว่าด้วย การจ่ายเงินค่าบริการทางการแพทย์แก่สถานพยาบาลและการจ่ายเงินค่ายาแก่หน่วยงานภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๕๙

๒.๑๗ กระทรวงวัฒนธรรม

๑) ควรให้ความสำคัญกับการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมเกี่ยวกับส่งเสริมประชาชนใน ทุกช่วงวัยตระหนักและยึดถือปฏิบัติตามศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม เพื่อเป็นสิ่งจรรโลงใจในการดำเนิน ชีวิตให้ถูกต้องเหมาะสม ตลอดจนมีความสำนึกรับผิดชอบชั่วดี

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กระทรวงวัฒนธรรม มีหน่วยงานในสังกัดที่ดำเนินกิจกรรม/โครงการ เพื่อสร้างความเป็น พลเมืองที่รักการเรียนรู้ ยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม มีค่านิยมที่สุจริต ต่อต้านการทุจริตให้กับเด็กและเยาวชน เพื่อให้เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของคนรุ่นใหม่ โดยร่วมบูรณาการกับกระทรวงศึกษาธิการหลาย หน่วยงาน อาทิ สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม กรมการศาสนา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ หอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน) และศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) โดยมีโครงการที่สำคัญ อาทิเช่น โครงการชุมชน คุณธรรมน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงขับเคลื่อนด้วยพลัง “บวร” โครงการสนับสนุนให้เด็ก เยาวชน และนักเรียน สามารถแสดงนาฏศิลป์หรือเล่นดนตรีได้อย่างน้อย ๑ ชนิด การจัดกิจกรรมขับเคลื่อน วัฒนธรรมสร้างสรรค์สัญจร ร่วมกับสถาบันการศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อปลูกฝัง จิตสำนึกที่ดีต่อสถาบันหลักของชาติส่งเสริมการเป็นจิตอาสาช่วยเหลือสังคมสร้างการรับรู้และเข้าใจในการเฝ้า ระวังทางวัฒนธรรม การร่วมกับโรงเรียนวิถีพุทธเป็นเครือข่ายจัดกิจกรรมในสถานศึกษาของกรมการศาสนา โครงการขับเคลื่อนงานตามแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔) โครงการ ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในสถานศึกษา สำหรับเยาวชนระดับอาชีวศึกษา โครงการรณรงค์โรงเรียน เป็นต้น โดยมีผลการดำเนินงานแยกเป็นรายหน่วยงาน ดังนี้

สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม

ได้ดำเนินโครงการชุมชนคุณธรรมน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงขับเคลื่อนด้วยพลัง “บวร” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างชุมชนให้เข้มแข็งอย่างยั่งยืน เป็นชุมชนที่มีความเคารพเทิดทูนในสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ เด็ก เยาวชน ประชาชน น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิต และคนในชุมชนมีการสืบสานวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่นของตนเอง เป็นชุมชนที่ศีลธรรม คุณธรรมจริยธรรม ไม่มีปัญหาการทะเลาะวิวาท ปัญหายาเสพติด ปัญหาการพนัน ลดปัญหาและสร้างภูมิคุ้มกันให้กับสังคม จัดกิจกรรมขับเคลื่อนวัฒนธรรมสร้างสรรค์สัญจร ร่วมกับสถาบันการศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร จัดโครงการพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ จัดโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์ความเป็นไทย จัดกิจกรรมส่งเสริมการเคารพเทิดทูนในสถาบันพระมหากษัตริย์ผ่านโครงการเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์และพระบรมวงศานุวงศ์ การผลิตสื่อรณรงค์สร้างการมีส่วนร่วม ค่านิยม จิตสำนึก และสร้างภูมิคุ้มกันทางสังคมโดยใช้มิติทางวัฒนธรรม จัดกิจกรรมการคัดเลือกเด็กประพฤติดีมีค่านิยม เนื่องในงานวันเด็กแห่งชาติ และโครงการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ เป็นต้น

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ นอกจากจะจัดกิจกรรมที่ให้เครือข่ายเด็กและเยาวชนในสถานศึกษา นอกสถานศึกษา ที่เป็นเครือข่ายเดิมเข้ามามีส่วนร่วม ยังมีการวางแผนจัดกิจกรรมเพื่อขยายการรับรู้และตระหนักใช้สื่ออย่างปลอดภัยและสร้างสรรค์เพิ่มขึ้น ในพื้นที่ชุมชนคุณธรรมน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงขับเคลื่อนด้วยพลังบวรทั่วประเทศ โดยมีเป้าหมาย ๑,๐๐๐ ชุมชน และกิจกรรมโครงการสื่อบุคคลและสื่อที่ผลิตโดยชุมชนคุณธรรม ซึ่งในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ มีเด็กและเยาวชนรับรู้ ตระหนักและใช้สื่ออย่างปลอดภัยและสร้างสรรค์เพิ่มขึ้น ประมาณ ๑,๗๐๐,๐๐๐ คน

กรมการศาสนา

กรมการศาสนา มีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมประชาชนในทุกช่วงวัยตระหนักและยึดถือปฏิบัติตามศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม เพื่อเป็นสิ่งจรรโลงใจในการดำเนินชีวิตให้ถูกต้องเหมาะสม ตลอดจนมีความสำนึกรับผิดชอบชั่วดี โดยถ่ายทอดผ่านโครงการ/กิจกรรมของกรมการศาสนา ดังนี้

๑. กิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในเด็ก เยาวชน และประชาชน โดยส่งเสริมการจัดกิจกรรมทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค และบูรณาการการทำงานร่วมกับภาคคณะสงฆ์ องค์การทางศาสนา หน่วยงานภาครัฐ และเครือข่ายต่าง ๆ ทั้งนี้ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ กรมการศาสนาจัดโครงการเข้าวัดวันธรรมสวนะ เพื่อให้เด็ก เยาวชน และประชาชนน้อมนำหลักธรรมคำสอนทางพระพุทธศาสนาไปประพฤติปฏิบัติในชีวิตประจำวัน เสริมสร้างศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม เกิดความสงบสุขทั้งแก่ประชาชน สังคม และประเทศชาติ โดยในส่วนกลาง (กรุงเทพมหานคร) จัดกิจกรรม จำนวน ๑๕ วัด และสนับสนุนงบประมาณให้วัฒนธรรมจังหวัดทั่วประเทศดำเนินการจัดกิจกรรม นอกจากนี้ส่งเสริมให้เด็กและเยาวชน ได้แสดงความสามารถในการฝึกฝนตนเอง ศึกษา ค้นคว้า สังคม จนมีภูมิรู้ทางด้านหลักธรรมคำสอน โดยจัดกิจกรรมประกวดบรรยายธรรม และสวดมนต์หมู่สรรเสริญพระรัตนตรัย ทำนองสรภัญญะ เพื่อให้สถานศึกษา นักเรียน และนักศึกษาเข้าร่วมไม่น้อยกว่า ๑๐,๐๐๐ คนต่อปี

อีกทั้ง กรมการศาสนาจัดกิจกรรมสวดมนต์ข้ามปี ถวายพระราชกุศล เสริมสิริมงคลทั่วไทย พ.ศ. ๒๕๖๔ ยึดหลักปฏิบัติ New Normal ถ่ายทอดสดผ่านทาง Facebook กรมการศาสนา และ WBTV ทั้งนี้มีเด็ก เยาวชน และประชาชน เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน ๑,๘๘๑,๓๖๙ คน

๒. กิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมโดยองค์กรเครือข่ายทางศาสนา การขับเคลื่อนงานด้านคุณธรรม จริยธรรม กรมการศาสนาได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากภาคคณะสงฆ์ องค์การทางศาสนา และหน่วยงาน

ต่าง ๆ ในการขับเคลื่อนเชิงพื้นที่ทั่วประเทศ โดยมีศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ จำนวน ๓,๐๐๘ แห่ง และศูนย์อบรมศาสนาอิสลามและจริยธรรมประจำมัสยิด ส่วนกลาง (กรุงเทพมหานคร) จำนวน ๑๐๒ ศูนย์ และ ๓๐ จังหวัด เป็นสถานที่จัดการเรียนการสอนด้านศาสนาให้แก่เด็กและเยาวชน เพื่อเป็นแหล่งปลูกฝัง คุณธรรมจริยธรรม อบรมบ่มนิสัยและสร้างจิตสำนึกให้เยาวชนเห็นคุณค่าของศาสนา การปฏิบัติศาสนกิจ เพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวันและสามารถอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข

นอกจากนี้ กรมการศาสนาเปิดพื้นที่โครงการพลังบวร : ชุมชนคุณธรรม ลานธรรม ลานวิถีไทย จำนวน ๒,๙๑๗ แห่ง เพื่อให้ศาสนสถานส่งเสริมให้เด็ก เยาวชน และประชาชนปฏิบัติตามหลักธรรมทางศาสนา น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สืบสานประเพณีวัฒนธรรมอันดีงามของไทย ตลอดจนขยายผลและพัฒนาเครือข่ายชุมชนคุณธรรม

๒. การจัดงานเนื่องในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา เนื่องในเทศกาลวันมาฆบูชา

ส่งเสริมให้ประชาชนเข้าถึงแก่นแท้ โดยจัดกิจกรรมวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาในรูปแบบต่าง ๆ อาทิ เชิญชวน รณรงค์ ประชาชนร่วมงานสัปดาห์ส่งเสริมพระพุทธศาสนา เนื่องในเทศกาลมาฆบูชา อีกทั้งได้เชิญชวนให้ทุกภาคส่วนได้มีส่วนร่วม ทางสถานีวิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ รวมทั้งสื่อทางโซเชียลมีเดีย และสื่อต่าง ๆ และกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมเด็กและเยาวชน โดยมีผู้เข้าร่วมกิจกรรมจำนวน ๕๐๖,๙๔๘ คน

ดังนั้น กรมการศาสนา เป็นหน่วยงานมีภารกิจการดำเนินงานของรัฐด้านศาสนา โดยการปลูกฝังและเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ผ่านการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรมตามแผนงานยุทธศาสตร์ปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม โครงการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม ค่านิยมและความเป็นไทย ยกตัวอย่างเช่น โครงการศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ โครงการศูนย์อบรมศาสนาอิสลามและจริยธรรมประจำมัสยิด โครงการพลังบวร : ชุมชนคุณธรรม ลานธรรม ลานวิถีไทย โครงการเข้าวัดปฏิบัติธรรมวันธรรมสวนะ โครงการจัดงานเนื่องในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา เป็นต้น โดยโครงการดังกล่าวมุ่งเน้นให้เด็ก เยาวชน และประชาชนได้เข้าร่วมกิจกรรมและปฏิบัติตามหลักธรรมทางศาสนาที่ตนเองนับถือ ส่งเสริมการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมตั้งแต่วัยเยาว์ เพื่อให้เยาวชนของชาติเติบโตขึ้นมาเป็นคนดี เป็นพลเมืองที่ดีของสังคม

๒) ควรจัดสรรงบประมาณและบุคลากรให้เพียงพอต่อการทำนุบำรุงศิลปะ วัฒนธรรม สถาปัตยกรรม หรือถาวรวัตถุที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ให้ทรงคุณค่าต่อไป เพื่อเป็นจุดเน้นในการส่งเสริมการท่องเที่ยวของประเทศและสร้างรายได้ให้ประเทศและประชาชนในพื้นที่ ตลอดจนควรให้ความสำคัญกับการกิจด้านการใช้ศิลปวัฒนธรรมไทยที่มีคุณค่ามาสร้างมูลค่าเพิ่ม ทั้งสินค้าและบริการ รวมถึงการดูแลและสนับสนุนบุคลากรที่ทรงคุณค่าด้านศิลปวัฒนธรรมให้เหมาะสม

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม

สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม มีนโยบายกระทรวงวัฒนธรรมประการที่ ๓ การต่อยอดวัฒนธรรม ด้วยการนำคุณค่าของวัฒนธรรม สร้างสรรค์สินค้าและบริการ (Creative Culture) สร้างรายได้จากการท่องเที่ยวและบริการทางวัฒนธรรม โดยในปีงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ มีแผนงานที่สำคัญ ดังนี้

๑. แผนงานบูรณาการสร้างรายได้จากการท่องเที่ยว อาทิ โครงการส่งเสริมอุตสาหกรรมวัฒนธรรมสร้างสรรค์เพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขัน โครงการพัฒนาแหล่งศิลปวัฒนธรรมเพื่อเพิ่มศักยภาพทางการท่องเที่ยว

๒. แผนงานบูรณาการพัฒนาศักยภาพพื้นที่ระดับภาค อาทิ โครงการพัฒนากลุ่มท่องเที่ยวอารยธรรมล้านนาและกลุ่มชาติพันธุ์ โครงการพัฒนาการท่องเที่ยวของภาคตะวันออก โครงการส่งเสริมและพัฒนากลุ่มท่องเที่ยวยุคก่อนประวัติศาสตร์ โครงการพัฒนากลุ่มท่องเที่ยวมรดกโลก โครงการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ ศาสนา และวัฒนธรรม โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ ศาสนา วัฒนธรรม และอารยธรรม โครงการส่งเสริมและพัฒนากลุ่มท่องเที่ยวอารยธรรมอีสานใต้ และโครงการยกระดับมาตรฐานบริการและส่งเสริมธุรกิจต่อเนื่องในแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงของภาค เป็นต้น

ทั้งนี้ โครงการ ผลผลิตภายใต้แผนงานข้างต้น มุ่งเน้นสืบสานวัฒนธรรมท้องถิ่นให้มีความเข้มแข็ง ส่งเสริมการท่องเที่ยวของชุมชนในแต่พื้นที่ให้มีความมั่นคงและยั่งยืน ตามภารกิจของหน่วยงาน ในกิจกรรมที่มีการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเพื่อเป็นการสร้างรายได้ในประชาชนในท้องถิ่น

กรมส่งเสริมวัฒนธรรม

กรมส่งเสริมวัฒนธรรม ได้ดำเนินการ อาทิ การจัดอบรมต่อยอดสินค้าทางวัฒนธรรมและการพัฒนาสู่ตลาดออนไลน์

- วันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ ณ ชุมชนพระยาประสิทธิ์ เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร กรมส่งเสริมวัฒนธรรม จัดการอบรมต่อยอดสินค้าทางวัฒนธรรมและการพัฒนาสู่ตลาดออนไลน์ ประกอบด้วย การสอนการทำลูกชุบชาววังและขนมทองม้วนเบญจรงค์ การพัฒนาบรรจุภัณฑ์ของสินค้า และเทคนิคการนำเสนอสินค้าสู่ตลาดออนไลน์

- วันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๓ ณ โรงเรียนวัดบางเตย เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร กรมส่งเสริมวัฒนธรรม จัดการอบรมต่อยอดสินค้าทางวัฒนธรรมและการพัฒนาสู่ตลาดออนไลน์ ประกอบด้วย การสอนการทำขนมตะโก้และขนมขอม่วง การพัฒนาบรรจุภัณฑ์ของสินค้า และเทคนิคและวิธีการนำเสนอสินค้าสู่ตลาดออนไลน์

ทั้งนี้ กิจกรรมดังกล่าวอยู่ภายใต้โครงการส่งเสริมเครือข่ายการดำเนินงานทางวัฒนธรรม มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมทางด้านวัฒนธรรมของชุมชน เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ทางด้านวัฒนธรรมของชุมชน ให้เป็นชุมชนต้นแบบต่อยอดมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม รวมทั้งเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ผลิตภัณฑ์ทางวัฒนธรรมของชุมชนให้เป็นที่รู้จักทั้งในประเทศและต่างประเทศ นำไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ และสามารถเพิ่มช่องทางในการสร้างโอกาส สร้างรายได้ให้กับชุมชนอย่างยั่งยืน

๓) ควรปรับเปลี่ยนค่านิยม วัฒนธรรม อัตลักษณ์ และความเป็นไทยให้แก่เด็กและเยาวชน เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติตนให้ถูกต้องเหมาะสมตามมาตรฐานคุณธรรมและจริยธรรม นอกจากนี้ ควรส่งเสริมการจัดสภาพแวดล้อมสำหรับเด็กและเยาวชนให้ปฏิบัติตนให้เข้าถึงศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรมไทย

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม

สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม ได้ดำเนินโครงการชุมชนคุณธรรมน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงขับเคลื่อนด้วยพลัง “บวร” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างชุมชนให้เข้มแข็งอย่างยั่งยืน เป็นชุมชนที่มีความเคารพเทิดทูนในสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ เด็ก เยาวชน ประชาชน น้อมนำ

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิต และคนในชุมชนมีการสืบสานวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่นของตนเอง เป็นชุมชนที่ศีลธรรม คุณธรรมจริยธรรม ไม่มีปัญหาการทะเลาะวิวาท ปัญหายาเสพติด ปัญหาการพนัน ลดปัญหาและสร้างภูมิคุ้มกันให้กับสังคม และต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ

กรมการศาสนา

กรมการศาสนา มีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมการจัดสภาพแวดล้อมสำหรับเด็ก เยาวชน และให้ปฏิบัติตนให้เข้าถึงศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม ตลอดจนเปิดพื้นที่ศูนย์การเรียนรู้หลักธรรมทางศาสนา หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง บนฐานวิถีวัฒนธรรมที่ดึงมาสู่ความเข้มแข็งของชุมชน “เศรษฐกิจพอเพียง” เป็นปรัชญาว่าด้วยการสร้างความเข้มแข็ง ยั่งยืนให้กับฐานรากของบุคคล โดยยึดหลักทางสายกลางในการดำเนินชีวิต บนวิถีแห่งการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาตนเอง ไปสู่การดำเนินชีวิตด้วยปัญญา อันจะนำพาสังคมและประเทศไทยไปสู่การพัฒนาอย่างบูรณาการ โดยอาศัยฐานทรัพยากรท้องถิ่น การมีส่วนร่วมของชุมชน บนพื้นฐานของสังคมแห่งการเรียนรู้และพอเพียง ดังนั้น รัฐบาลจึงได้นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแกนหลักในการพัฒนาประเทศโดยใช้คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา เพื่อให้ประเทศชาติเกิดความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน โดยมีศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ จำนวน ๓,๐๐๘ แห่ง และศูนย์อบรมศาสนาอิสลาม และจริยธรรมประจำมัสยิด ส่วนกลาง(กรุงเทพมหานคร) จำนวน ๑๐๒ ศูนย์ และ ๓๐ จังหวัด เป็นสถานที่จัดการเรียนการสอนด้านศาสนาให้แก่เด็กและเยาวชน เพื่อเป็นแหล่งปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม อบรมบ่มนิสัย และสร้างจิตสำนึกให้เยาวชนเห็นคุณค่าของศาสนา การปฏิบัติศาสนกิจ เพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวันและสามารถอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข อีกทั้งกรมการศาสนาเปิดพื้นที่โครงการพลังบวร : ชุมชนคุณธรรม ลานธรรม ลานวิถีไทย จำนวน ๒,๙๑๗ แห่ง เพื่อให้ศาสนสถานส่งเสริมให้เด็ก เยาวชน และประชาชนปฏิบัติตนตามหลักธรรมทางศาสนา น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สืบสานประเพณีวัฒนธรรมอันดีงามของไทย ตลอดจนขยายผลและพัฒนาเครือข่ายชุมชนคุณธรรม

นอกจากนี้ กรมการศาสนา จัดกิจกรรมจาริกเส้นทางบุญในมิติทางศาสนา โดยส่งเสริมให้เกิดสถานที่ท่องเที่ยวในมิติทางศาสนา มุ่งหวังให้เกิดการพัฒนาและจัดการแหล่งท่องเที่ยวภายในวัด ศาสนสถาน ชุมชน ได้อย่างเหมาะสมและมีคุณภาพที่ดีและยังสามารถส่งเสริมและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวในจังหวัดให้เป็นที่รู้จักในฐานะที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวในมิติทางศาสนาที่สำคัญของจังหวัดและของประเทศไทย โดยมีแนวทางในการขับเคลื่อน ดังนี้

๑. การใช้พื้นที่วัด/ศาสนสถาน/โบราณสถานทางศาสนา เป็นศูนย์กลางระดมคนในชุมชน ทำกิจกรรมสร้างความสามัคคีภายใต้หลักธรรมทางศาสนา ส่งเสริมการดำรงชีวิตด้วยวิถีพอเพียงอย่างต่อเนื่อง และยั่งยืนต่อไป

๒. การมีส่วนร่วมของคนในชุมชน โดยให้ประชาชนในชุมชนเกิดความผูกพันทางด้านจิตใจ มีบรรยากาศในการทำงานร่วมกันอย่างราบรื่น มีความรู้สึกร่วมรับผิดชอบต่อกิจกรรมที่ดำเนินงานด้วยความเต็มใจและพร้อมที่จะดำเนินการโครงการอย่างต่อเนื่องตลอดไป

๓. การใช้ทุนทางสังคม เน้นการใช้ทุนทางสังคมที่มีอยู่ในสังคมมากมาย ให้เกิดประโยชน์สูงสุด และมีความคุ้มค่า อาทิ ศาสนสถาน ศาสนบุคคล ผู้นำศาสนา ผู้นำชุมชน ปราชญ์ชาวบ้าน ทรัพยากรบุคคลที่มีศักยภาพในชุมชน ภูมิปัญญาไทย มรดกทางวัฒนธรรมไทยอันทรงคุณค่า โดยมารวมตัวกัน ร่วมคิด ร่วมทำจนเกิดเป็นพลังในชุมชน ที่จะร่วมกันพัฒนาชุมชนจากทุนทางสังคมเหล่านี้ให้เข้มแข็งและมีความสงบร่มเย็น

เป็นการส่งเสริมพระพุทธศาสนาและวัฒนธรรมประเพณีของคนไทย ตลอดจนส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม และการปฏิบัติตนตามหลักธรรมทางศาสนา สนับสนุนและส่งเสริมการท่องเที่ยวทางศาสนา โดยใช้แหล่งท่องเที่ยวโบราณสถานและวัด เกิดการบูรณาการของการท่องเที่ยวเชิงศาสนาและสร้างความเท่าเทียมในการแสวงหาโอกาสบนพื้นฐานของการพัฒนาการท่องเที่ยวในมิติทางศาสนาอย่างยั่งยืน ตลอดจนสร้างความเชื่อมโยงระหว่างชุมชนต่างๆ เพื่อให้เกิดเป็นเครือข่ายเพื่อการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในมิติทางศาสนาอย่างยั่งยืนตลอดทั้งการสร้างรายได้ในชุมชน

๔) สำนักงานปลัดกระทรวง กรมส่งเสริมวัฒนธรรม ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) ควรให้ความสำคัญในการณรงค์ให้เด็กและเยาวชนที่มีความคิดเห็นแตกต่างไปจากคนอื่น ยอมรับฟังความคิดเห็นที่มีความแตกต่างด้วยเหตุผล โดยสอดแทรกหลักการทางศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม เพื่อสร้างความเข้าใจและเกิดการยอมรับ

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม

ดำเนินโครงการชุมชนคุณธรรมน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ขับเคลื่อนด้วยพลังบวร กระจายอยู่ทั่วประเทศ ซึ่งชุมชนคุณธรรมฯ เหล่านี้ได้รับการส่งเสริมพัฒนาให้คนในชุมชนปฏิบัติตามหลักธรรมทางศาสนา นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นหลักในการพัฒนาคุณภาพชีวิต และดำรงชีวิตตามวิถีวัฒนธรรมไทยอันดีงาม มีระเบียบแบบแผนในการประพฤติปฏิบัติตนคนมีคุณธรรม จริยธรรม โดยมีพลังทางสังคมที่หล่อหลอมอบรม กล่อมเกลาให้คนในสังคมประพฤติปฏิบัติไปในทางที่ถูกต้องดีงาม ประกอบด้วย บ้าน วัด โรงเรียน หรือ “บวร” โดยมีสถาบันพระมหากษัตริย์เป็นศูนย์รวมจิตใจของประชาชนชาวไทย ได้รับการยกย่องเชิดชูให้เป็นสัญลักษณ์แห่งความสมัครสมานความผูกพัน เนื่องจากเป็นที่รวมของความผูกพันของบรรดาประชาชนทุกกลุ่ม ชุมชนทุกแห่ง และโดยเฉพาะอย่างยิ่งพระมหากษัตริย์ทรงปฏิบัติพระองค์เป็นประโยชน์แก่ส่วนรวมทำให้ความสำคัญแห่งสถาบันนี้มีมากขึ้นและก่อให้เกิดความประทับใจอย่างลึกซึ้ง จนกระทั่งองค์พระมหากษัตริย์ทรงเป็นที่เทิดทูนและหยั่งลึกลงในหัวใจของประชาชนทุกคน

กรมส่งเสริมวัฒนธรรม

การณรงค์ให้เด็กและเยาวชนที่มีความคิดเห็นแตกต่างไปจากคนอื่น ยอมรับฟังความคิดเห็นที่มีความแตกต่างด้วยเหตุผล โดยสอดแทรกหลักการทางศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม เพื่อสร้างความเข้าใจและเกิดการยอมรับ และกิจกรรมเกี่ยวกับการ ส่งเสริมการปฏิบัติตนที่สะท้อนคุณธรรม จริยธรรมในทุกช่วงวัย เพื่อให้เกิดการพัฒนาและส่งเสริม ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์รวมถึงการสร้างการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรมตลอดชีวิต

ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน)

มีการดำเนินกิจกรรมเพื่อส่งเสริมคุณธรรมของสังคมไทย ได้แก่ ๑) พัฒนาองค์ความรู้/งานวิจัย ศึกษาวิจัยประเด็นคุณธรรม วิธีการสร้างคุณธรรม พัฒนาเป็นโมเดล และทดลองดำเนินการในพื้นที่นำร่อง รวมทั้งการนำไปใช้ในการเรียนการสอน เช่น ในวิชาศึกษาทั่วไป ๒) สื่อสารเผยแพร่และรณรงค์การส่งเสริมคุณธรรม โดยเฉพาะช่องทางสื่อสังคมออนไลน์ ๓) สร้างแพลตฟอร์มในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เช่น การประชุมวิชาการ (Symposium) หรือในรูปแบบดิจิทัลแพลตฟอร์ม รวมทั้งการสร้างและพัฒนาเครือข่ายสถานศึกษาคุณธรรม เพื่อส่งเสริมคุณธรรมและทำให้เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของกลุ่มเยาวชนคนรุ่นใหม่

๕) กรมการศาสนาและกรมส่งเสริมวัฒนธรรม ควรจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการส่งเสริมการปฏิบัติตนที่สะท้อนคุณธรรม จริยธรรมในทุกช่วงวัย เพื่อให้เกิดการพัฒนาและส่งเสริมศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ รวมถึงการสร้างการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรมตลอดชีวิต

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กระทรวงวัฒนธรรม มีการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมตั้งแต่วัยเด็ก โดยผ่านการบ่มเพาะจากครอบครัว สถาบันการศึกษาเพื่อพัฒนาทุนมนุษย์สร้างคนไทยที่มีคุณภาพ เป็นคนดี คนเก่ง มีจิตสำนึก มีความรับผิดชอบต่อสังคม ผ่านภารกิจของหน่วยงานในสังกัดหลายหน่วยงาน ได้แก่ กรมการศาสนา กรมส่งเสริมวัฒนธรรม

กรมการศาสนา

กรมการศาสนา ส่งเสริมปฏิบัติตนที่สะท้อนคุณธรรม จริยธรรมในทุกช่วงวัย เพื่อให้เกิดการพัฒนาและส่งเสริมศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ รวมทั้งการสร้างการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรมตลอดชีวิต โดยขับเคลื่อนโครงการ/กิจกรรม ดังนี้

๑. ขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔) บูรณาการทำงานร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคมและภาคประชาชน เพื่อขับเคลื่อนงานตามแผนแม่บทฯ โดยมีเป้าหมายในการปลูกฝังคุณธรรม สร้างคนดี สังคมดีให้ "คุณธรรมนำการพัฒนา" ที่มีความโดดเด่น ๓ ประการ กล่าวคือคนในชุมชนปฏิบัติตามหลักธรรมทางศาสนา ดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และวิถีวัฒนธรรมไทยที่ดีงาม โดยใช้มิติทางวัฒนธรรมในการสร้างความเข้าใจ เข้าถึงและพัฒนา ตลอดจนบูรณาการการทำงานกับทุกพื้นที่

๒. ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ของเด็ก เยาวชน และประชาชนในมิติพื้นที่ กรมการศาสนา มีพื้นที่เป้าหมายของศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ ศูนย์อบรมศาสนาอิสลามและจริยธรรมประจำมัสยิด ชุมชนคุณธรรมขับเคลื่อนด้วยพลังบวร : ลานธรรม ลานวิถีไทย ซึ่งกรมการศาสนาจะดำเนินการส่งเสริมการปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมที่ดีทั้งด้านคุณธรรม จริยธรรม วัฒนธรรมของคนไทยในทุกช่วงวัย

๓. ส่งเสริมการจัดกิจกรรมทางศาสนาในทุกช่วงวัย โดยถ่ายทอดผ่านกิจกรรมที่หลากหลาย อาทิ โครงการเข้าวัดวันธรรมสวนะ กิจกรรมประกวดบรรยายธรรม และสวดมนต์หมู่สรรเสริญพระรัตนตรัย ทำนองสรภัญญะ กิจกรรมบรรพชาอุปสมบทพระภิกษุสามเณรและบวชศีลจาริณีภาคฤดูร้อน สวดมนต์ข้ามปี และกิจกรรมวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา

กรมส่งเสริมวัฒนธรรม

กรมส่งเสริมวัฒนธรรม มีวิสัยทัศน์ คือ เป็นองค์กรหลักที่ส่งเสริมคุณค่าความเป็นไทยอย่างยั่งยืน โดยมีพันธกิจคือ ส่งเสริมและสนับสนุนให้คนไทยมีค่านิยมที่ดีงามและเหมาะสม ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของเครือข่ายทางวัฒนธรรมของทุกภาคส่วนให้มีความเข้มแข็ง ส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรม ให้มีศักยภาพ สงวนรักษา พัฒนาต่อยอด และเผยแพร่มรดกภูมิปัญญาไทยสู่ระดับนานาชาติ ยกย่องเชิดชูเกียรติและสนับสนุนการดำเนินงานของศิลปินแห่งชาติ ผู้ทรงคุณวุฒิทางวัฒนธรรม ผู้มีผลงานดีเด่นทางวัฒนธรรมและศิลปินพื้นบ้าน ส่งเสริมและพัฒนางานภาพยนตร์และวีดิทัศน์ รวมถึงส่งเสริมให้เยาวชนและประชาชนทั่วไปเคารพในหลักการและควมมีเหตุผลในการใช้ชีวิตและมารยาททั่วไปในสังคม เช่น มารยาทในที่สาธารณะ ในโรงภาพยนตร์ การเข้าประชุม การใช้ลิฟต์ การใช้ห้องน้ำสาธารณะ การสนทนากับผู้อื่น การโดยสารรถสาธารณะ การสร้างวินัยจราจร “ขอโทษครับ ขอขอบคุณค่ะ” “สัจจดี วิถีไทย” รวมไปถึงการเสริมสร้างวัฒนธรรมประชาธิปไตยในสังคมไทย เป็นต้น

๒) กรมศิลปากร

(๑) ควรสร้างและขยายเครือข่ายชุมชนเพื่อช่วยอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและโบราณสถานต่าง ๆ ในพื้นที่ และให้ความรู้แก่เครือข่ายชุมชนโดยการนำระบบเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการสื่อสารหรือให้คำปรึกษาแนะนำให้แก่เครือข่ายชุมชนเพื่อรับทราบถึงวิธีการดูแลรักษาศิลปวัฒนธรรมให้คงสภาพเดิมให้มากที่สุดภายใต้งบประมาณและทรัพยากรที่มีอย่างจำกัด เพื่อให้เกิดความคุ้มค่าที่สุด รวมทั้งควรประสานความร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการบำรุงรักษาโบราณสถานและโบราณวัตถุ ให้คงอยู่กับพื้นที่ต่อไป

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กรมศิลปากร ได้ดำเนินการเชิงรุกด้วยการสร้างเครือข่ายการอนุรักษ์มรดกทางศิลปวัฒนธรรม อาทิ พระสังฆาธิการที่จะช่วยดูแลโบราณสถานที่เป็นวัด หรืออาสาสมัครท้องถิ่นในการดูแลรักษามรดกทางศิลปวัฒนธรรม (อส.มศ.) โดยให้ประชาชนในท้องถิ่นที่มีแหล่งโบราณสถานหรือแหล่งโบราณคดีอยู่เข้ามา มีส่วนร่วมในการเป็นอาสาสมัครช่วยดูแลรักษา ค้ำครอง ป้องกันแหล่งในท้องถิ่นของตนให้คงไว้เป็นมรดกทางวัฒนธรรมสืบไป ตลอดจนเครือข่ายชุมชนในท้องถิ่นต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นเครือข่ายพิพิธภัณฑ์ เครือข่ายศิลปิน นาฏดุริยางคศิลป์ เป็นต้น

ตลอดจนกรมศิลปากรนำข้อมูลเข้าไปในระบบเทคโนโลยีด้วยระบบข้อมูลแหล่งเรียนรู้มรดก
ศิลปวัฒนธรรมเชิงพื้นที่ Geographic Information System (GIS) www.gis.finearts.go.th ซึ่งระบบ
ดังกล่าว สามารถให้เครือข่าย ชุมชน อปท. อาสาสมัครท้องถิ่นในการดูแลรักษามรดกทางศิลปวัฒนธรรม
(อสม.มค) รวมถึงประชาชน สามารถใช้ฐานข้อมูลในการอนุรักษ์และพัฒนาศิลปวัฒนธรรมของชุมชนในพื้นที่
ได้เห็นถึงข้อมูลเชิงพื้นที่ ภาพ แผนที่ และข้อมูลที่มีพิกัดตำแหน่ง เพื่อนำไปใช้ประโยชน์สืบค้นข้อมูลแหล่ง
โบราณสถาน ชุมชนและเมืองโบราณ อุทยานประวัติศาสตร์ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ และแหล่งมรดก
ศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นและทั่วประเทศ

(๒) ควรกำหนดแผนงานหรือโครงการเพื่อสร้างความน่าสนใจให้แก่อุทยานประวัติศาสตร์ พิชัยภัณฑ์ เพื่อดึงดูดให้ประชาชนหันมาให้ความสนใจประวัติศาสตร์และโบราณคดีของไทย รวมถึงควรกำหนดแผนงานหรือโครงการให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตรูปแบบใหม่และนาระบบเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้และกำหนดโปรแกรมการท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมายเพื่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างเข้าใจในทุกช่วงวัยด้วย

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

ปัจจุบันกรมศิลปากรได้นำเอาเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม
เพื่อให้นักท่องเที่ยวสามารถเข้าถึงข้อมูลได้เสมือนจริง ดังนี้

๑. การใช้ QR Code มาช่วยในการดำเนินการ เพื่อเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยี โดย QR Code จะอธิบายถึงประวัติความเป็นมาของโบราณสถาน โบราณวัตถุในแต่ละพื้นที่ทั่วประเทศซึ่งจะมีคำอธิบาย จำนวน ๒ ภาษา ได้แก่ ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

๒. ระบบข้อมูลแหล่งเรียนรู้มรดกศิลปวัฒนธรรมเชิงพื้นที่ Geographic Information System (GIS) www.gis.finearts.go.th เป็นระบบสารสนเทศที่มีลักษณะข้อมูลเชิงพื้นที่ ภาพ แผนที่ และข้อมูลที่มีพิกัดตำแหน่ง เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการเผยแพร่ข้อมูล การจัดการ และให้บริการสืบค้นข้อมูล แหล่งโบราณสถาน ชุมชนและเมืองโบราณ อุทยานประวัติศาสตร์ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ และแหล่งมรดกศิลปวัฒนธรรมของกรมศิลปากร

๓. การเข้าอุทยานประวัติศาสตร์เสมือนจริง (Virtual Historical Park) และการเข้าชมพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติทั่วประเทศ รวม ๔๒ แห่ง ในรูปแบบเสมือนจริง (Virtual Museum) บนเว็บไซต์ <http://virtualhistoricalpark.finearts.go.th> และ <http://virtualmuseum.finearts.go.th> รวมทั้ง VR Smart heritage บอกเล่าประวัติความเป็นมา มีภาพแผนที่และภาพโบราณสถานให้ได้ชม รวมทั้งภาพมุมสูงที่ทำให้มองเห็นโดยรอบแบบ ๓๖๐ องศา เลือกชมได้ ๒ ภาษา ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ขยายภาพได้ พร้อมรับฟังเสียงบรรยายได้อีกด้วย

๗) สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ควรพิจารณาขยายบทบาทให้เชื่อมโยงกับประชาชน ในชุมชนและสังคมให้มากขึ้น เพื่อถ่ายทอดงานด้านนาฏศิลป์ ดุริยางคศิลป์ คีตศิลป์ ทศนศิลป์ ให้ประชาชน เกิดความภาคภูมิใจในมรดกภูมิปัญญาของบรรพบุรุษในด้านการศิลปะซึ่งทำให้เกิดความสำนึกความรักชาติ และความเป็นไทย

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ เป็นส่วนราชการสังกัดกระทรวงวัฒนธรรม มีวัตถุประสงค์ให้ การศึกษาและส่งเสริมวิชาการ ตั้งแต่ระดับพื้นฐานวิชาชีพถึงวิชาชีพขั้นสูง ด้านนาฏศิลป์ ดุริยางคศิลป์ คีตศิลป์ ช่างศิลป์ ทั้งไทยและสากล รวมทั้งศิลปวัฒนธรรมระดับท้องถิ่นและระดับชาติ ทำการสอน ทำการแสดง ทำการวิจัย และให้บริการทางวิชาการ ตลอดจนส่งเสริม สืบสาน สร้างสรรค์ ทะนุบำรุง และเผยแพร่ ศิลปวัฒนธรรมอันเป็นเอกลักษณ์ของชาติและศิลปวัฒนธรรมที่หลากหลายของชุมชนในท้องถิ่น ซึ่งในการ ดำเนินงานที่ผ่านมาสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ได้ตระหนักถึงบทบาทให้เชื่อมโยงกับประชาชนในชุมชน และสังคมในการถ่ายทอดงานด้านนาฏศิลป์ ดุริยางคศิลป์ คีตศิลป์ ทศนศิลป์ ให้ประชาชนเกิดความภาคภูมิใจ ในมรดกภูมิปัญญาของบรรพบุรุษในด้านการศิลปะ ซึ่งทำให้เกิดความสำนึกความรักชาติและความเป็นไทย โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์จัดโครงการต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนกิจกรรมดังกล่าว อาทิเช่น

๑. โครงการส่งเสริมเด็กไทยเล่นดนตรีไทย คนละ ๑ ชิ้น ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการส่งเสริม ให้เด็กและเยาวชนรักในศิลปวัฒนธรรมไทยและท้องถิ่น โดยเด็กและเยาวชนผู้สนใจ ที่อยู่โรงเรียนใกล้เคียง สถานศึกษาในสังกัดสถาบันฯ ทั้ง ๑๔ แห่ง จำนวน ๑,๖๘๐ คน ที่เข้าร่วมกิจกรรมสามารถเล่นดนตรีไทย ได้อย่างน้อยคนละ ๑ ชิ้น

๒. โครงการเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมสู่ถิ่นไทย ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อรักษา สืบสาน และเผยแพร่ ศิลปะการแสดงอันเป็นมรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของมนุษยชาติ เพื่อให้เยาวชน และประชาชน มีความรู้ความเข้าใจ และมีโอกาสชื่นชมและภาคภูมิใจในศิลปะการแสดงอันเป็นนาฏกรรมชั้นสูง สร้างความรักและสามัคคีของคนในชาติด้วยมิติทางศิลปะและวัฒนธรรม โดยจัดกิจกรรมจัดแสดง ๔ ภาค เรื่องรามเกียรติ์ ตอน พระรามราชสุริยวงศ์ จำนวน ๑๐ ครั้ง ใน ๔ ภูมิภาค ได้แก่ ภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ และกรุงเทพมหานคร

๓. โครงการส่งเสริมวิชาการด้านนาฏศิลป์ ดุริยางคศิลป์ และทศนศิลป์ ที่มีวัตถุประสงค์ เพื่อส่งเสริมและสนับสนุน ชุมชน หน่วยงานราชการ เอกชน และประชาชนทั่วไปให้มีการเรียนรู้ ความเข้าใจ ด้านนาฏศิลป์ ดุริยางคศิลป์ ทศนศิลป์ ที่ถูกต้อง เพื่อพัฒนาความรู้และความสามารถของครู อาจารย์ นักเรียน และนักศึกษา ระดับท้องถิ่น ยกตัวอย่างเช่น จัดอบรมโครงการบริการวิชาการด้านดนตรีไทยให้กับเยาวชน ในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จัดโครงการค่ายสอนดนตรีนาฏศิลป์ จัดโครงการกิจกรรมสืบสาน ด้านนาฏศิลป์ รวมถึงจัดอบรมหลักสูตรระยะสั้น ด้านนาฏศิลป์ ดุริยางคศิลป์ คีตศิลป์ ช่างศิลป์ และทศนศิลป์ เพื่อเป็นการสืบสาน สร้างสรรค์งานด้านศิลปวัฒนธรรมให้คงอยู่และเป็นที่ยอมรับแก่สาธารณชน เป็นต้น

๘) ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) ควรนำรายงานสถานการณ์คุณธรรมจริยธรรมในสังคมไทยประจำปีและผลงานวิจัยที่เป็นองค์ความรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมคุณธรรมมาปรับใช้ในการวางแผนการแก้ไขปัญหาทางสังคมโดยการขับเคลื่อนผ่านเครือข่ายภาคประชาสังคมเพื่อเสริมสร้างสังคมที่เป็นธรรมและเสริมสร้างจิตสำนึกที่ดีของคนไทย ตลอดจนปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมในจิตใจและเป็นการปรับเปลี่ยนค่านิยมและการต่อต้านการทุจริตได้อีกทางหนึ่งด้วย

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

ศูนย์คุณธรรมได้พัฒนาองค์ความรู้ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ใน ๓ ประเภท ได้แก่

๑. องค์ความรู้ด้านการสำรวจสถานการณ์ของสังคมไทย (National survey)

๒. องค์ความรู้การส่งเสริมคุณธรรมของเครือข่ายทางสังคม

๓. องค์ความรู้ประเด็นทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับคุณธรรม (Issue Based)

โดยศูนย์คุณธรรมได้นำรายงานสถานการณ์คุณธรรมและผลงานวิจัยองค์ความรู้ด้านการส่งเสริมคุณธรรมมาปรับใช้ในการวางแผนการแก้ไขปัญหาทางสังคมผ่านเครือข่ายทางสังคม เพื่อเสริมสร้างสังคมคุณธรรมและส่งเสริมการปลูกจิตสำนึกที่ดีของคนไทย ดังนี้

๑. องค์ความรู้ด้านการสำรวจสถานการณ์ของสังคมไทย (National survey) โดยจัดทำรายงานสถานการณ์คุณธรรม ปี ๒๕๖๓ นำเสนอในเวทีสาธารณะโดยแถลงข่าวและจัดเสวนา “๑๐ ปราบปรามคุณธรรมช่วงสถานการณ์โควิด ๑๙” รวมทั้งการจัดประชุมรับฟังความเห็นภาคีเครือข่ายสมาชิกคุณธรรมแห่งชาติ “คุณธรรมกับการแก้ไขปัญหาวิกฤติในสังคมไทยปัจจุบัน”

๒. องค์ความรู้การส่งเสริมคุณธรรมของเครือข่ายทางสังคม โดยนำองค์ความรู้ไปขับเคลื่อนผ่านเครือข่ายทางสังคมต่างๆ ได้แก่ ๑) องค์ความรู้คุณธรรมกับการพัฒนาระบบนิเวศมนุษย์ ภาครัฐ ภาคธุรกิจ ภาคการศึกษา สื่อมวลชน สถาบันทางศาสนา ชุมชน ประชาสังคม และครอบครัว รวมทั้งเผยแพร่สู่สาธารณะผ่านเว็บไซต์และแอปพลิเคชันของศูนย์คุณธรรม ๒) จัดอบรมหลักสูตร “การจัดการความรู้ สู่การเปลี่ยนแปลงทางสังคม” KM for Social Change) กับเครือข่ายทางสังคม ๖ ภาคส่วน ได้แก่ ภาครัฐ ภาคธุรกิจ ภาคการศึกษา สื่อมวลชน สถาบันทางศาสนา และชุมชน/ประชาสังคม/ครอบครัว

๓. องค์ความรู้ประเด็นทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับคุณธรรม (Issue Based) โดยเป็นองค์ความรู้ที่ตอบโจทย์กับสถานการณ์ปัญหาปัจจุบันและเผยแพร่สู่เครือข่ายทางสังคมและสาธารณะผ่านช่องทางเว็บไซต์และแอปพลิเคชันของศูนย์คุณธรรม ได้แก่ คู่มือการดูแลสุขภาพด้วยกองทัพอาสาพลังบวก การถอดบทเรียน “งานจิตอาสา” เพื่อพัฒนากระบวนการส่งเสริมจิตอาสาในสังคมไทย

๙) หอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน)

(๑) ควรนำภาพยนตร์ไทยมาใช้ประโยชน์ในการพัฒนาจิตใจของคนไทยและโน้มน้าวผู้ผลิตภาพยนตร์ให้ผลิตภาพยนตร์ที่อิงประวัติศาสตร์เสริมสร้างความรักสามัคคีต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ตลอดจนเป็นการปลูกฝังจิตใจและเสริมสร้างคนดีให้เกิดขึ้นในสังคม สร้างความตระหนักของผู้ชมภาพยนตร์ให้เห็นถึงการเสียสละของบรรพชนที่ทำให้มีประเทศไทยในทุกวันนี้

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

หอภาพยนตร์มีภารกิจในการรวบรวมภาพยนตร์ สื่อโสตทัศน์และสิ่งเกี่ยวเนื่อง รวมถึงภาพยนตร์อิงประวัติศาสตร์ เพื่อบริการประชาชนและผู้ที่สนใจค้นคว้าข้อมูลต่างให้ใช้ประโยชน์ในการต่อยอดต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็น นักวิชาการ ผู้ผลิตรายการโทรทัศน์ผู้ผลิตภาพยนตร์

(๒) ควรใช้สื่อภาพยนตร์ซึ่งเป็นสื่อที่สามารถเข้าถึงได้ง่ายของชาวไทยและต่างชาติในทุกช่วงวัย สร้างจิตสำนึกที่ดีผ่านภาพยนตร์ สามารถสร้างให้เห็นคุณค่าด้านศิลปวัฒนธรรม ด้านภาษารักและเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ให้เป็นที่สนใจและส่งเสริมเชิดชูบรรพบุรุษของไทยที่เสียสละชีวิตเพื่อให้ประเทศไทยยังคงอยู่ได้ในปัจจุบัน รวมถึงภาพยนตร์เชิงประวัติศาสตร์ สามารถหล่อหลอมบุคลากรของประเทศให้เติบโตในทิศทางที่เป็นคุณแก่ประเทศชาติ

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

หอภาพยนตร์ได้ดำเนินการเผยแพร่ภาพยนตร์ข่าวบันทึกพระราชกรณียกิจในระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภาพเคลื่อนไหวบันทึกเหตุการณ์สำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์ในราชวงศ์จักรีที่หาได้ยาก ผ่านช่อง Youtube “Film Archive Thailand (หอภาพยนตร์)” และบันทึกเหตุการณ์สำคัญที่เกี่ยวข้องกับคนไทยหรือประเทศไทยซึ่งทำให้เห็นการเปลี่ยนแปลงสภาพสังคมในยุคต่าง ๆ และภาพยนตร์ที่หอภาพยนตร์ได้ประกาศขึ้นทะเบียนเป็นมรดกของชาติ มีจำนวน ๑,๐๘๓ เรื่อง

และหอภาพยนตร์ดำเนินโครงการโรงหนังโรงเรียนเพื่อจัดฉายภาพยนตร์ที่คัดสรรพิเศษเพื่อเสริมหลักสูตรประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็กนักเรียน ในโรงเรียนระดับอนุบาลจนถึงมัธยม ทุกภาคการศึกษาในเวลาเช้า-บ่าย และโครงการโรงหนัง เดินทางจัดกิจกรรมโรงหนังโรงเรียนเพื่อฉายภาพยนตร์ส่งเสริมการเรียนรู้ให้นักเรียนในโรงเรียนและจัดฉายภาพยนตร์ที่หอภาพยนตร์อนุรักษ์เผยแพร่ให้ประชาชนทั่วไปได้รับชมซึ่งเป็นกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการใช้ภาพยนตร์เป็นสื่อแห่งการเรียนรู้สำหรับเด็กและเยาวชน โดยใช้โรงภาพยนตร์เป็นเสมือนห้องเรียน และภาพยนตร์ที่ฉายเป็นเหมือนบทเรียนในตำรา โดยมีทั้งภาพยนตร์ไทยและภาพยนตร์ต่างประเทศ ซึ่งหอภาพยนตร์ได้คัดสรรแล้วว่ามีเนื้อหาเหมาะแก่การเรียนรู้สำหรับเด็กในแต่ละช่วงวัยและช่วงชั้นเรียนต่าง ๆ ซึ่งจะช่วยให้เด็กและเยาวชนได้รับความรู้ควบคู่กับความบันเทิงอย่างมีประสิทธิภาพ

๒.๑๘ กระทรวงศึกษาธิการ

๑) ควรหาแนวทางป้องกัน และแก้ไขปัญหาการจ่ายเงินสินบน กรณีผู้ปกครองต้องการให้บุตรหลานได้เข้าศึกษาในสถานศึกษาที่มีชื่อเสียง เนื่องจากที่ผ่านมาผู้ปกครองจำนวนหนึ่งมีความต้องการขอให้บุตรหลานของตนได้ศึกษาในสถานศึกษาที่มีชื่อเสียง จึงได้เสนอเงินในรูปแบบเงินบริจาคให้แก่โรงเรียนเพื่อแลกกับสิทธิที่ให้ผู้ปกครองให้บุตรหลานได้เข้าศึกษาในสถานศึกษานั้น ๆ ดังนั้น เพื่อให้เกิดความเท่าเทียมกันทางสังคมและเพื่อมิให้เกิดค่าใช้จ่ายกับผู้ปกครองในลักษณะแข่งขันกันบริจาค กระทรวงศึกษาธิการต้องแก้ไขปัญหาดังกล่าวให้หมดไปโดยเร็ว

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นหน่วยงานหลักที่ดำเนินการตามประเด็นข้อสังเกตฯ ดังกล่าวข้างต้น รับทราบและกำหนดแนวปฏิบัติตามมาตราการป้องกันการทุจริตในการเรียกรับทรัพย์สินหรือประโยชน์ตอบแทนเพื่อโอกาสในการเข้าเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามมติคณะรัฐมนตรี ที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเสนอในปีงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔ กระทรวงศึกษากำหนดนโยบายและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการรับนักเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา ๒๕๖๔ โดยมีหลักการโดยสรุป ดังนี้

๑. การมีส่วนร่วม โดยการเปิดโอกาสให้หน่วยงาน องค์กร และคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการรับนักเรียน เพื่อให้กระบวนการรับนักเรียนมีความเป็นธรรม เสมอภาค โปร่งใส ตรวจสอบได้ ตามหลักธรรมาภิบาล

๒. การสร้างโอกาสที่เป็นธรรม เพื่อให้เด็กทุกคนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีโอกาสได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ สอดคล้องกับศักยภาพ ความถนัด และความสนใจ ของแต่ละบุคคล

๓. การบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ มีกระบวนการทำงานที่รวดเร็ว มีประสิทธิภาพ มุ่งเน้นให้เด็กทุกคนได้รับโอกาสในการเข้าเรียนอย่างทั่วถึง ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา

๔. การสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ มีการประชาสัมพันธ์ที่หลากหลาย สร้างการรับรู้ เพื่อให้เกิดความเข้าใจและความเชื่อมั่น สื่อสารแลกเปลี่ยนข้อมูลเพื่อลดความขัดแย้ง มีการประยุกต์ใช้สื่อเทคโนโลยี และระบบเครือข่ายต่าง ๆ ที่สามารถสื่อสารไปยังผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้อย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ

ทั้งนี้ ได้กำหนดบทบาทขององค์กรและคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การรับนักเรียนมีความเป็นธรรม เสมอภาค สุจริต โปร่งใส และตรวจสอบได้ โดยมุ่งเน้นประสิทธิภาพตามหลักธรรมาภิบาล เป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ดังนี้

๑. กำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จัดทำประกาศนโยบายและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการรับนักเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดปฏิทินการรับนักเรียน จำนวนนักเรียนต่อห้อง ประชาสัมพันธ์ให้บุคคล คณะบุคคล องค์กร หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเกิดการรับรู้ เข้าใจ ประสานการดำเนินการรับนักเรียนกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดทำระบบ รวบรวม ประมวล แผนการรับนักเรียน รายงานการดำเนินการรับนักเรียนในภาพรวม และกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล การรับนักเรียนของหน่วยงานในสังกัด

๒. กำหนดให้คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด พิจารณาให้ความเห็นชอบแนวปฏิบัติการรับนักเรียนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาให้สอดคล้องกับประกาศนโยบายและแนวปฏิบัติของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และบริบทของจังหวัด พิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการรับนักเรียนระดับเขตพื้นที่การศึกษาที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเสนอ พิจารณาให้ความเห็นชอบการเปิดรับนักเรียนระดับชั้นอนุบาล ๑ (๓ ปีบริบูรณ์) ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และกำกับดูแล การดำเนินงานการรับนักเรียนภายในจังหวัดให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย สุจริต โปร่งใส ตรวจสอบได้ เป็นธรรม และเสมอภาค ตามหลักธรรมาภิบาล

๓. กำหนดให้สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด เสนอแต่งตั้งคณะกรรมการรับนักเรียนระดับเขตพื้นที่การศึกษา ประสานและสนับสนุนการดำเนินงานรับนักเรียนในจังหวัดร่วมกับทุกหน่วยงานที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๔. กำหนดให้คณะกรรมการรับนักเรียนระดับเขตพื้นที่การศึกษา พิจารณาแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการรับนักเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดูแลการรับนักเรียนภายในเขตพื้นที่การศึกษาและร่วมกับเขตพื้นที่การศึกษาอื่นภายในจังหวัดให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย กำหนดมาตรการป้องกัน ป้องปราม กำกับ ติดตามให้การรับนักเรียนเป็นไปด้วยความสุจริต โปร่งใส เสมอภาค ยุติธรรม และตรวจสอบได้ ให้ความเห็นชอบแผนการรับนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ให้ความเห็นชอบเขตพื้นที่บริการ คุณสมบัติของผู้สมัครเข้าเรียน สัดส่วนการรับนักเรียน วิธีการคัดเลือกนักเรียน จำนวนนักเรียนต่อห้อง และป้องกัน วินิจฉัยและแก้ไขปัญหาเรื่องการรับนักเรียนให้ได้ข้อยุติ

๕. กำหนดให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการรับนักเรียน ระดับเขตพื้นที่การศึกษา จัดทำแนวปฏิบัติการรับนักเรียน ประกาศแนวปฏิบัติการรับนักเรียน รวบรวม ประมวลแผนการรับนักเรียน จัดทำสำมะโนประชากร และข้อมูลสารสนเทศเด็กในเขตพื้นที่การศึกษา ประสานโรงเรียนเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อสำรวจจำนวนนักเรียน ที่จะรองรับได้ และวางแผนรับเด็กเข้าเรียน ประกาศรายชื่อโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษา โรงเรียนที่จัดตั้งด้วย วัตถุประสงค์พิเศษ โรงเรียนที่จัดห้องเรียนพิเศษ เขตพื้นที่บริการของแต่ละโรงเรียนและสัดส่วนการรับนักเรียน ประกาศรายละเอียดการส่งเด็กเข้าเรียนในสถานศึกษาและจัดสรรโอกาสเข้าศึกษาต่อระหว่างสถานศึกษา ที่อยู่ในเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับ และแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ปกครองของเด็กทราบ ประกาศจัดหาที่เรียน ให้นักเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาทุกคนที่ไม่มีที่เรียน ส่งเสริมและประกันโอกาสให้เด็กที่อยู่ในเกณฑ์การศึกษา ภาคบังคับได้เข้าเรียนอย่างทั่วถึง ควบคุม กำกับ ดูแล ให้โรงเรียนรับนักเรียนต่อห้องไม่เกินตามนโยบาย ที่กำหนด ประสานกับสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดและหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องให้จัดการศึกษาสำหรับเด็กที่ไม่สามารถเข้าเรียนในโรงเรียนปกติได้ รายงานผลการดำเนินการรับ นักเรียน ภายใน ๑๕ วัน หลังจากวันสิ้นสุดการรับนักเรียน และดำเนินการใด ๆ เพื่อการรับนักเรียน ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เป็นไปด้วยความเป็นธรรม สุจริต โปร่งใส ตรวจสอบได้ และเสมอภาค ตามหลักธรรมาภิบาลให้เป็นไปตามกฎหมาย มติคณะรัฐมนตรี และระเบียบอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๖. กำหนดให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้ความเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ ประกาศเขตพื้นที่บริการแผนการรับนักเรียนของโรงเรียน ให้คำปรึกษา แนะนำ ตรวจสอบ การรับนักเรียนให้มีความ สุจริต โปร่งใส ตรวจสอบได้ เป็นธรรม และเสมอภาค ตามหลักธรรมาภิบาลให้เป็นไปตามกฎหมาย มติคณะรัฐมนตรี และระเบียบอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๗. กำหนดให้คณะกรรมการรับนักเรียนระดับโรงเรียน พิจารณากลับกรองแผนการรับ นักเรียน สัดส่วนการรับนักเรียน วิธีการคัดเลือกนักเรียนเพื่อคณะกรรมการรับนักเรียนระดับเขตพื้นที่ การศึกษาพิจารณาให้ความเห็นชอบ ดูแลการรับนักเรียนของโรงเรียนให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย กำหนด มาตรการป้องกัน กำกับ ติดตามให้การรับนักเรียนของโรงเรียนเป็นไปด้วยความสุจริต โปร่งใส ตรวจสอบได้ ยุติธรรม และเสมอภาค ป้องกันและแก้ไขปัญหาเรื่องการรับนักเรียนให้ได้ข้อยุติ

๘. กำหนดให้โรงเรียนแต่งตั้งคณะกรรมการรับนักเรียนระดับโรงเรียน จัดทำแผนการรับ นักเรียน เขตพื้นที่บริการ คุณสมบัติของผู้สมัครเข้าเรียนในเขตพื้นที่บริการ จัดทำประกาศและดำเนินการ รับนักเรียนของโรงเรียน สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการรับนักเรียนของโรงเรียนให้แก่ผู้ปกครองและประชาชน ประสานโรงเรียนสังกัดอื่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อดำเนินการรับเด็ก เข้าเรียน ประสานโรงเรียนสังกัดอื่น องค์กร และหน่วยงานทางการศึกษาอื่นที่เกี่ยวข้องให้จัดการศึกษาสำหรับ เด็กที่ไม่สามารถเข้าเรียนในโรงเรียนปกติได้ มีที่เรียนอย่างเหมาะสม ประกาศผลการรับนักเรียนของโรงเรียน ให้เป็นไปด้วยความโปร่งใส ตรวจสอบได้ สนับสนุนให้นักเรียนและผู้ปกครองมีโอกาสเยี่ยมชมโรงเรียน เพื่อประกอบการตัดสินใจ ส่งเสริมให้เด็กที่อยู่ในเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับ ทั้งเด็กปกติ เด็กพิการ ผู้ด้อยโอกาส และผู้มีความสามารถพิเศษ รวมทั้งผู้ที่ยังไม่จบการศึกษาภาคบังคับได้เข้าเรียนศึกษาภาคบังคับอย่างทั่วถึง และดำเนินการใด ๆ เพื่อการรับนักเรียนที่สุจริต โปร่งใส ตรวจสอบได้ และเสมอภาค ตามหลักธรรมาภิบาล ให้เป็นไปตามกฎหมาย มติคณะรัฐมนตรีและระเบียบอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

นอกจากนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดนโยบายและแนวปฏิบัติ เกี่ยวกับการรับนักเรียนของโรงเรียนในสังกัด โดยยึดหลักการมีส่วนร่วม การสร้างโอกาสที่เป็นธรรม

การบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ และการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ ผ่านกระบวนการการดำเนินงาน รับนักเรียนที่มีองค์กรและคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องระดับต่าง ๆ คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด คณะกรรมการรับนักเรียนระดับเขตพื้นที่การศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และคณะกรรมการ รับนักเรียนระดับโรงเรียน ตามลำดับ เพื่อให้การรับนักเรียนมีความเป็นธรรม เสมอภาค สุจริต โปร่งใส และ ตรวจสอบได้ โดยมุ่งเน้นประสิทธิภาพตามหลักธรรมาภิบาลเป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๕๔ ซึ่งมีแนวปฏิบัติในการรับนักเรียนดังนี้

ก่อนประถมศึกษา : ห้ามสอบวัดความสามารถทางวิชาการ หรือสมรรถนะอื่น ๆ กรณีรับเด็ก อายุ ๓ ปีบริบูรณ์ ต้องผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะกรรมการรับนักเรียน ระดับโรงเรียน ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด ตามลำดับ

ประถมศึกษาปีที่ ๑ : รับเด็กอายุย่างเข้าปีที่ ๗ หรือจบการศึกษาก่อนประถมศึกษา ที่อยู่ใน เขตพื้นที่บริการของโรงเรียน โดยห้ามสอบวัดความสามารถทางวิชาการ หรือสมรรถนะอื่น ๆ

มัธยมศึกษาปีที่ ๑ : รับเด็กที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ โดยสัดส่วนการรับและวิธีการคัดเลือก ให้เป็นไปตามประกาศของโรงเรียน และต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการรับนักเรียนระดับเขตพื้นที่ การศึกษา สอดคล้องตามแนวปฏิบัติการรับนักเรียนของเขตพื้นที่การศึกษา ที่ได้รับความเห็นชอบจาก กศจ.

มัธยมศึกษาปีที่ ๔ : รับนักเรียนที่จบ ม.๓ จากโรงเรียนเดิม ทุกคนมีสิทธิ์ที่จะเรียนต่อ ในสถานศึกษาเดิม ตามศักยภาพของนักเรียน และตามแผนการรับนักเรียนของโรงเรียน โดยสัดส่วนการรับ และวิธีการคัดเลือกให้เป็นไปตามประกาศของโรงเรียน และต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการรับ นักเรียนระดับเขตพื้นที่การศึกษา สอดคล้องตามแนวปฏิบัติการรับนักเรียนของเขตพื้นที่การศึกษา ที่ได้รับความ เห็นชอบจาก กศจ.

การรับนักเรียนเงื่อนไขพิเศษ ซึ่งได้กำหนดตามที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการ ทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) เสนอให้ยกเลิกหลักเกณฑ์การรับนักเรียนกรณีนักเรียนที่มีเงื่อนไขพิเศษทั้ง ๗ ข้อ เนื่องจากเป็นช่องทางสำคัญที่ก่อให้เกิดปัญหาการทุจริต คงเหลือ ๔ ข้อที่มีความจำเป็นต้องคงไว้ ตั้งแต่ ปีการศึกษา ๒๕๖๒ ซึ่งผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ในกรณีที่คณะกรรมการรับนักเรียนระดับโรงเรียน เห็นว่าโรงเรียนมีความจำเป็นต้องรับ นักเรียนที่มีเงื่อนไขพิเศษเข้าเรียนให้ใช้หลักเกณฑ์ ดังนี้

๑. นักเรียนที่อยู่ในอุปการะของผู้บริจาคที่ดินหรือสิ่งก่อสร้าง เพื่อจัดตั้งโรงเรียนซึ่งมีเงื่อนไข หรือข้อตกลงร่วมกันมาก่อน มติคณะรัฐมนตรี ณ วันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

๒. นักเรียนที่เป็นผู้ยากไร้และด้อยโอกาส

๓. นักเรียนที่เป็นบุตรผู้เสียสละเพื่อชาติหรือผู้ประสพภัยพิบัติ ที่ต้องได้รับการสงเคราะห์ดูแล เป็นพิเศษ

๔. นักเรียนที่เป็นบุตรข้าราชการครูและบุคลากรในโรงเรียนนั้น

สำหรับเงื่อนไขพิเศษนอกเหนือจาก ๔ ข้อข้างต้น หากโรงเรียนเห็นว่ามีความจำเป็นต้องเสนอ คณะกรรมการรับนักเรียนระดับเขตพื้นที่การศึกษาให้ความเห็นชอบ โดยต้องได้รับความเห็นชอบก่อนประกาศ รับสมัครนักเรียน

ทั้งนี้ ให้คณะกรรมการรับนักเรียนระดับโรงเรียน กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการรับนักเรียน ที่มีเงื่อนไขพิเศษรวมกับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ไม่เกินร้อยละ ๒๐ ของแผนการรับนักเรียนทั่วไป โดยประกาศหลักเกณฑ์ก่อนการพิจารณาและประกาศรายชื่อนักเรียนที่ได้รับการพิจารณาตามเงื่อนไขพิเศษ

ให้สาธารณชนทราบ ซึ่งในการประกาศบัญชีของนักเรียนเงื่อนไขพิเศษของโรงเรียนต้องประกาศชื่อ – นามสกุล และเงื่อนไขพิเศษที่เข้าเรียนด้วย

การขึ้นบัญชีสำรอง ให้บัญชีผู้สอบแข่งขันสิ้นสุด ภายใน ๑๕ วัน นับจากวันเปิดภาคเรียน ที่หนึ่งของปีการศึกษา ๒๕๖๔ และช่วงเวลาการรับนักเรียนให้นับวันเริ่มต้น คือ วันแรกของการรับสมัคร นักเรียน วันสิ้นสุด คือ วันมอบตัวนักเรียน ตามปฏิทินการรับนักเรียน ปีการศึกษา ๒๕๖๔ ของการรับนักเรียน แต่ละประเภท

๒) ควรส่งเสริมให้สถานศึกษาทั่วประเทศพัฒนาให้เทียบเท่ากับโรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์ โดยเพื่อพัฒนาระดับการศึกษาของเด็กไทยให้มีคุณภาพการศึกษาที่ดี เพราะเมื่อโรงเรียนมีคุณภาพเหมือนกันทั่วประเทศจะทำให้ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาได้ทำให้เด็กทุกคนเข้าถึงโรงเรียนที่มีคุณภาพและเด็กไทยสามารถแข่งขันทัดเทียมกับเด็กต่างชาติได้ ทั้งนี้ เห็นว่ากระทรวงศึกษาธิการเป็นกลไกหนึ่งของรัฐในการตอบโจทยยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศและลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมได้เพราะการศึกษา

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาโรงเรียนให้มีคุณภาพและเด็กไทยสามารถแข่งขันทัดเทียมกับต่างชาติได้ จึงได้มีการดำเนินโครงการพัฒนาคุณภาพโรงเรียนหลายโครงการ เช่น โครงการยกระดับคุณภาพการศึกษาโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย โครงการพัฒนากำลังคนด้านวิศวกรรมศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมฯ (โคเซ็น) โครงการพัฒนาผู้มีความสามารถพิเศษด้านวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ นอกจากนี้ ยังมีโครงการที่มีเป้าหมายเพื่อยกระดับคุณภาพโรงเรียนในด้านอื่น ๆ นอกเหนือจากวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ในทุกพื้นที่ทั่วประเทศ ทั้งในเมืองและในชนบทห่างไกล เช่น โครงการสานพลังประชารัฐด้านการศึกษาพื้นฐานและการพัฒนาผู้นำ โครงการพัฒนาผู้มีความสามารถพิเศษด้านทัศนศิลป์ นาฏศิลป์ ดนตรี และกีฬา โครงการโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล โครงการยกระดับคุณภาพโรงเรียนในโครงการพระราชดำริ

๓) หากต้องการขับเคลื่อนบุคลากรที่มีทักษะความเข้าใจและใช้เทคโนโลยีดิจิทัล (Digital literacy) นั้น กระทรวงศึกษาธิการต้องแยกระบบของบุคคลดังกล่าวให้แตกต่างจากระบบราชการ เช่น เงินเดือนหรือค่าตอบแทนที่สูงกว่าราชการ มิฉะนั้นถ้ายังคงใช้ระบบราชการจะหาบุคคลดังกล่าวมาพัฒนากระบวนการทำงาน หรือระบบงานในองค์กรให้มีความทันสมัยและมีประสิทธิภาพได้ยาก ทั้งนี้ เห็นว่าทักษะความเข้าใจและใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นเรื่องสำคัญในการขับเคลื่อนประเทศ

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กระทรวงศึกษาธิการตระหนักถึงความสำคัญในการพัฒนาข้าราชการและบุคลากรภาครัฐได้รับการพัฒนาทักษะความเข้าใจและใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ” (Digital Literacy) โดยหน่วยงานในสังกัดได้ดำเนินการแล้วสรุปผลได้ดังนี้

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ โดยศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และสถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา ได้ดำเนินโครงการพัฒนาทักษะด้านดิจิทัลของข้าราชการและบุคลากรของกระทรวงศึกษาธิการ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เข้ารับการพัฒนามีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะด้านดิจิทัลที่เหมาะสม สามารถนำทักษะด้านดิจิทัลไปใช้ในการปฏิบัติงาน เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษาและส่งเสริมขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการศึกษาของประเทศ สำหรับประเด็นการแยกระบบของบุคคลให้แตกต่างจากระบบราชการ เช่น เงินเดือนหรือค่าตอบแทนที่สูงกว่าราชการ

นั้น เนื่องจากข้าราชการที่สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ จำแนกออกเป็น ๒ ประเภท คือข้าราชการพลเรือนสามัญ และข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ระบบบริหารงานบุคคลต้องอ้างอิงตามกฎระเบียบของสำนักงาน ก.พ. และสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา การบริหารค่าตอบแทนของข้าราชการต้องอยู่ภายใต้กฎระเบียบของกระทรวงการคลัง ในส่วนการสรรหาคัดเลือกบุคลากรที่มีความสามารถสูงเข้าสู่ระบบราชการ สามารถดำเนินการได้ตามระบบผู้มีผลสัมฤทธิ์สูง (HIPPS) นักเรียนทุนนักบริหารการเปลี่ยนแปลงรุ่นใหม่ ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการยังไม่สามารถดึงดูดบุคลากรเหล่านี้ได้อย่างเต็มที่เนื่องจากระบบการบริหารทรัพยากรบุคคลของกระทรวง ศึกษาธิการไม่รองรับ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้มอบหมายให้ศูนย์บริหารงานการพัฒนา ศักยภาพบุคคลเพื่อความเป็นเลิศ (Human Capital Excellence Management Center: HCEMC) เป็นหน่วยรับผิดชอบในการอบรมพัฒนาและทดสอบวัดระดับความสามารถทักษะด้านเทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Literacy) สำหรับข้าราชการและบุคลากรภาครัฐในสังกัด เพื่อนำความรู้ความเข้าใจให้สามารถใช้ทักษะดังกล่าวในการปฏิบัติงานและในการพัฒนาระบบการทำงาน ระบบงานหรือการให้บริการของรัฐ ให้มีความทันสมัย รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพมากขึ้น

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ทักษะความเข้าใจและใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นเรื่องสำคัญในการขับเคลื่อนประเทศ หากว่ามีการกำหนดเป็นมาตรฐานกลางได้รับเงินเพิ่ม (คล้ายคลึงกับเงินสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษ พตก) จะเป็นแรงจูงใจในการปฏิบัติงานได้ รวมทั้งหากต้องการหาบุคลากรเข้าสู่ระบบราชการ อาจะกำหนดทักษะความรู้ความเข้าใจและใช้เทคโนโลยีดิจิทัลระดับใดบ้าง ได้รับเงินเพิ่มวุฒิปัจจัยแรกเข้า ซึ่งสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษามีความพร้อมที่จะบรรจุผู้มีความสามารถในด้านเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ารับราชการในหน่วยงาน

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา (สกสค.) มีระเบียบและข้อบังคับของสำนักงานคณะกรรมการ สกสค. ในการสรรหาบุคลากรตามข้อบังคับคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาว่าด้วยการบริหารบุคคล และมีคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐานตำแหน่ง ในส่วนบุคลากรที่มีทักษะความเข้าใจและใช้เทคโนโลยี (Digital Literacy) นั้น สำนักงานคณะกรรมการ สกสค. มีกลุ่มเทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อสารภาพลักษณ์องค์กร ซึ่งทำหน้าที่พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศการสื่อสารขององค์กรอย่างต่อเนื่องรองรับการใช้งานของทุกส่วนงานของสำนักงานฯ อย่างไรก็ตามสำนักงานเร่งดำเนินการพัฒนาระบบเทคโนโลยีเพื่อช่วยในการปฏิบัติงานและการให้บริการพร้อมทั้งการสร้างความรู้ความเข้าใจข้อมูลข่าวสาร เพื่อมุ่งสู่ “สำนักงานดิจิทัล” ตามนโยบายภาครัฐ “Thailand ๔.๐”

๔) ควรปรับปรุงตัวชี้วัดของกระทรวงโดยพิจารณาจากจำนวนเด็กที่ประสบผลสำเร็จทางการศึกษา หรือจำนวนเด็กและเยาวชนที่สอบผ่านเกณฑ์ เช่น ผลการสอบ O-NET/A-NET รวมทั้งเด็กและเยาวชนจะต้องสอบผ่านเกณฑ์ที่กำหนดและต้องสอบผ่านในสัดส่วนคะแนนที่เพิ่มขึ้น

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดตัวชี้วัดในการประเมินคุณภาพผู้เรียน อาทิเช่น ร้อยละของนักเรียนที่ผ่านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรระดับดีขึ้นไป ร้อยละของนักเรียนที่มีคะแนนผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) แต่ละวิชาผ่านเกณฑ์คะแนนร้อยละ ๕๐ ขึ้นไป เพิ่มขึ้น ซึ่งเป็นประเมินจำนวนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ที่เข้ารับการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน

(O-NET) และได้คะแนนแต่ละวิชาตั้งแต่ร้อยละ ๕๐ ขึ้นไป เทียบกับจำนวนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ที่เข้าสอบทั้งหมด จำแนกตามรายวิชา ซึ่งในช่วงปลายปี ๒๕๖๓ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการได้ยกเลิกประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องนโยบายการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้พื้นฐาน (O-NET) ฉบับลงวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๖๓ เฉพาะในการทดสอบชั้น ป.๖ และชั้น ม.๓ โดยให้ถือเป็นสิทธิส่วนตัวโดยเฉพาะของนักเรียนที่เข้ารับการทดสอบ O-NET โดยสมัครใจ ทั้งนี้ สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติได้มีการจัดการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้พื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา ๒๕๖๓ เรียบร้อยแล้ว โดยจัดสอบให้กับนักเรียนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ เมื่อวันที่ ๑๓ - ๑๔ มีนาคม ๒๕๖๔ และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ เมื่อวันที่ ๒๗-๒๘ มีนาคม ๒๕๖๔ และประกาศผลการสอบในเดือนเมษายน ๒๕๖๔ นอกจากนี้ สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติอยู่ระหว่างการศึกษารูปแบบ วิธีการ และลักษณะการจัดสอบในแบบต่าง ๆ ทั้งการทดสอบมาตรฐานกลางที่ทดสอบอยู่ในปัจจุบัน และการทดสอบวัดทักษะความสามารถเฉพาะบุคคล เพื่อกำหนดรูปแบบการวัดประเมินผลผู้เรียนที่เหมาะสมต่อไป

๕) ควรสร้างแรงจูงใจด้วยสื่อการเรียนการสอน ความสามารถพิเศษของครู อาจารย์ และการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ เพื่อเป็นแรงดึงดูดให้เด็กในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้เข้ามารับการศึกษาในระบบมากขึ้น นอกจากการเรียนด้านศาสนาเพียงอย่างเดียว

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กระทรวงศึกษาธิการ โดยหน่วยงานในสังกัดได้ดำเนินการสรุปผลได้ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ดำเนินการจัดโครงการอบรมค่ายวิทยาศาสตร์ อากาศยานการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเขียนโปรแกรมพัฒนา Software “เทคนิคการบินโดรนแปรอักษร” ให้กับครูในโรงเรียนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ เมื่อระหว่างวันที่ ๒๘ - ๓๐ มกราคม ๒๕๖๔ ณ จังหวัดปัตตานี เพื่อใช้เป็นแนวทางให้กับครูในโรงเรียนนำไปใช้ต่อยอดการเรียนการสอนให้แก่เด็ก โดยเน้นการเรียนรู้แบบบูรณาการ หรือที่เรียกว่า STEAM learning เผยแพร่องค์ความรู้เทคโนโลยีด้านอากาศยานไร้คนขับ (UAV) และเพื่อเพิ่มบุคลากรที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญด้านอากาศยานให้มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น ส่งเสริมการพัฒนาทางการศึกษา เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่องในเรื่องของเทคโนโลยีจากระดับขั้นพื้นฐานเพื่อต่อยอดไปสู่ในการพัฒนาซอฟต์แวร์ที่ซับซ้อนยิ่งขึ้น และพัฒนาเด็กและเยาวชน ให้สามารถเขียนโปรแกรมซอฟต์แวร์ที่ใช้ควบคุมฝูงโดรนขนาดเล็กได้ โดยมีครูและนักเรียนในระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดชายแดนภาคใต้เข้าร่วมโครงการ

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ดำเนินงานโดยศูนย์พัฒนาการศึกษาเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ ผ่านกิจกรรมพัฒนาภาษาสู่สากลโลกอาเซียน โดยดำเนินการจัดจ้างครูเจ้าของภาษา เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน และภาษามลายู เพื่อจัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียน นักศึกษาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ และสนับสนุนทุนการศึกษา ภายใต้กิจกรรมทุนอุดหนุนนักเรียนเรียนดีมีความสามารถในจังหวัดชายแดนภาคใต้ศึกษาต่อสายอาชีพ, กิจกรรมทุนอุดหนุนนักเรียนโครงการสานฝันกีฬาฯ ศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา (สายอาชีพ) และกิจกรรมอาชีวศึกษาประชารัฐจังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อสร้างโอกาสทางการศึกษาสายวิชาชีพ เพิ่มปริมาณผู้เรียน สร้างขวัญกำลังใจให้กับนักเรียน นักศึกษา เยาวชน และผู้ด้อยโอกาสทางการศึกษาในพื้นที่

๖) ควรเพิ่มเติมวิชาหน้าที่พลเมืองและศีลธรรม ในหลักสูตรการเรียนการสอนเพื่อปลูกฝังเด็กและเยาวชนให้รู้จักสิทธิและหน้าที่ของตนเอง ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมของการเป็นพลเมืองที่ดี รวมถึงเพิ่มทักษะชีวิตการดำรงตนเพื่อไม่ให้มีปัญหาสังคมและครอบครัว

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการศึกษาฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กระทรวงศึกษาธิการ โดยหน่วยงานในสังกัดได้ดำเนินการสรุปผลได้ดังนี้

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักการลูกเสือ ยุวกาชาดและกิจการนักเรียน มีอำนาจหน้าที่ในการส่งเสริม สนับสนุนและประสานงานกิจการลูกเสือและยุวกาชาด ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยลูกเสือ ข้อบังคับสภากาชาดไทย และนโยบายของกระทรวง พัฒนานักเรียนนักศึกษา โดยผ่านกระบวนการลูกเสือและ ยุวกาชาด ตลอดจน ส่งเสริมการป้องกัน แก้ไขและคุ้มครองความประพฤตินักเรียนนักศึกษา โดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนานักเรียนและนักศึกษา ให้เป็นพลเมืองดีมีคุณธรรม จริยธรรม โดยใช้กระบวนการลูกเสือ ยุวกาชาดและกิจการนักเรียน ด้วยการฝึกอบรม การจัดกิจกรรมและการให้ความรู้ด้านต่างๆ ให้นักเรียนและนักศึกษามีทักษะชีวิต มีลักษณะนิสัยเป็นผู้มีระเบียบวินัย มีความอดทน อดกลั้น เสียสละ มีน้ำใจ มีเมตตา มีความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี มีความสามัคคีรักใคร่ปรองดอง รู้จักการเสียสละและบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม รู้จักการช่วยเหลือตนเองและผู้อื่น โดยได้กำหนดแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม โดยน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ทรงเน้นให้การศึกษาต้องมุ่งสร้างพื้นฐานให้แก่ผู้เรียน ๔ ด้าน ได้แก่ มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง-มีคุณธรรม มีงานทำ-มีอาชีพ และเป็นพลเมืองดี โดยดำเนินการจัดกิจกรรมผ่านกระบวนการลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาดและกิจกรรมเยาวชน สอดรับกับยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ที่เป็นการพัฒนาเยาวชนคนไทยเป็นคนดี คนเก่ง มีคุณภาพ พร้อมสำหรับวิถีชีวิตในศตวรรษที่ ๒๑ โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ มีโครงการที่มุ่งเน้นการปลูกฝังนักเรียนและนักศึกษาให้รู้จักสิทธิและหน้าที่ของตนเอง ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมของการเป็นพลเมืองที่ดี ตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการศึกษามิฯ เช่น โครงการ ศธ.จิตอาสาบำเพ็ญประโยชน์ โครงการลูกเสือเนตรนารี บำเพ็ญตน เพื่อสาธารณประโยชน์ โครงการบำเพ็ญประโยชน์ ยุวกาชาด โครงการพัฒนาทักษะการเอาตัวรอดในภาวะวิกฤตภัยธรรมชาติและภัยต่างๆ โครงการส่งเสริมระเบียบวินัยลูกเสือ เนตรนารี โครงการฝึกอบรมแกนนำส่งเสริมความประพฤตินักเรียนนักศึกษา โครงการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และปลูกฝังแนวทางการจัดการความขัดแย้งโดยแนวทางสันติวิธี โครงการค่ายกิจกรรมเยาวชนส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาสู่การปฏิบัติ เป็นต้น ซึ่งจากผลการดำเนินงานภาพรวม (ข้อมูลสิ้นสุด ณ มีนาคม ๒๕๖๔) มีจำนวนผู้ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม จำนวนทั้งสิ้น ๑,๗๙๗,๘๔๔ คน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จัดการศึกษาโดยยึดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ เป็นหลักสูตรที่กำหนดไว้เป็นแกนร่วมสำหรับทุกโรงเรียนทั่วประเทศใช้ในการพัฒนาเยาวชนของชาติ (Core curriculum) สิ่งที่กำหนดในหลักสูตรแกนกลางถือเป็นหัวใจสำคัญของความรู้ และประสบการณ์ที่ผู้เรียนทุกคนจำเป็นต้องเรียนรู้ เพราะเป็นพื้นฐานในการพัฒนาให้เป็นพลเมืองที่ดีและมีคุณภาพของชาติ นอกเหนือจากสิ่งที่กำหนดเป็นพื้นฐานตามหลักสูตรแกนกลางฯ แล้ว สถานศึกษาสามารถพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้เหมาะสม สอดคล้องกับบริบทและความต้องการของท้องถิ่นของตนเองได้ ซึ่งเป้าหมายและลักษณะสำคัญของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ คือ มุ่งพัฒนาผู้เรียนในองค์รวม โดยมุ่งเน้นส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านความรู้และคุณธรรม

การให้ความรู้เกี่ยวกับการปลูกฝังเด็กและเยาวชนให้รู้จักสิทธิและหน้าที่ของตนเอง ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมของการเป็นพลเมืองดี รวมถึงเพิ่มทักษะชีวิตการดำรงตนเพื่อไม่ให้เป็นปัญหาสังคม เสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ได้บรรจุไว้ในสาระหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช ๒๕๕๑ ซึ่งมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข การเป็นพลเมืองดี ศรัทธา ในหลักธรรมของศาสนา การเห็นคุณค่าของทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม ความรักชาติ และภูมิใจในความเป็นไทยโดยได้กำหนดสาระต่าง ๆ ไว้ ๕ สาระ คือ ๑) ศาสนา ศิลธรรม จริยธรรม ๒) หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ๓) เศรษฐศาสตร์ ๔) ประวัติศาสตร์ ๕) ภูมิศาสตร์

วิชาศีลธรรม บรรจุอยู่ในสาระที่ ๑ ศาสนา ศิลธรรม จริยธรรม สาระศาสนา นับเป็นสาระหนึ่งในหลักสูตรที่กำหนดให้มีการจัดการเรียนการสอนในทุกชั้นปี (ป.๑ - ม.๖) มุ่งให้แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับศาสนา ศิลธรรม จริยธรรม หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ การนำหลักธรรมคำสอนไปปฏิบัติในการพัฒนาตนเอง และการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข เป็นผู้กระทำความดี มีค่านิยมที่ดีงาม พัฒนาตนเองอยู่เสมอ รวมทั้งบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคมและส่วนรวม

วิชาหน้าที่พลเมืองบรรจุอยู่ในสาระที่ ๒ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ซึ่งมุ่งให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ ระบบการเมืองการปกครอง ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ลักษณะและความสำคัญ การเป็นพลเมืองดี ความแตกต่างและความหลากหลายทางวัฒนธรรม ค่านิยม ความเชื่อ ปลูกฝังค่านิยมด้านประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สิทธิ หน้าที่ เสรีภาพ การดำเนินชีวิตอย่างสันติสุขในสังคมไทยและสังคมโลก

๓) ควรเริ่มปลูกฝังการบริหารจัดการเงินตั้งแต่ประถมศึกษาและฝึกการออมให้เป็นนิสัย เพื่อให้การบริหารจัดการเงิน ที่มีอยู่และเกิดการใช้จ่ายที่เหมาะสม โดยกระทรวงศึกษาธิการควรผลักดันให้มีหลักสูตรการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับประถมศึกษาเป็นต้นไป นอกจากนี้เพื่อต้องการให้ประชาชนคนไทยมีความมั่นคงไม่ประมาททางสถานะการเงินจึงจำเป็นต้องให้ความรู้และปลูกฝังตั้งแต่เด็ก ๆ

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ให้ความสำคัญในการสร้างความรู้ความเข้าใจ ทักษะและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ในด้านความรู้ความเข้าใจด้านเศรษฐศาสตร์ (Economic Literacy) และความรู้และการสร้างวินัยทางการเงิน (Financial Literacy) ให้เกิดแก่ผู้เรียน ครูศึกษานิเทศก์ ผู้บริหาร รวมถึงบุคลากรทางการศึกษา โดยกำหนดให้เนื้อหาสาระดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ และมีการส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาดำเนินกิจกรรมที่ปลูกฝังและสร้างเสริมวินัยทางการเงินทั้งในและนอกห้องเรียน และมีการพัฒนาบุคลากรสื่อการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการสร้างวินัยทางการเงินให้เกิดแก่ผู้เรียน ดังนี้

๑. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ กับเนื้อหาการสร้างวินัยทางการเงิน หลักสูตรแกนกลางฯ พุทธศักราช ๒๕๕๑ กำหนดเนื้อหาความรู้เกี่ยวกับการจัดการเงิน การสร้างวินัยทางการเงินไว้ในสาระเศรษฐศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ถึง ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มีความเข้มข้นของเนื้อหาที่สอดคล้องกับพัฒนาการและสมรรถนะตามช่วงวัยของผู้เรียน ซึ่งสาระเศรษฐศาสตร์กำหนดเนื้อหาการเรียนรู้ไว้ ๒ มาตรฐาน ดังนี้

๑.๑ มาตรฐานว่าด้วยหลักการเศรษฐศาสตร์จุลภาค : เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภค การใช้ทรัพยากร ที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจหลักการของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ

๑.๒ มาตรฐานว่าด้วยเรื่องเศรษฐศาสตร์มหภาค : เข้าใจระบบและสถาบันทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและความจำเป็นของการร่วมมือกันทางเศรษฐกิจในสังคมโลก

๒. รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ปลูกฝังและสร้างเสริมวินัยทางการเงิน

ก. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในห้องเรียน

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สาระเศรษฐศาสตร์ ได้กำหนดเนื้อหาที่เกี่ยวกับการสร้างวินัยทางการเงิน หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับผู้เรียนทุกระดับชั้น ตั้งแต่ระดับประถมศึกษาปีที่ ๑ - มัธยมศึกษาปีที่ ๖ โดยกำหนดให้กลุ่มสาระสังคมศึกษาฯ มีจำนวนชั่วโมงเรียน ดังนี้

- ประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๖ จำนวน ๘๐ ชั่วโมง/ ๑ ปีการศึกษา
- มัธยมศึกษาปีที่ ๑ - ๓ จำนวน ๑๒๐ ชั่วโมง/ ๑ ปีการศึกษา
- มัธยมศึกษาปีที่ ๔ - ๖ จำนวน ๒๔๐ ชั่วโมง/ ๓ ปีการศึกษา

ข. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่ปลูกฝังและสร้างเสริมวินัยทางการเงิน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาดำเนินกิจกรรมที่สร้างความรู้ความเข้าใจด้านการบริหาร การจัดการการเงินขั้นพื้นฐาน และปลูกฝังสร้างเสริมวินัยทางการเงิน แก่ผู้เรียน ควบคู่ไปกับการดำเนินกิจกรรมที่บ่มเพาะอุปนิสัย “อยู่อย่างพอเพียง” ตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เช่น กิจกรรมการบันทึกรายรับ - รายจ่าย กิจกรรมออมทรัพย์ของนักเรียน (ออมก่อนใช้ สร้างวินัยทางการเงิน ธนาคารโรงเรียน/ โรงเรียนธนาคาร) การฝึกทักษะอาชีพเพื่อสร้างรายได้ ฯลฯ

๓. การดำเนินกิจกรรมพัฒนาครูผู้สอน ศึกษานิเทศก์และสื่อการจัดการเรียนรู้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้พัฒนาและเผยแพร่ “เอกสาร แนวการจัดการเรียนรู้เรื่องการเงิน (Financial Literacy)” และพัฒนาแกนนำการพัฒนาความรู้ความเข้าใจการสร้างวินัยทางการเงินในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน (Financial Literacy) และพัฒนาแกนนำการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการรุ่นใหม่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทั่วประเทศ โดยแกนนำระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดังกล่าวได้ขยายผล นิเทศ การจัดการกระบวนการเรียนรู้เพื่อสร้างวินัยทางการเงินในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการจัดค่ายสร้างสรรค์พัฒนาการเรียนรู้ ทางการเงินและเศรษฐกิจอาเซียน นับแต่ปีการศึกษา ๒๕๕๙ จนถึงปัจจุบัน

นอกจากนี้ ได้ร่วมมือกับภาคีเครือข่ายภาครัฐและภาคเอกชนส่งเสริมการสร้างวินัยทางการเงินแก่ครูผู้สอนและผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เช่น

- ธนาคารออมสินร่วมกันดำเนินโครงการ “ธนาคารโรงเรียนธนาคารออมสิน”
- ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ร่วมกันดำเนินโครงการ “โรงเรียนธนาคาร ธ.ก.ส”
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จัดกิจกรรมการแข่งขันเศรษฐศาสตร์เพชรยอดมงกุฏ

การพัฒนาและเผยแพร่สื่อการจัดการเรียนรู้เรื่องการเงิน (สาระเศรษฐศาสตร์) เช่น คู่มือครูและแนวทางการจัดกิจกรรม “เงินทองของมีค่า” บอร์ดเกมการสร้างวินัยทางการเงิน “MoneyFolio”

- ธนาคารแห่งประเทศไทย ดำเนินโครงการอบรมหลักสูตร เศรษฐศาสตร์สำหรับครูผู้สอน
วิชาสังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษา

๘) สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

(๑) ควรมีการสำรวจความต้องการของตลาดแรงงานว่าหลักสูตรการเรียนการสอน
ระดับอาชีวศึกษาสอดคล้องเชื่อมโยงกับความต้องการของตลาดแรงงานมากน้อยเพียงใด ทั้งนี้ เพื่อให้
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาหรือสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาหรือวิทยาลัยเทคนิคจะได้ผลิต
นักศึกษาป้อนสู่ตลาดแรงงานได้อย่างตรงเป้าหมาย ปัจจุบันการเรียนระดับอาชีวศึกษาและวิทยาลัยเทคนิค
เป็นสายงานเฉพาะทางที่เป็นความต้องการของตลาดแรงงานจำนวนมาก รวมถึงควรมีการติดตาม
ประเมินผลว่านักศึกษาที่จบการศึกษาระดับอาชีวศึกษาหรือวิทยาลัยเทคนิคเข้าสู่ตลาดแรงงานตรงตาม
สาขาวิชาหรือไม่หรือศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีมากน้อยเพียงใด

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ตระหนักถึงความต้องการ
ด้านแรงงานของสถานประกอบการ จึงกำหนดนโยบายให้สถานศึกษาในสังกัดทุกแห่ง จัดการเรียนการสอน
เพื่อผลิตกำลังคนสู่ตลาดแรงงานต้องตรงกับความต้องการของสถานประกอบการ และสอดคล้องกับ
ความต้องการของตลาดแรงงาน โดยบูรณาการ และทำความร่วมมือในการจัดการเรียนการสอนร่วมกับทุกภาคส่วน
ประกอบด้วยสถานประกอบการสภาอุตสาหกรรมจังหวัด หอการค้าจังหวัด องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น
องค์กรวิชาชีพและหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาผู้เรียน กำหนด
หลักสูตรรายวิชาที่เปิดสอน พัฒนาหลักสูตร ประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้เรียน เป็นต้น ทั้งนี้ เพื่อสร้าง
ความเข้มแข็งในการผลิตกำลังคนให้ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงานทั้งในประเทศและระดับสากล
อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้ง พัฒนาระบบเครือข่ายความร่วมมือในการจัดการอาชีวศึกษาอย่างเป็นระบบ

(๒) ควรบูรณาการหลักสูตรโครงการทวิภาคีโดยร่วมกับหอการค้าไทย และ
สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)
และธนาคารออมสิน มาเป็นกรรมการในการบริหารจัดการโดยให้เด็กและเยาวชนมีงานทำเมื่อมาเรียน
ในโครงการดังกล่าว รวมถึงเพิ่มเติมหลักสูตรระยะสั้นเพื่อให้ผู้ประกอบการและผู้สูงอายุมาศึกษาเพื่อค้นหา
ศักยภาพและนำไปประกอบอาชีพต่อยอดทางธุรกิจซึ่งจะสามารถช่วยฟื้นฟูประเทศในภาวะวิกฤติ
เศรษฐกิจปัจจุบันให้มีการพัฒนาต่อยอดอาชีพให้มากขึ้นเพื่อสร้างรายได้ให้แก่ประเทศต่อไป

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้ดำเนินการจัดการ
อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี โดยเปิดโอกาสให้สถานประกอบการทั้งภาครัฐและเอกชนร่วมจัดการศึกษาทั้งด้าน
หลักสูตรการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนมีสมรรถนะตรงตามความต้องการของผู้ประกอบการ ผู้เรียน
ได้ฝึกปฏิบัติงานจริงในสถานประกอบการมีรายได้ระหว่างเรียนเมื่อจบการศึกษาแล้วมีงานทำตรงกับสาขา
วิชาชีพที่เรียน ทั้งนี้ ในส่วนของหลักสูตรระยะสั้น ได้มีการเปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการ และผู้สูงอายุเลือกเรียน
ในรายวิชาที่สนใจที่สามารถไปต่อยอดอาชีพหรือประกอบอาชีพส่วนตัวเป็นการสร้างงาน สร้างอาชีพ
สร้างรายได้ให้ประชาชนและประเทศ

๙) สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ควรดำเนินบทบาทในการจัดทำนโยบายและแผนแม่บททางการศึกษาของประเทศโดยประสานเชื่อมโยงข้อมูลกับคณะกรรมการปฏิรูปประเทศ ด้านการศึกษา ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดผลลัพธ์เต็มประสิทธิภาพและทำให้ประชาชนสามารถรับรู้ทิศทางของแผนการพัฒนาประเทศด้านการศึกษาได้อย่างชัดเจน

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา พัฒนาโครงการขึ้นจากการศึกษาประเด็นแผนแม่บทเพื่อปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ดังนี้

๑. โครงการปรับปรุง จัดทำ และพัฒนากฎหมายการศึกษาให้สอดคล้องกับการปฏิรูปประเทศ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ซึ่งมีผลผลิตของโครงการ คือ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ฉบับใหม่และกฎหมายในระดับพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งกฎหมายลำดับรองที่ออกตามความในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติฉบับใหม่และพระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. ๒๕๖๒ ในการจัดทำกฎหมายดังกล่าวได้ยึดแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาเป็นหลักในการดำเนินการและได้ดำเนินการโดยการให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับการศึกษารวมทั้งประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมกับการจัดทำกฎหมายในทุกขั้นตอน

๒. โครงการการขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติและแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา เพื่อพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพมนุษย์ โดยนำแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาทั้งฉบับที่ผ่านคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๖๒ และฉบับปรับปรุง มาเป็นกรอบการดำเนินงานร่วมกับแผนการศึกษาแห่งชาติ เพื่อให้การพัฒนาการศึกษาของประเทศเป็นไปในทิศทางเดียวกัน และเป็นการส่งเสริมสนับสนุน และผลักดันการดำเนินงานการพัฒนาการศึกษาให้เต็มประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น รวมทั้งเป็นการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแผนการศึกษาแห่งชาติและแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมายและนำไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม ก่อให้เกิดผลลัพธ์กับผู้เรียนอย่างแท้จริง เช่น การผลักดันเรื่องการพัฒนาอาชีพศึกษารูปแบบทวิภาคีให้มีคุณภาพ และพัฒนาผู้เรียนให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมืออาชีพ มีเส้นทางประกอบอาชีพ และตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงาน การส่งเสริมสนับสนุนบทบาทด้านการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมของสถาบันอุดมศึกษา โดยเฉพาะมหาวิทยาลัยราชภัฏให้มุ่งเน้นการดำเนินงานเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นที่เน้นผลที่เกิดกับประชาชนมากยิ่งขึ้น เป็นต้น

๑๐) สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

(๑) ต้องดำเนินบทบาทหลักในการออกแบบชุดหลักสูตรว่าด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรมศาสตร์ คณิตศาสตร์ พร้อมทั้งออกแบบแนวทางในการนํานักเรียนที่ชนะเลิศโอลิมปิกมาเป็นครูผู้ช่วยสอนในโรงเรียนจะเป็นแรงบันดาลใจและเกิดประโยชน์แก่นักเรียนเป็นอย่างมาก

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กระทรวงศึกษาธิการ โดยสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์ (สสวท.) ได้ดำเนินการตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ซึ่งได้พัฒนาหลักสูตร สื่อ และกระบวนการเรียนรู้ตามกรอบหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และเทคโนโลยีที่มีคุณภาพตามมาตรฐานสากล ซึ่งเน้นการคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหา และการนำไปใช้ อีกทั้ง สสวท. มีการพัฒนาหลักสูตร สื่อ และกระบวนการจัดการเรียนรู้ ที่เน้นการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา และกระตุ้นให้เกิด และใช้ความคิดสร้างสรรค์ อย่างเป็นระบบ และสามารถนำไปใช้ศึกษาต่อเพื่อเป็นนักนวัตกรรมตามแนวทางโคเซ็น(KOSEN) ซึ่งสถาบันโคเซ็น ประเทศญี่ปุ่น เป็นสถาบันที่จัดตั้งขึ้นโดยมีเป้าหมายในการจัดการศึกษาเพื่อตอบสนองความ

ต้องการของประเทศในด้านอุตสาหกรรม และเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาวิศวกรเพื่อตอบสนองต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ โดยแนวทางโคเซ็น นี้ เป็นการจัดการศึกษาที่เน้นวิทยาศาสตร์เป็นฐานด้วยการทดลอง และมุ่งเน้นและส่งเสริมองค์ความรู้ และทักษะด้านวิศวกรรมศาสตร์ โดยองค์ความรู้ คือนเน้นการจัดการศึกษาเพื่อให้นักเรียนมีพื้นฐานวิชาการที่เข้มแข็งด้านคณิตศาสตร์ ฟิสิกส์ และเทคโนโลยี รวมถึงทฤษฎีต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และมีการวิจัยในระดับเดียวกันกับนักศึกษาในมหาวิทยาลัย ส่วนทักษะด้านวิศวกรรมศาสตร์ คือ การฝึกทักษะระดับสูงด้วยความสามารถในการ รวบรวมข้อมูลและการคิดวิเคราะห์ขั้นสูง และฝึกประสบการณ์ในการปฏิบัติการทางด้านวิศวกรรมศาสตร์ และทักษะปฏิบัติในโรงงานอุตสาหกรรม และเน้นวัฒนธรรมการทำงานแบบ Monozukuri (คิดเป็น-ทำเป็น) ที่เป็นที่ต้องการของอุตสาหกรรม โดยหลักสูตรโคเซ็นนี้มุ่งเน้นการผลิตวิศวกรด้านนวัตกรรม (Innovative Engineer) และวิศวกรเชิงปฏิบัติ (Practical Engineer) ที่สร้างสรรค์นวัตกรรม หรือเทคโนโลยีใหม่ๆ เพื่อตอบสนองการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ โดยการประยุกต์ใช้ความรู้เชิงวิศวกรรมศาสตร์

หลักสูตรของสถาบันไทยโคเซ็นเป็นการศึกษาตามแนวทางโคเซ็นเพื่อให้บัณฑิตของสถาบันไทยโคเซ็น มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามแนวทางโคเซ็น และได้รับวุฒิที่ได้รับการยอมรับจากสถาบันโคเซ็นประเทศญี่ปุ่น และภาคอุตสาหกรรมในประเทศญี่ปุ่นและประเทศไทย โดยหลักสูตรสถาบันไทยโคเซ็นนั้นมี ๖ สาขาได้แก่ วิศวกรรมแมคคาทรอนิกส์ วิศวกรรมคอมพิวเตอร์ และวิศวกรรมไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ ณ สถาบันโคเซ็น สจล. และ วิศวกรรมอัตโนมัติ วิศวกรรมชีวภาพ และวิศวกรรมเกษตร ณ สถาบันโคเซ็น มจร. รวมทั้งส่งนักศึกษา อาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาไปศึกษาและอบรมพัฒนาศักยภาพ ที่ KOSEN ประเทศญี่ปุ่นอีกด้วย

นอกจากการร่วมจัดทำหลักสูตร และสนับสนุนจัดการศึกษาตามแนวทางโคเซ็นในสถาบันไทยโคเซ็นแล้ว สสวท. ยังร่วมกับสถาบัน KOSEN ประเทศญี่ปุ่น นำไปขยายผลเพื่อการพัฒนาครู และบุคลากรทางการศึกษาตามแนวทางโคเซ็น ซึ่งนอกจากจะเป็นสร้างความเข้าใจในแนวทางการจัดการศึกษารูปแบบโคเซ็น และนำมาประยุกต์ใช้ในการจัดการศึกษาสำหรับครู และบุคลากรของสถาบันไทยโคเซ็นแล้ว ยังเป็นการพัฒนา บุคลากรทางการศึกษาในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับโคเซ็น เช่น สพฐ. (โดยเฉพาะโรงเรียนวิทยาศาสตร์) หรือ สอศ. ซึ่งจะทำให้บุคลากรได้รับทราบ และเข้าใจประเด็นหลักของการศึกษารูปแบบโคเซ็น และบุคลากรสามารถนำแนวทางโคเซ็นไปประยุกต์ในการจัดการเรียนรู้ ณ สถาบันของตน

นักเรียนในโครงการโอลิมปิกวิชาการฯ ได้เห็นถึงความสำคัญของการสร้าง และพัฒนาเยาวชนในด้านวิทยาศาสตร์ เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ และประสบการณ์ในด้านวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ จึงได้ร่วมกันดำเนินการจัดโครงการค่ายจิตอาสาให้นักเรียนทุนโอลิมปิกวิชาการ และนักเรียนโครงการโอลิมปิกวิชาการ “ค่ายพี่โอลิมปิกสอนน้อง” เพื่อให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ตรงจากพี่ๆ ที่ได้ผ่านการเข้าค่ายวิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์โอลิมปิก ถ่ายทอดประสบการณ์นอกห้องเรียนให้แก่น้องๆ รวมทั้งให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมเสริมสร้างการคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ซึ่งนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการจะได้ลงมือฝึกปฏิบัติด้วยตนเองจากกิจกรรมที่พี่ๆ นักเรียนโครงการโอลิมปิกวิชาการฯ จัดขึ้น

(๒) **ควรเข้ามามีบทบาทในช่วยเหลือกระทรวงศึกษาธิการในการให้ความรู้เกี่ยวกับการนำหลักสูตรเทคโนโลยีดิจิทัล (Digital literacy) มากำหนดไว้ในหลักสูตร**

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กระทรวงศึกษาธิการ โดยสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ขอเรียนว่า ตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (ฉบับปรับปรุง

พ.ศ. ๒๕๖๐) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ได้มีการบรรจุตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้เกี่ยวกับการรู้ดิจิทัล หรือ Digital literacy เป็นส่วนหนึ่งของวิชาวิทยาการคำนวณ (มาตรฐาน ว. ๔.๒) ซึ่งเป็นรายวิชาพื้นฐานตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ถึง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ และ สสวท. ได้จัดทำหนังสือเรียน คู่มือครู สื่อ และมีการอบรมครูเพื่อให้สามารถจัดการเรียนการสอนเรื่องนี้ได้ ในปีงบประมาณ ๒๕๖๔ สสวท. ได้พัฒนาหลักสูตร "การรู้ดิจิทัล" โดยเฉพาะเป็นรายวิชาเพิ่มเติมในระดับมัธยมศึกษา โดยมีเนื้อหาครอบคลุมนิเวศสื่อในยุคดิจิทัล การรู้เท่าทันสื่อ ข้อมูลข่าวสาร และดิจิทัลเทคโนโลยี (Media, Information and Digital Literacy: MIDL) การสื่อสารในยุคดิจิทัลอย่างชาญฉลาด (Smart Digital Communication) การปฏิบัติตนและการรับมือกับภัยบนโลกออนไลน์ การตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูล ความฉลาดทางดิจิทัล (Digital Intelligence Quotient) เสรีภาพทางการสื่อสารกับความรับผิดชอบ ต่อสังคม กฎหมายสำหรับการสื่อสารบนโลกออนไลน์ และการเตรียมตัวสู่ยุคดิจิทัลเพื่อร่วมสร้างความสามารถทางการแข่งขันของประเทศ ในการพัฒนาหลักสูตรนี้ สสวท. จะดำเนินการจัดทำหนังสือเรียน แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ พร้อมใบบันทึกกิจกรรมเพื่อให้ครูสามารถนำไปใช้ในชั้นเรียนได้ โดย สสวท. จะร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ ของกระทรวงศึกษาธิการนำหลักสูตรและสื่อการเรียนรู้ไปใช้ในโรงเรียนต่อไป

๑๑) สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา

(๑) **ควรมุ่งเน้นสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาในมิติใหม่** ต้องสร้างเกียรติภูมิและความภาคภูมิใจในอาชีพให้ครูตั้งแต่เริ่มต้นเป็นครูจนถึงเสียชีวิตเพื่อให้เห็นว่าครูเป็นบุคคลผู้สร้างคนให้เป็นคนดี

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา (สกสค.) มีพันธกิจ ส่งเสริมสวัสดิการ สวัสดิภาพ ความสามัคคี และผดุงเกียรติครูและบุคลากรทางการศึกษา ตลอดจนหน่วยงานที่ส่งเสริมสนับสนุนการจัดด้านสวัสดิการและสวัสดิภาพจำนวนมาก ได้ปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ด้านการเรียนการสอนให้แก่แก่นักเรียน แล้วยังทำหน้าที่เสียสละกำลังกาย กำลังทรัพย์ และอุทิศตนเพื่อส่งเสริมหรือสนับสนุนด้านการจัดสวัสดิการและสวัสดิภาพให้แก่ครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา หรือระบบการศึกษาของชาติอีกด้วย สำนักงานคณะกรรมการ สกสค. ได้เล็งเห็นความสำคัญของครูและบุคลากรทางการศึกษา จึงส่งเสริมและสนับสนุนการจัดสวัสดิการและสวัสดิภาพ ดังนี้

๑. สำนักงานคณะกรรมการ สกสค. ดำเนินการคัดเลือกครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่ทำความดีในด้านการส่งเสริม หรือสนับสนุนการจัดสวัสดิการและสวัสดิภาพให้ได้รับรางวัล “พระพยุหส์บดี” เพื่อยกย่อง และผดุงเกียรติ ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา และผู้ปฏิบัติงานด้านการศึกษา ที่ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีมีความอดุสาหะ เสียสละ และอุทิศตนในด้านสวัสดิการและสวัสดิภาพจนเป็นที่ประจักษ์ต่อสาธารณชน

๒. สำนักงานคณะกรรมการ สกสค. ยังให้ความสำคัญกับครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้สูงอายุ จึงได้ดำเนินการจัดตั้งศูนย์ดูแลครูผู้สูงอายุ ขึ้นมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๒ จนถึงปัจจุบัน จำนวน ๗๗ ศูนย์ทั่วประเทศ เพื่อใช้เป็นสถานที่ให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้สูงอายุ ได้มาพบปะแลกเปลี่ยนประสบการณ์ โดยการเข้าร่วมกิจกรรม ตามรูปแบบที่กำหนด อาทิ กิจกรรมด้านสุขภาพ กิจกรรมด้านกีฬาและนันทนาการ กิจกรรมด้านสังคม และด้านเศรษฐกิจ เป็นต้น เพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่ดีของครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้สูงอายุที่เกษียณอายุงาน ให้มีสุขภาพร่างกายจิตใจแข็งแรง และมีกิจกรรมที่มีส่วนร่วมกับสังคมอย่างมีความสุข

๓. สำนักงานคณะกรรมการ สกสค. ได้ดำเนินกิจการ ข.พ.ค. - ข.พ.ส. เพื่อเป็นสวัสดิการให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา กิจการ ข.พ.ค. มีวัตถุประสงค์เพื่อให้สมาชิกได้ทำการสงเคราะห์ซึ่งกันและกันในการจัดการศพและสงเคราะห์ครอบครัวของสมาชิก เพื่อให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา และผู้ปฏิบัติงานด้านการศึกษามีเงินไว้ใช้จ่ายในการจัดการศพโดยสมเกียรติ โดยสมาชิกจะต้องจ่ายเงินสงเคราะห์ร่วมกันเพื่อเป็นค่าจัดการศพและสงเคราะห์ครอบครัวของสมาชิกซึ่งถึงแก่ความตาย รวมทั้งเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการของการฌาปนกิจสงเคราะห์กิจการ ข.พ.ส. มีวัตถุประสงค์เพื่อให้สมาชิกได้ทำการสงเคราะห์ซึ่งกันและกันในการจัดการศพและสงเคราะห์ครอบครัวของสมาชิก เพื่อให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา และผู้ปฏิบัติงานด้านการศึกษามีเงินไว้ใช้จ่ายในการจัดการศพโดยสมเกียรติ โดยสมาชิกจะต้องจ่ายเงินสงเคราะห์ร่วมกันเพื่อเป็นค่าจัดการศพและสงเคราะห์ครอบครัวของสมาชิกซึ่งถึงแก่ความตาย รวมทั้งเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการของการฌาปนกิจสงเคราะห์ เมื่อครูและบุคลากรทางการศึกษาสมัครเป็นสมาชิกจะได้รับสิทธิสงเคราะห์ศพ เมื่อสมาชิก ข.พ.ค.-ข.พ.ส. ถึงแก่กรรม ครอบครัวของสมาชิกมีสิทธิได้รับการสงเคราะห์ตามระเบียบ ข.พ.ค. -ข.พ.ส.โดยแยกเงินสงเคราะห์เป็น ๒ ส่วน คือ ส่วนแรก เงินสงเคราะห์จัดการศพ และส่วนสอง เป็นเงินสงเคราะห์ครอบครัว เป็นจำนวนเงินตามที่เก็บได้จากเพื่อนสมาชิกที่มีชีวิตอยู่

(๒) ควรหาแนวทางในการปลดหนี้หรือลดภาระหนี้สินของครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ได้อย่างยั่งยืนเพื่อให้ครูทำหน้าทีครูได้อย่างเต็มที่ไม่ต้องกังวลเรื่องหนี้สินที่เกิดขึ้น

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา (สกสค.) ร่วมกับธนาคารออมสิน ดำเนินการโครงการลดภาระหนี้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เป็นโครงการที่ให้ลูกหนี้มีส่วนในการแก้ไขปัญหาตนเองด้วยความสมัครใจโดยนำเงินที่มีพึงได้ที่ทายาทจะได้รับในอนาคตมาค้ำประกันหนี้ (เงินสงเคราะห์ครอบครัว ข.พ.ค.) เพื่อลดภาระหนี้ที่มีอยู่ในปัจจุบัน

๑. วิธีการ

๑.๑ ตั้งวงเงินสินเชื่อใหม่เท่ากับสิทธิที่ทายาทจะได้รับเมื่อผู้กู้เสียชีวิต

๑.๒ กั้นเงินสินเชื่อตามข้อ ๑ ออกเป็น ๒ ส่วน โดยที่ผู้กู้ไม่ต้องผ่อนชำระหนี้รายเดือน ส่วนที่ ๑ นำไปชำระหนี้เงินกู้บัญชีเดิม (อัตราดอกเบี้ย ๖.๓๐ %)

ส่วนที่ ๒ กั้นไว้และทยอยเบิกจ่ายรายเดือนจนครบอายุสัญญา เพื่อชำระดอกเบี้ยเงินกู้ และเงินสงเคราะห์รายศพ ข.พ.ค. ที่จะเกิดในอนาคตเพื่อรักษาสถานภาพสมาชิก (เฉลี่ยเดือนละ ๖๐๐ บาท)

๒. ประเภทเงินกู้ : เป็นเงินเบิกเกินบัญชี

๓. วงเงินให้กู้ : รายละ ๗๐๐,๐๐๐ บาท

๔. อัตราดอกเบี้ย : อัตราดอกเบี้ยเงินกู้เท่ากับร้อยละ ๔ ต่อปีตลอดอายุสัญญา

ดังนั้น ประโยชน์ที่ผู้กู้เงินเข้าร่วมโครงการได้รับ คือ

- หากเงินกู้คงเหลือไม่เกิน ๓๐๐,๐๐๐ บาท ธนาคารออมสินจะส่งเงินค่างวดเงินกู้ และเงินสงเคราะห์รายศพแทนผู้กู้ตลอดอายุสัญญา

- หากเงินกู้คงเหลือเกิน ๓๐๐,๐๐๐ บาท ผู้กู้จะส่งค่างวดลดลงประมาณ ๑,๕๐๐-๒,๐๐๐ บาท ต่อเดือน

หมายเหตุ : โครงการนี้ผู้กู้ไม่ได้จับเงินเป็นการปรับโครงสร้างหนี้

๑๒) สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา

(๑) ต้องยกระดับมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาของครูเพื่อยกระดับการศึกษาของไทยให้ดีขึ้น มีจรรยาบรรณของวิชาชีพมีองค์ความรู้และมีความเป็นมืออาชีพ สามารถใช้ศักยภาพในการสอนแก่ผู้เรียนโดยนักเรียนจะต้องให้ความเคารพและให้เกียรติความเป็นครู

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา ได้ดำเนินการพัฒนาข้อกำหนดแนวทางการผลิตครูแบบอิงฐานสมรรถนะ โดยความร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาที่จัดการศึกษาในหลักสูตรปริญญาทางการศึกษาเพื่อการประกอบวิชาชีพครูที่คุรุสภารับรอง จำนวน ๑๗๓ แห่ง เพื่อนำข้อกำหนดดังกล่าวฯ ไปใช้ในการออกแบบหลักสูตรผลิตครูของสถาบันอุดมศึกษาให้มีคุณภาพ สามารถผลิตบัณฑิตวิชาชีพครูที่มีสมรรถนะทางวิชาชีพครูที่เป็นองค์รวมทั้งด้านความรู้ความสามารถและการมีจิตวิญญาณความเป็นครู ซึ่งเป็นการสนับสนุนระบบการผลิตครูแบบอิงฐานสมรรถนะ และดำเนินการกำหนดกรอบสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพครูการศึกษาปฐมวัย ครูอาชีวศึกษาและครูการศึกษาพิเศษ เพื่อยกระดับการศึกษาของไทยให้ดีขึ้น ผู้ประกอบวิชาชีพครูมีมาตรฐานและจรรยาบรรณของวิชาชีพ มีองค์ความรู้และมีความเป็นมืออาชีพ ทั้งนี้ได้ดำเนินกิจกรรมการยกย่องเชิดชูเกียรติวิชาชีพและผู้ประกอบวิชาชีพครูอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ผู้ประกอบวิชาชีพครูประพฤติปฏิบัติตนตามแบบแผนพฤติกรรมตามจรรยาบรรณของวิชาชีพ ในการเป็นแบบอย่างที่ดีให้นักเรียนและสังคม อันนำไปสู่การให้ความเคารพและให้เกียรติในความเป็นครูทั้งของนักเรียนและชุมชน

(๒) ควรพิจารณาออกแบบหลักเกณฑ์การประเมินสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษาให้สอดคล้องกับการทำหน้าที่ของครู โดยไม่ควรสร้างแรงกดดันในการทำโครงการตามแบบประเมินเพื่อเป็นการคืนครูที่ดีให้แก่นักเรียน

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ สำนักงานเลขาธิการคุรุสภาได้ดำเนินการกำหนดระดับคุณภาพตามมาตรฐานวิชาชีพ และพัฒนาระบบของการประเมินระดับคุณภาพของผู้มีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู รวมทั้งศึกษารูปแบบการพัฒนา Plat form สารสนเทศการประเมินระดับคุณภาพตามมาตรฐานในการประกอบวิชาชีพครู เพื่อออกแบบหลักเกณฑ์การประเมินสมรรถนะตามระดับคุณภาพของมาตรฐานวิชาชีพครู ซึ่งประกอบด้วย มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ มาตรฐานการปฏิบัติงาน และมาตรฐานการปฏิบัติตน(จรรยาบรรณวิชาชีพครู) โดยใช้งบประมาณจากเงินนอกงบประมาณในการดังกล่าว โดยตั้งเป้าหมายในการดำเนินการให้บริการประเมินระดับคุณภาพตามมาตรฐานวิชาชีพครูประจำการทุกสังกัดผ่าน Plat form สารสนเทศการประเมินระดับคุณภาพตามมาตรฐานในการประกอบวิชาชีพครู และแอปพลิเคชัน “Khuru On Mobile By Khurusapha” ภายในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ เพื่อใช้สำหรับบูรณาการการวัดระดับคุณภาพ และประเมินสมรรถนะครู เพื่อวิเคราะห์ กลั่นกรอง และเชื่อมโยงหลักสูตร/กิจกรรม การพัฒนาการประกอบวิชาชีพ รวมทั้งการหน่วยพัฒนาที่เหมาะสม ต่อการพัฒนาคุณภาพการประกอบวิชาชีพของครูเป็นรายบุคคล

๑๓) โรงเรียนมหิตลวิทยานุสรณ์ ควรมีการติดตามการประกอบอาชีพหลังจบการศึกษาของนักเรียนว่านักเรียนที่จบการศึกษาจากโรงเรียนมหิตลวิทยานุสรณ์แล้วไปศึกษาต่อจนจบการศึกษาระดับปริญญาตรีส่วนใหญ่เรียนดังกล่าวประกอบอาชีพในสาขาใด เช่น คณะแพทยศาสตร์

วิศวกรรมศาสตร์ และคณะวิทยาศาสตร์ เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวมาวิเคราะห์และใช้ประกอบการปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนให้เหมาะสมต่อไป

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กระทรวงศึกษาธิการ โดยโรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์ มีภารกิจพัฒนากำลังคนด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของชาติ มีการดำเนินการจัดการสอนที่มีเนื้อหาที่เข้มข้นและลึกซึ้ง เพื่อพัฒนาความถนัดและความสามารถของนักเรียนผู้มีความสามารถพิเศษทางด้านวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ โดยสนับสนุนให้นักเรียนเป็นผู้เรียนแบบ Active Learner และจัดกิจกรรมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ มีโอกาสลงมือปฏิบัติจริง ใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนากระบวนการคิด กระตุ้นให้นักเรียนสืบค้นหาคำตอบในประเด็นหรือปัญหาที่กำหนด (Problem-based and scientific inquiry) พัฒนานักเรียนให้มีทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ได้ศึกษา ค้นคว้า ทดลองและฝึกปฏิบัติการวิทยาศาสตร์ เปิดโอกาสให้นักเรียนสร้างสรรค์ผลงานตามความสนใจ รวมถึงจัดกิจกรรมศึกษาดูงานนอกสถานที่ทางด้านวิทยาศาสตร์ตามหน่วยงานวิจัยต่าง ๆ และเชิญผู้ทรงคุณวุฒิ นักวิจัยด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีมาบรรยายพิเศษภายในโรงเรียน เพื่อสร้างเสริมประสบการณ์ในการทำงานวิจัยให้แก่นักเรียน และช่วยจุดประกายความคิดในการทำโครงการวิทยาศาสตร์ อีกทั้งยังเป็นการทำให้นักเรียนได้มองเห็นแนวทางในการประกอบอาชีพทางด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในอนาคต ซึ่งเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจในการศึกษาต่อระดับมหาวิทยาลัยของนักเรียนต่อไป รวมทั้งเป็นตัวป้อนที่ดีและเก่งให้สถาบันอุดมศึกษาในการที่จะสร้างบุคลากรชั้นยอดของประเทศ

จากการติดตามนักเรียนเก่ารุ่นองค์การมหาชน รุ่น๑๑-๒๑ (ข้อมูล ณ วันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔) จำนวน ๒,๐๔๗ คน พบว่านักเรียนเก่าของโรงเรียนประกอบอาชีพสาขาที่เกี่ยวกับ STEM Career ดังต่อไปนี้

- ด้านวิทยาศาสตร์การแพทยศาสตร์ จำนวน ๑,๒๒๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๙.๘๘
- ด้านวิทยาศาสตร์ จำนวน ๓๑๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๒๕
- ด้านวิศวกรรมศาสตร์ จำนวน ๒๕๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๒๑
- ด้านคณิตศาสตร์ จำนวน ๑๕๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๗.๖๗
- ด้านเทคโนโลยี ๑๐๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๔.๙๘

๑๔) สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) สำหรับการทดสอบการศึกษาของเด็กเยาวชนในการวัดผลการศึกษา ควรผนวกข้อสอบเกี่ยวกับการวัดผล เพื่อประเมินสมรรถนะความมีระเบียบวินัย ความรับผิดชอบ การตรงต่อเวลาและความซื่อสัตย์สุจริตว่าเด็กเยาวชนยังขาดสมรรถนะเรื่องใดจะได้เพิ่มเติมในหลักสูตรการเรียนการสอนจะทำให้เด็กเยาวชนมีอนาคตที่ดีและโตเป็นคนดีของสังคมต่อไป

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กระทรวงศึกษาธิการ โดยสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ เป็นหน่วยที่ดำเนินการด้านการวัดและประเมินผลทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน ซึ่งเป็นการวัดและประเมินผลความคิดรวบยอดปลายช่วงชั้น ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งเป็นแบบทดสอบที่มุ่งวัดผลสัมฤทธิ์ที่เน้นด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) ซึ่งเป็นการวัดเกี่ยวกับความรู้ ความคิด ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ การเชื่อมโยงความคิดอย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนการวัดผลเพื่อประเมินสมรรถนะความมีระเบียบวินัย ความรับผิดชอบ การตรงต่อเวลาและความซื่อสัตย์สุจริต เป็นการวัดด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

เป็นการวัดที่ต้องมีกระบวนการและวิธีการวัดที่หลากหลาย รอบด้าน เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูล ที่ตรงตามสภาพ ความเป็นจริงของผู้ถูกวัด แต่อย่างไรก็ตาม สทศ. ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการวัดผลด้านสมรรถนะ ความมีระเบียบวินัย ความรับผิดชอบ การตรงต่อเวลาและความซื่อสัตย์สุจริต จึงได้จัดทำโครงการพัฒนาระบบการวัดและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์รอบด้าน ตามมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติเพื่อเป็นทางเลือกให้กับโรงเรียนและผู้สนใจได้นำไปใช้ในการวัดและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ดังกล่าวข้างต้น

๑๕) สำนักงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ควรปฏิรูปหลักสูตรและแนวทางการดำเนินงานให้สอดคล้องกับตลาดแรงงานและบริบทใหม่ของสังคมแบบปกติใหม่ (New Normal) ทั้งนี้ เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าถึงการศึกษาได้อย่างสะดวกและสร้างโอกาสให้ประชาชนได้พัฒนาทักษะความรู้ที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตโดยผ่านชุดหลักสูตรระยะสั้นแบบออนไลน์ที่ผู้เรียนสามารถจัดสรรเวลาการเรียนรู้ได้อย่างสะดวก

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงาน กศน. มีภารกิจในการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เพื่อร่วมสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต ให้กับกลุ่มเป้าหมายประชาชนทุกช่วงวัย โดยเฉพาะ กลุ่มผู้ด้อย พลาด และขาดโอกาสทางการศึกษา ซึ่งรวมถึงกลุ่มผู้พิการทางร่างกาย กลุ่มเด็กเร่ร่อน และกลุ่มเด็กชายขอบหรือกลุ่มคนบนพื้นที่สูง ให้ได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง และเท่าเทียมกับกลุ่มคนปกติ ผ่านโครงการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับอนุบาลจนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน และโครงการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร

๒.๑๙ กระทรวงสาธารณสุข

๑) ควรกำหนดแผนงานในการเร่งรัดการดำเนินการให้เป็นไปตามแผนปฏิรูปด้าน “Digital Health” หรือนวัตกรรมด้านสุขภาพ เพื่อให้การใช้งานเทคโนโลยีในการเชื่อมโยงข้อมูลสุขภาพสามารถแสดงผลและประมวลผลเพื่อให้เกิดประโยชน์ดูแลด้านสุขภาพและเป็นฐานข้อมูลในการวิเคราะห์ทิศทางการให้บริการสุขภาพ โดยกระทรวงควรดำเนินการให้สำเร็จภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ ตามแผนการปฏิรูปประเทศต่อไป

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

ทางกระทรวงสาธารณสุขได้ดำเนินงานในแผนการปฏิรูปสุขภาพด้าน Digital Health

๒) ควรจัดทำฐานข้อมูลบุคลากรทางการแพทย์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้อมูลเกี่ยวกับแพทย์ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ทั้งแพทย์ที่ยังอยู่ในระบบและแพทย์ที่เกษียณอายุราชการแล้ว แต่ยังคงมีศักยภาพในการรักษาผู้ป่วย เพื่อเป็นข้อมูลที่สามารถนำมาใช้สนับสนุนการให้ความช่วยเหลือในเวลาที่ประเทศต้องเผชิญกับปัญหาวิกฤติจากโรคอุบัติใหม่ที่มีความต้องการแพทย์หรือบุคลากรทางการแพทย์ อาทิ การเกิดการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ โรคอุบัติใหม่อื่นที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต ซึ่งจะต้องมีการระดมสรรพกำลังมาช่วยเหลือประเทศได้อย่างทันท่วงที

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

ปัจจุบันกระทรวงสาธารณสุขมีฐานข้อมูลบุคลากรทางการแพทย์ที่แพทยสภา ซึ่งสามารถนำข้อมูลมาใช้สนับสนุนการให้ความช่วยเหลือได้ในกรณีเกิดการระบาดโควิด ๑๙

๓) ควรประสานความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาทั้งที่เป็นสถาบันอาชีวศึกษา อาชีววิทยาลัยเทคนิค วิทยาลัยการอาชีวศึกษา มหาวิทยาลัยที่มีผลงานของนักศึกษาในการผลิตอุปกรณ์กายภาพบำบัดและเครื่องมือกายภาพบำบัดแบบต่าง ๆ เพื่อนำมาต่อยอดทางความคิดในการช่วยเหลือประชาชนผู้มีรายได้น้อยหรือมีงบประมาณจำกัดให้สามารถเข้าถึงอุปกรณ์กายภาพบำบัดในราคาที่เหมาะสมเพื่อฟื้นฟูร่างกาย

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กระทรวงสาธารณสุขได้มีการประสานความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยและสถาบันการศึกษา เช่น มหาวิทยาลัยมหิดล เพื่อพัฒนาบุคลากรในการต่อยอดการผลิตอุปกรณ์กายภาพบำบัด รวมทั้งมีการประชุม วางแผนพัฒนาระบบบริการที่จะนำไปสู่การปฏิรูประบบสุขภาพต่อไป

๔) ควรเร่งรัดการศึกษาวิจัยและพัฒนาวัคซีนป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ โดยการกำหนดแผนงานหรือโครงการจำเป็นเร่งด่วนเพื่อให้ประเทศไทยมีวัคซีนในการรักษาโรค โดยการใช้ประโยชน์จากความพร้อมด้านห้องวิจัยและปฏิบัติการที่มีอยู่ และพัฒนาให้มีศูนย์ปฏิบัติการทดสอบวัคซีนในสัตว์ทดลองมาตรฐานสากล รวมทั้งประสานความร่วมมือกับองค์การเภสัชกรรมซึ่งมีศักยภาพเพียงพอในการผลิตวัคซีนในระดับอุตสาหกรรม

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

สถาบันวัคซีนแห่งชาติ

สถาบันวัคซีนแห่งชาติมีแผนเร่งรัดการศึกษาวิจัยและพัฒนาวัคซีนป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ และการสนับสนุนการรับถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตวัคซีนโควิด ๑๙ จากต่างประเทศ และได้รับการสนับสนุนงบประมาณรายละเอียดดังนี้

รายละเอียด	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (ล้านบาท)
โครงการพัฒนาวัคซีนต้นแบบตั้งแต่ต้นน้ำและเตรียมความพร้อมรับการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตวัคซีนโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19)	งบกลาง ๒๕๖๓	๙๙๕.๐๒๕๐
โครงการแผนเร่งรัดการเข้าถึงวัคซีน COVID-19 สำหรับประชาชนไทย	พ.ร.ก.เงินกู้ ๒๕๖๓	๑,๘๑๐.๖๘๐๐

๕) กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ควรส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการใช้สมุนไพรไทยเพื่อการรักษาทางการแพทย์ รวมทั้งควรให้ความสำคัญกับการสร้างความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาแพทย์แผนไทยและพืชสมุนไพรไทยในการดูแลสุขภาพให้แพร่หลาย เพื่อส่งเสริมสุขภาพของประชาชนให้พึ่งพาตนเองโดยการใช้ภูมิปัญญาแพทย์แผนไทยและพืชสมุนไพรไทยเพื่อการรักษา นอกจากนี้ยังเป็นการส่งผลให้ลดการนำเข้ายาที่มีการผลิตจากต่างประเทศด้วย

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกได้ดำเนินการขับเคลื่อนสมุนไพรอย่างครบวงจรโซ่คุณค่าผ่านการเป็นหน่วยงานหลักของแผนแม่บทแห่งชาติว่าด้วยการพัฒนาสมุนไพรไทย และคณะกรรมการผลิตภัณฑ์สมุนไพร ภายใต้พระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๒ ร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และเครือข่ายสภาวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานดังกล่าวอย่างครบวงจรโซ่คุณค่าทั้งในมิติของการพึ่งพาตนเองด้านสุขภาพและการเสริมสร้างเศรษฐกิจของประเทศ โดยมีการดำเนินการ

ออกเป็น ๔ ยุทธศาสตร์ ดังนี้ ๑) ส่งเสริมผลิตผลของสมุนไพรไทยที่มีศักยภาพตามความต้องการของตลาด ทั้งในและต่างประเทศ เช่น การร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาแหล่งวัตถุดิบและเกษตรกรให้มี คุณภาพมาตรฐานรองรับการพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพร ๒) พัฒนาอุตสาหกรรม และการตลาดสมุนไพรให้มี คุณภาพระดับสากล เช่น การร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อส่งเสริมการวิจัยและพัฒนานวัตกรรม ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เกิดการผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่มีคุณภาพ มาตรฐาน ปลอดภัย มีรูปแบบของผลิตภัณฑ์ ที่น่าสนใจ ๓) ส่งเสริมการใช้สมุนไพรเพื่อการรักษาโรคและการสร้างเสริมสุขภาพ ผ่านการสร้างความรู้ ด้านสุขภาพ การนำการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรเพื่อเป็นส่วนหนึ่งของระบบบริการ สุขภาพผ่านการพัฒนาแผนการบริการสุขภาพ (Service Plan) สาขาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ ผสมผสาน เพื่อให้มีการนำองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อบูรณาการการจัดบริการสุขภาพด้านการแพทย์แผนไทย และสมุนไพรเพื่อบูรณาการร่วมกับการแพทย์แผนปัจจุบันอย่างไร้รอยต่อ นอกจากนี้การแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรยังเป็นส่วนหนึ่งของ โดยเฉพาะการนำศักยภาพของตำรายาแผนไทยที่มี ภูมิปัญญาประสมเพื่อนำไปใช้ทางการแพทย์แบบบูรณาการเพื่อมุ่งเน้นแก้ไขปัญหาสุขภาพของประชาชน เช่น อาการนอนไม่หลับ อาหารปวดเรื้อรัง จนถึงการดูแลผู้ป่วยระยะประคับประคอง และการนำศักยภาพของฟ้า ทะลายโจรเพื่อนำไปต่อยอดให้เป็นยาสมุนไพรเพื่อรักษาผู้ป่วยที่ได้รับการติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ซึ่งการ ให้มีความสำคัญในการพัฒนาสมุนไพรดังกล่าว จะทำให้ประเทศไทยมีศักยภาพในการนำสมุนไพรเพื่อเสริมสร้าง ความมั่นคงทางสุขภาพของประเทศอีกด้วย และ ๔) สร้างความเข้มแข็งของการบริหาร และนโยบายของ ภาครัฐเพื่อการขับเคลื่อนสมุนไพรไทยอย่างยั่งยืน ผ่านกลไกการพัฒนาเมืองสมุนไพร ๑๔ จังหวัด และการ ขับเคลื่อนกลไกอื่นที่เกี่ยวข้อง

จากการดำเนินการดังกล่าวในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๓ พบว่า ๑) ร้อยละของผู้ป่วยนอกที่ได้รับ บริการตรวจ วินิจฉัย รักษาโรค และฟื้นฟูสภาพด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกในระบบ บริการสุขภาพมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ ๒๑.๘๘ ๒) จำนวนการสั่งใช้ยาสมุนไพรในระบบบริการสุขภาพ เพิ่มขึ้นถึง ๑๘.๒๒๕๖ ล้านครั้ง และ ๓) มูลค่าการจ่ายยาสมุนไพรในสถานบริการสาธารณสุขของรัฐเพิ่มขึ้นถึง ๑,๘๓๑ ล้านบาท

๖) กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ควรให้ความสำคัญกับการกำหนดมาตรฐานยาและ เวชภัณฑ์ที่ผลิตกันยาจากสมุนไพรไทยให้มีคุณภาพ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ประชาชนผู้บริโภคและ เป็นที่ยอมรับในระดับสากล

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ได้มีการจัดทำตำรามาตรฐานยาสมุนไพรไทย (Thai Herbal Pharmacopoeia: THP) ซึ่งเป็นตำรายาได้รับการยอมรับสำหรับการอ้างอิงตามกฎหมายในประเทศไทยและ เป็นตำรายาที่ยอมรับทางวิชาการอย่างกว้างขวาง เรื่องมาตรฐานสมุนไพรในระดับสากล ประกอบด้วย ข้อกำหนดมาตรฐาน ทั้งทางด้านเภสัชเวชและพฤกษศาสตร์ และทางด้านเคมี ฟิสิกส์ ข้อมูลด้านความ ปลอดภัย ขนาดการใช้ยาเบื้องต้นและการเก็บรักษาของยาสมุนไพรที่พบในประเทศ ทั้งนี้จะช่วยให้ ผู้ประกอบการใช้ในการขึ้นทะเบียนตำรับยา การควบคุมคุณภาพยาสมุนไพร และสนับสนุนธุรกิจการส่งออก สมุนไพร ทั้งในรูปวัตถุดิบ สารสกัด ผลิตภัณฑ์สำเร็จรูปทั้งในรูปยา และผลิตภัณฑ์เสริมอาหารให้เป็นที่ยอมรับ จากต่างประเทศในด้านมาตรฐาน และเป็นเครื่องมือสำคัญสำหรับหน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้อง ในการควบคุม คุณภาพยาสมุนไพรในประเทศให้ได้มาตรฐานสากล ป้องกันการปนปลอมยาสมุนไพรที่พบมากในปัจจุบัน ลดการนำเข้ายาแผนปัจจุบันจากต่างประเทศและเพิ่มการพึ่งพาตนเอง โดยปัจจุบันกรมได้จัดทำฉบับปี

ค.ศ. ๒๐๒๐ (THP ๒๐๒๐) ประกอบด้วยข้อกำหนดและมาตรฐานของยาสมุนไพร จำนวน ๙๙ ตำหรับ โดยในปีงบประมาณ ๒๕๖๓ ได้จัดทำมาตรฐานยาเพิ่มอีกจำนวน ๙ ตำหรับ ได้แก่ ไม้เท้ายายม่อม ยาขงมะตูม ยาขงปัญจชันธุ์ หล้าปากกั้ง ยาแคบซูลปัญจชันธุ์ มะรุม หล้าดอกขาว ทั้งก่อน แสมสาร ทั้งนี้ สามารถค้นหาข้อมูลตำรามาตรฐานยาสมุนไพรไทย (Thai Herbal Pharmacopoeia ๒๐๒๐) ฉบับออนไลน์ในรูปแบบของ e-book เผยแพร่บนเว็บไซต์ฯ ที่หน้าเว็บตำรามาตรฐานยาสมุนไพรไทย (<https://bdn.go.th/thp/home>)

นอกจากนี้ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ได้ดำเนินการตรวจสอบคุณภาพวัตถุดิบและผลิตภัณฑ์ยาจากสมุนไพร ให้แก่กลุ่มเกษตรกร ผู้ประกอบการด้านสมุนไพรทั้งภาครัฐและภาคเอกชน โดยผู้ที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานจะได้รับมอบใบประกาศนียบัตรเครื่องหมายรับรอง “คุณภาพสมุนไพรไทย” เพื่อเป็นการยกระดับคุณภาพของสมุนไพร สร้างความมั่นใจให้กับผู้บริโภค เพิ่มมูลค่าในการส่งออก โดยในปีงบประมาณ ๒๕๖๓ ได้ให้การรับรองแล้วกว่า ๕๗ ราย

๓) กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ ควรกำหนดหลักเกณฑ์และค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลของสถานบริการโดยเฉพาะอย่างยิ่งของโรงพยาบาลเอกชนให้มีความเหมาะสม เพื่อให้ประชาชนทุกกลุ่มสามารถเข้าถึงการรักษาพยาบาลโดยไม่ต้องกังวลต่อภาระค่าใช้จ่ายที่มากเกินไปจนเกินสมควร

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กรมสนับสนุนบริการสุขภาพได้มีการควบคุม กำกับ ให้โรงพยาบาลเอกชนมีการแสดงอัตราค่าบริการ ค่ารักษาพยาบาล ค่ายาและเวชภัณฑ์ ค่าบริการทางการแพทย์ ค่าบริการอื่นที่เกี่ยวข้องและสิทธิของผู้ป่วยไว้ในที่เปิดเผยและเห็นได้ง่าย ณ สถานพยาบาลนั้น และตามสิทธิของผู้ป่วย ผู้ป่วยมีสิทธิได้รับทราบข้อมูลที่เป็นจริงและเพียงพอเกี่ยวกับการรักษา เพื่อให้ผู้ป่วยสามารถเลือกตัดสินใจในการยินยอมหรือไม่ยินยอมรับการรักษา ดังนั้นผู้ป่วยสามารถสอบถามค่ายา ค่ารักษาและข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการรักษาจากโรงพยาบาลได้ โรงพยาบาลจะเรียกเก็บค่ารักษาพยาบาล ค่ายาและเวชภัณฑ์ค่าบริการทางการแพทย์ หรือค่าบริการอื่นเกินอัตราที่แสดงไว้ไม่ได้ และต้องให้บริการแก่ผู้ป่วยตามสิทธิที่ได้แสดงไว้

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๑. พระราชบัญญัติสถานพยาบาล พ.ศ. ๒๕๔๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสถานพยาบาล (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๙

- มาตรา ๓๒ (๓) ผู้รับอนุญาตต้องแสดงอัตราค่ารักษาพยาบาล ค่ายาและเวชภัณฑ์ ค่าบริการทางการแพทย์ ค่าบริการอื่นและสิทธิของผู้ป่วยที่สถานพยาบาลต้องแสดงตามมาตรา ๓๓ วรรคหนึ่ง การแสดงรายละเอียดตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

- มาตรา ๓๓ รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการมีอำนาจประกาศกำหนดชนิดหรือประเภทของการรักษาพยาบาล ยาและเวชภัณฑ์ การบริการทางการแพทย์ หรือการบริการอื่นของสถานพยาบาล และสิทธิของผู้ป่วย ผู้รับอนุญาตจะต้องแสดงตามมาตรา ๓๒ (๓) ผู้รับอนุญาตจะเรียกเก็บหรือยินยอมให้มีการเรียกเก็บค่ารักษาพยาบาล ค่ายา และเวชภัณฑ์ค่าบริการทางการแพทย์ หรือค่าบริการอื่นเกินอัตราที่แสดงไว้ไม่ได้ และต้องให้บริการแก่ผู้ป่วยตามสิทธิที่ได้แสดงไว้

- มาตรา ๕๙ ผู้รับอนุญาตผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๒ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

- มาตรา ๖๒ ผู้รับอนุญาตผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๓ วรรคสอง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๒. ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ชนิดหรือประเภทของการรักษาพยาบาลและเวชภัณฑ์การบริการทางการแพทย์หรือการบริการอื่นของสถานพยาบาล และสิทธิของผู้ป่วยซึ่งผู้รับอนุญาตจะต้องแสดงตามมาตรา ๓๒ (๓) พ.ศ. ๒๕๖๑

ข้อ ๔ ผู้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการสถานพยาบาล ต้องแสดงรายละเอียดของอัตราค่ารักษาพยาบาล ยาและเวชภัณฑ์ การบริการทางการแพทย์ หรือการบริการอื่นของสถานพยาบาลตามบริการที่จัดให้มีของสถานพยาบาลตามมาตรา ๓๒ (๓) ไว้ในที่เปิดเผยและเห็นได้ง่าย ณ สถานพยาบาลนั้น รายละเอียดให้เป็นไปตามการจัดทำบัญชีแนบท้าย ทั้งนี้การจัดทำบัญชีแนบท้ายให้เป็นไปตามข้อจำกัดของสถานพยาบาล และศักยภาพของสถานพยาบาลนั้น ๆ

๘) สถาบันพระบรมราชชนก ควรกำหนดแนวทางการพัฒนารูปแบบของสถาบันอุดมศึกษาในสังกัด โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาที่มุ่งเน้นการวิจัยร่วมกับชุมชนในการพัฒนานวัตกรรมด้านการสาธารณสุขที่ตอบสนองระบบการดูแลสุขภาพของประชาชนในระดับรากหญ้า เพื่อลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงบริการและคุณภาพบริการ

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

สถาบันพระบรมราชชนกเป็นสถาบันอุดมศึกษาเฉพาะทาง ได้มีแนวทางและการพัฒนารูปแบบการวิจัยและนวัตกรรมเพื่อที่ตอบสนองต่อการดูแลสุขภาพประชาชนในชุมชนเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ โดยสถาบันพระบรมราชชนกได้ดำเนินการวิจัยโดยแบ่งนักวิจัยเป็นกลุ่มความเชี่ยวชาญ (cluster) ได้แก่ กลุ่มวิจัยดูแลระบบสุขภาพชุมชน กลุ่มวิจัยพยาบาลชุมชน กลุ่มวิจัยการดูแลสุขภาพโรคติดต่อเรื้อรังในชุมชน กลุ่มวิจัยอนามัยสิ่งแวดล้อมในชุมชน กลุ่มวิจัยผู้สูงอายุ และกลุ่มวิจัยสมุนไพรไทย เป็นต้น

๑. กลุ่มวิจัยดูแลระบบสุขภาพชุมชน งานวิจัยในกลุ่มนี้จะเป็นการให้องค์ความรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันโรคต่าง ๆ (Health Literacy) การส่งเสริมให้ประชาชนได้ดูแลสุขภาพ การส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันโรคอย่างมีส่วนร่วม (participation and self-management) การพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาโดยชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาพยาบาลสู่ความเข้มแข็งของระบบสุขภาพไทยเพื่อลดความเหลื่อมล้ำของประชาชนในการเข้าถึงการบริการสุขภาพ การวิจัยดูแลสุขภาพของคนในชุมชนทุกกลุ่มวัย ตลอดจนกลุ่มเป้าหมายการวิจัยเกี่ยวกับสุขภาพของคนพิการ

๒. กลุ่มวิจัยการดูแลสุขภาพโรคติดต่อเรื้อรังในชุมชน เน้นการวิจัยมุ่งไปที่การใช้เทคโนโลยีช่วยดูแล ป้องกันสุขภาพของประชาชนในชนบท เช่น การพัฒนาเว็บแอปพลิเคชันในการดูแลผู้ป่วยเบาหวานที่ควบคุมระดับน้ำตาลไม่ได้ การวิจัยแนวปฏิบัติในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของคนในชุมชน การปฏิบัติงานเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้ป่วยเบาหวานในชุมชนของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในประเทศไทย

๓. การสร้างและพัฒนานวัตกรรมการดูแลสุขภาพ การพัฒนานวัตกรรมที่เกี่ยวกับสุขภาพของคนในชุมชนเกี่ยวกับผู้สูงอายุ ผู้ป่วยโรคเรื้อรัง และการดูแลสุขภาพแม่และเด็ก ได้แก่

๓.๑ รถเข็นทุกระดับประทับใจ (รถ Wheel chair สำหรับผู้พิการ)

๓.๒ เครื่อง Traction ขาแบบพกพา

๓.๓ ประสิทธิภาพของนวัตกรรมแผ่นเจลาคินสมุนไพรรลดปวด สำหรับผู้ที่มีอาการปวดโครงร่างและกล้ามเนื้อ

๓.๔ ผลของการใช้นวัตกรรมผ้าพุงลดปวดหลังต่ออาการปวดหลังส่วนล่างของคนกลุ่มวัยทำงาน

๓.๕ สายคาดถุงรับปัสสาวะ

- ๓.๖ ไม่ทำ WALKING STICK THERAPY
- ๓.๗ เครื่องประคบร้อนสำหรับผู้สูงอายุที่มีปัญหาปวดข้อเข่า
- ๓.๘ เครื่องพลิกตะแคงตัวอัตโนมัติป้องกันแผลกดทับ
- ๓.๙ พยุงขาบริหารข้อเข่าง่ายๆ By yourself
- ๓.๑๐ Traction ส่งสัญญาณเตือน

๔. นวัตกรรมเกี่ยวกับสุขภาพแม่และเด็ก

- ๔.๑ หุ่นจำลองการตั้งครรภ์ของมารดา
- ๔.๒ โมเดลเต้านมเสมือนสำหรับบีบเก็บน้ำนมด้วยมือ
- ๔.๓ วงล้อแม่ปลอดภัย
- ๔.๔ PV ง่าย ๆ ทำนายคลอด
- ๔.๕ PV manual model
- ๔.๖ คุณแม่ขอร้อง (Application การเลี้ยงลูกด้วยนมแม่)
- ๔.๗ ชุดอบสมุนไพรคุณแม่หลังคลอด
- ๔.๘ เข็มขัดให้ความร้อนในการลดความปวดอาการปวดประจำเดือน
- ๔.๙ ธรรมชาติบำบัด
- ๔.๑๐ อุปกรณ์ล็อกแขนสำหรับเด็ก ๓-๖ ปี

๕. กลุ่มวิจัยอนามัยสิ่งแวดล้อมในชุมชน การวิจัยที่เน้นการหาคำถามความรู้ในการการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในชุมชน ได้แก่การศึกษาและวิเคราะห์ปริมาณ องค์ประกอบทางกายภาพ และการจัดการขยะมูลฝอยในแหล่งท่องเที่ยวชุมชนของภาคใต้ฝั่งอันดามันตอนล่าง และการส่งเสริมการพัฒนาสิ่งแวดล้อมภายในที่อยู่อาศัยและโรงงานอันจะมีผลกระทบต่อสุขภาพของคนในชุมชน

๖. กลุ่มวิจัยผู้สูงอายุในชุมชน เนื้อหาการวิจัยเกี่ยวกับการบริหารจัดการ การร่วมมือกับองค์กรท้องถิ่นในการดูแลผู้สูงอายุ ความรอบรู้ด้านสุขภาพ (health literacy) ได้แก่ ความรอบรู้ด้านสุขภาพ ความรุนแรงความปวด การรับรู้ความปวด และการจัดการความปวด ในผู้ป่วยมะเร็งสูงอายุ การดูแลผู้สูงอายุด้วยความร่วมมือ (participation) กับองค์กรท้องถิ่น การจัดระบบความปลอดภัยของแรงงานที่เป็นผู้สูงอายุในภาคใต้ นอกจากนี้เป็นการวิจัยที่มุ่งเน้นการดูแลสุขภาพใน ๔ มิติ ได้แก่การรักษา การฟื้นฟูสุขภาพ การป้องกันโรค การส่งเสริมสุขภาพ เป็นต้น ได้แก่ วิจัยการลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงการบริการสุขภาพที่จำเป็นของผู้สูงอายุ การป้องกันการพลัดตกหกล้มโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน การดูแลสุขภาพผู้สูงอายุที่อยู่นคนเดียว ประสบการณ์ ความหมายของชีวิตและความสำเร็จที่มีอายุยืนยาวเกิน ๑๐๐ ปี ของผู้สูงอายุและครอบครัว ในชุมชน การพัฒนารูปแบบการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน

๗. กลุ่มวิจัยสมุนไพรไทย เพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจในชุมชน (ผลพลอยได้จากการวิจัย เช่น เมื่อวิจัยสมุนไพรที่สามารถพิสูจน์การรักษาโรคหรือได้ผล จะมีการสนับสนุนการปลูกสมุนไพรในชุมชน) งานวิจัยในกลุ่มนี้ได้แก่ การพัฒนาตำรับยาทรรักษาโรคผิวหนังที่มีส่วนประกอบของสารสกัดกัญชา

๒.๒๐ กระทรวงอุตสาหกรรม

๑) ควรปรับโครงสร้างองค์กรและการดำเนินงานที่จะขับเคลื่อนไปสู่การปฏิรูปอุตสาหกรรม ๔.๐ และสอดคล้องกับวิถีชีวิตใหม่หรือ New Normal เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของประเทศในปัจจุบันและสถานการณ์โลกที่เปลี่ยนแปลงไปภายหลังการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ รวมทั้งสนับสนุนและส่งเสริมอุตสาหกรรมของภาคเอกชนให้สามารถแข่งขันกับต่างประเทศได้ภายหลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ คลี่คลาย โดยอาศัยความได้เปรียบจากการที่ประเทศไทยมีการแพร่ระบาดน้อยกว่าประเทศอื่น

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กระทรวงอุตสาหกรรมตระหนักถึงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ซึ่งได้ปรับวิธีการดำเนินการให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตใหม่ หรือ New Normal โดยการดำเนินกิจกรรมในรูปแบบการจัดประชุม/สัมมนา กิจกรรมเชื่อมโยงด้านการตลาด และการให้คำปรึกษาแนะนำเชิงลึกต้องถูกปรับเปลี่ยนรูปแบบกิจกรรม ดังนี้

๑. การปรับรูปแบบวิธีการ โดยนำระบบออนไลน์ เช่น Microsoft Team , ระบบ VDO Call และระบบ ZOOM Meeting มาใช้ในการดำเนินการคัดเลือกกลุ่มเป้าหมาย การประชาสัมพันธ์โครงการ รวมถึงการให้คำปรึกษาแนะนำเชิงลึกกับผู้ประกอบการ

๒. การปรับรูปแบบกิจกรรมให้สอดคล้องกับมาตรการป้องกัน การแพร่กระจายในแต่ละพื้นที่ เช่น ลดจำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรมในแต่ละกิจกรรมลง เพื่อเป็นการเว้นระยะห่างโดยการลดกิจกรรมทางสังคม (Social Distancing) เป็นต้น

๓. มีการใช้ประโยชน์จากสื่อออนไลน์ต่าง ๆ ในการประชุมหรืออบรมในบางหลักสูตร เช่น ระบบ ZOOM, Facebook Live และ Webex เป็นต้น

๒) ควรเร่งรัดพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศและส่งเสริมสิ่งที่เป็นจุดแข็งของประเทศ อาทิ จุดเด่นด้านอาหาร อุปนิสัยของคนไทย เพื่อดึงดูดนักลงทุนเข้าสู่ประเทศไทย รวมทั้งส่งเสริมการสร้างมูลค่าของสินค้าที่ผลิตภายในประเทศและผลักดันให้เป็นสินค้าเอกลักษณ์ของประเทศ

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กระทรวงอุตสาหกรรม ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาที่ส่งเสริมจุดแข็ง โดยเฉพาะสินค้าที่เป็นเอกลักษณ์ของประเทศ โดยมีการพัฒนาและยกระดับผู้ประกอบการทางธุรกิจ และนักออกแบบรุ่นใหม่ กลุ่มสินค้าผ้าทอและแฟชั่น ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ให้ได้รับการพัฒนาเชิงลึกให้มีขีดความสามารถในการแข่งขัน ด้วยการถ่ายทอดองค์ความรู้เพื่อเสริมสร้างศักยภาพ ในการผลิตสินค้าผ้าไหมรูปแบบใหม่ และสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์สิ่งทอ บนอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมของความเป็นไทย เพื่อสร้างคุณค่าใหม่ในอนาคต เน้นเรียบง่าย ความเป็นสากลและผสมผสานเทคโนโลยีในการผลิต และมีการดำเนินการเข้าให้คำปรึกษาแก่สถานประกอบการ โดยให้คำแนะนำแนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์ และบรรจุภัณฑ์ของสถานประกอบการ ในภาคใต้อีกด้วย

๓) ควรส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมชีวภาพ (Bio Industrial) ให้ไปสู่อุตสาหกรรมพลังงาน โดยพัฒนาตั้งแต่ต้นทาง เพื่อเพิ่มมูลค่าควบคู่ไปกับความต้องการทางการตลาด รวมถึงพัฒนาอุตสาหกรรมเคมีอื่น ๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิต และสร้างรายได้เพิ่มมากขึ้น

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กระทรวงอุตสาหกรรม โดยสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม ได้จัดทำมาตรการพัฒนาอุตสาหกรรมชีวภาพของไทย ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๗๐ ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๖๑ รับทราบมาตรการฯ และมอบหมาย อก. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งรัดดำเนินการตามมาตรการฯ ในส่วนที่เกี่ยวข้องตามอำนาจหน้าที่ให้ถูกต้อง เป็นไปตามขั้นตอนของกฎหมาย ระเบียบ และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องต่อไป โดยมีเป้าหมายที่จะผลักดันให้ประเทศไทยเป็น Bio Hub of ASEAN ภายในปี ๒๕๗๐ และเน้นให้เกิดการลงทุนและพัฒนาในผลิตภัณฑ์เป้าหมาย ได้แก่ พลาสติกชีวภาพ (Bioplastic) เคมีชีวภาพ (Biochemicals) และชีวเภสัชภัณฑ์ (Biopharmaceuticals) ทั้งนี้การขับเคลื่อนมาตรการดังกล่าว เป็นการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับพืชเศรษฐกิจหลัก เช่น อ้อย มันสำปะหลัง และน้ำมันปาล์ม ควบคู่ไปกับการความต้องการทางการตลาด รวมถึงทำให้เกิดการพัฒนาในภาคการเกษตรที่เชื่อมโยงไปสู่ภาคอุตสาหกรรม เกิดการจ้างงาน สร้างรายได้กระจายสู่ท้องถิ่น นำไปสู่ความมั่นคงทางเศรษฐกิจ โดยประกอบด้วย มาตรการจัดอุปสรรคการลงทุนและสร้างปัจจัยสนับสนุน มาตรการเร่งรัดการลงทุนภายในประเทศ มาตรการกระตุ้นอุปสงค์ และมาตรการสร้างเครือข่ายในรูปแบบของศูนย์กลางความเป็นเลิศด้านชีวภาพ (Center of Bio Excellence: CoBE) รวมทั้งการดำเนินงานขยายผลมาตรการฯ เชิงพื้นที่ เพื่อให้เกิดการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ (Bioeconomy) ในพื้นที่ส่วนภูมิภาคที่มีศักยภาพของประเทศตามนโยบายของรัฐบาล ทั้งนี้ ภายใต้มาตรการพัฒนาอุตสาหกรรมชีวภาพ ได้มีแผนงานที่ครอบคลุมในส่วนของการส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมชีวภาพไปสู่อุตสาหกรรมพลังงาน เช่น โครงการนครสวรรค์ไบโอคอมเพล็กซ์ จ.นครสวรรค์ ซึ่งดำเนินการผลิตเอทานอลและไฟฟ้าชีวมวล โครงการไบโอฮับเอเชีย จ.ฉะเชิงเทรา ผลิต Bio Energy โครงการนิคมอุตสาหกรรมบลูโอเลโอเทค ชีตี้ จ.ฉะเชิงเทรา ผลิตไบโอดีเซล โครงการลพบุรีไบโอคอมเพล็กซ์ จ.ลพบุรี ผลิตเอทานอลจากน้ำอ้อย เชื้อเพลิงชีวมวล เป็นต้น

๔) ควรร่วมมือกับหน่วยงานการศึกษาในการส่งเสริมให้นักเรียนนักศึกษาที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน สามารถพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ เพื่อประโยชน์ต่อภาคอุตสาหกรรมของประเทศ

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กระทรวงอุตสาหกรรม ให้ความสำคัญในการบูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานทางการศึกษาในพื้นที่โดยมีการดำเนินการพัฒนาต่อยอดผลิตภัณฑ์ด้วยงานวิจัย นวัตกรรม เทคโนโลยีสู่อุตสาหกรรมเชิงพาณิชย์ โดยการคัดเลือกผู้ประกอบการ สถาบันการศึกษา และนักวิจัยในการร่วมนำเสนอผลงานวิจัย นวัตกรรมและเทคโนโลยี และคัดเลือกผลงานวิจัยเพื่อนำไปต่อยอดในการพัฒนาผลิตภัณฑ์เชิงพาณิชย์ จัดให้มีกิจกรรมการทดสอบตลาดและกิจกรรมจับคู่กับนักวิจัยกับผู้ประกอบการ การจัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือระหว่างผู้ประกอบการกับนักวิจัยและสถาบันการศึกษา พร้อมทั้งขออนุญาตใช้สิทธิในการนำงานวิจัยไปพัฒนาต่อยอดเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ ต่อไป

๕) การส่งเสริมภาคอุตสาหกรรม ควรมีเป้าหมายที่ชัดเจนแสดงถึงทิศทางที่จะปฏิรูปอุตสาหกรรมของไทยสู่ ๔.๐ และอุตสาหกรรมเป้าหมายใหม่ หรือ S-Curve โดยเฉพาะในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor: EEC) เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ประกอบการหรือนักลงทุนที่กำลังตัดสินใจลงทุน รวมถึงให้ความสำคัญในการอำนวยความสะดวกแก่นักลงทุนทั้งไทยและต่างประเทศ ทั้งในด้านโครงสร้างพื้นฐาน การพัฒนาพื้นที่ และสภาพแวดล้อม เพื่อดึงดูดและเอื้ออำนวยต่อนักลงทุน

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กระทรวงอุตสาหกรรม โดยสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม ตระหนักถึงความสำคัญในการปรับเปลี่ยนภาคอุตสาหกรรมไปสู่อุตสาหกรรมที่ขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อช่วยขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทย จึงได้ดำเนินการขับเคลื่อนการพัฒนาอุตสาหกรรมเป้าหมาย โดยมุ่งเน้นการพัฒนาอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงในการผลิต และอุตสาหกรรมที่พัฒนาในด้านความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรมต่าง ๆ ประกอบด้วย การต่อยอดอุตสาหกรรมกลุ่มเดิมที่มีศักยภาพ (First S-Curve) และการเติมอุตสาหกรรมอนาคต (New S-Curve)

สำหรับการส่งเสริมภาคอุตสาหกรรมได้มีการกำหนดเป้าหมายและทิศทางการพัฒนาที่ชัดเจนผ่านมาตรการและแผนปฏิบัติการต่าง ๆ เช่น มาตรการส่งเสริมการผลิตยานยนต์ไฟฟ้า (EV) ในประเทศ มาตรการพัฒนาอุตสาหกรรมหุ่นยนต์และระบบอัตโนมัติ มาตรการการพัฒนาอุตสาหกรรมชีวภาพ และแผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาอุตสาหกรรมแปรรูปอาหาร ระยะที่ ๑ รวมทั้งได้มีการบูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในพื้นที่ EEC เพื่อเป็นการสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ประกอบการหรือนักลงทุนที่กำลังตัดสินใจลงทุน รวมถึงให้ความสำคัญในการอำนวยความสะดวกแก่นักลงทุนทั้งไทยและต่างประเทศ เช่น สมอ. ได้ดำเนินโครงการศูนย์ทดสอบยานยนต์และยางล้อแห่งชาติ ณ อ.สนามชัยเขต จ.ฉะเชิงเทรา ซึ่งสามารถทดสอบ R๑๑๗ ได้โดยได้รับการรับรองสนามทดสอบจาก Applus+ IDIAIDA และเปิดทำการทดสอบแล้ว เมื่อปลายเดือนสิงหาคม ๒๕๖๒ ที่ผ่านมา และเร่งรัดการลงทุนในอุตสาหกรรมชีวภาพในประเทศแล้วรวมกว่า ๕๐,๗๔๐ ล้านบาท โดยในเขต EEC ดำเนินการผลิตแล้ว ๓ โครงการ ประกอบด้วย โครงการผลิตน้ำตาล้างไต โครงการผลิต PLA และโครงการ Palm Biocomplex ผลิตเมทิลเอสเตอร์ และกลีเซอรินบริสุทธิ์ เป็นต้น

๒.๒๑ ส่วนราชการไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวงหรือทบวง และหน่วยงานภายใต้การควบคุมดูแลของนายกรัฐมนตรี

๑) ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้

(๑) ควรสร้างมาตรการหรือแนวทางการให้ความสำคัญกับความเท่าเทียมระหว่างชาวไทยพุทธและชาวไทยมุสลิม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องที่มีความเปราะบาง อาทิ การสนับสนุนทุนการศึกษาสำหรับการศึกษาต่อในต่างประเทศของชาวไทยพุทธและชาวไทยมุสลิมในพื้นที่ ซึ่งกรณีดังกล่าวจะต้องมีการดำเนินการให้เกิดความเสมอภาคและความเท่าเทียมกัน

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

ศอ.บต. ได้ให้ความสำคัญในประเด็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรมและเท่าเทียมระหว่างชาวไทยพุทธ และชาวไทยมุสลิมในทุกมิติ สำหรับภารกิจในการสนับสนุนทุนการศึกษาสำหรับการศึกษาต่อในต่างประเทศของชาวไทยพุทธและชาวไทยมุสลิมในพื้นที่ ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ศอ.บต. ได้ส่งต่อภารกิจการสนับสนุนทุนการศึกษาในการเข้าถึงช่องทางการรับทุนทั้งในและต่างประเทศ ให้กับกระทรวงศึกษาธิการ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๖๑ เรื่อง การบริหารจัดการแผนงาน/โครงการ/งบประมาณของ ศอ.บต. ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ตามมติคณะกรรมการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ ครั้งที่ ๓/๒๕๖๑ (วันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๖๑)

(๒) ควรพิจารณาถึงแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจภายในพื้นที่เพื่อให้ประชาชนมีรายได้เฉลี่ยต่อปีสูงขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการกำหนดทิศทางการพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจฐานราก ต้องมีความชัดเจนและตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในพื้นที่ โดยการบูรณาการร่วมกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ตลอดจนการรับฟังความคิดเห็นหรือให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการมีส่วนร่วมพัฒนาในพื้นที่ อาทิ การพัฒนาพื้นที่นิคมอุตสาหกรรม ในพื้นที่อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา

(๓) ควรให้ความสำคัญ กับ การส่งเสริมอาชีพระดับฐานราก โดยพิจารณาถึงจุดเด่นในพื้นที่ อาทิ การจัดทำโครงการเมืองเกษตรกรรมที่มีอยู่ให้มีความครอบคลุมมากยิ่งขึ้น ตลอดจนเร่งรัดการแก้ไขปัญหาที่มีความเร่งด่วน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการแก้ไขปัญหาความยากจนที่จะต้องมีการดำเนินการให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมและมีความยั่งยืน

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

ศอ.บต. ได้ดำเนินโครงการพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจฐานรากในพื้นที่ เพื่อให้ประชาชนมีรายได้เฉลี่ยต่อปีสูงขึ้น ตามจุดเด่นในพื้นที่ ที่ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนให้ครอบคลุมมากขึ้น รวมการแก้ไขปัญหาที่มีความเร่งด่วน และการแก้ไขปัญหาความยากจน โดยบูรณาการร่วมกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการสร้างอาชีพจากการทำเกษตรแม่นยำ และการผลิตที่ตรงตามความต้องการตลาด เช่น ไม้ผล ไม้เศรษฐกิจ กาแฟ ปศุสัตว์ ประมงชายฝั่ง เป็นต้น และการสร้างมูลค่าเพิ่มจากวิสาหกิจชุมชน ยกกระดับผลิตภัณฑ์และบริการ พัฒนาอุตสาหกรรม ผู้ประกอบการขนาดเล็ก-ใหญ่ โดยยึดแนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาพื้นที่ และรับฟังความคิดเห็นจากทุกภาคส่วน ในส่วนการพัฒนาพื้นที่นิคมอุตสาหกรรม ในพื้นที่อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา เพื่อสร้างความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นรอบด้านจากผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง

(๔) ควรบูรณาการและสร้างความเข้าใจกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ เพื่อให้รับทราบถึงเป้าหมายและขับเคลื่อนการดำเนินการในเชิงพื้นที่ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยมุ่งเน้นการพัฒนาและการผสมผสานความแตกต่างด้านวัฒนธรรม และกำหนดทิศทางการขับเคลื่อนที่สอดคล้องกับเป้าหมายการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ และครอบคลุมมิติด้านความเสมอภาคทางสังคม และขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

ศอ.บต. ในฐานะเจ้าภาพแนวทางการพัฒนา แผนงานบูรณาการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้บูรณาการและสร้างความเข้าใจกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ เพื่อให้รับทราบถึงเป้าหมายและขับเคลื่อนการดำเนินการในเชิงพื้นที่ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยมุ่งเน้นการพัฒนาพื้นที่ระดับตำบล ผ่านกลไกสภาสันติตำบลเป็นคณะทำงานในการขับเคลื่อนแผนความต้องการของประชาชน เพื่อลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรมและเท่าเทียมทางสังคมสอดคล้องเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ และผสมผสานความแตกต่างด้านวัฒนธรรม ผ่านกิจกรรมเสริมสร้างสังคมพหุวัฒนธรรม

๒) สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ

(๑) ควรพิจารณาถึงแนวทางการดำเนินการเพื่อพัฒนากลไกในการสอบสวนหรือไต่สวนข้อเท็จจริงตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนการพิจารณาบทลงโทษกฎหมายที่เป็นปัญหาและอุปสรรคต่อการ

ดำเนินการของสำนักงานเพื่อนำไปสู่การแก้ไขให้เกิดความคล่องตัวในการดำเนินการ ตลอดจนทบทวนกฎหมายที่มีอยู่เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงและพัฒนาประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานต่อไป

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

เมื่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มีผลใช้บังคับสำนักงาน ป.ป.ท. ได้ดำเนินการเพื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่..) พ.ศ. โดยเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมเพื่อปรับปรุงหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ท. และกระบวนการไต่สวนข้อเท็จจริงให้มีความสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าว ซึ่งปัจจุบันได้ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกาวันที่ ๓ แล้วอยู่ระหว่างการเสนอตามขั้นตอนของกฎหมายต่อไป

ในขณะที่ร่างพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. อยู่ระหว่างการเสนอแก้ไขเพิ่มเติม ในการดำเนินการเพื่อพิจารณาทบทวนกฎหมายที่เป็นปัญหาและอุปสรรคต่อการดำเนินการของสำนักงานเพื่อนำไปสู่การแก้ไขให้เกิดความคล่องตัวในการดำเนินการตลอดจนทบทวนกฎหมายที่มีอยู่เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงและพัฒนาประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน สำนักงาน ป.ป.ท. ได้มีการแก้ไขระเบียบคณะกรรมการ ป.ป.ท. ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการไต่สวนข้อเท็จจริง พ.ศ. ๒๕๕๔ และระเบียบคณะกรรมการ ป.ป.ท. ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการมอบหมายให้เลขาธิการไต่สวนข้อเท็จจริงเบื้องต้นแทนคณะกรรมการ ป.ป.ท. พ.ศ. ๒๕๕๙ โดยได้มีการแก้ไขทั้งในส่วนของการดำเนินการเพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ และในส่วนของการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ให้มีความคล่องตัวรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

(๒) ควรร่วมมือกับสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ในการกำหนดทิศทางหรือแนวทางเพื่อสร้างการตระหนักรู้ในการดำเนินการป้องกันการทุจริตที่เกิดขึ้น ตลอดจนการกำหนดเป้าหมายเพื่อนำไปสู่การปรับปรุงการปฏิบัติให้เกิดการยอมรับ โดยที่ผ่านมามีพบว่า สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐมีผลคะแนนค่าดัชนีชี้วัดการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ในระดับที่ค่อนข้างต่ำ จึงเป็นกรณีที่สำนักงานจะต้องมีการปรับปรุงและพัฒนาในปีต่อ ๆ ไปให้สูงขึ้น

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงาน ป.ป.ท. ได้ดำเนินการเสนอให้ศูนย์อำนวยการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ (ศอตช.) เมื่อวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๖๔ โดยมี รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) เป็นประธานมีมติเห็นชอบให้เพิ่มเติมองค์ประกอบ หน่วยงานตามข้อเสนอแนะของสำนักงาน ป.ป.ท. ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๓ และเพิ่มเติมภารกิจของคณะอนุกรรมการสนับสนุนและติดตามการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ให้ขับเคลื่อนการดำเนินการยกระดับดัชนีการรับรู้การทุจริต CPI ให้สูงขึ้น และเมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๔ ได้มีการประชุมคณะอนุกรรมการสนับสนุนและติดตามการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ โดยมี นายประยงค์ ปรีชาจิตต์ เป็นประธาน โดยสามารถสรุปสาระสำคัญ ของการประชุม คือ

๑. รับทราบผลการดำเนินงานตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติและแผนปฏิรูปประเทศ ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ

๒. รับทราบรายงานการวิเคราะห์คะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) ที่เสนอต่อคณะรัฐมนตรี

๓. ความคืบหน้าการดำเนินการตามกิจกรรม Big Rock และเห็นชอบการดำเนินการเพื่อกำหนดกรอบแนวทางการขับเคลื่อนติดตามผลการดำเนินการแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็นการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ และแผนการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ

๓) สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ควรพิจารณาทบทวนและปรับเปลี่ยนตัวชี้วัด โดยพิจารณาจากผลสัมฤทธิ์ของหน่วยงานที่มาขอรับการอุดหนุนงบประมาณ และอาจพิจารณาจากผลสัมฤทธิ์และประโยชน์ของประชาชนในพื้นที่ที่ได้รับ ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

ในปีงบประมาณ ๒๕๖๕ สำนักงาน กปร.ได้มีการปรับเปลี่ยนชื่อตัวชี้วัดเป็น “จำนวนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่ประชาชนได้รับประโยชน์” ค่าเป้าหมาย ๑๕๐ โครงการ (เดิม “จำนวนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่ได้รับการประสานและสนับสนุนให้ดำเนินการ”) ทั้งนี้ ในปีงบประมาณ ๒๕๖๖ จะได้พิจารณานำเอาโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่ได้ขยายผลไปสู่ประชาชน จนเกิดผลสัมฤทธิ์เป็นรูปธรรม มาเป็นตัวชี้วัดต่อไป

๔) สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

(๑) ควรมุ่งเน้นในการพัฒนาและปรับปรุงภาพลักษณ์ของสำนักงานเกี่ยวกับกระบวนการดำเนินคดี เพื่อให้เกิดการยอมรับของประชาชนตามตัวชี้วัดค่าเป้าหมายความเชื่อมั่นของประชาชนในกระบวนการยุติธรรมซึ่งกำหนดไว้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๘๐

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

อนุมัติ ตร. ลง ๘ ก.พ.๖๔ ท้ายหนังสือ สยศ.ตร. ที่ ๐๐๐๗.๔๕/๔๑๓ ลง ๘ ก.พ. ๖๔ จัดทำโครงการประเมินความเชื่อมั่นของประชาชนต่อการปฏิบัติงานของตำรวจประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ เพื่อศึกษาในการอำนวยความสะดวกทางอาญาโดยการจัดจ้างหน่วยงานอิสระทำการศึกษา

๑. ขอบเขตด้านประชากรศึกษาจากประชาชนในฐานะผู้เสียหายที่มาแจ้งความร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวน

๒. ขอบเขตด้านสถานที่ศึกษาครอบคลุมทั่วประเทศในพื้นที่กองบัญชาการตำรวจนครบาล ตำรวจภาค ๑ - ๙ โดยสุ่มตัวอย่างในพื้นที่เป้าหมายโดยใช้สถิติการเกิดอาชญากรรมสูงเป็นเกณฑ์

(๒) ควรกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาการจราจรที่อาจก่อให้เกิดอุบัติเหตุบนท้องถนน เช่น การขับซิ่งรถจักรยานยนต์บนทางเท้า การแข่งในที่คับขัน เป็นต้น โดยการบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัดและไม่เลือกปฏิบัติ

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

การกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาการจราจรที่อาจก่อให้เกิดอุบัติเหตุบนท้องถนน สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้กำหนดปัญหาความผิดสำคัญที่ก่อให้เกิดอุบัติเหตุทางถนน ข้อหาความผิดหลัก ดังนี้

๑. ขับรถเร็วเกินอัตราที่กฎหมายกำหนด - สำนักงานตำรวจแห่งชาติ อยู่ระหว่างดำเนินการปรับปรุงแก้ไข กฎกระทรวงกำหนดอัตราความเร็ว โดยคำนึงถึงประเภทถนน และประเภทยานพาหนะ โดยเฉพาะกลุ่มรถจักรยานยนต์ มีการปรับอัตราความเร็วให้ลดลง กำหนดแผนและแนวทางการติดตั้งอุปกรณ์ตรวจจับความเร็ว ให้สอดคล้องกับสภาพพื้นที่ โดยคำนึงถึงจุดเสี่ยง และสถิติการเกิดอุบัติเหตุ

๒. ขับรถโดยไม่สวมหมวกนิรภัย สำนักงานตำรวจแห่งชาติมีการบังคับใช้กฎหมายในเรื่องการสวมหมวกนิรภัยในทุกพื้นที่อย่างต่อเนื่อง และอยู่ระหว่างพิจารณาใช้กล้องตรวจจับการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายในบริเวณถนนสายหลัก (ปัจจุบันมีการนำร่องใน จว.ภูเก็ต และ จว.เชียงใหม่)

๓. ขับรถในขณะเมาสุรา สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กำหนดมาตรฐานจุดตรวจวัดแอลกอฮอล์รูปแบบใหม่ มีมาตรฐาน โดยใช้ระบบเทคโนโลยี ทั้งระบบการบันทึกผล การถ่ายทอดการปฏิบัติให้ตรวจสอบได้แบบ real time รวมถึงการกำหนดให้ผู้ปฏิบัติติดตั้งกล้องแบบติดตัวเพื่อให้เกิดความโปร่งใสกับประชาชน นอกจากนี้ ยังกำหนดมาตรการการบังคับใช้กฎหมายเชิงป้องกัน โดยกำหนดให้ทุกสถานีจัดทำบัญชีกลุ่มเสี่ยงของผู้ที่มีประวัติดื่มแล้วขับในพื้นที่ เพื่อกำหนดเป้าหมายในการป้องปรามลดอุบัติเหตุ และกรณีผู้กระทำความผิดมาแล้วขับเป็นเด็กหรือเยาวชน กำหนดให้มีการขยายผลการดำเนินคดีไปยังร้านค้าที่จำหน่าย พ่อแม่ผู้ปกครอง ที่ปล่อยปละละเลย

๔. บังคับใช้ระบบการบันทึกคะแนนความประพฤติในการขับรถ โดยคาดว่าจะเริ่มบังคับใช้ในช่วงปลายปี พ.ศ.๒๕๖๔ โดยกำหนดให้ที่มีใบอนุญาตขับขีมีคะแนนคนละ ๑๒ คะแนน เมื่อกระทำความผิดในข้อหาที่กำหนด จะถูกตัดคะแนนในแต่ละข้อหา หากคะแนนเหลือ ๐ คะแนน จะถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตขับขี (ห้ามขับรถ) เป็นเวลา ๙๐ วัน

ข้อหาที่กำหนดให้มีการตัดคะแนน เช่น ขับรถเร็วเกินอัตราที่กฎหมายกำหนด ขับรถในขณะเมาสุรา ขับรถโดยไม่สวมหมวกนิรภัย ขับรถจักรยานยนต์บนทางเท้า แสงในที่คับขัน เป็นต้น

(๓) ควรให้ความสำคัญกับแนวทางการปราบปรามและติดตามการโจรกรรมรถยนต์ และรถจักรยานยนต์ โดยกำหนดแนวทางในลักษณะของการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การดำเนินการติดตามได้ทันทั่วทั้งที่ เช่น กรมการขนส่งทางบก กรมทางหลวง เป็นต้น

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

ศูนย์ปราบปรามการโจรกรรมรถยนต์ รถจักรยานยนต์ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (ศปจร.ตร.) มีการบูรณาการเครือข่ายความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ดังนี้

๑. การพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือจากภายนอก และการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานราชการ เช่น กรมการขนส่งทางบก ศุลกากร ภาคเอกชนบริษัทไฟแนนซ์ บริษัทประกันภัย สมาคมรถเช่า เป็นต้น

๒. การบูรณาการความร่วมมือจากภายใน เช่น การตรวจร่วมกับหน่วยงานที่รับผิดชอบตามแนวชายแดน การออกปฏิบัติการตรวจสอบเขตพื้นที่ตามแนวชายแดนทั้งทางภาคพื้นดิน ทางอากาศยาน และทางน้ำ อย่างต่อเนื่องทุกระยะเพื่อเป็นการป้องกันการนำรถยนต์ รถจักรยานยนต์ ที่ถูกโจรกรรมข้ามแนวชายแดนไปยังประเทศเพื่อนบ้าน ในลักษณะบูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๓. การพัฒนาฐานข้อมูล ประวัติบุคคลและสถานที่ โดยการบันทึกข้อมูลลงในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศสถานีตำรวจ (CRIMES) ให้สมบูรณ์ เช่น การจัดทำประวัติบุคคลผู้มีพฤติการณ์เกี่ยวข้องกับการโจรกรรมรถหรือผู้ให้การสนับสนุน การจัดทำประวัติผู้หรือร้านซ่อมรถ อยู่พื้นที่เสี่ยง ร้านดัดแปลงสภาพรถ เติ้นท์รถมือสอง ร้านจำหน่ายอะไหล่รถ รถมือสอง ร้านรับซื้ออะไหล่เก่า ร้านทำแผ่นป้ายทะเบียน สถานที่รับจำนำรถ สถานที่จำหน่ายรถเก่า สถานที่ประมูลรถ สถานที่เก็บซากรถที่เกิดอุบัติเหตุ หรือร้านรับซื้อของเก่า เพื่อประโยชน์ในการสืบสวนสอบสวน โดยให้มีการตรวจค้นสถานที่ดังกล่าว และตรวจสอบหลักฐานการได้มาของรถ ประวัติคนงานและช่างแต่ละประเภทอย่างต่อเนื่อง เป็นการป้องกันมิให้มีการกระทำความผิดเกิดขึ้น

๔. การพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านที่มีชายแดนติดต่อกับประเทศไทย เพื่อสร้างช่องทางการประสานงานสำหรับการติดตามรถยนต์และรถจักรยานยนต์ที่ถูกโจรกรรมจากประเทศไทยแล้วถูกนำออกไปยังประเทศเพื่อนบ้านที่มีชายแดนติดกับประเทศไทย

๕) สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ควรมีการติดตามการโยกย้ายเงินตราหรือการโอนเงินตราจากต่างประเทศเพื่อสนับสนุนการดำเนินการกลุ่มบุคคลใดกลุ่มบุคคลหนึ่งในลักษณะที่เป็นการสร้างความแตกแยกภายในประเทศ ทั้งนี้ เพื่อเป็นการป้องกันผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศที่อาจเกิดขึ้น

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

๑. สำนักงาน ป.ง. มีอำนาจหน้าที่ในการรวบรวมพยานหลักฐาน เพื่อดำเนินการกับทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดมูลฐาน รวมทั้งรับรายงานการทำธุรกรรมจากผู้มีหน้าที่รายงานการทำธุรกรรมตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และนำรายงานการทำธุรกรรมดังกล่าวมาวิเคราะห์เพื่อดำเนินการตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ และ ที่แก้ไขเพิ่มเติม

๒. กรณีการโยกย้ายเงินตราหรือการโอนเงินตราจากต่างประเทศเพื่อสนับสนุนการดำเนินการกลุ่มบุคคลใดกลุ่มบุคคลหนึ่งในลักษณะที่เป็นการสร้างความแตกแยกภายในประเทศ หากปรากฏพยานหลักฐานว่าเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดมูลฐาน ย่อมอยู่ในอำนาจหน้าที่ของสำนักงาน ป.ง. ในการดำเนินการตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ทั้งนี้ ในการส่งเรื่องเพื่อให้สำนักงาน ป.ง. ดำเนินการนั้น หน่วยงานซึ่งมีอำนาจดำเนินคดีอาญา จะต้องรายงานตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการประสานงานในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ พ.ศ. ๒๕๔๔ ซึ่งที่ผ่านมา สำนักงาน ป.ง. ได้ดำเนินการตามหลักการดังกล่าวซึ่งเป็นมาตรฐานการปฏิบัติงานของสำนักงาน ป.ง. ตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

๖) สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ควรกำหนดแนวทางการดำเนินการของวัดเพื่อให้มีรูปแบบการจัดทำบัญชี การจัดเก็บเงิน ให้เป็นไปอย่างมีระบบและสามารถตรวจสอบได้ โดยการวางระบบบัญชีและการจัดเก็บเงินให้ถูกต้อง นอกจากนี้ สำนักงานควรกำหนดรูปแบบหรือวางแนวทางการให้ความรู้และให้คำแนะนำสำหรับพระหรือเณรที่รับผิดชอบเกี่ยวกับด้านการเงินของวัดให้ชัดเจน โดยประสานความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยสงฆ์ในการจัดทำเป็นคู่มือการดำเนินการ

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

สำนักพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ได้ดำเนินการจัดโครงการถวายความรู้แด่พระสงฆ์ตามระดับเจ้าคณะตำบลและเจ้าอาวาส รวมปีละ ๓ รุ่น ซึ่งเป็นหลักสูตรที่ได้รับความเห็นชอบจากมหาเถรสมาคม โดยหลักสูตรดังกล่าวกำหนดให้มีการถวายความรู้หัวข้อเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีของวัดเพื่อถวายความรู้แด่พระสงฆ์ที่เข้าร่วมโครงการทุกรุ่น อย่างน้อยรุ่นละ ๒ ชั่วโมง ในประเด็นดังกล่าวตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯ ทั้งนี้ หากมีการปรับปรุงหลักสูตรสำนักงานฯ จะนำข้อสังเกตของกรรมการการวิสามัญฯ ประสานความร่วมมือกับคณะสงฆ์ ตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯ ต่อไป จึงขอแนบตัวอย่างรายละเอียดหลักสูตรการถวายความรู้แด่พระสงฆ์ตามระดับเจ้าคณะตำบลและเจ้าอาวาส ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ จัดโดยสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ณ สถาบันพระสงฆ์สงฆ์ ตาบลดอนทราย อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ มีการดำเนินงานตามตัวชี้วัดการประเมินส่วนราชการตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ประจำปีงบประมาณ

พ.ศ. ๒๕๖๔ ซึ่งมีตัวชี้วัดความสำเร็จของการรายงานทางการเงินของวัด” เพื่อให้ประชาชนและสังคมเกิดความเชื่อมั่นในความโปร่งใสด้านการเงินของวัด ประกอบด้วย ๒ ตัวชี้วัดย่อย

ตัวชี้วัดที่ ๓.๑ ร้อยละของวัดที่มีข้อมูลรายงานบัญชีรายรับ - รายจ่าย มีเป้าหมายให้วัดจัดส่งรายงานบัญชีรายรับ - รายจ่าย ประจำปี ๒๕๖๔ ตามแบบที่กำหนดให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ (ยกเว้น อนัมนิกายและจีนิกาย) ร้อยละ ๑๐๐.๐๐ หรือจำนวน ๔๒,๔๒๑ วัด

ตัวชี้วัดที่ ๓.๒ ความสำเร็จของการนำระบบบัญชีมาตรฐานสำหรับวัดไปใช้กับวัดนาร่อง จำนวน ๖๕ วัด ซึ่งมีการพัฒนาแบบบัญชีมาตรฐานสำหรับวัด จำนวน ๖ แบบ ประกอบด้วย สมุดเงินสตรับ - จ่ายประจำวัน สมุดเงินฝากธนาคาร สมุดแยกประเภทรายรับ สมุดแยกประเภทรายจ่าย จบรายรับและรายจ่าย และรายงานเงินคงเหลือ พร้อมทั้งจัดทำคู่มือแนวทางการจัดทำบัญชีตามระบบบัญชีมาตรฐานสำหรับวัด เพื่อให้วัดนาร่องใช้เป็นแนวทางการจัดทำบัญชีตามระบบบัญชีมาตรฐานสำหรับวัด

๓) สำนักงานราชบัณฑิตยสภา

(๑) ควรประสานภูมิปัญญาราชบัณฑิตแต่ละสาขาเพื่อการออกแบบเค้าโครงประเทศ ที่เกี่ยวกับการกิจความรับผิดชอบของสำนักงาน โดยอาจกำหนดเป็นแนวทางให้แต่ละหน่วยงานนำไปเป็นต้นแบบการพัฒนางาน

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานราชบัณฑิตยสภาได้ตระหนักถึงความสำคัญของการออกแบบเค้าโครงประเทศ โดยได้แต่งตั้งคณะกรรมการเฉพาะกิจที่ประกอบด้วยราชบัณฑิตจากหลากหลายสาขาวิชาที่เชี่ยวชาญในเรื่องที่อยู่ในความสนใจหรือเป็นปัญหาของประเทศ เช่น คณะกรรมการศึกษาและหาแนวทางแก้ไขปัญหาคาความเหลื่อมล้ำในไทย เพื่อจัดทำข้อเสนอทางออกของแต่ละปัญหาต่อรัฐบาล

(๒) ควรเผยแพร่ผลงานและการดำเนินงานผ่านทางช่องทางสื่อออนไลน์ เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงได้ง่าย ตลอดจนกำหนดแนวทางในการให้คำปรึกษาหรือตอบปัญหาให้กับประชาชนในลักษณะของการสื่อสารสองทาง (Two Way Communication) รวมทั้งพัฒนาการจัดทำพจนานุกรมให้ครอบคลุมคำศัพท์ในวิชาชีพต่าง ๆ

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานราชบัณฑิตยสภามีช่องทางเผยแพร่ผลงานทางสื่อออนไลน์หลายช่องทาง อาทิ เว็บไซต์สำนักงานราชบัณฑิตยสภา (<https://www.orst.go.th>) เฟซบุ๊กแฟนเพจ “สำนักงานราชบัณฑิตยสภา” ช่อง “Ratchabandit Thai Channel” ทาง YouTube (<https://www.youtube.com/user/RIMaewMeow>) โดยเฟซบุ๊กแฟนเพจและ Youtube นั้นเป็นการสื่อสารสองทาง (two-way communication) ที่ผู้ใช้งานสามารถเสนอข้อคิดเห็นต่อการปฏิบัติราชการของสำนักงานราชบัณฑิตยสภาผ่านทางช่องแสดงความคิดเห็นได้

ส่วนประเด็นการจัดทำพจนานุกรมให้ครอบคลุมคำศัพท์ในวิชาชีพต่าง ๆ นั้น ปัจจุบันสำนักงานราชบัณฑิตยสภามีคณะกรรมการจัดทำพจนานุกรมในศาสตร์สาขาต่าง ๆ จำนวนทั้งสิ้นจำนวน ๕๐ คณะ โดยผลงานของคณะกรรมการจัดทำพจนานุกรมชุดต่าง ๆ จะถูกนำมาจัดพิมพ์เป็นพจนานุกรมเฉพาะสาขาวิชาเพื่อออกเผยแพร่ โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ สำนักงานราชบัณฑิตยสภาได้รับงบประมาณในการจัดทำฐานข้อมูลองค์ความรู้ของสำนักงานราชบัณฑิตยสภาเพื่อเผยแพร่ในรูปแบบออนไลน์เพื่อให้เข้าถึงกลุ่มผู้รับบริการได้มากยิ่งขึ้น

๘) สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

(๑) ควรพิจารณาถึงแนวทางการแก้ไขปัญหาผลกระทบของประชาชนในพื้นที่ที่มีได้ อยู่ในภาคแรงงานของเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก โดยกำหนดให้มีแผนงานการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชน ควบคู่กับการพัฒนาพื้นที่ เนื่องจากการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ส่งผลให้พื้นที่เกิดการพัฒนาด้านทุนการดำรงชีพของประชาชนในพื้นที่ที่อาจสูงขึ้น เช่น ราคาที่ดินมีการปรับตัวสูงขึ้นทำให้ประชาชนในพื้นที่เข้าถึงกรรมสิทธิ์ในที่ดินได้ยากขึ้น ค่าครองชีพสูงขึ้น เป็นต้น นอกจากนี้ ควรตรวจสอบและให้การดูแลแก้ไขเยียวยาผู้ที่อาศัยอยู่ในเมือง ซึ่งอาจได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงการกำหนดประเภทการใช้ประโยชน์ตามผังเมืองที่อยู่ในเขตอย่างจริงจังด้วย ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ได้ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตควบคู่กับการพัฒนาพื้นที่ โดยงบประมาณที่ได้รับจัดสรร ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้ให้ความในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

- การพัฒนาภาคเกษตรในพื้นที่ อีสซี ด้วยการยกระดับการตลาด - การแปรรูป - การเกษตรด้วยเทคโนโลยีในทุกขั้นตอน เพื่อพัฒนาสู่เกษตรกรทันสมัย ใช้การค้าอิเล็กทรอนิกส์ผ่านสหกรณ์และชุมชนเกษตรกรไปตลาดทั่วโลก ส่งผลให้ประชาชนภาคเกษตรมีรายได้ที่ดีขึ้น

- การพัฒนาพื้นที่โดยการนำบัณฑิตอาสาสมัครพื้นที่เข้าไปศึกษาปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อหาแนวทางจัดทำโครงการสนับสนุนประชาชนในพื้นที่ รวมทั้งการนำความรู้และเทคโนโลยีใหม่ ๆ ไปช่วยพัฒนาอาชีพสินค้า และเพิ่มช่องทางการตลาดให้กับพื้นที่โดยใช้กระบวนการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อยกระดับรายได้และคุณภาพชีวิต

- การพัฒนาระบบสาธารณสุขให้ดีขึ้นด้วยการร่วมมือระหว่างรัฐและเอกชน และใช้โรงพยาบาลเอกชนเป็นเครือข่ายของระบบบริการสุขภาพภาครัฐ มีระบบรับผู้ป่วยทั่วพื้นที่ หรือหน่วยบริการปฐมภูมิ

- พัฒนาคนในพื้นที่ อีสซี โดยจัดการศึกษายุคใหม่ตามหลัก “Demand Driven” เพื่อให้ตรงความต้องการใน ๑๐ อุตสาหกรรมเป้าหมาย ผ่านความร่วมมือของสถาบันการศึกษา ภาคเอกชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่ อีสซี มีงานทำ รายได้สูง สภาพความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นทันต่อการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจ

นอกจากนี้ การปรับผังเมืองทำให้ประชาชน ภาคเอกชน ผู้ประกอบการ นักลงทุน และหน่วยงานภาครัฐ ได้รับประโยชน์ และเกิดผลสัมฤทธิ์จากการจัดทำผังเมือง ดังนี้

- เพื่อวางระบบการใช้ที่ดินในอนาคตไม่ให้เกิดการบุกรุกพื้นที่ป่าไม้อีกต่อไป
- ยกระดับคุณภาพชีวิตให้ประชาชนได้ดำรงชีวิตและประกอบอาชีพ ประกอบกิจกรรมทางเศรษฐกิจในพื้นที่ที่เหมาะสมตามศักยภาพ มีระบบโครงสร้างพื้นฐานด้านการขนส่ง ระบบสาธารณสุขปลอดภัย สาธารณูปการ บริการสังคมและการจัดการสิ่งแวดล้อมที่มีคุณภาพและทั่วถึง

- เป็นกรอบการพัฒนาพื้นที่เพื่อช่วยในการกระจายผลประโยชน์จากการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ให้แก่ประชาชนในพื้นที่ โดยเชื่อมโยงภาคเศรษฐกิจหลักไปสู่เศรษฐกิจชุมชน ทั้งในภาคอุตสาหกรรมการค้า การบริการการเกษตร และการท่องเที่ยว พัฒนาพื้นที่พื้นที่เชื่อมโยงตลอดชายฝั่งทะเลตะวันออกให้เป็นฐานการผลิตอุตสาหกรรมหลักของประเทศบนพื้นฐานการมีส่วนร่วมจากชุมชน

(๒) ควรให้ความสำคัญกับการกำหนดแนวทางการดึงดูดนักลงทุนที่มีศักยภาพสูง เข้ามาร่วมลงทุนในพื้นที่ โดยการพิจารณาถึงแนวทางการร่วมมือกับสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

สกพอ. มีการดำเนินกิจกรรมเพื่อดึงดูดนักลงทุนให้เข้ามาลงทุนในอุตสาหกรรมเป้าหมายในพื้นที่เป้าหมาย อีอีซี โดยประสานการทำงานร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI) และสถานเอกอัครราชทูตไทยประจำประเทศต่าง ๆ โดย สกพอ. มีเป้าหมายชักชวนนักลงทุนและสถาบันวิจัยที่มีศักยภาพใน ๑๒ อุตสาหกรรมเป้าหมาย ซึ่งพิจารณาจากเทคโนโลยีที่ช่วยยกระดับเศรษฐกิจและระดับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และนวัตกรรมของประเทศไทยเป็นสำคัญ โดยเน้นการลงทุนในเขตส่งเสริมเศรษฐกิจพิเศษ และการพัฒนานวัตกรรม เช่น เขตนวัตกรรมระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EECi) เมืองการบินภาคตะวันออก (EECa) เป็นต้น ในขณะที่ BOI มีภารกิจชักจูงการลงทุน เพื่อให้เกิดเม็ดเงินลงทุนในภาพรวมทั้งประเทศและหลากหลายอุตสาหกรรม ไม่ใช่เพียงอุตสาหกรรมเป้าหมาย ทั้งนี้ ที่ผ่านมา สกพอ. ได้หารือร่วมกับ BOI เกี่ยวกับแนวทางการชักจูงการลงทุนในพื้นที่ อีอีซี เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการชักจูงการลงทุน และลดความซ้ำซ้อนในการดำเนินงานและการขอรับงบประมาณ

๙) สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม

(๑) ควรกำหนดแนวทางการดำเนินการเพื่อส่งเสริมการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติหรือแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติในด้านต่าง ๆ ให้มีความครอบคลุมยุทธศาสตร์อื่น ๆ ด้วย เนื่องจากที่ผ่านมามีการดำเนินการของสำนักงานมุ่งเน้นเฉพาะยุทธศาสตร์การสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ตลอดจนพิจารณาแนวทางการดำเนินการร่วมกันกับหน่วยงานอื่น เพื่อมุ่งไปสู่การสร้างนวัตกรรมทางสังคม (Social Innovation) รวมทั้งการสร้างอาสาสมัครการพัฒนาวิสาหกิจเพื่อสังคม และมุ่งเน้นถึงการพัฒนาทางด้านวัตถุพร้อมกับการพัฒนาทางด้านจิตใจ รวมทั้งการสร้างภาคีเครือข่ายความร่วมมือทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

การจัดทำแผนงบประมาณที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี และแผนแม่บท

๑. ด้วยสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมได้จัดทำแผนงบประมาณสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมปี พ.ศ. ๒๕๖๔ โดยดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ด้านการสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม ภายใต้แผนแม่บท ประเด็นที่ ๑๗ ความเสมอภาคและหลักประกันทางสังคม ซึ่งอยู่ภายใต้เป้าหมายแผนแม่บทที่ ๑๗.๑ คนไทยทุกคนได้รับการคุ้มครองและมีหลักประกันทางสังคมเพิ่มขึ้น แผนแม่บทย่อย ๑๗.๒ มาตรการแบบเจาะจงกลุ่มเป้าหมายเพื่อแก้ไขปัญหาเฉพาะกลุ่ม

ทั้งนี้ ในการจัดทำแผนงบประมาณสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมปี พ.ศ. ๒๕๖๕ สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมได้จัดทำแผนงบประมาณให้ครอบคลุมยุทธศาสตร์ชาติเพิ่มขึ้น ดังนี้

๑) ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ประเด็นที่ ๑๐ การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม แผนแม่บทย่อยที่ ๒ การสร้างค่านิยมและวัฒนธรรมที่พึงประสงค์จากภาครัฐกิจ

๒) ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ด้านการสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม ภายใต้แผนแม่บท ประเด็นที่ ๑๗ ความเสมอภาคและหลักประกันทางสังคม ซึ่งอยู่ภายใต้เป้าหมายแผนแม่บท

ที่ ๑๗.๑ คนไทยทุกคนได้รับการคุ้มครองและมีหลักประกันทางสังคมเพิ่มขึ้น แผนแม่บทย่อย ๑๗.๒ มาตรการแบบเจาะจงกลุ่มเป้าหมายเพื่อแก้ไขปัญหาเฉพาะกลุ่ม

๒. แนวทางการดำเนินงานของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม

สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมมีแนวทางการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม พ.ศ. ๒๕๖๒ เพื่อมุ่งเน้นการพัฒนา ส่งเสริม วิสาหกิจเพื่อสังคมในทุกมิติ เพื่อผลักดันการขยายตัวของวิสาหกิจเพื่อสังคม และเพิ่มศักยภาพให้กับวิสาหกิจเพื่อสังคมในการการแข่งขันทางธุรกิจ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยกำหนดให้สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม กำหนดยุทธศาสตร์ นโยบาย และแผนการส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมแห่งชาติ เพื่อส่งเสริม สนับสนุน ให้ความช่วยเหลือ และพัฒนาวิสาหกิจเพื่อสังคมร่วมกันกับทุกภาคส่วน

ดังนั้น เพื่อให้เป็นไปตามแนวทางการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม พ.ศ. ๒๕๖๒ ที่สอดคล้องตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนแม่บท แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ ประเด็นการปฏิรูปประเทศด้านสังคม นโยบายรัฐบาล รวมทั้งการสร้างภาคีเครือข่ายความร่วมมือทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ จึงได้จัดทำโครงการสำคัญในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕ เช่น

๑) โครงการกำหนดยุทธศาสตร์ นโยบาย และแผนการส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๐ และแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๖๖ ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ รวมถึงนโยบายต่าง ๆ ของรัฐบาลที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้สำหรับการบริหารจัดการของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น ซึ่งจะนำไปสู่การส่งเสริมและสนับสนุนกิจการเพื่อสังคมให้พัฒนาเป็นวิสาหกิจเพื่อสังคมได้อย่างมีเอกภาพและเป็นรูปธรรม

๒) โครงการจัดพิธีลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ เรื่อง การส่งเสริม สนับสนุนวิสาหกิจเพื่อสังคมและกลุ่มกิจการเพื่อสังคม (MOU) ๑๘ หน่วยงาน โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อส่งเสริม สนับสนุน และสร้างความร่วมมือระหว่างกันในการขับเคลื่อนการดำเนินการส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมและกลุ่มกิจการเพื่อสังคมเพื่อให้เกิดความยั่งยืน และประชาสัมพันธ์ สร้างความรู้ เกี่ยวกับการดำเนินงานของวิสาหกิจเพื่อสังคมและกลุ่มกิจการเพื่อสังคม โดยร่วมกันผลักดันในระดับนโยบายจนถึงระดับปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อให้เกิดการดำเนินงานแบบบูรณาการที่มีประสิทธิภาพทุกฝ่าย

๓) สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมร่วมกับกระทรวงพาณิชย์ ได้จัดทำโครงการเตรียมความพร้อมผู้ประกอบการเข้าร่วมกิจกรรมจับคู่เจรจาธุรกิจการค้าออนไลน์ (Online Business Matching) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้ประกอบการขยายช่องทางการขายออนไลน์ในต่างประเทศผ่าน Thaitrade.com และขยายช่องทางการขายในประเทศผ่านเครือข่ายพันธมิตรในประเทศ โดยใช้เป็นข้อมูลเชื่อมโยงไปยังแพลตฟอร์มต่างชาติ เข้าสู่ตลาดต่างประเทศ และเพื่อเตรียมความพร้อมผู้ประกอบการสำหรับกิจกรรมเจรจาธุรกิจการค้าออนไลน์

๔) กิจกรรม SE Coaching ภายใต้โครงการติดตามประเมินผลการดำเนินงานของวิสาหกิจเพื่อสังคม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ เพื่อให้วิสาหกิจเพื่อสังคมได้รับการส่งเสริมและพัฒนากิจการโดยทีมที่ปรึกษา ผู้เชี่ยวชาญ ที่มีความรู้และประสบการณ์ด้านวิสาหกิจเพื่อสังคมโดยตรง เข้าพบปะเยี่ยมเยียน ให้คำปรึกษาแนะนำด้านธุรกิจในทุกมิติ และเป็นฐานข้อมูลเพื่อวางแผนกำหนดทิศทางการส่งเสริมศักยภาพวิสาหกิจเพื่อสังคมต่อไป

๕) การประชาสัมพันธ์และสร้างการรับรู้เกี่ยวกับวิสาหกิจเพื่อสังคม และพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยผ่านช่องทางของสื่อต่าง ๆ

(๒) ควบคู่การศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ วิสาหกิจเพื่อสังคมที่ประสบความสำเร็จ รวมทั้งประสานความร่วมมือและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างกันและถ่ายทอดออกมาเป็นบทเรียน เพื่อนำไปสู่การพิจารณากำหนดทิศทางหรือแนวทางการส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมของประเทศไทย ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

ประเด็นข้อสังเกตในการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับวิสาหกิจเพื่อสังคมที่ประสบความสำเร็จฯ สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมเห็นด้วยกับข้อสังเกตดังกล่าว เนื่องจากสถานการณ์ในปัจจุบัน วิสาหกิจเพื่อสังคมเป็นเรื่องใหม่สำหรับประเทศไทยที่ได้รับความสนใจจากประชาชนทั่วไปและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกกลุ่ม ดังนั้น สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมจึงได้เร่งดำเนินการสร้างการรับรู้เกี่ยวกับวิสาหกิจเพื่อสังคมและพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยเฉพาะรูปแบบวิสาหกิจเพื่อสังคมที่หลากหลาย และที่ประสบความสำเร็จ โดยสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมจักได้ดำเนินการตามข้อสังเกต ต่อไป

๒.๒๒ จังหวัดและกลุ่มจังหวัด

๑) สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ สำนักงานงบประมาณ และกระทรวงมหาดไทย ต้องหารือร่วมกันในการเชื่อมโยงยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณจังหวัดและกลุ่มจังหวัดกับแผนย่อยของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อให้จังหวัดและกลุ่มจังหวัดมีผลสัมฤทธิ์และรายได้ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมเพิ่มสูงขึ้น เช่น กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามันที่สามารถสร้างการท่องเที่ยวไปสู่ระดับโลกและสามารถทำให้ประชาชนในพื้นที่มีรายได้เพิ่มขึ้น

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

คณะกรรมการบูรณาการนโยบายพัฒนาภาค (ก.บ.ภ.) กำหนดแนวทางการกำหนดกรอบการจัดสรรงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด มีแนวทางในการกำหนดกรอบการจัดสรรงบประมาณ ดังนี้

๑. กรอบงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ สำหรับงบประมาณจังหวัดและกลุ่มจังหวัด จำนวน ๒๘,๐๐๐ ล้านบาท

๒. สัดส่วนการจัดสรรงบประมาณของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด กำหนดเป็น ๗๐:๓๐ จากกรอบงบประมาณจังหวัดและกลุ่มจังหวัด จำนวน ๒๘,๐๐๐ ล้านบาท แบ่งเป็น (๑) งบประมาณจังหวัด จำนวนประมาณ ๑๙,๖๐๐ ล้านบาท (งบพัฒนาจังหวัด ๑๘,๙๐๕ และงบบริหารจัดการของจังหวัด ๖๙๕ ล้านบาท) และ (๒) งบประมาณกลุ่มจังหวัด จำนวนประมาณ ๘,๔๐๐ ล้านบาท (งบพัฒนากลุ่มจังหวัด ๘,๓๑๒ ล้านบาท และงบบริหารจัดการของกลุ่มจังหวัด ๘๘ ล้านบาท)

๓. งบประมาณของจังหวัด

๓.๑ ให้จังหวัดเสนอโครงการไม่น้อยกว่า ๑.๕ เท่า แต่ไม่เกิน ๒ เท่า ของกรอบการจัดสรรงบประมาณ หากเสนอเกินกรอบดังกล่าว จะพิจารณาตามลำดับความสำคัญของโครงการเฉพาะที่อยู่ในวงเงินงบประมาณ ๒ เท่า เท่านั้น

๓.๒ องค์กรประกอบในการจัดสรรงบประมาณจังหวัด ประกอบด้วย

- ๑) จัดสรรตามจำนวนประชากรของแต่ละจังหวัด (ร้อยละ ๒๕)
 - ๒) จัดสรรเฉลี่ยเท่ากันทุกจังหวัด (ร้อยละ ๒๐)
 - ๓) จัดสรรตามสัดส่วนคนจนในแต่ละจังหวัด (ร้อยละ ๑๐)
 - ๔) จัดสรรผูกผันตามรายได้ต่อครัวเรือน (ร้อยละ ๒๕)
 - ๕) จัดสรรตามผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) (ร้อยละ ๑๐)
- ๖) ประสิทธิภาพการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัด ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ (ร้อยละ ๕)
- ๗) จัดสรรตามประสิทธิภาพการบริหารงบประมาณของจังหวัดปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ (ร้อยละ ๕) โดยมีเกณฑ์ย่อยในการพิจารณา ดังนี้

ประเด็นการพิจารณา	คะแนน
๑. ผลการเบิกจ่าย ณ สิ้นปีงบประมาณ	๓๕
๒. ผลการก่อหนี้ผูกพันของงบลงทุน	๓๐
๓. การโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณ	๓๐
๔. ร้อยละการกันเงินไว้เบิกจ่ายเหลือในปี	๕
รวม	๑๐๐

การจัดสรรงบบริหารจัดการของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ให้รวมอยู่ภายใต้กรอบงบประมาณที่แต่ละจังหวัดและกลุ่มจังหวัดได้รับการจัดสรร แยกเป็น

กรณีของจังหวัดจัดสรรตามขนาดจังหวัด ซึ่งมี ๓ องค์ประกอบ ดังนี้

- ๑) จำนวนอำเภอในจังหวัด (ร้อยละ ๔๐)
- ๒) จำนวนประชากรในจังหวัด (ร้อยละ ๓๐)
- ๓) ขนาดพื้นที่ของจังหวัด (ร้อยละ ๓๐)

ซึ่งจากเกณฑ์ดังกล่าวสามารถแบ่งขนาดของจังหวัดได้เป็น ๓ ขนาด ดังนี้

- ๑) จังหวัดขนาดใหญ่ ให้ได้รับงบบริหารจัดการ ๑๐ ล้านบาท มีจำนวน ๒๔ จังหวัด
- ๒) จังหวัดขนาดกลาง ให้ได้รับงบบริหารจัดการ ๙ ล้านบาท มีจำนวน ๓๙ จังหวัด
- ๓) จังหวัดขนาดเล็ก ให้ได้รับงบบริหารจัดการ ๘ ล้านบาท มีจำนวน ๑๓ จังหวัด

รวมใช้งบบริหารจัดการของจังหวัด จำนวน ๖๙๕ ล้านบาท

กรณีของกลุ่มจังหวัด ให้จัดสรรตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

- ๑) กลุ่มจังหวัดที่มีจำนวนจังหวัด ๓ จังหวัด ให้ได้รับงบบริหารจัดการ ๔ ล้านบาท
- ๒) กลุ่มจังหวัดที่มีจำนวนจังหวัด ๔-๕ จังหวัด ให้ได้รับงบบริหารจัดการ ๕ ล้านบาท
- ๓) กลุ่มจังหวัดที่มีจำนวนจังหวัด ๖ จังหวัด ให้ได้รับงบบริหารจัดการ ๖ ล้านบาท

รวมใช้งบบริหารจัดการของกลุ่มจังหวัด จำนวน ๘๘ ล้านบาท

๔. กลุ่มจังหวัดภาคกลางปริมณฑลได้มีการติดตามประเมินผล และจัดทำหนังสือรายงานผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติราชการประจำปีเพื่อให้ประชาชนทราบผลดำเนินงานและผลการใช้จ่ายงบประมาณประจำปี เพื่อให้เกิดการใช้จ่ายอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนได้ติดตามและรายงานความก้าวหน้าทุกเดือนให้กระทรวงมหาดไทย สำนักงบประมาณ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และคณะกรรมการบูรณาการกลุ่มจังหวัดภาคกลางปริมณฑลทราบ

๕. ในกรณีดังกล่าวกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทยได้มีการนำแผนชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนแม่บท และแผนที่สำคัญมาใช้ในการกำหนดเป้าหมาย ประเด็น แนวทาง ตัวชี้วัด ตลอดจนโครงการเพื่อขับเคลื่อนในการพัฒนาตามหลักเกณฑ์ที่ได้กำหนดทุกขั้นตอนมาเป็นประจำทุกปี เพื่อประสิทธิภาพในการพัฒนาสู่การสนับสนุนผลิตภัณฑ์มวลรวมที่สูงขึ้น เพื่อประโยชน์ของประชาชนในพื้นที่

สรุป : จังหวัดและกลุ่มจังหวัดมีการติดตามประเมินผลรายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณ เพื่อให้เกิดการใช้จ่ายอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนได้ติดตามและรายงานความก้าวหน้าทุกเดือน

๒) การกำหนดสัดส่วนรายจ่ายลงทุนของจังหวัดและกลุ่มจังหวัดควรเป็นไปตามความต้องการของพื้นที่น่าจะเป็นประโยชน์มากกว่า เนื่องจากจังหวัดมีภารกิจที่จะต้องดูแลความสงบสุขของประชาชนในเชิงพื้นที่ที่เกิดขึ้นมากกว่าการให้ความสำคัญที่รายจ่ายลงทุนในการซ่อมสร้างถนนหรือสะพาน ซึ่งบางรายการผู้ว่าราชการจังหวัดจะต้องนำเงินไปซ่อมแซมส่วนต่าง ๆ ที่อยู่ในความดูแลของกรมทางหลวงและกรมทางหลวงชนบท จึงเห็นว่าภารกิจดังกล่าวควรเป็นการดำเนินการของหน่วยงานหลักมากกว่าใช้งบของจังหวัดมาแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการตามภารกิจของหน่วยงานอื่น

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

คณะกรรมการบูรณาการนโยบายพัฒนาภาค (ก.บ.ภ.) กำหนดนโยบาย หลักเกณฑ์ และวิธีการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด และแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕ (ฉบับทบทวน) ให้จังหวัดและกลุ่มจังหวัด ดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด และแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕ (ฉบับทบทวน) เพื่อให้แผนทันสถานการณ์ และใช้เป็นกรอบและทิศทางในการจัดทำแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ โดยมีนโยบาย หลักเกณฑ์และวิธีการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด และแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด ดังนี้

๑. นโยบายการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด และแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด

๑.๑ ยึดยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท แผนปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ นโยบายรัฐบาลรวมทั้งแผนรายสาขา/เฉพาะด้านต่างๆ ที่ผ่านความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีแล้ว และข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรี

๑.๒ ให้ความสำคัญกับแผนพัฒนาภาค เพื่อเป็นแผนขึ้นำการพัฒนาในภาพรวมของพื้นที่ เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่สอดคล้องเชื่อมโยงกันในทุกพื้นที่ และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน อันจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชนได้อย่างทั่วถึง

๑.๓ การจัดทำแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดและจังหวัดให้ใช้กระบวนการประชาคมแบบมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนหรือการจัดเวทีระดมความคิดเห็นของประชาชนเพื่อให้ได้มาซึ่งปัญหา และความต้องการจากประชาชนในพื้นที่รวมทั้งให้มีการประสานแผนในระดับพื้นที่ โดยการรวบรวมและจัดลำดับความสำคัญของปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่ ผ่านกลไกการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน แผนชุมชน แผนพัฒนาตำบล แผนพัฒนาท้องถิ่น และแผนพัฒนาอำเภอ เพื่อให้แผนมีความเชื่อมโยงสอดคล้องกัน ในทุกระดับเป็นแผนเดียวกัน (One Plan) ภายใต้ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาพื้นที่ในระดับอำเภอและตำบล พ.ศ. ๒๕๖๒

๑.๔ การขับเคลื่อนประเด็นการพัฒนามุ่งเน้นการทำงานแบบเครือข่ายร่วมกันทุกภาคส่วน ทั้งส่วนราชการ (ส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น) ภาคเอกชน ภาคประชาสังคมหรือประชาธิรัฐ และชุมชน เพื่อร่วมกันวางยุทธศาสตร์การพัฒนาให้เหมาะสมกับโอกาสและศักยภาพของภาค กลุ่มจังหวัดและ

จังหวัด รวมทั้งร่วมมือกันในการสนับสนุนการขับเคลื่อนประเด็นการพัฒนาที่สำคัญของภาค กลุ่มจังหวัดและจังหวัดสู่การปฏิบัติอย่างสัมฤทธิ์ผลโดยจะต้องมีการกำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัดที่ชัดเจน

๑.๕ การเสนอแผนพัฒนาภาค แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด และแผนพัฒนาจังหวัด ให้เสนอในช่วงปีแรกของแผนสำหรับการทบทวนหรือปรับปรุงแผนพัฒนาภาค แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด และแผนพัฒนาจังหวัดให้ดำเนินการเฉพาะเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงสถานการณ์อย่างมีนัยสำคัญที่มีผลต่อการบรรลุเป้าหมายของการพัฒนาภาค กลุ่มจังหวัดและจังหวัดเพื่อให้แผนทันสถานการณ์ และยืดหยุ่นต่อการเปลี่ยนแปลงมากขึ้นโดยไม่จำเป็นต้องปรับปรุงแผนทุกปี

จังหวัดมุกดาหาร

จังหวัดมุกดาหารมีแผนการดำเนินงานปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ที่สำคัญในการพัฒนาศักยภาพและแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของจังหวัด จำนวน ๑๗ โครงการ งบประมาณ ๑๗๔,๔๕๔,๐๐๐ บาท มีงบลงทุน จำนวน ๑๑๔,๔๖๐,๐๐๐ บาท โดยมีโครงการที่ดำเนินการเกี่ยวกับการปรับปรุงถนน จำนวน ๒ โครงการ งบประมาณ ๓๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยมีแนวทางหลวงชนบทมุกดาหารเป็นหน่วยดำเนินการ คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๑๙ ของงบประมาณทั้งหมด ดังนี้

- ปรับปรุงถนนสายบ้านหนองแขว ตำบลบ้านโคก - บ้านนาโด ตำบลนาโสก อำเภอเมืองมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร ปรับปรุงผิวจราจรลาดยางแอสฟัลติกคอนกรีต ขนาดกว้าง ๖.๐๐ เมตร ไหล่ทางกว้างข้างละ ๐.๐๐ - ๑.๐๐ เมตร ระยะทาง ๓.๐๕๖ กิโลเมตร งบประมาณ ๑๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท

- ปรับปรุงถนนสายแยก ทล.๒๐๓๔ - บ้านโคกพัฒนา ตำบลนาสะเม้ง อำเภอดอนตาล จังหวัดมุกดาหาร ปรับปรุงผิวจราจรลาดยางแอสฟัลติกคอนกรีต ขนาดกว้าง ๖.๐๐ เมตร ไหล่ทางกว้างข้างละ ๑.๐๐ เมตร ระยะทาง ๓.๒๐๐ กิโลเมตร งบประมาณ ๑๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท

ทั้งนี้ จังหวัดมุกดาหารได้พิจารณาสนับสนุนงบประมาณการพัฒนาจังหวัดในด้านการค้า การลงทุน การเกษตร การท่องเที่ยว การพัฒนาเมือง และความมั่นคงชายแดน ให้มีความสอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่ จังหวัดตรงตามความเป็นจริง เพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี และสนับสนุนการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนในพื้นที่ได้อย่างยั่งยืน

สรุป : หลักเกณฑ์ที่ ก.บ.ภ. กำหนดไม่ได้กำหนดสัดส่วนของงบประมาณ ดังนั้น จังหวัดสามารถพิจารณากำหนดการสนับสนุนงบประมาณให้มีความสอดคล้องกับศักยภาพของ และสนับสนุนการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนในพื้นที่ได้อย่างยั่งยืน

จังหวัดนครศรีธรรมราช

จังหวัดเห็นด้วยกับการจัดสรรงบประมาณความเป็นไปตามความต้องการของพื้นที่ที่ได้จัดลำดับความสำคัญไว้แล้ว ซึ่งอาจไม่สอดคล้องกับหลักเกณฑ์การจัดสรรงบประมาณตามประเภทงบรายจ่าย (สัดส่วนงบดำเนินงาน : งบลงทุน)

๓) จังหวัดและกลุ่มจังหวัดเมื่อได้รับการจัดสรรงบประมาณแล้วจะต้องมีการติดตามประเมินผล รายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณให้ประชาชนทราบเพื่อให้เกิดการใช้จ่ายอย่างมีประสิทธิภาพ และผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจในการประสานงานติดตามงานของภาครัฐ

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

๑. การรายงานผลการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายงบประมาณการดำเนินการบันทึกข้อมูลผลการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายงบประมาณประจำปีงบประมาณ (แผนงานพื้นฐาน แผนงานยุทธศาสตร์ และ

แผนงานบูรณาการ) พร้อมทั้งปัญหา อุปสรรคและแนวทางแก้ไขในระบบฐานข้อมูล BB EvMIS ของทุกสิ้นเดือน และสิ้นไตรมาสเพื่อสำนักงบประมาณจะได้ติดตามผลการดำเนินงานและการใช้จ่ายงบประมาณ

๒. การรายงานผลการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายงบประมาณในระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSCR) พระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ และพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๐ กำหนดให้หน่วยงานของรัฐรายงานผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ ตามระยะเวลาและรายการที่สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติกำหนดระเบียบว่าด้วยการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้กำหนดให้การรายงานดังกล่าวจัดทำผ่านระบบสารสนเทศเป็นหลักสำนักงานฯ จึงได้ จัดทำระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSCR) เพื่อเป็นเครื่องมือให้หน่วยงานของรัฐใช้รายงานผลการดำเนินการตามแผนระดับต่างๆ ของประเทศ ซึ่ง “หน่วยงานของรัฐทุกหน่วย” (หน่วยงานที่เป็นของรัฐไม่ว่าจะเป็น ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน หรือในรูปแบบอื่นใด และไม่ว่าจะเป็นองค์กรในฝ่ายบริหาร ฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายตุลาการ หรือเป็นองค์กรอิสระหรือองค์กรอัยการ) มีหน้าที่ดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ใน ยุทธศาสตร์ชาติและรายงานผลการดำเนินการดังกล่าวต่อสำนักงานฯ ดังนั้นการใช้งานระบบ eMENSCR ในการรายงานผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติจึงเป็นหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐทุกหน่วย

๓. ระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๑ เมื่อสำนักงบประมาณให้ความเห็นชอบแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณแล้ว ให้หน่วยรับงบประมาณแจ้งให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดหรือรัฐมนตรีที่กำกับดูแลหรือควบคุมกิจการของหน่วยรับงบประมาณหรือรัฐมนตรีผู้รักษาการตามกฎหมาย แล้วแต่กรณีทราบ เพื่อใช้ในการกำกับดูแลและติดตามการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายหรือก่อหนี้ผูกพันงบประมาณ

ข้อ ๓๔ เพื่อประโยชน์ในการติดตามและประเมินผล ให้หน่วยรับงบประมาณรายงานผลการปฏิบัติงานและผลการใช้จ่ายงบประมาณตามหลักเกณฑ์วิธีการและระยะเวลาที่ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณกำหนดโดยให้จัดทำรายงาน ดังนี้

๑) รายงานผลการปฏิบัติงานและผลการใช้จ่ายงบประมาณ ตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายหรือตัวชี้วัดที่กำหนดไว้หรือตามที่ได้ตกลงกับสำนักงบประมาณ ภายใต้แผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ พร้อมทั้งระบุปัญหา อุปสรรคและแนวทางแก้ไข เมื่อสิ้นระยะเวลาในแต่ละไตรมาส ภายในสิบห้าวันนับแต่วันสิ้นไตรมาส

๒) รายงานประจำปีที่แสดงถึงความสำเร็จในการปฏิบัติงานและการใช้งบประมาณรายจ่ายที่เชื่อมโยงกับเป้าหมายการให้บริการกระทรวง ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติและแผนปฏิรูปประเทศโดยมีค่าเป้าหมายและตัวชี้วัดที่ชัดเจน จัดส่งสำนักงบประมาณภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ

จังหวัดสิงห์บุรี

จังหวัดสิงห์บุรีได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามเร่งรัดการใช้จ่ายเงินงบประมาณประจำปีจังหวัดสิงห์บุรี โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดสิงห์บุรี เป็นประธานกรรมการ และคลังจังหวัด สิงห์บุรี เป็นกรรมการและเลขานุการ มีอำนาจหน้าที่เร่งรัดติดตามและกำกับดูแล การใช้จ่ายเงินงบประมาณของส่วนราชการจังหวัดและกลุ่มจังหวัดให้เป็นไปตามมาตรการที่คณะรัฐมนตรีเห็นชอบ ซึ่งได้ประชุมติดตามเร่งรัดเป็นประจำทุกเดือน และมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามเร่งรัดการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรม

ตามงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ โดยมีรองผู้ว่าราชการจังหวัดสิงห์บุรี (ที่กำกับดูแลสำนักงานจังหวัดสิงห์บุรี) เป็นประธานกรรมการ และหัวหน้าสำนักงานจังหวัดสิงห์บุรี เป็นกรรมการและเลขานุการ มีอำนาจหน้าที่กำกับ ติดตาม เร่งรัดการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรมตามงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ให้เป็นไปตามแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ลงพื้นที่ตรวจติดตาม เร่งรัดการดำเนินโครงการให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ และรับทราบปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน ทั้งนี้ ได้มีการรายงานการกำกับติดตามการดำเนินงานโครงการตามแผนปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ จังหวัดสิงห์บุรี เผยแพร่ทางเว็บไซต์จังหวัดสิงห์บุรี เพื่อให้ประชาชนทราบผลการใช้จ่ายงบประมาณของจังหวัด

จังหวัดตราด

จังหวัดตราดมีคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานเร่งรัดติดตามการดำเนินโครงการตามแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด โดยมีหัวหน้าสำนักงานจังหวัดเป็นประธานคณะทำงาน และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับโครงการของหน่วยงานได้รับจัดสรรงบประมาณตามแผนปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ เป็นคณะทำงาน โดยมีหน้าที่ติดตามเร่งรัดการดำเนินโครงการฯ และรายงานผลการดำเนินงาน ปัญหาอุปสรรคพร้อมมาตรการแนวทางแก้ไขให้ผู้ว่าราชการจังหวัดตราดทราบเป็นประจำทุกเดือน

- มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามเร่งรัดการเบิกจ่ายงบประมาณและการใช้จ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดตราดเป็นประธานคณะกรรมการ และมีคลังจังหวัดเป็นฝ่ายเลขานุการ โดยติดตามเร่งรัดการเบิกจ่ายและการใช้จ่ายงบประมาณของส่วนราชการในจังหวัดให้เป็นไปตามมาตรการการคลังด้านการใช้จ่ายภาครัฐ

- แจ้งผลที่ประชุมกรรมการจังหวัดทุกเดือน และเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์จังหวัดให้ประชาชนทราบ

จังหวัดนครนายก

จังหวัดนครนายกได้มีการแต่งตั้งคณะทำงานติดตามผลการดำเนินงานและการเบิกจ่ายงบประมาณตามแผนปฏิบัติราชการจังหวัดนครนายกประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ และงบประมาณกันเงินเบิกจ่ายเหลือปีประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ของจังหวัดนครนายก เพื่อติดตามการดำเนินงานและการเบิกจ่ายงบประมาณตามแผนการดำเนินงาน และให้หน่วยงานที่ได้รับงบประมาณดำเนินการจัดทำแผนการเบิกจ่ายงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรของงบจังหวัด/กลุ่มจังหวัด และเร่งรัดการเบิกจ่ายให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติราชการของจังหวัด และกลุ่มจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

จังหวัดระยอง

จังหวัดระยองติดตามประเมินผลรายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณให้ประชาชนทราบเพื่อให้เกิดการใช้จ่ายอย่างมีประสิทธิภาพ จังหวัดระยองมีการติดตามและประเมินโครงการ/กิจกรรมที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ ได้แก่

- แจ้งเร่งรัดส่วนราชการที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณให้เป็นไปตามมาตรการใช้จ่ายงบประมาณภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ โดยในส่วนของงบลงทุนให้ก่อนนี้ให้ทันภายในเดือนมีนาคม ๒๕๖๔ และดำเนินโครงการให้เป็นไปตามแผนการดำเนินงานและแผนการเบิกจ่ายงบประมาณที่กำหนดไว้

- ให้ส่วนราชการที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณรายงานผลความก้าวหน้าการดำเนินงานให้จังหวัดทราบเป็นประจำทุกวันที่ ๒๕ ของเดือน

- สำนักงานคลังจังหวัดระยอง จัดการประชุมติดตามเร่งรัดงบประมาณและให้ข้อเสนอแนะในการดำเนินโครงการ/กิจกรรม ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย โดยประชุมติดตามเป็นประจำทุกเดือน
- รายงานผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรม ให้กระทรวงมหาดไทยทราบเป็นประจำทุกเดือน
- มีการลงพื้นที่ของคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัดระยองลงพื้นที่ตรวจติดตามโครงการของจังหวัดอย่างสม่ำเสมอ พร้อมให้ข้อเสนอแนะให้การดำเนินโครงการและการใช้จ่ายงบประมาณเป็นไปตามวัตถุประสงค์และสามารถแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จังหวัดชัยภูมิ

จังหวัดชัยภูมิกำหนดให้ส่วนราชการที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณประชาสัมพันธ์การดำเนินโครงการ ดังนี้

๑. งบประมาณรายจ่ายที่ได้รับการจัดสรรที่เป็น

- หมวดงบดำเนินงาน : อาทิ เช่น การประชุมสัมมนา การจัดงานเทศกาลต่าง ๆ ให้นำหน่วยงานดำเนินการประชาสัมพันธ์ในป้ายโครงการประชุมสัมมนา หรือป้ายประชาสัมพันธ์งานว่า งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินงานได้รับการจัดสรรจากงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ จากจังหวัดชัยภูมิ

- หมวดงบลงทุน : ให้จัดทำป้ายชื่อโครงการว่าได้รับการจัดสรรงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ จากจังหวัดชัยภูมิ (งบพัฒนาจังหวัดหรืองบกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนล่าง ๑) พร้อมข้อความที่เกี่ยวข้องติดตั้ง ณ สถานที่ก่อสร้างก่อนการดำเนินงานให้ชัดเจน

๒. ให้ประชาสัมพันธ์โครงการที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณให้ประชาชนทราบผ่านช่องทางต่าง ๆ เช่น ป้ายประชาสัมพันธ์ หรือในที่ประชุมหัวหน้าส่วนราชการระดับอำเภอ (กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำท้องถิ่น) หรือหอกระจายข่าว ฯลฯ เป็นต้น เพื่อให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการโครงการให้เกิดประโยชน์กับชุมชนสูงสุด

จังหวัดมุกดาหาร

จังหวัดมุกดาหารได้มีการจัดประชุมติดตามผลการดำเนินการและผลการเบิกจ่ายงบประมาณเป็นประจำทุกเดือน และมีระบบติดตามผลการเบิกจ่ายงบประมาณเผยแพร่บนเว็บไซต์สำนักงานคลังจังหวัดมุกดาหาร www.cgd.go.th/cs/mdh และแอปพลิเคชัน เพื่อให้ประชาชนสามารถตรวจสอบการดำเนินงานของภาครัฐ

จังหวัดยโสธร

จังหวัดยโสธรเมื่อได้รับการจัดสรรงบประมาณแล้ว มีการติดตามประเมินผล และรายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณให้ประชาชนทราบ รวมทั้งมีการออกติดตามโดยคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัดยโสธรอย่างต่อเนื่องด้วย

จังหวัดสุรินทร์

จังหวัดสุรินทร์ได้มีการติดตามประเมินแผนงานโครงการตามที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ โดยให้ส่วนราชการที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณรายงานผลการดำเนินการเป็นประจำทุกเดือน และมีการประชุมติดตาม เร่งรัดการดำเนินงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ อีกทั้งมีการรายงานการใช้จ่ายงบประมาณให้ประชาชนทราบผ่านทางเว็บไซต์ของจังหวัด

จังหวัดอำนาจเจริญ

จังหวัดอำนาจเจริญ ได้ดำเนินการติดตามประเมินผลงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ดังนี้

- จังหวัดอำนาจเจริญได้แต่งตั้งคณะกรรมการติดตามเร่งรัดการดำเนินโครงการตามแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ โดยมีอำนาจหน้าที่ในการติดตาม เร่งรัดการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรมตามแผนปฏิบัติราชการดังกล่าวข้างต้นให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณตามมาตรการเร่งรัดการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ รวมทั้งการดำเนินโครงการตามแผนปฏิบัติราชการของจังหวัด/กลุ่มจังหวัดประจำปีงบประมาณ ที่ผ่านมาที่ยังดำเนินการไม่แล้วเสร็จ

- จังหวัดอำนาจเจริญ ได้จัดประชุมติดตามเร่งรัดการดำเนินโครงการตามแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัดและกลุ่มจังหวัดประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ เป็นประจำทุกเดือน จนกว่าจะดำเนินโครงการและเบิกจ่ายงบประมาณแล้วเสร็จ

- จังหวัดอำนาจเจริญ ได้นำข้อมูลการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔ เผยแพร่ ให้ประชาชนได้รับรู้/รับทราบ และเพื่อเป็นการตรวจสอบและติดตาม ผ่านช่องทางเว็บไซต์ของสำนักงานคลังจังหวัดอำนาจเจริญ

- จังหวัดอำนาจเจริญ จะได้ถือปฏิบัติข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติโอนงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔ วุฒิสภา

จังหวัดกระบี่

จังหวัดกระบี่แต่งตั้งคณะทำงานติดตามประเมินผลโครงการตามแผนปฏิบัติราชการจังหวัดและกลุ่มจังหวัด และมีการจัดประชุมเพื่อติดตามประเมินผลและเร่งรัดการดำเนินการและการเบิกจ่ายงบประมาณ และสนับสนุนการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการดำเนินโครงการ เป็นประจำทุกเดือน และเผยแพร่ผลการติดตามประเมินผลดังกล่าวผ่านทางเว็บไซต์จังหวัดกระบี่

จังหวัดแต่งตั้งคณะทำงานติดตามประเมินผลโครงการตามแผนปฏิบัติราชการจังหวัดและกลุ่มจังหวัด และมีการจัดประชุมเพื่อติดตามประเมินผลและเร่งรัดการดำเนินการและการเบิกจ่ายงบประมาณ และสนับสนุนการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการดำเนินโครงการ เป็นประจำทุกเดือน และเผยแพร่ผลการติดตามประเมินผลดังกล่าวผ่านทางเว็บไซต์จังหวัดและกลุ่มจังหวัด

ส่วนกรณีการติดตามประเมินผลได้มีการติดตามอยู่เป็นระยะทั้งการประชุมร่วมกับหน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงการ การลงพื้นที่ติดตามในรูปแบบของคณะกรรมการ และการแจ้งผลการดำเนินการต่อที่ประชุม ก.บ.ก. ซึ่งประกอบด้วยบุคคลทุกภาคส่วนในพื้นที่กลุ่มจังหวัด

สรุป : จังหวัดและกลุ่มจังหวัดได้มีการติดตามเร่งรัดการเบิกจ่ายงบประมาณเป็นประจำทุกเดือน และเผยแพร่ผลการติดตามประเมินผลดังกล่าวผ่านทางเว็บไซต์จังหวัดและกลุ่มจังหวัด

จังหวัดนครศรีธรรมราช

เมื่อได้รับการจัดสรรงบประมาณตามแผนปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ จังหวัดได้ติดตามประเมินผลฯ ในระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSCR) โดยรายงานความก้าวหน้าโครงการเป็นรายไตรมาส จนกว่าโครงการจะแล้วเสร็จ

จังหวัดฉะเชิงเทรา

๑. จังหวัดฉะเชิงเทราได้จัดประชุมเร่งรัดการเบิกจ่ายงบประมาณเป็นประจำทุกเดือน โดยมีหน่วยงานต่าง ๆ และมีสำนักงานคลังจังหวัดฉะเชิงเทราช่วยแนะนำการดำเนินการ

๒. จังหวัดฉะเชิงเทราได้แจ้งหน่วยงานที่รับผิดชอบงบประมาณให้เร่งรัดการดำเนินการ และก่อกำหนดให้เป็นไปตามแผนที่วางไว้ และกำหนดให้มีการเบิกเงินล่วงหน้าร้อยละ ๑๕ ของทุกรายการของงบลงทุน

๓. จังหวัดฉะเชิงเทรามีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการใช้งบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ของจังหวัด เพื่อทำหน้าที่กำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ตามแผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด งบประมาณจากสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย และงบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็นของรองนายกรัฐมนตรี รวมถึงติดตามเร่งรัดการเบิกจ่ายงบประมาณให้เป็นไปตามนโยบายการกระตุ้นเศรษฐกิจภายในประเทศของรัฐบาล

๔. เมื่อสิ้นสุดปีงบประมาณจังหวัดฉะเชิงเทราจะรวบรวมผลสัมฤทธิ์โครงการทุกโครงการที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ และบันทึกลงในเว็บไซต์ของจังหวัด

จังหวัดเพชรบูรณ์

ในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔ จังหวัดเพชรบูรณ์ ได้มีการประชุมติดตามเร่งรัดการดำเนินงานโครงการ และมีแผนการติดตามประเมินผลโครงการ และจัดทำรายงานผลการตรวจติดตาม และจะได้เผยแพร่ผลการตรวจติดตาม และการประเมินผลโครงการทางเว็บไซต์ของจังหวัดเพชรบูรณ์เพื่อให้ประชาชนได้รับทราบและมีส่วนร่วม ในกระบวนการการขับเคลื่อนการพัฒนาจังหวัดต่อไป

จังหวัดระนอง

๑. จังหวัดระนอง เห็นด้วยกับการจัดสรรงบประมาณตามความต้องการของพื้นที่ที่ได้จัดลำดับความสำคัญไว้แล้ว ซึ่งอาจไม่สอดคล้องกับหลักเกณฑ์การจัดสรรงบประมาณตามประเภทงบรายจ่าย (สัดส่วนงบดำเนินงาน : งบลงทุน)

๒. จังหวัดระนอง จะได้รายงานผลการดำเนินงานในระบบการติดตาม (eMENSCR) ของสศช. ในทุกสิ้นไตรมาสตามกำหนดต่อไป

๔) จังหวัดและกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน

(๑) วิสัยทัศน์ของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดนไม่มีเอกลักษณ์หรือลักษณะเด่นที่ทำให้แตกต่างจากภาคอื่น ๆ ทั้งที่กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดนมีความหลากหลายทางวัฒนธรรม มีขนบธรรมเนียมและประเพณีที่เป็นลักษณะเด่นหลายอย่าง ดังนั้น ควรดึงเอกลักษณ์ลักษณะเด่น รวมทั้งขนบธรรมเนียมประเพณี มากำหนดเป็นวิสัยทัศน์ของกลุ่มจังหวัดเพื่อกำหนดเป้าหมายในการดำเนินงานให้การขับเคลื่อนการพัฒนาเป็นไปตามที่ต้องการต่อไป ทั้งยังเป็นการสื่อสารจุดเด่นของกลุ่มจังหวัดผ่านทางวิสัยทัศน์ไปยังภาคส่วนต่าง ๆ อีกทางหนึ่งด้วย

(๒) จังหวัดและกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดนมีรายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือนค่อนข้างต่ำเมื่อเทียบกับจังหวัดในภาคอื่น ๆ อีกทั้งงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรก็น้อยลงและมักกระจุกกระจายในลักษณะเป็นเบี้ยหัวแตก ดังนั้น เพื่อให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีมีรายได้เพียงพอต่อการดำรงชีพ จังหวัดและกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดนควรประสานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่กำหนดแผนงานโครงการในการพัฒนาที่ตอบโจทย์กับความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง สามารถเพิ่มรายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือนได้จริงเพื่อลดปัญหาความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ที่เกิดขึ้น

(๓) กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดนควรให้ความสำคัญกับความสัมพันธ์ระหว่างไทย - มาเลเซีย ไม่ว่าจะเป็นในด้านการเมืองและด้านธุรกิจ เนื่องจากประชาชนบริเวณชายแดนของทั้งสองประเทศส่วนใหญ่เป็นญาติพี่น้องกันมีการเดินทางข้ามประเทศไปมาหาสู่กันโดยตลอดการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างประเทศอาจจะเป็นทางออกสำคัญในการแก้ไขปัญหาความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ นอกจากนี้ ควรมีการบูรณาการกับฝ่ายความมั่นคงและกระทรวงการต่างประเทศร่วมมือกันแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ นำความสงบกลับคืนสู่จังหวัดชายแดนภาคใต้อีกครั้ง ประกอบกับภาครัฐต้องมีความเชื่อมั่นให้แก่ประชาชนในพื้นที่ด้วย

(๔) จังหวัดและกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดนโดยเฉพาะจังหวัดปัตตานีและจังหวัดยะลามีผลผลิตทางการเกษตรเป็นจำนวนมากที่บ่งบอกถึงอัตลักษณ์ท้องถิ่น โดยเฉพาะทุเรียนที่เป็นอัตลักษณ์ของพื้นที่แต่จะเป็นที่รู้จักและรับรู้กันแต่เฉพาะในท้องถิ่น จึงควรสนับสนุนและส่งเสริมให้สร้างแบรนด์และยกระดับสินค้าให้เป็นที่ยู่งอกของผู้บริโภคทั่วไปรวมทั้งตลาดสินค้าเกษตร ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติในประเด็นเกษตรอัตลักษณ์

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

- กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดนจักได้นำข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯ วุฒิสภา มาเป็นข้อสังเกตในการทบทวนแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕ (ฉบับทบทวนรอบปี พ.ศ. ๒๕๖๕) ที่ผ่านมา แต่เนื่องจากเป็นปีสุดท้ายของแผนพัฒนาที่ประชุมทบทวนแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดนจึงให้คงวิสัยทัศน์เดิมเอาไว้ ทั้งนี้ ในการจัดทำแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ จักได้นำข้อสังเกตดังกล่าวมาพิจารณาเพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดนให้มีความโดดเด่นและมีเอกลักษณ์มากยิ่งขึ้น

- กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดนมีการประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรวมถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการกำหนดแผนงานโครงการผ่านกลไกการประชุม ก.บ.จ.การประชุมจัดทำ/ทบทวน แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดนอยู่เสมอแต่ในปัจจุบันอาจมีข้อจำกัดในการจัดสรรงบประมาณ ซึ่งไม่พิจารณาสนับสนุนงบประมาณ การกักตุนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในงบจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

- กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดนให้ความสำคัญกับความสัมพันธ์ที่ดีกับประเทศมาเลเซียมาอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดนมีด้านการค้าติดต่อกับประเทศมาเลเซีย จำนวน ๔ ด้าน ซึ่งกลุ่มจังหวัดเล็งเห็นถึงศักยภาพในการมีความสัมพันธ์อันดีดังกล่าว และมีการกำหนดประเด็นการพัฒนาเกี่ยวกับการส่งเสริมการค้าการลงทุนโดยเฉพาะในพื้นที่ด้านชายแดนติดต่อกับประเทศมาเลเซีย ทั้งนี้ยังคงให้ความสำคัญกันระหว่างประเทศในมิติของการพัฒนาร่วมกันในรูปแบบ IMT- GT ด้วย

- กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดนมีการกำหนดประเด็นการพัฒนาโดยเพิ่มศักยภาพการผลิตภาคเกษตร อุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป และการตลาด ซึ่งได้จัดทำแผนงานโครงการเพื่อสนับสนุนส่งเสริมทางด้านการเกษตร โดยเฉพาะพืชเศรษฐกิจที่เป็นอัตลักษณ์ของพื้นที่อาทิ ทุเรียน หรือลองกอง ได้มีการจัดทำโครงการเสนอขอรับการสนับสนุนงบประมาณอย่างต่อเนื่อง ซึ่งในการดำเนินการในระยะต่อไปกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดนยังคงเล็งเห็น ถึงความสำคัญของการพัฒนาพืชเศรษฐกิจอัตลักษณ์ดังกล่าว และจักนำข้อเสนอของคณะกรรมการวิสามัญฯ วุฒิสภา มาพิจารณาจัดทำข้อเสนอแผนงานโครงการในการยกระดับแบรนด์สินค้าให้เป็นที่ยู่งอกของผู้บริโภครวมถึงการตลาดสินค้าเกษตร บรรจุไว้ในแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ อย่างต่อเนื่องต่อไป

สรุป : จังหวัดได้กำหนดเป้าหมายการพัฒนาจังหวัดที่สอดคล้องกับขนบธรรมเนียม ประเพณี และวิถีชีวิต ซึ่งได้นำเอาจุดเด่นมาเป็นเป้าหมายในการขับเคลื่อนการดำเนินงาน แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของการพัฒนาจังหวัดตามแผนยุทธศาสตร์ที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตของชุมชน สถาปัตยกรรมที่ได้วางแนวทางการพัฒนาจังหวัด ได้อย่างชัดเจน สะท้อนตัวตนและอัตลักษณ์ให้มีความโดดเด่นและมีเอกลักษณ์มากยิ่งขึ้น

๕) จังหวัดและกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก

(๑) จังหวัดและกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกโดยเฉพาะจังหวัดจันทบุรี เป็นเมืองแห่งผลไม้ที่สามารถสร้างรายได้ให้แก่ประเทศเป็นจำนวนมาก แต่ปัจจุบันมีการขยายตัวสำหรับการผลิตทุเรียนอย่างกว้างขวางในหลายพื้นที่ ดังนั้น เพื่อคงคุณภาพสินค้าเกษตรไว้ ควรจะมีการร่วมมือของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการสนับสนุนการรองรับมาตรฐานสินค้าเกษตรขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (Good Agricultural Practices: GAP) เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ผลผลิตทางการเกษตรของจังหวัดอย่างเพียงพอด้วย

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

๑. จังหวัดปราจีนบุรีเป็นแหล่งผลิตผลไม้ที่สำคัญของภาคตะวันออก เช่น ทุเรียน ส้มโอ เงาะ กระท้อน ฯ โดยเฉพาะทุเรียน ที่ได้รับมาตรฐาน GI หรือ Geographical Indication หมายถึง “สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์” ซึ่งเปรียบเสมือนเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่นที่บ่งบอกถึงคุณภาพและแหล่งที่มาของสินค้า GI ที่จะมีเพียงหนึ่งเดียวเท่านั้น ซึ่งจังหวัดปราจีนบุรีโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เช่น สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดปราจีนบุรี สำนักงานเกษตรจังหวัดปราจีนบุรี ได้จัดประชุม คณะอนุกรรมการ พัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ จังหวัดปราจีนบุรี ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๙ มีนาคม พ.ศ.๒๕๖๔ เพื่อประชาสัมพันธ์โดยการสร้างเรื่องราวเกี่ยวกับทุเรียนปราจีนบุรีให้เป็นที่รู้จักและสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ผลผลิตทางการเกษตรของจังหวัด หากการประชาสัมพันธ์ทุเรียนปราจีนบุรีประสบผลสำเร็จ จังหวัดปราจีนบุรีจะได้พัฒนาและส่งเสริมผลไม้ชนิดอื่นในจังหวัดต่อไป

๒. สร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ผลผลิตทางการเกษตรของจังหวัด จังหวัดมีการกำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนาด้านผลผลิตทางการเกษตร ซึ่งได้รับงบประมาณในการดำเนินการเกี่ยวกับอาหารปลอดภัย ซึ่งเป็นการสร้างความเชื่อมั่นและพัฒนาสินค้าและผลผลิตปลอดภัย ซึ่งเป็นการสร้างความเชื่อมั่นและพัฒนาสินค้าและผลผลิตทางการเกษตรให้มีประสิทธิภาพ โดยที่ผ่านมาได้ร่วมกับส่วนราชการและ EEC เพื่อสร้างห้องเย็น ขนาด ๔,๐๐๐ ตัน ไว้เก็บผลไม้ไว้ขายนอกฤดูกาล เป็นการรักษาคุณภาพของผลผลิตทางการเกษตรที่สำคัญของจังหวัด

สรุป : จังหวัดและกลุ่มจังหวัดสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ผลผลิตทางการเกษตรของจังหวัดมีการกำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนา ด้านผลผลิตทางการเกษตร

(๒) กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก ควรมีแผนงานโครงการพัฒนาบุคลากรเพื่อรองรับอุตสาหกรรมแห่งอนาคต (New S-Curve) ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมที่จะช่วยผลักดันศักยภาพของเศรษฐกิจไทยให้เติบโตอย่างก้าวกระโดดด้วยการนำเทคโนโลยีขั้นสูงเข้ามาต่อยอดรูปแบบธุรกิจ และควรมีแผนงานที่เชื่อมโยงกับระบบเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) ในการนำทรัพยากรมาใช้ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดจนครบวงจร ตั้งแต่ภาคการผลิต การบริโภค ไปจนถึงการจัดการของเสียด้วยกระบวนการใช้ซ้ำ (Re-Use) หมุนเวียนกลับมาใช้ใหม่ (Re-Cycle) และการผลิตใหม่ (Re-Material) อันจะนำไปสู่ความยั่งยืนของทั้งระบบ

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

๑. กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก ๑ ในการจัดทำแผนงาน/โครงการเพื่อเสนอขอรับการสนับสนุนงบประมาณตามแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก ๑ ได้เสนอโครงการพัฒนาภาคตะวันออกให้เป็นแหล่งผลิตอาหารที่มีคุณภาพและได้มาตรฐานสากล กิจกรรมยกระดับอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป และอาหารแปรรูปสู่อุตสาหกรรมแห่งอนาคต งบประมาณ ๙,๐๐๐,๐๐๐ บาท หน่วยดำเนินการ ศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรมภาคที่ ๙ ดำเนินโครงการใน ๓ พื้นที่ คือ จังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดชลบุรี และจังหวัดระยอง โดยมีเป้าหมายเพื่อยกระดับและพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป และอาหารแปรรูป โดยส่งเสริมให้มีการประยุกต์ใช้วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมในอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป และอาหารแปรรูปในการต่อยอดพัฒนาสู่การผลิตเชิงพาณิชย์ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป และอาหารแปรรูปในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก ๑ เพื่อรองรับอุตสาหกรรมแห่งอนาคต (New S-Curve) ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมที่จะช่วยผลักดันศักยภาพของเศรษฐกิจไทยให้เติบโตอย่างก้าวกระโดดด้วยการนำเทคโนโลยีขั้นสูงเข้ามาต่อยอดรูปแบบธุรกิจ ทั้งนี้ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก ๑ ไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณโครงการดังกล่าว

๒. กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก ๒ ในการทบทวนแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก ๒ พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๕ (ฉบับทบทวน) ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๕ และแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก ๒ ได้นำประเด็นข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯ ดังกล่าว มาประกอบการจัดทำข้อเสนอเพื่อขอรับการจัดสรรงบประมาณในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ โดยเสนอโครงการเสริมสร้างศักยภาพภาคอุตสาหกรรมลงทุน กิจกรรม ยกระดับอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ งบประมาณ ๕,๖๗๐,๐๐๐ บาท (ห้าล้านหกแสนเจ็ดหมื่นบาทถ้วน) หน่วยดำเนินการ คือ สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดปราจีนบุรี นครนายก จันทบุรี ตราด และสระแก้ว โดยมีเป้าหมายเพื่อให้สถานประกอบการโรงงานอุตสาหกรรม ได้รับการพัฒนาให้มีความพร้อมในการยกระดับอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ในพื้นที่จังหวัดปราจีนบุรี สระแก้ว และตราด

๖) จังหวัดและกลุ่มจังหวัดภาคกลาง

(๑) จังหวัดและกลุ่มจังหวัดภาคกลาง โดยเฉพาะจังหวัดสมุทรสาครควรมีแผนงานโครงการแก้ไขปัญหาผลกระทบ มลพิษ กลิ่นและเสียงที่เกิดขึ้นจากโรงงานอุตสาหกรรมอย่างเป็นระบบและเกิดผลเป็นรูปธรรม เนื่องจากจังหวัดสมุทรสาครมีโรงงานอุตสาหกรรมเป็นจำนวนมากแต่ยังไม่มีระบบการควบคุมและแก้ไขปัญหาผลกระทบที่มีประสิทธิภาพและชัดเจน

(๒) จังหวัดกาญจนบุรีมีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่ได้รับความนิยมหลายแห่ง จึงควรพัฒนาศักยภาพการคมนาคมและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงผจญภัยเพื่อสร้างรายได้ให้กับประเทศอีกทางหนึ่ง แม้การท่องเที่ยวเชิงผจญภัยจะสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวภายในประเทศได้เฉพาะบางกลุ่ม แต่เมื่อได้รับการพัฒนาและกำหนดมาตรฐานคุณภาพจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแล้ว หากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ คลี่คลายลง ก็จะมีกลุ่มนักท่องเที่ยวต่างชาติที่นิยมการท่องเที่ยวเชิงผจญภัยเข้ามาใช้บริการอีกเป็นจำนวนมากเป็นการสร้างรายได้ให้กับประเทศในอนาคตอีกทางหนึ่ง

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กรณีดังกล่าวข้างต้น ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ จังหวัดกาญจนบุรี ได้ดำเนินการจัดทำแผนงานโครงการปรับปรุงฟื้นฟู และจัดระเบียบแหล่งท่องเที่ยวเดิมและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ที่โดดเด่นทั้งด้านธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และวิถีชีวิต โครงการส่งเสริมการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ทั้งด้าน

กายภาพและด้านดิจิทัลเพื่ออำนวยความสะดวก แก่นักท่องเที่ยวทุกกลุ่ม และโครงการส่งเสริมการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการขยายตัวของการค้า การท่องเที่ยว และการขยายตัวของเมือง บรรจุเข้าแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ เพื่อขอรับการจัดสรรงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ซึ่งการดำเนินงานโครงการดังกล่าวเป็นการพัฒนาศักยภาพเส้นทางการคมนาคมเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงผจญภัยจากแหล่งท่องเที่ยวเดิมและแหล่งท่องเที่ยวใหม่ และส่งเสริมการท่องเที่ยวทุกรูปแบบ เพื่อกระตุ้นการท่องเที่ยวของจังหวัดและยังเป็นการสร้างรายได้ให้กับจังหวัดและประเทศอีกทางหนึ่ง นอกจากนี้ จังหวัดยังมีแผนระยะเร่งด่วน เพื่อเป็นการกระตุ้นการท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี หลังสถานการณ์แพร่ระบาดของไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ ๒๐๑๙ (COVID - 19) โดยการดำเนินโครงการเสริมภาพลักษณ์ ยกระดับมาตรฐานความปลอดภัยและกระตุ้นให้นักท่องเที่ยวมาเยือนจังหวัดกาญจนบุรี “เที่ยวเมืองกาญจน์ สบาย สบาย” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจภายในจังหวัดระหว่างการเฝ้าระวังและควบคุมการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - 19) บรรเทาปัญหาขาดแคลนรายได้ และเสริมสร้างภาพลักษณ์ทางการท่องเที่ยวออกไป เพื่อแสดงความพร้อมทั้งมาตรการทางสาธารณสุข และสินค้า บริการทางการท่องเที่ยวภายในจังหวัดอีกทางหนึ่งด้วย

สรุป : จังหวัดและกลุ่มจังหวัดได้ดำเนินการจัดทำแผนงานโครงการปรับปรุงฟื้นฟู และจัดระเบียบแหล่งท่องเที่ยวเดิมและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ที่โดดเด่นทั้งด้านธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และวิถีชีวิตยกระดับมาตรฐานความปลอดภัยและกระตุ้นให้นักท่องเที่ยว

๗) จังหวัดและกลุ่มจังหวัดภาคเหนือ

(๑) ควรบูรณาการงบประมาณร่วมกันในการประชาสัมพันธ์ป้องกันปราบปราม และแก้ไขปัญหาหมอกควันไฟป่าที่เกิดขึ้น ทั้งที่เกิดขึ้นในประเทศและจากประเทศเพื่อนบ้าน รวมทั้งควรให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้ามามีบทบาทในการแก้ไขปัญหาหมอกควันไฟป่ามากขึ้น เพราะท้องถิ่นเข้าใจบริบทประชาชนและพื้นที่เป็นอย่างดีจึงควรเข้ามามีบทบาทในการแก้ปัญหาร่วมกันอย่างจริงจัง

(๒) ควรบูรณาการร่วมกันในการพัฒนาศักยภาพทุนทางสังคมมากขึ้น โดยเฉพาะในทุกช่วงวัยให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และนำศาสตร์ของพระราชทานตามทฤษฎีใหม่ในรูปแบบโคกหนองนาโมเดลตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้เพื่อให้ประชาชนสามารถใช้ชีวิตแบบพอเพียงดำรงชีวิตอย่างมีความสุขภายใต้สถานการณ์ที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙

(๓) ที่ผ่านมากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ เน้นการท่องเที่ยวเป็นหลักเมื่อเกิดการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ส่งผลให้นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติไม่สามารถเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศได้ ดังนั้น เพื่อให้ผู้ประกอบการในพื้นที่มีรายได้ที่เพียงพอในการประกอบการจังหวัดและกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ จะต้องหาช่องทางสำหรับดึงดูดนักท่องเที่ยวภายในประเทศอีกทางหนึ่งด้วย นอกจากนี้ในช่วงระยะเวลาที่ประเทศยังไม่เปิดรับนักท่องเที่ยวต่างชาติผู้ประกอบการควรสร้างทักษะใหม่ (Reskills) และพัฒนาทักษะเดิมให้ทันกับโลกยุคปัจจุบัน (Upskills) เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวในอนาคต

(๔) กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑ ควรมีแนวความคิดหรือยุทธศาสตร์เพื่อการแข่งขันกับประเทศเพื่อนบ้าน โดยจะมีการพัฒนาพื้นที่อุตสาหกรรมฝั่งตรงข้ามชายแดนไทยจะดึงดูดเม็ดเงินมหาศาลทั้งนักลงทุนไทยและต่างชาติเพื่อพัฒนาเขตเมืองและอุตสาหกรรม ซึ่งจะกระทบการค้า

ชายแดนฝั่งไทยด้วย ฉะนั้น กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ โดยเฉพาะเขตเศรษฐกิจพิเศษบริเวณอำเภอแม่สอด สามารถร่วมกันคิดโครงการในการรักษาระดับความมั่นคงและความเจริญของกลุ่มจังหวัดด้วย

(๕) กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ควรส่งเสริมการปลูกกาแฟตั้งแต่ต้นทางถึงปลายทาง เนื่องจากภาคเหนือตอนบน มีร้านจำหน่ายกาแฟเป็นจำนวนมาก ต้นกาแฟสามารถแก้ไขปัญหาคาแฟล้นตลาดได้ในระดับต้น ๆ ฉะนั้น ควรบูรณาการงบประมาณร่วมกันและเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวให้เป็นไปตามศักยภาพของจังหวัดนั้น ๆ เข้าด้วยกันเพื่อให้สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวได้ทุกจังหวัดในกลุ่มจังหวัดนั้น ๆ

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

๑. ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ กลุ่มจังหวัดภาคเหนือ ได้เสนอแผนงานโครงการในประเด็นการพัฒนา การบริหารทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และพลังงานสะอาด ตลอดจนอนุรักษ์ พื้นฟูอย่างเป็นระบบและยั่งยืน กิจกรรม การป้องกัน อนุรักษ์ พื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและป้องกันบรรเทาสาธารณภัยด้านสิ่งแวดล้อม โดยพัฒนาศักยภาพเครือข่ายราษฎรอาสาสมัครแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศแบบบูรณาการเพื่อรับมือสถานการณ์หมอกควันไฟป่าที่มีความรุนแรงมากขึ้นในทุกปี

๒. ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ กลุ่มจังหวัดภาคเหนือ ได้เสนอแผนงานโครงการในประเด็นการพัฒนา การบริหารทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และพลังงานสะอาด ตลอดจนอนุรักษ์ พื้นฟูอย่างเป็นระบบและยั่งยืน กิจกรรม การป้องกัน อนุรักษ์ พื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและป้องกันบรรเทาสาธารณภัยด้านสิ่งแวดล้อม โดยพัฒนาศักยภาพเครือข่ายราษฎรอาสาสมัครแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศแบบบูรณาการเพื่อรับมือสถานการณ์หมอกควันไฟป่าที่มีความรุนแรงมากขึ้นในทุกปี

๓. จังหวัดตากได้ดำเนินการโครงการป้องกัน อนุรักษ์ พื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและป้องกันบรรเทาสาธารณภัยในพื้นที่จังหวัดตาก กิจกรรมแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศและไฟป่าแบบบูรณาการ ท้องที่จังหวัดตาก โดยบูรณาการการทำงานร่วมกันของหน่วยงานส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ทหาร ตำรวจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ ภาคเอกชน และประชาชนในพื้นที่ ร่วมมือกันป้องกัน เฝ้าระวัง และรณรงค์ประชาสัมพันธ์แนวทางการแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศ

๔. จังหวัดตากได้มอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการส่งเสริม สนับสนุน และน้อมนำศาสตร์ของพระราชทานตามทฤษฎีใหม่ในรูปแบบโคกหนองนาโมเดล ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน เพื่อลดรายจ่าย และสร้างได้ให้กับตนเองและชุมชนให้สามารถดำรงชีวิตแบบพอเพียงอย่างมีความสุข

๕. จังหวัดพิษณุโลกได้ให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการ ดูแล รักษา ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยในการแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศได้บูรณาการร่วมกับทุกภาคส่วนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่า และหมอกควันในพื้นที่ โดยมีแนวทางในการดำเนินการ ดังนี้

- ออกประกาศจังหวัด ลงวันที่ ๒๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ เรื่อง การเตรียมรับสถานการณ์ไฟป่าและหมอกควันและกำหนดเขตควบคุมไฟป่าท้องที่จังหวัดพิษณุโลก และกำหนดช่วงเวลาห้ามเผาเด็ดขาดในห้วงวิกฤตหมอกควัน (ระหว่างวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๔ ถึงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๔ รวม ๑๒๐ วัน)

- จัดตั้งศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่าและหมอกควัน ปี ๒๕๖๓ - ๒๕๖๔ ขึ้น โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดพิษณุโลก เป็นผู้อำนวยการศูนย์บัญชาการฯ มีขอบเขตหน้าที่ เป็นผู้สั่งการควบคุมและบัญชาการในการจัดการสาธารณภัย จนกว่าสถานการณ์เข้าสู่ภาวะปกติ ตลอดจนมีคณะที่ปรึกษา

ศูนย์ประสานการปฏิบัติ ศูนย์ประชาสัมพันธ์ร่วม ส่วนอำนวยการ ส่วนปฏิบัติการ และส่วนสนับสนุน พร้อมทั้งจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่าและหมอกควัน จังหวัดพิษณุโลก ปี ๒๕๖๓ - ๒๕๖๔

- การจัดการเชื้อเพลิง ๑) การชิงเก็บเศษใบไม้/วัสดุเชื้อเพลิง รวมจำนวน ๑๐๐ ตัน ห้วงเวลาเดือนธันวาคม ๒๕๖๓ ถึงเดือนมีนาคม ๒๕๖๔ ดำเนินการภายใต้โครงการบริหารจัดการเชื้อเพลิง “ชิงเก็บ ลดเผา” จังหวัดพิษณุโลก ปัจจุบันดำเนินการเก็บใบไม้ใส่สเวียนเพื่อเป็นปุ๋ย จำนวนทั้งสิ้น ๑๓๘ ตัน

- การส่งเสริมนำเชื้อเพลิงไปใช้ประโยชน์อย่างเหมาะสม เช่น ทำปุ๋ยหมัก โดยจัดฝึกอบรมให้ความรู้และสาธิตการปฏิบัติ ในพื้นที่ที่มีจุดความร้อนสูง ๕๐ หมู่บ้าน ๘ ตำบล ๔ อำเภอ (อำเภอชาติตระการ/อำเภอนครไทย/ อำเภอวังทอง และอำเภอดันโต)

- มีมาตรการการเผาโดยการควบคุม โดยให้ผู้ถือครองที่ดินจัดทำแนวกันไฟ พร้อมแจ้งผู้ใหญ่บ้าน หรือกำนันในพื้นที่ทราบ ก่อนดำเนินการทุกครั้ง เพื่อประสานขอคำสั่งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ในการควบคุมมิให้ไฟลุกลามไปยังพื้นที่อื่น ๆ

- ประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้ สร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน ของหน่วยงานในจังหวัดพิษณุโลก (ห้วงวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ถึงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔) จังหวัดพิษณุโลกได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนทุกช่วงวัย โดยได้กำหนดประเด็นการพัฒนาที่ ๓ น้อมนำศาสตร์พระราชา พัฒนาคนทุกช่วงวัย ยกระดับคุณภาพชีวิต การศึกษา การสาธารณสุขที่มีมาตรฐาน สร้างสังคมสุขยั่งยืนและสืบสานประเพณีวัฒนธรรมที่ดีงาม มีรายละเอียดแผนงาน/โครงการภายใต้ประเด็นการพัฒนา ดังนี้

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อน้อมนำแนวพระราชดำริมาสู่การปฏิบัติในการพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิตของประชาชนในจังหวัดพิษณุโลก

๒. เพื่อพัฒนาคนทุกช่วงวัย ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นผ่านกระบวนการทางการศึกษา และการสาธารณสุขที่มีมาตรฐาน

๓. เพื่อสืบสานประเพณี วัฒนธรรมที่ดี และส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น

๔. เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนมีจิตสาธารณะ

แนวทางการพัฒนา

๑. สนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์ผ่านกระบวนการทางการศึกษาและความมั่นคงของมนุษย์

๒. ส่งเสริมการพัฒนาบริการด้านสุขภาพสู่ความเป็นเมืองบริการที่ยั่งยืน

๓. ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

๔. น้อมนำศาสตร์พระราชา และแนวพระราชดำริมาสู่การปฏิบัติ

แผนงาน

๑. พัฒนาระดับคุณภาพชีวิตของคนทุกช่วงวัย ผ่านกระบวนการทางการศึกษา และสาธารณสุขที่มีมาตรฐาน และสอดคล้องกับภูมิทัศน์ของโลกและประเทศไทยในวิถีใหม่

๒. สืบสานประเพณี วัฒนธรรมที่ดี และส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น

๓. สร้างงานสร้างรายได้ สร้างอาชีพและพัฒนาทักษะฝีมือของแรงงาน (Upskill/Reskill)

สรุป : จังหวัดและกลุ่มจังหวัดได้ให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการ ดูแล รักษาทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม โดยในการแก้ไขปัญหาหมอกควันได้บูรณาการร่วมกับทุกภาคส่วนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่า และหมอกควันในพื้นที่

จังหวัดพิษณุโลก

๑) ผลการดำเนินการประชาสัมพันธ์ป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหามอกควันที่เกิดขึ้นของจังหวัดพิษณุโลก

จังหวัดพิษณุโลกได้ให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการ ดูแล รักษา ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยในการแก้ไขปัญหามอกควันได้บูรณาการร่วมกับทุกภาคส่วนในการป้องกันและแก้ไขปัญหไฟป่า และหมอกควันในพื้นที่ โดยมีแนวทางในการดำเนินการ ดังนี้

๑. ออกประกาศจังหวัด ลงวันที่ ๒๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ เรื่อง การเตรียมรับสถานการณ์ไฟป่าและหมอกควันและกำหนดเขตควบคุมไฟป่าท้องที่จังหวัดพิษณุโลก และกำหนดช่วงเวลาห้ามเผาเด็ดขาดในห้วงวิกฤตหมอกควัน (ระหว่างวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๔ ถึงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๔ รวม ๑๒๐ วัน)

๒. จัดตั้งศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ป้องกันและแก้ไขปัญหไฟป่าและหมอกควัน ปี ๒๕๖๓ - ๒๕๖๔ ขึ้น โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดพิษณุโลก เป็นผู้อำนวยการศูนย์บัญชาการฯ มีขอบเขตหน้าที่ เป็นผู้สั่งการควบคุมและบัญชาการในการจัดการสาธารณภัย จนกว่าสถานการณ์เข้าสู่ภาวะปกติ ตลอดจนมีคณะที่ปรึกษาศูนย์ประสานการปฏิบัติ ศูนย์ประชาสัมพันธ์ร่วม ส่วนอำนวยการ ส่วนปฏิบัติการ และส่วนสนับสนุน พร้อมทั้งจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหไฟป่าและหมอกควัน จังหวัดพิษณุโลก ปี ๒๕๖๓ - ๒๕๖๔

๓. การจัดการเชื้อเพลิง ๑) การชิงเก็บเศษใบไม้/วัสดุเชื้อเพลิง รวมจำนวน ๑๐๐ ตัน ห้วงเวลาเดือนธันวาคม ๒๕๖๓ ถึงเดือนมีนาคม ๒๕๖๔ ดำเนินการภายใต้โครงการบริหารจัดการเชื้อเพลิง “ชิงเก็บ ลดเผา” จังหวัดพิษณุโลก ปัจจุบันดำเนินการเก็บใบไม้ใส่สเวียนเพื่อเป็นปุ๋ย จำนวนทั้งสิ้น ๑๓๘ ตัน

๔. การส่งเสริมนำเชื้อเพลิงไปใช้ประโยชน์อย่างเหมาะสม เช่น ทำปุ๋ยหมัก โดยจัดฝึกอบรมให้ความรู้และสาธิตการปฏิบัติ ในพื้นที่ที่มีจุดความร้อนสูง ๕๐ หมู่บ้าน ๘ ตำบล ๔ อำเภอ (อำเภอชาติตระการ/อำเภอนครไทย/ อำเภอวังทอง และอำเภอบัรบือ)

๕. มีมาตรการการเผาโดยการควบคุม โดยให้ผู้ถือครองที่ดินจัดทำแนวกันไฟ พร้อมแจ้งผู้ใหญ่บ้าน หรือกำนันในพื้นที่ทราบ ก่อนดำเนินการทุกครั้ง เพื่อประสานขอคำสั่งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ในการควบคุมมิให้ไฟลุกลามไปยังพื้นที่อื่น ๆ

๖. ประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้ สร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน ของหน่วยงานในจังหวัดพิษณุโลก (ห้วงวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ถึงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔)

๒) การบูรณาการร่วมกันในการพัฒนาศักยภาพทุนทางสังคมมากขึ้น โดยเฉพาะในทุกช่วงวัยให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และนำศาสตร์พระราชาทฤษฎีใหม่ในรูปแบบโคกหนองนาโมเดลตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้เพื่อให้ประชาชนสามารถใช้ชีวิตแบบพอเพียงดำรงชีวิตอย่างมีความสุขภายใต้สถานการณ์ที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙

จังหวัดพิษณุโลกได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนทุกช่วงวัย โดยได้กำหนดประเด็นการพัฒนาที่ ๓ น้อมนำศาสตร์พระราชา พัฒนาคนทุกช่วงวัย ยกระดับคุณภาพชีวิต การศึกษา การสาธารณสุขที่มีมาตรฐาน สร้างสังคมสุขยั่งยืนและสืบสานประเพณีวัฒนธรรมที่ดีงาม มีรายละเอียดแผนงาน/โครงการภายใต้ประเด็นการพัฒนา ดังนี้

● วัตถุประสงค์

๑. เพื่อน้อมนำแนวพระราชดำริมาสู่การปฏิบัติในการพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิตของประชาชนในจังหวัดพิษณุโลก

๒. เพื่อพัฒนาคนทุกช่วงวัย ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นผ่านกระบวนการทางการศึกษา และการสาธารณสุขที่มีมาตรฐาน

๓. เพื่อสืบสานประเพณี วัฒนธรรมที่ดี และส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น

๔. เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนมีจิตสาธารณะ

● แนวทางการพัฒนา

๑. สนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์ผ่านกระบวนการทางการศึกษาและความมั่นคงของมนุษย์

๒. ส่งเสริมการพัฒนาบริการด้านสุขภาพสู่ความเป็นเมืองบริการที่ยั่งยืน

๓. ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

๔. น้อมนำศาสตร์พระราชา และแนวพระราชดำริมาสู่การปฏิบัติ

● แผนงาน

๑. พัฒนาระดับคุณภาพชีวิตของคนทุกช่วงวัย ผ่านกระบวนการทางการศึกษา และสาธารณสุขที่มีมาตรฐาน และสอดคล้องกับภูมิทัศน์ของโลกและประเทศไทยในวิถีใหม่

๒. สืบสานประเพณี วัฒนธรรมที่ดี และส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น

๓. สร้างงานสร้างรายได้ สร้างอาชีพและพัฒนาทักษะฝีมือของแรงงาน (Upskill/Reskill)

จังหวัดเพชรบูรณ์

ส่วนราชการในจังหวัดเพชรบูรณ์ได้ร่วมกันบูรณาการในการจัดทำโครงการโดยนำศาสตร์ของพระราชทานตามทฤษฎีใหม่ในรูปแบบโคกหนองนาโมเดลตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาดำเนินการในพื้นที่จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยมีสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดทุกภาคส่วน และอำเภอต่างๆ เป็นผู้ขับเคลื่อนหลัก และได้ร่วมกันดำเนินการโครงการโคกหนองนาโมเดล เพื่อให้การดำเนินโครงการในพื้นที่ประสบผลสำเร็จให้เป็นรูปธรรมโดยประชาชนทุกเพศ ทุกช่วงวัยสามารถนำมาปรับใช้ในการดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุขและมีความยั่งยืน

จังหวัดเพชรบูรณ์ ได้กำหนดกลยุทธ์ในการที่จะพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนคนเพชรบูรณ์ โดยยึดแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ภายใต้โครงการ “เพชรบูรณ์พอเพียง” ขึ้น โครงการเพชรบูรณ์พอเพียงเป็นโครงการที่มีวัตถุประสงค์ที่จะมุ่งเพื่อให้ประชาชนจังหวัดเพชรบูรณ์มีความมั่นคงในการดำรงชีวิตภายใต้บริบทส่งเสริมให้มีความพอเพียง บนปัจจัยพื้นฐาน ๔ ประการ โดยทุกส่วนราชการจะร่วมกันกำหนดเป็นวาระงานที่สำคัญที่จะนำมาขับเคลื่อนในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ซึ่งปัจจุบันมีส่วนราชการร่วมกันขับเคลื่อน จำนวน ๔๐ หน่วยงาน ๙๖ โครงการ และการวางเป้าหมายผลลัพธ์ในแต่ละกิจกรรมให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันทั้งจังหวัด โดยกำหนดเป็น ๕ ด้านความมั่นคง ประกอบด้วย

๑. ความมั่นคงด้านอาหาร มุ่งหวังให้ประชาชนคนเพชรบูรณ์ กินอิ่ม เช่น กินครบทุกมื้อ

๒. ความมั่นคงด้านที่อยู่อาศัย มุ่งหวังให้ประชาชนคนเพชรบูรณ์ นอนอุ่น เช่น กันแดด กันฝน สาธารณภัย มั่นคง

๓. ความมั่นคงด้านรายได้ มุ่งหวังให้ประชาชนคนเพชรบูรณ์ ทุนดี เช่น มีทุนในชุมชน ไม่กู้ยืมระบบ

๔. ความมั่นคงด้านสุขภาพ มุ่งหวังให้ประชาชนคนเพชรบูรณ์ ชีวิตพร้อม เช่น ได้รับการดูแลอย่างทันท่วงที

๕. ความมั่นคงด้านสังคม มุ่งหวังให้ประชาชนคนเพชรบูรณ์ น้อมพัฒนา เช่น รับผิดชอบ ต่อสังคมในการนี้ ได้มีการลงนามความร่วมมือ เพื่อยืนยันเจตนารมณ์ว่า เราทุกคน จะร่วมกันพัฒนาคุณภาพชีวิต ของประชาชนคนเพชรบูรณ์

๔) กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

(๑) ควรนำผลการวิจัยพัฒนาหรือข้อมูลทางวิชาการของสถาบันการศึกษาในพื้นที่ ที่มีผลการวิจัยทางวิชาการเพื่อสนับสนุนทางสังคมมาปรับใช้ให้เกิดประโยชน์กับพื้นที่ อาทิ การวิจัย เกี่ยวกับการท่องเที่ยว การยกระดับภาคการเกษตร เป็นต้น

(๒) ควรสร้างสรรค์สิ่งต่าง ๆ ที่มีอยู่ในพื้นที่ให้สอดคล้องประเพณี วัฒนธรรม ของ แต่ละพื้นที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เพิ่มขึ้น เนื่องจากกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีนักท่องเที่ยว มาท่องเที่ยวไม่มากนัก นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นนักท่องเที่ยวภายในจังหวัดและจังหวัดใกล้เคียง ฉะนั้น เพื่อเป็นการดึงดูดนักท่องเที่ยวทั้งไทยและต่างชาติ จะต้องสร้างอัตลักษณ์หรือจุดเด่นของจังหวัดนั้น ๆ และประชาสัมพันธ์ให้นักท่องเที่ยวและส่งเสริมประเพณีวัฒนธรรมพื้นถิ่นเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวที่นิยม ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

(๓) ควรมีการจัดทำข้อมูลสถิติของประชาชนที่กลับคืนถิ่น เนื่องจากได้รับผลกระทบ จากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ว่าเมื่อประชาชนกลุ่มดังกล่าวเมื่อกลับมายังพื้นที่ แล้วประกอบอาชีพใด และสำหรับกลุ่มที่ไม่คุ้นเคยกับอาชีพเกษตรกรรมอาจส่งเสริมให้ประกอบธุรกิจผ่าน ระบบอิเล็กทรอนิกส์โดยนำผลิตภัณฑ์ในท้องถิ่นมาจำหน่ายซึ่งจะทำให้สามารถช่วยเหลือตนเองและชุมชน ได้อีกทางหนึ่ง

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

๑. จังหวัดอุบลราชธานีมีโครงการส่งเสริมการรับรู้ให้จังหวัดอุบลราชธานีเป็นเป้าหมายด้าน การท่องเที่ยวตามแผนปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ภายใต้ประเด็นการพัฒนาจังหวัดการ ส่งเสริมและการพัฒนา การท่องเที่ยวเชิงคุณภาพ โดยมีวัตถุประสงค์ของโครงการได้แก่

๑) เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวและประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้ให้จังหวัดเป็นเป้าหมาย ด้านการท่องเที่ยว

๒) เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวเข้ามาท่องเที่ยวชมจังหวัดอุบลราชธานีและกระตุ้นเศรษฐกิจ ของจังหวัดอุบลราชธานี ให้เจริญเติบโตมากขึ้น

๓) เพื่อเพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดอุบลราชธานี ด้านความเด่นชัด ของวัฒนธรรมประเพณี

๔) เพื่อส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมประชาสัมพันธ์กลุ่มนักท่องเที่ยว เชิงคุณภาพอันประกอบด้วย กิจกรรมหลัก ดังนี้

๑. จัดงานประเพณีแห่เทียนพรรษาจังหวัดอุบลราชธานี

๒. จัดงานเทศกาลผลไม้และของดีอำเภอน้ำยืน จังหวัดอุบลราชธานี

๓. จัดกิจกรรมส่งเสริมงานประเพณี วัฒนธรรม ฮีตสิบสองคองสิบสี่จังหวัด อุบลราชธานี

๓.๑ มหกรรมการท่องเที่ยวโดยชุมชน “ศรีเมืองใหม่ ฮามบุญ ตุ่มโฮม ไต่โคม แดนธรรม”

๓.๒ การจัดงาน "เขมราชู์ธานี ย้อนยุค ครบรอบ ๒๐๗ ปี"

๓.๓ จัดงาน "ย้อนรอยตำนานนกหัสติลิงค์ เมืองเกษมสีมา"

- ๓.๔ จัดงานบุญประเพณีแข่งว่าวเป่าโหวต และสมโภชศาลหลักเมือง
- ๓.๕ จัดงานบุญประเพณีบุญกุ่มข้าวใหญ่ และสมโภชพุทธสถานศาลหลักเมือง
- ๓.๖ จัดงานประเพณี “ฮางฮุด รดน้ำ สงกรานต์ ๔ แผ่นดิน”
- ๓.๗ จัดงานรับตะวัน แม่น้ำสองสีของดีโขงเจียม
- ๓.๘ จัดงานประเพณี ข้าวพันธุ์ดี ข้าวจีหอม
- ๓.๙ จัดงาน Ubon Art Fest

โครงการส่งเสริมการรับรู้ให้จังหวัดอุบลราชธานีเป็นเป้าหมายด้านการท่องเที่ยว เป็นโครงการที่สอดคล้องกับอัตลักษณ์ วัฒนธรรม และส่งเสริมประเพณีพื้นถิ่น และดึงดูดนักท่องเที่ยวที่นิยมท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม โดยเฉพาะจัดงานประเพณีแห่เทียนพรรษาที่เป็นงานประเพณีที่สำคัญของจังหวัดอุบลราชธานี

๒. จังหวัดอำนาจเจริญ ได้ดำเนินการให้ความช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบจากมาตรการป้องกันการแก้ไขปัญหาโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด - ๑๙) ดังนี้

๒.๑ มอบหมายให้อำเภอทุกอำเภอ และเทศบาลเมืองอำนาจเจริญ สำรวจข้อมูลของประชาชนผู้ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ตามแบบสำรวจที่กำหนด และบันทึกข้อมูลในระบบ Thai QM โดยเริ่มบันทึกข้อมูลตั้งแต่ ๑๐ เมษายน ๒๕๖๓ เพื่อจักได้ประมวลผล และวางแผนทางการบริหารความช่วยเหลือเพิ่มเติมต่อไป

๒.๒ มอบหมายให้อำเภอทุกอำเภอ บูรณาการความร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่วนราชการ และทุกภาคส่วนในพื้นที่ตำบล ให้ตรวจสอบแผนงาน/โครงการที่เกี่ยวข้องกับการให้ความช่วยเหลือประชาชนผู้ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ เมื่อประชาชนกลุ่มดังกล่าวกลับมายังพื้นที่ และให้อำเภอตรวจทานข้อมูลประชาชนผู้ได้รับผลกระทบจากระบบ Thai QM เพื่อจะได้ให้ความช่วยเหลือในการส่งเสริมอาชีพให้ประชาชนผู้ได้รับผลกระทบต่อไป

๒.๒๓ รัฐวิสาหกิจ

๑) การกีฬาแห่งประเทศไทย ควรเร่งดำเนินการคัดเลือกเมืองกีฬาให้แล้วเสร็จ เพื่อนำไปสู่การสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจโดยมุ่งเน้นการพัฒนาอุตสาหกรรมกีฬาแบบครบวงจร ให้สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มและส่งเสริมเศรษฐกิจของประเทศควบคู่กับการส่งเสริมการท่องเที่ยวและเป็นศูนย์กลางด้านกีฬาของภูมิภาค นอกจากนี้ควรมีมาตรการหรือแนวทางการนำนวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้กับบุคคลในวงการกีฬาเพื่อให้เกิดมาตรฐานความปลอดภัยในการแข่งขันกีฬาในทุกประเภทและทุกระดับ โดยครอบคลุมทั้งผู้เข้าแข่งขันและผู้เข้าชมการแข่งขันกีฬา

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

การกีฬาแห่งประเทศไทย กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ได้คัดเลือกเมืองกีฬา (Sports City) เพื่อให้เป็นไปตามแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ ๖ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การพัฒนาอุตสาหกรรมกีฬา เพื่อเป็นส่วนสำคัญในการสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อมุ่งพัฒนาอุตสาหกรรมกีฬาแบบครบวงจร สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มและส่งเสริมเศรษฐกิจของประเทศ ในด้านการส่งเสริมอุตสาหกรรมกีฬา (Sports Industry) การกีฬาเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว (Sports Tourism) และการจัดตั้งเมืองกีฬา (Sports City) ให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลาง (HUB) ด้านการกีฬาของภูมิภาค ซึ่งในปี ๒๕๖๑ ได้ทำการคัดเลือกเมืองกีฬา (Sports City) ไว้ทั้งหมด ๖ จังหวัด ประกอบไปด้วย

๑. จังหวัดชลบุรี
๒. จังหวัดสุพรรณบุรี
๓. จังหวัดบุรีรัมย์
๔. จังหวัดอุดรธานี
๕. จังหวัดศรีสะเกษ
๖. จังหวัดกระบี่

และในปี ๒๕๖๒ จึงได้ทำการคัดเลือกเพิ่มอีก ๑๐ จังหวัด ประกอบด้วย

๑. กรุงเทพมหานคร
๒. จังหวัดจันทบุรี
๓. จังหวัดยะลา
๔. จังหวัดเชียงราย
๕. จังหวัดพัทลุง
๖. จังหวัดภูเก็ต
๗. จังหวัดนครราชสีมา
๘. จังหวัดสงขลา
๙. จังหวัดตรัง
๑๐. จังหวัดอุบลราชธานี

รวมทั้งหมด ๑๖ จังหวัด โดยภารกิจแห่งประเทศดำเนินการสนับสนุนงบประมาณในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของเมืองกีฬา ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ เพื่อให้เกิดการสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ ช่วยให้มีเงินหมุนเวียนในจังหวัด จากกิจกรรมเมืองกีฬา ส่งเสริมเศรษฐกิจของประเทศ และเพื่อให้เกิดมาตรฐานความปลอดภัยใน การแข่งขันกีฬาและการจัดกิจกรรมกีฬาแต่ละจังหวัดกำหนดให้มีการจัดกิจกรรมภายใต้มาตรการการป้องกันการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ยกตัวอย่างเช่น

๑. การทำความสะอาดและการฉีดยาฆ่าเชื้อบริเวณจุดสัมผัสของผู้เข้าร่วมแข่งขันทั่วพื้นที่การแข่งขัน พื้นที่ใช้คอนต่าง ๆ รวมถึงห้องน้ำและห้องพัก

๒. มีจุดบริการเจลทำความสะอาดมือและสเปรย์แอลกอฮอล์ครอบคลุมพื้นที่

๓. มีการจัดทำเว็บไซต์สำหรับการรับสมัครผู้เข้าร่วมแข่งขัน เพื่อลดการสัมผัสและลดความเสี่ยงในการพบปะของผู้คนจำนวนมาก โดยมีรายละเอียดส่วนตัวที่สามารถติดตามผู้เข้าร่วมแข่งขันได้

๔. มีการคัดกรองนักกีฬาที่เข้าร่วมการแข่งขันโดยการวัดอุณหภูมิแบบไม่สัมผัสตัว โดยผู้ที่มีอุณหภูมิสูงจะไม่อนุญาตให้เข้าร่วมแข่งขัน เจ้าหน้าที่และอาสาสมัครทุกคนจะต้องมีการสวมหน้ากากอนามัยตลอดเวลา

๕. มีการตั้งแผงกั้นพลาสติกใสประจำจุดติดต่อของผู้เข้าร่วมแข่งขันและเจ้าหน้าที่

๖. จุดปล่อยตัวและเส้นทางการแข่งขัน ถูกขยายให้มากขึ้นกว่าเดิม เพื่อความปลอดภัยลดการชุมนุมแออัดของผู้เข้าร่วมแข่งขัน

๗. เพิ่มสถานีบริการน้ำดื่มระหว่างทางให้มากขึ้น เพื่อลดการแออัดขณะผู้เข้าร่วมแข่งขันเข้ารับบริการน้ำดื่ม

๒) การทางพิเศษแห่งประเทศไทย ควรดำเนินการเบิกจ่ายเงินที่ได้รับจากกองทุนรวมโครงสร้างพื้นฐานเพื่ออนาคตประเทศไทย (Thailand Future Fund) ให้ได้ตามเป้าหมาย รวมทั้งติดตามและประเมินผลการบริหารงบประมาณให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

การทางพิเศษแห่งประเทศไทย (กทพ.) จัดทำแผนการใช้เงินที่ได้รับจากการระดมทุนผ่านกองทุนรวมฯ สำหรับการจ่ายค่าก่อสร้างโครงการทางพิเศษสายพระราม ๓ฯ และโครงการระบบทางด่วนขั้นที่ ๓ฯ (ข้อมูล ณ เดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๔) และเสริมสภาพคล่องที่ขาดจากการชำระหนี้ที่ครบกำหนดชำระเพื่อวางแผนนำเงินในส่วนที่ยังไม่ได้ใช้สำหรับการจ่ายค่าก่อสร้างของ ๒ โครงการดังกล่าว ไปบริหารให้เกิดประโยชน์สูงสุด ดังแสดงในตารางที่ ๑

ตารางที่ ๑ แผนการใช้เงินที่ได้รับจากการระดมทุนผ่านกองทุนรวมฯ

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	ปีงบประมาณ						รวม
	๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	
เงินที่ได้รับจากการระดมทุนผ่านกองทุนรวมฯ คงเหลือต้นงวด	๔๔,๘๑๑.๐๐	๔๑,๐๓๖.๕๘	๓๒,๔๒๑.๑๐	๑๗,๗๒๗.๔๒	๑,๘๒๙.๓๑	๘.๒๐	
หัก แผนการใช้จ่ายค่าก่อสร้าง	๑,๙๗๔.๔๒	๔,๔๑๕.๔๘	๑๐,๓๙๓.๖๘	๑๕,๓๙๘.๑๑	๑๒,๒๒๑.๑๑	๘๙๖.๐๘	๔๕,๒๙๘.๘๘
- โครงการทางพิเศษสายพระราม ๓ฯ	๑,๙๗๔.๔๒	๔,๔๑๕.๔๘	๗,๑๘๓.๔๘	๗,๑๕๓.๔๙	๗,๑๖๗.๘๖	๔๔๔.๑๔	๒๘,๓๓๘.๘๗
- โครงการระบบทางด่วนขั้นที่ ๓ฯ	-	-	๓,๒๑๐.๒๐	๘,๒๔๔.๖๒	๕,๐๕๓.๒๕	๔๕๑.๙๔	๑๖,๙๖๐.๐๑
แผนการนำเงินไปเสริมสภาพคล่อง	๑,๘๐๐.๐๐	๔,๒๐๐.๐๐	๔,๓๐๐.๐๐	๕๐๐.๐๐	-	-	๑๐,๘๐๐.๐๐
บวก การคืนเงินที่นำไปเสริมสภาพคล่อง	-	-	-	-	๑๐,๔๐๐.๐๐	๔๐๐.๐๐	๑๐,๘๐๐.๐๐
- รายได้ กทพ.	-	-	-	-	-	-	
- กู้เงิน	-	-	-	-	๑๐,๔๐๐.๐๐	๔๐๐.๐๐	๑๐,๘๐๐.๐๐
เงินที่ได้รับจากการระดมทุนผ่านกองทุนรวมฯ คงเหลือปลายงวด	๔๑,๐๓๖.๕๘	๓๒,๔๒๑.๑๐	๑๗,๗๒๗.๔๒	๑,๘๒๙.๓๑	๘.๒๐	-	

หมายเหตุ เงินที่ได้รับจากการระดมทุนไม่เพียงพอจ่ายค่าก่อสร้างของโครงการระบบทางด่วนขั้นที่ ๓ จำนวน ๔๘๗.๘๘ ล้านบาท (๔๕,๒๙๘.๘๘-๔๔,๘๑๑.๐๐)

ตั้งแต่วันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๒ - ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ กทพ. ใช้เงินที่ได้รับจากการระดมทุนผ่านกองทุนรวมฯ จ่ายค่าก่อสร้างโครงการทางพิเศษสายพระราม ๓ฯ จำนวน ๓,๓๐๙.๒๘ ล้านบาท ซึ่งเบิกจ่ายได้ตามแผน และนำเงินคงเหลือในส่วนที่รอชำระค่าก่อสร้างบางส่วนไปเสริมสภาพคล่องที่ขาดจากการชำระหนี้ที่ครบกำหนดชำระจำนวน ๑,๘๐๐ ล้านบาท คงเหลือเงินที่ได้รับจากการระดมทุนผ่านกองทุนรวมฯ จำนวน ๓๙,๗๐๑.๗๒ ล้านบาท ดังแสดงในตารางที่ ๒

ตารางที่ ๒ การใช้เงินที่ได้รับจากการระดมทุนผ่านกองทุนรวมฯ สำหรับการจ่ายค่าก่อสร้างโครงการทางพิเศษ
สายพระราม ๓ฯ และเสริมสภาพคล่องที่ขาดจากการชำระหนี้ที่ครบกำหนดชำระ

หน่วย : บาท

วัน เดือน ปี ที่เบิกจ่าย	จ่ายค่าก่อสร้าง	เสริมสภาพคล่อง	เงินที่ได้รับจากการระดมทุนผ่านกองทุนรวมฯ คงเหลือ
ปีงบประมาณ ๒๕๖๓			๔๔,๘๑๑,๐๐๐,๐๐๐.๐๐
๒๖ ธ.ค. ๖๒-๓๐ ก.ย. ๖๓	๑,๙๗๔,๔๑๙,๙๔๓.๖๖	๑,๘๐๐,๐๐๐,๐๐๐.๐๐	๔๑,๐๓๖,๕๘๐,๐๕๖.๓๔
ปีงบประมาณ ๒๕๖๔			
ต.ค. ๖๓- ก.พ. ๖๔	๑,๓๓๔,๘๖๒,๙๕๗.๖๙	-	๓๙,๗๐๑,๗๑๗,๐๙๘.๖๕
รวม	๓,๓๐๙,๒๘๒,๙๐๑.๓๕	๑,๘๐๐,๐๐๐,๐๐๐.๐๐	๓๙,๗๐๑,๗๑๗,๐๙๘.๖๕

สำหรับเงินคงเหลือที่ได้รับจากการระดมทุนผ่านกองทุนรวมฯ ในส่วนที่รอชำระค่าก่อสร้าง กทพ. นำไปบริหารให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยลงทุนภายใต้ขอบเขตที่กำหนดไว้ของระเบียบและนโยบายของ กระทรวงการคลัง ตั้งแต่วันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๖๑-๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ได้รับผลตอบแทนที่มากกว่าอัตรา ดอกเบี้ยเงินฝากประจำ ๓ เดือน ของ ๗ ธนาคารรัฐวิสาหกิจ (Benchmark) ดังแสดงในตารางที่ ๓

ตารางที่ ๓ ผลตอบแทนของการบริหารเงินที่ได้รับจากการระดมทุนผ่านกองทุนรวมฯ

ปีงบประมาณ	ดอกเบี้ยรับ (บาท)	อัตราดอกเบี้ย (ต่อปี)	อัตราดอกเบี้ย Benchmark (ต่อปี)
ปีงบประมาณ ๒๕๖๒ (๒๙ ต.ค. ๖๑-๓๐ ก.ย. ๖๒)	๗๐๗,๘๐๗,๓๘๑.๖๓	๑.๕๘๐	๐.๘๗๕
ปีงบประมาณ ๒๕๖๓ (๑ ต.ค. ๖๒-๓๐ ก.ย. ๖๓)	๘๑๔,๓๑๔,๒๙๖.๔๙	๑.๘๔๔	๐.๖๐๗
ปีงบประมาณ ๒๕๖๔ (๑ ต.ค. ๖๓-๒๘ ก.พ. ๖๔)	๓๑๑,๙๑๐,๖๑๙.๘๒	๑.๘๑๘	๐.๓๘๗
รวม	๑,๘๓๔,๐๓๒,๒๙๗.๙๔		

๓) การประปานครหลวงและการประปาส่วนภูมิภาค ควรกำหนดแผนงานและ
แนวทางการสำรวจและจัดหาแหล่งน้ำดิบเพื่อนำมาทำเป็นน้ำประปาในการใช้อุปโภคบริโภคให้ชัดเจน
รวมทั้งการพิจารณาถึงแนวทางป้องกันการสูญเสียน้ำในการให้บริการประชาชนด้วย

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

การประปานครหลวง

๑. แนวทางการสำรวจและจัดหาแหล่งน้ำดิบเพื่อนำมาทำเป็นน้ำประปาในการใช้อุปโภคบริโภค

การประปานครหลวงใช้แหล่งน้ำดิบเพื่อนำมาผลิตน้ำประปาจาก ๒ แหล่ง คือ แม่น้ำแม่กลอง
และแม่น้ำเจ้าพระยา ปัจจุบันน้ำดิบที่ได้รับจัดสรรมีปริมาณเพียงพอต่อความต้องการใช้น้ำ แต่ยังคงมีปัญหา
เรื่องคุณภาพน้ำดิบจากแม่น้ำเจ้าพระยาปนเปื้อนความเค็มเนื่องจากน้ำทะเลรุกล้ำถึงสถานีสูบน้ำดิบสำแลส่งผล
ให้น้ำประปามีรสชาติกร่อยบางช่วงเวลา

การประปานครหลวง ได้ว่าจ้างบริษัทที่ปรึกษาจัดทำแผนแม่บทโครงสร้างพื้นฐาน
ระบบประปา ผลการแก้ปัญหาระบบน้ำดิบโดยเพิ่มจุดสูบน้ำดิบของแม่น้ำเจ้าพระยาขึ้นไปทางด้านเหนือของ
แม่น้ำเจ้าพระยา บริเวณด้านเหนือของประตูระบายน้ำบางไทร โครงการระบายหลากบางบาล-บางไทร
ของกรมชลประทาน โดยลำเลียงน้ำดิบผ่านอุโมงค์ส่งน้ำใต้ดินยาวประมาณ ๒๕ กิโลเมตร ปัจจุบันอยู่ระหว่าง

รับฟังความเห็นจากหน่วยงานต่าง ๆ เช่น สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ กรมชลประทาน ก่อนนำเสนอ คณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (กนช.) เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไป

๒. แนวทางการป้องกันน้ำสูญเสีย

ปัจจุบันการประปานครหลวงมีผลการดำเนินงานบริหารจัดการน้ำสูญเสียในปี ๒๕๖๓ ที่ร้อยละ ๓๑.๒๕ โดยรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย (นายนิพนธ์ บุญญามณี) มีนโยบายเร่งรัด การดำเนินการลดน้ำสูญเสียทางกายภาพ (Real Loss) ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕ ภายใน ๓ ปี (ปี พ.ศ. ๒๕๖๖) การประปานครหลวงจัดทำแผนงานการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการน้ำสูญเสีย ปีงบประมาณ ๒๕๖๔ - ๒๕๖๖ โดยมีเป้าหมายอยู่ที่ร้อยละ ๒๕.๘๐ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๖ และมีรายละเอียดในการดำเนินงาน ดังนี้

๒.๑ การลดน้ำสูญเสียทางกายภาพ (Real Loss)

๑) การลดน้ำสูญเสียในท่อประธาน ดำเนินการเปลี่ยนท่อประธานที่ชำรุดเสื่อมสภาพ บำรุงรักษาระบบป้องกันท่อผุกร่อน และติดตั้ง Remote Control Valve

๒) ตรวจสอบและซ่อมท่อประธานที่แตกรั่ว

๓) การลดน้ำสูญเสียในระบบท่อจ่ายน้ำ โดยดำเนินเปลี่ยนท่อจ่ายน้ำที่ชำรุดและเสื่อมสภาพ

๔) ลดจำนวนการแตกรั่วท่อบริการ โดยปรับปรุงวิธีการติดตั้งท่อบริการและทดสอบการแตกรั่ว

๕) ตรวจสอบซ่อมท่อจ่ายน้ำและท่อบริการ

๒.๒ การลดน้ำสูญเสียจากการบริหารจัดการ (Apparent Loss)

๑) เพื่อลดค่าความคาดเคลื่อน (Error) จากการติดตั้งมาตรวัดน้ำ เปลี่ยนมาตรที่ติดตั้ง ขนาดไม่เหมาะสมกับปริมาณการใช้น้ำและแก้ไขมาตรที่ชำรุด

๒) การติดตั้งมาตรวัดน้ำไฟฟ้าเพื่อเพิ่มความเที่ยงตรงของมาตรวัดน้ำ

การประชาสัมพันธ์

แผนงานและแนวทางการสำรวจและจัดหาแหล่งน้ำดิบเพื่อนำมาทำเป็นน้ำประปาในการใช้ อุปโภคบริโภค

การประชาสัมพันธ์ (กปภ.) มีแผนงานในการสำรวจและจัดหาแหล่งน้ำดิบทั้งในระยะสั้น และระยะยาว โดยแผนงานระยะสั้นเป็นการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนนํ้าเร่งด่วนในพื้นที่ที่เกิดขึ้นเป็นประจำ ทุกปี ซึ่งใช้งบประมาณของหน่วยงาน แต่หากสถานการณ์ภัยแล้งมีความรุนแรง กปภ. จะเสนอแผนงาน เพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณ (งบกลาง) เพื่อรองรับการแก้ไขปัญหาอย่างทันท่วงที ส่วนแผนงานระยะ ยาวอยู่ระหว่างดำเนินการในการจ้างที่ปรึกษาโครงการจัดทำแผนงานก่อสร้างพัฒนาและปรับปรุงแหล่งน้ำ สำหรับ กปภ. สาขาศักยภาพ ๑๐ สาขา เพื่อรองรับปัญหาการขาดแคลนนํ้าอย่างยั่งยืน ซึ่งการดำเนินงาน ในปีงบประมาณ ๒๕๖๔ สรุปได้ดังนี้

๑. จัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อจัดหาต้นทุน ปรับปรุงระบบน้ำดิบรองรับภัยแล้ง และขยายเขต เพื่อแก้ไขปัญหาภัยแล้ง ดังนี้

๑.๑ ดำเนินการโดยงบประมาณของ กปภ. วงเงิน ๓๖๔.๘๘๘๑ ล้านบาท

๑.๒ เสนอขอรับจัดสรรงบประมาณ (งบกลาง) จำนวน ๒๙๖ โครงการ วงเงิน ๒,๗๐๖.๕๓๙๗ ล้านบาท

๒. เร่งสูบน้ำเข้าสู่สระเก็บน้ำดิบของ กปภ. และหาแหล่งน้ำสำรองเพิ่มเติม

๓. ติดตาม เฝ้าระวัง วิเคราะห์ประเมินสถานการณ์ (ปริมาณและคุณภาพ) ณ วันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๖๔ มีการประเมินพื้นที่เฝ้าระวังขาดแคลนน้ำ จำนวน ๕๒ สาขา ๓๔ จังหวัด และเฝ้าระวังน้ำ คุณภาพน้ำ (ความเค็ม) จำนวน ๗ สาขาสำหรับสถานการณ์การจ่ายน้ำ มี กปภ.สาขาจ่ายน้ำเป็นเวลา จำนวน ๓ สาขา ได้แก่ กปภ.สาขาบางสะพาน (น.ร้อนทอง) กปภ.สาขาหนองบัวแดง (น.ภักดีชุมพล) และ กปภ.สาขา วิเชียรบุรี (แม่ข่าย)

๔. ประชาสัมพันธ์ สร้างการรับรู้สถานการณ์น้ำ กปภ. มีการประชาสัมพันธ์ให้ผู้ใช้น้ำใช้น้ำ อย่างประหยัด และช่วยเหลือประชาชนในโครงการราชภัฏ รัฐ ร่วมใจช่วย ภัยแล้ง โดยความร่วมมือระหว่าง กองทัพบก ปตท. การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค กรมทรัพยากรน้ำบาดาล และ กปภ. และโครงการกรมทางหลวง การประปาส่วนภูมิภาคร่วมมือด้านภัยแล้ง เริ่มดำเนินการตั้งแต่เดือนมีนาคม ๒๕๖๔ จนกระทั่งสถานการณ์ภัยแล้ง จะคลี่คลาย

๕. การจ้างที่ปรึกษาโครงการจัดทำแผนงานก่อสร้างพัฒนาและปรับปรุงแหล่งน้ำ สำหรับ กปภ. สาขาศักยภาพ ๑๐ สาขา เพื่อรองรับปัญหาการขาดแคลนน้ำอย่างยั่งยืน ซึ่งอยู่ระหว่างการคัดเลือก รายชื่อ กปภ. สาขาศักยภาพ

แนวทางป้องกันการสูญเสียน้ำในการให้บริการ

การประปาส่วนภูมิภาค (กปภ.) ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญในการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ ด้วยการลดและควบคุมน้ำสูญเสีย ซึ่งเป็นน้ำในระบบจ่ายน้ำประปาที่ต้องสูญเสียไปโดยไม่เกิดประโยชน์ การลดและควบคุมน้ำสูญเสียในระบบจ่ายน้ำประปาเป็นกระบวนการหนึ่งที่จะช่วยให้การใช้น้ำมีความคุ้มค่า ลดต้นทุนในการผลิต จ่ายน้ำ และเพิ่มประสิทธิภาพให้องค์กรอีกทางหนึ่ง เช่น เป็นการชะลอการลงทุน ด้านระบบผลิตและการหาแหล่งน้ำดิบแห่งใหม่ รวมถึงเป็นการยกระดับการให้บริการแก่ประชาชน

กปภ. ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญในการบริหารจัดการน้ำสูญเสีย โดยตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๐ เป็นต้นมา กปภ.ได้มีการบรรจุแผนการลดน้ำสูญเสียในแผนยุทธศาสตร์องค์กร โดยคำนึงถึงแนวทางการจัดการ และวิธีการป้องกันลดน้ำสูญเสีย ๓ มาตรการ ดังนี้

๑. มาตรการพื้นฐาน (Fundamental Measures) เช่น การเตรียมงานขั้นพื้นฐานเพื่อจัดหา และเตรียมสถิติข้อมูลต่างๆ การตรวจสอบสภาพที่แท้จริงของแต่ละพื้นที่ โดยการหาปริมาณหรืออัตราการรั่วไหล และศึกษาเทคนิควิธีการและเทคโนโลยีที่ทันสมัย

๒. มาตรการแก้ไข (Symptomatic Measures) เช่น การสำรวจหาท่อรั่ว ทั้งบนดินและใต้ดิน โดยใช้เครื่องมือสำรวจหาท่อรั่วและบุคลากรที่มีประสิทธิภาพ และซ่อมท่อ-อุปกรณ์ท่อที่ชำรุดแตกร้าว

๓. มาตรการปรับปรุงป้องกัน (Preventive Measures) เช่น ปรับปรุง/เปลี่ยนท่อที่ชำรุด หมดสภาพการใช้งาน ปรับปรุงระบบแผนที่ และจัดทำระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ (GIS) เพื่อให้สามารถ วางแผนและดำเนินงานลดน้ำสูญเสียได้อย่างมีประสิทธิภาพ ควบคุมการสูบน้ำให้สอดคล้องกับความต้องการใช้น้ำที่แท้จริงในแต่ละช่วงเวลา ติดตั้งระบบเฝ้าระวังและตรวจสอบน้ำสูญเสียแบบพื้นที่ย่อย (District Metering Area : DMA) ตรวจสอบมาตรผู้ใช้น้ำ และฝึกอบรมพนักงานให้มีความรู้ความเข้าใจในการลดน้ำ สูญเสีย

กปภ. ได้ดำเนินการวิเคราะห์สภาพปัญหาน้ำสูญเสีย โดยพิจารณาปัญหาต่างๆอย่างรอบด้าน และมุ่งหวังให้เป็นแนวทางที่สามารถแก้ไขปัญหาและจุดอ่อนที่เป็นอยู่ของ กปภ. ได้อย่างตรงเป้าและมี ประสิทธิภาพและยั่งยืน จึงได้กำหนดเป้าหมายการลดน้ำสูญเสียภาพรวมขององค์กรใน ปี ๒๕๖๒-๒๕๗๑ โดย การจัดทำในรูปแบบอัตราน้ำสูญเสีย และเป้าหมายการลดปริมาณน้ำสูญเสียเพื่อกำหนดเป้าหมายของน้ำ

สูญเสียของแต่ละสาขา และหลังจากการดำเนินการแต่ละปีจะมีการรวบรวมข้อมูลประเมินผล เพื่อปรับปรุงกระบวนการและกำหนดเป้าหมายในปีต่อไป ซึ่งกระบวนการเหล่านี้จะกำกับและควบคุมโดยคณะกรรมการกำกับดูแลน้ำสูญเสีย (Non-Revenue Water Steering Committee)

๔) การยางแห่งประเทศไทย ควรนำงานวิจัยมาปรับใช้และพัฒนาผลิตภัณฑ์จากยางพาราให้ก้าวหน้าในระดับโลก รวมทั้งควรศึกษาหาแนวทางเพื่อแก้ปัญหาการคายางให้มีเสถียรภาพ และเป็นไปตามกลไกตลาด และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบถึงผลงานและผลประกอบการที่ผ่านมา นอกจากนี้ จะต้องปรับวิสัยทัศน์ให้สะท้อนถึงการดำเนินงานให้มากขึ้น เพื่อให้บุคลากรขององค์กรได้ตระหนักและเข้าใจถึงวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการจัดตั้งองค์กร

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

การยางแห่งประเทศไทย ได้มีการพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่สามารถนำไปขยายผลการผลิตในเชิงธุรกิจ เพื่อทดแทนการนำเข้าและขยายตลาดส่งออก จากองค์ความรู้จากงานวิจัย ดังนี้

๑. ผลิตภัณฑ์ต้นแบบเพื่อเป็นตัวอย่างให้แก่กลุ่มเกษตรกร หรือผู้ประกอบการ นำไปเป็นตัวอย่าง และนำรูปแบบไปใช้ในการผลิตเป็นผลิตภัณฑ์เพื่อจำหน่าย ได้แก่

๑.๑ พื้นปูสนามฟุตบอล

๑.๒ แผ่นยางปูพื้นรูปตัวหนอนจากยางพารา

๑.๓ บล็อกยางปูพื้นในห้องน้ำ และแผ่นยางปูพื้นอิฐบล็อก

๑.๔ แผ่นยางปูสระน้ำ

๒. ผลิตภัณฑ์อุปกรณ์ทางการแพทย์ ได้แก่

๒.๑ แบบจำลองขาและก้อนเนื้อ เพื่อฝึกตรวจมะเร็งขา พร้อมตกแต่ง

๒.๒ แผ่นฝึกเย็บสำหรับนักศึกษาแพทย์

๒.๓ สูตรและเทคนิคในการทำแบบจำลองเท้าปุกสำหรับการรักษาโรคเท้าปุกในเด็ก

๒.๔ การทำแผ่นยางรองพื้นรองเท้าสำหรับผู้ป่วยรองขา

๒.๕ หุ่นจำลองต่าง ๆ เช่น หุ่นจำลองกระดูกข้อมือหัก หุ่นจำลองเด็กที่มีปัญหาในช่องปาก ด้วยดินน้ำมัน หุ่นซ่อมเจาะหลอดเลือดดำที่บริเวณคอ หุ่นจำลองเพื่อการฝึกเฉพาะส่วน หุ่นจำลองส่วนหัวจากยางธรรมชาติสำหรับฝึกงานหัตถการการผ่าฝีหนอง ในโรคตาทั้งยัง หุ่นจำลอง CPR

๓. ผลิตภัณฑ์อื่น ๆ ได้แก่

๓.๑ แผ่นยางกันกระแทกรองท่อประปา

๓.๒ หุ่นลอยน้ำสำหรับชลประทาน

๓.๓ ปืนสั้นยางเพื่อใช้ในการซ้อมยุทธวิธีในระดับเชิงพาณิชย์ มีดยางเพื่อใช้ในการซ้อมยุทธวิธีในระดับเชิงพาณิชย์ ยางป้องกันการกระเด็นของกระสุนในสนามยิงปืน

๓.๔ ผลิตภัณฑ์ฟองน้ำเพื่อสุขภาพเช่น หมอนรองคอ แผ่นรองเท้า เบาะรองนั่ง

๓.๕ ถนนยางพารา

สำหรับการศึกษาหาแนวทางเพื่อแก้ปัญหาการคายางให้มีเสถียรภาพ การยางแห่งประเทศไทย ได้ดำเนินโครงการชะลอการคายางของสถาบันเกษตรกรชาวสวนยาง เขตภาคเหนือ ตั้งแต่เดือน ตุลาคม ๒๕๖๓ ซึ่งโครงการนี้ให้สถาบันเกษตรกรจัดเก็บยางก้อนถ้วย เป็นยางก้อนถ้วยแห้ง DRC ๗๕% ซึ่งในช่วงที่สถาบันจัดเก็บยางโดยไม่มีขาย ช่วงที่มีราคายางตกต่ำ การยางแห่งประเทศไทย สนับสนุนสินเชื่อให้ ๘๐% ของมูลค่ายาง และเมื่อราคายางเพิ่มขึ้น ให้สถาบันเกษตรกร นำยางมาขายผ่านตลาดกลางของการยาง

แห่งประเทศไทย ซึ่งจากโครงการดังกล่าว ทำให้เกษตรกรได้รับความเป็นธรรม ในการประเมินค่า DRC ขยายรายได้ในราคาที่เพิ่มขึ้น และขยายโครงการโดยเพิ่มพื้นที่เป้าหมายและเพิ่มชนิดยาง อาทิ ยางแผ่นรมควัน ยางแผ่นดิบ น้ำยาง ในงบประมาณ ๒๕๖๔

ทั้งนี้ การยางแห่งประเทศไทยได้จัดแผนวิสาหกิจการยางแห่งประเทศไทยฉบับ ๗ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐) โดยนำยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) แผนยุทธศาสตร์ยางพารา ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) และพระราชบัญญัติการยางแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๘ มาเป็น แนวทางในการจัดทำ ซึ่งได้มีการปรับปรุงวิสัยทัศน์ของ กยท. ในแผนวิสาหกิจการยางแห่งประเทศไทยฉบับ ๗ ปี

๕) การรถไฟแห่งประเทศไทย ควรมีแผนการดำเนินงานที่ชัดเจนในการแก้ไขปัญหาหนี้สินขององค์กร และยกระดับเป็นผู้ให้บริการระบบรางที่ดีที่สุดของ ASEAN รวมทั้งควรมีแผนการ ดำเนินโครงการก่อสร้างรถไฟรางคู่และรถไฟความเร็วสูงที่ชัดเจนเพื่อให้สามารถเปิดให้บริการได้ตาม เป้าหมาย

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

การรถไฟแห่งประเทศไทยมียุทธศาสตร์เพื่อแก้ไขปัญหาหนี้สินขององค์กร และยกระดับเป็นผู้ให้บริการระบบรางที่ดีที่สุดของ ASEAN ซึ่งการรถไฟฯ อยู่ระหว่างดำเนินการเพื่อให้เป็นรูปธรรม ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การเสริมสร้างศักยภาพในการบริการสู่มาตรฐานสากล (Service Enhancement) โดยมุ่งเน้นการยกระดับคุณภาพรถจักรและล้อเลื่อน ขยายขีดความสามารถในการรองรับ ปริมาณการโดยสารและการขนส่งสินค้า พัฒนาด้านความเร็วความตรงต่อเวลา ความสะอาดของรถไฟและ สถานีและปลอดภัย

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาสู่การเป็นศูนย์กลางด้านการขนส่งทางรางในประเทศและภูมิภาค เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Rail Network and Connectivity) มุ่งเน้นการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางราง เพื่อให้เกิดการขนส่งแบบไร้รอยต่อทั่วประเทศ โดยโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญได้แก่ โครงข่ายรางรถไฟ โครงการก่อสร้างทางคู่ และ โครงการรถไฟความเร็วสูงฯ ระบบอาณัติสัญญาณ ลานพักตู้สินค้า เป็นต้น รวมถึง จุดบริการและจุดเชื่อมต่อกับรูปแบบการขนส่งอื่น

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การเพิ่มรายได้จากธุรกิจหลัก (Revenue Optimization) มุ่งเน้นการเพิ่ม รายได้จากธุรกิจการเดินรถในปัจจุบัน

๑. เพิ่มความถี่การเดินรถระยะกลาง
๒. เพิ่มสัดส่วนที่นั่งเชิงพาณิชย์ชั้น ๒
๓. บริหารการเดินรถแบบแยกเส้นทางเพื่อพิจารณาอัตราค่าไรซ์ขึ้นต้น ปรับลดความถี่บน เส้นทางที่มีอัตราค่าไรซ์ขึ้นต้นติดลบ

๔. ปรับโครงสร้างราคาตามต้นทุนและอุปสงค์ตลาด

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การพัฒนาธุรกิจใหม่และบริการเสริมเพื่อเพิ่มรายได้ Non-Core มุ่งเน้นการ สร้างรายได้อย่างก้าวกระโดดจากทรัพย์สินด้านอสังหาริมทรัพย์และโครงสร้างพื้นฐานของ รฟท.

๑. เร่งพัฒนาโครงการ TOD ขนาดใหญ่ของ รฟท. อาทิ โครงการสถานีกลางบางซื่อโซน A, B, C และ D โครงการพัฒนาสถานีแม่น้ำ โครงการพัฒนาที่ดินย่าน กม.๑๑ โครงการพัฒนาที่ดินย่านมักกะสัน เป็นต้น

๒. การพัฒนาที่ดินของ รฟท. กว่า ๒๙,๐๐๐ ไร่ให้เกิดประโยชน์ ผ่านการร่วมทุนกับ ภาคเอกชนในการพัฒนาโครงการขนาดใหญ่

๓. การพัฒนาพื้นที่ในสถานีทั้ง ๔๔๔ สถานี

๔. การต่อยอดธุรกิจสู่ธุรกิจขนส่งพัสดุ (Parcel)

๕. เพิ่มเส้นทางรถไฟท่องเที่ยว

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การปรับโครงสร้างต้นทุนและการลดค่าใช้จ่ายในการดำเนินธุรกิจอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อเกิดการเติบโตอย่างยั่งยืนและแก้ปัญหาสถานะขาดทุนขององค์กร รพท.

๑. การลดค่าใช้จ่ายในการซ่อมบำรุง

๒. การใช้เทคโนโลยีด้านการจัดการเดินรถเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและลดต้นทุนต่อหน่วย

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ การพัฒนาสมรรถนะขององค์กรและศักยภาพของบุคลากร

๖) ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย ควรมีแผนงานหรือโครงการในการให้ความช่วยเหลือวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเพื่อให้สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้อย่างเป็นรูปธรรม โดยมีการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่มีภารกิจในลักษณะทำนองเดียวกัน เช่น บริษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรม ธนาคารออมสิน เป็นต้น

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

ธพว. ได้มีการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ระยะ ๕ ปี (ปี ๒๕๖๔ - ๒๕๖๘) โดยได้กำหนดวิสัยทัศน์ใหม่ของ ธพว. ปี ๒๕๖๔ “เป็นสถาบันการเงินของรัฐ ที่ให้บริการทางการเงินครบวงจรและพัฒนาขีดความสามารถธุรกิจ SMEs สู่ความสำเร็จอย่างยั่งยืน” ภายใต้ ๓ พันธกิจที่บรรจุในแผนที่ยุทธศาสตร์ (Strategy Map) คือ

T : เป็นกลไกสำคัญของระบบนิเวศในการพัฒนาศักยภาพ SMEs ไทย เพื่อให้เข้าถึงแหล่งเงินทุนและสนับสนุนการดำเนินธุรกิจอย่างครบวงจร (Total Solution)

H : เสริมสร้างทักษะความสามารถของบุคลากรให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงเพื่อมุ่งเน้นการบริการอันเป็นเลิศอย่างมีธรรมาภิบาล (Human Capital)

AI : ยกระดับการบริหารจัดการด้วยองค์ความรู้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อส่งมอบคุณค่าให้กับลูกค้าและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างสะดวกรวดเร็ว (Agility and Innovation)

นอกจากนั้น ธพว. ยังได้มีการจัดทำแผนงานโครงการตามแผนยุทธศาสตร์ ๔ ด้านหลัก (การสนับสนุนด้านการเงิน : Financial) และ ๒ ยุทธศาสตร์สนับสนุน (การสนับสนุนด้านที่ไม่ใช่การเงิน : Non - Financial) ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมายภายใต้การจำแนกกลุ่มลูกค้าของธนาคารเป็นกลุ่ม Micro, Small และ Medium ตลอดจนวงจรธุรกิจ (Business Life Cycle : Strong , Regular และ Turnaround) ในการขับเคลื่อนให้ SMEs เข้าถึงแหล่งเงินทุน รวมถึงการฟื้นฟูและสร้างความเข้มแข็งให้แก่ SMEs ยกระดับธุรกิจเพื่อการเติบโตและความเป็นเลิศ เพื่อเป็นการสนับสนุนการดำเนินนโยบายของรัฐบาล และสอดคล้องกับกลยุทธ์การดำเนินธุรกิจของธนาคาร ตลอดจนถึงบูรณาการการพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถผู้ประกอบการแบบครบวงจร ร่วมกับหน่วยงานพันธมิตรทั้งที่เป็นสถาบันการเงินและไม่ใช่สถาบันการเงิน ทั้งภาครัฐและเอกชน ภายใต้แนวคิด “ความรู้ คู่ทุน” โดยแผนการดำเนินโครงการแบ่งเป็น ๓ ระยะ ดังนี้

ระยะที่ ๑ ปี ๒๕๖๔ : เน้นการส่งเสริมลูกค้ากลุ่มเป้าหมาย Small (Turnaround และ Strong) และ Micro (Strong) ให้เข้าถึงแหล่งเงินทุนและบริการให้คำปรึกษาด้านธุรกิจที่ครอบคลุมตลอดวงจรร่วมกับหน่วยงานพันธมิตร เช่น สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย สมาพันธ์ SME ไทย เป็นต้น

ระยะที่ ๒ ปี ๒๕๖๕ - ๒๕๖๖ : เน้นการส่งเสริมลูกค้ากลุ่มเป้าหมาย Medium (Regular, Turnaround), Small (Turnaround และ Strong) และ Micro (Strong) ให้เข้าถึงแหล่งทุนโดยผลิตภัณฑ์สินเชื่อที่มีความซับซ้อน เช่น Supply Chain ผ่านระบบ E-Banking Platform Online เป็นต้น

ระยะที่ ๓ ปี ๒๕๖๗ - ๒๕๖๘ : เน้นการพัฒนาผลิตภัณฑ์เชิงนวัตกรรมและดิจิทัล ตอบโจทย์ความชัดเจน แบบเฉพาะเจาะจงถึงกลุ่มลูกค้าเป้าหมายมากขึ้น และเชื่อมโยงฐานข้อมูลกับหน่วยงานพันธมิตรที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง เป็นต้น

ในปี ๒๕๖๓ ธพว. ได้บูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ ในด้านการเงินและการพัฒนาผู้ประกอบการเพื่อสนับสนุนให้ SMEs เข้าถึงแหล่งทุนและเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินธุรกิจภายใต้โครงการสำคัญนี้

๑. ด้านสินเชื่อ

๑.๑ บรรษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม (บสย.) คำประกันสินเชื่อให้กับ SMEs ที่ไม่มีหรือมีหลักประกันไม่เพียงพอ ให้สามารถเข้าถึงแหล่งทุนได้

- ณ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๔ ธพว. เข้าร่วมโครงการคำประกันกับ บสย. รวมทั้งสิ้น ๔๑ โครงการช่วยเหลือ SMEs ให้เข้าถึงแหล่งทุนรวม ๕๐,๗๒๑ ราย ภาระการคำประกันรวม ๖๑,๗๙๓ ล้านบาท

๑.๒ ธนาคารออมสิน โดย ธพว. เป็นหน่วยร่วมดำเนินโครงการสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำ (Soft Loan)

ในปี ๒๕๖๓ ธพว. ร่วมกับ ธ.ออมสิน ดำเนินโครงการสินเชื่อ Transformation Loan เสริมแกร่ง (Soft Loan ธนาคารออมสิน เพื่อปรับเปลี่ยนเครื่องจักร) เพื่อช่วยเหลือผู้ประกอบการ SMEs ในกลุ่มธุรกิจ ๑๐ S - Curve ที่ต้องการยกระดับปรับเปลี่ยนเทคโนโลยี (Transform) รวมถึงธุรกิจที่เป็น Supply Chain และธุรกิจที่นอกเหนือจากกลุ่มธุรกิจ ๑๐ S - Curve และสามารถให้สินเชื่อกับลูกหนี้ที่เป็น NPLs แต่มีการปรับปรุงโครงสร้างหนี้แล้ว เพื่อเป็นการเพิ่มศักยภาพและเสริมสภาพคล่องในการดำเนินธุรกิจให้กับผู้ประกอบการ SMEs และเป็นการกระตุ้นให้เกิดการลงทุนในประเทศ และขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทยให้เติบโตอย่างยั่งยืนตามมาตรการพิเศษเพื่อขับเคลื่อน SMEs สู่ยุคอุตสาหกรรม ๔.๐ (มาตรการด้านการเงิน) และมาตรการต่อเติมเสริมทุน SMEs สร้างไทย รวมทั้งเพื่อช่วยเหลือลูกหนี้ที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทย เช่น สงครามการค้า ภัยแล้ง การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา (COVID - 19) และสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างทั่วถึง และทันทั่วถึงตามประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทย ซึ่งเป็นการช่วยเหลือด้านเงินทุน และเสริมสภาพคล่อง แก่ลูกหนี้ที่มีศักยภาพ ที่ได้รับผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อม โดย ธพว. ได้ลงนามบันทึกข้อตกลงดำเนินโครงการร่วมกับธนาคารออมสินและสถาบันการเงินทั่วไป วงเงินกู้สูงสุดต่อราย ๑๐.๐ ล้านบาท ระยะเวลากู้ ๗ ปี อัตราดอกเบี้ยคงที่ ร้อยละ ๔ ต่อปี วงเงินเป้าหมาย ๗,๐๐๐ ล้านบาท

- ณ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๔ SMEs ได้รับสินเชื่อในโครงการแล้ว รวม ๑,๐๗๒ ราย วงเงินรวม ๒,๙๙๒ ล้านบาท

๑.๓ ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) โดย ธพว. เป็นสถาบันการเงินร่วมช่วยเหลือ SMEs ตามพระราชกำหนดการให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้ประกอบการวิสาหกิจที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓ และตามประกาศ ธปท.ที่ สกส๑. ๒/๒๕๖๓ เรื่องการให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้ประกอบการวิสาหกิจที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ประกาศ ณ วันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๖๓ และเพื่อเป็นการช่วยเหลือเพิ่มเติมผู้ประกอบการ SMEs ที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID - 19) ได้อย่างทั่วถึง และเพียงพอกับความต้องการ

- ณ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๔ SMEs ได้รับสินเชื่อในโครงการรวม ๖,๔๑๔ ราย วงเงินรวม ๓,๖๐๕ ล้านบาท

๑.๔ โครงการสินเชื่อที่ ธพว. เข้าเป็นหน่วยร่วมดำเนินโครงการของกองทุนพัฒนาเอสเอ็มอีตามแนวประชารัฐ (กระทรวงอุตสาหกรรม) และ กองทุนส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

๑.๔.๑ โครงการสินเชื่อ มาตรการให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ของกองทุนพัฒนาเอสเอ็มอีตามแนวประชารัฐ

- สินเชื่อ SME โตไว ไทยยั่งยืน ภายใต้กองทุนพัฒนาเอสเอ็มอีตามแนวประชารัฐ เพื่อสนับสนุนให้ความช่วยเหลือเงินทุน และเพิ่มช่องทางการเข้าถึงแหล่งเงินทุนให้กับเอสเอ็มอีประเภทนิติบุคคลที่มีศักยภาพในการต่อยอดธุรกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน โดยผ่านกลไกประชารัฐทั้งจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชนในแต่ละพื้นที่ของจังหวัดในรูปแบบคณะกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาเอสเอ็มอีตามแนวประชารัฐระดับจังหวัดและกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีผู้ว่าราชการจังหวัดหรือรองผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน เพื่อพิจารณาคัดเลือกเอสเอ็มอีที่เป็นกลุ่มเป้าหมายที่มีศักยภาพให้มีโอกาสเข้าถึงแหล่งเงินทุน และนำไปปรับปรุง พัฒนา ต่อยอดธุรกิจ ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม สอดคล้องตามนโยบายของรัฐบาลในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศไทยให้เจริญก้าวหน้ามากยิ่งขึ้น วงเงินกู้สูงสุดต่อราย ๓ ล้านบาท อัตราดอกเบี้ยคงที่ร้อยละ ๑ ต่อปี ระยะเวลา ๗ ปี วงเงินโครงการ ๓,๐๐๐ ล้านบาท

- ณ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๔ SMEs ได้รับสินเชื่อในโครงการแล้วรวม ๔๑๘ ราย วงเงินรวม ๑,๐๓๑ ล้านบาท

- มาตรการช่วยเหลือเอสเอ็มอีที่เป็นลูกหนี้สินเชื่อกองทุนพัฒนาเอสเอ็มอีตามแนวประชารัฐซึ่งได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ภัยแล้ง หรือการแพร่ระบาดของโรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - 19) รอบที่ ๑ - ๒

เพื่อเป็นการช่วยเหลือและบรรเทาภาระการชำระหนี้ลูกหนี้สินเชื่อกองทุนพัฒนาเอสเอ็มอีตามแนวประชารัฐ ให้มีสภาพคล่องที่จะสามารถดำเนินธุรกิจต่อไปในสภาวะวิกฤติสถานการณ์ภัยแล้ง และการแพร่ระบาดของโรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - 19) รอบที่ ๑ ภายในวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๓ / รอบที่ ๒ ภายในวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๓

- ณ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๔ SMEs ที่เป็นลูกหนี้ของกองทุนฯ เข้าร่วมมาตรการพักชำระหนี้เงินต้นรวม ๓,๒๔๖ ราย รวม ๖,๕๕๒ ล้านบาท

- สินเชื่อกองทุนพัฒนาเอสเอ็มอีตามแนวประชารัฐ เพื่อช่วยเหลือเอสเอ็มอีที่เป็นลูกหนี้สินเชื่อของกองทุนพัฒนาเอสเอ็มอีตามแนวประชารัฐ ซึ่งได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ภัยแล้ง หรือการแพร่ระบาดของโรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - 19) พ.ศ. ๒๕๖๓ รอบที่ ๑ - ๒

เพื่อเป็นการช่วยเหลือเอสเอ็มอีที่เป็นลูกหนี้สินเชื่อของกองทุนพัฒนาเอสเอ็มอีตามแนวประชารัฐ ซึ่งได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ภัยแล้ง หรือการแพร่ระบาดของโรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - 19) ให้มีสภาพคล่องทางการเงินและคงสภาพการจ้างงาน เพื่อให้สามารถดำเนินธุรกิจได้อย่างต่อเนื่อง โดยหลักเกณฑ์การช่วยเหลือ มีเงื่อนไขที่ผ่อนปรน รวดเร็ว ทันต่อสถานการณ์ กรอบวงเงินการให้สินเชื่อ ๑,๐๐๐ ล้านบาท ระยะเวลาโครงการสิ้นสุด ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๓

- ณ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๔ SMEs ที่เป็นลูกหนี้ของกองทุนฯ ได้สินเชื่อเพิ่มรวม ๘๕๕ ราย รวม ๔๒๕ ล้านบาท

- สิ้นเชื่อกองทุนพัฒนาเอสเอ็มอีตามแนวพระราชรัฐ เพื่อช่วยเหลือเอสเอ็มอีที่เป็นลูกหนี้สินเชื่อของกองทุนพัฒนาเอสเอ็มอีตามแนวพระราชรัฐ โครงการฟื้นฟูและเสริมศักยภาพวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม สำหรับ SMEs - คนตัวเล็ก ซึ่งได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ภัยแล้ง หรือการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - 19) พ.ศ. ๒๕๖๓ รอบที่ ๑ - ๒

เพื่อเป็นการช่วยเหลือเอสเอ็มอีที่เป็นลูกหนี้สินเชื่อของกองทุนพัฒนาเอสเอ็มอีตามแนวพระราชรัฐ ซึ่งได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ภัยแล้ง หรือการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - 19) ให้มีสภาพคล่องทางการเงิน และคงสภาพการจ้างงาน เพื่อให้สามารถดำเนินธุรกิจได้อย่างต่อเนื่อง โดยหลักเกณฑ์การช่วยเหลือมีเงื่อนไขที่ผ่อนปรน รวดเร็วทันต่อสถานการณ์ กรอบวงเงินการให้สินเชื่อ ๗๐๐ ล้านบาท ระยะเวลาโครงการสิ้นสุด ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๓

- ณ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๔ SMEs ที่เป็นลูกหนี้ของกองทุนฯ ได้สินเชื่อเพิ่มรวม ๑,๙๑๗ ราย รวม ๒๐๐ ล้านบาท

- สิ้นเชื่อเสริมพลังสร้างอนาคต SME ไทย ภายใต้กองทุนพัฒนาเอสเอ็มอีตามแนวพระราชรัฐ

เพื่อให้การสนับสนุนผู้ประกอบการเอสเอ็มอีประเภทนิติบุคคลที่มีศักยภาพและมีการปรับตัวให้สามารถดำเนินธุรกิจในสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ ๒๐๑๙ (COVID - 19) ที่ยังคงส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจทั้งในประเทศและนอกประเทศอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจภายในประเทศ สามารถฟื้นตัว และเข้มแข็งได้อย่างรวดเร็ว วงเงินกู้สูงสุด ๕.๐ ล้านบาท ระยะเวลา ๗ ปี อัตราดอกเบี้ยคงที่ร้อยละ ๑ ต่อปี วงเงินโครงการ ๑,๐๐๐ ล้านบาท

- กระทรวงอุตสาหกรรม ประกาศรับคำขอกู้ตั้งแต่วันที่ ๔ มกราคม ๒๕๖๔ ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการกลั่นกรองคุณสมบัติ SME ที่เข้าร่วมโครงการ เพื่อนำส่งให้ ธพว. วิเคราะห์ความเป็นไปได้ของโครงการ อนุมัติ และเบิกจ่ายสินเชื่อให้แก่ SMEs ต่อไป

๑.๔.๒โครงการสนับสนุน SMEs รายย่อย ผ่านกองทุนส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

สสว.ดำเนินโครงการตามมติ ครม. เมื่อวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๖๒ กรอบวงเงินโครงการ ๑๐,๐๐๐ ล้านบาท ต่อมา มติ ครม.เมื่อวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๖๓ เห็นชอบให้ สสว. จัดสรรเงินงบประมาณจากโครงการสนับสนุน SMEs รายย่อย ให้กับ บสย. จำนวน ๕,๐๐๐ ล้านบาท เพื่อดำเนินโครงการ บสย. SMEs สร้างไทย ปรับลดงบประมาณวงเงินโครงการสนับสนุน SMEs รายย่อย คงเหลือ ๕,๐๐๐ ล้านบาท เพื่อช่วยเหลือ SME ทั้งประเภทบุคคลธรรมดา และนิติบุคคล ในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนตามแผนปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายเงินงบประมาณ ปี ๒๕๖๒ - ๒๕๖๓ ตามมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจมติคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (เฉพาะกิจ) วงเงินกู้สูงสุดต่อราย ๓.๐ ล้านบาท ระยะเวลา ๗ ปี อัตราดอกเบี้ยคงที่ร้อยละ ๑ ต่อปี สสว.กำหนดเปิดรับคำขอตตั้งแต่วันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๖๓ สิ้นสุดรับคำขอ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๔

- ณ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๔ SMEs ได้รับสินเชื่อรวม ๑,๒๑๐ ราย รวม ๑,๕๖๓ ล้านบาท

๒. ด้านพัฒนาผู้ประกอบการ

๑.๑ ด้านพัฒนาผู้ประกอบการ ธพว. ได้ดำเนินการช่วยเหลือสนับสนุนพัฒนาผู้ประกอบการ SMEs ด้วยกิจกรรมการฝึกอบรม และสัมมนาให้คำปรึกษาและแนะนำผู้ประกอบการ ด้าน

บัญชีและการเงิน ด้านการตลาด ด้านการผลิต ด้านการบริหารจัดการ จำนวน ๘,๑๕๙ ราย พัฒนาผู้ประกอบการ SMEs สู่อะไหล่คุณภาพ ในด้านต่าง ๆ จำนวน ๒,๕๕๒ ราย และพัฒนาผู้ประกอบการ SMEs สู่อะไหล่คุณภาพ ในด้านการดำเนินธุรกิจ จำนวน ๑,๑๗๐ ราย

๑.๒ ธนาคารยังช่วยเหลือผู้ประกอบการ SMEs ในการปรับตัวเพื่อเข้าสู่ยุค New Normal ด้วยการเติมความรู้ให้แก่ผู้ประกอบการ SMEs (Business Solutions) ด้านการเงินและการทำธุรกิจ เพื่อเพิ่มศักยภาพให้ธุรกิจแข็งแกร่ง ช่วยให้ธุรกิจสามารถเติบโตได้ อาทิเช่น โครงการ “วัคซีนเติมความรู้” ผ่านอบรมออนไลน์ด้วยหลักสูตรเรียนง่ายเข้าใจเร็ว “วัคซีนเพิ่มรายได้” ช่วยผู้ประกอบการ SMEs ขายสินค้าตลาดนัดออนไลน์สร้างโอกาสจับคู่ธุรกิจ ด้วยแพลตฟอร์ม “ฝากร้านฟรี SME D Bank” และ “วัคซีนขยายตลาด” ผลักดันสินค้าขยายตลาดผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ชื่อดัง

๗) ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ควรกำหนดกลุ่มเป้าหมายในการดำเนินการตามแผนงานหรือโครงการให้มีความชัดเจน และพิจารณาว่าแผนงานหรือโครงการดังกล่าว กำหนดแนวทางในการสร้างรายได้ของเกษตรกรได้มากน้อยเพียงใด ทั้งนี้ เพื่อให้สามารถติดตามและประเมินผลเพื่อให้เกิดการพัฒนาของผู้เข้าร่วมแผนงานหรือโครงการดังกล่าว ตลอดจนควรมีการเตรียมความพร้อมในการรับมือจากกรณีโครงสร้างของกลุ่มลูกค้าที่จะเปลี่ยนแปลงไป เช่น เป็นกลุ่มผู้สูงอายุมากขึ้น จำนวนลูกค้าที่ลดลง เป็นต้น รวมทั้งควรมีการกำหนดแผนงานและโครงการในการสร้างและพัฒนาลูกค้าของธนาคารเพื่อยกระดับให้ไปสู่การทำธุรกิจหรือมีการส่งเสริมสนับสนุนให้คนรุ่นใหม่เข้ามาอยู่ในภาคการเกษตรมากขึ้น

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

ธ.ก.ส. มีการกำหนดกลุ่มเป้าหมายในการดำเนินงานโดยจำแนกกลุ่มลูกค้าออกเป็น ๓ กลุ่ม ได้แก่ S๑: กลุ่มลูกค้ารายคนผู้ลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐ S๒: กลุ่มลูกค้าบุคคลและเกษตรกร S๓: กลุ่มลูกค้ากลุ่มบุคคล สถาบันเกษตรกร และนิติบุคคล เพื่อกำหนดแนวทางในการให้การพัฒนาและสนับสนุนทางการเงินอย่างตรงจุด

ในการเตรียมความพร้อมรับมือโครงสร้างกลุ่มลูกค้าที่เปลี่ยนแปลงไป ธ.ก.ส. ได้กำหนดแนวทางในการแสวงหาลูกค้าใหม่โดยประสานงานกับเครือข่ายต่าง ๆ ของ ธ.ก.ส. อาทิ เช่น หัวหน้ากลุ่มเกษตรกร กลุ่มกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) โดยมุ่งเน้นการรับขึ้นทะเบียนเกษตรกร ทายาทเกษตรกร เกษตรกรรุ่นใหม่หรือบัณฑิตจบใหม่ หรือบุคคลที่ประกอบอาชีพการเกษตรหรือเกี่ยวเนื่องกับการเกษตร และสร้างทายาทเกษตรกรทดแทนเกษตรกรผู้สูงอายุและเกษตรกรรุ่นใหม่ก้าวสู่ Smart Farmer/Young Smart Farmer/New Gen และ SMAEs เพื่อรวบรวมรายชื่อเกษตรกรผู้ประกอบการ และนำข้อมูลที่ได้มารวบรวมเป็นฐานข้อมูลเพื่อสนับสนุนเงินทุนและองค์ความรู้ให้กับเกษตรกร พร้อมทั้งประสานความร่วมมือระดับองค์กร เช่น กรมการข้าว กรมส่งเสริมวิชาการเกษตร กรมพัฒนาที่ดิน กรมส่งเสริมสหกรณ์ และสภาอุตสาหกรรม เป็นต้น ในการจัดอบรมให้ความรู้ในการเป็นเกษตรกรเพื่อจะพัฒนาเป็น Smart Farmer และ Young Smart Farmer และติดตามผลการดำเนินงานของเกษตรกรเมื่อได้รับการพัฒนาเป็น Smart Farmer แล้วอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ ธ.ก.ส. มีโครงการพัฒนาและฟื้นฟูลูกค้ารายคน การพัฒนาลูกค้าใหม่ที่เป็นเกษตรกร ทายาทเกษตรกรที่เข้าเป็นลูกค้าแทนลูกค้าเดิม (Exit Strategy) โดยออกแบบการเรียนรู้ผ่านช่องทางออนไลน์และออฟไลน์ และจัดทำสื่อการเรียนรู้ออนไลน์สนับสนุนกระบวนการพัฒนาลูกค้าผ่าน YouTube Chanel “BAAC Thailand”

อย่างไรก็ตาม ในส่วนของการดูแลกลุ่มลูกค้าผู้สูงอายุ ธ.ก.ส. ได้มีผลิตภัณฑ์เงินฝาก สงเคราะห์ชีวิต และเงินฝากกองทุนทวีสุข เพื่อเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่วัยสูงอายุอย่างมีคุณภาพ

๘) ธนาคารออมสิน ควรกำหนดมาตรการในการให้สินเชื่อแก่ผู้ประกอบการและประชาชนที่มีรายได้ต่ำรวมทั้งกำหนดแนวทางการบริหารความเสี่ยงเพื่อมิให้เกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (Non Performing Loans: NPLs) ตลอดจนควรกำหนดให้มีมาตรการในการให้สินเชื่อเพื่อให้เกิดการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่องทั้งในระยะสั้นและระยะยาว อีกทั้ง ควรคงหลักการในเรื่องการปลูกฝัง สร้างและส่งเสริมการออมเงินของเด็กและเยาวชนด้วยวิธีการการออมประเภทต่าง ๆ และชี้ให้เห็นถึง ประโยชน์ของการออมเงินด้วย

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

ธนาคารออมสิน มุ่งเน้นบทบาทการเป็นธนาคารที่คำนึงถึงภารกิจเชิงสังคมในทุกกระบวนการ ทั้งการสร้างโอกาสและสนับสนุนผู้ประกอบการและประชาชนผู้มีรายได้น้อยให้เข้าถึงบริการทางการเงิน ผ่านการให้สินเชื่อประเภทต่าง ๆ ของธนาคาร และการสนับสนุนสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำและมีเงื่อนไขผ่อนปรน ตามนโยบายรัฐบาล เพื่อเป็นการเพิ่มสภาพคล่องในการดำรงชีวิตให้แก่ประชาชนผู้มีรายได้น้อย เพิ่มศักยภาพ ในการดำเนินธุรกิจ กระตุ้นให้เกิดการลงทุนภายในประเทศ และพัฒนาเศรษฐกิจให้เติบโตอย่างยั่งยืน ทั้งนี้ ในการให้สินเชื่อของธนาคารออมสิน ได้กำหนดกรอบการดำเนินงานด้านสินเชื่อตามหลักการและกฎเกณฑ์ ของหน่วยงานที่กำกับดูแล ตลอดจนหลักปฏิบัติตามมาตรฐานสากล เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารจัดการ ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากการให้สินเชื่อ และลดความเสี่ยงด้านเครดิต รวมทั้งมีการกำหนดมาตรการช่วยเหลือ ลูกหนี้ของธนาคารตามลำดับการจัดชั้นหนี้ อาทิ มาตรการพักชำระหนี้ และมาตรการปรับโครงสร้างหนี้ เพื่อเป็นการป้องกันมิให้เกิดความเสียหายจากหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (Non - Performing Loans: NPLs) นอกจากนี้ ธนาคารออมสินยังให้ความสำคัญกับการดำเนินพันธกิจด้านการส่งเสริมการออมและสร้างวินัยทาง การเงินให้แก่เด็ก เยาวชน และประชาชนทั่วไป โดยการให้อัตราดอกเบี้ยเงินฝากสูงกว่าธนาคารพาณิชย์ และ ส่งเสริมการออมผ่านกิจกรรมต่าง ๆ เช่น โครงการธนาคารโรงเรียน การอบรมให้ความรู้ทางการเงินผ่านหลักสูตร ต่าง ๆ ทั้งช่องทาง Online และ Offline เพื่อชี้ให้เห็นถึงความสำคัญและประโยชน์ของการออมเงินด้วย

๙) ธนาคารอาคารสงเคราะห์ ควรมีนโยบายในการจัดทำโครงการที่เกี่ยวข้องกับการดูแล และซ่อมแซมที่อยู่อาศัย เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ลูกค้าของธนาคาร โดยประสานความร่วมมือกับ หน่วยงานหรือสถาบันการศึกษาเพื่อให้คำปรึกษาหรือดำเนินการในการพัฒนาประสิทธิภาพเพื่อประโยชน์ ผู้มาใช้บริการ

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

การจัดทำโครงการที่เกี่ยวข้องกับการดูแลและซ่อมแซมที่อยู่อาศัย ธนาคารอาคารสงเคราะห์ (ธอส.) มีการดำเนินการมาอย่างต่อเนื่อง โดยพัฒนาต่อยอดมาจากโครงการสร้างหรือซ่อมแซมที่พักอาศัยให้แก่ ผู้ยากไร้ ผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ด้อยโอกาส เนื่องจากในการดำเนินการโครงการพบว่าชุมชนมีความต้องการ ช่างซ่อมแซมระบบไฟฟ้า ระบบประปา ช่างซ่อมแซมเครื่องใช้ไฟฟ้า ที่ให้บริการในราคาที่สมเหตุสมผล และมี มาตรฐานในการบริการที่ดี ธอส. จึงได้นำความต้องการของชุมชนมาดำเนินการ “โครงการช่างประจำบ้าน” จัดทำโครงการในลักษณะการจัดการฝึกอบรมและพัฒนาช่างด้านต่าง ๆ ตามความต้องการของแต่ละชุมชน โดยจ้างผู้ฝึกสอนที่เป็นช่างมืออาชีพมาฝึกอบรมและพัฒนาทักษะแก่ผู้สนใจ ซึ่งในระยะเวลาที่ผ่านมาผู้เข้าร่วม ฝึกอบรมมีทั้งเพศหญิงและเพศชาย แต่ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง และได้รับการประเมินผลความพึงพอใจและการ นำไปใช้ได้จริงในระดับสูงมาก ทั้งนี้ การจัดทำโครงการแต่ละครั้งจะมีความแตกต่างกันตามความต้องการ

และความจำเป็นของแต่ละชุมชน เช่น ช่างซ่อมเครื่องยนต์เรือ ช่างซ่อมและทำความสะอาดเครื่องปรับอากาศ ช่างติดตั้งไฟฟ้าแสงสว่างและปลั๊กไฟฟ้า เป็นต้น

๑๐) องค์การตลาดเพื่อการเกษตร ควรส่งเสริมและช่วยเหลือเกษตรกรด้านตลาดสินค้าเกษตรโดยเพิ่มโอกาสให้เกษตรกรทั่วประเทศสามารถนำสินค้าเข้ามาจำหน่ายได้ รวมทั้งควรจัดจำหน่ายปัจจัยการผลิตที่มีคุณภาพและราคาที่เหมาะสมให้กับเกษตรกรด้วย และที่สำคัญองค์การตลาดเพื่อการเกษตรไม่ควรนำเข้าสินค้าเกษตรมาจำหน่ายแข่งขันกับสินค้าของเกษตรกรภายในประเทศ นอกจากนี้ ควรมีการจัดทำรายงานประจำปีอย่างสม่ำเสมอและเผยแพร่สู่สาธารณชน

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

- อ.ต.ก. ได้ส่งเสริมและช่วยเหลือเกษตรกร ด้านตลาดสินค้าเกษตร โดย อ.ต.ก. ได้มีการจัดกิจกรรมทางการตลาดโดยใช้พื้นที่ของ อ.ต.ก. ในส่วนกลาง/ภูมิภาค ในการให้เกษตรกรนำผลผลิตมาจำหน่าย เพื่อเป็นการสร้างมูลค่าให้สินค้าเกษตร ตลอดจนให้เกษตรกรสามารถนำประสบการณ์ไปผลิต/พัฒนาสินค้าเกษตรให้ตรงกับความต้องการของผู้บริโภค

- ปัจจุบัน อ.ต.ก. ได้มีการจำหน่ายปัจจัยการผลิตที่มีคุณภาพและราคาที่เหมาะสมให้กับสำนักงานเกษตรจังหวัด สำนักงานพัฒนาที่ดิน สำนักงานทรัพยากรป่าไม้ แต่ในส่วนของเกษตรกรส่วนใหญ่จะรวมกลุ่มดำเนินการ และจัดซื้อในรูปแบบของสมาชิกเกษตรกร เนื่องจากได้รับผลตอบแทนเพิ่มขึ้นในรูปแบบต่าง ๆ

- สำหรับสินค้าเกษตรนำเข้าที่นำเข้ามาจำหน่ายแข่งขันกับสินค้าเกษตรภายในประเทศนั้น เพื่อเป็นทางเลือกให้กับผู้บริโภคที่มาใช้บริการ ประกอบกับเกษตรกรที่เข้าร่วมกิจกรรมของ อ.ต.ก. ได้พัฒนาสินค้าเกษตรให้มีคุณภาพเทียบเคียงกับสินค้าเกษตรต่างประเทศ

- อ.ต.ก. ได้ดำเนินการจัดทำรายงานประจำปี ๒๕๖๓ และได้เผยแพร่ข้อมูลทางเว็บไซต์สู่สาธารณชนเรียบร้อยแล้ว

๑๑) รัฐวิสาหกิจภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงมหาดไทยบางแห่งมีรายได้เป็นเงินนอกงบประมาณโดยมีเงินสะสมในแต่ละแห่งเป็นจำนวนมาก และได้รับการจัดสรรงบประมาณจากภาครัฐเพื่อการใช้จ่าย ควรพิจารณาถึงแนวทางการลดภาระงบประมาณของรัฐโดยการบริหารจัดการงบประมาณที่มีอยู่ภายในองค์กรให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยอาจไม่ต้องขอรับการจัดสรรงบประมาณจากรัฐบาล

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

การไฟฟ้านครหลวง

กฟน. ขอรับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ เพื่อรองรับโครงการรื้อย้ายระบบไฟฟ้าเพื่อส่งมอบพื้นที่ให้การรถไฟแห่งประเทศไทย และก่อสร้างระบบไฟฟ้าทดแทน ซึ่งเป็นการดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาล โดยคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ที่นายกรัฐมนตรีเป็นประธาน มีมติเห็นชอบมาตรการเร่งรัดการส่งมอบพื้นที่และการรื้อย้ายปรับปรุงสาธารณูปโภคที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินโครงการรถไฟความเร็วสูงเชื่อมสามสนามบิน ซึ่งเป็นข้อผูกพันที่ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จโดยเร็ว

เงินนอกงบประมาณของการไฟฟ้านครหลวงประกอบด้วย เงินรายได้ และเงินกู้ ซึ่งเงินรายได้มีการจัดสรรเพื่อใช้จ่ายตามรายจ่ายที่สำคัญ ได้แก่ ค่าซื้อพลังงานไฟฟ้า ค่าใช้จ่ายในการบริหารงานองค์กร และนำส่งเงินรายได้แผ่นดิน สำหรับเงินรายได้คงเหลือในแต่ละปีจะนำมาสมทบกับเงินกู้ นำไปใช้ในการลงทุนพัฒนาปรับปรุงและขยายระบบจำหน่ายพลังงานไฟฟ้าให้มีความเพียงพอและเสริมสร้างความมั่นคงของระบบ

ไฟฟ้าเพื่อรองรับกับความต้องการของประชาชน โดยการไฟฟ้านครหลวงจะพิจารณาการลงทุนด้วยความรอบคอบเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด

การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

สำหรับเงินนอกงบประมาณของ กฟภ. เป็นเงินที่ต้องนำไปสทบกับเงินกู้ เพื่อการลงทุนด้านระบบไฟฟ้าทั่วประเทศ

การประปานครหลวง

การประปานครหลวง เป็นรัฐวิสาหกิจภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงมหาดไทยที่มีรายได้เป็นเงินนอกงบประมาณ และสามารถนำมาบริหารใช้จ่ายเพื่อการดำเนินงานของการประปานครหลวงได้ โดยเงินรายได้ดังกล่าวได้ถูกนำมาบริหารและวางแผนการใช้จ่ายเงินอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อประโยชน์ในการดำเนินงาน และการลงทุนตามแผนแม่บทขององค์กร เช่น โครงการปรับปรุงกิจการประปาแผนหลัก เพื่อเสริมเสถียรภาพและเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการน้ำประปาที่มีคุณภาพตั้งแต่ต้นน้ำจนถึงมือผู้ใช้น้ำภายในพื้นที่ที่รับผิดชอบ

สำหรับการขอรับจัดสรรงบประมาณจากภาครัฐของการประปานครหลวง เพื่อตอบสนองตามนโยบายของภาครัฐ เป็นโครงการที่อยู่นอกแผนการดำเนินงานของการประปานครหลวง จึงทำให้ไม่สามารถที่จะจัดสรรเงินรายได้ที่มีแผนรองรับไว้แล้วมาใช้ในโครงการนี้ได้ จึงจำเป็นต้องขอรับการจัดสรรงบประมาณจากภาครัฐ เพื่อให้การดำเนินงานภายใต้โครงการดังกล่าวสอดคล้องกับแผนการดำเนินงานของภาครัฐ สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ต่าง ๆ เพื่อประโยชน์สาธารณะได้อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด

การประปาสวนภูมิภาค

กฟภ.ดำเนินการตามพระราชบัญญัติการประปาสวนภูมิภาค พ.ศ.๒๕๒๒ โดยมีภารกิจหน้าที่ในการประกอบและส่งเสริมธุรกิจการประปาโดยการสำรวจ จัดหาแหล่งน้ำดิบ และจัดให้ได้มาซึ่งน้ำดิบ เพื่อใช้ในการผลิต จัดส่งและจำหน่ายน้ำประปารวมทั้งการดำเนินธุรกิจอื่นที่เกี่ยวข้องหรือต่อเนื่องกับธุรกิจการประปา เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่การให้บริการสาธารณสุข โดยคำนึงถึงประโยชน์ของรัฐและสุขภาพอนามัยของประชาชนเป็นสำคัญ

การลงทุนในปีที่ผ่านมา กฟภ. จะได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากรัฐบาล ปี ๒๕๖๒ - ๒๕๖๔ เฉลี่ยประมาณปีละ ๔,๐๐๐ ล้านบาท ซึ่งไม่เพียงพอต่อการดำเนินงานในการลงทุนเพื่อให้บริการประชาชน ซึ่ง กฟภ.จะมีการลงทุนในส่วนที่ใช้จากเงินรายได้ กฟภ. และเงินกู้ในประเทศ ปีละประมาณ ๕,๐๐๐-๘,๐๐๐ ล้านบาท เพื่อการปรับปรุงระบบประปา เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและสามารถใช้งานได้ตามเดิม ได้แก่ ค่าก่อสร้างระบบประปาและอาคารงานควบคุมน้ำสูญเสีย โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการจ่ายน้ำ งานจ้างบริหารจัดการน้ำสูญเสีย เพื่อรักษาทรัพยากรน้ำที่มีอยู่อย่างจำกัด ให้เกิดประสิทธิภาพ ค่าจัดซื้อที่ดิน ในการก่อสร้างระบบผลิตน้ำประปา

ในช่วงปี ๒๕๖๒ ต่อเนื่องจนถึงปี ๒๕๖๔ กฟภ. ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ทำให้พื้นที่ที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว รวมทั้งธุรกิจเอกชน ได้รับผลกระทบรวมทั้งกฟภ. ต้องดำเนินการตามมาตรการช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ โดยลดราคาค่าน้ำประปา ส่งผลให้ กฟภ. มีรายได้ลดลง

พร้อมทั้ง กฟภ. ต้องดำเนินการตาม พรบ.น้ำ พ.ศ.๒๕๖๑ ซึ่งจะต้องมีเงินนอกงบประมาณ (เงินรายได้ กฟภ.) รองรับสำหรับการชื้อน้ำดิบที่ใช้ในการผลิตน้ำ ในการให้บริการผู้ใช้น้ำ ซึ่งผู้ใช้น้ำส่วนใหญ่เป็นผู้อยู่อาศัย ๗๐%-๘๐%ส่งผลให้ กฟภ.ขายน้ำต่ำกว่าต้นทุนที่สะท้อนความเป็นจริง

ดังนั้น จะเห็นได้ว่า กปภ.ยังมีความจำเป็นต้องขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากรัฐบาล ในการดำเนินงานเพื่อให้ประชาชนมีน้ำประปาใช้ได้อย่างเพียงพอและทั่วถึง

๑๒) องค์การจัดการน้ำเสีย ควรกำหนดแนวทางการจัดการน้ำเสียให้ครอบคลุมที่เกิดขึ้น จากบ้านเรือนของประชาชนและจากโรงงานอุตสาหกรรม โดยอาจพิจารณาถึงแนวทางการบำบัดน้ำเสียที่เกิดขึ้นเพื่อให้สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

องค์การจัดการน้ำเสีย ได้ดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการจัดการน้ำเสียชุมชน ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) โดยมีเป้าหมายการจัดการน้ำเสียในพื้นที่ที่มีคุณภาพน้ำเสื่อมโทรม และพอใช้ โดยอ้างอิงจากรายงานสถานการณ์มลพิษประเทศไทย ปี ๒๕๖๒ ของกรมควบคุมมลพิษ โดยมี แนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

๑. การจัดลำดับความสำคัญของพื้นที่เป้าหมาย เพื่อดำเนินการวางแผนบริหารจัดการ ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ด้านทรัพยากรน้ำและน้ำเสียของประเทศในปัจจุบัน โดยกำหนดหลักเกณฑ์ การพิจารณาไว้ ๔ ปัจจัย ได้แก่ คุณภาพแหล่งน้ำผิวดิน ระดับความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ระดับความสำคัญของพื้นที่ และจำนวนประชากร

๒. พื้นที่เป้าหมาย จากการพิจารณาจัดลำดับความสำคัญตามหลักเกณฑ์ข้างต้น องค์การ จัดการน้ำเสียได้จัดทำกรอบแผนการดำเนินการในพื้นที่เป้าหมาย จำนวน ๔๖๔ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แผนการก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสียทั้งหมด ๗๘๐ แห่ง แบ่งออกเป็นระบบบำบัดน้ำเสียชุมชนขนาดเล็ก จำนวน ๗๖๔ แห่ง ระบบบำบัดน้ำเสียเทศบาลนครอ้อมน้อย จังหวัดสมุทรสาคร จำนวน ๑ แห่ง และการก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสียชุมชนขนาดใหญ่ จำนวน ๑๕ แห่ง มีความสามารถบำบัดน้ำเสียได้ทั้งหมด ๑.๗๐ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อวัน ใช้งบประมาณรวมทั้งสิ้น ๖๐,๔๔๐ ล้านบาท และมีประชากร ๑๐ ล้านคน ได้รับผลประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อม

๓. มีปริมาณน้ำสำรองใช้ ๒๐๐ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี ซึ่งสามารถนำไปใช้เป็นแหล่งน้ำ สำรองในยามภาวะภัยแล้งหรือขาดแคลนน้ำได้ เช่น นำไปใช้ในการปลูกข้าว ซึ่งหากนำไปใช้ในการปลูกข้าว จะสามารถสร้างผลผลิตข้าวได้ประมาณ ๓๖๐,๐๐๐ ไร่ต่อปี หรือสามารถนำไปใช้ในกิจกรรมหรืออุตสาหกรรม ต่าง ๆ ซึ่งขึ้นอยู่กับคุณภาพน้ำและความต้องการของอุตสาหกรรมนั้น ๆ

๑๓) องค์การตลาด ควรพัฒนาพื้นที่ตลาดให้มีความสะอาดและถูกสุขอนามัย รวมทั้ง การผลักดันให้เกิดตลาดรูปแบบใหม่หรือ e-Market สอดรับกับการเปลี่ยนแปลงของระบบตลาดออนไลน์ ในปัจจุบัน

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

๑. องค์การตลาดควรพัฒนาพื้นที่ตลาดให้มีความสะอาดและถูกสุขอนามัยประกอบด้วย

๑.๑ องค์การตลาดมีการดำเนินงานตามร่างบันทึกข้อตกลงประเมินผลการดำเนินงานของ องค์การตลาด ประจำปีบัญชี ๒๕๖๔ โดยมีหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับตลาดขององค์การตลาด และมีการ ดำเนินงานด้านมาตรฐานสุขอนามัยของตลาด ทั้งนี้ มีการประเมินตามเกณฑ์มาตรฐานตลาดสดน่าซื้อของกรม อนามัย กระทรวงสาธารณสุข ซึ่งกำหนดไว้ ๓ ด้าน ได้แก่

๑) มาตรฐานด้านสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย สุขลักษณะทั่วไปของตลาด การจัดการมูลฝอยการจัดการน้ำดื่ม น้ำใช้ และการจัดการน้ำเสีย การจัดการสิ่งปฏิกูล การป้องกัน การควบคุมสัตว์ และแมลงพาหะนำโรค การจัดการบริหารด้านสิ่งแวดล้อม และสุขวิทยาส่วนบุคคลของผู้ขาย/ผู้ช่วยขายของ

ทั้งนี้ ภายในตลาดสาขาได้มีการกำหนดผู้รับผิดชอบในการทำความสะอาด ความระเบียบเรียบร้อยของตลาด ตลาดสาขาได้ดำเนินการล้างตลาดตามหลักสุขาภิบาลอย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง และผู้ประกอบการภายในตลาด ได้ทำความสะอาดแผงค้าเป็นประจำทุกวัน

๒) มาตรฐานด้านความปลอดภัยอาหาร ประกอบด้วย มีผู้รับผิดชอบในการทำความสะอาด ความระเบียบเรียบร้อยของตลาด มีการทำความสะอาดเป็นประจำทุกวัน มีการล้างตลาดตามหลักสุขาภิบาลอย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง จัดให้มีเครื่องดับเพลิงที่เหมาะสม ติดตั้งในบริเวณที่เห็นง่าย และสะดวกในการนำมาใช้งาน จัดให้มีการบำรุงรักษาโครงสร้างภายในตลาด ให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้อย่างปลอดภัย และถูกสุขลักษณะ ทุกแผงจำหน่ายอาหารตลาดสดต้องผ่านเกณฑ์การทดสอบสารปนเปื้อน ทั้งนี้ตลาดสาขาได้ดำเนินการโดยมีแผงจำหน่ายอาหารผ่านเกณฑ์การตรวจสอบสารปนเปื้อน ตลาดสาขาจะมีการตรวจสอบสารปนเปื้อนในอาหาร ได้แก่ สารฟอกขาว สารบอแรกซ์ สารกันรา ฟอร์มมาลีน ยาฆ่าแมลง เกลือไอโอดีน สารเร่งเนื้อแดง และสารโพลารีนในน้ำมันทอดซ้ำ

๓) มาตรฐานด้านการคุ้มครองผู้บริโภค ประกอบด้วย มีจุดให้บริการ ๓ จุด จุดให้ความรู้ จุดทดสอบสารปนเปื้อน จุดเครื่องชั่งกลาง ทั้งนี้ ในตลาดสาขามีการดำเนินการตามที่กำหนด

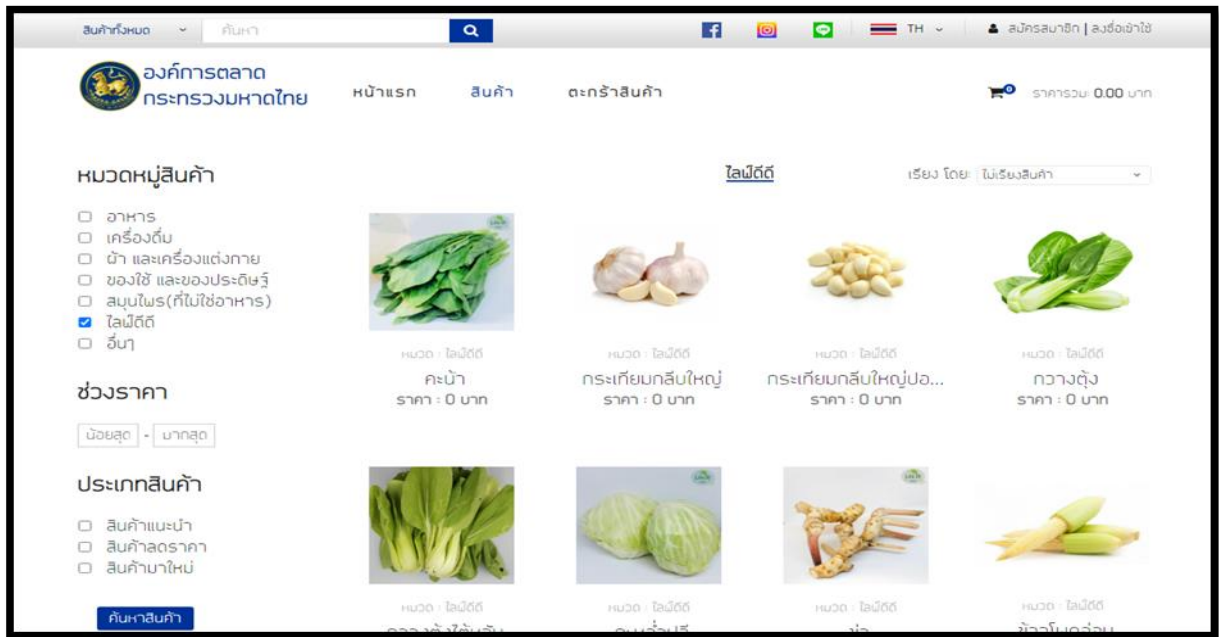
๑.๒ องค์การตลาดมีโครงการที่จะดำเนินงานในปีงบประมาณ ๒๕๖๕ ภายใต้โครงการตลาด ๖ G โดยองค์การตลาดมีแนวทางการขอความร่วมมือกับหน่วยงานราชการอื่น เช่น กระทรวงสาธารณสุข หรือหน่วยงานในสังกัดกระทรวงมหาดไทย เพื่อยกระดับมาตรฐานตลาดเป็นตลาด Go Green Plus ที่มีการออกมาตรฐาน ๖ G ประกอบด้วย

- ๑) Green Product สินค้าปลอดภัย มีมาตรฐาน
- ๒) Green Price ราคเป็นธรรม
- ๓) Green Place สถานที่พร้อมและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- ๔) Green Process บริหารจัดการด้วยเทคโนโลยี
- ๕) Green Power ใช้พลังงานอย่างคุ้มค่า
- ๖) Green Partner Ship สร้างเครือข่ายชุมชนให้เข้มแข็ง

ทั้งนี้ องค์การตลาดได้มีแนวทางในการดำเนินที่จะพัฒนาและส่งเสริมให้ตลาดมีมาตรฐาน ๖ G ให้มีภาคีเครือข่ายช่วยในการขยายผลให้เกิดประโยชน์และมีความต่อเนื่องต่อไป และเป้าหมายในระยะยาวคือการเป็นตลาด Zero - Carbon

๒. กิจกรรม E-Market ภายใต้โครงการสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกรในชุมชนผู้ผลิตสินค้า OTOP ระยะที่ ๑ ปัจจุบัน องค์การตลาดเป็นผู้จัดจำหน่ายสินค้าเกษตรมาตรฐาน GAP และ Organic โดยให้มีการนำเสนอสินค้า ผ่านช่องทางต่าง ๆ

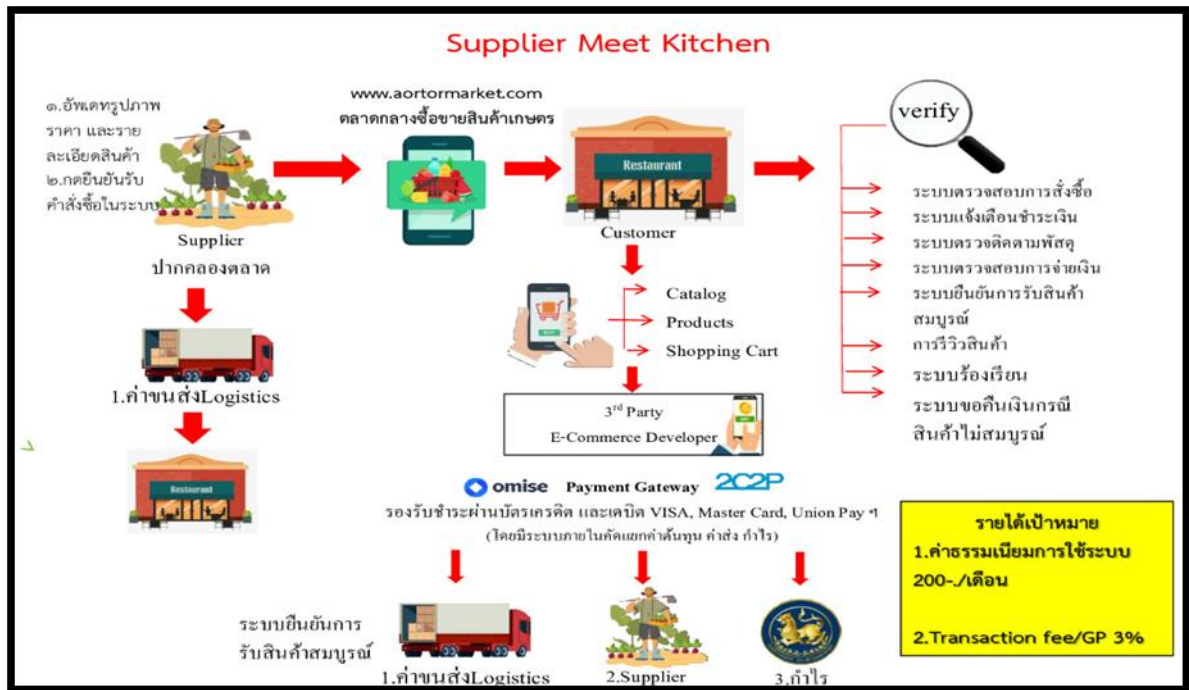
๑.๑ เว็บไซต์องค์การตลาด เมนู Shopping Online ภายใต้ชื่อ Life DD Market ซึ่งรวบรวมสินค้าเกษตรปลอดภัยเพื่อจำหน่ายในรูปแบบค้าส่ง (B to B) ไปยังกลุ่มร้านอาหาร Chain Restaurant เช่น โออิชิ MK และร้านอาหาร ภัตตาคารต่าง ๆ

๑.๒ องค์การตลาด เพิ่มช่องทางการติดต่อ ในกรณีผู้ซื้อสนใจสอบถามข้อมูล โดยการใช้สื่อโซเชียล มีเดีย เช่น Facebook , Instagram , LineOA เป็นสื่อกลางระหว่างเว็บไซต์หลักของธุรกิจและผู้ใช้งาน ทำให้องค์การตลาดสามารถโต้ตอบกับลูกค้าและสั่งซื้อกับแอดมินที่ดูแลลูกค้าได้ทันที ซึ่งโซเชียลมีเดียเหล่านี้ไม่ได้เป็นเพียงช่องทางการติดต่อซื้อขายเท่านั้น แต่ยังเป็นช่องทางสำหรับโปรโมทสินค้าและให้ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ เกี่ยวกับสินค้าเกษตรปลอดสารต่าง ๆ ที่องค์การตลาดจำหน่าย

ระยะที่ ๒ ไตรมาสที่ ๓ ปีงบประมาณ ๒๕๖๔ องค์การตลาด เตรียมดำเนินการจัดทำเว็บไซต์ ตลาดกลางค้าส่งออนไลน์ (E-Marketplace) เพื่อให้ผู้เข้าชมเว็บไซต์หรือลูกค้า สามารถทำธุรกรรมการซื้อขายสินค้าได้ และเกษตรกร (ผู้ขาย) สามารถนำสินค้าขึ้นมาจำหน่ายผ่าน E-Marketplace นี้ ทั้งยังสามารถตรวจสอบรายการสั่งซื้อ ระบบจัดการสินค้า ระบบจัดการสมาชิก ระบบการชำระเงิน ระบบการจัดการขนส่งสินค้า โดยองค์การตลาดเป็นส่วนกลางในการบริหารจัดการระบบ รวมถึงการตลาดและการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างการรับรู้ให้เกิดต่อลูกค้ากลุ่มเป้าหมาย อันจะก่อให้เกิดรายได้ผ่านระบบดังกล่าว

๑๔) องค์การพิพิธภัณฑศึกษาแห่งชาติ

(๑) ควรให้ความสำคัญกับการจัดทำโครงการคาราวานวิทยาศาสตร์ ซึ่งเป็นโครงการที่ให้ความรู้และสร้างแรงบันดาลใจให้กับเยาวชนสนใจวิทยาศาสตร์มากขึ้น ทั้งนี้ การดำเนินงานในระดับต่อไปอาจต้องใช้ตัวอย่างจากต่างประเทศมาประยุกต์ด้วย เช่น การจัดนิทรรศการคาราวานวิทยาศาสตร์ในสถานที่ที่มีคนสัญจรจำนวนมาก เช่น สถานีรถไฟฟ้าหรือรถไฟใต้ดิน เป็นต้น นอกจากนี้ ควรพิจารณาไปถึงดำเนินการในลักษณะรูปแบบของ Social Media ในอนาคตด้วย

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

คาราวานวิทยาศาสตร์ได้ดำเนินการทดลองให้บริการในสถานที่ที่มีคนสัญจรจำนวนมาก โดยคำนึงถึงข้อจำกัดในด้านเครื่องมือ อุปกรณ์ ความเหมาะสมของพื้นที่และลักษณะการเข้าร่วมกิจกรรมฯ จึงได้ดำเนินการจัดกิจกรรมภายในศูนย์การค้า ในหลากหลายลักษณะการดำเนินงาน ทั้งในบริเวณพื้นที่ลานโปรโมชั่น และพื้นที่ทางเดินสัญจรภายในตัวอาคาร เช่น คาราวานวิทยาศาสตร์สายอาชีพ ที่ดำเนินการร่วมกับศูนย์การค้าโรบินสันไลฟ์สไตล์ ทั่วประเทศ ในการสร้างแรงบันดาลใจให้กับกลุ่มเยาวชนและครอบครัวด้านอาชีพวิทยาศาสตร์ที่สำคัญต่อการพัฒนาประเทศ ผ่านนิทรรศการและกิจกรรมที่สนุกสนาน และสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ ซึ่งจัดงานในพื้นที่ลานโปรโมชั่นของศูนย์การค้า ที่มีผู้สัญจรเข้าออกเป็นจำนวนมาก ทั้งนี้ ได้ศึกษาแนวทางการดำเนินงานในพื้นที่สัญจรภายนอก เช่น สถานีรถไฟฟ้าหรือรถไฟใต้ดินนั้น พบว่า

กลุ่มเป้าหมายจะไม่ใช้กลุ่มเยาวชน ครอบครัว รวมถึงระยะเวลาในการร่วมกิจกรรมจะมีอย่างจำกัด ส่งผลต่อความสนใจในการร่วมกิจกรรม ไม่เป็นไปตามเป้าหมาย ซึ่งหากต้องการดำเนินงานในพื้นที่ดังกล่าว จำเป็นจะต้องดำเนินการพัฒนากิจกรรมและนิทรรศการ ให้สอดคล้องกับลักษณะของกลุ่มเป้าหมายใหม่ หรือในระยะยาวอาจใช้พื้นที่ community mall หรือ metro mall ในการดำเนินกิจกรรมฯ จะทำให้มีระยะเวลาในการร่วมกิจกรรมที่เพียงพอ แต่ต้องพิจารณาถึงความเป็นไปได้ ค่าใช้จ่าย และความเหมาะสมของพื้นที่อีกครั้งหนึ่ง

ทั้งนี้ คาราวานวิทยาศาสตร์ ได้ขยายช่องทางและการเข้าถึงรูปแบบ social media ซึ่งเป็นช่องทางที่ฉับไว เข้าถึงได้ทุกที่ ทุกเวลา และหลากหลายกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งปัจจุบัน คาราวานวิทยาศาสตร์ ได้ดำเนินการจัดทำ สารทางวิทยาศาสตร์ที่น่าสนใจ ทันสมัย และเสริมด้วยกิจกรรม ร่วมสนุกต่าง ๆ เพื่อกระตุ้นการมีส่วนร่วมของประชาชน และเยาวชน ผ่านช่องทาง social media ต่าง ๆ ประกอบด้วย Facebook fan page และ Instagram โดยเนื้อหาสาระของเพจประกอบด้วย บทความเกร็ดวิทย์ หรือข่าววิทยาศาสตร์ต่าง ๆ ที่อยู่ในกระแสสังคม เพื่อให้เกิดการพูดถึงและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น หรือกระบวนการคิดในประเด็นต่าง ๆ ระหว่างกัน อีกทั้งยังมีการสร้างเกมหรือประเด็นหัวข้อ ที่สามารถร่วมสนับสนุนการนำเสนอความคิดเห็นกันได้อย่างหลากหลาย นอกจากนี้ fanpage ยังทำหน้าที่ในการสื่อสารภาพกิจกรรมที่คาราวานวิทยาศาสตร์ได้ดำเนินงาน ในที่ต่าง ๆ เพื่อสร้างการรับรู้และกระตุ้นความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรมในวงกว้างอีกทางหนึ่งด้วย

สำหรับการดำเนินงานกิจกรรมคาราวานวิทยาศาสตร์ในปีงบประมาณ ๒๕๖๕ นั้น อพวช. จะต้องมีการปรับปรุงแบบการจัดกิจกรรมค่อนข้างมาก ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับงบประมาณที่จะได้รับ ซึ่งปรับลดจากปกติที่ได้รับประมาณ ร้อยละ ๕๐

(๒) **ควรมีแนวคิดในการทำพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์ให้เป็น “พิพิธภัณฑ์เสมือนจริง” (Virtual Museum)** นอกจากจะได้รับความรู้แล้วยังช่วยเติมเต็มจินตนาการและความสนุกสนานให้เด็กและเยาวชนไปพร้อมกัน ปลุกฝังให้เด็กและเยาวชนมีความรักในศิลปะและประวัติศาสตร์ รวมทั้งเสริมสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่ผู้ที่สนใจด้วย

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

๑. องค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ (อพวช.) มีการพัฒนา Virtual Museum เพื่อเสนอสู่สาธารณะอย่างต่อเนื่องทั้งในรูปแบบของ Museum และ Exhibition ซึ่งทั้ง ๒ รูปแบบ อพวช. ได้มีการเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์และนำมาจัดเป็นกิจกรรม เพื่อให้สาธารณะได้ใช้ Virtual Museum ดังกล่าวเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้และสัมผัสประสบการณ์วิทยาศาสตร์ด้วยความสนุกสนาน

๒. อพวช. ได้มีการวางแผนให้มีการพัฒนา Virtual Museum อย่างต่อเนื่องทุกปี เพื่อให้เป็นทางเลือกกับสาธารณะในขณะที่ยังคงเผชิญกับภาวะวิกฤต COVID-19 และสถานการณ์ที่ผู้เข้าชมไม่สามารถเดินทางมาเยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์ได้ตามปกติ

ทั้งนี้ เป็นการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้รูปแบบใหม่ระหว่างวิทยาศาสตร์และศิลปวัฒนธรรม เร่งเสริมสร้างสังคมวิทยาศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรม โดยส่งเสริมระบบการเรียนรู้ที่เชื่อมโยง STEAM ช่วยปลุกฝัง mindset ให้เยาวชนและผู้เรียนมีความรักการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ศิลปะ และวัฒนธรรม อย่างมีจินตนาการ สนุกสนานและมีสุนทรียภาพ

๑๕) บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) ควรอาศัยโอกาสที่เกิดปัญหาการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ซึ่งจำนวนผู้โดยสารที่เข้าใช้อาคารรับรองผู้โดยสารหลักที่ ๑ ของท่าอากาศยานสุวรรณภูมิลดจำนวนลง ต่อเติมอาคารดังกล่าวไปทางด้านทิศตะวันออกและทิศตะวันตก เพื่อรองรับจำนวนผู้โดยสารที่จะเพิ่มขึ้นในอนาคต

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันการทุจริต กรณีศึกษา โครงการพัฒนาท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ ระยะที่ ๒ กรณีการก่อสร้างส่วนต่อขยายอาคารผู้โดยสารด้านทิศเหนือ (North Expansion) ตามที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (คณะกรรมการ ป.ป.ช.) เสนอโดยสรุปดังนี้

๑. บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) (ทอท.) ควรเร่งดำเนินการก่อสร้างส่วนต่อขยายอาคารผู้โดยสารด้านทิศตะวันออก (East Expansion) ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๓ ซึ่งอยู่ในแผนงานเดิมโดยเร็ว ให้สอดคล้องกับอาคารเทียบเครื่องบินรองหลังที่ ๑ ที่กำลังจะเปิดให้บริการในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ และควรดำเนินโครงการก่อสร้างส่วนต่อขยายอาคารผู้โดยสารด้านทิศตะวันตก (West Expansion) ในคราวเดียวกัน เพื่อให้ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ (ทสภ.) สามารถรองรับผู้โดยสารสูงสุด ๗๕ ล้านคนต่อปี เพื่อลดความแออัดของอาคารผู้โดยสารปัจจุบัน

๒. ทอท. ควรดำเนินการพัฒนา ทสภ. ตามคำแนะนำของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ที่เห็นควรให้ดำเนินการขยายอาคารผู้โดยสารด้านทิศตะวันออกและทิศตะวันตก และก่อสร้างอาคารผู้โดยสารด้านทิศใต้ เพื่อรองรับอาคารผู้โดยสารได้สูงสุด ๑๒๐ ล้านคนต่อปี เป็นลำดับแรกก่อน แล้วจึงนำโครงการก่อสร้างส่วนต่อขยายอาคารผู้โดยสารด้านทิศเหนือมาพิจารณาทบทวนอีกครั้งหนึ่ง

ทั้งนี้ ให้กระทรวงคมนาคม (บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน)) รับข้อเสนอแนะดังกล่าวไปประกอบการพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป และให้กระทรวงคมนาคม (บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน)) รับความเห็นของสำนักงบประมาณและสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติไปประกอบการพิจารณาดำเนินการด้วย

๒.๒๔ หน่วยงานของรัฐสภา

๑) สถาบันพระปกเกล้า

(๑) ควรมุ่งเน้นและให้ความสำคัญกับการจัดหลักสูตรหรือสอดแทรกเนื้อหาในหลักสูตรเกี่ยวกับการส่งเสริมหรือการสร้างภาวะความเป็นผู้นำ โดยการสร้างอัตลักษณ์ของสถาบันให้เป็นองค์หลักในการบ่มเพาะความเป็นผู้นำ เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมตระหนักถึงความสำคัญและมีภาวะความเป็นผู้นำ

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

สถาบันพระปกเกล้าได้ดำเนินการจัดหลักสูตรและสอดแทรกเนื้อหาในหลักสูตรเกี่ยวกับการส่งเสริมหรือการสร้างภาวะความเป็นผู้นำ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ดังนี้

๑. หลักสูตรการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยสำหรับนักบริหารระดับสูง
๒. หลักสูตรประกาศนียบัตรชั้นสูง การเสริมสร้างสังคมสันติสุข
๓. หลักสูตรผู้นำยุคใหม่ในระบอบประชาธิปไตย
๔. หลักสูตรการพัฒนาความสามารถสำหรับผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
๕. หลักสูตรวุฒิปัตริย์และผู้ช่วยและผู้ปฏิบัติงานของสมาชิกวุฒิสภา
๖. หลักสูตรวุฒิปัตริย์ผู้เชี่ยวชาญและผู้ชำนาญการประจำตัวสมาชิกวุฒิสภา
๗. หลักสูตรวุฒิปัตริย์การวิเคราะห์การตรากฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย
๘. การเรียนการสอนผ่านระบบ e-Learning เพื่อการพัฒนาประชาธิปไตย

(๒) ควรมีบทบาทในการช่วยสนับสนุนภารกิจการดำเนินการของรัฐสภา
สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา เกี่ยวกับด้านงานวิจัย โดยกำหนดเป็นเป้าหมาย และกำหนดแนวทาง
การดำเนินการเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้การดำเนินการที่มุ่งเน้นงานด้านวิชาการ

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

สถาบันพระปกเกล้าได้ดำเนินงานสนับสนุนภารกิจการดำเนินการของรัฐสภา สภาผู้แทนราษฎร
และวุฒิสภา เกี่ยวกับด้านงานวิจัย ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ดังนี้

๑. โครงการศึกษาวิเคราะห์ร่างกฎหมายและกฎหมายที่มีผลใช้บังคับอยู่
๒. โครงการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายที่เกี่ยวกับการปฏิรูปประเทศ
๓. โครงการสนับสนุนสารสนเทศเพื่อการทำงานของสมาชิกรัฐสภา
๔. โครงการความร่วมมือทางวิชาการกับหน่วยงานทั้งในและต่างประเทศเพื่อสนับสนุนงาน

รัฐสภา

๒) สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรและสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ควรให้
ความสำคัญกับการปฏิบัติหน้าที่ราชการของเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับการรักษาความลับของทาง
ราชการ โดยกำหนดแนวทางและกระบวนการปฏิบัติงานให้มีความชัดเจน

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาได้ให้ความสำคัญกับการปฏิบัติหน้าที่ราชการของเจ้าหน้าที่
ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับการรักษาความลับของทางราชการ โดยเลขาธิการวุฒิสภาได้ออกระเบียบสำนักงาน
เลขาธิการวุฒิสภา ว่าด้วยการบริหารจัดการการประชุมลับและข้อมูลข่าวสารลับของสำนักงานเลขาธิการ
วุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๓ (ประกาศราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๗ ตอนพิเศษ ๑๑๔ ง ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม
๒๕๖๓) ที่ผ่านการรับฟังความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะของส่วนราชการภายในสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ทั้งนี้ เพื่อกำหนดแนวทางการปฏิบัติราชการของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาในส่วนที่เกี่ยวกับการบริหาร
จัดการการประชุมลับและข้อมูลข่าวสารลับในการประชุมวุฒิสภา คณะกรรมการการ คณะอนุกรรมการ
คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ หรือที่เรียกชื่ออย่างอื่น ที่อยู่ในวงงานของวุฒิสภา ให้มีความชัดเจน และ
เป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา กฎหมายและ
ระเบียบที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งเพื่อให้การบริหารราชการทั่วไปของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาเป็นไปด้วยความ
เรียบร้อย มีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล โดยเลขาธิการวุฒิสภาได้มอบหมายให้สำนักบริหารงานกลางแจ้ง
เวียนให้ข้าราชการของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาได้รับทราบและถือปฏิบัติโดยทั่วกัน

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรได้ดำเนินการจัดตั้ง “ศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการ”
โดยมีภารกิจที่สำคัญได้แก่

๑. ให้บริการข้อมูลข่าวสารของราชการในสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรแก่สมาชิก
รัฐสภา บุคคลในวงงานรัฐสภาและประชาชนที่มายุ่นเรื่องขอรับข้อมูลข่าวสารของราชการ ขอสำเนา หรือขอ
สำเนา ที่มีคำรับรอง ถูกต้องของข้อมูลข่าวสารตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๔๐ และ
พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

๒. พัฒนางานด้านการให้บริการข้อมูลข่าวสารในสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรที่สะดวก รวดเร็วแก่ผู้มาติดต่อขอรับบริการพัฒนาศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการเพื่อให้บริการข้อมูลข่าวสารที่มีความทันสมัย โดยนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการดำเนินงาน

๓. ศึกษา ค้นคว้า เพื่อพัฒนาข้อมูลข่าวสารของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ให้ตอบสนองความต้องการของผู้ขอรับบริการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๔. ให้คำปรึกษา แนะนำการดำเนินงานด้านข้อมูลข่าวสารของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ และพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

เมื่อมีการประกาศใช้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ทำให้ประชาชนได้มีโอกาสกว้างขวางในการได้รับทราบข้อมูลข่าวสารของราชการเกี่ยวกับการดำเนินการต่าง ๆ ของรัฐ ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็น เพื่อที่ประชาชนสามารถแสดงความคิดเห็น และใช้สิทธิทางการเมืองได้โดยถูกต้องกับความเป็นจริง ทั้งนี้ เพื่อพัฒนาระบบประชาธิปไตยให้มั่นคงยิ่งขึ้น และจะยังผลให้ประชาชนมีโอกาสรู้ถึงสิทธิหน้าที่ของตนอย่างเต็มที่ เพื่อที่จะปกป้องรักษาผลประโยชน์ของตนได้ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรได้ให้ความสำคัญในเรื่องสิทธิได้รู้ของประชาชนตามรัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ โดยได้ปรับปรุงโครงสร้างใหม่ให้มีกลุ่มงานข้อมูลข่าวสารของราชการ ในสำนักบริหารงานกลางขึ้นเพื่อรองรับภารกิจในการบริการข้อมูลข่าวสารของราชการแก่สมาชิกรัฐสภา บุคคลในวงงานสภา และประชาชนทั่วไปได้รับทราบข้อมูลข่าวสารของราชการของ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งถือว่าเป็นแหล่งข้อมูลทางด้านนิติบัญญัติที่สำคัญของประเทศที่ทำให้ได้ทราบถึงพัฒนาการทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมของประเทศ และได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารข้อมูลข่าวสารของราชการในสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เพื่อให้การบริการการจัดระบบการขอ การอนุญาต และการบริการข้อมูลข่าวสารของราชการที่อยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเป็นไปด้วยความเรียบร้อย รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ ถูกต้องตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการในสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ได้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๗ มาตรา ๙ และมาตรา ๑๑ โดยแบ่งการให้บริการข้อมูลข่าวสารออกเป็น ๒ ประเภท ได้แก่

๑) การเปิดเผยโดยการนำข้อมูลข่าวสารตั้งแสดงไว้ในสถานที่ที่หน่วยงานจัดเตรียมไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูด้วยตนเอง

๒) การเปิดเผยตามที่ประชาชนมีคำขอเป็นการเฉพาะราย

๓) สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรและสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ควรพิจารณาถึงกรอบโครงสร้างและการสร้างองค์ความรู้ให้แก่บุคลากร เพื่อรองรับการปฏิบัติหน้าที่หลักขององค์กรและการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการการให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับภารกิจขององค์กรและของคณะกรรมการการเป็นในแต่ละด้านให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพอย่างแท้จริง โดยเฉพาะอย่างยิ่งภารกิจหลักที่จะเพิ่มขึ้นใหม่ตามกฎหมายในส่วนของนักกฎหมายนิติบัญญัติที่ยังไม่มีโครงการหรือกิจกรรมใดรองรับการพัฒนาบุคลากรกลุ่มดังกล่าวโดยตรง

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรและสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ได้พิจารณาถึงกรอบโครงสร้างและการสร้างองค์ความรู้ให้แก่บุคลากร เพื่อรองรับการปฏิบัติหน้าที่หลักขององค์กรและการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพอย่างแท้จริง โดยเฉพาะอย่างยิ่งภารกิจหลักที่จะเพิ่มขึ้นใหม่ตามกฎหมายในส่วนของนักกฎหมายนิติบัญญัติที่ยังไม่มีโครงการหรือกิจกรรมใดรองรับการพัฒนาบุคลากรกลุ่มดังกล่าวโดยตรง

๑. กรอบโครงสร้างและการสร้างองค์ความรู้ให้แก่บุคลากร เพื่อรองรับการปฏิบัติหน้าที่หลักขององค์กรและการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ

๑.๑ กรอบโครงสร้างของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา และสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร โดยคณะกรรมการข้าราชการรัฐสภา (ก.ร.) ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการปฏิรูปโครงสร้างของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา โดยคณะกรรมการข้าราชการรัฐสภา (ก.ร.) ได้มีมติเห็นชอบให้แต่งตั้งคณะกรรมการข้าราชการเฉพาะกิจปฏิรูปโครงสร้างของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา (อ.ก.ร. เฉพาะกิจฯ) ขึ้นมาเพื่อพิจารณาดำเนินการในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ โดย อ.ก.ร. เฉพาะกิจ ฯ มีอำนาจหน้าที่ในการศึกษา วิเคราะห์ ทบทวนโครงสร้าง ภารกิจของส่วนราชการสังกัดรัฐสภาในภาพรวมและภารกิจของส่วนราชการสังกัดรัฐสภาที่มีภารกิจร่วมกัน เพื่อกำหนดภารกิจ โครงสร้างหน่วยงาน ระบบงาน และอัตรากำลังของส่วนราชการสังกัดรัฐสภาให้เหมาะสมกับบริบทของรัฐสภา รายงานความคืบหน้าในการปรับปรุงโครงสร้างหน่วยงาน ระบบงานและอัตรากำลังของส่วนราชการสังกัดรัฐสภาต่อ ก.ร. อ.ก.ร. เฉพาะกิจ ฯ ได้พิจารณาศึกษาเรื่องการปฏิรูปโครงสร้างของหน่วยงานสังกัดรัฐสภาแล้วเสร็จในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยได้จำแนกภารกิจของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ประกอบด้วย ๒ ภารกิจ คือ ภารกิจหลัก ได้แก่ ภารกิจรองรับงานด้านกระบวนการนิติบัญญัติ และภารกิจด้านการต่างประเทศ และภารกิจสนับสนุน ได้แก่ งานบริหารทั่วไป งานเทคนิค งานกิจการพิเศษ และงานประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ โดยในคราวการประชุม ก.ร. ครั้งที่ ๔/๒๕๖๒ วันจันทร์ที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๖๒ ที่ประชุมได้พิจารณาการปฏิรูปโครงสร้างของส่วนราชการสังกัดรัฐสภาตามที่ อ.ก.ร. เฉพาะกิจ ฯ เสนอ และมีมติมอบหมายให้ อ.ก.ร. ระบบงานและอัตรากำลัง ปรับปรุงโครงสร้างหน่วยงานของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา มีรายละเอียด ดังนี้

๑) จัดทำหน้าที่และอำนาจของสำนัก โครงสร้างการแบ่งส่วนราชการภายใน หน้าที่ความรับผิดชอบของกลุ่มงานภายในสำนัก และกรอบอัตรากำลัง

๒) ปรับปรุงแก้ไขประกาศรัฐสภาและประกาศ ก.ร. ดังนี้

- ประกาศรัฐสภา เรื่อง การแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๔๕

- ประกาศรัฐสภา เรื่อง การแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

- ประกาศ ก.ร. เรื่อง การกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของส่วนราชการในสังกัดสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๔๕

- ประกาศ ก.ร. เรื่อง การกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของส่วนราชการในสังกัดสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๔๕

ทั้งนี้ กรณีการกำหนดกรอบอัตรากำลังจะต้องไม่เป็นการเพิ่มกรอบอัตรากำลังใหม่ โดยให้ใช้วิธีการเกลี่ยอัตรากำลังจากหน่วยงานภายในของแต่ละส่วนราชการ แต่หากมีกรณีที่มีความจำเป็นต้องกำหนดกรอบอัตรากำลังใหม่ให้แสดงเหตุผลความจำเป็นต่อ ก.ร. เพื่อพิจารณา

๑.๒ การสร้างองค์ความรู้ให้แก่บุคลากร เพื่อรองรับการปฏิบัติหน้าที่หลักขององค์กรและการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการธิการ

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา มีโครงการตามแผนปฏิบัตินิติบัญญัติประจำปี เพื่อเพิ่มพูนองค์ความรู้ให้แก่บุคลากร โดยมีโครงการที่สำคัญ อาทิ โครงการพัฒนาสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานด้านนิติบัญญัติและการติดตามงานตามยุทธศาสตร์ชาติ โครงการพัฒนาความรู้ความสามารถที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานด้านนิติบัญญัติและการติดตามงานตามยุทธศาสตร์ชาติ โครงการจัดทำฐานข้อมูลด้านวิชาการเพื่อสนับสนุนการพิจารณาศึกษากฎหมาย/การควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน โครงการจัดทำบทวิเคราะห์กระบวนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและผู้เกี่ยวข้องต่อผลกระทบของร่างกฎหมายในชั้นการพิจารณาของวุฒิสภาหรือคณะกรรมการธิการ โครงการจัดทำบทวิเคราะห์เพื่อสนับสนุนงานติดตามเสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติและงานวิชาการ โครงการสารสนเทศสนับสนุนงานนิติบัญญัติ “Committees’s Info Room”

๒. ที่รองรับการพัฒนานักกฎหมายนิติบัญญัติ

ตามที่คณะกรรมการข้าราชการรัฐสภา (ก.ร.) ได้มีการกำหนดระเบียบ ก.ร. ว่าด้วยการกำหนดตำแหน่งนักกฎหมายนิติบัญญัติ พ.ศ. ๒๕๖๑ ซึ่งกำหนดคุณสมบัตินักกฎหมายนิติบัญญัติ จะต้องผ่านการอบรมหลักสูตรสำหรับนักกฎหมายนิติบัญญัติที่ ก.ร. เห็นชอบ ได้แก่ โครงการฝึกอบรมหลักสูตรการพัฒนาข้าราชการรัฐสภาในตำแหน่งนิติกรให้เป็นนักกฎหมายนิติบัญญัติ ซึ่งจัดโดยสถาบันเสริมศึกษาและทรัพยากรมนุษย์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ โดยสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ได้ดำเนินการจัดอบรมหลักสูตรดังกล่าวให้กับผู้ที่ดำรงตำแหน่งนิติกร โดยเริ่มตั้งแต่ระดับชำนาญการขึ้นไปเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ซึ่งในปัจจุบันคณะกรรมการข้าราชการรัฐสภา (ก.ร.) ได้เห็นชอบหลักสูตรฝึกอบรมโครงการสำหรับนักกฎหมายนิติบัญญัติเป็นที่เรียบร้อยแล้ว โดยส่วนราชการสังกัดรัฐสภาจะได้ดำเนินการจัดฝึกอบรมให้กับนักกฎหมายนิติบัญญัติเพื่อเพิ่มพูนความรู้ทักษะประสบการณ์สำหรับนักกฎหมายนิติบัญญัติต่อไป

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรได้จัดทำหลักสูตรสำหรับนักกฎหมายนิติบัญญัติ ซึ่งตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๓๕ ได้กำหนดให้มีตำแหน่งนักกฎหมายนิติบัญญัติ เพื่อปฏิบัติหน้าที่ในงานด้านกฎหมายและติดตามประเมินผลการบังคับใช้กฎหมายตามความรับผิดชอบของรัฐสภา รวมทั้งบทบาทภารกิจใหม่ของรัฐสภาตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๗ ซึ่งเกี่ยวกับการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องในการตรากฎหมาย การวิเคราะห์ประเมินผลกระทบการออกกฎหมาย การประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย และการติดตามประเมินผลการบังคับใช้กฎหมาย ซึ่งเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบและลักษณะงานของนักกฎหมายนิติบัญญัติต้องปฏิบัติด้วย ดังนั้น ข้าราชการในตำแหน่งนิติกร จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องได้รับการพัฒนาข้าราชการในตำแหน่งนิติกร ให้มีความรู้ ความสามารถ ทักษะ มีศักยภาพ และมีความพร้อมในการปฏิบัติงาน เพื่อเป็นกลไกสำคัญ ในการรองรับและสนับสนุนการปฏิบัติภารกิจของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น อันจะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการดำเนินการกิจของฝ่ายนิติบัญญัติอันเป็นหนึ่งในสถาบันหลักสำคัญของชาติ ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงได้กำหนด หลักสูตร

สำหรับนักกฎหมายนิติบัญญัติ เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับข้าราชการในการเข้าสู่ตำแหน่งนักกฎหมายนิติบัญญัติ เพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถ ทักษะ ประสบการณ์และความเชี่ยวชาญในการร่างกฎหมาย การให้ความเห็นทางกฎหมาย การบริหารราชการแผ่นดิน และระบบงานด้านนิติบัญญัติ เพื่อปฏิบัติหน้าที่ในงานด้านกฎหมายการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน การวิเคราะห์ประเมินผลกระทบการออกกฎหมาย การติดตามประเมินผลการบังคับใช้กฎหมายให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อพัฒนาข้าราชการรัฐสภาสามัญในตำแหน่งนิติกรให้มีความพร้อมในการเข้าสู่ตำแหน่งนักกฎหมายนิติบัญญัติ โดยมีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์เกี่ยวกับการร่างกฎหมาย ตรวจสอบและพิจารณาร่างกฎหมาย พิจารณาและให้ความเห็นทางกฎหมาย แปรญัติร่างกฎหมาย แปลและจัดทำเจตนารมณ์ของกฎหมาย การตีความกฎหมาย การวิเคราะห์กฎหมาย การเปรียบเทียบกฎหมายต่างประเทศกับกฎหมายไทย การแปลกฎหมายต่างประเทศและกฎหมายระหว่างประเทศ การวิจัยและพัฒนากฎหมายสามารถกำหนดแนวทางการพิจารณาความเหมาะสมของหลักการด้านกฎหมาย หรือการติดตามประเมินผลการบังคับใช้กฎหมายตามความรับผิดชอบของรัฐสภาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพิ่มขึ้น

๒. เพื่อเสริมสร้างผู้ปฏิบัติงานทางด้านกฎหมายให้มีบทบาทสำคัญที่จะรองรับการปฏิบัติงานทางด้านกระบวนการนิติบัญญัติของรัฐสภาได้อย่างมีคุณภาพและเป็นที่ยอมรับ

๓. เพื่อเสริมสร้างทักษะให้ผู้ปฏิบัติงานทางด้านกฎหมาย สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กลุ่มเป้าหมาย

ข้าราชการรัฐสภาสามัญซึ่งดำรงตำแหน่งนิติกร ระดับชำนาญการพิเศษ และระดับเชี่ยวชาญ

วิธีดำเนินการฝึกอบรม

การบรรยาย การฝึกปฏิบัติ กรณีศึกษา การถกแถลง การค้นคว้า การจัดทำรายงาน การสัมมนา การศึกษาดูงาน

วิทยากร

ผู้ทรงคุณวุฒิจากหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน

ระยะเวลาการฝึกอบรม

ระยะเวลาการอบรมรวม ๒๗๐ ชั่วโมง

เกณฑ์การประเมินผลการผ่านการฝึกอบรมและได้รับวุฒิบัตร

เกณฑ์การพิจารณาให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรม หลักสูตรสำหรับนักกฎหมายนิติบัญญัติ ผ่านการอบรมและมีสิทธิ์ได้รับวุฒิบัตร มีดังต่อไปนี้

๑. ระยะเวลาในการฝึกอบรม

๑.๑ ผู้เข้ารับการอบรมต้องมีเวลาเข้าฝึกอบรมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของเวลาการฝึกอบรมทั้งหมด โดยมีการลงลายมือชื่อจำนวน ๔ รวมครั้งต่อวัน

๑.๒ สำหรับผู้เข้ารับการอบรมที่มีภารกิจไม่สามารถเข้ารับการอบรมได้ต้องส่งใบลาอบรมและยังต้องนับเป็นวันลาด้วย

๒. การส่งรายงาน

ผู้เข้ารับการฝึกอบรมต้องจัดทำรายงานรายบุคคลศึกษาวิเคราะห์ปัญหาพร้อมเสนอแนวทางการแก้ไขเพื่อนำมาปรับใช้ในการปฏิบัติงาน จำนวน ๑ เล่ม ไม่เกิน ๑๕ หน้า

๔) สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ควรกำหนดทิศทางและแนวทางในการดำเนินการที่ชัดเจน เพื่อนำไปสู่วิสัยทัศน์การเป็นองค์กรที่มีศักยภาพสูง

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

ตามที่สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาได้กำหนดวิสัยทัศน์ “เป็นองค์กรหลักด้านนิติบัญญัติของประเทศที่มีสมรรถนะสูง ในการสนับสนุนภารกิจวุฒิสภา เพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม” โดยคำจำกัดความของคำว่า “สมรรถนะสูง” หมายถึง ระบบงานดี (แผนงาน แผนเงิน แผนคน) มีคนเก่งที่มีองค์ความรู้และความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานสูง คนดี เป็นผู้ที่สามารถเชื่อถือไว้วางใจได้ มีสุขภาวะที่ดีและมีธรรมาภิบาล มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ทุกขั้นตอน ทันสมัย บุคลากรต้องมีทักษะการใช้ดิจิทัล โดยมีการคิดวิเคราะห์และสามารถนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ได้อย่างต่อเนื่อง รวมทั้ง มีระบบฐานข้อมูลสารสนเทศมีความถูกต้องครบถ้วน ทันสมัย สอดคล้องกับความต้องการของสมาชิกวุฒิสภาและประชาชน และสามารถเข้าถึงได้ทุกที่ทุกเวลา มีการบูรณาการเปิดกว้างและเชื่อมโยงข้อมูลทั้งภายในและภายนอกองค์กร รวมทั้งมุ่งเน้นการสร้างนวัตกรรมอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพและตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว

เพื่อให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาสามารถดำเนินการบรรลุวิสัยทัศน์ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาจึงได้กำหนดแผนปฏิบัติราชการสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕ ขึ้น และได้กำหนดตัวชี้วัดวิสัยทัศน์เพื่อกำหนดทิศทางและแนวทางในการดำเนินการนำไปสู่วิสัยทัศน์การเป็นองค์กรหลักด้านนิติบัญญัติของประเทศที่มีสมรรถนะสูงไว้อย่างชัดเจน ซึ่งประกอบด้วยตัวชี้วัด ดังนี้

- ตัวชี้วัดที่ ๑ ระดับความสำเร็จในการดำเนินการพัฒนาองค์กรตามเกณฑ์พัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA ๔.๐) ในระดับ Advance ภายในปี ๒๕๖๕
- ตัวชี้วัดที่ ๒ ร้อยละความพึงพอใจของสมาชิกวุฒิสภา (ปี ๒๕๖๕ ร้อยละ ๘๕)
- ตัวชี้วัดที่ ๓ ร้อยละการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา (ปี ๒๕๖๕ ร้อยละ ๙๐)

ในการนี้ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ได้กำหนดแนวทางการพัฒนาระบบบริหารจัดการองค์กรให้มีขีดสมรรถนะสูงและทันสมัย โดยได้กำหนดให้มีโครงการเพื่อสนับสนุนให้การดำเนินงานบรรลุตามวิสัยทัศน์การเป็นองค์กรที่มีสมรรถนะสูง อาทิ โครงการพัฒนาองค์กรตามเกณฑ์พัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA ๔.๐) โครงการพัฒนาสื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อเผยแพร่ข้อมูลการประชุมวุฒิสภาอย่างถูกต้องและรวดเร็ว เพื่อให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาได้บรรลุวิสัยทัศน์ในการเป็นองค์กรสมรรถนะสูงตามแผนปฏิบัติราชการสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕

๕) สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ควรพิจารณาและให้ความสำคัญในการผลักดันให้สำนักงบประมาณของรัฐบาลเป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่รองรับการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีของทั้งสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งการประสานความร่วมมือระหว่างรัฐสภาและสำนักงบประมาณอย่างใกล้ชิด

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

ปัจจุบันหน่วยงานที่ทำหน้าที่รองรับการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีของสภาผู้แทนราษฎร คือ กลุ่มงานคณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี สำนักกรรมการการ ๑ ส่วนหน่วยงานที่ทำหน้าที่รองรับการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา คือ กลุ่มงานวิสามัญ ๒

สำนักกรรมการ ๑ ซึ่งเป็นไปตามประกาศรัฐสภา เรื่อง การแบ่งส่วนราชการภายในและการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของส่วนราชการในสังกัดสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๓ และ ประกาศรัฐสภา เรื่อง การแบ่งส่วนราชการภายในและการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของส่วนราชการในสังกัดสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ทั้งนี้ ในส่วนของสำนักงบประมาณของรัฐสภา จะมีหน้าที่หลักในการศึกษาวิเคราะห์ วิจัย รวมทั้งจัดทำงบประมาณการรายได้ ค่าใช้จ่ายที่เป็นผลกระทบจากร่างพระราชบัญญัติด้านการเงินการคลังเพื่อจัดทำข้อเสนอต่อรัฐสภาประกอบการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย และร่างพระราชบัญญัติด้านการเงินการคลังและงบประมาณ

สำหรับประเด็นเรื่องการประสานการดำเนินงานกับสำนักงบประมาณ หน่วยงานภายในที่เกี่ยวข้องของทั้งสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ได้แก่ สำนักนโยบายและแผนสำนักการคลังและงบประมาณ สำนักกรรมการ ได้ดำเนินการประสานงานความร่วมมือระหว่างรัฐสภาและสำนักงบประมาณ เพื่อปฏิบัติงานร่วมกันมาโดยตลอด

๒.๒๕ หน่วยงานของศาล

๑) สำนักงานศาลปกครอง ควรจัดทำประมวลผลสรุปแนวคำวินิจฉัยของศาลปกครองในการพิจารณาคดี เช่น เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลหรือเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่หรือการใช้อำนาจตามกฎหมายที่สมควรให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องได้รับทราบและยึดถือปฏิบัติและเมื่อศาลปกครองได้มีคำพิพากษาหรือคำสั่งแล้วควรเผยแพร่ให้กับหน่วยงานและประชาชนรับทราบในกรณีข้อเท็จจริงมีลักษณะเดียวกันจะได้มีแนวปฏิบัติที่ถูกต้อง ทั้งนี้ เพื่อลดปริมาณคดีที่เข้าสู่ศาลปกครอง ซึ่งอาจดำเนินการโดยการนำเรื่องเสนอให้คณะรัฐมนตรีมีมติเพื่อให้หน่วยงานต่าง ๆ ถือปฏิบัติได้

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานศาลปกครองได้ทำหน้าที่เผยแพร่วิเคราะห์เหตุแห่งการฟ้องคดีและรายงานแนวปฏิบัติราชการจากคำวินิจฉัยของศาลปกครองโดยแจ้งแก่หน่วยงานทางปกครอง ๙,๐๐๐ หน่วยงานในทุกปี ในฐานะหน่วยงานอิสระตามรัฐธรรมนูญ ตามมาตรา ๗๖ แห่ง พ.ร.บ.จัดตั้งศาลปกครองฯ ซึ่งคดีที่มาสู่ศาลปกครองจากเหตุแห่งการฟ้องคดีเช่นเดียวกัน หรือเกิดจากข้อผิดพลาดหรือการปฏิบัติทางราชการของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ยังคงเป็นกรณีที่ถูกนำมาฟ้องคดีต่อศาลปกครองอย่างต่อเนื่อง และมีจำนวนปริมาณคดีเพิ่มขึ้นทุกปี ในการพิจารณางบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษา ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ วุฒิสภามีข้อเสนอแนะให้สำนักงานศาลปกครองควรจัดทำประมวลผลสรุปแนวคำวินิจฉัยของศาลปกครองในการพิจารณาคดี เช่น เกี่ยวกับการปฏิบัติราชการส่วนท้องถิ่น การออกคำสั่งทางปกครอง การปฏิบัติตามกฎหมายวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองคำสั่งหรือเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่หรือการใช้อำนาจตามกฎหมายที่สมควรให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องได้รับทราบและยึดถือปฏิบัติ และเมื่อศาลปกครองได้มีคำพิพากษาหรือคำสั่งแล้วควรเผยแพร่ให้กับหน่วยงานและประชาชนรับทราบในกรณีข้อเท็จจริงมีลักษณะเดียวกันจะได้มีแนวปฏิบัติที่ถูกต้อง เพื่อลดปริมาณคดีที่เข้าสู่ศาลปกครอง ซึ่งอาจดำเนินการโดยการเสนอให้คณะรัฐมนตรีมีมติเพื่อให้หน่วยงานต่าง ๆ ถือปฏิบัติได้ สำนักงานศาลปกครองจึงได้จัดทำ “รายงานสรุปแนวคำวินิจฉัยของศาลปกครองเพื่อเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงวิธีปฏิบัติราชการหน่วยงานของรัฐ” เสนอต่อคณะรัฐมนตรี โดยรายงานดังกล่าวประกอบด้วยแนวทางการปรับปรุงวิธีการปฏิบัติราชการหน่วยงานของรัฐจำนวน ๑๘ เรื่อง ดังนี้

๑. กรณีการเสนอยุติในการประชุมสภาท้องถิ่น (แนวปฏิบัติราชการจากคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ. ๑๕๗๐/๒๕๕๙)

๒. การไม่ต่อสัญญาจ้างพนักงานจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยอ้างว่าเป็นนโยบายของผู้บริหารที่จะกระจายรายได้ให้กับชุมชนในทุกหมู่บ้านในการเข้ามาทำงานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (แนวปฏิบัติราชการจากคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ.๕๙๓/๒๕๖๑)

๓. กรณีที่เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีคำสั่งให้รื้อถอนอาคารโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย (แนวปฏิบัติราชการจากคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ. ๑๑๕๑/๒๕๖๑)

๔. กรณีคำสั่งให้ออกราชการ ของผู้เคยกระทำการทุจริตในการสอบเข้ารับราชการตำแหน่งครูผู้ช่วย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา (แนวปฏิบัติราชการจากคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อบ.๓/๒๕๖๒)

๕. แนวปฏิบัติราชการเกี่ยวกับการแปรญัตติลดหรือยกเลิกรายจ่ายร่างข้อบัญญัติงบประมาณท้องถิ่น (แนวปฏิบัติราชการจากคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อร.๓/๒๕๖๒)

๖. การออกกฎที่มีหลักประกันความเป็นธรรมแก่คู่กรณีที่กำหนดให้ทนายความหรือที่ปรึกษาเข้าร่วมในการพิจารณาทางปกครอง (แนวปฏิบัติราชการจากคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ พ.๗/๒๕๖๒)

๗. แนวปฏิบัติราชการเกี่ยวกับการใช้สิทธิของคนต่างด้าวในการขอข้อมูลข่าวสารของราชการ (แนวปฏิบัติราชการจากคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อร.๗/๒๕๖๒)

๘. กรณีการให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาได้ทราบข้อเท็จจริงอย่างเพียงพอและมีโอกาสโต้แย้งก่อนออกคำสั่งว่ากล่าวตักเตือน (แนวปฏิบัติราชการจากคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อบ.๑๒/๒๕๖๒)

๙. การเลิกจ้างพนักงานจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยปรากฏว่ามีการให้พนักงานดังกล่าวลงนามไว้ในเอกสารขอลาออกไว้ในขณะต่อสัญญาจ้าง (แนวปฏิบัติราชการจากคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อบ.๒๘/๒๕๖๒)

๑๐. กรณีที่เป็นผู้เคยกระทำการทุจริตในการสอบเข้ารับราชการตำแหน่งครูผู้ช่วย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา (แนวปฏิบัติราชการจากคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อบ.๓๖/๒๕๖๒)

๑๑. กรณีนายกเทศมนตรีมีคำสั่งให้รองนายกเทศมนตรีพ้นจากตำแหน่ง (แนวปฏิบัติราชการจากคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ.๗๑/๒๕๖๒)

๑๒. กรณีที่เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร : กรณีเจ้าพนักงานท้องถิ่นไม่ดำเนินการกับผู้ก่อสร้างอาคารโดยฝ่าฝืนต่อกฎหมาย (แนวปฏิบัติราชการจากคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ. ๑๑๘/๒๕๖๒)

๑๓. กรณีการออกข้อบังคับมหาวิทยาลัยที่เกี่ยวกับข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (แนวปฏิบัติราชการจากคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ.๑๖๕/๒๕๖๒)

๑๔. แนวทางการปฏิบัติราชการจากคำวินิจฉัยเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาคดีที่มีการกีดขวางทางเท้า (แนวปฏิบัติราชการจากคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ.๓๒๔/๒๕๖๒)

๑๕. กรณีคำสั่งให้พ้นจากตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเนื่องจากเป็นผู้มีส่วนได้เสีย โดยทางอ้อมในสัญญาที่องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นคู่สัญญา (แนวปฏิบัติราชการจากคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ.๓๔๙/๒๕๖๒)

๑๖. กรณีการอนุญาตใช้ยานพาหนะส่วนตัวเดินทางไปราชการ (แนวปฏิบัติราชการจากคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ.๔๓๔/๒๕๖๒)

๑๗. สมาชิกภาพของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลสิ้นสุดลงเมื่อได้บรรพชาเป็นสามเณรขณะดำรงตำแหน่งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จึงทำให้เป็นผู้มีลักษณะต้องห้ามไม่ให้ใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลตามกฎหมาย (แนวปฏิบัติราชการจากคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ.๔๕๙/๒๕๖๒)

๑๘. กรณีความรับผิดจากการคำนวณค่าแรงงานผลิตพลาด (แนวปฏิบัติราชการจากคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ.๔๖๑/๒๕๖๒)

ทั้งนี้ นับแต่ศาลปกครองเปิดทำการในวันที่ ๙ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นต้นมา ได้มีการวิเคราะห์เหตุแห่งการฟ้องคดีปกครอง และรายงานแนวปฏิบัติราชการจากคำวินิจฉัยของศาลปกครอง เพื่อวางมาตรฐานการปฏิบัติหน้าที่ให้กับส่วนราชการ พร้อมกับลดปริมาณคดีพิพาท เป็นไปตามกฎหมาย พ.ร.บ.จัดตั้งศาลปกครองฯ

๒) สำนักงานศาลยุติธรรม สำนักงานศาลปกครอง และสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ ควรกำหนดแนวทางเพิ่มเติมหรือมาตรการอื่น ๆ สนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจของศาลเพื่อให้สามารถเร่งรัดการพิจารณาพิพากษาคดีให้แล้วเสร็จได้โดยเร็ว ทั้งนี้ เพราะลำพังแต่เพียงการเพิ่มอัตรากำลังของผู้พิพากษา ตุลาการ หรือบุคลากรกรณีเกี่ยวข้องในรอบหลายปีที่ผ่านมาไม่ได้สะท้อนให้เห็นว่ามีผลโดยตรงต่อการทำให้ปริมาณคดีลดลงอย่างแท้จริง จึงควรเพิ่มแนวทางหรือมาตรการอื่น เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนหรือผู้รับบริการ ตลอดจนเป็นการช่วยลดจำนวนคดีที่ค้างการพิจารณาของศาล อันจะนำไปสู่การอำนวยความสะดวกให้กับประชาชนอย่างแท้จริง

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานศาลปกครอง

แนวนโยบายประธานศาลปกครองสูงสุด (นายปิยะ ปะตังทา) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ที่สำคัญประการหนึ่ง คือ พัฒนาให้การอำนวยความสะดวกยุติธรรมทางปกครองมีกรอบระยะเวลาที่ชัดเจน มีความรวดเร็ว รวมทั้งนำกระบวนการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทในคดีปกครองซึ่งเป็นวิธีการที่สามารถทำให้ข้อพิพาทยุติลงด้วยดีภายในระยะเวลาที่รวดเร็วมาใช้ให้มากยิ่งขึ้น เพื่อให้คู่กรณีได้รับความยุติธรรมโดยไม่ล่าช้า และสามารถเยียวยาความเดือดร้อนเสียหายของประชาชนและคู่กรณีได้ทันการณ์ รวมทั้งส่งเสริมให้ประชาชนและทุกภาคส่วนในสังคมสามารถเข้าถึงการอำนวยความสะดวกยุติธรรมทางปกครอง โดยเรียบง่าย มีความสะดวกและไม่สิ้นเปลืองค่าใช้จ่าย ด้วยช่องทางสมัยใหม่ที่สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงของสังคม และชีวิตวิถีใหม่ (New Normal) ของประชาชนผ่านระบบสารสนเทศ สำนักศาลศาลปกครองจึงได้จัดทำระบบงานคดีปกครองอิเล็กทรอนิกส์ โดยประชาชนสามารถยื่นฟ้องคดีหรือยื่นเอกสารคำคู่ความได้จากทุกที่ ทุกเวลา และบุคลากรศาลปกครองสามารถทำงานได้จากระบบ เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจของศาลให้สามารถพิจารณาพิพากษาคดีให้แล้วเสร็จได้โดยเร็ว เช่น การตรวจคำฟ้องและออกหมายเลขคดีดำ การจ่ายสำนวนการจัดทำรายงานกระบวนการพิจารณา การออกหมายแจ้งคำสั่งศาลไปยังคู่กรณี ซึ่งคู่กรณีสามารถรับหมายได้

พื้นที่ภายหลังจากศาลลงนามแล้ว รวมทั้งได้พัฒนาระบบห้องไต่สวน/ห้องพิจารณาคดีอิเล็กทรอนิกส์ (e - Courtrooms) เพื่อให้มีการนั่งไต่สวน/พิจารณาคดีหรืออ่านคำพิพากษา/คำสั่ง โดยใช้ระบบประชุมทางไกลผ่านจอภาพ (VDO Conference) คู่กรณีสามารถเข้าร่วมดำเนินการได้ในศาลปกครองที่ตนเองสะดวก โดยไม่ต้องเดินทางมายังศาลปกครองที่ตนเองเป็นคู่กรณีได้

สำนักงานศาลปกครองมีแผนดำเนินการติดตั้งระบบประชุมทางไกลผ่านจอภาพ (VDO Conference) ภายในห้องไต่สวน/ห้องพิจารณาคดีอิเล็กทรอนิกส์ (e - Courtrooms) จำนวน ๕ ห้อง เพื่อให้รองรับการไต่สวน/พิจารณาคดี รวมถึงการประชุมนัดไกล่เกลี่ย เพื่ออำนวยความสะดวกและเพิ่มประสิทธิภาพในการไต่สวน/พิจารณาคดี รวมถึงการประชุมนัดไกล่เกลี่ยภายในห้อง โดยกำหนดแผนดำเนินการติดตั้งให้แล้วเสร็จภายในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ และสำหรับการเร่งรัดคดีและช่วยเหลือจำนวนคดี ค้างมีแอปพลิเคชันที่คอยแจ้งเตือนความเคลื่อนไหวของคดีในทุกขั้นตอน และสามารถให้บุคลากรทำงาน ทุกขั้นตอนได้ผ่านแอปพลิเคชัน เช่น การลงลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ การออกหมาย การจ่ายสำนวน เป็นต้น

สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๒๓ วรรคหนึ่ง บัญญัติให้การปฏิบัติหน้าที่และการใช้อำนาจของศาลต้องเป็นไปโดยรวดเร็ว เป็นธรรม ปราศจากอคติทั้งปวง มีความกล้าหาญ และปฏิบัติตนให้ถูกต้องตามมาตรฐานทางจริยธรรม ประกอบกับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๙ ได้วางกรอบระยะเวลาในการปฏิบัติหน้าที่ของสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญในฐานะหน่วยงานที่รับผิดชอบงานธุรการของศาลรัฐธรรมนูญไว้อย่างชัดเจน โดยต้องส่งเรื่องให้คณะตุลาการที่ศาลรัฐธรรมนูญแต่งตั้ง เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาว่าจะรับคำร้องไว้พิจารณาหรือไม่ ภายในสองวันนับแต่วันที่สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญได้รับคำร้องและคณะตุลาการดังกล่าวมีอำนาจตรวจและมีคำสั่งรับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัยภายในห้าวัน นับแต่วันที่ได้รับเรื่องจากสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญอีกทั้งคดีบางประเภทมีการกำหนดกรอบระยะเวลาในการพิจารณาวินิจฉัยคดีของศาลรัฐธรรมนูญไว้อย่างชัดเจน ได้แก่ คดีตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๔ มาตรา ๑๗๓ มาตรา ๑๗๘ มาตรา ๒๕๖ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๕ นอกจากนี้หลังจากศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัยคดีใดแล้วยังมีกรอบระยะเวลาให้ต้องประกาศคำวินิจฉัยในราชกิจจานุเบกษาและเผยแพร่ความเห็นส่วนตนของตุลาการศาลรัฐธรรมนูญภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มิคำวินิจฉัยตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗๕ ประกอบข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๔๑

สำหรับคดีบางประเภท ได้แก่ คดีตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๗๓ มาตรา ๒๑๒ มาตรา ๒๑๓ และมาตรา ๒๓๑ (๑) เมื่อศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัยแล้ว พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗๖ วรรคสี่ บัญญัติให้สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญมีหน้าที่ต้องจัดทำประกาศผลแห่งคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญส่งไปประกาศในราชกิจจานุเบกษาโดยเร็ว

เมื่อพิจารณาผลการดำเนินงานด้านคดีของศาลรัฐธรรมนูญตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ถึงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ โดยเปรียบเทียบระหว่างจำนวนคำร้องที่อยู่ในการพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ ทั้งที่ค้างพิจารณาจากปีงบประมาณก่อนและคดีที่มีการยื่นเข้ามาใหม่ในปีงบประมาณนั้นๆ เปรียบเทียบกับผลการดำเนินการในการมีคำวินิจฉัยและคำสั่ง จะพบว่ามียอดความสำเร็จในการดำเนินงานค่อนข้างสูง และมีปริมาณคดีค้างพิจารณาที่ค่อนข้างต่ำ โดยในปัจจุบัน (ข้อมูล ณ วันที่ ๗ เมษายน ๒๕๖๔) ศาลรัฐธรรมนูญคดี

คำพิจารณาอยู่เพียง ๑๘ เรื่อง เท่านั้น อีกทั้งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ยังได้มีบทบัญญัติที่เป็นขยายการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนโดยเฉพาะมาตรา ๕๑ และมาตรา ๒๑๓ ที่ให้สิทธิประชาชนในการฟ้องคดีโดยตรงต่อศาลรัฐธรรมนูญ ส่งผลให้ภารกิจงานของศาลรัฐธรรมนูญและสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญมีปริมาณเพิ่มมากขึ้น โดยแม้ปัจจุบันจะยังไม่มีคดีตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕๑ เข้าสู่การพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ แต่หากนับจากวันที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มีผลใช้บังคับจนถึงปัจจุบัน (วันที่ ๗ เมษายน ๒๕๖๔) ก็ปรากฏว่ามีคดีตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ เข้าสู่การพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญจำนวนมากถึง ๒๕๗ เรื่อง

สำนักงานศาลยุติธรรม

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ศาลยุติธรรมพิพากษาคดีเสร็จไปประมาณร้อยละ ๘๒ ของคดีเข้าสู่การพิจารณาของศาล ทั้งนี้ เนื่องจากศาลยุติธรรมได้นำเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยมาใช้ในการพัฒนาระบบงานศาลให้มีประสิทธิภาพ ทำให้สามารถพิจารณาคดีและอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนได้อย่างรวดเร็ว ซึ่งเทคโนโลยีสารสนเทศดังกล่าว ประกอบด้วย

๑) ระบบ e-Filing เป็นระบบยื่นฟ้องและส่งคำคู่ความทางอิเล็กทรอนิกส์ ทำให้โจทก์ไม่ต้องเดินทางไปยื่นฟ้องที่ศาล จำเลยสามารถยื่นคำให้การผ่านระบบได้เช่นเดียวกัน และคู่ความยังสามารถติดตามคดีได้ตลอด ๒๔ ชั่วโมง

๒) ระบบ e-Notice เป็นระบบอิเล็กทรอนิกส์กลางสำหรับศาลใช้ในการประกาศนัดไต่สวนคำร้องขอต่าง ๆ แทนการประกาศทางหนังสือพิมพ์ หรือใช้ลงโฆษณาประกาศคำฟ้องและเอกสารทางคดีอื่น ๆ ในกรณีที่ไม่สามารถส่งด้วยพนักงานศาลหรือวิธีอื่นใดได้ เช่น คำร้องขอตั้งผู้จัดการมรดกจะต้องเสียค่าใช้จ่ายในการประกาศทางหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น แต่เมื่อได้ดำเนินการผ่าน ระบบ e-Notice ก็สามารถลดค่าใช้จ่ายแก่ประชาชนได้

๓) ระบบ Court Integral Online Service (CIOS) เป็นระบบบริการข้อมูลคดีของศาลวันนัดพิจารณา ผลการส่งหมาย และคำสั่งศาลผ่านอินเทอร์เน็ต ตลอด ๒๔ ชั่วโมง เช่น ถ้าประชาชนต้องการคัดคำพิพากษาก็สามารถทำผ่านระบบออนไลน์ได้

๔) ระบบ AWIS เป็นระบบเชื่อมฐานข้อมูลการออกหมายจับและผลการจับกุมตามหมายจับ ซึ่งปัจจุบันมีการเชื่อมโยงระบบฐานข้อมูลกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานอัยการสูงสุด และกรมราชทัณฑ์ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน เช่น กรณีมีคำสั่งศาลที่ห้ามผู้ต้องหาหรือจำเลย ซึ่งได้รับการปล่อยชั่วคราวเดินทางออกนอกราชอาณาจักร

๕) การผลิตฟ้อง/ฝากขัง และการอ่านคำพิพากษาผ่านระบบ Video Conference ทำให้การดำเนินการมีประสิทธิภาพมากขึ้นและเพิ่มความปลอดภัยกับผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

๖) การนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์สำหรับตรวจสอบหรือจำกัดการเดินทางของบุคคลมาใช้ในการปล่อยชั่วคราว (EM) เป็นการเพิ่มโอกาสให้ผู้ต้องหาหรือจำเลยที่มีฐานะทางเศรษฐกิจไม่ดีมีโอกาสได้รับปล่อยชั่วคราวมากขึ้น เพราะผู้ต้องหาหรือจำเลยสามารถขอให้นำอุปกรณ์ EM มาใช้ประกอบในการยื่นคำร้องขอปล่อยชั่วคราว ซึ่งศาลอาจมีคำสั่งอนุญาตปล่อยชั่วคราวโดยใช้อุปกรณ์ EM โดยมีหลักประกันหรือไม่เป็นหลักประกันก็ได้เป็นการลดค่าใช้จ่าย ลดการเหลื่อมล้ำในการปล่อยตัวชั่วคราว นอกจากนี้ ศาลยุติธรรมได้ส่งเสริมการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท เพื่อลดปริมาณคดีที่เข้าสู่กระบวนการพิจารณาคดีของศาล โดยให้ผู้ไกล่เกลี่ยหรือผู้ประนีประนอมทำหน้าที่เป็นคนกลางเสนอแนะแนวทางและหาทางออกร่วมกันระหว่างคู่พิพาท เพื่อให้ข้อพิพาทยุติลงด้วยความรวดเร็ว ประหยัดค่าใช้จ่าย และพึงพอใจแก่ทุกฝ่าย ทั้งนี้ การไกล่เกลี่ยสามารถ

ดำเนินการได้ตั้งแต่ก่อนยื่นฟ้องคดี ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๐ ตรี ทำให้สามารถลดคดีชั้นสู่ศาลตั้งแต่ก่อนยื่นฟ้องคดี รวมถึงสำนักงานศาลยุติธรรมได้ร่วมมือกับธนาคารแห่งประเทศไทยและกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เพื่อดำเนินเกี่ยวกับการไกล่เกลี่ยก่อนฟ้องและมทรรรมการไกล่เกลี่ยก่อนฟ้องและมทรรรมการไกล่เกลี่ยหนี้บัตรเครดิตและสินเชื่อส่วนบุคคล

๓) สำนักงานศาลยุติธรรมและสำนักงานศาลปกครอง ควรให้ความสำคัญกับการใช้กระบวนการไกล่เกลี่ย เพื่อเป็นการลดปริมาณคดีที่จะไปสู่ศาลและเป็นการลดค่าใช้จ่ายของคู่ความในการพิจารณาคดีชั้นศาล โดยมุ่งเน้นการให้คำปรึกษาและคำแนะนำทางกฎหมายให้แก่คู่ความและใช้ประโยชน์จากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศให้มากขึ้น

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานศาลปกครอง

สำนักงานศาลปกครองได้ดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการไกล่เกลี่ยและการใช้ประโยชน์จากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ดังนี้

๑. การศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนากระบวนการไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางปกครอง

ศึกษาวิจัย เรื่อง “การไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางปกครองเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม” เพื่อเป็นการสร้างระบบการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทในคดีปกครองให้มีความครบถ้วนสมบูรณ์ อันเป็นการสร้างทางเลือกให้กับประชาชนที่มีข้อพิพาททางปกครอง รวมถึงกรณีของข้อพิพาททางปกครองเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม อันนำไปสู่เป้าหมายในการสร้างความ “รวดเร็ว” ของการอำนวยความสะดวกยุติธรรมทางปกครอง และแสดงให้เห็นการนำวิสัยทัศน์ศาลปกครอง ๒๐ ปี มาปรับเป็นแนวทางปฏิบัติของศาลที่มีผลบังคับในความเป็นจริง อีกทั้งยังเป็นการส่งเสริมให้คู่กรณีเข้าถึงความยุติธรรมทางปกครองในรูปแบบที่หลากหลาย ทั้งถึง และสามารถยุติความขัดแย้ง สร้างความสมานฉันท์ โดยใช้กระบวนการยุติธรรมทางเลือก โดยสำนักงานศาลปกครองได้เผยแพร่รายงานการศึกษาวิจัยฯ ดังกล่าวผ่านเครือข่าย Intranet ของสำนักวิจัยและวิชาการและคลังความรู้ของสำนักงานศาลปกครอง เมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓

๒. การนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้

สำนักงานศาลปกครองอยู่ระหว่างดำเนินการติดตั้งระบบประชุมทางไกลผ่านจอภาพ (VDO Conference) ภายในห้องไต่สวน/ห้องพิจารณาคดีอิเล็กทรอนิกส์ (e - Courtrooms) จำนวน ๕ ห้อง เพื่อรองรับการไต่สวน/พิจารณาคดี รวมถึงการประชุมนัดไกล่เกลี่ย เพื่ออำนวยความสะดวกและเพิ่มประสิทธิภาพในการอำนวยความสะดวกยุติธรรมของศาลปกครอง โดยกำหนดแผนดำเนินการติดตั้งให้แล้วเสร็จภายในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ รวมทั้งมีระบบการให้คำปรึกษา แนะนำ ให้กับประชาชน แบบอัตโนมัติ (Chatbot) โดยประชาชนสามารถดาวน์โหลดแอปพลิเคชันหรือเข้าเว็บไซต์ของศาลปกครองเพื่อเข้าสู่บริการให้คำปรึกษา แนะนำ ให้กับประชาชนก่อนที่จะทำการยื่นฟ้องที่ศาลปกครอง โดยในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒- ๒๕๖๓ สำนักงานศาลปกครองได้พัฒนาระบบห้องไต่สวน/ห้องพิจารณาคดีอิเล็กทรอนิกส์ (e - Courtrooms) จำนวน ๖ ห้อง ที่ศาลปกครองกลาง และศาลปกครองในภูมิภาค จำนวน ๕ แห่ง เพื่อใช้สำหรับการไต่สวน/พิจารณาคดี รวมถึงการประชุมนัดไกล่เกลี่ย โดยใช้ระบบการประชุมทางไกลผ่านจอภาพ (VDO Conferencing System) ที่ใช้งานสำหรับการประชุมทั่วไป ซึ่งคู่กรณีสามารถแจ้งความประสงค์เข้าร่วมดำเนินการ ณ ศาลปกครอง ในจังหวัดที่ตนเองสะดวกได้ โดยไม่จำเป็นต้องเดินทางมายังศาลปกครองที่ตนเองเป็นคู่กรณีเพื่อมุ่งเน้นให้ใช้ประโยชน์จากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นสำคัญประชาชนไม่จำเป็นต้องเดินทางมาที่ศาลปกครองเพื่อปรึกษาคดี แต่สามารถใช้ฟังก์ชันการให้คำปรึกษา แนะนำผ่านแอปพลิเคชันโดย

ไม่ต้องเสียเวลาและค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ช่วยให้ประชาชนสามารถรับทราบข้อมูลเบื้องต้นก่อนจะยื่นฟ้อง เช่น คดีที่ต้องการฟ้องอยู่ในเขตอำนาจศาลปกครองหรือไม่ คดีลักษณะนี้เป็นคดีปกครองประเภทใด เช่น คดีสิ่งแวดล้อม คดีปกครอง เป็นต้น รวมทั้งข้อแนะนำในการยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครอง

๓. ปรับปรุงแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับการไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางปกครอง

ศาลปกครองได้ปรับปรุงแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทในคดีปกครอง ได้แก่ พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ ประกาศใช้บังคับ เมื่อวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๒ และระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ว่าด้วยการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทในคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๖๒ ประกาศใช้บังคับ เมื่อวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๒ ทำให้การไกล่เกลี่ยข้อพิพาทในคดีปกครองมีผลในทางปฏิบัติตั้งแต่วันดังกล่าวเป็นต้นมา โดย ณ วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ มีคดีที่เข้าสู่การไกล่เกลี่ยของศาลปกครอง จำนวน ๒๐๔ คดี (เป็นการไกล่เกลี่ยของศาลปกครองกลาง จำนวน ๗๗ คดี ศาลปกครองภูมิภาค จำนวน ๑๒๗ คดี) และดำเนินการไกล่เกลี่ย แล้วเสร็จ จำนวน ๑๖๘ คดี คิดเป็น ร้อยละ ๘๒.๓๕

๔. การประชาสัมพันธ์และให้ความรู้เกี่ยวกับการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทในคดีปกครอง มีการดำเนินการ ดังนี้

๑) จัดทำคู่มือการดำเนินการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทในคดีปกครอง โดยคดีปกครองที่ไกล่เกลี่ยได้ คือ คดีที่หน่วยงานทางปกครอง/เจ้าหน้าที่รัฐ ละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดหรือปฏิบัติหน้าที่ล่าช้าเกินสมควร คดีกระทำละเมิด/ความรับผิดชอบอื่นของหน่วยงานทางปกครอง/เจ้าหน้าที่รัฐ คดีสัญญาทางปกครอง และคดีอื่นตามที่กำหนดในระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ซึ่งผลของการไกล่เกลี่ยในกรณีที่ไกล่เกลี่ยสำเร็จและทำให้คดีเสร็จสิ้นไปทั้งหมดให้ศาลฯ มีคำพิพากษาไปตามนั้น สำหรับกรณีที่ไกล่เกลี่ยสำเร็จบางส่วน ศาลจะนำบันทึกข้อตกลงนั้นมารวมคำพิพากษาไปพร้อมกับการมีคำพิพากษาในประเด็นที่ยังพิพาทกัน

๒) จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ในรูปแบบ Infographic และวีดิทัศน์เกี่ยวกับการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทในคดีปกครอง เผยแพร่ทางเว็บไซต์ศาลปกครองและสื่อสังคมออนไลน์

๓) ผลิตแผ่นพับประชาสัมพันธ์ขั้นตอนและวิธีการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท และบอร์ดประชาสัมพันธ์เคลื่อนที่สำหรับศาลปกครองในส่วนกลางและในภูมิภาค

๔) ให้ความรู้และให้คำแนะนำแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐ นักศึกษาและประชาชนที่เข้ามาศึกษาดูงานเกี่ยวกับขั้นตอนและกระบวนการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทในคดีปกครอง เพื่อเปิดโอกาสให้เข้าใจและเข้าถึงทางเลือกในการระงับข้อพิพาททางปกครองผ่านกระบวนการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทในคดีปกครอง

สำนักงานศาลยุติธรรม

สำนักงานศาลยุติธรรมมีนโยบายให้ความสำคัญด้านการไกล่เกลี่ยระงับข้อพิพาทควบคู่ไปกับกระบวนการพิจารณาคดี โดยมีการสนับสนุนกระบวนการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทก่อนฟ้องและในระหว่างดำเนินกระบวนการพิจารณาคดี ตลอดจนมีนิตกรคอยให้คำปรึกษาและแนะนำกระบวนการต่างๆ จนเสร็จสิ้นกระบวนการ ซึ่งการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทเป็นทางเลือกหนึ่งในการยุติข้อพิพาทด้วยความสมัครใจของคู่ความ โดยเปิดโอกาสให้คู่ความได้เจรจาหาทางออกในข้อพิพาทที่เกิดขึ้นด้วยความสะดวก รวดเร็ว ประหยัด และเป็นธรรม ทั้งนี้ สำนักงานศาลยุติธรรมได้นำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท ตั้งแต่การยื่นคำร้องขอไกล่เกลี่ยข้อพิพาทผ่านระบบ CIOs หรือ E-Filing ของสำนักงานศาลยุติธรรมไปจนถึงเข้าสู่กระบวนการไกล่เกลี่ยเจรจาระหว่างคู่ความผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ต่างๆ เช่น วีดิโอคอนเฟอร์เรนซ์

แอปพลิเคชันไลน์ หรือซูม เป็นต้น ทำให้คู่ความสามารถใกล้เคียงข้อพิพาทได้อย่างสะดวกมากยิ่งขึ้น ไม่ต้องเดินทางมาศาล ประหยัดค่าใช้จ่ายในการเดินทาง และลดปริมาณคดีเข้าสู่ศาล

๔) สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

(๑) ควรจัดทำสรุปประเด็นสำคัญที่ได้มีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญโดยการนำคำวินิจฉัยจากหลาย ๆ คดีที่มีประเด็นเดียวกันหรือใกล้เคียงกันมาศึกษาวิเคราะห์และจำแนกหมวดหมู่ของข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย ตลอดจนคำวินิจฉัยที่เกี่ยวข้องข้องในคดี และเผยแพร่ผ่านสื่อสิ่งพิมพ์หรือสื่อดิจิทัล เพื่อให้ประชาชนรับทราบถึงแนวทางการวินิจฉัยของศาลในข้อเท็จจริงที่มีลักษณะอย่างเดียวกันหรือทำนองเดียวกัน ทั้งยังสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการออกกฎหมายหรือแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายได้อีกด้วย ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

ในแต่ละปีงบประมาณมีการจัดทำสรุปบรรทัดฐานคำวินิจฉัยและคำสั่งศาลรัฐธรรมนูญเพื่อลงพิมพ์ในหนังสือรายงานประจำปีของศาลรัฐธรรมนูญเผยแพร่ทั้งในรูปแบบสื่อสิ่งพิมพ์และเอกสารอิเล็กทรอนิกส์

ผู้จัดทำโครงการได้ดำเนินการเผยแพร่สื่อเนื้อความรู้เกี่ยวกับศาลรัฐธรรมนูญ กฎหมายรัฐธรรมนูญ และสิทธิเสรีภาพของประชาชนภายใต้รัฐธรรมนูญ ผ่านสื่อออนไลน์ จำนวน ๓ ช่องทางประกอบด้วย

๑) ช่องทาง Line Official Account สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

๒) ช่อง Youtube สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

๓) ช่องทางเว็บไซต์ (Web Content) สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

เพื่อพัฒนาช่องทางการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของประชาชนผ่านสื่อสังคมออนไลน์ สร้างการรับรู้ที่เข้าถึงได้ง่าย เข้าใจง่าย รวดเร็ว ครอบคลุมทั่วถึงในเวลาอันรวดเร็ว โดยมีการนำคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนและเป็นคำวินิจฉัยที่น่าสนใจมาจัดทำองค์ความรู้ในรูปแบบที่น่าสนใจดังนี้

๑. ช่องทาง Line Official Account สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

๑.๑ ผลิต Infographic ในส่วนของคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญ ประกอบด้วย

เรื่องที่ ๓ กระบวนการการโต้แย้งว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ และตัวอย่างคดีคำวินิจฉัยที่ ๒/๒๕๖๒

เรื่องที่ ๔ ตัวอย่างคดีคำวินิจฉัยที่ ๖ - ๗/๒๕๖๑

เรื่องที่ ๕ กระบวนการใช้สิทธิ กรณีถูกละเมิดสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ และตัวอย่างคดีคำวินิจฉัย ที่ ๔/๒๕๖๓

๑.๒ เผยแพร่ข่าวสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ (Press Release) ซึ่งเป็นคดีที่สำคัญและน่าสนใจ

๒. ช่อง Youtube สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ ในส่วนของคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญ ประกอบด้วย

๒.๑ ผลิตภาพยนตร์สั้น

เรื่องที่ ๑ คดีความรับผิดชอบของผู้แทนนิติบุคคล (คำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่ ๑๒/๒๕๕๕)

เรื่องที่ ๒ คดีองค์ประชุม (คำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่ ๒/๒๕๕๑)

เรื่องที่ ๓ คดีการยื่นภาษีและเสียภาษีของสามีมรรยา (คำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่ ๑๗/๒๕๕๕)

เรื่องที่ ๔ คดี พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (คดีคนพิการ) (คำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่ ๑๕/๒๕๕๕)

๒.๒ ผลิตภัณฑ์ประเภทเสียง (Podcast)

เรื่องที่ ๒ คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ

เรื่องที่ ๔ เรื่องเล่าจากคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ

๓. ช่องทางเว็บไซต์ (Web Content) สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ ในส่วนของคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญ ประกอบด้วย

เรื่องที่ ๑๖ คำวินิจฉัยที่ ๒๑/๒๕๔๖ : เสรีภาพของสตรีในการเลือกใช้นามสกุล

เรื่องที่ ๑๗ คำวินิจฉัยที่ ๑๒/๒๕๕๒ : เสรีภาพในการประกอบอาชีพ

เรื่องที่ ๑๘ คำวินิจฉัยที่ ๑๓/๒๕๕๖ : สิทธิในทรัพย์สินของผู้ครอบครองอสังหาริมทรัพย์

เรื่องที่ ๑๙ คำวินิจฉัยที่ ๖ - ๗/๒๕๖๑ : สิทธิในการต่อสู้ของคดีจำเลยในคดีอาญา

เรื่องที่ ๒๐ คำวินิจฉัยที่ ๔/๒๕๖๓ : สิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกายของหญิง

ปัจจุบันสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญได้มีประกาศสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ เรื่อง การแบ่งส่วนราชการและการบังคับบัญชาภายในสำนัก สถาบัน วิทยาลัย กอง และกลุ่มงานในสังกัดสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๔ โดยได้จัดตั้งสำนักมาตรฐานคดีรัฐธรรมนูญซึ่งประกอบไปด้วยกลุ่มงานส่งเสริมมาตรฐานงานคดี และกลุ่มงานพัฒนามาตรฐานงานคดี ที่มีอำนาจหน้าที่โดยตรงในการศึกษา ค้นคว้า รวบรวม ข้อมูลกฎหมาย และวิชาการเกี่ยวกับทฤษฎี แนวคำวินิจฉัยหรือคำสั่งของศาลรัฐธรรมนูญ จัดทำแนวหรือบรรทัดฐานคำวินิจฉัยหรือคำสั่งของศาลรัฐธรรมนูญ ซึ่งครอบคลุมถึงการนำคำวินิจฉัยจากหลาย ๆ คดีที่มีประเด็นเดียวกันหรือใกล้เคียงกันมาศึกษาวิเคราะห์และจำแนกหมวดหมู่ของข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย ตลอดจนคำวินิจฉัยที่เกี่ยวข้องข้องในคดี ซึ่งในอนาคตจะได้เผยแพร่ให้ประชาชนรับทราบถึงแนวทางการวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในข้อเท็จจริงที่มีลักษณะอย่างเดียวกันหรือทำนองเดียวกัน ทั้งยังสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการตรากฎหมายหรือแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายได้อีกด้วย

(๒) ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพสำหรับทุกปีงบประมาณ กำหนดไว้ว่า ผลของคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญเป็นบรรทัดฐานมีผลผูกพันกับองค์กรตามรัฐธรรมนูญ หน่วยงานของรัฐ และเจ้าหน้าที่ของรัฐ ร้อยละ ๑๐ ในขณะที่มาตรา ๒๑๑ วรรคสี่ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติไว้อยู่แล้วว่า คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญให้เป็นเด็ดขาดมีผลผูกพัน รัฐสภา คณะรัฐมนตรี ศาล องค์กรอิสระ และหน่วยงานของรัฐ ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพที่กำหนดไว้เช่นนี้ จึงไม่อาจวัดผลเชิงคุณภาพได้อย่างแท้จริง

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญได้กำหนดตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ : ผลของคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ เป็นบรรทัดฐานมีผลผูกพันกับองค์กรศาลรัฐธรรมนูญ หน่วยงานของรัฐ ร้อยละ ๑๐๐ สำหรับทุกปีงบประมาณ ในปีงบประมาณ ๒๕๖๕ หน่วยงานได้ปรับเปลี่ยนตัวชี้วัดเชิงคุณภาพเป็น ร้อยละของคดีที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัยและคำสั่งแล้วเสร็จต่อเรื่องที่เข้าสู่ศาลรัฐธรรมนูญในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ร้อยละ ๗๕

๕) ควรผลักดันการบังคับใช้กฎหมายให้เกิดประสิทธิภาพเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม โดยมุ่งเน้นให้ประชาชนเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมและได้รับการปฏิบัติตามกระบวนการยุติธรรมที่เท่าเทียมกันและเป็นธรรม ตลอดจนการพัฒนาและปรับปรุงกระบวนการและการดำเนินการตามกระบวนการยุติธรรมให้เป็นที่ยอมรับสากล

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

สำหรับการอำนวยความสะดวกให้ประชาชนเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมและได้รับการปฏิบัติตามกระบวนการยุติธรรมที่เท่าเทียมกันและเป็นธรรม ในปัจจุบันข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๗ ได้กำหนดช่องทางการยื่นคำร้องหรือหนังสือต่อศาลรัฐธรรมนูญไว้ ๓ ช่องทาง ดังนี้

๑) ยื่นต่อศาลรัฐธรรมนูญด้วยตนเองหรือมอบฉันทะให้บุคคลอื่นดำเนินการแทน

๒) ส่งทางไปรษณีย์

๓) ส่งทางระบบงานคดีรัฐธรรมนูญอิเล็กทรอนิกส์ หรือสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศประเภทอื่นที่ศาลกำหนด ทั้งนี้ เป็นไปตามประกาศศาลรัฐธรรมนูญ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการยื่นคำร้องทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และประกาศสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ เรื่อง ข้อปฏิบัติและเงื่อนไข ประเภท รูปแบบ และขนาดของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้ในการยื่นคำร้องหรือหนังสือขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยหรือเอกสารอื่นใดทางระบบงานคดีรัฐธรรมนูญอิเล็กทรอนิกส์โดยสามารถศึกษารายละเอียดได้ทาง www.constitutionalcourt.or.th หัวข้อ “ยื่นคำร้องทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Filing)” และผู้ยื่นคำร้องหรือหนังสือขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยหรือเอกสารอื่นใดในช่องทางนี้ย่อมมีหน้าที่ติดตามความคืบหน้าหรือผลของคำวินิจฉัยหรือคำสั่งเกี่ยวกับคำร้องหรือเอกสารที่ได้ยื่นไว้ ซึ่งสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญจะแจ้งผ่านทางระบบงานคดีรัฐธรรมนูญอิเล็กทรอนิกส์ที่ได้ลงทะเบียนทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ หรือช่องทางอื่นตามที่ได้แจ้งไว้ในคำร้องหรือเอกสารอื่นใด

นอกจากนั้น ประชาชนสามารถขอรับคำปรึกษาด้านกฎหมายได้ ๓ ช่องทาง ดังนี้

๑) ติดต่อด้วยตนเอง ณ ที่ทำการศาลรัฐธรรมนูญ อาคารราชบุรีดิเรกฤทธิ์ ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๕๐ ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

๒) ติดต่อทางโทรศัพท์ หมายเลข ๐ ๒๑๔๒ ๕๐๗๔ และหมายเลข ๐ ๒๑๔๒ ๕๐๗๕ หรือสายด่วน (Call center) ๑๒๐๑ ในวันและเวลาราชการ

๓) ติดต่อทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ผ่านเว็บไซต์ศาลรัฐธรรมนูญ (www.constitutionalcourt.or.th) ภายใต้ชื่อ “ปรึกษาคดีรัฐธรรมนูญ” หรือทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) office@constitutionalcourt.or.th

ดังนั้น ประชาชนจึงสามารถสอบถามความคืบหน้าของการดำเนินงานในกระบวนการยุติธรรมหรือขอรับคำปรึกษาด้านกฎหมายตามช่องทางที่กล่าวมาแล้วข้างต้น

๒.๒๖ หน่วยงานขององค์กรอิสระและองค์กรอัยการ

๑) การจัดสรรงบประมาณขององค์กรอิสระแม้รัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย จะกำหนดไว้ว่า รัฐต้องจัดสรรให้เพียงพอต่อการปฏิบัติหน้าที่ แต่ด้วยข้อจำกัดของงบประมาณสำหรับหน่วยงานขององค์กรอิสระที่มีกองทุนอยู่ในความรับผิดชอบ สำนักงานงบประมาณใช้แนวทางให้นำเงินจาก

กองทุนมาใช้มากขึ้น ดังนั้น ในเอกสารงบประมาณ (เล่มขาวคาดแดง) นอกจากงบประมาณที่หน่วยงานขององค์กรอิสระได้รับในแต่ละปีแล้วควรแสดงเงินจากกองทุนที่นำมาสมทบในแต่ละปีด้วย

๒) หน่วยงานขององค์กรอิสระควรร่วมกับกรมบัญชีกลางปรับปรุงระบบการติดตามการเบิกจ่ายงบประมาณให้เหมาะสม เพราะปัจจุบันหน่วยงานขององค์กรอิสระจะเบิกงบประมาณจากคลังไปทั้งก่อน สถานะการเบิกจ่ายเงินในระบบ GFMS ของกรมบัญชีกลางจึงปรากฏเป็นร้อยละ ๑๐๐ ทั้งที่การเบิกจ่ายจริงไม่เป็นไปตามที่ปรากฏ

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

รูปแบบเอกสารงบประมาณ ฉบับที่ ๓ (เล่มคาดแดง) ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้กำหนดให้หน่วยรับงบประมาณแสดงเงินนอกงบประมาณที่นำมาสมทบกับงบประมาณรายจ่ายประจำปี โดยให้จำแนกประเภทเงินนอกงบประมาณ คือ

๑. เงินรายได้
๒. เงินหมุนเวียน (หมายถึง กองทุน กองทุนหมุนเวียน เงินทุน เงินทุนหมุนเวียน เงิน หรือ เงินหมุนเวียน)
๓. เงินช่วยเหลือจากต่างประเทศ
๔. เงินอุดหนุนและเงินบริจาค
๕. เงินกู้ในประเทศ
๖. เงินกู้ต่างประเทศ
๗. อื่น ๆ

สำหรับรายละเอียดเงินนอกงบประมาณที่นำมาสมทบกับงบประมาณรายจ่ายประจำปี ระดับรายการสามารถดูได้ที่เอกสารงบประมาณ ฉบับที่ ๗ (เล่มคาดชมพู) ส่วนที่ ๒

๓) สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

(๑) ตามที่พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ กำหนดให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินต้องตรวจสอบรายงานการเงินหน่วยงานของรัฐ (ประมาณ ๘,๓๖๔ หน่วยงาน) ให้แล้วเสร็จภายใน ๑๘๐ วัน นับแต่วันสิ้นสุดปีงบประมาณ และร่วมกับองค์กรอื่นในการตรวจสอบโครงการที่ขอรับการจัดสรรงบประมาณที่มีการประเมินความเสี่ยงต่อการทุจริตเชิงนโยบายให้ครบทั้งสิ้นภายในปี ๒๕๖๕ ซึ่งคาดว่าจะมีจำนวนโครงการนับพันโครงการ อันเป็นภาระงานที่เพิ่มขึ้นจากเดิมมาก รัฐบาลควรพิจารณาสนับสนุนงบประมาณให้เพียงพอและเหมาะสมกับการปฏิบัติงาน เพื่อให้เกิดความเรียบร้อยและบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ตามกฎหมาย

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินขอรับการจัดสรรงบประมาณเพื่อจัดสรรเป็นค่าจ้างและค่าตอบแทนพิเศษพนักงานสมทบตรวจเงินแผ่นดินเพื่อช่วยงานตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน จำนวน ๑๓๓.๕๔๓๗ ล้านบาท แต่ไม่ได้รับการเสนอตั้งงบประมาณจากสำนักงานงบประมาณ

(๒) นโยบายการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕ ในการพัฒนาระบบบริการและการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการองค์กรและการตรวจเงินแผ่นดินเพื่อรองรับภารกิจที่เพิ่มขึ้นและการเปลี่ยนแปลงของสังคมยุคดิจิทัล ดังนั้น สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินควรพิจารณาดำเนินโครงการพัฒนาระบบสำนักงานคอมพิวเตอร์ (e-Office) อย่างต่อเนื่อง

โดยอาจนำเงินกองทุนเพื่อการพัฒนาการตรวจเงินแผ่นดินหรือเสนอขอรับการสนับสนุนงบประมาณ เพื่อให้การดำเนินโครงการดังกล่าวแล้วเสร็จตามเป้าหมายและระยะเวลาที่กำหนด

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้รับการจัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินโครงการพัฒนาระบบสำนักงานอิเล็กทรอนิกส์ (e - office) จำนวน ๒๑.๔๓๔๓ ล้านบาท โดยลงนามในสัญญาจ้างไปเมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๔ คาดว่าหลังนำระบบสำนักงานอิเล็กทรอนิกส์ (e - office) มาใช้จะสามารถพัฒนาและยกระดับขีดความสามารถของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในการสนับสนุนการปฏิบัติงาน และสามารถบูรณาการข้อมูลและสนับสนุนการบริหารจัดการภายในของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

(๓) ควรเพิ่มจำนวนบุคลากรและเทคโนโลยีเพื่อรองรับปริมาณงานที่เพิ่มมากขึ้น ตามที่พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗๑ บัญญัติให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตรวจสอบรายงานการเงินที่หน่วยงานของรัฐส่งให้ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณหรือตามที่ได้ตกลงกับกระทรวงการคลัง และการที่พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ เปิดโอกาสให้ผู้สอบบัญชีที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเห็นชอบเข้ามามีส่วนช่วยในการตรวจสอบรายงานการเงินของหน่วยงานของรัฐ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินควรกำหนดมาตรฐานของผู้สอบบัญชีดังกล่าวรวมทั้งกำหนดแนวทางเรื่องการรักษาความลับของทางราชการเพื่อใช้สำหรับผู้สอบบัญชีดังกล่าวด้วย

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๖ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินมีการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการตรวจเงินแผ่นดินที่สำคัญ ดังนี้

- โครงการพัฒนาต้นแบบปัญญาประดิษฐ์เพื่อการตรวจสอบ (Artificial Intelligence For Audit : AI For Audit) เพื่อนำเทคโนโลยีขั้นสูงมาช่วยในการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตรวจสอบและสนับสนุนให้บุคลากรของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินมีความเชี่ยวชาญในทักษะขั้นสูงในการวิเคราะห์ข้อมูล รวมทั้งช่วยให้หน่วยรับตรวจและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีความเชื่อมั่นต่อกระบวนการปฏิบัติงานตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินมากยิ่งขึ้น

- การจัดทำระบบบริหารจัดการการตรวจสอบรายงานการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (The Financial Audit in Local Government Management System : FAMS) เพื่อช่วยอำนวยความสะดวกให้กับเจ้าหน้าที่ผู้ตรวจสอบรายงานการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการเตรียมความพร้อมสำหรับการปฏิบัติงานตรวจสอบการเงินแบบดิจิทัลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

- โครงการพัฒนาการตรวจเงินแผ่นดินอิเล็กทรอนิกส์แบบบูรณาการ (Thailand Smart e-Audit : TSEA) เพื่อการบริหารและสนับสนุนงานตรวจสอบที่ทันสมัย สนับสนุนการตัดสินใจอย่างรวดเร็วทันต่อเหตุการณ์ ตอบสนองความต้องการใช้งานตามหน้าที่และอำนาจ และสามารถเชื่อมโยง แลกเปลี่ยน และใช้ประโยชน์ร่วมกัน ระหว่างฐานข้อมูลภายในสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินและหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบ

- โครงการพัฒนาระบบระบบสำนักงานอิเล็กทรอนิกส์ (e - office) เพื่อให้มีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาช่วยสนับสนุนการปฏิบัติงานที่มีความทันสมัย รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ช่วยลดต้นทุนและ

ค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการ โดยใช้เอกสารอิเล็กทรอนิกส์ และลงนามอิเล็กทรอนิกส์ แทนการลงนามในกระดาษตามมาตรฐาน

ในด้านการเพิ่มจำนวนบุคลากรในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินขอรับการจัดสรรงบประมาณเพื่อจัดสรรเป็นค่าจ้างและค่าตอบแทนพิเศษพนักงานสมทบตรวจเงินแผ่นดินเพื่อช่วยงานตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน จำนวน ๑๓๓.๕๔๓๗ ล้านบาท แต่ไม่ได้รับการเสนอตั้งงบประมาณจากสำนักงบประมาณ

สำหรับการเปิดโอกาสให้ผู้สอบบัญชีที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเห็นชอบเข้ามามีส่วนช่วยในการตรวจสอบรายงานการเงินของหน่วยงานของรัฐ คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินได้ออกระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยหลักเกณฑ์การพิจารณาให้ความเห็นชอบผู้สอบบัญชี พ.ศ. ๒๕๖๒ เพื่อให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินถือปฏิบัติเกี่ยวกับการพิจารณาให้ความเห็นชอบผู้สอบบัญชีเพื่อตรวจสอบรายงานการเงิน โดยผู้สอบบัญชีที่หน่วยรับตรวจสอบขอให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินพิจารณาให้ความเห็นชอบต้องมีคุณสมบัติและคุณลักษณะตามที่ระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินกำหนด โดยระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยหลักเกณฑ์การพิจารณาให้ความเห็นชอบผู้สอบบัญชี พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๒ กำหนดให้ผู้สอบบัญชีต้องตรวจสอบและรายงานผลการตรวจสอบรายงานการเงินตามนโยบายการตรวจเงินแผ่นดิน และหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินตามที่คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินกำหนด ทั้งนี้หลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดิน ภาค ๑ มาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินทั่วไป ข้อ ๔ ความเคร่งครัดในจริยธรรมแห่งวิชาชีพการตรวจเงินแผ่นดิน ระบุให้ผู้ตรวจสอบต้องเคร่งครัดในจริยธรรมแห่งวิชาชีพในการตรวจเงินแผ่นดิน อันได้แก่ ความซื่อตรง (Integrity) ความเป็นอิสระ เที่ยงธรรม และเป็นกลาง (Independence and objectivity) ความรู้ความสามารถ (competence) การปฏิบัติตนเยี่ยงวิชาชีพ (professional behaviour) และความโปร่งใส และการรักษาความลับ (transparency and confidentiality)

(๔) ควรกำหนดรูปแบบการตรวจสอบรายงานการเงินของหน่วยงานของรัฐใหม่ เพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ และรายงานผลการตรวจสอบจะต้องมีรูปแบบและเนื้อหาที่เข้าใจง่ายซึ่งจะได้รับความสนใจจากประชาชนมากขึ้น

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินจัดทำรายงานผลการตรวจสอบรายงานการเงินของหน่วยงานของรัฐตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ มาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไป และหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดิน อย่างไรก็ตามสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้มีการสรุปรายงานผลการตรวจสอบที่สำคัญ โดยจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ในรูปแบบที่สามารถเข้าใจได้ง่าย เพื่อเผยแพร่และสร้างการรับรู้ให้แก่ประชาชนผ่านช่องทางประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน อาทิเช่น เว็บไซต์ เฟสบุ๊ก ทวิตเตอร์ เป็นต้น

๔) สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

(๑) ควรปรับเปลี่ยนวิธีการให้ความรู้และความเข้าใจในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขให้แก่เด็กและเยาวชน รวมทั้งสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมในรูปแบบต่าง ๆ เพิ่มขึ้น เช่น การสื่อสารผ่านป้ายโฆษณา สื่อแอนิเมชัน (Animation) หนังสั้น เป็นต้น

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

คณะกรรมการการเลือกตั้ง และสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง มีการดำเนินการให้ความรู้และความเข้าใจในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยตระหนักว่า สถานการณ์ทางการเมืองในปัจจุบันจำเป็นต้องแก้ไขโดยเร่งด่วน ด้วยการสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยการส่งเสริม สนับสนุน และบูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐ สถาบันการศึกษา และองค์กรภาคประชาสังคม ในการสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องแก่ประชาชนเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข การมีส่วนร่วมทางการเมือง หรือการมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการเลือกตั้ง และการให้ความรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับรัฐธรรมนูญ เพื่อให้การออกไปใช้สิทธิออกเสียงเป็นไปโดยอิสระ ปราศจากการครอบงำ และคำนึงถึงประโยชน์ของประเทศเป็นสำคัญ ซึ่งหัวใจหลักในการแก้ไขปัญหาครั้งนี้จึงอยู่ที่ “การสร้างต้นน้ำให้ใสสะอาด” ประชาชนทุกระดับในฐานะเจ้าของอำนาจอธิปไตยให้มีคุณลักษณะของพลเมืองคุณภาพ นั่นคือ การปลูกฝังแนวคิดความเป็นพลเมือง สร้างความตระหนักถึง “หน้าที่” และ “ความรับผิดชอบ” ในฐานะพลเมืองที่มีจิตสำนึกสาธารณะและมีการดำเนินชีวิตตามวิถีประชาธิปไตย

โดยมียุทธศาสตร์ในการสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ด้วยการสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมในรูปแบบต่าง ๆ เพิ่มขึ้น เพื่อให้ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายอย่างทั่วถึงในทุกระดับ อย่างต่อเนื่อง ผ่านกระบวนการปลูกฝัง (Socialization) อย่างเป็นระบบ ด้วยการให้การศึกษาเพื่อสร้างพลเมืองคุณภาพ (Civic Education) ภายใต้กรอบยุทธศาสตร์ ๓ ด้าน ดังนี้

๑. ยุทธศาสตร์พัฒนาศักยภาพองค์กรเครือข่าย

๑.๑ พัฒนาและเพิ่มขีดความสามารถให้ศูนย์ส่งเสริมพัฒนาประชาธิปไตย (ศส.ปชต.) เป็นศูนย์กลางการส่งเสริมประชาธิปไตย

๑.๒ พัฒนาหมู่บ้านไม่ขายเสียง เป็นหมู่บ้านพลเมืองดีวิถีประชาธิปไตย

๑.๓ พัฒนาช่องทางการสื่อสารผ่านดีเจประชาธิปไตย

๑.๔ พัฒนาทักษะวิทยากร ในการถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๒. ยุทธศาสตร์เสริมสร้างกระบวนการปลูกฝังอย่างยั่งยืน

คณะกรรมการการเลือกตั้ง และสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง เล็งเห็นว่า การสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข จะต้องเริ่มต้นจากการปลูกฝังค่านิยมและทัศนคติที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมือง การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และการมีวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย โดยการน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต ด้วยกระบวนการ ดังนี้

๒.๑ พัฒนาแนวทางการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระสังคม ๔ ช่วงชั้น

๒.๒ พัฒนาหลักสูตรพิเศษ สำหรับการจัดการเรียนการสอนนักศึกษาวิชาทหาร ลูกเสือ และเนตรนารี

๒.๓ สร้างการเรียนรู้ประชาธิปไตยในกลุ่มเยาวชนทั้งในและนอกสถานศึกษา

๒.๔ สร้างพลเมืองคุณภาพ โดยมี ศส.ปชต. เป็นกลไกบูรณาการในการขับเคลื่อนขยายผลร่วมกับเครือข่ายประชาธิปไตยในแต่ละพื้นที่

๓. ยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนเชิงบูรณาการร่วมกัน

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ได้บูรณาการต่อยอดความร่วมมือกับเครือข่ายหน่วยงานภาครัฐ คือ กรมการปกครอง กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กรมการพัฒนาชุมชน กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ และกรมกิจการผู้สูงอายุ ซึ่งแต่ละหน่วยงานมีเครือข่ายและกลุ่มเป้าหมายที่เข้มแข็งในพื้นที่ มาร่วมสนับสนุนการดำเนินการให้สัมฤทธิ์ผล โดยแต่เดิมนั้นมีสำนักงานคณะกรรมการการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) เป็นฝ่ายสนับสนุนการจัดกิจกรรม

ผลจากการบูรณาการความร่วมมือดังกล่าว นำมาสู่เป้าหมายร่วมกันในการผลักดันแนวทางการให้การศึกษาเพื่อสร้างพลเมือง (Civic Education) เป็นนโยบายของรัฐบาลและเป็นวาระแห่งชาติ (National Agenda) ภายใต้กรอบเนื้อหาหลักในการให้การศึกษาเกี่ยวกับการสร้างพลเมืองคุณภาพ ดังนี้

๓.๑ การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๓.๒ การสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย

๓.๓ การยึดมั่นในสถาบันหลักของชาติ

๓.๔ ความผูกพัน ความภาคภูมิใจในประวัติศาสตร์ ประเพณี วิถีชีวิต และค่านิยมที่ดีของ

สังคมไทย

๓.๕ คุณลักษณะความเป็นพลเมืองระบอบประชาธิปไตย

๓.๖ การมีส่วนร่วมทางการเมือง และการตรวจสอบการเลือกตั้งให้สุจริตและเที่ยงธรรม

๓.๗ การเสริมสร้างวิถีประชาธิปไตยในชีวิตประจำวัน

๓.๘ การดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

และเพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ใน ๓ ด้าน ดังกล่าว คณะกรรมการการเลือกตั้ง ได้มีคำสั่งแต่งตั้งที่ปรึกษา คณะกรรมการและคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เพื่อกำหนดนโยบายแนวทางและวิธีการในการส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความเป็นพลเมืองดีวิถีประชาธิปไตย ทั้งในสถานศึกษาและการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) แก่ประชาชนหน่วยงานของรัฐ สถาบันการศึกษา องค์กรเอกชน การส่งเสริมและการพัฒนาศูนย์ส่งเสริมพัฒนาประชาธิปไตย (ศส.ปชต.) ร่วมกับเครือข่ายประชาธิปไตย และการพัฒนาสื่อสารสนเทศเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ความเป็นพลเมืองคุณภาพ โดยกำหนดแนวทางวิธีการพัฒนาช่องทางการสร้างความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนผ่านสื่อสารสนเทศ เพื่อให้นักเรียน นักศึกษา ครูอาจารย์ในสถานศึกษาและการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถาบันการศึกษา องค์กรเอกชน องค์กรเครือข่าย และประชาชนทั่วไป ได้รับข้อมูลข่าวสาร สารความรู้อย่างถูกต้องต่อเนื่องและทันเหตุการณ์ และสามารถนำไปถ่ายทอดความรู้ต่อกลุ่มเป้าหมายที่มีความหลากหลาย ผ่านทางแอปพลิเคชัน Civic Education บนโทรศัพท์เคลื่อนที่แบบสมาร์ตโฟน

นอกจากนี้ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ยังได้มีการปรับเปลี่ยนวิธีการให้ความรู้และความเข้าใจในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ผ่านทางช่องทางการสื่อสารในรูปแบบใหม่ด้วยการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ให้เกิดประโยชน์ เช่น การจัดทำสื่อวีดิทัศน์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ในห้องภาพยนตร์และห้องอื่น ๆ ในศูนย์ศึกษาประชาธิปไตย สื่อประชาสัมพันธ์ คลิปวิดีโอภายใต้แนวคิดประชาธิปไตยสีขาว แอปพลิเคชัน Smart Vote (เป็นแหล่งรวบรวมข้อมูลและความรู้เกี่ยวกับการเลือกตั้งและการออกเสียงประชามติ รวมถึงการอำนวยความสะดวกแก่ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง)

แอปพลิเคชันตาสับปรด (เป็นช่องทางในการแจ้งเบาะแสข้อมูลเกี่ยวกับการกระทำความผิดและทุจริตการเลือกตั้ง และการออกเสียงประชามติ) รวมถึงการประชาสัมพันธ์ส่งผ่านความรู้ผ่านช่องทาง Website ของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง และสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด รวมถึงสื่อสังคมออนไลน์ ในรูปแบบของ Facebook Line Youtube และ Twitter โดยยังคงวิธีการให้ความรู้และความเข้าใจผ่านทาง สื่อออนไลน์ เช่น สื่อสิ่งพิมพ์ โทรทัศน์ วิทยุ หอกระจายข่าว เป็นต้น

(๒) ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ได้ขอตั้ง งบประมาณสำหรับกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง จำนวนเงิน ๗๐๗,๓๑๐,๔๐๐ บาท แต่ไม่ได้รับการจัดสรร โดยสำนักงบประมาณให้เหตุผลว่าควรนำเงินทุนหมุนเวียนหรือเงินนอกงบประมาณที่มีอยู่ มาจัดสรรเป็นเงินอุดหนุนแก่พรรคการเมืองได้ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งเห็นว่าทำไม่ได้ และอาจจะทำให้พรรคการเมืองไม่ได้รับวงเงินจัดสรรตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย พรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๗๘ (๒) ด้วย ทั้งนี้ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้โต้แย้งว่า เงินกองทุนเพื่อพัฒนาพรรคการเมืองนั้น ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๗๘ (๒) ประกอบมาตรา ๘๑ (๒) กำหนดให้วงเงินที่ได้รับการจัดสรรเป็นเงินอุดหนุน แก่พรรคการเมือง เป็นเงินที่ได้รับจากงบประมาณรายจ่ายไม่น้อยกว่าร้อยละห้าสิบแต่ไม่เกินร้อยละเจ็ดสิบ และมาตรา ๘๑ (๒) กำหนดให้วงเงินที่นำมาจัดสรรเพื่อใช้จ่ายในการบริหารกองทุน และดำเนินกิจการ ของคณะกรรมการการเลือกตั้ง และสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง เป็นเงินที่ได้รับจากงบประมาณ รายจ่ายไม่เกินร้อยละสามสิบ ดังนั้น เมื่อเกิดข้อโต้แย้งขึ้นระหว่างหน่วยงานดังกล่าว จึงเห็นควร ที่สำนักงบประมาณและสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งจะต้องริบหาข้อยุติร่วมกันโดยด่วน เพื่อมิให้ เกิดปัญหาขัดข้อง ซึ่งจะเกิดความเสียหายและอาจจะผิดกฎหมายและเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญได้

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการปฏิรูปฯ ตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงบประมาณได้แจ้งกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองว่าสามารถนำงบประมาณที่ได้ สะสมไว้หรือเงินนอกงบประมาณมาใช้ได้ ไม่ใช่สามารถใช้ได้เฉพาะงบประมาณที่ได้รับจัดสรร แต่ทั้งนี้ คณะกรรมการกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองและคณะกรรมการการเลือกตั้งยังไม่ได้เห็นพ้องกับ ความเห็นของสำนักงบประมาณ เนื่องจากไม่มีกฎหมายรองรับให้คณะกรรมการการเลือกตั้งดำเนินการได้ แต่อย่างไรก็ตามเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาอย่างที่ผ่านมาและเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับพรรคการเมือง สำนักงาน คณะกรรมการการเลือกตั้งขอเสนอให้ผู้ที่เกี่ยวข้องเสนอตั้งงบประมาณให้กับกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรค การเมืองในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ด้วย

๕) สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ควรพิจารณา จัดสรรงบประมาณเพื่อแผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบเพิ่มมากขึ้น เพื่อรองรับ หน่วยงานที่ขอเข้าร่วมในแผนงานบูรณาการ ซึ่งในปัจจุบันมีอยู่เพียง ๒๙ หน่วยงาน จากจำนวน หน่วยงานที่ขอเข้าร่วมทั้งสิ้น ๖๒ หน่วยงาน ทั้งนี้ การปรับลดงบประมาณอาจจะทำให้ไม่เพียงพอต่อการ ดำเนินงาน จนอาจจะกระทบต่อแผนงานการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ และมี ผลกระทบต่อระดับคะแนน ITA และ CPI ในที่สุด ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้กว้างขวางยิ่งขึ้นเพื่อให้ ประชาชนได้รับรู้ว่าการแจ้งเบาะแสเรื่องการทุจริตมีรางวัลนำจับให้ร้อยละ ๑๕ แต่ไม่เกิน ๑๐๐ ล้านบาท ของมูลค่าความเสียหาย เพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมเป็นหูเป็นตาในการสอดส่อง ตระเวนตรา และแจ้ง เบาะแสการกระทำความผิด

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

ตามมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการจัดทำงบประมาณรายจ่ายบูรณาการ ได้มอบหมายผู้มีอำนาจกำกับแผนงานบูรณาการ โดยแต่งตั้งรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) เป็นประธานกรรมการจัดทำงบประมาณรายจ่ายบูรณาการ แผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบและมอบหมายให้สำนักงาน ป.ป.ช. เป็นหน่วยงานเจ้าภาพหลัก โดยให้คณะกรรมการฯ มีหน้าที่และอำนาจในการกำหนดหลักเกณฑ์ วัตถุประสงค์ ขอบเขตภารกิจ เป้าหมายร่วม แนวทางการดำเนินงาน ตัวชี้วัด พิจารณาโครงการ/กิจกรรมและงบประมาณรายจ่ายบูรณาการของแผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์วิธีการจัดทำงบประมาณรายจ่ายบูรณาการที่คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ และจัดทำข้อเสนอการจัดทำงบประมาณรายจ่ายบูรณาการ ส่งสำนักงานงบประมาณ

สำนักงาน ป.ป.ช. ในฐานะหน่วยงานเจ้าภาพแผนงานบูรณาการได้กำหนดกรอบการดำเนินงานของแผนงานบูรณาการ เพื่อให้มุ่งตอบสนองต่อยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ประเด็น การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ และเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามแผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ จำเป็นต้องดำเนินการร่วมกันทุกภาคส่วน จึงกำหนดให้มีกระบวนการดำเนินงานที่ครบถ้วน ตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ เพื่อให้หน่วยงานต่างๆ สามารถขับเคลื่อนการดำเนินงานภายใต้แนวทางการดำเนินงาน ทั้ง ๓ แนวทาง และกำหนดให้มีหน่วยงานรับผิดชอบหลักในแต่ละแนวทาง รวมทั้งมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการร่วมกัน

โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ คณะกรรมการจัดทำงบประมาณรายจ่ายบูรณาการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ เห็นชอบข้อเสนอการจัดทำงบประมาณรายจ่ายบูรณาการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ แผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ วงเงินงบประมาณจำนวนทั้งสิ้น ๒,๖๗๙.๐๐๑๑ ล้านบาท จำนวน ๖๒ หน่วยงาน และจัดส่งข้อเสนอของงบประมาณรายจ่ายบูรณาการให้สำนักงานงบประมาณ ต่อมาคณะรัฐมนตรีในคราวการประชุมเมื่อวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๖๓ มีมติเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ตามที่สำนักงานงบประมาณเสนอแผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบได้รับการจัดสรรงบประมาณ งบประมาณทั้งสิ้น ๖๐๙.๐๙๓๙ ล้านบาท จำนวน ๒๙ หน่วยงาน และในคราวการประชุมคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โดยคณะอนุกรรมการแผนงานบูรณาการ ๑ ได้พิจารณางบประมาณของแผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๖๓ แล้วมีมติปรับลดงบประมาณในภาพรวมของแผนงานบูรณาการ คงเหลืองบประมาณจำนวนทั้งสิ้น ๕๗๘.๐๐๐๐ ล้านบาท จำนวน ๒๙ หน่วยงาน ประกอบด้วย ๑๑ กระทรวง (๒๒ หน่วยงาน) ๓ ส่วนราชการไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรีกระทรวงหรือทบวง ๑ หน่วยงานของรัฐสภา และ ๓ หน่วยงานขององค์กรอิสระ

สำนักงาน ป.ป.ช. มีการบูรณาการกับหน่วยงานภาครัฐและภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนตามแผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ในการขับเคลื่อนงานสื่อสารเพื่อรณรงค์การป้องกันและปราบปรามการทุจริตไปสู่สาธารณะชนอย่างมีเอกภาพไปสู่เป้าหมายเดียวกันตามแผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ เพื่อให้ประชาชนรับรู้ถึงผลการดำเนินงานและประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ เพื่อปลูกกระแสสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริตในทุกรูปแบบ และสร้างการมีส่วนร่วมในการแจ้งเบาะแสการทุจริตผ่านช่องทางการสื่อสารต่าง ๆ เช่น เว็บไซต์ Facebook ไลน์บัญชีทางการ ชื่อ สำนักงาน

ป.ป.ช. เป็นต้นรวมทั้งยังสามารถสอบถาม ให้ข้อเสนอแนะ แสดงความคิดเห็นได้ผ่าน web board ที่ได้เปิดให้บริการผ่านเว็บไซต์ของสำนักงาน ป.ป.ช.

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานดังกล่าวเป็นไปอย่างต่อเนื่อง และให้เกิดประโยชน์สูงสุด จึงเห็นควรสนับสนุนและอนุมัติวงเงินงบประมาณบูรณาการให้กับหน่วยงานภาครัฐ เพื่อจัดทำบูรณาการงานสื่อสารสร้างการรับรู้ถึงผลที่เกิดจากการทุจริต ปลุกฝังแนวคิดการแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนและส่วนร่วม ส่งเสริมค่านิยมในการไม่ยอม ไม่ทน และไม่เฉยต่อการทุจริตทุกรูปแบบ โดยเน้นพลังการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในสังคมโดยเฉพาะภาคประชาสังคม ซึ่งจะช่วยยกระดับภาพลักษณ์และความเชื่อมั่นในกระบวนการทำงานด้านป้องกันและปราบปรามการทุจริต จะทำให้สังคมไทยมีวัฒนธรรมสุจริตและมีค่า CPI ดีขึ้น

๖) สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

(๑) ควรมีการตั้งส่วนราชการในระดับภูมิภาคเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในการยื่นเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน เนื่องจากปัจจุบันแม้สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจะมีศูนย์ประสานงานสิทธิมนุษยชนในภูมิภาคแต่เป็นศูนย์ขนาดเล็กโดยใช้ในพื้นที่ของมหาวิทยาลัยและมีเจ้าหน้าที่จำนวนน้อย ไม่สามารถอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนเท่าที่ควร

(๒) ควรทบทวนโครงการที่ได้รับงบประมาณว่าสามารถทำให้ประชาชนเข้าใจเรื่องสิทธิมนุษยชนมากน้อยเพียงใด เนื่องจากปัจจุบันมีประชาชนส่วนหนึ่งอ้างถึงสิทธิที่ตนมีโดยมิได้คำนึงถึงหน้าที่และความรับผิดชอบต่อสังคม รวมทั้งใช้สิทธิโดยปราศจากขอบเขตและละเมิดสิทธิของผู้อื่น นอกจากนี้ควรกำหนดแผนงานเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องสิทธิมนุษยชนในระดับโรงเรียนเพื่อปลุกฝังเรื่องการใช้สิทธิที่ถูกต้องแก่เด็กและเยาวชน

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติรับทราบข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ วุฒิสภา และขอเรียนชี้แจง ดังนี้

๑. กรณีศูนย์ศึกษาและประสานงานด้านสิทธิมนุษยชนภูมิภาค ว่า หลักการในการจัดตั้งศูนย์ภูมิภาคหัวใจสำคัญ/วัตถุประสงค์หลักคือเพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงได้โดยง่าย และเพื่อให้ได้ข้อมูลที่รวดเร็ว โดยในส่วนของศูนย์ไม่ได้เป็นส่วนราชการเรื่องของงบประมาณและพื้นที่เป็นของมหาวิทยาลัย ส่วนความเห็นกรณีควรมีการตั้งส่วนราชการในระดับภูมิภาคนั้น คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติในฐานะองค์กรกลางการบริหารงานบุคคลในที่ประชุมครั้งที่ ๑๓/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ ได้มีมติเห็นชอบให้จัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติพื้นที่ภาคใต้ และกำหนดกรอบอัตรากำลังของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติพื้นที่ภาคใต้ โดยมีประกาศคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ลงวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๔ เรื่อง การแบ่งส่วนราชการภายในและขอบเขตหน้าที่และอำนาจของส่วนราชการในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๔ แล้ว

๒. กรณีควรทบทวนโครงการที่ได้รับงบประมาณว่าสามารถทำให้ประชาชนเข้าใจเรื่องสิทธิมนุษยชน ขอเรียนว่า กลุ่มเป้าหมายของโครงการตามแผนงานบูรณาการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้ดำเนินโครงการในพื้นที่ภาคใต้โดยมีกลุ่มเป้าหมายเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ดังนั้น ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ กลุ่มเป้าหมายจึงเป็นเครือข่ายภาคประชาชน ส่วนการดำเนินกิจกรรมในการส่งเสริมสิทธิมนุษยชนจะสะท้อนไปยังกิจกรรมต่าง ๆ ตามหน้าที่และอำนาจคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติกับกลุ่มเป้าหมายที่หลากหลายและพยายามดำเนินการให้ครบทุกภาค

ส่วน เช่น การดำเนินกิจกรรมจดหมายข่าวมุมมองสิทธิสำนักงานได้มีการส่งวารสารไปยังกรมราชทัณฑ์เพื่อให้ถึงกลุ่มเป้าหมาย คือ กลุ่มผู้ต้องขัง เป็นต้น กรณีการส่งเสริมความรู้ด้านสิทธิมนุษยชนในระดับโรงเรียน สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีกิจกรรม/โครงการด้านการส่งเสริมสิทธิมนุษยชนกับกลุ่มเป้าหมายในโรงเรียนอยู่แล้ว เช่น การจัดทำคู่มือการจัดการเรียนรู้สิทธิมนุษยชนศึกษาสำหรับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีที่มาจากการจัดทำบันทึกความร่วมมือการส่งเสริมด้านสิทธิมนุษยชน ระหว่าง สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ กับ กระทรวงศึกษาธิการ โดยมีความร่วมมือสำคัญประการหนึ่งในการพัฒนาเอกสารแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องสิทธิมนุษยชนสำหรับครูและอาจารย์เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน เป็นต้น

๓) สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ควรร่วมกับสำนักงบประมาณจัดสรรงบประมาณสำหรับใช้เป็นเงินบำเหน็จให้พนักงาน เพราะเงินบำเหน็จดังกล่าวถือเป็นสิ่งตอบแทนกรณีที่พนักงานปฏิบัติงานจนเกษียณอายุราชการ ถือเป็นขวัญกำลังใจและเป็นเงินสำหรับดูแลครอบครัวและรักษาสุขภาพยามเจ็บป่วย อนึ่ง สำนักงานควรเร่งพัฒนาระบบสารสนเทศที่มีลักษณะภาพบนแพลตฟอร์มที่ครอบคลุมการทำงานทั้งระบบเชื่อมโยงพัฒนาระบบดิจิทัลในการอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชน

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

ประเด็นที่ ๑ ข้อสังเกตเกี่ยวกับบำเหน็จของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน สำนักงานขอเรียนว่าการจัดสรรงบประมาณเพื่อใช้เป็นเงินบำเหน็จของพนักงานสำนักงาน โดยสำนักงานได้รับการจัดสรรเงินค่าตอบแทน ประเภทเงินบำเหน็จตามระเบียบว่าด้วยเงินบำเหน็จพนักงานและลูกจ้าง พ.ศ. ๒๕๔๔ ซึ่งถือเป็นเงินก้อนสุดท้ายเมื่อพนักงานสิ้นสุดการปฏิบัติงานจะต้องจ่ายเพื่อเป็นการดำรงชีวิตที่เหลืออยู่ รวมทั้งเป็นค่ารักษาพยาบาลของพนักงานเอง โดยเงินประเภทดังกล่าวสำนักงบประมาณได้จัดสรรให้สำนักงานอย่างต่อเนื่องจนกระทั่งปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินไม่ได้รับการจัดสรรเงินบำเหน็จเลยจากปัญหาดังกล่าวสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินได้พยายามชี้แจงข้อมูลความแตกต่างระหว่างเงินบำเหน็จและกองทุนสำรองเลี้ยงชีพกับในชั้นคณะกรรมการพิจารณาข้าราชการบำนาญราชบัณฑิตยสถานประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ วุฒิสภาและสภาผู้แทนราษฎร รัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยทุกฝ่ายมีความเห็นตรงกันว่า เงินบำเหน็จและกองทุนสำรองเลี้ยงชีพต่างก็มีกฎหมายรองรับเงิน ๒ ก้อนนี้ มีหลักการที่กฎหมายกำหนดแตกต่างกันไม่ซ้ำซ้อนกัน แต่สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินไม่ได้รับจัดสรรงบประมาณในส่วนดังกล่าว จึงมีการนำเงินเหลือจ่ายของสำนักงานมาใช้จ่ายสำหรับบำเหน็จให้กับพนักงานก่อน ซึ่งเรื่องนี้มีผลต่อขวัญและกำลังใจ ตลอดจนความรู้สึกมั่นคงหลังเกษียณอายุของพนักงานเป็นอย่างมาก ประกอบกับปัจจุบัน ได้มีการโอนบุคลากรของสำนักงานคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมายมาสังกัดสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินจำนวน ๔๕ คน เป็นผลให้การคาดการณ์งบประมาณสำหรับจ่ายเป็นเงินบำเหน็จตอบแทนให้กับพนักงานและลูกจ้างของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๘๘ ในการที่จะใช้เงินเหลือจ่ายของสำนักงานมีแนวโน้มสูงขึ้นทุกปี ซึ่งจากสถานการณ์ดังกล่าวคาดว่า เงินเหลือจ่ายอาจไม่เพียงพอสำหรับจ่ายให้ผู้ที่จะเกษียณในปีต่อๆ ไปรวมถึงภารกิจจำเป็นเร่งด่วนในการแสวงหาข้อเท็จจริง เพื่อแก้ไขปัญหาทุกข์ร้อนของประชาชน ที่อาจเกิดขึ้นได้อย่างปัจจุบันทันด่วน ไม่อาจรอในการจัดสรรงบประมาณในปีถัดไปได้ ทั้งนี้การใช้เงินเหลือจ่ายของสำนักงาน มีแผนการใช้จ่ายเงินเพื่อนำมาสมทบในการดำเนินกิจกรรม / โครงการตามภารกิจของผู้ตรวจการแผ่นดินที่ไม่ได้รับจัดสรรงบประมาณหรือได้รับจัดสรรงบประมาณไม่เพียงพอต่อการดำเนินงานในปี โดยคำนึงถึงประโยชน์ของประชาชนส่วนรวม

เป็นสำคัญ ดังนั้นในส่วนของการดำเนินงานเจ้าหน้าที่จึงควรได้รับการพิจารณาจัดสรรงบประมาณเพราะเป็นสิทธิตามกฎหมายที่ได้กำหนดไว้ชัดเจนแล้วแต่ต้น

ประเด็นที่ ๒ การพัฒนาระบบสารสนเทศของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินเพื่อครอบคลุมการทำงานทั้งระบบเชื่อมโยงพัฒนาระบบดิจิทัลในการอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชน โดยในการจัดทำค่าของงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ สำนักงานได้มีการขอรับการจัดสรรงบประมาณที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาแพลตฟอร์มเพื่ออำนวยความสะดวกของประชาชน การเพิ่มช่องทางและการติดตามข้อร้องเรียนของประชาชน รวมถึงการสนับสนุนการปฏิบัติงานของบุคลากรเพื่อนำไปสู่การพัฒนาระบบการปฏิบัติงานภายในของสำนักงานฯ จำนวน ๓ แพลตฟอร์มที่สำคัญได้แก่

- การจัดทำแพลตฟอร์มระบบติดตามการปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญ หมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ ที่ครอบคลุมหน้าที่และอำนาจของผู้ตรวจการแผ่นดินซึ่งแพลตฟอร์มดังกล่าวจะต้องมีการเชื่อมโยงร่วมกับหน่วยงานภายนอกเพื่อดำเนินการจัดทำ Check list เกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องในแต่ละกระทรวง ทบวง กรม ที่ยังไม่ดำเนินการปฏิบัติตามและบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด เพื่อให้สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินสามารถเห็นรายงานการเชื่อมโยงดังกล่าวผ่าน Check list ในระบบอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งหากพบว่ายังไม่มีการดำเนินการตามหมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ สำนักงานอาจเสนอต่อคณะรัฐมนตรีให้ทราบถึงการที่หน่วยงานของรัฐที่ยังมิได้ปฏิบัติให้ถูกต้องตามรัฐธรรมนูญ หมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ

- การจัดทำแพลตฟอร์มเพื่อสนับสนุนและอำนวยความสะดวก มีจุดประสงค์ที่สำคัญเพื่อให้ประชาชนมีช่องทางการติดตามเรื่องร้องเรียนผ่านตู้บริการออนไลน์ประจำภาครัฐให้สามารถใช้งานได้สะดวก รองรับบริการยืนยันตัวตนในรูปแบบดิจิทัลต่างๆ เพิ่มการแจ้งข้อมูลข่าวสารและประชาสัมพันธ์กิจการของสำนักงานฯ รวมทั้งให้ประชาชนสามารถติดตามเรื่องร้องเรียนที่ได้เสนอต่อสำนักงาน ว่าอยู่ในกระบวนการพิจารณาแล้วในขั้นตอนใดบ้าง โดยประชาชนสามารถเข้าเชื่อมโยงจากตู้บริการออนไลน์ประจำภาครัฐที่มีบริการที่ศูนย์ราชการ หรือสถานที่อื่น โดยการเสียบัตรประชาชนแล้วสามารถตรวจสอบสถานะดังกล่าวได้

- การจ้างพัฒนาระบบงบประมาณดิจิทัล ซึ่งปัจจุบันสำนักงานได้มีโปรแกรมพัฒนาขึ้นเพื่อใช้ในการชั่วคราว ในวงเงินที่ได้เคยมีการจัดจ้างทั้งสิ้น ๓๐๐,๐๐๐ บาท เพื่อทำระบบจัดทำแผนงบประมาณ การติดตามการเบิกจ่าย การติดตามสถานการณ์ใช้จ่ายงบประมาณตามแผน และได้มีการใช้งานตั้งแต่ปี ๒๕๕๘ จนถึงปัจจุบัน แต่โปรแกรมห้างกล่าวเมื่อสำนักงานฯ ได้มีการใช้มา ๔ ปี พบว่าเป็นโปรแกรมที่มีความซับซ้อนและยากต่อการใช้งานโดยบางเมนูไม่ได้ถูกใช้งาน และบางเมนูที่มีความจำเป็นต้องมีการใช้งานไม่ได้มีการกำหนดไว้ในระบบงบประมาณ จึงจำเป็นที่จะต้องพัฒนาระบบงานดังกล่าวเพื่อรองรับการปฏิบัติงานของบุคลากรของสำนักงานให้สามารถใช้งานระบบฯ ได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

๘) สำนักงานอัยการสูงสุด

(๑) ควรประสานข้อมูลกับสำนักงานศาลยุติธรรมเกี่ยวกับการตั้งสถานที่ทำการของศาล เพื่อให้มีการตั้งสำนักงานอัยการพื้นที่เดียวกันหรือใกล้เคียงกัน เนื่องจากปัจจุบันมีการเปิดที่ทำการศาลในสถานที่ต่าง ๆ หลายแห่ง ซึ่งแต่ละแห่งจำเป็นต้องมีพนักงานอัยการร่วมปฏิบัติการด้วย การมีสำนักงานอัยการในสถานที่เดียวกันหรือใกล้เคียงกับสำนักงานศาลจะเป็นการสะดวกกับพนักงานอัยการประหยัดเวลาและงบประมาณในการเดินทาง

(๒) สำนักงานมีภารกิจสำคัญประการหนึ่งคือการรักษาผลประโยชน์ของแผ่นดิน โดยเฉพาะในประเด็นที่สำนักงานอัยการสูงสุดทำหน้าที่ว่าต่างหรือแก้ต่างให้หน่วยงานของรัฐ และหน่วยงานของรัฐขณะคดีเป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษา แต่ปรากฏว่าการบังคับคดีกับลูกหนี้ตามคำพิพากษา

ยังไม่สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในขณะที่ปัจจุบัน สำนักงานอัยการสูงสุดได้จัดตั้งสำนักงานบังคับคดีขึ้นเพื่อรองรับภารกิจนี้แล้ว ดังนั้น สำนักงานอัยการสูงสุดควรให้สำนักงานบังคับคดีเข้ามามีบทบาทในด้านนี้เพิ่มมากขึ้น เพื่อให้การบังคับให้เป็นไปตามคำพิพากษาบังเกิดผลอย่างแท้จริง

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานอัยการสูงสุดได้มีหนังสือแจ้งสำนักงานภายในเพื่อทราบ และกำชับสำนักงานที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯ อย่างเคร่งครัดแล้ว

๒.๒๗ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

๑) กรุงเทพมหานคร

(๑) ควรเข้ามาดูแลการเปิดตลาดให้ถูกต้องตามกฎหมายและดูแลสถานที่จอดรถให้เกิดความสะดวกปลอดภัยกับผู้ใช้บริการด้วย เพราะที่ผ่านมาการเปิดตลาดกระจายอยู่ทั่วในพื้นที่ก่อให้เกิดปัญหาการดูแลที่จอดรถทำให้ประชาชนผู้ใช้บริการตลาดมีปัญหากระทบกระทั่งกันเป็นระยะ ๆ นอกจากนี้ควรทำทางเท้าให้เป็นแบบถาวรเพื่อประหยัดงบประมาณในการรื้อถอนตัวหนอนบนทางเท้าที่เกิดขึ้นบ่อยครั้ง

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

ในการพิจารณาอนุญาตจัดตั้งตลาดนั้น เจ้าพนักงานท้องถิ่น (ผู้อำนวยการเขต) จะพิจารณาอนุญาตตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และตามกฎหมายว่าด้วยสุขลักษณะของตลาด พ.ศ. ๒๕๕๑ (กำหนดให้ตลาดประเภทที่ ๑ ตลาดที่มีโครงสร้างอาคาร ต้องจัดให้มีที่จอดรถยานพาหนะอย่างเหมาะสมตามที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นกำหนด) ซึ่งเป็นกฎหมายที่เน้นการควบคุมด้านสุขลักษณะในการประกอบการ ตลอดจนการควบคุมเหตุรำคาญที่อาจเกิดขึ้นจากการประกอบกิจการเพื่อเป็นการคุ้มครองสุขภาพอนามัยของประชาชน) แต่ในขณะเดียวกันในการพิจารณาอนุญาตประกอบกิจการเจ้าพนักงานท้องถิ่นต้องพิจารณาเรื่องการใช้ประโยชน์ที่ดิน หรือการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ตามกฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๖ โดยมีหลักฐานอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารที่แสดงว่าอาคารดังกล่าวสามารถใช้ประกอบกิจการตามที่ขออนุญาตตามพระราชบัญญัติการควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ด้วย ซึ่งข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง ควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๔๔ ได้มีการกำหนดประเภทอาคารที่ต้องมีที่จอดรถไว้ด้วยแล้ว โดยกำหนดให้ตลาดต้องจัดให้มีที่จอดรถ ๑ คัน ต่อพื้นที่อาคาร ๑๒๐ ตารางเมตร เพื่อแก้ปัญหากระทบกระทั่งกัน สำหรับทางเท้า กรุงเทพมหานคร โดยสำนักงานเขตมีงบประมาณ โดยมีหน่วย BEST ดูแลซ่อมแซมทางเท้าให้อยู่ในลักษณะดีอยู่เสมอ

(๒) ควรบริหารจัดการหาบเร่แผงลอยบนทางเท้าให้เป็นระเบียบเรียบร้อยสอดคล้องกับวัฒนธรรมประเพณี เพราะถือเป็นจุดหนึ่งที่ได้รับคามนิยมนักท่องเที่ยว โดยเฉพาะร้านอาหาร โดยควรพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สามารถจำหน่ายสินค้าได้อย่างถูกต้องจะช่วยดึงดูดนักท่องเที่ยวได้รวมถึงกรุงเทพมหานคร ควรมีรถโมบายสำหรับบำบัดทุกข์บำรุงสุขให้แก่ประชาชนในพื้นที่เพื่ออำนวยความสะดวกหรือแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในพื้นที่ให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาอันสั้นจะเป็นประโยชน์กับประชาชนและให้ประชาชนมีความสะดวกรวดเร็วในการติดต่อประสานงาน

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กรุงเทพมหานครได้ดำเนินการจัดระเบียบผู้ค้าหาบเร่ - แผงลอย ให้เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาล เรื่อง การแก้ไขปัญหาการดำรงชีวิตของประชาชน โดยทบทวนรูปแบบและมาตรฐานหาบเร่ - แผงลอย

ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล เพื่อยังคงเอกลักษณ์ของเมืองหลวงแห่งร้านอาหารริมถนน ทำให้บ้านเมืองเป็นระเบียบเรียบร้อยและสวยงาม ซึ่งได้ดำเนินการในหลายประการ ดังนี้

๑. กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการกำหนดพื้นที่ทำการค้าและการขายหรือจำหน่ายสินค้าในที่สาธารณะ โดยบังคับตั้งแต่วันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๖๓ เป็นต้นมา เพื่อบังคับใช้แทนประกาศฉบับเดิมที่บังคับใช้มานานและไม่เหมาะสม

๒. ประสานหน่วยงานราชการหรือรัฐวิสาหกิจขอใช้พื้นที่ว่างเพื่อเป็นที่รองรับผู้ค้า ผู้มีรายได้น้อยสนับสนุนโครงการของรัฐบาลในการแก้ไขปัญหาการดำรงชีวิต ได้แก่ การรถไฟแห่งประเทศไทย การกีฬาแห่งประเทศไทย การทางพิเศษแห่งประเทศไทย

๓. ร่วมกับหน่วยงานทุกภาคส่วนจัดโครงการถนนคนเดิน (Street Food) เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจ สร้างรายได้ให้กับผู้ค้า เช่น ถนนข้าวสาร ถนนเยาวราช ถนนสีลม คลองโอ่งอ่าง และมีแผนจัดในพื้นที่เขตต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง ภายหลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - 19) เข้าสู่ภาวะปกติ

๔. ประกาศกำหนดให้ที่สาธารณะเป็นพื้นที่ทำการค้า เพื่่อนุญาตให้สามารถทำการค้าบนทางเท้าสาธารณะได้ โดยปัจจุบันประกาศแล้ว จำนวน ๔ จุด ได้แก่ บริเวณถนนข้าวสาร เขตพระนคร บริเวณถนนพระรามที่ ๒ ซอย ๖๙ เขตบางขุนเทียน บริเวณซอยอารีย์ ๑ เขตพญาไท บริเวณพื้นที่ว่างปากซอยอ่อนนุช ๗๐ เขตประเวศ และอยู่ระหว่างขอความเห็นชอบจากเจ้าพนักงานจราจร จำนวน ๘๗ จุด ส่วนพื้นที่อื่น ๆ ผู้ค้าหรือผู้ที่ต้องการให้กำหนดเป็นพื้นที่ทำการค้าสามารถประสานแจ้งที่สำนักงานเขตเพื่อดำเนินตามขั้นตอนตามกฎหมายได้ต่อไป

๕. ปรับปรุงภูมิทัศน์พื้นที่เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว Street Food ให้เป็นอัตลักษณ์ มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย สวยงาม จูงใจให้นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติเยี่ยมชม เช่น ย่านบางลำพู เขตพระนคร บริเวณซอยวังหลัง เขตบางกอกน้อย และจะขยายต่อไปในพื้นที่อื่น ๆ อีก

๖. เปิดโอกาสให้ผู้ค้าที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - 19) สามารถมาทำการค้าภายในตลาดที่อยู่ในการกำกับดูแลของสำนักงานตลาดกรุงเทพมหานคร จำนวน ๑๓ แห่ง

๗. ส่งเสริมและสนับสนุนการประกอบอาชีพค้าขายหาบเร่ - แผงลอย โดยสำนักพัฒนาสังคม กรุงเทพมหานคร ได้พัฒนาศักยภาพของผู้ค้าหาบเร่ - แผงลอย ด้วยนวัตกรรมด้านการผลิตด้านการบรรจุภัณฑ์ ด้านการตลาดอิเล็กทรอนิกส์

๘. สนับสนุนให้ผู้ที่ย่อยโอกาสได้มีโอกาสเข้าทำการค้า โดยกำหนดให้ผู้ที่จะได้รับสิทธิ์เข้าทำการค้าต้องเป็นผู้มีรายได้น้อย ผู้ย่อยโอกาส และให้การสนับสนุนด้านอื่น ๆ เช่น ประสานขอความร่วมมือภาครัฐ เช่น สวทช. ภาคเอกชน ธนาคารพาณิชย์ ธนาคารออมสิน เพื่อขอรับการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ เต้นท์ร่ม แหล่งเงินทุน การให้ได้รับการพิจารณาให้สินเชื่อดอกเบี้ยต่ำ เป็นต้น

๙. ประชาสัมพันธ์ให้ผู้ค้าที่ได้รับผลกระทบจากการจัดระเบียบสามารถแจ้งความประสงค์ขอทำการค้าในที่สาธารณะต่อสำนักงานเขตพื้นที่ เพื่อจะได้ดำเนินการตามขั้นตอนที่ได้กำหนดไว้ในประกาศกรุงเทพมหานคร เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการกำหนดพื้นที่ทำการค้าและการขายหรือจำหน่ายสินค้าในที่สาธารณะ ลงวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๖๓

๑๐. พิจารณาประเมินผลกระทบจากการดำเนินการตามประกาศกรุงเทพมหานคร เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการกำหนดพื้นที่ทำการค้าและการขายหรือจำหน่ายสินค้าในที่สาธารณะ

ลงวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๖๓ โดยจะได้ประชุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาศึกษาผลกระทบและกำหนดแนวทางการดำเนินการ เพื่อให้เกิดความสมดุลกับทุกภาคส่วนและทำให้บ้านเมืองเป็นระเบียบเรียบร้อยสวยงาม อย่างต่อเนื่อง โดยปัจจุบันได้แก้ไขปรับปรุงในเรื่องคุณสมบัติผู้ทำการค้าและการจำหน่ายอาหารประเภทปรุง หุง ต้ม ให้มีความเหมาะสม และเอื้อต่อการประกอบอาชีพมากยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ สำนักข่าว CNN ได้จัดอันดับให้กรุงเทพมหานครเป็น “สวรรค์แห่งอาหารริมทาง” หรือเมืองที่มีอาหารริมทาง (สตรีทฟู้ด) ดีที่สุดในโลก ต่อเนื่อง ๒ ปีซ้อน (ปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๑) โดยยกย่องเยาวราช คือ ย่านของกินที่ดีที่สุดในโลกแห่งหนึ่ง ดังนั้น ผู้บริหารกรุงเทพมหานคร จึงได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนายกระดับมาตรฐานสถานประกอบการอาหารบริเวณย่านอาหารปลอดภัย โดยมอบหมายให้สำนักอนามัย ร่วมกับสำนักงานเขตดำเนินการส่งเสริมพัฒนาผู้ประกอบการอาหารย่านอาหารปลอดภัยของกรุงเทพมหานคร ให้ปฏิบัติให้ถูกสุขลักษณะทั้งทางด้านกายภาพและคุณภาพอาหารที่จำหน่าย ดังนั้น สำนักอนามัย จัดทำโครงการกรุงเทพฯ เมืองอาหารปลอดภัย กิจกรรมย่านอาหารปลอดภัยของกรุงเทพมหานคร วัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริม พัฒนาและยกระดับมาตรฐานสถานประกอบการด้านอาหาร ได้แก่ ร้านจำหน่ายอาหาร แผงลอยจำหน่ายอาหารริมบาทวิถี ตลาด มินิมาร์ท และซูเปอร์มาร์เก็ต บริเวณแหล่งท่องเที่ยวให้มีการจัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหาร การเตรียม ประกอบปรุงและจำหน่ายอาหารที่สะอาด ปลอดภัย ถูกสุขลักษณะและได้มาตรฐาน ซึ่งเป็นการสร้างความมั่นใจให้กับผู้บริโภคทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ รวมทั้งเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวอีกด้วย โดยในระยะแรกได้คัดเลือกบริเวณย่านเยาวราช เขตสัมพันธวงศ์ เป็นจุดนำร่องในการดำเนินงาน ตั้งแต่ปี ๒๕๖๐ เนื่องจากย่านเยาวราชเป็นแหล่งจำหน่ายอาหารที่หลากหลาย เป็นที่รู้จักของประชาชน และนักท่องเที่ยวเป็นอย่างดี ต่อมาได้ขยายพื้นที่ดำเนินงานเพิ่มอีก ๓ แห่ง ได้แก่ บริเวณย่านถนนข้าวสาร เขตพระนคร บริเวณย่านตลาดนางเลิ้ง เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย และบริเวณย่านซอยอารีย์ เขตพญาไท

เป้าหมาย ส่งเสริมพัฒนาสถานประกอบการอาหารบริเวณแหล่งท่องเที่ยวบริเวณย่านเยาวราช เขตสัมพันธวงศ์ บริเวณย่านถนนข้าวสาร เขตพระนคร บริเวณย่านตลาดนางเลิ้ง เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย และบริเวณย่านซอยอารีย์ เขตพญาไท ให้สะอาด ถูกสุขลักษณะและได้มาตรฐาน (ร้อยละ ๘๐)

แนวทางการดำเนินการ

กองสุขาภิบาลอาหาร สำนักอนามัย ร่วมกับฝ่ายสิ่งแวดล้อมและสุขาภิบาล สำนักงานเขตดำเนินการส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาให้สถานประกอบการอาหารในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวมีการจัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหาร การเตรียม ประกอบปรุงและจำหน่ายอาหารที่สะอาด ถูกสุขลักษณะและได้มาตรฐาน ดังนี้

๑. ด้านสุขลักษณะของสถานที่จำหน่ายอาหาร ตรวจสอบแนะนำสถานประกอบการอาหารให้ปฏิบัติตามเกณฑ์สุขลักษณะอย่างสม่ำเสมอ

๒. ด้านคุณภาพอาหาร

๒.๑ สุ่มเก็บตัวอย่างอาหารเพื่อตรวจวิเคราะห์โดยชุดทดสอบเบื้องต้นหาสารเคมีอันตราย ได้แก่ สารบอแรกซ์ ฟอรัมาลีน สารกันรา สารฟอกขาว สีสังเคราะห์ในอาหาร กรดแอสคอร์บิก (น้ำส้มสายชูปลอม) สารโพลาร์ และไอโอดีน รวมทั้งเชื้อโคลิฟอร์มแบคทีเรีย

๒.๒ สุ่มเก็บตัวอย่างอาหารพร้อมบริโภค ส่งตรวจวิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการเพื่อตรวจหาเชื้อโรคที่เป็นอันตรายในระบบทางเดินอาหาร ๔ ชนิด ได้แก่ *Salmonella spp.*, *E.coli*, *Staphylococcus aureus* และ *Vibrio cholerae* ในกรณีที่ตัวอย่างอาหารไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด

๓. ด้านผู้ประกอบการ ผู้สัมผัสอาหาร

๓.๑ กำกับ ให้ผู้ประกอบการและผู้สัมผัสอาหาร เข้ารับการอบรมตามหลักสูตรการสุขาภิบาลอาหารตามที่กฎหมายกำหนด เพื่อให้ผู้สัมผัสอาหารมีความรู้ ความเข้าใจในการประกอบปรุงและจำหน่ายอาหารที่สะอาดปลอดภัย และเป็นไปตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร

๓.๒ กำกับ ให้ผู้ประกอบการ ผู้สัมผัสอาหารตรวจสุขภาพ ๙ โรค ได้แก่ วัณโรค อหิวาตกโรค ไข้รากสาดน้อย (ไทฟอยด์) โรคบิด ไขสุกใส โรคเรื้อน โรคคางทูม โรคผิวหนังที่นํารังเกียจ โรคตับอักเสบที่เกิดจากไวรัส และโรคอื่นๆ ตามที่กฎหมายกำหนด เพื่อป้องกันการติดต่อจากผู้สัมผัสอาหารมาสู่ผู้บริโภคตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร

๔. การมอบป้ายรับรองมาตรฐานย่านอาหารปลอดภัยของกรุงเทพมหานครให้กับสถานประกอบการอาหาร

สถานประกอบการอาหารที่มีการพัฒนาผ่านเกณฑ์มาตรฐานย่านอาหารปลอดภัยของกรุงเทพมหานคร ๓ ด้าน โดย ๑) ด้านสถานที่จำหน่ายอาหารต้องถูกสุขลักษณะ ๒) ด้านคุณภาพอาหาร ต้องอยู่ในเกณฑ์ปลอดภัย ๓) ด้านผู้ประกอบการ ผู้สัมผัสอาหาร ต้องผ่านการอบรมหลักสูตรการสุขาภิบาลอาหารตามที่กฎหมายกำหนด และต้องผ่านการตรวจสุขภาพ ๙ โรค จะมีการออกป้ายรับรองมาตรฐาน ย่านอาหารปลอดภัยของกรุงเทพมหานครให้กับสถานประกอบการอาหารดังกล่าว เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้บริโภคในการเลือกซื้ออาหารที่สะอาด ปลอดภัย โดยสังเกตป้ายรับรองมาตรฐานย่านอาหารปลอดภัยของกรุงเทพมหานคร

ผลการดำเนินงานในปี ๒๕๖๓

สถานประกอบการอาหารบริเวณแหล่งท่องเที่ยวย่านเยาวราช เขตสัมพันธวงศ์ บริเวณย่านถนนข้าวสาร เขตพระนคร บริเวณย่านตลาดนางเลิ้ง เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย และบริเวณย่านซอยอารีย์ เขตพญาไท จำนวนทั้งหมด ๒๒๖ ราย มีสถานประกอบการอาหารมีการพัฒนาผ่านเกณฑ์มาตรฐานย่านอาหารปลอดภัยของกรุงเทพมหานคร และได้รับป้ายรับรองมาตรฐานย่านอาหารปลอดภัยของกรุงเทพมหานคร จำนวน ๒๐๓ ราย คิดเป็นร้อยละ ๘๙.๘๒ ซึ่งป้ายรับรองฯ มีอายุการรับรอง ๑ ปี

ผลการดำเนินงานปี ๒๕๖๔

๑. ตรวจประเมินด้านสุขลักษณะของการจำหน่ายอาหารตามเกณฑ์มาตรฐานอาหารปลอดภัย บริเวณย่านเยาวราช เขตสัมพันธวงศ์ บริเวณย่านถนนข้าวสาร เขตพระนคร บริเวณย่านตลาดนางเลิ้ง เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย และบริเวณย่านซอยอารีย์ เขตพญาไท ครั้งที่ ๑ ระหว่างวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน - ๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๓ จำนวน ๒๐๗ ราย ผ่านเกณฑ์ จำนวน ๑๑๕ ราย คิดเป็นร้อยละ ๕๕.๕๕ และไม่ผ่านเกณฑ์ จำนวน ๙๒ ราย คิดเป็นร้อยละ ๔๔.๔๕

๒. ตรวจคุณภาพอาหารโดยใช้ชุดทดสอบเบื้องต้น (test - kit)

๒.๑ ด้านเคมี สุ่มตรวจโดยใช้ชุดทดสอบเบื้องต้น (Test - kit) ได้แก่ สารบอแรกซ์ สารฟอมาลีน สารฟอกขาว สารกันรา สารพิษปนเปื้อนในอาหาร โดยสุ่มตรวจวิเคราะห์ทั้งหมด จำนวน ๑๕๗ ตัวอย่าง ไม่พบการปนเปื้อนในตัวอย่างอาหารที่สุ่มตรวจทุกตัวอย่าง

๒.๒ ด้านจุลินทรีย์ สุ่มตรวจด้วยชุดทดสอบหาเชื้อโคลิฟอร์มแบคทีเรียเบื้องต้น (SI - ๒) ในอาหารมีผู้สัมผัสอาหาร และภาชนะอุปกรณ์ จำนวน ๓๕๖ ตัวอย่าง ไม่พบการปนเปื้อน จำนวน ๓๑๘ ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ ๘๙.๓๒ พบการปนเปื้อน จำนวน ๓๘ ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๖๘

กรณีพบข้อบกพร่องทั้งทางด้านสุขลักษณะและคุณภาพอาหาร ได้ให้คำแนะนำแก่ผู้ประกอบการปรับปรุงแก้ไขให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

๓. ติดตาม ตรวจสอบ กำชับและกวดขันให้ผู้ประกอบการจำหน่ายอาหารย่านอาหารปลอดภัยของกรุงเทพมหานครทุกรายปฏิบัติตามมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - 19)

๔. ประชาสัมพันธ์เผยแพร่สื่อให้ความรู้ด้านการสุขาภิบาลอาหาร แก่ผู้ค้า และประชาชน ผู้บริโภค ผ่านช่องทางออนไลน์ของหน่วยงาน เช่น website facebook เป็นต้น โดยสำนักอนามัยได้จัดทำสื่อต่าง ๆ เช่น คำแนะนำและ infographic หลัก ๑๐ ประการ ที่แมลงลอย (อาหาร) ต้องรู้ และด้านสุขอนามัยสำหรับการจำหน่ายอาหารริมบาทวิถีในสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - 19)

ปัจจุบันกรุงเทพมหานครมีรถโมบายสำหรับบำบัดทุกข์ บำรุงสุขให้แก่ประชาชนในพื้นที่เพื่ออำนวยความสะดวก และแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในพื้นที่ให้กับประชาชนและให้ประชาชนมีความสะดวกรวดเร็วในการติดต่อประสานงาน ดังนี้

รถบริการงานทะเบียนเคลื่อนที่ (Bangkok Mobile Service) ออกให้บริการประชาชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ทั้ง ๕๐ เขต (โดยสำนักงานปกครองและทะเบียน สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร) เพื่อลดการเดินทาง ลดภาระค่าใช้จ่ายของประชาชนที่ต้องเดินทางไปรับบริการยังสำนักงานเขต โดยเปิดให้บริการทำบัตรประจำตัวประชาชนทุกกรณี (ยกเว้นกรณีบัตรหาย) คัดสำเนาทะเบียนบ้าน สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนคัดสำเนาทะเบียนคนเกิด (สูติบัตร) และทะเบียนคนตาย (มรณบัตร) และให้คำปรึกษาด้านงานทะเบียนกับประชาชนในพื้นที่ที่ออกให้บริการ ผลดำเนินการ ดังนี้

ปี พ.ศ. ๒๕๖๑	ปี พ.ศ. ๒๕๖๒	ปี พ.ศ. ๒๕๖๓	รวมทั้งสิ้น
(ราย)	(ราย)	(ราย)	(ราย)
๙,๐๓๓	๔,๑๕๒	๒,๙๖๔	๑๖,๑๔๙

หมายเหตุ ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ มีจำนวนลดลง เนื่องจากปิดบริการจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19)

รถสวัสดิการเคลื่อนที่ (รถโมบาย) ให้บริการด้านคุณภาพชีวิตแก่เด็กและเยาวชน ประชาชนทั่วไป ในศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน ศูนย์ส่งเสริมเด็กในอาคารสงเคราะห์ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ ศูนย์ส่งเสริมเด็กในแหล่งก่อสร้าง (โดยสำนักพัฒนาสังคม) ได้อย่างครอบคลุมในพื้นที่ของกรุงเทพมหานคร เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของสถาบันครอบครัว เสริมสร้างคุณภาพชีวิตให้กับประชาชน เป็นการป้องกันและแก้ไขปัญหาความรุนแรงในครอบครัว ให้กลุ่มเป้าหมายสามารถเข้าถึงบริการได้อย่างทั่วถึง ให้ได้รับสวัสดิการสังคมอย่างถ้วนหน้าและตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน และเพื่อให้ประชาชนในชุมชนที่ขาดแหล่งเรียนรู้ และบริการอื่นๆ ได้รับทราบข้อมูลและเข้าถึงบริการได้มากขึ้น ซึ่งเป็นรูปแบบและวิธีการทำงานกับชุมชนในเชิงรุก ในการจัดบริการพื้นฐานและการจัดสวัสดิการต่าง ๆ ที่จำเป็นและเหมาะสม โดยมีการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมทักษะ เสริมสร้างความเข้มแข็งของสถาบันครอบครัว กิจกรรมนันทนาการ การให้คำแนะนำปรึกษา การสังคมสงเคราะห์ การสร้างสัมพันธ์ภาพภายในครอบครัวให้มีความอบอุ่น เอื้ออาทรซึ่งกันและกันนำไปสู่ครอบครัวที่เข้มแข็ง สังคมมีคุณภาพ

โดยปีงบประมาณ ๒๕๖๔ (ต.ค. - ธ.ค. ๒๕๖๓, ก.พ. - มี.ค. ๒๕๖๔) จัดบริการในพื้นที่เขตต่าง ๆ รวมจำนวน ๒๗๖ ครั้ง กลุ่มเป้าหมายรับบริการ จำนวน ๕,๕๓๘ ราย แยกเป็น เด็กอายุต่ำกว่า ๑๘ ปี

จำนวน ๕,๐๓๕ ราย เยาวชนอายุ ๑๘ - ๒๕ ปี จำนวน ๗ ราย ผู้ใหญ่ชาย - หญิง อายุ ๒๖ - ๕๙ ปี จำนวน ๔๗๕ ราย ผู้สูงอายุ ๖๐ ปีขึ้นไป จำนวน ๒๑ ราย โดยผลสรุปความพึงพอใจการให้บริการในภาพรวม จากกลุ่มเป้าหมายที่ตอบแบบสอบถามความพึงพอใจ จำนวน ๕๐๓ ราย มีความพึงพอใจในการให้บริการในภาพรวม ร้อยละ ๙๘.๘

๒) กรุงเทพมหานครและเมืองพัทยา ควรจัดทำคู่มือป้องกันภัยพิบัติในทุกรูปแบบพร้อมทั้งเผยแพร่ให้ประชาชนได้ทราบและเสริมสร้างความรู้ให้เข้าใจวิธีการป้องกันตนเองจากภัยพิบัติต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง เพื่อความปลอดภัยในการใช้ชีวิต และควรแสวงหาความร่วมมือกับทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมด้วย

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กรุงเทพมหานคร

กรุงเทพมหานคร ได้ดำเนินการจัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งยังคงใช้อยู่จนถึงปัจจุบัน สอดคล้องกับพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ และแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘ เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยได้มีการเตรียมพร้อมและประสานความร่วมมือในการปฏิบัติกับหน่วยงานภายในของกรุงเทพมหานคร และหน่วยงานภายนอก ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน มูลนิธิ และองค์การสาธารณกุศลต่าง ๆ ตั้งแต่ระยะเวลาก่อนเกิดภัย ขณะเกิดภัย และหลังเกิดภัย เพื่อลดความเสี่ยงและผลกระทบจากสาธารณภัยให้เกิดความเสียหายน้อยที่สุด

นอกจากนี้ กรุงเทพมหานคร โดยสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ยังได้จัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร ประจำปี เสนอผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เห็นชอบแผนดังกล่าว พร้อมมีหนังสือสั่งการให้หน่วยงานของกรุงเทพมหานคร ทั้งสำนักและสำนักงานเขต ดำเนินการจัดทำแผน ฯ ของตนเองรองรับ โดยให้มีความสอดคล้องกับภารกิจหน้าที่ของหน่วยงาน สถานการณ์และลักษณะความเสี่ยงของพื้นที่ พร้อมกับให้หน่วยงานระดับสำนักงานเขต ดำเนินการฝึกซ้อมตามแผนปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ประจำปีของตนเอง ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง เป็นประจำทุกปี เพื่อให้เกิดความพร้อมและสามารถรับมือได้ หากเกิดเหตุการณ์สาธารณภัยขึ้น นอกจากนี้ สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ยังมีภารกิจในการดูแล ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้กับประชาชนในพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล อาทิ การตรวจสอบอาคารและพื้นที่เสี่ยงภัยในพื้นที่กรุงเทพมหานคร โดยได้ดำเนินการตรวจสอบอาคารสูง อาคารขนาดใหญ่พิเศษ และอาคารชุมนุมคน รวมทั้งพื้นที่ย่านที่มีความเสี่ยง เช่น บริเวณเชียงใหม่ ถนนสายไหม สถานีจำหน่ายและสะสมน้ำมันเชื้อเพลิง หรือแก๊ส เป็นต้น

- การอบรมให้ความรู้ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ฝึกซ้อมระงับอัคคีภัย ตลอดจน ฝึกซ้อมการอพยพหนีไฟแก่เด็กและเยาวชนทั้งโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครและนอกสังกัดทุกโรงเรียนตามที่ร้องขอ

- การอบรมให้ความรู้ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย รวมถึงฝึกซ้อมการอพยพหนีไฟให้แก่หน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ตลอดจนประชาชนทั่วไป

- ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนโดยเฉพาะในชุมชน ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยโดยการอบรมให้ความรู้การฝึกซ้อมต่าง ๆ ให้กับประชาชนในชุมชน ตลอดจนศาสนสถานต่าง ๆ ในพื้นที่ พร้อมจัดตั้งอาสาสมัครเฝ้าระวังภายในชุมชน

- การรณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รับทราบแนวทางปฏิบัติ ในกรณีที่เกิดอัคคีภัย และวิธีการปฏิบัติตนเมื่อเกิดอัคคีภัย ผ่านสื่อต่าง ๆ การรณรงค์แจกจ่ายแผ่นพับ แผ่นปลิว ให้ประชาชนได้รับความรู้ ทั้งในช่วงเวลาปกติ และช่วงเทศกาลสำคัญ ๆ ได้แก่ เทศกาลปีใหม่ ตรุษจีน สงกรานต์ ลอยกระทง ฯลฯ

ทั้งนี้ แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ฉบับใหม่ กำลังอยู่ระหว่างดำเนินการจัดทำ คาดว่าจะดำเนินการแล้วเสร็จภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ซึ่งกรุงเทพมหานคร ก็จะต้องนำแผนดังกล่าวมาจัดทำเป็นแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร และแผนปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ประจำปี เพื่อนำมาใช้เป็นกรอบแนวทางในการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนต่อไป

เมืองพัทยา

ฝ่ายป้องกันภัยพิบัติทางบก ส่วนป้องกันภัยพิบัติ สำนักปลัดเมืองพัทยา ได้จัดทำคู่มือประชาชน เรื่องน่ารู้เกี่ยวกับอัคคีภัย ตามเอกสารคู่มือที่แนบมาด้วยนี้

เมื่อท่านอพยพออกจากอาคารได้แล้ว

- ห้ามกลับเข้าไปในอาคารอีกโดยเด็ดขาด ไม่ว่าด้วยเหตุใดก็ตาม
- หากท่านทราบว่ายังมีคนติดอยู่ในอาคาร ให้แจ้งเจ้าหน้าที่ดับเพลิง
- ให้อยู่บริเวณที่ปลอดภัยภายนอกอาคารหรือบริเวณ ที่รวมพล พร้อมทั้งติดต่อเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยของอาคารเพื่อแจ้งชื่อและรายละเอียดประจำตัวท่าน ทั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อเจ้าหน้าที่ดับเพลิงอย่างยิ่ง

หากเกิดเหตุเพลิงไหม้หรือสาธารณภัยอื่น ๆ

โปรดแจ้ง

- ศูนย์วิทยุสี่กรม (ศาลาว่าการเมืองพัทยา)
โทร. 0-3842-7960
- ฝ่ายป้องกันภัยพิบัติทางบก
(สถานีดับเพลิงเขตพัทยาใต้)
โทร. 0-3842-4678-9
โทรสาร. 0-3842-4679
- ฝ่ายป้องกันภัยพิบัติทางบก
(สถานีดับเพลิงเขตนาเกลือ)
โทร. 0-3842-1009 ; 0-3842-1640
- ฝ่ายป้องกันภัยพิบัติทางบก
(สถานีดับเพลิงเขตจอมเทียน)
โทร. 0-3843-1332-4
- สายด่วน 199
- Call Center 1337

คู่มือประชาชน เรื่องน่ารู้เกี่ยวกับ อัคคีภัย

ฝ่ายป้องกันภัยพิบัติทางบก
ส่วนป้องกันภัยพิบัติ สำนักปลัดเมืองพัทยา
โทรศัพท์ 0-3842-4678-9
โทรสาร 0-3842-4679
www.pattaya.go.th

ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับอัคคีภัย

การเกิดของไฟ

ไฟเกิดจากการรวมตัวขององค์ประกอบ ๓ ประการ ที่รวมตัวกันจนได้สัดส่วน

๑. เชื้อเพลิง (FUEL) คือ สิ่งที่ติดไฟและถูกไหม้ได้

๒. ความร้อน (HEAT) คือ ความร้อนที่เหมาะสมและเพียงพอสามารถทำอุณหภูมิสูงจนทำให้สารเชื้อเพลิงจุดติดไฟ เช่น สะเก็ดไฟ ลูกไฟจากการเชื่อม เครื่องจักรร้อน ไฟฟ้าช็อต เบลวไฟ บุหรี่ ฟ้าผ่า ฯลฯ

๓. อากาศ (OXYGEN) ในบรรยากาศทั่วไปมีออกซิเจนประมาณ ๒๑% อยู่แล้ว ซึ่งสามารถให้ช่วยติดไฟได้

ประเภทของไฟ (FIRE CLASSIFICATION)

๑. ไฟประเภท A มีสัญลักษณ์เป็น รูปตัว A สีขาวหรือดำ อยู่ในสามเหลี่ยมสีเขียว ไฟประเภท A คือ ไฟที่เกิดจากเชื้อเพลิงที่มีลักษณะเป็นของแข็งเชื้อเพลิงธรรมชาติ เช่น หิน พาง ยาง ไม้ ผ้า กระดาษ พลาสติก หนังสือ หนังสั้ว ฯลฯ
วิธีดับไฟประเภท A ที่ดีที่สุด คือ การลดความร้อน (Cooling) โดยการใช้น้ำ

๒. ไฟประเภท B มีสัญลักษณ์เป็นรูปตัว B สีขาวหรือดำอยู่ในรูปสี่เหลี่ยม สีแดง ไฟประเภท B คือ ไฟที่เกิดจากเชื้อเพลิงที่มีลักษณะเป็นของเหลวและก๊าซ เช่น น้ำมันทุกชนิด แอลกอฮอล์ กิ๊บนเนอร์ ยางมะตอย จารบี และก๊าซ ติดไฟทุกชนิด เป็นต้น
วิธีดับไฟประเภท B ที่ดีที่สุด คือ กำจัดออกซิเจน ทำให้ยับยั้งอากาศ โดยคลุมดับ ใช้ผงเคมีแห้งใช้ ฟองไม่คลุม

๓. ไฟประเภท C มีสัญลักษณ์เป็นรูป C สีขาวหรือดำ อยู่ในวงกลมสีฟ้า ไฟประเภท C คือ ไฟที่เกิดจากเชื้อเพลิงที่มีลักษณะเป็นของแข็งที่มีกระแสไฟฟ้าไหลอยู่ เช่น อุปกรณ์ไฟฟ้าทุกชนิด การสปาร์ค

วิธีดับไฟประเภท C ที่ดีที่สุด คือ ตัดกระแสไฟฟ้าแล้วจึงใช้ ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์หรือน้ำยาเหลวระเหย โถ้ออกซิเจนออกไป

๔. ไฟประเภท D มีสัญลักษณ์เป็นรูปตัว D สีขาวหรือดำ อยู่ในดาว ๕ แฉก สีเหลือง ไฟประเภท D คือ ไฟที่เกิดจากเชื้อเพลิงที่มีลักษณะเป็นโลหะและสารเคมีติดไฟ เช่น วัตถุระเบิด ผงแมกนีเซียม, ปุ๋ยยูเรีย (แอมโมเนียมไนเตรด) ฯลฯ

วิธีดับไฟประเภท D ที่ดีที่สุด คือ การทำให้ยับยั้งอากาศ หรือใช้ สารเคมีเฉพาะ (ห้ามใช้น้ำเป็นอันขาด) ซึ่งต้องศึกษาหาข้อมูลแต่ละชนิดของสารเคมีหรือโลหะนั้นๆ

ขั้นตอนปฏิบัติเมื่อเกิดเพลิงไหม้

เมื่อพบเหตุเพลิงไหม้

- ดึงอุปกรณ์ดับเพลิงที่อยู่ในบริเวณใกล้เคียง
- ถ้าเพลิงยังมีขนาดเล็กที่จะดับเพลิงเองได้ ให้ใช้ถังดับเพลิงมือถือ เข้าทำการดับเพลิง
- ถ้าคิดว่าไม่สามารถดับเพลิงได้ ให้รีบอพยพหนีออกจากพื้นที่ทันที และให้ปิดประตูห้อง
- การหนีไฟให้ใช้บันไดหนีไฟนั้นห้ามใช้ลิฟท์โดยเด็ดขาด

เมื่อได้อนุญาตจากเจ้าพนักงาน

- อย่าตื่นตกใจ ! และอย่าหวงทรัพย์สิน
- อพยพออกจากพื้นที่เพื่อไปแจ้งบันได โดยพยายามสังเกตและหลีกเลี่ยงเส้นทางที่มีควันหรือมีความร้อน
- ในกรณีบริเวณเส้นทางมีควัน ให้ใช้วิธีหมอบราบและคลานบนพื้น
- ภายในบันไดหนีไฟห้ามวิ่งควรรใช้วิธีเดินเร็ว ซึ่งจะเกิดความปลอดภัยที่สุด

๓) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนมากมีการกำหนดวิสัยทัศน์ที่มีความแตกต่างกันโดยมีเป้าหมายและตัวชี้วัดตัวเดียวกัน และเมื่อพิจารณาถึงวิสัยทัศน์ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนมากพบว่า มีลักษณะที่เป็นนามธรรม และได้สะท้อนถึงความเชื่อมโยงกับวิสัยทัศน์ของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ดังนั้น การกำหนดวิสัยทัศน์และแนวทางการขับเคลื่อนขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นควรมีการบูรณาการในการกิจและเป้าหมายในการพัฒนาเชิงพื้นที่ร่วมกับจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้แจ้งข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาศึกษา ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ วุฒิสภา ให้กับองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นหน่วยรับงบประมาณ (องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาลนคร และเทศบาลเมือง) ทราบข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ และพิจารณาปรับปรุงแก้ไขวิสัยทัศน์ เป้าหมายและตัวชี้วัดในปีงบประมาณต่อไปแล้ว

องค์การบริหารส่วนจังหวัดนราธิวาส

สำหรับวิสัยทัศน์ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนราธิวาส อยู่ระหว่างดำเนินการปรับปรุงแก้ไขกำหนดวิสัยทัศน์ใหม่ เพื่อรองรับแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนราธิวาส ให้มีความเชื่อมโยงกับวิสัยทัศน์ของจังหวัดและกลุ่มจังหวัดในการบูรณาการการกิจและเป้าหมายในการพัฒนาเชิงพื้นที่ร่วมกับจังหวัดและกลุ่มจังหวัดให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนในพื้นที่

องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครพนม

องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครพนมได้กำหนดวิสัยทัศน์เป็นเป้าหมายในการดำเนินงานในภาพรวมเพื่อแสดงถึงจุดมุ่งหมายที่จะพัฒนาและการดำเนินงานตามเป้าหมายและตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดที่กำหนดให้ดำเนินการให้บริการสาธารณะแก่ประชาชนในเขตพื้นที่ แต่เนื่องจากองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครพนมมีรายได้และเงินอุดหนุนจำนวนจำกัดที่ผูกพันกับขนาดองค์กรและบุคลากรในองค์กร จึงจำเป็นต้องบริหารงบประมาณให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดกับงบประมาณที่ได้รับจัดสรร โดยพิจารณาถึงความสำคัญและความจำเป็นเร่งด่วนก่อนเป็นประการแรก เช่นเดียวกันกับบริหารงบประมาณที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครพนมได้รับจัดสรรงบประมาณเงินอุดหนุน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ เพื่อให้ดำเนินการในภารกิจที่ถ่ายโอนและเป็นค่าใช้จ่ายประจำเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งจำเป็นต้องจ่ายถึงแม้จะไม่เพียงพอกับรายจ่ายจริง รวมถึงเงินอุดหนุนดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครพนมมีอิสระในการเลือกดำเนินการให้บริการสาธารณะซึ่งเลือกดำเนินการด้านโครงสร้างพื้นฐานและการศึกษาภาคบังคับเป็นส่วนใหญ่ภายใต้งบประมาณที่จำกัด

๔) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นควรให้ความสำคัญกับการจัดทำแผนงานหรือโครงการเพื่อตอบสนองต่อการส่งเสริมการท่องเที่ยวหรือกิจกรรมด้านการเกษตร โดยพิจารณาถึงแนวทางการพัฒนาตลาดการท่องเที่ยวเชิงเกษตร เพื่อให้เกิดการกระตุ้นเศรษฐกิจตามความเหมาะสมในแต่ละบริบทของพื้นที่ และการขอรับการจัดสรรงบประมาณจะต้องพิจารณาถึงแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวภายในท้องถิ่นอย่างเหมาะสม อาทิ จังหวัดนครศรีธรรมราชที่อยู่ในระหว่างการพัฒนาเป็นมรดกโลก แต่เมื่อพิจารณาจากงบประมาณที่จัดสรรแล้ว พบว่า ไม่มีงบประมาณที่เกี่ยวกับการมุ่งเน้นเกี่ยวกับการจัดการด้านสถานที่ท่องเที่ยว เมื่อเปรียบเทียบกับจังหวัดแม่ฮ่องสอนที่จัดสรรงบประมาณเพื่อใช้สำหรับการจัดเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาด้านการท่องเที่ยวในพื้นที่

๕) เนื่องจากในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ รัฐบาลไม่สามารถจัดเก็บรายได้ได้ตามเป้าหมายที่ประมาณการไว้อันเป็นผลมาจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ตลอดจนการเลื่อนการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างส่งผลกระทบต่อรายได้ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่ลดลงและจะส่งผลกระทบต่อปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ดังนั้น องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องวางแผนการใช้จ่ายเงินอย่างระมัดระวัง โดยเฉพาะงบลงทุนจะมีความจำกัดมากจะต้องมีการประสานการปฏิบัติในการแก้ไขปัญหาในเชิงพื้นที่อย่างบูรณาการกับจังหวัด นอกจากนั้น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจะต้องพิจารณาถึงแนวทางการนำเงินสะสมขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีอยู่มาใช้ในการบริหารจัดการภาพรวมเพื่อประโยชน์ของประเทศ โดยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นและกระทรวงมหาดไทยต้องร่วมกันหาวิธีว่า มีมาตรการหรือแนวทางในการใช้จ่ายเงินสะสมในลักษณะ Matching Fund กล่าวคืออาจนำเงินสะสมร้อยละ ๕๐ ของเงินสะสมทั้งหมด มาใช้สำหรับจัดสรรเป็นงบประมาณรายจ่ายของประเทศ และร้อยละ ๕๐ มาใช้บริหารจัดการของท้องถิ่น

๖) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นควรจัดทำแผนหรือโครงการของแต่ละท้องถิ่นให้สอดคล้องกับความต้องการในเชิงพื้นที่ เนื่องจากการจัดทำคำของบประมาณขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนมาก กำหนดกรอบแนวทางในการจัดทำตามแผนงานพลังทางสังคม ซึ่งหากพิจารณาจากศักยภาพขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นบางแห่งพบว่า สามารถจัดทำแผนหรือโครงการที่เกี่ยวกับด้านการส่งเสริมความสามารถในการแข่งขันของประเทศ โดยการหารือและปรึกษากับสำนักงานงบประมาณ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น สำนักงาน ป.ย.ป. และสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นอกจากนี้

การจัดทำงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมุ่งเน้นเฉพาะการขับเคลื่อนตามยุทธศาสตร์ชาติในประเด็นด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม โดยไม่ได้ให้ความสำคัญกับด้านอื่น ซึ่งในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีต่อ ๆ ไป จะต้องมีการทบทวนถึงการขับเคลื่อนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อนำไปสู่เป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติหรือแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติในด้านอื่นด้วย และการจัดสรรงบประมาณให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรมุ่งเน้นการกระจายตามลักษณะของสภาพพื้นที่และความโดดเด่น ตลอดจนศักยภาพในแต่ละพื้นที่ เพื่อให้การบริหารจัดการงบประมาณเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในพื้นที่อย่างแท้จริง รวมทั้งต้องให้ความสำคัญกับการสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องและการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีความสัมพันธ์กับเป้าหมายและตัวชี้วัดในการขับเคลื่อนการดำเนินการในระดับชาติ

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

องค์กรบริหารส่วนจังหวัดปัตตานี

องค์กรบริหารส่วนจังหวัดปัตตานี ได้มีการจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดปัตตานี (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) เมื่อวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๖๔ มีสัดส่วนของประชาชนและหน่วยงานต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการจัดทำยุทธศาสตร์ โดยนำปัญหาและอุปสรรคจากการดำเนินงานที่ผ่านมา เป็นแนวทางการในการแก้ไขปัญหา เพื่อกำหนดเป็นกรอบในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดปัตตานีต่อไป

สำหรับการกำหนดแนวทางการดำเนินโครงการ/กิจกรรม ผู้บริหารมีนโยบายในการพัฒนาจำนวน ๑๐ ด้าน สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ แผนพัฒนาภาค/แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด/แผนพัฒนาจังหวัด และนโยบายของรัฐบาล และมีความเชื่อมโยงทุกมิติ

องค์กรบริหารส่วนจังหวัดนราธิวาส

ในการจัดทำแผนงานโครงการขอรับจัดสรรงบประมาณขององค์กรบริหารส่วนจังหวัดสามารถเชื่อมโยงไปยังยุทธศาสตร์อื่นๆ ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติได้ตามกรอบอำนาจหน้าที่ขององค์กรบริหารส่วนจังหวัด จึงไม่ควรกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเชื่อมโยงได้เฉพาะแผนงานหนึ่งแผนงานใดหรือยุทธศาสตร์หนึ่งยุทธศาสตร์ใดเท่านั้น ควรให้ความสำคัญกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการพัฒนาพื้นที่เพื่อจะได้แสดงความโดดเด่น หรืออัตลักษณ์ที่มีลักษณะเฉพาะในแต่ละพื้นที่ได้ตรงตามความต้องการของประชาชนในพื้นที่อย่างแท้จริง

๓) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือเป็นองค์กรหลักในการขับเคลื่อนชุมชนให้มีความเข้มแข็งเพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนในระดับประเทศ ดังนั้น จึงต้องให้ความสำคัญกับงบประมาณที่จะต้องจัดสรรให้เพียงพอ รวมทั้งการให้ความสำคัญกับแผนงานหรือโครงการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อส่งผลให้เกิดการพัฒนาในระดับประเทศต่อไป

๔) การตั้งงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรมุ่งเน้นในการนำไปสู่การสร้างศักยภาพของท้องถิ่นในลักษณะ Smart Local Government โดยให้ประชาชนสามารถรับรู้ถึงผลการดำเนินการที่ผ่านมา ตลอดจนการใช้จ่ายงบประมาณให้เกิดความโปร่งใสและสามารถติดตามและตรวจสอบการใช้งบประมาณและการประเมินผลการใช้งบประมาณเพื่อให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

องค์การบริหารส่วนจังหวัดนราธิวาส

สำหรับการใช้จ่ายงบประมาณองค์การบริหารส่วนจังหวัดนราธิวาสมีการติดตามและประเมินผล โดยดำเนินงานในรูปแบบของคณะกรรมการสำหรับติดตามประเมินผลแผนงานโครงการที่ได้รับอนุมัติ งบประมาณจากเงินรายได้ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดและเงินอุดหนุนที่ได้รับจัดสรรจากสำนักงาน งบประมาณ ซึ่งองค์ประกอบของคณะกรรมการตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และฉบับที่แก้ไขเพิ่มเติมได้กำหนดให้มีตัวแทนภาคประชาคมเข้ามาร่วม ติดตามและประเมินผลด้วย ทั้งนี้ เพื่อให้การใช้จ่ายงบประมาณขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนราธิวาสเป็นไป ด้วยความโปร่งใส ตรวจสอบได้และประชาชนมีส่วนร่วม

๙) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องเตรียมความพร้อมและสร้างความเข้าใจให้กับ ประชาชนในพื้นที่เพื่อให้ประชาชนรับทราบถึงทิศทางการพัฒนาพื้นที่ ตลอดจนแนวทางการพัฒนา ชุมชนให้เป็นไปในทิศทางที่ดี รวมทั้งส่งเสริมและจูงใจให้ประชาชนออกมาใช้สิทธิเลือกตั้ง ผู้นำชุมชนที่จะ เกิดขึ้นในระยะเวลาอันใกล้ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาและการสร้างกระแสการรับรู้ทางการเมืองและการมีส่วนร่วม ของภาคประชาชนกับการเลือกตั้งท้องถิ่น

๑๐) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นควรประสานความร่วมมือในการจัดทำฐานข้อมูล Big Data ที่เกี่ยวข้องกับผู้อยู่อาศัย อาทิ คนพิการ คนไร้ที่พึ่ง คนชรา เพื่อให้ได้รับการช่วยเหลือจาก หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นได้อย่างถูกต้องและตรงกลุ่มเป้าหมาย

๑๑) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ควรพิจารณาแนวทางการ ดำเนินการเพื่อให้สะท้อนถึงอัตลักษณ์ของท้องถิ่น การกำหนดวิสัยทัศน์จะต้องมีความชัดเจน เช่น การ มุ่งเน้นการศึกษาที่โดดเด่น โดยพิจารณาจุดเด่นของแต่ละพื้นที่ที่สามารถเอื้ออำนวยกันได้

๑๒) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยรับงบประมาณโดยตรงจะส่งผลดีในการ สะท้อนปัญหาหรือข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นในแต่ละพื้นที่ เพื่อให้กระทรวงมหาดไทย กรมส่งเสริมการปกครอง ท้องถิ่น และสำนักงาน งบประมาณ ได้พิจารณาบทวนถึงแนวทางการจัดสรรงบประมาณ เพื่อแก้ไขปัญหาใน เชิงพื้นที่ให้เกิดผลได้อย่างเป็นรูปธรรม

๑๓) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ภาคใต้ชายแดน ควรพิจารณาถึงการ พัฒนา แหล่งท่องเที่ยวเกาะตะรุเตา จังหวัดสตูล เนื่องจากมีความเชื่อมโยงด้านการคมนาคมขนส่งกับหลาย ประเทศ ซึ่งถือว่าเป็นโอกาสในการพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่จังหวัดสตูลเพื่อเพิ่มรายได้ให้กับประชาชน ในพื้นที่

๑๔) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดภูเก็ต ต้องเตรียมความพร้อมในการ รองรับนักท่องเที่ยวต่างชาติที่จะเข้ามาท่องเที่ยวภายหลังจากสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อ ไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ คลี่คลายลง นอกจากนี้ ควรมีแนวทางในการบริหารจัดการขยะทั้งในชุมชนและ แหล่งท่องเที่ยว เพื่อสร้างภาพลักษณ์ที่ดีและส่งเสริมการท่องเที่ยวในพื้นที่ ตลอดจนการเป็นต้นแบบให้กับ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่อื่นด้วย

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องขอรับข้อสังเกตเพื่อดำเนินการต่อไป

๒.๒๘ หน่วยงานอื่นของรัฐ

สำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าควรนำระบบเทคโนโลยีมาใช้ในการปฏิบัติงานให้มากขึ้น รวมทั้งพัฒนาหลักเกณฑ์หรือกฎระเบียบให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของรูปแบบธุรกิจ ตลอดจนเร่งเพิ่มความรู้ความเข้าใจในรูปแบบโครงสร้างทางธุรกิจให้แก่บุคลากร โดยร่วมมือกับสถาบันการศึกษาต่าง ๆ เพื่อรองรับรูปแบบของการทำธุรกิจที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

สขค. เห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาประสิทธิภาพการกำกับดูแลการแข่งขันทางการค้า และการพัฒนาการปฏิบัติงานขององค์กร รวมทั้งความสามารถของบุคลากร โดยมีได้ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๑. ดำเนินการออกแบบระบบพื้นฐานโครงสร้างและระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ พร้อมจัดหาและติดตั้งอุปกรณ์ เพื่อใช้ในการสนับสนุนการปฏิบัติงาน

๒. ศึกษาวิเคราะห์บริบทและสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดรายการธุรกิจที่เสี่ยงสำคัญ (Priority list) ซึ่งพบว่าปัจจุบันภูมิทัศน์การดำเนินธุรกิจย้ายโอนไปอยู่บนดิจิทัลแพลตฟอร์มมากขึ้นอย่างมาก ดังนั้นจึงได้มุ่งเน้นและให้ความสำคัญกับการศึกษาพฤติกรรมและโครงสร้างตลาดในกลุ่มธุรกิจผ่านแพลตฟอร์มดิจิทัล ได้แก่ พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-Commerce) ธุรกิจบริการรับส่งอาหาร (Food Delivery) ธุรกิจการรับส่งสินค้า (Logistic) รวมทั้งธุรกิจออนไลน์ที่ยังคงมีความสำคัญส่งผลกระทบต่อประชาชนในวงกว้างอย่างธุรกิจค้าปลีก นำไปสู่การเผยแพร่ความรู้ให้กับบุคลากรที่เกี่ยวข้องและการออกกฎหมายลำดับรอง อาทิ แนวทางพิจารณาการปฏิบัติทางการค้าที่ไม่เป็นธรรมระหว่างผู้ประกอบการธุรกิจให้บริการดิจิทัลแพลตฟอร์มรับและส่งอาหารกับผู้ประกอบธุรกิจร้านอาหาร

๓. จัดทำข้อตกลงความร่วมมือระหว่างสำนักงานกับสถาบันการศึกษา ๑๓ แห่ง เพื่อสร้างความร่วมมือในการศึกษาและพัฒนาความรู้ อันเป็นการส่งเสริมการพัฒนาการเรียนการสอน การศึกษาวิจัย และสร้างองค์ความรู้ด้านการแข่งขันทางการค้า และสร้างความร่วมมือในการพัฒนาศักยภาพและความสามารถในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งสร้างการตระหนักรู้ ส่งเสริมและปลูกฝังวัฒนธรรมการแข่งขันทางการค้าอย่างเสรีและเป็นธรรมให้แก่ผู้เกี่ยวข้อง

๒.๒๙ สภาอากาศไทย

๑) ควรปรับปรุงวิสัยทัศน์ให้สะท้อนเอกลักษณ์ของคนไทยและสังคมไทย เนื่องจากคนไทยมีน้ำใจช่วยเหลือเกื้อกูลต่อคนไทยด้วยกันแม้เป็นบุคคลที่ไม่รู้จัก ดังจะเห็นได้จากการช่วยเหลือกันในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

ได้มีการปรับปรุงวิสัยทัศน์ ในกรอบยุทธศาสตร์ ๕ ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ ซึ่งอยู่ในระหว่างการพิจารณาจากผู้บริหารสภาอากาศไทยให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันและอนาคต

๒) ควรเพิ่มเติมพันธกิจให้ชัดเจนและเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ หรือโรคอุบัติใหม่ที่จะเกิดขึ้นในอนาคตในระหว่างที่ยังไม่สามารถผลิตวัคซีนหรือยารักษาได้

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

ในแผนปฏิบัติการประจำปี ๒๕๖๕-๒๕๗๐ ได้มีการพัฒนาระบบการแพทย์โรคอุบัติใหม่ นอกจากไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ แล้วยังดำเนินการคิดค้นวิจัยวิธีการรักษาโรคอุบัติใหม่ที่มีแนวโน้มจะเกิดขึ้นในอนาคต

๓) ควรขยายการบูรณาการกับภาคส่วนต่าง ๆ ในการรับบริจาคโลหิตให้ครอบคลุมทุกภูมิภาคและสร้างนวัตกรรมการรับบริจาคในเชิงรุก รวมทั้งควรสร้างค่านิยมทางสังคมให้คนไทยเป็นผู้รู้จักเสียสละให้แก่คนอื่น เพื่อเพิ่มจำนวนผู้ต้องการบริจาคโลหิตให้มากขึ้นและเพียงพอต่อความต้องการใช้โลหิต

๔) ควรจัดทำฐานข้อมูล (Big Data) สำหรับผู้บริจาคโลหิตและผู้รับโลหิตให้สัมพันธ์กัน และควรสร้างระบบเครดิตทางสังคม (Social Credit) ให้สัมพันธ์กับสวัสดิการของรัฐ รวมถึงการตอบแทนอย่างอื่นควบคู่กับเข็มที่ระลึกให้แก่ผู้บริจาคโลหิตที่มีการบริจาคจำนวนหลายครั้ง อาทิ การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจให้แก่ผู้ทำความดีเพื่อช่วยเหลือชีวิตคนอื่น

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

การดำเนินงานด้านขยายบริการโลหิต อยู่ในแผนที่สภากาชาดไทยให้ความสำคัญและได้มีโครงการจัดตั้งภาคบริการโลหิต เพิ่มขึ้นอีก ๒ แห่งในปี ๒๕๖๕ รวมถึงพัฒนาระบบดิจิทัลฐานข้อมูล Big data การดำเนินงานด้านการประชาสัมพันธ์ผ่านเครือข่าย สื่อ วิทยุ โทรทัศน์ Social media หน่วยงานภาครัฐและเอกชน รวมถึงการพัฒนาระบบขวัญและกำลังใจซึ่งสภากาชาดไทยได้มีระเบียบไว้อย่างชัดเจน

๕) ควรมุ่งเน้นการประชาสัมพันธ์เพื่อให้ได้รับเงินบริจาคเพียงพอสำหรับการดำเนินงานเนื่องจากสภากาชาดไทยขอรับงบประมาณเพื่อใช้ในการดำเนินงานเพียงบางส่วน โดยมีแหล่งเงินได้ส่วนใหญ่มาจากการรับบริจาค ดังนั้น จึงควรปรับปรุงวิธีการให้สิทธิพิเศษแก่ผู้บริจาคให้มีความรัดกุมและรวดเร็วขึ้น เช่น ระบบ e-Donation ที่เป็น Platform ของกรมสรรพากรที่สามารถเชื่อมโยงกับระบบชำระภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาได้ทันทีเมื่อสิ้นปีภาษี เป็นต้น

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

การปรับปรุงระบบ e-Donation ที่เป็น Platform ซึ่งมีการพัฒนาระบบงานกาชาดออนไลน์ซึ่งประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมรวมถึงพัฒนาต่อยอดระบบ e-Donation ให้มีความสะดวกแก่ผู้บริจาคทั้งในระบบการลดหย่อนภาษีและเชื่อมโยงข้อมูลผู้มีอุปการะคุณสำหรับมอบขวัญและกำลังใจแก่ผู้บริจาค

๒.๓๐ แผนงานบูรณาการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัย

๑) กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ในฐานะเจ้าภาพหลักตามแผนงานนี้ ควรกำกับดูแลและติดตามประเมินผลแผนงานและภาพรวมของหน่วยงานที่สนับสนุนอย่างใกล้ชิดเพื่อให้การดำเนินการไปสู่เป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ นอกจากนั้น ควรร่วมกับสถาบันการศึกษาต่าง ๆ เพื่อนำผลการวิจัยเกี่ยวกับสังคมมาพัฒนาและปรับใช้ในประเทศต้นสังคมที่เกิดขึ้นในปัจจุบันที่มีความหลากหลายให้เกิดประสิทธิผลอย่างจริงจัง

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กรมกิจการผู้สูงอายุ ในฐานะเจ้าภาพหลัก มีการกำกับดูแล และติดตามประเมินผลแผนงานและภาพรวมของหน่วยงาน ดังนี้

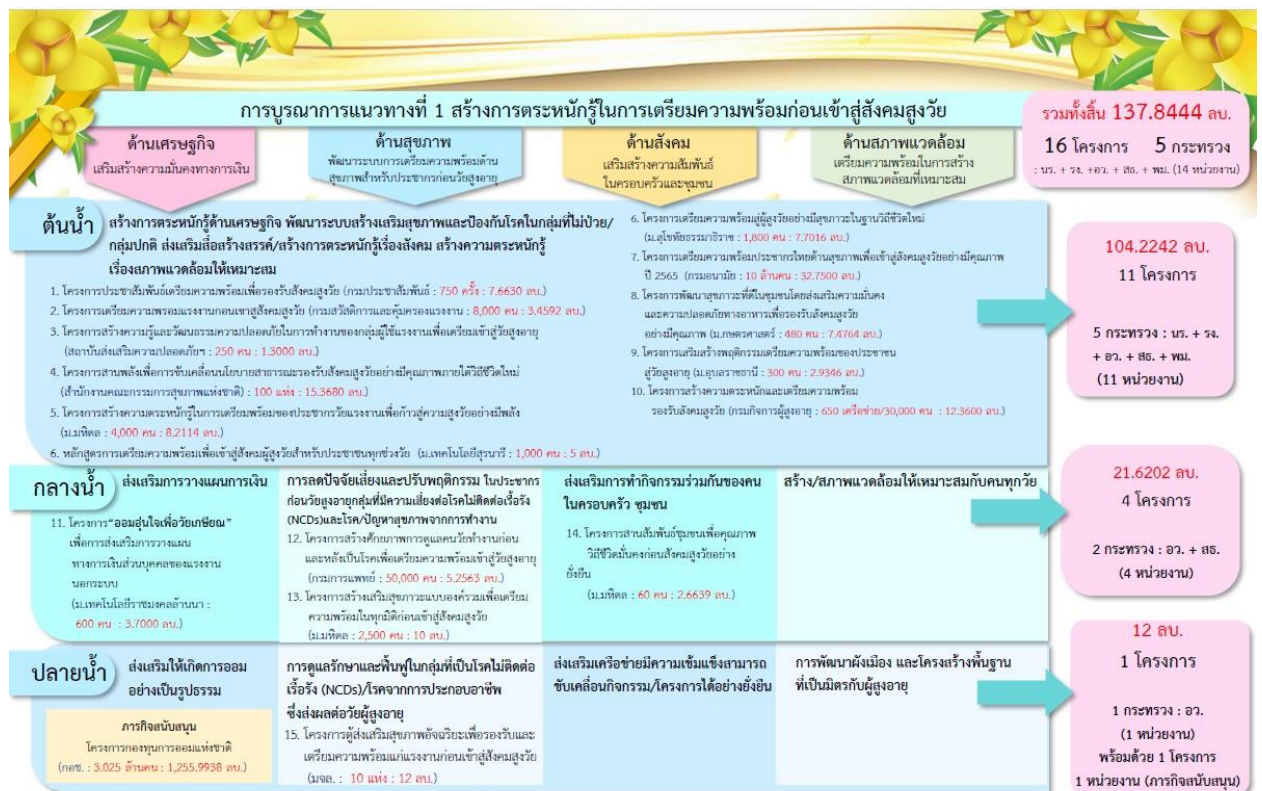
๑. ประเด็นติดตามประเมินผลแผนงานบูรณาการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัย

สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ มีการติดตามผลการดำเนินงานของหน่วยงาน ภายในวันที่ ๕ ของเดือน นับหลังจากที่สิ้นสุดไตรมาส โดยมีการรายงานผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดผลสัมฤทธิ์ ตัวชี้วัดเป้าหมาย และตัวชี้วัดแนวทาง พร้อมทั้งรายงานปัญหา อุปสรรค ซึ่ง กรมกิจการผู้สูงอายุรายงานผลการดำเนินงานแผนงานบูรณาการรายได้รามาต่อรองนายกรัฐมนตรี สำนักงบประมาณ และเจ้าภาพแนวทาง ทราบทุกไตรมาส

สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ กรมกิจการผู้สูงอายุ ในฐานะเจ้าภาพหลัก ได้ขอรับ การสนับสนุนงบประมาณเพื่อติดตามและประเมินผลการขับเคลื่อนแผนงานบูรณาการเตรียมความพร้อมเพื่อ รองรับสังคมสูงวัย ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕ เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานของหน่วยงาน ภายใต้แผนบูรณาการ รวมทั้งข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อพัฒนางานด้านผู้สูงอายุ

๒. ประเด็นการกำกับดูแลแผนงานบูรณาการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัย

สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ กรมกิจการผู้สูงอายุ มีการกำหนดกรอบทิศทางการ ขับเคลื่อนแผนงานบูรณาการ ร่วมกับเจ้าภาพแนวทาง (กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงแรงงาน และ กรมประชาสัมพันธ์) โดยมีการเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ โดยแบ่งเป็น ๒ เป้าหมาย ๔ แนวทาง และมีแผนการดำเนินงาน ร่วมขับเคลื่อนงานกับสถาบันการศึกษาต่าง ๆ จำนวน ๒๒ มหาวิทยาลัย เช่น มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง เป็นต้น เพื่อนำผลการวิจัย เกี่ยวกับการขับเคลื่อนงานด้านการเตรียมความพร้อมเพื่อ รองรับสังคมสูงวัย และงานด้านผู้สูงอายุ ทั้ง ๔ มิติ ได้แก่ มิติด้านเศรษฐกิจ สังคม สุขภาพ และสภาพแวดล้อม นำมาปรับใช้ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน โดยมีการบูรณาการการดำเนินงานในลักษณะต้นน้ำ - กลางน้ำ - ปลายน้ำ ในแต่ละแนวทางการดำเนินงาน เพื่อให้การขับเคลื่อนงานเกิดประโยชน์ต่อประชาชนอย่าง สูงสุด ดังนี้

แต่ทั้งนี้ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๖๔ เห็นชอบรายละเอียดงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ โดยแผนงานบูรณาการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัย ได้รับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ เป็นจำนวนเงิน ๖๒๓.๘๐๐๐ ล้านบาท โดยมีหน่วยงานร่วมแผนงานบูรณาการฯ จำนวน ๖ กระทรวง ๑๗ หน่วยงาน ได้แก่ กรมประชาสัมพันธ์ สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ กรมกิจการผู้สูงอายุ สถาบันวิทยาลัยชุมชน มหาวิทยาลัยมหิดล สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ ศูนย์ความเป็นเลิศด้านชีววิทยาศาสตร์ สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล กรมการจัดหางาน กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข กรมการแพทย์ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กรมสุขภาพจิต และกรมอนามัย

๒) กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ควรบูรณาการร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และผู้ที่เกี่ยวข้อง ในการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัย เนื่องจาก ผู้สูงอายุในท้องถิ่นมีเป็นจำนวนมากที่จะต้องได้รับการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันภาวะสมองเสื่อมหรือโรคซึมเศร้า รวมถึงการจัดหาอาชีพให้แก่ผู้สูงอายุที่ยังมีศักยภาพให้ทำงานเพื่อให้สามารถเลี้ยงตนเองได้ โดยกระทรวงควรเป็นหน่วยงานกำหนดนโยบายและติดตามประเมินผล ตลอดจนเป็นผู้ผลักดันและเป็นผู้สนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชนและผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อลดปัญหาการขาดแคลนบุคลากรและเกิดเอกภาพในการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดยกรมกิจการผู้สูงอายุ ในฐานะเจ้าภาพหลัก ได้มีการกำหนดนโยบายและติดตามประเมินผล ตลอดจนเป็นผู้สนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น การประกอบอาชีพ มีรายได้ในการเลี้ยงตนเองและครอบครัว พร้อมพัฒนาทักษะด้านดิจิทัลให้กับผู้สูงอายุ เพื่อนำเข้าสู่กลุ่มธุรกิจและอุตสาหกรรมที่มีการขาดแคลนแรงงานด้านดิจิทัล

ทั้งในภาคการผลิต ภาคการเกษตร และภาคการเงิน ซึ่งทำให้ผู้สูงอายุมีความทันต่อสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงในยุค ๔.๐ โดยบูรณาการความร่วมมือกับ ๓ กระทรวงหลักตามแผนงานบูรณาการในการสร้างอาชีพ สร้างรายได้ให้กับผู้สูงอายุ ได้แก่ กระทรวงแรงงาน กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม ยกตัวอย่างเช่น

การจัดตั้ง ขับเคลื่อน และยกระดับศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (ศพอส.) ทั่วประเทศ ซึ่งเป็นศูนย์กลางการบูรณาการงานเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัย และงานด้านผู้สูงอายุจากทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐราชการ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม โดยกรมกิจการผู้สูงอายุ มีการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน คู่มือมาตรฐาน โดยขับเคลื่อนผ่านคณะกรรมการบริหาร ศพอส. ซึ่งมีนายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นที่ปรึกษา และผู้แทนชมรมผู้สูงอายุ ผู้สูงอายุ เป็นคณะกรรมการ และมีการติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามมาตรฐานที่กำหนดเป็นระยะ สำหรับการจัดกิจกรรม ศพอส. กรมกิจการผู้สูงอายุ กับหน่วยงานร่วมบูรณาการ ร่วมผลักดันงานเชิงนโยบายลงสู่การปฏิบัติในชุมชนให้ตรงกับความ ต้องการ ของผู้สูงอายุ และสอดคล้องกับนโยบายของประเทศที่กำหนดไว้อย่างเป็นรูปธรรม โดยดำเนินการครอบคลุมทั้ง ๔ มิติ ทั้งมิติด้านเศรษฐกิจ สังคม สุขภาพ และสภาพแวดล้อม พร้อมด้วยเทคโนโลยี และนวัตกรรม เพื่อให้ผู้สูงอายุ รู้เท่าทันต่อยุคสมัยที่เปลี่ยนไป รวมถึงมีการดำเนินงานด้านการสร้างอาชีพ ให้กับผู้สูงอายุ โดยการพัฒนาทักษะฝีมือแรงงานผู้สูงอายุที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน และเพื่อให้ผู้สูงอายุมีงานทำมีรายได้ โดยมีการจัดทำชุดเมนูกิจกรรมของศพอส. เพื่อเป็นแนวทางการจัดกิจกรรม ภายใน ศพอส.

๒.๓๑ แผนงานบูรณาการพัฒนาอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต

การดำเนินการตามแผนงานบูรณาการพัฒนาอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต หน่วยงานเจ้าภาพหลักควรปรับเพิ่มตัวชี้วัดในประเด็นการส่งเสริมอุตสาหกรรมอาหารเพื่อให้สอดคล้องกับเป้าหมายที่กำหนดไว้ในประเด็นการส่งเสริมอุตสาหกรรมอาหารและอุตสาหกรรมฐานชีวภาพ ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม ในฐานะหน่วยงานเจ้าภาพหลัก แผนงานบูรณาการพัฒนาอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต ได้รับข้อคิดเห็นของคณะกรรมการฯ ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการเพิ่มตัวชี้วัดในประเด็นการส่งเสริมอุตสาหกรรมอาหารเพื่อให้สอดคล้องกับเป้าหมาย

ที่กำหนด โดยสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม มีการปรับปรุงแผนภาพความเชื่อมโยงระดับแผนงานบูรณาการให้เข้าใจง่าย สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต และแผนแม่บทเฉพาะกิจภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติอันเป็นผลมาจากสถานการณ์โควิด-๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๖๕ ตลอดจนเพิ่มเติมตัวชี้วัดในส่วนของอุตสาหกรรมอาหารเรียบร้อยแล้ว

องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน)

องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) ได้รับการจัดสรรให้ดำเนินกิจกรรม "พัฒนาอุตสาหกรรมคาร์บอนต่ำตามแนวคิดเศรษฐกิจหมุนเวียน" สอดคล้องประเด็นแผนย่อย : การพัฒนาระบบนิเวศอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต ซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับประเด็นข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาการศึกษา วุฒิสภา

๒.๓๒ แผนงานบูรณาการเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

การดำเนินการตามแผนงานบูรณาการเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกจะต้องพิจารณา ทบทวนแผนการดำเนินการตามแผนการลงทุนพัฒนาศูนย์ซ่อมอากาศยานอู่ตะเภา (MRO) ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ และปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ เนื่องจากสถานะของบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ที่อยู่ในระหว่างการจัดทำแผนฟื้นฟูกิจการ รวมทั้งผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ เพื่อเป็นการรองรับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญพิจารณา

สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

สกพอ. อยู่ระหว่างการทบทวนแผนในการดำเนินโครงการ คาดว่าจะได้รับความชัดเจนภายในเดือนพฤษภาคม ๒๕๖๔

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) ได้พิจารณาประเด็นข้อสังเกตคณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ แล้ว เนื่องจากโครงการในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔ สผ. จัดทำโครงการจัดทำแผนสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (ระยะที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๖๙ เพื่อให้พื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (จังหวัดชลบุรี จังหวัดระยอง และจังหวัดฉะเชิงเทรา) มีแผนสิ่งแวดล้อมระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๔ -๒๕๖๙) ต่อเนื่องจากแผนสิ่งแวดล้อม ระยะที่ ๑ ที่ทันต่อสถานการณ์ และรองรับผลกระทบรวมทั้งป้องกันปัญหาจากโครงการพัฒนาที่จะเกิดขึ้นในพื้นที่ จึงไม่เกี่ยวข้องกับประเด็นตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญ ข้างต้น

๒.๓๓ ทุนหมุนเวียน

๑) สำนักงานกองทุนการออมแห่งชาติ ควรกำหนดกลุ่มสมาชิกเป้าหมายให้ชัดเจน รวมถึงควรมีการหารือร่วมกันกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ผลตอบแทนของการออมอยู่ในระดับที่เหมาะสม อันจะนำไปสู่การขยายฐานการออมให้ครอบคลุมมากขึ้น และควรมีการประชาสัมพันธ์เพื่อให้ประชาชนตระหนักถึงความสำคัญของความรู้ทางการเงิน (Financial Literacy) เพื่อให้เห็นคุณค่าของการออมมากขึ้น อีกทั้งควรมุ่งเน้นการส่งเสริมการปลูกฝังการออมแก่กลุ่มเป้าหมายที่เป็นเด็กเพื่อให้เกิด

การออมในระยะยาว และการสร้างความมั่นคงแก่ประชาชนในวัยเกษียณจากเงินบำนาญและเงินที่ได้สะสมในช่วงวัยทำงาน

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กอกช. ดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์ ที่ได้มีการกำหนดกลุ่มเป้าหมายในการดำเนินงานแต่ละปี ทั้งนี้ กอกช. ให้ความสำคัญในการดำเนินงานร่วมกับกลุ่มเป้าหมายทุกกลุ่มอาชีพ และทุกช่วงอายุในขณะเดียวกัน ปี ๒๕๖๔ กอกช. มุ่งเน้นและให้ความสำคัญกับกลุ่มเยาวชน เพื่อต้องการสร้างรากฐานวินัยการออมให้กับกลุ่มนักเรียน/นักศึกษา ได้มีความตระหนักถึงการวางแผนการออมเงินเพื่ออนาคต ผ่านการจัดอบรมการให้ความรู้ต่าง ๆ เกี่ยวกับพื้นฐานการออม การวางแผนทางการเงิน เป็นต้น ซึ่งเป็นการขับเคลื่อนการดำเนินงานร่วมกับกระทรวงศึกษาธิการ, สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, สำนักงานการศึกษา (โรงเรียนในสังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร), มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต วิทยาเขตพัฒนาการ, มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี, โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน, โรงเรียนเชียงคำวิทยาคม เป็นต้น

นอกจากนี้ยังเน้นการสร้างความมั่นใจให้กับสมาชิกตลอดจนประชาชนทั่วไป โดยดำเนินการสื่อสารผ่านทางประชาสัมพันธ์ เพื่อเพิ่มแรงจูงใจ และรับรู้ถึงสิทธิการได้รับความคุ้มครองของการเป็นสมาชิกนั้น กอกช. ได้ทำการประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางสื่อต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง ทั้งช่องทางออนไลน์ และออฟไลน์ รวมถึงเสียงตามสายในชุมชนที่ดำเนินการร่วมกับกรมการปกครอง และกรมประชาสัมพันธ์

๒) กองทุนยุติธรรม ควรให้ความสำคัญกับการเผยแพร่บทบาทและหน้าที่ในการให้ความช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อนหรือไม่ได้รับความเป็นธรรมในกระบวนการยุติธรรม เพื่อให้สามารถเข้าถึงการดำเนินการของกองทุนได้อย่างทั่วถึงและไม่เป็นการเลือกปฏิบัติ รวมถึงควรบูรณาการกับกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพเพื่อสร้างความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิของประชาชนในกระบวนการยุติธรรมตามกฎหมาย

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ กองทุนยุติธรรมได้จัดสรรงบประมาณ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ภารกิจของกองทุนยุติธรรม ดังนี้

๑. การจัดจ้างทำเอกสารหรือแผ่นพับเพื่อประชาสัมพันธ์กองทุนยุติธรรมให้แก่ประชาชนทั่วไป ผู้รับบริการรับทราบภารกิจของกองทุนยุติธรรมและสามารถเข้าถึงบริการของกองทุนยุติธรรมได้มากขึ้น

๒. การจัดจ้างทำเผยแพร่ด้านกฎหมายและแนวทางการปฏิบัติงานเป็นการจัดทำหนังสือรวมเล่มกฎหมายกองทุนยุติธรรมให้แก่ ประชาชนทั่วไป สื่อมวลชน หน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชน

๓. โครงการสื่อสารประชาสัมพันธ์กองทุนยุติธรรม ประกอบด้วย โครงการประกวดภาพยนตร์สั้นกองทุนยุติธรรม การผลิตสื่อวีดิทัศน์ (VTR) โครงการประกวดคลิปวิดีโอสั้น การผลิตสโปตวิทยุและสโปตโทรทัศน์ การจัดทำบทเพลงกองทุนยุติธรรม โครงการสื่อสารประชาสัมพันธ์กองทุนยุติธรรมผ่านวีดิโอคลิปในสื่อโซเชียลมีเดีย และการทำโปสเตอร์ประชาสัมพันธ์กองทุนยุติธรรมให้แก่ ประชาชนทั่วไป สื่อมวลชน หน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชน

กองทุนยุติธรรมดำเนินงานแบบบูรณาการในการช่วยเหลือประชาชนเชิงรุกกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมสอบสวนคดีพิเศษ กองประสานราชการยุติธรรมจังหวัด โดยเป็นการแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวข้องในการให้ความช่วยเหลือประชาชน ตลอดจนประสานความร่วมมือในการลงพื้นที่เพื่อให้สามารถให้ความช่วยเหลือประชาชนได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ และลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ

การอำนวยความสะดวกเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ สร้างสังคมเท่าเทียมกับหน่วยงานต่างๆ ได้แก่ สำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กรมราชทัณฑ์ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กรมบังคับคดี และกรมคุมประพฤติ เป็นการประสานความร่วมมือเพื่อให้หน่วยงานร่วมเป็นส่วนหนึ่งในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์บทบาทหน้าที่และภารกิจของกองทุนยุติธรรม

๓) กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา

(๑) ควรให้ความสำคัญกับการประชาสัมพันธ์รูปแบบการดำเนินงานให้ประชาชนรับทราบมากขึ้น โดยเฉพาะกลุ่มสถานักเรียนและสภาเด็กและเยาวชนซึ่งจะเป็นผู้ได้รับประโยชน์จากกองทุนโดยตรง และการดำเนินการของกองทุนจะต้องเป็นไปอย่างทั่วถึงและไม่ก่อให้เกิดความเหลื่อมล้ำระหว่างพื้นที่ รวมทั้งควรสนับสนุนให้ผู้ที่จะขอรับทุนรับรู้ถึงโอกาสที่จะพัฒนาตนเองโดยการมาขอรับทุน ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กสศ. มีการดำเนินงานเพื่อช่วยเหลือกลุ่มเป้าหมายที่ขาดแคลนทุนทรัพย์หรือด้อยโอกาส ตั้งแต่กลุ่มก่อนวัยเรียนจนถึงกลุ่มประชากรวัยแรงงาน โดยมีการดำเนินงานที่ครอบคลุมทุกจังหวัดในประเทศไทย กสศ. มีการประชาสัมพันธ์การดำเนินงาน หรือโครงการต่าง ๆ ผ่านความร่วมมือจากทั้งหน่วยงานภาครัฐและภาคีเครือข่ายร่วมดำเนินงาน เช่น โครงการจัดสรรเงินอุดหนุนนักเรียนยากจนพิเศษแบบมีเงื่อนไข (ทุนเสมอภาค) กสศ. ได้รับความร่วมมือจากกระทรวงศึกษาธิการ โรงเรียนในสังกัด และครู ในการประชาสัมพันธ์รับสมัคร รวมถึงการคัดกรองกลุ่มเป้าหมาย หรือ โครงการทุนนวัตกรรมสายอาชีพชั้นสูง ซึ่ง กสศ. ได้ทำการประชาสัมพันธ์ผ่านโรงเรียนและสถาบันอาชีวศึกษาทั่วประเทศ และมีเครือข่ายนักเรียนทุนในรุ่นต่าง ๆ ช่วยในการประชาสัมพันธ์ให้แก่รุ่นน้องที่ขาดแคลนทุนทรัพย์หรือด้อยโอกาสในการได้โอกาสเช่นเดียวกัน ทั้งนี้ กสศ. มุ่งมั่นที่จะช่วยให้กลุ่มเป้าหมายได้รับโอกาสอย่างทั่วถึง

การดำเนินงานในส่วนต้นหาดต้นแบบการปฏิรูปด้านการศึกษา กสศ. ดำเนินงานด้วยการสร้างจังหวัดต้นแบบ (จังหวัดนาร่อง) เพื่อให้ได้ต้นแบบการช่วยเหลือกลุ่มเป้าหมายที่มีประสิทธิภาพและพร้อมส่งต่อให้แก่หน่วยงานรับผิดชอบหลักเพื่อดำเนินการช่วยเหลือกลุ่มเป้าหมายในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไปโดยการคัดเลือกจังหวัดต้นแบบของ กสศ. เป็นการเปิดรับสมัครหน่วยงานจังหวัดจากทั่วประเทศ และได้ทำการคัดกรองจังหวัดที่มีความพร้อม เพื่อร่วมสร้างต้นแบบการปฏิรูปด้านการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ

(๒) ควรบูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กที่ได้รับทุนทั้งระบบ เพราะแม้เด็กจะได้รับการศึกษาแต่คุณภาพชีวิตด้านอื่น ๆ เช่น ที่อยู่อาศัย สุขภาพอนามัย อาชีพ และรายได้ของผู้ปกครองยังไม่ได้รับการแก้ไข การให้ทุนการศึกษาก็มิได้เป็นการแก้ปัญหาหรือลดความเหลื่อมล้ำในสังคมที่ตรงจุด

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

ภาครัฐ

การดำเนินงานเพื่อช่วยเหลือกลุ่มเป้าหมายของ กสศ. มีการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อช่วยเหลือกลุ่มเป้าหมายให้ตรงตามความจำเป็นหรือความต้องการเป็นรายบุคคล โดยหน่วยงานร่วมบูรณาการของ กสศ. ได้แก่ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงแรงงาน กระทรวงสาธารณสุข และกระทรวงการคลัง

ภาคประชาสังคม ประชาชน และหน่วยงานเอกชน

กสศ. ดำเนินงานโดยการสร้างความมีส่วนร่วมกับภาคประชาสังคม ประชาชน และหน่วยงานเอกชน เพื่อร่วมสร้างโอกาสทางการศึกษา และบรรเทาผลกระทบของกลุ่มเป้าหมาย ที่ได้รับผลกระทบจาก

การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) โดยในปีงบประมาณ ๒๕๖๓ กสศ. มีการระดมทุนผ่านโครงการรณรงค์ต่าง ๆ ได้แก่ โครงการสู้วิกฤตให้น้องอิ่ม “คนละมือเพื่อมือหนึ่ง” ซึ่งช่วยเหลือนักเรียนยากจนพิเศษจำนวนกว่า ๔๒,๐๐๐ คน และ โครงการ “ร้านทุพโภชนา ส่งทางนี้ อิ่มทางโน้น” ซึ่งนำรายได้ทั้งหมดโดยไม่หักค่าใช้จ่ายไปสมทบทุนค่าอาหารเช้าของนักเรียนยากจนพิเศษที่มีภาวะทุพโภชนาการ และในครึ่งปีแรกของปีงบประมาณ ๒๕๖๔ กสศ. ได้ระดมทุนผ่านโครงการก้าวเพื่อน้อง โดยคุณอาทิวราห์ คงมาลัย (ตูน บอดี้สแลม) ซึ่งเป็นโครงการที่นอกจากมีเป้าหมายในการระดมทุนแล้วยังเป็นการประชาสัมพันธ์การทำงานของ กสศ. ให้เป็นที่รู้จักของประชาชนทั่วไปอีกด้วย

การสื่อสารประเด็นสาธารณะ

กสศ. ได้นำเสนอประเด็นความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาต่อสาธารณะอยู่เสมอ เช่น ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อบรรเทาผลกระทบในช่วงโควิด รัฐบาลนำไปเป็นข้อมูลพิจารณาเปิดสถานศึกษาในช่วงการระบาดระลอก ๒ และ ข้อเสนอปลดล็อกปัญหา “ความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา” เป็นต้น เพื่อสร้างความตระหนักรู้ให้สังคมเห็นถึงความสำคัญในความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา และร่วมสร้างโอกาสทางการศึกษาร่วมไปกับ กสศ.

๔) กองทุนส่งเสริมและพัฒนาการศึกษาสำหรับคนพิการ ควรส่งเสริมและพัฒนาระบบเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาที่มีเป้าหมายเพื่อลดความเหลื่อมล้ำให้ผู้เรียน สถานศึกษาและหน่วยงานทางการศึกษาทุกระดับทุกประเภทการศึกษาเข้าถึงทรัพยากรพื้นฐานระบบดิจิทัลแพลตฟอร์มรองรับการเรียนรู้ สื่อการเรียนการสอนแบบดิจิทัลที่ทันสมัยและมีระบบฐานข้อมูลกลางทางการศึกษาที่ถูกต้องเป็นปัจจุบัน

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดำเนินการตามประเด็นข้อสังเกตเพื่อส่งเสริมและพัฒนาระบบเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา ที่มีเป้าหมายเพื่อลดความเหลื่อมล้ำให้ผู้เรียนในสถานศึกษาต้นสังกัด ปีงบประมาณที่ผ่านมา โดยมีรายละเอียดดังนี้

๑. ด้านการผลิตสื่อการเรียนการสอนในรูปแบบสื่อเทคโนโลยีดิจิทัล มีการพัฒนาสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อลดความเหลื่อมล้ำให้ผู้เรียน สถานศึกษา และหน่วยงานทางการศึกษาสามารถเข้าถึงการเรียนรู้ที่เหมาะสม ผ่านสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลหลายรูปแบบ ทั้งในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ที่มีเนื้อหาสาระสอดคล้องตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ และมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดฯ (ฉบับปรับปรุง ๒๕๖๐) ใน ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ รองรับการใช้งานกับอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ประเภท Personal Computer และคอมพิวเตอร์ประเภท Mobile Devices โดยเผยแพร่ผ่านแพลตฟอร์มระบบคลังสื่อการเรียนรู้เทคโนโลยีดิจิทัล ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของ สพฐ. (OBEC Content Center) ให้บริการสำหรับนักเรียน ครู ศึกษานิเทศก์ บุคลากรทางการศึกษา รวมถึงประชาชนทั่วไป สามารถเข้าถึงเนื้อหาดิจิทัลต่าง ๆ เพื่อการเรียนรู้ตามอัธยาศัยได้ทุกที่ทุกเวลา หรือใช้เป็นเครื่องมือประยุกต์ใช้จัดการเรียนการสอนในห้องเรียนได้ เช่น

- โครงการพัฒนาสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ประเภทสื่อมัลติมีเดียปฏิสัมพันธ์ (Interactive Multimedia Application) ใน ๕ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ – มัธยมศึกษาปีที่ ๖

- โครงการพัฒนาสื่อ Activity Base Learning รูปแบบกิจกรรมสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก ใน ๕ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ – ๖

- โครงการพัฒนาสื่อ Activity Application สำหรับวิชาภาษาไทย และภาษาต่างประเทศ (อังกฤษ) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

- โครงการปรับปรุงและพัฒนาสื่อวีดิทัศน์การสอน ใน ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ - ๖

๒. ด้านการจัดการศึกษาด้วยเทคโนโลยีการศึกษาทางไกล มีการดำเนินโครงการในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยเทคโนโลยีการศึกษาทางไกล เพื่อลดความเหลื่อมล้ำให้ผู้เรียนทุกคนสามารถเข้าถึงการศึกษาได้อย่างเท่าเทียม โดยมีรายละเอียดดังนี้

๒.๑ โครงการทดลองเรียนภาษาต่างประเทศ รูปแบบการสื่อสารสองทางจากครูชาวต่างชาติ (Native Speaker) สำหรับระดับมัธยมศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาต่างประเทศให้กับนักเรียนที่มีความสนใจ และสมัครใจที่จะเรียนกับครูชาวต่างชาติ (Native Speaker) จึงมีเป้าหมายที่จะคัดเลือกนักเรียนระดับมัธยมศึกษา (มัธยมศึกษาปีที่ ๑ - ๒ และมัธยมศึกษาปีที่ ๔ - ๕) ที่มีความต้องการเรียนภาษาต่างประเทศรูปแบบการสื่อสารสองทางจากครู Native Speaker แบ่งเป็นระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (มัธยมศึกษาปีที่ ๑ - ๒ ปัจจุบัน) ได้แก่ ๑) ภาษาอังกฤษ ๒) ภาษาเกาหลี ๓) ภาษาญี่ปุ่น และ ๔) ภาษาจีน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (มัธยมศึกษาปีที่ ๔ - ๕ ปัจจุบัน) ได้แก่ ๑) ภาษาฝรั่งเศส ๒) ภาษารัสเซีย ๓) ภาษาเยอรมัน และ ๔) ภาษาสเปน โดยจะเริ่มจัดการเรียนการสอนในภาคเรียนที่ ๑ ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๔

๒.๒ โครงการวิจัยและพัฒนาสื่อการเรียนรู้สำหรับพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยเทคโนโลยีการศึกษาทางไกลผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศ (Distance Learning Information) มีวัตถุประสงค์เพื่อวิจัยและพัฒนาสื่อ สำหรับแหล่งการเรียนรู้การศึกษาด้วยเทคโนโลยีการศึกษาทางไกลผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศ (Distance Learning Information Technology : DLIT) เป็นการจัดการเรียนรู้ผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศที่มุ่งแก้ปัญหาการขาดแคลนครูของโรงเรียนขนาดกลาง และขนาดใหญ่ครอบคลุมโรงเรียนทั่วประเทศ ซึ่งเป็นการแก้ปัญหาการศึกษาโดยรวมอย่างยั่งยืน DLIT คือเครื่องมือที่มีเนื้อหาและเทคโนโลยีสำหรับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างครบวงจร ตั้งแต่การวางแผน การจัดการเรียนรู้ การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา การจัดการเรียนการสอนเพิ่มเติม การสอบที่มีประสิทธิภาพ และการพัฒนาวิชาชีพอย่างยั่งยืน ประกอบกับเนื้อหาที่ตอบสนองความต้องการและการทำงานในชีวิตของครูและนักเรียนทุกคนในด้านเทคโนโลยี DLIT มีเทคโนโลยียุคใหม่ที่ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพและทันสมัย ซึ่ง DLIT เป็นสื่อที่เปิดสำหรับทุกคน (Open Resources) ครู นักเรียน บุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครอง และประชาชนทั่วไป สามารถเข้าถึงได้ทุกที่ทุกเวลา และบนเครื่องมือทุกชนิด ได้แก่ โทรศัพท์มือถือ แท็บเล็ต และคอมพิวเตอร์ ทุกคนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง และนำไปใช้ประกอบการสอนนักเรียนได้

๒.๓ โครงการการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยเทคโนโลยีการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์ ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งในปัจจุบันมีการปรับปรุงการดำเนินงานเป็น NEW DLTV เพื่อให้สอดคล้องกับการพัฒนาศักยภาพของทรัพยากรมนุษย์ ที่ต้องรองรับกับสถานการณ์ของโลกและเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว การดำเนินงาน NEW DLTV ในส่วนของต้นทาง มีสถานีวิจัยโทรทัศน์การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมและโรงเรียนวังไกลกังวลเป็นหน่วยงานหลัก ทำหน้าที่ในการถ่ายทอดการเรียนการสอนและผลิตรายการ เน้นกระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning โดยมุ่งเน้นกลุ่มเป้าหมายไปยังนักเรียน

ในโรงเรียนที่ขาดแคลนครู และประชาชนทุกกลุ่มทุกช่วงวัย เป็นการจัดการศึกษาทางไกลที่ครอบคลุมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ผ่านเว็บไซต์ (Website) และแอปพลิเคชันบนอุปกรณ์พกพา (Application on mobile) เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ชมทุกกลุ่มอายุ สามารถเข้าถึงการเรียนการสอน ได้กว้างขวางและง่ายดายขึ้น ส่งผลให้การศึกษากว้างไกลผ่านดาวเทียมสนองต่อความต้องการ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนอย่างแท้จริง

๓. ด้านการจัดสรรงบประมาณค่าเช่าใช้บริการอินเทอร์เน็ต ให้กับโรงเรียนทุกแห่งเพื่อเช่าอินเทอร์เน็ตจากผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตในพื้นที่ สำหรับเป็นช่องทางการเข้าถึงข้อมูลสื่อการเรียนการสอนของครูและนักเรียน โดยกำหนดเกณฑ์การจัดสรรงบประมาณค่าเช่าใช้บริการอินเทอร์เน็ต ดังนี้

- ๑) โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียน ๑ - ๑๒๐ คน จัดสรรงบประมาณเดือน ๆ ละ ๑,๕๐๐ บาท
- ๒) โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียน ๑๒๑ - ๓๐๐ คน จัดสรรงบประมาณเดือน ๆ ละ ๒,๐๐๐ บาท
- ๓) โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียน ๓๐๑ - ๕๐๐ คน จัดสรรงบประมาณเดือน ๆ ละ ๓,๕๐๐ บาท
- ๔) โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ ๕๐๑ คนขึ้นไป จัดสรรงบประมาณเดือน ๆ ละ

๕,๐๐๐ บาท

๔. ด้านการจัดหาระบบคอมพิวเตอร์พร้อมอุปกรณ์สำหรับการเรียนการสอน ให้กับโรงเรียน เพื่อใช้เป็นเครื่องมือสำหรับการจัดการเรียนการสอนของครูและนักเรียนภายในโรงเรียน โดยมีการกำหนดรูปแบบและเกณฑ์การจัดสรร ดังนี้

๑) รูปแบบ IC๑ เป็นการจัดสรรระบบคอมพิวเตอร์ สำหรับนักเรียน จำนวน ๓ เครื่อง และสำหรับครู จำนวน ๑ เครื่อง พร้อมอุปกรณ์ต่อพ่วงสำหรับใช้งานในการจัดการเรียนการสอนภายในห้องเรียน ให้กับโรงเรียนที่มีนักเรียน ๑ - ๖๐ คน

๒) รูปแบบ IC๒ เป็นการจัดสรรระบบคอมพิวเตอร์ สำหรับนักเรียน จำนวน ๕ เครื่อง และสำหรับครู จำนวน ๑ เครื่อง พร้อมอุปกรณ์ต่อพ่วงสำหรับใช้งานในการจัดการเรียนการสอนภายในห้องเรียน ให้กับโรงเรียนที่มีนักเรียน ๖๑ - ๑๒๐ คน

๓) รูปแบบ IC๓ เป็นการจัดสรรระบบคอมพิวเตอร์ สำหรับนักเรียน จำนวน ๑๐ เครื่อง และสำหรับครู จำนวน ๑ เครื่อง พร้อมอุปกรณ์ต่อพ่วงสำหรับใช้งานในการจัดการเรียนการสอนภายในห้องเรียน ให้กับโรงเรียนที่มีนักเรียน ๑๒๑ - ๓๐๐ คน

๔) รูปแบบ IC๔ เป็นการจัดสรรระบบคอมพิวเตอร์ สำหรับนักเรียน จำนวน ๑๕ เครื่อง และสำหรับครู จำนวน ๑ เครื่อง พร้อมอุปกรณ์ต่อพ่วงสำหรับใช้งานในการจัดการเรียนการสอนภายในห้องเรียน ให้กับโรงเรียนที่มีนักเรียน ๓๐๑ - ๕๐๐ คน

๕) รูปแบบ IC๕ เป็นการจัดสรรระบบคอมพิวเตอร์ สำหรับนักเรียน จำนวน ๒๐ เครื่อง และสำหรับครู จำนวน ๑ เครื่อง พร้อมอุปกรณ์ต่อพ่วงสำหรับใช้งานในการจัดการเรียนการสอนภายในห้องเรียน ให้กับโรงเรียนที่มีนักเรียน ๕๐๑ - ๑,๐๐๐ คน

๖) รูปแบบ IC๖ เป็นการจัดสรรระบบคอมพิวเตอร์ สำหรับนักเรียน จำนวน ๓๐ เครื่อง และสำหรับครู จำนวน ๑ เครื่อง พร้อมอุปกรณ์ต่อพ่วงสำหรับใช้งานในการจัดการเรียนการสอนภายในห้องเรียน ให้กับโรงเรียนที่มีนักเรียน ๑,๐๐๑ - ๑,๕๐๐ คน

๗) รูปแบบ IC๗ เป็นการจัดสรรระบบคอมพิวเตอร์ สำหรับนักเรียน จำนวน ๔๐ เครื่อง และสำหรับครู จำนวน ๑ เครื่อง พร้อมอุปกรณ์ต่อพ่วงสำหรับใช้งานในการจัดการเรียนการสอนภายในห้องเรียน ให้กับโรงเรียนที่มีนักเรียน ๑,๕๐๑ คนขึ้นไป

๕. ด้านระบบฐานข้อมูลกลางทางการศึกษา ปัจจุบันอยู่ระหว่างดำเนินการรวบรวมข้อมูล
พื้นฐานสถานศึกษา ข้อมูลครู และข้อมูลผู้เรียนเป็นฐานข้อมูลกลางของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน เพื่อเชื่อมโยงกับฐานข้อมูล Big data ระดับกระทรวงศึกษาธิการ

ภาคผนวก

ที่ สว ๐๐๐๗/ ๕๐๘๐

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
๔๔๙ อาคารสุขประพฤติ
ถนนประชาชื่น กทม. ๑๐๘๐๐

๒๘ กันยายน ๒๕๖๓

เรื่อง ข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ จำนวน ๑๐๐ เล่ม

เนื่องจากในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ คณะกรรมการวิสามัญได้ตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไว้บางประการ และในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๒๘ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันจันทร์ที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๖๓ ที่ประชุมได้มีมติเห็นด้วยกับข้อสังเกตนั้น

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาจึงส่งข้อสังเกตดังกล่าวดังปรากฏตามรายงานของคณะกรรมการวิสามัญตามสิ่งที่ส่งมาด้วย มาเพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรีตามนัยแห่งข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๒๖ วรรคสอง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

ร้อยตำรวจเอกหญิง

(วิรัญญา ประสพสุข)

รองเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการวุฒิสภา

สำนักการประชุม

โทรศัพท์ ๐ ๒๘๓๑ ๙๔๕๑ - ๒

โทรสาร ๐ ๒๘๓๑ ๙๔๕๒

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวอรปภา นันทรัตน์)
นิติกร

17 ต.ค. 64

สำนักงานคณะกรรมการ รับที่ ๑๑๖ วันที่ ๑๘ มี.ค. ๒๕๖๔ เวลา ๑๑.๐๕

ที่ นร ๐๕๐๓/๑๓๐๘๔

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑๘ มีนาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ วุฒิสภา

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ด่วนที่สุด ที่ สผ ๐๐๑๔/๙๔๖๒ ลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๖๓ และข้อสังเกตในเรื่องนี้
๒. สำเนาหนังสือสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ที่ สว ๐๐๐๗/๔๐๘๐ ลงวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๖๓ และข้อสังเกตในเรื่องนี้

ด้วยสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรและสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ได้ส่งข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ วุฒิสภา ตามลำดับ มาเพื่อดำเนินการ ความละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

นายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้วมีคำสั่งให้สำนักงานงบประมาณเป็นหน่วยงานหลักรับข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาดังกล่าว ไปพิจารณาร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาศึกษาแนวทางและความเหมาะสม และสรุปผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวในภาพรวม แล้วส่งให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง เพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และขอได้โปรดพิจารณาดำเนินการตามคำสั่งนายกรัฐมนตรีต่อไป ทั้งนี้ ได้แจ้งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

พิรณ ๒๑๓๓๐

(นางสาวสาวิตรี ชำนาญกิจ)

รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองนิติธรรม

โทร. ๐๒ ๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๑๓๔๒ (ผู้รักษา)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๘ (D/Natchaya/ส.แจ้งคำสั่ง/001)

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ dcab@soc.go.th

ที่ นร ๐๓๒๘/๐๗๒

สำนักงานประมาณ

ถนนพระรามที่ ๖ กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐

๓๑ มีนาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ สมาชิกผู้แทนราษฎร และข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ วุฒิสภา

เรียน

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/๑๓๐๘๔ ลงวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๖๔

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แบบรายงานผลการดำเนินงานตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ สมาชิกผู้แทนราษฎร
๒. แบบรายงานผลการดำเนินงานตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ วุฒิสภา

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ได้ส่งข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ สมาชิกผู้แทนราษฎร และข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ วุฒิสภา มาเพื่อดำเนินการ และนายกรัฐมนตรีมีคำสั่งมอบหมายให้สำนักงานประมาณเป็นหน่วยงานหลักรับข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯ สมาชิกผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาดังกล่าวไปพิจารณาร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณาศึกษาแนวทางและความเหมาะสม และสรุปผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวในภาพรวม แล้วส่งให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง เพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

เพื่อให้การดำเนินการตามคำสั่งนายกรัฐมนตรีข้างต้นเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและแล้วเสร็จตามกำหนดเวลา จึงขอความร่วมมือหน่วยรับงบประมาณ ดำเนินการดังนี้

๑. จัดทำรายงานผลการดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้องกับข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯ สมาชิกผู้แทนราษฎร และข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯ วุฒิสภา ให้ครบถ้วนทั้งประเด็นข้อสังเกตที่มีต่อหน่วยงานโดยตรงและประเด็นข้อสังเกตภาพรวม โดยให้หน่วยงานจัดส่งข้อสังเกตดังกล่าวให้สำนักงานปลัดกระทรวงเป็นผู้รวบรวมและรายงานผลการดำเนินงานในภาพรวมกระทรวง และเสนอรัฐมนตรีเจ้าสังกัดพิจารณาให้ความเห็นชอบและส่งสำนักงานประมาณ สำหรับหน่วยงานอื่นที่ไม่ได้อยู่ในการกำกับของรัฐมนตรีและ/หรือของราชการฝ่ายบริหารให้เสนอผู้ที่มีอำนาจกำกับดูแลพิจารณาให้ความเห็นชอบและส่งสำนักงานประมาณ

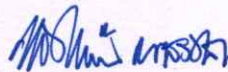
๒. จัดทำ...

๒. จัดทำรายงานผลการดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้องกับข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯ สภาผู้แทนราษฎร และข้อสังเกตคณะกรรมการการวิสามัญฯ วุฒิสภา ในแต่ละแผนงานบูรณาการให้ครบถ้วน ทั้งประเด็นข้อสังเกตที่มีต่อแผนงานบูรณาการโดยตรงและประเด็นข้อสังเกตภาพรวม ส่งให้หน่วยงานเจ้าภาพหลักของแผนงานบูรณาการ โดยให้หน่วยงานเจ้าภาพหลักเป็นผู้รวบรวมและรายงานผลการดำเนินงานในภาพรวม แผนงานบูรณาการ และเสนอรองนายกรัฐมนตรีที่กำกับดูแลพิจารณาให้ความเห็นชอบและส่งสำนักงานงบประมาณ

ทั้งนี้ ขอให้จัดส่งรายงานให้สำนักงานงบประมาณตามแบบฟอร์มที่กำหนดรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ และ ๒ จำนวน ๑ ชุด รวมทั้งส่งไฟล์ข้อมูลในรูปแบบไฟล์ word ที่ e-mail address : policy_act@bb.go.th ภายในวันศุกร์ที่ ๙ เมษายน ๒๕๖๔ เพื่อที่สำนักงานงบประมาณจะได้ดำเนินการตามขั้นตอนต่อไป โดยสามารถตรวจสอบประเด็นข้อสังเกตและดาวน์โหลดแบบรายงานผลการดำเนินงานตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯ สภาผู้แทนราษฎร และข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯ วุฒิสภา ได้จาก Website ของสำนักงานงบประมาณที่ www.bb.go.th

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายเดชาวิวัฒน์ ณ สงขลา)

ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ

กองนโยบายงบประมาณ

โทร. ๐ ๒๒๖๕ ๑๖๑๘ , ๐ ๒๒๖๕ ๑๕๖๘

โทรสาร ๐ ๒๒๗๓ ๙๓๓๔

แบบรายงานผลการดำเนินงานตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔
สภาผู้แทนราษฎร

กระทรวง.....หน่วยรับงบประมาณ.....

โทรศัพท์.....E-mail

ประเด็นข้อสังเกต.....

.....

.....

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณ ตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

สำหรับหน่วยรับงบประมาณ (แบบฟอร์ม ๒)

แบบรายงานผลการดำเนินงานตามข้อสั่งเกตของคณะกรรมการการวิสามัญ
พิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

วุฒิสภา

.....

กระทรวง.....หน่วยรับงบประมาณ.....

โทรศัพท์.....E-mail

ประเด็นข้อสั่งเกต.....

.....

.....

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณ ตามข้อสั่งเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ที่ นร ๐๗๒๘/๖๗๐

สำนักงบประมาณ

ถนนพระรามที่ ๖ กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐

๒๔ สิงหาคม ๒๕๖๔

เรื่อง รายงานสรุปผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมการการ
วิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔
สภาผู้แทนราษฎร และข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติ
งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ วุฒิสภา

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง ๑. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/๑๓๐๘๔ ลงวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๖๔

๒. หนังสือสำนักงบประมาณ ที่ นร ๐๗๒๘/๖๗๐ ลงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๔

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. รายงานสรุปผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของ
คณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี
งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ สภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๕๘๖ หน้า
๒. รายงานสรุปผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของ
คณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี
งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ วุฒิสภา จำนวน ๔๕๐ หน้า

ตามหนังสือที่อ้างถึง ๑ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ได้ส่งข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ สภาผู้แทนราษฎร และ
ข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี
งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ วุฒิสภา มาเพื่อดำเนินการ โดยนายกรัฐมนตรีได้มีคำสั่งให้สำนักงบประมาณเป็น
หน่วยงานหลักรับข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภาดังกล่าว ไปพิจารณาร่วมกับหน่วยงาน
ที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาศึกษาแนวทางและความเหมาะสม และสรุปผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการ
เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวในภาพรวม แล้วส่งให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ภายใน ๓๐ วัน เพื่อนำเสนอ
คณะรัฐมนตรีต่อไป ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงบประมาณได้ดำเนินการประสานแจ้งหน่วยรับงบประมาณให้จัดส่งรายงาน
ผลการดำเนินงานที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณ
รายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา ตามหนังสือที่อ้างถึง ๒ แต่เนื่องจาก

/มีหลายหน่วยงาน...

มีหลายหน่วยงานจัดส่งรายงานผลการดำเนินงานดังกล่าวไม่ครบถ้วนทำให้การสรุปผลการดำเนินงานฯ มีความล่าช้า ซึ่งสำนักงานงบประมาณได้ประสานแจ้งหน่วยรับงบประมาณให้เร่งรัดจัดส่งรายงานผลการดำเนินงานฯ บัดนี้ สำนักงานงบประมาณได้รับรายงานจากหน่วยรับงบประมาณครบถ้วนแล้ว และได้จัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณที่เกี่ยวข้องกับข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ สภาผู้แทนราษฎร และข้อสังเกตของ คณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ วุฒิสภา เสร็จเรียบร้อยแล้ว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ และ ๒ ทั้งนี้ สามารถดาวน์โหลดเอกสารสิ่งที่ส่งมาด้วย ตาม QR Code ที่ปรากฏในท้ายหนังสือ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายเดชาภิวัฒน์ ณ สงขลา)

ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ

กองนโยบายงบประมาณ

โทร. ๐ ๒๒๖๕ ๑๖๑๘

 ๐ ๒๒๖๕ ๑๕๗๔

โทรสาร ๐ ๒๒๗๓ ๙๓๓๔

QR Code เรื่อง รายงานสรุปผลการดำเนินงาน
ของหน่วยรับงบประมาณที่เกี่ยวข้องกับข้อสังเกต
ของคณะกรรมการการวิสามัญฯ ปี พ.ศ. ๒๕๖๔
สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา